

KERTOMUS

HELSINGIN KAUPUNGIN
KUNNALLISHALLINNOSTA

48

1935

HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOTOIMISTON
JULKAISEMA

HELSINKI 1937

SISÄLLYSLUETTELO.

	Sivu
Alkulause	IV
I. Kaupunginvaltuusto.	
A. Kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat	3
1. Kaupungin asemakaavaa koskevat kysymykset	3
2. Kiinteän omaisuuden hankintaa ja kaupungille kuuluvan sellaisen omaisuuden luovutusta koskevat kysymykset	10
3. Kaupungin kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautintaoikeutta koskevat kysymykset	16
4. Kaupungille kuuluvain talojen ja rakennusten käyttämistä määrättyihin tarkoituksiin sekä sellaisten rakennusten teettämistä ja kunnossapitoa koskevat kysymykset	22
5. Muut kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat kysymykset	25
B. Kaupungin irtainta omaisuutta ja rahatointa koskevat asiat	31
C. Muut asiat	66
II. Kaupunginhallitus.	
A. Kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat	85
1. Kiinteän omaisuuden hankintaa, luovutusta ja käyttöoikeutta koskevat asiat	85
2. Muut kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat	103
B. Kaupungin irtainta omaisuutta ja rahatointa koskevat asiat	122
C. Muut asiat	198
III. Kiinteistölautakunta.	
1. Kiinteistötoimiston päällikön toimialaan kuuluvat asiat	226
2. Kiinteistötoimiston kansliaosaston toimialaan kuuluvat asiat ..	228
3. Kiinteistötoimiston tonttiosaston toimialaan kuuluvat asiat ..	229
4. Kiinteistötoimiston maatalousosaston toimialaan kuuluvat asiat	244
5. Kiinteistötoimiston asemakaavaosaston toimialaan kuuluvat asiat	247
6. Kiinteistötoimiston maanmittaus- ja kartastotöiden osaston toimialaan kuuluvat asiat	249
7. Kiinteistötoimiston talo-osaston toimialaan kuuluvat asiat	250
8. Kiinteistötoimiston kansanpuisto-osaston toimialaan kuuluvat asiat	256
9. Erinäisten kiinteistölautakunnan alaisten viranhaltijain toimintakertomukset	260
IV. Tilastotoimisto	1*
V. Ulosottolaitos	6*
VI. Verotusvalmistelukunta	10*
VII. Yleiset työt	12*
VIII. Puhtaanapito	29*
IX. Satamahallinto	39*
X. Palolaitos	58*
XI. Teurastamo	66*
XII. Köyhäinhoito	82*
XIII. Lastensuojelu	112*
XIV. Kotitalouslautakunta	142*

	Sivu
XV. Kaupunginkirjasto	145*
XVI. Kaupunginmuseo	155*
XVII. Musiikkilautakunta	157*
XVIII. Rakennustarkastuskonttori	161*
XIX. Julkisivupiirustusten tarkastustoimikunta	162*
XX. Holhouslautakunta	163*
XXI. Oikeusaputoimisto	164*
XXII. Työnvälitystoimisto	168*
XXIII. Naisten työtupa	176*
XXIV. Myyntiäittä	182*
XXV. Urheilulautakunta	184*
XXVI. Ammattioppilaslautakunta	188*
Hakemisto	189*

OIK AISTAVIA.

Siv. 139*, riv. 1 alh. on: *valtionapua saatiin 600,000 markkaa; lue: valtionapua merkittiin talousarvioon 600,000 markkaa, mutta sitä myönnettiin vain 360,000 markkaa.*

ALKULAUSE.

Tämä neljäskymmeneskahdeksas vuosikerta julkaisua »Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta» on toimitettu saman suunnitelman mukaan kuin edellinen saman julkaisusarjan vuosikerta.

Kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja kiinteistölautakunnan toimintaa käsittelevät osastot sekä hakemisto on laadittu tilastotoimistossa, kaksi ensinmainittua apulaisen A. S o u r a n ja kolmas toimiston entisen amanuenssin E. R u u d u n kirjoittamana. Muita, asianomaisten johto- ja lautakuntien sekä viranhaltijain laatimia vuosikertomuksia on tilastotoimistossa muodollisesti paranneltu, jolloin eräitä kertomuksia on lyhennetty jättämällä pois vähäpätöisiä yksityisseikkoja; kaikki päivämäärät ja numerotiedot on, mikäli mahdollista, tarkistettu.

Toimitustyöt on johtanut amanuenssi V. K u h l e f e l l i.

Helsingin kaupungin tilastotoimistossa, elokuun 17 p:nä 1937.

Otto Bruun.

I. Kaupunginvaltuusto.

Kaupunginvaltuutettuina olivat v:n 1935 alusta lukien:

Toimittaja J. Ahokas.	Opettaja O. Oinola.
Johtaja G. K. Bergman.	Päätoimittaja S. J. Pentti.
Tullivartija B. Engman.	Toimittaja E. A. Pulli.
Filosofianmaisteri G. Estlander.	Liittosihteeri P. Railo.
Oikeusneuvosmies K. Furuhjelm.	Johtaja H. Ramsay.
Kauppaneuvos R. Gesellius.	Pankinjohtaja E. Hj. Rydman.
Veturinkuljettaja F. B. Gröndahl.	Toimittaja Y. Räisänen.
Opettaja M. Hannula.	Järjestösihteeri E. Sallila.
Toimistonjohtaja Y. Harvia.	Toimistoapulainen M. Salmela-Järvinen.
Filosofianmaisteri V. Helanen.	Sähköteknikko V. V. Salovaara.
Johtaja J. Hellstén.	Johtaja E. von Schantz.
Toimittaja J. E. Huttunen.	Rehtori M. Sergelius.
Toimistonjohtaja J. E. Janatuinen.	Tarkastaja M. Sillanpää.
Filosofiankandidaatti S.-K. Kilpi.	Pastori J. Sinnemäki.
Pankinjohtaja K. Kivialho.	Pankinjohtaja V. Sipi.
Toimittaja V. Koivula.	Lääket. ja kirurgiantoht. E. Suolahti.
Insinööri F. Kreander.	Libristi F. Sundqvist.
Arkkitehti S. Lagerborg-Stenius.	Professori B. A. Salmiala (Sundström).
Dosentti F. Langenskiöld.	Toimittaja C. Sundström.
Toimittaja A. E. Leino.	Filosofianmaisteri K. Tamminen.
Kutoja O. Leinonen.	Lääkintöneuvos A. Tollet.
Konttoristi M. Leskinen.	Toimistonjohtaja R. Tuhti.
Kauppaneuvos I. Lindfors.	Asianajaja E. Tulenheimo.
Professori E. Linkomies.	Rakennusmestari I. W. Udd.
Insinööri E. Lucander.	Valaja A. Valta.
Toimittaja E. Lähde.	Pastori J. Waltasaari.
Pankinvirkaileija A. E. Monnberg.	Johtaja H. J. Viherjuuri.
Lääketieteenlisensiaatti A. Nikula.	Pankinkamreeri T. H. Willpula.
Asianajaja G. Norrmén.	Pianoteknikko J. Virtanen.
Posliiniteknikko A. G. Nyman.	

Vtn Tolletin sijaan, joka sairauden takia oli vapautettu kaupunginvaltuutetun tehtävästä ensin väliaikaisesti maaliskuun 27 p:stä lukien kevätistuntokauden loppuun¹⁾ ja kokonaan toukokuun 29 p:stä lukien²⁾, tuli valtuuston jäseneksi varamies konttoristi S. Wikström sekä opintomatkan ja toiselle paikkakunnalle siirtymisen vuoksi valtuuston jäsenyydestä loka-kuun 1 p:stä lukien vapautetun vtn Tammisen³⁾ sijalle varamies toimistonjohtaja K. Huhtala.

¹⁾ Kvsto 27 p. maalisk. 1 §. — ²⁾ S:n 29 p. toukok. 1 §. — ³⁾ S:n 9 p. lokak. 1 §.

Valtuutetun tehtävästä kahden kuukauden ajaksi tammikuun 9 p:stä lukien sairauden takia vapautetun vtn Norrménin¹⁾ sijalle tuli valtuuston jäseneksi varamies filosofiantohtori B. Nybergh, kolmeksi kuukaudeksi maaliskuun 1 p:stä lähtien matkoillaolon takia vapautetun vtn Helasen²⁾ sijalle varamies Huhtala, ulkomaanmatkan vuoksi touko- ja kesäkuun ajaksi vapautetun vtn Lucanderin³⁾ sijalle varamies lehtori N. Furustam ja samasta syystä toukokuun 25 p:n ja syyskuun 1 p:n väliseksi ajaksi vapautetun vtn Huttusen⁴⁾ sijalle varamies puhelinmonttööri E. Skog, kesä- ja heinäkuun ajaksi vapautetun vtn Suolahden⁵⁾ sijalle varamies Huhtala sekä elokuun 28 p:stä lukien vuoden loppuun⁶⁾ ja edelleen huhtikuun 1 p:ään 1936⁷⁾ vapautetun vtn Nymanin sijalle varamies Nybergh.

Paitsi edellä mainittuja henkilöitä, jotka vuoden kuluessa tulivat varsinaisiksi kaupunginvaltuutetuiksi, olivat valtuutettujen varamiehet seuraavat:

Varatuomari I. Ahlroth.
Johtaja H. Allenius.
Dosentti V. Annala.
Lehtori J. Ant-Wuorinen.
Konttoristi V. Aronen.
Konttoripäällikkö F. Bonn.
Professori Z. Castrén.
Liikennepäällikkö H. Dahlberg.
Kansliasihteeri E. Ekroth.
Kauppias W. J. Elki.
Kähertäjä M. Fager.
Tullipäälysmies A. Forsström.
Rakennusmestari K. A. Himanka.
Rehtori A. L. Hjelmman.
Kauppaneuvos S. A. Hohenthal.
Rouva A. Huotari.
Rouva E. Hämäläinen.
Asiamies T. Hänninen.
Apulaistullitarkastaja O. W. Johanson.
Järjestelymestari K. J. Kahila.
Opettaja A. Kallioniemi.
Kirjaltaja A. Karvosenoja.
Seppä K. Kaukonen.
Professori K. Kauppi.
Kauppamatkustaja P. Kivi.
Rehtori A. A. Koskenjaakko.
Ravintolantarkastaja S. Koskinen.
Toimittaja K. Kukkonen.
Professori H. Kyrklund.
Asianajaja N. Lahtinen.
Kirjelajittelija K. W. Lampenius.
Dosentti J. V. Lehtonen.
Kirjaltaja S. Leino.

Oikeusneuvosmies G. Leopold.
Insinööri A. W. Liljeberg.
Arkkitehti B. Liljeqvist.
Filosofianmaisteri A. Lähteenoja.
Toimittaja P. Lönngrén.
Rouva E. Malin.
Esittelijäneuvos N. A. Mannio.
Lehtori R. Meinander.
Lehtori A. Mickwitz.
Järjestösihteeri L. Mikkonen.
Kivityöntekijä O. Nuutinen.
Johtaja O. R. Nylund.
Pankinjohtaja K. F. Nyman.
Asiamies R. Paasio.
Lautatarhantöntekijä V. A. Puska.
Osastonhoitaja A. Ruokosalmi.
Asianajaja R. Rönnholm.
Johtaja T. Salmio.
Toimittaja E. Sarkia.
Toimistonjohtaja M. Schulz-Cajander.
Toimittaja Y. Soini.
Prokuristi W. Stenbacka.
Ammattientarkastaja E. Sundbäck.
Kirvesmies W. Söderström.
Professori O. Tarjanne.
Johtaja J. E. Tuokkola.
Lääketieteellisensiaatti U. Tötterman.
Työnvälitysneuvoja T. Uski.
Tehtailija A. W. Widén.
Yliopistonapulainen A. Voipio.
Lautatarhantöntekijä J. H. Väätäinen.

¹⁾ Kvsto 9 p. tammik. 2 §. — ²⁾ S:n 27 p. helmik. 1 §. — ³⁾ S:n 8 p. toukok. 1 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. toukok. 2 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. kesäk. 1 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. elok. 1 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. jouluk. 1 §.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana toimi vt Harvia ja varapuheenjohtajana vt Janatuinen¹⁾.

Kaupunginvaltuusto kokoontui 17 kertaa.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjain pykäläluku oli 481 ja valtuuston puolesta lähetettyjen kirjeiden luku 276.

Kaupunginvaltuuston vuoden kuluessa käsittelemistä asioista mainittakoon seuraavat:

A. Kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

1. Kaupungin asemakaavaa koskevat kysymykset.

Kaupunginvaltuuston vuonna 1934 päättämien asemakaavanmuutosten vahvistaminen. Sisäasiainministeriö vahvisti seuraavia asemakaavanmuutoksia koskevat päätökset²⁾: marraskuun 30 p:nä 1934 VI kaupunginosan tehdaskorttelien n:ot 176 ja 177 asemakaavan ja tehdaskorttelin n:o 177 tonttijaon muuttamisesta³⁾; joulukuun 27 p:nä 1934 I kaupunginosan korttelissa n:o 25 olevan Maurinkadun tontin n:o 2 sekä IX kaupunginosan korttelissa n:o 200 olevan It. Puistotien tontin n:o 4 asemakaavan ja tonttijaon muuttamisesta⁴⁾; joulukuun 29 p:nä 1934 X kaupunginosan tehdaskorttelien n:ot 274 ja 282 asemakaavan muuttamisesta⁴⁾; tammikuun 10 p:nä V kaupunginosan korttelissa n:o 91 sijaitsevan Uudenmaankadun tontin n:o 31 asemakaavan ynnä asemakaavamääräysten muuttamisesta⁴⁾; tammikuun 17 p:nä XX kaupunginosan tehdaskorttelien n:ot 781 ja 786 asemakaavan ynnä edellisen korttelin tonttijaon muuttamisesta⁵⁾; tammikuun 22 p:nä XII kaupunginosan tehdaskorttelissa n:o 368 olevien Fleminginkadun tontin n:o 34, Pääskylänkadun tontin n:o 20 ja Aleksis Kiven kadun tonttien n:ot 13 ja 15 yhdistämisestä yhdeksi tontiksi⁵⁾; sekä maaliskuun 7 p:nä XIV kaupunginosan korttelissa n:o 513 olevan Stenbäckinkadun tontin n:o 10 jakamisesta kahdeksi eri tontiksi⁶⁾.

Korttelia n:o 31 koskeva asemakaavanmuutos. Kiinteistölautakunnan I kaupunginosan korttelissa n:o 31 olevan Unioninkadun tontin n:o 9 rakennuskorkeuden rajoittamisen⁷⁾ johdosta laadituttaman asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,540, joka sisälsi asemakaavamääräyksenä kyseisen rajoituksen, kaupunginvaltuusto hyväksyi⁸⁾ ja sisäasiainministeriö vahvisti⁹⁾ päätöksen elokuun 6 p:nä.

Unioninkadun varrella olevan korttelin n:o 45 asemakaavanmuutos ja rakennuskielto. Koska I kaupunginosan korttelissa n:o 45 olevalle Liisankadun tontille n:o 1 oltiin aikeissa rakentaa uudisrakennus, mikä hanke toteutettuna tekisi mahdottomaksi kaupungin suunnitelman Kaisaniemen-, Unionin- ja Liisankadun risteyksen liikennejärjestelystä leventämällä Unioninkatua tämän korttelin kohdalta n. 28 m:n levyiseksi lunastettuaan ensin siihen tarvittavat maakappaleet, oli kiinteistölautakunnan mielestä ryhdyttävä toimenpiteisiin leventämistä tarkoittavan asemakaavanmuutoksen aikaansaamiseksi erottaen edellä mainitun korttelin Liisankadun tontista n:o 1 sekä

¹⁾ Kvsto 9 p. tammik. 1 §. — ²⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 4 ja v. 1934 Kunnall. asetuskok. s. 93. — ³⁾ Kvsto 23 p. tammik. 1 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. helmik. 1 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. helmik. 4 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. huhtik. 1 §. — ⁷⁾ Ks. tämän kert. s. 66. — ⁸⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 14 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. syysk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 66.

Unioninkadun tonteista n:ot 2 ja 3 katumaaksi niin leveät kaistaleet, että mainittujen tonttien kadun puoleiset rajat tulisivat yhdensuuntaisiksi korttelin pohjoisosassa olevan Unioninkadun tontin n:o 4 tonttirajan kanssa. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ antaa kiinteistölautakunnalle tehtäväksi laatia ehdotuksen kyseisestä asemakaavanmuutoksesta sekä tehdä valtioneuvostolle esityksen asemakaavalain 16 §:n mukaisen rakennuskiellon antamisesta mainituille tonteille.

Laadittuaan saamansa tehtävän mukaisesti alustavan ehdotuksen Unioninkadun leventämisestä kadun korttelin n:o 45 kohdalta kiinteistölautakunta sai tiedon, että Liisankadun tontille n:o 1 oltiin aikeissa ensi tilassa ryhtyä rakentamaan uudisrakennusta, jolloin kaupunki näin ollen asemakaavalain mukaan joutuisi lunastamaan mainitusta tontista kadun leventämistä varten tarvittavan 213 m²:n suuruisen kaistaleen. Tällöin kiinteistölautakunta ryhtyi harkitsemaan mahdollisuutta päästä tontinomistajan kanssa sovintoon kaistaleen lunastamisesta ilman pakkolunastusmenettelyä. Sittemmin valtuusto päätti ²⁾ periaatteellisesti hyväksyä kiinteistölautakunnan edellä mainitun n:olla 1,535 merkityn alustavan ehdotuksen korttelin n:o 45 asemakaavan muuttamisesta.

Anomuksen johdosta sisäasiainministeriö kielsi ³⁾ lokakuun 8 p:nä uudisrakennusten rakentamisen kyseisille tonteille ilman maistraatin kussakin tapauksessa antamaa suostumusta, huomioonottaen kuitenkin asemakaavalain 67 §:n säännökset. Kielto oli oleva voimassa siksi kuin valtuusto oli hyväksynyt tontteja koskevan asemakaavanmuutoksen, ei kuitenkaan kauemmin kuin v:n 1936 loppuun, ellei määräaikaa erityisistä syistä jatkettu.

Korttelia n:o 63 koskevan tonttijaon muuttaminen. Fastighetsaktiebolaget Luna nimisen yhtiön anottua, ostettuaan omistamansa IV kaupunginosan korttelissa n:o 63 sijaitsevan Heikinkadun tontin n:o 2 ääreisestä saman kadun tontista n:o 1 5.4 m²:n suuruisen alueen, tonttijaonmuutoksen aikaansaamista tämän alueen yhdistämiseksi tonttiinsa, kiinteistölautakunta laaditti tältä johtuvan tonttijaon muutospiirustuksen ehdottaen samalla anoyhtiön tontin numeron muutettavaksi 14:ksi, joka oli sen Heikinkadun osoitenumero, koska puheena olevassa korttelissa oli ennestään kaksi samannumeroista tonttia, nimittäin tontti n:o 2 sekä Lönnrotinkadun että Heikinkadun varrella; koska korttelin tonttien katujen vastaiset rajat eivät olleet aivan suoraviivaiset, muutettiin tonttien rajamittojakin tämän johdosta ehdotuksessa jonkin verran, mikä ei kuitenkaan aiheuttanut mitään muutoksia niiden pinta-aloihin. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾ muutosehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Heikinkatua koskeva asemakaavanmuutos. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁵⁾ Heikinkadun korkeustasojen uudelleenjärjestelyä koskevan asemakaavan muutosehdotuksen ⁶⁾ n:o 1,529, ja sisäasiainministeriö vahvisti ⁷⁾ tämän päätöksen lokakuun 26 p:nä.

Korttelia n:o 204 koskeva asemakaavanmuutos. It. Puistotien ja Siltatien leventämiseksi IX kaupunginosan korttelissa n:o 204 olevan, mainittujen katujen kulmassa sijaitsevan It. Puistotien tontin n:o 21 kohdalta kiinteistölautakunta laaditti kyseisen tontin asemakaavan ja siihen liittyvän tonttijaon muutosehdotuksen n:o 1,498, jonka mukaan tontin länsiosasta erotettai-

¹⁾ Kvsto 27 p. helmik. 12 §; vrt. tämän kert. s.10 ja 87.—²⁾ Kvsto 17 p. huhtik. 13 §.—³⁾ S:n 20 p. marrask. 1 §.—⁴⁾ S:n 4 p. jouluk. 18 §.—⁵⁾ S:n 27 p. helmik. 7 §.—⁶⁾ Ks. tämän kert. s. 27.—⁷⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 1 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 66.

siin 3.82 m²:n suuruinen alue edellisen kadun sekä sen pohjoisosasta 7.28 m²:n suuruinen alue jälkimmäisen kadun leventämistä varten, jolloin ne voitaisiin rakentaa vastaavasti 7 m:n ja n. 7.5 m:n levyisiksi, luovuttaen toiselta puolen tontin omistajalle Siltatien nykyisestä alueesta 26.20 m²:n suuruinen osa. Kyseisen tilusvaihdon sekä asemakaavan ja tonttijaon muutos-ehdotuksen kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾, ja huhtikuun 16 p:nä sisäasiainministeriö vahvisti ²⁾ päätöksen mikäli se koski asemakaavan- ja tonttijaonmuutosta.

Korttelin n:o 234 tonttijako. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ kiinteistö-lautakunnan ehdotuksen Länt. Kaivopuiston korttelin n:o 234, jota koskeva asemakaavanmuutos ⁴⁾ jo oli vahvistettu, tonttijaoksi, jonka mukaan kysei-nen kortteli oli säilytetty yhtenä tonttina, merkiten se Merikudon tontiksi n:o 2. Sisäasiainministeriö vahvisti ⁵⁾ toukokuun 23 p:nä päätöksen.

Korttelin n:o 417 tonttijako. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁶⁾ erään mihinkään tonttiin kuulumattoman XIII kaupunginosan korttelin n:o 417 alueen liittämisestä ⁷⁾ Fredrikinkadun tonttiin n:o 81 johtuvan kiinteistö-lautakunnan laadituttaman kyseisen korttelin tonttijaon muotosehdotuksen, ja sisäasiainministeriö vahvisti ⁸⁾ marraskuun 9 p:nä kyseisen päätöksen.

Eräiden hautausmaa-alueiden asemakaavanmuutos. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁹⁾ kiinteistölautakunnan kaupunginhallituksen kehoituksesta laadi-tuttaman XIII kaupunginosassa olevien mooseksensuskoisen, roomalais-katolisen ja yksityisen kreikkalais-katolisen seurakunnan sekä ent. venäläis-ten sotilaiden hautausmaa-alueiden järjestelyä koskevan asemakaavan muotosehdotuksen ¹⁰⁾, joka oli merkitty n:olla 1,491. Sisäasiainministeriö vahvisti ¹¹⁾ toukokuun 9 p:nä päätöksen.

Korttelia n:o 477 koskeva asemakaavan- ja tonttijaonmuutos. Kaupungin-valtuuston päätettyä ¹²⁾ myydä XIV kaupunginosan korttelissa n:o 477 olevan Turuntien tontin n:o 40 niin pian kuin oli aikaansaatu sitä koskeva asemakaavanmuutos, kiinteistölautakunta laaditutti n:olla 1,582 merkityn mainittua korttelia koskevan asemakaavan muotosehdotuksen siihen liitty-vine tonttijakokarttoineen; muotosehdotuksiin sisällytettiin samalla Ruusu-lankadun tontit n:ot 3, 5, 7, 9, 11, 13 ja 15, joiden tonttijakoa ja rakennus-rajaja oli muutettu. Valtuusto hyväksyi ¹³⁾ kyseisen asemakaavan- ja tontti-jaonmuutoksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvis-tettavaksi.

Korttelia n:o 487 koskeva asemakaavanmuutos. Kiinteistöosakeyhtiö Töölönkatu 42 nimisen yhtiön anottua XIV kaupunginosan korttelissa n:o 487 omistamansa Töölönkadun tontin n:o 42 b rakennusrajan muuttamista siten, että tontin pohjoisosaan voitaisiin rakentaa 6 × 9 m:n suuruinen yksikerrok-sinen siipirakennus, kiinteistölautakunta laaditutti tätä koskevan kyseisen tontin asemakaavan muotosehdotuksen n:o 1,548, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁴⁾ sekä sisäasiainministeriö vahvisti ¹⁵⁾ marraskuun 7 p:nä.

¹⁾ Kvsto 23 p. tammik. 17 §; vrt. myös tämän kert. s. 10. — ²⁾ Kvsto 29 p. toukok. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 58. — ³⁾ Kvsto 27 p. maalisk. 19 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 4. — ⁵⁾ Kvsto 28 p. elok. 2 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. elok. 7 §. — ⁷⁾ Ks. tämän kert. s. 16. — ⁸⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 1 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 58. — ⁹⁾ Kvsto 27 p. helmik. 13 §. — ¹⁰⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 19. — ¹¹⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 4 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 60. — ¹²⁾ Ks. tämän kert. s. 14. — ¹³⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 19 §. — ¹⁴⁾ S:n 28 p. elok. 8 §. — ¹⁵⁾ S:n 4 p. jouluk. 1 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 62.

Korttelin n:o 498 muuttaminen lamellirakennuskortteliksi. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ periaatteellisesti hyväksyä kiinteistölautakunnan laadituttaman ehdotuksen XIV kaupunginosan korttelin n:o 498 muuttamisesta lamellirakennuskortteliksi pääasiallisesti piirustuksen n:o 1,551 mukaisesti sekä jättää kiinteistölautakunnan tehtäväksi laatia korttelia koskevan lopullisen asemakaavan muutosehdotuksen.

Sittemmin laatimaansa muutosehdotukseen n:o 1,580 lautakunta oli sisällyttänyt myöskin korttelin n:o 506, koska oli katsottu tarpeelliseksi siirtää Minna Canthin katua 2 m länteenpäin ja näin ollen vastaavasti muuttaa korttelin n:o 506 itärajaa; korttelin, joka nykyiseen asemakaavaan oli merkitty julkisen rakennuksen paikaksi, mutta ehdotettu varattavaksi Töölön uutta paloasemaa varten, mihin tarkoitukseen mahdollisesti riittäisi pienempikin alue, itäosaan oli suunniteltu lamellirakennusryhmä, toistaiseksi kuitenkin ilman tonttijakoa. Valtuusto hyväksyi ²⁾ muutoksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Korttelia n:o 499 koskeva asemakaavanmuutos. Töölönkadun tontin n:o 53 mainitun kadun puoleisen rajan suoristamisesta ³⁾ johtuvan kiinteistölautakunnan laatiman XIV kaupunginosan korttelia n:o 499 koskevan asemakaavan ja siihen liittyvän tonttijaon muutosehdotuksen kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾. Sisäasiainministeriö vahvisti ⁵⁾ päätöksen marraskuun 7 p:nä.

Eräitä XIV kaupunginosan kortteleita koskeva asemakaavan- ja tonttijaonmuutos. Koska XIV kaupunginosan pohjoisosassa, Humalistonkadun ja Stenbäckinkadun välillä oli monta rakentamatonta kaupungin omistamaa tonttia, jotka yleensä olivat liian suuret rakennettaviksi ja joiden rakennusrajatkin kaipasivat muutoksia, kiinteistölautakunta laaditti mainittua aluetta varten asemakaavan ja tonttijaon muutosehdotuksen n:o 1,550, joka käsitti asuntokorttelit n:ot 499, 500, 504, 505, 509, 512 ja 513 sekä julkista rakennusta varten varatun korttelin n:o 507, jonka rakennusrajat oli ehdotettu muutettaviksi. Ehdotuksen mukaisesti korttelien ulkorajat säilyisivät muuttumattomina lukuunottamatta korttelia n:o 499, jonka itäosasta oli lohkaistu erillinen n:olla 518 merkitty, yksikerroksista rakennusta varten varattu pieni kortteli; rakennusrajain muutosten avulla oli pyritty aikaansaamaan valoisampia pihvoja ollen niille sitä paitsi suunniteltu istutuksia, ja asemakaavan muutosehdotukseen liittyi tarpeelliset kattolistatasoja ja ullakko-permantojen sijoitusta koskevat asemakaavamääräykset. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁶⁾ ehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Stadionalueen asemakaava. Eläintarhan alueen vuokraamista Stadion-säätiölle koskevan sopimuksen ⁷⁾ mukaisesti kiinteistölautakunta laaditti n:olla 1,562 merkityn stadionalueen ja sen lähiympäristön järjestelyä tarkoitavan asemakaavan ja tonttijaon muutosehdotuksen, mihin stadionlinnan alue oli merkitty korttelin n:o 514 rakennustontiksi n:o 3 ja alueen itäpuolella oleva likaveden pumppuasema korttelin n:o 515 tontiksi n:o 1. Ehdotusta laadittaessa oli otettu huomioon stadionalueen luoteisrajaa koskeva kiinteistölautakunnan aikanaan puoltama pieni muutos, ja siihen liittyi mainittujen tonttien ja alueen urheilupaikkain rakentamista koskevat tarpeelliset asemakaavamääräykset. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁸⁾ ehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

¹⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 17 §. — ²⁾ S:n 4 p. jouluk. 21 §. — ³⁾ Vrt. tämän kert. s. 14. — ⁴⁾ Kvsto 28 p. elok. 9 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. jouluk. 1 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 63. — ⁶⁾ Kvsto 9 p. lokak. 9 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 14. — ⁸⁾ Kvsto 9 p. lokak. 11 §.

Korttelia n:o 517 koskeva asemakaavanmuutos. Valtioneuvos J. K. Paasikiven anottua XIV kaupunginosan korttelissa n:o 517 omistamansa Tavaststjernankadun tontin n:o 9 rakennusrajain muuttamista siten, että sillä olevan talousrakennuksen eteläraja siirrettäisiin n. 1.5 m etelämmäksi, kiinteistölautakunta laaditutti tämän mukaisen n:olla 1,560 merkityn asemakaavan muutosehdotuksen, johon lisäksi oli merkitty viereiselle myymättömälle tontille n:o 11 rakennusraja yhdenmukaisesti anomuksessa mainitun tontin kanssa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ kyseisen asemakaavan muutosehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kumpulän korttelien n:ot 923 ja 925 jaoituskaavan muuttaminen. Oma-omakotitonttien puutteen postamiseksi väliaikaisesti kiinteistölautakunta laaditutti n:olla 1,544 merkityn ehdotuksen Limingantien varrella sijaitsevain korttelien n:ot 923 ja 925 14 tontin n:ot 79—105, jotka vahvistetun jaoituskaavan mukaan oli tarkoitettu yhteenrakennettaviksi kaksikerroksisin, yhteensä 24 huonetta käsittävin rakennuksin, jaoituskaavan muuttamisesta niiden rakentamiseksi omakotitontteina, minkä ehdotuksen kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ merkiten ³⁾ v:n 1936 talousarvioon alueen kunnostamiseen tarvittavat varat.

Käpylän Taivaskallion omakotialueen jaoituskaavan muuttaminen. Ottaen huomioon, että miltei kaikki tonttijakoon otetut Taivaskallion omakotialueen ⁴⁾ tontit jo oli annettu vuokralle, kiinteistölautakunta, jotta koko mainitun omakotialueen tonttijako saataisiin vahvistetuksi, laati tätä koskevan ehdotuksen n:o 1,584, jolloin korttelijärjestelyyn samalla käytännöllisistä syistä oli tehty erinäisiä muutoksia, joiden kautta saataisiin yhden perheen taloja varten tarkoitettuja uusia tontteja kaikkiaan 48. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ hyväksyä edellä mainitun ehdotuksen omakotialueen muutetuksi jaoituskaavaksi.

Tonttien yhdistäminen. I kaupunginosan korttelissa n:o 23 sijaitsevat Kristianinkadun tontit n:ot 5 ja 6 omistavan Aktiebolaget Kristiansgatan 11 nimisen yhtiön anottua mainittujen tonttien yhdistämistä yhdeksi tontiksi, koska se aikoi rakentaa ne yhteen, kiinteistölautakunta laaditutti anomuksen mukaisen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,577 sekä tonttijakokartan, mutta kun tonttien yhdistäminen ei vaatinut asemakaavanmuutosta, koska tässä yhteydessä ei vahvistettu mitään asemakaavamääräyksiä, kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁶⁾ vain edellä mainitun tonttijaon muutosehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Tonttien jakaminen. Asunto-osakeyhtiö Meritullinkatu 17:n anottua saada jakaa I kaupunginosan korttelissa n:o 15 omistamansa Maneesikadun tontin n:o 7 kolmeksi erilliseksi tontiksi, koska se oli liian suuri yhtenä rakennettavaksi, kiinteistölautakunta laaditutti tämän mukaisen n:olla 1,565 merkityn mainitun korttelin asemakaavan ja tonttijaon muutosehdotuksen, johon jaon kautta syntyneet uudet tontit oli merkitty Maneesikadun tonteiksi n:ot 9, 11 ja 13; asemakaavamääräyksiensä mukaan oli tonttien n:ot 11 ja 13 väliset rajat jätettävä aitaamatta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁷⁾ ehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

¹⁾ Kvsto 9 p. lokak. 7 §. — ²⁾ S:n 19 p. kesäk. 15 §. — ³⁾ S:n 18 p. jouluk. 2 §. —

⁴⁾ Vrt. v:n 1925 kert. s. 8—9. — ⁵⁾ Kvsto 30 p. lokak. 3 §; vrt. myös tämän kert. s. 29. —

⁶⁾ Kvsto 20 p. marrask. 17 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. lokak. 10 §.

Asunto-osakeyhtiö Mariankatu 21 oli anonut I kaupunginosan korttelissa n:o 16 omistamansa Mariankadun tontin n:o 17 kahtiajakamista, jolle oli rakennettu kaksi kivitaloa, ottaen huomioon anottu tonttijaonmuutos. Kiinteistölautakunta puolsi tätä ehdoin, että tonteille määrättiin rakennusrajat ja uusi väliraja pihamaan kohdalla jätettiin aitaamatta, laadituttaen tämän mukaisen n:olla 1,564 merkityn asemakaavan ja siihen liittyvän tonttijaon muutosehdotuksen, mitkä kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Fastighetsaktiebolaget Sparven nimisen yhtiön anomuksen johdosta IV kaupunginosan korttelissa n:o 81 omistamansa Lönnrotinkadun tontin n:o 30 jakamisesta kahdeksi eri tontiksi, koska se nykyisessä laajuudessaan oli liian suuri yhtenä yrityksenä rakennettavaksi, kiinteistölautakunta laaditutti n:olla 1,543 merkityn mainittua korttelia koskevan asemakaavan ja tonttijaon muutosehdotuksen, johon asemakaavamääräyksenä sisältyi ehto tonttien välisen rajan aitaamatta jättämisestä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ muutosehdotuksen ja sisäasiainministeriö vahvisti ³⁾ sen marraskuun 7 p:nä.

Suomen sähköosakeyhtiö Gottfr. Strömbergin anottua X kaupunginosan tehdaskorttelissa n:o 291 omistamansa tontin n:o 3 jakamista neljäksi erilliseksi tontiksi, koska yhtiö siirrettyään tehtaansa Pitäjänmäkeen aikoi myydä osan tonttia, kiinteistölautakunta laaditutti tästä johtuvaa tonttijaonmuutosta koskevan kyseisen korttelin asemakaavan muutosehdotuksen n:o 1,531 siihen liittyvine tonttijaon muutosehdotuksineen, mitkä kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾ sekä sisäasiainministeriö vahvisti ⁵⁾ elokuun 6 p:nä.

Asunto-osakeyhtiö Kustaankatu 4 ja Asunto-osakeyhtiö Fleminginkatu 21 B, jotka omistivat vastaavasti XII kaupunginosan korttelissa n:o 349 olevat Vaasankadun tontit n:ot 14 ja 20, olivat anoneet edellinen tonttinsa jakamista kahdeksi ja jälkimmäinen kolmeksi erilliseksi tontiksi. Tämän johdosta kiinteistölautakunta laaditutti jakoa koskevan n:olla 1,563 merkityn mainitun korttelin asemakaavan ja siihen liittyvän tonttijaon muutosehdotuksen, jossa kummatkin anomukset selvyuden vuoksi oli yhdistetty yhdeksi asemakaavanmuutokseksi, minkä kaupunginvaltuusto sittemmin hyväksyi ⁶⁾ alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Jotta paremmin saataisiin myydyksi kaupungille kuuluva hyvin suuri XIII kaupunginosan korttelissa n:o 417 oleva Dagmarinkadun tontti n:o 9, laadittiin sen jakamiseksi kahtia, tonteiksi n:ot 9a ja 9b, asemakaavan muutosehdotus n:o 1,514 asemakaavamääräyksineen, minkä ehdotuksen ynnä siihen liittyvän tonttijaon muutosehdotuksen kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁷⁾; sisäasiainministeriö vahvisti ⁸⁾ päätöksen huhtikuun 1 p:nä.

Bostadsaktiebolaget Mechelingatan 28 A ja Bostadsaktiebolaget Mechelingatan 28 B nimisten yhtiöiden anottua XIII kaupunginosan korttelissa n:o 433 yhteisesti omistamansa Mechelininkadun tontin n:o 28 jakamista kahdeksi erilliseksi tontiksi kiinteistölautakunta laaditutti tätä koskevan n:olla 1,591 merkityn puheena olevan korttelin asemakaavan ja siihen liittyvän tonttijaon muutosehdotuksen, johon uudet tontit oli merkitty Mechelinin-

¹⁾ Kvsto 9 p. lokak. 8 §. — ²⁾ S:n 28 p. elok. 6 §. — ³⁾ S:n 4 p. jouluk. 1 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 62. — ⁴⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 16 §; vrt. myös tämän kert. s. 25. — ⁵⁾ Kvsto 18 p. syysk. 2 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 61. — ⁶⁾ Kvsto 9 p. lokak. 12 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. tammik. 18 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. toukok. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 58.

kadun n:oiksi 28 a ja 28 b; kummallekin tontille oli siihen merkitty rakennusrajat sekä yhteinen pihamaa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ muutosehdotuksen alistaen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ²⁾ XIV kaupunginosan korttelia n:o 463 koskevan asemakaavan- ja tonttijaonmuutoksen, jolla kyseisen korttelin pohjoisosassa olevat kolme kaupungin tonttia myytäväksi sopivien asuntotonttien saamiseksi Etu-Töölössä jaettaisiin viideksi eri tontiksi, nimittäin Töölöntorinkadun tonteiksi n:ot 7, 9 ja 11 sekä Töölönkadun tonteiksi n:ot 30 a ja 30 b, kiinteistölautakunnan laadituttaman piirustuksen n:o 1,527 ja siihen liittyvän tonttijakokartan mukaisesti, minkä päätöksen sisäasiainministeriö toukokuun 6 p:nä vahvisti ³⁾.

Osakeyhtiö Adler nimisen yhtiön tehtyä omistamansa XIV kaupunginosan korttelissa n:o 487 sijaitsevan Töölönkadun tontin n:o 42 jakamista kahdeksi eri tontiksi, n:ot 42 a ja 42 b, koskevan anomuksen kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾ mainitun korttelin asemakaavan- ja tonttijaonmuutoksen kiinteistölautakunnan anomuksen johdosta laadituttaman piirustuksen n:o 1,522 ja siihen liittyvän tonttijakokartan mukaisesti. Muutosehdotukseen sisältyvien asemakaavamääräysten mukaan uusien tonttien pihamaat oli yhdistettävä tonttien yhteisesti kunnossapidettäväksi yhteiseksi pihamaaksi, jonka ohessa tonttien välinen raja oli jätettävä aitaamatta. Sisäasiainministeriö vahvisti ⁵⁾ huhtikuun 16 p:nä päätöksen.

Kunnalliskodin ja Hämeentien välisen alueen jaoituskaava. Kiinteistölautakunnan ryhtyessä laatimaan kunnalliskodin ja Hämeentien väliselle alueelle lopullista asemakaavaa, havaittiin, että alueen tasoituskustannuksia voitaisiin huomattavasti supistaa, jos Kumpulantien ja Annalantien suuntia ⁶⁾ jossain määrin muutettaisiin sekä pienennettäisiin Koskelantien ja Kunnalliskodintien risteyksessä olevaa aukiota, mitkä muutokset kyllä voitiin ottaa huomioon asemakaavaa laadittaessa, mutta koska Kumpulantien tasoitustöitä parhaillaan suoritettiin ja asemakaavaehdotus valmistuisi vasta syyspuolella olisi kaupunginvaltuuston nyt jo erikseen päätettävä niistä. Tämän johdosta kiinteistölautakunta laaditti n:olla 1,494 a merkityn kyseisen alueen jaoituskaavan muutosehdotuksen, johon myöhemmin tehtiin erinäisiä korjauksia ja täydennyksiä, missä muutetussa muodossa valtuusto sen sittemmin hyväksyi ⁷⁾.

Korttelin n:o 194 korkeustasot. Kiinteistölautakunnan laatiessa lopullista n:olla 1,539 merkittyä ehdotusta korttelin n:o 194 korkeustasoiksi, havaittiin niitä olevan jossain määrin alennettava basarien ⁸⁾ rakentamisen johdosta, mutta koska tontin alennetut korkeussuhteet aiheuttaisivat yhteensä 216,000 markan menoeran, kaupunginhallitus alisti asian kaupunginvaltuuston harkittavaksi ennen kuin vahvisti korkeustasoehdotuksen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ merkitä tarkoitusta varten v:n 1936 talousarvioon 216,000 markan suuruisen määrärahan oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään sitä jo kertomusvuonna.

¹⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 20 §. — ²⁾ S:n 27 p. maalisk. 18 §. — ³⁾ S:n 29 p. toukok. 4 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 59. — ⁴⁾ Kvsto 27 p. maalisk. 20 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. toukok. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 59. — ⁶⁾ Vrt. v:n 1930 kert. s. 7. — ⁷⁾ Kvsto 13 p. helmik. 13 §. — ⁸⁾ Vrt. tämän kert. s. 18 — ⁹⁾ Kvsto 29 p. toukok. 9 §.

2. Kiinteän omaisuuden hankintaa ja kaupungille kuuluvan sellaisen omaisuuden luovutusta koskevat kysymykset.

Katariinankadun talon ja tontin n:o 3 osto. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ ostaa kaupungille Katariinankadun tontin n:o 3 sillä olevine rakennuksineen 4,330,000 markan kauppahinnasta tontin omistajan, johtaja H. Bitten esittämien ehdoin, että:

kaupunki ottaa vastatakseen kiinteistöön kiinnitetyistä 3,000,000 markkaan nousevista kiinnityslainoista;

kaupunki luovuttaa myyjälle itselleen tai hänen edustamalleen yhtiölle ilman huutokauppaa täydellä omistusoikeudella korttelissa n:o 474 olevan Töölönkadun tontin n:o 34 730,000 markan luovutushinnasta ja ilman tavanmukaista rakentamisaikaa koskevaa kauppaehtoa, jolloin tontin vastaanottaja maksaa leimaverot;

kaupunki maksaa kauppakirjaa tehtäessä myyjälle käteisellä 600,000 markkaa, mikä määrä suoritetaan ennakolta kaupunginkassasta ja merkitään v:n 1936 talousarvioon;

kaupunki sitoutuu vuokratta luovuttamaan myyjälle vuokraoikeuden Katariinankadun talossa n:o 3 olevan Torikahvilan huoneistoon tai muuhun samanarvoiseen kahvilahuoneistoon samassa kaupunginosassa 10 vuodeksi, kuitenkin niin, että vuokraoikeus lakkaa, jos myyjä ennen vuokrauden päättymistä kuolee; sekä

vastaanotto tapahtuu maaliskuun 1 p:nä 1935, mistä alkaen kaupunki myös vastaa edellä mainittujen Katariinankadun taloon ja tonttiin n:o 3 kiinnitettyjen lainain korosta.

Edellä mainittuja kauppaehtoja muutettiin ²⁾ myöhemmin sikäli, että kauppahinnan käteisellä suoritettavan erän 200,000 markan suuruisen osan suoritus ja kaupungin luovutettavan Töölönkadun tontin vastaanotto tapahtuisivat vasta kaupungin saatua saannolleen lainhuudon, sekä että kaupunki suorittaisi myyjälle korkoa 6 %:n mukaan kyseiselle 200,000 markan erälle ja mainitun Töölönkadun tontin 730,000 markan suuruiselle luovutushinnalle maaliskuun 1 p:stä alkaen siksi kuin lainhuuto oli saatu; koron suoritukseen tarvittavat varat osoitettaisiin määrärahasta Tilapäisluoton korot.

Maan hankkiminen katujen leventämistä varten. Unioninkadun leventämiseksi sen korttelin n:o 45 kohdalta tontista n:o 1 lunastettavan maakaistaleen korvaukseksi kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ korttelia koskevan asema-kaavanmuutoksen tultua vahvistetuksi ja tontin omistajan alettua rakentaa uudisrakennusta suorittaa 750,000 markkaa, mikä määräraha oli otettava v:n 1936 talousarvion ollen kaupunginhallituksella kuitenkin oikeus käyttää se jo kertomusvuonna.

Valtuusto hyväksyi ⁴⁾ It. Puistotien ja Siltatien leventämiseksi IX kaupunginosan korttelissa n:o 204 olevan mainittujen katujen kulmassa sijaitsevan It. Puistotien tontin n:o 21 kohdalta toimeenpantavan tilusvaihdon.

Lohkotilan osto pakkohuutokaupalla. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁵⁾ kaupungin saatavan suoritukseksi pakkohuutokaupalla myydyn huvilan-omistaja J. A. Teräsmaan omistaman Helsingin maalaiskunnassa olevan Malminkylän Huvila n:o 123 nimisen tilan oston kaupungille 15,200 markan

¹⁾ Kvsto 23 p. tammik. 37 §. — ²⁾ S:n 27 p. helmik 23 §. — ³⁾ S:n 17 p. huhtik. 13 §; vrt. myös tämän kert. s. 3. — ⁴⁾ Kvsto 23 p. tammik. 17 §; vrt. myös tämän kert. s. 4. — ⁵⁾ Kvsto 8 p. toukok. 12 §.

hinnasta. Kauppahinta osoitettiin pääluokkaan Kiinteistöt sisällyvistä valtuuston käyttövaroista.

Kaupungin ja sen evankelis-luterilaisten seurakuntain välinen tilusvaihto. Sen jälkeen kun kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt kaupungin ja sen evankelis-luterilaisten seurakuntain välillä toimeenpantavan tilusvaihdon sopimusluonnokset ¹⁾ kävi selville, että kaupungin luovutettavaan alueeseen sisältyi eräs tiemaa, joka v. 1906 toimitetussa isonjaon järjestelyssä oli jätetty jakamatta, kuuluen se siis yhteisesti Malminkylän jakokunnalle, jonka osakas kaupunki maanomistajana oli. Asiaa koskevien tutkimusten jälkeen, joissa oli havaittu pakkolunastus ainoaksi mahdolliseksi tässä tapauksessa kysymyksen tulevaksi menetelmäksi tiealueen liittämiseksi hautausmaa-alueeseen, valtuusto hyväksyi ²⁾ kaupunginhallituksen ehdotuksen tilusvaihtosopimusluonnoksen muuttamisesta siten, että kyseistä asiaa koskeva kohta saisi seuraavan muodon:

5) Koska 2) kohdassa mainittuihin alueisiin A ja B sisältyy osa Malmin hautausmaan koillispuolella Puodinkylään johtavasta, Malminkylän jakokunnan yhteisesti omistamasta ajotiestä, sitoutuu Helsingin kaupunki täten anomaan seurakuntien laskuun sanotun tiemaan pakkolunastamista hautausmaaksi sekä ryhtymään kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin pakkolunastuksen toimeenpanemiseksi ja sitoutuvat seurakunnat puolestaan olemaan sulkematta nykyistä tietä ainakin v:n 1938 loppuun saakka. Pakkolunastusmenettelystä aiheutuvat kustannukset jaetaan tasan kaupungin ja seurakuntien kesken, kuitenkin siten, että pakkolunastuksen yhteydessä ehkä määrättävän uuden tien rakentaminen ja ylläpito yksinomaan on kaupungin asia.

Kaupunginhallitukselle annettiin tehtäväksi ryhtyä muutoksesta aiheutuviin toimenpiteisiin.

Siltavuorenpenkereen eräiden tonttien luovuttaminen valtiolle. Opetusministeriön tiedusteltua, voisiko kaupunki esim. tilusvaihdoin luovuttaa yliopiston lääketieteellisen-kemiallisen sekä farmakologisen laitoksen rakennuspaikaksi I kaupunginosan korttelissa n:o 45 olevat rakentamattomat Siltavuorenpenkereen tontit n:ot 1, 2 ja 3, kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ ilmoittaa ministeriölle suostuvansa luovuttamaan kyseiset tontit yliopiston tarpeisiin, edellytyksin että valtio noudatti kiinteistölautakunnan niitä varten laatimaa rakennussuunnitelmaa ja että alueen arvosta ja sen vastikkeesta sovittiin ennen luovuttamista.

Valtion ja kaupungin välinen tilusvaihto Katajanokalla y. m. Puolustusministeriön aloitteesta oli asetettu toimikunta, jossa sekä valtio että kaupunki olivat edustettuina, harkitsemaan Katajanokalla olevan asevarikko 1:n hallinnassa olevan valtion alueen mahdollista laajentamista kaupungin kanssa toimeenpantavin tilusvaihdoin, jolloin päädyttiin siihen, että saadaksean kaupungilta takaisin 2,750 m² v:n 1928 tilusvaihdossa ⁴⁾ sille joutunutta maata Katajanokalta, valtion oli luovutettava kaupungille Katajanokalta 415 m² paremman satamajärjestelyn aikaansaamiseksi ja Hämeentien varrelta keskuskankila-alueetta 2,720 m² mainitun kadun leventämistä varten tältä kohdalta.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ ilmoittaa ministeriölle omasta puolestaan hyväksyvänsä laadituista kartoista lähemmin ilmeneviä alueita koskevan

¹⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 9. — ²⁾ Kvsto 28 p. elok. 11 §. — ³⁾ S:n 4 p. jouluk. 16 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1927 kert. s. 20. — ⁵⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 23 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 19.

tilusvaihdon kaupunginhallituksen käyttämien yksikköhintain perusteella sekä oikeuttaa kaupunginhallituksen tekemään lopullisen tilusvaihtosopimuksen, huomioonottaen:

että alueen takaisinlunastamista koskeva merkintä tehtiin valtioneuvoston pöytäkirjaan;

että valtio tilusvaihtosopimuksessa sitoutui luovuttamaan kaupungille viimeistään maaliskuun 1 p:ään 1936 mennessä ne Katajanokan alueet, jotka v:n 1928 tilusvaihtosopimuksen mukaan joutuivat kaupungille; sekä

että kaupungille tilusvaihdossa joutuvat alueet luovutettiin sille niinkään v:n 1936 maaliskuun 1 p:ään mennessä.

Kadun rakentaminen korttelin n:o 44 halki. Kaupunki oli aikanaan valtion ostaessa tulevia klinikoita varten kaupungilta XV kaupunginosan korttelit n:ot 526 ja 527 pidättänyt itselleen oikeuden niin suureen osaan vanhan ja uuden klinikan tonttien välistä I kaupunginosan korttelin n:o 44 aluetta kuin tarvittiin Puutarhakadun jatkeeksi suunnitellun kadun johtamiseen Unioninkadulta Snellmaninkadulle ¹⁾. Koska tällaisen kadun rakentaminen kuitenkin suuresti vaikeuttaisi maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan rakennusten sijoittamista mainittuun kortteliin koskevan suunnitelman toteuttamista, opetusministeriö pyysi kaupunkia kokonaan luopumaan sanotusta oikeudestaan.

Sen jälkeen kun kiinteistölautakunta oli antanut lausuntonsa, asiasta käydyissä neuvotteluissa tehtiin valtion taholta lopuksi ehdotus, jonka toteuttamista kiinteistölautakuntakin puolestaan asettui kannattamaan. Tämän mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ ilmoittaa opetusministeriölle suostuvansa siihen, että Snellmanin- ja Unioninkadun välisen liikenneyhteyden parantamiseksi korttelin n:o 44 halki avattava katu luovutettiin yksinomaan jalankulkuliikennettä varten, kuitenkin ehdoin, että valtio Liisankadun liikennetehon enentämiseksi luovutti edellä mainitusta korttelista tämän kadun leventämistä varten 6 m:n levyisen kaistaleen ja suostui vahvistamaan rakennusrajat kortteleille n:ot 42 ja 44 6 m:n päähän Unioninkadun puoleisesta tonttirajasta.

Sittemmin opetusministeriö ilmoitti kaupunginhallitukselle valtioneuvoston hyväksyneen valtuuston edellä selostetut ehdot. Samalla oli kuitenkin valtioneuvoston pöytäkirjaan merkitty valtioneuvoston tulkinneen mainitut ehdot siten, että korttelin n:o 44 halki avattava katu oli oleva Puutarhakadun jatkoa, sen suuntainen eikä sitä leveämpi; että saman korttelin 6 m:n kaistaleen luovutus kaupungille saattoi tapahtua vasta kun siellä olevat valtion rakennukset voitiin siirtää pois tai luovuttaa valtion käytöstä ja että kadun leventämisen tuli tapahtua kaupungin kustannuksella; että korttelien n:ot 42 ja 44 rakennusrajain vahvistamisella edellä mainituin tavoin valtio ei ollut luopunut omistusoikeudestaan siihen maa-alaan, jolle puheena olevan rajoituksen johdosta ei saanut rakentaa; sekä että niin pian kuin valtion nyt puheena oleva rakennustoiminta kortteleissa n:ot 42 ja 44 pantiin alulle, niiden kautta vedetty viemärijohto oli siirrettävä Puutarhakadun jatkeen alle tai yliopistoviranomaisten hyväksyttävään paikkaan. Valtuusto oikeutti ³⁾ kaupunginhallituksen tekemään valtion kanssa puheena olevassa asiassa sopimuksen valtioneuvoston hyväksymän tulkinnan mukaisesti.

Rautatieaseman ympäristöä koskeva valtion ja kaupungin välinen tilusvaihto sekä sen yhteydessä toimeenpantava korttelin n:o 99 uudelleenjärjestely.

¹⁾ Ks. v:n 1907 kert. s. 23. — ²⁾ Kvsto 28 p. elok. 4 §. — ³⁾ S:n 20 p. marrask. 2 §.

Sen jälkeen kun posti- ja lennätintalon rakentamista koskeva valtion ja kaupungin välinen tilusvaihtosopimus¹⁾ oli tehty, kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö kuitenkin oli ilmoittanut kaupunginhallitukselle, että talon asemaa olisi jossain määrin muutettava ja tonttia täten siirrettävä 5 m pohjoiseen sekä n. 3.65 m länteen. Valtion ja kaupungin välillä asiasta käydyissä neuvotteluissa rautatiehallitus, joka aikanaan oli ostanut rautatieaseman etelä- ja länsipuolella olevat II kaupunginosan korttelissa n:o 99 sijaitsevat tontit, esitti, että uudelleenjärjestettävän Kaasutehtaankadun ajotietä ei saisi rakentaa 14 m leveämmäksi, jotta rautatieasemaa häiritsevä läpikulkuliikenne estyisi, sekä vastapainoksi levennettävä Kaivokatu koko pituudeltaan 30 m:n leveyteen. Näiden järjestelyjen toteuttamiseksi olisi välttämätöntä järjestää Kaivo- ja Kaasutehtaankadun välinen kortteli n:o 99 uudelleen valtion ja kaupungin sekä yksityisten hallussa olevat, mainitussa korttelissa sijaitsevat Heikinkadun tontit n:ot 3 ja 4 omistavien yhtiöiden välisin tilusvaihdoin. Lisäksi kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö katsoi, että asemarakennuksen ympäristön omistusolot samassa yhteydessä olisi saatava järjestykseen. Asemarakennuksen kaakkoisosa oli nimittäin rakennettu vahvistetun tonttirajan ulkopuolelle, joten se nyt sijaitsi kaupungin maalla, ja lisäksi oli hallintorakennuksen Länt. Teatterikujan viereisen osan eteläinen kaistale katumaalla; toiselta puolen taas oli asemarakennuksen itäistä sivua vedetty tonttirajasta jossain määrin sisäänpäin, joten osa tonttia oli tällä kohdalla katumaata. Täälläkin olisi näin ollen toimitettava tilusvaihto, jotta asemarakennuksen rajat saataisiin muutetuiksi vastaamaan todellista nautintaa.

Edellä mainituin tavoin pyrittiin sitten asian ratkaisuun, jolloin kaupunginvaltuusto, kun yksityisten tonttien luovutusta koskevat neuvottelut oli saatu päätökseen, päätti²⁾ edellytyksin, että valtio puolestaan hyväksyi kyseisen tilusvaihdon sitä koskevalta osalta:

luovuttaa valtiolle kiinteistölautakunnan laadittutamaan ehdotettuja tilusvaihtoja koskevaan karttaan n:o 1,552 kirjaimilla A, H ja K merkityt alueet, pinta-alaltaan yhteensä 2,702.563 m², ehdoin, että valtio luovutti kaupungille karttaan kirjaimilla B, C, D, E₁, E₂, G ja I merkityt alueet, joiden yhteinen pinta-ala oli 4,061.401 m²;

luovuttaa korttelin n:o 99 tontin n:o 3 omistajalle Lokalaktiebolaget Östra Henriksgatan 13 nimiselle yhtiölle sen tonttiin liitettäväksi karttaan merkityn alueen E₁, pinta-alaltaan 25.310 m², ehdoin, että mainittu yhtiö luovutti kaupungille alueet P₁, O ja N, jotka käsittivät yhteensä 595.195 m²;

luovuttaa korttelin n:o 99 tontin n:o 4 omistajalle, Nääs spritfabrik aktiebolagille, alueet L ja E₂, yhteensä 583.252 m², ehdoin, että tontin omistaja luovutti kaupungille alueet P₂ ja M, pinta-alaltaan yhteensä 105.059 m²;

hyväksyä edellä mainittujen tonttien n:ot 3 ja 4 omistajain korttelin n:o 99 järjestelyä koskevat tarjoukset³⁾, kuitenkin siten muutettuina, että tonttien rakennuskorkeudet määrättiin voimassa olevan rakennusjärjestyksen mukaisesti, että uusi katu tontin itäpuolella rakennettiin ainoastaan 8 m:n levyiseksi, ja että kaupungin alueiden luovutus tapahtui tonttiin n:o 4 nähden sikäli kuin sillä olevat rakennukset purettiin, kuitenkin viimeistään maaliskuun 1 p:nä 1936, ja tonttiin n:o 3 nähden sinä ajankohtana, jolloin tontin-omistaja sitä koskevan erillisen sopimuksen mukaisesti luovutti alueen kaupungille; sekä

1) Ks. v:n 1934 kert. s. 11. — 2) Kvsto 28 p. elok. 5 §. — 3) Kvston pain. asiakirj. n:o 8.

merkitä tilusvaihdon aiheuttamia töitä varten v:n 1936 talousarvioon 5,630,000 markan suuruisen määrärahan, josta vaihtojen ja sopimusten mukaisten töiden kustannuksiin 3,055,000 markkaa ja Museokadulta Silta-tuorenrantaan rakennettavan pääviemäriin Kaasutehtaankadun ja Rautatien välisen osan kustannuksiin 2,575,000 markkaa, oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään sitä jo kertomusvuonna viemärijohdon rakentamiseen sekä eräiden täyttämistöiden suorittamiseen.

Eduskunnan hyväksyttyä esitetyn valtion ja kaupungin välisen tilusvaihdon toimeenpanoa tarkoittavan lakiesityksen tasavallan presidentti marraskuun 8 p:nä tapahtuneessa esittelyssä vahvisti lain sanotun tilusvaihdon toimeenpanosta ¹⁾.

Korttelin n:o 499 rajajärjestelyä tarkoittava aluevaihto. Kiinteistöosakeyhtiö Töölönkatu 53 — Fastighetsaktiebolaget Tölogatan 53 nimisen yhtiön ehdotettua, koska sen omistama XIV kaupunginosan korttelissa n:o 499 oleva Töölönkadun tontti n:o 53 ei käsittänyt koko Töölönkatuun rajoittuvaa aluetta vaan osa tontista kuului edelleen myymättömänä kaupungille, että tontin rajan suoristamiseksi toimitettaisiin aluevaihto, kiinteistölautakunta laaditutti kyseisen rajajärjestelyn toimeenpanoa ja sellaisen kaupungin ja yhtiön välisen aluevaihdon toimittamista, että kumpikin luovuttaisivat toisilleen 12.36 m²:n suuruisen alueen, koskevan, n:olla 1,547 merkityn asemakaavan ja tonttijaon muutosehdotuksen ²⁾, johon lisäksi oli merkitty rakennusrajat kyseiselle tontille. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ esitetyn tilusvaihdon toimeenpanemisen sekä ehdotuksen mainittua korttelia koskevan asemakaavan ja siihen liittyvän tonttijaon muuttamisesta.

Erästä Helsingin pitäjän Malmin kylän savenottoaluetta koskeva tilusvaihto. Taloustirehtööri V. Långin vaimoineen ehdotettua heidän ja kaupungin välisen tilusvaihdon toimeenpanoa erään Helsingin pitäjän Malmin kylässä olevan yhteisen savenottoalueen heille kuuluvan osuuden luovuttamiseksi kaupungille, kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ ilmoittaa heille puolestaan hyväksyvänsä sellaisen tilusvaihdon toteuttamisen, että anojain omistaman Filpuksen tilan RN 7² ja sen osille mahdollisesti kuuluvat kyseisen savenottopalstan osat vaihdettiin mainitun tilan tonttipalstan länsipuolella oleviin kaupungin omistamiin Strömsin tilan tiluksiin, sovittaen raja suunnilleen siten, että Strömsin ja Filpuksen välisen rajan pohjoispää siirrettäisiin niin paljon itäänpäin, että pohjoispuolella Örskiksen tilasta lohkottujen palstain väliin jätetyn tiemaan suunnan itäpuolelle Filpuksen rajaan saakka tulisi kaupungin omistamaa maata n. 30—40 m:n leveydeltä, jotta alue voitaisiin myöhemmin järjestää asuntotonteiksi, pitäen vaihdossa kaupungin omistamien maiden yksikköhintaa vähintään Filpuksen maiden yksikköhinnan suuruisena, sekä ehdoin, että herra Lång suoritti kaikki tilusvaihdosta ja sen edellytyksenä olevasta yhteisen savenottopalstan jaosta aiheutuvat kustannukset.

Korttelin n:o 477 tontin n:o 40 myynti. Osuusliike Elanto nimisen osuuskunnan anottua saada ostaa korttelissa n:o 477 oleva Turuntien tontti n:o 40 ravintolataroituksiin rakennettavaksi kaupunginvaltuusto oikeutti ⁵⁾ kiinteistölautakunnan, edellytyksin, että hakija alisti julkisivupuurustuksen kiinteistölautakunnan hyväksyttäväksi, myymään osuusliikkeelle mainitun tontin ilman huutokauppaa 1,935,000 markan kauppahinnasta, sen jälkeen kun laadittava tonttia koskeva asemakaavanmuutos ⁶⁾, jonka mukaan tontille jäisi 7.5 m:n levyinen etupiha, oli tullut asianmukaisesti vahvistetuksi.

¹⁾ Kvsto 20 p. marrask. 3 §. — ²⁾ Vrt. tämän kert. s. 6. — ³⁾ Kvsto 28 p. elok. 9 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. lokak. 14 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. toukok. 11 §. — ⁶⁾ Vrt. tämän kert. s. 5.

Eräiden korttelin n:o 498 tonttien myyminen ilman huutokauppaa. Kauppatorin varrella olevain rakennusten korkeuden rajoittamistoimenpiteidensä ¹⁾ yhteydessä kaupunginvaltuusto oli päättänyt ²⁾ tarjota kaupungille ostettavaksi tarjotusta Aktiebolaget Norra Esplanadgatan 5 nimisen yhtiön korttelissa n:o 4 olevasta Helenankadun tontista n:o 4 sillä olevine rakennuksineen yhteensä 4,400,000 markkaa, mikä tarjous oli kaupunkia sitova huhtikuun 30 p:ään saakka.

Kaupungin viranomaisten jatkettua neuvotteluja kiinteistön haltijan, Pohjoismaiden yhdyspankki osakeyhtiön, kanssa tämä myöskin oli tiedustellut, oliko kaupunki halukas myymään pankille ilman huutokauppaa kahdeksan lamellirakennustonteiksi muodostettavista korttelin n:o 498 tonteista ³⁾, nimittäin Turuntien tontit n:ot 54, 56, 58, 60 ja 62, Linnankoskenkadun tontin n:o 3 a sekä Minna Canthin kadun tontit n:ot 1 ja 3, pankin luovuttaessa kauppahinnan osana kaupungille puheena olevan korttelissa n:o 4 sijaitsevan Helenankadun tontin n:o 4 rakennuksineen. Sittemmin kävi ilmi, että Turuntien tontti n:o 60 joutui osaksi korttelin luoteiskulmassa olevalle vuokra-alueelle, jonka vuokra-aika päättyi vasta v:n 1937 lopussa ja jonka vuokraajan korvausvaatimus vuokraoikeuden luovuttamisesta oli niin suuri, ettei sitä voitu ottaa huomioon, joten tontti n:o 60 jäisi toistaiseksi myymättä, sekä tällöin myöskin Turuntien tontti n:o 62, koska rakennussuunnitelma edellytti sen rakentamista edellisen kanssa yhtenä. Lamellirakennustonttien hinnaksi oli määrätty 4,600,000 markkaa ja kiinteistölautakunnan laatiman jaoittelem mukaisesti tuli siitä Turuntien tonttien n:ot 54, 56, 58, 60 ja 62 osalle vastaavasti 600,000 markkaa, 550,000 markkaa, 600,000 markkaa, 550,000 markkaa ja 600,000 markkaa, Linnankoskenkadun tontin n:o 3 a osalle 550,000 markkaa sekä Minna Canthin kadun tonttien n:ot 1 ja 3 osalle vastaavasti 600,000 markkaa ja 550,000 markkaa.

Sittemmin kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾:

oikeuttaa kiinteistölautakunnan ilman huutokauppaa myymään Pohjoismaiden yhdyspankki osakeyhtiölle tai sen osoittamille yhtiöille käteisesti suoritettavasta kauppahinnasta Turuntien tontit n:ot 54, 56 ja 58, Linnankoskenkadun tontin n:o 3 a sekä Minna Canthin kadun tontit n:ot 1 ja 3 kiinteistölautakunnan ehdottamista hinnoista ja huomioonottaen, että kaupakirjat laadittiin korttelia koskevan asemakaavanmuutoksen ³⁾ tultua vahvistetuksi, sekä että tontit luovutettiin aikaisintaan helmikuun 1 p:nä ja viimeistään kesäkuun 1 p:nä 1936;

oikeuttaa kiinteistölautakunnan samoin ehdoin myymään myöskin Turuntien tontin n:o 62, jos pankki kertomusvuoden aikana ilmoitti sitä haluavansa, ollen kiinteistölautakunnalla siinä tapauksessa oikeus myöntää lupa yhteisen palomuurin ja keskuslämmityspiipun rakentamiseen, jolloin tontin n:o 62 omistajalle suoritettaisiin tontin n:o 60 tultua myydyksi palomuurin ja piipun rakentamisesta 11,700 markkaa; sekä

merkittä v:n 1936 talousarvioon 80,000 markan suuruisen määrärahan päätöksen ensimmäisessä kohdassa mainittujen tonttien, joiden vuokra-aika päättyi kesäkuun 1 p:nä 1936 mutta joiden vuokraajain kanssa oli käyty neuvotteluja vuokraoikeuden lakkauttamisesta jo aikaisemmin, vuokraoikeuksien lunastamisesta aiheutuneiden korvausmaksujen suorittamista varten.

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 66. — ²⁾ Kvsto 27 p. helmik. 11 § ja 27 p. maalisk. 24 §. — ³⁾ Vrt. tämän kert. s. 6. — ⁴⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 17 §.

Korttelin n:o 417 aluejärjestely. Toimitettaessa tontinmittausta XIII kaupunginosan korttelissa n:o 417 havaittiin, että eräs 27 m²:n suuruinen tontteihin n:ot 81, 6 ja 11 rajoittuva mainitun korttelin alue ei voimassa olevan tonttijaon mukaan kuulunut mihinkään tonttiin. Asunto-osakeyhtiö Fredrikinkatu 81 niminen yhtiö anoi tällöin kyseisen alueen liittämistä yhtiön omistamaan Fredrikinkadun tonttiin n:o 81, minkä johdosta laaditun kyseisen korttelin tonttijaon muutosehdotuksen ¹⁾ kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ hyväksyä sekä tämän mukaisesti korvauksetta luovuttaa yhtiölle edellä mainitun alueen ehdoin, että yhtiö suoritti kaikki luovutuksesta aiheutuvat kulut.

3. Kaupungin kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautinta-oikeutta koskevat kysymykset.

Vuokraoikeuden lunastaminen pakkohuutokaupalla. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ kaupunginhallituksen asiamiehen toimenpiteen Kumpulan korttelissa n:o 932 olevan Kymintien tontin n:o 51 vuokraoikeuden ja tontilla olevain rakennusten huutamisesta toimitetussa pakkohuutokaupassa kaupungille 104,506:60 markan kauppahinnasta sen saatavien turvaamiseksi. Koska Suomalaisen säästöpankin ja Palovakuutusosakeyhtiö Imatran myöntämät lainat edelleen saivat jäädä rasittamaan vuokra-aluetta rakennuksiin, tarvittiin kauppahinnan suorittamiseen ainoastaan 9,264:80 markkaa eli huutokauppakulujen ja maksettavien korkojen yhteenlaskettu määrä, jonka valtuusto samalla päätti myöntää pääluokkaan Kiinteistöt merkityistä käyttövaroistaan.

Tontin varaaminen valmistavan poikain ammattikoulun talolle. Valmistavan poikain ammattikoulun huoneiston uusimiskysymystä selvitelleen komitean ⁴⁾ ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ varata Sturenkadun varrella olevan Vallilan korttelin n:o 698 mainittua koulua varten rakennettavan koulutalon paikaksi.

Kaupungin pääkirjaston tonttipaikka. Sen jälkeen kun kaupungin suunnittelun uuden pääkirjastotalon sijoituskysymystä ⁶⁾ tutkimaan asetetun komitean ⁷⁾ annettua mietintönsä ⁸⁾ tarkoin oli perehdytty asiaan, kaupunginvaltuusto, kumoten sitä koskevan päätöksensä ⁹⁾ korttelin n:o 416 varaamista kyseistä taloa varten koskevalta osalta ¹⁰⁾, päätti varata sen rakennuspaikaksi Ensi linjan reunassa, Castréninkadun lounaispäässä sijaitsevan alueen.

Alueen luovuttaminen uutta vesisäiliötä varten. Kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾, että vesijohtolaitoksen rakennettavan uuden vesisäiliön ¹²⁾ paikaksi oli luovutettava vesijohtolaitoksen ehdottama 125 × 65 m:n suuruinen maa-alue Alppilanmäeltä.

Alueen vuokraaminen Länsisatamasta Helsingin makasiiniosakeyhtiölle. Päättäen sitoutua Helsingin makasiiniosakeyhtiölle sen Länsisatamaan Laivarannalle suunnitteleman varistorakennuksen teettämistä varten tarvittavasta lainasta ¹³⁾ takaukseen kaupunginvaltuusto päätti ¹⁴⁾, että kyseistä

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 5. — ²⁾ Kvsto 28 p. elok. 7 §. — ³⁾ S:n 28 p. elok. 12 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1932 kert. s. 300. — ⁵⁾ Kvsto 27 p. maalisk. 12 §. — ⁶⁾ Vrt. v:n 1931 kert. s. 14. — ⁷⁾ S:n s. 267. — ⁸⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 41. — ⁹⁾ Vrt. v:n 1930 kert. s. 38. — ¹⁰⁾ Kvsto 9 p. lokak. 17 §. — ¹¹⁾ S:n 17 p. huhtik. 8 §. — ¹²⁾ Vrt. tämän kert. s. 26. — ¹³⁾ S:n s. 34. — ¹⁴⁾ Kvsto 27 p. maalisk. 34 §.

varastorakennusta varten käytettävä Laivarannan tonttiala vuokrataan yhtiölle heinäkuun 1 p:ään 1969 saakka siten, että yhtiön toimilupasopimuksen mentyä umpeen v. 1944 alueesta ei sen jälkeiseltä ajalta lasketa korkeampaa vuokraa kuin muista Länsisataman makasiinitonteista.

Kivihiihlastien purkaminen Sörnäisten satamassa. Osakeyhtiö Arabia aktiebolagin anomus, että yhtiö oikeutettaisiin purkamaan kivihiihlastinsa Sörnäisten satamassa, jossa se tapahtui sille edullisemmin kuin kaupungin varsinaisessa hiihsatamassa, ei antanut ¹⁾ kaupunginvaltuustolle toimenpiteen aihetta.

Erään Reimarsin alueen vuokraaminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti ²⁾ kiinteistölautakunnan vuokraamaan rakennettavan automaattisen puhelinkeskuksen talon paikaksi Helsingin puhelinyhdistykselle 250 m²:n suuruisen alueen Reimarsin tilan maalta v:n 1956 loppuun 150 markan vuosivuokrasta ja lautakunnan muuten sopiviksi harkitsemin ehdoin.

Munkkisaaren erään alueen vuokralleanto. Varatuomari C. Zittingin anottua saada perustettavan yhtiön lukuun vuokrata Munkkisaaresta alueen rakennettavaa myllylaitosta varten kaupunginvaltuusto, sen jälkeen kun asiaa oli tarkoin tutkittu, oikeutti ³⁾ kiinteistölautakunnan vuokraamaan 2,000 m²:n suuruisen, kaupunginhallituksen laadittamaan karttapiirustukseen n:o III A lopullisessa muodossaan merkityn Munkkisaaren alueen kiinteistölautakunnan esittämin ehdoin, joiden mukaan:

vuokra-aika oli 50 vuotta;

vuokramaksu oli 20 markkaa m²:ltä, kuitenkin siten laskettuna, että kunnes vuokra-alueen edustalle oli rakennettu laiturin, vuokramaksusta oli suoritettava ainoastaan puolet ja maksun suuruudessa otettava huomioon elinkustannusindeksin mahdolliset vaihtelut, kuten Herttoniemen öljysatama-alueita vuokratessakin oli määrätty, kuitenkin niin, ettei vuokramaksu missään tapauksessa alentunut alle 40,000 markan;

kaupunki sitoutui rakentamaan ja pitämään kunnossa pitkin vuokra-alueen itä- tai eteläisvua kulkevan rautatieraitteen sekä alueen rajalle johtavan ajotien; sekä

vuokraajalle varattiin etuoikeus myöhemmin vuokrata kyseisen alueen ja laiturin väliin jäävä n. 1,500 m²:n suuruinen alue samasta yksikkövuokrasta ja samoin ehdoin kuin pääalue.

Muihin ehtoihin nähden oli soveltuvissa kohdin noudatettava Herttoniemen öljysatama-aluetta varten vahvistettua vuokrasopimuskaavaketta ⁴⁾.

Lisäksi valtuusto päätti v:n 1936 talousarvioon merkitä kaupungin osalle lankeavien töiden suorittamista varten 2,000,000 markan määrärahan, josta kertomusvuonna saisi ennakolta käyttöä 1,000,000 markkaa.

Sen jälkeen kun alueen vuokrasopimus oli allekirjoitettu, valtuusto kuitenkin muutti ⁵⁾ päätöstään siten, että alueen rajoja oli siirrettävä 6 m länteenpäin ja laiturityöt suoritettava yleisten töiden lautakunnan laatiman muutos ehdotuksen n:o III B mukaisesti, jolloin myönnettyjä määrärahoja saisi käyttää tämän suunnitelman toteuttamiseen; lautakunnan samalla toimitettavaksi ehdottama Munkkisaaren asemakaavan muuttaminen jätettiin vastaisen varaan.

Tontin luovuttaminen vanhainkotiä varten. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan Blomsterfonden i Helsingfors

¹⁾ Kvsto 27 p. maalisk. 29 §. — ²⁾ S:n 8 p. toukok. 18 §. — ³⁾ S:n 29 p. toukok. 12 §. — ⁴⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 43. — ⁵⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 22 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. maalisk. 27 §.

nimiselle yhdistykselle sen suunnitteleman vanhainkodin vähitellen rakennettavan rakennusryhmän paikaksi Käpylän esikaupungin korttelin n:o 890 tontit n:ot 40, 42 ja 44 yhteensä 100 markan suuruisesta vuokramaksusta v:n 1999 loppuun saakka lisäehdoin, että:

tontti n:o 44 oli rakennettava 2 vuoden, tontti n:o 42 10 vuoden ja tontti n:o 40 18 vuoden kuluessa vuokrasopimuksen alkamispäivästä lukien;

ellei tontteja edellä mainittujen määräaikain kuluessa rakennettu, raukeaisi vuokrasopimus, mikäli se koski kulloinkin kysymyksessä olevaa tonttia sekä myöskin kaupungin vaatimuksesta sitä tai niitä tontteja, jotka oli rakennettava sen jälkeen; sekä

ellei tontteja käytetty puheena olevaan tarkoitukseen, olisi kustakin tontista maksettava vuosivuokra joulukuun 31 p:ään 1944 asti 20,000 markkaa, sitten vastaavaan päivään v. 1954 25,000 markkaa, seuraavana kymmenvuotiskautena 30,000 markkaa, sitä seuraavana 35,000 markkaa, sitä seuraavana 40,000 markkaa ja tammikuun 1 p:n 1985 ja joulukuun 31 p:n 1999 välisenä aikana 50,000 markkaa.

Korttelin n:o 194 käyttö. Koska postitalotontin hankkimiseksi toimeenpannussa tilusvaihdossa ¹⁾ kaupungin haltuun joutuneen korttelin n:o 194, ent. Turun kasarmin alueen, käytöstä ei vielä ollut olemassa suunnitelmaa, otettiin harkinnan alaiseksi linja-autoliikenteen valtavan lisääntymisen takia välttämättömäksi käyneen uuden sekä paikallis- että kaukoliikenteen käsittävän linja-autoaseman väliaikainen sijoittaminen sille. Kiinteistölautakunnan toimesta tästä laaditun suunnitelman kaupunginvaltuusto sittemmin päätti ²⁾ hyväksyä sekä samalla periaatteellisesti myöskin suunnitelman huomattavia vuokratuloja tuottavain basaarirakennusten ja autohuoltoaseman rakentamisesta samalle alueelle jättäen kaupunginhallituksen tehtäväksi laatia asiasta yksityiskohtaisen ehdotuksen.

Korttelin n:o 194 järjestelyä koskevan kaupunginvaltuuston toimeksiannon johdosta kaupunginhallitus kehoitti halukkaita yrittäjiä jättämään erilliset tarjoukset linja-autoasemaa sekä basaarirakennusta ja autohuoltoasemaa varten suunnitellun alueen vuokraamisesta, ollen vuokramiehen itsensä rakennettava molemmat viimeksi mainitut rakennukset. Kun tämän jälkeen saapuneiden tarjousten johdosta oli käyty neuvotteluja, valtuusto päätti ³⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan pääasiallisesti neuvotteluissa lähemmin sovituin ehdoin vuokraamaan:

Osakeyhtiö Matkahuolto aktiebolag nimiselle yhtiölle, joka hoitaisi linja-autoaseman matkustaja- ja tavaraliikenteeseen kohdistuvan toiminnan, kaupungin rakennuttaman linja-autoaseman 3 vuodeksi 110,000 markan vuosivuokrasta, kuitenkin siten, että vuokra v. 1935 oli laskettava 100,000 markan mukaan;

Suomen osuuskauppojen keskuskuunnalle ja Vainvientiösuusliike Valiolle, joille luovutettaisiin linja-autoaseman kahvilanpito, perustettavan yhtiön, Lasipalatsi osakeyhtiön, lukuun 10 vuodeksi alueet rakennettavia basaarirakennuksia varten 650,000 markan vuosivuokrasta; sekä

Suomalainen Shell osakeyhtiölle 10 vuodeksi alueen rakennettavaa autohuoltoasemaa varten 200,000 markan vuosivuokrasta.

Temppeleaukion kirkkotontin luovuttamishojen muuttaminen. Kaupungin suomalaisten ja ruotsalaisten evankelis-luterilaisten seurakuntain kirkko-

¹⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 41. — ²⁾ Kvsto 27 p. helmik. 8 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 2; vrt. myös tämän kert. s. 25. — ³⁾ Kvsto 17 p. huhtik. 12 §; ks. myös tämän kert. s. 238 ja 252.

hallintokunnan kääntynyt kaupunginvaltuuston puoleen saadakseen erinäisiä selvennyksiä ja muutoksia Temppeliaukion kirkkotontin luovuttamisehtoihin valtuusto päätti ¹⁾ muuttaen asiassa aikaisemmin tekemäänsä päätöstä ²⁾:

siirtää kirkkotontiksi varatun alueen etelärajaa n. 9 m eteläänpäin laaditun piirustuksen mukaisesti; ja

määrätä lopullisten piirustusten valmistusajaksi kaksi vuotta toukokuun 8 p:stä lukien ja rakennustöiden alkamisajaksi kaksi vuotta siitä kuin valtuusto oli hyväksynyt piirustukset; sekä

lisäksi oikeuttaa seurakunnat sijoittamaan kirkkorakennuksen yhteyteen myöskin seurakuntasaleja, ehdoin, että seurakunnat suorittivat omalla kustannuksellaan koko Temppeliaukion tasoitus- ja järjestelytyöt kaupungin ohjeiden mukaisesti.

Muilta osin aikaisempi päätös jäi edelleen voimaan.

Maalentokentän rakentaminen Helsinkiin. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ hyväksyä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön kaupunginhallitukselle lähettämän mutta ministeriön ja kaupunginhallituksen välisissä neuvotteluissa lopullisesti muodostuneen ehdotuksen ⁴⁾ maalentokentän rakentamista Helsinkiin koskevaksi valtion ja kaupungin väliseksi sopimukseksi sellaisin varauksin, että jos lentokentän hallinto tulee kaupungille, tämä ei voi suostua siihen, että jotkut kentän käyttäjät kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön päätöksellä kokonaan vapautettaisiin lentokenttämaksuista. Rakennustöitä varten päätettiin samalla v:n 1936 talousarvioon merkitä 1,860,000 markkaa, josta valtuusto myöhemmin oikeutti ⁵⁾ yleisten töiden lautakunnan kertomusvuonna ennakolta käyttämään 1,400,000 markkaa.

Edellä mainittu sopimusehdotus sisälsi seuraavaa:

1 §. Helsingin kaupunki luovuttaa valtiolle korvauksetta Helsingin lentokentäksi nykyisin tarvittavan, oheenliitetylle kartalle punaisella viivalla sekä numeroilla 1—2—3—4—5—6—7—8—9—10—11—12—13—14—15—16—17 ja 1 merkityn, n. 55 ha:n suuruisen alueen kaupungin omistamasta Tattari-suon viljelysalueesta Helsingin pitäjän Malmin kylässä, kuin myöskin karttaan merkityn tiealueen käytettäväksi ilmaliikenteeseen, ensi sijassa posti- ja siviili-ilmaliikenteeseen, niin pitkäksi aikaa kuin valtio katsoo sen tarpeelliseksi ja sitä käytetään sanottuun tarkoitukseen, ei kuitenkaan pidemmäksi aikaa kuin 99 vuodeksi; jos aluetta tai huomattavaa osaa siitä ei 5 vuoden aikana ole käytetty eikä vastaisuudessakaan todennäköisesti käytetä edellä mainittuun tarkoitukseen, on sanottu alue tai sen osa korvauksetta luovutettava takaisin kaupungin haltuun.

Kaupunki antaa myös alueeltaan lentokentän läheisyydestä korvauksetta ottaa lentokentän rakentamiseen tarvittavaa kiveä, someroa ja savensekaista hietaa kaupungin kanssa sovittavista paikoista, mikäli eivät aikaisemmin tehdyt kaupunkia sitovat sopimukset ole siinä esteenä.

Kaupunki vastaa siitä, ettei lentokenttäalueen ympärille kaupungin omistamalle maalle 1 km:n säteellä kentän keskipisteestä lukien rakennettavat rakennukset ynnä muut sinne tulevat laitteet kohoa kaltevuuden 1: 15 yläpuolelle. Kaltevuuskulman kärkipiste on 300 m:n etäisyydellä kentän keskipisteestä.

¹⁾ Kvsto 8 p. toukok. 11 §. — ²⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 17. — ³⁾ Kvsto 27 p. helmik. 9 §. — ⁴⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 4; vrt. myös v:n 1934 kert. s. 18. — ⁵⁾ Kvsto 9 p. lokak. 21 §.

Liikekannallepanon ajaksi siirtyy kenttä laitteineen ja rakennuksineen ilman erityistä kaupungille tulevaa korvausta puolustuslaitoksen yksinomaiseen käyttöön ja määräysvallan alaiseksi.

2 §. Lentokenttä kiitoteineen rakennetaan tähän sopimukseen liittyvien piirustusten, työselityksen ja kustannusarvion mukaan sekä siten, että se vastaa kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön kesäkuun 14 p:nä 1934 siviililentokentistä antamassa päätöksessä I luokan lentokentille vahvistamia vaatimuksia, kuitenkin huomioonottaen edellisen pykälän kolmannessa momentissa olevan muutoksen.

Lentokenttä rakennetaan kahdessa vaiheessa. Ensimmäinen vaihe käsittää lentokentän rakentamisen sorapäällysteisine kiitoteineen, sitä ennen suoritettavine salaojitus- ja viemärijohtotöineen sekä kentälle johtavan maantien. Toiseen vaiheeseen kuuluvat kiitoteiden sekä rakennettavien hallien ja hallintorakennuksen edustan kuin myöskin niiltä kiitoteille johtavien yhdysteiden päällystäminen kokonaan tai osittain kestopöydillä, mikäli se tarpeelliseksi havaitaan.

3 §. Edellisessä pykälässä mainitut ensimmäisen vaiheen työt suorittaa valtio, Helsingin kaupungin osallistuessa kaikkiin kustannuksiin 50 %:lla niiden todellisesta määrästä, kuitenkin enintään 2,845,000 markalla. Toisen vaiheen työt suorittaa niinkään valtio, kaupungin osallistuessa näiden töiden kustannuksiin 50 %:lla niiden todellisesta määrästä, kuitenkin enintään 1,762,500 markalla.

Kaupunki suorittaa osuutensa kustannuksista kunkin tilikauden jälkeen, joka käsittää puoli kuukautta, 5 päivän kuluessa siitä kuin tili on maksettu, asianomaisen työpäällikön esittämän tiliyhdistelmän perusteella ja kaupungin asettaman edustajan tarkastettua ja hyväksyttyä tämän, maksaen tie- ja vesirakennushallitukselle 50 % työhön sanotun yhdistelmän mukaan käytetyistä varoista. Työn valmistuttua suoritetaan 1 kohdassa mainittuihin perusteisiin nojautuen lopullinen tiliselvitys.

4 §. Valtio on oikeutettu suorittamaan enintään neljännen osan 2 §:ssä mainituista töistä käyttämällä niihin vankityövoimaa. Muilta osilta työ suoritetaan vapaana työnä. Vapaisiin töihin tarvittavista työntekijöistä otetaan, paitsi erikoisammattimiehiä ja hevosmiehiä, jotka saadaan ottaa vapaasti, kaksi kolmannesta Helsingin kaupungin työnvälitystoimiston välityksellä, mikäli sieltä on saatavissa työkykyisiä, työhaluisia ja maatoihin pystyviä työntekijöitä. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön asiana on määrätä, mistä kunnista jäljellä oleva kolmasosa työntekijöistä on otettava.

5 §. Kaupunki kaataa omalla kustannuksellaan metsän ja poistaa kaikki rakenteelliset esteet omalla alueellaan lentokentän ulkopuolelta 200 metrin leveydeltä kahdeksassa ilmansuunnassa kiitoteiden kohdalta kaltevuuden 1:15 yläpuolelta. Kaltevuuskulman kärkipiste sijaitsee kuten 1 §:ssä on määrätty.

6 §. Kaupunki oikeuttaa valtion lentokenttäalueelle tai, jos se osoittautuu tarkoituksenmukaisemmaksi, kaupungin kanssa erityisesti sovituille tarkoitukseen sopiville alueille lentokentän välittömään yhteyteen, ilman kaupungille suoritettavaa korvausta rakentamaan lentokonesuojia, korjauspajoja, hallintorakennuksia y.m. posti- ja siviili-ilmailikenteen hyväksi tarvittavia laitteita kuin myöskin puolustuslaitokselle lentotoimintaa varten tarpeellisia rakennuksia ja laitteita, ei kuitenkaan kasarmirakennuksia.

7 §. Edellisessä pykälässä mainittujen siviili-ilmailiikennettä varten tarpeellisten rakennuksien ja laitteiden rakentamisesta ja kustantamisesta sekä

koko lentoaseman rakennuksineen hoidon, laajentamisen, uusimisen ja kunnossapidon kustannuksista on valtion ja Helsingin kaupungin sovittava erikseen, mutta voi valtio myös pitää nämä tehtävät kokonaan tai osittain kuin myöskin koko lentoaseman hallinnon itselleen.

8 §. Lentoaseman ja sen laitteiden käytölle vahvistaa kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö ohjeet, ja on kaikkien kenttää käyttävien ja siellä oleskelevien niitä noudatettava.

9 §. Lentokenttämaksujen suuruuden ja keneltä niitä peritään, määrää, kaupunkia kuultuaan, kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö. Kenelle tulot lankeavat, riippuu siitä, kenelle kentän kunnossapito ja hallinto 7 §:ssä edellytetyn eri sopimuksen mukaan joutuu, ja sovitaan siitä sopimuksen teon yhteydessä.

10 §. Kaupunki on oikeutettu asettamaan edustajan seuraamaan 2 §:ssä mainittujen töiden suoritusta.

11 §. Tähän sopimukseen sisältyvät lentokentän ensimmäisen vaiheen rakennustyöt kiito- y. m. teineen ja viemärijohtoineen kuin myös kentälle johtavan maantien rakentaminen loppuunsaoritetaan viimeistään v:n 1937 loppuun mennessä.

Länsisataman vuokra-alueen käyttö. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ suostua Länsisataman puutavaraosakeyhtiön anomukseen saada rakentaa Länsisataman korttelin n:o 259 Saukonkadun varrella olevat tontit n:ot 1, 3 ja 5 käsittävälle vuokra-alueelleen palaneen höyläämönsä tilalle uusi.

Omakotitonttien vuokrat. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ hylätä Helsingin lähiympäristön omakotiyhdistyksen ja erinäisten Kumpulän omakodinjärjestäjien heidän lainaansa koron alentamista ³⁾ koskevan esityksensä yhteydessä tekemän anomuksen omakotitonttien tontinvuokrien alentamisesta, mutta siirtää muita tontteja suhteellisesti huonompien Taivaskallion omakotialueen korttelissa n:o 891 olevien tonttien n:ot 8, 10, 12 ja 46 sekä korttelissa n:o 892 olevien tonttien n:ot 6, 15, 52, 58 ja 60 tontinvuokrien kesäkuun 1 p:nä 1935 tapahtuvan korotuksen viisi vuotta eteenpäin eli kesäkuun 1 p:nä 1940.

Sokeain harjoittama torikauppa. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ oikeuttaa sokeat torikauppiat edelleen toistaiseksi yhden kuukauden irtisanomisajoin harjoittamaan elinkeinoaan Kauppatorilla vuokratta sekä sallia heidän omien tuotteidensa lisäksi myydä pärcistä valmistettuja koriteoksia.

Puutarhatuotteiden myynnin järjestäminen kaupungin torilla. Valtion puutarhakomitean lähetettyä kiinteistölautakunnalle kirjelmän, jossa esitettiin puutarhatuotteiden tukkumyynnin järjestämistä tyydyttävälle kannalle kaupungin torilla, kaupunginhallitus teki asiasta kaupunginvaltuustolle ehdotuksen, minkä valtuusto kuitenkin palautti ⁵⁾ kaupunginhallitukseen edelleen valmisteltavaksi.

Eräiden Kauppatorilla kauppaa harjoittavain maalaisten anomus, että sikäläisiä puutarhatuotteiden myyntipaikkoja ei luovutettaisi huutokaupalla enemmän tarjoavalle, vaan annettaisiin kaikki kuten aikaisemminkin, korvauksetta maaseudulta kotoisin oleville henkilöille, ei antanut ⁶⁾ kaupunginvaltuustolle toimenpiteen aihetta, ottaen huomioon, että käytännössä olevat muutamat maksulliset kiinteät myyntipaikat oli järjestetty eräiden puutarhaviljelijäin nimenomaisesta pyynnöstä, mihin kaupungilla oli täysi oikeus.

¹⁾ Kvsto 17 p. huhtik. 22 §. — ²⁾ Kvsto 17 p. huhtik. 10 §; vrt. myös v:n 1932 kert. s. 18. — ³⁾ Vrt. tämän kert. s. 35. — ⁴⁾ Kvsto 27 p. helmik. 24 §; vrt. myös v:n 1931 kert. s. 17. — ⁵⁾ Kvsto 27 p. maalisk. 28 §. — ⁶⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 37 §.

4. Kaupungille kuuluvain talojen ja rakennusten käyttämistä määrättyihin tarkoituksiin sekä sellaisten rakennusten teettämistä ja kunnossapitoa koskevat kysymykset.

Eräiden kaupungin ostamien talojen kunnostamistyöt. Kiinteistölautakunnan päätettyä luovuttaa Katariinankadun 1:ssä olevan ent. Kleinehin talon terveydenhoitolautakunnan sekä sen alaisten virastojen ja laitosten, holhouslautakunnan y. m. käytettäväksi, kaupunginarkkitehti laati ehdotuksen talossa suoritettavista muutos- ja korjaustöistä kustannusarvioineen, joka ottaen huomioon keskuslämmityslaitoksen asentaminen nousi 796,800 markkaan, ja olisi työt saatava valmiiksi viimeistään v:n 1936 maaliskuun loppuun mennessä. Terveydenhoitolautakunnan ja holhouslautakunnan entisten, Etelärannan talossa n:o 10 olevain huoneistojen, joihin oli tarkoituksena sijoittaa poliisilaitoksen osoitetoimisto, korjaustöiden kustannusarvio päättyi 92,300 markkaan; huoneiston oli oltava valmiina viimeistään huhtikuun 30 p:nä 1936. Kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ merkitä edellä mainitut määrärahat v:n 1936 talousarvioon samalla antaen yleisten töiden lautakunnalle tehtäväksi viipymättä ryhtyä puheena oleviin töihin oikeuksin jo kertomusvuonna ennakkolta käyttää varoja.

Kiinteistölautakunnan päätettyä sijoittaa kaupungin ostamaan Pohj. Esplanaadikadun taloon n:o 5 poliisilaitoksen passitoimiston, ensimmäisen ja toisen kaupunginvoudin konttorit sekä rikostuomioiden toimeenpanokonttorin, siirtäen tällöin passitoimiston ja osoitetoimiston siihenastiseen huoneistoon Aleksanterinkadun 1:een työnvälitystoimiston, kaupunginarkkitehti laati ensiksi mainitussa talossa tämän johdosta suoritettavista muutos- ja korjaustöistä ehdotuksen ja kustannusarvion, jonka mukaan talon kunnostaminen, keskuslämmityksellä varustaminen mukaanluettuna, nousisi pyöreän luvun 630,000 markkaan. Aleksanterinkadun talossa n:o 1 suoritettavien muutos- ja korjaustöiden kustannusarvio nousi kiinteistölautakunnan ilmoituksen mukaan 204,000 markkaan. Esitettyjen korjaustöiden suorittamista varten kaupunginvaltuusto päätti²⁾ merkitä v:n 1936 talousarvioon edellä mainitun suuruiset määrärahat oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään niitä jo kertomusvuonna. Samalla kehoitettiin lautakuntaa saattamaan edellinen rakennus valmiiksi viimeistään v:n 1936 toukokuun 31 p:ksi, kuitenkin passitoimiston huoneiston osalta jo viimeistään saman vuoden huhtikuun 30 p:ksi ja jälkimmäisessä talossa suoritettavat työt viimeistään mainitun vuoden kesäkuun 1 p:ään mennessä.

Ensimmäisen poliisipiirin talon korjaaminen. Jo varsin huonossa kunnossa olevan sekä tarkoitukseensa kovin ahtaaksi käyneen, ensimmäisen poliisipiirin hallussa olevan Mariankadun talon n:o 3 kunnostamisesta sisä- ja ulkopuolisesti, sen säilytyskoppien lukumäärän lisäämisestä sekä huonesijoituksen muuttamisesta jonkun verran laaditun esityksen, jonka kustannusarvio päättyi 297,500 markkaan, kaupunginvaltuusto hyväksyi³⁾ päättäen merkitä töitä varten mainitun suuruisen määrärahan v:n 1936 talousarvioon.

Marian sairaalan lastenosaston muutos- ja korjaustyöt. Kaupunginvaltuusto hyväksyi⁴⁾ sairaalahallituksen Marian sairaalan lastenosaston muutos ja korjaustöiden⁵⁾ lähempää suunnittelua varten asettaman komi-

¹⁾ Kvsto 30 p. lokak. 5 §. — ²⁾ S:n 30 p. lokak. 6 §. — ³⁾ S:n 20 p. marrask. 19 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. jouluk. 31 §. — ⁵⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 24.

tean laatiman töiden muutosehdotuksen, jonka mukaan poliklinikkaan tulisi kuulumaan yleinen odotussali, 3 pientä tarttuvia tauteja sairastavien potilaiden eristysluonetta, lääkärin tutkimushuone, laboratorio, kansliahuone, kylpyhuone, mukavuuslaitos, eteinen sekä astiain pesu- ja steriilisoimishuone; poliklinikasta, johon myös oli hankittava uusi sterilisaattori, potilaat tulisivat suoraan osaston II uuteen sairassaliin, joka jaettaisiin väliseinillä neljään puolieristettyyn osaan, ja salin potilaille oli varattu tilaisuus sieltä käsin käyttää koko osaston yhteistä kylpyhuonetta. Samalla valtuusto oikeutti kaupunginhallituksen myöntämään yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan muutosten johdosta työmäärärahoihin tarvittavan 30,000 markan lisäyksen.

Kivelän sairaalan hallintorakennuksen rakennustöiden ¹⁾ edistyttyä niin pitkälle, että viimeistelytyöt voitiin aloittaa, kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ että v:n 1936 talousarvioon oli merkittävä 1,125,000 markan suuruinen määräraha rakennuksen kiinteän sisustuksen ja kaluston hankkimiseksi, sekä oikeuttaa sairaalahallituksen käyttämään tästä määrästä kertomusvuonna ennakolta enintään 800,000 markkaa.

Koska mainittuun määrärahaan ei sisällynyt erää puhelinkeskuksen ynnä siihen kuuluvien koneiden ja johtojen hankkimiseen, valtuusto myöhemmin päätti ³⁾, että v:n 1936 talousarvioon oli samaan tarkoitukseen merkittävä vielä 175,000 markkaa, oikeuttaen sairaalahallituksen käyttämään tätä määrää jo kertomusvuonna.

Nikkilän sairaalan laajentaminen. Osittain jo laajennettua ⁴⁾ Nikkilän sairaalaa varten tarvittavan lisämaan ⁵⁾ hankintakysymyksen tultua selvitettyksi otettiin sairaalan lopullisen laajennusohjelman vahvistaminen ratkaistavaksi, jolloin tultiin sellaiseen tulokseen, että kaupungin oli tyydytettävä lähivuosien melisairaspaikkain tarpeensa laajentamalla jatkuvasti Nikkilän sairaalaa, ollen myöskin puheena ollut uuden melisairaalan rakentamiskysymys katsottava siitä aivan riippumattomaksi asiaksi.

Tähän nähden kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾, että Nikkilän sairaala laajennetaan n. 1,200 potilaspaikkaa käsittäväksi; sekä

hyväksyi tämän toteuttamiseksi yleisten töiden lautakunnan laajentamisohjelmassa nyt seuraavan kattila- ja voimalaitoksen laajennusta varten laatimat luonnospiirustukset ja antoi yleisten töiden lautakunnalle tehtäväksi laadituttaa mainitun laitoksen pääpiirustukset lopullisine kustannusarvioineen huomioonottaen, että sairaalan voimalaitosta ei laajennettaisi vaan että tarvittava voima oli hankittava muualta.

Tuberkuloosisairaalan hallintorakennuksen laajentaminen. Tuberkuloosinvastustamistyön käytännöllistä järjestelyä ⁷⁾ harkitsemaan asetetun komitean annettua tuberkuloosisairaalan laajentamista koskevan mietintönsä ⁸⁾ kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾:

rakennuttaa nykyisen tuberkuloosisairaalan hallintorakennuksen yhteyteen kaksi siipirakennusta tuberkuloosihuoltotoimiston laajentamista ja tuberkuloosisairaalan henkilökunnan asuntoja varten;

hyväksyä arkkitehti E. Forsmanin laatimat siipirakennusten luonnospiirustukset;

¹⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 24. — ²⁾ Kvsto 17 p. huhtik. 18 §. — ³⁾ S:n 19 p. kesäk. 22 §. — ⁴⁾ Vrt. v:n 1933 kert. s. 17. — ⁵⁾ Vrt. v:n 1933 kert. s. 9 ja v:n 1934 kert. s. 8 ja 96. — ⁶⁾ Kvsto 20 p. marrask. 13 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 17. — ⁷⁾ Vrt. myös tämän kert. s. 72 ja 74. — ⁸⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 18. — ⁹⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 26 §.

antaa kaupunginhallitukselle tehtäväksi tilata arkkitehti Forsmanilta molempien siipirakennusten pääpiirustukset sekä läntisen siipirakennuksen työpiirustukset ja työselitykset; sekä

merkitä v:n 1936 talousarvioon 400,000 markkaa läntisen siipirakennuksen rakennustöiden aloittamiseen.

Vallilan suomenkielisen kansakoulun uudelleenrakentaminen. Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi yleisten töiden lautakunnan laadittamat vanhentuneen ja loppuunkuluneen Vallilan suomenkielisen kansakoulutalon uudesti- ja lisärakentamista v. 1936 koskevat luonnospiirustukset, mutta valtuusto palautti ¹⁾ asian kaupunginhallitukseen niiden mahdollisuuksien tutkimista varten, joita oli olemassa töiden aloittamiseen jo kertomusvuonna. Töiden jouduttamiseksi valtuusto kuitenkin jo ennen asian tämän puolen selviämistä päätti ²⁾ hyväksyä edellä mainitut luonnospiirustukset samalla antaen yleisten töiden lautakunnalle tehtäväksi töiden pääpiirustusten ja kustannusarvion laadittamisen, ollen tällöin neuvoteltava asianomaisten kouluviranomaisten kanssa.

Sittemmin valtuusto hyväksyi ³⁾ rakennustoimiston talorakennusosaston mainittuja luonnospiirustuksia noudattaen laatimat n:oilla 106—113 merkityt pääpiirustukset, joiden mukaan vanha rakennus tuli käsittämään 10 luokkahuonetta, piirustus-, veisto-, luonnontiede- ja käsityösalit, kanslian, kirjaston, opettajahuoneen, koululääkäarin vastaanotto- ja odotushuoneen, materiaalihuoneita, kattilahuoneen, polttoainehuoneen y.m. sekä kaksikerroksiseksi rakennettava uusi siipirakennus voimistelusalin, varattomain oppilaiden ruokailuhuoneen, suihkuhuoneen, oppilaiden vesiklosetit sekä vahtimestarin ja lämmittäjän huoneistot, minkä lisäksi koulurakennukseen oli asennettava keskuslämmityslaitos, ynnä töiden 2,448,000 markkaan päättyvän kustannusarvion ja siihen liittyvän koulutontin tasoittamista y.m. koskevan 213,000 markkaan päättyvän kustannusarvion.

Edellä mainittuja töitä varten valtuusto päätti ³⁾ merkitä v:n 1936 talousarvioon 2,661,000 markan suuruisen määrärahan, mistä yleisten töiden lautakunta oikeutettiin kertomusvuonna ennakolta käyttämään enintään 1,000,000 markkaa.

Cygnaeuksen koulun talossa suoritettavat muutostyöt. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾ rakennustoimiston talorakennusosaston Ratakadun 8:ssa toimivassa Cygnaeuksen koulun talossa vallitsevien epäkohtien ja puutteellisuuksien korjaamiseksi laatimat n:oilla 18—20 merkityt muutospirustukset, joiden mukaan talon kellarikerrokseen oli järjestettävä vesiklosetit ja suihkuhuone sekä lasten ruokailuhuoneeseen siihen liittyvine huoneineen oli korjattava tyydyttävään kuntoon, ynnä näiden töiden 375,800 markkaan päättyvän kustannusarvion samoin kuin 7,300 markkaan päättyvän kustannusarvion koulun pihalla olevan siihenastisen ulkoenerakennuksen muuttamisesta varastosuojaksi.

Eräiden muutostöiden suorittaminen teurastamossa. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ merkitä v:n 1936 talousarvioon 71,800 markan suuruisen määrärahan eräiden teurastamon laboratoriossa vallitsevien terveydellisten epäkohtien poistamista tarkoittavien muutostöiden suorittamiseen teurastamossa. Samalla valtuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan jo kertomusvuonna ennakolta käyttämään varat.

¹⁾ Kvsto 8 p. toukok. 14 §. — ²⁾ S:n 19 p. kesäk. 12 §. — ³⁾ S:n 18 p. syysk. 9 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. toukok. 15 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. lokak. 28 §.

Kanateurastamon rakentaminen kaupungin teurastamon yhteyteen. Tutkittuaan miten kanojen säilytys ja teurastus olisi Helsingissä mukavimmin järjestettävissä, kaupunginhallituksen tätä varten asettama komitea esitti erillisen kanateurastamon rakentamista teurastamon alueelle. Rakennustoimiston talorakennusosaston laadittua tämän jälkeen sitä varten kahdet eri piirustukset kustannusarvioineen, kaupunginvaltuusto hyväksyi ¹⁾ niistä ensimmäiset, n:oilla 61 ja 62 merkityt, joiden mukaan rakennus tehtäisiin kivistä, niihin liittyvine 463,700 markkaan päättyvine kustannusarvioineen, supistaen kuitenkin sen 400,000 markkaan alentamalla rakennuskustannuksia sopivilta kohdin.

Linja-autoaseman rakennuttaminen kortteliin n:o 194. Linja-autoaseman rakentamiseen kertomusvuonna valtuusto myönsi ²⁾ yhteensä 2,725,000 markan määrärahan, josta 2,000,000 markkaa osoitettiin talousarvion määrärahasta Vastaista linja-autoasemaa varten ja loppumäärä, 725,000 markkaa, merkittiin v:n 1936 talousarvioon mutta saatiin käyttää ennakolta jo kertomusvuonna.

Katajanokan uusi varastosuojarakennus. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ yleisten töiden lautakunnan laadittamat Katajanokan Rahapajan laiturille rakennettavan kolme kerrosta ynnä kellarikerroksen käsittävän uuden varastosuojarakennuksen luonnospiirustukset tullihallituksen esittämin täydennyksin sekä töiden 10,260,000 markkaan päättyvän kustannusarvion.

Oleskelu-, pukeutumis- ja pesuhuoneiden järjestämisestä kaupungin satamissa työskenteleville koskeva vtn Lähteen y.m. aloite lähetettiin ⁴⁾ kaupunginhallitukseen valmisteltavaksi.

Vuokralla annetun rakennuksen korjaaminen. Ford Motor Company of Finland osakeyhtiöllä vuokralla olevan korttelissa n:o 178 sijaitsevan tehdasrakennuksen vesikaton uusimiseksi ja välikaton y.m. korjaamiseksi, joita töitä vuokraajayhtiö ei ollut velvollinen suorittamaan, kaupunginvaltuusto oikeutti ⁵⁾ yleisten töiden lautakunnan ylittämään kiinteistöjen pääluokan erinäisten korjausten määrärahaa 110,600 markkaa, kehoittaen lautakuntaa viipymättä suorittamaan kyseiset korjaukset.

5. Muut kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat kysymykset.

Määräraha vesijohdon siirtämiseen. Tehdaskortteliin n:o 291 oli aikoinaan liitetty sen ja Haapaniemen urheilukentän välinen Laaksokatu, sekä myyty sanotun korttelin tonttien omistajille heidän tonttiensa edustalle lankeava osa katua. Kauppakirjain mukaan ostajan ei ollut lupa aloittaa rakennustöitä lisäalueella eikä muulla tavoin estää lasketun vesijohdon käyttämistä ennen kuin hän oli kaupungin vesijohtolaitoksen kanssa sopinut johdon sulkemisesta tai poistamisesta. Vesijohto oli kuitenkin edelleen paikallaan, mutta Suomen sähköosakeyhtiö Gottfr. Strömbergin hallussa olevan kyseisessä korttelissa sijaitsevan tontin n:o 3 jakamista ⁶⁾ neljään osaan koskevan kysymyksen yhteydessä otettiin asia uudelleen esille. Kaupungin neuvoteltua asiassa mainitun yhtiön kanssa, sen puolesta sitouduttiin siihen, että kaupunki saa säilyttää vesijohdon alueella aina syyskuun

¹⁾ Kvsto 30 p. lokak. 9 §. — ²⁾ S:n 27 p. helmik. 8 §; vrt. myös tämän kert. s. 18,107 ja 238. — ³⁾ Kvsto 9 p. lokak. 19 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. helmik. 28 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. kesäk. 18 §. — ⁶⁾ Vrt. tämän kert. s. 8.

1 p:ään 1936 asti, mihin mennessä se siis oli siirrettävä. Teknillisten laitosten hallituksen ilmoituksen mukaan ennen kyseisen johdon sulkemista kuitenkin oli laskettava uusi yhdistysjohto Kaikukatuun Hämeentien johdosta entiseen Laaksokatuun saakka sekä uusi tarjoilujohto Kaikukadulta urheilukentän kesäjohtoon, nousten näiden töiden kustannukset yhteensä 80,000 markkaan. Tämän suuruisen määrärahan kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ merkitä v:n 1936 talousarvioon kyseistä tarkoitusta varten.

Vesijohtolaitoksen uuden painejohdon ja vesisäiliön rakentaminen. Ottaen huomioon, että veden pumppuaminen Vanhankaupungin vedenpuhdistuslaitoksesta Alppilanmäen vesisäiliöön tapahtui pääasiallisesti vain kahden johdon kautta, joten kaupungin vedenhankintaa ei voitu pitää turvattuna, ja itse vesisäiliökin alkoi kulutuksen kasvaessa olla liian pieni, vesijohtolaitos oli laatinut eri vaihtoehtoja ²⁾ mainittujen seikkain korjaamiseksi tarkoitettuja töistä. Niihin tutustuttuaan kaupunginvaltuusto päätti ³⁾, että vesijohtolaitoksen laitteiden laajentaminen oli suoritettava vaihtoehto D:n mukaisesti, jonka vesijohtolaitoskin oli katsonut kaupungille edullisimmaksi. Sen mukaisesti uusi vesisäiliö oli rakennettava Alppilanmäelle ⁴⁾ lähelle nykyistä säiliötä. Painejohto oli laskettava Koskelantiehen, Mäkelänkatuun sekä Sörnäisten radan alitse Eläintarhaan, minkä lisäksi johto Munkkinieemeen y. m. haaraantui uudesta painejohdosta sen tunnelin lounaispäässä, joka oli rakennettava johtoa varten Mäkelänkadun käännekohdasta etelästä kaakkoon Viipurinkadulle lähelle viimeksi mainitun kadun ja Karjalankadun yhtymäkohtaa, jonka jälkeen johto kulki Koskelantietä pitkin rautatiealueelle saakka, kulki tämän alueen halki sekä Ilmalan läheisyydessä sen ohi.

Merikadun kokoojajohdon rakentaminen sekä paikan varaaminen puhdistuslaitosta varten Merisatamasta. Kaupunginhallituksen esittäessä kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi suunnitelman Merikadun kokoojajohdon ⁵⁾ rakentamisesta Neitsytpolulta Telakkakadulle yleisten töiden lautakunnan ehdotuksen mukaisesti sekä korttelin n:o 178 itäosan alueen varauksesta vastaista puhdistuslaitosta varten, valtuusto palautti ⁶⁾ asian hallitukseen terveydenhoitolautakunnan lausunnon hankkimista varten. Tämän saatuaan valtuusto päätti ⁷⁾ hyväksyä edellä mainitun suunnitelman, jättäen kuitenkin kysymyksen puhdistuslaitoksessa tapahtuvasta lietteen käsittelystä, josta oli ollut paljon puhetta ja laadittu useita eri suunnitelmia, toistaiseksi avoimeksi. Nyt tehtävällä päätöksellä oli näet merkitystä vain kokoojajohdon paikkaa ja laskusuhdetta määrättäessä, koska itse puhdistuslaitoksen rakentaminen nähtävästi ei vielä tulisi kysymykseen.

Kaasulaitoksen uusi painejohto ja säätäjälaitte. Sen johdosta, että kaasulaitoksen rakennettavan uuden painejohdon alkuperäistä rakennussuunnitelmaa ⁸⁾ oli jonkun verran muutettu Hakaniementorin järjestelysuunnitelmasta johtuen, kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾, työn tämän takia tultua kalliimmaksi, sallia kaasulaitoksen siirtömäärärahaan Pääputkiverkon laajennus ja uusiminen edellä mainittua tarkoitusta varten merkityn erän ylittämisen 140,000 markalla.

Samalla valtuusto hyväksyi kaupunginhallituksen toimenpiteen kaasulaitoksen oikeuttamisesta asian kiireellisyyden vuoksi rakentamaan aikai-

¹⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 16 §. — ²⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 5. — ³⁾ Kvsto 17 p. huhtik. 8 §. — ⁴⁾ Vrt. tämän kert. s. 16. — ⁵⁾ Ks. tämän kert. s. 28. — ⁶⁾ Kvsto 29 p. toukok. 13 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. elok. 16 §. — ⁸⁾ Vrt. v:n 1933 kert. s. 19 ja v:n 1934 kert. s. 26. — ⁹⁾ Kvsto 9 p. lokak. 22 §.

semmin päätetyn säätälaitteen ¹⁾ sille Senaatintoria sopivammaksi havaitulle paikalle Fabianin- ja Hallituskadun kulmaan.

Kaasujohtoon asentaminen Tykistökatuun. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ merkitä v:n 1936 talousarvioon 27,000 markan määrärahan kaasujohtoon asentamista varten Runeberginkadun ja Töölönkadun väliseen Tykistökadun osaan, oikeuttaen kaasulaitoksen käyttämään sen ennakolta jo kertomusvuonna.

Heikinkadun uudelleenjärjestely. Turun kasarmin aluetta ja postitalon tonttia koskevan valtion ja kaupungin välisen tilusvaihdon ³⁾ jälkeen voitiin sen antamien mahdollisuuksien pohjalla alkaa laatia lopullista suunnitelmaa ei ainoastaan Heikinkadun raitiotieliikenteen järjestelystä, joka oli ollut vireillä jo seitsemisen vuotta, vaan myöskin koko Tyuruntien liikenteen ohjaamisesta uudella ja entistä onnistuneemmalla tavalla kaupungin keskustaan. Kiinteistölautakunta, yleisten töiden lautakunta sekä Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiö ryhtyivät asiaa koskeviin tutkimuksiin ja useampia ehdotuksia alueen järjestelystä laadittiin tällöin, minkä jälkeen kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾:

hyväksyä kiinteistölautakunnan pääpiirustuksen Heikinkadun uudelleenjärjestelystä siten muutettuna, että keski-istutusten ja liikennekorokkeiden leveydeksi määrättiin ainoastaan 3 m ja istutukset ulotettiin tässä muodossaan aina Bulevardille asti;

määrätä, että Heikinkadun ajotie oli muutosehdotukseen sisältyvältä osaltaan päällystettävä suurilla nupukivillä ja raitiotiealue pienillä nupukivillä; sekä

ottaa v:n 1936 talousarvioon tarkoitusta varten 9,600,000 markan suuruisen määrärahan, oikeuttaen kaupunginhallituksen laadittavan työohjelman mukaan käyttämään sitä jo kertomusvuonna.

Simonkadun järjestelytyöt. Koska Simonkadun Heikinkadun puoleisen osan järjestäminen parhaiten voitaisiin suorittaa linja-autoaseman rakennustöiden yhteydessä, kiinteistölautakunta laati tätä koskevan ehdotuksen, jonka mukaan Simonkadun pohjoisen puoleinen ajorata päällystettäisiin asfaltilla ja jalkakäytävä levennettäisiin 4 m:n levyiseksi, minkä lisäksi kadun länsiosaa alennettäisiin n. 130 m:n pituudelta Heikinkadusta lukien linja-autoaseman pihatason. Edellä mainittuja järjestelytyöitä varten kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ merkitä v:n 1936 talousarvioon tarvittavat varat, 220,000 markkaa, oikeuttaen kaupunginhallituksen käyttämään niitä jo kertomusvuonna.

Erinäisten tienparannus- y. m. töiden suorittamista Mankalan koskivilalla koskeva v:n Viherjuuren aloite lähetettiin ⁶⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Sillan rakentamista satamaradan yli Runeberginkadun kohdalle koskeva v:ttu Estlanderin y. m. esittämä aloite ⁷⁾ ei sillä kertaa antanut ⁸⁾ kaupunginvaltuustolle toimenpiteen aihetta.

Pasilan torin kunnostaminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁹⁾ kiinteistölautakunnan laadittaman Pasilan torin järjestelyehdotuksen n:o 1,508, jonka mukaan tori tuli käsittämään vain istutuksia, merkiten ¹⁰⁾ suunnitelman toteuttamiseen v:n 1936 talousarvioon 150,000 markkaa.

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 122 — ²⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 21 § — ³⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 11. — ⁴⁾ Kvsto 27 p. helmik. 7 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 3; ks. myös tämän kert. s. 4. — ⁵⁾ Kvsto 29 p. toukok. 10 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. syysk. 25 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. kesäk. 34 §. — ⁸⁾ S:n 20 p. marrask. 18 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. tammiik. 29 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. jouluk. 2 §.

Eräiden töiden suorittaminen Käpylän urheilukentällä. Kaupunginvaltuusto osoitti ¹⁾ kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 30,000 markkaa urheiluvälinevajan, mukavuuslaitoksen ja kylmävesisuihkun ynnä tarvittavien vesi- ja viemärijohtojen rakentamiseen Käpylän urheilukentälle.

Vuoden 1935 vara- ja ylimääräisten töiden järjestäminen. Kaupunginhallitus lähetti kaupunginvaltuustolle selonteon työttömyystilanteesta ja ilmoitti samalla oikeuttaneensa yleisten töiden lautakunnan töiden keskeyttämättömän jatkumisen vuoksi vuoden alusta toimeenpanemaan laatimansa ohjelman pohjalla varatöitä. Mainitun ohjelman mukaisesti kaupunginhallitus ehdotti, että kaupungin vara- ja ylimääräisissä töissä pidettäisiin tammikuussa 1,030, helmikuussa 1,040, maaliskuussa 960, huhtikuussa 837, toukokuussa 580, kesä-, heinä- ja elokuussa 350, syyskuussa 435, lokakuussa 455, marraskuussa 550 ja joulukuussa 560 miestä. Nämä työntekijät suorittaisivat yleisistä varatöistä satamarakennusosaston töinä Lauttasaaren sillan, Osakeyhtiö Alkoholiliikkeen tontin ja Itämerenkadun muurin työt, katurakennusosaston töinä Toukolan-, Kumpulan- ja Koskelantien ja korttelin n:o 327 leikkikentän työt, Talin siirtolapuutarhan alustavat työt ynnä Puodinkylän metsänraivaus- ja valtaojankaivuutyöt, yleisinä satamavaratöinä Ruoholahden karin louhimisen ja satamaradan Fredrikinkadun ääriksen muurin ja Helsinginniemen nousupenkereiden rakentamisen sekä jatkaisivat Herttoniemen töitä varatöinä ja suorittaisivat v:sta 1934 siirtyneitä ylimääräisiä töitä, joihin kuuluivat Katajanokan varastosuojan ja Merikadun kokoojajohdon työt, ja v:sta 1934 siirtyneitä lainavaroilla kustannettavia varatöitä, joihin kuuluivat Kivelän sairaalan työt.

Valtuusto hyväksyi ²⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteet vara- ja ylimääräisten töiden toimeenpanemisesta vuoden alusta sekä edellä olevassa ohjelmassa mainitut työt suoritettaviksi vara- ja ylimääräisinä töinä päättäen myöntää kaupunginhallituksen käytettäväksi yleisten varatöiden toimeenpanemista varten 8,500,000 markkaa ja yleisiä satamavaratöitä varten 1,000,000 markkaa vastaavia töitä varten v:n 1935 talousarvioon merkityistä käyttövaroistaan.

Kun työttömyyskortistossa olevien lukumäärä edelleenkin oli huolestuttavan suuri, kaupunginhallitus oli anonut valtioneuvostolta uusien valtion varatyömaiden järjestämistä, mikä kuitenkin edellytti, että kaupunkikin jonkun verran lisäsi silloisia varatöitään. Rakennustoimiston ehdotettua kertomusvuoden talvella suoritettaviksi lisävaratöiksi Turuntien tasoituksen, vesi- ja viemärijohtokanavien sekä puukuoppien töitä 130 miehen työvoimin ja Porthaninrinteen tasoitusta 20 miehen työvoimin, joista edellinen työ kestäisi 2 kuukautta ja vaatisi 520,000 markkaa ja jälkimmäinen 1 1/2 kuukautta 60,000 markan kustannuksin, kaupunginhallitus asian kiireellisyyden vuoksi oikeutti ³⁾ yleisten töiden lautakunnan viipymättä aloittamaan mainitut työt toistaiseksi käyttäen niihin 350,000 markkaa n. s. työttömyyslainan säästöstä.

Hyväksyen kyseisen kaupunginhallituksen toimenpiteen valtuusto myönsi ⁴⁾ v:sta 1934 siirtyvän määrärahan Yleiset varatyöt työttömyyslainan varoilla kaupunginvaltuuston määräyksen mukaan jäännöksestä 580,000 markkaa puheena olevain töiden suorittamiseen sekä päätti aikanaan

¹⁾ Kvsto 17 p. huhtik. 21 §. — ²⁾ S:n 23 p. tammik. 8 §. — ³⁾ Ks. tämän kert. s. 166. — ⁴⁾ Kvsto 27 p. maalisk. 10 §.

alistaa valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi tästä johtuneen muutoksen kyseisen lainan käyttösuunnitelmaan.

N. s. köyhäinhoidollisten varatöiden jatkaminen. Kaupunginvaltuusto myönsi ¹⁾ köyhäinhoidon pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 600,000 markkaa kiinteistölautakunnan käytettäväksi kaupungin lähimetsien rai-vaus- ja puhdistushakkuutöiden jatkamista varten n. s. köyhäinhoidollisina varatöinä entisin määräyksin ²⁾.

Kaupunginhallituksen näiden varain loputtua kesken oikeutettua kiinteistölautakunnan toistaiseksi edelleen jatkamaan töitä keskeytyksen välttämiseksi kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ ylittää köyhäinhoidon pääluokkaan sisältyviä käyttövarojaan 90,000 markkaa myöntäen tämän määrän kiinteistölautakunnan käytettäväksi pääasiallisesti kaupungin lähimetsien rai-vaus- ja puhdistushakkuutöiden jatkamista varten kertomusvuoden loppuun puheena olevina töinä entisin määräyksin.

Lentosatamat. Kaupunginvaltuusto oikeutti ⁴⁾ yleisten töiden lautakunnan suorittamaan erinäiset Aero osakeyhtiön ja valtion lentokoneiden katsastusmiesten mielestä välttämättömät korjaus- ja parannustyöt Katajanokan ja Kellosaaren lentosatamissa sekä töihin tarvittavien lisävarain saamiseksi 65,000 markalla ylittämään lentosatamain korjauksiin ja kunnossapitoo varattua määrärahaa, josta tähän tarkoitukseen liikeni vain 10,000 markkaa.

Herttoniemen öljysatama. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾:

hyväksyä pääpiirteittäin Herttoniemen öljysatamakysymystä selvittämään asetetun komitean ⁶⁾ esitysten mukaiset kaupunginhallituksen ehdotukset kyseisen öljysatama-alueen ⁷⁾ rakennussuunnitelmaksi, poistaen siitä kuitenkin ehdotetut kadunnimet, ja rakennusjärjestykseksi sekä alistaa ne Uudenmaan läänin maaherran vahvistettaviksi;

tehdä maaherralle esityksen kaupungin rakennustarkastajan määräämisestä alueen rakennustarkastajaksi;

tehdä Helsingin maalaiskunnan kunnanvaltuustolle esityksen kaupungin palopäällikön määräämisestä alueen palopäälliköksi;

hyväksyä kaupunginhallituksen niinikään suurin piirtein edellä mainitun komitean esitysten mukaiset ehdotukset alueen varastopaikkain järjestys-säännöiksi ja vuokraehdoiksi; sekä

uskoa öljysataman varastoalueiden hallinnon kiinteistölautakunnalle.

Käpylän Taivaskallion omakotialueen kuntoonpano ja uuden omakotialueen perustaminen sinne. Koska Käpylän Taivaskallion omakotialueen asemakaavaehdotuksen laatiminen veisi runsaasti aikaa, lautakunta katsoi, että odottamatta sen vahvistamista, voitaisiin ryhtyä luovuttamaan alueelta tontteja piirustuksen ⁸⁾ mukaisesti, joka oli laadittu silmälläpitäen vastaista asemakaavaa. Piirustuksen puitteissa olisi myös ensi tilassa ryhdyttävä suorittamaan alueella katutöitä laaditun kustannusarvion mukaisesti, ollen kiireellisimpien kuntoonpanotöiden tasoituskustannukset arvioitu 364,000 markaksi, viemäryöt 580,000 markaksi ja vesijohtotyöt 619,000 markaksi.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾:

¹⁾ Kvsto 13 p. helmik. 8 §. — ²⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 56. — ³⁾ Kvsto 20 p. mar-rask. 20 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. helmik. 21 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. tammik. 13 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 1. — ⁶⁾ Ks. v:n 1932 kert. s. 300. — ⁷⁾ Ks. v:n 1930 kert. s. 52. — ⁸⁾ Ks. tämän kert. s. 7. — ⁹⁾ Kvsto 30 p. lokak. 3 §.

oikeuttaa kaupunginhallituksen osoittamaan v:n 1934 työttömyyslainasta vesijohtotöiden suorittamista varten 619,000 markkaa;

myöntää käyttövaroistaan työttömyyden varalta tasoitus- ja viemäritöiden alkamista varten kertomusvuonna varatoinä 200,000 markan suuruisen määrärahan, ollen sanottuja töitä v. 1936 jatkettava tällöin osoitettavilla varatyömäärärahoilla; sekä

oikeuttaa kiinteistölautakunnan sitä mukaa kuin katutyöt edistyivät vuokraamaan alueelta tontteja aikaisemmin alueelle vahvistetuin vuokraehdoin.

Samalla valtuusto päätti alistaa ensimmäisen ponnien mukaisen päätöksensä valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Harkittaessa omakotialueiden kysynnän huomattavan vilkastumisen vuoksi uusien omakotialueiden perustamismahdollisuuksia oli laadittu ehdotus uuden omakotialueen järjestämisestä Oulunkylään, mutta kun tämän laajan ja ylen suuria kustannuksia vaativan suunnitelman toteuttaminen kestäisi useita vuosia, kiinteistölautakunta ehdotti, että Käpylään Taivaskallion itäpuolelle perustettaisiin uusi, pääasiallisesti pienasuntoja varten tarkoitettu omakotialue kiinteistötoimiston asemakaavaosaston laatiman rakennussuunnitelmapiirustuksen n:o 1,556 mukaisesti, päättyen lautakunnan alueen kuntoonpanosta laadittama kustannusarvio n. 3,028,000 markkaan. Näitä tontteja voitaisiin antaa vuokralle aivan lähitulevaisuudessa. Tonttien vuokrauksen pohjaksi voitaisiin panna laadittu alustava asemakaavaehdotus, jonka mukaan alue oli jaettu 134 yleensä 600—700 m²:n suuruiseen tonttiin, joista 114 oli omakotitontteja. Yleisenä rakennustyyppinä tulisi käytettäväksi jossain määrin muutettua Kumpulän alueelle hyväksyttyä kahden perheen taloa, koska tämän tapainen tyyppi oli viime aikoina tullut varsin suosituksi.

Kaupunginhallitus katsoi kuitenkin, että alueelle ennen tonttien vuokralleantoa olisi vahvistettava asemakaava, mitä menettelyä asemakaavalakikin tällaisissa tapauksissa ilmeisesti edellytti, ja yhtyen kaupunginhallituksen edellä mainittuun mielipiteeseen asiasta kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾:

hyväksyä kiinteistölautakunnan n:olla 1,556 merkityn ehdotuksen vuokrausjärjestelmään perustuvan omakotialueen sijoittamisesta Taivaskallion itäpuolelle;

kehoittaa kiinteistölautakuntaa kiireellisesti valmistamaan aluetta koskevan edellä mainittuun suunnitelmaan perustuvan asemakaavaehdotuksen; oikeuttaa kaupunginhallituksen osoittamaan v:n 1934 työttömyyslainasta vesijohtotöiden suorittamiseen 411,000 markkaa; sekä

myöntää käyttövaroistaan työttömyyden varalta tasoitus- ja viemäritöiden alkamista varten kertomusvuonna varatoinä 200,000 markan suuruisen määrärahan, ollen sanottuja töitä v. 1936 jatkettava tällöin osoitettavilla varatyömäärärahoilla.

Kolmannen ponnien mukaisen päätöksensä valtuusto päätti alistaa valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Lisäksi valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan hyväksyttävän asemakaavan perusteella vuokraamaan tontteja alueen niistä osista, missä kadut oli saatettu kuntoon, pääkadun varrelle suunniteltuja suurempia rakennuksia varten merkittyjä tontteja lukuunottamatta, joille tarkoituksenmukaisimman talotyyppin kokemus vasta osoittaisi, 50 vuodeksi, huomioonottaen, että

¹⁾ Kvsto 30 p. lokak. 4 §.

kaikkien tonttien vuokra-aika päättyi samanaikaisesti, ja noudattaen kaupungin omakotialueita varten vahvistettua vuokrasopimuskaavaketta; lautakunta oikeutettiin määräämään vuokran suuruus ja oli tonteille rakennettaessa noudatettava sen hyväksymiä piirustuksia ja pihain järjestelyssä sen antamia ohjeita.

Siirtolapuutarhan perustaminen Taliin. Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ hyväksyä n. 92,400 m²:n pinta-alaisen siirtolapuutarhan rakennettavaksi Talin kartanon alueelle ²⁾ kiinteistölautakunnan esittämällä tavalla 942,000 markkaan päättyvin kustannusarvioin. Suunnitelman mukaisesti alueelle järjestettäisiin 241 suunnilleen vastaperustetun Herttoniemen puutarhan ³⁾ palstain kokoista palstaa, mutta majat tulisivat olemaan sen majoja jonkun verran pienemmät ja mahdollisimman huokearakenteiset, jotta vähävaraisillakin olisi mahdollisuuksia niiden vuokraamiseen. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin suunnitelman alustavia töitä varten käyttämään varatyömäärärahoissa tarkoitukseen varatut 200,000 markkaa ⁴⁾. V:n 1936 talousarvioissa osoitettiin ⁵⁾ perustamistöiden jatkamiseen 400,000 markkaa.

B. Kaupungin irtainta omaisuutta ja rahatointa koskevat asiat.

Kaupungin vuoden 1934 tilit ja tilinpäätös. Kaupungin v:n 1934 tilinpäätöksen yhdistelmä oli seuraava:

Menot.

Määrärahat talousarvion mukaan	Smk	594,854,700: —
Määrärahain ylitykset	»	3,971,179: 55
Tulovajaukset	»	10,800,102: 12
Talousarvioon merkitsemättömät menot	»	111,692: 59
	<u>Yhteensä</u>	<u>Smk 609,737,674: 26</u>

Säästyneet lainavarat	Smk	448,234: 46
Tilierotus v:een 1935, säästö	»	130,276,771: 61
	<u>Yhteensä</u>	<u>Smk 740,462,680: 33</u>

Tulot.

Säästö v:sta 1933	Smk	95,170,620: 36
Tulot talousarvion mukaan	»	572,854,700: —
Määrärahain säästö	»	24,044,193: 91
Tulot yli arvion	»	44,827,283: 19
Talousarvioon merkitsemättömät tulot	»	3,565,882: 87
	<u>Yhteensä</u>	<u>Smk 740,462,680: 33</u>

Tilinpäätöksen valmistumisesta päätettiin ⁶⁾ ilmoittaa vuositilintarkastajille, joiden tuli ennen toukokuun 15 p:ää antaa kertomuksensa kaupunginvaltuustolle.

¹⁾ Kvsto 9 p. lokak. 20 §. — ²⁾ Vrt. v:n 1931 kert. s. 166. — ³⁾ Vrt. v:n 1933 kert. s. 26. — ⁴⁾ Vrt. tämän kert. s. 28. — ⁵⁾ Kvsto 18 p. jouluk. 2 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. huhtik. 9 §.

Valtuusto oli kutsuttu kesäkuun 19 p:nä kaupunkien kunnallislain säännösten mukaisesti päättämään edellä esitetyn tilinpäätöksen hyväksymisestä, mutta koska tilintarkastuskertomus oli saapunut niin myöhään, ettei siitä vielä ollut ehditty hankkia lautakuntain lausuntoja, kokous siirrettiin ¹⁾, mikäli se koski kyseisen vuoden tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä valtuuston puheenjohtajan määrättävään ajankohtaan.

Kaupungin vuoden 1934 tilien ja hallinnon tarkastus. Tutustuttuaan kaupungin revisionikonttorin kertomukseen v:lta 1934 vuositilintarkastajat, valittuaan työnsä jouduttamiseksi sihteerikseen merenkulkuneuvos A. Viranگون ²⁾ sekä jakautuen tehtävänsä suorittamista varten jaostoihin, jotka ovat tutkineet eri hallinnonhaaroja ja laitoksia sekä tutustuneet asianomaista alaa koskeviin pöytäkirjoihin, revisionikonttorin asiakirjoihin ja muuhun tarkastusta varten tarpeelliseen aineistoon, antoivat tilintarkastuskertomuksensa ³⁾, jossa todettuaan aluksi kyseisen vuoden taloustuloksen erittäin tyydyttäväksi esittivät erinäisiä kaupunginhallinnon yleisjohtoa ja eri hallinnonhaaroja koskevia huomautuksia. Saatuaan kaupunginreviisorin ja vuositilintarkastajain kertomuksissaan tekemien huomautusten johdosta asianomaisilta laitoksilta ja lautakunnilta pyytämänsä selitykset, kaupunginhallitus katsoen ne tyydyttäväksi antoi niiden johdosta lausuntonsa ⁴⁾, jonka mukaisesti kaupunginvaltuusto sittemmin päätti ⁵⁾ myöntää kaupunginhallitukselle sekä kaupungin muille hallituksille, lautakunnille ja virastoille vastuuvapauden v:n 1934 hallinnosta ja tileistä.

Vastuuvapauden myöntäminen Sedmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin johtokunnalle. Sedmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin johtokunnan lähetettyä ⁶⁾ kaupunginvaltuustolle kertomuksen mainitun säätiön pientenlastenkoulujen toiminnasta v. 1934 sekä asianomaisten tilintarkastajain toimittamastaan koulujen saman vuoden tilien tarkastuksesta antaman kertomuksen valtuusto myönsi ⁷⁾ johtokunnalle vastuuvapauden sen hallinnosta mainittuna vuonna.

Ulkomaisessa valuutassa otetun vakautetun velan kirjanpitoarvon uudelleenarviointi. Siihen katsoen, että kaupungin ulkomaisessa valuutassa otetun velan uudelleenarviointi ⁸⁾ oli suotava oikean käsityksen saamiseksi sen määrästä, kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ kaupungin ulkomaisessa valuutassa otetut lainat merkittäviksi kaupungin omaisuuskirjanpidossa siten, että v:n 1909 ja 1911 puntalainat puntamääräisinä oli laskettava Suomen markkoiksi kurssiin 227: — sekä v:n 1930 dollarilaina kurssiin 46: —.

Vuoden 1930 6 1/2 %:n dollariobligatioiden osto. Valtioneuvoston vahvistettua tammikuun 16 p:nä kaupunginvaltuuston päätöksen valtuuden ¹⁰⁾ myöntämisestä kaupunginhallitukselle etukäteen ostaa kaupungin v:n 1930 6 1/2 %:n dollariobligatiolainaan kuuluvia obligatioita sekä ottaa tätä varten tarvittavia lainoja, oli käyty vaihtoa koskevia neuvotteluja, jotka eivät kuitenkaan vielä olleet johtaneet lopulliseen tulokseen. Tällöin valtuusto määräsi ¹¹⁾ edellä mainitun valtuuden olemaan samoin ehdoin edelleen voimassa v:n 1936 loppuun.

¹⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 2 §. — ²⁾ Vrt. tämän kert. s. 156. — ³⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 6. — ⁴⁾ S:n n:o 10. — ⁵⁾ Kvsto 18 p. syysk. 1 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. kesäk. 32 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. elok. 26 §. — ⁸⁾ Vrt. v:n 1933 kert. s. 28. — ⁹⁾ Kvsto 18 p. syysk. 8 §. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 38. — ¹¹⁾ Kvsto 18 p. jouluk. 11 §.

Kaupungin lainoja koskevien päätösten vahvistaminen. Sisäasiainministeriö vahvisti ¹⁾ tammikuun 16 p:nä kaupunginvaltuuston päätöksen ²⁾ yhden tai useamman enintään 100,000,000 markan määräisen lainan ottamisesta ja käyttämisestä. Tammikuun 29 p:nä sisäasiainministeriö vahvisti ³⁾ noudatettavaksi valtuuston päätöksen yhteensä 12,988,943 markan rahamäärän osoittamisesta eräiden aikaisemmin otettujen obligatiolainain käyttämättömistä varoista talousarvioehdotuksessa tarkemmin mainittujen kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden ostoon sekä satamauudistoihin.

Erinäisten aikaisempien lainain käyttösuunnitelmain muuttaminen. Koska v:n 1934 toisesta 5 1/2 %:n, v:n 1935 toisesta 5 1/2 %:n ja v:n 1935 neljänestä 5 1/2 %:n lainasta, joiden käyttösuunnitelmat valtioneuvosto oli aikoinaan vahvistanut, oli käyttämättömänä palautunut kaupunginkassaan yhteensä 4,240,000 markkaa, kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ alistaa valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi myöskin päätöksensä, että kyseisestä määrästä käytettäisiin 1,150,000 markkaa kiinteistöjen ostoon, 2,650,000 markkaa satamauudistoihin ja 440,000 markkaa teknillisten laitosten uudistoihin.

Lainan ottaminen omakotirakennustoiminnan rahoittamiseksi. Siihen katsoen, että omakotirakennustoiminta oli vilkastunut ja lainain kysyntä omakotirakennuksia varten sen johdosta lisääntynyt ja että toiminta kaikesta päättäen lähivuosina edelleenkin tulisi olemaan verraten vilkasta, kaupunginvaltuusto, kun yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahastossa, josta puheena olevaan tarkoitukseen oli toista kiinnitystä vastaan myönnetty lainoja, ei sillä hetkellä ollut varoja siihen, päätti ⁵⁾, saadessaan tähän tilaisuuden, omakotilainain välittämistä varten ottaa valtion omakotirahastosta enintään 2,000,000 markan suuruisen lainan, minkä päätöksen sisäasiainministeriö vahvisti ⁶⁾ marraskuun 5 p:nä.

Lyhytaikainen luotto. Kaupunginhallitus oikeutettiin ⁷⁾ v. 1936 ottamaan lyhytaikaista luottoa enintään 120,000,000 markkaa tai vasta-arvo ulkomaan rahassa laskettuna lainaa otettaessa käyvän kurssin mukaan.

Kaupungin tuberkuloosiparantolapaikkatarpeen tyydyttäminen. Kysymys tarpeellisten uusien tuberkuloosihoitopaikkain hankkimisesta Helsingin kaupungille oli jo kauan ollut vireillä. Kaupunginhallituksen tuberkuloosivastustamistyön käytännöllistä järjestelyä harkitsemaan viimeksi asettaman komitean ⁸⁾ tutkittua asiaa ja tämän jälkeen havaittua, että parantolapaikkain puute sillä haavaa oli huomattavin sekä asetuttua useista esillä olleista vaihtoehdoista puoltamaan sitä, jonka mukaan kaupunki liittyisi Uudenmaan suomenkielisten kuntain hankkeeseen uuden tuberkuloosiparantolan aikaansaamiseksi tätä tarkoitusta varten luovutetulle Nurmijärven pitäjässä olevalle Kiljavan kruununpuiston alueelle, sekä Mjölbolstadin parantolaa ylläpitävän kuntayhtymän liittohallituksen tämän jälkeen ilmoitettua, että parantolaan aiottiin rakentaa 80 uutta potilaspaiikkaa käsittävä lisärakennus, edellytyksin, että joko jäsen- tai muut kunnat ottivat näistä paikoista kiinteästi vähintään 70, kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾:

että kaupunki merkitsee perustettavassa Uudenmaan suomenkielisten kuntain parantolaosakeyhtiössä 120 enintään 5,000 markan nimellisarvoista osaketta, joiden maksamista varten v:n 1936 talousarvioon on merkittävä

¹⁾ Kvsto 13 p. helmik. 2 §. — ²⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 38. — ³⁾ Kvsto 27 p. helmik. 2 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. jouluk. 1 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. lokak. 5 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. marrask. 4 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. jouluk. 1 §. — ⁸⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 220 ja tämän kert. s. 64 ja 84. — ⁹⁾ Kvsto 28 p. elok. 13 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 7.

600,000 markkaa, mistä summasta kaupunginhallitus oikeutetaan käyttämään jo kertomusvuonna 120,000 markkaa;

että kaupunki sitoutuu neljänä peräkkäisenä vuotena, alkaen sinä vuonna, jolloin parantola valmistuu, suorittamaan parantolaosakeyhtiölle 600,000 markkaa kunakin vuonna kertakaikkisena kannatusmaksuna parantolan perustamiskustannusten peittämistä varten;

että kaupunki parantolaosakeyhtiön osakkaiksi liittyvien muiden kuntain ja toimimien kanssa yhteisesti antaa omavelkaisen yhteisvastuullisen takauksen mainitun osakeyhtiön otettavasta, enintään 21,570,000 markan suuruudesta lainasta korkoineen, sekä tekee yhdessä näiden kuntain ja toimimien kanssa keskinäisen sopimuksen tämän vastuun jakautumisesta takaa- jien kesken, niin että kunkin lopullisesti vastattavaksi jää vain niin suuri osa lainasta, mikä vastaa osakkaan varaamien sairaspaikkain lukua verrattuna parantolassa kiinteästi varattujen sairaspaikkain koko lukumäärään;

valita yhden edustajan ja tälle yhden varamiehen sekä antaa täten vali- tulle edustajalleen valtuudet: lopullisesti hyväksyä parantolaosakeyhtiön yhtiöjärjestyksen sekä allekirjoittaa yhtiösopimuksen; merkitä 1) kohdassa mainitun määrän osakkeita mainitussa yhtiössä; yhtiöjärjestyksen tultua vahvistetuksi edustaa kaupunkia perustavassa yhtiökokouksessa; ja kau- pungin puolesta allekirjoittaa sellaisen takaussitoumuksen ja keskinäisen vastuun jakaantumista koskevan sopimuksen kuin 3) kohdassa on sanottu;

että kaupunki merkitsee 16 lisäpaikkaa Mjölbollstadin parantolassa siinä tapauksessa, että tätä parantolaa laajennetaan parantolan liittohallituksen suunnittelemaalla tavalla; sekä

että kaupunki edellisessä kohdassa mainitun parantolan muiden osakas- kuntain kanssa antaa omavelkaisen yhteisvastuullisen takauksen tämän parantolan laajentamiseksi tarvittavasta, enintään 6,400,000 markan suuri- sesta pitkäaikaisesta lainasta korkoineen.

Kun oli saatu varmuus Uudenmaan suomenkielisten kuntain parantola- hankkeen samoin kuin Mjölbollstadin parantolan laajentamissuunnitelman toteutumisesta, valtuusto päätti ¹⁾ alistaa edellä mainitut takaussitoumusta koskevat päätöksensä valtioneuvoston tutkittaviksi ja vahvistettaviksi.

Helsingin makasiiniosakeyhtiön lainan takaus. Sen lisäksi, että Helsingin makasiiniosakeyhtiölle sen Länsisatamaan Laivarannalle suunnittelemaa varastorakennusta varten päätettiin vuokrata tarvittava maa ²⁾ kaupungin- valtuusto päätti ³⁾, että kaupunki sitoutuisi omavelkaiseen takaukseen yhtiön edellä mainitun suunnitelman toteuttamiseen otettavasta 15,000,000 markan määräisestä, viimeistään 20 vuoden kuluessa takaisinmaksettavasta obligatio- lainasta, jonka tehoisa korko ei ylittäisi 5.9 %. Sisäasiainministeriö vah- visti ⁴⁾ huhtikuun 17 p:nä kyseisen päätöksen.

Pelastusarmeijan kiinteistöosakeyhtiön lainaehtojen muuttaminen. Pelas- tusarmeijan kiinteistöosakeyhtiön ilmoitettua ensi tilassa ryhtyvänsä kau- pungilta ostamansa Alppikadun tontin n:o 25 ⁵⁾ rakentamiseen sekä tällöin saavansa rakennusluottoa ensimmäistä kiinnitystä vastaan, kaupungin- valtuusto oikeutti ⁶⁾ kaupunginhallituksen postponoimaan kyseiseen tonttiin kiinnitetyn 1,788,000 markan suuruisen saatavansa 3,700,000 markan raken- nusluoton jälkeen ehdoin, että kaupunginhallitukselle varattiin oikeus tar- kastaa ja puolestaan hyväksyä rakennuspiirustukset.

¹⁾ Kvsto 18 p. jouluk. 15 §. — ²⁾ Vrt. tämän kert. s. 16. — ³⁾ Kvsto 27 p. maalisk. 34 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. toukok. 2 §. — ⁵⁾ Vrt. v:n 1929 kert. s. 18. — ⁶⁾ Kvsto 18 p. jouluk. 26 §.

Vapautus lainan korkojen maksamisesta. Suomen krematorioyhdistys, jolla vielä oli suoritettavana laajennustöitä krematoriossaan, vapautettiin ¹⁾ viiden vuoden aikana v:n 1936 alusta lukien suorittamasta kaupungilta saamansa lainan korkoja.

Rakennusyhtymille myönnettyjen kuoletuslainain koron alentaminen. Sen jälkeen kun niiden kuoletuslainain koron alentamista ²⁾, jotka kaupunki oli myöntänyt asuntoyhtymille, mitkä v:n 1920 jälkeen olivat rakentaneet asuntotaloja kaupungilta vuokratuille tonteille, koskeva aloite ³⁾ oli lähetetty kaupunginhallitukseen valmisteltavaksi, olivat myöskin useat yksityiset kaupungilta kuoletuslainoja saaneet rakennusyhtymät kääntyneet kaupunginhallituksen puoleen anoen koron alentamista. Kun asiaa sittemmin oli käsitelty kiinnittäen huomiota kaupungin kantamiin korkomääriin kuoletuslainoista yleensä rajoittumatta yksinomaan sellaisiin lainoihin, jotka kaupunki oli myöntänyt siltä vuokratuilla tonteilla sijaitsevia rakennuksia omistaville yhtymille, kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾:

että kaikista yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahastosta myönnetyistä lainoista oli kannettava, kunnes lainanantaja toisin määräsi, maksamatta olevasta lainamäärästä tammikuun 1 p:stä 1935 alkaen ylimääräistä koronlisäystä niin paljon, että vuotuismaksuun sisältyvä korko oli $1\frac{1}{4}$ % alempi Suomen pankin kulloinkin noudattamaa alinta diskonttokorkoa, ei kuitenkaan alle $5\frac{1}{4}$ %; sekä

oikeuttaa kaupunginhallituksen toistaiseksi alentamaan v:n 1924—30 menoarvioihin varatuista määrärahoista yleishyödyllisille rakennusyhtymille myönnetyistä kuoletuslainoista suoritettavan koron $6\frac{1}{2}$ %:iin sekä sopimaan näiden lainanottajain kanssa vuotuismaksun määrästä, joko pysyttäen se ennallaan tai alentaen se vastaavasti.

Ammattienedistämislaitos-säätiön lainan koron alentamista koskeva mainitun säätiön anomus päätettiin ⁵⁾ evätä.

Myytjen kaupungin lonttien maksamattoman kauppahinnan osan korko. Osakeyhtiö Hesperiankatu 13, Fastighetsaktiebolaget Runebergsgatan 38, Asunto-osakeyhtiö Runeberginkatu 36, Asunto-osakeyhtiö Väinämöisenkatu 23 ja Suomen Merivakuutus osakeyhtiö olivat, huomauttaen, että myytäessä kaupunginvaltuuston v. 1921 hyväksymäin ehtojen mukaisesti kaupungin tontteja ostaja sitoutuu suorittamaan kauppahinnan erissä 10 vuoden kuluessa, maksaen jäljelle jäävälle osalle korkoa, joka on yhtä suuri kuin Suomen pankin alin diskonttokorko, kuitenkin vähintään 6% ja enintään 10%, anoneet, että mainittu alin raja poistettaisiin, niin että korko saisi vapaasti liukua alaspäin alimman diskonttokoron mukaan. Valtuusto epäsi ⁶⁾ anomuksen.

Varain siirtäminen käyttörahastoon ja verotasausrahastoon. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ siirtää käyttörahastoon ⁸⁾ talousarviossa tarkoitukseen varatut 15,000,000 markkaa ja verotasausrahastoon ⁸⁾ samaten tarkoitukseen varatut 5,000,000 markkaa.

Verotasausrahaston kartuttaminen. Taksoituslautakunnan lähettämästä verotusvuoden 1935 veroäyrien lukumäärää koskevasta ilmoituksesta kävi ilmi, ettei verotasausrahaston kartuttaminen korottaen verotuksella kootavaa määrää tällä kertaa voinut tapahtua ⁹⁾.

¹⁾ Kvsto 27 p. helmik. 19 §. — ²⁾ Vrt. tämän kert. s. 21. — ³⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 35. — ⁴⁾ Kvsto 17 p. huhtik. 11 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. helmik. 22 §; vrt. v:n 1933 kert. s. 34. — ⁶⁾ Kvsto 28 p. elok. 10 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. maalisk. 11 §. — ⁸⁾ Vrt. tämän kert. s. 69. — ⁹⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 3 §.

Autovakuutusrahaston perustaminen. Kaupunginhallituksen sanottua kertomusvuoden alusta irti ¹⁾ kaupungin autojen vakuuttamista koskevan Vakuutusosakeyhtiö Fennian kanssa tehdyn sopimuksen ²⁾ kaupungille epäedullisena kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ perustaa kaupungille oman autovakuutusrahaston ja hyväksyä sille kaupunginhallituksen laatimat säännöt, mitkä sisäasiainministeriö vahvisti ⁴⁾ toukokuun 7 p:nä, sekä siirtää rahaston peruspääomaksi vakuutusyhtiön kaupungille sopimuksen mukaisesti suorittamat ja suoritettavat kaupungin voitto-osuusrahaston varat.

Verovelvollisen henkilön tulosta verotettaessa tehtävä vähennys. Vahvistettaessa v:ksi 1935 ne määrät, jotka joulukuun 8 p:nä 1873 kaupunkien kunnallishallinnosta annetun asetuksen 55 §:n 3 ja 4 kohdan mukaan, sellaisina kuin nämä esiintyvät tammikuun 20 p:nä 1922 mainitun asetuksen muuttamisesta annetussa laissa, kunnallisverotuksessa on vähennettävä verovelvollisen henkilön tuloista, kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾, että tällaisista tuloista, milloin ne eivät ylittäneet 9,000 markkaa, sai vähentää 4,000 markkaa, sekä että verovelvollinen henkilö jokaisen lapsen osalta, jonka hän elatusvelvollisuutensa nojalla oli elättänyt ja joka verotusvuoden päättyessä ei ollut täyttänyt 15 vuotta, sai vähentää tuloistaan 1,200 markkaa.

Satamamaksutariffin muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ kaupunginhallituksen esittämässä muodossa hyväksyä satamalautakunnan kaupunginhallituksen kehoituksesta ⁷⁾ laatiman ehdotuksen voimassa olevan satamamaksutariffin 2 §:n muuttamisesta siten, että turistilaivoille voitiin myöntää alennus satamamaksuista siitä riippumatta, laskivatko ne laituriin vai ankkuroivat ulkosatamaan, edellytyksin, etteivät ne jättäneet eivätkä ottaneet matkustajia eikä lastia, sekä satama lautakunnan samalla ehdottaman satamamaksutariffin 8 §:n muuttamisen siten, että korjausta, muonan, veden tai polttoaineen ottamista tai miehistönsä vaihtamista tai täydentämistä y.m.s. varten satamaan saapuneiden aluksien satamamaksuja huomattavasti helpotettiin.

Liikennemaksujen yleisten perusteiden muuttaminen. Sen sijaan, että Helsingissä tullivarastoon pantu ja tullaamattomana toiselle paikkakunnalle lähetetty tavara ennen oli katsottu tullatuksi Helsingissä, ja siis myös kannettu siitä liikennemaksua siellä, oli sittemmin alettu epäillä tämän tulkinnan oikeutta, jolloin tullihallitus äskettäin eräässä Uudenmaan läänin maaherralle antamassaan lausunnossa asettui sellaiselle kannalle, että tullauksella oli ymmärrettävä sitä, että tulli myös suoritettiin, minkä mukaisesti edellä mainittujen tavaroiden tullaus tapahtui toisella paikkakunnalla eikä siis Helsingissä kaupunki olisi oikeutettu kantamaan liikennemaksua niistä. Tämän tulkinnan muutoksen huomioonottaen satamaliiton kesällä pidetyssä kokouksessa hyväksytyen ehdotuksen uusiksi liikennemaksutariffin yleisiksi perusteiksi muodollista ja selventävää laatua olevat muutokset käsittävän satamalautakunnan laatiman Helsingin kaupungin liikennemaksutaksan yleisten perusteiden muutosehdotuksen kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁸⁾ eräin kaupunginhallituksen ehdottamin muutoksin, alistaen uudet perusteet sisäasiainministeriön vahvistettaviksi.

Vesijohtolaitoksen uusi taksa. Entistä mukavamman ja oikeudenmukaisemman taksan vahvistamista vesijohtolaitokselle koskeva asia palautettiin ⁹⁾ kaupunginhallitukseen edelleen valmisteltavaksi.

¹⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 139. — ²⁾ Ks. v:n 1931 kert. s. 183—184. — ³⁾ Kvsto 27 p. maalisk. 13 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. toukok. 5 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. tammik. 11 §. — ⁶⁾ S:n 27 p. maalisk. 24 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 13 ja 14. — ⁷⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 40. — ⁸⁾ Kvsto 28 p. elok. 18 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. jouluk. 25 §.

Kaupungin Helsingin maalaiskunnassa omistamista sorakuopista maksettavan veron suorittaminen. Koska otsakkeessa mainittu kaupungin maksettavaksi pantu vero, joka merkitsi taksoitusta v:lta 1934 sekä jälkitaksoitusta v:lta 1931—33 20 %:n korotuksin Tattarisuolla, Puodinkylässä ja Herttoniemessä olevista soranottopaikoista, ei sisältynyt talousarvioon mutta luonteensa mukaisesti lähinnä kuului kiinteistöjen pääluokan määrärahaan Veroja erinäisistä alueista maalaiskunnissa, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan ylittämään mainittua tiliä veron määrällä, 100,800 markalla.

Eräiden tiealueiden lunastusmaksut. Helsingin maalaiskunnan kunnallislautakunnan saatua valtiolta vain n. 50 %:n korvauksen ²⁾ eräitä maanteitä varten lunastamistaan alueista suorittamistaan korvauksista, kaupunginvaltuusto, maalaiskunnan anottua vapautusta kaupungille maanteitä varten luovutettavista alueista suorittamistaan korvauksista, 217,370 markasta, ottaen huomioon, että kyseiset tiemat luultavasti olisi luovutettu korvauksetta, jos aikanaan olisi kysytty niistä kaupungin mielipidettä ja niitä nimenomaan korvauksetta pyydetty, ja koska maalaiskunnalla näiden sitä hyvin vähän hyödyttävien teiden lunastusten lisäksi oli suoritettavana niitä eräistä muista rakenteilla olevista teistä, päätti ³⁾ luopua puolesta kyseisten tiemaiden lunastamisesta johtuvasta saatavasta Helsingin maalaiskunnalta eli 108,685 markasta sekä palauttaa tämän määrän kunnan kaupungille suorittamasta korvauksesta.

Eräiden maksujen palauttamista koskevan anomuksen epääminen. Palokunnan miehistön ruokalaa pääpaloasemalla viitisen vuotta hoitaneen palokersantti M. Yrjölän anomuksen sen 25,406:70 markan suuruisen rahamäärän takaisinmaksamisesta, jonka hän v:n 1930 huhtikuun 26 p:n ja v:n 1932 toukokuun 9 p:n välisenä aikana, kaupungin kustannettua ruokalan keittiöön suuren kaasuhellan, oli saanut maksaa, kaupunginvaltuusto epäsi ⁴⁾, ottaen huomioon, että korvaus oli kaikin puolin asianmukainen ja hän itse oli suostunut korvaamaan kaasunkulutuksen, jos kaasuhella hankittiin.

Palokunnan kansliassa sattunut kavallus. Kanslistina palokunnan kansliassa toimineen palomies Th. Sprangerin kavallettua 3,415 markkaa niistä varoista, jotka aikanaan oli vaadittu palomiehiltä vakuutena heille luovutetuista vaatekappaleista ja muista välineistä, ruokamaksujen suorittamisesta y. m., maksaen kuitenkin vaadittaessa heti takaisin tämän erän korkoineen, hänet heti oli pidätetty virantoimituksesta sekä jätetty asia raastuvanoikeuden käsiteltäväksi, ja oli hän sittemmin eronnut toimestaan. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ tehdä asiasta kunnallislain mukaisen ilmoituksen Uudenmaan läänin maaherralle.

Oikeus määrärahaan siirtämiseen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ oikeuttaa sairaalalahallituksen siirtämään Sairaalamaksuja Suomen punaisen ristin sairaalaan nimisen v:n 1934 määrärahan säästön v. 1935 käytettäväksi.

Kaupunginkirjaston johtokunta oikeutettiin ⁷⁾ siirtämään kirjaston v:n 1934 painatus- ja sidontamäärärahaan sisältyvät v. 1921—33 kirjastoon hankittujen suomenkielisten kirjain luettelon, jota ei ollut saatu valmiiksi v. 1934, painattamiseen varatut varat, 70,000 markkaa, v:n 1935 vastaavalle tilille.

Valtuusto päätti ⁸⁾ siirtää v:een 1936 v:n 1934 talousarvion yleisten töiden pääluokan tileillä Ylimääräiset työt työttömyyden johdosta kau-

¹⁾ Kvsto 18 p. jouluk. 12 §. — ²⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 82. — ³⁾ Kvsto 9 p. lokak. 13 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. toukok. 25 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. jouluk. 36 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. tammik. 14 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. tammik. 24 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. jouluk. 16 §.

punginvaltuuston määräyksen mukaan ja Yleiset varatyöt työttömyyslainan varoilla kaupunginvaltuuston määräyksen mukaan kertomusvuoden lopussa olevat säästöt, n. 700,000 markkaa ja n. 1,300,000 markkaa.

Valtuusto päätti ¹⁾ töiden viivästymisen takia sallia siirrettäväksi v:een 1936 yleisten töiden pääluokkaan alustavia töitä varten varasto-osaston Toukolan korttelissa n:o 667 olevalla uudella tontilla merkityn 150,000 markan määrärahan.

Valtuusto päätti ²⁾, että katujen ja kiinteistöjen puhtaanapidon kertomusvuoden määrärahaan Uudistytöt hiekkavajan rakentamista varten Kyläsaaren kuormaustaikan alueelle sisältyvä käyttämätön 80,000 markan erä saatiin siirtää v:n 1936 tileihin käytettäväksi vajan rakentamiseksi toiseen, edellä mainittua tarkoituksenmukaisempaan paikkaan.

Kaupunginorkesterin johtajan, professori G. Schnéevoigtin palkan korottaminen. Siihen katsoen, että kaupunginorkesterin johtajan nykyisiä palkkaetuja ei voitu pitää riittävinä, kaupunginvaltuusto, ottaen huomioon viran haltijan professori G. Schnéevoigtin palkankorotusanomuksen, päätti ³⁾ muuttaa tämän sopimusluontoisia palkkaehtoja v:n 1936 alusta siten, että hänen pohjapalkkansa oli oleva 9,000 markkaa kuukaudessa ja että hän olisi oikeutettu nauttimaan 5 %:n suuruisia ikäkorotuksia 3, 6 ja 10 palvelusvuoden kuluttua.

Kaupunginhallituksen asiamiesosaston eräiden virkain siirtäminen ylemmän palkkaluokkaan. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ tammikuun 1 p:stä 1936 lukien siirtää kaupunginhallituksen asiamiesosaston kaupunginlakimiehenviran 19 palkkaluokkaan, asiamiehenviran 16 palkkaluokkaan, 3 palkkaluokkaan kuuluvan konttoriapulaisenviran 4 palkkaluokkaan sekä vahtimestarintoimen 5 palkkaluokkaan.

Tilastotoimiston toisen vahtimestarin palkankorotus. Tilastotoimiston anottua toimiston amanuenssinvirkain sekä toisen vahtimestarintoimen palkkojen korottamista kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ v:n 1936 alusta lukien siirtää toisen vahtimestarintoimen 1 palkkaluokasta 3:nteen mutta evätä amanuenssinvirkain palkkaa koskevan anomuksen osan.

Kaupunginviskaalien palkkain järjestely. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ siirtää tammikuun 1 p:stä 1936 lukien ensimmäisen kaupunginviskaalin viran 16 palkkaluokkaan sekä muiden vakinaisten viskaalien ja palkkaluokituksessa olevan ylimääräisen viskaalin virat 14 palkkaluokkaan. Samasta ajankohdasta lukien korotettiin tilapäisen työvoiman tililtä palkatun ylimääräisen kaupunginviskaalin viran palkka 14 palkkaluokan pohjapalkkaa vastaavaksi.

Poliisilaitoksen suojeluosaston sairausosaston sairaanhoitajattaren palkan korottaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ v:n 1936 alusta lukien siirtää 6 palkkaluokkaan yhden poliisilaitoksen suojeluosaston sairausosaston 5 palkkaluokkaan kuuluvista sairaanhoitajattarenviroista, jonka haltijan oman työnsä ohella tuli hoitaa sairaaloissa ylihoitajattarien velvollisuuksiin kuuluvat tehtävät.

Terveydellisten tutkimusten laboratoroin assistentinvirka, jonka palkka ei ollut ollut riittävä sen runsastöisyyteen verraten, päätettiin ⁸⁾ heinäkuun 1 p:stä lukien siirtää 9 palkkaluokasta 11:nteen, myöntäen tästä kertomus-

¹⁾ Kvsto 18 p. jouluk. 18 §. — ²⁾ S:n 4 p. jouluk. 29 §. — ³⁾ S:n 28 p. elok. 22 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. lokak. 10 § ja 4 p. jouluk. 6 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. lokak. 14 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. lokak. 13 § ja 4 p. jouluk. 9 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. lokak. 16 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. toukok. 21 §.

vuonna aiheutuviin lisämenoihin määrärahasta Uusien virkain palkat ja palkankorotukset 4,410 markkaa.

Terveystoimiston kaitsijanvirkain siirtämistä ylempään palkkaluokkaan koskeva virkain haltijain anomus evättiin ¹⁾.

Lastensuojelulautakunnan esitys lastenvalvojanviran siirtämisestä ylempään palkkaluokkaan päätettiin ²⁾ evätä.

Valmistavan tyttöjen ammattikoulun eräiden viranhaltijain palkankorotus. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ v:n 1936 alusta lukien siirtää valmistavan tyttöjen ammattikoulun tarveaineiden hoitajattaren ja varastonhoitajattaren virat 3 palkkaluokkaan.

Kaupunginorkesterin taloudenhoitajan virka päätettiin ⁴⁾ v:n 1936 alusta korottaa 3 palkkaluokasta 5:nteen.

Kiinteistötoimiston tonttiosaston johtajanvirka päätettiin ⁵⁾ tammikuun 1 p:stä 1936 lukien siirtää 17 palkkaluokkaan.

Rakennustoimiston eräiden virkain siirtäminen ylempään palkkaluokkaan. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ v:n 1936 alusta siirtää rakennustoimiston satama- ja katurakennusosastojen 14 palkkaluokkaan kuuluvat insinöörinvirat 15 palkkaluokkaan, kolme katurakennusosaston insinöörinvirkaa 13 palkkaluokasta 14:nteen sekä varasto-osaston varastonhoitajanviran 6 palkkaluokasta 8:nteen.

Satamahallintotoimiston toimistoapulaisenvirka päätettiin ⁷⁾ v:n 1936 alusta lukien siirtää 3 palkkaluokasta 4:nteen.

Teurastamontoimiston kirjanpitäjänviran siirtäminen 11 palkkaluokkaan. Pitäen viran nykyisen haltijan palkankorotusanomusta täysin aiheellisena, ottaen huomioon virkaan kuuluvat monipuoliset tehtävät ja vastuun, kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ korottaa teurastamontoimiston kirjanpitäjänviran heinäkuun 1 p:stä lukien 9 palkkaluokasta 11:nteen sekä myöntää tästä kertomusvuonna aiheutuviin lisämenoihin Uusien virkain palkat ja palkankorotukset nimisestä määrärahasta 4,200 markkaa.

Virkapukuavustuksen myöntäminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾, että terveydenhoidon satamakaitisijalle, jonka tehtävänä oli m. m. ulkomailta saapuvien laivain tarkastaminen, oli v:n 1936 alusta lukien maksettava virkapukuavustusta 1,000 markkaa vuodessa.

Kunnan asettaman väkijuomaliikkeen tarkastajan palkan korottamista 5,250 markkaan kuukaudessa koskeva Osakeyhtiö Alkoholiliike aktiebolagin ilmoitus merkittiin tiedoksi ¹⁰⁾.

Oikeus palkan nauttimiseen sairauden takia myönnetyn virkavapauden ajalta. Toisen kaupunginvoudin konttorin konttoriapulainen E. Chydenius, joka jo oli nauttinut kaikki virkasäännön viranhaltijalle sairasloman ajalta myöntämät palkkaedut, oikeutettiin ¹¹⁾ nostamaan $\frac{1}{3}$ pohjapalkastaan ynnä ikäkorotukset kolmelta sairaslomakuukaudelta joulukuun 1 p:stä 1934 lähtien.

Palokorpraali H. G. Hannula, joka nautittuaan 5 kuukauden sairasloman oli saanut jatkettua virkavapautta lokakuun 28 p:stä lähtien vuoden loppuun, oikeutettiin ¹²⁾ saamaan puolet pohjapalkastaan ynnä ikäkorotuksensa marras- ja joulukuun ajalta.

¹⁾ Kvsto 30 p. lokak. 17 §. — ²⁾ S:n 13 p. helmik. 17 §. — ³⁾ S:n 30 p. lokak. 19 § ja 4 p. jouluk. 10 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. jouluk. 12 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. lokak. 11 § ja 4 p. jouluk. 7 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. lokak. 12 § ja 4 p. jouluk. 8 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. lokak. 18 § ja 4 p. jouluk. 11 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. toukok. 22 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. lokak. 25 §. — ¹⁰⁾ S:n 23 p. tammik. 27 §; ks. myös v:n 1932 kert. s. 128. — ¹¹⁾ Kvsto 23 p. tammik. 33 §. — ¹²⁾ S:n 4 p. jouluk. 39 §.

Aluelääkäri R. Forsius, jolle hänen nautittuaan sairauslomaa elokuun 9 p:stä myönnettiin jatkettua virkavapautta ¹⁾ lokakuun 8 p:stä saman kuukauden loppuun, oikeutettiin ²⁾ mainitulta ajalta saamaan $\frac{2}{3}$ pohjapalkastaan sekä ikäkorotuksensa.

Maidontarkastamon laboratorioapulaiselle A. Karstenille, joka jo oli nauttinut kaikki viranhaltijalle virkasäännön mukaan sairausloman ajalta kuuluvat palkkaedut, myönnettiin ³⁾ oikeus nostaa $\frac{1}{3}$ pohjapalkastaan ynnä ikäkorotukset hänelle tammikuun 1 p:stä alkaen kolmeksi kuukaudeksi myönnetyn jatkettua sairausloman ajalta.

Köyhäinhoitoviraston asiamiesosaston vanhempi järjestysmies K. H. Aro, jolle oli myönnetty jatkettua sairauslomaa marraskuun 1 p:n ja joulukuun 31 p:n väliseksi ajaksi, oikeutettiin ⁴⁾ nauttimaan joulukuun 3 p:n ja 31 p:n välisenä aikana puolet pohjapalkastaan ja ikäkorotuksensa.

Oikeus lukea hypäkseen virkavuosia eläkkeen saamiseksi. Kansakoulunopettaja A. Nikander oikeutettiin ⁵⁾ eläkkeen saamiseksi lukemaan hyväkseen syyskuun 1 p:n 1913 ja elokuun 1 p:n 1916 välinen aika, jonka hän oli toiminut opettajana kaupungin alakansakoulua vastanneessa ja myöskin kaupungin kannatusta nauttineessa K. Verkon esiseminaarissa ja sen harjoituskoulussa, ennen kuin viimeksi mainitun vuoden syyskuun 18 p:stä lukien tuli suomenkielisten kansakoulujen palvelukseen.

Sairaalloisuuden vuoksi toimestaan eroamaan pakotettu kapellimestari O. Fohström, joka oli ollut kaupunginorkesterin palveluksessa syyskuun 1 p:stä 1914 alkaen, oikeutettiin ⁶⁾ eläkkeen saamiseksi lukemaan hyväkseen Filharmonisen seuran orkesterissa aikaisemmin toimimansa 11 vuoden aika.

Sitä vastoin kaupunginvaltuusto epäsi ⁷⁾ syyskuun 1 p:n 1907 ja 1935 välisen ajan osin lastentarhanjohtajattarena, osin Ebeneserkodin lastentarhaseminaarin sihteerinä ja osin Ebeneserkodin lastentarhan opettajattarena toimineen lastentarhanopettajatar K. Eklundin anomuksen saada eläkkeen saamiseksi lukea hyväkseen mainitun lastentarhaseminaarin palveluksessa olemansa ajan.

Eräiden määrärahan ylittäminen. Kaupunginhallitus oikeutettiin ⁸⁾ ylittämään alla mainittuja v:n 1934 määrärahoja seuraavasti: kaupunginvaltuuston palkkiomäärärahaa 25,620 markkaa, kaupunginhallituksen palkkiomäärärahaa 7,735: 50 markkaa, kaupunginkanslian siivoamismäärärahaa 177: 95 markkaa, kaupunginhallituksen asiamiesosaston tarverahoja 75 markkaa, poliisilaitoksen määrärahaa Pidätettyjen henkilöiden ylläpito, kaupunginhallituksen käytettäväksi 3,916: 75 markkaa, pääluokkaan Eläkkeet ja apurahat kuuluvaa hautausapumäärärahaa 51,260 markkaa sekä sekalaisten menojen pääluokan määrärahoja Puhelinmaksut ja uudet puhelimit 51,223: 55 markkaa, Ikälisäykset ja palkankorotukset, kaupunginhallituksen käytettäväksi 70,518: 50 markkaa, Sairaslomasijaiset 65,663: 85 markkaa ja Sijaispalkkiot virkavapaustapauksissa 205,372: 65 markkaa.

Tilastotoimisto oikeutettiin ⁹⁾ eräiden kiireellisten töidensä jouduttamiseksi ylittämään määrärahaansa Tilapäistä työvoimaa 3,025 markkaa.

Rakennustarkastuskonttorin määrärahan ylittäminen. Kaupunginvaltuusto myöntyi ¹⁰⁾ rakennustarkastuskonttorin esitykseen sen tarverahain ylittämistä 4,800 markalla.

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 79. — ²⁾ Kvsto 9 p. lokak. 23 §. — ³⁾ S:n 23 p. tammik. 33 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. jouluk. 24 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. toukok. 26 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. kesäk. 27 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. kesäk. 26 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. helmik. 7 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. marrask. 22 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. syysk. 6 §.

Maistraatti oikeutettiin ¹⁾ ylittämään v:n 1934 ja 1935 määrärahojaan Sääntöpalkkaiset virat vastaavasti 4,860 markkaa ja 6,300 markkaa maistraatin notaarin ikäkorotuksien suorittamiseksi, jotka erehdyksestä olivat jääneet mainittujen vuosien talousarvioihin merkitsemättä.

Syyttäjistön määrärahojen ylittäminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti ²⁾ kaupunginviskaalinviraston ylittämään syyttäjistön riittämättömiä määrärahoja Valaistus ja Tarverahat vastaavasti 100 markkaa ja 1,200 markkaa.

Maistraatin ja raastuvanoikeuden arkisto oikeutettiin ³⁾ ylittämään riittämättömää painatus- ja sidontamäärärahaansa 10,000 markalla.

Palolaitoksen määrärahojen ylittäminen Kaluston kunnossapito ja Tarverahat ylittämisen vastaavasti 115,000 markkaa ja 4,000 markkaa kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ sallia.

Terveydenhoitomäärärahojen ylittäminen ja lisääminen. Kaupunginvaltuusto myönsi ⁵⁾ yleisistä käyttövaroistaan 25,200 markan suuruisen lisämäärärahan talousarvion luvun Eläinlääkintöosasto tilapäisen työvoiman määrärahaan, koska makkaratehtaiden kaitsijain palkkain erä oli siinä laskettu mainitun verran liian pieneksi.

Valtuusto myönsi ⁶⁾ terveydenhoidon pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan seuraavat tarpeelliseksi havaitut lisämäärärahat: maidontarkastamon määrärahoihin Kaluston hankinta 5,184 markkaa ja Painatus ja sidonta 2,500 markkaa, kouluhammasklinikan määrärahoihin Kaluston hankinta 3,000 markkaa ja Kaluston kunnossapito 2,000 markkaa sekä Marian sairaalassa toimivan silmäpoliklinikan avustusmäärärahaan 8,113:20 markkaa.

Valtuusto myönsi ⁷⁾ yleisistä käyttövaroistaan 10,000 markan määrärahan mankelihuoneen sisustamista varten Loviisankadun talossa n:ot 6—8 toimivaan tuberkuloottisten asuntolaan.

Valtuusto myönsi ⁸⁾ terveydenhoidon pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 5,000 markan suuruisen lisämäärärahan tuberkuloottisten asuntolain riittämättömään määrärahaan Kaluston hankinta.

Terveydenhoitolautakunta oikeutettiin ⁹⁾ ylittämään kouluhammasklinikan painatus- ja sidontamäärärahaa enintään 1,000 markkaa.

Valtuusto myönsi ¹⁰⁾ terveydenhoidon pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 377:80 markan lisäyksen terveydenhoitolautakunnan ja sen toimiston valaistusmäärärahaan sekä oikeutti ¹⁰⁾ terveydenhoitolautakunnan ylittämään seuraavia määrärahoja enintään alla mainitun verran: terveydenhoitolautakunnan ja sen toimiston määrärahoja Valaistus 1,126:20 markkaa ja Vaatteiden pesu 500 markkaa, maidontarkastamon määrärahoja Tilapäistä työvoimaa 2,840 markkaa, Tarverahat 4,000 markkaa ja Maitonäytteiden osto 1,000 markkaa, tuberkuloottisten asuntolain lämpöämäärärahaa 15,000 markkaa, sielullisesti sairaiden huoltotoimiston tarverahoja 1,500 markkaa ja matka- ja kuljetuskustannusmäärärahaa 1,800 markkaa, sielullisesti sairaiden miesten keskus kodin määrärahoja Valaistus 300 markkaa, Siivoaminen 500 markkaa, Kaluston hankinta 500 markkaa ja Vaatteiden pesu 300 markkaa, kouluhammasklinikan määrärahoja Valaistus 500 markkaa ja Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 7,000 markkaa, terveystoimiston tarverahoja 1,000 markkaa, veneeristen tautien poliklinikan vuok-

¹⁾ Kvsto 27 p. helmik. 6 §. — ²⁾ S:n 30 p. lokak. 22 §. — ³⁾ S:n 9 p. lokak. 4 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. lokak. 23 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. helmik. 14 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. elok. 19 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. elok. 20 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. lokak. 26 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. jouluk. 21 §. — ¹⁰⁾ S:n 4 p. jouluk. 33 §.

ramäärärahaa 1,500 markkaa sekä poliisilaitoksen sairashuoltomäärärahaa Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 4,000 markkaa.

Takavarikoimisaseman ja maidontarkastamon sijaispalkkioiden korottamiseksi sellaisiin määriin, että niillä voitaisiin saada päteviä kesälomasijaisia, kaupunginvaltuusto myönsi ¹⁾ terveydenhoidon pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan luvun Eläinlääkintöosasto kesälomasijaisten määrärahaan 675 markan ja luvun Maidontarkastamo vastaavaan määrärahaan 3,150 markan lisäyksen.

Koululasten hammashoito-olojen tutkiminen. Kaupunginvaltuusto oikeutti²⁾ terveydenhoitolautakunnan toimittamaan kaupungin valmistavien, jatko-, oppi- ja ammattikoulujen oppilaiden hammashoito-oloja osoittavan tilaston keräyksen myöntäen tähän terveydenhoidon pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 20,000 markkaa.

Sairaanhoitomäärärahat. Kaupunginvaltuusto myönsi sairaanhoidon pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 63,168: 60 markkaa ³⁾ v:n 1936 alusta laajennettavan Marian sairaalan lastenosaston kaluston täydentämiseen sekä 11,900 markkaa ⁴⁾ sairaalan siirrettävän röntgenkoncen muuttamiseksi suurjännitesuojaiseksi.

Sairaalahallitus oikeutettiin ⁵⁾ ylittämään Marian sairaalan määrärahoja Sairaslomasijaiset 15,000 markkaa, Valaistus 20,000 markkaa, Tarverahat 3,000 markkaa, Ruokinta 50,000 markkaa, Yleisten laitteiden kunnossapito 3,000 markkaa ja Käyttövoimaa 20,000 markkaa.

Kulkutautisairaalan määrärahaa Kaluston hankinta päätettiin ⁶⁾ sallia ylittää enintään 14,300 markkaa ja Kaluston kunnossapito enintään 10,000 markkaa.

Lapsihalvauspotilaiden hoidossa usein tarvittavan keinotekoisien hengityslaitteen hankkimiseksi kulkutautisairaalaan valtuusto päätti ⁶⁾ merkitä v:n 1936 talousarvioon 60,000 markkaa.

Valtuusto päätti ⁵⁾ sallia Kivelän sairaalan määrärahaan Sairaslomasijaiset ylittämisen enintään 20,000 markkaa, Vaatteiden pesu enintään 20,000 markkaa ja Käyttövoimaa enintään 40,000 markkaa.

Kivelän sairaalan kahden uuden sairastosaston sekä hallintorakennuksen sisustamiseen y. m. tarvittavan irtaimiston hankkimista varten kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ merkittäväksi v:n 1936 talousarvioon 1,825,000 markan suuruisen määrärahan.

Valtuusto päätti ⁸⁾ sallia Nikkilän sairaalan v:n 1934 määrärahan Kesälomasijaiset ylittämisen 13,200 markkaa.

Valtuusto myönsi ⁹⁾ sairaanhoidon pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 18,500 markan määrärahan uuden 500 litran vetoisen valurautaisen höyrypadan hankkimiseksi Nikkilän sairaalan keittiöön loppuunkuluneen entisen padan tilalle.

Valtuusto salli ⁵⁾ seuraavien Nikkilän sairaalan määrärahojen ylittämisen enintään alla mainituin määrin: Tilapäistä työvoimaa 9,000 markkaa Sairaslomasijaiset 20,000 markkaa, Lämpö 120,000 markkaa, Tarverahat 5,000 markkaa, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 5,000 markkaa, Yleisten laitteiden kunnossapito 40,000 markkaa ja Erilaatuiset menot 6,000 markkaa.

¹⁾ Kvsto 29 p. toukok. 16 §. — ²⁾ S:n 23 p. tammik. 20 §. — ³⁾ S:n 29 p. toukok. 19 §. — ⁴⁾ S:n 19 p. kesäk. 24 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. marrask. 21 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. syysk. 14 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. kesäk. 25 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. tammik. 21 §. — ⁹⁾ S:n 19 p. kesäk. 23 §.

Tuberkuloosisairaalan määrärahoja Sairaslomasijaiset ja Ruokinta päätettiin ¹⁾ sallia ylitettävän vastaavasti enintään 11,000 markkaa ja 120,000 markkaa.

Sairaalamaksuja Suomen punaisen ristin sairaalaan nimiseen määrärahaan valtuusto myönsi ¹⁾ sairaanhoidon pääluokkaan sisällytyistä käyttövaroistaan 106,431: 40 markan lisäyksen oikeuttaen samalla sairaalahallituksen ylittämään tätä määrärahaa 138,568: 60 markkaa sekä määrärahaa Poistot ja palautukset, kaupunginhallituksen käytettäväksi 50,000 markkaa, kumpaakin enintään tämän verran.

Köyhäinhuoltolautakunnan määrärahan ylittäminen ja lisääminen. Kaupunginvaltuusto suostui ²⁾ köyhäinhuoltolautakunnan anomuksiin saada ylittää v:n 1934 talousarvion Kustannukset elätteelleannosta, laitoshoidosta köyhäinhoidolle kuulumattomissa laitoksissa ja suoranaista avustuksista nimisen luvun sairaanhoitokustannusten määrärahaa 1,186,535: 40 markkaa, ottaen huomioon että taluspula oli lisännyt köyhäinhoidon laskuun sairaaloissa hoidettavien lukumäärää, sekä saman vuoden työtupain määrärahaa Sekalaiset menot 4,000 markkaa puhdistusaineiden arvioitua suuremman hankinnan vuoksi.

Köyhäinhuoltolautakunnan työtupain kertomusvuoden tilapäisen työvoiman määrärahaa kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ sallia ylitettävän 21,600 markkaa.

Vaikka noususuhdanne talouselämässä olikin jatkunut ei se ollut kyennyt odotetussa määrin vähentämään köyhäinhoidon avunsaajia eikä siis myöskään vastaavasti supistamaan suoranaisiin avustuksiin tarvittavia menoja, minkä johdosta kaupunginvaltuuston oli osoitettava köyhäinhoidon pääluokkaan sisältyvien käyttövarojensa vielä käyttämätön erä, 2,392,400 markkaa ⁴⁾, lisäksi suoranaisten avustusten määrärahaan sekä myöhemmin vielä oikeutettava köyhäinhuoltolautakunta ylittämään samaa määrärahaa 8,000,000 markkaa ⁵⁾. Valtuusto oikeutti lisäksi lautakunnan ylittämään työtupain siivoamismäärärahaa 3,500 markkaa ⁵⁾.

Kaupunginvaltuusto myönsi ⁶⁾ köyhäinhoidon pääluokkaan sisällytyistä käyttövaroistaan 3,600 markan suuruisen lisäyksen köyhäinhoidon kassa- ja tiliviraston tilapäisen työvoiman määrärahaan, minkä suuruinen menoerä erehdyksestä oli jäänyt talousarvion mainittuun kohtaan merkitsemättä.

Köyhäinhuoltovirkailijain jatkokurssit. Paraikaa käynnissä olevia köyhäinhuoltoviraston virkailijakunnan jatkokursseja varten kaupunginvaltuusto myönsi ⁷⁾ jo osoitetun määrärahan ⁸⁾ lisäksi köyhäinhoidon pääluokkaan sisällytyistä käyttövaroistaan 4,000 markkaa.

Oikeusapuloimisto oikeutettiin ⁹⁾ ylittämään v:n 1934 tarverahojaan 1,884: 45 markkaa.

Ruotsinkielisten kansakoulujen lisämäärärahat. Kaupunginvaltuusto myönsi ¹⁰⁾ opetustoimen pääluokkaan sisällytyistä käyttövaroistaan ruotsinkielisten kansakoulujen riittämättömiin määrärahoihin Siivoaminen ja Koulutarvikkeet edelliseen 15,000 markan jälkimmäiseen 6,000 markan suuruisen lisämäärärahan.

Kaupungin kansakoulunopettajain osallistuminen pohjoismaiseen koulukokoukseen. Kaupunginvaltuusto myönsi ¹¹⁾ pääluokkaan Opetustoimi sisäl-

¹⁾ Kvsto 20 p. marrask. 21 §. — ²⁾ S:n 13 p. helmik. 16 §. — ³⁾ S:n 30 p. lokak. 24 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. elok. 17 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. syysk. 11 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. huhtik. 17 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. tammik. 22 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 50. — ⁹⁾ Kvsto 13 p. helmik. 18 §. — ¹⁰⁾ S:n 4 p. jouluk. 30 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. toukok. 20 §.

tyivistä käyttövaroistaan 12,000 markkaa suomenkielisille ja 3,000 markkaa ruotsinkielisille kansakouluille jaettavaksi apurahoina Tukholmassa elokuun 6—8 p:nä pidettävään pohjoismaiseen koulukokoukseen osallistuville kansakoulunopettajille.

Lisämäärärahan myöntäminen suomenkieliselle työväenopistolle. Opetustoimen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi ¹⁾ 10,000 markan suuruisen lisämäärärahan suomenkielisen työväenopiston määrärahaan Tilapäistä työvoimaa, jotta opintopiiritoimintaa voitaisiin jossain määrin laajentaa ja täydentää.

Ruotsinkielisen työväenopiston määrärahan ylittäminen. Ruotsinkielisen työväenopiston riittämättömäksi osoittautunutta v:n 1934 tilapäisen työvoiman määrärahaa päätettiin ²⁾ sallia ylittää enintään 1,200 markkaa.

Yleisen ammattilaiskoulun palkkiomäärärahaan kaupunginvaltuusto myönsi ³⁾ pääluokkaan Opetustoimi sisältyvistä käyttövaroistaan 600 markan suuruisen lisämäärärahan talousarviossa tällä kohtaa esiintyvän virheen korjaamiseksi.

Kirjapainokoulun määrärahaan Kaluston hankinta kaupunginvaltuusto myönsi ⁴⁾ opetustoimen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 5,500 markan lisämäärärahan koululle lahjoitetun leikkauskoneen saattamiseksi käyttökuntoon.

Valmistavan poikain ammattikoulun lisämääräraha. Kaupunginvaltuusto myönsi ⁵⁾ pääluokkaan Opetustoimi sisältyvistä käyttövaroistaan 20,000 markan suuruisen lisäyksen valmistavan poikain ammattikoulun tilapäisen työvoiman määrärahaan, ottaen huomioon, että talousarviosta tällä kertaa oli jäänyt pois siihen useampana vuonna ylimääräistä tuntiopetusta varten työpajoissa merkitty mainitun suuruisen erä.

Valmistavan tyttöjen ammattikoulun rinnakkaisluokat. Hyväksyen täten ne kaupunginhallituksen toimenpiteet ⁶⁾, joihin se asian kiireellisyyden vuoksi jo oli ryhtynyt, kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾, että valmistavan tyttöjen ammattikoulun pukuompeluosastolle syyslukukauden alusta saataisiin perustaa uusi rinnakkaisluokka, jonka ylläpitämiseen kertomusvuonna valtuusto samalla myönsi 25,736 markkaa pääluokkaan Opetustoimi sisältyvistä käyttövaroistaan.

Valmistavan tyttöjen ammattikoulun määrärahan ylittäminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ sallia valmistavan tyttöjen ammattikoulun v:n 1934 riittämättömien määrärahan Lämpö, Valaistus, Tarverahat ja Työaineet ylittämisen vastaavasti enintään 8,648 markkaa, 1,451: 50 markkaa, 800 markkaa ja 1,830: 45 markkaa.

Kotitalouslautakunnan uuden opetuskeittiön perustaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ kotitalouslautakunnan siihen asti vain Pitkänsillan pohjoispuolella harjoitetun kodinhoito-, kotiterveydenhoito-, lastenhoito-, ruoanlaitto- ja käsityöopetuksen käsittävän toiminnan ulottamiseksi myöskin kaupungin eteläisiin osiin merkitä v:n 1936 talousarvioon Fredrikinkadun taloon n:o 16 suunnitellun uuden opetuskeittiön perustamiskustannuksiin yhteensä 178,150 markkaa sekä käyttökustannuksiin 100,000 markkaa, minkä ohessa tulopuolelle oli merkittävä 8,000 markan erä.

¹⁾ Kvsto 18 p. syysk. 18 §. — ²⁾ S:n 23 p. tammik. 25 §. — ³⁾ S:n 4 p. jouluk. 34 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. jouluk. 35 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. helmik. 17 §. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. s. 202. — ⁷⁾ Kvsto 18 p. syysk. 16 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. tammik. 23 § ja 27 p. helmik. 18 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. marrask. 25 §.

Kotitalouslautakunnan määrärahan ylittäminen ja lisääminen. Kotitalouslautakunta oikeutettiin ¹⁾ ylittämään v:n 1934 palkkiomäärärahaansa 107: 50 markkaa.

Lautakunnan loppuunkäytettyyn siivoamismäärärahaan kaupunginvaltuusto myönsi ²⁾ 1,500 markan lisäyksen pääluokkaan Opetustoimi sisältyvistä käyttövaroistaan.

Lastentarhain määrärahan ylittäminen. Lastentarhain v:n 1934 riittämätöntä määrärahaa Sairaslomasijaiset päätettiin ³⁾ ennen myönnetyn ylitysoikeuden ⁴⁾ lisäksi sallia ylittää vielä enintään 14,000 markkaa.

Kiinteistömäärärahan ylittäminen ja lisääminen. Kiinteistölautakunta oikeutettiin ⁵⁾ ylittämään kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston v:n 1934 matkakulumäärärahaa 926: 25 markkaa, maatalousosaston hoitomain tilain määrärahoja Puhtaanapito 1,021 markkaa, Maanviljelys 17,000 markkaa, Verot ja vakuutukset 7,379: 10 markkaa ja Rakennukset 21,000 markkaa, talo-osaston alaisten kiinteistöjen kaupunkitalojen korjausmäärärahaa 11,245 markkaa, kansanpuistojen vedenkulutusmäärärahaa 1,884: 35 markkaa sekä sekalaisten menojen luvun määrärahaa Veroja erinäisistä maa-alueista maalaiskunnissa 3,371: 60 markkaa.

Kaupunginvaltuusto myönsi ⁶⁾ kiinteistölautakunnan käytettäväksi Kiinteistöt nimiseen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 24,000 markan suuruisen lisämäärärahan kiinteistölautakunnan ja kiinteistötoimiston riittämättömälle tilapäisen työvoiman tilille.

Kaupunginvaltuusto myönsi ⁷⁾ uimahuoneiden, urheilupaviljonkien y. m. korjaus- ja kunnossapitomäärärahaan kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 5,000 markan suuruisen lisäyksen Annalan urheilukentän pukusuojan rakentamista varten, mihin tarkoitukseen varattu kyseisen määrärahan erä oli osoittautunut riittämättömäksi.

Yleisten töiden määrärahan ylittäminen. Kaupunginvaltuusto päätti sallia yleisten töiden lautakunnan ja rakennustoimiston tarverahoja ylitettävän 10,000 markkaa ⁸⁾, puistojen ja istutusten korjaus- ja kunnossapitomäärärahaa 150,000 markkaa ⁹⁾ sekä reserviharjoituksiin kutsuttujen työntekijäin palkkausmäärärahaa 67,000 markkaa ¹⁰⁾.

Puhtaanapitolautakunta oikeutettiin ¹¹⁾ ylittämään katujen ja kiinteistöjen puhtaanapitomäärärahaa Työntekijäin erinäiset edut enintään 40,000 markkaa.

Satamain eräiden määrärahan ylittäminen. Kaupunginvaltuusto päätti ¹²⁾ oikeuttaa satamalautakunnan ylittämään v:n 1934 määrärahaa Korvaus Helsingin makasiiniosakeyhtiölle satamakannannasta entisen ylityksen ¹³⁾ lisäksi vielä 17,070: 10 markkaa.

Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁴⁾ sallia satamakannannan riittämättömäin määrärahan Painatus ja sidonta sekä Korvaus Helsingin makasiiniosakeyhtiölle satamakannannasta ylittämisen vastaavasti 2,000 markkaa ja 60,000 markkaa.

Hinaaja-alus H 1:n höyrykattilan vioituttua niin pahasti, ettei se enää ollut korjattavissa, kaupunginhallitus asian kiireellisyyden vuoksi oli oikeutanut ¹⁵⁾ yleisten töiden lautakunnan heti ryhtymään toimenpiteisiin uuden

¹⁾ Kvsto 13 p. helmik. 19 §. — ²⁾ S:n 20 p. marrask. 23 §. — ³⁾ S:n 23 p. tammik. 26 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 52. — ⁵⁾ Kvsto 13 p. helmik. 12 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. toukok. 17 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. huhtik. 14 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. jouluk. 19 §. — ⁹⁾ S:n 30 p. lokak. 25 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. lokak. 18 §. — ¹¹⁾ S:n 18 p. jouluk. 23 §. — ¹²⁾ S:n 23 p. tammik. 19 §. — ¹³⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 47. — ¹⁴⁾ Kvsto 18 p. jouluk. 17 §. — ¹⁵⁾ Vrt. tämän kert. s. 120.

kattilan hankkimiseksi käyttäen satamain korjaus- ja kunnossapitomäärärahaa Työkoneet. Hyväksyen tämän hallituksen toimenpiteen kaupunginvaltuusto oikeutti ¹⁾ yleisten töiden lautakunnan 200,000 markalla, minkä verran kattilan uusiminen tuli maksamaan, ylittämään edellä mainittua tiliä.

Satamajäänsärkijä Hercules. Ottaen huomioon Helsingin satamassa vallitsevan suurehkojen ja riittävän voimakkaiden hinaajain puutteen kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ satamajäänsärkijä Herculeksen varustamiseksi käytettäväksi kesäpurjehduskautena tätä tarkoitusta varten oikeuttaa satamalautakunnan ylittämään seuraavia satamaliikenteen talviliikenteen ylläpitomäärärahoja alla mainituin määrin: Tilapäistä työvoimaa 106,925 markkaa, Kaluston kunnossapito 15,000 markkaa, Käyttökulut 43,750 markkaa ja Vakuutusmaksut 30,000 markkaa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ³⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen asian kiireellisyyden vuoksi oikeuttaa satamalautakunnan ylittämään satamaliikenteen talviliikenteen ylläpidon määrärahaa Kaluston kunnossapito 90,000 markalla riittävien varain saamiseksi erinäisten perusteellisten korjausten suorittamista varten satamajäänsärkijä Herculeksella, jonka käyttämisestä talven aikana virallinen laivantarkastaja muuten oli kieltäytynyt hyväksymästä.

Uusi satama- ja saaristojäänmurtaja. Kaupunginhallitus oli pannut pöydälle ⁴⁾ uuden satamajäänmurtajan hankkimista, mahdollisesti valtion avustuksella, koskevan asian, jotta kaupungin ja valtion viranomaiset voisivat neuvotella keskenään tämän perusteella laaditun valtion ja kaupungin välisen sopimusehdotuksen pohjalla, joka koski kyseisen laivan yhteistä rakentamista ja käyttöä. Kun, mikäli kaupunginhallitus oli saanut tietää, valtioneuvosto kuitenkin ei lainkaan ollut määritellyt kantaansa ehdotuksen suhteen, joten avustuksensaannista ei ollut mitään varmuutta, ja koska sen jälkeen, kun asiaa oli harkittu kaupungin taholta, oli päästy sellaiseen tulokseen, että kaupungille oli tarkoituksenmukaisempaa yksin hankkia itselleen välttämättömästi tarvitsemansa uusi jäänmurtaja, kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾:

hankkia kaupungille satamalautakunnan asiaa koskevassa esityksessä mainitut mitat ja ehdot täyttävän satama- ja saaristojäänmurtajan;

oikeuttaa satamalautakunnan tilaamaan sen enintään 11,350,000 markan hinnasta;

myöntää sen radiolaitteita ja rakennustyön valvontaa varten 200,000 markkaa;

jakaa sen hankintakustannukset v:lle 1936, 1937 ja 1938; sekä

merkitä sen hankintakustannuksia varten v:n 1936 talousarvioon 4,000,000 markkaa.

Teknillisten laitosten määrärahat. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ oikeuttaa kaupunginhallituksen siirtämään teknillisten laitosten pääluokan lukuun Vesijohtolaitos sisältyvistä käyttövaroistaan 4,000 markkaa vesijohtolaitoksen huoneistomenojen määrärahaan ja 29,000 markkaa saman laitoksen käyttömäärärahaan Korjaukset ja muut kustannukset.

Samalla oikeutettiin ⁶⁾ teknillisten laitosten hallitus ylittämään seuraavia määrärahoja enintään alla mainitun verran: vesijohtolaitoksen määrä-

¹⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 20 §. — ²⁾ S:n 17 p. huhtik. 16 §. — ³⁾ S:n 30 p. lokak. 26 §. —

⁴⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 129. — ⁵⁾ Kvsto 30 p. lokak. 7 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 13. —

⁶⁾ Kvsto 18 p. jouluk. 20 §.

rahoja Veden puhdistus ja pumppuaminen 100,000 markkaa ja Vuokra ja verot 9,195 markkaa; kaasulaitoksen määrärahoja Kaasunvalmistuksen aine- ja työkustannukset y. m. 900,000 markkaa, Laitteiden arvon kuole- tukset 32,302 markkaa, Pääoma-arvon korko 6,694: 55 markkaa ja Työn- tekijäin erinäiset edut 10,000 markkaa; sekä tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokkaan sisältyviä määrärahoja Liittymisjohdot 20,000 markkaa ja Kaasumittarien osto 400,000 markkaa.

Lisäksi kaupunginvaltuusto oikeutti ¹⁾ teknillisten laitosten hallituksen ylittämään kaasulaitoksen määrärahaa Kaasuautomaattipoletit ja provisiot polettien myynnistä 30,000 markkaa polettivaraston lisäämiseksi.

Kulosaaren silta. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾, että v:n 1936 talous- arvion pääluokkaan Tuloa tuottavat pääomamenot sisältyvää Siirto Kulo- saaren sillan rahastoon nimistä määrärahaa sai tarvittaessa ylittää. Kuten siltamaksuista kertyviä tuloja oli niistä riippuvaa rahastoon kulloinkin siir- rettävää määrää mahdollonta ennakolta tarkalleen arvioida.

Helsingin—Porvoon tien vihkeminen. Täten vihittävä Helsingin— Porvoon uutta tietä pitkin syyskuun 15 p:nä Porvooseen tehtävän retken osanottajille, eduskunnan, hallituksen ja Helsingin kaupunginvaltuuston jäsenille sekä eräille muille kutsuvieraille, joille Porvoon kaupunki perille tultua tarjoaisi kahvit, kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ tarjota päivälliset, myöntäen tarkoitukseen yleisistä käyttövaroistaan 75,000 markkaa.

Edustusmäärärahat. Kaupunginvaltuusto myönsi ⁴⁾ maaliskuun 1 p:nä kaupungintalossa pidettäväksi suunnitellun Kalevalajuhlan osanottajain vastaanottoilaisuuden kustannusten suorittamiseen 30,000 markkaa yleisistä käyttövaroistaan.

Samoista varoista valtuusto myönsi ⁵⁾ yhteensä 60,000 markkaa puu- tarhajuhlan järjestämiseen Kaivopuistoon Secondary Schools Travel Trust nimisen järjestön järjestämällä kiertomatallaan Itämerellä Helsinkiin heinä- kuun 31 p:nä ja elokuun 14 p:nä saapuville kahdelle n. 1,100 henkilöä käsittä- välle englantilaisten koululaisten ja opettajain ryhmälle mainittuina päivinä, lounaan tarjoamista varten heinäkuun 9 p:nä Sanomalehtimiesten ammatil- listen järjestöjen kansainvälisen keskusliiton toimeenpanevan komitean Helsingissä heinäkuun 8—10 p:nä pidettävän kokouksen osanottajille ynnä eräiden muiden odotettavien tilaisuuksien järjestämiseen.

Matkakulujen korvaaminen. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginval- tuusto osoitti ⁶⁾ tarvittavat varat Oulussa pidettävälle VIII kaupunkipäiville valittujen kaupungin edustajain matkakulujen suorittamiseen.

Samoista varoista kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ suorittaa kesäkuun 14 ja 15 p:nä Kotkassa pidettävään Suomen satamaliiton kokoukseen valittu- jen kaupungin edustajain sekä vahvistettua matka- ja päivärahaa nauttien siihen osallistumaan oikeutettujen henkilöiden, satamalaitoksen johtajan K. Hopun, rakennustoimiston satamarakennusosaston päällikön S. Ranelinin, satamakapteeni J. A. Lehtosen ja satamakamreeri I. Liljerosin, matkakulut.

Kaupungin työntekijäin palkat. Käsiteltyään Suomen kunnantyönteki- jäin liiton ehdotusta kaupungin työntekijöille maksettavien palkkain uudeksi palkkahinnoitteluksi ja esitystä heidän työ- ja palkkaehtojensa määrittelemisestä työehtosopimuksella sekä työntekijäin palkkain korottamista koske-

¹⁾ Kvsto 17 p. huhtik. 15 §. — ²⁾ S:n 11 p. jouluk. 1 §. — ³⁾ S:n 28 p. elok. 29 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. helmik. 20 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. kesäk. 13 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. toukok. 7 §; vrt. myös tämän kert. s. 84. — ⁷⁾ Kvsto 29 p. toukok. 8 §; vrt. myös tämän kert. s. 84.

vaa vtn Salovaaran y. m. aloitetta ¹⁾ kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ kehoittaa kaupunginhallitusta ryhtymään neuvotteluihin kyseisen liiton kanssa työehtosopimuksen aikaansaamiseksi kaupungin työntekijäin työ- ja palkkaehtojen järjestämiseksi, mutta evätä edellä mainitun aloitteen. Lisäksi valtuusto päätti oikeuttaa kaupunginhallituksen erikoisten seikkain perusteella korottamaan vahvistettua palkkaa määrätyn nimikkeen kohdalla enintään 10 %.

Valtuuston kehoitettua kaupunginhallitusta ryhtymään työehtosopimuksen aikaansaamista koskeviin neuvotteluihin Suomen kunnantyöntekijäin liiton kanssa, olivat insinööri A. W. Liljeberg y.m. Uudenmaan läänin maaherralle tekemässään valituksessa anoneet päätöksen kumoamista perustellen laajasti valitustaan. Huomauttaen maaherralle annettavassa lausunnossaan, ettei se vielä ollut päättänyt työehtosopimuksesta, vaan että kyseinen päätös sisälsi kehoituksen kaupunginhallitukselle ottaa asia valmisteltavakseen, sekä etteivät valittajat olleet yrittäneetkään väittää, että puheena oleva päätös olisi syntynyt laista poikkeavassa järjestyksessä tai olisi lain tai asetuksen vastainen taikka menisi valtuuston toimivaltaa ulommaksi, eivätkä myöskään näyttäneet päätöksen loukkaavan heidän yksityistä oikeuttaan, valtuusto esitti ³⁾, ettei valitus antaisi aihetta toimenpiteisiin. Huhtikuun 5 p:nä maaherra hylkäsi ⁴⁾ valituksen.

Vtn Salovaaran aloitteen johdosta kaupungin työntekijäin tuntipalkkain korottamisesta sille tasolle, jolla ne olivat ennen v. 1931 toimeenpantua alennusta, kaupunginhallitus hankki yleisten töiden lautakunnan, puhtaanapitolautakunnan ja teknillisten laitosten hallituksen lausunnot sekä laati tämän jälkeen aloitteentekijän ehdotusta jonkun verran alemman oman ehdotuksensa asiassa, jonka mukaan kaupungin eri laitosten työpajoissa olisi otettava käytäntöön yhtenäiset nimikkeet ja samansuuruiset minimipalkat vastaavanlaatuisissa ammateissa. Valtuusto hyväksyi ⁵⁾ hallituksen edellä mainitun ehdotuksen kaupungin työntekijäin uudeksi palkkatariffiksi ⁶⁾ lisämääräyksineen tulemaan voimaan tammikuun 1 p:stä 1936 lukien päättäen samalla merkitä saman vuoden talousarvioon 3,700,000 markan määrärahan kaupunginhallituksen käytettäväksi palkankorotuksien aiheuttamiin lisämenoihin.

Oikeus palkan nauttimiseen sairasloman ajalta. Puhtaanapitolaitoksen sepälle A. Lepistölle, joka jo oli nauttinut sairaslomaa kahdeksan viikkoa täysin palkoin ja saman verran $\frac{2}{3}$ palkoin, myönnettiin ⁷⁾ oikeus saada puolet palkastaan 12 viikon aikana tammikuun 4 p:stä lukien.

Samoin kaupunginvaltuusto myönsi ⁷⁾ sähkölaitoksen viilaajalle O.V. Reposelle, joka helmikuun loppuun mennessä oli nauttinut kaiken työntekijäin sairasaavusta voimassa olevien määräysten mukaisen avustuksen eli täyden palkan kahdeksalta viikolta ja $\frac{2}{3}$ palkastaan yhtä pitkältä ajalta, ylimääräisenä sairasaavana hänen puolta palkkaansa vastaava määrä vielä kahdeksan viikon aikana.

Sitä vastoin kaupunginvaltuusto epäsi ⁸⁾ kaasulaitoksen sifonintyhjentäjän G. A. Elgströmin, joka jo toukokuun lopussa oli nauttinut kaiken määräysten mukaisen sairasaavun, anomuksen jatkettua sairasaavun myöntämisestä hänelle edelleen 8 viikon ajaksi.

¹⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 55. — ²⁾ Kvsto 23 p. tammik. 9 §. — ³⁾ S:n 27 p. maalisk. 4 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. toukok. 4 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. jouluk. 13 §. — ⁶⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. 46. — ⁷⁾ Kvsto 17 p. huhtik. 24 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. elok. 24 §.

Oikeus lukea hyväkseen palvelusvuosia eläkkeen saamiseksi. Muonamiehet J. Nieminen, joka v:sta 1903 alkaen oli palvellut kaupungin v:sta 1917 lähtien omistamalla Boxbackan ja Strömsin tiloilla ja sitä ennen neljä vuotta kaupungin nyttemmin myöskin omistamalla Tuomarinkylän tilalla, sekä K. N. Pajunen, joka oli ollut muonamiehenä kaupungin toukokuun 18 p:nä 1934 ostamalla Nackbölen tilalla v:n 1901 ja 1935 marraskuun 1 p:n välisen ajan, ja A. Nordfors, joka oli ollut muonamiehenä Aktiebolaget Parkstad-Vanda-Puistokylä osakeyhtiön, minkä osakkeet kaupunki toukokuun 15 p:nä 1934 osti suurimmaksi osaksi, omistamalla tilalla v:n 1918 ja 1935 marraskuun 1 p:n välisen ajan, oikeutettiin ¹⁾ lukemaan hyväkseen eläkkeen saamiseksi ensin mainittu kyseinen palvelusaikansa ennenkuin kaupunki sai tilat haltuunsa sekä molemmat viimeksi mainitut puheena olevat palvelusaikansa kokonaisuudessaan.

Lämmittäjä T. Tammilehto, joka oli ollut Helsingin sähkö-valaistus-osakeyhtiön palveluksessa heinäkuun 7 p:n 1899 ja maaliskuun 20 p:n 1909 välisen ajan ja kaupungin otettua haltuunsa mainitun yhtiön, palvellut kaupungin sähkölaitoksessa maaliskuun 22 p:stä 1909 syyskuun 1 p:ään 1927 sekä tästä päivästä lukien suomenkielisen työväenopiston lämmittäjä-talonmiehenä, oikeutettiin ²⁾, hänen erotessaan korkean ikänsä vuoksi toimestaan kertomusvuoden lokakuun 1 p:nä, eläkkeen saamiseksi lukemaan hyväkseen ensiksi mainittu aika.

Sillanvartija V. Somnardahl, joka oli tammikuun 1 p:stä 1911 kesäkuun 8 p:ään 1928 ollut Kulosaaren raitiotieyhtiön palveluksessa, aluksi liikennettä Kulosaaren välitävällä höyrylautalla, sillan valmistuttua sillanvartijana sekä sillan siirryttyä kaupungille kesäkuun 8 p:n 1928 ja elokuun 11 p:n 1934 välisen ajan edelleen sillanvartijana, oikeutettiin ³⁾ eläkkeen saamiseksi lukemaan hyväkseen ensiksi mainittu aika.

Sairauden takia työstään eroamaan pakotettu ajuri K. R. Ferm, joka oli ollut Osakeyhtiö Suomen puutarhayhdistyksen ⁴⁾ palveluksessa yhtäjaksoisesti 17 vuotta 1 kuukauden sekä rakennustoimiston katurakennusosaston palveluksessa eri jaksoissa yhteensä 13 vuotta 6 kuukautta, esitti anomuksen saada eläkettä varten lukea hyväkseen edellä mainitun yhtiön palveluksessa olomansa ajan, mikä anomus kuitenkin evättiin ⁵⁾.

Töiden järjestäminen vapautuneille vangeille. Töiden järjestämiseksi edelleen vapautuneille vangeille kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ merkitä v:n 1936 talousarvioon 210,000 markkaa.

Lasten työkotiyhdistyksen avustaminen. Kaupunginvaltuusto myönsi ⁷⁾ yleisistä käyttövaroistaan 8,300 markan ylimääräisen avustuksen Lasten työkotiyhdistykselle sille luovutetun Kolmannen linjan tontin n:o 8 raja-aidan osittaiseksi uusimiseksi rakennustoimiston toimesta.

Sielunterveysseuran ylimääräinen avustus. Siihen katsoen, että vilkkaan hoitopaikkain kysynnän vuoksi Sielunterveysseuran omistamassa Veikkolan parantolassa kaupungin mainitulle yhdistykselle myöntämä avustus ei edes lähimainkaan riittänyt helsinkiläisten potilaiden hoitopäivien korvaamiseen, kaupunginvaltuusto myönsi ⁸⁾ yhdistykselle 10,000 markan suuruisen ylimääräisen avustuksen sille kertomusvuoden talousarviossa myönnetyn avustussumman ylitukseksi.

¹⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 38 §. — ²⁾ S:n 9 p. lokak. 29 §. — ³⁾ S:n 27 p. maalisk. 31 §. — ⁴⁾ Ks. Helsingin kaupunkia koskevat asetukset V. s. 1,350. — ⁵⁾ Kvsto 13 p. helmik. 23 §; vrt. tämän kert. s. 50. — ⁶⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 32 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. tammik. 28 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. jouluk. 25 §.

Helsingin kansanteatteri osakeyhtiön avustaminen. Kaupunginvaltuusto myönsi¹⁾ yleisistä käyttövaroistaan Helsingin kansanteatteri osakeyhtiölle 15,000 markan kertakaikkisen ylimääräisen avustuksen Kalevalan sata-vuotisjuhlapäivän johdosta esitettävän Kalevala-aiheisen näytelmän näyttämölleasetus- ja pukusommittelukilpailuista sekä näyttämölleasetuksesta aiheutuneiden menojen peittämiseksi.

Vallilan ulkoilmanäyttämö. Kaupunginvaltuusto myönsi²⁾ yleisistä käyttövaroistaan 12,500 markkaa kertakaikkisena avustuksena Helsingin työväen teatterin kannatusyhdistykselle eräitä sen myöskin ylläpitämällä Vallilan ulkoilmanäyttämöllä suoritettavia uudistustöitä varten.

Kalevalan riemujuhlain toimeenpano. Kaupunginvaltuusto oikeutti³⁾ musiikkilautakunnan suorittamaan Kalevalan riemujuhlain orkesterin tarvitsemien orkesteriäänten kirjoittamisen aiheuttamat kustannukset kaupunginorkesterin muiden kulujen määrärahasta, ehdoin, että tällä tavoin kirjoitetut orkesteriäänet luovutettiin juhlain jälkeen kaupungille. Samalla valtuusto myönsi yleisistä käyttövaroistaan 25,000 markkaa Kalevalan riemujuhlatoimikunnalle käytettäväksi uusien sävellysten tekijäpalkkioihin.

Suomen työväen musiikkiliiton Uudenmaan piirijärjestön avustusanomus evättiin⁴⁾.

Sairaanhoitajatarkoulun oppilaan maksuton sairaalahoito. Vaikeata tuberkuloosia poteva sairaanhoitajatarkoulun oppilas A. Tschalenko, oikeutettiin⁵⁾ nauttimaan jatkettua vapaata hoitoa kaupungin sairaaloissa kahden kuukauden aikana maaliskuun 1 p:stä lukien.

Myönnettyjä avustuksia. Rakennustoimistossa palvelleen rakennusmestari E. Eklundin leskelle ja satamakonstaapeli L. Laurin leskelle myönnettiin⁶⁾ kummallekin 5,000 markan kertakaikkinen avustus; viimeksi mainitulle oli 2,500 markkaa suoritettava heti, 1,250 markkaa syyskuun 1 p:nä ja 1,250 markkaa joulukuun 1 p:nä.

Myönnetyt ylimääräiset eläkkeet. Alla mainituille viran- tai toimenhaltijoille sekä työntekijöille myönnettiin ylimääräiset elinkautiset eläkkeet, joiden kuukausimäärät olivat seuraavat:

Virasto tai laitos, jossa eläkkeensaaja on toiminut.	Eläkkeensaaja.	Eläkkeensaajan siihenastinen virka tai toimi.	Ajankohta, josta alkaen eläke maksetaan.	Eläkemäärä kuukautta kohden, Smk.
Kunnalliskoti	Fagerström, B. ⁷⁾	Osastonhoitajatar	19 1/4 36	600
Lastensuojelulautakunta	Lidman, L. V. ⁸⁾	Kodissäkävijä	19 1/12 35	300
Lastentarhat	Suhonen, H. ⁹⁾	Keittäjä	19 1/11 34	207
Kiinteistötoimisto	Lindahl, K. G. ¹⁰⁾	Muonamies	19 1/11 35	350
S:n	Palmgren, R. ¹¹⁾	Kansanpuist. valvoja	19 1/4 35	800
Rakennustoimisto	Rosendahl, F. S. ¹²⁾	Kivityöntekijä	19 1/2 35	178
S:n	Kopponen, P. ¹⁰⁾	Työntekijä	19 1/11 35	288
S:n	Ferm, K. R. ¹³⁾	Ajuri	19 1/7 34	500
Puhtaanapitolaitos	Haapanen, J. N. ⁷⁾	Työntekijä	19 16/3 35	137
Satamahallintotoimisto	Laurent, L. ¹⁰⁾	Vaakamestari	19 1/11 35	538
Kaasulaitos	Ahonen, A. ⁷⁾	Lyhdynsytyttäjä	19 1/3 35	300
S:n	Johansson, O. E. ¹⁴⁾	Putkityöntekijä	19 1/1 35	200

¹⁾ Kvsto 13 p. helmik. 24 §. — ²⁾ S:n 8 p. toukok. 24 §. — ³⁾ S:n 23 p. tammik. 15 §; ks. myös v:n 1934 kert. s. 59. — ⁴⁾ Kvsto 29 p. toukok. 20 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. huhtik. 25 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. kesäk. 28 § ja 29 toukok. 23 §; vrt. myös tämän kert. s. 52. — ⁷⁾ Kvsto 17 p. huhtik. 26 §. — ⁸⁾ S:n 4 p. jouluk. 40 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. tammik. 34 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. marrask. 26 §. — ¹¹⁾ S:n 29 p. toukok. 23 §. — ¹²⁾ S:n 27 p. maalisk. 30 §. — ¹³⁾ S:n 13 p. helmik. 23 §; vrt. myös tämän kert. s. 49. — ¹⁴⁾ Kvsto 13 p. helmik. 25 §.

Leski- ja orpoeläkkeitä myönnettiin alla mainituille henkilöille:

Eläkkeensaajan mies- tai isävainaja.			Eläkkeensaaja.	Ajankohta, josta alkaen eläke maksetaan.	Eläkemäärä kuukautta kohden, Smk.
Virasto tai laitos, jossa on toiminut.	Nimi.	Virka tai toimi.			
Toisen kaupungin- voudin konttori	Ekholm, R. ¹⁾	Ulosottoapulainen	Leski	19 1/4 35	300
Palokunta	Järvinen, K. A. ²⁾	Vanh. palokorpraali	»	19 1/12 35	150
S:n	» » ²⁾	» »	Tytär	19 1/12 35	3) 150
Asuntotarkastus	Wasastjerna, K. ⁴⁾	Asuntotarkastaja	Leski	19 1/6 35	500
Kunnalliskoti ja työ- laitos	Heinonen, D. A. ⁴⁾	Koneenkäyttäjät	»	19 1/9 35	300
Suomenkieliset kansakoulut	Hurmerinta, J. S. ⁵⁾	Vahtimestari	»	19 1/1 35	200
Kaupunginorkesteri	Mariani-Cerati, G. ⁶⁾	Soittotaiteilija	Tytär	19 10/11 34	7) 250
Rakennustoimisto	Nousiainen, T. ⁸⁾	Rakennusmestari	Leski	19 1/11 35	300
S:n	Nurminen, K. W. ⁹⁾	Työnjohtaja	»	19 1/10 35	300
S:n	Laakso, M. V. ⁵⁾	Muurari	»	19 1/10 34	300
S:n	Holm, T. ⁹⁾	Sukeltaja	»	19 1/10 35	300
S:n	Heikkilä, K. ¹⁰⁾	Työntekijä	»	19 1/2 35	300
S:n	Hildén, O. ¹⁰⁾	»	»	19 1/2 35	300
S:n	Johansson, J. R. ⁹⁾	»	»	19 1/10 35	300
S:n	Pohjanvuori, J. ⁹⁾	»	»	19 1/10 35	300
S:n	Rosbäck, F. ¹⁰⁾	»	»	19 1/2 35	300
S:n	Salmi, U. K. ¹⁰⁾	»	»	19 1/3 35	192
S:n	Sorjanen, V. ¹¹⁾	»	»	19 1/5 35	300
Puhtaanapitolaitos	Sköld, T. S. ¹²⁾	»	»	19 1/6 35	300
S:n	Velin, J. ⁵⁾	»	»	19 1/1 35	300
Satamahallinto- toimisto	Öhman, E. F. ⁴⁾	Vaakavahtimestari	»	19 1/9 35	300
S:n	Viman, A. A. ¹⁾	Varastonhoitaja	»	19 1/4 35	300
Vesijohtolaitos	Holmström, E. ¹²⁾	Mittarinlukija	»	19 1/6 35	300
S:n	Fagerström, G. A. ¹³⁾	Koneenkäyttäjät	»	19 1/11 35	300
S:n	Kolehmainen, G. V. ⁴⁾	Työntekijä	»	19 1/9 35	300
S:n	Åvall, V. ⁶⁾	»	»	19 1/2 35	300
Kaasulaitos	Vaara, H. ⁶⁾	Lyhdynsytyttäjät	»	19 1/1 35	300
S:n	Lindqvist, E. ¹²⁾	Lämmittäjät	»	19 1/5 35	300
S:n	Vennola, E. ¹¹⁾	Rasvaaja	»	19 1/5 35	300
S:n	Stenroos, V. ¹³⁾	Työntekijä	»	19 1/11 35	300
Sähkölaitos	Barck, A. ¹⁴⁾	Varastonhoitaja	Tytär	19 1/12 35	3) 200
Vanda-puistokylä osakeyhtiö	Höman, S. ¹⁵⁾	Työnjohtaja	Leski	19 1/1 35	200
S:n	Wahteri ¹⁵⁾	Muonarenki	»	19 1/1 35	n. 250 (luontois- etuina)

1) Kvsto 17 p. huhtik. 26 §. — 2) S:n 4 p. jouluk. 40 §. — 3) Eläke maksetaan kunnes saaja täyttää 16 vuotta. — 4) Kvsto 28 p. elok. 23 §. — 5) S:n 23 p. tammik. 34 §. — 6) S:n 13 p. helmik. 25 §. — 7) Eläke maksetaan kunnes saaja täyttää 17 vuotta; vrt. myös v:n 1930 kert. s. 119. — 8) Kvsto 20 p. marrask. 26 §. — 9) S:n 9 p. lokak. 30 §. — 10) S:n 27 p. maalisk. 30 §. — 11) S:n 29 p. toukok. 23 §. — 12) S:n 19 p. kesäk. 28 §. — 13) S:n 30 p. lokak. 27 §. — 14) S:n 27 p. maalisk. 30 § ja 4 p. jouluk. 40 §. — 15) S:n 23 p. tammik. 35 §.

Evättyjä eläkeanomuksia. Kaupunginvaltuusto ei katsonut olevan syytä myöntyä niihin ylimääräisen eläkkeen saantia koskeviin anomuksiin, joita seuraavat henkilöt olivat esittäneet: rakennustarkastuskonttorin avustava rakennusinsinööri W. Lindberg¹⁾, palokunnan ruiskumestarin H. Saxbergin leski²⁾, palokorpraali O. Hytösen leski³⁾, Kivelän sairaalan ruokalan johtajatar J. E. Sjöberg⁴⁾, köyhäinhoidon apulaiskanslianhoidtaja S. Soldan⁵⁾, naisten työtuvan vaatetustyöntekijä E. L. Tanninen⁶⁾, suomenkielisten kansakoulujen laulunopettaja J. Leino¹⁾, kaupunginorkesterin johtajan professori R. Kajanuksen leski²⁾, kaupunginorkesterin solisti O. Fohström³⁾, kaupunginorkesterin alttoviulunsoittaja K. Heikel⁴⁾, Pukinmäen tilalla palvelut muonamies J. V. Wikström⁷⁾, rakennustoimiston rakennusmestarin E. Eklundin leski⁸⁾, työnjohtaja G. M. Sjöholm⁹⁾, kirvesmies V. Lindroos¹⁰⁾, viilaaaja F. Silander²⁾, työntekijä A. Korhonen²⁾, työntekijä S. Leppäsen leski¹¹⁾, työntekijä G. F. Lindholmin leski¹²⁾, työntekijä A. Post⁷⁾ ja työntekijä G. W. Tuovisen tytär⁹⁾, puhtaanapitolaitoksen työntekijä H. Stång¹³⁾ puhtaanapitolaitoksen työntekijä V. Uljas⁶⁾, vesijohtolaitoksen putkityöntekijän K. O. Lehtisen leski¹²⁾, kaasulaitoksen mittarinkorjaaja G. Avrutik¹⁴⁾, kaasulaitoksen valaja V. Mikkola²⁾, kaasulaitoksen työntekijän V. Laakson leski¹²⁾ sekä kaupungin eri laitoksissa palvelleet työntekijä N. Lehtinen³⁾.

Eräiden eläkeanomusten hylkäämistä koskevat valitukset. Uudenmaan läänin maaherran kaupunginvaltuustolta vaatimissa selityksissä rakennustoimiston palveluksessa olleen työnjohtajan G. M. Sjöholmin sekä työmiehen-leskien I. Laakson ja E. Lindholmin tekemien valitusten johdosta valtuuston evättyä heidän anomuksensa ylimääräisen eläkkeen saamisesta päätettiin¹⁵⁾ huomauttaa ylimääräisen eläkkeen myöntämisen olevan valtuuston vapaan harkinnan varassa, jolloin, koska valittajat eivät olleet väittäneetkään valtuuston tehneen asioita käsitellessään mitään muodollista virhettä, valitukset eivät voineet antaa toimenpiteen aihetta. Maaherra hylkäsi¹⁶⁾ ensinmainitun valituksen huhtikuun 4 p:nä.

Kaupungin hyväksi tehdyt testamentit. V. 1934 kuollut neiti I. M. Wasastjerna oli testamentannut kaupungille 100,000 markkaa veistokuvateoksen hankkimiseksi koristamaan Engelinaukiota, ollen näistä varoista maksettava 5,000 markan suuruinen vuotuinen elinkorko testamenttaajan veljelle hänen elinaikanaan, jolloin tämä oli ilmoittanut, siinä tapauksessa, että kaupunki suostui vastaanottamaan legaatin kuolinpesän omistamissa Tampereen pellava- ja rautateollisuusosakeyhtiön osakkeissa pörssiarvon mukaan, hyväksyvänsä näille tulevan osingon elinkorkona niinä vuosina, joina osingot mahdollisesti eivät nousisi testamentissa määrättyyn 5,000 markkaan. Kaupunginvaltuusto päätti¹⁷⁾ vastaanottaa testamentatun omaisuuden antaen kaupunginhallitukselle toimeksi valvoa kaupungin testamenttiin perustuvaa oikeutta sekä vastaanottaen edellä mainittuja osakkeita pörssiarvosta tehdä asianomaisten kanssa sopimuksen, ettei kaupungille testamentattu pääoma vähenisi elinkoron maksamisen vuoksi.

¹⁾ Kvsto 8 p. toukok. 28 §. — ²⁾ S:n 19 p. kesäk. 28 §. — ³⁾ S:n 28 p. elok. 23 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. helmik. 25 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. syysk. 20 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. jouluk. 40 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. marrask. 26 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. huhtik. 26 §; vrt. myös tämän kert. s. 50. — ⁹⁾ Kvsto 23 p. tammik. 34 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. lokak. 30 §. — ¹¹⁾ S:n 17 p. huhtik. 26 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. lokak. 27 §. — ¹³⁾ S:n 27 p. helmik. 20 §. — ¹⁴⁾ S:n 19 p. kesäk. 28 § ja 30 p. lokak. 27 §. — ¹⁵⁾ S:n 27 p. maalisk. 3 § ja 4 p. jouluk. 4 §. — ¹⁶⁾ S:n 8 p. toukok. 5 §. — ¹⁷⁾ S:n 8 p. toukok. 13 §.

Edesmennyt valmistavan tyttöjen ammattikoulun ent. opettajatar E. Bremer oli testamentissaan määrännyt mainitulle koululle 10,000 markkaa sellaisen rahaston muodostamiseksi, jonka korkovaroista vuosittain oli jaettava kaksi stipendiä, toinen ruotsin- ja toinen suomenkieliselle pukuompeluosaston toiselta luokalta pääsevälle oppilaalle, niin kauan kuin koulu oli kaksikielinen, sisältäen testamentin lisäys määräykset tässä suhteessa mahdollisesti tapahtuvain muutosten varalta. Kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ vastaanottaa varat sekä samalla antaa ammattiopetuslaitosten johtokunnalle tehtäväksi vuosittain jakaa stipendit testamentin määräysten mukaisesti.

Lahjoitettujen varain käyttö. C. F. Ekholmin stipendirahastosta haettaviksi julistetuista kahdesta 4,000 markan suuruisesta matka-apurahasta myönnettiin²⁾ toinen kelloseppämestari L. N. Tuomelle ja toinen kirjaltaja N. T. Englundille.

Sen johdosta, että Gustav Pauligin lahjoitusrahaston korkovaroja oli kertomusvuonna käytettävissä vain n. 3,700 markkaa, kaupunginvaltuusto päätti³⁾, ettei mainitusta rahastosta kertomusvuonna annettaisi matka-apurahaa vaan että kertyneet korot liitettäisiin seuraavan vuoden korkovarioihin ja jaettaisiin niiden yhteydessä.

Vuoden 1936 talousarvio. Kaupunginhallituksen laadittua ja lähetettyä kaupunginvaltuustolle v:n 1936 talousarvioehdotuksen valtuusto otti tämän käsiteltäväkseen ja vahvisti⁴⁾ v:n 1936 talousarvion⁵⁾, jonka loppusummat olivat seuraavat:

M e n o t.

Varsinaiset menot.

1. Yleinen kunnallishallinto	Smk	19,750,799: —
2. Oikeus- ja järjestystoimi	»	19,963,016: —
3. Palotoimi	»	6,818,790: —
4. Terveystenhoito	»	9,874,269: —
5. Sairaanhoido	»	58,400,395: —
6. Köyhäinhuolto	»	58,656,254: —
7. Lastensuojelu	»	16,484,785: —
8. Erinäiset sosiaaliset tehtävät	»	4,288,015: —
9. Opetustoimi	»	48,295,142: —
10. Sivistystoimi	»	7,459,457: —
11. Kiinteistöt	»	21,518,938: —
12. Yleiset työt	»	33,718,981: —
13. Puhtaanapito	»	12,777,715: —
14. Satamat	»	11,609,549: —
15. Teurastamo	»	3,743,414: —
16. Keskuskeittola	»	7,349,400: —
17. Teknilliset laitokset	»	—
18. Sekalaiset yleiset menot	»	5,653,000: —
19. Korot ja lainakustannukset	»	67,929,671: —
20. Verojen poistot ja palautukset	»	25,800,000: —
Yhteensä Smk		440,091,590: —

¹⁾ Kvsto 18 p. syysk. 17 §. — ²⁾ S:n 28 p. elok. 15 §. — ³⁾ S:n 9 p. lokak. 6 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. jouluk. 1 § ja 18 p. jouluk. 2 §. — ⁵⁾ Kvston pain. asiakirj. n:ot 15, 21, 22 ja 23.

Pääomamenot.

21. Tuloa tuottavat pääomamenot	Smk	84,984,910: —
22. Tuloa tuottamattomat pääomamenot	»	57,235,645: —
23. Velan kuoletus	»	30,143,893: —
	<u>Yhteensä Smk</u>	<u>172,364,448: —</u>
	Kaikkiaan Smk	612,456,038: —

T u l o t.*Varsinaiset tulot.*

1. Yleinen kunnallishallinto	Smk	343,700: —
2. Oikeus- ja järjestystoimi	»	486,200: —
3. Palotoimi	»	733,868: —
4. Terveystenhoito	»	1,447,165: —
5. Sairaanhoido	»	25,305,090: —
6. Köyhäinhuolto	»	14,079,118: —
7. Lastensuojelu	»	6,627,079: —
8. Erinäiset sosiaaliset tehtävät	»	120,125: —
9. Opetustoimi	»	12,815,252: —
10. Sivistystoimi	»	1,551,698: —
11. Kiinteistöt	»	52,559,107: —
12. Yleiset työt	»	5,731,253: —
13. Puhtaanapito	»	12,216,410: —
14. Satamat	»	30,794,695: —
15. Teurastamo	»	3,450,000: —
16. Keskuskeittola	»	7,610,000: —
17. Teknilliset laitokset	»	48,859,138: —
18. Sekalaiset yleiset tulot	»	3,938,000: —
19. Korot ja osingot	»	34,159,640: —
20. Verot	»	218,394,815: —
	<u>Yhteensä Smk</u>	<u>481,222,353: —</u>

Pääomatulot.

21. Kaupungin omaisuudesta saadut pääomatulot	Smk	38,233,685: —
22. Lainavarat	»	36,000,000: —
Säästö v:sta 1935	»	57,000,000: —
	<u>Yhteensä Smk</u>	<u>131,233,685: —</u>
	Kaikkiaan Smk	612,456,038: —

Puheena olevan talousarvioehdotuksen asiallisen sisällön suhteen oli mikäli mahdollista koetettu välttää hallintokustannusten y.m. kulujen nousua ja noudattaa säästäväisyyttä varojen sijoittamisessa uusiin pääomia kysyviin tarkoituksiin. Olosuhteiden pakosta osoittavat arvioidut menot, erittäinkin pääomamenot, kuitenkin huomattavaa nousua.

Säästöä ehdotettiin samoin kuin v. 1935 käytettäväksi kaikkiaan 57 milj. markkaa, mistä määrästä kuitenkin 15 milj. markkaa olisi siirrettävä käyttörahastoon ja 10 milj. markkaa verotasausrahastoon, jolloin varsinaiseen talousarvion tasaukseen käytettäväksi jäisi 32 milj. markkaa.

Vakinaisiin töihin, varatöihin ja sellaisiin töihin, jotka olematta varsinaisia varatöitä sekä välttämättömän tarpeen vaatimia ehdotettiin suoritettaviksi työttömyyden torjumiseksi, ehdotuksessa varatut määrärahat nousivat yhteensä 98.5 milj. markkaan. Tämän entistä runsaampien työ määrärahaihin varaamisen talousarvioehdotuksessa yksityisen yritteliäisyyden samanaikaisesti vilkastuessa, arveltiin vastedes vaikuttavan helpottavasti köyhäinhoidon tarvitsemiin määrärahoihin, varsinkin suoranaisiin avustuksiin varattaviin.

Kaupunginhallituksen talousarvioehdotuksen menojen yhteismäärä osoitti 33.8 milj. markan nettolisäystä kertomusvuoteen verraten. Menojen lisäyksistä kohdistuivat huomattavimmat erät, 15.7 milj. markkaa ja 12.3 milj. markkaa, velan kuoletukseen ja tuloa tuottamattomiin pääomamenoihin. Vähennyksistä suurin, 6.5 milj. markkaa, kohdistui korkoihin ja lainakustannuksiin. Tulosäännössä osoittivat suurinta lisäystä kertomusvuodesta varsinaisista tuloista verot, 12.7 milj. markkaa, ja teknilliset laitokset, 5.8 milj. markkaa, sekä kaupungin omaisuudesta saadut pääomatulot, 5.5 milj. markkaa. Huomattavin tulojen vähennys syntyi kiinteistöjen kohdalla johtuen tilitysvuokrien alhaisemmiksi arvioimisesta.

Kunnallisverotuksella koottavaksi kaupunginhallitus ehdotti 211.7 milj. markkaa eli 13.2 milj. markkaa enemmän kuin kertomusvuoden talousarviossa. Kaikista talousarvioehdotukseen merkityistä tuloista verotus oli 29.5 %.

Seuraavassa tehdään tarkemmin selvää tärkeimmistä muutoksista, jotka ovat havaittavissa kaupunginvaltuuston v:ksi 1936 hyväksymässä talousarviossa v:n 1935 talousarvioon verraten.

Menosääntö. Varsinaisten menojen ensimmäisessä pääluokassa, Yleinen kunnallishallinto, kaupunginhallituksen asiamiesoston sääntöpalkkaisten virkain määräraha oli laskettu huomioonottaen päätös eräiden osaston virkain¹⁾ siirtämisestä ylempään palkkaluokkaan. Rahatoimisto nimisen luvun tilapäisen työvoiman määrärahaa oli pakko korottaa 100,000 markkaa töiden lisääntymisen aiheuttaman toimiston eri osastojen työvoimanpuutteen poistamiseksi. Tilastotoimiston luvun sääntöpalkkaisten virkain määrärahaan sisältyi toimiston vahtimestaritoimen¹⁾ palkan korottamisen johdosta tarvittavat lisävarat. Verotusvalmistelun menot käsittävän luvun, joka oli muutettu Verotuksen valmistelu nimiseksi, palkkiomäärärahaan sisällytettiin niinikään uusi 6,000 markan erä viraston toimintaa valvomaan asetettavan henkilön²⁾ palkkaamiseksi. Erinäisten hallintomenojen luvun menojen loppusumma lisääntyi 7,824,557 markasta 9,164,481 markkaan, johtuen lisäys nimikkeiden Eläkkeet ja apurahat, Tapaturmavakuutus ja Irtaimisto kohdalle merkittävien menojen suhteellisen suuresta lisääntymisestä sekä lukuun ennen sisällyttömästä nimikkeestä Vaalikustannukset, johon merkittiin arvioidut eduskunta- ja kunnallisvaaleista sekä osaksi myöskin tasavallan presidentin valitsijamiesten vaaleista aiheutuvat menot, yhteensä 694,720 markkaa.

Oikeus- ja järjestystoimi nimisen toisen pääluokan menoissa oli havaittavissa vain sangen pieniä muutoksia. Niinpä maistraatin tilapäisen työvoiman määrärahaan sisältyi uusi 19,200 markan kertakaikkinen erä piirustusten järjestämiseen, rikostuomioiden toimeenpanokonttorin palkkasääntöön merkitsemättömäin pysyväisten virkain määrärahaan oli tehty kont-

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 38. — ²⁾ S:n s. 70.

torin yhden ulosottoapulaisentoimen¹⁾ lakkauttamisesta johtuva vähennys, syyttäjistön sääntöpalkkaisten virkain ja tilapäisen työvoiman määrärahoja täytyi korottaa kaupunginviskaalien palkkojen²⁾ korottamisen johdosta ja poliisilaitoksen luvun sairashuoltonimikkeen kohdalle merkittiin uusi momentti Siivoaminen, joka käsitti pidätettyjen henkilöiden säilytysrakennusten desinfiomismenoja 1,200 markkaa. Raastuvanoikeuden tilapäisen työvoiman tilille oli kuten edellisinäkin vuosina sisällytetty tarvittavat varat sen ylimääräistä yhdeksättä osastoa varten.

Osa järjestyksessä kolmannen pääluokan, Palotoimi, palolaitoksen lämpömomentille ennen luetuista menoista oli erotettu erityiseksi momentiksi Käyttövoimaa, jolle merkittiin 32,000 markkaa. Lukuun Avustukset oli lisätty 20,000 markan suuruinen uusi momentti palokunnan reservinä toimivan Helsingin vapaaehtoisen palokunnan avustamiseksi.

Neljännän, terveydenhoidon pääluokan terveydenhoitolautakunnan ja sen toimiston sääntöpalkkaisten virkain määrärahaa nostatti hieman uuden kanslistinviran¹⁾ perustaminen toimistoon, mikä samalla vaikutti myöskin kesälomasijaimäärärahankin kohoamiseen. Kaluston hankintamäärärahassa oli otettu huomioon päätös³⁾ vaatetusavun maksamisesta ulkomailta saapuvat laivat tarkastavalle terveydenhoidon kaitisijalle. Tuberkuloosihuolto-toimiston sääntöpalkkaisten virkain määrärahan lisääntyminen 108,170 markalla johtui pääasiallisesti viiden uuden hoitajattarenviran¹⁾ perustamisesta sinne. Tuberkuloottisten parantolahoitomäärärahoja oli sitä vastoin yleensä voitu jonkun verran alentaa. Poliisilaitoksen suojeluosaston sairasosaston sääntöpalkkaisten virkain määräraha oli laskettu ottaen huomioon valtuuston päätös²⁾ yhden osastonhoitajattarenviran palkkaluokan korottamisesta ja samaan lukuun oli merkitty 4,000 markan, 5,000 markan ja 3,000 markan suuruiset uudet momentit Valaistus, Kaluston hankinta ja Kaluston kunnossapito. Kouluhammasklinikan luvun sääntöpalkkaisten virkain momenttia täytyi korottaa ja palkkasääntöön merkitsemättömäin pysyväisten virkain momenttia alentaa kahden avustavan assistentin viran muuttamisen⁴⁾ johdosta kouluhammaslääkärinviroiksi.

Sairaanhoito nimisessä viidennessä pääluokassa huomattavat menolisäykset syntyivät sairaalain eri palkkamäärärahoissa ottaen huomioon lukuisten uusien virkain perustaminen ja joidenkin entisten siirtäminen ylempään palkkaluokkaan, vaikkakin toisia virkoja taas oli päätetty lakkauttaviksi⁴⁾; kaikkein suurimmat virkajärjestelyt olivat luonnollisesti tapahtuneet laajennetussa Kivelän sairaalassa. Kulkutautisairaalan kaluston hankintamäärärahaan oli sisällytetty varat valtuuston hankittavaksi päättämää kei-notekoista hengityslaitetta⁵⁾ varten. Ottaen huomioon, että perushankinnat oli siirretty pääomamenoihin oli Kivelän sairaalan kaluston hankintamäärärahaa voitu jopa alentaa entisestään. Sairaalain vuokrasta oli erikoisesti Nikkilän sairaalan osalle tuleva alentunut huomattavasti, 1,063,860 markkaa, johtuen siitä, että tämä tilityserä oli uudestaan arvioitu. Erinäisten sairaanhoitomenojen kohdalla oli sairaanhoitajatarkoulun sääntöpalkkaisten virkain määräraha laskettu ottaen huomioon päätetyn koulun uudelleenjärjestämisen johdosta sen viroissa tapahtuvat muutokset⁶⁾. Erinäisten menojen nimikkeen momentin Sairaalamaksuja Suomen punaisen ristin sairaalaan hoitomaksuerä oli täytynt arvioida entistä hieman korkeam-

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 74. — ²⁾ S:n s. 38. — ³⁾ S:n s. 39. — ⁴⁾ S:n s. 75. — ⁵⁾ S:n s. 42. — ⁶⁾ S:n s. 76.

maksi. Viimeisen luvun muodostavat valtuuston käyttövarat oli lisätty kaksinkertaiseen määräänsä, 400,000 markkaan, ottaen huomioon siivoojain y. m. työajan järjestämisestä¹⁾ aiheutuvat lisäkustannukset.

Kuudennen pääluokan, Köyhäinhoito, arviomenot olivat v:n 1935 talousarvion vastaavaan lukuun verraten lisääntyneet 5,497,140 markkaa, josta suurin osa kohdistui lukuihin Kustannukset elätteelleannosta, laitoshoidosta köyhäinhoidolle kuulumattomissa laitoksissa ja suoranaista avustuksista sekä Käyttövarat, ollen edellisen lisäännys 3,235,000 markkaa ja johtuen se pääasiallisesti sairaanhoitokustannusten ja suoranaisten avustusten momentista sekä jälkimmäisen 2,000,000 markkaa. Tähän lisättäköön kuitenkin selvennyksenä, että köyhäinhuoltolautakunta laatissaan v:n 1935 talousarvioehdotustaan oli suhtautunut liian optimistisesti köyhäinhuoltorasituksessa havaittavaan alenevaan suuntaan; talousarviossa oli sen vuoksi laskettu menoeriä liian alhaisiksi, joten myöhemmin tarvittiin yli 10,000,000 markan lisäys vuoden loppukuukausiksi sairaalamenojen ja suoranaisten avustusten kustannusten peittämiseksi. Kun otetaan huomioon tämä lisäys ei vertailu osoita menojen lisääystä vaan päinvastoin huomattavaa supistusta. Yksityisten määrärahan muutoksista mainittakoon seuraavat: Köyhäinhuoltolautakunnan avustuskanslioissa voitiin lakkauttaa yhteensä 7 ylimääräistä nuoremman kirjuriapulaisen tointa ja vaihtoehtoisesti 7 joko kodissakävijäntai diakonissanapulaisentointa varaten sitä vastoin avustuskanslioiden yhteisesti käytettäväksi entisten lisäksi 1 nuorempi kirjuriapulainen ja vaihtoehtoisesti 3 kodissakävijää tai diakonissanapulaista, mistä järjestelystä aiheutui 174,000 markan säästö köyhäinhuoltolautakunnan ja sen kanslian tilapäisen työvoiman määrärahaan. Kassa- ja tiliviraston ylimääräisen vanhemman kirjuriapulaisen toimi muutettiin nimeltään apulaiskirjanpitäjäksi, koska sen hoitaja työskenteli kirjanpitotyössä ja oli täysin verrattavissa asiamiesosaston vastaaviin virkailijoihin. Kunnalliskodin momentille Kuljetuskustannukset sisällytettiin uusi 2,230 markan suuruinen erä, Vakuutusmaksut, joka käsitti kaupunginhallituksen määrärahoihin aikaisemmin sisältyneet autojen vakuutusmaksut. Työlaitoksen tilapäisen työvoiman määräraha lisääntyi yhteensä 56,640 markkaa johtuen m. m. 1,700 markan kuukausipalkkaisen ylimääräisen vahtimestarin ottamisesta entisten lisäksi koska hoidokkien työskentely ulkosalla sitä välttämättä vaati sekä 1,500 markan kuukausipalkkaisen ylimääräisen portinvartijan palkkaamisesta. Työtupain tilapäisen työvoiman momentilla huomioitiin 600 markan kuukausipalkkaisen nuoremman myymäläapulaisen palkkaaminen Kulmavuorenkadun myymälään sekä 1,200 markan kuukausipalkkaa nauttivan leikkaajan palkkaaminen Hämeentien työtupaan. Avustusten lukuun merkittiin uutena kolmantena momenttina 13,644 markkaa tilitysvuokraa Nuorten miesten kristilliselle yhdistykselle Fredrikinkadun 65:stä yömajaa varten luovutetusta huoneistosta.

Lastensuojelu nimisen seitsemännen pääluokan menojen loppusumma ei ollut paljoakaan muuttunut. Siinä kuitenkin havaittavista harvoista muutoksista enimmäkseen kohdistuivat lukuun Lastenhuoltolaitokset, jonka arvioitu menolisäys oli 190,652 markkaa. Mainittujen laitosten tilapäisen työvoiman momentilla aiheutti 80,640 markan lisäyksen Sofianlehdon pikkulastenkodin 14 harjoittelijan 480 markan kuukausikorvaukset. Ryttylän koulukodin uuden ammattikoulurakennuksen käytäntöönotto aiheutti lämpökustannuksiin 18,800 markan, valaistuskustannuksiin 13,000 markan ja

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 72.

siivoamiskuluihin 1,000 markan lisäyksen. Sekalaista nimiselle momentille merkittiin uudet erät Kullatorpan lastenkodin tien ja käytävien hiekoittamiseen sekä Toivoniemen koulukodin oppilaiden retkeilyä varten, 500 markan ja 300 markan suuruiset. Töölön ja Toukolan lastenhoidon neuvontasemien menoihin ei sitä vastoin v:ksi 1936 merkitty varoja lääkärinpalkkioita varten, koska koulukotien lääkäri toistaiseksi erikoispalkkiotta huolehti niiden lääkärinvastaanotoista.

Erinäiset sosiaaliset tehtävät nimisen kahdeksannen pääluokan työnvälitystoimiston kesälomasijais määrärahaan lisättiin 3,000 markan uusi erä miespuolisen lomasijaisen merkitsemisen johdosta 2 kuukaudeksi merimiesosastolle, ja luvussa Työttömyyden aiheuttamat erinäiset toimenpiteet sisällytettiin momentille Naisten työtuvat myyntiaitan provisiota ja käteisalennuksia varten 35,000 markkaa käsittävä uusi erä. Viimeksi mainitussa luvussa voitiin naisten opinto- ja ammattikursseja sekä miesten opinto- ja ammattikursseja varten varattuja varoja sekä kaupunginvaltuuston käyttövaroja työttömyyden varalta alentaa vastaavasti 300,000 markkaa, 50,000 markkaa ja 100,000 markkaa, mutta kaupunginhallituksen käyttövaroja työttömyyden varalta täytyi sitä vastoin korottaa 200,000 markkaa, mikä määrä varattiin työttömien henkisen työn tekijäin suunniteltujen varatöiden järjestämiskustannuksiin. Lukuun Urheilu merkittiin avustusten nimikkeen kohdalle 10,000 markan suuruinen uusi momentti Nikkilän sairaalan Urheilutoverit; avustus sairaalan alueelle rakennettavaa urheilukenttää varten.

Yhdeksänten pääluokkaan, Opetustoimi, sisältyvissä suomenkielisten kansakoulujen arvioiduissa menoissa havaittava lisäys syntyi pääasiallisesti määrärahoissa Sääntöpalkkaiset virat, Tilapäistä työvoimaa, Kaluston hankinta, Koulutarvikkeet, mitä viimeksi mainittua lisäsi uusien oppikirjain käytäntönottaminen ja Aleksis Kiven koulun uusi koulukeittiö, sekä Suoranaiset avustukset, jolla lisäys syntyi etupäässä keskuskeittolan ruokannosten hinnan korottamisen johdosta; viimeksi mainittuun määrärahaan sisältyi myös v:n 1936 talousarviossa 15,000 markkaa vuokra-avustuksia saarista kotoisin oleville oppilaille. Kyseisten koulujen vuokramääräraha väheni 568,619 markkaa tilitysvuokrain alemmiksi arvioinnin vuoksi. Ruotsinkielisten kansakoulujen menojen vähentymisen aiheuttivat etupäässä määrärahat Sääntöpalkkaiset virat ja Tilapäistä työvoimaa sekä määräraha Vuokra tilitysvuokrain arvioimisen johdosta 483,640 markkaa entistä alemmiksi. Luvussa Ammatteihin valmistavat koulut valmistavan tyttöjen ammattikoulun sääntöpalkkaisten virkain määrärahaa laskettaessa oli huomioitu päätös koulun tarveaineiden hoitajattaren ja varastonhoitajattaren palkkain¹⁾ korottamisesta ja määrärahaa Tilapäistä työvoimaa laskettaessa uuden rinnakkaisluokan²⁾ perustaminen, vaikuttaen tämä uusi luokka vähäisesti eräiden muidenkin määrarahain lisääntymiseen. Kotitalouslautakunnan luvun määrärahoja lisäsi miltei kauttaaltaan uuden opetuskeittiön perustaminen²⁾, ja tämän perustamiskustannukset oli otettu lukuun erityisenä uutena momenttina. Lastentarhain luvussa nimikkeen Lastentarhat laitoksineen kohdalla määräraha Palkkasääntöön merkitsemättömät pysyväiset virat laskettiin huomioiden uusien aputyöntöimien perustamista eräisiin lastentarhoihin koskeva valtuuston päätös³⁾, ja lastentarhain ruokintamäärärahaa korotettiin n. 75,000 markkaa lasten ruoan parantamista silmälläpitäen. Uusina momentteina merkittiin edellä mainitun nimikkeen kohdalle

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 39. — ²⁾ S:n s. 44. — ³⁾ S:n s. 76.

Vaatteiden hankinta seimissä, mikä erä ennen oli sisällytynyt kaluston hankintamäärärahaan, 2,800 markan suuruinen, samoin kuin valtuuston Ruoholahden seuduille perustettavaksi päättämän uuden lastentarhan¹⁾ perustamis- ja ylläpitokustannukset. Avustusten luvun nimikkeeseen Ammattikoulut merkittiin 3,420 markan suuruisena eri momenttina verhoilija-ammattikoulun huoneiston tilitysvuokra.

Kymmenenteen pääluokkaan, Sivistystoimi, merkittiin kokonaan uusia määrärahoja kaupunginmuseon lukuun 16,000 markkaa Vanhankaupungin kaivaustöiden tulosten järjestämiseen, musiikkilautakunnan lukuun 3,000 markkaa käyttövaroja ja avustusten lukuun 6,000 markkaa Lasten näyttämön käytettäväksi. Musiikkilautakunnan määräraha Sääntöpalkkaiset virat laskettiin kaupunginorkesterin taloudenhoitajanviran siirtämistä ylempään palkkaluokkaan koskevan valtuuston päätöksen²⁾ edellyttämin tavoin ja kaupunginorkesterin konserttikustannusmäärärahaan sisällytettiin 6,000 markkaa selostuksia varten sinfoniakonserttien ohjelmalehtiin. Helsingin työväen teatterin avustusmäärä korotettiin 58,000 markasta 65,000 markkaan edellytyksin, ettei teatterin siihen asti vuosittain saamaa tilapäisavustusta enää myönnettäisi. Teatterien ja oopperan avustusten saannin ehdoksi valtuusto lisäksi päätti asettaa, että Kansallisteatteri ja Ruotsalainen teatteri antoivat vähintään 25, Helsingin kansanteatteri vähintään 10 ja Suomalainen ooppera vähintään 8 kansannäytäntöä puolin tai vielä halvemmin lipunhinnoin.

Kiinteistöt nimisen yhdenentoista pääluokan lukujen Maatalousosasto ja Talo-osasto arviomenot olivat lisääntyneet koko joukon johtuen lisäännys ensiksi mainitussa lähinnä siitä, että Vanda-puistokylä osakeyhtiön purkamisen johdosta sen maa-alueiden edellytettiin siirtyvän maatalousosaston hoitoon, ja viimeksi mainitussa pääasiallisesti lisääntyneistä kiinteistöistä ja suurista korjauksista kaupunkitaloissa. Edellisen luvun tilapäisen työvoiman määrärahaa otettiin huomioon tarvittavat varat apulaisen palkkaamiseen v. 1936 metsänvartijalle. Jälkimmäisen luvun hallinto ja hoito-nimikkeen Kaupungin talot muutamissa määrärahoissa otettiin niinkään huomioon äsken valmistuneen linja-autoaseman³⁾ tarpeet. Saman luvun nimikkeen Kauppahallit, kioskit ja torit kohdalla tilapäisen työvoiman määrärahaa korotettiin 30,000 markkaa yölämmittäjän palkkaamiseksi Kasarmitorin halliin varaten lisäksi momentin Lämpö kohdalla 17,000 markkaa samaista yölämmitystä varten. Kyseiseen nimikkeeseen otettiin lisäksi uusi momentti Kaluston hankinta, jolle merkittiin 3,500 markkaa. Kansanpuistojen sääntöpalkkaisten virkain määräraha arvioitiin huomioonottaen valtuuston päätös kolmen uuden kansanpuistojen kaitsijan viran perustamisesta. Luvun Urheilu- ja pallo-kentät korjausten ja kunnossapidon nimikkeen Katurakennusosasto kohdalle lisättiin 23,000 markkaa, 40,000 markkaa ja 30,000 markkaa käsittävät kokonaan uudet momentit Kallion urheilukenttää ja Käpylän urheilukenttää sekä kenttien kastelun ja kahlaamon vedenkulutusta varten. Erinäiset menot nimiseen lukuun voitiin merkitä arvioituja menoja 780,000 markkaa vähemmän kuin v:n 1935 talousarvion vastaavaan kohtaan yleisten kiinteistöjen palovakuutusmaksujen alennuttua 120,000 markkaa, autoasemien puhelin-kustannusten uuteen järjestelmään siirtymisen vuoksi 60,000 markkaa sekä poistojen ja palautusten 600,000 markkaa. Puheena olevaan pääluokkaan sisältyvissä eri rakennusten korjaus- ja kunnossapitomäärärahoissa varattiin yhteensä 269,595 markkaa paloturvallisuustoimenpiteitä varten.

1) Ks. tämän kert. s. 73. — 2) S:n s. 39. — 3) S:n s. 25.

Yleisten töiden pääluokan, kahdennentoista järjestyksessä, menojen loppusumma oli v:n 1935 talousarvion vastaavaan määrään verraten lisääntynyt 3,377,127 markkaa, jolloin suurin osa lisäyksestä johtui katujen ja teiden sekä viemärien korjaus- ja kunnossapitomenojen sekä lukuun Varasto merkittyjen menoerien kohoamisesta, syntyen kuitenkin myöskin sen luvuissa Yleisten töiden lautakunta ja rakennustoimisto sekä Istutukset melkoinen lisäys. Valtuuston päättämä rakennustoimiston eräiden virkain palkkojen uudelleenjärjestely¹⁾ nostatti hieman yleisten töiden lautakunnan ja rakennustoimiston luvun momenttia Sääntöpalkkaiset virat ja sen momenttia Vuokra taas lisäsi Malminkadun n:ossa 5 olevien rakennusten 157,500 markan suuruinen tilitysvuokra. Uusia momenteja merkittiin pääluokkaan viemärien menojen kohdalle 280,000 markkaa käsittävä Rajasaaren puhdistuslaitos; käyttö ja hoito sekä istutusten menojen kohdalle 19,000 markan suuruinen Lasten hiekkalaatikot. Edelliseen kohtaan v:n 1935 talousarviossa kuulunut Eläintarhan puhdistusasemain määräraha jaettiin nyt momentteihin Alppilan puhdistuslaitos; käyttö ja hoito sekä Savilan pumppuasema; käyttö ja hoito.

Kolmanteentoista pääluokkaan, Puhtaanapito, sisältyvät määrärahat alenivat 12,920,550 markasta 12,777,715 markkaan.

Suurin arviomenojen muutos oli neljännessätoista pääluokassa, Satamat, löydetävissä luvusta Satamien korjaus ja kunnossapito, johon luettavat menot arvioitiin 1,094,187 markkaa alemmiksi kuin v:n 1935 talousarviossa, pääasiallisesti koska nyt jälleen jäi pois siihen merkityt määrärahat Sörnäisten laituriin uusimiseen, ollen lukuun nyt kuitenkin lisäksi merkitty uudet määrärahat Ruoholahden purkauslaiturin n:o 1 uusimiseen, laajentamiseen ja vahvistamiseen sekä Herttoniemen Båtsvikin laituriin uusimiseen, vastaavasti 70,000 markkaa ja 25,000 markkaa. Satamalahallintotoimiston ja satamahallintotoimiston menot käsittävän luvun määrärahaa Sääntöpalkkaiset virat laskettaessa huomioitiin valtuuston päätös¹⁾ satamahallintotoimiston toimistoapulaisenviran siirtämisestä ylempään palkkaluokkaan ja samaan lukuun merkittiin 10,000 markan uusi määräraha nimeltä Satamain mainostukseen satamalahallintotoimiston käytettäväksi. Luvussa Satamaliikenne oli entinen nimike Talviliikenteen ylläpito muutettu Satamajäänsärkijä ja hinaaja Hercules nimiseksi lisäten nimikkeen suuruutta siinä määrin kuin oli tarpeen kyseisen aluksen pitämiseksi toiminnassa koko vuoden²⁾. Luvun Satamakannanta Vuokra nimisen momentin menoihin lisättiin 38,700 markkaa vuokraa rautatiehallituksen käytettäväksi luovutetusta Helsingin makasiiniosakeyhtiön Länsisatamassa olevan uudisrakennuksen huoneistosta sekä momentille Vuokra Helsingin makasiiniosakeyhtiölle tulli- ja pakkahuoneistoista yhteensä 88,200 markkaa vuokria samaisen rakennuksen mainitunlaatuista huoneistoista.

Teurastamo nimisessä viidennessätoista pääluokassa toimitettiin eräitä pieniä määrärahojen järjestelyjä. Niinpä entinen momentti Kaluston hankinta muutettiin Koneitten ja työkalujen hankinta nimiseksi ja entinen momentti Kaluston kunnossapito yhdistettiin Yleisten laitteiden kunnossapito nimiseen. Uutena määrärahana merkittiin tähän pääluokkaan 30,000 markkaa tapaturmavakuutusmaksuja. Teurastamon edellisessä talousarviossa 3,000,000 markaksi arvioitu tilitysvuokra merkittiin v:n 1936 talousarvioon ainoastaan 1,152,900 markaksi.

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 39. — ²⁾ S:n s. 46.

Keskuskeittola nimisen kuudennentoista pääluokan määrärahat vahvistettiin 7,349,400 markaksi oltuaan 7,578,600 markkaa v:n 1935 menoarviossa. Keittolan liikevaihdon edellytettiin pysyvän suunnilleen samansuuruisena kuin kertomusvuonna.

Seitsemännentoista pääluokan, Teknilliset laitokset, arvioitujen menojen, jotka laskettiin ja merkittiin samalla tavoin kuin edellisessäkin talousarviossa, lisäys oli 3,494,630 markkaa, mistä vesijohtolaitoksen osalle tuli 650,717 markkaa, kaasulaitoksen 1,186,876 markkaa ja sähkölaitoksen 1,657,037 markkaa. Lisäyksen aiheutti ensimmäisen laitoksen kohdalla pääasiallisesti käyttömääräraha Vedenpuhdistus ja -pumpuaminen, keskimäisen kohdalla suureksi osaksi samoin käytön nimikkeeseen kuuluva määräraha Kaasunvalmistuksen aine- ja työ kustannukset y. m., ja viimeisen kohdalla olivat eniten lisääntyneet käyttömääräraha Energianhankinta ja käyttötarpeet sekä jakelumääräraha Korjaukset ja muut kustannukset, johon tällä kertaa siirrettiin uudistoihin aikaisemmin luettu erä Kuormituksen siirtäminen vaihtovirtaverkkoon. Kaasulaitoksen käyttövarat alenivat jälleen likipitään entiseen määräänsä kertomusvuoden menoarvioon sisältyneiden 75-vuotisjuhlakustannusten nyt jäätyä pois. Sähkölaitoksen yhteisten sekalaismenojen momentille Pääoma-arvon korko merkittyä rahamäärää voitiin tällä kerralla alentaa 465,000 markkaa ja vuokramäärärahan erää Suvilahden kasarmin vuokra yli puolella sen entisestä määrästä.

Sekalaiset yleiset menot nimiseen kahdeksanteentoista pääluokkaan sijoitettiin lukuun Erinäiset määrärahat uusi 10,000 markan avustus Helsingin historiayhdistykselle, joka aikaisemmin oli saanut saman verran kaupunginhallituksen käyttövaroista, sekä lukuun Käyttövarat edelleenkin määräraha työläispalkkain korottamiseksi valtuuston päätöksen¹⁾ mukaisesti.

Yhdeksännentoista pääluokan, Korot ja lainakustannukset, luvussa Vakautetun velan korot oli ulkomaisessa rahassa maksettavain obligatiolainain korkoja, valtuuston päätettyä²⁾ arvioida uudelleen ulkomaisessa valuutassa otetun vakautetun velan kirjanpitoarvon, huomattavasti korotettu, mikä taas aiheutti lukuun Kustannukset ja poistot sisältyväin kurssitappioiden vastaavan vähentymisen. Vakautetun velan korkojen luvun erää momentit merkittiin lisäksi tällä kertaa entisestään korotetuin määrin, ottaen huomioon, että niiden v:n 1935 talousarvioon merkityt määrät oli laskettu vain puolelta vuodelta. Kustannusten ja poistojen luvussa arvioitiin proviokuluihin y. m. kuluvan likemmä 1 milj. markkaa vähemmän kuin mitä v:n 1935 talousarvioon oli merkitty vastaavaan tarkoitukseen. Pääluokan menot olivat kaikkiaan alentuneet 5,541,677 markkaa.

Kahdenteenkymmenenteen pääluokkaan, Verojen poistot ja palautukset, varsinaisten menojen viimeiseen, sisältyvä arvioitujen tulojen vähennys, 2,500,000 markkaa, johtui kunnallisverojen poistojen ja palautusten vähemisestä.

Pääomamenot alkavan kahdennenkymmenennen ensimmäisen pääluokan, Tuloa tuottavat pääomamenot, ensimmäiseen lukuun Kiinteistöostot, jonka menot osoittivat sangen huomattavaa vähennystä v:n 1935 talousarvioon verraten, merkittiin määrärahat paitsi jo ennemmin päätettyjä hankintoja varten valtuuston päättämiin kiinteistöostoihin y. m.³⁾ yhteensä 9,093,400 markkaa sekä Unioninkadun leventämiseksi lunastettavan katu-
maan⁴⁾ korvaukseen 750,000 markkaa. Satamain lukuun merkittiin uusia

1) Ks. tämän kert. s. 48. — 2) S:n s. 32. — 3) S:n s. 10, 15 ja 66. — 4) S:n s. 10.

määrärahoja 430,000 markkaa Itämerenkadun ja Kalmistokadun asfaltti-käytäviä ynnä niiden reunakiviä varten sekä 2,000,000 markkaa Munkki-saaren laiturin¹⁾, 100,000 markkaa Särkän väylän ja 2,300,000 markkaa Rahapajanrannan nosturien töihin; Rahapajanrannan tavarasuojan töi-den jatkamiseen merkittiin 5,260,000 markkaa. Lisäksi merkittiin lukuun satamalautakunnan käytettäväksi seuraavat uudet momentit: Moottori-veneen hankinta, 28,000 markkaa, Satama- ja saaristojäänsärkijän hankinta²⁾, 4,000,000 markkaa, sekä Satama- ja saaristojäänsärkijän rakentamistyön valvonta, 40,000 markkaa. Vesijohtolaitoksen lukuun sijoitettiin uusina määrärahoina uuden painejohdon³⁾ laskemiseen Koskelantiehen Vanhastakaupungista Mäkelänkadulle 8,380,000 markkaa, vesijohtojen laskemiseen eri katuihin yhteensä 2,717,000 markkaa, eräiden entisten vesijohtojen uusi-miseen 762,000 markkaa ja satamaposteja varten 84,000 markkaa. Luvussa Kaasulaitos pääputkiverkon laajennus- ja uusimismäärärahaan, jota voitiin alentaa entisestään yli 2 milj. markkaa, sisältyi m. m. erä valtuuston suori-tettavaksi päättämää kaasujohdon asentamistyötä varten Tykistökatuun Runeberginkadulta Töölönkadulle⁴⁾. Mainittuun lukuun merkittiin uudet määrärahat koneiden ja kojeiden hankkimiseksi jakelu- ja johtotyöosastolle, henkilöauton ostoon sekä 2 jäähdyttäjän ynnä asiaankuuluvien putkien ja venttiilien hankkimiseksi, vastaavasti 120,000 markkaa, 45,000 markkaa ja 600,000 markkaa. Sähkölaitos nimisen luvun määrärahaa Johtoverkosto ja jakelulaitteet kohotti huomattavasti 35 kW:n rengaskaapelijohdon umpeen-saattaminen. Kuudenteen lukuun, Talorakennukset, ennen järjestyksessä toiseen, luettiin nyt menoja 2,137,490 markkaa vähemmän kuin v:n 1935 menoarvion vastaavaan kohtaan; siihen merkittiin eräitä valtuuston päättä-miä teurastamon muutostöitä⁵⁾ varten uusi 71,800 markan suuruinen momentti sekä Turun kasarmin alueelle rakennettavaa linja-autoasemaa varten valtuuston hyväksymät⁶⁾ määrät. Kokonaan uusi luku Siirtolapuut-varhat käsitti 400,000 markkaa Talin siirtolapuutarhan perustamistöiden jatkamiseen, mitkä työt aloitettiin v. 1935 varatuina. Muihin sijoituksiin merkittiin valtuuston päätöksen⁷⁾ mukaisesti 400,000 markan uusi määrä-raha osakkeiden merkitsemiseksi nuohoustointa hoitamaan perustettavassa osakeyhtiössä. Viimeisen luvun Siirrot rahastoihin momenteista Siirto vero-tasausrahastoon niminen merkittiin 5,000,000 markkaa entisestään suuren-nettuna. Koko pääluokan arviomenojen suuren lisäyksen aiheuttivat suurelta osalta sen luvut Satamat ja Vesijohtolaitos.

Kahdennessakymmennessätoisessa, tuloa tuottamattomien pääoma-menojen pääluokassa talorakennusten lukuun merkityistä menoista kohdistui oikeus- ja järjestystoimen osalle 356,000 markkaa, sairaanhoidon osalle 4,400,000 markkaa, opetustoimen osalle 3,054,100 markkaa, josta 2,661,000 markkaa valtuuston päättämään Vallilan suomenkielisen kansakoulun uudesti- ja lisärakentamiseen⁸⁾, ja siinä oli otsakkeen Erinäisten rakennusten perus-korjaus- ja muutostyöt kohdalla m.m. otettu huomioon valtuuston päätökset⁸⁾ varain osoittamisesta eräiden kaupungin omistamien talojen huoneistojen kor-jaus- ja muutostöihin sekä merkitty samoin valtuuston päätöksen mukaisesti määräraha tuberkuloosisairaalan hallintorakennuksen laajentamiseen⁹⁾. Katu-jen ja teiden lukuun merkittiin 125,000 markkaa Merisatamanrannan osittai-seen päällystämiseen, 298,000 markkaa Pitkänsillanrannan päällystystä ja

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 17. — ²⁾ S:n s. 46. — ³⁾ S:n s. 26. — ⁴⁾ S:n s. 27. — ⁵⁾ S:n s. 24. — ⁶⁾ S:n s. 25 ja 27. — ⁷⁾ S:n s. 71. — ⁸⁾ S:n s. 22. — ⁹⁾ S:n s. 23.

puuistutuksia y. m. varten, 6,745,000 markkaa valtuuston päättämän Heikin-
kadun järjestelyn¹⁾ toimittamiseen, 3,055,000 markkaa valtuuston päättämään
rautatieaseman länsipuolella olevan aukion y. m. järjestelyyn²⁾, 861,000 mark-
kaa Niittykadun tasoittamiseen, 188,000 markkaa Minna Canthin kadun eräi-
den osien tasoittamista ja asfalttispelöintiä varten, 150,000 markkaa Pasilan
torin järjestelyä varten, 114,000 markkaa Harjutorin lopputasoitukseen ja so-
rastukseen, 500,000 markkaa Mäkelänkadun erään osan lopputasoitusta ja
puuistutuksia varten, 136,000 markkaa Limingantien erään osan tasoittami-
seksi³⁾, 1,124,000 markkaa Turuntien erään osan tasoitustöihin, 220,000 mark-
kaa valtuuston päätöksen⁴⁾ mukaisesti Simonkadun järjestelyyn, 211,000
markkaa teurastamon vuotavarastolle johtavan tien rakentamiseen ja 100,000
markkaa erinäisten tonttien siistimiseen kaupunginhallituksen määräyksen
mukaisesti sekä täytemaan vastaanottoon entisen suuruinen määrä ja Turun-
tieltä Reijolan lastenkodin pohjoispuolitse Haagan kauppalaan valmistuneen
yhdyntien tasoittamiseen 723,000 markkaa. Luvussa Viemärit tuli uusista
määrärahoista eri katujen viemäritöiden, m. m. valtuuston päätösten mukai-
sesti Heikinkadun⁴⁾ ja rautatieaseman länsipuolella olevan aukion y. m.²⁾
järjestelytöiden yhteydessä suoritettavien sekä Museokadun ja Siltavuore-
rannan viemäritöiden jatkamisen osalle kaikkiaan 7,298,000 markkaa,
Neitsytpolulta Telakkakadulle johtavan kokoojajohdon rakentamistöiden
jatkamiseen 2,070,000 markkaa ja Kumpulän korttelien n:ot 925—928 pää-
kuivatusjohtoa varten 91,000 markkaa sekä Rajasaaren puhdistuslaitoksen
täydennystöitä varten 7,210,000 markasta 350,000 markkaan alennettu ja
täydennystöihin entinen määrä. Urheilukenttien kohdalla osoitettiin edel-
leen Uunisaaren uimalaitoksen hyppytelineen, katsojaparvekkeen, käänös-
lavan y. m. ja Kaisaniemen urheilukentän pukeutumispaviljongin rakenta-
miseen vastaavasti 370,000 markkaa ja 37,300 markkaa sekä uusina moment-
teina 108,000 markkaa Eläintarhan urheilukentän verryttelyrataa ja 59,000
markkaa Väinämöisenkadun urheilukentän vedenheittolaitosta varten. Istu-
tusten lukuun otettiin määrärahoja Hesperianesplanaadin erään osan vii-
meistelytöitä ja Topeliuksenpuiston perustamistöiden, Tehtaanpuiston siis-
timistöiden ja Merisataman istutustöiden jatkamista varten sekä merkittiin
uusina määrärahoja yhteensä 291,200 markkaa Väinämöisenkadun urheilu-
kentän, Pengerkadun luiskan, Helsingin- ja Fleminginkadun kulmauksen,
Kivelän sairaalan ja Ullanlinnan kylpylaitoksen istutustöihin, 32,000 mark-
kaa kesävesijohtoa ynnä mittarikaivoa varten Puijonkadun puistikkoon
sekä Urheilukadun puistikkoon, 72,200 markkaa erinäisten katujen kulmaus-
ten kunnostamiseen, 35,000 markkaa Talin kartanon maalla sijaitsevan
kaupungin taimiston rakennusten töihin, 20,000 markkaa lämmitettäviä
lavoja varten kaupunginpuutarhaan sekä 33,300 markkaa lehmuksien istu-
tamiseen Mechelininkadun ja Hämeentien varrelle. Luvussa Yleiset vara- ja
avustustyöt, joka vastasi Yleiset varatyöt nimistä entistä lukua, osoitettiin
uusilla momenteilla Erinäisiä avustustöitä, kaupunginhallituksen käytettä-
väksi ja Tattarisuon lentokenttä, vastaavasti 900,000 markkaa ja 3,622,500
markkaa kyseisiin tarkoituksiin käytettäväksi; viimeksi mainitusta määrästä
oli osa valtuuston talousarvioon merkittäväksi päättämä³⁾. Pääluokkaan tällä
kertaa merkittyyn kokonaan uuteen seitsemänteen lukuun Perushankinnat
merkittiin terveydenhoitomenoja 600,000 markkaa valtuuston päättämään

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 27. — ²⁾ S:n s. 13. — ³⁾ S:n s. 7. — ⁴⁾ S:n s. 27.

Kiljavannummen keuhkotautiparantola osakeyhtiön osakkeiden ostoon¹⁾, sairaanhoitomenoja 3,125,000 markkaa samoin valtuuston päättämään Kivelän sairaalan hallintorakennuksen kiinteän sisustuksen ja kaluston hankkimiseen²⁾ sekä lastensuojelun menoja 380,445 markkaa Ryttylän ammattikoulurakennuksen koneiden hankintaa varten. Pääluokassa havaittavan arvioitujen menojen lisäyksen aiheuttivat etupäässä lukujen Talorakennukset, Kadut ja tiet ja Yleiset vara- ja avustustyöt loppusummain lisääntyminen sekä uusi luku Perushankinnat.

Näiden menojen puheena ollen mainittakoon valtuuston päätös, että sellaisia pääluokkiin Tuloa tuottavat pääomamenot ja Tuloa tuottamattomat pääomamenot kuuluvia uudistaita, joita varten talousarvioon oli merkitty siirtomääräraha, sai aloittaa ainoastaan kaupunginhallituksen suostuksella.

Viimeiseen, velan kuoletuksen käsittävään pääluokkaan, joka on järjestyksessä kahdeskymmeneskolmas, merkittiin menot 15,740,399 markkaa korotetuin määrin. Ulkomaisessa rahassa maksettavain obligatiolainain kuoletukset, kuten korotkin, olivat huomattavasti nousseet valtuuston päätettyä arvioida uudelleen ulkomaan valuutassa otetun vakautetun velan kirjanpitoarvon, joka aiheutti korkojen ja lainakustannusten pääluokan kurssitappiomomentin vastaavan alenemisen. Uusille momenteille merkittiin nyt ensi kerran varat erinäisten lainojen v. 1936 alkavaa kuoletusta varten.

Tulosääntö. Varsinaisten tulojen toiseen osastoon, Oikeus- ja järjestystoimi, kolmanteen, Palotoimi, neljanteen, Terveystoimi, kuudenteen, Köyhäinhoito, seitsemänteen, Lastensuojelu, kolmanteentoista, Puhtaana-pito, neljänteentoista, Satamat, viidenteentoista, Teurastamo, ja kuudenteentoista, Keskuskeittola, ei tehty mitään mainittavampia muutoksia.

Ensimmäisestä osastosta, Yleinen kunnallishallinto, poistettiin entinen neljäs luku, Sekalaiset tulot.

Viidennen osaston, Sairaanhoito, tulolisäyksen aiheuttivat etupäässä köyhäinhoidon suoritettavat korvaukset sairaanhoidosta, toimenhaltijain luontoisedut sekä Helsingin yliopiston maksettava korvaus lääketieteellisen opetuksen järjestämisestä Kivelän³⁾ sairaalaan, josta viimeksi mainitusta osa merkittiin entiselle momentille Sekalaisia tuloja sairaaloista ja osa uutena momenttina yliopiston suoritettavat Kivelän sairaalan luentosalin ja laboratorion sisustamiskustannukset.

Kahdeksannen osaston, Erinäiset sosiaaliset tehtävät, arviotulot alenivat 154,000 markasta 120,125 markkaan, johtuen vähennys siitä, ettei valtio enää suorita välitysmaksua valtion varatöihin toimitetuista välityksistä.

Yhdeksännessä, Opetustoimi nimisessä osastossa arvioitiin valtuuston päätöksen mukaisen uuden opetuskeittiön⁴⁾ perustamisen johdosta voitavan korottaa kotitalouslautakunnan kurssimaksujen y. m. momenttia 11,000 markkaa. Lastentarhain valtionapumomentin kohdalla otettiin huomioon perustettavan uuden lastentarhan⁵⁾ osalle tuleva valtionapu, 32,099 markkaa.

Sivistystoimen osastossa, joka oli kymmenes, oli tällä kertaa uusi 3,250 markan suuruinen momentti, kaupunginmuseon pääsylipuista y. m. kerty-

1) Ks. tämän kert. s. 33. — 2) S:n s. 23. — 3) S:n s. 72. — 4) S:n s. 44. — 5) S:n s. 73.

vät tulot käsittävä. Tämän osaston menojen arvioimisen yhteydessä valtuusto päätti anoa kaupunginorkesterille v. 1936 500,000 markan suuruista valtionapua.

Yhdennessätoista osastossa, Kiinteistöt, asuntotonttien vuokriin varattu määrä arvioitiin 952,608 markkaa ja tulot maatalousosaston hoitamista tiloista 749,580 markkaa entistä korkeammiksi. Muiden kuin kiinteistölautakunnan hoidossa olevien rakennusten tilitysvuokrat nimisen luvun tulojen arvioitiin laskevan yli 4 milj. markkaa, johtuen vähennys siitä, että vuokranlaskuperusteena oli käytetty käyviä vuokria, ja kohdistuen kaikkein huomattavimpana sairaalahallituksen, opetuslaitosten johtokuntain ja teurastamolaustakunnan tilityksiin. Tämä tulojen väheneminen vaikutti ratkaisevasti koko osaston loppusummankin alenemiseen. Osaston muut tilitysvuokrat eivät osoittaneet yhtä suurta muuttumista.

Kahdennentoista, yleisten töiden osaston luvussa Voitot ja korvaukset suoritetuista töistä lisättiin teiden kunnossapitoon saatavaan valtionapuun Herttoniemen tienristeyksestä Puodinkylään johtavan maantien kunnossapidon korvaus, 65,000 markkaa. Luvussa Erinäiset tulot arvioitiin korvauksien rakennustoimiston yleiskustannuksista lisääntyvän 1,379,030 markkaa v:n 1935 tulosääntöön verraten; kyseiseen lukuun oli myöskin tällä kertalla lisätty uusi Kyläsaaren puhdistuslaitoksen kaasunmyyntitulot käsittävä 140,000 markan suuruinen momentti.

Seitsemännentoista osaston, Teknilliset laitokset, luvun Sähkölaitos vedenmyyntitulojen arveltiin huomattavasti lisääntyvän. Vesijohtolaitoksen, kaasulaitoksen ja sähkölaitoksen lukujen sekä tulot että menot huomioonottaen arvioitiin puheena olevain laitosten talousarvioissa syntyvän ylijäämää vastaavasti 9,867,424 markkaa, 4,753,268 markkaa ja 34,238,446 markkaa. Teknillisten laitosten tulojen yhteinen ylijäämä nousi edellä mainitun mukaisesti 48,859,138 markkaan, oltuaan v:n 1935 talousarviossa 46,576,218 markkaa.

Sekalaiset yleiset tulot nimiseen, kahdeksanteentoista osastoon luettiin uutena momenttina 2,724,000 markkaa osuutta väkijuomayhtiön vuosivoitosta toukokuun 20 p:nä annetun lain mukaisesti.

Yhdeksännessätoista korkojen ja osinkojen osastossa obligatiokorkojen kasvu johtui osaksi obligatiovaraston lisääntymisestä ostojen kautta, osaksi menopuolella tehdystä ulkomaan rahassa maksettavan velan uudelleenarvioinnista. Neljännessä, erinäisten tulojen luvussa agio tällä kertaa nousi melkoisesti johtuen menopuolella tehdystä ulkomaan rahassa maksettavan velan uudelleen arvioinnista.

Kahdennenkymmenennen osaston, Verot, joka oli varsinaisten tulojen viimeinen, loppusumman arvioitiin etupäässä kunnallisverojen noususta johtuen lisääntyvän 17,711,215 markkaa v:n 1935 tulosäännön vastaavaan määrään verraten.

Kahdenteenkymmenenteenensimmäiseen osastoon, Kaupungin omaisuudesta saadut pääomatulot, pääomatulojen ensimmäiseen, liitettiin kokonaan uusi kolmas luku, Takaisin maksetut lainapääomat, jonka kohdalla arvioitiin kertyvän kaupungin eräille yhtymille myöntämien lainain kuoletuksia yhteensä 818,685 markkaa. Tämä ja tonttimyyntitulojen huomattava nousu aiheuttivat pääluokan arviotulojen melkoisen lisäyksen.

Pääomatulojen jälkimmäisen ja koko tulosäännön viimeisen eli kahdennenkymmenenentoisen osaston ainoassa luvussa, Osoitukset lainavaroista, valtuusto osoitti alla seuraavat määrärahat:

V:n 1934 toisen, 1935 toisen ja 1935 neljännen lainan käyttämättä jääneistä varoista:

Lapinlahdenkadun talon ja tontin n:o 10 ostoon	Smk	1,150,000:—
Munkkisaaren laiturin töihin	»	2,000,000:—
Katajanokan rakennustöiden jatkamiseen	»	650,000:—
Kaasulaitoksen pääputkiverkon laajentamiseen ja uusimiseen	»	140,000:—
Sähkölaitoksen koneistoa varten	»	300,000:—
	<u>Yhteensä Smk</u>	<u>4,240,000:—</u>

Otettavasta uudesta lainasta:

Katariinankadun talon ja tontin n:o 3 ostoon ¹⁾	Smk	3,600,000:—
Länsisataman rakennustöiden jatkamiseen	»	2,070,000:—
Rahapajanrannan tavaramakasiinia varten	»	5,260,000:—
» nostureita varten	»	2,300,000:—
Herttoniemen rakennustöiden jatkamiseen varatoinä..	»	3,800,000:—
Satama- ja saaristojääsärkijän hankintaan	»	4,000,000:—
Vesijohtotöihin	»	7,800,000:—
Sähkölaitoksen johtoverkostoa ja jakelulaitteita varten	»	2,930,000:—
	<u>Yhteensä Smk</u>	<u>31,760,000:—</u>
	<u>Kaikkiaan Smk</u>	<u>36,000,000:—</u>

Tulosääntöön merkittiin kertomusvuoden säästönä kuten v:n 1935 talousarvioonkin 57,000,000 markkaa.

C. Muut asiat.

Toimenpiteitä Kauppatorin varrella olevain rakennusten korkeuden rajoittamiseksi. Sen jälkeen kun Kauppatorin pohjoisivulla olevain talojen rakennuskorkeuden rajoittamista ja siis nykyisen kaupunkikuvan säilyttämistä tällä paikalla koskeva kysymys viimeksi oli ollut esillä²⁾, oli tässä yhteydessä kysymyksessä olleista yksityisten omistamista tonteista korttelin n:o 5 tontti n:o 5 Helenankadun varrella joutunut valtiolle, joka suhtautui suopeasti kaupungin edellä mainittuihin pyrkimyksiin, ja korttelin n:o 4 tontti n:o 3 Katariinankadun varrella ostettu kaupungille, joten kyseisellä kadunosalla ei enää ollut yksityisten hallussa muita kuin Fastighetsaktiebolaget Stigin omistama, korttelissa n:o 31 oleva Unioninkadun tontti n:o 9 ja Osakeyhtiö Pohjoismaiden yhdyspankin hallinnassa oleva Aktiebolaget Norra Esplanadgatan 5 nimisen yhtiön korttelissa n:o 4 omistama Helenankadun tontti n:o 4. Käytyään näiden tonttien omistajain kanssa rakennuskorkeuksien rajoittamismahdollisuuksia koskevia neuvotteluja asian järjestämiseksi sopimusteitse kaupunginvaltuusto, tehden myöskin jälkimmäistä tonttia koskevan ostotarjouksen³⁾, päätti⁴⁾ hyväksyä Fastighetsaktiebolaget Stigin tarjouksen rakennuskorkeuden rajoittamisesta yhtiön edellä mainitulla tontilla + 24.73 m:iin yli nolllatason⁵⁾ ja tämän johdosta

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 10. — ²⁾ Vrt. v:n 1931 kert. s. 108 ja 243 sekä v:n 1932 kert. s. 10 ja 158. — ³⁾ Vrt. tämän kert. s. 15. — ⁴⁾ Kvsto 27 p. helmik. 11 § ja 27 p. maalisk. 21 §. — ⁵⁾ Vrt. tämän kert. s. 3.

suorittaa yhtiölle käteisellä 340,000 markkaa sekä korvata 23,400 markalla yhtiön jo tonttinsa rakentamista varten tilaamat uudisrakennuspiirustukset, ollen mainitut varat, yhteensä 363,400 markkaa, merkittävä v:n 1936 talousarvioon, kuitenkin oikeuksin käyttää ne ennakolta kertomusvuonna.

Lauttasaaren taajaväkisen yhdyskunnan rajain määrääminen. Uudenaan läänin maaherran pyydettyä m.m. Helsingin kaupungin lausuntoa Lauttasaaren taajaväkisen yhdyskunnan valtuuston maaherralle osoittamasta anomuksesta yhdyskunnan rajain määräämiseksi anomukseen liittyvän karttapiirroksen mukaisesti, kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ annettavassa lausunnossaan pysyä pääasiallisesti kyseisen yhdyskunnan hallinto-ohjesääntöehdotusta²⁾ käsiteltäessä esitetyllä kannalla, että yhdyskuntaan olisi luettava Lauttasaaren kylä, kuitenkin siten, että rajain ulkopuolelle jätettäisiin entiset linnoitusalueet RN 1¹ ja 1², Mustasaaren saariryhmä RN 1³ sekä kaupungille Lauttasaaren tien rakentamisen yhteydessä luovutettu alue. Kun tästä kuitenkin saattoi syntyä epäselvyyttä esim. yhteisen rauhoituspiirin, Aspholmen nimisellä saarella olevien tilain sekä kaupungin Lauttasaarella omistaman tiemaan suhteen, olisi tämä lausunnossa otettava huomioon ja esitettävä yhdyskunnan alueen ulkopuolelle jätettäväksi seuraavat Lauttasaaren kylään kuuluvat maa- ja vesialueet: Helsingin kaupungin omistamat linnoitusalueet eli Plats för försvarsverk för ryska militären ja Plats för fästningsverk för ryska militären nimiset tilat RN 1¹ ja 1², kaupungin omistama Svartholmen-Hästholmen niminen tila RN 1¹⁴⁴, sen vesialueen piirissä olevat yksityisten omistamat tilat Strandbo RN 1¹⁷² ja Aspholmen R N 1¹⁷³ sekä J. Tallbergin perillisten Helsingin kaupungille kesäkuun 18 p:nä 1934 päivätyllä luovutuskirjalla Drumsön tilasta R N 1²⁶⁷ luovuttama n. 14 ha:n suuruinen maa- ja n. 31.4 ha:n suuruinen vesialue, joiden erottamistoimitus parhaillaan oli vireillä. Yhdyskuntaan kuuluvien alueiden suhteen oli lisäksi huomautettava, että niihin luettaisiin myös Helsingin kaupungin edellä mainitun luovutuskirjan nojalla omistama 18 m:n levyinen tiemaa Klaarantieltä saaren etelärannalla olevaan kansanpuistoon sekä vesialueen jaossa yhteiseksi jätetty n. 6 ha:n suuruinen rauhoituspiiri.

Kuusisaaren liittäminen Munkkiniemeen. Kiinteistölautakunnan valmisteltua kaupunginhallituksen kehoituksesta³⁾ uudelleen kysymystä lausunnon antamisesta Helsingin kaupungin puolesta maaherralle Kuusisaaren liittämistä Munkkiniemen taajaväkiseen yhdyskuntaan koskevan mainitun yhdyskunnan valtioneuvostolle osoittaman anomuksen johdosta, kaupunginvaltuusto, koska liittymisestä riippumaton Kuusisaaren rakennussuunnitelma nyttemmin oli valmistunut ja jätetty maaherralle vahvistettavaksi ja kaupungin kehitystä haittaavaa asutusta ei näin ollen enää tarvinnut pelätä sinne syntyvän, lautakunnan esityksen mukaisesti päätti⁴⁾ esittämättä rakennuskiellon antamista sekä maanjakotoimitusten kieltämistä, ainoastaan ilmoittaa maaherralle, ettei kaupungilla ollut mitään puheena olevaa liittämistä vastaan, sekä vaihtoehtoisesti puoltavansa saaren muodostamista erilliseksi taajaväkiseksi yhdyskunnaksi.

Reijolan alueen osan rakennuskielto. Kaupunginvaltuuston tehtyä valtioneuvostolle tätä koskevan anomuksen⁵⁾ sisäasiainministeriö tammikuun 29 p:nä kielsi⁶⁾ uudisrakennusten rakentamisen eräälle osalle Reijolan aluetta ilman maistraatin kussakin tapauksessa antamaa lupaa, huomioon-

¹⁾ Kvsto 20 p. marrask. 15 §. — ²⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 83. — ³⁾ S:n s. 80. — ⁴⁾ Kvsto 19 p. kesäk. 5 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 7. — ⁶⁾ Kvsto 27 p. maalisk. 2 §.

ottaen kuitenkin asemakaavalain 67 §:n säännökset. Tämä kielto olisi voimassa helmikuun 1 p:stä lukien kunnes valtuusto oli hyväksynyt kyseisen alueen asemakaavan, ei kuitenkaan enemmän kuin kaksi vuotta, eli siis helmikuun 1 p:ään 1937 saakka, ellei määräaikaa erityisistä syistä pidennetty.

Haagan ja Kulosaaren raitiotieliikenteen korvaaminen linja-autoliikenteellä. Raitiotie- ja omnibusbuseyhtiö oli anonut kaupunginvaltuustolle osoittamassaan kirjelmässä saada lopettaa säännöllisen raitiotieliikenteen Haagan ja Kulosaaren raitiotielinjoilla ja sen sijasta ylläpitää näillä linjoilla säännöllistä linja-autoliikennettä, jolloin nykyiset ajomaksut ja oikeus siirtoon autolinjalta raitiotielinjoille ja päinvastoin pysytettäisiin muuttumattomina, sekä lisäksi, että Haagan linjan nykyinen raide saataisiin poistaa Tilkan sairaalan kohdalla linjan päätepiiteeseen asti, minkä useita kertoja esillä olleen kysymyksen yhtiö jälleen otti käsiteltäväksi, koska Turuntien uudelleenjärjestely Tilkan kohdalla joka tapauksessa vaatisi raiteen siirron runsaasti 1 km:n matkalla suurin kustannuksin, ja sillä perusteella, että kaupungin ja Kulosaaren välinen liikenneyhteys kaipasi parannuksia, sekä myöskin ottaen huomioon, että kummatkin linjat entisellään ollen vuosittain tuottivat tappiota.

Kiinteistölautakunnan suorittettua perusteellisia tutkimuksia asiassa, päästen niissä perin myönteiseen tulokseen esityksen suhteen, kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ oikeuttaa Raitiotie- ja omnibusbuseyhtiön harkitsemaan ajankohtana lopettamaan kyseisten linjain raitiotieliikenteen sekä suorittamaan anomansa raidepoiston edellytyksin, että yhtiö samanaikaisesti sai oikeuden näiden linjain liikennöimiseen linja-autoilla.

Sitten Raitiotie- ja omnibusbuseyhtiö ryhtyi toimenpiteisiin linja-autojen hankkimiseksi Haagan linjalle sekä harkitsemaan miten tätä liikenneyhteyttä oli ylläpidettävä, asettuen tällöin sellaiselle kannalle, että linja olisi jaettava Haagan kauppalan Helsingin kaupungin asutun osan rajaan yhdistävään esikaupunkilinjaan ja tästä kaupunkiin johtavaan kaupunkilinjaan, joista edellinen johdettaisiin pääasiallisesti entisen raitiotielinjan suunnassa, kulkien kuitenkin Tilkan kohdalla pitkin Turuntien uudestirakennettua osaa, jolloin päätekohta olisi Turuntiellä Töölön tullin kohdalla. Tästä alkava kaupunkilinja kulkisi Huopalahden-, Topeliuksen-, Runebergin- ja Arkadiankatua pitkin uuden linja-autoaseman länsipuolelle, sieltä Annankatua, Bulevardia, Erottajaa ja Etel. Esplanaadikatuja pitkin Kauppatorille ja sitten joko Päävartiontorille tai Meritullintorille sijoitettavaan päätekohtaan. Siirto linja-autoista raitiovaunuihin ja päinvastoin olisi sallittu kaikissa kohdin, missä molemmat kulkuneuvot tapasivat toisensa tai kulkiivat ristiin. Esikaupunkilinjalle tulisi 4 vaunuvuoroa tunnissa, mutta kaupunkilinjalle sijoitettaisiin vaunu joka 7½ min. kohden. Ajomaksut olisivat esikaupunkilinjalla 2 markkaa kertalipulta ja 1: 50 markkaa alennuslipulta ja kaupunkilinjalla 1: 25 markkaa kertalipulta ja 1 markka alennuslipulta, jotka molemmat liput oikeuttaisivat matkustajan ilman lisämaksuja jatkamaan matkaansa raitioiteillä voimassa olevain sääntöjen mukaisesti; siirtolippu linja-autoon oli tällöin lunastettava jo raitiovaunussa.

Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ oikeuttaa yhtiön järjestämään Haagan linja-autolinjan sen johtokunnan ehdottamalla tavalla hyväksyen tässä liikenteessä kannettavaksi ajomaksuina johtokunnan ehdottamat rahamäärät.

¹⁾ Kvs:to 19 p. kesäk. 19 §. — ²⁾ S:n 4 p. jouluk. 24 §.

Samalla valtuusto päätti kehoittaa yhtiötä tekemään erillisen ehdotuksen v. 1913 annetun toimiluvan mukaan Töölön kaupunginosiin pohjois-eteläsuunnassa järjestettävää liikenneyhteyttä koskevassa asiassa.

Koirien irrallaan juoksentelemista rajoittavien säännösten lisäämistä poliisijärjestykseen koskevan valituksen ¹⁾ Uudenmaan läänin maaherra helmikuun 15 p:nä antamallaan päätöksellä hylkäsi ²⁾, katsoen, etteivät valittajat olleet osoittaneet, että kaupunginvaltuuston kyseinen päätös olisi syntynyt laista poikkeavassa järjestyksessä tai olisi lain tai asetuksen vastainen tai menisi valtuuston toimivaltaa ulommaksi, ja kun valittajat eivät olleet edes väittäneet sen loukkaavan heidän yksityistä oikeuttaan.

Kauppa- y. m. liikkeiden sekä liiketoimistojen aukioloaika koskevan v:n 1935 alusta voimaan tulleen uuden lain mukaisesti kaupunginvaltuusto määräsi parturin- ja kähertäjänliikkeiden sekä sanomalehtien pääkonttorien ³⁾ aukioloajat juhla- ja pyhäpäivinä sekä maito-, leipä- ja kukkakaupain ⁴⁾ aukioloajat arki- ynnä juhla- ja pyhäpäivinä.

Kioski- y. m. sekä ulkosalla tapahtuva kauppa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁵⁾ eräin muutoksin kaupunginhallituksen ehdotuksen kioskeissa ja niihin verrattavissa myyntipaikoissa sekä ulkosalla kaupungin alueella harjoitettavaa kauppaa ja muuta sen tapaista ansiotoimintaa koskeviksi määräyksiksi ⁶⁾.

Käyttörahasen ja verotasausrahasen säännöt. Sisäasiainministeriö vahvisti ⁷⁾ tammikuun 29 p:nä noudatettaviksi kaupungin käyttörahasen ja verotasausrahasen säännöt ⁸⁾.

Helsingin kaupungin virkasäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁹⁾ eräin pienin korjauksin kaupunginhallituksen ehdotuksen eräiden viranhaltijain irtisanomisen ja erottamisen rajoittamista y. m. koskevain muutosten ¹⁰⁾ tekemisestä kaupungin virkasäännön 6 ja 12 §:ään.

Tilintarkastajain johtosäännön uusiminen. Kaupunginvaltuuston tätä varten asettaman komitean ¹¹⁾ laadittua ehdotuksen vuositilintarkastajain johtosäännön uusimisesta ja tämän johdosta revisionikonttorin johtosääntöön tehtävistä muutoksista kaupunginhallitus antoi pääasiallisesti edellisen mukaisen oman ehdotuksensa Helsingin kaupungin tilintarkastajain johtosäännön uusimiseksi, minkä valtuusto hyväksyi ¹²⁾.

Kaupunginhallituksen johtosääntö. Apulaiskaupunginjohtajien tehtävien jaon tasoittamiseksi kaupunginvaltuusto päätti ¹³⁾ tehdä kaupunginhallituksen johtosäännön 4 §:ään tarpeelliset muutokset, joiden mukaan m.m. köyhäinhoitoa ja lastensuojelua koskevien kysymysten valmistelu ja esittely siirtyivät sosiali- ja opetusasiain johtajalta rahatoimenjohtajalle ¹⁴⁾.

Kaupunginhallituksen asiamiesosaston ja kiinteistötoimiston johtosääntöjen muuttaminen. Jotta kaikki kaupungin kiinteistöjä koskevat, ennen osin kaupunginhallituksen allekirjoittamat ja sen asiamiesosaston säilyttämät, osin kiinteistölautakunnan allekirjoittamat ja kiinteistötoimiston sihteerin säilyttämät sopimukset saataisiin saman toimiston säilytettäväksi,

¹⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 81. — ²⁾ Kvsto 27 p. maalisk. 5 §. — ³⁾ S:n 23 p. tammik. 10 § ja 29 p. toukok. 21 §; vrt. myös Kunnall. asetuskok. s. 8. — ⁴⁾ Kvsto 27 p. maalisk. 14 §; vrt. myös Kunnall. asetuskok. s. 9. — ⁵⁾ Kvsto 27 p. maalisk. 15 §. — ⁶⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 6. — ⁷⁾ Kvsto 27 p. helmik. 3 §; ks. myös Kunnall. asetuskok. s. 4. — ⁸⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 40. — ⁹⁾ Kvsto 28 p. elok. 14 §. — ¹⁰⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 31. — ¹¹⁾ Vrt. v:n 1933 kert. s. 92. — ¹²⁾ Kvsto 18 p. jouluk. 10 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 20. — ¹³⁾ Kvsto 23 p. tammik. 7 §. — ¹⁴⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 2.

kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ hyväksyä tehtäväksi kaupunginhallituksen asiamiesosaston ja kiinteistötoimiston johtosääntöihin sellaiset muutokset²⁾, että kiinteistötoimiston sihteeri määrättiin pitämään hoidossaan myöskin kaupunginhallituksen ennen laatimat kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat sopimukset, samalla lisäten³⁾ asiamiesosaston johtosääntöön määräyksen, jonka mukaan asiamiehen tuli kaupunginlakimiehen estyneenä ollessa hoitaa tämän tehtävät.

Kassa- ja tililaitoksen johtosäännön muuttaminen. Koska kertomusvuoden talousarviossa käytetyn uuden talousarvioasetelman mukaan teknilliset laitokset oli liitetty muodollisella nettokytkenällä kaupungin yleiseen talousarvioon, katsottiin enää tarpeettomaksi rinnakkaisten kameraalisen kirjanpidon ja liikekirjanpidon pitäminen, sillä jälkimmäinen yksinään oli riittävä näyttämään laitosten sekä liiketaloudellisen tuloksen että budjettioikeudellisen kehityksen, jos vain liikekirjanpidon tilijako järjestettiin siten, että alitilien yhdistämisellä saatiin vaivattomasti talousarviossa särekeen sisäpuolella määritellyt momentit, mitä yhdistelyä jo pidettiin silmällä tätä momenttijakoa suunniteltaessa. Kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ muuttaa kassa- ja tililaitoksen johtosääntöä kameraalisen kirjanpidon lakkauttamisen edellyttämällä tavalla⁵⁾.

Rafael Ahlströmin rahastojen korkovarain käyttöä koskevien säännösten muuttamisesityksen suhteen, jota oli kaupunginhallitukseen palautettuna⁶⁾ edelleen tutkittu, päätettiin⁷⁾ jatkokäsittelyssä, ettei se antaisi kaupunginvaltuustolle toimenpiteen aihetta.

Verotusvalmisteluviraston uudelleenjärjestely. Uudenmaan läänin maaherra teki keväällä 1934 kaupunginhallitukselle ehdotuksen Helsingin verotusvalmisteluviraston uudelleenjärjestämisestä, siten, että valtio huolehtisi viraston toiminnasta ja valvonnasta kokonaisuudessaan kunnan suorittaessa puolet sen kustannuksista, antaen tästä yksityiskohtaisen ehdotuksen. Kaupunginhallituksen asiaa tutkimaan asettama komitea päätyi työssään sellaiseen lopputulokseen, että olisi asianmukaisinta pysyttää verotusvalmisteluvirasto pääasiallisesti entisellään. Mietinnössään komitea samalla esitti keinoja viraston toiminnassa esiintyvien, maaherran esityksen aiheena olleiden epäkohtien korjaamiseksi, joista oli tärkeintä se, ettei viraston varain käytöstä voitu saada yhtenäistä kuvaa, koska osa sen tileistä tarkastettiin valtion, toinen osa taas kunnan puolesta, sekä toiseksi viraston viranhaltijain palkkauksessa vallitsevat epäjohtomukaisuudet.

Hyväksyen komitean ehdotukset asiassa, joita kannattamaan verotusvalmistelukuntakin pääpiirteittäin oli asettanut, kaupunginvaltuusto kaupunginhallituksen ehdotuksesta päätti⁸⁾:

että verotuksen valmistelu pysytetään toistaiseksi pääasiallisesti entisellään;

että verotusvalmisteluviraston esimies velvoitetaan antamaan sekä valtiolle että kunnalle kuukausittain tilitys viraston kaikista menoista ja tuloista;

että valtio ja kaupunki asettavat kumpikin yhden henkilön tarkkailemaan verotusvalmisteluviraston toimintaa ja erittäinkin sen varain hoitoa; sekä

¹⁾ Kvsto 27 p. helmik. 10 §. — ²⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 5 ja 6. — ³⁾ S:n s. 5. — ⁴⁾ Kvsto 23 p. tammik. 12 §. — ⁵⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 3. — ⁶⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 62. — ⁷⁾ Kvsto 13 p. helmik. 6 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. syysk. 4 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 9.

että verotusvalmisteluviraston kustannusten jakamisessa valtion ja kaupungin kesken noudatetaan toistaiseksi siihenastista tasajakoa.

Edelleen valtuusto päätti maaherralle annettavassa lausunnossa esittää, että valtion viranomaiset puolestaan hyväksyisivät edellä esitetyn järjestelyn sekä ryhtyisivät sellaisiin toimenpiteisiin, jotka järjestelyn toteuttamiseksi valtion puolelta olivat tarpeen.

Lopuksi päätettiin, edellyttäen, että valtion viranomaiset hyväksyivät edellä esitetyn järjestelyn, lakkauttaa verotusvalmistelukunta ja antaa kaupunginhallitukselle toimeksi laatia ehdotus sen tilalle perustettavan verotusvalmistelutoimiston johtosäännöksi ja palkkausjärjestelyksi.

Uusi palojärjestys. Uudenmaan läänin maaherra oli kiertokirjeellä kehoittanut m.m. Helsingin kaupunkia v:n 1933 kesäkuun 22 p:nä annetun palolain ja seuraavan joulukuun 30 p:nä annetun palosäännön mukaisesti valitsemaan itselleen palolautakunnan tai uskomaan sille kuuluvat tehtävät muulle palosäännön edellyttämälle viranomaiselle ja antamaan tälle elimelle toimeksi voimassa olevien paloturvallisuutta koskevien määräysten tarkastamisen ja mahdollisesti tarvittavien uusien palojärjestyksen ja määräysten laatimisen sekä palotoimen saattamisen muutenkin palolain ja palosäännön määräysten mukaiseksi. Palotoimikunnan tämän johdosta sekä palojärjestyksen että muiden palotoimia koskevien määräysten uudelleenlaatimista varten asettaman komitean laatimaan ehdotukseen uudeksi Helsingin kaupungin palojärjestykseksi kaupunginhallitus puolestaan teki eräitä muutoksia, jonka jälkeen kaupunginvaltuusto muutamain muutoksin hyväksyi¹⁾ sen ehdotuksen lukuunottamatta 20 ja 34 §:iä, jotka palautettiin kaupunginhallitukseen edelleen valmisteltaviksi. Sittemmin valtuusto hyväksyi²⁾ nekin kaupunginhallituksen asian lisäkäsittelyn jälkeen ehdottamassa muodossa alistaen ehdotuksen kokonaisuudessaan Uudenmaan läänin maaherran vahvistettavaksi.

Palojärjestysehdotusta laadittaessa oli havaittu tarpeettomaksi laatia palolautakunnalle omaa ohjesääntöä, koska sen tehtävät oli riittävän tyhjentävästi selostettu osittain palosäännössä, osittain eräissä kunnan yleistä hallintoa koskevissa määräyksissä ja säännöissä.

Kaupungin nuohousjärjestelmän uudelleenjärjestäminen. Sen jälkeen kun kaupungin nuohoustoimen kunnallistamista koskeva aloite³⁾ oli lähetetty kaupunginhallituksen valmisteltavaksi valmisteluviranomaiset olivat suorittaneet asiassa tutkimuksia. Tällöin todettiin täysin voimassa olevan piirinuohousjärjestelmän varjopuolet mutta havaittiin myöskin kunnallisen nuohousjärjestelmän käytännössä tulevan siinä määrin epätydyttäväksi, ettei sen käytäntöönottamista voitu puoltaa, mutta sen sijaan kylläkin sellaista puolikunnallista järjestelmää, jonka johdossa sekä kunta että talonmistajat olisivat edustettuina, jolloin ensinmainitulla olisi määräämisvalta. Tämä järjestelymuoto olisi perin tarkoituksenmukainen, ollen se joustava ja verraten pienikustannuksinen sekä koska sen kautta yleiset paloturvallisuusnäkökohdat tulisivat parhaiten valvotuiksi ja kiinteistönomistajatkin, joiden omaisuuden hoitoa nuohoustoimi lähinnä koski, voisivat tällöin itse osallistua sitä hoitavan laitoksen johtoon. Asiasta tehdyn tätä koskevan ehdotuksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾:

¹⁾ Kvsto 20 p. marrask. 12 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 16. — ²⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 15 §. — ³⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 84. — ⁴⁾ Kvsto 20 p. marrask. 11 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 14.

jättää nuohoustoimen hoidon perustettavalle kaupungin ja täkäläisten asuntokiinteistöyhdistysten muodostamalle nuohouslaitososakeyhtiölle, jossa kaupunki olisi pääosakkaana;

merkitä v:n 1936 talousarvioon 400,000 markan määrärahan kaupungin merkitsemien osakkeiden hinnan suorittamiseksi; sekä

antaa kaupunginhallituksen tehtäväksi ryhtyä asian vaatimiin toimenpiteisiin.

Tuberkuloosihuoltotoimiston uudelleenjärjestäminen. Tuberkuloosin vastustamistyön käytännöllistä järjestelyä harkitsemaan asetetun komitean laadittua kaupungin parantolahoitopaikkain lisäämistä ¹⁾ tarkoittavan mieltänsä ohella myöskin tuberkuloosihuoltotoimiston uudelleenjärjestämistä ²⁾, siirtäen sen yhteyteen tuberkuloosisairaalan röntgenosaston ja lisäten toimiston riittämätöntä työvoimaa, sekä tämän edellyttämää tuberkuloosisairaalan laajentamista ³⁾ koskevat mietinnöt, kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ periaatteellisesti hyväksyä komitean ehdotukset tuberkuloosihuoltotoimiston toiminnan uudelleenjärjestämisestä.

Kaupungin sairaalain palkkasääntöön merkitsemättömän viranhaltijain työaika oli ollut eri sairaaloissa eri pituinen, eräissä kohdin liiankin pitkä, joten kaupunginvaltuusto sen yhdenmukaistamiseksi päätti ⁵⁾, että se v:n 1936 alusta lukien oli oleva 216 tuntia neliviikkoisen ajanjakson kuluessa eli keskimäärin 9 tuntia päivässä, ollen kyseiselle viranhaltijaryhmälle mikäli mahdollista järjestettävä yksi vapaapäivä viikossa. Samalla valtuusto antoi sairaalahallitukselle tehtäväksi ryhtyä tämän periaatteellisen päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuviin toimenpiteisiin.

Lääketieteellisen opetuksen antaminen Kivelän sairaalassa. Helsingin yliopiston rehtorin lähetettyä kaupunginhallitukselle lääketieteellisen tiedekunnan laatiman ehdotuksen Kivelän sairaalan yleisellä osastolla parina edellisenä vuonna erinäisin ehdoin lääketieteenkandidaateille annetun sisältäutiopin opetuksen järjestämisestä kokonaan uudelleen entistä laajempaan, kaupunginvaltuusto oikeutti ⁶⁾ kaupunginhallituksen tekemään yliopiston kanssa tätä koskevan sopimuksen ⁷⁾.

Suomen punaisen ristin sairaalan ylimääräisten sairassijain käytäntöönotto. Ottaen huomioon kaupungin sairassijain riittämättömyyden kaupunginvaltuusto suostui ⁸⁾ siihen, että Suomen punaisen ristin sairaalassa tarpeen vaatiessa käytettiin kaupungin tarpeisiin kaikkiaan 15 ⁹⁾ sopimuksenmukaista ylimääräistä sairassijaa.

Tavarain punnitseminen ja mittaaminen tullipakkahuoneen ulkopuolella. Helsingissä vallitsevan tavarain punnitsemista ja mittaamista tullipakkahuoneen ulkopuolella koskevan järjestelmän yksine vaakamestareineen käytyä perin vanhentuneeksi kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ tarpeellisen uudistuksen aikaansaamiseksi asiassa oikeuttaa satamalautakunnan asettamaan enintään kolme vaakamestaria ja hyväksymään näille järjestysäännön sekä taksan tavarain punnitsemisesta ja mittauksista tullipakkahuoneen ulkopuolella.

Kaupunkien kansakoulutarkastajan nimittäminen. Kouluhallitus ilmoitti kiertokirjeessä, että korkein hallinto-oikeus oli eräässä valitusasiassa äskettäin antamassaan päätöksessä katsonut, että kysymyksen ollessa kaupunkien

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 33. — ²⁾ S:n s. 74. — ³⁾ S:n s. 23. — ⁴⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 26 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 18. — ⁵⁾ Kvsto 30 p. lokak. 21 § — ⁶⁾ S:n 29 p. toukok. 14 §. — ⁷⁾ Vrt. tämän kert. s. 201. — ⁸⁾ Kvsto 27 p. helmik. 15 §. — ⁹⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 84. — ¹⁰⁾ Kvsto 4 p. jouluk. 28 §.

kansakoulutarkastajan oikeudesta pysyä virassaan, oli sovellettava valtion viran tai pysyväisen toimen haltijan nimittämiskirjoista sekä hänen oikeudestaan pysyä virassaan tai toimeensa kesäkuun 29 p:nä 1926 annetun lain säännöksiä. Samalla saamansa kehoituksen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ antaa suomen- ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnille tehtäväksi laatia ehdotuksen niiksi muutoksiksi kansakoulujen ohjesääntöihin, joihin edellä oleva ehkä antoi aihetta.

Kansakoulujen siivoojain palvelusehtojen muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾, että kansakoulujen siivoojille saatiin suorittaa heidän nykyinen kuukausipalkkansa myöskin kesäkuukausilta ehdoin, että he eri korvauksetta huolehtivat kouluissa kesä- ja joululomain aikana suoritettavista suursiivouksista, sekä että tähän tarkoitukseen kertomusvuonna saatiin käyttää suursiivouksia varten varattua määrärahaa.

Kallion uuden kansakoulun nimi. Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾, että Kallion uuden suomenkielisen kansakoulun nimeksi oli tuleva Aleksis Kiven koulu.

Uuden suomenkielisen lastentarhan perustaminen. Koska kaupungin lastentarhoissa vallitsi suuri tilanahtaus niin että vuosittain oli pakko hylätä suuri määrä niihin pyrkivistä, jolloin oli pakko evätä pääsy suhteellisesti paljon useammilta suomen- kuin ruotsinkielisiltä lapsilta ja heidän vanhempainakin joukossa lisäksi oli suomenkielisten puolella vähävaraisten osuus paljon suurempi kuin ruotsinkielisten puolella, kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ perustaa Ruoholahden seudulle v:n 1936 syyskuun alusta uuden suomenkielisen lastentarhan sekä merkitä mainitun vuoden talousarvioon sitä varten 101,675 markkaa menopuolelle ja 37,291 markkaa tulopuolelle. Samalla valtuusto päätti perustaa sitä varten neljä 6 palkkaluokkaan kuuluvaa lastentarhanopettajattarenvirkaa sekä yhden talousapulaisentoimen ja kaksi aputyöntöintä.

Helsingissä toimivain panttilainayhtiöiden kunnallistamista koskeva esitys. Valtioneuvoston tätä koskevan toimeksiannon johdosta valtiovarainministeriö teki Helsingin kaupungille esityksen sen ammattimaisen panttilainausliikkeen kunnallistamisesta siten, että kaupunki lunastaisi siellä panttilainausliikettä harjoittavain yhtiöiden, Helsingfors pant-aktiebolagin ja Osakeyhtiö Helsingin panttilainakonttorin, osakkeet kunnalle, ilmoittaen ministeriö suunnitelman toteuttamisen helpottamiseksi myöntävänsä kaupungille tarvittavan lainan. Tämän johdosta yhtiöiden kanssa käydyissä neuvotteluissa tarjottiin kaupungille määrätyn ehdoin lunastettavaksi 9,020 kpl. edellisen yhtiön 800 markan nimellisarvoista osaketta à 700 markkaa ja 20,231 kpl. jälkimmäisen yhtiön osaketta niiden 100 markan suuruisesta nimellisarvosta, mutta kun päätöksen tekoon vaadittavaa määränemmistöä ei saatu kysymyksen ollessa kaupunginvaltuustossa esillä, asia raukesi, mistä oli ilmoitettava ⁵⁾ valtiovarainministeriölle.

Väkijuomaliiikkeen perustamista taka-Töölöön koskeva asia. Osakeyhtiö Alkoholiliike aktiebolagin hallintoneuvoston tiedusteltua väkijuomalain 8 §:n 6 kohdan mukaisesti kaupunginvaltuuston mielipidettä uuden väkijuomaliiikkeen avaamisesta taka-Töölössä valtuusto päätti ⁶⁾ antaa asiasta epäävän lausunnon.

Apulaissyöttäjien asettaminen. Kun rangaistusmääräyksestä toukokuun 25 p:nä 1934 annetun lain soveltaminen Helsingin kaupungin raastuvan-

¹⁾ Kvsto 8 p. toukok. 10 §. — ²⁾ S:n 8 p. toukok. 27 §. — ³⁾ S:n 27 p. helmik. 16 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. marrask. 24 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. syysk. 3 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. jouluk. 42 §.

oikeuden tuomiopiirissä Uudenmaan läänin maaherran asiasta hankkiman selvityksen mukaan oli tuottanut vaikeuksia ja ilmeisesti vaati sellaisten apulaissyöttäjien asettamista, joista säädetään lain 12 §:ssä, maaherra on oikeuskanslerille osoittamassaan kirjelmässä esittänyt ryhdyttäväksi sellaisiin toimenpiteisiin, että Helsingin poliisilaitoksen eri piirien komisariat määrättäisiin lain edellyttämässä tapauksissa toimimaan apulaissyöttäjinä. Oikeuskansleri oli ilmoittanut maaherralle olevansa puolestaan valmis antamaan tämän esittämät määräykset sekä ryhtymään toimiin tarpeellisiksi ehkä havaittavien ohjesääntöjen y. m. muutosten aikaansaamiseksi, mutta, ottaen huomioon, että komisarioiden määrääminen apulaissyöttäjiksi kuitenkin edellytti tarpeellisten varain myöntämistä heidän palkkaamiseksi, lähetti asiakirjat maistraatille saatettaviksi asianomaisten kaupungin viranomaisten tietoon sellaisia toimenpiteitä varten, joihin kaupungin puolelta katsottiin asiassa olevan aihetta.

Annettavassa lausunnossaan kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ ilmoittaa, että vaikka se, kuten oikeuskanslerikin sekä yhteinen raastuvanoikeus sen annettavassa lausunnossa olivat ilmoittaneet olevansa, oli sitä mieltä, ettei rangaistusmääräyksien tuomitseminen Helsingin kaupungin raastuvan-oikeuden tuomiopiirissä nykyiseen järjestelmään verraten olisi omiaan helpottamaan eikä yksinkertaistamaan vähäisten rikosjuttujen käsittelyä, kaupunki kuitenkin, jos oikeuskansleri piti välttämättömänä rangaistusmääräysjärjestelmän toimeenpanemista siellä, oli suostuvainen suorittamaan apulaissyöttäjien palkkaamiseksi 36,000 markkaa vuodessa. Samalla päätettiin, että kertomusvuoden syyttäjistön tilapäisen työvoiman määrärahaa tämän johdosta saisi ylittää 24,000 markkaa.

Uuden konttoriapulaisenviran perustamista toisen kaupunginvoudin konttoriin koskevan esityksen kaupunginvaltuusto epäsi ²⁾.

Rikostuomioiden toimeenpanokonttorin yksi palkkasääntöön merkitsemättömiin pysyväisiin virkoihin kuuluva ulosottoapulaisenvirka päätettiin ³⁾ lakkauttaa helmikuun 1 p:stä 1936 lukien.

Poliisilaitoksen rikospoliisiosaston sairaanhoitajattaren viran vakinaistamista koskeva esitys evättiin ⁴⁾.

Rakennustarkastuskonttorin työvoiman lisääminen. Koska rakennustoiminta kaupungissa kertomusvuonna osoitti niin suurta vilkastumista, että rakennustarkastuskonttori ei voinut tyydyttävällä tavalla työskennellä ilman lisätyövoimaa, kaupunginvaltuusto myönsi ⁵⁾ sekalaisten yleisten menojen pääluokkaan sisältyvistä yleisistä käyttövaroistaan 49,000 markkaa maistraatin käytettäväksi arkkitehti-valvojan ja insinööri-valvojan palkkaamiseksi konttoriin viideksi kuukaudeksi sekä insinööriylioppilaan palkkaamiseksi helpompain rakennustöiden valvontaa varten kiireimpänä työaikana kolmeksi kuukaudeksi ja arkkitehtiylioppilaan kahdeksi kuukaudeksi.

Uuden kanslistinviran perustaminen terveydenhoitolautakunnan toimistoon. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ perustaa v:n 1936 alusta terveydenhoitolautakunnan toimistoon, jossa vallitsi liiallinen työnpaljous, uuden 4 palkkaluokkaan kuuluvan kanslistinviran.

Uusien virkain perustaminen tuberkuloosihuoltotoimistoon. Tuberkuloosinvastustamistyön käytännöllistä järjestelyä harkitsemaan asetetun komitean ⁷⁾ tuberkuloosihuoltotoimiston toiminnan uudelleenjärjestelyä ja laa-

¹⁾ Kvsto 17 p. huhtik. 2 §. — ²⁾ Kvsto 30 p. lokak. 15 §. — ³⁾ S:n 20 p. marrask. 16 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. lokak. 24 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. toukok. 9 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. syysk. 13 §. — ⁷⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 220.

jentamista koskevan mietinnön mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ perustaa mainittuun toimistoon v:n 1936 alusta lukien 5 palkkaluokkaan kuuluvan laboratoriohoitajattarenviran ja 3 palkkaluokkaan kuuluvan laboratorioalihoitajattarenviran sekä toimiston polikliinillistä työtä varten samasta ajankohdasta lukien 5 palkkaluokan mukaisen osastonhoitajattarenviran ja kaksi 3 palkkaluokan mukaista alihoitajattarenvirkaa.

Kouluhammasklinikan virkain järjestely. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ muuttaa kouluhammasklinikan kaksi palkkasääntöön merkitsemättömään pysyväisten virkain ryhmään kuuluvaa avustavan assistentin virkaa v:n 1936 alusta 7 palkkaluokkaan kuuluviksi kouluhammaslääkärintviroiksi, ottaen huomioon, että niiden työ ja työaika olivat aivan samat kuin viimeksi mainittujen.

Eräiden kaupungin sairaalain virkain uudelleenjärjestely. Kaupunginvaltuusto suostui ³⁾ sellaisen siivoojan palkkaamiseen Marian sairaalaan, jonka lähimpänä tehtävänä olisi avustaa juuri sairaalasta päästettyjä köyhiä perheenäitejä heidän kotitoimissaan kirurgisen osaston kiertävän sairaanhoitajattaren osoitusten mukaisesti, oikeuttaen sairaalahallituksen tämän henkilön palkan suorittamiseksi maaliskuun 1 p:stä vuoden loppuun 8,050 markalla ylittämään mainitun sairaalan tilapäisen työvoiman määrärahaa.

Valtuusto päätti ⁴⁾ perustaa Marian sairaalan laboratorioon huhtikuun 1 p:stä lukien uuden 3 palkkaluokkaan luettavan alihoitajattarenviran. Viran palkkaamiseen kertomusvuonna tarvittava määräraha, 13,500 markkaa, osoitettiin uusien virkain palkkoihin sekä palkankorotuksiin valtuuston käytettäviksi varatuista varoista.

Kaupungin sairaalain hallituksen sitä välttämättömänä esitettyä valtuusto päätti ⁵⁾ v:n 1936 alusta lukien perustaa kaupungin sairaaloihin seuraavat uudet virat: Marian sairaalan lastenosastolle 9 palkkaluokkaan kuuluvan apulaislääkärintviran, 5 palkkaluokkaan kuuluvan kiertävän sairaanhoitajattaren viran ja kolme 3 palkkaluokkaan kuuluvaa alihoitajattarenvirkaa; kulkutautisairaalaan 4 palkkaluokan mukaisen autonkuljettajanviran sekä kaksi palvelijan-, yhden pesuapulaisen- ja kaksi siivoojanvirkaa, jotka luettaisiin palkkasääntöön merkitsemättömään pysyväisten virkain ryhmään; Kivelän sairaalan melisairaiden osastolle 12 palkkaluokkaan luettavan alilääkärintviran, röntgenosastolle 9 palkkaluokkaan luettavan apulaislääkärintviran, joka kuitenkin myöhemmin päätettiin ⁶⁾ v:n 1936 alusta lukien muuttaa 12 palkkaluokkaan kuuluvaksi alilääkärintviraksi, poliklinikkaan 9 palkkaluokkaan kuuluvan apulaislääkärintviran, sisätautien osastolle 12 palkkaluokkaan kuuluvan alilääkärintviran sekä samaan sairaalaan vielä kuusi osastonhoitajattaren, yhden kiertävän sairaanhoitajattaren ja yhden oppilaskodin hoitajattaren viran, jotka luettaisiin 5 palkkaluokkaan, kaksi toista alihoitajattaren- ja kolme ovenvartijanvirkaa, jotka luettaisiin 3 palkkaluokkaan, 2 palkkaluokkaan kuuluvan puhelimenhoitajanviran ja 6 palkkaluokan mukaisen konemestarinviran sekä seitsemäntoista siivoojan-, kaksi kylvettäjän-, yhden keittäjän-, kaksi palvelijan-, kaksi pesuapulaisen- ja kaksi renginvirkaa, jotka kuuluisivat palkkasääntöön merkitsemättömään pysyväisten virkain ryhmään; Nikkilän sairaalaan 5 palkkaluokan mukaiset yhden perhehoidon hoitajattaren ja yhden perhehoidon hoitajan virat ja 2 palkkaluokan mukaisen varastonhoitajattaren apulaisen viran sekä yhden

¹⁾ Kvsto 30 p. lokak. 20 §. — ²⁾ S:n 18 p. syysk. 12 §. — ³⁾ S:n 13 p. helmik. 15 §. —

⁴⁾ S:n 27 p. maalisk. 23 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. toukok. 16 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. jouluk. 27 §.

siivoojan-, yhden puhelimenhoitajan- ja yhden lämmittäjänviran, jotka luettaisiin palkkasääntöön merkitsemättömäin pysyväisten virkain ryhmään; sekä tuberkuloosisairaalaan 4 palkkaluokan mukaisen työmestarinviran.

Lisäksi valtuusto päätti ¹⁾ samasta ajankohdasta lukien lakkauttaa Marian sairaalan yhden oppilaskodin kodinhoitajattarenviran, kulkutautisairaalan yhden renginviran, Kivelän sairaalan yhden apulaislääkäri-, yhden desinfiointsijan- ja kaksi portinvartijanvirkaa sekä Nikkilän sairaalan yhden 4 palkkaluokkaan kuuluvan perhehoidon hoitajan viran.

Vielä valtuusto päätti ¹⁾, että Kivelän sairaalassa työskentelevän työnjohtajan virka oli luettava mielisairaiden osaston hoitohenkilökunnan virkoihin kuuluvaksi.

Koska Marian sairaalasta aiottiin siirtää kymmenen toisen vuoden oppilasta Kivelän sairaalaan, valtuusto päätti ²⁾ v:n 1936 alusta lukien perustaa Marian sairaalaan kahdeksan uutta 3 palkkaluokan mukaista alihoitajattarenvirkaa ja samanaikaisesti lakkauttaa kymmenen Kivelän sairaalan sisätautien osaston samanlaista virkaa.

Kaupungin sairaanhoitajatarkoulun uudelleenjärjestely. Sairaalan hallituksen otettua uudelleen käsittelyn alaiseksi kysymyksen kaupungin sairaanhoitajatarkoulun tarpeellisuudesta ja hyödystä ³⁾, tultiin jälleen sellaiseen tulokseen, että kaupungin olisi edelleen ylläpidettävä sairaanhoitajatarkoulua, koska siitä oli sille sekä taloudellista etua että muutakin hyötyä, sen oppilaita voitiin näet käyttää apuna kaupungin sairaaloissa, mutta että tämän toiminnan laajennuttua nykyiselleen oli tähän saakka Marian sairaalaan sidottu ja tämän sairaalan ylihoitajattaren omien tehtäviensä ohella valvoma koulu välttämättä järjestettävä uudelleen itsenäiseksi laitokseksi.

Sitemmin kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾:

hyväksyä sairaalan hallituksen tätä varten asettaman komitean edellä mainitun epäkohdan korjaamista silmälläpitäen laatiman ehdotuksen Helsingin kaupungin sairaanhoitajatarkoulun johtosäännöksi ⁵⁾ kaupunginhallituksen siihen ehdottamin muutoksin;

muuttaa nykyisen, tuberkuloosisairaalassa toimivan valmistavan sairaanhoitajatarkoulun johtajattarenviran v:n 1936 alusta lukien Helsingin kaupungin sairaanhoitajatarkoulun johtajattarenviraksi, pysyttäen sen 8 palkkaluokassa; sekä

perustaa sairaanhoitajatarkouluun samoin v:n 1936 alusta lukien 7 palkkaluokkaan ja II kielitaitoluokkaan luettavan apulaisjohtajattarenviran.

Eräiden lastentarhain toimien järjestely. Kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ v:n 1936 alusta perustaa Kallion suomalaiseen lastentarhaan sekä Päiväkoti, Valkama, Solhällä ja Bertha-Maria hemmet nimisiin lastentarhoihin, jotka kaikki olivat erikoisen suuria, kuhunkin yhden uuden eli siis kolmannen aputyöntoimen.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ lakkauttaa v:n 1936 alusta lukien Rauhalan lastentarhan koululasten päiväkodin lakkauttamisen vuoksi tarpeettomaksi käyneen lastenhoitajatoimen ja perustaa sen tilalle koulun kokopäivänosastolle aputyöntoimen sekä oikeuttaa lastentarhain johtokunnan käyttämään lastenhoitajaa varten mainitun vuoden talousarvioon otettua palkkamäärärahaa aputyön palkkaamiseen.

¹⁾ Kvsto 8 p. toukok. 16 §. — ²⁾ S:n 29 p. toukok. 18 §. — ³⁾ Ks. v:n 1932 kert. s. 282. — ⁴⁾ Kvsto 30 p. lokak. 8 § ja kvston pain. asiakirj. n:o 12. — ⁵⁾ Ks. Kunnall. asetuskok. s. 36. — ⁶⁾ Kvsto 18 p. syysk. 15 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. jouluk. 22 §.

Korttelin n:o 178 yöpartijatoimen lakkauttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ tammikuun 1 p:stä 1936 lakkauttaa 14,400 markan vuosi-palkkaisista, palkkasääntöön merkitsemättömiin pysyväisiin virkoihin kuuluvista kiinteistötoimiston talo-osaston kahdesta Munkkisaaren korttelin n:o 178 yöpartijatoimista toisen, jonka tehtävät sen haltijan saatua virkaeron oli annettu Suomen vartioimis- ja sulkemisosakeyhtiölle.

Eräiden kansanpuistojen kaitsijan virkain saattamiseksi vakinaiselle kannalle kaupunginvaltuusto päätti²⁾ perustaa v:n 1936 alusta lukien kolme uutta 5 palkkaluokkaan ja V kielitaitoluokkaan kuuluvaa kansanpuistojen kaitsijan virkaa, joiden haltijain toimipaikkoina toistaiseksi olisivat Lauttasaari, Pihlajasaari ja Kivinokka, sekä oikeuttaa kiinteistölautakunnan nimittämään virkoihin niitä avoimiksi julistamatta entiset kaitsijat A. R. Häggin, B. W. Bergenströmin ja E. Öhmanin.

Eräiden rakennustoimiston katurakennusosaston virkain vakinaistaminen. Rakennustoimiston katurakennusosastolle jo useampia vuosia sitten tilapäisesti palkattujen piiri-insinööri H. A. Relanderin ja apulaisinsinööri P. Hymanderin sekä toimistoapulaisten C. Lindgrenin ja G. Engblomin hoitamien luonteeltaan pysyväisten toimien vakinaistamiseksi kaupunginvaltuusto päätti³⁾ perustaa mainitulle osastolle tammikuun 1 p:stä 1936 lukien vakinaisen 14 palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan piiri-insinöörinviran, 13 palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan apulaisinsinöörinviran sekä kaksi 3 palkkaluokkaan ja V kielitaitoluokkaan kuuluvaa toimistoapulaisenvirkaa, mitkä yleisten töiden lautakunta oikeutettiin täyttämään niitä haettaviksi julistamatta.

Eroamisvelvollisen viranhaltijan oikeus pysyä virassaan. Lastentarhain tarkastaja S. Warheenmaa, joka heinäkuun 18 p:nä täytti 67 vuotta, oikeutettiin⁴⁾ edelleen hoitamaan virkaansa kertomusvuoden loppuun.

Kahden Kivelän sairaalan toimenhaltijan irtisanomisen peruuttamista koskevaa Helsingin kaupungin toimen- ja viranhaltijain yhdistyksen esitystä ei otettu⁵⁾ asiallisesti käsiteltäväksi.

Revisionikonttorin reviisorinvirka. Kaupunginvaltuusto määräsi⁶⁾ filosofianmaisteri O. Wiherheimon, joka sairaslomasijaisena oli hoitanut kyseistä virkaa, viransijaisena hoitamaan haltijansa kuoltua avoimeksi tullutta revisionikonttorin reviisorinvirkaa syyskuun 10 p:stä lähtien siksi kuin virka vakinaisesti täytettiin, oikeuttaen hänet viransijaisuusajalta saamaan viran pohjapalkan. Myöhemmin kaupunginvaltuusto valitsi⁷⁾ revisionikonttorin reviisoriksi konttorin avustavan reviisorin Y. Vehmersalon.

Maistraatin kunnallisneuvosmieheksi valittiin⁸⁾ arkkitehti E. Forsman.

Raastuanoikeuden nuoremmiksi oikeusneuvosmiehiksi valittiin toinen kaupunginviskaali K. Fröjdman⁹⁾, siviilinoitaari K. H. Herrmann¹⁰⁾, pormestari N. M. Luukanen¹¹⁾ ja rikosasiainnotaari H. O. Hedman¹²⁾.

Asuntotarkastajanviran väliaikainen hoitaminen. Kaupunginvaltuusto määräsi¹³⁾ avustavan asuntotarkastajan K. Rytkösen, jonka kaupunginhallitus oli määrännyt hoitamaan haltijansa kuoleman johdosta avoimeksi joutunutta asuntotarkastajanvirkaa kesäkuun 12 p:ään saakka, edelleen toistaiseksi hoitamaan kyseistä virkaa.

¹⁾ Kvsto 9 p. lokak. 16 §. — ²⁾ S:n 18 p. syysk. 10 §. — ³⁾ S:n 29 p. toukok. 15 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. huhtik. 20 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. maalisk. 25 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. lokak. 15 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. jouluk. 14 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. syysk. 7 §. — ⁹⁾ S:n 13 p. helmik. 4 §. — ¹⁰⁾ S:n 27 p. maalisk. 8 §. — ¹¹⁾ S:n 17 p. huhtik. 5 §. — ¹²⁾ S:n 20 p. marrask. 9 §. — ¹³⁾ S:n 29 p. toukok. 17 §.

Kahteen kaupungin ammattientarkastajan virkaan valittiin¹⁾ virkain siihenastiset haltijat ammattientarkastajat S. H. Lehmuskallio ja E. Sundbäck helmikuun 1 p:stä lukien.

Toisen kaupunginlääkäriin viran täyttäminen. Merkittiin tiedoksi²⁾, että Uudenmaan läänin maaherra oli lähettänyt kaupunginhallitukselle valtioneuvoston marraskuun 29 p:nä 1934 lääketieteellisensiaatti O. Elolle antaman valtakirjan toisen kaupunginlääkäriin virkaan³⁾.

Lastenvalvojanvirka. Lastenvalvoja R. G. Kallia vapautettiin⁴⁾ pyynnöstä virastaan maaliskuun 5 p:stä lukien. Sittemmin valittiin⁵⁾ virkaan hovioikeudenauskultantti J. Kunnas, minkä vaalin raastuvanoikeus huhtikuun 24 p:nä hyväksyi. Kunnes hän saattoi ryhtyä virkaa hoitamaan määrättiin v. t. lastenvalvojaksi huhtikuun 1 p:stä lukien virkaa jo jonkun aikaa hoitanut varatuomari L. Orispää, jolle määräykselle pyydettiin raastuvanoikeuden hyväksyminen.

Suomenkielisten kansakoulujen tarkastajat. Suomenkielisten kansakoulujen ensimmäiselle tarkastajalle M. Pesoselle myönnettiin⁶⁾ hänen sitä anottuaan ero virastaan elokuun 1 p:stä lukien, jolloin hän täytti 67 vuotta, päättäen samalla antaa hänelle mainittuna päivänä erokirja. Virkaan valittiin⁷⁾ sittemmin filosofiantohtori A. I. Huuskonen. Kouluhallituksen ilmoitettua syyskuun 27 p:nä hyväksyneensä vaalin tohtori Huuskoselle päätettiin⁸⁾ antaa valtakirja mainittuun virkaan. Lokakuun 1 p:stä lukien siksi kuin hän saattoi ottaa viran vastaan valtuusto määräsi⁹⁾ sitä hoitamaan sen entisen haltijan kouluneuvos M. Pesosen, joka oli valittu sitä hoitamaan syyskuun loppuun, minkä määräyksen kouluhallitus marraskuun 29 p:nä hyväksyi¹⁰⁾.

Suomenkielisten kansakoulujen toisen tarkastajan virkaan valittiin¹¹⁾ kansakoulutarkastaja, filosofianmaisteri A. V. Saarensivu. Kouluhallituksen hyväksyttyä vaalin maaliskuun 29 p:nä, kaupunginvaltuusto päätti¹²⁾ antaa hänelle valtakirjan virkaan, ottaen huomioon, että korkein hallinto-oikeus eräessä valitusasiassa äskettäin antamassaan päätöksessä oli asettunut sellaiselle kannalle, että valtion viranomaisen oli kaupunkien kansakoulutarkastajain nimittämisessä osallisena¹³⁾. Tarkastaja Saarensivun ilmoitettua voitansa ottaa viran vastaan vasta toukokuun 1 p:nä valtuusto määräsi¹⁴⁾ viran siihenastisen v. t. hoitajan filosofiantohtori R. Engelbergin, jonka virkamääräys päättyi maaliskuun 15 p:nä, hoitamaan virkaa siitä lähtien toistaiseksi ja kunnes viran vakainainen haltija voi ottaa sen vastaan. Viimeksi mainitulle päätökselle päätettiin hakea kouluhallituksen hyväksyminen¹⁵⁾.

Myönnetyt virkavapaudet. Myöskin kansanedustajana olevalle rahatoimenjohtaja J. Helolle myönnettiin¹⁶⁾ osittaista virkavapautta eduskunnan v:n 1935 kevälistuntokauden loppuun velvollisuuksin ja oikeuksin ottaa osaa rahatoimenjohtajan hoidettavien asiain käsittelyyn kaupunginjohtajan kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Reviisori B. A. Hellmerille myönnettiin¹⁷⁾ yhden kuukauden jatkettu sairausloma huhtikuun 9 p:stä lukien sekä myöhemmin vielä toukokuun 9 p:stä 31 p:ään viransijaisenaan filosofianmaisteri O. Wiherheimo.

1) Kvsto 27 p. maalisk. 9 §. — 2) S:n 23 p. tammik. 2 §. — 3) Vrt. v:n 1934 kert. s. 88. — 4) Kvsto 23 p. tammik. 31 §. — 5) S:n 17 p. huhtik. 6 ja 19 § sekä 8 p. toukok. 6 §. — 6) S:n 8 p. toukok. 23 §. — 7) S:n 28 p. elok. 21 §. — 8) S:n 30 p. lokak. 1 §. — 9) S:n 9 p. lokak. 27 §. — 10) S:n 18 p. jouluk. 13 §. — 11) S:n 13 p. helmik. 5 §. — 12) S:n 17 p. huhtik. 7 §. — 13) Vrt. tämän kert. s. 72. — 14) Kvsto 27 p. maalisk. 22 §. — 15) Ks. tämän kert. s. 211. — 16) Kvsto 13 p. helmik. 9 §. — 17) S:n 17 p. huhtik. 23 § ja 29 p. toukok. 22 §.

Aluelääkäri R. Forsiukselle myönnettiin ¹⁾ jatkettua sairauslomaa loka-kuun 9 p:stä saman kuukauden loppuun viransijaisena lääketieteenlisen- siaatti S. Stenius.

Kaupunginvaltuusto myönsi ²⁾ aluelääkäri H. Roosille jatkettua sairauslomaa v:n 1934 joulukuun ajaksi viransijaisenaan edelleen lääketieteenlisen- siaatti W. Grönholm.

Sairaalatarkastaja G. Palanderille myönnettiin ³⁾ jatkettua sairauslomaa tammikuun ajaksi, määräten sairaalain tiliviraston kamreeri V. Kerkkänen oman virkansa ohella mainittuna aikana hoitamaan sairaalatarkastajan virkaa.

Sotaväen ravinto- sekä rehu- ja kuivikeannokset. Uudenmaan läänin maaherran pyydettyä kaupunginvaltuuston lausuntoa sotalaitoksen tarpei- siin rauhan aikana annettavia luontoissuorituksia koskevan lain määräämien ravinto- sekä rehu- ja kuivikeannoksien hinnoituksesta valtuusto majoitus- lautakunnan ehdotuksesta ja sen laatimien laskelmain mukaisesti päätti ⁴⁾ ehdottaa, että miehen päivittäisen perusravintoannoksen hinnaksi v. 1936 määrättäisiin 6: 29 markkaa eli, kun lisätään käteisvarat, 31 penniä, yhteensä 6: 60 markkaa, mistä aamuteen korvaukseksi 1: 65 markkaa, lounaan 2: 64 markkaa ja päivällisen 2: 31 markkaa, sekä hevosen päivit- täisen perusrehu- ja kuivikeannoksen hinnaksi 10 markkaa, jota paitsi, sen varalta että muita kuin perusrehuannoksia käytettäisiin, oli laskettu annos- ten hinnat erikseen ratsu- ja kuormahevosia varten.

Kansalaisoikeudet. 115 tapauksessa kaupunginvaltuusto puolsi ja 7 tapauksessa ehdotti evättäviksi anomuksia ⁵⁾, jotka koskivat Suomen kansa- laisoikeuksien myöntämistä; 1 tällaisesta anomuksesta valtuusto ei katsonut asiakseen antaa lausuntoa. Ensinmainituista tapauksista 42 koski ent. Venäjän, 22 Saksan, 16 Ruotsin, 7 Viron, 5 Pohjois-Amerikan yhdysvaltain, 5 Puolan, 5 Tanskan, 4 Latvian, 4 Tsekkoslovakian, 2 Alankomaiden, 2 Sveitsin ja 1 Norjan kansalaisia.

Väkijuomain anniskelu-oikeudet. Kertomusvuoden varrella sille lausun- non antamista varten esitetyistä 21 väkijuomain anniskelu-oikeuksia koske- vasta anomuksesta kaupunginvaltuusto päätti ⁶⁾ 6 tapauksessa puoltaa jo myönnettyjen oikeuksien pysyttämistä ennallaan, 4 tapauksessa lisättyjen ja 5 tapauksessa uusien oikeuksien myöntämistä mutta 6 tapauksessa ehdottaa mainittujen oikeuksien myöntämistä koskevat anomukset evättäviksi.

Elinkeino-oikeudet. 8 tapauksessa kaupunginvaltuusto antoi ⁷⁾ puoltavan ja 4 tapauksessa epäävän lausunnon ulkomaalaisten anomuksista, jotka koskivat oikeutta elinkeinon harjoittamiseen kaupungissa.

Valtuusto päätti ⁸⁾ ilmoittaa maistraatille, ettei sillä ollut mitään muis- tuttamista 2 liikkeen räjähdysaineiden myynnin johtoa koskevaan anomuk- seen myöntymistä vastaan.

¹⁾ Kvsto 9 p. lokak. 23 §; vrt. myös tämän kert. s. 40, 47 ja 209. — ²⁾ Kvsto 23 p. tammik. 32 §; vrt. myös v:n 1934 kert. s. 88 ja 212 ja tämän kert. s. 147. — ³⁾ Kvsto 23 p. tammik. 30 §; vrt. v:n 1934 kert. s. 212. — ⁴⁾ Kvsto 20 p. marrask. 5 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. tammik. 3 §, 13 p. helmik. 3 §, 27 p. helmik. 5 §, 27 p. maalisk. 6 §, 17 p. huhtik. 3 §, 8 p. toukok. 7 §, 29 p. toukok. 6 §, 19 p. kesäk. 6 §, 28 p. elok. 3 §, 18 p. syysk. 5 §, 9 p. lokak. 2 §, 30 p. lokak. 2 §, 20 p. marrask. 7 §, 4 p. jouluk. 3 § ja 18 p. jouluk. 14 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. tammik. 36 §, 27 p. maalisk. 16 §, 17 p. huhtik. 27 §, 8 p. toukok. 32 §, 29 p. toukok. 24 §, 19 p. kesäk. 29 ja 33 §, 18 p. syysk. 23 §, 30 p. lokak. 29 § ja 18 p. jouluk. 27 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. tammik. 4 §, 8 p. toukok. 8 §, 19 p. kesäk. 7 §, 9 p. lokak. 3 § ja 20 p. marrask. 8 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. maalisk. 7 § ja 19 p. kesäk. 9 §.

Poliisimestaria sekä kaupunginhallitusta kuultuaan valtuusto päätti ¹⁾ myöntyä 106 liikkeen talousspriin myyntilupa-anomuksiin, jolloin 3 luvista myönnettiin olemaan voimassa kesäkuun 1 p:ään 1936 ja 103 kesäkuun 1 p:ään 1937.

1 myrkyllisten preparaattien valmistusoikeutta koskevasta anomuksesta valtuusto antoi ²⁾ puoltavan lausunnon.

Valtuustolla ei ollut mitään muistuttamista toiseen myöntymistä vastaan 2 huutokauppaliikkeen harjoittamisoikeutta koskevasta anomuksesta ³⁾ mutta toista niistä se sitä vastoin ei katsonut voivansa puoltaa.

Työnvälityksen harjoittamislupa. Kaupunginvaltuusto päätti antaa puoltavan lausunnon Helsingin taloustyöntekijäin yhdistyksen ⁴⁾ anomuksesta saada harjoittaa työnvälitystä yhdistyksen ylläpitämän Taloustyöntekijäin kodin yhteydessä mutta sitä vastoin epäävän Vapaan Työväen liiton Helsingin osaston ⁵⁾ anomuksesta maksuttoman työnvälityksen harjoittamisesta yhdistyksen omain jäsenten keskuudessa.

Oikeus kiinteistön omistamiseen. Kaupunginvaltuusto puolsi ⁶⁾ 1 ulkomaalaisten oikeutta kiinteistön omistamiseen ja hallitsemiseen kaupungissa koskevaa anomusta.

Holhouslautakunnan puheenjohtajan vaalia koskeva ehdotus. Raastuvan-oikeus ilmoitti marraskuun 29 p:nä määräneensä holhouslautakunnan puheenjohtajaksi v:ksi 1936—39 kaupunginvaltuuston ehdottaman hallintoneuvos K. A. Kairan ⁷⁾.

Tilintarkastajain vaali. Sedmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin v:n 1935 tilien tarkastajiksi valittiin ⁸⁾ kamreeri S. Ehrstedt ja kirjaltaja K. F. Hellgren sekä heidän varamiehikseen metallityöntekijä G. Andersson ja pankinvirkailija B. Armfelt.

Vuositilintarkastajain vaali. Kaupungin v:n 1935 hallinnon ja tilien tarkastajiksi valittiin ⁹⁾ toimittaja A. Aalto, dosentti V. Annala, toimistonjohtaja A. Edberg, pankinjohtaja W. Evers, pankinkamreeri V. Hougberg, taloudenhoitaja A. Lassila, toimittaja E. Lähde, osastonhoitaja A. Ruokosalmi, toimittaja E. Sarkia, konttoripäällikkö F. Smedberg, toimistonjohtaja R. Tuhti ja pankinkamreeri T. H. Wilppula sekä tilintarkastajain varamieheksi konttoristi V. Aronen, pankinprokuristi B. Halleen, pankinjohtaja Hj. Hultin, professori K. Kauppi, toimittaja K. Kukkonen, varastomies N. Lehto, lehtori E. Malmberg, asiamies R. Paasio, asianajaja R. Rönholm, professori H. Schybergson, pankinjohtaja S. Selin ja konttoristi M. Sinisalo.

Kaupungin kiinteän omaisuuden katselmusmieheksi valittiin ¹⁰⁾ insinööri J. I. Packalén-vainajan tilalle insinööri T. R. Vähäkallio.

Hallitusten ja lautakuntain y. m. täydentäminen. Kaupungin irtaimen omaisuuden inventtaajaksi valittiin ¹¹⁾ kamreeri V. Apajalahti-vainajan tilalle johtaja S. Salomaa.

Holhouslautakunnan uudeksi jäseneksi valittiin ¹²⁾, hallintoneuvos P. A. Rikbergin pyydettyä viitaten korkeaan ikäänsä vapautusta sen jäsenyydestä, v:ksi 1936 ja 1937 oikeusneuvos O. Möller.

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan jäseneksi filosofiantohtori E. Railon tilalle, jolle pyynnöstään myönnettiin ¹³⁾ vapautus johtokunnan

¹⁾ Kvsto 13 p. helmik. 27 §, 27 p. maalisk. 33 §, 8 p. toukok. 31 §, 29 p. toukok. 25 §, 19 p. kesäk. 30 §, 28 p. elok. 28 §, 18 p. syysk. 24 §, 9 p. lokak. 33 §, 30 p. lokak. 30 § ja 20 p. marrask. 28 §. — ²⁾ S:n 19 p. kesäk. 8 §. — ³⁾ S:n 23 p. tammik. 5 § ja 19 p. kesäk. 10 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. jouluk. 5 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. huhtik. 4 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. jouluk. 2 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. marrask. 10 §. ja 18 p. jouluk. 8 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. elok. 26 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. tammik. 3 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. kesäk. 11 §. — ¹¹⁾ S:n 20 p. marrask. 14 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. jouluk. 9 §. — ¹³⁾ S:n 18 p. syysk. 19 §.

jäsenyydestä, valittiin v:n 1936 lopussa päättyväksi toimikaudeksi vt Viherjuuri.

Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntaan valittiin ¹⁾ toimittaja A. Åhlström-vainajan tilalle toimittaja K.-A. Fagerholm.

Lastentarhain johtokunnan jäsenen rouva I. Rainion anottua paikkakunnalta muuton takia vapautusta sanotusta tehtävästään maaliskuun 1 p:stä lukien valittiin ²⁾ hänen tilalleen opettajatar L. Salovaara.

Kaupunginhallituksen jäseniksi v:ksi 1935 valittiin ³⁾ vtt Estlander, Rydman, Räisänen, Salovaara, Suolahti, C. Sundström, Tulenheimo ja Udd sekä valtuuston varajäsen Nybergh.

Hallitusten ja lautakuntain jäsenten vaali. Kaupungin hallitusten ja lautakuntain puheenjohtajiksi, varapuheenjohtajiksi, jäseniksi, varajäseniksi y. m. valittiin ⁴⁾ seuraavaksi toimikaudeksi alla mainitut henkilöt:

kaupunginvaltuuston vaalilautakuntaan: jäseniksi ylikamreeri K. Kivialho, toimittaja A. E. Leino ja pankinvirkailija A. E. Monnberg sekä varajäseniksi toimistonjohtaja K. Huhtala, insinööri E. Lucander ja toimistonjohtaja R. Tuhti;

kaupungin irtaimen omaisuuden inventtaajiksi: maalarimestari H. A. Bergström, ylikonemestari R. Forsbom, konttoripäällikkö K. E. Grönlund, rouva E. Hämäläinen, kirjaltaja A. Karvosenoja, seppä K. Linnamaa, toimittaja J. Raitio, johtaja S. Salomaa, insinööri B. Svedlin, kansakoulunopettaja J. A. Tarpila, kirjeenkantaja B. Väisänen ja lautatarhantöntekijä J. H. Väätäinen;

kaupungin kiinteän omaisuuden katselmusmiehiksi: tullipäällysmies A. Forsström, apulaisammattientarkastaja S. Kurkinen, maalarina K. Ollila, rakennusmestari G. Welroos ja insinööri T. R. Vähäkallio;

kaupunginkassan tarkastusmiehiksi: kamreeri V. Hougberg ja konttoristi E. Jokinen sekä varalle pankinvirkailija B. Armfelt ja varastotyöntekijä V. T. Jussila;

taksoituslautakuntaan: jäseniksi toimitusjohtaja E. von Bonsdorff, sihteeri B. von Fieandt, maalarimestari A. Haanoja, isännöitsijä L. Hagert, kirjapainonjohtaja A. Josefsson, sähkömonttööri E. Kulmala, kirjelijittelijä K. V. Lampenius, rouva L. Lehto, kutoja O. Leinonen, kirvesmies V. Liljeqvist, putkityöntekijä K. Lindgrén, verotusvalmistelukunnan puheenjohtaja A. Linturi, johtaja J. Louhivaara, liikemies U. Merilinna, liikennetarkastaja H. Mustonen, sähkötyöntekijä T. Mutikainen, kauppaneuvos A. F. Nyman, lautatarhantöntekijä V. A. Puska, konttoripäällikkö G. Pätynen, varatuomari U. Rusk ja hovioikeudenauskultantti W. W. Wirtanen;

tutkijalautakuntaan: jäseniksi autonkuljettaja K. Altti, protokollasihteeri G. W. Boijer, professori K. Kauppi, johtaja K. M. Lassila, johtaja R. Laurén, hydrograafi T. Olin, kirjaltaja E. Pihl ja eristäjä K. R. Saarnijärvi;

julkisivupiirustusten tarkastustoimikuntaan: jäseniksi professori O. Tarrant ja työnvälitysneuvoja T. Uski;

palotoimikuntaan: jäseniksi metallityöntekijä Hj. Blomqvist, insinööri E. Lucander, filosofiantohtori B. Nybergh, toimistopäällikkö L. Pesonen ja työntekijä H. Puukko;

kaupungin sairaalain hallitukseen: jäseniksi rakennusmestari P. Astikainen, professori S. A. Brofeldt, ensimmäinen kaupunginlääkäri F. Hisinger,

¹⁾ Kvsto 9 p. tammik. 4 §. — ²⁾ S:n 27 p. maalisk. 26 §. — ³⁾ S:n 9 p. tammik. 3 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. jouluk. 3, 4 ja 5 §.

lääketieteenlisensiaatti T. V. Jääskeläinen, dosentti F. Langenskiöld, filosofiantohtori B. Nybergh, toimittaja A. Pohjanmaa ja lääketieteen- ja kirurgiantohtori E. Suolahti, minkä ohessa valittiin puheenjohtajaksi dosentti Langenskiöld ja varapuheenjohtajaksi tohtori Suolahti;

oikeusaputoimiston johtokuntaan: jäseniksi asianajaja N. Aronen, apulaistullitarkastaja O. W. Johansson, oikeusneuvosmies G. Leopold sekä asianajajat S. T. Mannermaa ja E. Tulenheimo;

työvälytystoimiston johtokuntaan: puheenjohtajaksi asianajaja E. Tulenheimo ja varapuheenjohtajaksi työnjohtaja K. Hiltunen sekä jäseniksi johtaja W. Korhonen ja insinööri M. Muoniovaara työnantajain edustajina ja järjestösihteeri L. Mikkonen ja eristäjä K. R. Saarnijärvi työntekijäin edustajina, ja varajäseniksi kamreeri O. Tiderman työnantajain ja toimitsija T. Bryggari työntekijäin edustajana;

urheilulautakuntaan: jäseniksi kauppatieteidenkandidaatti O. Fellman, toimittaja V. Koivula, lääketieteenlisensiaatit L. Tanner ja U. Tötterman sekä pankinkamreeri T. H. Wilppula;

suomenkielisen työväenopiston johtokuntaan: jäseniksi kauppatietekustaja P. Kivi, lastensuojelun toimitusjohtaja R. Liukkonen, kivityöntekijä O. Nuutinen, liittosihteeri P. Railo, sihteeri K. N. Rauhala ja pastori J. Waltasaari sekä varajäseniksi rouva A. Lehtokoski ja lehtori B. Malmio;

ruotsinkielisen työväenopiston johtokuntaan: jäseniksi tullivartija B. Engman, kähertäjä M. Fager, toimittaja K.-A. Fagerholm, filosofiantohtori J. af Forselles, arkkitehti S. Lagerborg-Stenius ja lehtori A. Mickwitz sekä varajäseniksi järjestösihteeri G. Andersson ja varatuomari B. Planting;

kotitalouslautakuntaan: puheenjohtajaksi tarkastaja M. Sillanpää sekä jäseniksi rouvat H. Brander ja H. Gebhard, arkkitehti S. Lagerborg-Stenius ja rouva M. Mutikainen;

lastentarhain johtokuntaan: jäseniksi liikeapulainen M. Grönvik, rouva T. Hanemann, lääketieteenlisensiaatti N. Jännes, rouva T. Oksanen, opettaja L. Salovaara, lastentarhanopettaja S. Siirala ja kirkkoherra E. Wirén, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin kirkkoherra Wirén ja varapuheenjohtajaksi lääketieteenlisensiaatti Jännes;

Sedmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin johtokuntaan: jäseniksi arkkitehti S. Lagerborg-Stenius ja rouva H. Valta;

kaupunginkirjaston johtokuntaan: jäseniksi konttoristi V. Aronen, ylikirjastonhoitaja A. H. Bergholm, rouva E. Peräläinen, professori H. E. Pipping ja toimistonjohtaja H. Renqvist;

kaupunginmuseon johtokuntaan: jäseniksi professori A. Hämäläinen intendentti T. Stjernschantz ja professori V. Voionmaa;

musiikkilautakuntaan: jäseniksi rouva E. von Frenckell, kirjaltaja S. Leino, johtaja H. Ramsay, lääketieteen- ja kirurgiantohtori E. Suolahti ja asianajaja T. Sventorzetski;

kiinteistölautakuntaan: puheenjohtajaksi toimistonjohtaja Y. Harvia sekä jäseniksi veturinkuljettaja F. B. Gröndahl, johtaja J. Hellstén, toimistonjohtaja K. Huhtala, järjestösihteeri E. Sallila, johtaja T. Salmio, insinööri E. von Schantz, lasinhioja O. Turunen ja arkkitehti V. Vähäkallio.

yleisten töiden lautakuntaan: puheenjohtajaksi johtaja G. K. Bergman sekä jäseniksi oikeusneuvosmies K. Furuholm, pankinjohtaja T. Grotenfelt, toimittaja J. E. Huttunen, sähkötyöntekijä O. Oksanen, professori O. Tarnanne ja insinööri T. R. Vähäkallio;

puhtaanapitolautakuntaan: puheenjohtajaksi toimittaja A. Aalto sekä jäseniksi johtaja J. Hellstén, seppä K. Kaukonen, pankinvirkailija A. E. Monnberg, ylijohdaja Y. Sadeniemi, pankinjohtaja V. Sipi ja valaja A. Valta;

satamalautakuntaan: puheenjohtajaksi kauppaneuvos I. Lindfors sekä jäseniksi vahtimestari U. Ilmanen, filosofiantohtori P. Korpisaari, asianajaja G. Norrmén, työntekijä A. Numminen, vuorineuvos K. A. Paloheimo ja johtaja H. Ramsay;

teurastamolautakuntaan: puheenjohtajaksi kauppaneuvos S. A. Hohenthal ja jäseniksi kaupungineläinlääkäri W. Ehrström, toimittaja A. E. Leino, osastonjohtaja F. Moisala ja pankinvirkailija A. E. Monnberg; sekä

kaupungin teknillisten laitosten hallitukseen: jäseniksi järjestösihteeri L. Mikkonen, seppä Y. Salo, insinöörit E. von Schantz ja E. Schröder sekä professori B. Wuolle, minkä ohessa puheenjohtajaksi valittiin professori Wuolle ja varapuheenjohtajaksi järjestösihteeri Mikkonen;

Jäsenten valitseminen Helsingin tulo- ja omaisuusverolautakuntaan. Uudenmaan läänin maaherran määrättyä Helsingin kaupungin tulo- ja omaisuusverolautakunnan jäsenmäärän seuraavaksi toimikaudeksi puheenjohtajaa lukuunottamatta kahdeksaksi, kaupunginvaltuusto valitsi ¹⁾ omasta puolestaan mainitun lautakunnan varsinaisiksi jäseniksi sihteeri B. von Fieandt, kirjaltaja A. Karvosenojan, varastomies N. Lehdon ja johtaja J. Louhivaaran sekä sen varajäseniksi asiamies V. Ahteen, konttoripäällikkö G. Pätysen, asessori E. Stigzeliuksen ja asiamies M. Tammilehdon.

Sosiaalilautakunnan asettamista koskeva vtn Sundströmin y. m. aloite lähetettiin ²⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Jäsenten valitseminen yksityisten laitosten hallituksiin. Taideteollisuuskeskuskoulun johtokunnan jäseniksi valittiin ³⁾ seuraavaksi toimikaudeksi arkkitehti V. Jung ja toimittaja Y. Räisänen sekä varajäseniksi ylijohdaja Y. Sadeniemi ja rouva E. Sinervo-Ryömä.

Stadion-säätiön hallituksen jäseniksi valittiin ³⁾ samoin seuraavaksi toimikaudeksi järjestösihteeri Gunnar Andersson, autonkuljettaja Gustav Andersson, pankinjohtaja T. Aro, ylijunailija K. E. Björkman, pormestari A. Castrén, päätoimittaja E. Erkko, kiinteistöjohtaja E. von Frenckell, rahatoimenjohtaja J. Helo, taloudenhoitaja E. Kaukinen, rautatieläinen Y. Lehto, asianajaja S. T. Mannermaa, teknillinen johtaja E. Moring, kansanpuistojen isännöitsijä K. Soinio, toimittaja V. Toivari ja lääketieteenlisensiaatti U. Tötterman.

Oppikoulujen vanhempainneuvostot. Kaupunginvaltuusto valitsi ⁴⁾ elokuun 31 p:nä 1936 päättyväksi toimikaudeksi valittujen Helsingin toisen suomalaisen lyseon vanhempainneuvoston edesmenneen ja Helsingin toisen suomalaisen tyttökoulun vanhempainneuvoston eroa pyytäneen jäsenen tilalle uudet.

Kaupunginvaltuusto valitsi ⁵⁾ viisi henkilöä vastaperustetun Tehtaanpuiston yhteiskoulu nimisen oppilaitoksen vanhempainneuvostoon elokuun 31 p:nä 1937 päättyväksi toimikaudeksi.

Ida Ekmanin avustusrahoista kivilloisia kotimaisia laulutaitelijoita varten nimisen rahaston hallintoneuvostoon valittiin ⁶⁾ toimikaudeksi 1936—40 lahjoittajan toivomuksen mukaisesti rouva E. von Frenckell ja professori S. Palmgren.

¹⁾ Kvsto 18 p. jouluk. 6 §. — ²⁾ S:n 30 p. lokak. 31 §. — ³⁾ S:n 18 p. jouluk. 3 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. toukok. 19 § ja 20 p. marrask. 6 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. tammik. 6 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. jouluk. 7 §.

Kaupunginvaltuuston edustajat. Helsingin kaupungin edustajiksi Oulussa elokuun 7 ja 8 p:nä pidettäville VIII kaupunkipäiville valittiin ¹⁾ kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja Janatuinen sekä vtt Lindfors, Ramsay, Kivi-alho, Tuhti ja Huhtala sekä heidän varamiehikseen vtt Tulenheimo ja Railo ynnä kaupunginhallituksen vuosijäsen Nybergh.

Kesäkuun 14 ja 15 p:nä Kotkassa pidettävässä Suomen satamaliiton kokouksessa määrättiin²⁾ kaupunkia edustamaan satamalautakunnan puheenjohtaja I. Lindfors ja varapuheenjohtaja K. A. Paloheimo, vt Salovaara ja teknillinen johtaja Moring sekä heidän varamiehikseen vtt Ramsay ja Sallila.

Kaupungin edustajaksi siihen kokoukseen, jossa hyväksyttäisiin suunnitellun Uudenmaan suomenkielisten kuntain parantolaosakeyhtiön yhtiöjärjestys, valittiin ³⁾ sosiali- ja opetusasiain johtaja Keto sekä varalle vt Suolahti.

Tervehdyslähetyistö. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ lähettää tervehdyslähetyksen sairauden takia eronneen jäsenensä lääkintöneuvos A. Tolletin luo.

¹⁾ Kvsto 29 p. toukok. 7 §. — ²⁾ S:n 29 p. toukok. 8 §; ks. myös tämän kert. s. 47. — ³⁾ Kvsto 28 p. elok. 13 §; ks. myös tämän kert. s. 33. — ⁴⁾ Kvsto 29 p. toukok. 1 §.

II. Kaupunginhallitus.

Kaupunginhallituksen kokoonpano. Kaupunginhallitukseen kuuluivat kaupunginjohtaja ylipormestari A. Tulenheimo sekä apulaiskaupunginjohtajat rahatoimenjohtaja filosofiantohtori lakitieteenkandidaatti J. Helo, kiinteistöjohtaja insinööri E. von Frenckell, teknillinen johtaja insinööri E. Moring ja sosiali- ja opetusasiain johtaja filosofianmaisteri J. W. Keto samoin kuin kaupunginvaltuuston v:ksi 1935 valitsemat jäsenet filosofianmaisteri G. Estlander, filosofiantohtori B. Nybergh, pankinjohtaja E. Hj. Rydman, toimittaja Y. Räisänen, sähkötekniikko V. V. Salovaara, toimittaja C. Sundström, lääketieteen- ja kirurgiantohtori E. Suolahti, asianajaja E. Tulenheimo ja rakennusmestari I. W. Udd.

*Kaupunginkanslia*¹⁾. Kaupunginsihteerinä toimi filosofianmaisteri K. Rein sekä kansliasihteereinä filosofianmaisterit A. Danielson ja G. Brotherus sekä varatuomarit A. Blomberg, E. Mantere ja J. Ståhlberg. Kirjaajana toimi neiti I. Heikel. Kaupunginkanslian henkilökuntaan kuului sitä paitsi viisi vakinaista ja kaksi ylimääräistä kanslistia. Painatustöiden valvojana oli ent. kirjapainonjohtaja T. Artman, jolla oli kaksi apulaista.

Kaupunginhallituksen asiamiesosaston henkilökunnan muodostivat kaupunginlakimies, molempain oikeuksien kandidaatti E. Cavonius, ja asiamies, varatuomari V. Merivirta, sekä kaksi konttoriapulaista.

Kokoukset. Kaupunginhallituksella oli kertomusvuonna 63 ja sen yleisjaostolla 53 kokousta. Pöytäkirjain yhteenlaskettu pykäläluku oli 5,853; siitä hallituksen yleisten kokousten 2,198 ja sen yleisjaoston 3,655, joista viimeksi mainituista verotusasioita koski 2,619. Lähetettyjen kirjeiden luku oli 1,373, siitä 791 verotusasiakirjeitä.

Kaupunginhallituksen vuoden varrella käsittelemistä asioista mainitaan tässä seuraavat:

A. Kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

1. Kiinteän omaisuuden hankintaa, luovutusta ja käyttöoikeutta koskevat asiat.

Helenankadun tontin n:o 4 osto. Käsiteltyään kysymystä Aktiebolaget Norra Esplanadgatan n:o 5 nimisen yhtiön omistaman kiinteistön ostamisesta kaupungille 4,400,000 markan suuruisesta kauppahinnasta kaupunginhallitus päätti²⁾ antaa asiamiesosastolle tehtäväksi laatia kauppakirjan kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen³⁾ mukaisesti ja päättää kaupan kesäkuun 1 p:nä.

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 206. — ²⁾ Khs 23 p. toukok. 952 §. — ³⁾ Ks. tämän kert. s. 15.

Magnuskärr. Maanviljelijä A. Kotisalon tarjottua Magnuskärr nimisen asutustilan kaupungin ostettavaksi kaupunginhallitus päätti¹⁾ tarjouksen johdosta tiedustella, käyttäisikö asutushallitus, jos kaupunki osti tilan, etuosto-oikeuttaan ja voiko se kaupungin sitä anoessa lakkauttaa tilan asutustilan luonteen.

Postitalontonttia koskevan aluevaihtosopimuksen toteuttaminen. Valtion ja kaupungin välisessä postitalontonttia koskevassa aluevaihtosopimuksessa valtio oli oikeuttanut kaupungin rakentamaan liikenneväylän Kaasutehtaankadulta valtionrautateiden omistaman korttelin n:o 99 tontin halki, mutta tällöin oli jäänyt mainitsematta, milloin levennetty Kaasutehtaankatu luovutettaisiin kaupungille. Näin ollen ja koska Kaasutehtaankadun ja siihen vedettävien johtojen työt oli aloitettu, mutta rautatiehallitus ei katsonut velvollisuudekseen heti luovuttaa erästä levennettävällä Kaasutehtaankadulla sijaitsevaa tiilirakennusta, kaupunginhallitus päätti²⁾ tehdä rautatiehallituksen kanssa sopimuksen, jonka mukaan kyseisen talon asukkaat oli irtisanottava elokuun 1 p:nä, suorittaen kaupunki heille sen vuokraeron, jonka he joutuivat maksamaan yli nykyisen vuokramääränsä vastaavallisista huoneistoista syyskuun 1 p:stä marraskuun 1 p:ään, vuosisopimuksen haltijoille kesäkuun 1 p:ään 1936, minkä lisäksi kaupungin tuli luovuttaa valtionrautateiden henkilökunnan lepohuoneiksi sopiva huoneisto. Maksettavan vuokraerotusten arvioitiin noustava n. 35,000 markkaan ja talon purkamiskustannusten n. 50,000 markkaan. Tarvittavat varat, enintään 100,000 markkaa, osoitettiin tililtä Heikinkadun uudelleenjärjestely. Tämän päätöksen johdosta kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö ilmoitti luovuttavansa kaupungille edellä mainitun talon syyskuun 1 p:nä ehdoin, että talosta silloin muuttaville vuokralaisperheille, joilla ei ollut vuosisopimusta, suoritettiin 100 markan muuttoapu kullekin ja vuosisopimuksen haltijoille 300 markan muuttoapu kullekin sekä lisäksi vuokraeron korvaus syyskuun 1 p:n 1935 ja kesäkuun 1 p:n 1936 väliseltä ajalta sekä että kaupunki luovutti rautatiehallituksen käytettäväksi 9 lepohuonetta, siivoojan asunto mukaanluettuna. Vielä ministeriö ilmoitti, että korttelissa n:o 99 olevat valtion tiilivarastot oli siirrettävä valtion toimesta muualle ennen syyskuun 15 p:ää ja että kaupunki sai täytemaan sijoittamista varten vuokravapaasti käyttää rautatiehallituksen osoittamaa valtion rautateiden mainitussa korttelissa vapaana olevaa aluetta. Lopuksi ministeriö huomautti, että Suomalainen Shell osakeyhtiön sanotussa korttelissa sijaitsevaa huoltoasemaa koskeva vuokrasopimus oli irtisanottu päättymään joulukuun 21 p:nä, mikäli kaupunki ei voinut yhtiön kanssa toisin sopia.

Kaupunginhallitus päätti³⁾ tehdä sopimuksen rautatiehallituksen kanssa ministeriön esittämällä tavalla, minkä ohessa päätettiin kehoittaa kiinteistö-lautakuntaa vuokraamaan tarvittavat lepohuoneet.

Rautatiehallitus ilmoitti⁴⁾ sittemmin hyväksyneensä henkilökuntansa lepohuoneiksi kaupunginhallituksen vuokratta sen käytettäväksi syys—joulukuun ajaksi asettaman, Bulevardin talossa n:o 6 sijaitsevan huoneiston, jonka sopimuksenmukainen 3,500 markan kuukausivuokra kaupungin tuli suorittaa ennakoita.

Kaasutehtaankadun tontilla n:o 4 olevat rakennukset myytiin sittemmin poisvietäviksi rakennusmestari H. Oilalle 20,000 markasta, mikä määrä

¹⁾ Khs 28 p. marrask. 2,022§. — ²⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,158 §. — ³⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,248 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. elok. 1,309 §.

päätettiin käyttää rakennuksissa asuvien muuttokorvauksiin. Valtionrautateiden ilmoituksen mukaan nousivat tosiasialliset muuttokustannukset 22,625 markkaan ¹⁾).

Rautatieaseman ympäristöä koskeva tilusvaihto. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle päätettiin ²⁾ lähettää kaupunginhallituksen käsityksen erästä otsakkeessa mainitun tilusvaihtosopimuksen kohdasta ilmaiseva kirjelmä, jonka mukaan kaupunki purkaa asematalon länsipuolella olevan jalkakäytävän aukion kohdalta ja täyttää sen alustan lopulliseen korkeuteensa mutta ei suorita jalkakäytävän uudelleenpäällystämistä eikä vastaa sen kunnossa- eikä puhtaanapidosta. Kaupunki suorittaa myös aukion pohjoispuolen täytön ja tasoituksen siten, että liikenne ratapihalle on mahdollinen, mutta ei rakenna mainitulle kohdalle vastaisuudessa tulevaa jalkakäytävää eikä vastaa sen kunnossa- eikä puhtaanapidosta. Aukion valaistuskalusteet kaupunki kustantaa ja ylläpitää sekä vastaa myöskin vuotuisista valaistuskustannuksista.

Lisäksi kaupunginhallitus huomautti, että aukion liikennejärjestelyä ei voida jättää yksinomaan rautatiehallituksen harkinnan varaan, koska kaupungin liikennejärjestyksen mukaan liikenneasioista päättävät viime kädessä poliisiviranomaiset. Näin ollen on kaupungin hankittava liikennejärjestelystä rautatiehallituksen lausunnot ja asiat järjestettävä yhteistoimin rautatiehallituksen, poliisiviranomaisten ja kaupunginhallituksen kesken.

Kaupungin ja seurakuntien välinen tilusvaihto ³⁾. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ puolestaan muutamien pienin muutoksin hyväksyä kaupunginlakimiehen laatimat seurakuntien kanssa tehtävää tilusvaihtoa sekä yleisen ruumishuoneen rakentamista ja käyttöä koskevat ehdotukset samalla kehoittaen kiinteistölautakuntaa laatimaan ehdotuksen vuokraajien F. Nummelin, M. Bergmanin, E. Peltosen ja F. A. Lepistön vuokra-alueista koituvien vuokramaksujen jakamiseksi kaupungin ja seurakuntien kesken maaliskuun 14 p:stä lukien, minkä ohessa päätettiin antaa maanmittausinsinööri J. M. Luukkosen tehtäväksi erottaa vaihtosopimuksessa mainitut alueet itsenäisiksi tiloiksi.

Kreikkalais-katolisen seurakunnan erään tonttialueen luovuttaminen kaupungille. Kaupunginhallitus päätti erinäisin muutoksin hyväksyä kaupunginlakimiehen laatiman, kreikkalais-katolisen seurakunnan omistaman Liisankadun korttelin n:o 45 tontin n:o 1 erään osan luovuttamista kaupungille koskevan sopimuksen. Alue, joka tarvittiin Unioninkadun leventämiseen, oli luovutettava kaupungille elokuun 1 p:nä 1936, johon mennessä myöskin alueella olevat rakennukset oli poistettava ⁵⁾).

Hautausmaa-alueiden luovuttaminen eräille seurakunnille. Kaupunginhallitus hyväksyi ⁶⁾ erinäisin muutoksin asiamiesosaston laatimat hautausmaa-alueiden luovuttamista roomalais-katoliselle, mooseksenuskaiselle ja yksityiselle kreikkalais-katoliselle seurakunnalle koskevat sopimusehdotukset.

Sillavuorenpenkereen tonttien n:ot 1, 2 ja 3 luovuttaminen valtiolle. Opetusministeriön tiedusteltua, voisiko kaupunki, mahdollisesti tilusvaihdoin, luovuttaa Snellmaninkadun kansakoulun pohjoispuolella olevat rakentamattomat tontit yliopiston lääketieteellis-kemiallisen sekä farmakologisen laitoksen talon rakennuspaikaksi, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kehoittaa kiinteistö-

¹⁾ Khs 19 p. syysk. 1,496 §. — ²⁾ S:n 19 p. syysk. 1,484 §. — ³⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 9—10 ja tämän kert. s. 11. — ⁴⁾ Khs 15 p. elok. 1,291 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,224 §, 26 p. syysk. 1,523 § ja 19 p. jouluk. 2,144 §. — ⁶⁾ S:n 14 p. maalisk. 459 §; vrt. v:n 1934 kert. s. 19. — ⁷⁾ Khs 15 p. marrask. 1,896 §.

lautakuntaa toimituttamaan mainittujen tonttien arvioinnin sekä ilmoittamaan siitä kiireellisesti kaupunginhallitukselle.

Martis ja Lassas nimisten tilain eräiden alueiden pakkolunastus. Valtionrautateiden asianvalvoja oli ilmoittanut Uudenmaan läänin maaherralle, että valtion oli Helsingin maalaiskunnasta pakkolunastettava valtionrautateiden radanoikaisua varten Pitäjänmäen aseman itäpuolella n. 14,471.5 m²:n suuruinen, kaupungin omistamiin Martis RN² ja Lassas RN¹ nimisiin tiloihin kuuluva alue. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ pyydettyssä, valtioneuvostolle osoitetussa, edellä mainittua ilmoitusta koskevassa lausunnossaan, huomauttaen, että paraikaa valmistelun alaisena oleva valtionrautateiden ja kaupungin välinen tilusvaihto ²⁾ koski m.m. kyseistä aluetta, esittää toivomuksen, ettei pakkolunastusta toimeenpantaisi ennenkuin tilusvaihdosta oli lopullisesti sovittu.

Eräiden tilain erottamistoimitukset. Kaupunginhallitus päätti tyytyä Nackbölen ja Långforsin tiloilla ³⁾ pidettyihin erottamistoimituksiin samoin kuin Malminkylän Sonabyn tilan RN 5 ⁴⁾ kuuluvan maa-alueen erottamistoimitukseen.

Degerön vesialueiden jako. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ tyytyä Degerön kylän vesialueiden jakoa koskevaan maanjako-oikeuden syyskuun 13 p:nä 1935 antamaan tuomioon, jolla se hyväksyi kaupungin vaatimuksen rauhoituspiirin siirtämisestä pois kansanpuistojen edustalla olevalta alueelta mutta muilta osin vahvisti toimituksen.

Eräiden Oulunkylän tilain yhdistäminen. Maanmittaushallituksen suosituttua määrätyin ehdoin kaupunginlakimiehen kaupungin puolesta esittämään anomukseen ⁶⁾ Lands-Kättby R N 1 ¹⁹⁾, Landboas R N 1, Monsas R N 2 ¹⁾ ja Monsas R N 2 ²⁾, Hästvänsföreningens travbana R N 2 ⁶⁾, Britas R N 3 sekä Hästvänsföreningens travbana R N 3¹⁾ nimisten perintötilain yhdistämiseksi yhdeksi Oulunkylän kartano nimiseksi maakirjataloksi, mutta sitä vastoin evättyä kruununtilain luontoisten Nybondas R N 5¹⁾ ja Nybondas R N 5²⁾ nimisten tilain yhdistämistä Nybondas nimiseksi tilaksi koskevan anomuksen osan, kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kehoittaa asiamiesosastoa ryhtymään toimenpiteisiin viimeksi mainittujen tilain muuttamiseksi perintötilain luontoisiksi.

Vuokraoikeuden lunastaminen pakkohuutokaupalla. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ valtuuttaa kaupungin asiamiehen toimitettavassa pakkohuutokaupassa huutamaan kaupungille Kumpulan korttelissa olevan Kymintien tontin n:o 51 hallinto-oikeuden ynnä tontilla olevat rakennukset niin korkeasta hinnasta, että kiinteistöön kiinnitetyt kaupungin saatavat tulivat peitetyiksi. Asiasta päätettiin aikanaan tehdä ilmoitus kaupunginvaltuustolle ⁹⁾.

Luodolla olevat rakennukset. Kaupungin saatavain suorittamiseksi pidettävässä Luodolla olevan ravintolarakennuksen sekä asuinrakennuksen pakkohuutokaupassa kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ kehoittaa asiamiesosastoa huutamaan kyseiset rakennukset ainoastaan kaupungin saatavia peittävään summaan saakka.

Maalentokentän läheisyydessä olevain vuokra-alueiden järjestely. Kun oli ryhdytty valmistelemaan kysymystä maan varaamisesta maalentokentän

¹⁾ Khs 2 p. toukok. 818 §. — ²⁾ Ks. v:n 1932 kert. s. 13. — ³⁾ Khs 4 p. tammik. 20 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. elok. 1,369 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. lokak. 1,632 §; ks. myös v:n 1934 kert. s. 97. — ⁶⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 97. — ⁷⁾ Khs 23 p. toukok. 943 §. — ⁸⁾ Khn jsto 18 p. kesäk. 3,568 § ja khs 20 p. kesäk. 1,123 §. — ⁹⁾ Ks. tämän kert. s. 16. — ¹⁰⁾ Khs 29 p. elok. 1,392 §.

tietä ja kentän laajentamista varten, jolloin tulivat kysymykseen vuokraajain A. Lepistön, E. Voltin ja J. V. Lindqvistin hallussa olevain Gästgifvarsin, n.s. Karlssonin ja Tattarbackenin vuokra-alueiden osat, tehtiin kaikkien mainittujen vuokraajain kanssa tiemaan luovuttamisesta sopimukset, joiden mukaan he suostuivat luopumaan tietä varten tarvittavista vuokra-alueidensa osista agronomi K. M. Soinisen määräämästä korvauksesta. Nämä sopimukset kaupunginhallitus päätti ¹⁾ hyväksyä. Korvausta ei kaupungin tarvinnut maksaa muusta kuin viljelysvahingosta kertomusvuodelta. Kentän lisämaan luovutuksesta ei ollut päästy sovintoon vuokraaja Lindqvistin kanssa, joten tämän osan suhteen päätettiin ¹⁾ käyttää pakkolunastusmenetelyä.

Edellä mainitut korvaukset arvioitiin sittemmin vastaavasti 730: 75 markaksi, 812: 50 markaksi ja 1,272: 50 markaksi, päättäen ²⁾ kaupunginhallitus kehoittaa rakennustoimistoa suorittamaan ne sekä palkkion agronomi Soiniselle satokorvausten arvioinnista, 200 markkaa, v:n 1930 talousarvioon Kellosaaren lentosataman siltoja sekä toimisto- y.m. rakennuksia varten merkityistä ³⁾, kertomusvuoden tileihin lentokentän kuivaus- y. m. töihin käytettäviksi siirtyneistä varoista.

Malmin kaatopaikka. Merkittiin ⁴⁾ tiedoksi että korkein hallinto-oikeus oli ottanut Malmin kaatopaikkaa koskevan jutun ⁵⁾ tutkittavakseen; ja koska siinä täällä oli voitu esittää sellainen selvitys, jota ei ollut saatavissa asiaa lääninhallituksessa käsiteltäessä eikä korkein hallinto-oikeus tahtonut ryhtyä esitettyä selvitystä välittömästi tutkimaan, oikeus oli katsonut oikeaksi kumoten Uudenmaan läänin maaherran valituksenalaisen päätöksen, jos siihen haetaan muutosta, palauttaa jutun maaherralle, joka on velvollinen ilmoituksetta ottamaan se uudelleen käsiteltäväksi sekä toimimaan siinä edelleen lain edellyttämin tavoin.

Laivurinrinteen puistikon luovuttaminen koulupuutarhaksi. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ luovuttaa suomalaisen normaalityökalun talon lounaispuolella olevan puistikon poikki johtavan käytävän itäpuolella olevan Laivurinrinteen puistikon osan puheena olevan oppilaitoksen koulupuutarhaksi oikeuttaen istuttamaan käytävän länsipuolella olevaan puistikon osaan erinäisiä vieraita puulajeja 100 markan vuosivuokrasta 6 kuukauden irtisanomisajoin ja ehdoin, että työt suoritettiin kaupunginpuutarhurin valvonnan alaisina.

Merisataman käyttäminen varastoalueena. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾: että Merisataman laitureita käytetään kotimaan liikenteessä olevia aluksia varten, jotka saavat käyttää niitä hiekan, rakennusaineiden ja halkojen purkamiseen ja kuormaamiseen satamaviranomaisten ohjeiden mukaisesti; että Merisataman pisto- ja sivuraiteita saadaan toistaiseksi käyttää rautateitse tuotavien ja vietävien edellisessä kohdassa mainittujen tavarain purkamiseen ja kuormaamiseen; sekä

että Merisatamassa sallitaan ainoastaan tilapäistä etupäässä rakennustarpeiden varastoimista lyhyeksi ajaksi.

Satama-alueella sallittu suurin liikennenopeus. Saatuaan tehtäväksi valmistella kysymystä satamajärjestyksen mahdollisesta muuttamisesta siten, että suurin sallittu nopeus määrättäisiin nykyistä korkeammaksi, satamahallintotoimiston satamaliikenneosasto tuli sellaiseen tulokseen, ettei nykyi-

¹⁾ Khs 18 p. heinäk. 1,257 §. — ²⁾ S:n 26 p. syysk. 1,546 §. — ³⁾ Vrt. v:n 1929 kert. s. 113. — ⁴⁾ Khs 11 p. tammik. 60 §. — ⁵⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 101. — ⁶⁾ Khs 18 p. huhtik. 717 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. lokak. 1,694 §; vrt. myös v:n 1929 kert. s. 160.

nen satamajärjestys säädä aluksille ylintä nopeusrajaa vaan riippui se alusten rakenteesta ja niiden aikaansaamasta aallokosta, joten asia ei antanut toimenpiteen aihetta. Tämän johdosta kaupunginhallitus päätti ¹⁾ huomauttaa satamalautakunnalle, että satamajärjestyksen 7 §:n 2 kohdan määräys oli tulkittava siten, että se säätää sisäsatama-alueella ylimmän nopeusrajan kaikille aluksille, joten lautakunta ottanee asian uudelleen harkittavakseen.

Vantaanjoen ja satama-alueen lauttaussäännön uusiminen. Sitten kun Uudenmaan läänin maaherran määräyksestä oli toimitettu vesioikeuslain mukainen katselmus metsähallituksen anomuksen johdosta saada lupa uuden lauttaussäännön ja kuntoonpanosuunnitelman aikaansaamiseen Vantaanjoen vesistöille ja Helsingin kaupungin satama-alueelle kaupunginhallitus päätti ²⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan ja vesijohtolaitoksen katselmuksen johdosta esittämät muistutukset sekä jättää vesistötoimikunnalle toimitettavan muistutuskirjelmän laatimisen asiamiesosastonsa tehtäväksi.

Saukonlaiturin hiilitontit. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ hyväksyä Helsingin makasiiniosakeyhtiön ottamat Saukonlaiturin varrella olevain hiilitonttien alivuokraajat.

Katukahvilan järjestäminen Arkadiankadun varrelle. Helsingin osuuskouppa nimiselle osuuskunnalle päätettiin ⁴⁾ vuokrata katukahvilan järjestämistä varten Osuuskassojen keskuslainarahasto osakeyhtiön Arkadiankadun varrella omistaman talon n:o 23 edustalla oleva nurmikkoalue kertomusvuoden kesäksi 2,000 markan vuokrasta ja ehdoin, että vuokraaja omalla kustannuksellaan vuokra-ajan päätyttyä saattoi alueen kaupungin vaatimaan kuntoon.

Istutusten järjestäminen Keskinäisen henkivakuutusyhtiö Suomen tontille. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ myöntää otsakkeessa mainitulle yhtiölle oikeuden käyttää 60 sm:n levyistä sen omistaman Yrjönkadun tontin n:o 11 kaistalletta istutusten järjestämistä varten 150 markan vuosivuokrasta, ollen istutukset kuitenkin poistettava 3 kuukauden kuluessa irtisanomisesta, jolloin yhtiön myös oli saatettava niiden peittämä osa käytävää liikenteen vaatimaan kuntoon.

Pakinkylän urheilukenttä. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ sallia, että Pakinkylän taajaväkisen yhdyskunnan valtuusto ryhtyi rakennuttamaan urheilukenttää sitä varten varatulle Pakinkylän alueelle, luovuttamatta kuitenkaan pysyväistä hallintaoikeutta kenttäalueeseen. Samalla oikeutettiin kiinteistötoimiston maatalousosasto valvomaan töiden suoritusta ja antamaan niiden suhteen sitovia määräyksiä, minkä ohessa päätettiin, että alueelta kaadetut puut oli luovutettava mainitun osaston poiskuljetettaviksi ja kentän käyttö pidettävä kaikille täysin vapaana.

Tapanilan urheilukenttä. Voimistelu- ja urheiluseura Erän anottua saada vuokrata Tapanilasta rautatien länsipuolella Puistolän ylikäytävän luona sijaitsevan alueen urheilukenttänä käytettäväksi kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kehoittaa Vanda-puistokylä osakeyhtiön johtokuntaa toistaiseksi merkitsemään alueen urheilukentäksi ja vuokraamaan sen lyhyin irtisanomisajoin mainitulle seuralle.

Vuokramaksujen alentaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan alentamaan eräiden Herttoniemen peltoalueen ynnä

¹⁾ Khs 4 p. tammik. 21 §. — ²⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,164 §. — ³⁾ S:n 26 p. syysk. 1,547 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. kesäk. 1,033 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. lokak. 1,650 § ja 7 p. marrask. 1,828 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. helmik. 387 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,161 §. — ⁸⁾ S:n 24 p. tammik. 160 §.

rakennusten vuokraajan I. Sundvallin vuokramaksua 250 markkaa vuodessa sekä vajaalta v:lta 1933 187: 50 markkaa, jolloin kertomusvuoden veloituksessa oli otettava huomioon myönnetty vuokramaksun palautus, kaikki tämä ottaen huomioon, että eräs vuokramaksua määrättäessä alueen pinta-alaan kuuluvaksi luettu 0.81 ha:n suuruinen alue olikin toiselle vuokrattuna.

Kiinteistölautakunta oikeutettiin¹⁾ muuttamaan Pukinmäen Gästgivars nimisen alueen osan vuokraajan F. A. Lepistön vuokrasopimusta, sen johdosta että vuokra-alueesta kuului 2,828 ha:n suuruinen alue seurakunnille luovutettavaan maa-alueeseen, sikäli että vuokraaja maaliskuun 14 p:nä 1943 korvauksetta luopui vuokraoikeudestaan puheena olevaan vuokra-alueen osaan suhteellista vuokranalennusta vastaan, jolloin siis jäljelle jäävän alueen vuosivuokra tuli olemaan 14,689 markkaa.

Osakeyhtiö Ikopal aktiebolagille luovutetun Hernesaaren varastoalueen n:o 6 vuosivuokra alennettiin²⁾ kertomusvuodelta 33,500 markkaan, koska kaupunki ei vielääkään ollut täyttänyt vuokrasopimuksen määräystä rautatien ja vesijohdon rakentamisesta alueelle.

Koska maanviljelijä J. Kivimäki oli luovuttanut kaupungilta vuokraamastaan n. 46.93 ha:n suuruisesta Helsingin pitäjässä sijaitsevan Herttoniemen yksinäistilan alueesta osan Herttoniemen radan rakentamista varten kaupunginhallitus päätti³⁾ alentaa hänen haltuunsa jääneen alueen osan, n. 40.5 ha:n, vuokran 17,500 markkaan vuodessa samalla peruuttaen maaliskuun 31 p:nä maksuunpannusta vuokrasta yhteensä 5,000 markkaa.

Erään Kulosaaren tilan maihin kuuluvan alueen vuokraajan A. Johansonin vuokra-alueestaan suoritettava vuokra päätettiin⁴⁾ kuluvalta vuokraudelta alentaa 300 markkaan ottaen huomioon Kivinokan kansanpuisto-alueen tietöistä hänelle aiheutuneet vahingot.

Ottaen huomioon, että kaupungin huhtikuun 9 p:nä 1931 valtionrauteille Pukinmäen laiturvaihteen laajentamista varten luovuttamaan alueeseen sisältyi 170 m²:n suuruinen osa halkokauppias L. Koskiselle Pukinmäen vaihteen läheisyydestä kaupungin omistaman Pukinmäen tilan maalta vuokrattua aluetta, jonka vuokra siitä huolimatta vuosittain oli kannettu kokonaisuudessaan, kaupunginhallitus päätti⁵⁾ suostua kiinteistölautakunnan esitykseen jäljelle jääneen alueen vuokramaksun alentamisesta 990 markkaan vuodessa elokuun 1 p:stä lukien.

Koska Heikinkadun rakennustyöt huomattavissa määrin vähensivät makkaranmyyntiä mainitulla kadulla kaupunginhallitus päätti⁶⁾ alentaa Heikinpuistossa olevan makkaranmyyntipaikan vuokraajan E. Grönholmin kyseisestä myyntipaikasta suoritettavan vuokran kesäkuun 1 p:stä lukien 1,205 markkaan kuukaudessa.

Vuokrasopimusten purkaminen. Kaupunginhallitus päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan purkamaan maanviljelijä A. Holmbergin kanssa maaliskuun 14 p:nä 1923 tehdyn n. s. Pohjois-Herttoniemen vuokra-alueen koskevan vuokrasopimuksen⁷⁾ maaliskuun 14 p:stä lukien sekä niinkään edesmenneen muurari K. H. Lahtisen kanssa lokakuun 6 p:nä 1935 tehdyn Kumpulän korttelissa n:o 1,029 olevaa tonttia n:o 75 koskevan sopimuksen⁸⁾ päättäen peruuttaa jälkimmäisen alueen kertomusvuotta koskevan vuokra-veloituksen.

¹⁾ Khs 14 p. helmik. 293 §; vrt. myös tämän kert. s. 87. — ²⁾ Khs 21 p. maalisk. 529 §; vrt. myös v:n 1933 kert. s. 15. — ³⁾ Khs 31 p. toukok. 991 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,199 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. elok. 1,390 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. lokak. 1,645 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. toukok. 950 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. jouluk. 2,186 §.

Vuokramaksujen periminen. Kaupunginhallituksen asiamiesosastolle annettiin ¹⁾ tehtäväksi peria korvaus Helsingfors slaktinrättnings aktiebolag nimiseltä yhtiöltä Taivallahdessa sijaitsevan alueen käyttämisestä.

Reimarsin alueen rakennusyritykset. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ ilmoittaa yleisten töiden lautakunnalle, ettei rahatoimikamarin v. 1921 Reimarsin alueen rakennusyritysten tarkastuksesta tekemä päätös ³⁾ enää ollut voimassa sekä että rakennuspiirustusten säilyttäminen ja valvonta kiinteistötoimiston johtosäännön mukaisesti kuului toimiston tonttiosastolle.

Yleisen kaivon rakentaminen kaupungin maalle Oulunkylään. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ oikeuttaa Oulunkylän kunnallislautakunnan rakennuttamaan yleisen kaivon kaupungin omistamalle Oulunkylän kunnan korttelin n:o 7 maalle, leventämään rautatien alueelta kaivolle johtavaa tietä 1 m sekä ottamaan kiviä kaivon rakentamiseen kiinteistötoimiston tarkempien ohjeiden mukaisesti.

Imatran voima osakeyhtiö oikeutettiin ⁵⁾ toistaiseksi käyttämään Helsingin pitäjässä sijaitsevaan Viikin latokartanoon kuuluvalla yhtiön omistamalta muuntoaseman tilalta R N 1¹ kaupungin alueen poikki uudelle maantielle johtavaa tietä jääden kuitenkin kaupungille oikeus vastaisuudessa Viikimäen asutuksen järjestelyn yhteydessä päättää tiealueen käyttämisestä. Lisäksi yhtiö oikeutettiin ⁶⁾ rakentamaan muuntoasema-alueitaan ympäröivä aita alueen luoteispuoleisen tiepenkereen reunalle.

Eläintarhanajo. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ oikeuttaa Suomen kilpautoilijat ja Helsingin moottorikerho nimiset yhdistykset toukokuussa järjestämään Eläintarhanajon tavanmukaisin ehdoin muuten, paitsi että kaupungin osuus bruttotuloista määrättiin 15 %:ksi, kuitenkin vähintään 20,000 markaksi, kaupungin sitoutuessa huolehtimaan pääsylippujen painatuksesta, myynnistä ja tarkkailusta sisäänpääsypaikoilla, mitkä tehtävät sittemmin 16,000 markan korvauksesta hoiti Pallokenttä osakeyhtiö ⁸⁾.

Vastaisuudessa mahdollisesti järjestettävien Eläintarhanajojen kilpailulupien myöntämisen ehdoksi päätettiin ⁹⁾ niiden tuottamien häiriöiden ehkäisemiseksi asettaa, ettei koeajoja saanut toimeenpanna klo 21—7 välisenä aikana sekä että järjestäjien oli estettävä yleisön tunkeutuminen kulkutautisairaalan alueelle.

Kalakauppa. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ suostua kalan tukkukaupan harjoittamiseen Kauppatorin rannassa päivittäin klo 4:stä lukien.

Hakaniementorin halkovarastot. Satamalautakunta ilmoitti kehoitta-neensa Hakaniementorin varastoalueiden vuokraajia joulukuun 1 p:ään mennessä poistamaan halkovarastonsa, mikä ilmoitus merkittiin tiedoksi ¹¹⁾.

Arpain myynti. Suomen liikealalla toimivien liiton johtokunnan anottua saada suurmessujen aikana myydä arpoja Turuntien ja Eläintarhantien välisessä kulmauksessa sijaitsevasta Töölön sokeritehtaan lankkuaitaan avatusta myyntiluukusta kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ poliisilaitokselle ilmoittaa, ettei sillä puolestaan ollut mitään muistutettavaa anomukseen suostumista vastaan.

Lupa mainospylväiden y.m. pystyttämiseen. Suomen messut osuuskunnan anomukseen saada suurmessujen ajaksi omalla kustannuksellaan pys-

¹⁾ Khs 6 p. kesäk. 1,018 §; ks. myös v:n 1934 kert. s. 219. — ²⁾ Khs 11 p. huhtik. 678 §. — ³⁾ Ks. v:n 1921 kert. s. 262. — ⁴⁾ Khs 28 p. maalisk. 562 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. maalisk. 417 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. syysk. 1,537 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. huhtik. 718 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. huhtik. 754 § ja 23 p. foukok. 949 §. — ⁹⁾ S:n 6 p. kesäk. 1,032 §. — ¹⁰⁾ S:n 6 p. kesäk. 1,034 §. — ¹¹⁾ S:n 29 p. elok. 1,385 §. — ¹²⁾ S:n 19 p. syysk. 1,501 §.

tyttää Turuntien varrelle n. 20 lipputankoa sekä rautatieaseman edustalle, Kolmikulmalle ja Erottajalle yhteensä 4 mainospylvästä kaupunginhallitus päätti¹⁾ suostua anomuksessa tarkemmin esitetyin edellytyksin.

Rakennuskiellot. Saapuneen ilmoituksen mukaan oli sisäasiainministeriö lokakuun 8 p:nä kieltänyt uudisrakennusten rakentamisen korttelissa n:o 45 oleville Liisankadun tontille n:o 1 ja Unioninkadun tonteille n:o 2 ja 3 ilman Helsingin kaupungin maistraatin kussakin tapauksessa antamaa suostumusta, huomioonottaen kuitenkin asemakaavalain 67 §:n säännökset. Kielto oli määrätty olemaan voimassa kunnes kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt kyseisten tonttien asemakaavan muutoksen, ei kuitenkaan kauemmin kuin v:n 1936 loppuun, ellei määräaikaa erityisistä syistä jatkettu. Kaupunginhallitus päätti²⁾ päätöksestä kuuluttaa.

Vielä sisäasiainministeriö ilmoitti vahvistaneensa rakennuskiellon Reijolan alueelle helmikuun 1 p:stä lukien 2 vuoden ajaksi, ellei määräaikaa erityisistä syistä jatkettu. Ilmoitus merkittiin tiedoksi³⁾, minkä ohessa päätöksestä oli kuulutettava.

Amerikan yhdysvaltain lähetystöalo. Kaupunginhallitus päätti⁴⁾ v:n 1936 aikana olla tekemättä sellaista esitystä Kaivopuiston tonttien rakennusoikeuksien rajoittamisesta, joka estäisi Amerikan yhdysvaltoja rakentamasta It. Puistotien tontille n:o 21 lähetystöaltoa kaupungin nykyisen rakennusjärjestyksen puitteissa.

*Kaupungin puistojen y.m. käyttöoikeuksia myönnettiin*⁵⁾ eräin ehdoin 17 eri tapauksessa.

Tivolin ylläpitäminen Kaisaniemessä. Koteja kodittomille lapsille nimiselle yhdistykselle ja Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliitolle myönnettiin oikeus huvikentän, Tivolin, ylläpitämiseen Kaisaniemen puistossa huhtikuun 27 p:n ja toukokuun 26 p:n välisenä aikana⁶⁾ ja myöhemmin elokuun 17 p:n ja lokakuun 13 p:n välisenä aikana⁷⁾ edellytyksin, että Tivolialue varustettiin sen muusta puistosta erottavalla aidalla, ja ettei kaupungille aiheutunut asiasta mitään kustannuksia, sekä Suomen kaasusuojelujärjestölle lokakuun 19 p:n ja marraskuun 8 p:n välisenä aikana⁸⁾ ehdoin, että se aitasi Tivolialueen.

Tivolipaikan saattamiseksi sellaiseen kuntoon, että sitä voitiin käyttää mainittuun tarkoitukseen tarvittiin 10,661:90 markkaa, mitkä työkustannukset päätettiin⁹⁾ maksettaviksi siten, että molemmat ensiksi mainitut yhdistykset suorittivat yhteisesti 3,000 markkaa ja Kaisaniemen urheilukentän tasoitusmäärärahaa suoritettiin 6,953:45 markkaa sekä täytemaan vastaanottoon varatuista varoista 708:45 markkaa.

Tulenarkain nesteiden varastoiminen. Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa maistraatille puoltavansa suostumista Suomen Foil osakeyhtiön anomukseen saada varastoida bensiniä ja petroolia Salmisaaressa¹⁰⁾ sekä erinäisin ehdoin suostumista mainitun yhtiön vastaanvanlaista varastoimista Munkkisaaressa olevassa vajassa¹¹⁾ koskevaan anomukseen.

¹⁾ Khs 19 p. syysk. 1,500 §. — ²⁾ S:n 25 p. lokak. 1,752 §. — ³⁾ S:n 28 p. helmik. 383 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,116 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,118 §, 26 p. huhtik. 737 §, 16 p. toukok. 882 §, 2 p. toukok. 820 §, 12 p. syysk. 1,468 §, 29 p. elok. 1,389 §, 27 p. kesäk. 1,156 §, 7 p. maalisk. 415 § 13 p. kesäk. 1,096 §, 4 p. heinäk. 1,220 §, 18 p. huhtik. 713 §, 12 p. syysk. 1,469 §, 30 p. jouluk. 2,185 §, 2 p. toukok. 819 §, 19 p. syysk. 1,498 §, 3 p. lokak. 1,615 §, 31 p. lokak. 1,795 § ja 12 p. jouluk. 2,106 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. huhtik. 756 § ja 23 p. toukok. 948 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. elok. 1,314 § ja 12 p. syysk. 1,467 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. lokak. 1,683 § ja 21 p. marrask. 1,929 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. toukok. 947 §. — ¹⁰⁾ S:n 21 p. helmik. 358 §. — ¹¹⁾ S:n 7 p. maalisk. 429 §.

Sitä vastoin esitettiin¹⁾ evättäväksi Suomen petrooli osakeyhtiön tulenarkain nesteiden varastoimista koskeva anomus.

Bensiininjakeluasemat. Kaupunginhallitus päätti kehoittaa kiinteistö-lautakuntaa laatimaan Osakeyhtiö Autohalli aktiebolagin²⁾ kanssa Vuorikadun tontin n:o 10 edustalle asetettavaa bensiininjakelulaitetta koskevan vuokrasopimuksen, jonka mukaan yhtiön m.m. oli suoritettava kaupungille vuokraa 6,000 markkaa vuodessa pumpua kohden, sekä Osakeyhtiö Omnibus aktiebolagin³⁾ kanssa saman tontin kohdalle asetettavaa 3,000 litran vetoista maanalaista bensiinisäiliötä koskevan vuokrasopimuksen lautakunnan parhaiksi harkitsemin ehdoin.

Bensiininkuluttajain osakeyhtiön anomuksesta päätettiin⁴⁾ sen kanssa tehty Salomonkadun bensiininjakelupaikkaa koskeva vuokrasopimus katsoa päättyneeksi tammikuun 11 p:nä ja oikeutettiin yhtiö suorittamaan maksamaton vuokra, 20,433: 35 markkaa, neljässä yhtä suuressa erässä lokakuun, marraskuun, joulukuun ja v:n 1936 tammikuun 15 p:nä.

Kaupunginhallitus päätti maistraatille annettavissa lausunnoissa erinäisin ehdoin puoltaa Osakeyhtiö Trustivapaa bensiini nimisen yhtiön anomusta bensiininjakeluaseman sijoittamisesta keskusvankilan alueelle⁵⁾; sekä Suomen osuuskauppojen keskuskunnan anomusta saada sijoittaa bensiinisäiliön Sturenkadun tontille n:o 17⁶⁾.

Sitä vastoin kaupunginhallitus maistraatille annettavissa lausunnoissa päätti ehdottaa evättäväksi autohallin omistaja V. Liukkosen anomuksen saada asettaa bensiininjakelulaitteen Korkeavuorenkadulle⁷⁾ sekä uusien bensiininjakeluasemain rakentamista Unioninkadun tontin n:o 39 ja Kolmannen linjan tontin n:o 8 pihamaille⁸⁾ sekä Unionin- ja Puutarhakadun risteykseen⁹⁾ koskevat johtaja O. A. Palmrosin ja johtaja R. Rahikaisen anomukset ynnä Fabianin- ja Puutarhakadun kulmassa¹⁰⁾ olevan entisen aseman laajentamista koskevan herra Y. Parviaisen tekemän anomuksen.

Autohuoltoaseman rakentamista Brahenkadun tontille n:o 14 koskevan Suomalainen Shell osakeyhtiön anomuksen kaupunginhallitus päätti¹¹⁾ maistraatille osoittamassaan kirjelmässä esittää hyväksyttäväksi.

Liikenneluvat. Kaupunginhallitus päätti Uudenmaan läänin maaherralle annettavissa lausunnoissa ilmoittaa puoltavansa seuraavia liikennelupa-anomuksia:

Uudenmaan Liikenne osakeyhtiön anomusta saada kuljettaa valtion lentokonetehtaan henkilökuntaa linja-autoilla talvisaikaan lentokonetehtaalte Santahaminaan¹²⁾;

Osakeyhtiö Liikenne aktiebolagin anomusta saada harjoittaa säännöllistä linja-autoliikennettä linjoilla Helsinki—Kulosaari—Herttoniemi—Mellunkylä, Helsinki—Viikin latokartano—Puodinkylä—Östersundom, Helsinki—Viikin latokartano—Vestersundom, Helsinki—Viikin latokartano—Kallvik, Helsinki—Viikin latokartano—Puodinkylä sekä Helsinki—Viikin latokartano—Nordsjö¹³⁾;

Helsingin ympäristön autolinjat osakeyhtiön anomusta saada harjoittaa säännöllistä ammattimaista linja-autoliikennettä kolmella vaunulla lin-

¹⁾ Khs 21 p. marrask. 1,933 §. — ²⁾ S:n 7 p. maalisk. 425 §; vrt. myös v:n 1934 kert. s. 103. — ³⁾ Khs 28 p. maalisk. 569 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. lokak. 1,609 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,251 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,252 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. tammik. 133 §. — ⁸⁾ S:n 31 p. tammik. 196 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,244 §. — ¹⁰⁾ S:n 5 p. syysk. 1,418 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. marrask. 2,019 §. — ¹²⁾ S:n 28 p. maalisk. 564 §. — ¹³⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,204 §.

jalla Helsinki—Kulosaari—Herttoniemi—Marjaniemi, kahdella vaunulla linjoilla Helsinki—Kulosaari, Helsinki—Kulosaari—Herttoniemi, Helsinki—Hevossalmi, Helsinki—Santahamina, Helsinki—Degerö—Uppby ja Helsinki—Viikin latokartano—Marjaniemi sekä yhdellä vaunulla linjalla Helsinki—Kulosaari—Tammelund ja kesäkuukausina linjalla Helsinki—Kulosaari—Kivinokka, muuten paitsi mikäli oli kyseessä Helsingin—Kulosaaren linja ¹⁾, sekä lisäksi kahdella vaunulla linjalla Helsinki—Kulosaari—Jollas ²⁾;

Osakeyhtiö Lohjan Liikenne aktiebolagin ja Nurmijärven linja-auto osakeyhtiön anomusta saada harjoittaa säännöllistä ammattimaista linja-autoliikennettä kolmella vaunulla linjalla Helsinki—Haagan ampumarata ³⁾;

Nurmijärven linja-auto osakeyhtiön anomusta saada harjoittaa säännöllistä ammattimaista linja-autoliikennettä linjalla Helsinki—Haaga kahdella vaunulla ⁴⁾, mistä asiasta maaherra elokuun 12 p:nä antoi päätöksensä oikeuttaen yhtiön harjoittamaan kyseistä liikennettä yhdellä vaunulla joulukuun 12 p:ään saakka ja yhdellä syyskuun 19 p:ään 1939 saakka ⁵⁾; edellisen luvan pidentämisestä maaherralle sittemmin annettavassa lausunnossa päätettiin puoltaa pidennyksen myöntämistä, kuitenkin vain 1 vuodeksi ⁶⁾; sekä

linja-autoilija Y. Markkulan anomusta saada harjoittaa säännöllistä ammattimaista linja-autoliikennettä yhdellä vaunulla linjalla Helsinki—Haaga ⁷⁾ 1 vuodeksi.

Osakeyhtiö Omnibus aktiebolagin anomuksesta saada Helsingin liikenteessä käyttää 9,500 kg:n ⁸⁾, myöhemmän anomuksen mukaan 10,600 kg:n ⁹⁾, maksimipainoisia uusia omnibusvaunutyypppejä, kuitenkin vain Eiran ja Töölön linjain suhteen, sekä Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiön anomuksesta saada käyttää 10,104 kg:n ¹⁰⁾ kokonaispainoisia vaunuja samassa liikenteessä päätettiin antaa maistraatille puoltavat lausunnot.

Samoin päätettiin ¹¹⁾ antaa maistraatille puoltava lausunto Osakeyhtiö Omnibus aktiebolagin anomuksesta saada muuttaa Kruununhaan—Eiran liikennelinjansa suunta siten, että linja 1 A kulki pitkin Merikatua ja Hernesaarenkatua Perämiehenkadulle ja linja 1 B Ehrensvärdintien ja Laihurinkadun kulmauksessa suoraan Laihurinkatua pitkin Merikadulle ja sieltä Neitsytpolulle.

Liikemies M. Törnroos oli maistraatilta anonut saada omistamillaan linja-autoilla kuljettaa Suomen sähkö osakeyhtiö Gottfr. Strömbergin työntekijöitä ja konttorihenkilökuntaa kaupungista yhtiön Pitäjänmäellä sijaitseville tehtaille ja sieltä takaisin neljää määrätyn pysähdyspaikoin varustettua hakemuskirjassa tarkemmin ilmoitettua reittiä pitkin. Kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ puoltaa anomusta ehdoin, että liikennöiminen tapahtui ainoastaan edellä mainitun liikelaitoksen työajan alkaessa ja päättyessä sekä ettei kuljetettu muita kuin sen työntekijöitä ja konttorihenkilökuntaa.

Väliaikaisen ajotien järjestäminen Kaisaniemen puiston alueelle. Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ suostua väliaikaisen ajotien järjestämiseen valtionrautateiden hallintorakennuksen laajennustöiden ajaksi pitkin sen tontin pohjoisrajaa Kaisaniemen puiston alueelle ehdoin, että tie rakennettiin valtion kustannuksella ja että rautatiehallitus sen käyttämisen päätyttyä saattoi

¹⁾ Khs 6 p. kesäk. 1,026 §.—²⁾ S:n 3 p. lokak. 1,612 §.—³⁾ S:n 6 p. kesäk. 1,028 §.—⁴⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,202 §.—⁵⁾ S:n 29 p. elok. 1,386 §.—⁶⁾ S:n 17 p. lokak. 1,684 §.—⁷⁾ S:n 3 p. lokak. 1,610 §.—⁸⁾ S:n 10 p. lokak. 1,648 §.—⁹⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,143 §.—¹⁰⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,046 §.—¹¹⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,143 §.—¹²⁾ S:n 18 p. huhtik. 716 §.—¹³⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,047 §.

alueen entiseen kuntoonsa, ollen tien rakentamisen suhteen noudatettava kaupunginpuutarhurin tarkempia ohjeita.

Johtokanavan rakentaminen Lintulahdenkatuun. Osuustukkukauppa oikeutettiin ¹⁾ rakentamaan johtokanava Lintulahdenkadun alitse korttelista n:o 289 kortteliin n:o 288 hallitukselle jättämäänsä piirustusta noudattaen ja rakennustoimiston tarkempien osoitusten mukaisesti sekä ehdoin, että osuuskunta kaupungin niin vaatiessa poisti tai siirsi johtokanavan sekä suoritti kaupungille puheena olevasta oikeudesta 1,000 markkaa vuodessa.

Raitiotieraitteiden laskeminen Kaivokatuun. Kaupunginhallitus hyväksyi ²⁾ kiinteistölautakunnan ehdotuksen raitiotieraitteiden laskemisesta Heikinkadun uudelleenjärjestelytöiden yhteydessä Kaivokatuun sekä oikeutti Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiön heti suorittamaan puheena olevan työn.

Haagan raitiotielinjan siirtäminen. Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiön johtokunta oli ehdottanut, että Turuntien uuteen osaan järjestettäisiin kaksoisraiteet niiltä osin, missä tie kauttaaltaan varustettaisiin päällystyksellä, kuten Tilkan katusillalla ja sen maatukien kohdalla sekä tämän paikan liittymiskohdissa Turuntien muihin osiin, kuitenkin niin, ettei näitä raitteita vielä yhdistettäisi silloiseen Haagan linjaan; että Haagan raitiotielinja sellaisenaan toistaiseksi saisi jäädä paikoilleen ja sen liikennöiminen jatkaa sellaisten muutostöiden jälkeen, joita raiteen liittyminen Turuntien uuteen osaan edellytti; sekä että se päällystystyö, jota varten määrärahoja oli osoitettu kaupungin kertomusvuoden talousarviossa, ei kohdistuisi Turuntien uuden osan keskikohtaan, vaan joko sen itäiseen tai läntiseen puoliskoon siinä mielessä, että se osa ajotiestä, joka oli varattu raitiotieraitteita varten, toistaiseksi jäisi päällystämättä. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ eväten edellä esitetyn muutosehdotuksen, että Turuntie oli päällystettävä talousarviossa mainituin tavoin, minkä huomioonottaen raitiotieyhtiön tuli ratkaista liikenteen järjestely Haagan linjalla.

Rautatieraitteen jalkaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ suostua Aktiebolaget F. Tilgmann osakeyhtiön anomukseen saada rakennustoimiston toimesta jatkaa Lastauttajankadun Neptuninkadulle päättyvää rautatieraidetta yhtiön korttelista n:o 247 vuokraaman varastoalueen edustalle esittämänsä piirustuksen mukaisesti ehdoin, että yhtiö kustansi raiteen rakentamisen sekä kunnossapidon, kuten ratapölkkyjen vaihdon, ja purki raiteen 6 kuukauden kuluessa irtisanomisesta kunnostaen alueen sekä että raiteen liikennöimisessä noudatettiin valtionrautateiden ja kaupungin määräyksiä.

Yksilyistä raidetta koskevan suunnitelman muuttaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ hyväksyä Osuustukkukaupan ehdottaman korttelin n:o 288 raidesuunnitelman ⁶⁾ muuttamisen ehdoin, että kyseinen toiminimi kustansi kaikki muutoksen tarkoittaman raiteen rakentamisesta ja siirtämisestä aiheutuvat muutostyöt.

Kapearaitteita koskevain sopimusten siirtäminen. Vallilan korttelissa n:o 695 olevan Teollisuuskadun tehdastontin n:o 17 vuokraoikeuden ja tälle tontille mainitun kadun poikki johtavan kapearaitteen, jonka rakentamiseen v. 1927 oli myönnetty lupa, haltijan luovutettua v. 1929 toiselle henkilölle vuokraoikeuden tehdastonttiin rakennuksineen samoin kuin tontilla toimivan halkosahan kaikkine laitteineen, joihin kapearaitteenkin katsottiin sisältyvän, vuokraoikeus oli merkitty siirtyneeksi ostajalle kapearaitteen toimi-

¹⁾ Khs 31 p. lokak. 1,798 §. — ²⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,162 §. — ³⁾ S:n 11 p. huhtik. 685 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. marrask. 1,902 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. huhtik. 758 §. — ⁶⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 22.

luvan jäädessä siirtämättä. Asian korjaamiseksi kiinteistölautakunta piti toivottavana, että toimilupasopimus tehtäisiin liitännäiseksi pääsopimukseen eli tehdastontin vuokrasopimukseen nähden, niin että vuokraoikeuden siirtyessä myöskin toimilupa siirtyisi. Toimiluvan voimassaoloaikaan nähden olisi toivottavaa, että se jatkuisi joko 3 tai 6 kuukauden irtisanomisajoin, eikä missään tapauksessa ylittäisi tehdastontin vuokra-aikaa eli kesäkuun 1 p:ää 1956. Lisäksi olisi toivottavaa, että kiinteistölautakunta oikeutettaisiin siirtämään tämän kaltaiset sopimukset, mikäli raiteet oli vedetty lautakunnan vuokraamille tonteille. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että kapearaidetta koskevat määräykset oli kiinteistölautakunnan esittämässä muodossa liitettävä tonttia koskevaan vuokrasopimukseen.

Rahatoimikamari oli v. 1926 oikeuttanut korttelissa n:o 697 olevain Teollisuuskadun tehdastonttien n:ot 13 a ja 13 b silloisen vuokraajan, Puutavara osakeyhtiön, yhdistämään yhtiöllä niinikään vuokralla olevan mainittujen tonttien edustalla sijaitsevan alueen kyseisiin tontteihin kapearaidella, mistä oikeudesta ei kiinteistölautakunnan tietien ollut tehty mitään kirjallista sopimusta, mutta rahatoimiston kannantakirjain mukaan oikeus oli edelleen edellä mainitulla yhtiöllä, jonka sijasta vuokraajan kuitenkin nykyisin oli Malmin puutyö osakeyhtiö. Kuten edellisessä tapauksessa kaupunginhallitus päätti ²⁾, että Malmin puutyö osakeyhtiön vuokrasopimukseen oli merkittävä sanottua kapearaidetta koskevat määräykset.

Suurjännitelinjan pitämistä kaupungin maalla Herttoniemessä koskevaan Etelä-Suomen voima osakeyhtiön anomukseen kaupunginhallitus päätti ³⁾ suostua kiinteistölautakunnan esittämin ehdoin.

Lupa kytkinkaapin asettamiseen. Kaupunginhallitus suostui ⁴⁾ Helsingin puhelinyhdistyksen anomukseen saada asettaa kytkinkaapin kaupungin omistaman Runeberginkadun rakentamattoman tontin n:o 59 edustalle jalkakäytävän reunaan.

Polkupyörätelineiden asettaminen autojen pysäköimispaikoille. Aktiebolaget Stockmann osakeyhtiön päätettiin ⁵⁾ sallia asettaa 240 sm:n pituinen ja 150 sm:n korkuinen rautainen polkupyöräteline Keskuskadun pysäköimispaikalle.

Poliisilaitokselle kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ puoltaa polkupyörätelineen sijoittamista Keskuskadun keskustaan hotelli Carltonin kohdalle järjestettävälle pysäköimispaikalle.

Autoasemat. Kaupunginhallituksen puolettua ⁷⁾ eräin pienin muutoksien Helsingin kaupungin liikenneohjesäännön muuttamista sekä nykyiseen liikennejärjestelyyn mahdollisesti aikaansaattavia käytännöllisiä uudistuksia tutkimaan asettamansa komitean ⁸⁾ laatimaa ehdotusta kaupungin vuokra-autoasemain sijoituksesta, poliisikomentaja vahvisti ⁹⁾ ehdotuksen noudattavaksi.

Myöhemmin tehtyjen anomusten johdosta kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ poliisilaitoksen siltä pyytämässä lausunnoissa puoltaa erinäisiä autoasemien sijoitusta koskevia muutoksia ja lisäyksiä.

Autoasemain puhelimet. Kaupunginhallituksen pyydettyä ¹¹⁾ Helsingin

¹⁾ Khs 12 p. jouluk. 2,103 §. — ²⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,104 §. — ³⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,200 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. tammik. 195 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. tammik. 55 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. syysk. 1,462 §; vrt. myös tämän kert. s. 99. — ⁷⁾ Khs 14 p. maalisk. 454 §. — ⁸⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 221. — ⁹⁾ Khs 11 p. huhtik. 677 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. huhtik. 714 §, 6 p. kesäk. 1,036 §, 25 p. heinäk. 1,274 §, 5 p. syysk. 1,420 §, 12 p. syysk. 1,462 §, 25 p. lokak. 1,763 § ja 19 p. jouluk. 2,147 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. helmik. 289 §.

puhelin yhdistystä automatisoimaan kaupungin koko vuokra-autopuhelinverkoston, mikäli mahdollista kertomusvuoden aikana, jolloin yhdistyksen oli huolehdittava järjestelmän kunnossapidosta ja hoidosta, yhdistys sittemmin antoi tätä koskevan tarjouksensa, minkä kaupunginhallitus hyväksyi ¹⁾.

Koska yleisö itse edellisessä mainitun järjestelmän voimaan tultua joutuisi maksamaan puhelukustannukset kaupunginhallitus päätti ²⁾ kertomusvuodelta kantaa jokaiselta vuokra-autoilijalta puhelimen vuokramaksuna vain 65 markkaa sekä suorittaa tililtä Autojen puhelinmaksut 35 markkaa takaisin niille, jotka jo olivat maksaneet ennen määrätyn vuokramaksun.

Raitiotiepysäkit. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ ilmoittaa Raitiotie- ja omnibussosakeyhtiölle, ettei sillä ollut mitään muistuttamista yhtiön esittämien, raitiotiepysäkin järjestämiseksi Turuntielle Kivelänkadun kulmaukseen sijoitettavien kahden 1 m:n levyisen puukorokkeen järjestämistä vastaan toistaiseksi.

Raitiotie- ja omnibussosakeyhtiön johtokunnan lähetettyä kaupunginhallitukselle piirustuksen ynnä ehdotuksen raiteiden laskemiseksi Kaivokatuun kiinteistölautakunta siitä antamassaan lausunnossa oli ehdottanut, että raiteet siirrettäisiin 50 sm pohjoisemmaksi, perustellen ehdotustaan sillä, että kun eteläisen jalkakäytävän nykyinen leveys, 4.5 m, olisi säilytettävä, eteläinen ajorata, johon raitiotiekorokkeet on järjestetty, olisi leveydeltään vähintään 7.5 m, jota vastoin pohjoisen ajoradan leveys olisi 7 m ja pohjoisen jalkakäytävän leveys olisi sopivimmiten määrättävä 3.5 m:ksi. Kun raitiotieraitteita varten tarvitaan 5 m ja kumpikin koroke on suunniteltu 1.25 m:n levyiseksi, edellytetään niin muodoin, että Kaivokadun lopullinen leveys olisi 30 m, sen nykyisen leveyden ollessa 24 m. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan esityksen oikeuttaen Raitiotie- ja omnibussosakeyhtiön heti suorittamaan kyseisen työn.

Raitiotie- ja omnibussosakeyhtiölle päätettiin ⁵⁾ ilmoittaa, ettei kaupunginhallituksella ollut mitään huomauttamista Erottajan ja Bulevardin risteyksen eteläpuolella olevan ainoastaan Heikinkadulle tulevain raitiotievaunujen pysäkin poistamista vastaan.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ puoltaa Stockmann osakeyhtiön anomaa 1 m:n levyisellä ja 18 m:n pituisella odotuskorokkeella varustetun raitiotiepysäkin järjestämistä Heikinkadulle mainitun yhtiön tavaratalon kohdalle.

Raitiotie- ja omnibussosakeyhtiötä päätettiin ⁷⁾ pyytää rakentamaan omalla kustannuksellaan 0.6 m:n levyinen puinen raitiotiekoroke eduskuntatalon kohdalle jalkakäytävän välittömään yhteyteen.

Liikennettä koskevat päätökset. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, että Erottajanorilla oleva linja-autojen koroke oli Heikinkadun järjestelytöiden takia osakeyhtiö Omnibus aktiebolagin kustannuksilla väliaikaisesti käännettävä samalla torilla olevan raitiotiesilmukan eteläosaan.

Suomalaisen teatteritalon osakeyhtiön ilmoitettua kieltäytyvänsä poistamasta teatterirakennuksensa itäpuolelle asettamaansa, ajoliikennettä estävää aitausta kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ kehoittaa asiamiesosastoa ryhtymään sellaisiin oikeudellisiin toimenpiteisiin, joihin mainittu kieltäytyminen antoi aihetta. Kyseistä yhtiötä vastaan sittemmin nostetussa oikeusjutussa antamallaan päätöksellä raastuvanoikeus velvoitti yhtiön heti pois-

¹⁾ Khs 9 p. toukok. 843 §. — ²⁾ S:n 7 p. helmik. 274 §. — ³⁾ S:n 31 p. tammik. 202 §. — ⁴⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,162 § ja 15 p. elok. 1,315 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. lokak. 1,611 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. lokak. 1,647 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. lokak. 1,685 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. syysk. 1,502 §. — ⁹⁾ S:n 31 p. tammik. 183 §.

tamaan It. Teatterikujaan pystyttämänsä ajoliikennettä estävät pylväät ynnä ketjun uhalla, että kaupunki muuten oikeutettiin yhtiön kustannuksella poistamaan ne. Ottaen huomioon, että yhtiö oli vedonnut päätöksestä, kaupunginhallitus päätti ¹⁾ kehoittaa kaupunginlakimiestä anomaan tuomion täytäntöönpanoa ulosotonhaltijalta ulosottolain 3 luvun 10 §:n mukaisesti.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ kesäkuun 1 p:stä lukien toimeenpantavaksi hyväksyä tehdyn ehdotuksen läntisen paikallisen linja-autoliikenteen väliaikaisesta järjestämisestä Heikinkadun järjestelytöiden vuoksi siten, että se johdettaisiin Rautatientorilta pitkin Kaisaniemenkatua, Unioninkatua ja Eläintarhantietä messuhallin luo ja siitä entiseen tapaan pitkin Turuntietä.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ ilmoittaa poliisilaitokselle puoltavansa Salomonkadun pohjoissivua koskevan pysäköimiskielion antamista Turun kasarmin alueen töiden johdosta kehoittaen rakennustoimistoa asettamaan paikalle asianmukaisen liikennemerkin.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ ilmoittaa poliisikomentajalle, ettei sillä puolestaan ollut mitään muistutettavaa sitä vastaan, että korttelin n:o 99 kohdalla oleva linja-autopysäkki siirrettiin Kaivokadun talon n:o 11 kohdalle sekä että pysäköiminen tämän johdosta kiellettiin viimeksi mainitun kadun pohjoisosassa korttelin n:o 99 kohdalla ja järjestettiin erikoinen pysäköimispaikka valtionrautateille kuuluvalla alueella vastapäätä Seurahuonetta.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ poliisilaitokselle puoltaa yleisen pysäköimispaikan järjestämistä klo 8—20 väliseksi ajaksi Keskuskadun Aleksanterin ja Kaivokadun välisen osan keskustaan, jolloin pysäköiminen liikenneväylän sivustoilla olisi kiellettävä.

Linja-autoliikenteen siirtämisen jälkeen pois Salomonkadulta kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ ilmoittaa poliisilaitokselle puoltavansa tämän kadun avaamista jälleen kaksipuoliselle liikenteelle sallien pysäköimisen sen kummallakin sivustalla, sekä lisäksi lännestä itään kulkevan liikenteen kieltämistä Simonkadulla tilapäisen liikenneväylän itäpuolella, kaksipuolisen liikenteen avaamista Aleksanterinkadulta Stockmannin tavaratalon ohi Heikinkadulle ja kaksipuolisen liikenteen sallimista Erottajantorin linja-autoseman korokkeen molemmin puolin.

Niinikään päätettiin ⁷⁾ puoltaa sellaisen liikennejärjestelyn toimeenpanoa Suomalaisen oopperan edustalla, että vuokra-autojen sallittaisiin ajaa oopperan pääsisäänkäytävän eteen ainoastaan Albertinkadulta Lönnrotinkadun suunnassa ja yksityisautojen sallittaisiin pysäköidä oopperan takse ja sieltä poistua Bulevardille ainoastaan kiertämällä oopperatalo; samalla päätettiin huomauttaa, että oopperataloa ympäröivä aukio kuului sen tonttiin, joten liikenteen järjestelystä oli sovittava oopperan johtohenkilöiden kanssa.

Poliisikomentajan tätä koskevan esityksen johdosta kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ esittää, että annettaisiin Kirkko- ja Maneesikadun välistä Pohjoisrannan osaa koskeva pysäköimiskielto, joka tarkoittaisi mainitun kadunosan itäistä sivua, jota vastoin pysäköiminen kadun länsisivulla edelleen jäisi vapaaksi.

¹⁾ Khs 5 p. syysk. 1,404 §. — ²⁾ S:n 23 p. toukok. 951 §; vrt. myös tämän kert. s. 114. — ³⁾ Khs 28 p. maalisk. 568 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. huhtik. 679 §; vrt. myös tämän kert. s. 114. — ⁵⁾ Khs 12 p. syysk. 1,462 §; vrt. myös tämän kert. s. 97. — ⁶⁾ Khs 19 p. syysk. 1,497 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,145 §. — ⁸⁾ S:n 16 p. toukok. 885 §; vrt. myös tämän kert. s. 114.

Kaupunginhallitus päätti¹⁾ puolestaan hyväksyä Vilhonkadun avaamisen kaksipuoliselle liikenteelle sekä kehoittaa rakennustoimistoa poistamaan Vilhon- ja Mikonkadun kulmassa olevan ajosuuntaa koskevan kieltomerkin.

Poliisilaitokselle esitettiin²⁾, että It. Heikinkadun Kaivo- ja Kaasutehtaankadun välisellä osalla määrättäisiin tulemaan voimaan yksipuolinen liikenne etelästä pohjoiseenpäin.

Poliisilaitokselle päätettiin ilmoittaa, ettei kaupunginhallitus puolestaan vastustanut Kaasutehtaankadun³⁾, Fabianin- ja Unioninkadun välisen Hallituskadun osan⁴⁾ sekä Aleksanterin- ja Hallituskadun välisen Fabianinkadun osan⁵⁾ tilapäistä sulkemista liikenteeltä eikä myöskään Hämeentieltä keskusvanhila-alueen kautta sen ääreiselle hiilihappotehtaalle johtavan tien⁶⁾ sulkemista.

Sitä vastoin kaupunginhallitus päätti annettavissa lausunnoissa ilmoittaa vastustavansa suostumista Mechelininkadun liikenteen järjestämiseen yksipuoliseksi⁷⁾ sekä samoin vastustavansa rautatieaseman äärisen Kaivokadun osan eteläpuolta koskevan pysäköimiskiellon antamista ja pysäköimisen sallimista osoittavien liikennemerkkien sijoittamista asemarakennuksen edustalla olevain liikennekorokkeiden sisäpuolelle⁸⁾.

Lupa rakennuksen pysyttämiseen paikoillaan. Kiinteistölautakunta oikeutettiin⁹⁾ sopimaan Helsingin luistelijat nimisen yhdistyksen kanssa yhdistyksen Kaisaniemen puistossa ylläpitämän luistinradan pukeutumissuojan pysyttämisestä siellä edelleen toukokuun 1 p:ään 1936 saakka 100 markan vuokrasta ja ehdoin, että se siirrettiin pohjoisemmaksi eli lähemmäksi puiston nurmikkoaluetta ja varustettiin kaupungin viranomaisten hyväksymällä sokkelilaudoituksella sekä maalattiin sen ulko-ovet, ja että ellei yhdistys ennen edellä mainittua määräpäivää poistanut suojaa se joutui korvauksetta kaupungille.

Lupa soran y.m.s. oloon. Kaupunginhallitus päätti¹⁰⁾, että kiviä, soraa ja savensekaista hiekkaa luovutetaan maalentokenttää varten sen rakennustöiden suoritusta seuraamaan määrättyjen teknillisen johtajan E. Moringin ja kaupungininsinööri O. Martikaisen tarkempien osoitusten mukaisesti.

Kaupunginhallitus päätti¹¹⁾ osoittaa Puistolan tiehoitokunnalle toistaiseksi maksuttomaksi soranotto paikaksi lähellä n.s. Sunnuntaipalstoja olevan n. 3,000 m²:n alueen aikaisemmin asetetuin ehdoin, että entinen kivenottoalue luovutettiin takaisin kaupungille.

Puistolan ja Heikinlaakson huvilayhdyskuntain tiehoitokuntain asiasta tekemän anomuksen johdosta kaupunginhallitus päätti¹²⁾ kehoittaa Vanda-puistokylä osakeyhtiön johtokuntaa toistaiseksi luovuttamaan anojille sopivan soranotto paikan heidän hoidettaviensa teiden kunnostamista varten edellytyksin, että yhtiön aikaisemmin luovuttama kivenottoalue palautui sille.

Yksityisen kreikkalais-katolisen yhdyskunnan anottua saada käyttää yhdyskunnalle luovutetun hautausmaa-alueen aitaamiseen eräitä sillä kauan maanneita kiviä, kaupunginhallitus päätti¹³⁾ yhdyskunnalle ilmoittaa, etteivät kyseiset kivet kuuluneet kaupungille, sekä kehoittaa sitä jättämään aidan piirustukset kaupunginhallituksen hyväksyttäviksi.

¹⁾ Khs 28 p. maalisk. 563 §. — ²⁾ S:n 28 p. maalisk. 571 §. — ³⁾ S:n 10 p. lokak. 1,651 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. syysk. 1,544 §. — ⁵⁾ S:n 10 p. lokak. 1,652 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. huhtik. 755 §. — ⁷⁾ S:n 25 p. heinäk. 1,273 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. lokak. 1,607 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. toukok. 880 §. — ¹⁰⁾ S:n 26 p. syysk. 1,548 §. — ¹¹⁾ S:n 25 p. lokak. 1,758 §. — ¹²⁾ S:n 25 p. heinäk. 1,275 §. — ¹³⁾ S:n 15 p. elok. 1,310 §.

Virastovuokrat. Kaupunginhallituksen toimeksiannosta kiinteistölautakunta oli laatinut uuden ehdotuksen virastovuokriksi kaupungin omistamissa rakennuksissa, mikä perustui arvioituihin käypiin vuokriin pääasiallisesti seuraavia neliömetriltä ja kuukaudelta laskettuja yksikkövuokria noudattaen:

	Kaupungissa, Smk.	Maaseudulla, Smk.
Virasto- ja siihen verrattava huoneisto	10: —	6: —
Autotalli- tai työpajahuoneisto y.m.s.	5: —	3: —
Varastosuoja	3: —	1: 50
Lämpö	2: —	—: —
Valo	1: —	—: —

Kaupunginhallitus päätti¹⁾ erinäisin pienin muutoksin hyväksyä kiinteistölautakunnan ehdotuksen.

Terveydenhoitolautakunnan toimiston huoneisto. Kaupunginhallitus päätti²⁾ antaa kiinteistölautakunnalle tehtäväksi yksissä neuvoin rakennustoimiston talorakennusosaston ja terveydenhoitolautakunnan asettaman komitean kanssa tutkia voitiinko Pohj. Esplanaadikadun taloa n:o 9 käyttää terveydenhoitolautakunnan tarpeisiin ja myönteisessä tapauksessa laatia ehdotuksen kyseisessä talossa suoritettavista muutostöistä.

Veneerien tautien poliklinikan vuokra. Lääkintöhallituksen kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti kaupunki maksoi veneerien tautien poliklinikan vuokramenoista määrätyn osan, joka v:lta 1931—34 erehdyksestä oli laskettu liian suureksi. Revisionikonttorin tätä koskevan huomautuksen johdosta terveydenhoitolautakunta antoi selvityksen asiassa ilmoittaen lääkintöhallituksen ehdottaneen sisäasiainministeriölle, että liikaa suoritettu määrä, 15,251 markkaa, korvattaisiin kaupungille³⁾.

Terveystoimiston huoneistokysymys. Kiinteistölautakunnan vuokrattua terveystoimistolle kauppias S. Mäntynen omistaman Vironkadun talon n:o 7 huoneiston mainitun talon asukkaat olivat esittäneet vastalauseensa kyseistä vuokrasopimusta vastaan vaatien sen purkamista ja huoneiston ottamista yhtiön haltuun asunto-osakeyhtiöistä annetun lain 16 §:n nojalla.

Kaupunginhallitus päätti⁴⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa purkamaan vuokrasopimuksen maaliskuun 1 p:stä lukien kehoittaa samalla lautakuntaa neuvottelemaan kyseisen, Fastighetsaktiebolaget Estnäsगतan 7 nimisen, yhtiön kanssa siitä, että tämä korvaisi kaupungille vuokrasopimuksen purkamisesta aiheutuneen 5,000 markan tappion. Sitten yhtiö ilmoitti⁵⁾, ettei se katsonut itseään velvolliseksi korvaamaan kaupungille puheena olevaa vahinkoa.

Kaupunginhallitus päätti⁶⁾ suostua siihen, että kauppias Mäntynen sai pitää puheena olevasta huoneistosta maaliskuulta jo maksetun vuokran.

Vallilan suomenkielisen kansakoulun luokat päätettiin⁷⁾ lukuvuoden 1935—36 ajaksi sijoittaa seuraavalla tavalla: Aleksis Kiven kouluun 6 tyttöluokkaa ja 4 poikaluokkaa; suomenkieliseen työväenopistoon 5 poikaluokkaa; Vallilan ruotsinkieliseen kansakouluun 4 tyttöluokkaa, ollen lisäksi tämän koulun yksi vielä käyttämättömänä oleva veistosali luovutettava suomenkielisen koulun käytettäväksi, ehdoin että veistosalia käytävien suomen-

¹⁾ Khs 17 p. lokak. 1,688 §. — ²⁾ S:n 14 p. maalisk. 469 §. — ³⁾ S:n 12 p. syysk. 1,479 § ja 10 p. lokak. 1,663 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. helmik. 370 §. — ⁵⁾ Khs jsto 2 p. huhtik. 3,334 §. — ⁶⁾ Khs 28 p. maalisk. 585 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. syysk. 1,554 §.

kielisten luokkien välitunnit järjestettiin eri ajoiksi kuin koulun omien oppilaiden; sekä Nuorten miesten kristillisen yhdistyksen Pääskylänkadun varrella olevasta talosta vuokrattavaan kolmeen huoneeseen yhteensä 6 alakoulun luokkaa.

Linja-autoasemalle järjestettävä poliisipäivystyshuone. Poliisikomendantin esitettyä, että linja-autoasemalle järjestettäisiin päivystyshuone, jossa yksi virkapukuinen ja pari rikospoliisia toimittaisivat pidätettyjen henkilöiden ensimmäisen kuulustelun, kaupunginhallitus päätti ¹⁾ myöntää kyseisen huoneen vuokraamista varten linja-autoasemalta 1,650 markkaa tililtä Arvaamattomat vuokrat ja vuokrankorotukset.

Postipakettien tullikäsittely. Päätettiin ²⁾ pyytää valtioneuvostoa kehoittamaan postitalon rakentamistoimikuntaa harkitsemaan, eikö postipakettien tullikäsittelyä varten voitaisi järjestää tilaa uudessa postitalossa.

Korttelin n:o 217 rakennusten vuokralleanto. Valtion ja kaupungin välisen tilusvaihtosopimuksen ³⁾ mukaan oli valtion v:n 1935 aikana luovutettava kaupungille korttelin n:o 217 rakennukset tonttialueineen. Ottaen huomioon, että puolustuslaitos kuitenkin vielä v:n 1936 alkupuoliskolla tarvitsi eräitä kyseisistä rakennuksista, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään puolustusministeriön kanssa mainitun korttelin käyttämistä koskevan vuokrasopimuksen vahvistaen samalla sen sanamuodon.

Kansa- y.m. kouluhuoneistojen luovuttaminen muihin kuin koulutarkoituksiin. Erinäisten kansa- ja muiden koulujen huoneistoja luovutettiin voimistelu- ja urheiluharjoitusten pitämiseen ⁵⁾, kokoushuoneistoiksi ⁶⁾, kurssi-toimintaa varten ⁷⁾, opetus- ja esitelmätilaisuuksien pitoon ⁸⁾ sekä majoitus-⁹⁾ y.m.¹⁰⁾ tarkoituksiin.

Kaupungin muiden rakennusten ja huoneistojen käyttö. Helsingin liha-taloudellinen yhdistys oikeutettiin ¹¹⁾ pitämään kaupungissa vietettävän liha-taloudellisen viikon avajaisilaisuus lokakuun 6 p:nä kaupunginvaltuuston istuntosalissa.

Suomen sairaanhoitajatyhdistykselle myönnettiin ¹²⁾ oikeus järjestää kahdeksan kaksituntista havaintoesitystä dieettiruuanlaitossa kaupungin sairaanhoitajatarhoukoulun valmistavan koulun keittiössä.

Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ hyväksyä kotitalouslautakunnan toimenpiteen myöntää kaupungin siirtolapuutarhayhdistyksille oikeuden luku-vuonna 1935—36 pitää kokouksiaan lautakunnan huoneistossa.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ myöntyä Kampin alueen rakennuksessa n:o X olevan huoneiston luovuttamiseen vuokratta verhoilija-ammattikoululle.

Teknillisten laitosten hallituksen esitykseen erään mainitun hallituksen ja sähkölaitoksen huoneiston yhteydessä olevan huoneen vuokraamisesta

¹⁾ Khs 12 p. syysk. 1,460 §. — ²⁾ S:n 14 p. helmik. 305 §. — ³⁾ Ks. v:n 1927 kert. s. 22. — ⁴⁾ Khs 31 p. lokak. 1,794 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. maalisk. 475 §, 18 p. huhtik. 729 §, 5 p. syysk. 1,426 §, 19 p. syysk. 1,508 ja 1,513 §, 3 p. lokak. 1,624, 1,625 ja 1,626 § sekä 15 p. marrask. 1,909 §. — ⁶⁾ S:n 14 p. maalisk. 473 ja 474 §, 19 p. syysk. 1,508 ja 1,513 §, 3 p. lokak. 1,624 ja 1,625 § sekä 31 p. lokak. 1,807 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. helmik. 394 §, 7 p. maalisk. 410 §, 14 p. maalisk. 476 §, 18 p. huhtik. 698 ja 728 §, 9 p. toukok. 860 §, 31 p. toukok. 1,002 ja 1,003 §, 13 p. kesäk. 1,107 § sekä 19 p. jouluk. 2,160 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. helmik. 279 §, 14 p. helmik. 321 §, 23 p. toukok. 964 § ja 10 p. lokak. 1,666 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. tammik. 28 §, 14 p. helmik. 317 §, 31 p. toukok. 1,004, 1,005 ja 1,006 § sekä 19 p. jouluk. 2,160 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. maalisk. 586 § ja 5 p. jouluk. 2,069 §. — ¹¹⁾ S:n 19 p. syysk. 1,486 §. — ¹²⁾ S:n 15 p. marrask. 1,911 §. — ¹³⁾ S:n 19 p. syysk. 1,515 §. — ¹⁴⁾ S:n 18 p. huhtik. 726 §.

300 markan kuukausivuokrasta Suomen sähkölaitosyhdistykselle päätettiin ¹⁾ myöntyä.

Kaupunginhallituksella ei ollut ²⁾ mitään huomautettavaa sen johdosta, että kiinteistölautakunta oli helmikuun 2 p:n ja maaliskuun 2 p:n väliseksi ajaksi päättänyt vuokrata Suomen partioliitoille, Suomen naisten liikuntakasvatusliitolle ja Suomen opintoretkeilykerhojen liittoon kuuluville retkeilykerhoille 25 markan vuokrasta Turun kasarmialueen rakennuksen n:o 2 kolmannen kerroksen erään huoneiston helmikuun 2 ja 3 p:nä pidettävää yleistä teltta- ja retkeilyvarustusten näyttelyä varten.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ myöntyä palotoimikunnan esitykseen palokorpraali A. Järvisen lesken oikeuttamisesta asumaan palokunnalle kuuluvassa huoneistossaan kesäkuun 1 p:ään saakka vuokratta.

Satamalautakunnan veneiden käyttö. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että satamalautakunnan veneet, milloin niitä ei tarvita satamatarkoituksiin, tilapäisesti asetetaan palokunnan käytettäviksi palotarkastuksia y.m. toimituksia varten, ja että tulipalon sattuessa ennen tai jälkeen työajan ja varsinkin öiseen aikaan paloviranomaiset oikeutetaan saamaan päivystäväältä satamakonstaapelilta moottoriveneen avaimet, jota venettä varten palokunnan on pidettävä oma miehistönsä.

Satamakapteenille myönnettiin ⁵⁾ oikeus myydä satamalaitokselle luovutettu raittiuslautakunnan moottorivene ⁶⁾ kaupungille edullisimmalla tavalla.

Lentohallin käytöstä maksettava vuokra. Kaupunginhallitus myönsi seka-laisten yleisten menojen pääluokkaan sisältyvistä yleisistä käyttövaroistaan 728: 65 markkaa Kellosaaren lentohallissa säilytetyn Polyteknikkojen ilmailukerhon liitokoneen ⁷⁾ sekä 1,421: 30 markkaa Helsingin ilmailusuojelukunnan samassa hallissa säilytetyn lentokoneen ⁸⁾ kevätkauden vuokran maksamiseen.

2. Muut kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

Sisäasiainministeriön vahvistamat asemakaavanmuutokset. Kaupunginhallitukselle saapui ilmoitus siitä, että sisäasiainministeriö oli vahvistanut seuraavia alueita koskevat asemakaavan muutosehdotukset: I kaupunginosaan korttelissa n:o 15 olevaa Maneesikadun tonttia n:o 7 ⁹⁾, korttelissa n:o 16 olevaa Mariankadun tonttia n:o 17 ¹⁰⁾, korttelia n:o 25 ¹¹⁾ ja korttelissa n:o 31 olevaa Unioninkadun tonttia n:o 9 ¹²⁾; II ja IV kaupunginosissa uudelleenjärjestettävää Heikinkatua ¹³⁾; IV kaupunginosaan korttelissa n:o 81 olevaa Lönnrotinkadun tonttia n:o 30 ¹⁴⁾; V kaupunginosaan korttelissa n:o 91 olevaa Uudenmaankadun tonttia n:o 31 ¹⁵⁾; IX kaupunginosaan korttelissa n:o 200 olevaa It. Puistotien tonttia n:o 4 ¹⁶⁾, korttelissa n:o 204 olevaa It. Puistotien tonttia n:o 21 ¹⁷⁾ ja Länt. Kaivopuiston korttelia n:o 234 ¹⁸⁾;

¹⁾ Khs 24 p. tammik. 164 §. — ²⁾ S:n 31 p. tammik. 193 §. — ³⁾ 21 p. maalisk. 541 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. lokak. 1,657 §. — ⁵⁾ Khs jsto 25 p. heinäk. 3,671 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1932 kert. s. 271. — ⁷⁾ Khs 7 p. maalisk. 430 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. maalisk. 431 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. syysk. 1,465 § ja 19 p. jouluk. 2,141 §. — ¹⁰⁾ S:n 12 p. syysk. 1,464 § ja 30 p. jouluk. 2,183 §. — ¹¹⁾ S:n 17 p. tammik. 132 §. — ¹²⁾ S:n 31 p. toukok. 993 § ja 22 p. elok. 1,368 §. — ¹³⁾ S:n 15 p. marrask. 1,889 §. — ¹⁴⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,127 § ja 21 p. marrask. 1,943 §. — ¹⁵⁾ S:n 24 p. tammik. 161 §. — ¹⁶⁾ S:n 11 p. tammik. 56 §. — ¹⁷⁾ S:n 2 p. toukok. 817 §. — ¹⁸⁾ S:n 28 p. helmik. 386 § ja 13 kesäk. 1,094 §.

X kaupunginosassa olevia tehdaskortteleita n:ot 274 ja 282¹⁾) ja tehdaskorttelin n:o 291 tonttia n:o 3²⁾); XII kaupunginosan korttelia n:o 349³⁾) ja tehdaskorttelia n:o 368⁴⁾); XIII kaupunginosan korttelissa n:o 417 olevaa Dagmarinkadun tonttia n:o 9⁵⁾), korttelissa n:o 417 olevaa Fredrikinkadun tonttia n:o 81⁶⁾) ja samassa kaupunginosassa olevia roomalais-katolista, juutalaista, yksityistä kreikkalais-katolista ja ent. venäläisten sotilaiden hautausmaita⁷⁾); XIV kaupunginosan korttelia n:o 463⁸⁾), korttelissa n:o 487 olevaa Töölönkadun tonttia n:o 42⁹⁾), kortteleita n:ot 499, 500, 504, 505, 507, 509, 512, 513 ja 518¹⁰⁾), korttelissa n:o 499 olevaa Töölönkadun tonttia n:o 53¹²⁾), korttelissa n:o 513 olevaa Stenbäckinkadun tonttia n:o 10¹³⁾), korttelissa n:o 517 olevia Tavaststjernankadun tontteja n:ot 9 ja 11¹⁴⁾) ja stadion-alueetta ympäristöineen¹⁵⁾); sekä XX kaupunginosan tehdaskortteleita n:ot 781 ja 786¹⁶⁾).

Raastuvanoikeuden hyväksymät tonttijaonmuutokset. Raastuvanoikeus suostui seuraavia alueita koskeviin tonttijaonmuutoksiin: IX kaupunginosassa olevaa Länt. Kaivopuiston korttelia n:o 234¹⁷⁾); XII kaupunginosan korttelia n:o 368¹⁸⁾); sekä XIV kaupunginosan korttelia n:o 463¹⁹⁾).

Heikinkadun normaaliprofiiliin vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti²⁰⁾) vahvistaa n:olla 1,549 merkityn Heikinkadun normaaliprofiiliehdotuksen.

Postitalon edustalla olevan aukion järjestely. Muuttaen postitalon edustan aukion ja sen pohjoisreunaan suunnitellun tukimuurin suhteen aikaisemmin tekemäänsä päätöstä²¹⁾) kaupunginhallitus päätti²²⁾) vahvistaa kyseisen paikan järjestelyn kiinteistölautakunnan kesäkuun 26 p:nä päivätyn ehdotuksen mukaisesti.

Eräiden korttelien korkeussuhteiden vahvistaminen. Kaupunginhallitus vahvisti kiinteistölautakunnan ehdottamat seuraavien korttelien korkeussuhteet: II kaupunginosan korttelien n:ot 95 a ja 96²³⁾); III kaupunginosassa olevan ruotsalaisen teatterin korttelin²⁴⁾); IV kaupunginosan korttelien n:ot 63 ja 64²⁵⁾); IX kaupunginosan korttelin n:o 234²⁵⁾); X kaupunginosan korttelin n:o 281²⁵⁾); XI kaupunginosan korttelin n:o 303²⁵⁾); XII kaupunginosan korttelin n:o 340²⁶⁾) ja korttelin n:o 366²⁷⁾); XIII kaupunginosan korttelin n:o 417²⁸⁾); XIV kaupunginosan korttelin n:o 463²⁹⁾); sekä XX kaupunginosan korttelin n:o 781³⁰⁾).

Alueiden liittäminen kaupunkiin. Uudenmaan läänin maaherralle päätettiin³¹⁾) lähettää lausunto Herttoniemen ja Kulomaan taajaväkisten yhdistyksien alueiden liittämisestä kaupunkiin.

¹⁾ Khs 17 p. tammik. 131 §. — ²⁾ S:n 2 p. toukok. 812 § ja 22 p. elok. 1,367 §. — ³⁾ S:n 12 p. syysk. 1,466 § ja 19 p. jouluk. 2,142 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. helmik. 271 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. huhtik. 712 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,128 § ja 21 p. marrask. 1,940 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. tammik. 130 § ja 23 p. toukok. 942 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. helmik. 384 § ja 16 p. toukok. 878 §. — ⁹⁾ S:n 28 p. helmik. 385 § ja 26 p. huhtik. 753 §. — ¹⁰⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,195 § ja 21 p. marrask. 1,942 §. — ¹¹⁾ S:n 19 p. syysk. 1,499 § ja 30 p. jouluk. 2,189 §. — ¹²⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,196 § ja 21 p. marrask. 1,941 §. — ¹³⁾ S:n 21 p. maalisk. 522 §. — ¹⁴⁾ S:n 15 p. elok. 1,311 § ja 30 p. jouluk. 2,181 §. — ¹⁵⁾ S:n 19 p. syysk. 1,495 § ja 30 p. jouluk. 2,182 §. — ¹⁶⁾ S:n 31 p. tammik. 200 §. — ¹⁷⁾ S:n 1 p. elok. 1,286 §. — ¹⁸⁾ S:n 28 p. maalisk. 567 §. — ¹⁹⁾ S:n 1 p. elok. 1,287 §. — ²⁰⁾ S:n 15 p. marrask. 1,891 §. — ²¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 115. — ²²⁾ Khs 27 p. kesäk. 1,163 §. — ²³⁾ S:n 31 p. tammik. 203 § ja 30 p. jouluk. 2,190 §. — ²⁴⁾ S:n 26 p. syysk. 1,540 § ja 25 p. lokak. 1,754 §. — ²⁵⁾ S:n 21 p. helmik. 363 §. — ²⁶⁾ S:n 21 p. maalisk. 526 §. — ²⁷⁾ S:n 26 p. syysk. 1,544 § ja 25 p. lokak. 1,754 §. — ²⁸⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,093 §. — ²⁹⁾ S:n 25 p. heinäk. 1,271 §. — ³⁰⁾ S:n 26 p. syysk. 1,542 § ja 25 p. lokak. 1,754 §. — ³¹⁾ S:n 31 tammik. 198 §.

Rakennusten purkaminen ja myynti. Kiinteistölautakunta oikeutettiin myymään Ruoholahden varastoaluetta n:o 8 ympäröivä aita ja alueella oleva vaja 5,000 markan kauppahinnasta ¹⁾ sekä julkisella huutokaupalla purettaviksi ja poiskuljetettaviksi Rauhalan lastentarhan entinen rakennus ²⁾, Annan- ja Salomonkadun risteyksessä oleva puutalo ³⁾, Heikinkadun rakennustöiden takia poistettavat kolme kioskia ⁴⁾, Merisatamassa oleva varastorakennus ⁵⁾ ja eräät Korpaksen tilan rakennukset ⁶⁾.

Kaupunginhallitus suostui ⁷⁾ kiinteistölautakunnan esitykseen erään Kivinokan kansanpuistossa olevan heinäladon purkamisesta.

Talonisännöitsijä S. Purasen, joka oli oikeutettu ⁸⁾ ryhtymään toimenpiteisiin korttelissa n:o 194 olevain rakennusten purkamiseksi heti kaupunginvaltuuston asiassa tekemän päätöksen saatua lainvoiman ja käyttämään tarpeen mukaan tähän myönnettyjä määrärahoja, ilmoitettua alimman hyväksyttävän saaduista purkamistarjouksista nousevan 83,000 markkaan, kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ oikeuttaa talonisännöitsijä Purasen hyväksymään mainitun tarjouksen ja käyttämään tarkoitukseen tarjouksen mukaisen määrärahan.

Merisataman mukavuuslaitos. Hyväksyen periaatteellisesti Merisataman vanhan mukavuuslaitoksen poistamista koskevan kiinteistölautakunnan esityksen, kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ ettei laitosta kuitenkaan ollut poistettava ennen kuin oli rakennettu uusi sellainen johonkin muualle satamaan. Kiinteistölautakunta sai tehtäväksi tehdä uutta paikkaa koskevan esityksen.

Käymälän luovuttaminen Sokeain ystävät nimiselle yhdistykselle. Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ luovuttaa Eläintarhantien tontilla n:o 7 olevan käymälän kyseisen tontin omistavalle otsakkeessa mainitulle yhdistykselle ehdoin, että tämä suoritti sen kunnossa- ja puhtaanapitokustannukset.

Rakennuspiirustuksia koskevat päätökset. Yleisten töiden lautakunta sai tehtäväksi ¹²⁾ laadituttaa Kivelän sairaalan uuden ruumishuoneen luonnospiirustukset ja kustannusarvion.

Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa laadituttamaan luonnospiirustukset ja kustannusarviot erityisen juhla- ja voimistelusaliksi sekä kirkkorakennuksen samoin kuin uuden halkovajan rakentamiseksi Nikkilän sairaalaan.

Tuberkuloosikomitea päätettiin ¹⁴⁾ oikeuttaa tilaamaan tuberkuloosisairaalan hallintorakennuksen laajentamisen luonnospiirustukset arkkitehti E. Forsmanilta.

Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin ¹⁵⁾ kehoittaa laadituttamaan Alppilän uuden vesisäiliön piirustukset.

Kaupunginhallitus hyväksyi ¹⁶⁾ puolestaan Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiön esittämät Heikinkadun raitiotiekioskien piirustukset.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁷⁾ hyväksyä Helsingin makasiiniosakeyhtiön esittämät Laivarannan nykyisen H-varastosuojan tilalle rakennettavan uuden varastorakennuksen piirustukset sekä saattaa yleisten töiden lauta-

¹⁾ Khs 28 p. maalisk. 566 §. — ²⁾ S:n 12 p. syysk. 1,461 §. — ³⁾ S:n 25 p. lokak. 1,755 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. huhtik. 745 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. marrask. 1,901 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. marrask. 1,890 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. marrask. 1,827 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. maalisk. 426 §; ks. myös tämän kert. s. 106. — ⁹⁾ Khs 21 p. maalisk. 539 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. lokak. 1,695 §. — ¹¹⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,165 §. — ¹²⁾ S:n 29 p. elok. 1,398 §. — ¹³⁾ S:n 17 p. lokak. 1,701 §. — ¹⁴⁾ S:n 11 p. huhtik. 695 §. — ¹⁵⁾ S:n 9 p. toukok. 849 §. — ¹⁶⁾ S:n 29 p. elok. 1,393 §. — ¹⁷⁾ S:n 28 p. maalisk. 575 §.

kunnan ja satamalautakunnan suunnitelman johdosta tekemät huomautukset yhtiön tietoon siltä varalta, että se katsoi niiden antavan toimenpiteen aihetta.

Kivelän sairaala. Kaupunginhallitus päätti antaa Kivelän sairaalan uuden hallintorakennuksen kiinteää sisustusta koskevain töiden valvonnan ¹⁾ kaupunginarkkitehdille tehtäväksi sekä oikeuttaa sairaalahallituksen viipymättä tilaamaan puhelinjohdot ²⁾ kyseiseen rakennukseen.

Yleisten töiden lautakunnalle päätettiin ³⁾ sen tätä koskevan esityksen johdosta ilmoittaa, ettei Mechelininkadun alueella olevaa Kivelän sairaalan ruumishuonetta toistaiseksi poistettaisi.

Uuden sairaspaviljongin ja uuden hallintorakennuksen välillä olevan puisen asuntorakennuksen purkaminen annettiin ⁴⁾ yleisten töiden lautakunnalle tehtäväksi.

Nikkilän sairaalan lämpökeskus. Selvityksen hankkimista varten Nikkilän sairaalan lämpökeskuksen laajentamista koskevassa asiassa kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ sekalaisten yleisten menojen pääluokkaan sisältyvistä yleisistä käyttövaroistaan 15,000 markan määrärahan.

Virvoitusjuomakioskien rakentaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan ehdotuksen uusien virvoitusjuomakioskien rakentamisesta Kapteenin- ja Vuorimiehenkadun kulmaukseen, Lapinlahdenkadun ja Malmirinteen kulmaukseen tai vaihtoehtoisesti ääreisen puistikon länsipäähän, Heikinkadun varrelle postitalon länsipuolelle, Etel. Hesperian- ja Runeberginkadun kulmauksen itäpuolelle sekä Käpylään Pohjolankadun ja Metsolantien kulmaukseen, kuitenkin siten muutettuna, että viimeksi mainittu kioski oli rakennettava Pohjolan- ja Arabiankadun risteykseen ja että Heikinkadun varrelle rakennettavan paikkakysymys toistaiseksi jäi avoimeksi. Samalla kaupunginhallitus päätti kehoittaa kiinteistölautakuntaa aikanaan tekemään kunkin kioskin rakentamisesta erillisen esityksen yleisten töiden lautakunnan esittämien piirustusten nojalla.

Käymälän rakentaminen. Myöntyen Helsingin työväen teatterin kannatusyhdistyksen esitykseen käymälän rakentamisesta Vallilan ulkoilmanäyttämön läheisyyteen kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ antaa kyseisen työn rakennustoimiston tehtäväksi osoittaen tarkoitukseen yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 15,000 markan määrärahan.

Samoista varoista myönnettiin ⁸⁾ 10,900 markkaa uuden käymälän rakentamiseen Sörnäisten satamaan yleisten töiden lautakunnan ehdotuksen mukaisesti.

Linja-autoasema. Kaupunginvaltuuston linja-autoaseman rakentamista koskevan päätöksen johdosta kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ julkaista sanomalehdistössä basaarirakennusta ja autohuoltoasemaa varten suunnitellun alueen ja kaupungin kunnostettavan linja-autoaseman vuokraamista koskevan ilmoituksen.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ¹⁰⁾ heti ryhtymään linja-autoaseman korjaus- ja sisustustöihin käyttäen työhön tarkoitukseen varattua siirtomäärärahaa, minkä ohessa päätettiin siirtää nykyinen linja-autoasema huhti-

¹⁾ Khs 27 p. kesäk. 1,175 §. — ²⁾ S:n 9 p. toukok. 864 §; ks. myös tämän kert. s. 18. — ³⁾ Khs 29 p. elok. 1,398 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,126 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. huhtik. 696 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,105 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. toukok. 955 §. — ⁸⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,169 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. maalisk. 423 §; ks. myös tämän kert. s. 18 ja 25. — ¹⁰⁾ Khs 7 p. maalisk. 426 §; ks. myös tämän kert. s. 105.

kuun 1 p:nä Bensinin-kuluttajain osakeyhtiölle vuokrattuun rakennukseen ja sen viereiseen puutaloon.

Kaikkia linja-autoaseman rakentamista koskevia kustannusarvioita yhteenlaskettaessa oli nähtävästi erehdyksestä päästy kaupunginvaltuuston hyväksymään hieman liian pienen loppusummaan, 2,725,000 markkaan, arviokustannusten todellisuudessa noustessa n. 2,825,000 markkaan. Rakennustoimisto oikeutettiin¹⁾ seuraamaan alkuperäistä suunnitelmaa, mutta kun työ oli suoritettu, oli kaupunginhallituksen tehtävä valtuustolle ilmoitus asiasta sekä esitys tarvittavan lisämäärärahan myöntämisestä.

Kaupunginhallitus hyväksyi²⁾ uuden linja-autoaseman vuokraajan, Osakeyhtiö Matkahuolto aktiebolagin, ehdotuksen kyseiselle asemalle asetettavista lähtökilvistä sellaisin lisäyksin, että pystytettäviin pylväisiin oli asetettava myös autojen lähtöaikaa osoittava kilpi oikeuttaen rakennustoimiston käyttämään asiasta aiheutuvien kulujen peittämiseen linja-autoaseman rakentamiseen myönnettyjä varoja.

Rikospoliisin pidätettyjen henkilöiden säilytyshuoneiden desinfiointi. Kaupunginhallitus hyväksyi³⁾ kiinteistötoimiston talonisännöitsijän toimenpiteen sopia ensimmäisen kaupungineläinlääkärin kanssa otsakkeessa mainittujen huoneiden desinfiomisesta rikkikaasulla, jolloin kiinteistötoimisto suorittaisi kustannukset, sekä kiinteistölautakunnan ehdotuksen, että terveydenhoitolautakunnalle annettaisiin tehtäväksi vuosittain merkitä talousarvioehdotukseensa näiden huoneiden säännölliseen desinfiointiin määrääjain tarvittavat varat sekä huolehtia desinfiointin toimittamisesta yksissä neuvoin poliisimestarin kanssa.

Lastentarhain huoneisto-olot. Tarkastettuaan lastentarhain huoneistoja terveydenhoitolautakunta antoi asiaa koskevan esityksen kaupunginhallitukselle lausuen siinä:

että lastentarhahuoneistojen pitää olla valoisa, kuivat ja helposti tuuletettavat;

että osastohuoneissa tulee lasta kohden olla vähintään 3 1/2 m³, mieluummin 4 m³, iso sali mukaan luettuna n. 5 m³;

että seimien makuuhuoneissa tulee olla vähintään 6 m³ lasta kohden;

että eteisissä varataan kylliksi tilaa, ettei synny tungosta vanhempien tullessa lapsia noutamaan; sekä

että sijoitetaan lokeroita seinille lasten päällystakkeja, päähineitä ja kalosseja varten. Tämä järjestelmä on tärkeä, sillä se on omansa ehkäisemään syöpäläisten ja tarttuvien tautien leviämistä lapsesta toiseen. Viimeksi mainittu parannus olisi jos mahdollista saatava aikaan jo kuluvan vuoden kesän aikana.

Kaupunginhallitus päätti⁴⁾ saattaa yllämainitut normit lastentarhain johdokunnan ja kiinteistölautakunnan tiedoksi mahdollisia toimenpiteitä varten.

Kaupungin omissa ja sen käytettävänä olevissa taloissa suoritettujen korjaus- ja muutostyöt. Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus osoitti 8,000 markkaa uuden huoneen sisustamista varten rahatoimiston toisen kerroksen portaistoon⁵⁾; 22,800 markkaa eräiden poliisilääkärin vaatimien korjausten ja parannusten suorittamiseen poliisilaitoksen huoneistossa, kehoittaen rakennustoimistoa suorittamaan työt heti⁶⁾; 11,300 markkaa desinfiointsijain varastohuoneen luovuttamisesta kau-

¹⁾ Khs 4 p. heinäk. 1,209 §; vrt. myös tämän kert. s. 25. — ²⁾ Khs 15 p. elok. 1,313 §. — ³⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,207 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. huhtik. 619 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. tammik. 57 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,205 §.

pungineläinlääkärin työhuoneeksi ja kylpyhuoneen järjestämisestä takavarikoimisaseman johtajan työhuoneeksi sekä maidontarkastamon kansliahuoneen suurentamisesta liittämällä siihen kaupungineläinlääkärin työhuone aiheutuviin muutos- ja korjaustöihin ¹⁾; 49,600 markkaa tarpeellisten korjausten suorittamiseen Marian sairaalan varasto-oloissa ²⁾; 1,200 markkaa Marian sairaalan haltuun siirtyvän Ruoholahden varastoalueen n:o 12 aidan kunnostamiseen sekä samalla alueella olevan halkovajan kunnostamiseen ja laajentamiseen sairaalan toivomuksia vastaavaksi ³⁾; 28,400 markkaa eräiden muutos- ja korjaustöiden suorittamiseen kulkutautisairaalaissa ⁴⁾; 33,100 markkaa kulkutautisairaalan hissien korjaamiseen ⁵⁾; 22,650 markkaa Kivelän sairaalan hissien korjaamiseen ⁶⁾; 11,200 markkaa Nikkilän sairaalan pääportin uudelleenrakentamista varten ⁷⁾; 6,300 markkaa tuberkuloosisairaalan hissien korjaamiseen ⁸⁾; 1,056: 80 markkaa köyhäinlaitokslautakunnan III avustuskanslian huoneiston järjestytyksiin ⁹⁾; 8,460 markkaa Kullatorpan lastenkodin sähköjohtojen osittaiseen korjaamiseen ¹⁰⁾; 31,800 markkaa uusien lämpöelementtien hankkimiseksi Töölönkadun kansakouluun ¹¹⁾; 4,700 markkaa suomenkielisen työväenopiston arkiston säilytysruoneen sisustamiseksi opistotalon ullakolle ¹²⁾; 49,300 markkaa III tullikamarissa suoritettaviin korjaustöihin, joiden perustana oli käytettävä rakennustoimiston talorakennusosaston laadittamaa III vaihtoehdotusta, samalla kehoitetaan yleisten töiden lautakuntaa suunnittelemaan kyseisen tullikamarin makasiinirakennuksen lämpimän tilan laajentamista koskevaa kysymystä ¹³⁾; sekä 9,000 markkaa teurastamon erään kaksoishuoneen yhdistämiseen sen viereiseen huoneeseen ja keittiön käsittävään huoneistoon ¹⁴⁾.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁵⁾ hyväksyä suunnitelman lämpöjohtojen asentamisesta vanhaan raatihuoneeseen.

Kaupunginhallitus suostui ¹⁶⁾ poliisikomentajan esitykseen rikospoliisin säilytyskoppirakennuksen kopin n:o 14 luovuttamisesta poliisilääkärin tarkastushuoneeksi ja oikeutti rakennustoimiston käyttämään sen korjaamiseen 2,000 markkaa kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvästä poliisilaitoksen rakennusten korjausmäärärahaasta.

Rakennustoimistoa päätettiin ¹⁷⁾ kehoittaa kunnostamaan kaksi rikospoliisin hallinnassa olevaa huonetta käyttäen tähän kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvää poliisilaitoksen rakennusten korjausmäärärahaa.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁸⁾ kehoittaa rakennustoimistoa suorittamaan kulkutautisairaalan ylilääkärin asuntorakennuksen kaasujohtojen korjaamisen, kaasujohtojen asentamisen sairaalan rakennukseen n:o XII ja väliseinän rakentamisen mainitun rakennuksen puusepän työhuoneeseen käyttäen kulkutautisairaalan yleisten laitteiden kunnossapitomäärärahaa.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista naisten opinto- ja ammattikursseja varten myönnettiin ¹⁹⁾ 6,500 markkaa Suvilahden kasarmirakennuksen toisessa kerroksessa olevan huoneiston korjauksiin.

Kiinteistölautakunnan asiaa koskevan esityksen mukaisesti kaupunginhallitus päätti ²⁰⁾ antaa rakennustoimistolle tehtäväksi järjestää pienen

¹⁾ Khs 12 p. jouluk. 2,127 §. — ²⁾ S:n 31 p. tammik. 211 §. — ³⁾ S:n 28 p. maalisk. 566 §. — ⁴⁾ S:n 25 p. heinäk. 1,277 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. marrask. 2,028 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,125 §. — ⁷⁾ S:n 31 p. lokak. 1,800 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. marrask. 2,029 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. syysk. 1,455 §. — ¹⁰⁾ S:n 7 p. marrask. 1,822 §. — ¹¹⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,261 §. — ¹²⁾ S:n 3 p. lokak. 1,623 §. — ¹³⁾ S:n 29 p. elok. 1,397 §. — ¹⁴⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,122 §. — ¹⁵⁾ S:n 17 p. lokak. 1,687 §. — ¹⁶⁾ S:n 11 p. huhtik. 676 §. — ¹⁷⁾ Khn jsto 4 p. kesäk. 3,530 §. — ¹⁸⁾ Khs 11 p. huhtik. 690 §. — ¹⁹⁾ S:n 3 p. lokak. 1,606 §. — ²⁰⁾ S:n 9 p. toukok. 835 §.

ruokakellarin Kirstinkadun entisen koulutalon kivijalkakerrokseen käyttäen tähän työtuvan huoneiston sisustamiseen kyseiseen taloon kertomusvuoden talousarviossa kiinteistöjen pääluokan kohdalla varatusta määrärahasta enintään 4,100 markkaa.

Eväten kiinteistölautakunnan esityksen lisämäärärahan myöntämisestä ennen kaupungin omassa talossa toimineen Rauhalan lastentarhan Turuntien 22:sta vuokratun uuden huoneiston vuokraa varten, joka oli merkitty talousarvioon sekä tulo- että menopuolelle jääden kuitenkin nyt tämä talousarviossa laskettu tulo saamatta, kaupunginhallitus päätti ¹⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa suorittamaan tarpeelliset muutostyöt mainitussa huoneistossa käyttäen tähän kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvää lastentarhain huoneistojen korjausmäärärahaa.

Posti- ja lennätinhallituksen tiedusteltua, eikö kaupunki voisi järjestää lentosatamaan posti- ja lennätinlaitokselle lentopostin käsittelemiseen talvenkin aikana käyttökelpoista huoneistoa, kaupunginhallitus päätti ²⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa tätä varten suorittamaan tarpeelliset korjaustyöt lentosatamassa olevassa vajarakennuksessa käyttäen siihen enintään 6,000 markkaa lentosatomain korjaus- ja kunnossapitomäärärahasta sekä satamalautakuntaa tekemään posti- ja lennätinhallitukselle esityksen 300 markan kuukausivuokran suorittamisesta kaupungille puheena olevasta rakennuksesta myöskin talvikuukausilta sen ollessa varattuna postilaitoksen tarpeisiin.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa viipymättä suorittamaan tarpeelliset teurastamon rakennusten ja pihamaiden vuosikorjaukset käyttäen siihen sen käytettäväksi varattua kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvää teurastamon rakennusten korjausmäärärahaa.

Kaupunginhallitus hyväksyi ⁴⁾ teurastamon lämmitys- ja tuuletuslaitteiden muuttamissuunnitelman.

Kiinteistölautakuntaa päätettiin ⁵⁾ kehoittaa myöntämään Helsingin sokeaintalo-säätiölle 12,350 markkaa kiinteistöjen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupungilla v:n 1934 marraskuun 1 p:ään asti köyhäinhoidon työtupana vuokralla olleeseen säätiön omistaman Pengerkadun talon n:o 11 muuton jälkeisistä korjauksista, jotka säätiö oli kaupungin puolesta suorittanut.

Kaupungin kiinteän omaisuuden palovakuuttaminen. Palotoimikunnan saamansa tehtävän ⁶⁾ mukaisesti tutkittua eräiden kaupungin rakennusten palovakuuttamatta jättämisestä johtuvan lisääntyneen vahingonvaaran mahdollisesti vaatimia toimenpiteitä kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ hyväksyä otettavaksi ehdollisesti v:n 1936 talousarvioon yhteensä 270,000 markan suuruisen määrärahan erinäisiin teknillisen johtajan välttämättöminä ehdotamiin korjauksiin asianomaisille korjausmäärärahoille jaettuna.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan ehdotuksen Kivelän sairaalan hallintorakennuksen, Jätkäsaaren satamavartiokojun, Käpylän urheilukentän vajarakennuksen ja Sörnäisten satamassa olevan käymälän jättämisestä palovakuuttamatta.

Rahatoimenjohtaja oli ilmoittanut suunnittelevansa erikoisen palovakuutusrahaston perustamista kaupungille ja että tämän vuoksi hänen toi-

¹⁾ Khs 23 p. toukok. 960 §. — ²⁾ S:n 3 p. lokak. 1,621 §. — ³⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,176 §. — ⁴⁾ S:n 22 p. elok. 1,377 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. maalisk. 528 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 120. — ⁷⁾ Khs 10 p. lokak. 1,656 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. marrask. 1,928 §.

mestään kaupungin kiinteän omaisuuden palovakuutukset oli irtisanottu päättymään kertomusvuoden lopussa, sekä että kiinteistölautakunta oli tämän johdosta antanut ehdotuksen kiinteän omaisuuden palovakuutusten vähentämisestä ja asteittaisesta lopettamisesta. Kun kuitenkin edes lopullinen ehdotus vakuutusten järjestämisestä sekä rahaston perustamisesta vielä ei ollut valmistunut, kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että kiinteän omaisuuden palovakuutusta oli entisin ehdoin toistaiseksi jatkettava, mihin vakuutusyhtiö oli ilmoittanut suostuvansa.

Kulkutautisairaalan aita. Kaupunginhallitus myönsi ²⁾ yleisten töiden pääluokkaan sisällyvistä käyttövaroistaan 9,170 markan määrärahan yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi kulkutautisairaalan aidan kuntoonsaattamiseksi.

Reijolan lastenkodin pihamaan aitaaminen. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ antaa rakennustoimiston tehtäväksi Reijolan lastenkodin pihamaan aitaamisen 1.5 m:n korkuisella säleaidalla osoittaen tähän tarkoitukseen 25,000 markkaa pääluokkaan Yleiset työt sisällyvistä käyttövaroistaan.

Lisäkaivon rakentaminen Kullatorpan lastenkotiin. Rakennustoimistolle annettiin ⁴⁾ tehtäväksi lisäkaivon ynnä tarvittavien johtojen rakentaminen Kullatorpan lastenkotiin myöntäen siihen yleisten töiden pääluokkaan merkityistä käyttövaroistaan 15,000 markan suuruisen määrärahan.

Sähkövirran hankkimista Bengtsärin koulukotiin koskevan Hangon sähkölaitoksen tarjouksen kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ hyväksyä antaen samalla kaupunginlakimiehelle tehtäväksi sopimuksen laatimisen asiasta.

Faneerikoivujen myynti Toivoniemen tilalta. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ suostua siihen, että Toivoniemen tilan metsästä saatiin myydä 234 runkoa faneeripuiksi kelpaavia koivuja Aktiebolaget Faner osakeyhtiölle ja että niistä saatava kauppahinta merkittiin puheena olevan tilan tuloihin.

Puujoen perkaus. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, että Ryttylän ja Siltalan tiloille Ryttylässä olevan Puujoen perkauksesta lankeava 2,450 markan osuus saatiin suorittaa mainittujen tilain Kustannukset nimisestä määrärahasta.

Kansakoulujen pihamaat. Kaupunginhallitus myönsi Yleiset työt nimiseen pääluokkaan sisällyvistä käyttövaroistaan 4,000 markkaa puiden siirtämiseen Kaisaniemen kansakoulun pihamaan keskustasta sen reunaan ⁸⁾, 2,000 markkaa erään keskellä Snellmaninkoulun pihamaata kasvavan lehmuksen siirtämiseen pihan kadun puoleiseen reunaan ⁹⁾ sekä 3,750 markkaa Punavuorenkadun kansakoulutontin aidan uudistamiseen ¹⁰⁾.

Lastentarhain pihamaat. Yleisten töiden lautakuntaa kehoitettiin ¹¹⁾ rakentamaan aita leikki- ja pihan muodostamiseksi Rauhalan lastentarhalle sekä siirtämään lastentarhan keinu uudelle leikki- ja pihalle osoittaen tarvittavat varat lastentarhain rakennusten korjausmäärärahasta.

Lastentarhain johtokunnan Kotikallion lastentarhan pihamaan kuntoonpanoa koskevan esityksen johdosta kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ ilmoittaa, ettei sillä ollut mitään sitä vastaan, että rakennustoimisto lastentarhahuoneiston vuokranantajan Aktiebolaget Folkhemmet nimisen yhtiön tilauksesta suoritti kyseiset kunnostamistyöt.

¹⁾ Khs 30 p. jouluk. 2,180 §. — ²⁾ S:n 4 p. tammik. 26 §. — ³⁾ S:n 15 p. elok. 1,303 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. maalisk. 447 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. lokak. 1,673 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. helmik. 376 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. marrask. 1,815 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. syysk. 1,556 §. — ⁹⁾ Khn jsto 16 p. huhtik. 3,384 §. — ¹⁰⁾ Khs 22 p. elok. 1,378 §. — ¹¹⁾ S:n 29 p. elok. 1,400 §. — ¹²⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,153 §.

Ärtin ja Kumpulän koulupuutarhoihin päätettiin ¹⁾ rakennustoimisto oikeuttaa pystyttämään lipputangot.

Uintia tarkoittavan kieltotaulun asettaminen uuden hautausmaan lounaisrannalle. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ kiinteistölautakunnan lausunnon mukaisesti, että uuden hautausmaan lounaisrannalle oli asetettava taulu, jossa kiellettiin uiminen ja alastomana oleskeleminen alueella, myöntäen tätä varten 300 markkaa Sekalaiset yleiset menot nimiseen pääluokkaan sisältyvistä yleisistä käyttövaroistaan.

Uunisaaren uimalaitoksen rannan kunnostaminen. Myöntyen kiinteistölautakunnan esitykseen Uunisaaren uimalaitoksen rannan kunnostamisesta kaupunginhallitus osoitti ³⁾ tarkoitukseen yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 15,000 markan suuruisen määrärahan.

Hiihtomäen rakentaminen Herttoniemeen. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ pääluokkaan Yleiset työt sisältyvistä käyttövaroistaan myöntää 50,000 markkaa rakennustoimiston käytettäväksi hiihtomäen rakentamiseksi Herttoniemeen päättäen samalla, että alamäen maatyöt sai 40,000 markan määrään suorittaa köyhäinhoidollisina varatoina.

Moottoriveneliikenteen harjoittamista koskeva valitus. Uudenmaan läänin maaherraan pyydettyä kaupunginhallitukselta lausuntoa moottoriveneenkuljettaja R. Baarmanin y. m. tekemästä kansanpuistojen moottorivene liikenteen järjestämistä tarkoittavaa kaupunginhallituksen päätöstä ⁵⁾ koskevasta valituksesta kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ selityksessään esittää valituksen aiheettomana hylättäväksi.

Helsinginkadun tontin n:o 24 kunnostaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ Yleiset työt nimiseen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan myöntää yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi yhteensä 17,000 markkaa Helsinginkadun tontilla n:o 24 olevan tukimuurin ynnä sen betonilaattojen sekä sorakäytävän kunnostamiseen kehoittaen kiinteistölautakuntaa rakennustoimiston esittämän laskun perusteella suorittamaan puuiden uusimiseen 6,440 markkaa käyttövaroistaan ja puhtaanapitolautakuntaa täyttämään tontilla olevat kuopat koksikuonalla.

Sofiankatu. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ myöntää yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 9,000 markkaa Sofiankadun poliisilaitoksen ja Senaatintorin välisen itäosan tasoittamiseen.

Heikinkadun uudelleenjärjestely. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ hyväksyä asianosaisten kesken pidetyn neuvottelukokouksen laatiman työohjelman yleisten töiden lautakunnan esittämin huomautuksin suoritettavien Heikinkadun uudelleenjärjestelytöiden pohjaksi oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan aloittamaan työt heti kaupunginvaltuuston Heikinkadun uudelleenjärjestämistä koskevan päätöksen ¹⁰⁾ saavutettua lainvoiman, käyttäen töitä varten myönnettyä määrärahaa myöskin kaasujohtojen siirtämiseen.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ saattaa Heikinkadun korttelissa n:o 99 olevain tonttien n:ot 13 ja 15 omistajain tietoon, jotka olivat tehneet asiaa koskevan tiedustelun, että kaupunki rakentaa Heikinkadun kyseisen korttelin kohdalla täyteen leveyteensä välittömästi muiden järjestelytöiden yhteydessä sekä suostuu suorittamaan mainituilla tonteilla olevain raken-

¹⁾ Khn jsto 24 p. syysk. 3,793 §. — ²⁾ Khs 15 p. elok. 1,312 §. — ³⁾ S:n 23 p. toukok. 945 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. marrask. 1,898 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 127. — ⁶⁾ Khs 4 p. huhtik. 607 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. maalisk. 577 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. tammik. 137 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. maalisk. 460 §. — ¹⁰⁾ Ks. tämän kert. s. 27. — ¹¹⁾ Khs 21 p. maalisk. 538 §.

nusten porraskäytävään mahdolliset muutostyöt sekä joko vuokraamaan jälkimmäisellä tontilla olevat kaksi liiketoimistoa niiden silloisesta vuokrasta tai korvaamaan kadun korottamisesta aiheutuvan niitä koskevan mahdollisen vuokratappion.

Ottaen huomioon, että Heikinkadun ajoradan ja jalkakäytävään uudelleenrakentamista varten myönnettyyn määrärahaan sisältyi jalkakäytävien täydellisen uudelleenrakentamisen ja tästä aiheutuvain portaiden ja ajoporttien korjaustöiden menot, oli Heikinkadun varrella sijaitsevien kiinteistöjen omistajain kanssa neuvoteltu jalkakäytävään rakentamisesta uudelleen kaupungin toimesta huomioonottaen tällöin talonomistajain toivomukset ulkoportaiden ja muun sellaisen korjaamisen suhteen. Sittenmin kaupunginhallitus päätti¹⁾, että jalkakäytävien ja ulkoportaiden korjaustyöt oli suoritettava kaupungin kustannuksella esitettyjen korkeustasojen ja luonnospiirustusten mukaisesti.

Heikinkadun Kaasutehtaan- ja Kaivokadun välisen itäisen osan jalkakäytävä päätettiin²⁾ toistaiseksi rakentaa lopulliseen korkeuteensa ainoastaan korttelissa n:o 99 olevan Heikinkadun tontin n:o 11 edustalla.

Kaupunginhallitus hyväksyi³⁾ Heikinkadun siirrettävien puiden sijoituksen sekä vielä sanotulle kadulle sijoitettavien puurivien paikkain määräämistä koskevan kiinteistötoimiston asemakaavaosaston laadituttaman piirustuksen n:o 1,576, kuitenkin niin, ettei Erottajantorin itäpuolelle suunniteltuja puita toistaiseksi ollut istutettava.

Päätettiin⁴⁾ pyytää Helsingin komendanttivirastoa ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, etteivät armeijan joukko-osastot Heikinkadun rakennustöiden kestäessä kulkemalla mainittua katua pitkin vaikeuttaisi liikennettä sillä.

Suomen arkkitehtiliiton esitettyä kaupunginhallitukselle osoittamassaan kirjelmässä eräitä huomautuksia Heikinkadun uudistussuunnitelmaa vastaan kaupunginhallitus päätti⁵⁾ vastauksessaan huomauttaa mainitulle liitolle sen kirjelmän perustuvan osittain väärin olettamuksiin, osittain riittämättömästi perusteltuihin arveluihin, joten se ei antanut kaupunginhallitukselle toimenpiteen aihetta.

Kaupunginhallitus päätti⁶⁾ hyväksyä ehdotuksen, jonka mukaan Heikinkadulle sen kertomusvuonna suoritettavien töiden valmistuttua järjestettäisiin joulukuun 14 p:stä lukien 13 päivää kestävä juhlahalaistus pienin valonheittäjin, jotka palaisivat pimeään tulosta klo 22:een, minkä lisäksi kadun keskustaan pystytettäisiin joulukuun 15 ja 22 p:nä klo 19—21 välisenä aikana käytettäviksi 38 ilotulituspylvästä. Tarkoitusta varten myönnettiin sekalaisten yleisten menojen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 23,000 markan suuruinen määräraha.

Kruunuvuorenkadun kunnostaminen. Kaupunginhallitus päätti⁷⁾ esittää maistraatille, että sen määräys Katajanokan lentosatamaan johtavan Kruunuvuorenkadun osan varustamisesta jalkakäytävällä ja sen ajoradan päällystämistä asfaltilla lokakuun 1 p:ään mennessä peruutettaisiin, mutta maistraatin tästä huolimatta sittemmin ilmoitettua pitävänsä puheena olevan kadunosan piakkoin kunnostamista suotavana, kaupunginhallitus päätti⁸⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan saattamaan Kruunuvuorenkadun

¹⁾ Khs 26 p. syysk. 1,543 § ja 10 p. lokak. 1,654 §. — ²⁾ S:n 25 p. lokak. 1,759 §. — ³⁾ S:n 4 p. huhtik. 612 §, 11 p. huhtik. 680 § ja 29 p. elok. 1,394 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. toukok. 953 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. marrask. 1,894 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. marrask. 1,895 §. — ⁷⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,170 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,253 §.

välttävään kuntoon käyttäen tarkoitukseen satamain korjaus- ja kunnossapitomäärärahaa Kadut ja laiturit; uutta päällystettä.

Aleksis Kiven kadun istutuksen muuttamislupa. Suomen osuuskauppojen keskuskunnan anottua, että Aleksis Kiven kadun keskustassa olevasta puurivistöstä poistettaisiin 3 tai 4 puuta koska ne tulisivat vaikeuttamaan liikennettä osuuskunnan Sturenkadun ja Aleksis Kiven kadun kulmaukseen rakennettavalle autohuoltoasemalle, kaupunginhallitus päätti¹⁾ kehoittaa rakennustoimistoa suorittamaan puheena olevan katujärjestelyn kiinteistö-lautakunnan laadittaman piirustuksen n:o 1,593 mukaisesti, edellytyksin, että osuuskunta sitoutui suorittamaan työstä aiheutuvat kulut.

Sörnäistenkadun väliaikainen kunnostaminen. Kaupunginhallitus myönsi²⁾ pääluokkaan Yleiset työt sisällystyistä käyttövaroistaan 28,000 markkaa teurastamon aluetta kuivattavan ojan kaivamiseksi ääreisen tontin omistavan Finska kolsyreaktiebolagin kustannettavan, Sörnäistenkadulle rakennettavan väliaikaisen tien viereen sekä päätti toimituttaa rakennustoimistolle, joka suorittaisi tietyn, jäljennöksenä edellä mainitun yhtiön työtilauksen, kuitenkin edellytyksin, että tie luovutettiin yleiselle liikenteelle.

Ratsastustien rakentamista Nordenskiöldinkadun pohjoispuolella olevaan metsikköön koskeva suunnitelma hyväksyttiin³⁾ periaatteellisesti, jolloin siinä tapauksessa että myönnettiin määrärahoja köyhäinhoidollisiin tai vapautuneille vangeille järjestettäviin töihin, näitä varoja voitiin käyttää mainitun tien rakentamiseen.

It. Kaivopuiston katujen kunnossapito. Kaupunginhallituksen ehdotettua⁴⁾ maistraatille, että It. Kaivopuiston katujen kunnossa- ja puhtaana-pitokustannukset tammikuun 1 p:stä lukien jaettaisiin toimitetun tarkistuksen jälkeen laskettujen uusien suhdelukujen mukaisesti, maistraatti huhtikuun 27 p:nä vahvisti⁵⁾ mainitut suhdeluvut.

Hämeentien katuosuuksien kunnossapito. Suostuen eräiden Hämeentien varrella olevain tonttien omistajain esitykseen mainitun kadun kunnossapitoa koskevassa kysymyksessä⁶⁾ kaupunginhallitus päätti⁷⁾ peruuttaa päätöksensä erinäisten kadun tonttien katuosuuksien kunnossapidon lopettamisesta, joten kaupunki toistaiseksi entisin ehdoin huolehtisi tonttien n:ot 2, 4, 12, 16, 21, 28, 34, 35 ja 38 katuosuuksien kunnossapidosta. Lisäksi kaupunginhallitus päätti oikeuttaa rahatoimiston nostamaan perimättä olevat kyseisten katuosuuksien kunnossapitomaksut v:lta 1933, 1934 ja 1935 sekä yleisten töiden lautakunnan ryhtymään niiden kunnossapitoon.

Kaupunginhallitus suostui⁸⁾ Hämeentien tontin n:o 37 a omistavan Osakeyhtiö Kivikkolinnan anomukseen tämän tontin katuosuuden kunnossapitoa koskevan sopimuksen peruuttamisesta tammikuun 1 p:stä lukien.

Kaupungin katuosuuksien asfaltoiminen. Maistraatin määrättyä keväällä pitämässään katukatselmuksessa seuraavaan lokakuuhun mennessä suoritettavat katujen uudelleenpäällystämiset kaupunginhallitus päätti⁹⁾ ilmoittaa maistraatille tämän järjestelmän tuottavan paljon häiriötä ja lisäkustannuksia sellaisten töiden suorittamisessa, joita varten kadut oli uudelleen avattava, sekä siitä että ne katujen päällystämistyöt, joita ei vielä ollut suoritettu ja olivat kaupungin suoritettavien johtotöiden esteenä, sekä sellaiset kaupungin suoritettavat työt, joihin valtuuston myöntämät määrä-

1) Khs 28 p. marrask. 2,023 §. — 2) S:n 25 p. lokak. 1,769 §. — 3) S:n 3 p. lokak. 1,608 §. — 4) S:n 4 p. huhtik. 613 §. — 5) S:n 9 p. toukok. 851 §. — 6) Vrt. v:n 1932 kert. s. 171. — 7) Khs 11 p. huhtik. 681 §. — 8) S:n 11 p. huhtik. 682 §. — 9) S:n 29 p. elok. 1,396 §.

rahat eivät riitä, olisi jätettävä toistaiseksi suorittamatta. Samalla yleisten töiden lautakuntaa päätettiin kehoittaa laatimaan ohjelma katujen päällystämistä käyttäen kertomusvuoden talousarvioon sisältyvää katujen ja teiden korjaus- ja kunnossapitomäärärahaa Kenttäkivikatujen asfaltoiminen kaupunginhallituksen ja maistraatin määräyksen mukaan sekä kiireellisesti ryhtymään maistraatille lähetettävässä kirjelmässä lueteltujen katuosuuksien asfaltoimiseen.

Sittemmin maistraatti ilmoitti ¹⁾ päättäneensä hyväksyä kaupungille kuuluvien katujen päällystämistyöt suoritettaviksi kertomusvuonna kaupunginhallituksen esittämässä supistetussa määrässä.

Uudet korokkeet ja liikennemerkkit. Määrärahasta Uusia korokkeita ja liikennemerkkejä kaupunginhallituksen määräyksen mukaan myönnettiin uusien liikennemerkkien asettamiseen korttelin n:o 99 kohdalla toimitetun liikennejärjestelyn johdosta 500 markkaa ²⁾; pysäköimiskieltoa Kirkko- ja Maneesikatujen välisellä Pohjoisrannan osalla tarkoittavien liikennemerkkien asettamiseen 300 markkaa ³⁾; läntisen paikallisen linja-autoliikenteen helpottamiseksi suoritettavia liikennejärjestelyitä varten 1,800 markkaa ⁴⁾; Kaivokadulla olevan majakkakorokkeen siirtämiseen n. 2 m. eteläänpäin ja täydentävän korokkeen rakentamiseen raitiotieraitaiden toiselle puolelle 1,000 markkaa ⁵⁾; siirrettävien liikennemerkkien asettamiseen poliisiin käytettäväksi 12,800 markkaa ⁶⁾; asianmukaisten liikennemerkkien asettamiseen Keskuskadun Aleksanterin- ja Kaivokadun välisen osan liikennejärjestelyn johdosta 600 markkaa ⁷⁾; varoituskolmioiden asettamiseen Hertankadulle ja Suokadulle 300 markkaa ⁸⁾; tarpeellisten neljän liikennepylvään pystyttämiseen Kansallisteatterin edustalla olevan korotetun alueen sulkemiseksi 600 markkaa ⁹⁾; pienen korokkeen sijoittamiseen liikennekonstaapelia varten Heikin- ja Kaivokadun risteykseen 1,500 markkaa ¹⁰⁾; suojateiden merkitsemiseksi Heikinkadun vaarallisimmille kohdille 1,000 markkaa ¹¹⁾; väliaikaisen liikennekorokkeen sijoittamiseen Arkadian- ja Heikinkadun risteykseen 2,500 markkaa ¹²⁾; sekä liikennekorokkeen rakentamiseen Meri- ja Laivurinkadun kulmaukseen 300 markkaa ¹³⁾.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁴⁾ hylätä esityksen liikenteen kieltämisestä Kivelänkadulla mutta sitä vastoin hyväksyä ehdotuksen Rauhalan lastentarhan Kivelänkadun puoleisen portin siirtämisestä 12 m itäänpäin sekä suojakaiteen asettamisesta Kivelänkadun jalkakäytävän reunaan, myöntäen puheena olevien töiden suorittamiseen 1,500 markkaa pääluokkaan Yleiset työt sisältyvistä käyttövaroistaan.

Varoituskolmioiden asettamista eräiden koulujen edustalle koskevan poliisikomendantin esityksen johdosta päätettiin ¹⁵⁾ vain sijoittaa Porthaninkadun kansakoulun edustalle rautainen suojakaide myöntäen tätä varten edellisessä mainituista kaupunginhallituksen käyttövaroista 1,960 markkaa.

Myöntyen poliisilaitoksen esitykseen väliaikaisen pysäköimispaikan järjestämisestä Eläintarhan urheilukentän pohjoispuolelle elokuun 24—25 p:nä pidettävän Suomen—Saksan yleisurheilumaatottelun ajaksi osoitettiin ¹⁶⁾

¹⁾ Khs 12 p. syysk. 1,475 §. — ²⁾ S:n 11 p. huhtik. 679; vrt. myös tämän kert. s. 99. — ³⁾ Khs 16 p. toukok. 885 §; vrt. myös tämän kert. s. 99. — ⁴⁾ Khs 23 p. toukok. 951 §; vrt. myös tämän kert. s. 99. — ⁵⁾ Khs 18 p. heinäk. 1,249 §. — ⁶⁾ S:n 5 p. syysk. 1,419 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. syysk. 1,462 §; vrt. myös tämän kert. s. 97. ja 99. — ⁸⁾ Khs 10 p. lokak. 1,646 §. — ⁹⁾ S:n 25 p. lokak. 1,753 §. — ¹⁰⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,043 §. — ¹¹⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,044 §. — ¹²⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,146 §. — ¹³⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,148 §. — ¹⁴⁾ S:n 31 p. tammik. 194 §. — ¹⁵⁾ S:n 4 p. huhtik. 606 §. — ¹⁶⁾ Khn jsto 20 p. elok. 3,731 §.

järjestelyn aiheuttamien kustannusten suorittamiseen edellä mainituista käyttövaroista 1,500 markkaa.

Osakeyhtiö Lasipalatsin ryhdyttyä rakentamaan pannuhuonetta kiinteistölautakunnalta sitä varten vuokraamalleen alueelle linja-autoaseman itäpuolelle, mikä työ esti samalle paikalle suunniteltujen seisontakorokkeiden valmistumisen edellytetyssä ajassa, kaupunginhallitus päätti¹⁾ oikeuttaa rakennustoimiston rakentamaan aseman länsipuolelle väliaikaisen seisontakorokkeen käyttäen tähän tarkoitukseen enintään 20,000 markkaa mainittua asemaa varten varatusta määrärahasta.

Kaupunginhallitus päätti²⁾ hyväksyä kiinteistölautakunnan n:olla 1,554 merkityn ehdotuksen Heikinkadun ja Arkadiankadun risteyksen korokejärjestelystä sekä pengermuurin rakentamisesta postitalon länsipuolelle.

Katuvalaistus. Kaupunginhallitus päätti³⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa siirtämään Kaivokadun sähkövalaistuspylväät kadulle rakennettavien lopullisten korokkeiden keskiviivalle käyttäen Heikinkadun järjestelyä varten myönnettyä määrärahaa.

Yleisten töiden lautakuntaa päätettiin⁴⁾ kehoittaa suorittamaan linja-autoaseman valaistuksen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset aseman rakentamiseen myönnetyistä määrärahoista.

Suojeluskuntain yliesikunnan anottua katuvalaistuksen parantamista Laivanvarustajankadulla kaupunginhallitus päätti⁵⁾, että tällä kadulla siihen asti olleet 200 normaalikynttilän kaasulamput korvataan 400 normaalkynttilän lampuilla.

Teknilliset laitokset nimisen pääluokan lukuun Sähkölaitos sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi sähkölaitoksen käytettäväksi 6,000 markkaa katuvalaistuksen asentamiseen osaan Limingantietä ja Kauhavankujaan⁶⁾; 42,000 markkaa katuvalaistuksen asentamiseen Kivelän sairaalan hallintorakennuksen lopputöiden yhteydessä sairaalan puoleiseen Kammionkadun katukäytävään järjestäen valaistuksen siten, että vain kaksi lampua sairaalan kohdalla asetettiin kadun keskustaani ja muut neljä lampua ripustettiin sairaalan puolelle pystytettäviin pylväisiin varsiripustimilla⁷⁾; 4,000 markkaa valaistuksen järjestämiseen Käpylänkujaan⁸⁾; sekä 900 markkaa valaistuksen parantamiseksi Tuusulankadulla⁹⁾.

Hanasalmen yli rakennettava silta. Määritellesään kantansa Helsingin—Lauttasaaren—Jorvaksen maantien rakennussuunnitelman suhteen kaupunginvaltuusto oli edellyttänyt, että Björnholman ja Hanasaaren väliseen salmeen rakennettaisiin 9 m:n vapaa-aukkoinen kääntösilta¹⁰⁾. Uudenmaan läänin maaherra oli kuitenkin joulukuun 12 p:nä 1934 antamallaan päätöksellä myöntänyt tie- ja vesirakennushallitukselle luvan rakentaa Hanasalmeen kiinteän sillan määräten silta-aukon vapaaksi leveydeksi 9 m ja vapaaksi korkeudeksi NN vedenpinnasta vähintään 5 m, mihin päätökseen kaupunginhallitus päätti¹¹⁾ tyytyä.

Lauttasaaren silta. Kaupunginhallitus päätti¹²⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvion Yleiset varatyöt kaupunginvaltuuston määräyksen mukaan nimisen määrärahan käyttämättömistä varoista 200,000 markkaa ja v:n 1934 talousarvion määrärahasta

¹⁾ Khs 29 p. elok. 1,395 §. — ²⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,129 §. — ³⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,258 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. syysk. 1,463 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,166 §. — ⁶⁾ S:n 22 p. elok. 1,374 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. elok. 1,375 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. syysk. 1,545 §. — ⁹⁾ S:n 31 p. lokak. 1,802 §. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1933 kvston pain. asiakirj. n:o 13. — ¹¹⁾ Khs 31 p. tammik. 206 §. — ¹²⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,117 §.

Ylimääräiset työt työttömyyden johdosta kaupunginvaltuuston määräyksen mukaan käyttämättä olevista varoista 270,000 markkaa Lauttasaaren sillan rakennustöiden jatkamiseen.

Lauttasaaren sillan varsinaisten rakennustöiden sitemmin tultua miltei loppuunsaatuiksi kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että kyseinen silta avataan liikenteelle joulukuun 20 p:nä antaen yleisten töiden lautakunnalle toimeksi sopivalla tavalla ilmoittaa yleisölle, milloin silta jäljellä olevain viimeistelytöiden takia pidetään suljettuna.

Korkeimman ajonopeuden Lauttasaaren sillalla kaupunginhallitus vahvisti ²⁾ väliaikaisesti 35 km:ksi tunnissa hyväksyen yleisten töiden lautakunnan ehdotuksen ajonopeutta osoittavien taulujen asettamisesta.

Tattarisuon lentokentälle rakennettava tie. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ ilmoittaa tie- ja vesirakennushallitukselle, ettei sillä ollut mitään muistuttamista hallituksen ehdottamaa kyseisen tien muutettua tiesuunnitelmaa vastaan, sekä että kaupunki toukokuun 10 p:nä 1935 tehdyssä sopimuksessa mainituin ehdoin luovuttaa valtiolle käyttöoikeuden suunnitelman toteuttamiseksi tarvittavaan, sopimuskartasta osittain poikkeavaan tiealueeseen erinäisin rajoituksin.

Helsingin—Turun maantie. Kaupunginhallituksen tätä koskevan tiedustelun ⁴⁾ johdosta tie- ja vesirakennushallitus ilmoitti ottavansa tehtäväkseen kaupungin Huopalahden kunnan Lillbölen tilan kohdalla suoritettavan Turun maantien oikaisutyön kaupungin maksettavasta 9,000 markan korvauksesta, minkä kaupunginhallitus kehoitti ⁵⁾ rahatoimistoa suorittamaan mainitun hallituksen käytettäväksi valtiokonttoriin.

Leppävaaran—Otnäsin—Hagalundin kylätien kunnossapidon järjestämiseksi pidetty mainitun tien tieosakkaiden kokous päätti ⁶⁾ asettaa tiehoitokunnan kaupungille määräämät tieyksiköt, huolimatta siitä että kaupungin asiamies saamansa kehoituksen ⁷⁾ mukaisesti oli vastustanut tätä.

Helsingin—Nurmijärven välisen maantieyhteyden parantaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾, että kaupunki suorittaa ajatellun Helsingin ja Nurmijärven välisen uuden maantieyhteyden tutkimukset omistamallaan alueella ollen yleisten töiden lautakunnan annettava tämä työ rakennustoimistolle tehtäväksi yhteistoiminnassa Uudenmaan läänin piiri-insinöörin määräämän toimitusinsinöörin kanssa.

Tuomarinkylän tie. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö päätti helmikuun 27 p:nä, että Helsingin kaupungin rajasta Käpylän rautatiesillan luota Tuomarinkylän kautta Vantaanjoen uudelle sillalle ja Helsingin pitäjän kirkonkylän länsipuolitse Helsingin—Hyrylän maantielle rakennettu tie, jonka pituus kaupungin asemakaavoittamattomalla alueella oli 4.135 km ja Helsingin maalaiskunnan alueella 9.894 km eli yhteensä 14.029 km, julistetaan maantieksi; että valtion välittömään hoitoon määrätään Helsingin maalaiskunnan alueella oleva tienosa, josta kuitenkin kaupungin rakennuttama, 5.376 km:n pituinen osa jätetään toistaiseksi kaupungin ylläpidettäväksi, kunnes tämän tienosan pinta on kyllin kestävästi laitettu; että kaupungin asemakaavoittamattomalla alueella oleva tienosa määrätään jätettäväksi maantienjatkeena kaupungin kunnossapidettäväksi; sekä että Uudenmaan läänin maaherralle annetaan tehtäväksi toimituttaa tieasetuksen edellyttämä

¹⁾ Khs 19 p. jouluk. 2,150 §. — ²⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,151 §. — ³⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,138 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. maalisk. 466 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. maalisk. 578 §. — ⁶⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,416 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. huhtik. 675 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. huhtik. 719 §.

katselmuks kyseisellä maantienjatkeella sen pituuden y. m. asiaan kuuluvain seikkain selvittämiseksi sekä muihin lain edellyttämiin toimenpiteisiin ryhtyminen asiassa.

Kyseisen maantien kaupungin rajan ja Vantaanjoen sillan välisen kaupungin rakennuttaman 5.376 km:n pituisen osan ottamista toistaiseksi kaupungin hoitoon korvausta vastaan, joka määrätään samanlaisin perustein kuin Uudenmaan läänissä kaupunkien ja kauppalain asemakaavoittamattomalla alueella olevien maantienjatkeiden kunnossapidosta suoritettava korvaus, koskeva tie- ja vesirakennushallituksen laatima sopimusluonnos päätettiin ¹⁾ kaupungin puolesta allekirjoittaa.

Toimitetun katselmuksen jälkeen maaherra elokuun 23 p:nä vahvisti ²⁾ kaupungin asemakaavoitetun alueen rajasta eli Sörnäisten rautatienylikäytävältä Käpylän rautatienylikäytävälle saakka johtavan maantienjatkeen pituuden 4.120 km:ksi.

Viikin—Herttoniemen—Puodinkylän tie. Tie- ja vesirakennushallituksen pyydettyä kaupunginhallitukselta pidetyssä Viikin latokartanon kohdalta alkavan ja Helsingin—Kulosaaren—Puodinkylän maantielle johtavan yhdystien tarkastuksessa havaittujen puutteellisuuksien mahdollisimman pikaista korjaamista kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö marraskuun 29 p:nä 1934 julisti Viikin—Herttoniemen rautatienristeyksen välisen tien ja edellä mainitusta rautatienristeyksestä Puodinkylään johtavan tienosan maantiekseksi tielain 19 §:n mukaisin ehdoin, määräten että ne oli kunnossapidettävä tie- ja vesirakennushallituksen toimesta, minkä jälkeen kaupunginhallitus ministeriön kirjelmään viitaten päätti ³⁾ ilmoittaa tie- ja vesirakennushallitukselle, että kaupunki suorittaa Viikin—Herttoniemen rautatienristeyksen tienosalla vielä puuttuvat työt niin pian kuin tämä töitä estävien syiden takia on mahdollista sekä että kaupunki lupauksensa mukaisesti luovuttaa valtiolle yleiseksi maantiekseksi rakentamansa tienosan.

Kun edellä mainitut puutteellisuudet mahdollisuuden mukaan oli korjattu kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ esittää tie- ja vesirakennushallitukselle jälkikatselmuksen pitämistä Viikin—Herttoniemen tienosalla ja tien ottamista sen jälkeen valtion kunnossapidettäväksi samoin kuin Herttoniemen rautatienristeyksestä Puodinkylän rajaan johtavan tienosan tarkastamista.

Lopputarkastuksen toimittamista Viikin—Herttoniemen tiellä sekä Herttoniemen rautatienristeyksen ja Puodinkylän rajan välisellä tiellä koskeva tie- ja vesirakennushallituksen kirjelmä merkittiin tiedoksi ⁵⁾.

Siihen katsoen, että Herttoniemen tienristeyksestä Puodinkylään johtava maantie suunniteltujen alueliitosten takia verraten läheisessä tulevaisuudessa joutuisi kaupungille kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että kaupunki v:n 1936 alusta lukien toistaiseksi ottaisi huolehtiakseen tämän maantien kunnossapidosta ehdoin, että kaupunki sai tästä korvausta valtiolta samoin perustein kuin maantienjatkeiden kunnossapidosta. Tie- ja vesirakennushallituksen kaupunginhallitukselle lähettämä tätä koskeva sopimus päätettiin ⁷⁾ kaupungin puolesta allekirjoittaa.

Ajonopeuden rajoittaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ Uudenmaan läänin maaherralle annettavassa lausunnossaan ilmoittaa, ettei se voinut puoltaa

¹⁾ Khs 26 p. huhtik. 759 §. — ²⁾ S:n 19 p. syysk. 1,504 §. — ³⁾ S:n 11 p. tammik. 58 §; vrt. myös v:n 1934 kert. s. 118. — ⁴⁾ Khs 31 p. toukok. 997 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,211 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. lokak. 1,660 §. — ⁷⁾ S:n 25 p. lokak. 1,768 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. maalisk. 452 §.

Oulunkylän kunnallislautakunnan Pakinkylään johtavan tien ajonopeuden rajoittamista koskevaan esitykseen suostumista.

Ryttylän koulukodin kohdalla olevan maantien mutkan oikaiseminen. Kun oli erittäin tärkeätä, että puheena oleva Ryttylän asemalta Turkhaudalle johtavan maantien Ryttylän koulukodin portin luona tekemä vaarallinen mutka oikaistiin ennenkuin Ryttylän ammattikoulurakennuksen rakennustöihin suunnitellulla paikalla ryhdyttiin, kaupunginhallitus anoi ¹⁾ sosialiministeriöltä, että se puolestaan korostaisi ja kiirehtisi valtioneuvostossa kyseisen maantien oikaisukysymyksen ratkaisua, niin että koulurakennus voitaisiin viivytyksittä rakentaa.

Viemärit. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ myöntää Yleiset työt nimiseen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 51,000 markkaa viemärijohtojen rakentamiseen Dagmarinkadun tontille n:o 9 b ja Töölönkadun tontille n:o 30 b.

Sähkölaitoksen selostus Rajasaaren puhdistuslaitoksen sähköistystöiden kustannuksista ja rakennustoimiston sen johdosta antama lausunto merkittiin tiedoksi ³⁾.

Kaupunginhallituksella ei ollut ⁴⁾ mitään sitä vastaan, että vesijohtolaitos ja rakennustoimisto asiantuntijoina ollen laativat ehdotukset Kiljavanummelle rakennettavan keuhkotautiparantolan vedenhankinnan ja viemärlaitoksen järjestämiseksi.

Ulkosalla olevain taideteosten kunnossapito. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että kaupungin julkiset kuvapatsaat, muistomerkit ja ulkosalla olevat taideteokset oli jätettävä rakennustoimiston katurakennusosaston kunnossapidettäväksi, osoittaen samalla pääluokkaan Yleiset työt sisältyvistä käyttövaroistaan 1,000 markkaa mainitun osaston käytettäväksi Aleksanterinpatsaan aitauksen kunnostamiseen.

Simonkadun puistikko. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että Simonkadun puistikko oli alennettava mainitun kadun alentamisen yhteydessä oikeuttaen yleisten töiden lautakunnan käyttämään tähän Heikinkadun järjestelytöihin varatusta määrärahasta 74,000 markkaa.

Turuntien ja Arkadiankadun kulmaus. Kaupunginhallitus myönsi ⁷⁾ pensaiden istuttamiseksi Turuntien ja Arkadiankadun kulmauksessa olevaan väliaikaiseen puistikkoon 2,000 markkaa yleisten töiden pääluokkaan sisältyvästä istutusten korjaus- ja kunnossapitomäärärahasta Satunnaiset istuttamis- ja siistimistyöt kaupunginhallituksen määräyksen mukaan.

Vanhankirkon puiston sankarihaudat. Kaupunginpuutarhuria päätettiin ⁸⁾ kehoittaa säännöllisesti vuosittain Helsingin valloituksen muistopäiväksi tarpeellisessa määrin koristamaan Vanhankirkon puistossa olevat Helsingin valloituksessa kaatuneiden suomalaisten ja saksalaisten vapaus-sankarien haudat.

Samassa puistossa oleva Viron vapaussodassa kaatuneiden hauta päätettiin ⁹⁾ vastaisuudessa joulun ja uudenvuoden ajaksi valaistavaksi samaan tapaan kuin Helsingin valloituksessa kaatuneiden haudat sekä annettiin rakennustoimiston tehtäväksi joulukuusen pystyttäminen ja sähkölaitoksen toimeksi valaistuksen järjestäminen sinne.

¹⁾ Khs 14 p. helmik. 283 §; vrt. tämän kert s. 168. — ²⁾ Khs 28 p. helmik. 388 §. — ³⁾ S:n 19 p. syysk. 1,506 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. marrask. 1,907 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. maalisk. 540 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. lokak. 1,689 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. lokak. 1,693 §. — ⁸⁾ Khn jsto 9 p. huhtik. 3,339 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. jouluk. 3,958 §.

Puiden siirtäminen. Ruotsalaisen teatterin laajennustöiden takia rakennusalueelta poistettavien puiden siirtämiseksi taimistoon kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 11,000 markan suuruisen määrärahan.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ kehoittaa yleisten töiden lautakuntaa siirtämään Pohjoismaiden yhdyspankille myydyssä korttelissa n:o 498 olevat kymmenkunta puuta, jotka tulisivat olemaan rakennettavan uudisrakennuksen tiellä, istutettavaksi tarkoitetulle korttelin alueelle sekä aikanaan siirtokustannuksista laskuttamaan mainittua pankkia.

Maalentokenttä. Kaupunginhallitus hyväksyi ³⁾ kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön esityksen maalentokentän rakentamista koskevasi sopimukseksi sen lopullisessa muodossa eräin lyhennyksin ja täydennyksin työselitykseen ja kustannusarvioon.

Sittemmin päätettiin ⁴⁾ lähettää kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön puolesta allekirjoitettu valtion ja kaupungin välinen Helsingin lentokenttää koskeva sopimus kaupunginlakimiehelle säilytettäväksi sekä jäljennökset siitä kiinteistölautakunnalle ja yleisten töiden lautakunnalle.

Uudenmaan tie- ja vesirakennuspiirin saatuaan määräyksen ryhtyä lentokentän rakentamiseen anottua lupaa lentokentältä sen länsipuolitse johtavan syvennettävän ja levennettävän veto-ojan kaivaustöiden aloittamiseen kaupungin omistamien Helsingin maalaiskunnan Malmin kylän tilain Starens RN 2¹, Metsämäki RN 2¹⁴, Kulmala RN 2²⁷, RN 2²⁸, Huvila n:o 78 RN 2¹⁵² ja Huvila n:o 114 RN 2¹⁹⁴ sekä mahdollisesti vielä jonkun muun kohdalta, päätettiin ⁵⁾ ilmoittaa mainitulle tie- ja vesirakennuspiirille, että tarpeellisiin kaivaustöihin voitiin ryhtyä kysymykseen tulevilla kaupungin omistamilla tiloilla.

Merkittiin tiedoksi ⁶⁾ Tattarisuon lentokentän kuivatussuunnitelmaa koskeva tie- ja vesirakennushallituksen kirjelmä, jossa tämä ilmoitti katso-neensa välttämättömäksi laatia uuden salaojitussuunnitelman, jota sittemmin oli kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön suostumuksella noudatettu.

Rakennustoimiston perustutkimusten keskittäminen. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ hyväksyä rakennustoimiston siihenastiset toimenpiteet perustutkimusten suorittamisesta toimiston satamarakennusosaston toimesta sekä mainitun osaston esittämät suuntaviivat niiden edelleen kehittämisestä.

Helsingin satama-alueen käsittävän merikortin laatiminen. Kaupungin satama-alueen käsittävän luotettavan suurehkokokoisen merikortin aikaansaamista silmälläpitäen kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ Sekalaiset yleiset menot nimiseen pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 5,000 markkaa satamahallintotoimiston satamaliikenneosaston käytettäväksi satama-alueen mittaukseen tarvittavien merkkien rakennusaineita ja pystyttämistä varten sekä antoi kiinteistötoimiston maanmittaus- ja kartastotöiden osastolle tehtäväksi merkkien koordinaattien määräämiseksi tarvittavain lasku- ja havaintotöiden suorittamisen kehoittaen edellistä osastoa järjestämään jälkimmäisen käytettäväksi työajaksi moottoriveneen miehistöineen.

Sittemmin merenkulkuhallitus ilmoitti ⁹⁾ suorittavansa luotauksia satama-alueella uusilla kaikuluotauskattareilla, sitten kun ne oli saatu hankituiksi, ennen kuin ne lähetettiin vakinaisille työpaikoilleen.

¹⁾ Khs 13 p. kesäk. 1,104 §. — ²⁾ S:n 3 p. lokak. 1,616 §. — ³⁾ S:n 9 p. toukok. 856 §; vrt. myös tämän kert. s. 19. — ⁴⁾ Khs 16 p. toukok. 897 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,101 §. — ⁶⁾ S:n 25 p. lokak. 1,766 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,120 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. maalisk. 464 §. — ⁹⁾ S:n 15 p. elok. 1,318 §.

Satamajäänsärkijä Herculeksen korjaamiseen kaupunginhallitus oikeutti ¹⁾ satamalautakunnan ylittämään satamain talviliikenteen ylläpitomäärärahaa Kaluston kunnossapito 90,000 markkaa oikeuttaen samalla satamalautakunnan siirtämään edellä mainitulle tilille 20,000 markkaa saman ryhmän määrärahasta Käyttökulut.

Hinaaja-alukset. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan heti ryhtymään toimenpiteisiin uuden kattilan hankkimiseksi hinaaja-alukseen H 1 käyttäen tähän satamain korjaus- ja kunnossapitomäärärahaa Työkoneet sekä aikanaan esittää kaupunginvaltuustolle, että lautakunta oikeutettaisiin tarvittavalla n. 200,000 markan määrällä ylittämään mainittua tiliiä.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾, että hinaaja H 2 edelleen toistaiseksi oli säilytettävä telakalla myöntäen yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan 4,800 markkaa sen kertomusvuoden säilytyskustannuksiin.

Eteläsataman 25 tonnin nosturi. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että v:n 1934 talousarvioon Eteläsataman 25 tonnin nosturin korottamiseksi merkitty 230,000 markan määräraha oli jätettävä käyttämättä.

Ruoholahdenrannan laituri. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ hyväksyä yleisten töiden lautakunnan päätöksen Ruoholahdenrannan laiturin jatkamisesta 15 m:n pituisella arkulla viereisen karin louhimisen yhteydessä kertomusvuoden varatyöohjelmassa osoitetuin varoin.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ puolestaan hyväksyä yleisten töiden lautakunnan suunnitelman Ruoholahdenrannan laiturin jatkamisesta ja varustamisesta raiteilla sekä alistaa raidejärjestelyehdotuksen rautatiehallituksen tarkastettavaksi ja hyväksyttäväksi. Saatuaan rautatiehallituksen vastauksen, jossa se esitti eräitä huomautuksia suunnitelmaa vastaan, yleisten töiden lautakunta vielä asiaa harkittuaan laaditutti uuden raidesuunnitelman, minkä jälkeen kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ tiedustella, oliko rautatiehallituksella mitään huomauttamista sitä vastaan.

Lauttasaarenrannan laituri. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ hyväksyä yleisten töiden lautakunnan esityksen 30 m:n pituisen laiturin rakentamisesta Lauttasaarenrantaan varatyönä käyttäen työhön enintään 15,000 markkaa yleisiin satamavaratöihin kertomusvuodeksi varatusta määrärahasta sekä varaten loppukustannukset seuraavan vuoden varatöiden määrärahasta.

Penkereen rakentaminen Hernesaarella Hernesaarenkarille. Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ⁹⁾ jatkamaan Hernesaaren eteläpuolelle tulevan penkereen täyttämistä.

Lastauttajankadun rautatieraiteiden järjestely. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ puolestaan hyväksyä yleisten töiden lautakunnan ehdottaman otsakkeessa mainitun kadun raidejärjestelysuunnitelman sekä tiedustella, oliko rautatiehallituksella mitään huomauttamista suunnitelmaa vastaan. Osittain rautatiehallituksen sen johdosta esittämien huomautusten mukaisesti yleisten töiden lautakunta sittemmin laaditutti uudet mainittua raidejärjestelyä koskevat piirustukset, jotka kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ hyväksyä.

Vantaanjoen rautatiesilta. Kaupunginhallituksen lähetettyä ¹²⁾ rautatiehallitukselle ehdotuksen Vantaanjoen rautatiesillan ¹³⁾ pengerten vahvis-

¹⁾ Khs 10 p. lokak. 1,661 §; vrt. myös tämän kert. s. 46. — ²⁾ Khs 16 p. toukok. 892 §; vrt. myös tämän kert. s. 45. — ³⁾ Khs 12 p. jouluk. 2,119 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. lokak. 1,658 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. maalisk. 396 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. huhtik. 614 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,132 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. marrask. 2,026 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. toukok. 887. — ¹⁰⁾ S:n 16 p. toukok. 893 §. — ¹¹⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,256 §. — ¹²⁾ S:n 7 p. maalisk. 435 §. — ¹³⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 124.

tamisesta samalla puoltaen sen hyväksymistä, rautatiehallitus ilmoitti ¹⁾, ettei sillä ollut mitään muistutettavaa kyseistä suunnitelmaa vastaan.

Kaupunginhallituksen sittemmin alistettua ²⁾ rautatiehallituksen hyväksyttäväksi kyseisen sillan perustustöiden erikoispiirustukset samalla tiedustellen voitiinko ja myönteisessä tapauksessa millaisin ehdoin saada tarkoitukseen käytettäväksi valtionrautateiden raskas erikoispaalurana, rautatiehallitus ilmoitti ³⁾, ettei sillä ollut mitään oleellista muistuttamista piirustuksia vastaan, sekä suostuvansa paaluranan käytettäväksi luovuttamiseen ehdoin, että kaupunki:

maksoi korvausta koneen käytöstä 5,000 markkaa viikolta tai sen osalta siitä päivästä lukien, jolloin rana luovutettiin kaupungille, siihen saakka, kun se jälleen oli valtionrautateille palautettu;

kustansi koneen osain kuljetuksen Tikkurilasta työpaikalle ja sen kokoonpanon sekä työn päätyttyä sen purkamisen ja kuljetuksen takaisin Tikkurilaan;

korvasi kaikki koneelle mahdollisesti sattuvat vahingot; sekä

samoin kustansi kaikki työn aikana kulumisesta tai muista seikoista johdettavat korjaukset ja palautti koneen työn päätyttyä täysin käyttökunnossa.

Nämä erikoispaaluranan käyttöä koskevat ehdot päätettiin ⁴⁾ saattaa yleisten töiden lautakunnalle tiedoksi toimenpiteisiin ryhtymistä varten.

Herttoniemen rautatie. Kun piakkoin oli ryhdyttävä Herttoniemen rautatien ⁵⁾ Malmin tien yli johtavan sillan rakentamiseen sekä Malmin tien ja puheena olevan rautatien risteyskohdan järjestämiseen, rakennustoimiston satamarakennusosasto laati lopulliset suunnitelmat kahtena eri vaihtoehtona. Näistä kaupunginhallitus puolestaan päätti ⁶⁾ hyväksyä sillanrakennussuunnitelman vaihtoehto I:n mukaisesti, jossa sillan molemmat osat olivat yksinkertaisia palkkeja ja välipilari kiinteä, seinämäinen ja 1.40 m:n paksuinen sekä sillan vapaa korkeus tiestä 4.12 m mutta rakennettaisiin silta niin, että tietä alentaen voitaisiin tarpeen vaatiessa saada vapaaksi korkeudeksi 4.50 m; suunnitelman kustannusarvio nousi 601,000 markkaan. Hyväksyminen tapahtui eräin kiinteistölautakunnan esittämän muutoksin. Suunnitelma alistettiin rautatiehallituksen sekä tie- ja vesirakennushallituksen hyväksyttäväksi. Kun kysymystä sittemmin tie- ja vesirakennushallituksen asiassa esittämien huomautusten johdosta oli käsitelty uudelleen kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ hyväksyä puheena olevan sillan rakentamisen edellä mainitun vaihtoehto I:n mukaisesti.

Yleisten töiden lautakunnan mainitun vaihtoehdon mukaisesti laadittamien sillan piirustusten hyväksymistä koskeva rautatiehallituksen kirjelmä merkittiin tiedoksi ⁷⁾.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ tehdä valtioneuvostolle esityksen Herttoniemen rautatien rakentamista koskevan toimiluvan pidentämisestä v:n 1937 loppuun.

Teknillisten laitosten uudistyt. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ oikeuttaa teknillisten laitosten hallituksen käyttämään seuraavat v:n 1935 menotarvion sisältyvät siirtomäärärahat: vesijohtolaitoksen määrärahat Vesijohto Turuntiehen Tilkan sairaalalta Ruskeasuolle, 550,000 markkaa, Vesijohto Turuntien itäpuoleen Tilkan sillalta vanhalle tielle Ruskeasuolla, 102,000

¹⁾ Khs 28 p. maalisk. 574 §. — ²⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,103 §. — ³⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,260 §. — ⁴⁾ Vrt. v:n 1931 kert. s. 161. — ⁵⁾ Khs 2 p. toukok. 822 §. — ⁶⁾ S:n 1 p. elok. 1,288 §. — ⁷⁾ S:n 25 p. lokak. 1,764 § ja 15 p. marrask. 1,905 §. — ⁸⁾ S:n 31 p. lokak. 1,797 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. helmik. 276 §.

markkaa, ja Vesijohto Käpyläntiehen Arabiankadulta Pohjolankadulle, 299,000 markkaa; kaasulaitoksen määrärahan Pääputkiverkon laajennus ja uusiminen, 2,488,000 markkaa; sekä sähkölaitoksen määrärahat Koneisto, 1,290,000 markkaa, Johtoverkosto ja jakelulaitteet, 3,313,000 markkaa, ja Katuvalaistusauto, 80,000 markkaa.

Teknilliset laitokset nimisen pääluokan lukuun Vesijohtolaitos sisältyvistä kaupunginhallituksen käyttövaroista myönnettiin ¹⁾ 17,000 markkaa vesijohdon vetämiseksi Dagmarinkadun tontille n:o 9 a.

Samana pääluokana luvun Kaasulaitos vastaavista varoista kaupunginhallitus myönsi teknillisten laitosten hallitukselle 34,000 markkaa Heikin-kadun uudelleenjärjestelystä johtuviin kaasujohtotöihin ²⁾ sekä kaasulaitok-
selle 3,500 markkaa kaasujohdon asentamiseksi Kapteeninkatuun tonttien n:ot 20 ja 22 edustalle ³⁾.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾, että rakenteilla oleva kaasulaitoksen uusi painejohto oli asennettava Hakaniementorin pohjois- ja länsireunaan, kulke-
maan pitkin Sörnäisten rantatietä Siltasaarenkatuun saakka ja edelleen tämän kadun itäistä jalkakäytävää pitkin Pitkällesillalle asti. Lisäksi kaasulaitos oikeutettiin rakentamaan aikaisemmin päätetty säätälaitte sille Senaatintoria sopivammaksi havaitulle paikalle Fabianin- ja Hallituskadun kulmaan.

B. Kaupungin irtainta omaisuutta ja rahatointa koskevat asiat.

Kaupungin vuoden 1934 tilinpäätös. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ hyväksyä rahatoimiston tekemän v:n 1934 tilinpäätöksen.

Lyhytaikaisen luoton tarpeen tyydyttäminen. Rahatoimenjohtajan ilmoitettua kaupungin ottaneen kassatarpeen tyydyttämiseksi lyhytaikaista luottoa 10,000,000 markkaa 4 %:n koroin ja n. 8 kuukauden maksuajoin kaupunginhallitus hyväksyi ⁶⁾ toimenpiteen ja oikeutti rahatoimenjohtajan vuoden kuluessa tarpeen mukaan ottamaan uutta lyhytaikaista luottoa enintään 50,000,000 markkaa suunnilleen samoin koroin.

Edellä mainitun valtuutuksen nojalla rahatoimenjohtaja sittemmin ilmoitti ottaneensa luottoa 10,000,000 markkaa ⁷⁾ elokuun 30 p:nä erääntyvää rahastovekseliä vastaan, jonka korko oli 2 ³/₈ %, sekä myöhemmin vielä 15,000,000 markkaa ⁸⁾ 1.8 %:n koroin.

Konttokuranttiluoton järjestäminen. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ myöntää rahatoimenjohtajalle oikeuden irtisanoa ne konttokurantit, joista oli suoritettava provisiota ilman että kaupunki sai hyvitystä korkeamman hyvityskoron muodossa.

Stadion-säätiön myöntämät lainat. Rahatoimenjohtaja ilmoitti, että Stadion-säätiön kaupungille myöntämien lyhytaikaisten lainain korko oli heinäkuun 1 p:stä alkaen järjestetty siten, että korko näyttösjoiutuksista oli 3 % ja 6 kuukauden irtisanomisajoin myönnettyistä varoista 4 %. Korkoa määrätessä oli kiinnitetty huomiota siihen, että säätiö oli aikaisempina vuosina

¹⁾ Khs 28 p. helmik. 388 §. — ²⁾ S:n 11 p. huhtik. 683 §. — ³⁾ S:n 29 p. elok. 1,396 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. tammik. 210 § ja 26 p. syysk. 1,549 §; vrt. myös tämän kert. s. 26 ja v:n 1934 kert. s. 26. — ⁵⁾ Khs 14 p. maalisk. 451 § ja 21 p. maalisk. 519 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. maalisk. 413 §. — ⁷⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,230 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. elok. 1,307 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,238 §.

tyytynyt käypää korkoa alempaan korkoon, jolloin saadun tiedon mukaan säätiölle oli luvattu, että kaupunki puolestaan ottaa tämän huomioon mikäli korkokanta suuremmassa määrin alenee. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ hyväksyä selostetun toimenpiteen.

Obligatiolainan ottaminen. Koska kaupunginvaltuuston syyskuun 19 p:nä 1934 antamaa 100,000,000 markan lainavaltuutta ²⁾ vielä oli käyttämättä n. 70,000,000 markkaa, joka v:n 1924 dollarilainan konverttauksen jo ollessa loppuunsuoritettu oli kokonaan käytettävä v:n 1930 dollariobligatioiden takaisinostamiseen, ja kun oli syytä tähän jo tarvittavan n. 40,000,000 markan lisäksi lisätä lainaa esim. 20,000,000 markalla, kaupunginhallitus, Suomen pankin ilmoitettua suostuvansa ottamaan 20,000,000 markalla 5 %:n obligatioita kurssiin 98.5%, päätti ³⁾ ottaa 60,000,000 markan 5 %:n obligatiolainan 25 vuodeksi laadittujen lainaehtojen mukaisesti, jolloin lainamäärästä annettaisiin Suomen pankille 20,000,000 markan arvosta obligatioita edellä mainittuun kurssiin.

Vuosien 1924 ja 1933 obligatiolainain konverttaaminen. Kaupunginhallituksen tätä koskevan päätöksen ⁴⁾ mukaisesti oli kaupungin v:n 1924 6 1/2 %:n dollarilainan irtisanottu maksettavaksi huhtikuun 1 p:nä lainan finanssiasiamiehelle, The National City Bank of New York nimiselle pankille, joka oli ryhtynyt lainasopimuksessa mainittuihin toimenpiteisiin lainan irtisanomiseksi ⁵⁾.

Rahatoimenjohtaja ilmoitti ⁶⁾, että Suomen pankki käytyjen neuvottelujen jälkeen oli suostunut luovuttamaan sen hallussa olevat v:n 1924 6 1/2 %:n dollarilainan obligatiot, nimellisarvoltaan 227,000 dollaria, nimellisarvosta kaupungille 5 1/2 %:n obligatioita vastaan. Kun kaupungilla oli hallussaan v:n 1935 5 1/2 %:n lainan, jonka nimellismäärä oli 65,000,000 markkaa ja josta kaupunki sai nettoa 97 1/2 %, emittoimatta jääneitä obligatioita 15,000,000 markan arvosta, luovutettiin niitä pankille, ja suostui se maksamaan niistä 100.5 % eli siis 3 % enemmän kuin mitä lainan muusta osasta oli saatu.

Selostus v:n 1924 dollarilainan takaisinmaksamisesta merkittiin tiedoksi ⁷⁾.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ sanoa irti v:n 1933 8 %:n lainan obligatiot lunastettaviksi heinäkuun 1 p:nä, jolloin sen konverttausoikeus alkoi, kurssiin 100 % obligatioiden nimellisarvosta sekä samassa yhteydessä laskea liikkeeseen edellä mainittua konverttausta varten uuden mainituksi päiväksi päivättävän 5 1/2 %:n obligatiolainan 24,000,000 markan nimellisarvosta, jolloin obligatioiden nimellisarvo olisi 10,000 ja 5,000 markkaa ja laina-aika 15 vuotta. Konverttaus päätettiin toimittaa välittömästi, kuitenkin niin, että konvertattavan lainan mahdollisille välittäjille voitiin maksaa korvausta, mikäli se osoittautui välttämättömäksi.

Aktiebolaget Wilh. Bensow osakeyhtiön ilmoitettua olevansa valmis huolehtimaan edellä mainitusta konverttauksesta kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ hyväksyä asiasta laaditun sopimusehdotuksen siten muutettuna kuin hieman alempana oleva konverttauksen aikamääräyksiä koskeva päätös edellytti.

Ilmoitukset v:n 1933 8 %:n lainan konverttauksesta merkittiin tiedoksi ¹⁰⁾.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ hyväksyä rahatoimenjohtajan esityksen konverttauslainoista suoritettavan kuoletuksen tasoittamisesta eri vuosille, kuitenkin niin, että v:n 1933 8 %:n konverttauslaina oli järjestettävä siten, että kuoleetus alkoi v. 1941 ja päättyi v. 1950.

¹⁾ Khs 18 p. heinäk. 1,241 §. — ²⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 36. — ³⁾ Khs 25 p. marrask. 1,959 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 129. — ⁵⁾ Khs 24 p. tammik. 157 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. helmik. 266 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. maalisk. 554 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. helmik. 351 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. maalisk. 412 §. — ¹⁰⁾ S:n 4 p. huhtik. 599 § ja 18 p. heinäk. 1,237 §. — ¹¹⁾ S:n 7 p. maalisk. 411 §.

Vuoden 1930 obligatiolaina. Rahatoimenjohtaja oikeutettiin¹⁾ toistaiseksi ostamaan v:n 1930 dollarilainan obligatioita korkeintaan kurssiin 103 %.

Kaupunginhallitus hyväksyi²⁾ rahatoimenjohtajan toimenpiteen oikeuttaa Pohjoismaiden yhdyspankin ostamaan kaupungille Lontoosta v:n 1930 dollariobligatioita kurssiin 103 $\frac{5}{8}$ %, johon tulisi provisiota $\frac{1}{4}$ %. Samalla rahatoimenjohtaja oikeutettiin edelleen ostamaan kyseisiä dollariobligatioita, kuitenkin korkeintaan kurssiin 104 %.

Rahatoimenjohtaja ilmoitti pyrkineensä sijoittamaan kaupungin tilillä Brown Brothers Harriman & C:olla New Yorkissa olevat n. 27,000 dollaria, joista ei maksettu mitään korkoa, kaupungin v:n 1930 dollariobligatioihin sekä Aktiebolaget Wilh. Bensow osakeyhtiön suostuneen myymään niitä 10,000 dollaria nimellisarvosta kurssiin 104 %, jonka lisäksi tuli provisiota $\frac{1}{4}$ %.

Edelleen oli Pohjoismaiden yhdyspankilta saatu tarjous kaikkiaan 100,000 dollarin myymisestä nimellisarvosta, josta 25,000 dollaria kurssiin 104 $\frac{1}{4}$ % sekä 75,000 dollaria kurssiin 104 $\frac{1}{2}$ %, suostuen pankki vastaanottamaan obligatioiden hinnaksi valtion v:n 1920 5 $\frac{1}{2}$ %:n ja kaupungin v:n 1934 5 $\frac{1}{2}$ %:n obligatioita, edelliset 103 %:n ja jälkimmäiset 101 $\frac{1}{2}$ %:n kurssiin, jonka lisäksi tulee, lukuunottamatta v:n 1920 obligatioita, pankin hyväksi provisiota sekä myytäessä että ostettaessa $\frac{1}{4}$ %.

Kaupunginhallitus hyväksyi³⁾ molemmat edellä selostetut kaupat ja päätti, että kaupungin rahastoihin saadaan myytyjen obligatioiden tilalle siirtää ostettuja dollariobligatioita.

Tämän jälkeen rahatoimenjohtaja valtuutettiin⁴⁾ ostamaan v:n 1930 dollariobligatioita korkeintaan kurssiin 105 % ja vaihtamaan niihin kaupungin omistamia 5 $\frac{1}{2}$ %:n obligatiota maksaen erotusta enintään 4 % nimellisarvosta, jolloin rahastoista ehkä siirtyvien obligatioiden tilalle saatiin sijoittaa ostettuja dollariobligatioita.

V:n 1930 lainan korkolippujen lunastamismenettelystä⁵⁾ kaupungille aiheutuvaan haittaihin poistamiseksi Brown Brothers Harriman & C:o nimisen toiminimen kanssa käydyn kirjeenvaihdon tuloksena oli, että kyseinen toiminimi oli suostunut siihen, että korkolippujen lunastamista varten tarvittavasta pankille lähetettävästä kokonaismäärästä saatiin vähentää kaupungin omistamia korkolippuja vastaava osuus, mikä merkittiin tiedoksi⁶⁾. Samalla päätettiin muuttaa korkolippujen lunastamista rahatoimistossa koskevaa aikaisempaa päätöstä⁵⁾ siten, että obligatioiden omistajia kehoitettiin esittämään korkolippunsa kuukautta ennen erääntymispäivää tapahtuen suoritus erääntymispäivänä liikepankkien vahvistaman dollarishekkiostokurssin mukaan.

Mitä eräiden Ruotsissa olevain v:n 1930 lainan obligatioiden konverttaamiseen tulee, käytiin asiasta pitkäaikaisia neuvotteluja Stockholms enskilda bank nimisen pankkilaitoksen kanssa, minkä jälkeen kaupunginhallitus päätti⁷⁾ tehdä kaupunginvaltuustolle esityksen mainitun lainan obligatioiden ostamisesta ennakolta, sekä fätä varten tarvittavain lainain ottamisesta kahta vuotta pidemmin takaisinmaksuajoin ja joulukuun 5 p:nä 1934 kaupunginhallitukselle myönnetyn konverttausoikeuden⁸⁾ pidentämisestä v:n 1936 loppuun. Lisäksi rahatoimenjohtaja oikeutettiin neuvottelemaan

¹⁾ Khs 7 p. maalisk. 414 §. — ²⁾ S:n 3 p. lokak. 1,605 §. — ³⁾ S:n 14 p. marrask. 1,876 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. marrask. 1,877 §. — ⁵⁾ Vrt. v:n 1932 kert. s. 193. — ⁶⁾ Khs 21 p. marrask. 1,918 §. — ⁷⁾ S:n 24 p. tammik. 158 § ja 5 p. jouluk. 2,040 §. — ⁸⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 37.

kyseisen lainaerän konverttaamisesta pääasiallisesti vuotta aikaisemmin laaditun sopimusehdotuksen mukaisesti, kuitenkin niin, että obligatioiden omistajille suoritettava hyvitys nyt oli oleva 60 kruunua pienempi.

Brown Brothers Harriman & C: on ilmoitettua, että maaliskuun 31 p:n 1936 jälkeen ei Yhdysvaltain arvopaperipörssissä enää voitu tehdä kauppaa ulkomaalaisilla obligatioilla, ellei niitä ollut pysyväisesti rekisteröity v. 1934 annetun Securities Exchange Act nimisen lain mukaisesti, kaupunginhallitus päätti¹⁾, että v:n 1930 dollariobligatiolaina rekisteröidään kyseisen lain edellyttämällä tavoin New Yorkin Stock Exchange'ssa lainan edellä mainitun finanssiasiamiehen välityksellä.

Affidavitin esittämistä koskevat määräykset. Kaupunginhallitus päätti²⁾, että toistaiseksi luovutaan vaatimasta affidavitin esittämistä lunastettaessa Ruotsin kruunuissa englantilaisen herra J. V. Dollarin hallussa olevien hänen tieteellisiä tarkoituksia varten hankkimiensa v:n 1911 lainan obligatioita ja niiden korkolippuja sekä että oli ilmoitettava tästä asiassa aloitteen tehneelle J. Henry Schröder & C: o nimiselle toiminimelle.

Obligatioiden arvonta. V. 1935 arvottiin seuraavat määrät kaupungin obligatiolainoihin kuuluvia obligatioita: heinäkuun 1 p:nä v:n 1913 5 %:n lainasta 364 obligatiota à 536 markkaa; lokakuun 1 p:nä v:n 1919 ensimmäisestä 5 1/2 %:n lainasta 19 obligatiota à 10,000 markkaa, 19 obligatiota à 5,000 markkaa ja 98 obligatiota à 1,000 markkaa; huhtikuun 1 p:nä v:n 1919 toisesta 5 1/2 %:n lainasta 112 obligatiota à 1,000 markkaa ja 16 obligatiota à 500 markkaa; huhtikuun 29 p:nä v:n 1934 toisesta 5 1/2 %:n lainasta 16 obligatiota à 25,000 markkaa, 42 obligatiota à 10,000 markkaa ja 22 obligatiota à 5,000 markkaa; lokakuun 1 p:nä v:n 1934 kolmannesta 5 1/2 %:n lainasta 17 obligatiota à 100,000 markkaa ja 43 obligatiota à 50,000 markkaa; huhtikuun 1 p:nä v:n 1935 ensimmäisestä 5 1/2 %:n lainasta 16 obligatiota à 25,000 markkaa, 82 obligatiota à 10,000 markkaa ja 10 obligatiota à 5,000 markkaa; joulukuun 2 p:nä v:n 1935 toisesta 5 1/2 %:n lainasta 53 obligatiota à 25,000 markkaa ja 73 obligatiota à 10,000 markkaa; sekä joulukuun 2 p:nä v:n 1935 kolmannesta 4 1/2 %:n lainasta 49 obligatiota à 5,000 Ruotsin kruunua ja 67 obligatiota à 1,000 Ruotsin kruunua. Arvottavaksi määrätyn obligatiomäärän sijasta kaupunki lunasti: v:n 1909 4 1/2 %:n lainasta 102 obligatiota à 2,515 markkaa; v:n 1911 4 1/2 %:n lainasta 129 obligatiota à 2,515 markkaa ja 161 obligatiota à 503 markkaa; v:n 1916 5 %:n lainasta 20 velkakirjaa à 25,000 markkaa; v:n 1917 5 %:n lainasta 22 obligatiota à 10,000 markkaa, 18 obligatiota à 5,000 markkaa ja 19 obligatiota à 1,000 markkaa; sekä v:n 1934 5 %:n lainasta 18 obligatiota à 10,000 markkaa ja 52 obligatiota à 5,000 markkaa.

Sitten kun kaupunginhallitus maaliskuun 9 p:nä päivätyllä kuulutuksella oli säädetyssä ajassa irtisanonut kaikki v:n 1933 lainaan kuuluvat obligatiot lunastettaviksi nimellisarvoonsa heinäkuun 1 p:nä, ei arvontaa ole toimitettu huhtikuussa, minkä julkinen notaari pöytäkirjassaan huhtikuun 29 p:ltä on vahvistanut.

Katariinankadun tonttiin ja taloon n:o 3 kiinnitetyt lainat. Kaupunginhallitus päätti³⁾, että kyseiseen kaupungin ostamaan ent. Kleinehin hotellin kiinteistöön kiinnitetyt kaupungin maksettaviksi siirtyneet lainat, joiden korko nousi yli 5 1/2 %:n, sai rahatoimenjohtajan toimesta irtisanoa.

¹⁾ Khs 21 p. marrask. 1,917 §. — ²⁾ S:n 31 p. tammik. 188 §. — ³⁾ S:n 4 p. huhtik. 602 §.

Helsingin makasiiniosakeyhtiön laina. Merkittiin tiedoksi¹⁾, että kaupungin puolesta oli huhtikuun 23 p:nä allekirjoitettu otsakkeessa mainitulle yhtiölle Henkivakuutusyhtiö Salamalta otetun lainan lainasopimukseen liitetty takaussitoumus²⁾.

Punaisen ristin sairaalan rakentamiskustannukset. Kaupunginhallitus päätti³⁾ kehoittaa Suomen punaista ristiä palauttamaan kaupunginkassaan kaupungin sille myöntämän rakennuslainan⁴⁾ käyttämättä jääneet varat, 80,286 markkaa.

Kyseisen sairaalan rakennusten kokonaiskustannukset vahvistettiin⁵⁾ 15,628,782: 95 markaksi.

Aktiebolaget Sörnässtrand. Kaupunginhallitus päätti⁶⁾ suostua mainitun yhtiön anomukseen sen kaupunginkassasta väliaikaisesti saaman lainan pysyttämistä ja sen koron määräämisestä 5 $\frac{1}{4}$ %:ksi marraskuun 30 p:stä lukien sekä erään aikaisemmin kaupunginkassaan sijoitetun lainan koron alentamisesta heinäkuun 1 p:stä samoin 5 $\frac{1}{4}$ %:iin.

Kaupungin rahastot. Kaupunginhallitus päätti⁷⁾ hyväksyä rahatoimenjohtajan esityksen seuraavien arvopaperien siirtämisestä verotausrahastoon, nimittäin Suomen valtion sotavahinkojen korvaamiseksi otetun 5 $\frac{1}{2}$ %:n lainan obligatioita nimellisarvoltaan 2,880,000 Suomen markkaa à 100 % sekä Helsingin kaupungin v:n 1934 5 $\frac{1}{2}$ %:n lainan obligatioita nimellisarvoltaan 2,120,000 Suomen markkaa à 100 %, ollen siirtojen katsottava tapahtuneen huhtikuun 1 p:nä. Samalla päätettiin säilyttää käyttörahaston varat toistaiseksi käteisvaroina kaupunginkassassa.

Kaupunginhallitus päätti⁸⁾ siirtää verotausrahastosta lahjoitusrahastoihin valtion v:n 1920 5 $\frac{1}{2}$ %:n obligatioita 750,000 markan arvosta kurssiin 103 % sekä niiden tilalle verotausrahastoon kaupungin v:n 1934 5 $\frac{1}{2}$ %:n työttömyyslainan obligatioita nimellisarvostaan. Edelleen oikeutettiin rahatoimisto korkotulolla alentamaan kirjanpidossa lahjoitusrahastoon siirrettävät obligatiot 100 %:iin. Rahatoimenjohtajan myöhemmin ilmoitettua, ettei kaupungilla enää ollut käytettävissään edellä mainitun työttömyyslainan obligatioita enempää kuin 600,000 markan nimellisarvosta, päätettiin⁹⁾ puuttuvan määrän asemesta siirtää verotausrahastoon kaupungin v:n 1919 5 $\frac{1}{2}$ %:n obligatioita.

Kaupunginhallitus päätti¹⁰⁾, että autovakuutusrahaston varoista oli sijoitettava 320,000 markkaa kaupungin v:n 1934 toisen lainan 5 $\frac{1}{2}$ %:n obligatioihin parikurssiin, hyvittäen rahastoa näiden obligatioiden korolla tammikuun 1 p:stä alkaen.

Lahjoitusrahastot. Rahatoimenjohtaja ilmoitti, koska kaupungin lahjoitusrahastojen varoja nykyhetkellä vaikeasti sijoitettavina oli huomattava määrä vapaina, tehneensä alustavan sopimuksen 750,000 markan suuruisen niiden osan sijoittamisesta kurssiin 99 % Turun kaupungin 5 $\frac{1}{2}$ %:n obligatioihin. Kaupunginhallitus oikeutti¹¹⁾ rahatoimenjohtajan päättämään tämän kaupan.

Kaupunginhallitus päätti¹²⁾ hyväksyä rahatoimenjohtajan toimenpiteen sijoittaa vapaina olevia lahjoitusvaroja 1,220 Helsingin panttilainakonttori

¹⁾ Khs 26 p. huhtik. 750 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. s. 34. — ³⁾ Khs 2 p. toukok. 804 §. — ⁴⁾ Vrt. v:n 1932 kert. s. 196 §. — ⁵⁾ Khs 4 p. heinäk. 1,186 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,100 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. elok. 1,306 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. lokak. 1,672 §. — ⁹⁾ S:n 31 p. lokak. 1,789 §. — ¹⁰⁾ S:n 5 p. syysk. 1,414 §. — ¹¹⁾ S:n 19 p. kesäk. 1,110 §. — ¹²⁾ S:n 15 p. elok. 1,305 §.

osakeyhtiön osakkeeseen, jotka oli ostettu kertomusvuoden korkolippuineen parikurssiin.

Suomen kaupunki- ja maalaiskuntien keskuslainakassa osakeyhtiön päätettyä lopettaa toimintansa ja ostaa takaisin liikkeessä olevat obligationsa, oli yhtiölle kaupungin lahjoitusrahastoista myyty 4 yhtiön v:n 1934 5 %:n obligatiota à 5,000 markkaa kurssiin 98 %, minkä toimenpiteen kaupunginhallitus hyväksyi ¹⁾).

Ottaen huomioon ilmenneet lahjoitusrahastojen varain sijoittamisvaikeudet, kaupunginhallitus päätti ²⁾ alentaa lahjoitusrahastoista myönnettyjen lainain koron $5\frac{3}{4}$ %:iin huhtikuun 1 p:stä lukien pidättäen kuitenkin kaupungille oikeuden korottaa korkoa 3 kuukautta ilmoittamisen jälkeen.

Kaupunginhallitus myösi ³⁾ Asunto-osakeyhtiö Sturenkatu 22—24 nimiselle yhtiölle lahjoitusrahastoista 200,000 markan suuruisen lainan kiinnitystä vastaan aikaisempien 1,850,000 markan kiinnityksien jälkeen 6 kuukauden molemminpuolisin irtisanomisajoin kyseisten rahastojen kulloinkin käyvistä korosta sekä ehdoin, että kiinteistö oli ainaisiksi ajoiksi palovakuutettu ja että yhtiö hankki palovakuutusyhtiöltä todistuksen, jossa se sitoutui ilmoittamaan rahatoimistolle vakuutusmaksujen suorituksen mahdollisesta laiminlyömisestä, jottei vakuutus kaupungin tietämättä päässyt raukeamaan, sikäli kuin vakuutusmaksuja ei vielä ollut täysin suoritettu.

Bostadsaktiebolaget Fänrik Ståls gatan 10A nimiselle yhtiölle myönnettiin ⁴⁾ samoista rahastoista 1,000,000 markan laina ensimmäistä kiinnitystä vastaan yhtiön omistamaan Väriikki Stoolin kadun taloon ja tonttiin n:o 10 A kyseisistä rahastoista myönnettäviä lainoja varten vahvistetuin korko- y.m. ehdoin sekä edellyttäen, että yhtiö suoritti kaupungille sen tontin kauppahinnan maksamattoman osan. Tämä lainamäärä korotettiin ⁵⁾ sittemmin jo mainituin ehdoin 1,250,000 markkaan.

Lainakorkojen alentaminen. Saatuaan kaupunginvaltuustolta tähän oikeutuksen ⁶⁾ kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, että v:n 1924—30 menoarvioihin varatuista määrärahoista yleishyödyllisille rakennusyhtymille myönnettyjen kuoleuslainain korkokanta alennetaan $6\frac{1}{2}$ %:iin seuraavasta koronmaksupäivästä, kuitenkin viimeistään heinäkuun 1 p:stä 1935 lukien. Samalla kaupunginhallitus antoi asiamiesosastolleen tehtäväksi sopia lainanottajain kanssa vuotuismaksun määrästä valtuuston asiassa tekemän päätöksen rajoissa sekä laatia tästä aiheutuvat sopimukset.

Kaupunginhallituksen anottua sosialiministeriöltä Asunto-osakeyhtiö Sture ja Asunto-osakeyhtiö Aito bostadsaktiebolag nimisille yhtiöille sekä tuberkuloottisten asuinrakennusta varten valtion pienasuntojen rakentamiseksi v. 1925 myöntämistä varoista annettujen kuoleuslainain koron alentamista ⁸⁾, mainittu ministeriö ilmoitti valtioneuvoston päättäneen, että kuoleuslainain myöntämisestä pienasuntojen rakentamisen edistämiseksi joulukuun 17 p:nä 1925 annetun valtioneuvoston päätöksen nojalla valtion v. 1925 ottamasta dollarilainasta myönnettyjen kaikkien lainain vuotuismaksuna, joka alkuaan on ollut $9\frac{1}{2}$ %, on tammikuun 1 p:stä 1934 suoritettava $7\frac{1}{2}$ % alkuperäisestä lainamäärästä ja että tästä luetaan koroksi 6 % kulloinkin maksamattomalle lainamäärälle. Tämä ilmoitus merkittiin tiedoksi ⁹⁾.

¹⁾ Khs 30 p. jouluk. 2,178 §. — ²⁾ S:n 17 p. tammik. 123 §. — ³⁾ S:n 14 p. maalisk. 444 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,181 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,231 §. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. s. 35. — ⁷⁾ Khs 9 p. toukok. 839 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 133 — ⁹⁾ Khs 4 p. tammik. 12 ja 13 §.

Kiinnityksen siirtäminen myöhemmäksi. Kaupunginhallitus päätti sallia, että kaupungin varoista myönnetyn lainan suorittamisen vakuudeksi Käpylän Taivaskallion korttelissa n:o 892 olevan tontin n:o 11¹⁾ vuokraoikeuteen ynnä tontilla oleviin rakennuksiin vahvistettu kiinnitys siirrettiin myöhemmäksi, sekä tällöin päätettyään että myöskin yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahastosta myönnettyjen lainain vakuudeksi vahvistettujen kiinnitysten postponoimiset oli alistettava sen päätettäväksi, samoin myöntyä näistä varoista myönnetyn lainan suorittamisen vakuudeksi Toukolan korttelissa n:o 903 olevan Jaavankadun tontin n:o 11²⁾ vuokraoikeuteen ynnä tontilla oleviin rakennuksiin vahvistetun kiinnityksen siirtämiseen myöhemmäksi.

Kaupungin ja Osakeyhtiö Alkoholiliike aktiebolagin välinen panttaussopimus. Koska raastuvanoikeus ei vahvistanut kiinnitystä Osakeyhtiö Alkoholiliike aktiebolagille myytyyn³⁾ XX kaupunginosan tehdaskorttelissa n:o 781 olevaan tonttiin n:o 6 vakuudeksi kaupungille huhtikuun 1 p:nä päivätyn velkakirjan sisällön, 4,100,000 markan, suorittamisesta syystä, ettei Alkoholiliike yhtiökokouksessaan ollut myöntynyt mainittuun kiinnitykseen, kaupunginhallitus päätti⁴⁾ hyväksyä kaupungin ja Alkoholiliikkeen välisen panttaussopimuksen, jonka mukaan mainittu yhtiö erinäisin ehdoin luovutti kaupungille kyseisen tontin maksamattoman kauppahinnan suorittamisen vakuudeksi pantiksi Kansallis-osakepankin karttuvan talletustilin pankkirjan n:o 47,425, sisällöltään 4,100,000 markkaa.

Siinä tapauksessa, että Alkoholiliike myöhemmin antoi suostumuksen kiinnityksen myöntämiseen puheena olevaan tonttiin mainitun velkakirjan sisällön suorittamisesta ja raastuvanoikeus vahvisti kaupungille tällaisen kiinnityksen, luovuttaisi kaupunk iniinikään täten annetun pantin takaisin Alkoholiliikkeelle sen vapaasti käytettäväksi.

Kaupunginkassan tarkastukset. Pidetyt kaupunginkassan vuosineljänestarkastukset eivät antaneet kaupunginhallitukselle muistutuksen aihetta⁵⁾.

Teurastamon kirjanpito. Kaupunginhallitus päätti⁶⁾ evätä teurastamon johtajan etuannin korottamista koskevan teurastamolautakunnan esityksen mutta sitä vastoin hyväksyä rahatoimiston asiassa suorittamiensa tutkimusten jälkeen tekemän esityksen teurastamon kirjanpidon järjestämisestä siten, että asiakkaiden rahan asemesta tainnuttajille annettavien painettujen lippujen myyjälle luovutettu ennakkoarasto oli kirjattava pois kassasaldosta, minkä ohessa teurastamolle jätetyistä vakuuksista liikenevät käteisvarat oli talletettava johtosäännön mukaisesti pankkitilille.

Lastenvalvojan tilitysten tarkastus. Kaupunginhallitus päätti⁷⁾ kehoittaa revisionikonttoria huolehtimaan lastensuojelulautakunnan puolesta avioittomien lasten elatusapuja koskevain tilitysten tarkastuksesta lastenvalvojan huostassa olevain kunnan varain tilitysten yhteydessä.

Määrärahan siirtäminen vuoteen 1936. Kaupunginhallitus päätti⁸⁾, että v:n 1931 talousarvioon naisten työkotipaviljongin rakentamiseksi kunnalliskodin yhteyteen ja v:n 1932 talousarvioon Kampinkadun Fredrikin- ja Annankadun välisen osan leventämiseksi sekä Annan- ja Postikadun välisen osan tasoittamiseksi merkityt määrärahat siirretään v:n 1936 tileihin.

¹⁾ Khs 25 p. lokak. 1,762 §. — ²⁾ S:n 7 p. marrask. 1,830 §. — ³⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 11. — ⁴⁾ Khs 27 p. kesäk. 1,147 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. tammik. 44 §, 7 p. maalisk. 409 §, 11 p. huhtik. 666 §, 13 p. kesäk. 1,090 §, 4 p. heinäk. 1,180 ja 1,193 §, 10 p. lokak. 1,633 § sekä 7 p. marrask. 1,816 §. — ⁶⁾ S:n 31 p. lokak. 1,781 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. elok. 1,295 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,118 §.

Etuannin myöntäminen Aktiebolaget Botby osakeyhtiön menoihin. Kaupunginhallitus päätti¹⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan saamaan kaupungin haltuun otetun²⁾ puretun Aktiebolaget Botby osakeyhtiön omaisuuden hoitamiseksi kertomusvuonna 23,000 markan suuruisen etuannin kaupunginkassasta.

Kunnallisverotus. Kaupunkien kunnallishallinnosta joulukuun 8 p:nä 1873 annetun asetuksen muuttamisesta toukokuun 18 p:nä 1934 annetun lain 60 §:n mukaisesti oli kaupunginvaltuuston talousarviossa verotuksella koottavaksi päättämää määrää pidettävä varainhoitovuoden verona. Sihenastisen käytön mukaan oli verolippuihin painettu verojen vuosiluku tarkoit-
tanut sitä vuotta, jolloin verotettavat tulot ovat kertyneet eikä siis sitä vuotta, jona verot kannetaan. Ottaen huomioon, että kertomusvuonna kannettavaa kunnallisveroa varten jo oli painatettu liput, kaupunginhallitus päätti³⁾, että kertomusvuonna vielä noudatettaisiin entistä menettelytapaa, mutta että verolippujen tekstiä oli seuraavia vuosia varten koetettava täydentää siten, että niistä kävisi ilmi sekä kannantavuosi että se vuosi, jonka tuloista vero maksettiin.

Verotusvalmistelukunnan ilmoitettua, että veroäyrien lukumäärä v:lta 1934 toimitetussa kunnallisverotuksessa oli 26,011,248, kaupunginhallitus päätti⁴⁾ määrätä kyseisen vuoden äyriältä maksettavan veromäärän alustavasti 8 markaksi, josta määrästä kussakin neljässä kannannassa perittäisiin 2 markkaa. Kannannat määrättiin tapahtuviksi elokuun 23—31 p:nä, syyskuun 21—30 p:nä, lokakuun 23—31 p:nä ja marraskuun 22—30 p:nä.

Sitten kun oli saatu verotusvalmistelukunnan ilmoitus lopullisesta veroäyrimäärästä, ollen se 25,872,902, kaupunginhallitus päätti⁵⁾ vahvistaa edellä mainitun veroäyrien suuruutta koskevan päätöksensä.

Rahatoimenjohtaja ilmoitti sittemmin, että v:n 1934 tuloista suoritettavan kunnallisveron ensimmäisen erän kannannassa oli kertynyt 44,507,995: 15 markkaa eli 86 % maksuunpannusta määrästä, edellisen vuoden vastaavan prosenttimäärän oltua 85.³⁴, mikä merkittiin tiedoksi⁶⁾.

Veronmaksun laiminlyönnin johdosta suoritettava veronlisäys. Valtiovarainministeriöltä saapui kiertokirje, jonka mukaan veronmaksun laiminlyönnin johdosta suoritettavasta veronlisäyksestä huhtikuun 6 p:nä 1934 annetun lain 1 § oli tulkittava siten, että kyseistä lisäystä oli kannettava siltä kuukaudelta, jonka kuluessa maksun määräaika oli päättynyt siinäkin tapauksessa, että vero suoritettiin myöhemmin tämän kuukauden kuluessa. Ilmoitus merkittiin tiedoksi⁷⁾.

Kunnallisverotusta koskeva valitus. Uudenmaan läänin maaherran hylätyä varatuomari Hj. Honkasen kaupungin v:lta 1933 toimitettua kunnallistaksoitusta koskevan valituksen⁸⁾ tämä uudisti korkeimpaan hallinto-oikeuteen antamassaan valituskirjassa kaiken sen mitä hän aikaisemmin oli lausunut ja vaatinut asiassa, huomauttaen lisäksi sekä kaupunginhallituksen että maaherran todenneen taksoituslautakunnan enemmistön menetelleen valituksenalaisessa suhteessa lainvastaisesti, joten hän alisti korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi eikö niitä taksoituslautakunnan jäseniä, jotka senkin jälkeen kun kaupunginhallituksen asiassa toukokuun 3 p:nä 1934 tekemä päätös⁸⁾ oli saatettu heidän tietoonsa yhä edelleen ovat pysyneet laittomassa päätökses-

¹⁾ Khs 6 p. kesäk. 1,029 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. s. 220. — ³⁾ Khs 6 p. kesäk. 1,024 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. kesäk. 1,023 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. elok. 1,363 §. — ⁶⁾ S:n 12 p. syysk. 1,459 §. — ⁷⁾ S:n 24 p. tammik. 152 §. — ⁸⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 134.

sään, olisi asetettava tuomioistuimessa syytteeseen törkeästä virkarikoksesta, jolloin valittajan mielestä olisi huomattava, että lautakunnan puheenjohtaja, varatuomari A. Linturi oli uskotellut lautakunnalle kaupunginhallituksen kannattavan hänen mielipidettään, joten hän kantoi suurimman edesvastuun asiassa.

Siltä vaaditussa lausunnossa kaupunginhallitus, viitaten siihen, mitä se aikaisemmin oli asiasta lausunut, anoi¹⁾, että korkein hallinto-oikeus vahvistaisi sen lopputuloksen, johon maaherra oli valituksenalaisessa päätöksessä tullut.

Tutkittuaan asian korkein hallinto-oikeus, koska varatuomari Honkanen ei ollut tutkijalautakunnassa tehnyt muistutusta taksoitusluetteloja vastaan, mikäli se koski häntä itseään kohdannutta taksoitusta, eikä siis säilyttänyt valittamisvaltaansa taksoitusta vastaan kokonaisuudessaan, ja kun maaherran näin ollen ei olisi pitänyt ottaa hänen vaatimustaan tutkittavakseen, maaliskuun 1 p:nä kumosi ja poisti maaherran päätöksen. Ilmoitus merkittiin tiedoksi²⁾.

Kaupungin verottaminen vieraisissa kunnissa. Sen jälkeen kun kaupungin maksettavaksi oli pantu kunnallisveroa sen Helsingin pitäjässä olevista sora-kuopista saaduista tuloista v:lta 1931—34, yhteensä 100,800 markkaa, mitä ei milloinkaan ennen ollut tapahtunut, kaupunginhallitus päätti³⁾ kehoittaa asiamiesosastoan valittamaan puheena olevasta verotuksesta mutta osoitti ennakolta kaupunginkassasta mainitun rahamäärän suoritettavaksi verolipussa mainittuina määräpäivinä, heinäkuun 20 p:nä, elokuun 17 p:nä, syyskuun 16 p:nä ja marraskuun 16 p:nä, jotta välttyttäisiin päinvastaisessa tapauksessa maksettavasta 8 %:n korosta.

Edelleen päätettiin³⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa tutkimaan, minkä tiranomaisen tehtäväksi olisi annettava valvoa, ettei puheena olevan laatuista verotusta tulevaisuudessa voisi kaupungin viranomaisten tietämättä tapahtua.

Hyväksyen kiinteistölautakunnan asiassa tekemän ehdotuksen kaupunginhallitus päätti⁴⁾ antaa kiinteistötoimiston maatalousosaston tehtäväksi valvoa Helsingin pitäjässä, Kulosaaren huvilakaupungissa, Oulunkylän kunnassa, Huopalahden kunnassa ja Haagan kauppalassa kaupunkiin kohdistuvaa verotusta, jota vastoin niiden asianomaisten kaupungin laitosten, jotka muissa kunnissa hallitsivat kiinteää tai muuta tuloa tuottavaa omaisuutta, oli itse huolehdittava kaupunkiin kohdistuvan verotuksen valvonnasta.

Tuulaakimaksu. Sen johdosta, että eduskunnalle oli annettu esitys laiksi tuulaakimaksun laskemisen perusteesta v. 1936—40, minkä lakiehdotuksen mukaan tuulaakia edelleenkin kannettaisiin nykyisen perusteen mukaan, sisäasiainministeriön maaherran välityksellä siltä pyytämässä lausunnossa kaupunginhallitus päätti⁵⁾ ehdottaa ministeriölle, että tuulaakiprocentti mainittuna aikana pysytettäisiin samana kuin kuluvana kautena eli 2 %:na tuulaakin alaisten tavarain tullimaksuista.

Liikennemaksut. Kaupunginvaltuuston alistettua⁶⁾ sisäasiainministeriön vahvistettavaksi liikennemaksujen yleisten perusteiden muutosehdotuksen ministeriö sittemmin kehoitti Uudenmaan läänin maaherraa pyytämään kaupunginhallitukselta karttapiirroksen, johon olisi merkitty kaupungin satama-alueen ja kaupunkiin liitettyjen vesialueiden rajat, jonka ohella kaupungin-

¹⁾ Khs 11 p. tammik. 43 §. — ²⁾ S:n 5 p. syysk. 1,405 §. — ³⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,226 §; vrt. tämän kert. s. 37. — ⁴⁾ Khs 17 p. lokak. 1,679 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. marrask. 1,879 §. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. s. 36.

hallitukselta vaadittiin tarkempi selvitys ehdotuksen väärin kannettujen maksujen palautusta koskevan 10 §:n säännöksistä, koska heinäkuun 1 p:nä 1934 voimaan tulleen muutetun kaupunkien kunnallisetasetuksen 74 §:ssä oli säädetty m.m. siitä, missä järjestyksessä erinäiset kunnalliset maksut ja verot saatiin lyhentää.

Satamalautakunta on tämän johdosta lähettänyt kaupunginhallitukselle kaupungingeodeetin laatiman kartan sekä lausuntonaan esittänyt, että liikennemaksutariffiehdotuksen 10 §:ssä tarkoitetaan niitä tapauksia, jolloin tulli tavarasta oli tullikamarissa kannettu toisen kalliimman nimikkeen mukaisesti mutta tullihallitus sittemmin oikaisi tämän tullin alentaen sitä, jolloin myöskin liikennemaksu, asianomaisen anomuksesta, tullikamarin todistuksen perusteella alennetaan vastaavan uuden tullauksessa käytetyn nimikkeen mukaiseksi. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ lähettää satamalautakunnan lausunnon mukaisen esityksen sekä edellä mainitun kartan maaherralle sisäasiainministeriölle edelleen toimitettavaksi.

Merkittiin tiedoksi ²⁾ ilmoitus siitä, että sisäasiainministeriö marraskuun 27 p:nä oli vahvistanut noudatettavaksi tariffin, jonka mukaan liikennemaksuja oli kannettava Helsingin kaupungissa.

Estin Draama-Stuudio-teatteri ja Kööpenhaminan kuninkaallinen teatteri päätettiin ³⁾ vapauttaa suorittamasta liikennemaksuja niistä näyttämötarvikkeista, joita ne toivat mukanaan edellinen tammikuussa ja jälkimmäinen kesäkuun 3 ja 4 p:nä kaupungissa pidettyjä vierailunäytäntöjään varten.

Kaupunginhallitukselle jättämässään kirjelmässä Nobel-Standard osakeyhtiö Suomessa huomautti seuraavaa: Satamahallintotoimiston satamakanantaosasto oli siihen saakka kantaessaan liikennemaksuja ulkomailta tuoduista tavaroista noudattanut sellaista menettelyä, että tullivarastoon pantusta tavarasta oli kannettu liikennemaksu silloin kun tavara oli tullivarastoon pantu, tulkiten siten kaupungin liikennetariffin 1 §:n 2 kohdan, jonka mukaan tämä maksu on veloitettava sitten kun tavara on tullattu, siten, että tullivarastoon pantu tavara, joka voimassa olevan tullisäännön mukaan varastoon pantaessa on joutuva tullikäsitellyn alaiseksi, vaikka tullimaksua ei suoritetakaan siitä, on pidettävä tullattuna. Suomalainen Shell osakeyhtiön valitettua sen Helsingissä tullivarastoon pannusta ja sittemmin muilla paikkakunnilla oleviin tullivarastoihin siirretystä bensinistä suoritettujen liikennemaksujen palauttamista koskevan anomuksen epäämistä tarkoittavasta satamalautakunnan päätöksestä ⁴⁾, korkein hallinto-oikeus asiasta antamallaan päätöksellä julisti edellä mainitun tulkinnan vääräksi lausuessaan, ettei ulkomailta saapunutta tavaraa voi pitää tullattuna, ennen kuin tullimaksut ovat suoritettut ja että kaupunki on oikeutettu veloittamaan liikennemaksuja ainoastaan sellaisesta tavarasta, joka kaupungissa on tullattu, eli siis tavarasta, josta tullimaksut on suoritettu. Lisäksi oikeus määräsi, että mikäli kaupunki oli kantanut liikennemaksua sellaisesta tavarasta, joka kaupungista oli tullaamattomana viety muualle, oli se velvollinen suorittamaan takaisin tällaiset maksut. Nobel-Standard osakeyhtiö Suomessa oli v. 1932—33 ulkomailta vesitse tuomastaan ja Helsingissä tullivarastoon panemastaan, mutta sittemmin tullaamattomana samoin vesitse muihin Suomen kaupunkiin viemästään bensinistä suorittanut liikennemaksuja yhteensä 112,393: 25

¹⁾ Khs 7 p. marrask. 1,832 §. — ²⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,121 §. — ³⁾ S:n 31 p. tammik. 205 § ja 31 p. toukok. 999 §. — ⁴⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 47*.

markkaa, jota se nyt näin ollen anoi maksettavaksi takaisin kohtuullisine korkoineen maksupäivistä lukien.

Suomalainen Shell osakeyhtiö jätti kaupunginhallitukselle samanlaisen esityksen, jossa pyydettiin, että sen suorittama 143,592: 85 markan määrä maksettaisiin sille takaisin.

Kaupunginhallitus hylkäsi ¹⁾ anomukset, ottaen huomioon, että korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen ei voitu katsoa koskevan kyseistä tapausta, koska oikeuden päätöksessä mainitussa tapauksessa oli kysymys Helsingin tullivarastosta Vaasan tullivarastoon ja sieltä edelleen kuljetetun tullivarastotavaran liikennemaksusta, kun taas anottu liikennemaksujen palautus koski täällä maahan tuotuja ja tullikäsiteltyjä sekä tullivarastoon pantuja tavaroita. Mainitun näkökohdan lisäksi satamalautakunta oli liittännyt kaupunginhallitukselle asiasta antamaansa lausuntoon laajan selvityksen siitä, millä perusteella satamakannantaosasto oli kantanut liikennemaksua tullivarastoon pannusta tavarasta sekä huomautti, että voimassa oleva liikennemaksutariffi, joka oli laadittu senaatin vahvistamien ohjeiden mukaisesti, sallii liikennemaksujen kantamisen tullivarastoon pannusta tavarasta siitä huolimatta, onko se tullattu vai eikö, ja kun kaupunki siitä alkaen kun liikennemaksu on ollut voimassa, oli kantanut tätä maksua tavaraa varastoon pantaessa, ei lautakunta voinut puoltaa anomusta.

Tyytymättöminä kaupunginhallituksen päätökseen molemmat edellä mainitut yhtiöt valittivat asiasta maaherralle päättäen ²⁾ kaupunginhallitus tälle annettavassa selityksessään ehdottaa valitukset hylättäviksi, sillä ottaen huomioon edellä jo mainitut näkökohdat sekä hallituksen antaman selvityksen siitä, mitä tullatulla tavaralla tarkoitetaan, on kaupunki oikeutettu kantamaan liikennemaksua tullivarastoon pannusta tavarasta, kun tämä tavara on tullikäsitelty tullivarastoon panoa varten.

Asian periaatteelliseen kantavuuteen nähden kaupunginhallitus päätti alistaa maaherran harkittavaksi, eikö tullihallitukselle olisi varattava tilaisuutta antaa lausuntoja asiassa.

Uudenmaan läänin maaherran pyydettyä asiassa lausuntoa tullihallitukselta, joka verraten toisiinsa tullisäännön ja liikennemaksutariffin säännöksiä, on tullut sellaiseen tulokseen, ettei kaupunki ole oikeutettu kantamaan liikennemaksuja varastotavaroista ennen kuin tullimaksu on suoritettu. Tullihallituksen lausunnon johdosta maaherralle annettavassa uudessa selityksessään kaupunginhallitus päätti ³⁾ kumoten tullihallituksen esittämän tulkinnan, että tullaukseksi katsotaan ennen kaikkea se, että tulli on suoritettu sekä viitaten tietoisopissa vallalla olevaan käsitykseen että tullauksella ymmärretään ainoastaan tullikäsiteltyä, mikä ilmeni myös liikennemaksutariffin perusteista, kaupunginhallitus vain uudisti esityksensä että valitukset hylättäisiin.

Koska satamalautakunnan oli sisäasiainministeriön elokuun 8 p:nä 1924 vahvistaman Helsingin kaupungin liikennemaksutariffin 10 §:n nojalla ratkaistava väärin kannettujen maksujen palautusta koskevat anomukset ja kaupunginhallitukselta näin ollen puuttui laillista aihetta yhtiön tekemien anomusten ottamiseen tutkittavakseen, maaherra kumosi ja poisti kaupunginhallituksen valituksenalaisen päätöksen, mikä merkittiin tiedoksi ⁴⁾.

Asian vielä ollessa kesken Nobel-Standard osakeyhtiö Suomessa jätti kaupunginhallitukselle anomuksen, jossa pyydettiin, että yhtiölle palautet-

¹⁾ Khs 31 p. tammik. 208 ja 209 §. — ²⁾ S:n 7 p. maalisk. 428 §. — ³⁾ S:n 15 p. elok. 1,316 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. marrask. 2,025 §.

taisiin v. 1934 samalla tavoin käsitellystä bensiinistä suoritettut liikenne-
maksut, 36,551: 15 markkaa, mutta anomus evättiin ¹⁾).

Tästäkin päätöksestä yhtiö valitti maaherralle, jolloin kaupunginhallitus
päätti ²⁾ antaa tälle satamalautakunnan yhtiön aikaisemman anomuksen epä-
misen yhteydessä antaman lausunnon mukaisen selityksen valituksesta.

Vuotakaupan järjestäminen. Teurastamolautakunta ilmoitti suunnitel-
leensa vuotakaupan järjestettäväksi siten, että vuotaliikkeille myönnettäisiin
oikeus vuotien ostoon aina vuodeksi kerrallaan ja että heiltä kannettaisiin
vuokraa 300 markkaa ostopaikkaa ja liikettä kohden kuukaudessa; jos samalla
liikkeellä oli useampia vuodanostajia, kannettaisiin toiselta ja sitä seuraavilta
ostajilta lisäksi 200 markkaa kuukaudessa. Vuotien tarkastuksen lautakunta
aikoi uskoa erityiselle henkilölle maksaen hänelle 1,500 markan kuukausi-
palkkion tilapäisen työvoiman määrärahasta. Edellä mainituista maksuista,
joihin sisältyisi palkkio vuotien tarkastuksesta ja leimaamisesta, karttuisi
niin paljon tuloja, että vuotakaupan järjestäminen tällä tavoin ei aiheuttaisi
kaupungille lisäkustannuksia. Kaupunginhallituksella ei puolestaan ollut ³⁾
mitään vuotakaupan järjestämistä vastaan teurastamalla lautakunnan esit-
tämällä tavalla.

N. s. köyhäinhoidollisten potilaiden sairaalamaksut y. m. Sen johdosta,
että kaupungin köyhäinhoito- ja sairaanhoitovelvollisuudet suurelta osalta
menivät ristiin, aiheuttaen tämä m. m. epäkohtia n. s. köyhäinhoidollisten
potilaiden sairaalamaksujen perimisessä, käytiin sairaala- ja köyhäinhoito-
viranomaisten edustajain kesken neuvotteluja asiassa, asettaen lopuksi so-
siali- ja opetusasiain johtajan puheenjohdolla neuvottelukunnan, joka laati
ehdotuksen kyseisten maksujen perimisen jouduttamiseksi noudatettavasta
menettelytavasta. Tutustuttuaan siihen kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ ilmoittaa
köyhäinholautakunnalle ja sairaalahallitukselle asian kehityksestä sekä
suositella niille mainittujen menettelytapahjeiden käytäntöönottamista.

Sairaalahallitus ilmoitti sittemmin, ettei sillä ollut mitään muistuttamista
näitä ohjeita vastaan sekä lähettäneensä ne kaikkien sairaalain johtajille ja
toimitsijoille, myöskin Punaisen ristin sairaalan ylläkäärille ja toimitsijalle,
noudatettaviksi kesäkuun 1 p:stä lukien, samoin kuin köyhäinholautakun-
uan hyväksyneen ohjeet, mikä merkittiin tiedoksi ⁵⁾.

Työvirastojen oikeuttaminen antamaan maksusitoumuksia sairaaloille.
Ennen kertomusvuoden kesäkuun 1 p:ää köyhäinholovirasto tarvittaessa
oli antanut maksusitoumuksia myöskin kaupungin palveluksessa oleville työn-
tekijöille, joita hoidettiin kaupungin sairaaloissa perien korvausta työviras-
tolta sairastuneelle tulevasta sairasavusta, mutta mainitusta päivästä alkaen
virasto väärinkäytösten ehkäisemiseksi on hylännyt sairaalain maksusitou-
muspyynnöt jos ne koskivat sellaisia kaupungin työntekijöitä, jotka kaupun-
gin työntekijäin sairas- ja hautausapua koskevien määräysten mukaan sai-
rastuessaan olivat oikeutetut saamaan täyden palkan määrättyltä ajalta mää-
rätyn palvelusajan perusteella niin kuin myös osapalkan määrättyltä yliajalta.
Köyhäinhoidon toimitusjohtajan tämän johdosta tekemä esitys työvirastojen
oikeuttamisesta antamaan maksusitoumuksia sairaaloille ei antanut ⁶⁾ kau-
punginhallitukselle toimenpiteen aihetta. Samassa yhteydessä köyhäinholito-
virastoa päätettiin ⁶⁾ kehoittaa niiden ilmoitusten avulla, jotka työvirastojen
kaupunginhallituksen tammikuun 28 p:nä 1932 tekemän päätöksen mukaan

¹⁾ Khs 28 p. maalisk. 572 §. — ²⁾ S:n 26 p. huhtik. 757 §. — ³⁾ S:n 15 p. elok
1,321 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. huhtik. 724 §. — ⁵⁾ S:n 31 p. toukok. 1,001 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. jouluk.
2,139 §.

tuli antaa köyhäinhoitovirastolle myöntämistään sairas- ja hautausavuista, valvomaan kaupungin etua sekä ilmoittamaan sairaaloille antamistaan maksusitoumuksista sairastuneen palvelupaikkaan.

Puolustuslaitoksen alaisten henkilöiden hoito kulkutautisairaalassa. Maaherran hylättyä eräitä maksamattomia kulkutautisairaalassa hoidettujen puolustuslaitokseen kuuluvien henkilöiden hoitomaksuja koskevan uloshakusanomuksen ¹⁾ sillä perusteella, että puheena olevat sotilashenkilöt olivat kaupungin alueella sairastuneet yleisvaaralliseen tautiin ja että Helsingin kaupunki heinäkuun 1 p:nä 1927 annetun terveydenhoitolain 18 §:n mukaan oli ollut velvollinen ottamaan kyseiset sotilashenkilöt kulkutautisairaalaansa ja antamaan heille siellä maksuttoman hoidon ja ylläpidon, tästä päätöksestä valitettiin korkeimpaan hallinto-oikeuteen, mutta tämä hylkäsi heinäkuun 2 p:nä antamallaan päätöksellä valituksen vahvistaen siis maaherran päätöksen. Merkiten tämän tiedoksi kaupunginhallitus päätti ²⁾ antaa sosiaali- ja opetusasiain johtajalle tehtäväksi yhdessä ensimmäisen kaupunginlääkärin ja kulkutautisairaalan ylilääkärin kanssa neuvotella asiaa koskevan sopimuksen aikaansaamisesta tulevaisuudessa asianomaisten sotilasviranomaisten kanssa.

Mjölballstadin parantola ilmoitti hoitomaksujensa kertomusvuonna pysyvän samoina kuin v. 1934 mutta jäsenkuntain suoritettavaa paikkaosuusmaksua sitä vastoin voitavan alentaa 2,400 markkaan ³⁾. Paikkaosuusmaksua varten talousarvioon merkitty 170,000 markan määrä voitaisiin tämän johdosta alentaa 81,600 markkaan. Hoitomaksuihin varattua määrää oli sitä vastoin korotettava 23,040 markkaa eli 221,600 markkaan, sen vuoksi että kaupungin itselleen varaamat 16 uutta paikkaa todennäköisesti joutuisivat käyttöön otettaviksi jo lokakuun alusta lukien. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ ottaa ilmoitetut maksut huomioon seuraavan vuoden talousarvioehdotuksessaan.

Valmistavan tyttöjen ammattikoulun ruokamaksut. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, ettei valmistavan tyttöjen ammattikoulun talousosaston oppilailta kertomusvuoden kevätlukukauden aikana kannettaisi jo päätettyjä 30 markan kuukausittaisia ruokamaksuja.

Sähkömaksujen tariffit. Teknillisten laitosten hallituksen esitettyä sähkölaitoksen tariffien muuttamista kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että voimassa olevia tariffeja oli edelleenkin noudatettava.

Moottoriajoneuvovero. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ anoa Uudenmaan läänin maaherralta eräiden yksinomaan yleishyödyllisiin tarkoituksiin käytettävien kaupungin omistamien moottoriajoneuvojen vapauttamista kertomusvuonna moottoriajoneuvoverosta.

Vuokra-autoasemain puhelinmaksut. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ hyväksyä Helsingin puhelinyhdistyksen tarjouksen, jonka mukaan yhdistykselle suoritettaisiin vuokra-autoasemain puhelinmaksuina 25 markkaa vuokra-autoilijaa kohden, kehoittaen samalla rahatoimistoa hoitamaan maksujen kannannan ja toimittamaan näin kertyneet varat yhdistykselle.

Kansakoulujen radiolupamaksut. Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan esitettyä eräiden maksuttomien radiolisenssien hankkimista Aleksis Kiven koulun kovaäänisiä varten kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ tehdä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle tätä koskevan anomuksen.

Sittemmin kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö ilmoitti ¹⁰⁾ oikeut-

¹⁾ Vrt. v:n 1933 kert. s. 142. — ²⁾ Khs 26 p. syysk. 1,550 §. — ³⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 136. — ⁴⁾ Khs 21 p. marrask. 1,949 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. helmik. 280 § ja 2 p. toukok. 827 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. lokak. 1,696 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. tammik. 121 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. jouluk. 2,191 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. helmik. 309 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 26 p. helmik. 3,233 §.

neensa kaupungin käyttämään kansakouluihinsa yleisradiokuuntelua varten järjestettyjä keskusvastaanottolaitteita ynnä niihin yhdistettyjä kovaäänisiä ja kuulokkeita siten, että keskusvastaanottolaitteista sekä muista kuin opetukseen käytettäviksi tarkoitetuista kovaäänisistä ja kuulokkeista suoritetaisiin kustakin yksi kuuntelulupamaksu, jota vastoin opetukseen käytettävistä kuunteluvälineistä ei tarvinnut suorittaa eri maksua. Tämä lupa oli oleva voimassa v:n 1939 loppuun.

Kulosaaren sillan siltamaksut. Sen jälkeen kun Kulosaaren sillan siltamaksujen kannannassa ja tarkkailussa, kaupunginhallituksen alistettua ¹⁾ sillan hoidon suoraan kiinteistöjohtajan valvontaan, oli havaittu eräitä epäkohtia, kiinteistöjohtaja ja rahatoimenjohtaja laativat kaupunginhallituksen kehoituksesta ²⁾ ehdotuksen mainittujen seikkain järjestämiseksi uudelleen, hyväksyen ³⁾ kaupunginhallitus tämän ehdotuksen. Sen mukaisesti siltavartijat suorittavat aamuvuoron päätyttyä kertyneet varat kaupunginkassaan maanantaisin, keskiviikkoisin, perjantaisin ja lauantaisin. Maksusuoritus tapahtuu kaavakkeille laaditun laskelman mukaisesti, jonka siltavartijat allekirjoittavat ja jättävät rahatoimistolle maksua suorittaessaan. Laskelma laaditaan kolmena kappaleena, joista yksi jää rahatoimistoon, yksi jätetään sillan valvojalle eversti A. Lindbergille tarkkailua varten ja yksi jää maksajalle kuitiksi. Rahatoimisto antaa kuittia vastaan siltavartijoille uusia siltalippuja, joista pidetään erityistä kirjaa, mikä on eversti Lindbergin käytettävänä tarkkailua varten. Linja-autojen maksusuoritukset toimitetaan samalla tavoin ja tarkastaa eversti Lindberg saamansa laskelman siltavartijain kirjoihin. Mahdolliset oikaisut voidaan tällöin toimeenpanna siten, että seuraavassa maksusuorituksessa otetaan syntynyt erotus puolin ja toisin huomioon. Rahatoimisto jättää kuukausittain kiinteistöjohtajalle ja revisionikonttorille tilaston suoritetuista maksuista samoin kuin eversti Lindberg puolestaan jättää liikennettä koskevan tilaston.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ oikeuttaa Herttoniemen siirtolapuutarhayhdistyksen saamaan jäsenilleen valokuvalla varustettuja kausikortteja Kulosaaren sillan ylikulkua varten kertomusvuoden toukokuun 1 p:n ja loka-kuun 1 p:n väliseksi ajaksi 1 markan korvauksesta.

Edellä mainittuun yhdistykseen kuulumattomalle Herttoniemen siirtolapalstan n:o 160 vuokraajalle herra P. Tiioselle ⁵⁾ myönnettiin anomuksesta sama oikeus sekä myöhemmin kaikille Herttoniemen siirtolapuutarhayhdistyksen kuulumattomille sikäläisten palstain vuokraajille ⁶⁾.

Sama oikeus myönnettiin edelleen eteläisen suomalaisen seurakunnan ⁷⁾ ja Sörnäisten suomalaisen seurakunnan ⁸⁾ Herttoniemessä olevia kesäkoteja käyttävälle nuorisolle; jos samalla kertaa kuljetettiin suurempia ryhmiä sillan yli, oli kortti vaadittava ainoastaan ryhmän johtajalta.

Kaupunginhallitus suostui ⁹⁾ Helsingin kaupunkilähetyksen anomukseen saada kertomusvuoden kesäkuun 1 p:n ja syyskuun 1 p:n välisenä aikana vapaasti viedä kaupungin köyhiä lapsia Kulosaaren sillan yli Mäntysaaren kesäsiirtolaan joko ryhmittäin sen työntekijäin johdolla tai Sisälähetyksliiton linja-autoilla.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ myöntää Pelastusarmeijan Mustikkamaan kesäsiirtolassa käyville n. 50 lapselle ja heidän armeijan merkillä varuste-

¹⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 206. — ²⁾ Khs 9 p. toukok. 834 §. — ³⁾ S:n 16 p. toukok. 886 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. maalisk. 557 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. toukok. 841 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. toukok. 944 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. maalisk. 421 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. maalisk. 570 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. toukok. 877 §. — ¹⁰⁾ S:n 16 p. toukok. 876 §.

tuille hoitajilleen oikeuden kertomusvuoden kesäkuun 1 p:n ja syyskuun 1 p:n välisenä aikana aamuisin siirtolaan mennessään ja sieltä iltaisin palaessaan maksuttomasti käyttää Kulosaaren siltaa.

Sitä vastoin evättiin ¹⁾ anomus Kalliolan vapaaopiston toukokuun 19 p:nä järjestämän retkeilyn osanottajien vapauttamisesta puheena olevain siltamaksujen suorittamisesta, mutta oikeutettiin ¹⁾ opiston Herttoniemestä vuokratun kesäkodin käyttäjät saamaan sillan ylikulkua varten valokuvalla varustettuja kausikortteja kertomusvuoden toukokuun 1 p:n ja lokakuun 1 p:n väliseksi ajaksi 1 markan korvauksesta.

Kulosaaren sillan siltamaksujen kannannan ja tilityksen tarkastusta toimittamaan määrätty apulaiskaupunginkamreeri N. Fellman jätti kaupunginhallitukselle kertomuksen tästä, mikä merkittiin tiedoksi ²⁾.

Valtionavut. Kaupunginhallitus oli antanut kaupunginlakimiehelle toimeksi anoa valtionapua m.m. Nikkilän mielisairaalassa v:n 1934 kuluessa annettua hoitoa varten, ottaen m.m. huomioon, että uuden asuinrakennuksen valmistuttua viimeisen vuosineljänneksen alusta lukien oli aiottu ottaa käyttäntöön sairaspaiviljongin n:o X uusi 51 sairaspaikkaa käsittävä osasto. Kun tämän osaston avaaminen kuitenkin siirrettiin kertomusvuoteen, kaupunginhallitus päätti ³⁾ antaa kaupunginlakimiehelle tehtäväksi oikaista edellä mainittua valtionapuanomusta siten, että valtionapu pyydettäisiin myönnettäväksi v:n 1934 viimeiseltä neljännekseltä saman suuruisena kuin edellisiltäkin neljänneksiltä.

Lääkintöhallitus ilmoitti myöntäneensä Helsingin kaupungin mielisairaalain käyttö- ja kunnossapitokustannuksiin v:n 1934 viimeiseksi neljänneksiksi 750,344 markkaa ⁴⁾ suoritettavaksi heti Uudenmaan läänin lääninrahastosta.

Kaupunginhallituksen tekemän anomuksen ⁵⁾ johdosta lääkintöhallitus myönsi tuberkuloosisairaalan kunnossapito- ja käyttökustannuksiin v:lta 1935 1,331,100 markkaa ⁶⁾ sekä kaupungin mielisairaalan vastaaviin kustannuksiin 3,073,016 markkaa ⁷⁾, josta suoritettaisiin Uudenmaan läänin lääninrahastosta vuosineljänneksittäin 768,254 markkaa, ensimmäiset erät maaliskesä- ja syyskuussa sekä viimeinen lääkintöhallituksen tarkemmin määrättävänä ajankohtana.

Merkittiin tiedoksi ⁸⁾, että kouluhallitus oli määrännyt sen valtionavun, jonka kaupunki oli oikeutettu v:lta 1934 saamaan kansakoululaitoksensa ylläpitämiseksi, 5,619,240 markaksi.

Ruotsinkielisten kansakoulujen kesäsiirtoloille myönnettiin ⁹⁾ valtionapua v:lta 1934 yhteensä 49,782 markkaa, josta kaupungin osalle tuli 42,682 markkaa ja Helsingin ruotsinkielisten kansakoulujen opettajayhdistyksen osalle 7,100 markkaa.

Kaupunginlakimiehelle annettiin tehtäväksi ¹⁰⁾ anoa kansakouluille valtionapua v:lta 1935, jolloin oppilasmäärä oli keskimäärin 12,978, mistä 10,428 suomenkielisissä ja 2,550 ruotsinkielisissä kouluissa.

Työnvälitystoimiston anottua apurahaa v. 1934 tapahtuneista työnvälityksistä sosialiministeriö myönsi ¹¹⁾ 14,230 paikallisesta ja 1,177 toiseen

¹⁾ Khs 16 p. toukok. 884 §. — ²⁾ S:n 6 p. kesäk. 1,035 § vrt. myös tämän kert. s. 157. — ³⁾ Khs 11 p. tammik. 70 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. tammik. 216 §. — ⁵⁾ S:n 24 p. tammik. 169 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. helmik. 391 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. maalisk. 477 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. helmik. 310 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. tammik. 68 §. — ¹⁰⁾ S:n 31 p. lokak. 1,801 §. — ¹¹⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,190 §.

kuntaan toimitetusta työnvälityksestä sekä 474 merimiesvälityksestä yhteensä 125,865 markkaa.

Sosiaaliministeriö ilmoitti ¹⁾ myöntäneensä naisten työtuvan johtokunnan järjestettäviä ammattikursseja varten anotun valtionavun, 16,924: 80 markkaa.

Koska sosialiministeriön naisten työtuvan johtokunnan v. 1934 järjestämiä naisten opinto- ja ammattikursseja varten myöntämä valtionapu, 50,830 markkaa, josta kaupunki jo oli nostanut 38,000 markkaa, osoittautui tilityksen jälkeen suuremmaksi kuin luvattu 50 %:n määrä nettomenoista, kaupunginhallitus päätti ²⁾, että puheena olevasta valtionavusta oli tulona v:n 1934 tileissä huomioitava vain mainittu 17,172: 30 markkaan nouseva määrä, mikä vastannee lopullisesti vahvistettavaa valtionapua sekä että liiaksi nostettu 20,827: 70 markan määrä saatiin siirtää v:een 1935 avustuksen maksamiseksi takaisin valtiolle jos sosialiministeriö sitä vaati.

Sosiaaliministeriö ilmoitti ³⁾, että kotitalouslautakunnan v. 1935 järjestettäviä talouskursseja varten oli myönnetty valtionapua 7,252 markkaa.

Sosiaaliministeriö kehoitti ⁴⁾ kaupunkia sijoittamaan nuorisosiirtolain johtajien suosittelemia siirtolain oppilaita elinkeino- ja ammattioppilaitoksiin sitoutuen antamaan tästä jatkokoulutuksesta suhteellisesti suurempia korvauksia kuin kunnalle muuten annettiin, kuitenkin enintään 60 %.

Uudenmaan läänin maaherralta päätettiin ⁵⁾ anoa valtion varoista korvausta maantienjatkeiden kunnossapitokustannuksista v. 1934. Kaupunginhallituksen käsityksen mukaan kunnossapitokustannukset ja talvipuhtaana-
pidon kustannukset oli laskettava yhteen toiselta puolen valtion keskimääräisten menojen määrittämiseksi kilometriä kohden ja toiselta puolen samalla tavoin kaupungin todellisten kustannusten määräämiseksi. Uudenmaan läänin piiri-insinöörin anomuksesta hyväksymässä lausunnossa mainitut kustannukset oli käsitelty kahtena erillisenä menoryhmänä valtionavun suuruutta määriteltäessä.

Maaherra vahvisti ⁶⁾ sittemmin kyseisen korvauksen kaupunginhallituksen anomaksi määräksi, 36,997: 35 markaksi.

Eläintarhanajo. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ kehoittaa rahatoimistoa suorittamaan Eläintarhanajon järjestelykomitealle v:n 1934 ajosta kannetusta korvausmaksusta takaisin syntynyttä tappiota vastaavan 4,811: 35 markan määrän.

Lasten koulunkäynti vieraassa kunnassa. Kaupunginhallitus ei katsonut ⁸⁾ voivansa suostua suorittamaan Keravan kauppalan valtuuston Helsingin kaupungin maksettavaksi lähettämää kaupungissa asuneen työntekijä T. E. Helmisen kahden pysyväisesti Keravalla asuvan lapsen kouluttamisesta sikäläisessä kansakoulussa v. 1932—34 aiheutuvaa laskua.

Nikkilän sairaalan vedenottamon rakentamisen aiheuttamat korvaukset. Sekalaisten yleisten menojen pääluokkaan sisältyvistä yleisistä käyttövaroitetaan kaupunginhallitus myönsi ⁹⁾ yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi yhteensä 5,965 markkaa Nikkilän sairaalan uuden vedenottamon vesijohtojen vetämisestä Mannis ja Broböle II nimisten tilain poikki aiheutuvan korvauksen suorittamiseksi mainittujen tilain omistajille K. Mikanderille ja A. Blombergille.

¹⁾ Khs 31 p. tammik. 190 §; vrt. myös tämän kert. s. 174. — ²⁾ Khs 7 p. helmik. 253 §; vrt. myös v:n 1934 kert. s. 139. — ³⁾ Khs 31 p. tammik. 189 §; vrt. myös tämän kert. s. 175. — ⁴⁾ Khs 29 p. elok. 1,380 §. — ⁵⁾ Khn jsto 22 p. tammik. 3,112 § ja khs 31 p. toukok. 996 §. — ⁶⁾ Khs 12 p. syysk. 1,472 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. helmik. 300 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. maalisk. 437 § ja 11 p. huhtik. 693 §. — ⁹⁾ S:n 31 p. tammik. 214 §; vrt. myös v:n 1934 kert. s. 8.

Kulkutautisairaalan eräälle potilalle myönnetty korvaus. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ oikeuttaa kulkutautisairaalan määrärahastaan Erilaatuiset menot korvaamaan erään siellä hoidetun potilaan vaatteiden turmeltumisesta desinfiointiaessa aiheutuneen 1,150 markan suuruisen vahingon.

Myönnetty vahingonkorvaus. Rakennustoimiston satamarakennusosaston töissä olleelle autonomistaja S. Turpeiselle, jonka auto hänen kiljettaessaan tammikuun 21 p:nä kiviä Hernesaaren edustalle suistui penkereeltä mereen kaupunginhallitus ei suostunut korvaamaan hänen kärsimäänsä suoranaista vahinkoa, ottaen huomioon että hän vastoin tehtyä sitoumusta oli jättänyt autonsa vakuuttamatta, mutta myönsi ²⁾ kuitenkin hänelle kohtuussyistä yleisistä käyttövaroistaan 500 markan korvauksen menetetyistä työpäivistä.

Keskuskeittolan toimintaa koskevat tutkimukset. Apulaiskaupunginkamreeri N. Fellmanin annettua selontekonsa suorittamistaan keskuskeittolan toimintaa koskevista tutkimuksista kaupunginhallitus pyysi keskuskeittolan johtokunnalta tämän johdosta lausuntoa, jolloin johtokunta m.m. ilmoitti päättäneensä irtisanoa toimitsijansa W. Avellanin myöntäen hänelle vapautuksen hänen virkatehtäviensä suorittamisesta irtisanomisajalla sekä sopineensa kamreeri Fellmanin kanssa siitä, että hän toistaiseksi hoitaisi keskuskeittolan toimitsijan tehtävät pyytäen tälle toimenpiteelleen kaupunginhallituksen suostumusta.

Tutkittuaan asiaa kaupunginhallitus päätti ³⁾, että koska toimitsija Avellaniin nähden oli esitetty epäilyksiä myöskin mahdollisista väärinkäytöksistä, niin hänet virkasäännön 12 §:n mukaisesti oli pidätettävä viran-toimituksesta, kunnes tutkimus asiassa oli loppuunsaoritettu, ja johtokunnan päätös hänen irtisanomisestaan niin ollen jätettävä täytäntöönpanematta siksi kuin tutkimus oli selvittänyt, oliko hänet virkasäännön mainitun pykälän perusteella ehkä erotettava eikä irtisanottava virasta. Samalla kaupunginhallitus määräsi kaupunginlakimiehen asiaa tutkimaan ja päätti kehoittaa keskuskeittolan johtokuntaa ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin toimitsijanviran hoidattamiseksi toistaiseksi.

Kaupunginlakimiehen tultua tutkimuksen suoritettuaan sellaiseen tulokseen, että toimitsija Avellan parissa tapauksessa oli tehnyt itsensä syy-pääksi kurinpitotointa aiheuttaviin toimenpiteisiin, kaupunginhallitus siihen katsoen, että tehdyt virheet kuitenkin eivät käsittäneet kavallusta tai muuta vilpillisyyttä eivätkä olleet aiheuttaneet kaupungille vahinkoa, ei katsonut ⁴⁾ aiheelliseksi ryhtyä oikeudellisiin toimenpiteisiin, vaan päätti kehoittaa keskuskeittolan johtokuntaa ryhtymään asiassa niihin virkasäännön 12 §:ssä mainittuihin toimenpiteisiin, joihin se katsoi olevan syytä.

Satamajäänsärkijä Herculeksen miehistön palkkausrahoissa syntynyt vajaus. Satamajäänsärkijä Herculeksen päällikön G. A. Wahlmanin päätettyä päivänsä todettiin hänellä olleen miehistön palkkausrahoissa 2,975 markan suuruinen vajaus, minkä satamakapteeni palkkoja suorittaessaan oli täyttänyt omista varoistaan. Kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ mainitun suuruisen määrärahan sekalaisten yleisten menojen pääluokkaan sisältyvistä yleisistä käyttövaroistaan suoritettavaksi satamakapteenille.

Osakeyhtiö Helsingin kansanasuntojen tileissä havaitut epäselvyydet. Saatuaan tietää, että rouva A. Louhimon hoitamissa Osakeyhtiö Helsingin kansanasuntojen tileissä oli havaittu epäselvyyttä, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾

¹⁾ Khs 21 p. marrask. 1,952 §. — ²⁾ S:n 14 p. helmik. 303 §. — ³⁾ S:n 18 p. huhtik. 697 § ja 26 p. huhtik. 748 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. marrask. 1,814 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. lokak. 1,620 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,227 §.

kehoittaa mainitun yhtiön johtokuntaa toimittamaan asian vaatimat kuulustelut ja ryhtymään sen jälkeen tarpeellisiin toimenpiteisiin sekä ilmoittamaan tutkimuksen tuloksista ja toimenpiteistään kaupunginhallitukselle.

Viranhaltijain palkkain maksaminen kesäloman aikana. Päätettiin¹⁾ myöntyä kaupunginkamreerin esitykseen asianomaisten palkanmaksajain oikeuttamisesta suorittamaan heinäkuun palkka kesäkuun viimeisenä arkipäivänä niille viranhaltijoille, joiden kesäloma alkoi heinäkuun 1 p:n ja säännöllisen palkanmaksupäivän välisenä aikana.

Makkaratehtaiden valvojain lomasijaisten palkkaaminen. Kaupunginhallitus päätti²⁾, että makkaratehtaiden valvojain virka-aseman määrittelemistä koskevaa kaupunginvaltuuston päätöstä³⁾ oli sovellettava kaikkien virkasäännön määräysten suhteen, mutta että korvauksen periminen sairaslomasijaisten palkkioista voitiin järjestää tapahtuvaksi kerran vuodessa ollen näiden korvausten yhteismäärä jaettava eri makkaratehtaiden kesken saman perusteen mukaisesti kuin niiltä kannettiin korvaus valvojain palkoistakin.

Lastentarhain alempien viranhaltijain oikeudellisen aseman turvaaminen. Eräiden lastentarhoissa tapahtuneiden irtisanomisien johdosta lastentarhain johtokuntaa päätettiin⁴⁾ kehoittaa ottamaan harkittavakseen, voitaisiinko esim. alistamalla irtisanomistapaukset lautakunnan alaisiksi tai siirtämällä jotkut virat lastentarhain tarkastajan tai lautakunnan täytettäväksi taikka joillain muilla tavoin entistä paremmin turvata alempien viranhaltijain oikeudellista asemaa, sekä antamaan asiasta aikanaan kaupunginhallitukselle lausunto.

Vahvistetut palkat. Kaupunginkanslian ylimääräisten virkailijain sekä vahtimestarien ja siivoojain kuukausipalkkain määrät vahvistettiin⁵⁾ v:ksi 1935 korottaen⁶⁾ myöhemmin siivooja A.Vesterbergin palkkaa tammikuun 1 p:stä 1936 lukien.

Rahatoimiston tilapäisen työvoimaan ottamista kertomusvuonna koskevat ehdotukset hyväksyttiin⁷⁾ ja kyseisten viranhaltijain kuukausipalkat vahvistettiin.

Lisäksi hyväksyttiin⁸⁾ rahatoimiston v:ksi 1936 palkattava tilapäinen työvoima ja sen palkat.

Ottaen huomioon lastentarhain alemman henkilökunnan palkkain epätasaisuudet lastentarhain johtokunta teki mainittujen palkkain uudelleenjärjestelyä koskevan ehdotuksen, jonka mukaisesti talousapulaiset oli jaettu seitsemään ja lastenhoitajat kahteen ryhmään aputyttöjen ollessa kaikkien samassa ryhmässä. Kaupunginhallitus hyväksyi⁹⁾ ne palkat lastentarhain palkkasääntöön merkitsemättömäin pysyväisten virkain palkoiksi, joita johtokunnan ehdotuksessa sanottiin alkupalkoiksi. Uusi palkkajärjestelmä tulisi voimaan v:n 1936 alusta, kuitenkin niin, ettei kenenkään viranhaltijan siihenastiset palkkaedut vähentyneet tämän järjestelyn johdosta. Johtokunnan ehdotukseen sisältyvä esitys ikäkorotusten vahvistamisesta päätettiin sitä vastoin evätä sekä antaa johtokunnalle tehtäväksi kiireisesti laatia yksityiskohtainen ehdotus kullekin viranhaltijalle tuleviksi palkoiksi ja palkankorotuksiksi.

¹⁾ Khn jsto 18 p. kesäk. 3,576 §. — ²⁾ Khs 16 p. toukok. 899 §. — ³⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 43. — ⁴⁾ Khs 7 p. helmik. 277 §. — ⁵⁾ Khn jsto 15 p. tammik. 3,073 § ja 13 p. elok. 3,684 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. syysk. 3,781 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. huhtik. 3,406 §, 18 p. kesäk. 3,575 § ja 13 p. elok. 3,711 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. jouluk. 4,016 §; vrt. myös v:n 1931 kert. s. 247 — ⁹⁾ Khs 12 p. syysk. 1,477 §.

Keskuskeittolan toimitusjohtajan kuukausipalkkio vahvistettiin ¹⁾ 3,000 markaksi; viran jouduttua ²⁾ avoimeksi sen v.t. haltijalle rouva H. Gebhardille, jonka palvelusajaksi työnjako järjestettiin entisestään poikkeavasti, myönnettiin ³⁾ 500 markkaa kuukaudelta.

Luontoisetujen korvausmäärien vahvistaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ vahvistaa luontoisetujen korvausmäärien voimassa olevat arvioimisperusteet noudatettaviksi v:n 1936 loppuun saakka, kuitenkin alentaen ⁵⁾ palolaitoksen alipäälllystön perusvuokrat 15 %:lla kertomusvuoden alusta lukien.

Lisäksi kaupunginhallitus lukuisissa yksityistapauksissa vahvisti palotoimikunnan ⁶⁾, sairaalain hallituksen ⁷⁾, köyhäinhuoltolautakunnan ⁸⁾, lastensuojelulautakunnan ⁹⁾ ja keskuskeittolan ¹⁰⁾ alaisten viranhaltijain palkoista nautittujen luontoisetujen perusteella vähennettävät rahamäärät.

I, II ja III poliisipiirin¹⁾ siivoojille päätettiin¹¹⁾ vuokratta luovuttaa asunto kaupungin puolesta.

Professori G. Schnéevoigtin palkkaehdot. Musiikkilautakunnan pyydettyä professori G. Schnéevoigtin palkkaehtojen muuttamista koskevan kaupunginvaltuuston päätöksen ¹²⁾ selventämistä lautakunnalle päätettiin ¹³⁾ ilmoittaa kyseisen päätöksen olevan tulkittava siten, että professori Schnéevoigt oli oikeutettu nauttimaan 5 %:n suuruista ikäkorotusta v:n 1936 alusta lukien sekä seuraavia ikäkorotuksia palveltuaan kaupunkia 6 ja 10 vuotta.

Palkankorotukset. Palkankorotusta myönnettiin kaupunginkanslian ¹⁴⁾, tilastotoimiston ¹⁵⁾ ja verotusvalmistelukunnan ¹⁶⁾ erinäisille viranhaltijoille, muutamille ulosottolaitokseen ¹⁷⁾ kuuluville ja raastuvanoikeuden ¹⁸⁾ alaisille viranhaltijoille, kahdelle kaupunginviskaalille ¹⁹⁾ sekä erinäisille palotoimikunnan ²⁰⁾, terveydenhuoltolautakunnan ²¹⁾, sairaalain hallituksen ²²⁾, köyhäinhuoltolautakunnan ²³⁾, lastensuojelulautakunnan ²⁴⁾, työnvälitystoimiston ²⁵⁾,

¹⁾ Khs 17 p. tammik. 129 §. — ²⁾ Ks. tämän kert. s. 217. — ³⁾ Khs 30 p. jouluk. 2,168 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. jouluk. 2,175 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. toukok. 895 §. — ⁶⁾ Khn jsto 30 p. heinäk. 3,678 ja 3,679 § sekä 19 p. marrask. 3,912 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. tammik. 3,038 ja 3,039 §, 22 p. tammik. 3,101, 3,102 ja 3,103 §, 12 p. helmik. 3,185 §, 19 p. maalisk. 3,292 §, 9 p. huhtik. 3,361 §, 7 p. toukok. 3,437 §, 4 p. kesäk. 3,526 §, 30 p. heinäk. 3,677 §, 24 p. syysk. 3,787 §, 19 p. marrask. 3,911 §, 3 p. jouluk. 3,946 § ja 31 p. jouluk. 4,030 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. tammik. 3,037 §, 15 p. tammik. 3,067 §, 22 p. tammik. 3,100 §, 19 p. maalisk. 3,291 §, 28 p. toukok. 3,511 §, 13 p. elok. 3,710 §, 15 p. lokak. 3,843 ja 3,844 § sekä 10 p. jouluk. 3,971, 3,972, 3,973 ja 3,974 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. maalisk. 3,259 §. — ¹⁰⁾ Khs 30 p. jouluk. 2,176 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. maalisk. 549 §. — ¹²⁾ Ks. tämän kert. s. 38. — ¹³⁾ Khs 10 p. lokak. 1,665 §. — ¹⁴⁾ S:n 5 p. syysk. 1,413 §. — ¹⁵⁾ S:n 6 p. kesäk. 1,021 § ja khn jsto 4 p. kesäk. 3,524 §. — ¹⁶⁾ Khs 17 p. tammik. 126 § ja 4 p. heinäk. 1,185 ja 1,189 § sekä khn jsto 30 p. heinäk. 3,676 §. — ¹⁷⁾ Khs 24 p. tammik. 155 ja 156 §, 2 p. toukok. 802 ja 805 §, 13 p. kesäk. 1,087 §, 25 p. lokak. 1,745 § ja 31 p. lokak. 1,786 § sekä khn jsto 22 p. tammik. 3,104 §, 2 p. huhtik. 3,321 § ja 17 p. syysk. 3,770 §. — ¹⁸⁾ Khs 5 p. syysk. 1,412 § sekä khn jsto 29 p. tammik. 3,127 § ja 21 p. toukok. 3,472 §. — ¹⁹⁾ Khs 25 p. lokak. 1,746 § ja khn jsto 25 p. kesäk. 3,597 §. — ²⁰⁾ Khs 21 p. marrask. 1,923 § sekä khn jsto 29 p. tammik. 3,126 §, 7 p. toukok. 3,432 § ja 19 p. marrask. 3,909 §. — ²¹⁾ Khs 4 p. tammik. 15 §, 18 p. heinäk. 1,236 §, 15 p. elok. 1,296, 1,297 ja 1,300 § sekä khn jsto 19 p. helmik. 3,208 §, 2 p. huhtik. 3,320 §, 21 p. toukok. 3,473 ja 3,474 § ja 20 p. elok. 3,728 §. — ²²⁾ Khs 14 p. maalisk. 445 §, 31 p. toukok. 981, 982, 983 ja 984 §, 4 p. heinäk. 1,184 §, 15 p. elok. 1,299 §, 19 p. syysk. 1,493 § ja 7 p. marrask. 1,817 § sekä khn jsto 2 p. tammik. 3,012 § ja 28 p. toukok. 3,510 §. — ²³⁾ Khs 4 p. heinäk. 1,183 §, 26 p. syysk. 1,524 ja 1,525 §, 10 p. lokak. 1,637 § ja 7 p. marrask. 1,818 § sekä khn jsto 12 p. kesäk. 3,555, 13 p. elok. 3,705 §, 17 p. syysk. 3,769 § ja 15 p. lokak. 3,845 ja 3,846 §. — ²⁴⁾ Khs 25 p. lokak. 1,744 §, sekä khn jsto 8 p. lokak. 3,818 §. — ²⁵⁾ Khn jsto 12 p. helmik. 3,186 §.

suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan¹⁾, ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan²⁾, ammattiopetuslaitosten johtokunnan³⁾, kotitalouslautakunnan⁴⁾, lastentarhain johtokunnan⁵⁾, kaupunginkirjaston johtokunnan⁶⁾, musiikkilautakunnan⁷⁾ kiinteistölautakunnan⁸⁾, yleisten töiden lautakunnan⁹⁾, satamalautakunnan¹⁰⁾, teurastamolautakunnan¹¹⁾ ja teknillisten laitosten hallituksen¹²⁾ alaisille viranhaltijoille.

Satamahallintotoimiston tilapäisen työvoiman palkkajärjestely. Kaupunginhallitus päätti¹³⁾ hyväksyä satamalautakunnan ehdottaman järjestelyn satamahallintotoimiston satamakannantaosaston tilapäisten viranhaltijain jopa 20 % alennettujen palkkain korottamisesta ennalleen muuttamalla eräiden toimien hoitoa ja palkkausta siten, ettei lisämäärärahoja tarvittu. Samoin kaupunginhallitus päätti¹³⁾ oikeuttaa satamalautakunnan lyhentämällä satamaliikenneosaston vartijan työajan sekä maksamalla uusille vartijoille alennetun palkan toimimaan niin, että täten syntyvä säästö riitti näiden sekä siivoojan palkkain järjestelyyn. Samalla kertaa ehdotettu moottoriveneiden kuljettajain palkkain järjestely jäi sen varaan, miten kysymys satamajänsärkijä Herculeksen käyttämisestä kesän aikana ratkaistiin.

Verohuoltotoimisto. Verohuoltotoimiston toimintaa koskeva selostus merkittiin¹⁴⁾ tiedoksi, minkä ohessa päätettiin oikeuttaa rahatoimisto suorittamaan verohuoltotoimiston hoitajalle palkkaa 5 palkkaluokan mukaisesti. Samalla verohuoltotoimiston toimintavuosi muutettiin alkavaksi helmikuun 1 p:nä, palkanpidätykset määrättiin suoritettaviksi kesäkuussakin, ainoastaan joulukuun nyt jäädessä palkanpidätyksistä vapaaksi, ja rahatoimisto oikeutettiin laatimaan kaupungin viranhaltijoille ja työntekijöille jaettava esitys verohuoltotoimistosta suorittaen tästä johtuvat kulut sen käytettävänä olevista määrärahoista.

Lisätyökorvauksen myöntäminen köyhäinhuoltolautakunnan työtupain johtajattarelle. Kaupunginhallitus päätti¹⁵⁾ oikeuttaa köyhäinhuoltolautakunnan kertomusvuonna suorittamaan sen alaisten työtupain määrärahasta työtupain johtajattarelle ylimääräisten työtupain aiheuttaman lisätyön korvaukseksi lisäpalkkiota 150 markkaa kuukaudessa.

Keskuskeittolan henkilökunnan palkat. Koska eräiden keskuskeittolan palveluksessa olevien henkilöiden palkat, jotka työajan lyhentämisen johdosta aikoinaan oli alennettu 25 %:lla, kertomusvuoden alusta olivat jääneet entiselleen, vaikka palkkoja yleensä samoin kuin keskuskeittolan johtokunnan puheenjohtajankin palkkiota oli korotettu, kaupunginhallituksessa syntyi keskustelu mainittujen palkkain korottamisesta. Siihen nähden, että keskuskeittolan johtokunnan puheenjohtaja tällöin oli kokouksessa saapuvilla, kau-

¹⁾ Khs 18 p. huhtik. 704 ja 705 §, 31 p. toukok. 979 §, 26 p. syysk. 1,527 § ja 30 p. jouluk. 2,166 ja 2,167 § sekä khn jsto 2 p. tammik. 3,013 §, 12 p. helmik. 3,187 §, 28 p. toukok. 3,507, 3,508 ja 3,509 §, 18 p. kesäk. 3,574 §, 24 p. syysk. 3,786 §, 8 p. lokak. 3,816 § ja 5 p. marrask. 3,883 §. — ²⁾ Khs 10 p. lokak. 1,638 ja 1,639 § sekä khn jsto 8 p. lokak. 3,817 §. — ³⁾ Khn jsto 13 p. elok. 3,706 § ja 10 p. syysk. 3,750 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. syysk. 3,740 §. — ⁵⁾ Khs 4 p. tammik. 14 § ja 27 p. kesäk. 1,152 § sekä khn jsto 25 p. kesäk. 3,596 § ja 20 p. elok. 3,727 §. — ⁶⁾ Khs 13 p. kesäk. 1,088 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. marrask. 1,926 § ja khn jsto 8 p. lokak. 3,819 §. — ⁸⁾ Khs 6 p. kesäk. 1,022 § ja 4 p. heinäk. 1,206 § sekä khn jsto 4 p. kesäk. 3,523 § ja 25 p. kesäk. 3,600 §. — ⁹⁾ Khs 27 p. kesäk. 1,151 § ja 10 p. lokak. 1,636 § sekä khn jsto 25 p. kesäk. 3,598 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 7 p. toukok. 3,433 §. — ¹¹⁾ Khs 27 p. kesäk. 1,153 § ja khn jsto 25 p. kesäk. 3,599 §. — ¹²⁾ Khs 31 p. tammik. 187 § ja 22 p. elok. 1,361 § sekä khn jsto 26 p. maalisk. 3,306 ja 3,307 §, 10 p. syysk. 3,751 § ja 12 p. marrask. 3,897 §. — ¹³⁾ Khs 7 p. maalisk. 432 §. — ¹⁴⁾ S:n 17 p. tammik. 128 §. — ¹⁵⁾ S:n 7 p. helmik. 255 §.

puhdinghallitus katsoi ¹⁾, että esitetty mielipide oli asianmukaisesti tullut mahdollisesti tarpeelliseksi harkittavia toimenpiteitä varten keskuskeittolan johtokunnan tietoon, jonka asiana puheena olevain palkkain määrääminen oli.

Virkavuosien laskeminen ikäkorotusten saamiseksi. Seuraavat viran- ja ja toimenhaltijat oikeutettiin ikäkorotusten saamiseksi lukemaan hyväkseen alla mainitut palvelusajat:

kotitalousneuvoja M. Koivisto tilapäisenä kotitalousneuvojana lukuvuosina 1930—33 sekä virkaatoimittavana kotitalousneuvojana tammikuun 1 p:stä joulukuun 31 p:ään 1934 toimimansa ajat ja näin ollen saamaan ensimmäinen ikäkorotus tammikuun 1 p:stä 1935 lukien ²⁾; tarkoitukseen myönnettiin kertomusvuodeksi määrärahasta Ikälisäykset ja palkankorotukset, kaupunginhallituksen käytettäväksi 2,640 markkaa;

hallivartija K. E. Palin rahatoimikamarin sekä kaupunginhallituksen tilapäisenä vahtimestarinapulaisena toimimansa maaliskuun 1 p:n 1929 ja huhtikuun 1 p:n 1934 välinen aika huomioonottaen virkasäännön määräykset sairaslomiin nähden ja siten nostamaan ensimmäinen ikäkorotus heinäkuun 1 p:stä 1935 lukien ja toinen joulukuun 1 p:stä 1936 lukien ³⁾;

kiinteistötoimiston asemakaavaosaston insinööri V. Meriluoto joulukuun 1 p:n 1929 ja elokuun 31 p:n 1935 välinen palvelusaikansa rakennustoimiston satamarakennusosaston tilapäisenä insinöörinä sekä siten saamaan ensimmäinen ikäkorotus syyskuun 1 p:stä 1935 lukien ja toinen joulukuun 1 p:stä 1935 lukien ⁴⁾; tarkoitukseen myönnettiin kertomusvuodeksi määrärahasta Ikälisäykset ja palkankorotukset, kaupunginhallituksen käytettäväksi 1,625 markkaa; sekä

puhtaanapitolaitoksen toimistoapulainen K. F. Silander marraskuun 16 p:stä 1932 marraskuun 16 p:ään 1934 työnvälitystoimiston tilapäisenä toimistoapulaisena palvelemissa aika ja tällöin saamaan ensimmäinen ikäkorotus huhtikuun 1 p:stä 1936 lukien ⁵⁾.

Matkakulujen korvaaminen. Korkojen ja lainakustannusten päaluokan määräraha Provisiit y.m. kulut myönnettiin rahatoimenjohtaja J. Helon kesäkuun 10 ja 20 p:n välisenä aikana Lontooseen tekemän virkamatkan matkalaskun suorittamiseen 14,502 markkaa ⁶⁾ sekä hänen lainaneuvotteluja varten Tukholmaan tekemänsä matkan korvauksena 4,075: 50 markkaa ⁷⁾, mistä viimeksi mainitusta rahatoimisto on ennakkona suorittanut hänelle 3,999: 40 markkaa.

Kansliasihteeri A. Blombergille myönnettiin ⁸⁾ korvauksena tuberkuloosiparantolain keskusyhdistyksen vuosikokoukseen Meltolaan heinäkuun 30 p:nä tehdystä matkasta sekalaisten yleisten menojen päaluokkaan sisällyvistä kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 148 markkaa.

Sosiali- ja opetusasiain johtajalle J.W. Kedolle myönnettiin ⁹⁾ samoista varoista 75 markkaa osanotosta kaupungin edustajana Kellokosken piiri-mielisairaalan kuntain liiton syyskokoukseen.

Vielä myönnettiin ¹⁰⁾ edellä mainituista käyttövaroista 294 markkaa korvauksena pankinjohtaja E. Rydmanille edustusmatkasta Kellokosken piiri-mielisairaalan liittovaltuuston kokoukseen kesäkuun 12 p:nä.

¹⁾ Khs 24 p. tammik. 178 §. — ²⁾ S:n 7 p. maalisk. 403 §. — ³⁾ S:n 12 p. syysk. 1,456 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. syysk. 1,526 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. huhtik. 744 §. — ⁶⁾ Khs jsto 9 p. heinäk. 3,638 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. tammik. 3,139 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. elok. 3,723 §. — ⁹⁾ S:n 5 p. marrask. 3,890 §. — ¹⁰⁾ S:n 25 p. kesäk. 3,615 §.

Raitiotievuosikorttien myöntämisestä kaupungin eri viranhaltijoille tehtiin ¹⁾ joukko päätöksiä.

Kansakoulunopettajat I. Granholmin palkkaedut. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ ilmoittaa ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnalle, että viran-toimituksesta pidätetylle kansakoulunopettajattarelle I. Granholmille oli maksettava täysi palkka eroamiskuukaudelta, kertomusvuoden tammikuulta.

Oikeus palkkaetujen nauttimiseen sairauden takia myönnetyn virkavapauden ajalta. Hermannin alueen aluelääkäri H. Roos oikeutettiin ³⁾ hänelle joulukuuksi 1934 myönnetyn jatkettun sairasloman ajalta nostamaan puolet pohjapalkastaan ynnä ikäkorotuksensa.

Kaitsija R. Lönnforsille myönnettiin ⁴⁾ virkasäännön 30 §:n nojalla oikeus saada puolet pohjapalkastaan sekä ikäkorotuksensa hänelle myönnetyn huhtikuun 11 p:nä alkavan kuudennen sairaslomakuukauden aikana.

Sairaalatarkastaja G. Palanderille päätettiin ⁵⁾ vahvistaa maksettavaksi hänen sairaslomansa ajalta kertomusvuoden tammikuulta ^{2/3} peruspalkastaan ynnä ikäkorotuksensa.

Lastentarhain johtokunnan myönnettyä aputyttö R. Krogellille marraskuun 1 p:stä joulukuun 20 p:ään palkatonta sairaslomaa kävi ilmi hänen olevankin oikeutettu edellä mainitun lomansa aikana nauttimaan ^{2/3} pohjapalkastaan ynnä ikäkorotuksensa, jolloin kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ kehoittaa lastentarhain johtokuntaa oikaisemaan päätöksensä edellä mainitulla tavalla.

Kaupunginhallitus oikeutti ⁷⁾ rakennustoimiston katurakennusosaston palveluksessa olevan rakennusmestari E. Raekallion saamaan palkkansa helmikuun 18 p:n ja huhtikuun 15 p:n välisen sairaslomansa ajalta.

Valmistavan tyttöjen ammattikoulun talousopettajan H. Rikalan sairaslomaa koskevan ammattiopetuslaitosten johtokunnan esityksen suhteen kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ huomauttaa, että johtokunta ohjesääntönsä mukaan nimitti puheena olevan viranhaltijan virkaansa ja siis myöskin päätti hänelle myönnettävästä lomasta sekä että johtokunnan ratkaistessaan sairaslomanomuksia oli kiinnitettävä huomiota siihen, että lääkärintodistuksesta virkasäännön 29 §:n edellyttämin tavoin ilmeni sairaus, mikä kaupunginhallituksen käsityksen mukaan tässä tapauksessa ei ollut asian laita, ollen kysymys vain liikarasituksen aiheuttamasta yleisväsymyksestä.

Oikeus palkkaetujen nauttimiseen muun syyn kuin sairauden takia myönnetyn virkavapauden ajalta. Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ vahvistaa rahatoimenjohtaja J. Helon palkan hänen osittaisen virkavapautensa ajaksi helmikuun 1 p:stä eduskunnan kevätistuntokauden loppuun samaksi kuin hänen aikaisemmaksi virkavapausajakseen eli suoritettavaksi 3,250 markan kuukausivähennyksin.

Kaupunginhallituksen asiamiesosaston asiamiehen V. Merivirran palkasta päätettiin ¹⁰⁾ hänelle myönnetyn virkavapauden ajalta pidättää apulaisen palkkaamiseen 2,500 markkaa kuukaudessa.

¹⁾ Khn jsto 2 p. tammik. 3,020 §, 8 p. tammik. 3,041 ja 3,058 §, 15 p. tammik. 3,081 §, 17 p. syysk. 3,773 §, 1 p. lokak. 3,795 § ja 31 p. jouluk. 4,036 §. — ²⁾ Khs 7 p. helmik. 249 § ja 21 p. helmik. 365 §; vrt. myös v:n 1934 kert. s. 148. — ³⁾ Khs 24 p. tammik. 173 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. maalisk. 583 §. — ⁵⁾ Khn jsto 15 p. tammik. 3,074 §. — ⁶⁾ Khs 5 p. jouluk. 2,058 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. toukok. 821 §. — ⁸⁾ S:n 4 p. huhtik. 600 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. helmik. 347 §; ks. myös tämän kert. s. 206. — ¹⁰⁾ Khs 15 p. marrask. 1,880 §; ks. myös tämän kert. s. 207.

Kaupunginhallitus oikeutti ¹⁾ tuberkuloosilääkäri A. V. Virran hänelle Aarhusissa pidettävään pohjoismaiseen tuberkuloosikongressiin osallistumista sekä Kööpenhaminan ja Tukholman tuberkuloosiuhoitotyöhön tutustumista varten kesäkuun 20 ja 30 p:n väliseksi ajaksi myönnetyn virkaloman ajalta nauttimaan täydet palkkaetunsa.

Sairaalan hallituksen esitykseen täysien palkkaetujen myöntämisestä vahtimestari A. Fahlströmille heinäkuun 21 p:n ja elokuun 11 p:n välisenä aikana, jolloin hänen oli oltava reserviharjoituksissa päätettiin ²⁾ suostua.

Marian sairaalan laboratorioapulainen M.-L. Åberg oikeutettiin ³⁾ saamaan täydet palkkaetunsa kesäkuun 15 p:n ja heinäkuun 1 p:n välisenä aikana Saksaan ja Sveitsiin tehtävää opintomatkaa varten saatavan virkavapautensa aikana.

Marian sairaalan kiertävä sairaanhoitajatar S. Koch oikeutettiin ⁴⁾ perheosoiden takia marraskuun 1 p:n ja v:n 1936 helmikuun 1 p:n väliseksi ajaksi saamansa virkavapauden ajalta nostamaan virkansa peruspalkan ja viransijaisen palkan välisen erotuksen sekä ikäkorotuksensa.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ myöntyä sairaalahallituksen esitykseen Kivelän sairaalan alihoitajattarien G. Hammarströmin ja U.-M. Nordmanin oikeuttamisesta nauttimaan täysiä palkkaetujaan sinä kolmen kuukauden aikana syyskuun 1 p:stä lukien, jolloin he osallistuivat kasvatusopillisiin täydennyskursseihin. Tarvittavien sijaisten palkkaamiseen osoitettiin 7,200 markkaa määrärahasta Sijaispalkkiot virkavapaustapauksissa.

Kulikutaisairaalan osastonhoitajattarelle F. Björkqvistille ja yölihoitajattarelle B. Söderlundille kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ täydet palkkaedut heidän maaliskuun 15 p:n ja huhtikuun 15 p:n välisen virkalomansa aikana, jolloin he osallistuivat Helsingin sairaanhoitajatarikoulun toimeenpanemaan tietopuoliseen oppikurssiin lastenhoidossa.

Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ oikeuttaa Nikkilän sairaalan alilääkärin E. Helsingius-Tepposen kertomusvuonna Saksaan, Belgiaan, Tanskaan ja Ruotsiin tehtävän opintomatkinsa aikana nostamaan pohjapalkkinsa 1 1/2 kuukauden ajalta edellytyksin, että hän antoi sairaalan hallitukselle ja kaupunginhallitukselle kertomuksen havainnoistaan ja tutkimustensa tuloksista kolmen kuukauden kuluessa matkan päättymisestä, sekä muuten opintomatkastipendien suhteen tavanmukaisin ehdoin.

Nikkilän sairaalan osastonhoitajatar M. Svensson oikeutettiin ⁸⁾ nostamaan ikäkorotuksensa kesäkuun 15 p:n ja lokakuun 1 p:n välisenä aikana Skandinavian maihin tehtävän opintomatkinsa ajalta.

Kaupunginorkesterin jäsen V. Arjava oikeutettiin ⁹⁾ nauttimaan täydet palkkaetunsa hänelle opintomatkaa varten toukokuun 10 p:stä lukien myönnetyn kuuden viikon virkaloman ajalta.

Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ myöntyä kiinteistölautakunnan esitykseen täyden palkan maksamisesta kaupungingeodeetti E. Saloselle syksyllä Ruotsiin ja Tanskaan tehtävän n. kolmen viikon tutkimusmatkan ajalta.

Kaupunginhallitus päätti ¹¹⁾ oikeuttaa rakennustoimiston katurakennusosaston avustavan katurakennuspäällikön R. Granqvistin hänelle Tukhol-

¹⁾ Khs 16 p. toukok. 900 §. — ²⁾ Khn jsto 25 p. kesäk. 3,592 §. — ³⁾ Khs 6 p. kesäk. 1,043 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. marrask. 1,840 §. — ⁵⁾ 27 p. kesäk. 1,174 §. — ⁶⁾ S:n 14 p. helmik. 319 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. huhtik. 621 §. — ⁸⁾ S:n 31 p. toukok. 1,011 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. huhtik. 727 §. — ¹⁰⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,203 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. maalisk. 467 §.

maan tehtävää matkaa varten maaliskuun 19 ja 26 p:n välisenä aikana myönnettyä virkavapausajaltaan saamaan täydet palkkaetunsa.

Rakennustoimiston katurakennusosaston insinöörille W. Starckille päätettiin ¹⁾ suoritettavaksi täysi palkka hänelle kesäkuun 17 ja 22 p:n väliseksi ajaksi osallistumista varten tieteknilliseen kokoukseen Tukholmassa myönnetyn virkavapauden ajalta.

Kesälomasijaisten palkkaaminen. Sekalaisten yleisten menojen pääluokkaan sisältyvistä yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ²⁾ 1,000 markkaa asemakaava- ja rakennusasiain käsittelyä varten otetun maistraatin lisäjäsenen kesälomasijaisen palkkaamiseen kertomusvuonna.

Kaupunginhallitus päätti ³⁾ suostua siihen, että veneeristen tautien poliklinikan toisen assistentin lääketieteellisensiaatti R. Wirkbergin palkasta hänen maaliskuun 25 p:n ja kesäkuun 15 p:n välisen palkattoman opintolomansa aikana säästyneitä varoja sai käyttää hänen kesälomasijaisensa sekä ylimääräisen siivoojan palkkaamiseen.

Ottaen huomioon, ettei assistentti Wirkberg edellä mainitulta lomalta palattuaan erinäisten sairaustapausten vuoksi ollut voinut käyttää kesälomakuukauttaan hyväkseen päätettiin ⁴⁾ sallia hänen nostaa kesälomasijaiselleen varattu 1,000 markan palkkio.

Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ myöntyä suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan esitykseen kahden viikon kesälomapalkan maksamisesta virkatoimittaville opettajille A.-L. Keskiselle ja A. H. Varskille, joista edellinen oli ollut sairaslomasijaisena sekä jälkimmäinen viransijaisena ja avoimen viran hoitajana. Kyseisen kahden viikon palkan maksamiseksi opettaja Varskille ei tarvittu määrärahaa koska avoimen viran loma-ajan palkkaa ei maksettu kenellekään muullekaan, mutta sen suorittamiseksi opettaja Keskiselle, jonka hoitaman viran loma-ajan palkka meni viran varsinaiselle haltijalle, osoitettiin sekalaisten yleisten menojen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 1,300 markkaa.

Sofianlehdon pikkulastenkodin eräiden viranhaltijain lomakysymys. Alistettuaan tutkittavakseen lastensuojelulautakunnan päätöksen sairastuneiden Sofianlehdon pikkulastenkodin ompelijan O. Kölhin sekä palvelijain B. Kovanen ja E. Mäkelän oikeuttamisesta itse palkkaamaan heille palvelusaikansa perusteella kuuluvan kolmen viikon kesäloman lisäksi sijaisen yhdeksi viikoksi, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ kehoittaa lautakuntaa järjestämään kyseiset pidennetyt kesälomat yksityislomina tai, jos esitettiin hyväksyttävät lääkärintodistukset, sairaslomina, sekä tekemään tästä aiheutuvan esityksen tarpeellisten varain myöntämisestä sijaisten palkkaamiseksi.

¹⁾ Khs 16 p. toukok. 890 §. — ²⁾ S:n 7 p. marrask. 1,813 §. — ³⁾ S:n 25 p. lokak. 1,774 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,067 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,148 §. — ⁶⁾ S:n 31 p. toukok. 978 §.

Sairauden aikaiset viransijaisuuspalkkiot. Seuraavien viranhaltijain sijaisille kaupunginhallitus myönsi alla mainitut palkkiot talousarvioon tätä tarkoitusta varten merkitystä määrärahasta, joissakin tapauksissa vastaavalta edellisen vuoden tililtä:

Virasto tai laitos.	Virkavapaa viranhaltija.	Virka.	Virkavapauskesti.	Sijaiselle myönnetty palkkio, Smk.
Revisionikonttori	Hellmer, B. A. ¹⁾	Reviisori	$\left\{ \begin{array}{l} 22/3 - 31/5 \\ 22/7 - 22/8 \end{array} \right.$	9,059 3,850
Rahatoimisto	Bolinder, Hj. ²⁾	Toimistoapulainen	$\left\{ \begin{array}{l} 8/5 - 7/6 \\ 18/5 - 28/6 \\ 1/11 - 28/12 \end{array} \right.$	1,520 2,172
S:n	Fröding, G. ³⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 1/1 - 25/8 \\ 7/10 - 20/11 \end{array} \right.$	10,572 2,230
S:n	Leivo, T. ⁴⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 22/12 - 34/ \\ 21/1 - 35 \end{array} \right.$	1,360
S:n	Liljeström, L. ⁵⁾	»		
S:n	Hägert, A. ⁶⁾	Siivooja	$\left\{ \begin{array}{l} 6/9 - 5/10 \\ 23/4 - 6/5 \end{array} \right.$	640 1,050
Tilastotoimisto	Renfors, E. ⁷⁾	Assistentti	$\left\{ \begin{array}{l} 1/11 - 15/12 \\ 15/2 - 15/3 \end{array} \right.$	2,550 1,700
S:n	Emeléus, A. A. ⁸⁾	Laskuapulainen	$\left\{ \begin{array}{l} 7/11 - 6/12 \\ 1/9 - 31/10 \end{array} \right.$	1,530 4,640
S:n	Montell, J. ⁹⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 27/6 - 1/9 \\ 13/11 - 31/12 \end{array} \right.$	4,437 3,328
Maistraatti	Hasselblatt, F. A. ¹⁰⁾	Maistr.sihtööri	$\left\{ \begin{array}{l} 1/11 - 31/10 \\ 25/9 - 31/12 \end{array} \right.$	4,640 6,656
S:n	Tanner, O. ¹¹⁾	Kaupunginpalvelija	$\left\{ \begin{array}{l} 1/7 - 31/12 \\ 6/7 - 5/7 \end{array} \right.$	1,200 1,200
S:n	Wagello, C. ¹²⁾	Kassa-apulainen	$\left\{ \begin{array}{l} 1/11 - 5/12 \\ 1/1 - 30/6 \end{array} \right.$	1,200 6,000
S:n	Thors, E. M. ¹³⁾	Konttoriapulainen	$\left\{ \begin{array}{l} 1/1 - 31/7 \\ 1/6 - 31/7 \end{array} \right.$	2,400 2,400
S:n	Borg, Hj. I. ¹⁴⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 1/1 - 31/3 \\ 1/2 - 31/7 \end{array} \right.$	5,040 24,000
S:n	Chydenius, E. ¹⁵⁾	Ulosottoapulainen		
S:n	Öhman, E. ¹⁶⁾	Apulaisrakennusinsinööri		
S:n	Ekholm, R. ¹⁷⁾	Apulaisrakennustarkastaja	$\left\{ \begin{array}{l} 2/2 - 1/4 \\ 1/8 - 15/8 \end{array} \right.$	11,600 2,540
Rakennustarkastuskonttori	Veiste, L. ¹⁸⁾	Oikeusneuvosmies		
S:n	Toivonen, A. V. ¹⁹⁾	»		
Raastuvanoikeus	Herrmann, K. H. K. ²⁰⁾	Siviilinoitaari	$\left\{ \begin{array}{l} 7/1 - 31/1 \\ 1/2 - 14/2 \end{array} \right.$	1,275 600
S:n	Lammin-Koskinen, E. I. ²¹⁾	Puhtaaksikirjoittaja		
S:n	Beyrath, E. ²²⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 1/1 - 31/1 \\ 1/8 - 31/10 \end{array} \right.$	1,200 3,600
S:n	Bläfield, N. ²³⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 10/1 - 6/3 \\ 1/9 - 30/9 \end{array} \right.$	1,200 1,200
S:n	Schauman, E. M. ²⁴⁾	»		

¹⁾ Khn jsto 26 p. maalisk. 3,301 §, 30 p. huhtik. 3,400 §, 14 p. toukok. 3,446 § ja 20 p. elok. 3,725 §. — ²⁾ S:n 16 p. heinäk. 3,652 § ja 10 p. jouluk. 3,960 §. — ³⁾ S:n 12 p. maalisk. 3,247 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. lokak. 3,841 § ja 19 p. marrask. 3,906 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. tammik. 3,118 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. syysk. 3,760 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. toukok. 3,425 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. marrask. 3,920 §. — ⁹⁾ S:n 19 p. maalisk. 3,267 § ja 26 p. marrask. 3,921 §. — ¹⁰⁾ S:n 3 p. syysk. 3,733 § ja 8 p. lokak. 3,812 §. — ¹¹⁾ S:n 9 p. heinäk. 3,642 §, 13 p. elok. 3,688 §, 19 p. marrask. 3,904 § ja 23 p. jouluk. 4,007 §. — ¹²⁾ S:n 24 p. syysk. 3,782 §. — ¹³⁾ S:n 9 p. heinäk. 3,641 §. — ¹⁴⁾ S:n 19 p. marrask. 3,905 §. — ¹⁵⁾ S:n 22 p. tammik. 3,085 §. — ¹⁶⁾ S:n 12 p. kesäk. 3,537 §. — ¹⁷⁾ S:n 8 p. tammik. 3,027 §. — ¹⁸⁾ S:n 5 p. helmik. 3,150 §, 26 p. helmik. 3,226 §, 2 p. huhtik. 3,319 § ja 12 p. kesäk. 3,538 §. — ¹⁹⁾ S:n 19 p. helmik. 3,200 §. — ²⁰⁾ S:n 9 p. heinäk. 3,639 §. — ²¹⁾ S:n 5 p. helmik. 3,152 §. — ²²⁾ S:n 12 p. helmik. 3,165 §. — ²³⁾ S:n 15 p. tammik. 3,064 §, 13 p. elok. 3,687 § ja 3 p. syysk. 3,732 a §. — ²⁴⁾ S:n 22 p. tammik. 3,087 §, 5 p. helmik. 3,151 § ja 3 p. syysk. 3,731 a §.

Virasto tai laitos.	Virkavapaa viranhaltija.	Virka.	Virkavapauskesti.	Sijaiselle myönnetty palkkio, Smk.
Kaupunginviskaalinvirasto	Eneback, A. M. ¹⁾	Kaupunginviskaali	8/6 — 8/8	8,266 70
S:n	Tulonen, L. M. ²⁾	»	12/8 — 31/10	8,106 70
Terveystoimilautakunta	Andström, E. M. ³⁾	Kanslianjohdaja	29/3 — 29/7	7,528 —
S:n	Halla, I. ⁴⁾	Siivooja	29/7 — 15/12	1,656 —
Sairaaloihin kuulumaton lääkäri-, sairaanhoitaja terveydenhoitohenkilökunta	Elo, O. E. ⁵⁾	Kaupunginlääkäri	13/9 — 12/10	2,650 —
S:n	Blomstedt, J. O. ⁶⁾	Aluelääkäri	1/7 — 31/7	2,080 —
S:n	Forsius, R. ⁷⁾	»	{ 9/6 — 24/6 9/8 — 8/10 14/2 — 13/3 23/4 — 23/5	1,110 — 4,160 — 2,080 — 2,080 —
S:n	Lagus, R. ⁸⁾	»	1/12 — 31/12	2,080 —
S:n	Roos, H. R. ⁹⁾	»	15/9 — 31/8	2,080 —
S:n	Sillman, E. ¹⁰⁾	»	15/11 — 14/8	1,680 —
S:n	Kerttunen, K. A. ¹¹⁾	Kaitsija	1/1 — 10/5	7,280 —
S:n	Lönnfors, R. ¹²⁾	»	11/11 — 10/12	1,680 —
S:n	Sundbäck, V. ¹³⁾	»	14/10 — 27/10	784 —
S:n	Mentzer, A. ¹⁴⁾	Desinfiointsija	8/1 — 23/2	2,520 —
S:n	Bruun, R. ¹⁵⁾	Makkaratehtaiden valvoja	1/1 — 1/6	8,400 —
S:n	Snellman, A. ¹⁶⁾	»	24/9 — 7/10	784 —
S:n	Österman, K. V. ¹⁷⁾	»	14/11 — 20/11	280 —
Maidontarkastamo	Berglund, M. ¹⁸⁾	Laboratorioapulainen		280 —
S:n	Karsten, A. ¹⁹⁾	»	{ 1/12 34 — 31/5 35	7,200 — 7,200 —
S:n	Räsänen, W. ²⁰⁾	»	23/9 — 22/11	2,400 —
Asuntotarkastus	Wasastjerna, K. ²¹⁾	Asuntotarkastaja	1/1 — 10/1	534 —
Tuberkuloosihuoltotoimisto	Willgren, T. ²²⁾	Kanslisti	6/5 — 11/5	368 —
S:n	Bernstein, E. R. ²³⁾	Sairaanhoitajat	1/3 — 15/4	2,760 —
Poliisilaitoksen suojeluosaston sairausosasto	Fagerström, D. C. ²⁴⁾	Siivooja	15/12 — 31/12	373 —
Sielullisesti sairaiden huoltotoimisto ja keskuskodit	Juselius, A. I. ²⁵⁾	Sairaanhoitajat	1/4 — 31/5	3,120 —
S:n	Levoniuss, T. ²⁶⁾	»	14/6 — 25/6	672 —

1) Khn jsto 18 p. kesäk. 3,570 § ja 16 p. heinäk. 3,654 §. — 2) S:n 20 elok. 3,726 §, 15 p. lokak. 3,830 § ja 22 p. lokak. 3,858 §. — 3) S:n 16 p. huhtik. 3,373 § ja 21 p. toukok. 3,468 §. — 4) S:n 13 p. elok. 3,686 §, 27 p. elok. 3,725a § ja 5 p. marrask. 3,874 §. — 5) S:n 24 p. syysk. 3,785 §. — 6) S:n 25 p. kesäk. 3,584 §. — 7) Khs 4 p. heinäk. 1,214 § ja khn jsto 24 p. syysk. 3,784 § ja 1 p. lokak. 3,797 §. — 8) Khn jsto 26 p. helmik. 3,224 § ja 7 p. toukok. 3,423 §. — 9) S:n 22 p. tammik. 3,092 §. — 10) Khs 4 p. heinäk. 1,215 §. — 11) Khn jsto 3 p. jouluk. 3,937 §. — 12) S:n 2 p. tammik. 3,004 §, 29 p. tammik. 3,419 § ja 19 p. maalisk. 3,286 §. — 13) S:n 3 p. jouluk. 3,936 §. — 14) S:n 5 p. marrask. 3,875 §. — 15) S:n 29 p. tammik. 3,124 § ja 26 p. helmik. 3,225 §. — 16) S:n 29 p. tammik. 3,123 § ja 2 p. huhtik. 3,317 §. — 17) S:n 8 p. lokak. 3,811 §. — 18) S:n 3 p. jouluk. 3,938 §. — 19) S:n 22 p. tammik. 3,084 §, 19 p. maalisk. 3,285 §, 16 p. heinäk. 3,653 § ja 10 p. syysk. 3,746 §. — 20) S:n 8 p. lokak. 3,810 § ja 5 p. marrask. 3,873 §. — 21) S:n 2 p. tammik. 3,003 §. — 22) S:n 21 p. toukok. 3,467 §. — 23) S:n 19 p. maalisk. 3,284 § ja 16 p. huhtik. 3,374 §. — 24) S:n 15 p. tammik. 2,062 §. — 25) S:n 25 p. huhtik. 3,390 §. — 26) S:n 2 p. heinäk. 3,622 §.

Virasto tai laitos.	Virkavapaa viranhaltija.	Virka.	Virkavapaus kesti.	Sijaiselle myönnetty palkkio, Smk.
Kouluhammasklinikka	Cederberg, W. ¹⁾	Apulaisjohtaja	17/1 — 1/3	5,900
S:n	Blumenthal, H. W. ²⁾	Kouluhammaslääkäri	19/9 — 10/10	1,349 90
S:n	Hjelmman, A. ³⁾	Haarahammasklinikan johtaja	7/5 — 27/5	2,550
Terveystoimisto veneeristen tautien vastustamista varten	Wilén, M. ⁴⁾	Naistarkastaja	{ 1/9 — 30/9 9/11 — 31/12	1,760 3,345
S:n	Sjöström, E. ⁵⁾	Sairaanhoitajat	12/3 — 11/5	2,720
Veneeristen tautien poliklinikka	Wilén, N. E. ⁶⁾	Assistentti	7/11 — 15/12	1,368
Sairaalan tilivirasto	Palander, G. ⁷⁾	Sairaalatarkastaja	1/1 — 31/1	3,450
»	Silvendoinen, H. M. ⁸⁾	Kirjanpitäjä	{ 10/5 — 16/6 25/11 — 31/12	1,560 1,560
Sairaanhoitajatarkoulu	Neuman-Rahn, K. ⁹⁾	Johtajat	15/2 — 30/4	4,200
Köyhäinhuoltoviraston yleinen osasto	Jakobsson, J. ¹⁰⁾	Apulaisjohtaja	1/1 — 20/2	6,630
S:n	v. Hertzen, E. F. ¹¹⁾	Kirjaaja	15/5 — 14/9	1,520
S:n	Koivisto, L. W. ¹²⁾	Kanslianhoitaja	30/3 — 29/5	5,250
S:n	Mellberg, E. ¹³⁾	»	4/10 — 3/11	1,840
S:n	Breitholtz, B. ¹⁴⁾	Kirjuriapulainen	{ 14/3 — 27/3 1/4 — 10/4 14/1 — 13/2 21/2 — 19/3	550 375 900 1,000
S:n	Eklund, S. ¹⁵⁾	»	12/6 — 30/6	600
S:n	Flodin, R. ¹⁶⁾	»	12/6 — 30/6	650
S:n	Granlund, A. ¹⁷⁾	»	{ 2/4 — 1/5 11/5 — 10/6	1,900
S:n	Halén, G. ¹⁸⁾	»	6/3 — 31/3	850
S:n	Johansson, N. M. ¹⁹⁾	»	{ 23/1 — 22/3 21/8 — 17/9	1,800 1,000
S:n	Koivurinne, M. ²¹⁾	»	8/4 — 12/5	1,200
S:n	Kullman, S. ²²⁾	»	5/9 — 18/10	1,500
S:n	Lahtinen, T. ²³⁾	»	15/7 — 31/7	500
S:n	Leino, O. ²⁴⁾	»	1/11 — 31/12	3,690
S:n	Lessig, E. ²⁵⁾	»	1/9 — 30/9	1,000
S:n	Patokoski, H. ²⁶⁾	»	12/11 — 31/12	1,764
S:n	Rae, H. ²⁷⁾	»	17/3 — 6/4	750
S:n	Rossi, L. A. ²⁸⁾	»	8/1 — 8/4	3,000
S:n	von Schoultz, K. ²⁹⁾	»	3/2 — 8/2	200
S:n	Spranger, H. ³⁰⁾	»	27/11 — 31/12	1,541 30

¹⁾ Khnjsto 9 p. huhtik. 3,358 §. — ²⁾ S:n 8 p. lokak. 3,809 § ja 22 p. lokak. 3,856 §. — ³⁾ S:n 12 p. kesäk. 3,554 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. syysk. 3,745 §. 3 p. jouluk. 3,935 § ja 17 p. jouluk. 3,982 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. huhtik. 3,316 § ja 7 p. toukok. 3,422 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. marrask. 3,919 § ja 17 p. jouluk. 3,983 §. — ⁷⁾ S:n 22 p. tammik. 3,113 §. — ⁸⁾ S:n 4 p. kesäk. 3,517 § ja 31 p. jouluk. 4,024 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. maalisk. 3,246 § ja 9 p. huhtik. 3,353 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. tammik. 3,046 § ja 12 p. helmik. 3,171 §. — ¹¹⁾ S:n 15 p. lokak. 3,836 §. — ¹²⁾ S:n 12 p. kesäk. 3,539 §. — ¹³⁾ S:n 15 p. lokak. 3,838 §. — ¹⁴⁾ S:n 9 p. huhtik. 3,348 § ja 12 p. kesäk. 3,545 §. — ¹⁵⁾ S:n 12 p. helmik. 3,175 § ja 19 p. maalisk. 3,275 §. — ¹⁶⁾ S:n 13 p. elok. 3,692 §. — ¹⁷⁾ S:n 13 p. elok. 3,694 §. — ¹⁸⁾ S:n 12 p. kesäk. 3,546 §. — ¹⁹⁾ S:n 19 p. maalisk. 3,278 §. — ²⁰⁾ S:n 12 p. helmik. 3,173 § ja 15 p. lokak. 3,835 §. — ²¹⁾ S:n 12 p. kesäk. 3,549 §. — ²²⁾ S:n 15 p. lokak. 3,832. — ²³⁾ S:n 13 p. elok. 3,700 §. — ²⁴⁾ S:n 10 p. jouluk. 3,969 §. — ²⁵⁾ S:n 15 p. lokak. 3,833 §. — ²⁶⁾ S:n 10 p. jouluk. 3,968 §. — ²⁷⁾ S:n 9 p. huhtik. 3,345 §. — ²⁸⁾ S:n 22 p. tammik. 3,088 § ja 9 p. huhtik. 3,349 §. — ²⁹⁾ S:n 19 p. maalisk. 3,270 §. — ³⁰⁾ S:n 10 p. jouluk. 3,962 §.

Virasto tai laitos.	Virkavapaa viranhaltija.	Virka.	Virkavapaus kesti.	Sijaiselle myönnetty palkkio, Smk.
Köyhäinhuoltoviraston yleinen osasto	Stadius, S. ¹⁾	Kirjuriapulainen	$\left\{ \begin{array}{l} 11/2 - 10/5 \\ 11/6 - 10/8 \end{array} \right.$	2,880 — 2,030 —
S:n	Blomberg, V. ²⁾	Kodissakävijä	$\left\{ \begin{array}{l} 5/1 - 31/1 \\ 21/11 - 31/12 \end{array} \right.$	1,100 — 2,026 65
S:n	Englund, I. ³⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 21/1 - 28/2 \\ 25/2 - 9/4 \end{array} \right.$	1,550 — 2,100 —
S:n	Gröndahl, I. ⁴⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 18/5 - 1/6 \\ 15/2 - 28/2 \end{array} \right.$	700 — 650 —
S:n	Häkkinen, I. ⁵⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 30/2 - 23/2 \\ 1/4 - 31/5 \end{array} \right.$	1,100 — 1,400 —
S:n	Juvas, K. M. ⁶⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 1/7 - 31/7 \\ 18/7 - 31/5 \end{array} \right.$	1,400 — 4,700 —
S:n	Kohonen, I. ⁷⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 19/2 - 31/5 \\ 19/2 - 31/3 \end{array} \right.$	1,870 — 1,700 —
S:n	Minni, L. ⁸⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 26/2 - 31/12 \\ 1/7 - 31/7 \end{array} \right.$	1,700 — 1,400 —
S:n	Nieminen, S. ⁹⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 25/7 - 24/2 \\ 20/1 - 14/2 \end{array} \right.$	1,200 — 1,000 —
S:n	Ritz, A. ¹⁰⁾	Diakonissa	$\left\{ \begin{array}{l} 16/5 - 15/6 \\ 1/7 - 15/8 \end{array} \right.$	1,400 — 700 —
S:n	Silén, R. ¹¹⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 1/7 - 15/7 \\ 1/11 - 7/11 \end{array} \right.$	1,400 — 1,100 —
S:n	Wallin, F. ¹²⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 16/11 - 4/12 \\ 6/5 - 30/6 \end{array} \right.$	1,900 — 250 —
S:n	Åhman, A. ¹³⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 3/4 - 10/6 \\ 10/12 - 34/4 \end{array} \right.$	480 — 14/1 35
S:n	Kaalamo, T. ¹⁴⁾	Diakonissa	$\left\{ \begin{array}{l} 21/6 - 30/6 \\ 11/12 - 21/12 \end{array} \right.$	250 — 220 —
S:n	Kilpinen, M. ¹⁵⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 28/12 - 15/2 \\ 11/3 - 7/4 \end{array} \right.$	1,500 — 8,600 —
S:n	Ölander, A. ¹⁶⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 21/8 - 31/12 \\ 21/8 - 23/12 \end{array} \right.$	2,550 — 1,080 —
S:n	Krogell, K. ¹⁷⁾	Vahtimestari	$\left\{ \begin{array}{l} 4/3 - 31/5 \\ 1/12 - 31/12 \end{array} \right.$	1,080 — 4,160 —
S:n	Liimatainen, P. ¹⁸⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 1/12 - 34/4 \\ 1/12 - 34/4 \end{array} \right.$	480 — 14/1 35
S:n	Lipasti, E. ¹⁹⁾	Siivooja	$\left\{ \begin{array}{l} 14/1 35 \\ 21/6 - 30/6 \end{array} \right.$	250 — 220 —
S:n	Oksa, O. ²⁰⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 11/12 - 21/12 \\ 28/1 - 15/2 \end{array} \right.$	1,500 — 1,500 —
S:n	Salminen, V. ²¹⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 11/3 - 7/4 \\ 1/8 - 31/12 \end{array} \right.$	1,500 — 8,600 —
Köyhäinhuoltoviraston asiamiesosasto	Mikkonen- Vesala, H. ²²⁾	Notaari	$\left\{ \begin{array}{l} 21/8 - 23/12 \\ 4/3 - 31/5 \end{array} \right.$	2,550 — 1,080 —
S:n	Aro, K. ²³⁾	Järjestysmies	$\left\{ \begin{array}{l} 1/12 - 31/12 \\ 1/12 - 34/4 \end{array} \right.$	1,080 — 4,160 —
Köyhäinhoidon kassa- ja tilivirasto	Putro, H. ²⁴⁾	Kassanhoitaja	$\left\{ \begin{array}{l} 1/12 - 34/4 \\ 1/12 - 34/4 \end{array} \right.$	4,160 — 14/1 35
Kunnalliskoti	Kooni, S. ²⁵⁾	Alihoitajatar	$\left\{ \begin{array}{l} 1/4 - 30/4 \\ 12/3 - 11/5 \end{array} \right.$	1,200 — 2,400 —
S:n	Lehto, I. ²⁶⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 2/1 - 7/1 \\ 8/1 - 13/1 \end{array} \right.$	240 — 240 —
S:n	Mäkinen, E. ²⁷⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 3/1 - 31/1 \\ 3/1 - 31/1 \end{array} \right.$	1,120 — 1,120 —
S:n	Pircklén, N. ²⁸⁾	»	$\left\{ \begin{array}{l} 24/1 - 6/2 \\ 24/1 - 6/2 \end{array} \right.$	560 — 560 —
S:n	Rantanen, E. ²⁹⁾	»		
S:n	Vainio, T. ³⁰⁾	»		

1) Khn jsto 19 p. maalisk. 3,271 §, 13 p. elok. 3,691 § ja 15 p. lokak. 3,831 §. —
 2) S:n 22 p. tammik. 3,090 § ja 10 p. jouluk. 3,964 §. — 3) S:n 12 p. helmik. 3,174 § ja
 19 p. maalisk. 3,269 §. — 4) S:n 19 p. maalisk. 3,279 § ja 9 p. huhtik. 3,347 §. —
 5) S:n 12 p. kesäk. 3,544 §. — 6) S:n 19 p. maalisk. 3,268 §. — 7) S:n 12 p. kesäk. 3,540 §. —
 8) S:n 13 p. elok. 3,701 §. — 9) S:n 19 p. maalisk. 3,273 § ja 12 p. kesäk. 3,547 §. —
 10) S:n 19 p. maalisk. 3,272 § ja 9 p. huhtik. 3,350 §. — 11) S:n 10 p. jouluk. 3,963 §. —
 12) S:n 13 p. elok. 3,697 §. — 13) S:n 12 p. helmik. 3,172 §. — 14) S:n 12 p. kesäk. 3,552 §
 ja 13 p. elok. 3,699 §. — 15) S:n 13 p. elok. 3,698 §. — 16) S:n 10 p. jouluk. 3,970 §. —
 17) S:n 12 p. kesäk. 3,541 §. — 18) S:n 12 p. kesäk. 3,548 §. — 19) S:n 8 p. tammik. 3,030 §
 ja 22 p. tammik. 3,091 §. — 20) S:n 13 p. elok. 3,696 §. — 21) S:n 23 p. jouluk. 4,013 §. —
 22) S:n 12 p. helmik. 3,170 §. — 23) S:n 9 p. huhtik. 3,340 §, 15 p. lokak. 3,834 § ja 10 p.
 jouluk. 3,961 §. — 24) S:n 9 p. huhtik. 3,346 §, 2 p. heinäk. 3,623 § ja 23 p. jouluk. 4,012 §. —
 25) S:n 8 p. tammik. 3,029 §, 18 p. kesäk. 3,573 § ja 2 p. heinäk. 3,624 §. — 26) S:n
 9 p. huhtik. 3,342 § ja 12 p. kesäk. 3,543 §. — 27) S:n 12 p. helmik. 3,177 §. — 28) S:n
 12 p. helmik. 3,179 §. — 29) S:n 12 p. helmik. 3,176 §. — 30) S:n 19 p. maalisk. 3,276 §.

Virasto tai laitos.	Virkavapaa viranhaltija.	Virka.	Virkavapauskesti.	Sijaiselle myönnetty palkkio, Smk.
Kunnalliskoti	Virtanen, A. ¹⁾	Alihoitajat	$\frac{30}{3} / \frac{29}{5}$	2,400
S:n	Vuolu, B. ²⁾	»	$\frac{16}{3} / \frac{15}{4}$	1,200
S:n	Ekholm, A. ³⁾	Keittäjä	$\frac{5}{11} / \frac{9}{11}$	120
S:n	Kovanen, L. ⁴⁾	»	$\frac{10}{11} / \frac{19}{11}$	240
S:n	Hyvönen, S. ⁵⁾	Kylvettäjä	$\left\{ \frac{22}{1} / \frac{21}{2} \right.$	700
S:n	Marjamäki, A. ⁶⁾	»	$\frac{23}{2} / \frac{21}{3}$	700
S:n	Halonen, S. ⁷⁾	Siivooja	$\frac{7}{12} / \frac{13}{12}$	93 35
S:n	Kankainen, I. ⁸⁾	»	$\frac{8}{3} / \frac{31}{3}$	560
S:n	Liikanen, H. ⁹⁾	»	$\frac{10}{5} / \frac{6}{6}$	653 40
S:n	Pihlainen, T. ¹⁰⁾	»	$\frac{22}{12} / \frac{31}{12}$	233 35
S:n	Pulkkinen, J. ¹¹⁾	»	$\frac{27}{4} / \frac{26}{5}$	700
S:n	Virtanen, R. ¹²⁾	»	$\frac{18}{2} / \frac{17}{4}$	1,400
S:n	Johansson, T. ¹³⁾	Pesulan apulaisjohtajat	$\frac{26}{1} / \frac{28}{2}$	840
S:n	Arho, H. ¹⁴⁾	Pesijä	$\frac{15}{2} / \frac{14}{4}$	1,480
S:n	Järvinen, E. ¹⁵⁾	»	$\frac{1}{8} / \frac{31}{10}$	2,220
S:n	Waldén, H. ¹⁶⁾	»	$\frac{16}{12} / \frac{14}{12}$	345 35
S:n	Karleman, E. ¹⁷⁾	Sianhoitaja	$\frac{16}{2} / \frac{15}{3}$	740
S:n	Simola, R. ¹⁸⁾	»	$\frac{9}{2} / \frac{15}{3}$	710 65
Työlaitokset	Ojanen, V. ¹⁹⁾	Työnjohtaja	$\frac{1}{6} / \frac{8}{6}$	218 65
Lastensuojelulautakunta	Granholm, E. R. ²⁰⁾	Valvontalääkäri	$\frac{7}{11} / \frac{4}{12}$	1,568
S:n	Lidman, L. V. ²¹⁾	Kodissakävijä	$\frac{4}{10} / \frac{18}{10}$	900
Sofianlehdonlastenkoti	Boström, E. M. ²²⁾	Johtajat	$\frac{26}{2} / \frac{26}{3}$	600
S:n	Pirkkalainen, S. ²³⁾	Osastonhoitajat	$\frac{15}{3} / \frac{1}{6}$	4,200
S:n	Heikkilä, M. ²⁴⁾	Lastenhoitajat	$\frac{17}{1} / \frac{16}{2}$	1,025
Kullatorpanlastenkoti	Orola, A. W. ²⁵⁾	Johtajat	$\frac{1}{1} / \frac{1}{2}$	1,080
S:n	Wright, A. ²⁶⁾	Lastenhoitajat	$\left\{ \frac{1}{8} / \frac{7}{9} \right.$	1,875
Reijolanlastenkoti	Carlén, A. ²⁷⁾	»	$\frac{1}{10} / \frac{31}{10}$	1,080
Ryttylän koulukoti	Päivike, K. ²⁸⁾	»	$\frac{2}{5} / \frac{2}{6}$	1,080
Toivoniemen koulukoti	Pesonen, I. E. ²⁹⁾	Opettajat	$\frac{13}{2} / \frac{27}{2}$	540
S:n	Koivisto, H. ³⁰⁾	»	$\frac{5}{2} / \frac{3}{3}$	1,088
Toivolankoulukoti	Hirvonen, H. ³¹⁾	Lastenhoitajat	$\frac{1}{2} / \frac{1}{6}$	9,280
S:n	Mäkelä, L. ³²⁾	»	$\frac{1}{12} / \frac{31}{12}$	1,520
S:n	Junno, F. ³³⁾	Palvelija	$\frac{16}{6} / \frac{16}{7}$	850
Työnvälitystoimisto	Bauer, E. ³⁴⁾	Toimistoapulainen	$\frac{18}{4} / \frac{18}{5}$	850
S:n	Vallinheimo, A. ³⁵⁾	»	$\frac{15}{5} / \frac{7}{6}$	560
S:n	Jokinen, V. ³⁵⁾	»	$\frac{25}{11} / \frac{24}{12}$	1,500
			$\frac{15}{3} / \frac{12}{4}$	1,300
			$\frac{1}{3} / \frac{1}{6}$	4,500

¹⁾ K hn jsto 12 p. kesäk. 3,550 §. — ²⁾ S:n 9 p. huhtik. 3,341 §. — ³⁾ S:n 10 p. jouluk. 3,967 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. jouluk. 3,965 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. helmik. 3,178 § ja 19 p. maalisk. 3,274 §. — ⁶⁾ S:n 8 p. tammik. 3,028 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. huhtik. 3,343 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. kesäk. 3,553 § ja 13 p. elok. 3,693 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. tammik. 3,089 §. — ¹⁰⁾ S:n 12 p. kesäk. 3,551 §. — ¹¹⁾ S:n 19 p. maalisk. 3,283 § ja 12 p. kesäk. 3,542 §. — ¹²⁾ S:n 19 p. maalisk. 3,277 §. — ¹³⁾ S:n 19 p. maalisk. 3,280 § ja 9 p. huhtik. 3,344 §. — ¹⁴⁾ S:n 15 p. lokak. 3,837 §. — ¹⁵⁾ S:n 8 p. tammik. 3,031 §. — ¹⁶⁾ S:n 19 p. maalisk. 3,281 §. — ¹⁷⁾ S:n 19 p. maalisk. 3,282 §. — ¹⁸⁾ S:n 13 p. elok. 3,695 §. — ¹⁹⁾ S:n 10 p. jouluk. 3,966 §. — ²⁰⁾ S:n 15 p. lokak. 3,840 §. — ²¹⁾ S:n 12 p. maalisk. 3,249 §. — ²²⁾ S:n 2 p. huhtik. 3,314 § ja 28 p. toukok. 3,490 §. — ²³⁾ S:n 5 p. helmik. 3,153 § ja 19 p. helmik. 3,201 §. — ²⁴⁾ S:n 22 p. tammik. 3,086 §. — ²⁵⁾ S:n 17 p. syysk. 3,761 § ja 15 p. lokak. 3,839 §. — ²⁶⁾ S:n 28 p. toukok. 3,491 §. — ²⁷⁾ S:n 12 p. maalisk. 3,250 §. — ²⁸⁾ S:n 26 p. helmik. 3,223 §. — ²⁹⁾ S:n 5 p. helmik. 3,154 §. — ³⁰⁾ S:n 3 p. jouluk. 3,941 §. — ³¹⁾ S:n 30 p. heinäk. 3,674 §. — ³²⁾ S:n 30 p. huhtik. 3,403 §. — ³³⁾ S:n 28 p. toukok. 3,489 §. — ³⁴⁾ S:n 17 p. jouluk. 3,985 §. — ³⁵⁾ S:n 9 p. huhtik. 3,351 §.

Virasto tai laitos.	Virka vapaa viranhaltija.	Virka.	Virka vapaus kesti.	Sijaiselle myönnetty palkkio, Smk.
Suomenkielinen työväenopisto	Lehti, L. ¹⁾	Siivooja	27/2 — 11/3	260
Valmistava tyttöjen ammattikoulu	Bremer, E. ²⁾	Opettajatar	1/3 — 31/3	2,080
S:n	Moberg, E. ³⁾	»	14/1 — 31/1	1,247
S:n	Perttunen, E. ⁴⁾	»	7/10 — 7/12	4,160
S:n	Pulkkinen, A. ⁵⁾	»	18/11 — 18/12	2,080
Kotitalouslautakunta	Lehti L. ⁶⁾	Apuopettajatar	27/2 — 11/3	104
Kaupunginkirjasto	Ahnger, G. ⁷⁾	Amanuenssi	1/4 — 12/5	2,128
S:n	Björk, S. ⁸⁾	»	7/11 — 11/12	1,773
S:n	Bläfield, V. I. ⁹⁾	»	14/5 — 31/5	912
S:n	Grönroos, A. ¹⁰⁾	»	22/5 — 30/4	3,445
S:n	Hellström, I. ⁷⁾	»	1/8 — 31/8	1,520
S:n	Hertz, A. ¹¹⁾	»	11/8 — 10/5	1,520
S:n	Koivusalo, O. ¹²⁾	»	5/4 — 31/3	2,786
S:n	Kytömaa, E. ¹³⁾	»	14/8 — 27/8	709
S:n	Laurell, E. A. ¹⁴⁾	»	5/8 — 31/8	2,888
S:n	Lindström, H. ¹⁵⁾	»	23/3 — 22/4	1,570
S:n	Nyberg, K. ¹⁶⁾	»	1/7 — 31/7	1,520
S:n	Pettersson, A. ¹⁷⁾	»	21/8 — 20/10	3,040
S:n	Sivén, S. ¹⁸⁾	»	6/5 — 12/5	252
S:n	Wainio, R. ¹⁹⁾	»	13/11 — 26/11	709
S:n	Mellberg, W. ²⁰⁾	Haarakirjast. joht.	23/3 — 22/1	1,570
S:n	Weckman, C. J. ²¹⁾	»	7/3 — 24/3	3,901
S:n	Willman, E. ²²⁾	Lukuhuoneiston valvoja	11/6 — 30/9	1,013
S:n	Lindgren, E. ²³⁾	Vahtimestari	6/6 — 24/2	962
S:n	Karhunen, A. ²¹⁾	Siivooja	10/1 — 20/1	440
S:n	Saarela, A. ²⁴⁾	»	18/9 — 1/10	560
Kaupunginorkesteri	Levin, N. ²⁵⁾	Viulunsoittaja	1/1 — 13/1	329
S:n	Ahlgren, J. ²⁶⁾	Orkesterinjäsen	22/1 — 29/1	288
S:n	Fohström, O. ²⁷⁾	»	9/9 — 21/9	300
S:n	Haase, H. ²⁸⁾	»	11/9 — 12/9	616
S:n	Roos, L. ²⁹⁾	»	27/1 — 30/2	1,232
S:n	Weissman, A. ³⁰⁾	»	1/7 — 16/9	920
			14/9 — 26/9	700
			2/1 — 16/1	300
			16/1 — 26/1	693
			22/1 — 1/12	770
			26/1 — 11/3	3,120

¹⁾ Khn jsto 2 p. huhtik. 3,315 §. — ²⁾ S:n 5 p. maalisk. 3,237 §. — ³⁾ S:n 19 p. helmik. 3,207 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. jouluk. 4,009 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. jouluk. 4,010 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. toukok. 3,424 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. toukok. 3,466 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. jouluk. 4,014 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. kesäk. 3,536 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. huhtik. 3,352 §, 14 p. toukok. 3,448 § ja 17 p. syysk. 3,759 §. — ¹¹⁾ S:n 12 p. maalisk. 3,248 §, 9 p. huhtik. 3,352 §, 17 p. syysk. 3,759 § ja 12 p. marrask. 3,893 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. huhtik. 3,402 § ja 13 p. elok. 3,690 §. — ¹³⁾ S:n 29 p. lokak. 3,864 §. — ¹⁴⁾ S:n 21 p. toukok. 3,465 §. — ¹⁵⁾ S:n 3 p. jouluk. 3,940 §. — ¹⁶⁾ S:n 30 p. huhtik. 3,402 §. — ¹⁷⁾ S:n 2 p. huhtik. 3,318 §. — ¹⁸⁾ S:n 2 p. heinäk. 3,621 §. — ¹⁹⁾ S:n 12 p. maalisk. 3,248 §. — ²⁰⁾ S:n 5 p. helmik. 3,148 §. — ²¹⁾ S:n 8 p. lokak. 3,808 §. — ²²⁾ S:n 29 p. tammik. 3,117 §. — ²³⁾ S:n 5 p. helmik. 3,149 §. — ²⁴⁾ S:n 19 p. helmik. 3,202 §, 17 p. syysk. 3,759 § ja 8 p. lokak. 3,808 §. — ²⁵⁾ S:n 8 p. lokak. 3,807 §. — ²⁶⁾ S:n 12 p. helmik. 3,167 §. — ²⁷⁾ S:n 12 p. helmik. 3,168 §. — ²⁸⁾ S:n 12 p. helmik. 3,169 §. — ²⁹⁾ S:n 23 p. jouluk. 4,006 §. — ³⁰⁾ S:n 19 p. maalisk. 3,288 §.

Virasto tai laitos.	Virkavapaa viranhaltija.	Virka.	Virkavapauskesti.	Sijaiselle myönnetty palkkio, Smk.
Kiinteistötoimisto	Boehm, A. E. ¹⁾	Toimistoapulainen	$\frac{14}{6} - \frac{4}{7}$	900 —
S:n	Sandman, E. ²⁾	»	$\frac{17}{5} - \frac{16}{6}$	1,120 —
S:n	Läärä, A. ³⁾	Lämmittäjä	$\frac{29}{4} - \frac{12}{5}$	693 —
S:n	Willberg, K. ⁴⁾	Hallivartija	$\frac{4}{2} - \frac{31}{5}$	5,258 65
S:n	Jonasson, A. A. ⁵⁾	Hallirenki	$\frac{1}{12} - \frac{34}{35}$	2,218 65
S:n	Hägerström, G. A. ⁶⁾	»	$\frac{15}{2} - \frac{31}{3}$	1,594 65
S:n	Eklöf, E. ⁷⁾	Siivooja	$\frac{7}{1} - \frac{15}{1}$	312 —
S:n	Hyvärinen, M. ⁸⁾	»	$\frac{4}{11} - \frac{2}{12}$	435 —
S:n	Idström, H. ⁹⁾	»	$\frac{4}{12} - \frac{17}{12}$	203 —
S:n	Kivisalo, H. M. ¹⁰⁾	»	$\frac{29}{7} - \frac{27}{8}$	460 —
S:n	Maukonen, H. ¹¹⁾	»	$\frac{3}{1} - \frac{28}{2}$	850 65
S:n	Sohlberg, L. ¹²⁾	»	$\frac{30}{10} - \frac{18}{11}$	373 35
Rakennustoimisto	Nordberg, K. I. ¹³⁾	Sihteeri	$\frac{29}{1} - \frac{8}{2}$	102 70
Puhtaanapitolaitos	Järvi, A. ¹⁴⁾	»	$\frac{15}{5} - \frac{24}{5}$	193 35
Satamahallintotoimisto	Sundman, A. ¹⁵⁾	Toimistoapulainen	$\frac{19}{2}$	500 —
S:n	Kilpinen, M. D. ¹⁶⁾	Sivuosaston esimies	$\frac{3}{9} - \frac{14}{9}$	1,500 —
Teurastamontoimisto	Berglund, I. ¹⁷⁾	Toimistoapulainen	$\frac{22}{11} - \frac{22}{12}$	1,050 —
S:n	Pärssinen, I. A. ¹⁸⁾	Trikiinintutkija	$\frac{16}{11} - \frac{25}{12}$	1,493 55
S:n	Halme, H. ¹⁹⁾	»	$\frac{24}{7} - \frac{18}{8}$	900 —
S:n	Lindholm, A. ²⁰⁾	Tarkastusapulainen	$\frac{28}{1} - \frac{28}{2}$	1,200 —
S:n	Lahti, M. ²¹⁾	Näyteenottaja	$\frac{1}{1} - \frac{31}{1}$	1,200 —
S:n	Martinmäki, J. E. ²²⁾	Lämmittäjä	$\frac{15}{5} - \frac{31}{5}$	600 —
S:n	Malm, O. ²³⁾	Vahtimestari	$\frac{20}{1} - \frac{10}{2}$	880 —
S:n	Palmqvist, J. S. ²⁴⁾	Halliapulainen	$\frac{2}{1} - \frac{29}{4}$	1,120 —
Myyntiäittä	Järvi, A. ²⁵⁾	Portinvartija	$\frac{28}{2} - \frac{5}{3}$	200 —
		Hoitaja	$\frac{6}{9} - \frac{5}{10}$	1,200 —
			$\frac{9}{3} - \frac{16}{3}$	320 —
			$\frac{26}{11} - \frac{11}{12}$	480 —
			$\frac{26}{8} - \frac{23}{10}$	2,163 —

Eräille teurastamon viranhaltijoille myönnetty sairasapu. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi²⁶⁾ trikiinintutkija I. Berglundille 233:70 markkaa ja vahtimestari J. E. Martinmäelle 66:10 markkaa korvaukseksi niistä sairaanhoitokuluista, jotka heillä oli ollut teurastamon laboratoriossa saamakseen epäillystä sairaudesta.

Viransijaisuuspalkkiot muun syyn kuin sairauden takia myönnetyn virkavapauden ajalta. Alla mainittujen viranhaltijain sijaisille myönnettiin talousarvion määrärahasta Sijaispalkkiot virkavapauksissa, joissakin tapauksissa vastaavalla edellisen vuoden tililtä, seuraavan suuruiset palkkiot:

¹⁾ Khn jsto 25 p. kesäk. 3,583 §. — ²⁾ S:n 28 p. toukok. 3,493 §. — ³⁾ S:n 21 p. toukok. 3,469 §. — ⁴⁾ S:n 19 p. helmik. 3,204 § ja 30 p. huhtik. 3,401 §. — ⁵⁾ S:n 8 p. tammik. 3,033 §, 29 p. tammik. 3,120 §, 26 p. helmik. 3,222 § ja 26 p. maalisk. 3,300 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. tammik. 3,121 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. jouluk. 3,986 § ja 23 p. jouluk. 4,008 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. syysk. 3,734 § ja 3,735 §. — ⁹⁾ S:n 15 p. tammik. 3,063 § ja 19 p. helmik. 3,203 §. — ¹⁰⁾ S:n 3 p. jouluk. 3,939 §. — ¹¹⁾ S:n 12 p. helmik. 3,166 §. — ¹²⁾ S:n 28 p. toukok. 3,492 §. — ¹³⁾ S:n 5 p. maalisk. 3,239 § ja 24 p. syysk. 3,783 §. — ¹⁴⁾ S:n 2 p. tammik. 3,002 §. — ¹⁵⁾ S:n 8 p. tammik. 3,032 §. — ¹⁶⁾ S:n 13 p. elok. 3,689 §. — ¹⁷⁾ S:n 19 p. helmik. 3,206 §. — ¹⁸⁾ S:n 22 p. tammik. 3,093 § ja 2 p. heinäk. 3,625 §. — ¹⁹⁾ S:n 19 p. helmik. 3,205 §. — ²⁰⁾ S:n 14 p. toukok. 3,447 §. — ²¹⁾ S:n 19 p. maalisk. 3,287 §. — ²²⁾ S:n 17 p. syysk. 3,762 §. — ²³⁾ S:n 16 p. huhtik. 3,375 §. — ²⁴⁾ S:n 17 p. jouluk. 3,984 §. — ²⁵⁾ S:n 3 p. syysk. 3,736 §, 22 p. lokak. 3,857 § ja 29 p. lokak. 3,865 §. — ²⁶⁾ S:n 8 p. tammik. 3,050 §.

Virasto tai laitos.	Virkavapaa viranhaltija.	Virka.	Virkavapauskesti.	Sijaiselle myönnetty palkkio, Smk.
Revisionikonttori	Kuusisto, K. ¹⁾	Vahtimestari	$\frac{5}{8} - \frac{26}{8}$	720
Kaupunginhallitus	Merivirta, V. ²⁾	Asiamies	$\frac{19}{11} - \frac{21}{12}$	2,200
Rahatoimisto	Hein, M. ³⁾	Toimistoapulainen	$\frac{1}{4} - \frac{30}{4}$	1,360
S:n	Lehtonen, I. ⁴⁾	»	$\frac{26}{9} - \frac{26}{10}$	1,360
Tilastotoimisto	Ikonen, A. ⁵⁾	Laskuapulainen	$\frac{25}{6} - \frac{30}{6}$	272
S:n	Zimmermann, H. ⁶⁾	»	$\frac{10}{10} - \frac{31}{10}$	1,134
Raatihuoneen arkisto	Waldén, K. ⁷⁾	Apulaisaktuaari	$\frac{1}{1} - \frac{31}{3}$	6,240
Poliisilaitos	Diesen, E. ⁸⁾	Sairaanhoidajat	$\frac{15}{7} - \frac{31}{8}$	1,800
Sairaaloihin kuulumatonta lääkäri-, sairaanhoido- ja terveydenhoitoen- kilökunta	Österholm, B. ⁹⁾	Kaupungineläinlääkäri	$\frac{1}{8} - \frac{31}{8}$	4,240
S:n	Forsius, R. ¹⁰⁾	Aluelääkäri	$\left\{ \frac{25}{6} - \frac{30}{6} \right\}$	970
S:n	Lagus, R. ¹¹⁾	»	$\frac{1}{8} - \frac{8}{8}$	2,080
S:n	Roos, H. ¹²⁾	»	$\frac{25}{7} - \frac{25}{8}$	970
S:n	Tötterman, G. ¹³⁾	Avustava aluelääk.	$\frac{1}{8} - \frac{14}{8}$	3,200
S:n	Tallqvist, S. ¹⁴⁾	Kaitsija	$\frac{1}{1} - \frac{28}{2}$	1,680
Ammattientarkastus	Suhonen, K. ¹⁵⁾	Ylitarkastaja	$\frac{10}{5} - \frac{10}{6}$	300
Tuberkuloosihoitotoimisto	Tallberg, P. Hj. ¹⁶⁾	Apulaislääkäri	$\frac{11}{7} - \frac{10}{8}$	1,546
Sielullisesti sairaiden huoltotoimisto ja keskustukodit	Anttinen, E. ¹⁷⁾	Lääkäri	$\frac{16}{6} - \frac{30}{6}$	560
S:n	Juselius, A. ¹⁸⁾	Sairaanhoidajat	$\frac{1}{7} - \frac{31}{9}$	4,680
Kouluhammasklinikka	Ekman, T. ¹⁹⁾	Johtaja	$\frac{1}{2} - \frac{1}{5}$	11,520
S:n	Becker, E. ²⁰⁾	Kouluhammaslääk.	$\frac{1}{2} - \frac{31}{5}$	2,100
S:n	Miettinen, K. ²¹⁾	V.t. avust. assistentti	$\left\{ \frac{15}{1} - \frac{31}{1} \right\}$	993
			$\frac{1}{2} -$	1,987
				kk:ssa
Terveystoimisto veneeristen tautien vastustamista varten	Sjöström, E. ²²⁾	Sairaanhoidajat	$\frac{1}{7} - \frac{31}{7}$	1,360
Veneeristen tautien poliklinikka	Wirkberg, R. ²³⁾	Toinen assistentti	$\frac{25}{3} - \frac{15}{6}$	2,667
Marian sairaala	Lundstén, K. R. ²⁴⁾	Sisätautien osaston apulaislääkäri	$\frac{22}{6} - \frac{15}{7}$	1,778
S:n	Wickström, J. ²⁵⁾	»	$\frac{1}{9} - \frac{15}{9}$	1,082
S:n	Streng, K. O. ²⁶⁾	Laboratorioapulaislääkäri	$\left\{ \frac{12}{2} - \frac{3}{3} \right\}$	1,546
S:n	Åberg, M. M. E. ²⁷⁾	Laboratorioapul.	$\frac{1}{6} - \frac{30}{6}$	1,238
S:n	Nylander, P. E. A. ²⁸⁾	Kirurgisen osaston alilääkäri	$\frac{15}{6} - \frac{1}{7}$	760
			$\frac{1}{6} - \frac{30}{6}$	3,420

¹⁾ Khn jsto 3 p. syysk. 3,737 §. — ²⁾ Khs 21 p. marrask. 1,914 §; vrt. tämän kert. s. 207. — ³⁾ Khn jsto 16 p. huhtik. 3,376 §. — ⁴⁾ S:n 1 p. lokak. 3,798 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. kesäk. 3,519 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. lokak. 3,842 §. — ⁷⁾ S:n 5 p. helmik. 3,156 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. heinäk. 3,628 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. toukok. 3,470 §. — ¹⁰⁾ S:n 4 p. kesäk. 3,520 §. — ¹¹⁾ Khs 4 p. heinäk. 1,216 §. — ¹²⁾ Khn jsto 21 p. toukok. 3,471 §. — ¹³⁾ S:n 2 p. tammik. 3,005 §. — ¹⁴⁾ S:n 7 p. toukok. 3,429 §. — ¹⁵⁾ Khs 18 p. heinäk. 1,262 §. — ¹⁶⁾ Khn jsto 18 p. kesäk. 3,572 §. — ¹⁷⁾ S:n 18 p. kesäk. 3,571 §. — ¹⁸⁾ S:n 25 p. huhtik. 3,390 §. — ¹⁹⁾ Khs 14 p. helmik. 314 §. — ²⁰⁾ Khn jsto 7 p. toukok. 3,428 §. — ²¹⁾ S:n 5 p. helmik. 3,157 §. — ²²⁾ S:n 2 p. heinäk. 3,627 §. — ²³⁾ S:n 25 p. huhtik. 3,391 §. — ²⁴⁾ S:n 4 p. kesäk. 3,518 §. — ²⁵⁾ S:n 17 p. syysk. 3,764 §. — ²⁶⁾ S:n 12 p. helmik. 3,182 § ja 28 p. toukok. 3,499 §. — ²⁷⁾ S:n 25 p. kesäk. 3,588 §. — ²⁸⁾ S:n 28 p. toukok. 3,501 §.

Virasto tai laitos.	Virkavapaa viranhaltija.	Virka.	Virka vapaus kesti.	Sijaiselle myönnetty palkkio, Smk.
Marian sairaala	Kurkiala, R. I. ¹⁾	Apulaislääkäri	$\frac{16}{3} - \frac{16}{4}$	2,320
S:n	Rosenius, C. H. ²⁾	»	$\frac{11}{1} - \frac{1}{3}$	4,640
S:n	Rantasalo, V. ³⁾	Lastenosaston yli-		
		lääkäri	$\frac{7}{8} - \frac{22}{8}$	1,160
S:n	Muroma, U. ⁴⁾	Apulaislääkäri	$\frac{1}{11} - \frac{30}{11}$	2,320
S:n	Aspelin, T. E. ⁵⁾	Puhelimenhoitaja	$\frac{16}{6} - \frac{1}{7}$	480
S:n	Karjalainen, E. ⁶⁾	Lämmittäjä	$\frac{7}{8} - \frac{27}{8}$	583 10
S:n	Nordström, S. ⁷⁾	Renki	3 viikkoa	} 1,130
S:n	Öhman, A. A. ⁷⁾	»	3 viikkoa	
Kukutautisairaala	Grönlund, L. ⁸⁾	Apulaislääkäri	$\frac{1}{6} - \frac{15}{6}$	1,082 65
S:n	von Wendt, D. ⁹⁾	»	$\frac{3}{12} - \frac{34}{-}$	8,388
			$\frac{15}{3} - \frac{35}{-}$	
S:n	Söderlund, B. ¹⁰⁾	Yöylihoitajat	$\frac{15}{3} - \frac{15}{4}$	2,100
S:n	Krohn, A.-M. ¹¹⁾	Osastonhoitajat	$\frac{1}{1} - \frac{1}{8}$	8,400
S:n	Lindberg, A. I. ¹²⁾	»	$\frac{1}{1} - \frac{1}{10}$	6,000
S:n	Kautto, E. ¹¹⁾	Alihoitajat	$\frac{1}{1} - \frac{1}{3}$	2,400
S:n	Nieminen, I. ¹³⁾	»	$\frac{1}{4} - \frac{1}{7}$	3,600
S:n	Waselius, R. ¹⁴⁾	Ruokalan apulais-		
		johtajat	$\frac{15}{8} - \frac{1}{9}$	725 30
S:n	Helstén, W. ¹⁴⁾	Autonkuljettaja	3 viikkoa	} 645 60
S:n	Remander, S. ¹⁴⁾	»	3 viikkoa	
Kivelän sairaala	Kaila, M. ¹⁵⁾	Mielisairaiden osaston apulaislääk.	$\frac{1}{1} - \frac{30}{4}$	9,280
S:n	Vartiainen, I. A. ¹⁶⁾	Sisätautien osaston apulaislääkäri	$\frac{1}{7} - \frac{1}{12}$	11,600
S:n	Forsell, G. I. ¹⁷⁾	Yöylihoitajat	$\frac{1}{6} - \frac{16}{7}$	2,700
S:n	Mäkinen, H. ¹⁸⁾	Alihoitajat	$\frac{1}{1} - \frac{1}{3}$	2,400
S:n	Holmström, A. Hj. ¹⁹⁾	Sairaanhoitaja	$\frac{1}{8} - \frac{1}{9}$	1,520
S:n	Heino, K. ²⁰⁾	Hoitaja	20 päivää	1,013
S:n	Marttila, G. ²⁰⁾	»	25 »	1,267
S:n	Andersson, J. P. ²⁰⁾	Lämmittäjä-mekaniikko	30 »	1,360
S:n	Robertsson, T. ²⁰⁾	Renki	20 »	538
Nikkilän sairaala	Helsingius-Tepponen, E. ²¹⁾	Alilääkäri	$\frac{20}{4} - \frac{5}{6}$	5,280
S:n	Loitsalo, A. P. ²²⁾	»	$\frac{1}{4} - \frac{16}{5}$	5,280
S:n	Lindqvist, G. ¹¹⁾	Alihoitajat	} $\frac{1}{1} - \frac{15}{1}$	1,120
S:n	Sjöberg, S. ¹¹⁾	»		
S:n	Teckenberg, A. ²³⁾	»	$\frac{15}{3} - \frac{15}{8}$	7,200
S:n	Miettinen, M. ²⁴⁾	Hoitaja	$\frac{10}{5} - \frac{6}{6}$	1,316 90
S:n	Kilpinen, E. ²³⁾	Siivooja	$\frac{1}{3} - \frac{1}{8}$	4,104
Tuberkuloosisairaala	Björklund, M. W. ²⁵⁾	Apulaislääkäri	$\frac{1}{5} - \frac{31}{5}$	2,320
S:n	Haahti, H. G. ²⁶⁾	Röntgenologi	$\frac{15}{8} - \frac{15}{9}$	3,200
S:n	Saxén, A. ²⁷⁾	Laryngologi	$\frac{1}{8} - \frac{15}{8}$	1,493 35

1) Khn jsto 19 p. maalisk. 3,289 §. — 2) S:n 2 p. tammik. 3,006 § ja 22 p. tammik. 3,096 §. — 3) S:n 25 p. kesäk. 3,589 §. — 4) S:n 29 p. lokak. 3,866 §. — 5) S:n 25 p. kesäk. 3,591 §. — 6) S:n 17 p. syysk. 3,765 §. — 7) S:n 28 p. toukok. 3,500 §. — 8) S:n 25 p. kesäk. 3,587 §. — 9) S:n 8 p. tammik. 3,034 §. — 10) S:n 12 p. maalisk. 3,253 §. — 11) S:n 22 p. tammik. 3,095 §. — 12) S:n 22 p. tammik. 3,095 § ja 9 p. huhtik. 3,356 §. — 13) S:n 9 p. huhtik. 3,357 §. — 14) S:n 17 p. syysk. 3,766 §. — 15) S:n 2 p. tammik. 3,007 § ja 12 p. helmik. 3,181 §. — 16) S:n 7 p. toukok. 3,427 §. — 17) S:n 25 p. kesäk. 3,590 §. — 18) S:n 12 p. helmik. 3,183 §. — 19) S:n 8 p. lokak. 3,814 §. — 20) S:n 28 p. toukok. 3,496 §. — 21) S:n 7 p. toukok. 3,426 §. — 22) S:n 9 p. huhtik. 3,355 § ja 28 p. toukok. 3,495 §. — 23) S:n 12 p. maalisk. 3,254 §. — 24) S:n 28 p. toukok. 3,497 §. — 25) S:n 9 p. huhtik. 3,354 §. — 26) S:n 28 p. toukok. 3,502 §. — 27) S:n 28 p. toukok. 3,503 §.

Virasto tai laitos.	Virkavapaa viranhaltija.	Virka.	Virkavapauskesti.	Sijaiselle myönnetty palkkio, Smk.
Tuberkuloosisairaala	Boijer-Spoof, H. ¹⁾	Autonkuljettaja	} 12/2 — 5/3	1,129 80
S:n	Nurmi, U. ¹⁾	»		
S:n	Danielsson, K. ²⁾	Pesuapulainen	} 12/7 — 1/8 1/9 — 16/9	775 20
Sairaanhoitajatarkoulu	Neuman-Rahn, K. ³⁾	Valmistavan koulun johtajat		
S:n	Nordström, A. ⁴⁾	»	1/6 — 31/7	8,400 —
Köyhäinhuoltolautakunnan kansliat	Soldan, S. ⁵⁾	Apulaiskanslianhoidtaja	1/8 — 31/8 34	2,310 —
S:n	Airos, V. ⁶⁾	Vahtimestari	1/7 — 25/7	1,000 —
S:n	Liimatainen, P. E. ⁷⁾	»	21/7 — 9/8	800 —
Kunnalliskoti	Fagerström, B. ⁸⁾	Osastonhoitajat	} 1/1 — 31/3 1/4 — 30/4	5,700 — 1,900 —
Työlaitos	Råbergh, M. ⁹⁾	Vahtimestari		
Lastensuojelulautakunta	Kallia, R. G. ¹⁰⁾	Lastenvalvoja	1/1 — 31/12 1/2 — 5/3	22,800 — 4,085 —
S:n	Räty, E. ¹¹⁾	Naisopastaja	} 1/5 — 31/5 1/7 — 31/7	1,520 — 1,520 —
Sofianlehdon lastenkoti	Lehtiö, E. ¹²⁾	Osastonhoitajat		
Bengtsårin koulukoti	Ekhölm, J. Hj. ¹³⁾	Johtaja	1/1 — 15/3 1/11 — 30/11	3,400 — 1,000 —
S:n	Salmi, A. ¹⁴⁾	Lämmittäjämekanikko	20/5 — 31/8	5,067 —
Toivoniemen koulukoti	Koivisto, H. ¹⁵⁾	Lastenhoitajat	1/8 — 15/8	700 —
Ryttylän »	Ahtinen, K. E. ¹⁶⁾	Opettaja	13/9 — 31/12	11,947 —
Toivolän »	Eskola, E. ¹⁷⁾	Palvelija	1/10 — 31/12	2,040 —
Suomenkieliset kansakoulut	Huuskonen, A. I. ¹⁸⁾	Ensimmäinen tarkastaja	1/9 — 31/12	109,730 —
Ruotsinkieliset kansakoulut	Pontán, J. F. E. ²⁰⁾	Sihteeri	23/4 — 31/5	1,900 —
Lastentarhat	Federley, H. ²¹⁾	Opettajat	25/6 — 15/7	900 —
S:n	Sjöman, M. ²¹⁾	»	1/8 — 28/8	1,200 —
S:n	Terho, L. E. ²³⁾	»	4/3 — 16/3	672 —
S:n	Ruuskanen, S. ²³⁾	Aputyttö	1/9 — 31/12	1,440 —
Kaupunginkirjasto	Hirn, H. ²⁴⁾	Avust. kirjastonhoitaja	1/9 — 31/10	7,200 —
S:n	Willman, E. F. ²⁵⁾	Valvoja	14/1 — 31/1	538 30
Kaupunginorkesteri	Kajanus, K. ²⁶⁾	Viulunsoittaja	5/9 — 15/9	600 —
Kiinteistötoimisto	Salminen, T. ²⁷⁾	Talonmies	11/6 — 10/7	600 —
S:n	Kanerva, E. ²⁸⁾	Eläintenhoitaja	1/9 — 31/12	5,000 —
Teurastamontoimisto	Berglund, I. ²⁹⁾	Triikiintutkija	27/12 — 31/12 34	160 —

1) Khn jsto 22 p. tammik. 3,097 §. — 2) S:n 17 p. syysk. 3,767 §. — 3) S:n 26 p. maalisk. 3,310 §. — 4) S:n 28 p. toukok. 3,498 §. — 5) S:n 12 p. maalisk. 3,252 §. — 6) S:n 13 p. elok. 3,703 §. — 7) S:n 13 p. elok. 3,702 §. — 8) S:n 22 p. tammik. 3,094 § ja 13 p. elok. 3,704 §. — 9) S:n 12 p. helmik. 3,180 § ja 23 p. jouluk. 4,014 §. — 10) S:n 29 p. tammik. 3,425 §. — 11) S:n 30 p. huhtik. 3,404 § ja 30 p. heinäk. 3,675 §. — 12) S:n 5 p. helmik. 3,155 §. — 13) S:n 26 p. marrask. 3,922 §. — 14) S:n 28 p. toukok. 3,504 §. — 15) S:n 25 p. kesäk. 3,585 §. — 16) S:n 8 p. lokak. 3,815 §. — 17) S:n 29 p. lokak. 3,867 §. — 18) Khs 6 p. kesäk. 1,040 §. — 19) Tähän sisältyy palkkio elokuulta, jolloin virka oli avoimena. — 20) Khn jsto 28 p. toukok. 3,494 §. — 21) S:n 25 p. kesäk. 3,586 §. — 22) S:n 12 p. maalisk. 3,251 §. — 23) S:n 10 p. syysk. 3,748 §. — 24) S:n 3 p. syysk. 3,738 §. — 25) S:n 29 p. tammik. 3,422 §. — 26) S:n 5 p. marrask. 3,876 §. — 27) S:n 17 p. syysk. 3,763 §. — 28) S:n 10 p. syysk. 3,747 §. — 29) S:n 22 p. tammik. 3,093 §.

Talousarvioehdotuksen valmistelu. Kaupunginkanslian tilapäisen työvoiman määrärahasta myönnettiin ¹⁾ 1,500 markan kuukausipalkkio syyskuun 1 p:n ja joulukuun 31 p:n välisenä aikana kanslias sihteeri J. Ståhlbergille, joka v:n 1936 talousarviotöiden aikana oman virkansa ohella hoiti rahatoimenjohtajan sihteerin tehtävät.

Samoista varoista päätettiin ²⁾ korvauksena ylityöstä suorittaa yhteensä 16,500 markkaa talousarvioehdotuksen laadintaan osallistuneille virkailijoille.

Palkan suorittaminen itsenäisyydenpäivänä työssä olleille viranhaltijoille. Sekalaisten yleisten menojen pääluokkaan sisältyvistä kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin ³⁾ yhteensä 663 markkaa korvaukseksi erinäisille terveydenhoitolautakunnan alaisille viranhaltijoille heidän itsenäisyydenpäivänä suorittamastaan työstä.

Valmistavassa tyttöjen ammattikoulussa suoritettu ylityö. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ myöntyä siihen, että valmistavan tyttöjen ammattikoulun voimistelunopettajalle L. Orkolle suoritettiin ylityökorvausta niiltä kahdelta viikkotunnilta, jolloin hän hoiti käytäntöön otetut oppilaiden kuntoisuuskortit, punnitsemiset ja mittaukset ja jolloin hän lisäksi oli mukana oppilaiden lääkärintarkastuksessa.

Lääkärinavusta myönnetty korvaus. Kaupunginhallitus oikeutti terveydenhoitolautakunnan suorittamaan määrärahastaan Tilapäistä työvoimaa 720 markkaa ⁵⁾ palkkion maksamiseksi aluelääkäri L. Wetterstrandille hänen joulukuussa 1934 varattomien luo tekemistään sairaskäynteistä sekä harkintansa mukaan, enintään 550 markkaa ⁶⁾, lääketieteellisensiaatti V. Jääskeläiselle korvauksena alaikäiselle V. J. Karsikolle annetusta lääkärinavusta.

Palkkiot eri tehtävistä. Kaupunginkanslian tarverahoista myönnettiin ⁷⁾ 1,140 markan suuruinen määräraha korvaukseksi painatustöiden valvojalle T. J. Artmanille obligatioiden painattamisen valvonnan aiheuttamasta ylityöstä.

Rahatoimiston vakuusasiakirjain tarkastajille pankinjohtaja E. Hj. Rydmanille, johtaja I. W. Uddille ja toimittaja C. Sundströmille myönnettiin ⁸⁾ kaupunginhallituksen palkkiomäärärahasta palkkiona kesäkuun 21 p:nä toimitetusta vakuusasiakirjain tarkastuksesta 100 markkaa kullekin sekä samoin joulukuun 13 p:nä toimitetusta tarkastuksesta.

Kaupunginhallitus myönsi ⁹⁾ sekalaisten yleisten menojen pääluokkaan sisältyvistä yleisistä käyttövaroistaan 2,000 markkaa tilintarkastustyötä varten tarvittavan sihteerin palkkioksi.

Kaupunginrevisiorille myönnettiin ¹⁰⁾ korvauksena Tukholmassa suoritettavista viranhaltijain koulutusta ja pätevyysseitoja koskevista tutkimuksista kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 1,000 markkaa.

Maistraatin anomukseen, että rahatoimisto oikeutettaisiin suorittamaan apulaiskirjaaja E. G. Jokiselle palkkiona avioliittoasiain notaarin toimesta kertomusvuoden alusta lukien kuukausittain 800 markkaa siitä huolimatta, että tämä palkkio oli erheellisesti kertomusvuoden talousarviossa ja siihen liittyvissä perusteluissa merkitty 10 %:n lyhennyksin 720 markan suuruisiksi, päätettiin ¹¹⁾ suostua edellytyksin, ettei asianomaista maistraatin tilapäisen työvoiman tiliä ylitetty.

¹⁾ Khn jsto 1 p. lokak. 3,796 §. — ²⁾ S:n 17 p. jouluk. 3,981 §. — ³⁾ S:n 17 p. jouluk. 3,980 §. — ⁴⁾ Khs 21 p. helmik. 366 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. huhtik. 617 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. toukok. 859 §. — ⁷⁾ Khn jsto 16 p. huhtik. 3,372 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. heinäk. 3,673 § ja 23 p. jouluk. 4,005 §. — ⁹⁾ Khs 9 p. toukok. 833 §. — ¹⁰⁾ S:n 22 p. elok. 1,357 §; vrt. myös tämän kert. s. 206. — ¹¹⁾ Khn jsto 12 p. helmik. 3,184 §.

Merkittiin ¹⁾ tiedoksi maistraatin ilmoitus siitä, että se huhtikuun 11 p:nä oli määrännyt ulosottoapulaisen T. Pihlströmin toistaiseksi, enintään kertomusvuoden loppuun, muiden tehtäviensä ohella hankkimaan kaupungin eri työpaikoilla tietoja sellaisista henkilöistä, joiden verot voivat tulla ulosmittauksen esineeksi, sekä että hänelle oli tästä myönnetty säännöllisten palkkaetujensa lisäksi lisäpalkkiona 600 markkaa kuukaudessa toisen kaupunginvoudin konttorin määrärahasta Tilapäistä työvoimaa.

Palokunnan ruiskumestarille O. Johanssonille, joka oli määrätty oman toimensa ohella hoitamaan kolmannen palomestarin tehtäviä huhtikuun 1 p:stä lukien, päätettiin ²⁾ suorittaa puolta kolmannen palomestarin pohjapalkkaa vastaava palkkio eli 1,800 markkaa kuukaudessa edellä mainitusta päivästä lukien ja kunnes virka vakinaisesti täytettiin.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin ³⁾ 3,000 markan määräraha palkkioksi Viipurin kaupungin nuohouspäällikölle F. B. Voutilaiselle Helsingin kunnallisen nuohoustoimen järjestelyä koskevan ehdotuksen ja siihen liittyvän kustannusarvion laatimisesta.

Kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ yleisistä käyttövaroistaan 4,125 markkaa sairaanhoitajatarikoulun johtokunnalle käytettäväksi korvauksen suorittamiseen hoitajattarien oppilaille v. 1934 pitämistä luennoista.

Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi ⁵⁾ 8,000 markkaa palkinnon suorittamiseksi arkkitehti E. Forsmanille tuberkuloosisairaalan hallintorakennuksen luonnospirustusten laatimisesta.

Päätettiin ⁶⁾ myöntyä köyhäinlaitokunnan anomukseen saada maksaa kunnalliskodin koneenkäyttäjän D. Heinosen kuoltua avoimeksi jääneen koneenkäyttäjänviran vakinaiseksi hoitajaksi oman virkansa ohella huhtikuun 5 p:n ja toukokuun 31 p:n väliseksi ajaksi määrätulle kunnalliskodin lämmittäjä-mekanikolle K. Lehtiniemelle $\frac{1}{3}$ koneenkäyttäjän pohjapalkasta.

Kulosaaren sillan käyttökustannusten tililtä sillan valvojalle eversti A. Lindbergille ja isännöitsijälle kapteeni K. H. Öhmanille suoritettavat palkkiot päätettiin ⁷⁾ kertomusvuoden alusta lukien vahvistaa vastaavasti 650 markaksi ja 400 markaksi kuukaudelta.

Kulosaaren sillan siltamaksujen tarkkailun uudelleenjärjestelyn johdosta vahvistettiin ⁸⁾ sittemmin eversti Lindbergille suoritettava palkkio 1,000 markaksi kuukaudelta toukokuun 15 p:stä lukien.

Apulaiskaupunginkamreeri N. Fellmanille myönnettiin ⁹⁾ korvauksena Kulosaaren sillan siltamaksujen tilityksen tutkimisen yhteydessä tehdystä ylityöstä 500 markkaa kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Arkkitehdeille B. Jungille, W. G. Palmqvistille ja M. Välikankaalle, joille kaupunginhallitus oli antanut tehtäväksi Pohj. Esplanaadikadun kiinteistön n:o 5 arvioimisen, myönnettiin ¹⁰⁾ palkkioksi mainitusta tehtävästä yhteensä 4,500 markkaa kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin ¹¹⁾ erästä Sipoon kunnan Pigbyn kylässä suoritettua maanmittaustoimitusta avustaneiden uskottujen miesten palkkioiden maksamiseen 180 markkaa.

¹⁾ K hn jsto 25 p. huhtik. 3,387 §. — ²⁾ S:n 30 p. huhtik. 3,405 §. — ³⁾ S:n 19 p. maalisk. 3,298 §. — ⁴⁾ Khs 14 p. helmik. 312 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. toukok. 968 §. — ⁶⁾ Khn jsto 14 p. toukok. 3,449 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. maalisk. 3,265 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. toukok. 3,485 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. kesäk. 3,531 §. — ¹⁰⁾ S:n 12 p. maalisk. 3,264 §. — ¹¹⁾ S:n 12 p. kesäk. 3,562 §.

Palkkiona metsänlukutyöstä Mäntsälän kunnan Sulkavan kylässä olevan Kassilan tilan metsässä sekä matkakulujen korvauksena myönnettiin¹⁾ kaupunginhallituksen v:n 1934 yleisistä käyttövaroista metsänhoitaja C. Sothmanille 924 markkaa, herra A. Sirénille 334 markkaa ja herra M. Järvelälle 384 markkaa.

Puhtaanapitolaitoksen avoinna olevan konttoriapulaisenviran hoitajalle M. Stenfeldtille päätettiin²⁾ helmikuun 1 p:n ja maaliskuun 15 p:n väliseltä ajalta myöntää puolet avoinna olevaa virkaa seuraavasta kuukausipalkasta eli siis puheena olevalta ajalta 1,575 markkaa.

Teurastamolautakunnan esitettyä suolalihan tarkastuksen järjestämistä siten, että nuoremman tarkastuseläinlääkäriin palkkausmäärärahasta toistaiseksi saisi käyttää 1,000 markkaa kuukaudessa palkkiona toiselle kaupungineläinlääkärille B. Österholmille hänen toimittaessaan suolatun lihan tarkastusta kaupungin takavarikoimisasemalla, kaupunginhallitus päätti³⁾ evätä esityksen mutta kehoittaa lautakuntaa suorittamaan tohtori Österholmille suolalihan tarkastuksesta maksettavan palkkion sen käytettävänä olevista varoista.

Apulaiskaupunginkamreeri N. Fellmanille myönnettiin⁴⁾ kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 4,000 markkaa palkkiona hänen selostuksestaan keskuskeittolan toiminnasta suoritetuista tutkimuksista.

Vielä apulaiskaupunginkamreeri N. Fellmanille myönnettiin⁵⁾ samoista varoista 1,500 markkaa palkkiona autovakuutusrahaston sääntöehdotuksen laatimisesta.

Komitea- y. m. palkkiot. Valiokunta- ja komiteamenoja varten talousarvioon merkitystä määrärahadista, joissakin tapauksissa v:n 1934 vastaavalta tililtä, maksettiin seuraavat palkkiot:

	Smk.
Vuositilintarkastajain johtosäännön uusimiskomitea ⁶⁾	2,500: —
Kaupunginhallituksen kurssitoimikunta ⁷⁾	5,500: —
Verotusviraston uudelleenjärjestelyä harkitseva komitea ⁸⁾	3,680: —
Verotusvalmisteluviraston ja sen tarkkailijain johtosääntöjä laativa sekä viraston henkilökunnan palkkaamista harkitseva komitea ⁹⁾	6,850: —
Pysyvän käyttö- ja verotusrahaston perustamista harkitseva komitea ¹⁰⁾	1,755: —
Vakuusasiakirjojen tarkastus ¹¹⁾	270: —
Nuohoamiskomitea ¹²⁾	4,500: —
Nuohoamiskomitean mietinnön laatiminen ¹³⁾	4,000: —
Palojärjestyksen laatimiskomitea ¹⁴⁾	5,675: —
Mattojen y. m. ravistamiseen kohdistuvia määräyksiä laativa komitea ¹⁵⁾	2,655: —
Terveystaloutakunnalle luovutetun ja myöhemmin luovutettavan huoneiston käyttöä harkitsevat komiteat ¹⁶⁾	2,600: —

¹⁾ Khn jsto 8 p. tammik. 3,055, 3,056 ja 3,057 §. — ²⁾ S:n 26 p. maalisk. 3,302 §. — ³⁾ Khs 23 p. toukok. 963 §. — ⁴⁾ Khn jsto 30 p. huhtik. 3,407 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. huhtik. 3,326 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. heinäk. 3,629 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. jouluk. 3,979 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. tammik. 3,083 §. — ⁹⁾ S:n 31 p. jouluk. 4,023 §. — ¹⁰⁾ S:n 8 p. tammik. 3,024 §. — ¹¹⁾ S:n 8 p. tammik. 3,023 §. — ¹²⁾ S:n 2 p. heinäk. 3,633 §. — ¹³⁾ S:n 2 p. heinäk. 3,634 §. — ¹⁴⁾ S:n 29 p. lokak. 3,870 §. — ¹⁵⁾ S:n 8 p. tammik. 3,053 §. — ¹⁶⁾ S:n 9 p. huhtik. 3,369 § ja 9 p. heinäk. 3,648 §.

Kunnallisen asuntotarkastuksen johtosäännön tarkistamiskomitea ¹⁾	Smk. 1,500: —
Kunnallisen ammattientarkastuksen ohjesääntöä laativa komitea ²⁾	175: —
Kunnallisen sukupuoliaseman järjestämistä harkitseva komitea ³⁾ Tuberkuloosikomitea ⁴⁾	225: — 10,280: —
Sairaanhoidajatarikoulun johtosäännön laatimiskomitea ⁵⁾	600: —
Köyhäinhoidon ja naisten työtupien yhdistämistä harkitseva komitea ⁶⁾	3,600: —
Matkat Tervalammen kartanoon ⁷⁾	1,039: —
Työlaitoskysymystä käsittelevä komitea ⁸⁾	5,850: —
Matkat Nummelan parantolaan ⁹⁾	182: —
Osallistuminen Helsingin ammatillisen paikallisjärjestön asettaman komitean kokouksiin ¹⁰⁾	2,250: —
Työttömyyskomitea ¹¹⁾	180: —
Ammattikoulukomitea ¹²⁾	100: —
Lastentarhain alemman henkilökunnan palkkojen uudelleenjärjestämistä harkitseva komitea ¹³⁾	900: —
Lastentarhain terveydellisiä olosuhteita tutkiva komitea ¹⁴⁾	350: —
Tehdastonttien pelkästään varastopaikkoina käyttämisen ehkäisemistä tutkiva komitea ¹⁵⁾	250: —
Panttilainayhtiöiden kiinteistöjen arvioimiskomitea ¹⁵⁾	500: —
Lausunnon antaminen Helsingin kaupungissa olevien panttilainayhtiöiden toiminnasta ¹⁶⁾	5,000: —
Stansvikin tilan ostoa harkitseva komitea ¹⁷⁾	700: —
Unioninkadun 3:n ja Kirkkokadun 14:n kiinteistöjen arvioimiskomitea ¹⁷⁾	100: —
Matkat Palkkisillan tilan ja sen metsän tarkastusta varten ¹⁸⁾	499: —
Kleinehin talon käyttöä harkitseva komitea ¹⁹⁾	600: —
Tivolikysymystä harkitseva komitea ²⁰⁾	1,300: —
Kassilan kartanoon tehdyt matkat ²¹⁾	168: 75
Teurastamon rakennustoimikunta ²²⁾	9,300: —
Teuraskanojen kaupan ja säilytyksen järjestelyä harkitseva komitea ²³⁾	2,165: —
Kalan tukkukaupan järjestelyä suunnitteleva komitea ²⁴⁾	5,250: —
Kalanjäähdytyskomitea ²⁵⁾	2,405: —
Teurastamon laboratoriossa sattuneiden sairaustapauksien syiden tutkimiskomitea ²⁶⁾	725: —
Liikennekomitea ja sen sihteeri ²⁷⁾	13,600: —

1) Khn jsto 9 p. heinäk. 3,649 §. — 2) S:n 2 p. huhtik. 3,338 §. — 3) S:n 8 p. tammik. 3,052 §. — 4) S:n 9 p. huhtik. 3,370 §. — 5) S:n 17 p. jouluk. 4,003 §. — 6) S:n 17 p. jouluk. 3,978 §. — 7) S:n 25 p. heinäk. 3,672 §, 30 p. heinäk. 3,682 §, 15 p. lokak. 3,853 § ja 3 p. jouluk. 3,956 §. — 8) S:n 9 p. huhtik. 3,371 § ja 3 p. jouluk. 3,957 §. — 9) S:n 16 p. huhtik. 3,385 ja 3,386 §. — 10) S:n 2 p. heinäk. 3,630 § ja 24 p. syysk. 3,791 §. — 11) S:n 8 p. tammik. 3,048 §. — 12) S:n 9 p. huhtik. 3,371 §. — 13) S:n 25 p. kesäk. 3,613 §. — 14) S:n 2 p. huhtik. 3,337 §. — 15) S:n 30 p. heinäk. 3,681 §. — 16) S:n 14 p. toukok. 3,457 §. — 17) S:n 31 p. jouluk. 4,035 §. — 18) S:n 21 p. toukok. 3,486 § ja 12 p. kesäk. 3,567 §. — 19) S:n 12 p. kesäk. 3,563 §. — 20) S:n 25 p. huhtik. 3,396 §. — 21) S:n 15 p. tammik. 3,077, 3,078 ja 3,079 §. — 22) Khs 11 p. huhtik. 691 §. — 23) Khn jsto 15 p. tammik. 3,080 § ja 2 p. huhtik. 3,335 §. — 24) S:n 25 p. kesäk. 3,617 §. — 25) S:n 8 p. tammik. 3,054 § ja 9 p. huhtik. 3,371 §. — 26) S:n 8 p. tammik. 3,051 § ja 2 p. huhtik. 3,336 §. — 27) S:n 9 p. heinäk. 3,646 ja 3,647 § sekä 31 p. jouluk. 4,034 §.

Matka-apurahat. Kertomusvuoden opintomatkamäärärahasta päätettiin myöntää seuraaville henkilöille alla mainitut rahamäärät:

apulaiskaupunginkamreeri N. O. Fellmanille 5,000 markkaa n. 3 viikkoa kestävä opintomatkan tekemiseen Skandinavian maihin niiden suurimpien kaupunkien kunnallishallintoon sekä liiketaloudelliseen organisaatioon ja konttoritekniikkaan perehtymiseksi sekä 3,000 markkaa kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista teknillisten laitosten tilivirastojen järjestelyä koskevan kysymyksen tutkimiseksi¹⁾;

terveydellisten tutkimusten laboratorioin johtajalle B. Willbergille 8,000 markkaa n. 2¹/₂ viikkoa kestävä opintomatkan tekemiseksi kesällä Saksaan ja Tanskaan, ollen tutkimuksista aikanaan annettava täydellinen selostus²⁾;

sairaanhoitajatar A. Leisténille 4,000 markkaa Saksassa ja Belgiassa järjestettyyn mielisairaiden perhehoitoon tutustumiseksi 2 kuukauden aikana ehdoin, että asianomainen antoi aikanaan matkaselostuksensa³⁾;

köyhäinhoitoviraston apulaisjohtajalle S. Seppälälle 8,000 markkaa n. 4 viikkoa kestävä opintomatkan tekemiseksi Ruotsiin, Tanskaan ja Norjaan, ollen filosofianmaisteri Seppälän selostettava matkansa tulokset määrätyn ajan kuluessa ja samassa yhteydessä ilmoitettava niiden kaupunkien nimet, joissa oli käynyt, sekä kauanko niissä kussakin oli viipynyt⁴⁾;

kaupunginagronoomin apulaiselle T. Toukomaalle 7,000 markkaa Skandinavian maihin suunnitellun n. 3 viikkoa kestävä maataloudellisen opintomatkan tekemiseksi, ollen matkasta aikanaan jätettävä yksityiskohtainen selostus⁵⁾; sekä

satamalaitoksen johtajalle K. W. Hopulle 8,000 markkaa satamamakaasiinoliihin ja tullikäsitteilytapoihin tutustumiseksi Tukholmassa, Göteborgissa, Malmössa, Oslossa ja Kööpenhaminassa sekä mahdollisesti myöskin Stettinissä ehdoin, että opintomatkan tulokset selostettiin aikanaan⁶⁾.

Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin:

kansliasihteeri E. Mantereelle ja tilastotoimiston johtajalle O. Bruunille matkustussäännön mukaan suoritettavat matkakulut asianomaisten osallistumiseksi kaupunkiliiton Oulussa pidettävään kokoukseen⁷⁾;

kaupunginkamreeri P. Björkille 4,000 markkaa osallistumiseksi Ruotsin ja Tanskan kaupunginkamreerien Malmössa ja Kööpenhaminassa elokuun 9—10 p:nä pidettäviin kokouksiin⁸⁾;

apulaiskaupunginkamreeri N. O. Fellmanille 2,500 markkaa osallistumiseksi syyskuun 8—14 p:n välisenä aikana Tukholmassa pidettävään Moderna kontoret nimiseen näyttelyyn sekä sen yhteydessä järjestettäviin luentotilaisuuksiin velvollisuuksin tutustua konttoritekniikan viimeisiin saavutuksiin ja konttorialalla käytäntöön otettuihin koneisiin ja järjestelmiin⁹⁾;

keskuskomisario O. W. Friskbergille 1,500 markkaa opintomatkan tekemiseksi Viroon ja Latviaan¹⁰⁾;

kaitsija G. Aminoffille 100 Ruotsin kruunua vastaava määräraha kurssimaksun suorittamiseksi asianomaisen osallistuttua erääseen Tukholmassa pidettyyn opintokurssiin¹¹⁾;

¹⁾ Khs 11 p. huhtik. 661 §. — ²⁾ S:n 21 p. maalisk. 543 §. — ³⁾ S:n 4 p. huhtik. 620 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. maalisk. 448 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. maalisk. 531 §. — ⁶⁾ S:n 14 p. helmik. 305 §. — ⁷⁾ S:n 1 p. elok. 1,281 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,242 §. — ⁹⁾ S:n 29 p. elok. 1,384 §. — ¹⁰⁾ Khn jsto 28 p. toukok. 3,487 §. — ¹¹⁾ Khs 19 p. syysk. 1,510 §.

filosofiantohtori B. Nybergille 585 markkaa korvaukseksi kaupunginhallituksen toimeksiantamasta Tukholman sairaalain pesun keskittämiskysymyksen tutkimisesta ¹⁾;

köyhäinhoitoviraston asiamiehelle W. A. Eloniemelle 1,000 markkaa asianomaisen osallistumiseksi Ruotsin köyhäinhoito- ja lastensuojeluvirkailijain liiton 25-vuotisjuhlaan ja sen yhteydessä järjestettäviin opintokursseihin sekä korvausasioiden järjestelyn ja avustusten väärinkäyttäjien menetteliin aiheuttavien syiden tutkimiseksi ²⁾;

erinäisille köyhäinhoitoviraston viranhaltijoille ja köyhäinhoitolautakunnan jäsenille 4,842 markkaa osallistumista varten Suomen huoltotyöntekijäin Kotkassa ja Joensuussa pidettäviin kokouksiin ³⁾; sekä

erinäisille rakennustoimiston, rakennustarkastuskonttorin, vesijohtolaitoksen ja kiinteistölautakunnan viranhaltijoille 8,580 markkaa osallistumista varten Pietarsaareessa kesäkuun 28—30 p:nä pidettävään Suomen kunnallisteknillisen yhdistyksen vuosikokoukseen ⁴⁾.

Talorakennusosaston arkkitehdille E. Waskiselle myönnettiin ⁵⁾ määrärahasta Ryttylän koulukodin ammattiopetusrakennus 3,000 markkaa asianomaisen tutustumiseksi ulkomailta oleskelunsa aikana ammattiopetuslaitosiin ja kansakouluihin.

Määrärahasta Tavaramakasiini Rahapajanrannalla myönnettiin ⁶⁾ kaupunginarkkitehti G. Taucherille 6,000 markkaa ja satamarakennusosaston päällikölle S. Randelinille 4,000 markkaa asianomaisten Tukholmaan suunnitellun matkan kustantamiseen.

Puhtaanapidon määrärahasta kaupunginhallituksen käytettäväksi myönnettiin ⁷⁾ puhtaanapitolaitoksen johtajalle 12,000 markkaa osallistumista varten Frankfurt am Mainissa elokuun 19—24 p:nä pidettävään puhtaanapitokongressiin.

Kiinteistöjohtaja von Frenckellin suunniteltua Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiön puolesta Ruotsiin ja Saksaan sikäläisten kaupunkien harjoittamaan linja-autoliikenteeseen ja eri vaunutyypeihin tutustumiseksi tehtävän matkansa tapahtuvaksi kesäkuun 7—13 p:nä välisenä aikana, kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ hyväksyä mainitun matkasuunnitelman.

Sairasapu. Yleisten töiden lautakunnan ilmoitettua kaupunginhallitukselle mahdollisia toimenpiteitä varten, esim. työnvälitystoimistosta töihin osoitettujen työntekijäin työkyvyn suhteen, työnvälitystoimiston rakennusosaston satamarakennusosaston Helsinginniemen varatyömaalle lähettämän kivityöntekijä K. V. Oksasen anoneen sydänlihaksen rappeutumisen johdosta sairasapua, kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ saattaa yleisten töiden lautakunnan tietoon, että työntekijä Oksanen oli oikeutettu voimassa olevien määräysten mukaiseen sairasaapuun, mutta katsoi, ettei asia sen laatuun katsoen muussa suhteessa antanut toimenpiteen aihetta.

Tapaturmavakuutus. Tapaturmavakuutusosakeyhtiö Kullervo, jolta kaupunki oli ottanut työväen tapaturmavakuutus sopimuksen, katsoi kesäkuun 22 p:nä 1933 annetun palolain 23 ja 47 §:n mukaan palokuntalaisen olevan palokunnan harjoituksissa tai sammutustyössä sattuneista tapaturmista oikeutettu saamaan korvausta valtion varoista samojen perusteiden mukaisesti kuin työväen tapaturmavakuutuksesta on säädetty, mutta

¹⁾ Khn jsto 3 p. jouluk. 3,932 §. — ²⁾ Khs 22 p. elok. 1,364 §. — ³⁾ S:n 31 p. toukok. 987 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,135 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. huhtik. 723 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. lokak. 1,618 §. — ⁷⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,100 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. toukok. 937 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. toukok. 838 §.

valtion tapaturmatoimisto taas katsoi, että puheena olevista palokuntalaisille sattuneista tapaturmista oli korvaus suoritettava kaupungin yhtiöltä ottaman työväen tapaturmavakuutus sopimuksen nojalla. Tähän katsoen ovat kummatkin hylänneet niille tehdyt korvausanomukset. Vakuutusneuvosto on toistaiseksi ratkaissut vain yhden tällaisen tapauksen ja hyväksyen Tapaturmavakuutusosakeyhtiö Kullervon kannan määrännyt valtion tapaturmatoimiston suorittamaan korvauksen, josta tämä oli valittanut korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Odottaen tätä ennakkopäätöstä vakuutusneuvosto on jättänyt muut samankaltaiset asiat toistaiseksi käsittelemättä. Koska varsinkin tapaturmaisesti kuolleiden palokuntalaisten omaiset tämän johdosta ovat joutuneet varsin vaikeaan asemaan kaupunginhallitus päätti¹⁾ suosua Tapaturmavakuutusosakeyhtiö Kullervon vakuutusneuvoston johtajan lausuman toivomuksen mukaiseen esitykseen tapaturmakorvauksen suorittamisesta palokuntalaisille siten, että yhtiö kaupungin siltä ottaman työväen tapaturmavakuutus sopimuksen nojalla suorittaisi tapaturmaisesti loukkaantuneille palokuntalaisille tai näiden omaisille työväen tapaturmakorvausta veloittaen kaupungin tiliä, sekä että yhtiö siinä tapauksessa, että valtion tapaturmatoimisto lopullisesti joutui tapausten johdosta suorittamaan korvaukset, hyvitti kaupungin tiliä valtion tapaturmatoimiston sille suorittamalla erillä.

Sen jälkeen kun oli esiintynyt epätietoisuutta siitä, oliko kaupunki velvollinen tapaturman varalta vakuuttamaan teurastamalla työskentelevät teurastajat y. m. yleisön palveluksessa olevat ja siltä palkkionsa saavat ammatinharjoittajat, lautakunta tiedusteli asiaa vakuutusneuvostolta, joka ilmoitti käsityksensä, että mainitut irtisanomisen varassa ja järjestys sääntöjen alaisina työskentelevät henkilöt oli katsottava kaupungin työntekijöiksi ja vakuutettava työväen tapaturmavakuutuslain määräysten mukaisesti. Saatuaan tästä tiedon kaupunginhallitus päätti²⁾, että vakuutusneuvoston tulkintaa voitiin ilman enempiä toimenpiteitä noudattaa sattuvissa tapaturmatapauksissa.

Rakennusmestari J. O. Åhlgrenin invaliditeettiläke. Rakennustoimiston töissä syksyllä 1913 ollessaan loukkaantunut rakennusmestari J. O. Åhlgren, joka tämän johdosta nautti pysyväistä vuotuista eläkettä, anoi vakuutusneuvostolta eläkkeensä korottamista, jolloin neuvosto pyysi kaupunginhallituksen lausuntoa asiassa. Suoritetuissa tutkimuksissa kävi ilmi hänen olleen helmikuun 9 p:n 1925 ja syyskuun 30 p:n 1926 välisenä aikana sekä lokakuun 22 p:stä 1929 alkaen yhtäjaksoisesti rakennustoimiston katurakennusosaston palveluksessa kuukausipalkoin, jota määrättäessä ei ole edellytetty mitään invaliditeetin takia alentunutta työkykyä eikä edes tiedetty häntä varemmin kohdanneen tapaturman sattuneen kaupungin töissä. Annettavassa lausunnossaan kaupunginhallitus päätti³⁾ lähettää vakuutusneuvostolle jäljennöksen kaikista elinkoron myöntämisen yhteydessä kertyneistä asiakirjoista. Edelleen kaupunginhallitus päätti huomauttaa yleisten töiden lautakunnalle, että rakennusmestari Åhlgrenilta oli perittävä takaisin kaupungin hänelle suorittama elinkorko siltä ajalta, jolloin hän tämän ohella oli saanut täyden palkan rakennustoimistosta.

Sittemmin vakuutusneuvosto ilmoitti, että koska sillä ei ollut valtuutta käsitellä työnantajan vastuunalaisuutta työntekijää kohtaavasta ruumiin-

¹⁾ Khs 11 p. huhtik. 673 §. — ²⁾ S:n 28 p. maalisk. 579 §. — ³⁾ S:n 16 p. toukok. 873 §.

vammasta koskevan joulukuun 5 p:nä 1895 annetun lain nojalla myönnettyjen vahingonkorvausten korottamisesta tehtyjä anomuksia, se ei voinut¹⁾ ottaa edellä mainittua anomusta asiallisesti tutkittavakseen.

Rakennusmestari Ahlgrenin anottua vapautusta täyden palkkansa lisäksi saamansa elinkoron suorittamisesta takaisin kaupungille kaupunginhallitus päätti²⁾, ettei ollut ryhdyttävä toimenpiteisiin sen perimiseksi.

Työehtosopimuksen aikaansaaminen. Kaupunginhallitus päätti³⁾ antaa kaupunginjohtajalle ja teknilliselle johtajalle tehtäväksi ryhtyä kaupungin puolesta neuvotteluihin Suomen kunnantyöntekijäin liiton kanssa työehtosopimuksen aikaansaamisesta kaupungin työntekijäin työ- ja palkkaehtojen järjestämiseksi.

Teknillisten laitosten hallitusta, yleisten töiden lautakuntaa, puhtaanapitolautakuntaa ja kiinteistölautakuntaa päätettiin⁴⁾ kehoittaa suorittamaan niiden alaisille edellä mainittuihin neuvotteluihin osallistuville työntekijöille työpalkka siltä ajalta, jona he ottivat osaa neuvotteluihin edellytyksin, että neuvottelut pidettiin sellaiseen aikaan, jolloin heidän tuli olla työssä.

Kunnan työntekijäin palkankorotukset. Käyttövoroistaan työläispalkkain korottamisen varalta kaupunginhallitus myönsi⁵⁾ teknillisten laitosten hallitukselle 700,000 markkaa, yleisten töiden lautakunnalle, 2,100,000 markkaa, puhtaanapitolautakunnalle 398,285 markkaa ja kiinteistölautakunnalle 84,500 markkaa.

Pyhäpäivinä suoritettavien töiden korvaaminen. Pysyen asiassa edellisellä vuonna tekemässään päätöksessä⁶⁾ kaupunginhallitus päätti⁷⁾ kehoittaa puhtaanapitolaitosta mikäli mahdollista välttämään ja supistamaan sunnuntaisin ja pyhäpäivisin suoritettavia töitä mutta, jos se osoittautui mahdottomaksi, viikon varrella varaamaan tällaisessa työssä olleelle vakinaiselle työntekijälle 30 tuntia kestävä yhtäjaksoisen palkattoman loman.

Herttoniemen työmaan kuljetuksista maksettava palkka. Helsingin autoilijat nimisen yhdistyksen ja Helsingin automiesyhdistyksen esityksiin korotetun palkan maksamisesta eräistä Herttoniemen työmaan kuljetuksista kaupunginhallitus päätti⁸⁾ vastata, että yleisten töiden lautakunta oli määrännyt suoritettavaksi soran ajosta Tattarisuon luota Herttoniemen radalle 28 markkaa 1.5 m³:n kuormalta seuraavasta tilinmaksusta lukien ja niin kauan kuin täydet kuormat oli ajettava Vanhankaupungin kautta, sekä rakennustoimiston satamarakennusosaston kuorma-autoilijain tuntipalkat korotettaviksi samoiksi kuin toimiston muilla osastoilla.

Petos palkan nostossa. Kunnallisten työväenasuntojen Somerontien asuntoryhmän talonmiehen J. Partasen heinäkuuksi otetun kesälomasijaisen, työntekijä L. Lehtisen, nostettua sijaispalkkionsa lisäksi myöskin talonmies Partasen 1,900 markan suuruisen palkan samalta kuukaudelta väärentäen hänen nimensä kuittiin, työntekijä Lehtinen asetettiin tästä syytteeseen ja tuomittiin hänet sittemmin rangaistukseen velvoittaen hänet korvaamaan väärentämänsä rahamäärän kaupungille, mutta ollen varaton hän ei kuitenkaan pystynyt sitä tekemään. Talonmies Partasen heinäkuun palkan maksamiseen kaupunginhallitus tällöin osoitti⁹⁾ sekalaisten yleisten menojen pääluokkaan sisältyvistä yleisistä käyttövaroistaan edellä mainitun suuruisen rahamäärän.

¹⁾ Khs 15 p. marrask. 1,883 §. — ²⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,137 §. — ³⁾ S:n 31 p. tam-mik. 179 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. toukok. 894 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. maalisk. 463 §. — ⁶⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 162. — ⁷⁾ Khs 17 p. tammik. 140 §. — ⁸⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,133 §. — ⁹⁾ S:n 12 p. syysk. 1,454 §.

Työttömyyden torjumistointenpiteitä koskeva selostus. Kaupunginhallituksen käyttövaroista työttömyyden varalta myönnettiin ¹⁾ 4,000 markkaa palkkiona varatuomari T. Nordbergille hänen laatimastaan selostuksesta kaupungin viranomaisten toimenpiteistä työttömyyden lieventämiseksi v. 1931—34.

Työttömien aikakauslehtimyynti. Rahatoimenjohtajalle päätettiin ²⁾ antaa tehtäväksi yksissä neuvoin köyhäinhuoltoviranomaisten kanssa valmistella kysymystä työttömien suorittaman tilapäisten aikakauslehtien myynnin mahdollisesta lakkauttamisesta.

Työnvälitystoimiston virkailijain virkamatkat. Työnvälitystoimiston tilapäiselle tarkastajalle agronomi A. J. Hambergille myönnettiin ³⁾ korvauksena hänen valtion vara- ja ylimääräisille työmaille omalla autollaan tekemiensä virkamatkain autonkorjaus-, vakuutus- ja säilytyskustannuksista 400 markkaa kuukaudessa kaupunginhallituksen käyttövaroista työttömyyden varalta.

Samoista varoista myönnettiin ⁴⁾ lisäksi yhteensä 5,923:50 markkaa hänen ynnä toimiston muiden virkailijain valtion siirtotyömaille tekemistä virkamatkoista aiheutuneiden kustannusten suorittamiseen.

Työttömyyden aiheuttamien kustannusten jakaminen valtion ja kuntien kesken. Valtioneuvoston asettaman komitean valmistettua ehdotuksen uusiksi perusteiksi työttömien huoltovelvollisuuden jakamista varten valtion ja kuntien kesken kaupunginhallitus päätti näitten kysymysten valaisemiseksi esittää kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle muutamia näkökohtia, joista seuraavassa mainitaan tärkeimmät:

Komitea oli m.m. ehdottanut, että valtio ryhtyisi toimenpiteisiin kunnassa vallitsevan työttömyyden torjumiseksi vasta silloin, kun työttömyyskortistoon ilmoittautuneiden määrä oli kunnan hengille kirjoitettua väkilukua 1% suurempi. Tämän suhdeluvun, joka ainakin Helsingin kaupunkiin nähden oli liian suuri, kaupunginhallitus ehdotti vahvistettavaksi 0.3%—0.6%:ksi, ehkä 0.4%:ksi. Vielä hallitus ehdotti, että kunnan ja valtion kustantamissa töissä olevien työntekijäin lukumäärää laskettaessa puolin ja toisin otettaisiin huomioon kaikki ne työntekijät, joille kunta ja valtio paikkakunnalla järjestävät töitä — lukuunottamatta kunnossapitotöitä — kokonaan riippumatta siitä, sanotaanko työtä erityisesti varatyöksi vai ei. Komitean mietinnön perustelujen mukaan ei kuntien varatöiksi voitaisi missään tapauksessa katsoa huonerakennustöitä, kunnossapitotöitä eikä lomitöitä. Kaupunginhallitus ei voinut kannattaa huonerakennustöitä koskevaa rajoitusta, koska työttömiksi joutuneiden rakennustyöntekijäin huoltamisen kannalta on pidettävä erittäin suotavana, että kunta voi pahimpana työttömyyskautena suorittaa huonerakennustöitä vaikkapa vain varatöinäkin. Valtio laskee hyväkseen avustamistaan kunnan varatöistä sen osan, joka vastaa sen rahallista osuutta työn kustannuksiin. Tämän mukaan kunnankin pitäisi saada laskea hyväkseen sen määrän, joka vastaa valtion varatöissä oleville työntekijöille maksettavia paikallis- ja perhelisiä sekä matkakuluja y.m. menoja.

Kaupunginhallitus oli tullut siihen vakaumukseen, että komitean ehdotama järjestelmä olisi Helsingin kaupunkiin nähden kohtuuton ja yksipuolinen, koska sen mukaan suureen kaupunkiin sovelletaan kaavamaisesti samoja ohjeita — vain erinäisin pienin tasoituksin — kuin pieniin ja keskikokoisiin maaseutu- ja kaupunkiyhdyskuntiin, joiden vaikutus työnhakijoihin on Hel-

¹⁾ Khn jsto 5 p. maalisk. 3,244 §; ks. v:n 1934 kert. s. 181*. — ²⁾ Khs 4 p. heinäk. 1,210 §. — ³⁾ S:n 28 p. helmik. 378 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. huhtik. 593 § ja 19 p. syysk. 1,488 §.

sinkiiin verraten vallan vähäpätöinen. Työväestön liikkuvaisuudesta aiheutuva pääkaupunkiin suuntautuva työvoiman virtaaminen aiheuttaa työttömyyskautena maaseudulla paineen helpottamista, kun se sen sijaan lisää työolojen kiristymistä Helsingissä, jota seikkaa ei nykyisten olosuhteiden vallitessa voitane korjata muuten kuin osittain sillä, että valtion ja Helsingin kaupungin suhteet työttömyyden torjumisessa järjestetään riippumatta ja erillisinä valtion toiminnasta maan muiden osien työttömyyden helpottamiseksi. Kaupunginhallitus esitti¹⁾, että sen ehdottamat muutokset tehtäisiin määräyksiin, jotka annetaan työttömien huoltovelvollisuuden jakaantumisesta valtion ja kuntien kesken.

Kaupungin varatyötoimintaa koskevia huomautuksia. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön väitettyä kaupungin laiminlyöneen velvollisuutensa huolehtia työttömistä kaupunginhallitus antoi²⁾ ministeriölle selityksen, jonka pääasillinen sisältö oli seuraava:

Voimassa olevien työttömyysohjeiden toteuttaminen käytännössä oli osoittautunut sangen vaikeaksi. Kuitenkin oli niitä pyritty kaupungin puolelta noudattamaan suuremmissa määrin kuin mitä valtion työttömyyskortiston luvuista ilmeni. Kaupungin avustamista työttömistä oli nimittäin suuri joukko sellaisia, joita annettujen määräysten mukaan ei ollut voitu merkitä mainittuun kortistoon. Näistä määräyksistä huomattavin oli se, ettei työtöntä voida kortistoon merkitä, ellei hän ennen varatyön alkua ollut ollut vähintään kuutta päivää työttömänä. Kun kaupungin varatöissä olleet työttömät on pyritty jonkin varatyön päätyttyä välittömästi siirtämään toisiin varatöihin, ei tällaisia työttömiä mainitun määräyksen nojalla ole siirron jälkeen enää hyväksytty valtion kortistoon, joka niin ollen on muodostunut harhaan johtavaksi. Jos sellaiset työttömät, jotka edellä mainitun perusteella tosiasiallisesti olisi luettava varatyöntekijöiksi otettaisiin valtion kortistossakin huomioon, nousisi ministeriön esittämä, syyskuussa kaupungin varatöissä olevien miesten luku 73 miehestä 371 mieheen, minkä lisäksi oli otettava huomioon, että kaupunki kertomusvuonna oli järjestänyt varatöitä 20—25 vapautuneelle vangille.

Varatöihin pääseminen. Peruuttaen asiasta v. 1932 tekemänsä päätöksen³⁾ kaupunginhallitus päätti⁴⁾, että välitettäessä työntekijöitä varatöihin omakotirakentajia ei enää ollut asetettava etuoikeutettuun asemaan muihin työttömiin nähden.

Työttömyyskortisto. Kaupunginhallitus päätti⁵⁾ antaa rahatoimenjohtajan tehtäväksi harkita kysymystä siitä, olisiko kaupungin työttömyyskortistosta poistettava sellaiset siihen merkityt henkilöt, jotka kieltäytyivät ryhtymästä heille järjestettyihin töihin taikka luvattomasti niistä poistuivat. Rahatoimenjohtaja totesi asiaa harkitessaan, että tätä koskevilla valtion taholta annetuissa ohjeissa määrättiin, että oli vältettävä ottamasta työttömyyskortistoon sellaisia henkilöitä, jotka itse aiheuttamastaan syystä olivat joutuneet pois työpaikastaan sekä määrättiin varatöihin oikeutettujen osastosta poistettavaksi se, joka oli kieltäytynyt ottamasta vastaan hänelle tarjottua työpaikkaa taikka joka muusta syystä oli menettänyt oikeutensa tähän avustukseen. Näitä määräyksiä on työnvälitystoimisto noudattanut hoitaessaan valtion työttömyyskortistoa ja osoittaessaan työttömiä varatöihin. Käytännössä on näitä säännöksiä jouduttu soveltamaan etupäässä valtion

¹⁾ Khs 31 p. lokak. 1,799 §. — ²⁾ S:n 7 p. marrask. 1,819 §. — ³⁾ Ks. v:n 1932 kert. s. 238. — ⁴⁾ Khs 30 p. jouluk. 2,173 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. maalisk. 546 §.

siirtotyömälle osoitettaviin yksinäisiin miehiin, kun sen sijaan kaupungissa oleviin valtion varatöihin samoin kuin kaupungin omiin varatöihin siihen sakka oli ollut pyrkijöitä enemmän kuin tarjottuja paikkoja niin että kieltäytymisen vuoksi ei ole ollut tarpeen ketään näissä tapauksissa kortistosta poistaa. Sitä vastoin on joitakin poistettu sen vuoksi, että he ovat ilman hyväksyttävää syytä työstä eronneet tai siitä erotetut. Rahatoimenjohtajan lausuttua mielipiteenään, että kun valtion asiasta antamia määräyksiä ei ollut mahdollista saada muutetuiksi, kysymyksellä tuskin muussa suhteessa oli käytännöllistä merkitystä, joten nykyistä, edellä selostettua menettelyä voitaneen edelleen jatkaa, kaupunginhallitus, katsoen, että työnvälitystoimiston johtokunnan käsitys asiasta oli oikea, päätti ¹⁾, että nykyistä menettelyä oli edelleen noudatettava.

Jaostoa, jonka tehtävänä oli yksityistapauksittain päättää työttömien ottamisesta n.s. valtion työttömyyskortistoon, päätettiin ²⁾ kehoittaa harkitessaan maalarien tekemiä siihen pääsyä koskevia anomuksia hyväksymään ne ellei ollut olemassa selvää perustetta niiden hylkäämiseen.

Kaupunginhallitus myönsi käyttövaroistaan työttömyyden varalta 4,000 markkaa ³⁾ tilapäisen työvoiman palkkaamiseen kesän ajaksi valtion työttömyyskortiston kirjoittamista ja sen jatkuvaa hoitamista varten sekä myöhemmin samaan tarkoitukseen loka—joulukuun ajaksi 4,500 markkaa ⁴⁾.

Varatöitä varten myönnettyt määrärahat. Kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ osoittaa yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi kaupunginvaltuuston käyttövaroistaan yleisiä varatöitä varten myöntämän 8,500,000 markan erän sekä käyttövaroistaan yleisiä satamavaratöitä varten myöntämän 1,000,000 markan erän valtuuston hyväksymän kertomusvuoden vara- ja ylimääräisten töiden ohjelman toteuttamiseksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti ⁶⁾, että seuraavat rakennustoimiston ehdottamat lisävaratyöt oli heti aloitettava: Turuntien tasoitus sekä vesija viemärijohtokanavain ynnä puukuoppien rakentaminen siihen yhteensä 520,000 markan kustannuksin sekä Porthaninrinteen tasoitus 60,000 markan kustannuksin, jolloin ensiksi mainitussa työssä pidettäisiin 130 miestä 2 kuukauden ajan ja jälkimmäisessä 20 miestä 1 ½ kuukauden ajan. Samalla päätettiin, että mainittuihin töihin saatiin toistaiseksi käyttää enintään 350,000 markkaa sekä että toimenpiteelle aikanaan pyydetään kaupunginvaltuuston hyväksyminen sekä sen toteuttamiseksi tarpeellinen lisämääräraha.

Leppävaaran—Otnäsin—Hagalundin kylätiekunnan laskun kaupungille määrättyistä tieyksiköistä kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ hyväksyä osoittaen sen määrän, 6,250 markkaa, maksettavaksi käyttövaroistaan työttömyyden varalta.

Varatyöntekijäin palkkakysymykset. Kiinteistölautakunnan alistettua kaupunginhallituksen vahvistettavaksi päätöksensä, ettei köyhäinhoidollisissa varatoissa työskenteleville henkilöille anneta kesälomaa eikä makseta palkkaa reserviharjoituksissa olon aikana kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ hyväksyä lautakunnan käsityksen asiassa.

Kulukulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle päätettiin ⁹⁾ lähettää sen asutuskustusten normaalipalkkain tarkistamiseksi pyytämät Helsingin sekatyöntekijäin normaalipalkkoja koskevat tiedot, minkä ohessa päätettiin kau-

¹⁾ Khs 19 p. syysk. 1,490 §. — ²⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,149 §. — ³⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,136 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. lokak. 1,678 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. helmik. 285 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. helmik. 355 §; vrt. tämän kert. s. 28. — ⁷⁾ Khs 18 p. heinäk. 1,225 §. — ⁸⁾ S:n 5 p. syysk. 1,411 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. huhtik. 598 §.

punginhallituksen omana lausuntona ehdottaa, että kaupungin suorittama 6 markan tuntipalkka katsottaisiin paikkakunnan normaalipalkaksi.

Myöhemmin merkittiin tiedoksi ¹⁾ kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön eräiden asutuskeskusten normaalituntipalkkain vahvistamista varatyötuntipalkan määräämisperusteeksi kesäkuun 1 p:stä 1935 lukien noudatettavaksi paikkakunnalla suoritettavissa valtion varatoissa ja valtion avustamisissa varatoissa sekä myös varatyöohjeiden mukaan kunnallisissa varatoissa koskeva kirjelmä, jonka mukaisesti Helsingin normaalituntipalkka oli oleva 6 markkaa ja varatyötuntipalkka 4: 90 markkaa.

Sittemmin ilmoitettiin, että uutta perustetta oli joulukuun 2 p:stä lukien noudatettava Helsingissä suoritettavissa valtion varatoissa ja valtion avustamisissa varatoissa sekä myöskin varatyöohjeiden mukaan kunnallisissa varatoissa; siirtotyömaiden normaalituntipalkasta varatyötuntipalkan määräämisperusteeksi ministeriö erikseen ilmoittaisi määrärahaa myönnettäessä tai muuten. Ilmoitus merkittiin tiedoksi ²⁾.

Köyhäinhoidolliset varatyöt. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ kehoittaa kiinteistölautakuntaa edelleen jatkamaan n.s. köyhäinhoidollisia varatöitä siihenastisessa laajuudessa sekä käyttämään tähän ennakolta varoja kaupunginkassasta siksi kuin kaupunginvaltuusto oli ennättänyt myöntää tarvittavan määrärahan.

Viljelyspalstatoiminta. Viljelyspalstatoiminnan johtamista varten asetetun toimikunnan selostus työttömäin viljelyspalstatoiminnasta v. 1934 merkittiin tiedoksi ⁴⁾. Samalla kaupunginhallitus päätti valita toimikuntaan kertomusvuodeksi entiset jäsenet ⁵⁾, minkä ohessa toimikunnan käytettäväksi myönnettiin 25,000 markan määräraha kaupunginhallituksen käyttövaroista työttömyyden varalta.

Varatöiden järjestäminen vapautuneille vangeille. Kaupunginhallitus myönsi ⁶⁾ käyttövaroistaan työttömyyden varalta yhteensä 130,000 markkaa kiinteistölautakunnan käytettäväksi töiden järjestämiseksi kansanpuistoissa n. 20 Helsingissä kotipaikkaoikeutta nauttivalle vapautuneelle vangille kerrollaan, ollen nämä työt katsottava varatöiksi; avustusta anoneen Suomen vankeusyhdistyksen oli myöhemmin annettava kaupunginhallitukselle selostus varain käytöstä.

Työttömien pääseminen asutustilallisiksi. Merkittiin tiedoksi ⁷⁾ asutushallituksen ohjeet maksutosikkeiden käyttämisestä maksuja asutushallituksen hyväksi perittäessä.

Samoin merkittiin tiedoksi ⁸⁾ asutushallituksen kaupunginhallitukselle asutuslautakuntana lähettämä kiertokirje, joka koski metsänmyynnistä kertyneiden varain käyttöä, valtion virkataloista myytyjen alueiden vuotuismaksun alentamista, lainan siirtämistä, vapaavuosia, asutustilallisten taloudellista ja teknillistä neuvontaa, korvausta asutuskassain hoitokustannusten peittämiseksi, korkojäämiä, leimamaksuja, kaupanvahvistajia, asutuslautakuntain palkkiolaskuja, valtion metsämaiden asuttamista ja oikeustapauksia.

Kaupunginhallitus päätti ⁹⁾ kaupunginvaltuuston tätä koskevan päätöksen ¹⁰⁾ nojalla kehoittaa rahatoimistoa suorittamaan asutushallitukselle kaupunginhallituksen käyttövaroista työttömyyden varalta 30,000 markkaa

¹⁾ Khs 20 p. kesäk. 1,137 §. — ²⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,135 §. — ³⁾ S:n 11 p. tammik. 76 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. tammik. 125 §. — ⁵⁾ Vrt. myös v:n 1934 kert. s. 220 ja tämän kert. s. 218. — ⁶⁾ Khs 18 p. huhtik. 706 §, 4 p. heinäk. 1,191 §, 12 p. syysk. 1,458 § ja 31 p. lokak. 1,784 §; vrt. myös tämän kert. s. 49. — ⁷⁾ Khn jsto 5 p. maalisk. 3,241 §. — ⁸⁾ Khs 23 p. toukok. 939 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. huhtik. 669 §. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 56.

Helsingissä kotipaikkaoikeutta nauttivien työttömien V. A. Soinin, E. E. Iso-Kungaksen ja V. M. Lehtirannan avustamiseksi, joille asutushallitus oli ilmoittanut hyväksyneensä annettavaksi asutustilan.

Asutushallitukselle annettiin ¹⁾ joukko maansaantianomuksia koskevia lausuntoja.

V:n 1936 varatyöohjelma. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ lähettää kaupunginvaltuustolle v:ksi 1936 laatimansa varatyöohjelman sekä oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan noudattamaan tätä ohjelmaa mainitun vuoden tammikuun 1 p:stä lukien sen yhteydessä esitettyjen korotettuja varatyöpalkkoja sovelluttaen, minkä ohella kaupunginhallitus päätti tehdä valtioneuvostolle anomuksen toimenpiteisiin ryhtymisestä varatöiden järjestämiseksi valtion puolelta helsinkiläisille työttömille.

Kaupungin taloudellinen tila ja kaupungissa vallitseva työttömyys. Kululaitosten ja yleisten töiden ministeriölle lähetettiin ³⁾ vaadittu selonteko kaupungin taloudellisesta tilasta ja sen mahdollisuuksista järjestää työttömilleen työtilaisuuksia seuraavana työttömyyskautena.

Helsinkiläisille osoitetut valtion varatyöt. Merkittiin tiedoksi ⁴⁾ kululaitosten ja yleisten töiden ministeriön ilmoitus siitä, että ministeriö oli hyväksynyt ja noudatettavaksi vahvistanut suunnitelman tienoikaisuksi Huopalahden kunnan ja Haagan kauppalan alueella kustannusarvioineen.

Ministeriö ilmoitti ⁵⁾ hyväksyneensä suunnitelman Helsingin—Hämeenlinnan maantieltä Ryttylän rautatieasemalle johtavan n.s. Turkhaudan—Ryttylän tien oikaisemisesta Ryttylän koulukodin kohdalla ja vahvistaneensa suunnitelmaan liittyvän kustannusarvion; oli kuitenkin mahdollista, että niihin vielä oli tehtävä muutoksia.

Samoin ministeriö ilmoitti ⁶⁾ kehoittaneensa rautatiehallitusta järjestämään Porin—Haapamäen rautatienrakennustöissä varatöitä työkykyisille ja kunnollisille sekä ennen maatoissa olleille työttömille merimiehille, joista n. 22 otettaisiin Helsingin kaupungin työttömyyslautakunnan välityksellä.

Ministeriö ilmoitti ⁷⁾ edelleen käynnissä olevaan Jorvaksen tiettyöhön Helsingin kaupungin työttömien keskuudesta otettavasta lisätyövoimasta.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ anoa valtioneuvostolta, että se ryhtyisi toimenpiteisiin sopivien työpaikkain järjestämiseksi Helsingin työttömille m.m. kiinnittäen huomiota niihin mahdollisuuksiin, joita oli olemassa rannikkoradan oikaisu- ja korjaustöissä Espoon—Masalan rataosalla sekä Pasilassa suoritettavien louhimis- ja tasoitustöiden jatkamisessa, mutta anomus hylättiin. Sitten ilmoitettiin ⁹⁾ kuitenkin, että Helsingin kaupungin työttömille oli myönnetty huhtikuun 1 p:stä 65 työpaikkaa Helsingin—Turun valta- maantien rakennustyömaalla Suomensjärven kunnassa siksi kuin tämän maantien rakennustöitä Uudenmaan läänin alueella voitiin tarpeeksi laajentaa.

Uudenmaan läänin maaherran ilmoitettua, että valtion varatyöt oli aiottu keskeyttää toukokuun 31 p:nä ja kehoitettua kaupunginhallitusta siinä tapauksessa, että se katsoi tämän aiheuttavan ilmeistä hätää, lähettä-

¹⁾ Khs 4 p. tammik. 25 §, 7 p. maalisk. 406, 407 ja 408 §, 11 p. huhtik. 670 §, 18 p. huhtik. 702 §, 16 p. toukok. 874 §, 4 p. heinäk. 1,188 §, 12 p. syysk. 1,453 §, 10 p. lokak. 1,634 §, 31 p. lokak. 1,780 §, 28 p. marrask. 2,015, 2,016 ja 2,017 § sekä 30 p. jouluk. 2,170, 2,171 ja 2,172 §. — ²⁾ S:n 30 p. jouluk. 2,177 §. — ³⁾ S:n 6 p. kesäk. 1,039 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. tammik. 61 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. syysk. 1,491 §; vrt. myös tämän kert. s. 118. — ⁶⁾ Khs 24 p. tammik. 151 §. — ⁷⁾ S:n 31 p. tammik. 186 § ja 21 p. helmik. 352 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. helmik. 354 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. huhtik. 595 §.

mään hänelle perustellun esityksen asiasta, kaupunginhallitus päätti ¹⁾, että maaherralta oli anottava, että valtio järjestäisi varatöitä koko kesäkauden ajaksi vähintään 250 työttömälle.

Kesällä 1935 suoritettavien varatöiden suhteen valtioneuvosto antoi ²⁾ seuraavat määräykset:

1) Työtöntä, joka ilman pätevää syytä kieltäytyy menemästä varatyöhön tai siitä eroaa taikka erotetaan varatyöstä muista syistä kuin työn loppumisen vuoksi, ei saa ottaa työttömyyskortistoon, perheellistä ennen tammi-kuun 1 p:ää 1936 ja perheetöntä ennen syyskuun 1 p:ää 1936.

Päteväksi syyksi katsotaan, että työtön esittämällä työnantajan kirjallisen ilmoituksen osoittaa saaneensa työpaikan vapailla työmarkkinoilla tai lääkärintodistuksella näyttää hänessä olevan sellaisen sairauden tai ruumiinvian, joka tekee hänet jatkuvaan työskentelyyn kysymyksessä olevassa varatyössä kykenemättömäksi, tai perhesuhteet tai muu erikoinen syy, jonka asianomainen työttömyystarkastaja on hyväksynyt.

2) Varatyömaan päällikön on lähetettävä varatyöstä eroavasta tai erotetusta varatyöntekijästä viipymättä asianomaiselle työttömyyslautakunnalle ja työttömyysneuvostolle ilmoitus, jossa on mainittu eroamisen tai erottamisen syy.

Samalla ilmoitettiin kesällä toimivat työttömyystarkastajat.

Kesällä varatöinä suoritettavien metsähallituksen suonkuivaus- ja tierakennustöiden suhteen valtioneuvosto oli päättänyt:

että valtioneuvoston syyskuun 27 p:nä 1934 vahvistamia työttömyysohjeita on noudatettava ollen kunta myös velvollinen suorittamaan matkakulut työttömien lähettämisestä työpaikkakunnalle ja työsuhteen lakatessa, työmaan päällikön hyväksymästä syystä, takaisin;

että valtio korvaa kunnan anomuksen ja tiliselvityksen perusteella puolet edellä mainituista matkakuluista sekä järjestää työttömille ilmaisen majoituksen; sekä

että työttömien valinta on tehtävä yksissä neuvoin kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön siihen määräämän työttömyystarkastajan kanssa, jonka tehtävänä on muutenkin valvoa, että varatöihin lähettämiseen ja työttömien kortistosta poistamiseen nähden noudatetaan säädettyjä ohjeita.

Mainittuihin töihin Helsingin kaupunki saisi heinäkuun 1 p:stä lukien sijoittaa Turtolan kunnassa olevan Olosjoen Aitamännikön suonkuivaustyöhön 40 miestä, Kolarin kunnan Tainisjoen Ruokojärven suonkuivaustyöhön 100 miestä ja Kolarin kunnan Korkealehdon Sieppijärven suonkuivaustyöhön 50 miestä sekä kesäkuun 3 p:stä lukien Perhon kuntaan Jängänkylän—Ylikylän tietyöhön 60 miestä sekä lisäksi 50 miestä Suojärven kunnassa suoritettavaan Aittosillan—Vaaksauksen tietyöhön, mitä koskeva ilmoitus merkittiin tiedoksi ³⁾, minkä ohessa päätettiin ilmoittaa ministeriölle, että kaupunginhallitus koettaa täyttää kyseiset varatyöpaikat, ellei sellaisia lähempänä ole osoitettavissa, vaikka olikin olemassa epäilyksiä hankkeen onnistumisen suhteen.

Merkittiin tiedoksi ⁴⁾ ilmoitus kesän aikana jatkettavista varatöistä, joista mainittakoon Helsingin—Jorvaksen maantietyö, Helsingin—Turun valta-
maantien Saukkolan—lääninrajan välisen osan rakentamistyö ja Porvoon maantietyö, joihin helsinkiläiset työttömät saivat ottaa osaa, sekä Fiskarsin—

¹⁾ Khs 11 p. huhtik. 672 §. — ²⁾ S:n 23 p. toukok. 957 §. — ³⁾ S:n 23 p. toukok. 958 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. kesäk. 1,037 §.

Antskogin ja Lopen—Nurmijärven maanteiden parannustyöt vapautuneille vangeille. Lisäksi ministeriö oli määrännyt:

että kaikki muut tie- ja vesirakennushallituksen alaiset, käynnissä olevat varatyöt on, ellei ja sikäli kuin niihin nähden erikseen ei ole toisin määrätty, keskeytettävä kesäajan alkaessa;

että keskeytettyjä varatöitä ei saa uudelleen aloittaa ilman kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön lupaa, paitsi milloin lupa siihen erikseen jo on annettu; sekä

että varatöihin, jotka joko keskeytyksen jälkeen uudelleen aloitetaan tai ovat käynnissä lokakuun 1 p:nä, työntekijät on tilattava uudelleen asianomaiselta työttömyyslautakunnalta, ellei ministeriö sitä ennen ole työntekijäin ottamisesta antanut uusia määräyksiä.

Sittemmin ilmoitettiin ¹⁾ ministeriön kehoittaneen tie- ja vesirakennushallitusta Jorvaksen tietyötä jälleen syyskuun alussa laajennettaessa siirtämään tietyöhön Espoon radanoikaisutyöstä vapautuvat Helsingin kaupungin työttömät.

Saapui ilmoitus ²⁾ Helsingin—Jorvaksen maantietyössä marraskuun 15 p:ään saakka tarvittavasta työntekijämäärästä; tämän jälkeen tarvittavista työntekijöistä ilmoitettaisiin myöhemmin.

Ministeriö ilmoitti ³⁾ myöskin, että m. m. ne Helsingin kaupungin työttömyyslautakunnan välityksellä otetut työntekijät, jotka töiden loppumisen takia vapautuivat Saukkolan—Turun ja Porin läänin rajan välisen valtatieosan työmaalta saisivat ottaa osaa Helsingin Turun valtatie Nummenkylän—Saukkolan välisen osan Paksalon kautta kulkevan tien valmistaviin töihin.

Helsingin—Turun valtamaantien Nummenkylän—Saukkolan välisen tienosan rakentamiseen Paksalon kautta tarvittavista työntekijöistä päätettiin ⁴⁾ aluksi ottaa 80 Helsingin työttömyyslautakunnan välityksellä, lisäten ⁵⁾ myöhemmin näiden työttömien lukumäärää 225:llä, joista osa oli oleva Jorvaksen tietyöstä vähennettävät työttömät.

Merkittiin tiedoksi ⁶⁾ ministeriön kirjelmä Pasilan ratapihalla suoritettavista varatöistä.

Työnvälitystoimisto saattoi kaupunginhallituksen tietoon Virtain piirin nimismiehen kirjelmän, jossa hän anoen korvausta eräiden vailla vastaanottajaa ja rahaa olleiden Virroille metsätöihin lähetettyjen helsinkiläisten työttömien majoituksesta suorittamistaan kuluista lopuksi näiden käyttäytymisen perusteella lausui epäilyksensä helsinkiläisten työttömäin kyseiselle metsätyömaalle lähettämisen tarkoituksenmukaisuudesta. Kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ tämän johdosta kehoittaa työnvälitystoimistoa kiinnittämään entistä suurempaa huomiota valtion varatyömaille lähetettävien työttömien valintaan.

Metsätyökurssit ja metsänhoidolliset varatyöt. Merkittiin tiedoksi ⁸⁾ kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön ilmoitus metsätyökursseiden palkkausperusteiden uusimisesta metsähallituksen toimesta. Samalla oli ilmoitettu, ettei Alajärven metsätyökursseille enää saanut Helsingin kaupungista lähettää lisää työttömiä, koska vapaat työpaikat oli osoitettu Vaasan kaupungille, mutta sitä vastoin oli erittäin tärkeätä, että työttömyyslautakunta kiireellisesti lähetti Korkeakosken metsätyökursseille 80 miestä ja Virtain metsätyö-

¹⁾ Khs 5 p. syysk. 1,410 §. — ²⁾ S:n 10 p. lokak. 1,635 §. — ³⁾ S:n 26 p. syysk. 1,535 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. lokak. 1,787 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. marrask. 1,924 §. — ⁶⁾ S:n 15 p. marrask. 1,887 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. maalisk. 551 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. helmik. 258 §.

kursseille lisäksi 40 miestä, hankki näille ennen lähtöä kunnolliset metsätyöntekijäin varusteet tai mieluummin antoi metsätyökurssien johtajalle valtuuden niiden hankkimiseen kaupunkia veloittaen sekä täytti muutenkin työttömyysohjeiden määräykset työntekijäin lähettämisestä siirtotyömaille.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö ilmoitti oikeuttaneensa metsähallituksen touko—lokakuun aikana järjestämään 16—20 vuotiaille nuorukaisille metsänhoidollisia varatöitä, joihin Helsingin kaupunki määrättyjä ehtoja noudattaen saisi lähettää 30 miestä Leivonmäen Kurkijärven ja 20 miestä Pudasjärven työmaalle. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ kehoittaa työnvälitystoimistoa viipymättä ryhtymään toimenpiteisiin enintään 30 valtion asettamat ehdot täyttävän nuorukaisen lähettämiseksi Leivonmäen työmaalle sekä aikanaan anomaan tarpeellista määrärahaa tarkoitukseen.

Kaupunginhallituksen päätettyä luopua Pudasjärven nuorisotyömaasta kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö sittemmin määräsi, että Helsingin kaupungista oli lähetettävä 15—20 nuorta työtöntä sen asemesta Kurun työmaalle; työnvälitystoimistoa päätettiin ²⁾ kehoittaa tämän johdosta viipymättä ryhtymään toimiin sekä aikanaan anomaan tarpeellista määrärahaa tarkoitukseen.

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö huomautti sittemmin kesän ajaksi asutuskeskusten työttömille järjestettyjen metsänhoidollisten varatöiden olevan loppumassa sekä kehoitti kaupunkia ensi sijassa ja sitä mukaa kuin sopivia työttömiä kyseisistä varatöistä vapautuu ja työttömyyslautakunnalle ilmoittautuu, osoittamaan heidät varatöihin. Niitä työttömiä sitä vastoin, jotka ovat mainituista tai muista kesävaratöistä eronneet tai erotetut ennen työn loppumista tai kieltäytyneet niihin menemästä voimatta osoittaa pätevää syytä, on valtioneuvoston kesäksi 1935 vahvistamien varatyöohjeiden mukaisesti pidettävä työttömyyskortistosta poistettuina ohjeissa määrättyihin ajankohtiin saakka. Tämä merkittiin tiedoksi ³⁾ sekä päätettiin kehoittaa työnvälitystoimistoa noudattamaan kehoitusta, kuitenkin ottaen huomioon, ettei sen kautta loukattu muiden työkykyisten, työnhaluisten ja yhteiskunnan avun tarpeessa olevien työnhakijain oikeutta.

Valtion viranomaisten toimittamat tarkastukset. Saatuaan kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön lähettämän valtion työttömyystarkastajan kertomuksen Korkeakosken Loukkukankaan hankinta-alueen metsätyökurseilla toimittamastaan tarkastuksesta, jossa m. m. ilmoitettiin, että kursseilla olleet helsinkiläiset olivat olleet varsin epätyytyttävää työvoimaa, sekä huomautettiin, että vastoin tapahtunutta miehet olisi lähetettävä pienissä erissä mieluummin maanantaipäivisin ja valvottava, etteivät he päässeet myymään kaupungilta saamiaan varusteita, kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ toimittaa kertomuksen työnvälitystoimiston johtokunnan tietoon kehoittaen sitä asian johdosta ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin.

Työnvälitystoimiston johtokunnan annettua selityksensä, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ johtokunnalle ilmoittaa, ettei miehiä, jotka ilman hyväksyttävää syytä ovat poistuneet työmaalta tai eivät ole ryhtyneet työhön, voida osoittaa valtion eikä kunnan järjestämiin varatöihin, mikäli toimistolla on niihin osoitettavana muita sopivia työnhakijoita, sekä kehoittaa johtokuntaa antamaan sellaisista miehistä, jotka ovat myyneet kaupungilta saamansa varusteet, tarkempia tietoja kaupunginlakimiehelle mahdollisen syytteen nostamista varten.

¹⁾ Khs 2 p. toukok. 808 §. — ²⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,091 §. — ³⁾ S:n 25 p. lokak. 1,747 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. maalisk. 449 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. huhtik. 668 §.

Valtion varatyömaille lähetettyjen työttömien avustaminen. Valtion työmaille lähetettyjen työntekijäin perimättä jääneiden ruokamaksujen pois-tamiseksi tileistä kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ v:n 1934 käyttövaroistaan työttömyyden varalta 13,393: 90 markkaa.

Merkittiin tiedoksi ²⁾ kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön ilmoitus, että se kaupunginhallituksen tätä koskevan anomuksen johdosta oli päättänyt oikeuttaa kaupungin käyttämään omia tai vuokrattuja kuorma- ja linja-autoja työntekijäin kuljetukseen kaupungin kaukaisemmilte työmaille, kuten Talin siirtolapuutarhan järjestämistöihin y.m., ja takaisin, kuitenkin ehdoin että milloin kuorma-autoja käytettiin, poliisilaitos Helsingin alueen katsastusmiehen kanssa neuvoteltuaan määrää montako työntekijää saa yhdellä kertaa kuljettaa ajoneuvoissa ja mitä istuinsijoihin y.m. laitteisiin nähden on kuljetettavien ja liikenteen turvallisuutta silmälläpitäen huomioon-otettava, sekä että kuormavaunu, ellei sitä omista itse kaupunki, on vakuutettu mainitunlaistakin kuljetusta varten, sekä että milloin säännöllisessä liikenteessä kulkevaa linja-autoa käytetään, mainitunlaisesta työntekijäin kuljetuksesta ei aiheudu häiriötä linja-autolla aikataulun mukaan suoritettaville vuoroille.

Kaupunginhallitus osoitti ³⁾ v:n 1934 käyttövaroistaan työttömyyden varalta 209,113: 20 markkaa valtion siirtovaratyömaille työskentelevien työntekijäin kuljetuksesta v:n 1934 syys—joulukuun aikana aiheutuneiden kustannusten peittämiseksi sekä paikallis- ja perhelisinä samaan aikaan suoritettuihin avustuksiin.

Kertomusvuoden vastaavista käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi 42,517: 75 markkaa ⁴⁾ valtion siirtotyömaille lähetettyjen työttömien vaatettamisen aiheuttamiin kustannuksiin tammi—maaliskuun ajaksi sekä myöhemmin elokuun loppuun vielä 36,403 markkaa ⁵⁾.

Valtion siirtotyömaille työskentelevien työntekijäin kuljetuskustannuksiin sekä paikallis- ja perhelisien suorittamiseen myönnettiin edellä mainituista varoista vuoden ensimmäiseksi neljännekeksi 146,135: 30 markkaa ⁶⁾ sekä elokuun loppuun samoihin tarkoituksiin 210,797: 85 markkaa ⁷⁾.

Patjapussien hankkimiseksi Helsingin—Turun maantietyömaalla työskenteleville varatyöntekijöille osoitettiin ⁸⁾ samoista varoista 2,100 markkaa.

Edelleen niistä myönnettiin Alajärven piirin nimismiehen sikäläiseltä varatyömaalta erotettujen helsinkiläisten työntekijäin kuljetuksesta ja majoituksesta lähettämien laskujen maksamiseen 2,546 markkaa ⁹⁾ sekä Piitsjoen varatyömaan lähettämän helsinkiläisten varatyöntekijäin ruoka- y.m. menojen laskun suorittamiseen 303 markkaa ¹⁰⁾.

Köyhäinhuoltolautakunnan käytettäväksi myönnettiin ¹¹⁾ usein mainituista varoista valtion siirtovaratöihin lähetettävien työttömien vaate- y.m. avustuksiin 50,000 markkaa.

Vastauksena kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön asiasta kierto- kirjeitse tekemään tiedusteluun kaupunginhallitus päätti ¹²⁾ ilmoittaa, ettei kaupungin metsätöihin lähettämille työttömille heidän työssä ollessaan ole annettu köyhäinhoidollista avustusta.

Kaupunginhallitus päätti ¹³⁾ antaa Leivonmäen työmaalle lähetettävien

¹⁾ Khs 7 p. maalisk. 402 §. — ²⁾ S:n 28 p. marrask. 2.014 § ja 19 p. jouluk. 2,138 §; vrt. myös v:n 1930 kert. s. 215. — ³⁾ Khs 11 p. tammik. 52 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. huhtik. 592 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. syysk. 1,489 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. huhtik. 701 §. — ⁷⁾ S:n 19 p. syysk. 1,487 §. — ⁸⁾ S:n 10 p. lokak. 1,641 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. maalisk. 520 §. — ¹⁰⁾ S:n 29 p. elok. 1,383 §. — ¹¹⁾ S:n 21 p. helmik. 350 §. — ¹²⁾ S:n 6 p. kesäk. 1,020 §. — ¹³⁾ S:n 16 p. toukok. 896 §.

nuorukaisten matkakustannuksista, vuodevaatteista ja ruokailuvälineistä aiheutuvista kustannuksista vaaditun takuun.

Työttömien merimiesten ammattikurssil. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ myöntää Suomen merimiesten ja lämmittäjien unionille miesten opinto- ja ammattikursseja varten varatuista käyttövaroistaan 13,305 markkaa yhdistyksen esittämän suunnitelman mukaisesti toimeenpantavia pääasiallisesti edellisten kurssien kaltaisia ²⁾ ammattikursseja varten 20:lle Helsingissä koti-paikkaoikeutta nauttivalle työttömälle merimiehelle, edellytyksin, että sosialiministeriö myöntää tarkoitukseen vähintään saman suuruisen määrärahan sekä ehdoin, että yhdistys antaa köyhäinhuoltoalutakunnan rekisteritoimistoon tiedot kurssien osanottajista ja annetuista avustuksista sekä kaupungin työnvälitystoimistoon niinkään tiedot helsinkiläisistä osanottajista, ja että yhdistys kurssien päätyttyä antaa kaupunginhallitukselle toimintakertomuksen ja tilityksen varain käytöstä sekä että kurssien valvomisesta huolehtii kuten edellisenä vuonna toimeenpannuista kurseista erikoinen tarkoitusta varten valittu toimikunta ³⁾, jossa ovat edustettuina sosialiministeriö, kaupunginhallitus, merimiehet Suomen merimiesten ja lämmittäjien unionin kautta ja laivanvarustajat.

Myöhemmin kaupunginhallitus sai vastaanottaa kyseisten kurssien selostuksen ja tilityksen ⁴⁾.

Kansanopistoihin sijoitetut työttömät. Suostuen kolmen kaupungin ja valtion avustuksella työväenakatemiassa opiskelevan työttömän anomukseen 400 markan lisäavustuksen saamisesta henkilöä kohden heidän opistossaolonsa aiheuttamiin kustannuksiin, kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ myöntää tähän edellisenä vuonna varatusta 25,000 markan määrärahasta ⁶⁾ anottut 1,200 markkaa työväenakatemian johtajalle mainittuun tarkoitukseen käytettäväksi. Samalla kaupunginhallitus myönsi v:n 1934 käyttövaroistaan työttömyyden varalta 10,200 markkaa, mikä vastaa edellä mainitusta 25,000 markan määrästä, edellinen päätös mukaan luettuna, helsinkiläisten työttömäin lähettämistä varten kansanopistoihin myönnettyjä määrärahoja.

Kaupunginhallituksen kertomusvuoden käyttövaroista työttömyyden varalta myönnettiin ⁷⁾ 5,000 markan avustus Sörnäisten kristilliseen kansanopistoon lukuvuodeksi 1934—35 oppilaisiksi otetuista viidestä nuoresta työttömästä.

Socialiministeriön siirtolatoimikunnan kirjelmän johdosta kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ ilmoittaa toimikunnalle kaupungin suostuvan lähettämään kaikkiaan 10 nuorta työtöntä kansanopistoihin seuraavaksi lukuvuodeksi toimikunnan kirjelmässä mainituin edellytyksin. Sitten toimikunta kuitenkin ilmoitti, että kun nuoria työttömiä ei työttömyyskortistossa yleensä enää ole, ei kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö ole varannut määrärahaa työttömien henkilöiden kansanopistoihin sijoittamista varten, joten toimikunta tarpeellisten varain puutteessa ei tule valtionavuin sijoittamaan työttömiä kansanopistoihin syyslukukaudeksi, mikä ilmoitus merkittiin tiedoksi ⁹⁾.

Nuoriso- ja työsiirtolat. Kaupunginhallitus osoitti kaupunginvaltuuston v:n 1934 käyttövaroistaan työttömyyden varalta tähän tarkoitukseen osoittamasta 70,000 markan määrärahasta ¹⁰⁾ 6,068:80 markkaa ¹¹⁾ helsinkiläisten

¹⁾ Khs 21 p. helmik. 356 §. — ²⁾ Vrt. v:n 1933 kert. s. 50. — ³⁾ Ks. tämän kert. s. 219. — ⁴⁾ Khs 20 p. kesäk. 1,124 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. tammik. 46 §. — ⁶⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 168. — ⁷⁾ Khn jsto 30 p. huhtik. 3,410 §. — ⁸⁾ Khs 4 p. heinäk. 1,192 §. — ⁹⁾ S:n 22 p. elok. 1,366 §. — ¹⁰⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 56. — ¹¹⁾ Khs 24 p. tammik. 150 §.

työttömien oleskelusta v:n 1934 joulukuussa Lapinjärvellä olevassa Lato-kartanon nuorisosiirtolassa ynnä neljän oppilaan sairaudesta siirtolalle aiheutuneiden kulujen peittämiseen sekä kaupunginhallituksen v:n 1935 käyttövaroista työttömyyden varalta yhteensä 49,626 markkaa¹⁾ helsinkiläisten siirtolaoppilaiden oleskelusta edellä mainitussa siirtolassa tammikuun 1 p:n ja syyskuun 30 p:n 1935 välisenä aikana lähetettyjen laskujen suorittamiseen.

Työnvälitystoimiston Tuusulan työsiirtolaan lähettämien miesten oleskelupäivistä siellä marraskuussa 1934 aiheutuvan laskun maksamiseksi kaupunginhallitus päätti²⁾ kehoittaa rahatoimistoa suorittamaan 1,740 markkaa edellä mainituista kaupunginvaltuuston osoittamista varoista.

Valtioneuvosto ilmoitti³⁾ heinäkuun 4 p:nä hyväksyneensä uudet nuoriso- ja työsiirtolatoiminnan ehdot ja ohjeet, jotka sisälsivät pääasiallisesti seuraavaa:

Nuorison työttömyyden torjumiseksi järjestetään sosialiministeriön alaisina a) nuorisosiirtoloita, etupäässä 16—20 vuotiaalle nuorukaisille, ja b) työsiirtoloita, etupäässä 21—25 vuotiaalle nuorille miehille; siirtolat sijaitsevat valtion tiloilla ja niihin sijoitetut työttömät suorittavat erikoisasutus- ja muita töitä, joita valtion töistä huolehtivat virastot heidän suoritettavikseen luovuttavat.

Työttömien siirtolaan lähettämisen ehtona on, että kunta suorittaa työttömien matkakulut siirtolaan sekä korvausta valtiolle kultakin työttömän siirtolassaoleskelupäivältä paikkakuntaluokituksen mukaan enintään 8 markkaa, ollen kuitenkin köyhimmat kunnat tästä velvollisuudesta vapautetut. Työtön on ennen siirtolaan lähtöään kunnan kustannuksella toimitettava lääkärin tarkastettavaksi. Siirtolaan osoitetaan vain työttömyyskortistossa ja yhteiskunnan avun tarpeessa olevia työttömiä. Sosialiministeriö määrää, mistä kunnista työttömiä siirtoloihin saa lähettää ja kuinka monta.

Nuorisosiirtolaoppilas saa työpalkaksi vapaan majoituksen, ruoan ja työvaatetuksen sekä rahallista korvausta asianomaisen ahkeruuden ja työtuloksen mukaan sekä siirtolatyöntekijä niinkään vapaan majoituksen ja ruoan sekä tarvittaessa työvaatteet ynnä rahapalkkaa työtulosten mukaan.

Naisten työtuvan ammattikurssit. Kaupunginhallitus päätti⁴⁾ hyväksyä naisten työtuvan johtokunnan suunnitelmat menoarvioineen ompelue ammattikurssien järjestämisestä 50 hengelle tammikuun 15 p:n ja huhtikuun 30 p:n väliseksi ajaksi ynnä työtupien alaostaston järjestämisestä 200 hengelle samaksi ajaksi sekä myöntää kuukausittain tapahtuvaa tilitystä vastaan käyttövaroistaan naisten opinto- ja ammattikursseja varten 83,000 markkaa ammattikursseja varten ja 287,000 markkaa työtupain alaostastoa varten. Samalla kaupunginhallitus päätti anoa sosialiministeriöltä valtionapua ammattikursseja varten, joita ei saa aloittaa ennen kuin kysymys valtionavun myöntämisestä on ratkaistu.

Sittemmin kaupunginhallitus päätti⁵⁾ antaa suostumuksensa edellä mainittujen ompelukurssien jatkamiseen enintään toukokuun loppuun saakka sekä että tarkoitusta varten saadaan käyttää myönnettyjen kurssivarain ylijäämää; kurssit olivat näet aloittaneet toimintansa vasta tammikuun 29 p:nä ja osanottajia niille oli voitu osoittaa ainoastaan $\frac{2}{3}$ suunnitelmassa mainitusta määrästä. Edelleen päätettiin, että kurssit saavat toukokuun

¹⁾ Khs 31 p. toukok. 977 §, 29 p. elok. 1,382 § ja 5 p. jouluk. 2,038 §. — ²⁾ S:n 7 p. helmik. 259 §. — ³⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,232 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. tammik. 16 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. huhtik. 699 §.

aikana toimia Katariinankadun talossa n:o 1 sikäli ja niin kauan kuin kursseille varatun huoneiston korjaukseen ei ryhdytä.

Kaupunginhallitus päätti¹⁾, että kukin kurssien osanottaja sai, sikäli kuin hän muuten täytti asetetut vaatimukset kursseilla ja niin halusi, enintään 60 markan arvosta kursseilta ostamistaan tarveaineista määrätyn ajan kuluessa valmistaa itselleen valintansa mukaan erinäisiä vaate-esineitä, joista ei veloiteta tekopalkkaa eikä voittoa.

Kaupunginhallitus päätti²⁾ hyväksyä työnvälitystoimiston johtokunnan esittämän suunnitelman työtuvan alaostaston toiminnan järjestämisestä varatyön luontoisena ja 50 työtöntä naista käsittävänä lokakuun 21 p:stä alkaen kertomusvuoden loppuun, tullen mainittu alaostasto toimimaan Suvilahdenkadun 4:ssä, sekä myöntää tarkoitukseen naisten opinto- ja ammattikursseja varten varatuista käyttövaroistaan 48,000 markkaa. Marraskuun 25 p:n ja joulukuun 31 p:n välisenä aikana päätettiin³⁾ työtuvan alaostastolla järjestää varatyötä entisten lisäksi 70:lle työttömälle naiselle, toimien osasto tällöin kahdessa 60 henkilöä käsittävässä vuorossa. Tätä naisten työtuvan alaostaston laajennettua toimintaa varten myönnettiin työtuvan johtokunnan käytettäväksi edellä mainituista varoista 32,000 markkaa.

Naisten työtuvan johtokunnan kertomus ja tilitys edellä mainituista työttömien naisten ompeluammattikursseista merkittiin tiedoksi⁴⁾.

Kotitalouslautakunnan järjestämät talouskurssit. Kaupunginhallitus päätti⁵⁾ järjestää edellisen vuoden marraskuun 5 p:n ja joulukuun 22 p:n välisenä aikana järjestettyihin talouskursseihin⁶⁾ osaaottaneille 22 henkilölle 6 viikon jatkokurssit sekä tehdä sosialiministeriölle esityksen, että kurs sien jatkamista varten myönnettäisiin tavanmukainen valtionapu. Tähän tarkoitukseen myönnettiin lautakunnan käytettäväksi kaupunginhallituksen käyttövaroista naisten opinto- ja ammattikursseja varten 18,130 markkaa ehdoin, ettei kursseja saanut aloittaa ennen kuin kysymys valtionavun myöntämisestä oli ratkaistu.

Kaupunkilähetyksen työtupa- ja kurssitoiminnan tukeminen. Kaupunginhallitus päätti⁷⁾ käyttövaroistaan naisten opinto- ja ammattikursseja varten myöntää Helsingin kaupunkilähetykselle v:ksi 1935 ammattikurs sien järjestämiseen 97,000 markan suuruisen avustuksen ja työtuvan ylläpitämistä varten 28,280 markkaa ehdoin, että näihin tarkoituksiin myönnettäisiin vastaavat avustukset valtion varoista. Avustusten saannin ehdoiksi määrättiin edelleen, että kaupunkilähetyksen oli kahdesti kuukaudessa ilmoitettava köyhäinhoitolautakunnalle työtuvassa ja ammattikursseilla työskentelevien henkilöiden nimet ja osoitteet sekä heille maksetut palkat ja muut köyhäinhoitoviraston mahdollisesti haluamat tiedot.

Yöpymismajain y. m. järjestäminen kodittomille työttömille. Kaupunginhallitus päätti käyttövaroistaan työttömyyden varalta myöntää Helsingin nuorten miesten kristilliseen yhdistykselle Fredrikinkadun 65:ssä olevan yösuojan ja sen yhteyteen järjestetyn miesten päiväkerhon ylläpitämiseksi tammi—huhtikuun aikana 23,000 markan⁸⁾ avustuksen sekä yösuojan ylläpitämiseksi ja päivätoiminnan järjestämiseksi samassa paikassa lokakuun 1 p:n ja joulukuun 31 p:n väliseksi ajaksi 28,000 markkaa⁹⁾ aikaisemmin myönnettyjä avustuksia varten määrätyn ehdoin.

¹⁾ Khs 21 p. helmik. 353 §. — ²⁾ S:n 25 p. lokak. 1,748 §. — ³⁾ S:n 21 p. marrask. 1,925 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,037 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. tammik. 17 §. — ⁶⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 176. — ⁷⁾ Khs 4 p. tammik. 18 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. helmik. 256 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. syysk. 1,534 §.

Samoista varoista myönnettiin Pelastusarmeijalle 18,000 markan ¹⁾ määräraha käytettäväksi tilitysvelvollisuuksin lämmittelytuvan ja ruokatarjoilun ylläpitämiseksi kodittomille helsinkiläisille huhtikuun 1 p:ään asti sekä 9,000 markkaa ²⁾ samaan tarkoitukseen marraskuun 15 p:n ja joulukuun 31 p:n väliseksi ajaksi.

Työttömyyskomitean avustaminen. Helsingin ammatillisen paikallisjärjestön työttömyyskomitealle myönnettiin ³⁾ kaupunginhallituksen käyttövaroista työttömyyden varalta toimitsijan ja järjestysmiehen palkkaamiseen sekä toimisto- ja kokoushuoneen vuokrain suorittamiseen 2,000 markan kuukausiavustus tammikuun 1 p:n ja maaliskuun 31 p:n väliseksi ajaksi sekä huhtikuun 1 p:n ja kesäkuun 30 p:n väliseksi ja syyskuun 1 p:n ja joulukuun 31 p:n väliseksi ajaksi 1,500 markkaa kuukaudessa.

Komitean kertomus toiminnastaan merkittiin tiedoksi ⁴⁾.

Henkisen työn tekijäin varatöihin sijoittamista varten asetettu komitea. Otsakkeessa mainitun komitean lopetettuaan toimintansa antamassaan toimintakertomuksessa tekemän ehdotuksen mukaisesti kaupunginhallitus päätti ⁵⁾, että köyhäinhoitolautakunnalle oli annettava tieto niistä henkilöistä, jotka olivat joutuneet Helsingissä puheena oleviin varatöihin.

Kaupunginhallituksen käyttövaroista työttömyyden varalta myönnettiin ⁶⁾ 300 markan määräraha henkisen työn tekijäin varatyökomitean kustannuksista kaupungin osalle tulleen osuuden laskemisessa tapahtuneen virheellisuuden oikaisemiseksi.

Henkisen työn tekijät valtion varatöissä. Merkittiin tiedoksi ⁷⁾ kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön kirjelmä, jossa tämä ilmoitti myöntäneensä määrärahan 138 työttömän henkisen työn tekijän palkkaamiseen aluksi kolmen kuukauden ajaksi erinäisiin valtion laitoksiin, pääasiallisesti Helsingin yliopistoon, sekä kehoitti työttömyyslautakuntaa neuvottelemaan työntekijäin sijoittamisesta kysymykseen tulevain virastojen kanssa antaen, sikäli kuin se haitatta kävi päinsä, asianomaisten virastojen itse valita työntekijänsä, jolloin kuitenkin oli otettava huomioon myöskin hänen avuntarpeensa.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ antaa ministeriölle sen vaatiman selvityksen siitä, kutka valtion ja kaupungin yhteisen komitean varatöihin sijoittamista henkisen työn työttömistä nauttivat Helsingissä köyhäinhoidollista kotipaikkaoikeutta, minkä ohessa hallitus käyttövaroistaan työttömyyden varalta myönsi 980 markkaa köyhäinhoitolautakunnan käytettäväksi sen laatiman selvityksen kustannuksiin.

Merkittiin tiedoksi ⁹⁾ ministeriön ilmoitukset määrärahain myöntämisestä erinäisten henkisen työn varatyöntekijäin palkkaamiseen.

Käyttövaroistaan työttömyyden varalta kaupunginhallitus osoitti ¹⁰⁾ 268,470 markkaa maksettavaksi valtiokonttoriin kaupungin osuutena valtion henkisen työn työttömille järjestämien töiden aiheuttamista kustannuksista ilmoittaen samalla ministeriölle, että alunperin vaaditun määrän, 327,564 markan, supistuminen tällä tavoin aiheutui siitä, että 85:llä ministeriön luetteloissa mainituista henkilöistä ei ollut v. 1935 kotipaikkaoikeutta köyhäinhuoltoon nähden Helsingissä, joten kaupungin ei kaupunginvaltuuston tekemän sitoumuksen ¹¹⁾ mukaan tarvinnut maksaa heidän työpäivistään.

¹⁾ Khs 7 p. helmik. 257 §. — ²⁾ S:n 17 p. lokak. 1,674 §. — ³⁾ S:n 4 p. tammik. 23 §, 28 p. maalisk. 553 § ja 5 p. syysk. 1,409 §. — ⁴⁾ S:n 3 p. lokak. 1,600 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. helmik. 263 §. — ⁶⁾ Khn jsto 16 p. huhtik. 3,380 §. — ⁷⁾ Khs 14 p. helmik. 282 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. maalisk. 450 §. — ⁹⁾ Khn jsto 5 p. maalisk. 3,240 §. — ¹⁰⁾ Khs 19 p. jouluk. 2,136 §. — ¹¹⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 57.

Henkisen työn tekijät kaupungin varatoissa. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön kehoitettua kiertokirjeessä kaupunkia järjestämään syyskuun 1 p:n 1935 ja kesäkuun 1 p:n 1936 välisenä aikana joko virastovaratöitä tai ammattikursseja työttömille henkisen työn tekijöille huomioonottaen, että ellei niin menetely, voitiin valtion järjestämien virastovaratöiden ehdoksi asettaa kunnalle velvollisuus osallistua kohtuullisella rahamäärällä niiden kustannuksiin, kaupunginhallitus päätti ¹⁾ kehoittaa kaikkia lautakuntia ilmoittamaan, oliko niillä mahdollisuuksia järjestää virastovaratöitä mainittuna aikana.

Näiden vastaukset saatuaan kaupunginhallitus päätti ²⁾ ilmoittaa ministeriölle, että kaupunki on valmis sijoittamaan 15—20 henkisen työn tekijää virastovaratöihin ehdoin, että riittävät edellytykset omaavia henkilöitä on saatavissa, sekä että kaupunginhallitus tämän ohessa suunnittelee erinäisten kurssien järjestämistä työttömille. Samalla päätettiin varatyökomitealle ilmoittaa henkisen työn tekijäin sijoittamismahdollisuuksista kaupungin virastotöihin. Lisäksi hyväksyttiin periaatteellisesti esitys kurssien järjestämisestä vielä kertomusvuonna n. 80 työttömälle henkisen työn tekijälle.

Kaupunginhallitus hyväksyi ³⁾ toimenpiteen, jolla niitä lauta- ja johtokuntia, jotka olivat ilmoittaneet voivansa järjestää virastovaratöitä, oli kehoitettu kiireimmiten kääntymään virastovaratöiden toimikunnan puoleen ja valitsemaan tarvitsemansa varatyöntekijät sekä ilmoittamaan kaupunginhallitukselle, onko sopivia henkilöitä ollut saatavissa ja mihin määrään varatyökustannukset tulevat nousemaan. Päätäten jo määritellyn varatyövoiman lisäksi ottaa kaupunginkansliaan 1 varatyöntekijän laatimaan korttirekisteriä talousarviomenoista momentittain ja 2 kirjastojärjestelytöitä varten sekä rahatoimistoon 3 varatyöntekijää verojen jäämärekisteriä ja kassatilastoa laatimaan, kaupunginhallitus samalla vahvisti varatyöntekijäin lukumäärän 20—25:ksi.

Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ oikeuttaa asianomaiset virastot toistaiseksi ennakkolta hyväksymään varatyöntekijäin viikoittain kirjoitettavat kohtuullisiksi harkitut palkkalaskut maksettaviksi hallituksen käyttövaroista työttömyyden varalta sekä tehdä lopullisen päätöksen määrärahan myöntämisestä niin hyvin palkkain kuin muidenkin varatoista johtuvien kustannusten suorittamiseen sitten kuin ilmoitukset näistä kustannuksista olivat kaikilta lautakunnilta kaupunginhallitukselle saapuneet.

Sittemmin saapuneiden ilmoitusten mukaan kustannukset nousivat yhteensä 77,094: 75 markkaan, josta tuli palkkausmenoja revisionikonttorin osalle 2,835 markkaa, rahatoimiston 8,260 markkaa, köyhäinhuoltolautakunnan 16,436: 75 markkaa, yleisten töiden lautakunnan 9,450 markkaa, puhtaanapitolaitoksen 2,550 markkaa, sairaalahallituksen 4,733 markkaa, suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan 3,250 markkaa, suomenkielisen työväenopiston johtokunnan 2,520 markkaa, satamalautakunnan 8,750 markkaa ja kaupunginkanslian 8,160 markkaa sekä muita kustannuksia köyhäinhuoltolautakunnan osalle 9,150 markkaa ja suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan osalle 1,000 markkaa, minkä suuruiset määrärahat kaupunginhallitus käyttövaroistaan työttömyyden varalta osoitti ⁵⁾ mainittujen lautakuntain ja laitosten käytettäväksi.

¹⁾ Khs 15 p. elok. 1.308 §. — ²⁾ S:n 26 p. syysk. 1.528 §. — ³⁾ S:n 10 p. lokak. 1.640 §. — ⁴⁾ S:n 25 p. lokak. 1.750 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. marrask. 1.922 §.

Myöhemmin kaupunginhallitus päätti ¹⁾ oikeuttaa virastot ja lautakunnat tarpeen vaatiessa edelleen pysyttämään palveluksessaan n. s. henkisen työn varatyöntekijät, kuitenkin enintään v:n 1936 tammikuun loppuun ollen virastojen ja lautakuntain siihen mennessä jätettävä kaupunginhallitukselle ehdotus tarpeellisen määrärahan myöntämisestä sekä siitä, oliko kyseisiä varatyöntekijöitä edelleen pidettävä toimesta ja kuinka kauan.

Kurssien järjestäminen työttömille henkisen työn tekijöille. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ asettaa toimikunnan laatimaan mitä pikimmin kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi jätettävää yksityiskohtaista ehdotusta työttömille henkisen työn tekijöille järjestettäväksi kurssiksi sekä sen jälkeen järjestämään ja valvomaan niitä.

Toimikunnan sittemmin laatiman kurssiohjelman, jonka mukaisesti lokakuun 14 p:n ja joulukuun 21 p:n välisenä aikana olisi järjestettävä kotitalouslautakunnan huollettavat talous- ja käsityökurssit 40 naiselle sekä suomenkielisen työväenopiston huollettavat konttoristikurssit yhtä monelle pääasiallisesti miespuoliselle työttömälle, tullen kaikkien omata kotipaikka-oikeus Helsingissä, kaupunginhallitus hyväksyi ³⁾ myöntäen tarkoitusta varten toimikunnan käytettäväksi käyttövaroistaan naisten opinto- ja ammattikursseja varten 62,250 markkaa sekä käyttövaroistaan miesten opinto- ja ammattikursseja varten 58,450 markkaa. Edelleen oikeutettiin toimikunta käyttämään kurssia varten kotitalouslautakunnan ja suomenkielisen työväenopiston huoneistoja sekä tarvittavia naisten työtuvan koneita.

Kumpiakin edellä mainittuja kurssia varten kaupunginhallitus oikeutti ⁴⁾ toimikunnan saamaan ennakkona kaupunginkassasta 10,000 markkaa.

Mainittujen kurssien osanottajain tehtyä tätä koskevan anomuksen kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ antaa kurssitoimikunnalle tehtäväksi laatia seuraavana talvena järjestettävien talous- ja käsityö- sekä konttoristikurssien ohjelman ynnä kustannusarvion noudattaen pääasiallisesti syksyllä toimeenpantujen kurssien muotoa ja ottaen huomioon niistä saadut kokemukset. Edelleen kaupunginhallitus päätti siirtää kysymyksen jatkokurssien järjestämisestä siksi kuin kaupunginhallitus oli saanut kertomuksen siihenastisista kurseista.

Myönnetyt eläkkeet. Kaupunginhallitus myönsi voimassa olevien eläkesääntöjen määräysten mukaisesti alla mainituille viranhaltijoille ja työntekijöille elinkautiset eläkkeet, joiden kuukausimäärät olivat seuraavat:

Virasto tai laitos, jossa eläkkeensaaja on toiminut.	Eläkkeensaaja.	Eläkkeensaajan siihenastinen virka tai toimi.	Ajankoh- ta, josta alkaen elä- ke mak- setaan.	Eläkemäärä kuukautta kohden, Smk.
Verotusvalmistelukunta	Dickström, G. ⁶⁾	Osastonjohtaja	1/7 1935	1,014
Maistraatti	Kyrklund, G. A. ⁷⁾	Kunnallisneuvosmies	1/8 1935	2,588
Ulosottolaitos	Lundell, A. E. ⁸⁾	Ulosottoapulainen	1/1 1935	1,635
Palolaitos	Leskinen, A. J. ⁹⁾	Ensimm. palomestari	1/2 1935	2,763
S:n	Järvinen, V. ¹⁰⁾	Vanhempi korpraali	1/12 1935	1,529

¹⁾ Khs 19 p. jouluk. 2,140 §. — ²⁾ S:n 3 p. lokak. 1,603 §; ks. myös tämän kert. s. 218. — ³⁾ Khs 10 p. lokak. 1,642 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. lokak. 1,681 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. jouluk. 2,174 §. — ⁶⁾ Khs jsto 4 p. kesäk. 3,522 §. — ⁷⁾ S:n 25 p. kesäk. 3,594 §. — ⁸⁾ S:n 29 p. tammik. 3,130 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. tammik. 3,035 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. marrask. 3,907 §.

Virasto tai laitos, jossa eläkkeensaaja on toiminut.	Eläkkeensaaja.	Eläkkeensaajan siihenastinen virka tai toimi.	Ajankoh- ta, josta alkaan elä- ke mak- setaan.	Eläkemäärä kuukautta kohden, Smk.
Sairaaloihin kuulumaton lääkäri-, sairaanhoito- ja terveydenhoitohenkilökunta S:n	Sjöblom, H. W. ¹⁾	Kaitsija	1/1 1935	1,173
S:n	Karlsson, E. ²⁾	Lysoolipuhastaan- pitäjä	1/1 1935	534
S:n	Pesonen, I. ³⁾	Makkaratehtaiden valvoja	1/11 1935	642
Marian sairaala	Anthoni, E. V. ⁴⁾	Osastonhoitajatar	1/1 1935	1,425
Kivelän sairaala	Förbom, H. E. ⁵⁾	»	1/3 1935	1,218
S:n	Sjöberg, E. A. ⁶⁾	Alihoitajatar	1/11 1935	1,203
Nikkilän sairaala	Noso, N. ⁷⁾	Hoitaja	1/6 1935	1,425
S:n	Rosenberg, R. ⁸⁾	Yövärtija	1/2 1935	493
Tuberkuloosisairaala	Pylkkänen, A. L. ⁹⁾	Osastonhoitajatar	1/6 1935	1,354
S:n	Reiman, H. ¹⁰⁾	Alihoitajatar	1/9 1934	767
S:n	Kortelainen, E. V. ¹¹⁾	Keittäjä	1/1 1935	635
Sairaanhoitajatar koulu	Neuman-Rahn, K. ¹²⁾	Valmistavan koulun johtajatar	1/6 1935	1,785
Köyhäinhuoltolautakunnan kansliat	Soldan, S. ¹³⁾	Apulaiskanslianhoitaja	1/9 1935	725
S:n	Lyytikäinen, O. ¹⁴⁾	Diakonissa	1/12 1935	1,097
Kunnalliskoti	Jansson, M. ¹⁵⁾	Osastonhoitajatar	1/8 1935	1,425
Lastensuojelulautakunta	Lindén, E. O. ¹⁶⁾	Lastenhuoltolaitosten lääkäri	1/1 1936	1,785
Suomenkieliset kansakoulut	Pesonen, M. ¹⁷⁾	Tarkastaja	1/9 1935	2,870
S:n	Pesonen, E. I. ¹⁸⁾	Kanslia-apulainen	1/1 1936	539
S:n	Hymander, S. ¹⁹⁾	Opettaja	1/7 1935 ²⁰⁾	1,726
S:n	Ikonen, O. ²¹⁾	»	1/8 1935 ²⁰⁾	1,529
S:n	von Konow, A. ²²⁾	»	1/3 1935 ²⁰⁾	1,785
S:n	Leino, J. ²³⁾	»	1/3 1935 ²⁰⁾	1,935
S:n	Lindeqvist, H. ²⁴⁾	»	1/8 1935 ²⁰⁾	1,529
S:n	Molander, M. K. ²⁵⁾	»	1/11 1935 ²⁰⁾	1,529
S:n	Nikander, A. ²⁶⁾	»	1/3 1935 ²⁰⁾	1,092
S:n	Nyman, H. ²⁷⁾	Vahtimestari	1/12 1935	1,031
Ruotsinkieliset kansakoulut	Granholm, I. J. ²⁸⁾	Opettaja	1/2 1935 ²⁰⁾	1,449
S:n	Granberg, E. S. ²⁹⁾	Siiwooja	1/6 1935	167
Suomenkielinen työväen- opisto	Tammilehto, T. ³⁰⁾	Lämmittäjä-talonmies	1/10 1935	1,311
Valmistava tyttöjen am- mattikoulu	Bremer, E. ³¹⁾	Opettaja	1/4 1935	1,785

¹⁾ Khn jsto 29 p. tammik. 3,131 §. — ²⁾ S:n 15 p. tammik. 3,068 §. — ³⁾ S:n 31 p. jouluk. 4,028 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. tammik. 3,008 §. — ⁵⁾ S:n 12 p. helmik. 3,190 §. — ⁶⁾ S:n 5 p. marrask. 3,879 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. kesäk. 3,521 §. — ⁸⁾ S:n 12 p. helmik. 3,189 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. huhtik. 3,359 §. — ¹⁰⁾ Khs 24 p. tammik. 168 § ja khn jsto 29 p. tammik. 3,142 §; eläke oli vähennettävä eläkkeensaajalle kaupungin palveluksesta mahdollisesti suoritettavan kuukausipalkan määrältä. — ¹¹⁾ Khn jsto 2 p. tammik. 3,009 §. — ¹²⁾ S:n 12 p. maalisk. 3,255 §. — ¹³⁾ S:n 29 p. tammik. 3,141 §. — ¹⁴⁾ S:n 12 p. marrask. 3,895 §. — ¹⁵⁾ S:n 14 p. toukok. 3,454 §. — ¹⁶⁾ S:n 31 p. jouluk. 4,026 §. — ¹⁷⁾ S:n 28 p. toukok. 3,505 §. — ¹⁸⁾ S:n 31 p. jouluk. 4,029 §. — ¹⁹⁾ S:n 3 p. syysk. 3,739 §. — ²⁰⁾ Tästä määrästä oli kuitenkin vähennettävä asianomaiselle valtionvaroista myönnetty eläke. — ²¹⁾ Khn jsto 25 p. kesäk. 3,593 §. — ²²⁾ S:n 16 p. huhtik. 3,377 §. — ²³⁾ S:n 12 p. helmik. 3,188 §. — ²⁴⁾ S:n 2 p. heinäk. 3,620 §. — ²⁵⁾ S:n 5 p. marrask. 3,880 §. — ²⁶⁾ S:n 14 p. toukok. 3,451 §. — ²⁷⁾ S:n 5 p. marrask. 3,881 §. — ²⁸⁾ S:n 12 p. maalisk. 3,256 §. — ²⁹⁾ S:n 12 p. maalisk. 3,257 §. — ³⁰⁾ S:n 22 p. lokak. 3,860 §. — ³¹⁾ S:n 5 p. maalisk. 3,238 §.

Virasto tai laitos, jossa eläkkeensaaja on toiminut.	Eläkkeensaaja.	Eläkkeensaajan siihenastinen virka tai toimi.	Ajankoh- ta, josta alkaen elä- ke makse- taan.	Eläkemäärä kuukautta kohden, Smk.
Lastentarhat	Warheenmaa, S. ¹⁾	Tarkastaja	1/1 1936	1,774
S:n	Eklund, K. ²⁾	Opettaja	1/9 1935	1,020
Kaupunginorkesteri	Fohström, O. ³⁾	Solisti	1/9 1935	2,049
S:n	Ek, E. V. ⁴⁾	Vahtimestari	1/9 1935	629
Kiinteistötoimisto	Lydman, G. I. ⁵⁾	V. t. halli- ja torikau- pan valvoja	1/5 1935	954
S:n	Willberg, K. V. ⁶⁾	Hallivartija	1/6 1935	1,311
S:n	Sommardahl, E. W. ⁷⁾	Siltavartija	1/9 1934	673
S:n	Nieminen, J. ⁸⁾	Muonamies	1/11 1935	296
S:n	Nordfors, A. ⁹⁾	»	1/11 1935	284
S:n	Pajunen, K. N. ¹⁰⁾	»	1/11 1935	417
Rakennustoimisto	Nyman, K. G. ¹¹⁾	Rakennusmestari	1/12 1934	942
S:n	Silander, F. ¹²⁾	Viilaaja	1/4 1935	862
S:n	Ahtila, K. ¹³⁾	Työntekijä	29/11 1935	356
S:n	Järvinen, A. ¹⁴⁾	»	25/5 1935	684
S:n	Kataja, R. A. ¹⁵⁾	»	15/4 1935	916
S:n	Kopponen, P. ¹⁶⁾	»	1/12 1935	492
S:n	Korhonen, J. P. ¹⁷⁾	»	26/7 1935	512
S:n	Kuosmanen, K. H. ¹⁸⁾	»	1/6 1935	528
S:n	Lehtonen, R. ¹⁹⁾	»	23/2 1934	375
S:n	Nieminen, T. ²⁰⁾	»	16/2 1935	630
S:n	Olin, A. A. ²¹⁾	»	1/1 1936	1,041
S:n	Paakki, M. ²²⁾	»	21/9 1935	350
S:n	Pohjanvuori, J. ²³⁾	»	8/5 1935	537
S:n	Salminen, A. ²⁴⁾	»	16/13 1934	483
Puhtaanapitolaitos	Kirjonen, A. ²⁵⁾	Toimitsija	1/1 1935	306
S:n	Haapanen, J. N. ²⁶⁾	Työntekijä	16/3 1935	714
S:n	Salminen, J. V. ²⁷⁾	»	16/12 1934	628
Satamahallintotoimisto	Sandberg, A. ²⁸⁾	Vaakavahtimestari	1/3 1935	1,003
S:n	Laurent, H. L. ²⁹⁾	Vaakamestari	1/10 1935	962
Keskuskeittola	Estlander, C. G. ³⁰⁾	Toimitusjohtaja	1/7 1935	1,243
S:n	Lindfors, A. V. ³¹⁾	Emännöitsijä	1/7 1935	859
S:n	Ailio, S. ³²⁾	Kassanhoitaja	1/9 1935	424
Teknilliset laitokset	Wiberg, G. A. ³³⁾	Levyseppä	1/9 1935	850
S:n	Elgström, G. A. ³⁴⁾	Sifoninpumppaaja	1/9 1935	474
S:n	Johansson, O. E. ³⁵⁾	Putkityöntekijä	1/1 1935	920
S:n	Rautio, S. S. ³⁵⁾	Koneenkäyttäjä	1/1 1936	1,785

¹⁾ Kkn jsto 31 p. jouluk. 4,025 — ²⁾ S:n 13 p. elok. 3,708 §. — ³⁾ S:n 13 p. elok. 3,709 §. — ⁴⁾ S:n 25 p. huhtik. 3,392 §. — ⁵⁾ S:n 30 p. huhtik. 3,408 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. toukok. 3,430 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. huhtik. 3,323 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. jouluk. 3,943 §. — ⁹⁾ S:n 3 p. jouluk. 3,945 §. — ¹⁰⁾ S:n 3 p. jouluk. 3,944 §. — ¹¹⁾ S:n 22 p. tammik. 3,107 §. — ¹²⁾ S:n 19 p. maalisk. 3,290 §. — ¹³⁾ S:n 31 p. jouluk. 4,027 §. — ¹⁴⁾ S:n 21 p. toukok. 3,475 §. — ¹⁵⁾ S:n 26 p. maalisk. 3,303 §. — ¹⁶⁾ S:n 5 p. marrask. 3,878 §. — ¹⁷⁾ S:n 8 p. lokak. 3,820 §. — ¹⁸⁾ S:n 9 p. huhtik. 3,360 § ja 21 p. toukok. 3,477 §. — ¹⁹⁾ S:n 2 p. tammik. 3,010 §. — ²⁰⁾ S:n 26 p. maalisk. 3,304 §. — ²¹⁾ S:n 3 p. jouluk. 3,942 §. — ²²⁾ S:n 8 p. lokak. 3,821 §. — ²³⁾ S:n 21 p. toukok. 3,476 §. — ²⁴⁾ S:n 26 p. helmik. 3,227 §. — ²⁵⁾ S:n 26 p. maalisk. 3,305 §. — ²⁶⁾ S:n 14 p. toukok. 3,450 §. — ²⁷⁾ S:n 2 p. tammik. 3,011 §. — ²⁸⁾ S:n 29 p. tammik. 3,129 §. — ²⁹⁾ S:n 12 p. marrask. 3,896 §. — ³⁰⁾ S:n 14 p. toukok. 3,452 ja 3,453 § sekä 28 p. toukok. 3,506 §. — ³¹⁾ S:n 17 p. syysk. 3,768 §. — ³²⁾ S:n 10 p. syysk. 3,749 §. — ³³⁾ S:n 12 p. marrask. 3,894 §. — ³⁴⁾ S:n 8 p. tammik. 3,036 §. — ³⁵⁾ S:n 22 p. lokak. 3,859 §.

Kaupunginhallituksen evättyä kivityöntekijä G. A. Vartiaisen eläkeanomuksen hän oli päätöksestä valittanut ensin Uudenmaan läänin maaherralle ja sitten korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Asiasta vaaditussa lausunnossaan kaupunginhallitus selitti ¹⁾, että eläkeanomus oli evätty riittämättömän palvelusajan perusteella.

Hautausavul. Hautausapua myönnettiin alla mainitut määrät talousarvioon tätä tarkoitusta varten merkitystä määrärahasta, joissakin tapauksissa edellisen vuoden vastaavalta tililtä, seuraavien henkilöiden kuolinpesille:

	Smk.
Reviisori B. A. Hellmerin ²⁾	5,900: —
Rahatoimiston toimistoapulaisen G. L. C. Frödingin ³⁾	2,270: —
Eläkkeellä olleen rahatoimiston toimistoapulaisen M. Poppiuksen ⁴⁾	1,500: —
Tilastotoimiston laskuapulaisen H. M. Zimmermannin ⁵⁾	2,270: —
Verotusvalmistelukunnan vahtimestarinapulaisen M. Sandströmin ⁶⁾	1,890: —
Maistraatinsihteerin ja ensimmä. julkisen notaarin F. A. Hasselblattin ⁷⁾	18,629: —
Eläkkeellä olleen toisen julkisen notaarin W. W. Toppeliuksen ⁸⁾ ..	2,778: —
Ulosottolaitoksen kassa-apulaisen E. Thorsin ⁹⁾	1,870: —
Ulosottolaitoksen konttoriapulaisen E. Chydeniuksen ¹⁰⁾	1,685: —
Ulosottolaitoksen ulosottoapulaisen R. W. Ekholmin ¹¹⁾	2,730: —
Raastuvanoikeuden puhtaaksikirjoittajan N. Blåfieldin ¹²⁾	1,870: —
Palolaitoksen korpraalin H. G. Hannulan ¹³⁾	2,730: —
Terveydenhoitolautakunnan siivoojan I. E. Hallan ¹⁴⁾	1,500: —
Aluelääkäri R. Forsiuksen ¹⁵⁾	3,305: —
Eläkkeellä olleen aluelääkärin E. Kuhlefeltin ¹⁶⁾	1,500: —
Asuntotarkastaja K. Wasastjernan ¹⁷⁾	5,900: —
Kouluhammaslääkärin kouluhammaslääkärin H. Blumenthalin ¹⁸⁾	2,520: —
Kulkutautisairaalan ylilääkärin ja johtajan H. V. von Willebrandin ¹⁹⁾	8,280: —
Nikkilän sairaalan suutarin A. Rouhialaisen ²⁰⁾	1,890: —
Nikkilän sairaalan pesijän M. G. Virtasen ²¹⁾	1,500: —
Eläkkeellä olleen Nikkilän sairaalan sairaanhoitajattaren A. E. Eklundin ²²⁾	1,500: —
Eläkkeellä olleen Nikkilän sairaalan pesulan johtajattaren A. Idströmin ²³⁾	1,500: —
Eläkkeellä olleen tuberkuloosisairaalan sairaanhoitajattaren E. M. Anttosen ²⁴⁾	1,500: —
Köyhäinhoitoviraston kirjuriapulaisen R. Flodinin ²⁵⁾	1,500: —
Köyhäinhoitoviraston kirjuriapulaisen G. Halenin ²⁶⁾	1,500: —

¹⁾ Khn jsto 8 p. tammik. 3,044§ ja 5 p. helmik. 3,160 §.—²⁾ S:n 17 p. syysk. 3,772 §.—³⁾ S:n 7 p. toukok. 3,435 §.—⁴⁾ S:n 19 p. helmik. 3,214 §.—⁵⁾ S:n 15 p. lokak. 3,850 §.—⁶⁾ S:n 15 p. lokak. 3,848 §.—⁷⁾ S:n 26 p. marrask. 3,926 §.—⁸⁾ S:n 15 p. tammik. 3,069 §.—⁹⁾ S:n 10 p. syysk. 3,753 §.—¹⁰⁾ S:n 19 p. maalisk. 3,293 §.—¹¹⁾ S:n 12 p. maalisk. 3,258 §.—¹²⁾ S:n 15 p. lokak. 3,847 §.—¹³⁾ S:n 17 p. jouluk. 3,990 §.—¹⁴⁾ S:n 26 p. marrask. 3,924 §.—¹⁵⁾ S:n 12 p. marrask. 3,899 §.—¹⁶⁾ S:n 24 p. syysk. 3,790 §.—¹⁷⁾ S:n 24 p. toukok. 3,480 §.—¹⁸⁾ S:n 29 p. lokak. 3,868 §.—¹⁹⁾ S:n 23 p. jouluk. 4,017 §.—²⁰⁾ S:n 24 p. syysk. 3,788 §.—²¹⁾ S:n 7 p. toukok. 3,434 §.—²²⁾ S:n 17 p. jouluk. 3,989 §.—²³⁾ S:n 19 p. helmik. 3,212 §.—²⁴⁾ S:n 24 p. syysk. 3,789 §.—²⁵⁾ S:n 9 p. heinäk. 3,644 §.—²⁶⁾ S:n 4 p. kesäk. 3,525 §.

	S nk.
Kunnalliskodin koneenkäyttäjän D. A. Heinosen ¹⁾	3,305: —
Kunnalliskodin sianhoitajan R. Simolan ²⁾	1,500: —
Työlaitosten myyntiäitän hoitajan J. Pärssisen ³⁾	2,500: —
Bengtsårin koulukodin johtajan J. Hj. Ekholmin ⁴⁾	5,375: —
Eläkkeellä olleen suomenkielisten kansakoulujen opettajan H. M. F. Genetzin ⁵⁾	1,500: —
Ruotsinkielisten kansakoulujen kanslia-apulaisen A. Wich- mannin ⁶⁾	2,055: —
Eläkkeellä olleiden ruotsinkielisten kansakoulujen opettajien I. M. B. Brotheruksen ⁷⁾	1,500: —
F. S. Rosqvistin ⁸⁾	1,529: —
Eläkkeellä olleen ruotsinkielisten kansakoulujen opettajan U. J. Wendellin ⁹⁾	1,935: —
Eläkkeellä olleen yleisen ammattilaiskoulun opettajan F. A. Calamniuksen ¹⁰⁾	1,785: —
Kaupunginkirjaston Merimiehenkadun lukusalin valvojan E. F. Willmanin ¹¹⁾	1,500: —
Kiinteistöimiston hallivartijan K. V. Willbergin ¹²⁾	1,500: —
Rakennustoimiston varastokirjanpitäjän J. Mellinin ¹³⁾	2,960: —
Rakennustoimiston rakennusmestarin M. J. Hillin ¹⁴⁾	3,500: —
Eläkkeellä olleen rakennustoimiston rakennusmestarin K. Nur- misen ¹⁵⁾	1,744: —
Eläkkeellä olleen rakennustoimiston työnjohtajan O. F. He- linin ¹⁶⁾	1,500: —
Eläkkeellä olleen rakennustoimiston yövärtijan A. Waseniuk- sen ¹⁷⁾	1,500: —
Eläkkeellä olleen rakennustoimiston sukeltajan O. Ylösen ¹⁸⁾ ..	1,500: —
Eläkkeellä olleen rakennustoimiston kirvesmiehen A. Blom- qvistin ¹⁹⁾	1,500: —
Eläkkeellä olleiden rakennustoimiston työntekijäin	
H. R. Borgin ²⁰⁾	1,500: —
K. J. Böhlingin ²¹⁾	1,500: —
V. Hermanssonin ²²⁾	1,500: —
O. Hildénin ²³⁾	1,500: —
J. R. Johanssonin ²⁴⁾	1,500: —
V. V. Koivun ²⁵⁾	1,500: —
J. V. Laakkosen ²⁶⁾	1,500: —
J. Pohjanvuoren ²⁷⁾	1,500: —
J. V. Puhtilan ²⁸⁾	1,500: —
F. F. Rosbäckin ²⁹⁾	1,500: —

¹⁾ Khn jsto 16 p. huhtik. 3,378 §. — ²⁾ S:n 18 p. kesäk. 3,578 §. — ³⁾ S:n 2 p. tammik. 3,014 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. marrask. 3,925 §. — ⁵⁾ S:n 25 p. huhtik. 3,394 §. — ⁶⁾ S:n 31 p. jouluk. 4,031 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. tammik. 3,132 §. — ⁸⁾ S:n 25 p. huhtik. 3,393 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. syysk. 3,752 §. — ¹⁰⁾ S:n 21 p. toukok. 3,478 §. — ¹¹⁾ S:n 22 p. tammik. 3,098 §. — ¹²⁾ S:n 3 p. jouluk. 3,947 §. — ¹³⁾ S:n 20 p. elok. 3,729 §. — ¹⁴⁾ S:n 17 p. jouluk. 3,992 §. — ¹⁵⁾ S:n 27 p. elok. 3,726 a §. — ¹⁶⁾ S:n 19 p. helmik. 3,209 §. — ¹⁷⁾ S:n 31 p. jouluk. 4,032 §. — ¹⁸⁾ S:n 25 p. kesäk. 3,603 §. — ¹⁹⁾ S:n 3 p. syysk. 3,741 §. — ²⁰⁾ S:n 19 p. helmik. 3,210 §. — ²¹⁾ S:n 25 p. kesäk. 3,602 §. — ²²⁾ S:n 25 p. heinäk. 3,666 §. — ²³⁾ S:n 29 p. tammik. 3,133 §. — ²⁴⁾ S:n 30 p. huhtik. 3,409 §. — ²⁵⁾ S:n 17 p. jouluk. 3,988 §. — ²⁶⁾ S:n 25 p. kesäk. 3,601 §. — ²⁷⁾ S:n 25 p. heinäk. 3,665 §. — ²⁸⁾ S:n 5 p. marrask. 3,884 §. — ²⁹⁾ S:n 22 p. tammik. 3,099 §.

	Smk.
Eläkkeellä olleiden puhtaanapitolaitoksen työntekijäin	
A. Michelssonin ¹⁾	1,500: —
R. A. Sköldin ²⁾	1,500: —
Vesijohtolaitoksen mittarinlukijan E. W. Holmströmin ³⁾	2,055: —
Eläkkeellä olleen kaasulaitoksen kamreerin O. A. Melleniuk- sen ⁴⁾	2,665: —
Kaasulaitoksen apulaiskirjanpitäjän S. M. Åbergin ⁵⁾	2,270: —
Eläkkeellä olleen kaasulaitoksen työntekijän G. A. Elgströmin ⁶⁾	1,500: —
Sähkölaitoksen mittarinlukijan H. Westerlundin ⁷⁾	1,890: —
Sähkölaitoksen mittarinlukijan O. F. Wickströmin ⁸⁾	2,270: —
Sähkölaitoksen koneenkäyttäjän A. Kerälän ⁹⁾	3,305: —
Eläkkeellä olleen teknillisten laitosten konemestarin K. Lappa- laisen ¹⁰⁾	1,643: —
Teknillisten laitosten muurarin H. Saariston ¹¹⁾	1,500: —
Eläkkeellä olleen teknillisten laitosten työntekijän G. V. Koleh- maisen ¹²⁾	1,500: —
Eläkkeellä olleen rahastaja J. F. Bollströmin ¹³⁾	1,500: —
Eläkkeellä olleen keittäjä K. E. I. Borgströmin ¹⁴⁾	1,500: —
Eläkkeellä olleen vahtimestari J. G. Frimanin ¹⁵⁾	1,500: —
Eläkkeellä olleen johtajatar A. Hofströmin ¹⁶⁾	1,500: —
Eläkkeellä olleen rakennusmestari T. Nousiaisen ¹⁷⁾	1,975: —
Tarkastaja A. A. Snellmanin ¹⁸⁾	2,100: —
Satamajäänsärkijä Herculeksen päällikön G. A. Wahlmanin ¹⁹⁾	3,200: —
Eläkkeellä olleen varastonhoitaja A. A. Vimanin ²⁰⁾	1,500: —

Tapaturmaisesti surmansa saaneiden palokorpraali A. Järvisen ja vanhemman palomiehen J. Järvisen hautauskulujen korvaamiseksi kaupunginhallitus myönsi ²¹⁾ 12,000 markkaa yleisistä käyttövaroistaan.

Yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustaminen. Valiokunta, jonka kaupunginhallitus oli asettanut jakamaan menosääntöön merkittyä yleishyödyllisten yritysten ja laitosten sekä hyväntekeväisyysyhdistysten avustusrahaa, ilmoitti lähettämässään mietinnössä, että avustuksia, mikäli haluttu määrä oli hallituksen toimesta ²²⁾ julkaistun kuulutuksen johdosta saapuneissa anomuksissa mainittu, oli anottu 975,600 markkaa, jota vastoin käytettävänä oleva määrä oli ainoastaan 300,000 markkaa. Kuten edellisinkin vuosina oli valiokunta nytkin avustusten jakoehdotuksessaan asettanut etusijalle lasten hyväksi toimivat yritykset ja laitokset.

Hyväksyen valiokunnan ehdotukset eräin muutoksin kaupunginhallitus päätti ²³⁾ myöntää seuraaville yhdistyksille ja laitoksille alla mainitut apurahat:

	Smk.
Helsingfors svenska folkhögskola nimisen opiston toimikunnalle	4,000: —
Helsingin ruotsinkielisten kansakoulujen nuoriso- ja raittius- liitolle Fylgialle	3,000: —

¹⁾ Khn jsto 3 p. lokak. 3,802 §. — ²⁾ S:n 14 p. toukok. 3,456 §. — ³⁾ S:n 9 p. huhtik. 3,363 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. jouluk. 3,991 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. heinäk. 3,655 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. jouluk. 3,948 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. marrask. 3,898 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. syysk. 3,771 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. huhtik. 3,362 §. — ¹⁰⁾ S:n 26 p. maalisk. 3,307 §. — ¹¹⁾ S:n 25 p. heinäk. 3,667 §. — ¹²⁾ S:n 18 p. kesäk. 3,577 §. — ¹³⁾ S:n 8 p. lokak. 3,822 §. — ¹⁴⁾ S:n 7 p. toukok. 3,436 §. — ¹⁵⁾ S:n 16 p. huhtik. 3,379 §. — ¹⁶⁾ S:n 19 p. helmik. 3,213 §. — ¹⁷⁾ S:n 15 p. lokak. 3,849 §. — ¹⁸⁾ S:n 21 p. toukok. 3,479 §. — ¹⁹⁾ S:n 8 p. lokak. 3,823 §. — ²⁰⁾ S:n 19 p. helmik. 3,211 § ja 17 p. jouluk. 3,987 §. — ²¹⁾ Khs 14 p. maalisk. 468 §. — ²²⁾ S:n 11 p. tammik. 39 §. — ²³⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,109 §.

	Smk.
Helsingin Toivonliiton toimikunnalle suomenkielisissä kansakouluissa suoritettavan toivonliittotyön tukemiseen ¹⁾ ..	4,500: —
Yhdistykselle Taidetta kouluihin	3,000: —
Helsingin työväen sivistystoimikunnalle opintokerhotohtorin Helsingin nuorten miesten kristilliselle yhdistykselle alaikäisten katumyyjien toiminnan järjestämiseksi sekä joutilaiden poikain työnvälitystoimistoa ja kesäleiriä varten ..	4,500: —
Helsingin nuorten naisten kristilliselle yhdistykselle kasvatussosiaaliseen toimintaan ja yhdistyksen työkodin ylläpitoon	6,000: —
Svenska kristliga föreningen av unga män nimiselle yhdistykselle kasvatussosiaalisen työn ja vähävaraisten poikain kesävirikistystoiminnan tukemiseen	21,000: —
Sörnäisten nuorten miesten kristilliselle yhdistykselle poikakerhon ylläpitämiseksi Sörnäisten, Vallilan ja Toukolan kaupunginosissa	3,000: —
Pasilan nuorten miesten kristilliselle yhdistykselle nuoriso- ja poikatyön tukemiseen	3,000: —
Käpylän nuorten miesten kristilliselle yhdistykselle nuoriso- ja poikatyön tukemiseen	1,500: —
Helsingin poikakotiyhdistykselle poikakodin ylläpitoon	2,500: —
Sairaanhoidattarille H. Kivimäelle ja T. Sainiolle heidän Leppävaarassa olevan pientenlastenkotinsa ylläpitoon ..	11,000: —
Caritas kesäsiirtolan hallitukselle siirtolan ylläpitoon	7,000: —
Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton Helsingin osastolle Lastenlinnan neuvonta-aseman avustamiseksi	2,500: —
Helsingin kaupunkilähetykselle lasten ja nuorison huoltotoiminnan hyväksi	14,000: —
Neiti E. Puhakalle hänen ylläpitämänsä pientenlastenkodin avustamiseksi	20,000: —
Teollisuusseutujen evankelioimiselle Kalliolan poika- ja tyttökerhotohtorin kannattamiseksi	7,000: —
Bethel nimisen lastenkodin ylläpitoon	10,000: —
Suomen sairaanhoidattariliitolle kotisairaana- ja terveydenhoidon keskuksen ylläpitoon	4,000: —
Suomen sokeain hierojain yhdistykselle hieroma- ja fysikaalisen hoitolaitoksen tukemiseen	5,000: —
Sokeain keskusliitolle	22,500: —
Helsingin sokeat nimiselle yhdistykselle sen työtoiminnan tukemiseksi ja myymälän vuokraan	15,000: —
Pelastusarmeijalle Väinölän turvakotia ja slummikeskusta varten	14,000: —
Helsingin taloustyöntekijäin yhdistykselle taloustyöntekijäkodin ylläpitoon ja Siuntiossa sijaitsevan lepokodin avustamiseen	8,000: —
Helsingin valkonauhayhdistykselle naisten yökodin ylläpitoon	11,000: —
Keski-Helsingin valkonauhayhdistykselle naisten yökodin ylläpitoon	5,000: —
Helsingin Mariayhdistykselle iäkkäiden kotiapulaisten kodin ylläpitoon	1,500: —
Helsingin Mariayhdistykselle iäkkäiden kotiapulaisten kodin ylläpitoon	3,000: —

¹⁾ Määräraha myönnettiin kokonaisuudessaan jo helmikuun 28 p:nä.

Suomen merimieslähetyksseuralle satamälähetyksen tukemiseen Helsingissä	Smk. 6,000: —
Helsingin kuuromykkäyhdistykselle kuuromykkäin keskuudessa harjoitettavan kansansivistystyön edistämiseksi ..	4,000: —
Heikkokuuloisten suojaamisyhdistykselle	2,500: —
Kallioniemen kesäkodin kannatusyhdistykselle varattomien äitien ja lasten kesävirikistykseen edistämiseksi	14,000: —
Helsingin suomalaiselle Marttayhdistykselle kodinhoito-, keittö- y. m. kurssien avustamiseen	4,000: —
Helsingfors svenska Marthaförening nimiselle yhdistykselle kodinhoitokursseja varten	2,500: —
Suomen työväen arkistolle	4,000: —
Kirjoja sokeille nimiselle yhdistykselle	5,000: —
Brage yhdistykselle leikkeletoesta varten	4,000: —
Sivistysjärjestöjen kansankonservatoriolle	11,000: —
Helsingin ruotsalaiselle partiopiirille	1,000: —
Helsingin sosialidemokraattiselle nuorisoyhdistykselle sen kesävirikistys- ja siirtolatoiminnan tukemiseen	3,000: —
Raittiusyhdistys Kilvelle	3,000: —
Sosialidemokraattiselle raittiusyhdistykselle Riennolle	2,000: —
Helsingin sosialidemokraattiselle raittiusaluejärjestölle raittiusvalistustyöhön	1,500: —
Nouseva voima nimiselle lasten raittiusosastolle	1,500: —
Alli Tryggs minneloosille	1,000: —
Raittiusyhdistys Koitolle	3,500: —
Raittiuskerho Imatralle	500: —
Helsingin raittiusseuralle	2,500: —
Vallilan sosialidemokraattiselle lasten raittiusosastolle Oraalle	1,000: —
Suomen opiskelevan nuorison raittiusliitolle	1,000: —
Helsingin raittiusseurojen keskuustoimikunnalle	1,500: —
Helsingfors nykterhetsvänner nimiselle yhdistykselle	1,500: —
Helsingin työväen matkailuyhdistykselle	2,000: —
<hr/> Yhteensä 300,000: —	

Edelleen päätettiin:

että avustuksensaajat oli varain asianmukaisen käytön suhteen alistettava sellaiseen valvontaan, joka säädetään kaupunginvaltuuston marraskuun 25 p:nä 1913 vahvistamissa, kaupungille tulevain juovutusjuomavoittovarain käytössä noudatettavaa menettelyä koskevissa säännöissä, niin että:

Helsingfors svenska folkhögskola nimisen opiston toimikunta ja Helsingin ruotsinkielisten kansakoulujen nuoriso- ja raittiusliitto Fylgia olivat ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan alaiset;

Helsingin Toivonliiton toimikunta ja yhdistys Taidetta kouluihin suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan alaiset;

Helsingin työväen sivistystoimikunta ja Vallilan sosialidemokraattinen nuorisoyhdistys suomenkielisen työväenopiston johtokunnan alaiset;

Helsingin nuorten miesten kristillinen yhdistys, Helsingin nuorten naisten kristillinen yhdistys, Svenska kristliga föreningen av unga män niminen yhdistys, Sörnäisten nuorten miesten kristillinen yhdistys, Käpylän nuorten miesten kristillinen yhdistys, Helsingin poikakotiyhdistys, sairaanhoitajattaret H. Kivimäki ja T. Sainio Leppävaarassa olevan pien-

tenlastenkotinsa puolesta, Caritas kesäsiirtolan hallitus, kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton Helsingin osasto, Helsingin kaupunkilähetys, neiti E. Puhakka ylläpitämänsä pientenlastenkodin puolesta, Teollisuusseutujen evankelioimiseseura ja Bethel niminen lastenkoti lastensuojelulautakunnan alaiset;

Suomen sairaanhoitajatarliitto terveydenhoitolautakunnan alainen;

Suomen sokeain hierojain yhdistys, Sokeain keskusliitto, Helsingin sokeat niminen yhdistys, Pelastusarmeija, Helsingin taloustyöntekijäin yhdistys, Helsingin valkonauhayhdistys, Keski-Helsingin valkonauhayhdistys, Helsingin Mariayhdistys, Suomen merimieslähetysseura, Helsingin kuuromykkäyhdistys, Heikkokuuloisten suojaamisyhdistys ja Kallioniemen kesäkodin kannatusyhdistys köyhäinhoitolautakunnan alaiset;

Helsingin suomalainen Marttayhdistys ja Helsingfors svenska Marthaförening niminen yhdistys kotitalouslautakunnan alaiset;

Suomen työvään arkisto, yhdistys Kirjoja sokeille ja Brage yhdistys kaupunginkirjaston johtokunnan alaiset;

Sivistysjärjestöjen kansankonservatorio musiikkilautakunnan alainen;

Helsingin ruotsalainen partiopiiri urheilulautakunnan alainen; ja Helsingin sosialidemokraattinen nuorisoyhdistys, raittiusyhdistys Kilpi, sosialidemokraattinen raittiusyhdistys Riento, Helsingin sosialidemokraattinen raittiusaluejärjestö, lasten raittiusosasto Nouseva voima, Alli Tryggs minneloosi, raittiusyhdistys Koitto, raittiuskerho Imatra, Helsingin raittiusseura, Vallilan sosialidemokraattinen lasten raittiusosasto Oras, Suomen opiskelevan nuorison raittiusliitto, Helsingin raittiusseurojen keskusostomikunta, Helsingfors nykterhetsvännen niminen yhdistys ja Helsingin työvään matkailuyhdistys sosioli- ja opetusasiain johtajan alaiset;

että mainitut lauta- ja johtokunnat olivat velvolliset v:n 1936 helmikuun kuluessa antamaan kaupunginhallitukselle selonteon puheena olevan valvontatyön suorittamisesta ja toimenpiteistään sen yhteydessä;

määrätä lisäehdoiksi, että kaikkien avustuksensaajain, jotka saamatta vastaavaa korvausta antoivat tarvitseville henkilöille apua, samalla kuin niiden soveltuviin kohdin oli tehtävä ero täällä kotipaikkaoikeutta nauttivien ja muiden täällä oleskelevien henkilöiden välillä, tuli jokaisessa eri tapauksessa köyhäinhoitolautakunnan rekisteritoimistosta hankkia tarkka tieto avustuksenanojan oloista sekä sikäli kuin jonkinlaista avustusta annettiin, ilmoittaa se toimiston rekisteröitäväksi samoin kuin avustuksen myöntämisen ja käytön valvonnan suhteen alistua niihin määräyksiin, joita köyhäinhoitolautakunta kenties katsoi tarpeelliseksi antaa;

että avustusmäärärahat maksetaan yhdessä erässä määrärahan suuruudesta riippumatta;

että kaupunginhallituksen edellä mainitut päätökset oli saatettava asianomaisten lauta- ja johtokuntain tietoon niiden asiana oleviin toimenpiteisiin ryhtymistä varten; sekä

että Helsingin vapaaehtoisen palokunnan avustuksensaantia koskeva anomus otetaan erikseen käsiteltäväksi.

Kansakoululapsia koskevien tieteellisten tutkimusten suorittamiseen kaupunginhallitus myönsi¹⁾ kansakoululääkäri A. Ruotsalaiselle yleisistä käyttövaroistaan 2,000 markkaa.

¹⁾ Khs 18 p. huhtik. 725 §.

Helsingin kaupungin sairaanhoitajattarien lepokotiyhdistykselle myönnettiin ¹⁾ samoista varoista 4,000 markkaa yhdistyksen Tuurholmassa olevan kesäkodin ylläpitämiseen.

Helsingin kunnantyöntekijäin keskustoimikunnalle kaupunginhallitus myönsi ²⁾ käyttövaroistaan 3,000 markkaa työntekijäin kesäkodin ylläpitoon; keskustoimikunnan tilitys sekä selostus v:n 1934 työntekijäin kesäkodin ylläpitoon myönnettyjen varojen käytöstä merkittiin ³⁾ tiedoksi.

Sosialidemokraattiselle työläisnaisliitolle kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ yleisistä käyttövaroistaan 6,000 markkaa liiton järjestämän asuntokulttuurinäyttelyn kustannusten peittämiseksi.

Helsingin opettajakuoro sai ⁵⁾ samoista varoista 4,000 markkaa Sortavalan laulujuhille sekä niiden jälkeen Karjalaan tehtävän kiertomatkan matkakustannusten peittämiseksi. Sibelius-juhlan viettoa varten kuoro sai ⁶⁾ 1,200 markkaa.

Luistinurheilun edistäminen. Urheilulautakunta oikeutettiin ⁷⁾ jakamaan kertomusvuonna ennakolta luistinratojen alennuskortit lautakunnan esittämällä tavalla.

Helsingin moottorikerhon avustaminen. Kaupunginhallitus myönsi ⁸⁾ yleisistä käyttövaroistaan Helsingin moottorikerholle 1,000 markkaa liiketeknillisiä seikkoja esittävän näytännön järjestämiseksi.

Retkeilypäivien järjestäminen. Opetusministeriön retkeilylautakunnalle myönnettiin ⁹⁾ edellä mainituista varoista 12,000 markkaa koko maata käsitävien retkeilypäivien järjestämiseksi Helsinkiin kertomusvuoden heluntaiksi.

Ulkosuomalaisten vastaanotto. Ulkosuomalaisseura Suomi sai ¹⁰⁾ samoista varoista 5,000 markkaa vastaanottojen järjestämiseksi kotimaahan vierailulle saapuville ulkosuomalaisille.

Finlandssvenska utlandsdelegationen nimiselle yhdistykselle annettiin ¹¹⁾ samoista varoista 2,500 markkaa vastaanottotilaisuuksien järjestämiseksi Amerikasta tuleville siirtolaisille.

Avustus kongressien y. m. s. järjestämiseksi. Kaupunginhallitus myönsi ¹²⁾ yleisistä käyttövaroistaan 2,760 markkaa toukokuussa Helsingissä pidetyn kirjapainotuotteiden suurnäyttelyn aiheuttamien erinäisten kustannusten peittämiseen ja 654: 50 markkaa neljännen pohjoismaisen kirjailijakokouksen erinäisten menojen suorittamiseksi.

Naisten työtupien edustajien kokous. Naisten työtuvan johtokunnalle myönnettiin ¹³⁾ samoista käyttövaroista tilitystä vastaan 1,500 markkaa naisten työtupien edustajien kokouksesta maaliskuun 15—16 p:nä aiheutuvien menojen peittämiseksi.

Pitäjänmäen vapaaehtoinen palokunta sai ¹⁴⁾ kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista tilapäisavustuksena 3,000 markkaa varustuksiansa täydentämiseksi.

Degerön vapaaehtoiselle palokunnalle myönnettiin ¹⁵⁾ samoista varoista tilapäisavustuksena 3,000 markkaa palokunnan letkuvaraston täydentämiseksi.

¹⁾ Khs 21 p. helmik. 367 §. — ²⁾ S:n 28 p. helmik. 377 §. — ³⁾ S:n 31 p. tammik. 191 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. kesäk. 1,014 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. toukok. 857 §. — ⁶⁾ S:n 30 p. jouluk. 2,197 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. marrask. 1,930 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. lokak. 1,615 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. huhtik. 660 §. — ¹⁰⁾ S:n 6 p. kesäk. 1,016 §. — ¹¹⁾ S:n 6 p. kesäk. 1,017 §. — ¹²⁾ Khn jsto 12 p. marrask. 3,892 § ja 19 p. marrask. 3,903 §. — ¹³⁾ S:n 26 p. helmik. 3,220 §. — ¹⁴⁾ Khs 21 p. marrask. 1,944 §. — ¹⁵⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,130 §.

Hietalahden sulkutelakka ja konepaja osakeyhtiö ilmoitti ¹⁾ telakkansa kaupungin rahallisesti avustamien ²⁾ laajennustöiden valmistuneen lähettämien lisäksi sanottuja töitä koskevat tilioitteet, mitkä merkittiin ³⁾ tiedoksi.

Puhelimet. Puhelimien hankkimisiin, siirtoihin y. m. kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ tarkoitusta varten talousarvioon sisältyvästä määrärahasta tarvittavat varat.

Edelleen päätettiin ⁵⁾ myöntää tarvittava rahamäärä, 3,950 markkaa, Pohj. Esplanaadikadun talosta n:o 9 ostettujen automaattipuhelinten, joista 14 kappaletta 250 markan ja 9 kappaletta 50 markan hintaisia, maksun suorittamiseksi.

Päätettiin ⁶⁾ suostua J. V. Nordlundin kuolinpesän anomukseen Kilon puhelinkeskuksesta sielullisesti sairaiden miesten keskuskotiin kulkevan puhelinjohtoon luovuttamisesta kaupungille 400 markan hinnasta. Samalla päätettiin antaa rahatoimiston tehtäväksi vaatia myyjältä kirjallinen sitoumus kuolinpesän luopumisesta kaikista oikeuksista kyseiseen johtoon. Sielullisesti sairaiden miesten keskuskoti oikeutettiin käyttämään johtoa ja siihen kuuluvaa puhelinta ollen rahatoimiston sovittava tästä Helsingin puhelinyhdistyksen kanssa.

Päätettiin ⁷⁾ lunastaa eteläisessä piirissä työskentelevän diakonissan asuntoon hankittu puhelin 3,183: 35 markan hinnasta ja suorittaa vastedes siitä koituvat maksut.

Päätettiin ⁸⁾ suostua Helsingin puhelinyhdistyksen esitykseen kaupungille kuuluvien autoasemille asetettujen puhelinten lunastamisesta yhtiölle 4,940 markan hinnasta.

Päätettiin ⁹⁾ hyväksyä eläintenhuoltolaitoksen hoitaja toistaiseksi käyttämään yksityispuheluajan varten huoltolaitoksen puhelinta 100 markan vuotuista korvausta vastaan.

Helsingin puhelinyhdistykselle päätettiin ¹⁰⁾ puhelinluettelon lisäriveistä maksettavien laskujen suorittamiseksi myöntää 15,924: 50 markkaa.

Vuokramäärärahat. Köyhäinhuoltolautakunnan edellisen vuoden vuokratilille myönnettiin ¹¹⁾ saman vuoden arvaamattomien vuokrain ja vuokrankorotusten määrärahasta 9,100 markkaa. Kertomusvuoden arvaamattomien vuokrain ja vuokrankorotusten määrärahasta kaupunginhallitus myönsi seuraavat rahamäärät: terveystoimistoa varten vuokratun huoneiston vuokran maksamiseen 7,500 markkaa ¹²⁾; köyhäinhuoltolautakunnan avustuskanslialle Fredrikinkadun 40:stä vuokratun huoneiston korotetun vuokran suorittamiseen 700 markkaa ¹³⁾; suomenkielisille kansakouluille Pääskylänkadun 3:sta vuokratun kouluhuoneiston vuokran maksamiseen kertomusvuoden neljän viimeisen kuukauden ajalta 11,200 markkaa ¹⁴⁾; lastentarha Vuokolle hankitun lisähuoneen vuokran suorittamiseen 2,400 markkaa ¹⁵⁾; sekä keskuskeittolan johtokunnalle keittolan talousarvion vuokramenomäärärahan ylittävien menojen peittämiseen 4,371 markkaa ¹⁶⁾.

¹⁾ Khs 27 p. kesäk. 1,173 §. — ²⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 188. — ³⁾ Khs 12 p. jouluk. 2,101 §. — ⁴⁾ Khn jsto 2 p. tammik. 3,019 §, 29 p. tammik. 3,143 §, 19 p. helmik. 3,217 §, 26 p. helmik. 3,229 §, 12 p. maalisk. 3,266 §, 12 p. kesäk. 3,558 § ja 3,565 §, 20 p. elok. 3,732 §, 3 p. lokak. 3,803 §, 8 p. lokak. 3,806 ja 3,829 §, 29 p. lokak. 3,869 § sekä 10 p. jouluk. 3,959 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. maalisk. 3,297 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. helmik. 3,234 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. helmik. 3,235 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. toukok. 3,515 §. — ⁹⁾ S:n 16 p. huhtik. 3,383 §. — ¹⁰⁾ Khs 31 p. lokak. 1,791 §. — ¹¹⁾ S:n 24 p. tammik. 174 §. — ¹²⁾ S:n 3 p. lokak. 1,622 §. — ¹³⁾ Khn jsto 5 p. helmik. 3,162 §. — ¹⁴⁾ Khs 19 p. jouluk. 2,156 §. — ¹⁵⁾ Khn jsto 21 p. toukok. 3,484 §. — ¹⁶⁾ S:n 23 p. jouluk. 4,018 §.

Sähköhinnan korotus. Valmistavan poikain ammattikoulun v:n 1934 määrärahaista Käyttövoimaa päätettiin ¹⁾ sallia siirtää 1,734 markkaa koulun saman vuoden määrärahaan Valaistus. Samalla myönnettiin viimeksi mainitulle tilille sekä museon ja kaupunginpuutarhan saman vuoden valaistustileille kaupunginhallituksen mainitun vuoden käyttövaroista sähköhinnan korotuksen varalta vastaavasti 606 markan, 397: 50 markan ja 720 markan lisäykset.

Valaistuspäärärahassa esiintyneen vajauksen täyttäminen. Kaupunginhallitus osoitti ²⁾ sähköhinnan korotuksen varalta v:n 1934 talousarvioon merkityistä käyttövaroistaan 2,303: 95 markkaa työnvälitystomiston saman vuoden valaistustilillä syntyneen vajauksen täyttämiseksi.

Poliisilaitoksen määrärahat. Kaupunginhallituksen anottua ³⁾ valtioneuvostolta jo tapahtuneiden poliisimenojen veloitusten oikaisua Uudenmaan läänin lääninhallitus ilmoitti, että v:n 1934 palkanvähennyksistä johutuva kaupungin osuuden vähennys oli hyvitetty kaupungille suoranaisesti kaupungin osuutta v:lta 1935 laskettaessa sekä että vastaava vähennys v:lta 1932 ja 1933 tullaan kaupungille hyvittämään v. 1936 eli siis kertomusvuoden poliisimenoja koskevassa maksuunpanoluettelossa.

Kaupungin kyseinen osuus poliisilaitoksen v:n 1934 menoihin nousi n. 6,950,000 markkaan mutta huomioonottaen tilapäiset palkanvähennykset vain 6,647,256: 75 markkaan. Kaupungille palautettava määrä v:lta 1932 ja 1933 nousi n. 400,000 markkaan kummaltakin vuodelta.

Ilmoitus merkittiin ⁴⁾ tiedoksi.

Uudenmaan läänin maaherralle osoitetussa kirjeessä kaupunginhallitus ehdotti ⁵⁾, että se rahaosuus, jonka kaupunki kesäkuun 27 p:nä 1931 kaupunkien osanotosta poliisilaitosten menoihin annetun lain mukaan oli velvollinen suorittamaan valtiolle Helsingin kaupungin poliisilaitoksen ylläpitämiseksi, perittäisiin vastedes kaupungilta valtion revisiolaitoksen antaman todistuksen perusteella. Maaherran alistettua asian valtiovarainministeriön ratkaistavaksi siirrettiin se sittemmin sisäasiainministeriölle, joka hankittuaan asiasta valtion revisiolaitoksen lausunnon ei katsonut olevan syytä suostua esitykseen vaan hylkäsi sen. Tämä merkittiin tiedoksi.

Poliisilaitoksen v:n 1935 määrärahoista käytettiin 9,193,093: 80 markkaa, josta kaupungin osuuden poliisilaitoksen rahallisiin menoihin suorittamiseen 6,647,256: 75 markkaa, vuokraan 2,282,922: 20 markkaa, kaluston ostoon 39,983: 70 markkaa, painatusta ja sidontaa varten 24,303 markkaa, sairashuoltoa varten 96,995: 15 markkaa, matka- ja kuljetuskusannuksiin 14,325 markkaa, pidätettyjen henkilöiden ylläpitämiseen 77,308 markkaa sekä koiraveroa koskevan asetuksen noudattamisen valvontaan 10,000 markkaa.

Liikenne. Liikennetarkkailua varten kaupunginhallitus osoitti ⁶⁾ yleisistä käyttövaroistaan 2,000 markkaa sekä ylimääräisen liikennelaskennan suorittamiseen Turuntien ja satamaradan leikkauksessa 300 markkaa.

Kahden liikenneonnettomuuksia kuvaavan taulun suurentamiseen myönnettiin ⁷⁾ samoista varoista 144 markkaa.

Osanottomaksujen suorittaminen. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ myöntää yleisistä käyttövaroistaan 3,350 markkaa Suomen kaupunkien huolto-

¹⁾ Khs 24 p. tammik. 163, 171 ja 175 §. — ²⁾ Khn jsto 12 p. helmik. 3,194 §. — ³⁾ Ks v:n 1934 kert. s. 189 — ⁴⁾ Khs 15 p. elok. 1,293 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. elok. 1,360 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. huhtik. 608 § ja khn jsto 26 p. marrask. 3,929 §. — ⁷⁾ Khn jsto 2 p. huhtik. 3,331 §. — ⁸⁾ Khs 10 p. lokak. 1,643 §.

toimihenkilöiden yhdistyksen marraskuun 10—17 p:n välisenä aikana järjestettäviin opintokursseihin osallistuvien erinäisten köyhäinhoitolautakunnan ja lastensuojelulautakunnan alaisten viranhaltijain osanottomaksujen suorittamiseksi siten, että määrärahasta tuli 1,350 markkaa köyhäinhoitolautakunnan ja 2,000 markkaa lastensuojelulautakunnan viranhaltijain osalle.

Kallion uuden kansakoulun vihkimisjuhlan järjestämiseen kaupunginhallitus myönsi ¹⁾ yleisistä käyttövaroistaan 8,000 markkaa.

Liputuksen järjestäminen. Päätettiin ²⁾ luovuttaa 45 lippusalkoa lippuineen Turuntien liputuksen järjestämiseksi Kalevalan riemuvuoden neljäksi juhlapäiväksi, ollen rakennustoimiston huolehdittava liputuksesta ja tarkoitukseen varattu määräraha, 3,000 markkaa, otettava kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Suomen merimieslähetyssseuran lokakuun 6 p:nä vietettävän 60-vuotisjuhlan johdosta päätettiin ³⁾ pystyttää kaksi lipputankoa Johanneksen kirkon pääoven edustalle sekä luovuttaa tarpeellinen määrä Suomen lippuja seuran käytettäväksi, ollen rakennustoimiston huolehdittava liputuksen järjestämisestä ja tarvittavat varat suoritettava kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Kalevalajuhlan järjestäminen kansakoululapsille. Kaupunginhallitus osoitti ⁴⁾ 6,000 markkaa yleisistä käyttövaroistaan yhteisen Kalevalajuhlan järjestämiseksi kansakoululapsille.

Vuokratiedustelu. Vuokratiedustelun toimeenpanoon myönnettiin ⁵⁾ 9,000 markkaa kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Ulkokaihdinten hankinta eräeseen kulkutautisairaalan makuuhalliin. Sairaalahallitus oikeutettiin ⁶⁾ hankkimaan kulkutautisairaalan VII:n osaston yhteyteen rakennettuun makuuhalliin kaksi ulkokaihdinta ja ottamaan tarvittavat varat kulkutautisairaalan määrärahasta Kaluston hankinta.

Lastentarhalasten kuljetus raitioteillä. Anomuksesta suostuttiin ⁷⁾ myöntämään lastentarhain tarverahoja käytettäväksi köyhien lastentarhalasten kuljettamiseen raitioteillä.

Lisämääräraha palotoimikunnalle. Palotoimikunta oikeutettiin ⁸⁾ käyttämällä palolaitoksen määrärahaa Kaluston kunnossapito varustamaan palautot n:ot 3, 4 ja 14 4 pyörän estejarrulla ja asetuksenmukaisilla kumirenkailla sekä suorittamaan auton n:o 4 moottorin korjaustyöt; samalla päätettiin esittää kaupunginvaltuustolle, että palotoimikunta oikeutettaisiin tarvittavalla rahamäärällä ylittämään sanottua tilää.

Morselaite pääpaloasemalle. Kaupunginhallitus oikeutti ⁹⁾ palotoimikunnan hankkimaan morselaitteen pääpaloasemalle osoittaen tarvittavan määrärahan, 19,300 markkaa, palolaitoksen v:n 1934 määrärahasta Kaluston hankinta.

Autovakuutusrahasto. Kaupunginhallitus päätti ¹⁰⁾ hyväksyä ehdotuksen kaupungin hallituksille sekä johtoja lautakunnille lähetettävästä autovakuutusrahastoa koskevasta kiertokirjeestä, joka valtioneuvoston vahvistettua rahaston säännöt oli lähetettävä asianomaisille.

Kunnalliskodin auton aiheuttaman vahingon korvaamiseksi myönnettiin ¹¹⁾ mainitusta vakuutusrahastosta 425 markkaa.

¹⁾ Khs 14 p. helmik. 308 §. — ²⁾ Khn jsto 29 p. tammik. 3,415. — ³⁾ S:n 3 p. lokak. 3,800 §. — ⁴⁾ Khs 14 p. helmik. 322 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. toukok. 870 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,213 §. — ⁷⁾ S:n 25 p. lokak. 1,776 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. toukok. 824 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. tammik. 59 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. toukok. 837 §. — ¹¹⁾ Khn jsto 15 p. lokak. 3,851 §.

Samasta rahastosta myönnettiin¹⁾ autonkuljettaja T. Lönnrothille 1,456 markkaa puhtaanapitolaitoksen kuorma-auton kanssa tapahtuneessa yhteenajossa aiheutuneiden vahinkojen korvauskustannusten suorittamiseksi.

Kassavajauksen korvaaminen. Rahatoimiston kassoissa verohuolto-toimiston asioiden yhteydessä muodostuneen kassavajauksen, 742 markan, täyttämiseksi päätettiin²⁾ käyttää v:n 1934 ylijäämästä vielä käyttämättä olevat 300 markkaa sekä osoittaa jäljellä olevan vajauksen korvaamiseen tarvittava määrä, 442 markkaa, kaupunginhallituksen v:n 1934 yleisistä käyttövaroista.

Maanmittauskustannusten korvaus. Kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista myönnettiin³⁾ tilallinen J. Liljeströmille 65:55 markkaa Sipoon kunnan kirkonkylässä Staffaksen tilalle R N 7³ toimitetussa maanmittauksessa aiheutuneiden kustannusten korvaukseksi.

Muuttokustannukset. Kaupunginvoudin konttorien varaston muutosta Turun kasarmin alueelta Kampin alueelle aiheutuneiden kustannusten peittämiseen myönnettiin⁴⁾ kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 720 markkaa.

Samoista varoista myönnettiin⁵⁾ 513:25 markkaa erinäisten kaupunginviskaalinviraston muuttokustannusten suorittamiseen sekä myöhemmin⁶⁾ vielä 606:75 markkaa⁷⁾ erinäisiin viraston muutosta Pohj. Esplanaadikadun 5:stä Katariinankadun 3:een suoritettuihin kustannuksiin.

Välitystuomion mukainen palkkio. Kaupunginhallitus päätti⁸⁾ pääluokkaan Yleiset työt sisältyvistä käyttövaroistaan suorittaa kaupungin teurastamon rakennustoimikunnan ja Yleinen rakennus osakeyhtiön välisessä riitajutussa toimineen välimiesoikeuden jäsenen palkkioihin sekä oikeudenkäynnistä aiheutuneisiin muihin kustannuksiin välitystuomion mukaan tulevat 49,000 markkaa välimiesoikeuden puheenjohtajalle varatuomari A. Söderholmille kehoittaen rahatoimistoa perimään heti puolet eli 24,500 markkaa vastaajalta, jonka maksettavaksi välitystuomion mukaan tuli puolet edellä mainituista menoista.

Helsingin maantieto ja luonnonhistoria. Päätettyään⁹⁾ ensin periä takaisin filosofianmaisteri R. Palmgrenille Helsingin seudun maantietoa ja luonnonhistoriaa valaisevan aineiston keräämiseen v. 1931 myönnetyn¹⁰⁾ 10,000 markan suuruisen määrärahan asianomaisen takuumiehiltä kaupunginhallitus päätti¹¹⁾ suostua maisteri Palmgrenin anomukseen, että hänen kokoamansa Helsingin seudun luontoa koskeva aineisto hyväksyttäisiin puheena olevan rahamäärän täydellisenä korvauksena ehdoin, että hän luovutti kaupungille alkuunpano-oikeutensa kyseiseen aineistoon ja siihen kuuluiin asiakirjoihin.

Painatuskustannuksia. Lukuun Sähkölaitos sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi¹²⁾ 34,000 markkaa sähkölaitoksen 25-vuotiskertomuksen painattamiseen kehoittaen teknillisten laitosten hallitusta omista käyttövaroistaan osoittamaan tarvittavan määrärahan jäännöserän, 17,000 markkaa.

¹⁾ Khn jsto 17 p. jouluk. 3,997 §. — ²⁾ S:n 15 p. tammik. 3,071 §. — ³⁾ S:n 12 p. marrask. 3,902 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. maalisk. 3,299 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. syysk. 3,758 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. jouluk. 3,933 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. jouluk. 3,977 §. — ⁸⁾ Khs 19 p. jouluk. 2,161 §. — ⁹⁾ S:n 31 p. tammik. 182 §. — ¹⁰⁾ Ks. v:n 1931 kert. s. 222. — ¹¹⁾ Khs 11 p. huhtik. 659 §. — ¹²⁾ S:n 28 p. maalisk. 573 §.

Määrärahastaan Painatus ja sidonta kaupunginhallitus päätti¹⁾ myöntää 3,000 markkaa kaupungin kaupallisen ja kameraalisen kirjanpidon yhdistämistä harkitsemaan asetetulle komitealle sen lausuntoon liittyvän kaupunginrevisori J. Toiviaisen laatiman tutkielman painatuskustannuksiin.

Samosta varoista myönnettiin²⁾ 3,534:55 markkaa englanninkielisen Helsinki-oppaan painamisen ja muiden sen yhteydessä aiheutuneiden kustannusten korvaamiseen.

Kaupungin finanssiahallintoa koskeva tutkimustyö. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus osoitti³⁾ 7,500 markkaa Helsingin kaupungin finanssiahallintoa v. 1809—75 koskevan tutkimusaineiston keräystyön edistämiseksi.

Helsingin historialliset muistot. Kaupunginhallitus myönsi⁴⁾ yleisistä käyttövaroistaan 10,000 markkaa Helsingin historyyhdistykselle Helsingin historiallisten muistojen keräämiseen.

Suomen kunnallislehden tilaaminen. Määrärahasta Tarverahat myönnettiin⁵⁾ 350 markkaa Suomen kunnallislehden tilaamiseksi kertomusvuodeksi kaupunginhallituksen kansliasihteereille.

Linja-autoliikenteen tilastotaulukot. Kaupunginhallitus osoitti⁶⁾ yleisistä käyttövaroistaan 3,000 markkaa erinäisten linja-autoliikennettä kuvaavien tilastolistien taulukoiden lunastamiseen.

Avustus kissojen nukkuttamiseen. Rautateiden eläinsuojeluyhdistykselle päätettiin⁷⁾ myöntää kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista 1,000 markan suuruinen raha-avustus kissojen nukkuttamiseen ehdoin, että yhdistys jätti aikanaan vuosikertomuksensa terveydenhoitolautakunnalle.

Keskuskauppakamarin ansiomerkki päätettiin⁸⁾ antaa köyhäinhuollon kassa- ja tiliviraston kamreerille F. O. Rosendahlille hänen palveltuaan köyhäinhuollotavirastossa 40 vuotta, ollen tarkoitukseen tarvittava määräraha, 1,030 markkaa, otettava kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Kunnianosoituksia. Yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi⁹⁾ kaikkiaan 850 markkaa seppeleiden hankkimiseksi edesmenneiden viranhaltijain haudoille.

Muistotaulun hankinta. Kaupunginhallitus myönsi¹⁰⁾ yleisistä käyttövaroistaan 2,000 markkaa palveluksessa surmansa saaneiden palomiesten muistotaulun hankkimiseksi pääpaloasemalle.

Taideteosten osto, kunnostaminen y.m. Hyväksyttiin¹¹⁾ esitys, jonka mukaan kaupunginvaltuuston entisten puheenjohtajain muotokuvista hankitaan kopiot ja elossa olevain entisten puheenjohtajain muotokuvat maalauteetaan aikanaan.

Kaupunginhallitus päätti¹²⁾ ostaa A. Edelfeltin maalaaman professori R. Kajanuksen muotokuvan osoittaen tarvittavan rahamäärän, 15,000 markkaa, tililtä Taideteosten osto.

Edellä mainitusta määrärahasta myönnettiin¹³⁾ taiteilija A. Favénin Heikinkatua esittävän taulun ostamiseen 20,000 markkaa siten, että 12,000 markkaa määrärahasta suoritettiin heti ja 8,000 markkaa taulun lopullisesti valmistuttua eli viimeistään heinäkuun lopussa.

¹⁾ Khn jsto 15 p. lokak. 3,852 §. — ²⁾ S:n 10 p. syysk. 3,744 §. — ³⁾ Khs 4 p. tammik. 7 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. huhtik. 735 §. — ⁵⁾ Khn jsto 15 p. tammik. 3,075 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. helmik. 3,230 §. — ⁷⁾ Khs 4 p. heinäk. 1,218 §. — ⁸⁾ S:n 22 p. elok. 1,365 §. — ⁹⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,132 § sekä khn jsto 10 p. syysk. 3,743 § ja 22 p. lokak. 3,855 §. — ¹⁰⁾ Khs 9 p. toukok. 852 §. — ¹¹⁾ S:n 4 p. huhtik. 590 §. — ¹²⁾ S:n 26 p. huhtik. 736 §. — ¹³⁾ S:n 31 p. tammik. 184 §.

Taidemaalari A. Munsterhjelmiltä päätettiin ¹⁾ tilata helsinkiläistä satamamaisemaa kuvaava taulu 10,000 markasta.

Kaupungin omistamien Eteläsatamaa ja Kaivopuistoa esittävien maalausten korjaamiseen myönnettiin ²⁾ 7,000 markkaa kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Samoin varoista myönnettiin ³⁾ taiteilija A. Munsterhjelmiltä tilatun maalauksen kehystämiseen 350 markkaa sekä viiden muun taulun kehystämiseen 1,500 markkaa.

Kuvateosten osto. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ ostaa 500 kappaletta Helsinki nimistä kuvateosta osoittaen tarkoitukseen 15,000 markkaa yleisistä käyttövaroistaan.

Samoin varoista myönnettiin ⁵⁾ enintään 4,000 markkaa Pohjolan valkea kaupunki nimisen teoksen jakamiseksi kahden saksalaisen koulu- retkeilykunnan osanottajille.

Vanhon kilometri pylväidensiirtäminen kaupunginmuseoon. Kaksi Kumpulan lähellä Arabian alueella olevaa vanhaa punaista kilometripylvästä päätettiin ⁶⁾ siirtää kaupunginmuseoon ja antaa tehtävä rakennustoimiston suoritettavaksi.

Käytöstä poistettujen ratarakennustarpeiden myynti. Jätkäsaaren varastoalueella olevat tarpeettomiksi käyneet vaihteet ja raideristeykset sekä niiden osat päätettiin ⁷⁾ myydä Riihimäen lautatarhalle 1 markasta kilolta.

Kalustoluettelot. Kaupungin irtaimen omaisuuden inventtaajain kertomus v:lta 1934 merkittiin ⁸⁾ tiedoksi; samalla päätettiin kehoittaa asian laiminlyöneitä hallituksia sekä lauta- ja johtokuntia huolehtimaan niiden alaisten laitosten kalustoluetteloiden valmistumisesta aikanaan.

Kalustoluettelosta poistettujen esineiden myynti. Kaupungin irtaimen omaisuuden inventtaajain toimesta palokunnan kalustoluettelosta poistetut ja palokunnalle käyttökelvottomiksi tulleet kalustoesineet päätettiin ⁹⁾ huutokaupata sekä myydä samoin kalustoluettelosta poistettu autonpyörillä varustettu sairaiden kuljetusvaunu Raahan kaupungin terveydenhoitolautakunnalle 500 markasta.

Köyhäinhoitolautakunnan työtupien kaluston käyttö. Köyhäinhoitolautakunnan työtupien huostassa oleva aikanaan yömajan tarvetta varten hankittu kalusto päätettiin ¹⁰⁾ poistaa työtupien irtaimistoluetteloista ja luovuttaa se kunnalliskodin irtaimistoluetteloon merkittäväksi.

Työtupiin hankitut istuinjakkarat päätettiin ¹¹⁾ myydä 5 markasta kappaleelta.

Konttorikoneiden hoito. Päätettiin ¹²⁾ hyväksyä Mercedes osakeyhtiön konttorikoneiden vuotuista kunnossapitoa koskeva tarjous ja kehoittaa kaupungin virastoja ja laitoksia tekemään sopimuksensa mainitun liikkeen kanssa tarjouksen mukaisin ehdoin.

Kaluston y. m. osto sekä erinäiset korjaukset. Kaikkia kaupungin laitoksia päätettiin ¹³⁾ kehoittaa lähettämään kesäkuun 1 p:ään mennessä

¹⁾ Khs 21 p. marrask. 1,916 §. — ²⁾ S:n 4 p. huhtik. 591 §. — ³⁾ Khn jsto 31 p. jouluk. 4,022 § ja 17 p. jouluk. 3,976 §. — ⁴⁾ Khs 1 p. elok. 1,279 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,220 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. syysk. 1,507 §. — ⁷⁾ Khn jsto 24 p. syysk. 3,794 §. — ⁸⁾ Khs 11 p. huhtik. 671 §. — ⁹⁾ Khn jsto 26 p. maalisk. 3,309 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. toukok. 3,512 §. — ¹¹⁾ S:n 30 p. huhtik. 3,411 §. — ¹²⁾ S:n 19 p. marrask. 3,913 §. — ¹³⁾ Khs 26 p. huhtik. 746 §.

kaupunginhallitukselle tiedot niiden käytettävänä olevista konttorikoneista, anomaan määrärahat kaluston hankintakysymyksissä kunkin vuoden maaliskuun alkuun mennessä sekä laitoksia, joilla itsellään oli kaluston hankintaa varten varattu määräraha, neuvottelemaan konttorikaluston hankintakysymyksissä kaupunginhallituksen kanssa yhtenäisten menettelytapojen ylläpitämiseksi sekä kohdistamaan muu kaluston hankinta mahdollisuuden mukaan kaupunkiin omiin tuotantolaitoksiin.

Konttorikoneiden ja kalustojen hankinta päätettiin ¹⁾ keskittää siten, että vaikka hankintaa koskevat esitykset jätettiin eri johtajien esiteltäviksi, oli johtajien sekä lautakuntien tai niiden alaisten laitosten, mikäli näillä itsellään oli määrärahoja tällaisiin tarkoituksiin, pyydettävä kaluston hankintakysymyksissä ennen ostoa rahatoimiston asiasta antama lausunto.

Kaupunginhallitus osoitti kertomusvuonna lukuun Erinäiset hallintomenot sisältyvästä kaluston hankintamäärärahasta seuraavat rahamäärät:

Virasto tai laitos, johon kalusto oli hankittava.	V:n 1935 määrärahasta, Smk.	Virasto tai laitos, johon kalusto oli hankittava.	V:n 1935 määrärahasta, Smk.
Revisionikonttori ²⁾	12,000: —	Köyhäinhoitolautakunta ¹⁰⁾	8,900: —
Kaupunginkanslia ³⁾	5,382: —	Lastensuojelulautakunta ¹¹⁾	4,560: —
Rahatoimisto ⁴⁾	11,270: 70	Musiikkilautakunta ¹²⁾ ..	3,400: —
Tilastotoimisto ⁵⁾	7,100: —	Kiinteistölautakunta ¹³⁾ ..	30,536: —
Verotusvalmistelukunta ⁶⁾	5,780: —	Rakennustoimisto ¹⁴⁾	33,707: —
Maistraatti ⁷⁾	4,425: —	Puhtaanapitolautakunta ¹⁵⁾	1,071: —
Ulosottolaitos ⁸⁾	14,638: 50	Satamalautakunta ¹⁶⁾	8,810: —
Holhouslautakunta ⁹⁾ ..	380: —		

Erinäisiin hallintomenoihin sisältyvästä kaluston kunnossapitomäärärahasta osoitettiin tilastotoimiston korjaustöiden maksamiseen 1,479 markkaa ¹⁷⁾, rakennustarkastuskonttorin 250 markkaa ¹⁸⁾, poliisilaitoksen suojeluosaston sairastosaston 6,000 markkaa ¹⁹⁾ ja musiikkilautakunnan 250 markkaa ²⁰⁾.

Samasta määrärahasta myönnettiin edelleen 675 markkaa ²¹⁾ erinäisten taulunkehysten korjaustöiden maksamiseen sekä kaluston hankintamäärärahasta 810 markkaa ²²⁾ Kalevalajuhlien vastaanottoa varten hankitun kahden uuden peilin hinnan suorittamiseen ja 1,450 markkaa ²³⁾ irtaimiston lunastamiseen Pohj. Esplanaadikadun talosta n:o 9.

Rahatoimistolle hankittavien konttorikoneiden hankinnan yhteydessä suostuttiin ²⁴⁾ vaihtamaan sähkölaitoksella ollut vanha Smith Pre-

¹⁾ Khn jsto 8 p. tammik. 3,047 §. — ²⁾ S:n 8 p. tammik. 3,045 §. — ³⁾ S:n 8 p. tammik. 3,025 §, 15 p. tammik. 3,076 §, 29 p. tammik. 3,137 § ja 2 p. huhtik. 3,330 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. tammik. 3,135 §, 12 p. helmik. 3,196 § ja 2 p. huhtik. 3,329 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. tammik. 3,082 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. tammik. 3,015 ja 3,016 §. — ⁷⁾ S:n 2 p. huhtik. 3,312 §, 9 p. huhtik. 3,365 § ja 16 p. heinäk. 3,656 §. — ⁸⁾ S:n 15 p. tammik. 3,061 §, 29 p. tammik. 3,114 §, 5 p. helmik. 3,146 § ja 19 p. helmik. 3,216 §. — ⁹⁾ S:n 5 p. maalisk. 3,236 §. — ¹⁰⁾ S:n 2 p. tammik. 3,018 § ja 12 p. maalisk. 3,263 §. — ¹¹⁾ S:n 5 p. helmik. 3,147 § ja 12 p. helmik. 3,198 §. — ¹²⁾ S:n 25 p. kesäk. 3,616 §. — ¹³⁾ S:n 22 p. tammik. 3,108 §. — ¹⁴⁾ S:n 22 p. tammik. 3,110 §, 26 p. helmik. 3,231 §, 5 p. maalisk. 3,243 § ja 2 p. huhtik. 3,333 §. — ¹⁵⁾ S:n 22 p. tammik. 3,109 §. — ¹⁶⁾ S:n 15 p. tammik. 3,076 § ja 2 p. huhtik. 3,332 §. — ¹⁷⁾ S:n 2 p. huhtik. 3,313 §, 25 p. heinäk. 3,664 § ja 3 p. syysk. 3,730 a §. — ¹⁸⁾ S:n 14 p. toukok. 3,444 §. — ¹⁹⁾ S:n 7 p. toukok. 3,442 §. — ²⁰⁾ S:n 12 p. kesäk. 3,566 §. — ²¹⁾ S:n 21 p. toukok. 3,464 §. — ²²⁾ S:n 12 p. maalisk. 3,245 §. — ²³⁾ S:n 19 p. maalisk. 3,297 §. — ²⁴⁾ S:n 29 p. tammik. 3,136 §.

mier merkkinen kirjoituskone, mistä vaihdosta sähkölaitoksen menosääntöön sisältyvälle työkalujen ja kaluston hankintatilille oli suoritettava 500 markkaa.

Kulcutautisairaalan keittiökaluston korjaustöihin myönnettiin¹⁾ tarvittava määräraha mainitun sairaalan kaluston kunnossapitomäärärahasta.

V:n 1934 kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista osoitettiin²⁾ valtuuston kunnalliskodin työlaitokselle hankitun uuden kaluston maksamiseen myöntämä 38,440 markkaa sekä myönnetyn määrärahan ja eräiden lisäkalustoesineiden hankinnasta aiheutuneen erotuksen korvaamiseen 311: 20 markkaa saman vuoden sekalaisten menojen pääluokan kaluston hankintamäärärahasta.

Yleisten töiden pääluokkaan sisältyvistä käyttövaroistaan kaupunginhallitus myönsi³⁾ 9,700 markkaa yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi kotitalouslautakunnan opetuskeittiön pesupöytien korjaamiseen.

Radiolaitteiden hankkiminen kansakouluihin. Kaupunginhallitus päätti⁴⁾ oikeuttaa suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan hankkimaan Kallion uuteen kansakouluun kertomusvuoden talousarvioon mainitun koulun sisustamiseen varatuilla kalustomäärärahoilla johtokunnan ehdottamat n. 40,000 markan hintaiset radiolaitteet, mutta jättää johtokunnan esityksen radiovastaanottimien järjestämisestä kaupungin muihin suomenkielisiin kansakouluihin uuden esityksen varaan tarkoitukseen riittämättömän määrärahan vuoksi.

Määrärahoja edustusta y. m. varten. Yleisistä käyttövaroistaan sekä kaupunginvaltuuston edustusta varten myöntämästä⁵⁾ määrärahasta kaupunginhallitus myönsi määrärahoja erilaisiin edustustarkoituksiin, avustuksia kokouksille y. m. seuraavasti:

kaupunginvaltuuston puheenjohtajalle Y. Harvialle 3,269 markkaa hänen marraskuun 17 p:nä edustaessaan kaupunkia Tukholman kaupunginvaltuuston puheenjohtajan K. Tengdahlin hautajaisissa⁶⁾;

rahatoimenjohtaja J. Helolle 1,012 markkaa osallistumisesta kaupungin edustajana Oulussa pidettyyn kaupunkiliiton kokoukseen⁷⁾;

lounaan tarjoamiseen helmikuun 10 p:nä Suomen kaupunginjohtajan kokouksen osanottajille 10,000 markkaa⁸⁾;

lounaan tarjoamiseen Königsbergin hallintomiesten retkikunnalle 3,000 markkaa⁹⁾;

päivällisten järjestämiseen elokuun 5 p:nä kaupunkipäivien ulkomalaisille osanottajille 3,054: 45 markkaa¹⁰⁾;

teekutsujen järjestämiseen elokuun 11 p:nä englantilaisten kunnallismiesten retkikunnalle 13,211: 90 markkaa¹¹⁾;

illallisten tarjoamiseen lokakuun 19 p:nä Suomen kaupunginvoutien yhdistyksen vuosikokoukseen osallistuville 3,000 markkaa¹²⁾;

piirilääkärin kokouksen osanottajien kuljettamiseen huhtikuun 26 p:nä säätytalolta Käpylään ja sieltä takaisin 500 markkaa¹³⁾;

lounaan järjestämiseen lokakuun 27 p:nä maidontarkastuslääkärin neuvottelukokouksen osanottajille 4,000 markkaa¹⁴⁾;

1) Khs 11 p. huhtik. 689 §. — 2) Khn jsto 15 p. tammik. 3,060 §. — 3) Khs 7 p. marrask. 1,838 §. — 4) S:n 4 p. tammik. 31 §. — 5) Ks. tämän kert. s. 47. — 6) Khn jsto 26 p. marrask. 3,917 §. — 7) S:n 3 p. jouluk. 3,931 §. — 8) Khs 7 p. helmik. 252 §. — 9) S:n 4 p. heinäk. 1,178 §. — 10) S:n 1 p. elok. 1,282 § ja khn jsto 13 p. elok. 3,683 §. — 11) Khs 1 p. elok. 1,282 § ja 22 p. elok. 1,358 §. — 12) S:n 26 p. syysk. 1,521 §. — 13) Khn jsto 25 p. kesäk. 3,614 §. — 14) Khs 10 p. lokak. 1,631 §.

aamiaisen tarjoamiseen marraskuun 16 p:nä Suomen kaupunkien huoltotoimihenkilöiden yhdistyksen järjestämien opintokurssien osanottajille 1,800 markkaa ¹⁾;

kahvitarjoilun järjestämiseen Kemin, Länsi-Pohjan ja Lapin tarkastuspiirin opettajille 1,000 markkaa ²⁾;

illanvieton järjestämiseen virolais-suomalaisiin opettajainpäiviin osallistuville 4,000 markkaa ³⁾;

laivamatkan ja kahvikutsujen järjestämiseen syyskuun 13 p:nä täällä vieraileville virolaisille koululaisille 2,660 markkaa ⁴⁾;

teekutsujen järjestämiseen englantilaisille koulupojille 15,900 markkaa ⁵⁾;

lounaan järjestämiseen toukokuun 28 p:nä neljännen pohjoismaisen kirjailijakokouksen osanottajille 15,358: 75 markkaa ⁶⁾;

lounaan tarjoamiseen kansainvälisten sanomalehtimiesten keskusliiton kokoukseen osallistuville 13,760 markkaa ⁷⁾;

illallisten tarjoamiseen orkesterinjohtaja S. Koussewitzkylle ja professori J. Sibeliukselle 2,240 markkaa ⁸⁾;

illanvieton järjestämiseen heinäkuun 8 p:nä pohjoismaisten opintopäivien osanottajille 5,000 markkaa ⁹⁾;

aamiaisen tarjoamiseen elokuun 26 p:nä Norden yhdistyksen järjestämän insinöörikokouksen osanottajille 8,743: 25 markkaa ¹⁰⁾;

vastaanottotilaisuuden järjestämiseen syyskuun 30 p:nä aikataulukonferenssin osanottajille 8,031: 50 markkaa ¹¹⁾;

teekutsujen järjestämiseen syyskuun 10 p:nä hollantilaiselle kaupalliselle lähetyskunnalle 1,449 markkaa ¹²⁾;

teetarjoilun järjestämiseen toukokuun 31 p:nä pohjoismaisen mainoskongressin osanottajille 2,703 markkaa ¹³⁾;

teekutsujen järjestämiseen Itämeren valtioiden agronomien liiton V kongressin osanottajille 3,200 markkaa ¹⁴⁾; sekä

illallisen tarjoamiseen Suomen kunnantyöntekijäin liiton edustajain kokoukseen saapuville ulko- ja kotimaisille edustajille 3,780 markkaa ¹⁵⁾.

M. ja E. Parkkisen muotokuvat. Kaupunginhallitus päätti ¹⁶⁾ ottaa vastaan sille lahjoitetut M. ja E. Parkkisen muotokuvat ja säilyttää ne toistaiseksi lastensuojelulautakunnan huoneistossa.

Hyvösen lastenkoti. Kaupunginhallitus päätti ¹⁷⁾ suostua lastenkodin johtokunnan anomukseen saada maalauttaa aviopuolisoiden Hyvösen muotokuvat oikeuttaen johtokunnan käyttämään tarkoitusta varten Hyvösen lahjoitusrahaston korkovaroja 4,000 markkaa.

Kaupunginhallitus vahvisti ¹⁸⁾ Hyvösen lastenkodille ja lastenkotisäätiölle v:ksi 1936 seuraavat talousarviot:

¹⁾ Khs 17 p. lokak. 1,676 § ja 15 p. marrask. 1,888 §. — ²⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,035 §. — ³⁾ S:n 23 p. toukok. 935 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. syysk. 1,406 § ja khn jsto 24 p. syysk. 3,780 §. — ⁵⁾ Khs 31 p. toukok. 970 § ja 22 p. elok. 1,358 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. toukok. 832 § ja 6 p. kesäk. 1,015 §. — ⁷⁾ S:n 31 p. toukok. 970 § ja 18 p. heinäk. 1,222 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. syysk. 1,485 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,114 §. — ¹⁰⁾ S:n 5 p. syysk. 1,405a § ja 17 p. lokak. 1,670 §. — ¹¹⁾ S:n 31 p. toukok. 971 §, 3 p. lokak. 1,597 § ja khn jsto 8 p. lokak. 3,804 §. — ¹²⁾ Khs 5 p. syysk. 1,407 § ja khn jsto 17 p. syysk. 3,755 §. — ¹³⁾ Khs 14 p. maalisk. 443 § ja khn jsto 12 p. kesäk. 3,535 §. — ¹⁴⁾ Khs 31 p. toukok. 972 § ja 20 p. kesäk. 1,121 §. — ¹⁵⁾ S:n 12 p. syysk. 1,452 § ja 26 p. syysk. 1,522 §. — ¹⁶⁾ S:n 25 p. heinäk. 1,268 §. — ¹⁷⁾ S:n 25 p. heinäk. 1,267 §. — ¹⁸⁾ S:n 30 p. jouluk. 2,169 §.

Lastenkoti.		Lastenkotisäätiö.	
<i>Menoerät.</i>	Smk.	<i>Menoerät.</i>	Smk.
Palkat	140,460: —	Lämmitys	24,325: —
Talous	88,421: 25	Valaistus	2,980: —
Vaatesetus	23,450: —	Vedenkulutus	5,200: —
Kalusto	10,000: —	Puhtaanapito	1,800: —
Lämmitys ja valaistus	11,500: —	Kulungit	10,000: —
Vuokra	50,000: —	Vuosikorjaukset	9,000: —
Kulungit	33,000: —	Palkat	16,800: —
	Yhteensä 366,831: 25	Ylijäämä	77,895: —
		Yhteensä 148,000: —	
<i>Tuloerät.</i>			
Lasten elatusmaksut	39,000: —	<i>Tuloerät.</i>	
Henkilökunnan suorittama		Yksityisten vuokrat	92,000: —
korvaus luontoiseduista ..	40,700: —	Lastenkodin vuokra	50,000: —
Korkotulot	287,131: 25	Talonmiehen vuokra	6,000: —
	Yhteensä 366,831: 25	Yhteensä 148,000: —	

Testamentit ja lahjoitusrahastot ¹⁾. Päätettiin ²⁾ ilmoittaa Pohjoismaiden yhdyspankki osakeyhtiölle kaupungin olevan valmis ottamaan hoitoonsa C. Askolinin rahaston sekä esittää kaupunginvaltuustolle, että rahaston korot lisättäisiin pääomaan siksi kuin niillä voitaisiin ylläpitää yhtä vapaapaikkaa tuberkuloosisairaalassa.

Opettajatar E. Bremerin valmistavan tyttöjen ammattikoulun hyväksi tekemän testamentin valvonta päätettiin ³⁾ antaa kaupunginlakimiehen tehtäväksi.

Ilmoitus neiti I. Wasastjernan testamenttivarojen vastaanottamisesta merkittiin ⁴⁾ tiedoksi.

E. ja D. Skogmanin muistorahaston korkovaroista kaupunginhallitus päätti ⁵⁾ jakaa evankelis-luterilaisten seurakuntain kirkkokonttorille 525: 70 markkaa ja pelastusarmeijalle 2,156: 45 markkaa.

Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ julistaa haettaviksi seitsemän 100 markan suuruisia palkintoa kunnollisen palvelusväen palkitsemisrahaston korkovaroista lokakuun loppuun mennessä ollen kuulutuksessa ilmoitettava hakemukset kirjoitettaviksi vahvistetun rahatoimistosta saatavan kaavakkeen mukaisesti sekä avustusten, joita ei nostettu v:n 1936 kuluessa, palautuvan rahastoon. Palkinto jaettiin 7 palvelijalle.

A. Uhlénin rahaston korkovaroista päätettiin ⁷⁾ kuluvana vuonna olla jakamatta tilapäisiä avustuksia, mutta siirtää korkoylijäämä, 2,032: 10 markkaa, v:een 1936.

Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ julistaa A. Liljebladin ja O. Durchmanin lahjoitusrahastoista kainoille köyhille jaettavat 35 1,000 markan suuruisia avustusta haettaviksi lokakuun kuluessa ollen kuulutuksessa ilmoitettava tarkoitukseen käytettäviä kaavakkeita olevan saatavissa kaupunginkansliassa ja avustusten, joita ei nostettu v:n 1936 kuluessa, palautuvan rahastoon. Helsingin rouvasväen yhdistyksen annettua lausuntonsa sittemmin saapuneista hakemuksista myönnettiin 1,000 markan avustukset 35 henkilölle, joista 14 sai avustuksensa Helsingin rouvasväen yhdistyksen perille viemänä.

¹⁾ Ks. myös tämän kert. s. 52. — ²⁾ Khs 11 p. huhtik. 687 §. — ³⁾ S:n 5 p. syysk. 1,422 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,228 §. — ⁵⁾ S:n 5 p. syysk. 1,415 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. syysk. 1,532 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. huhtik. 596 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. syysk. 1,533 § ja 5 p. jouluk. 2,039 §.

C. F. Ekholmin stipendirahaston korkovaroista kaupunginhallitus päätti¹⁾ julistaa kaksi 4,000 markan suuruista matka-apurahaa haettaviksi toukokuun kuluessa.

Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan ilmoitus varattomain Sörnäisten lasten ruokkimiseen käytettyjen J. G. Wilkmanin rahaston v:n 1934 korkovarain tilityksen tarkastuksesta merkittiin²⁾ tiedoksi.

R. Heimbergerin palkintorahaston korkovarat, 4,700 markkaa, päätettiin³⁾ asettaa ammattiopetuslaitosten johtokunnan käytettäväksi.

K. H. Renlundin stipendi- ja palkintorahaston kertomusvuoden korkovarat, 2,700 markkaa, päätettiin⁴⁾ jakaa seuraavasti: yleiselle ammattilaiskoululle 940 markkaa, taideteollisuuskeskuskoululle 660 markkaa, suomenkieliselle työväenopistolle 530 markkaa, kirjapainokoululle 390 markkaa ja ruotsinkieliselle työväenopistolle 180 markkaa.

Päätettiin⁵⁾ suostua kauppatieteiden kandidaatti R. Tengströmin anomukseen saada käyttää hänelle v. 1934 G. Pauligin lahjoitusrahaston korkovaroista myönnetty matkaraha vasta v. 1936 suunniteltua matkaa varten.

Päätettiin⁶⁾ esittää kaupunginvaltuustolle, ettei G. Pauligin lahjoitusrahaston korkovaroista jaettaisi matkarahaa kertomusvuonna, vaan käytävissä olevat korkovarat liitettäisiin seuraavan vuoden korkovarioihin ja jaettaisiin yhtäaikaa niiden kanssa.

R. Ahlströmin rahaston korkovarat, 330,000 markkaa, päätettiin⁷⁾ jakaa rahaston sääntöjen mukaan seuraavasti: lautakunnalle, joka jakaa varat soiton, sävellysten ja laulutaiteen avustamiseksi, 110,000 markkaa, taideyhdistyksen palkinto- ja ostolautakunnalle 110,000 markkaa, Suomen kirjailijaliitolle 55,000 markkaa ja Finlands svenska författarförening nimiselle yhdistykselle 55,000 markkaa. Samalla päätettiin ilmoittaa avustuksen saajille, että mikäli näitä varoja siirrettiin yhdistysten rahastoihin, oli niiden käyttö aikanaan tilitettävä kaupunginhallitukselle. Lisäksi katsottiin, ettei revisionikonttorin puheena olevien varojen jakamistapaa koskeva huomautus antanut aihetta toimenpiteisiin.

Suomen kirjailijaliiton ja Finlands svenska författarförening nimisen yhdistyksen tilitykset R. Ahlströmin rahastosta v. 1934 saamistaan avustuksista merkittiin⁸⁾ tiedoksi.

C. Muut asiat.

Istunnot y. m. Kaupunginhallitus päätti⁹⁾, että hallituksen varsinaiset kokoukset pidetään torstaisin klo 15.30 ja ylimääräisiä kokouksia tarpeen vaatiessa. Yleisjaoston tuli kokoontua tiistaisin klo 11.

Kaupunginjohtajan sijaiseksi päätettiin¹⁰⁾ määrätä apulaiskaupunginjohtajat seuraavassa järjestyksessä: von Frenckell, Moring, Keto ja Helo; sekä rahatoimenjohtajan sijaiseksi kiinteistöjohtaja, kiinteistöjohtajan sijaiseksi kaupunginjohtaja, teknillisen johtajan sijaiseksi sosialijohtaja ja sosialijohtajan sijaiseksi teknillinen johtaja.

Pöytäkirjain tarkistus. Kaupunginhallituksen pöytäkirjain tarkistajiksi määrättiin¹¹⁾ kiinteistöjohtaja von Frenckell ja jäsen Salovaara. Yleisjaoston

¹⁾ Khs 2 p. toukok. 806 §. — ²⁾ Khn jsto 12 p. helmik. 3,193 §. — ³⁾ S:n 7 p. toukok. 3,438 §. — ⁴⁾ Khs 2 p. toukok. 801 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. syysk. 1,530 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. syysk. 1,531 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. maalisk. 405 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. helmik. 254 § ja 28 p. helmik. 379 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. tammik. 32 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. tammik. 33 §. — ¹¹⁾ S:n 11 p. tammik. 38 §.

pöytäkirjain tarkistajaksi valittiin¹⁾ vuoden alkupuoliskon ajaksi rahatoimenjohtaja Helo ja hänen varamieheksensä kiinteistöjohtaja von Frenckell. Pöytäkirjain tarkistajain estyneinä ollessa kaupunginhallitus valtuutti²⁾ jotkut muut jäsenensä tarkistamaan määrättyt pöytäkirjat.

Vakuusasiakirjain tarkastus. Hallituksen jäsenet Estlander, Rydman ja Sundström määrättiin³⁾ kertomusvuonna toimittamaan kaupunginhallituksen ohjesäännön 28 §:n 2 momentin edellyttämät hallituksen hoidossa olevien vakuusasiakirjojen tarkastukset. Myöhemmin valittiin⁴⁾ jäsen Estlanderin tilalle hänen sairautensa takia hallituksen jäsen Udd. Tarkastuksessa laaditut pöytäkirjat merkittiin⁵⁾ tiedoksi.

Rahatoimiston varain hoidon valvonta. Jäsenet Salovaara ja Udd määrättiin⁶⁾ kertomusvuonna toimittamaan kaupunginhallituksen ohjesäännön 28 §:n 1 momentissa mainitut rahatoimiston varojen hoitoa koskevat tarkastukset.

Laskujen hyväksyminen. Kaupunginjohtaja, rahatoimenjohtaja ja kaupunginsihteeri sekä viimeksi mainitun estyneenä ollessa kansliasihteeri Brotherus oikeutettiin⁷⁾ hyväksymään kaupunginhallituksen käytettävänä olevista määrärahoista v. 1936 suoritettavat laskut ja maksettaviksi aiottu samantapaiset asiakirjat. Samalla päätettiin oikeuttaa kaupunginsihteeri hyväksymään asianomaisilta tileiltä maksettaviksi pidätettyjen henkilöiden ylläpidosta sekä kaupunginvaltuuston edustuksesta aiheutuneet laskut.

Uutisten antaminen sanomalehdistölle. Kansliasihteerit Blomberg, Brotherus ja Mantere määrättiin⁸⁾ antamaan tietoja sanomalehdistölle kaupunginhallituksen päättämistä asioista aikaisemmin vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

Kaupunginhallituksen ja kaupungin lautakuntain yhteistyö. Kaupunginhallitus päätti⁹⁾ määrätä, kuten edellisenäkin vuonna, seuraavat ohjeet noudatettaviksi lauta- ja johtokuntain päätösten saattamisessa kaupunginhallituksen tietoon:

1) lauta- ja johtokuntain oli ennen kokoustaan lähetettävä esityslista kaupunginhallituksen edustajalle, kaupunginjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle;

2) kokouksen jälkeisenä päivänä oli esityslistaan liittyvä päätösluettelo lähetettävä kaupunginjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle. Jos pöytäkirja valmistui kolmantena kokouksen jälkeisenä päivänä, sai päätösluettelon lähettäminen jäädä, mutta jäljennös pöytäkirjasta oli lähetettävä kaupunginjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle; ja

3) ellei pöytäkirja valmistunut 2 kohdassa mainitussa ajassa, oli jäljennös siitä, niin pian kuin se valmistui, lähetettävä kaupunginjohtajalle.

Lautakuntain päätösten katsottiin tulleen kaupunginhallituksen tietoon, kun päätösluettelo oli saapunut kaupunginjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle niin, että nämä sekä kaupunginhallituksen edustaja olivat päätöksistä tietoisia.

¹⁾ Khn jsto 2 p. tammik. 3,001 §. — ²⁾ S:n 20 p. elok. 3,724 § sekä khs 22 p. elok. 1,359 § ja 5 p. jouluk. 2,036 §. — ³⁾ Khs 11 p. tammik. 37 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,117 § ja 12 p. jouluk. 2,099 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,146 § ja 19 p. jouluk. 2,131 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. tammik. 36 §. — ⁷⁾ Khn jsto 23 p. jouluk. 4,004 §. — ⁸⁾ Khs 11 p. tammik. 40 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. tammik. 35 §.

Vapaapäivät. Kaupungin virastot ja laitokset päätettiin¹⁾ pitää kokonaan suljettuina pääsiäislauantaina ja Vapunpäivänä sekä sulkea ne Kalevalanpäivänä sekä joului- ja uudenvuodenaattona klo 12 ja kesäkuun 22 p:nä klo 13. Kaupungin kirjastot ja lukusalit päätettiin²⁾ sulkea Kalevalanpäivänä klo 17.

Työaika kesällä. Päätettiin³⁾, että kaupunginkanslia, rahatoimisto ja revisionikonttori pidetään avoinna kesäkuun 25 p:stä elokuun loppuun klo 9—15.45, lauantaisin klo 9—14.15, rahatoimisto kuitenkin vain veronkannan alkuun. Rahatoimiston kassat oli pidettävä avoinna kuten ennenkin, paitsi lauantaisin, jolloin ne suljettiin klo 14. Edellä mainittuna aikana määrättiin tilastotoimiston virka-ajaksi aika klo 8.30—11.30 ja klo 12.30—16, lauantaisin yhtäjaksoisesti klo 8.30—13.30, sekä hyväksyttiin⁴⁾ kiinteistötoimiston virka-aika puolta tuntia aikaisemmaksi kuin talvella. Lisäksi hyväksyttiin⁵⁾ puhtaanapitolaitoksen toimiston työaika kesäkuukausina olemaan klo 9—15.45, paitsi lauantaisin klo 9—14.15.

Työnvälitystoimiston miesosasto päätettiin⁶⁾ pitää suljettuna korjausten takia joulukuun 6—8 p:n välisenä aikana.

Köyhäinhuoltoviraston erinäisille viranhaltijoille määrättiin⁷⁾ uudet vastaantottoajat.

Vuoden 1936 talousarvioehdotus. Päätettiin⁸⁾ hyväksyä ehdotus v:n 1936 talousarvion laatimista koskevaksi kiertokirjeeksi.

V:n 1936 talousarvioehdotus hyväksyttiin⁹⁾ ja päätettiin lähettää kaupunginvaltuustolle. Siihen liitettävä kirjelmä hyväksyttiin¹⁰⁾ eräin pienin muutoksin. Myöhemmin kaupunginhallitus hyväksyi¹¹⁾ muutamat sanotun ehdotuksen täydennykset esitettäväksi valtuustolle.

Johto- ja ohjesääntöjen kuulutus. Kaupunginhallitus päätti¹²⁾, että sairaanhoitajatarkoulun johtosääntö sekä muut samantapaiset vastedes vahvistettavat johto- ja ohjesäännöt julkaistaan ainoastaan kunnallisessa asetuskokoelmassa.

Kunnalliset laitokset. Päätettiin¹³⁾ ensi tilassa ottaa harkittavaksi kysymys hankinta- ja varasto-olojen edelleenkehittämisestä sekä määrätä ajoittain toimeenpantavaksi tarkastuksia laitosten ja virastojen käytännöllisessä toiminnassa. Ehdotus erikoisen organisaatiopäällikön toimen perustamisesta annettiin raueta.

Revisionikonttorin johtosäännön uusiminen. Kaupunginhallitus päätti¹⁴⁾ periaatteellisesti hyväksyä vuositilintarkastajain johtosäännön uusimista harkitsemaan asetetun komitean ehdotukseen sisältyvät revisionikonttorin 9 ja 11 §:n muutosehdotukset, ilmoittaa ehdotusta vastaan tehdyt huomautukset kaupunginreviisorille sekä antaa kaupunginreviisorin tehtäväksi laatia ehdotuksen revisionikonttorin koko johtosäännön uusimiseksi.

Tilastotoimiston tutkimukset ja esitykset. Tilastotoimiston laatima tilasto tammikuun 1 p:nä 1935 vuokraamattomina olevista huoneistoista merkittiin¹⁵⁾ tiedoksi.

¹⁾ Khs 21 p. helmik. 349 §, 41 p. huhtik. 665 §, 26 p. huhtik. 740 §, 20 p. kesäk. 1,122 § ja 19 p. jouluk. 2,134 §. — ²⁾ S:n 25 p. helmik. 374 §. — ³⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,120 §. — ⁴⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,119 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. toukok. 855 §. — ⁶⁾ S:n 25 p. marrask. 1,961 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. tammik. 63 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. toukok. 809 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. marrask. 1,809 § ja 25 p. marrask. 1,958 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. marrask. 1,962 §. — ¹¹⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,032 §. — ¹²⁾ S:n 28 p. marrask. 2,027 §. — ¹³⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,086 §. — ¹⁴⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,034 §. — ¹⁵⁾ S:n 7 p. maalisk. 398 §.

Sosiaaliministeriön sosialisen tutkimustoimiston ehdottama vuokratiedustelujen toimeenpano päätettiin¹⁾ antaa tilastotoimiston tehtäväksi.

Päätettiin²⁾ hankkia lausunto kiinteistölautakunnalta ennenkuin lopullisesti ratkaistiin tilastotoimiston esitys yleisen rakennus- ja asuntolaskelman toimittamisesta kertomusvuoden syksynä.

Pohjoispaloukseen isännöitsijän toimi. Kaupunginhallitus päätti³⁾ vapauttaa palopäällikön Meritullinkadun 12 B:ssä sijaitsevan kiinteistön isännöitsijän toimesta marraskuun 1 p:stä 1934 lukien ja siirtää mainitun kiinteistön hoidon mainitusta päivästä kiinteistölautakunnalle.

Katselmuksien toimittaminen maaseudulla olevissa kaupungin laitoksissa määrättiin⁴⁾ palotoimikunnan tehtäväksi ja oli kustannukset suoritettava kaupunginhallituksen yleisistä käyttövaroista.

Vanhassakaupungissa olevan Helsingin varuskunnan varastoalueen palosuojelu. Kaupunginhallitus päätti⁵⁾ esittää Helsingin maalaiskunnalle, että kaupungin palokunta oikeutettaisiin huolehtimaan puolustusviranomaisten Vanhassakaupungissa olevan ase- ja ammusvarastoalueen palosuojelusta.

Helsingin ja Turun piirien naispuolisen ammattientarkastajan erään vuosikertomuksen myöhästymistä koskevan kantelun johdosta aiheutunut terveydenhoitolautakunnan lausunto päätettiin⁶⁾ lähettää sosialiministeriölle.

Ammattientarkastajain virkoja täytettäessä huomioonotettavat näkökohdat. Kaupunginhallitus päätti⁷⁾ lähettää Tampereen teknillisen yhdistyksen laatiman esityksen ammattientarkastajain virkoja täytettäessä huomioonotettavista näkökohdista sille terveydenhoitolautakunnan komitealle, joka laati ehdotusta kunnan ammattientarkastajain ohjesäännöksi, tutustuttaakseen komitean kirjelmässä esitettyihin näkökohtiin.

Mjölbollstadin parantola. Mjölbollstadin parantolan ilmoitus kunnille varattujen uusien sairapaikkojen käytäntöönottamisesta viimeistään syyskuun 1 p:nä 1936 merkittiin⁸⁾ tiedoksi.

Sukupuolineuvonta-asema. Päätettiin⁹⁾ hyväksyä sukupuolineuvonta-aseman pitäminen suljettuna kesäkuun 27 p:n ja heinäkuun 25 p:n välisenä aikana sekä myöntää täydet palkkaedut toimiston sairaanhoitajattarelle ja siivoojalle edellytyksin, että nämä pitivät mainittuna aikana kesälomansa ja että siivoojalle järjestettiin työtä hänen kesälomansa lopun ja toimiston vielä jäljellä olevan kiinnioaloajan väliseksi ajaksi.

Marian sairaalan silmäpoliklinikan toimintaehtojen määrittely hyväksyttiin¹⁰⁾.

Sairassijat Nikkilän ja Kivelän sairaaloissa. Ilmoitus ylimääräisten sairassijojen ylläpitämisestä edelleen Nikkilän ja Kivelän sairaaloissa merkittiin¹¹⁾ tiedoksi. Ilmoitus uusien sairassijojen hyväksymisestä sekä sairassijojen kokonaislukumäärän vahvistamisesta 791:ksi Nikkilän sairaalassa merkittiin¹²⁾ samoin tiedoksi.

Sisätautiopin kliinillinen opetus Kivelän sairaalassa. Koska entinen, kyseistä opetusta koskeva sopimus¹³⁾ päättyi kevätlukukauden umpeenkuluttua kaupunginvaltuuston päättämän¹⁴⁾ uuden sopimuksen astuessa voimaan vasta v:n 1936 alusta kaupunginhallitus päätti¹⁵⁾ ilmoittaa yli-

¹⁾ Khs 16 p. toukok. 870 §. — ²⁾ S:n 16 p. toukok. 869 §. — ³⁾ S:n 4 p. tammik. 22 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. lokak. 1,662 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. marrask. 2,024 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. kesäk. 1,041 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. huhtik. 616 §. — ⁸⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,060 §. — ⁹⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,105 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,152 §. — ¹¹⁾ S:n 11 p. tammik. 74 §. — ¹²⁾ S:n 24 p. tammik. 176 §. — ¹³⁾ Ks. v:n 1933 kert. s. 213 ja v:n 1934 kert. s. 204. — ¹⁴⁾ Ks. tämän kert. s. 72. — ¹⁵⁾ Khs 4 p. heinäk. 1,212 §.

opistoviranomaisille kaupungin olevan valmis jatkamaan sopimusta sisätautiopin suomenkielisen opetuksen antamisesta Kivelän sairaalan yleisellä osastolla v:n 1935 loppuun saakka ehdoin, että yliopisto suorittaa kaupungille yhteensä 16,500 markkaa.

Sairaanhoitajatarkoulutuksen järjestäminen. Päätettiin ¹⁾ pyytää lääkintöhallitusta vahvistamaan sairaalahallituksen ehdotus sairaanhoitajatarkoulutuksen järjestämisestä Helsingin sairaanhoitajatarkoulussa.

Sairaanhoitajattarien täydennyskurssit. Kaupunginhallitus päätti ²⁾ lääkintöhallituksen tätä koskevan tiedustelun johdosta ilmoittaa mainitulle hallitukselle kaupungin suostuvan siihen, että 15 kaupungin sairaaloissa harjoittettavaa sairaanhoitajatarta kutsutaan lääkintöhallituksen toukokuun alussa järjestettävälle sairaanhoitajattarien täydennyskurseille.

Sofianlehdon pikkulastenkodissa sattuneiden onnettomuustapausten johdosta annetut selitykset merkittiin ³⁾ tiedoksi.

Reijolan lastenkodin vedenkulutus. Hyväksyttiin ⁴⁾ lastensuojelulautakunnan ehdotus ruoka- ja juomaveden kuljettamisesta Reijolan lastenkotiin hevosella kaupungin vesijohdon lähimmästä vesipostista sekä vaatteiden pesuun ja muihin taloustarkoituksiin käytettäväksi lastenkodin uuden kaivon vettä.

Koulukodeissa toimivat kansakoulut. Lastensuojelulautakunnan tehtyä esityksen niiden ristiriitojen poistamiseksi, jotka vallitsivat kansakoulutointa koskevan lainsäädännön erinäisten määräysten ja koulukotien yhteydessä toimivien kansakoulujen järjestysmuodon välillä, asia oli ollut eri viranomaisten käsiteltävänä ⁵⁾. Kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ ilmoittaa siitä lastensuojelulautakunnalle kehoittaen lautakuntaa uudelleen harkitsemaan asiaa sekä mahdollisesti tekemään harkintansa mukaisen uuden aloitteen.

Kansakoulutarkastajan nimittämistapa. Sosialijohtajan ilmoitus kansakoulujen tarkastajaneuvoston lausunnosta sekä siihen liittyvästä suomen- ja ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntain mielipiteestä nykyisen kansakoulujen ohjesäännön pysyttämisestä ennallaan, mikäli se koski kansakoulutarkastajan nimittämistapaa, merkittiin ⁷⁾ tiedoksi.

Suomenkielisten kansakoulujen johtajain vapaatunnit. Päätettiin ⁸⁾ merkitä v:n 1936 talousarvioehdotukseen suomenkielisten kansakoulujen johtajain vapaatunneista aiheutuvat kustannukset siten, että ne vastasivat syyslukukauden 1936 alusta voimaantulevia vapaatuntien lukumääriä.

Ammattiopetuslaitokset. Hyväksyttiin ⁹⁾ perustettavaksi uusi rinnakkaisluokka valmistavan tyttöjen ammattikoulun pukuompeluosastolle syyslukukauden alusta.

Sairalahallituksen ilmoitus sairaaloiden asianomaisten viranomaisten kehoittamisesta valitsemaan tarvittavat talousapulaiset valmistavan tyttöjen ammattikoulun talousosastolta valmistuneista oppilaista merkittiin ¹⁰⁾ tiedoksi.

Suomenkielisen työväenopiston viranhaltijain tehtävät. Hyväksyttiin ¹¹⁾ työväenopiston johtokunta vahvistamaan opiston kanslia-apulaiselle, vahtimestarille sekä lämmittäjä-talonmiehelle johtokunnan kaupunginhallitukselle esittämät mainittujen viranhaltijain työohjeet, kuitenkin siten, että

¹⁾ Khs 28 p. maalisk. 581 §. — ²⁾ S:n 11 p. huhtik. 688 §. — ³⁾ S:n 31 p. lokak. 1,788 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. lokak. 1,785 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 32, 111* ja 112*. — ⁶⁾ Khs 14 p. helmik. 286 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,219 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. lokak. 1,697 §. — ⁹⁾ S:n 5 p. syysk. 1,408 §. — ¹⁰⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,061 §. — ¹¹⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,124 §.

viranhaltijain kesälomaa sekä heidän työaikaansa koskevat määräykset jätettiin virkasäännön määräyksiin varaan.

Viranhaltijain irtisanominen lastentarhoissa. Päätettiin ¹⁾ kehoittaa sosialisten lautakuntain johtosääntökomiteaa harkitsemaan lastentarhain alemman henkilökunnan nimittämisen järjestämistä viranhaltijain oikeudellista asemaa paremmin turvaavalla tavalla.

Lastentarhoja koskevat määräykset. Kaupunginhallitus vahvisti ²⁾ seuraavat määräykset tulemaan voimaan alkavan lukukauden alusta:

1) Helsingin kaupungin lastentarhoihin sekä niihin liittyviin laitoksiin oikeutetaan pääsemään ne lapset, joiden vanhemmat tai holhoojat tai holhoojat ovat Helsingissä henkikirjoissa, sekä asuin- ja henkikirjoituspaikasta riippumatta Helsingin kaupungin palveluksessa olevien henkilöiden lapset. Muiden lasten pääsemisestä lastentarhoihin kaupunginhallitus päättää kussakin tapauksessa erikseen.

2) Niitä lapsilta, jotka eivät täällä itse nauti köyhäinhoidollista koti-paikkaoikeutta ja joiden vanhemmat tai holhoojat eivät pysty suorittamaan ateriamaksuja ja nauttivat samalla muuta avustusta köyhäinhoidolta, kannetaan johtokunnan määräämät ateriamaksut kaksinkertaisina.

3) Edellisessä kohdassa mainituille lapsille annettavista aterioista on hankittava köyhäinhoidon maksusitoumus.

Ulkokuntalaisten lasten ottaminen lastentarhoihin. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ oikeuttaa kaksi Helsingin pitäjältä kotoisin olevaa lasta nauttimaan opetusta apulastentarha Aulassa ja erään Amerikan suomalaisen sekä kolme unkarilaista lasta pääsemään suomenkieliseen lastentarhaan.

Kaupunginorkesterin luovuttaminen. Kaupunginorkesteri luovutettiin ⁴⁾ korvauksetta Sibelius-juhlaa järjestelevän toimikunnan käytettäväksi.

Teurastamon vuosikertomus. Hyväksyttiin ⁵⁾ teurastamolautakunnan esitys teurastamon v:n 1934 vuosikertomuksen julkaisemisesta myös ruotsinkielisenä.

Kaupungin laitosten lihanhankinnan järjestäminen. Hyväksyttiin ⁶⁾ lihanhankintaa käsitelleen neuvottelukokouksen kannattamat mielipiteet, joista tärkeimpänä mainittakoon se, että kaupungin laitosten tuli, mikäli mahdollista, suorittaa lihanhankintansa keskuskeittolan välityksellä, joka mahdollisuuden mukaan keskittämällä kaiken lihanostonsa kaupungin teurastamon tukkuhalliin tarjosi kaupungin teurastamossa teurastettua ja tarkastettua lihaa.

Eläinlääkintäkurssit päätettiin ⁷⁾ hyväksyä toimeenpantaviksi kaupungin teurastamolla.

Kaupungin lihantarkastamo päätettiin ⁸⁾ luovuttaa Virosta tuodun lihan tarkastukseen.

Henkikirjoituksessa havaittujen epäkohtien poistaminen. Verotusvalmistelukunnan esitys erinäisten henkikirjoituksessa havaittujen epäkohtien poistamiseksi päätettiin ⁹⁾ ilmoittaa läänin maaherralle mahdollisia toimenpiteitä varten.

Pohjoismaiden yhdyspankki osakeyhtiön lisätty rakennusoikeus. Sisäasiainministeriön päätös, jossa hylättiin Pohjoismaiden yhdyspankki osakeyhtiön anomus sen kortteliin n:o 32 rakentaman uudisrakennuksen korotetun

¹⁾ Khs 21 p. maalisk. 542 §. — ²⁾ S:n 11 p. tammik. 69 §. — ³⁾ S:n 17 p. tammik. 144 §, 25 p. lokak. 1,775 § ja 15 p. marrask. 1,908 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. lokak. 1,804 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,145 §. — ⁶⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,064 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. lokak. 1,703 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. maalisk. 436 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. huhtik. 597 §.

rakennusoikeuden korvaukseksi määrätyn korvaussumman 460,000 markan alentamisesta 160,000 markkaa, merkittiin ¹⁾ tiedoksi.

Kiinteän omaisuuden katselmusmiesten toimintakertomusvuodelta 1933 sekä kaupungin kiinteää omaisuutta käsittelevä arviointi päätettiin ²⁾ lähettää kiinteistölautakunnalle sekä samalla kehoittaa kiinteistölautakuntaa kiireellisesti antamaan lausuntonsa kiinteän omaisuuden luetteloinnin uudelleenjärjestämisestä.

Lausunnon antaminen ehdotuksesta laiksi kadun kunnossa- ja puhtaanapidosta. Lausunnonsaan lainvalmistelukunnan ehdotuksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kadun kunnossa- ja puhtaanapidosta kaupunginhallitus päätti ³⁾ yhtyä kiinteistölautakunnan asiasta antamaan lausuntoon pitäen tarkoituksenmukaisempänä kysymyksen järjestämistä kunkin kaupungin rakennusjärjestyksessä kuin ryhtyä lainsäädäntötoimiin sen johdosta. Siinä tapauksessa, että lakia pidettiin tarpeellisena, kaupunginhallitus päätti yhtyä kiinteistölautakunnan ja yleisten töiden lautakunnan lakiehdotuksen johdosta tekemiin huomautuksiin.

Helsingin kartan painatus. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ suostua maanmittaushallituksen anomukseen saada painattaa Helsingin kartta suunnittelemaansa Suomen kartan uuteen painokseen ehdoin, että kartta sisältyi muita karttoja käsittäviin kirjoihin.

Hietalahden sulkutelakka- ja konepaja osakeyhtiön telakoimistaksan ja telakkasääntöjen vahvistaminen. Merkittiin ⁵⁾ tiedoksi kauppa- ja teollisuusministeriön päätös otsakkeessa mainitun osakeyhtiön telakoimistaksan ja telakkasääntöjen vahvistamisesta.

Suunnitellun merenkulkuopetuslaitoksen avustaminen. Kaupunginhallitus katsoi ⁶⁾, että Helsingin kaupungin olisi avustettava tänne suunniteltua merenkulkuopetuslaitosta ehdottaen Kalliolinnaa koulun paikaksi. Asian kehityttyä pitemmälle oli kysymys kaupungin avustamisen myöntämisestä alistettava kaupunginvaltuuston lopullisesti ratkaistavaksi.

Merimieshuoneiden lakkauttaminen. Kauppa- ja teollisuusministeriön pyydettyä kaupunginhallitukselta lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi merimieshuoneiden lakkauttamisesta kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ satamalautakunnan asiasta antaman lausunnon mukaisesti esittää lakiehdotuksen muutettavaksi siten, että merimieshuoneiden kaikki varat jätetään asianomaisten kuntain hallintaan käytettäväksi sellaisten alusten päälliköiden, alipäällystön ja miehistön avustamiseksi, jotka etupäässä ovat kotoisin kunnasta, jossa lakkautettu merimieshuone on ollut, sekä tämän kunnan ympäristössä sijaitsevilta rannikkoseuduilta. Lakiehdotuksen 5 §:n toiseen kappaleeseen esitettiin tehtäväksi sellainen lisäys, että merimieshuoneiden arkistot luovutetaan 25 vuoden kuluttua maakunta- tai valtion-arkistoon, ellei kauppa- ja teollisuusministeriö katsonut olevan syytä määrätä niitä säilytettäväksi kaupungin hallussa.

Linja-autoaseman järjestyssäännöt ja toimistomaksut. Kaupunginhallitus päätti ⁸⁾ erinäisen pienin muutoksin hyväksyä Osakeyhtiö Matkahuollon laatimat ehdotukset linja-autoaseman järjestyssäännöiksi ja toimistomaksuiksi, viimeksi mainitut kuitenkin vain kokeeksi syyskuun 1 p:n ja joulukuun 31 p:n 1935 väliseksi ajaksi, jonka jälkeen ne tarkistetaan kannattavaisuuden perusteella.

¹⁾ Khs 25 p. heinäk. 1,276 §. — ²⁾ S:n 7 p. helmik. 267 §. — ³⁾ S:n 4 p. tammik. 9 §. — ⁴⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,129 §. — ⁵⁾ S:n 2 p. toukok. 823 §. — ⁶⁾ S:n 25 p. lokak. 1,772 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. jouluk. 2,194 §. — ⁸⁾ S:n 25 p. heinäk. 1,269 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 69 ja 70.

Kaupungin liittyminen jäseneksi perustettavaan Suomen tapaturmasuojeluyhdistykseen. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ ottaa harkittavakseen v:n 1936 talousarvioehdotuksen yhteydessä 5,000 markan suuruisen määrärahan merkitsemisen siihen perustettavan Suomen tapaturmasuojeluyhdistyksen vuosimaksua varten. Kaupungin edustajaksi yhdistyksen perustavaan kokoukseen määrättiin teknillinen johtaja E. Moring.

Maaherran kiertokirje työnantajain asevelvollisille antamista todistuksista päätettiin ²⁾ lähettää kaupungin lauta- ja johtokunnille.

Kaasusuojelupäälliköiden koulutuskurssit. Luovuttaen maksutta huoneiston ³⁾ suunniteltuja kaasusuojelupäälliköiden koulutuskursseja varten mutta eväten anotan rahallisen avustuksen myöntämisen niiden opettajatuntipalkkoihin kaupunginhallitus päätti ³⁾, että kurseille kutsuttaville henkilöille oli hallituksen puolesta lähetettävä kutsukirjeet.

Siviiliväestön suojeleminen kaasuhyökkäyksen sattuessa. Kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ antaa Suomen kaasusuojelujärjestön teknillisen osaston tehtäväksi, joka jo oli määrätty suorittamaan n. s. rakennustiedustelua Helsingissä, myöskin tilastollisen tiedustelun toimeenpanon siviiliväestön suojelemismahdollisuuksista kaasuhyökkäyksen sattuessa.

Hyväksyttiin ⁵⁾ Suomen kaasusuojelujärjestön anomus väestönsuojelupäivän toimeenpanosta joulukuun 5 p:nä sekä oikeutettiin ⁶⁾ puhtaanapitolaitos osallistumaan väestönsuojelunäytökseen 5 kastelu- ja 1 lakaisuvaunulla niihin kuuluvine tarpeellisine miehistöineen.

Olympialaiskisojen järjestäminen Helsinkiin vuonna 1940. Suomen kansainvälisen olympialaiskomitean edustajalle konsuli E. Krogiukselle kaupunginhallitus päätti ⁷⁾ ilmoittaa v:n 1940 olympialaiskisojen suunnitellusta järjestämisestä Helsinkiin, että kaupunginhallitus tulisi kisojen järjestämiseksi luovuttamaan kaikki kaupungissa silloin käytettävissä olevat urheilukentät ja -laitokset, antamaan kaikki määrättävissään olevat kisoja varten luovutettavat rakennukset majoitustarkoituksiin sekä muutenkin tulevansa tukemaan kisojen järjestämistä kaikin tavoin.

Onnittelusähkösanoma Brysselin maailmannäyttelyn avajaispäivän johdosta päätettiin ⁸⁾ huhtikuun 27 p:nä lähettää Brysselin kaupungin ylipormestarille, valtioministeri A. Maxille. Ylipormestari Maxilta kaupunginhallitukselle saapunut kiitossähkösanoma merkittiin ⁹⁾ tiedoksi.

Matkakertomukset. Tilastotoimiston arkistoon säilytettäväksi lähetettiin matkakertomukset, joita tekemistään opintomatkoista olivat laatineet satalaitoksen johtaja K. Hoppu ¹⁰⁾, Kyläsaaren puhdistuslaitoksen kemisti V. R. Forsman ¹¹⁾, kaupunginagronoomin apulainen T. Toukoma ¹²⁾, Nikkilän sairaalan perhehoidon hoitajatar A. Leistén ¹³⁾, rakennustoimiston insinööri P. Alenius ¹⁴⁾, köyhäinhuoltoviraston apulaisjohtaja S. Seppälä ¹⁵⁾ terveydellisten tutkimusten laboratorioin johtaja B. Willberg ¹⁶⁾ ja C. F. Ekholmin rahaston stipendiaatti N. Englund ¹⁷⁾.

Revisionikonttorin viranhaltijat. Kaupunginrevisori I. Toiviaiselle myön-

¹⁾ Khs 19 p. syysk. 1,505 §. — ²⁾ S:n 2 p. toukok. 798 §. — ³⁾ S:n 18 p. huhtik. 698 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. tammik. 45 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. marrask. 2,012 §. — ⁶⁾ Khn jsto 3 p. jouluk. 3,955 §. — ⁷⁾ Khs 14 p. helmik. 281 § ja 21 p. helmik. 348 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. huhtik. 738 §. — ⁹⁾ S:n 30 p. huhtik. 762 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. toukok. 853 § ja 16 p. toukok. 888 §. — ¹¹⁾ S:n 16 p. toukok. 889 § ja 23 p. toukok. 954 §. — ¹²⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,197 § ja 18 p. heinäk. 1,243 §. — ¹³⁾ S:n 29 p. elok. 1,399 § ja 5 p. syysk. 1,425 §. — ¹⁴⁾ S:n 12 p. syysk. 1,474 § ja 19 p. syysk. 1,503 §. — ¹⁵⁾ S:n 26 p. syysk. 1,529 § ja 3 p. lokak. 1,602 §. — ¹⁶⁾ S:n 7 p. marrask. 1,841 § ja 15 p. marrask. 1,910 §. — ¹⁷⁾ S:n 21 p. marrask. 1,919 § ja 28 p. marrask. 2,018 §.

nettiin ¹⁾ sairauslomaa helmikuun 23 p:n ja maaliskuun 9 p:n väliseksi ajaksi. Lisäksi päätettiin ²⁾ myöntää kaupunginreviisorille virkalomaa täysin palkkaeduin osallistumista varten Tukholmassa syyskuun 5—7 p:nä pidettävään neljänteen skandinaaviseen reviisorikongressiin.

Reviisori B. A. Hellmerille myönnettiin ³⁾ sairauslomaa helmikuun 9 p:n ja huhtikuun 9 p:n väliseksi ajaksi sekä edelleen enintään 2 kuukaudeksi heinäkuun 22 p:stä lukien sijaisenaan filosofianmaisteri O. Viherheimo. Reviisori Hellmerin kuoltua kaupunginhallitus päätti ⁴⁾ julistaa reviisorinviran haettavaksi esittäen kaupunginvaltuustolle maisteri Viherheimon määräämistä hoitamaan mainittua tointa syyskuun 10 p:stä lukien siksi kunnes virka vakinaisesti täytettiin sekä että maisteri Viherheimo oikeutettaisiin kyseisenä aikana nauttimaan viran pohjapalkkaa.

Apulaiskaupunginjohtajat. Päätettiin ⁵⁾ myöntää rahatoimenjohtaja Helolle osittaista virkavapautta eduskuntatöiden takia ylimääräisten valtiopäivien koollaoloajaksi samoin ehdoin kuin aikaisemmin.

Rahatoimenjohtajan ilmoitettua aikovansa lähteä virkamatkalle Lontooseen toukokuun 10 p:nä, mikä matka todennäköisesti tulisi kestämään toukokuun 22 p:ään saakka, kaupunginhallitus päätti ⁶⁾ hyväksyä esitetyn matkasuunnitelman jakaen ⁷⁾ rahatoimenjohtajan tehtävät hänen ulkomaanmatkansa ja kesälomansa aikana seuraavasti: kiinteistöjohtaja von Frenckell hoiti varsinaiset rahatoimiasiat, teknillinen johtaja Moring työttömyys- ja työnvälitysasiat ja sosialijohtaja Keto köyhäinhuolto- ja lastensuojeluasiat.

Päätettiin ⁸⁾ myöntää kiinteistöjohtaja von Frenckellille sairauslomaa 2 viikon ajaksi joulukuun 23 p:stä lukien.

Socialijohtaja Kedolle myönnettiin ⁹⁾ ulkomaanmatkan johdosta virkavapautta täysin palkkaeduin syyskuun 2 p:n ja 10 p:n väliseksi ajaksi.

Kaupunginkanslian viranhaltijat. Kaupunginhallitus myönsi ¹⁰⁾ kanslisti G. Bolinderille eron virastaan heinäkuun 1 p:stä lukien päättäen ¹¹⁾ julistaa näin avoimeksi joutuneen 4 palkkaluokkaan kuuluvan viran haettavaksi 14 p:n kuluessa heinäkuun 2 p:stä alkaen. Paikkaa täytettäessä oli etusija annettava suomenkielistä pikakirjoitusta taitavalle henkilölle. Kyseiseen virkaan valittiin ¹²⁾ sittemmin rouva B. Adolffsson syyskuun 1 p:stä lukien. Vielä hallitus päätti ¹³⁾ ottaa tilapäisen kanslistin 2 tai 3 viikon ajaksi enintään 1,200 markan kuukausipalkoin.

Ylim. puhtaaksikirjoittajalle M. Viialalle myönnettiin ¹⁴⁾ ero virasta lokakuun 12 p:stä lukien. Samalla päätettiin ¹⁵⁾ ylim. puhtaaksikirjoittajaksi kaupunginkansliaan palkata toistaiseksi rouva E. Järvinen lokakuun 1 p:stä lukien 1,360 markan kuukausipalkoin.

Sairauslomaa täysin palkkaeduin myönnettiin kanslias sihteeri G. Brotherukselle ¹⁶⁾ elokuun 8 p:n ja syyskuun 7 p:n väliseksi ajaksi, kanslias sihteeri A. Danielsonille ¹⁷⁾ kesäkuun 8 p:n ja 22 p:n väliseksi ajaksi, kanslisti A. Beckerille ¹⁸⁾ kuukauden ajaksi lokakuun 1 p:stä lukien, kanslisti G. Bolinderille ¹⁹⁾ viikon ajaksi tammikuun 14 p:stä lukien sekä edelleen kuukauden ajaksi helmikuun 13 p:stä lukien ja ylim. puhtaaksikirjoittajalle M. Viialalle ²⁰⁾ kuukauden ajaksi syyskuun 12 p:stä lukien.

¹⁾ Khs 7 p. maalisk. 399 §. — ²⁾ S:n 22 p. elok. 1,357 §; vrt. tämän kert. s. 156. — ³⁾ Khs 21 p. maalisk. 518 § ja 15 p. elok. 1,302 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. syysk. 1,519 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. tammik. 120 §; ks myös tämän kert. s. 143. — ⁶⁾ Khs 2 p. toukok. 800 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. toukok. 868 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,133 §. — ⁹⁾ S:n 15 p. elok. 1,292 §. — ¹⁰⁾ S:n 9 p. toukok. 831 §. — ¹¹⁾ Khn jsto 2 p. heinäk. 3,619 §. — ¹²⁾ Khs 22 p. elok. 1,356 §. — ¹³⁾ Khn jsto 17 p. syysk. 3,756 §. — ¹⁴⁾ S:n 17 p. syysk. 3,757 §. — ¹⁵⁾ Khs 25 p. heinäk. 1,266 §. — ¹⁶⁾ Khn jsto 25 p. kesäk. 3,595 §. — ¹⁷⁾ Khs 26 p. syysk. 1,520 §. — ¹⁸⁾ Khn jsto 15 p. tammik. 3,059 § ja 19 p. helmik. 3,199 §.

Päätettiin ¹⁾ myöntää kaupunginhallituksen asiamiehelle varatuomari V. Merivirralle edustusta virkavapautta eduskunnan syysistuntokauden loppuajaksi sekä seuraavaksi verkätistuntokaudeksi edellytyksin, että hakija hoiti kaikki oikeudenkäynnit sekä kaikki muutkin tehtävät, jotka hän kykeni suorittamaan edustajatoimensa ohella; koska asiamiesosaston työt ainakin kertomusvuoden aikana voitiin järjestää ilman apulaista, kaupunginhallitus päätti ²⁾ muuttaa edellä mainittua päätöstä ja vahvistaa asiamies Merivirralle maksettavan palkanosan 3,300 markaksi kuukaudessa marraskuun 19 p:stä lukien eduskunnan syysistuntokauden loppuun saakka ja myöntää sanotulta ajalta kaupunginlakimies E. Cavoniukselle ja senaattori A. Liuksialalle kummallekin 1,000 markkaa kuukaudessa palkkioksi niistä asiamies Merivirran virkaan kuuluvista töistä, joita he joutuivat suorittamaan oman toimensa ohella.

Hovioikeudenauskultantti A. Grönberg määrättiin ³⁾ edelleen tammikuun 1 p:stä lukien toimimaan asiamiesosaston apulaisena verojäämien perimisessä ja vahvistettiin hänen palkkseen 1,500 markkaa kuukaudessa, minkä ohessa hänet oikeutettiin saamaan perimispalkkiota 20 % perimistään määristä.

Asiamiesosaston apulaiselle A. Grönbergille myönnettiin ⁴⁾ sairausloma kesäkuun 21 p:n ja 29 p:n väliseksi ajaksi.

Puhelinkeskuksen hoitajan sijaiseksi hyväksyttiin ⁵⁾ rouva I. Kjällberg kesäkuun 25 p:n ja elokuun 25 p:n väliseksi ajaksi.

Päätettiin ⁶⁾, että ylimääräiselle vahtimestarinapulaiselle P. Tiitsille annettu virkamääräys oli päättyvä toukokuun 21 p:nä.

Rahatoimiston viranhaltijat. Kaupunginhallitus myöntyi ⁷⁾ rahatoimiston toimisto-osaston päällikön K. H. Öhmanin erohakemukseen kesäkuun 1 p:stä lukien oikeuttaen kaupunginkamreerin väliaikaisesti järjestämään virkaan kuuluvat tehtävät siksi kunnes viran vakinaisesta täyttämisestä päätettiin. Vasta marraskuussa kyseinen virka sekä avoinna oleva toimistoapulaisenvirka julistettiin ⁸⁾ haettaviksi.

Rouva A. Biaudet otettiin ⁹⁾ ylimääräiseksi toimistoapulaiseksi enintään kertomusvuoden loppuun 1,000 markan kuukausipalkoin.

Sairaslomaa myönnettiin ¹⁰⁾ osastopäällikkö Öhmanille maaliskuun 30 p:n ja huhtikuun 18 p:n väliseksi ajaksi, jolloin veronkannantaosaston päällikön tuli oman virkansa ohella hoitaa tämän tehtäviä ¹¹⁾; toimistoapulaiselle Hj. Bolinderille toukokuun 8 p:n ja kesäkuun 7 p:n väliseksi ajaksi sekä 6 viikon ajaksi marraskuun 18 p:stä lukien, sijaisenaan rouva M. Hein, jonka tehtäviä rouva G. Johanssonin tuli hoitaa rouva Biaudetin hoitaessa viimeksi mainitun tointa ¹²⁾; toimistoapulaiselle G. Frödingille tammikuun 1 p:n ja elokuun 25 p:n väliseksi ajaksi sijaisenaan rouva R. Wikström ¹³⁾; toimistoapulaiselle T. Leivolle lokakuun 7 p:n ja marraskuun 13 p:n väliseksi ajaksi, sijaisenaan rouva E. Chryscinicz ¹⁴⁾; toimistoapulaiselle L. Liljeströmille kuukaudeksi joulukuun 22 p:stä lukien, jolloin tilapäiset apulaiset hoitivat hänen tehtäviään ¹⁵⁾; sekä siivoojalle A. Hägertille kuukaudeksi syyskuun 6 p:stä lukien, sijaisenaan A. Bollström ¹⁶⁾.

¹⁾ Khs 15 p. marrask. 1,880 §. — ²⁾ S:n 21 p. marrask. 1,914 §. — ³⁾ Khn jsto 5 p. helmik. 3,145 §. — ⁴⁾ S:n 12 p. kesäk. 3,532 §. — ⁵⁾ S:n 25 p. kesäk. 3,582 §. — ⁶⁾ S:n 25 p. huhtik. 3,389 §. — ⁷⁾ Khs 31 p. toukok. 988 §. — ⁸⁾ S:n 25 p. marrask. 1,960 §. — ⁹⁾ Khn jsto 19 p. marrask. 3,906 §. — ¹⁰⁾ Vrt. tämän kert. s. 146. — ¹¹⁾ Khs 26 p. huhtik. 743 §. — ¹²⁾ Khn jsto 16 p. heinäk. 3,652 § ja khs 5 p. jouluk. 2,041 §. — ¹³⁾ Khn jsto 12 p. maalisk. 3,247 §. — ¹⁴⁾ Khs 17 p. lokak. 1,675 § ja 15 p. marrask. 1,886 §. — ¹⁵⁾ Khn jsto 29 p. tammik. 3,118 §. — ¹⁶⁾ S:n 17 p. syysk. 3,760 §.

Palkatonta virkalomaa yksityisasiota varten myönnettiin toimisto-apulaiselle M. Heinille¹⁾ huhtikuun ajaksi ja I. Lehtoselle²⁾ kuukaudeksi syyskuun 26 p:stä lukien.

Tilastotoimiston viranhaltijat. Hyväksyttiin³⁾ filosofianmaisteri L. Ruotsalainen edelleen tammikuun 1 p:stä lukien toistaiseksi hoitamaan avoinna olevaa 1 palkkaluokkaan kuuluvaa laskuapulaisenvirkaa ja määrättiin hänen palkkaiseen 1,200 markkaa kuukaudessa.

Hyväksyttiin⁴⁾ neiti A. Grönroos elokuun 1 p:stä lukien toimiston ylimääräiseksi apulaiseksi 1,500 markan kuukausipalkoin.

Hyväksyttiin⁵⁾ herra P. A. Cavén ja neiti A. Soura edelleen tammikuun 1 p:stä lukien vuoden loppuun tilastotoimiston ylimääräisiksi apulaisiksi ja vahvistettiin heidän palkkansa 1,600 markaksi kuukaudessa.

Päätettiin⁶⁾ määrätä ylimääräinen apulainen A. Soura hoitamaan lokaussa kuolleen laskuapulaisen H. Zimmermannin tointa 1,700 markan kuukausipalkoin siksi kunnes virka vakinaisesti täytettiin tai toisin määrättiin.

Päätettiin⁷⁾ myöntää tilastotoimiston johtajalle filosofianmaisteri O. Bruunille sairaslomaa tammikuun 26 p:n ja helmikuun 23 p:n väliseksi ajaksi ja määrätä aktuaari J. R. Torppa oman virkansa ohella hoitamaan tilastotoimiston johtajan virkaa.

Sairaslomaa täysin palkkaeduin myönnettiin⁸⁾ vielä toimiston assistentille E. Renforsille⁹⁾ huhtikuun 23 p:n ja toukokuun 6 p:n väliseksi ajaksi, sijaisenaan herra P. A. Cavén, laskuapulaiselle H. Montellille¹⁰⁾ kuukauden ajaksi helmikuun 15 p:stä lukien, sijaisenaan neiti A. Soura, sekä edelleen kuukauden ajaksi marraskuun 7 p:stä lukien, sijaisenaan herra J. Strandberg, ja laskuapulaiselle A. Emeléukselle¹¹⁾ marraskuun 1 p:stä joulukuun 15 p:ään, sijaisenaan herra P. A. Cavén, jonka tehtäviä määrättiin hoitamaan filosofianmaisteri L. Ruotsalainen laskuapulaisen A.-M. Söderlundin taas hoitaessa viimeksi mainitun virkaa oman toimensa ohella.

Kaupunginhallituksen alaisten viranhaltijain kesälomat. Kaupunginhallitus vahvisti¹²⁾ kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajain kesälomat. Kaupunginkanslian ja asiamiesosaston virkailijain ja palveluskunnan kesälomia koskevat esitykset hyväksyttiin¹³⁾ sekä järjestettiin asianomaisten viranhaltijain kesälomasijaiset ja niiden palvelusajaltaan saatavat palkkiot.

Kaupunginhallitus hyväksyi¹⁴⁾ rahatoimiston ehdotuksen kamreerin ja osastopäälliköiden kesälomien sekä kesälomien aikaisten viransijaisuuksien järjestelystä oikeuttaen osastopäälliköiden viransijaiset allekirjoittamaan vakinaisille osastopäälliköille kuuluvat maksumääräykset ja kaupunginkamreerin vahvistamaan rahatoimiston muun henkilökunnan loma-ajat voimassa olevien määräysten mukaisesti ja käyttämään tarpeellisten sijaisten palkkaamiseen rahatoimiston määrärahaa Kesälomasijaiset.

Tilastotoimiston viranhaltijain kesälomia koskeva ehdotus hyväksyttiin¹⁵⁾.

¹⁾ Khs 18 p. huhtik. 703 §. — ²⁾ S:n 26 p. syysk. 1,536 §. — ³⁾ S:n 4 p. tammik. 8 §. — ⁴⁾ Khn jsto 9 p. heinäk. 3,637 § ja khs 1 p. elok. 1,280 §. — ⁵⁾ Khn jsto 8 p. tammik. 3,022 § ja 9 p. heinäk. 3,637 §. — ⁶⁾ Khs 17 p. lokak. 1,669 § ja 30 p. jouluk. 2,164 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. helmik. 251 §. — ⁸⁾ Vrt. tämän kert. s. 146. — ⁹⁾ Khn jsto 7 p. toukok. 3,425 §. — ¹⁰⁾ Khs 14 p. maalisk. 441 § ja 15 p. marrask. 1,881 §. — ¹¹⁾ S:n 15 p. marrask. 1,881 §. — ¹²⁾ S:n 16 p. toukok. 867 §. — ¹³⁾ Khn jsto 14 p. toukok. 3,445 § ja 28 p. toukok. 3,488 §. — ¹⁴⁾ Khs 13 p. kesäk. 1,092 §. — ¹⁵⁾ S:n 31 p. toukok. 973 § ja khn jsto 4 p. kesäk. 3,516 §.

Raastuvanoikeus, maistraatti ja kaupunginviskaalit. Erinäisten maistraatin¹⁾, raastuvanoikeuden²⁾ ja kaupunginviskaalien³⁾ virkojen hoitamista koskevat ilmoitukset merkittiin tiedoksi ja niihin kuuluvat palkkakysymykset järjestettiin.

Toisen kaupunginlääkärin sairausloma. Toiselle kaupunginlääkärille O. Elolle myönnettiin⁴⁾ sairausloma täysin palkkaeduin lukien terveydenhoitolautakunnan hänelle myöntämän loman päättymisestä, syyskuun 27 p:stä, lokakuun 12 p:ään ja määrättiin poliisilääkäri N. Jännes oman virkansa ohella hoitamaan tohtori Elon virkaa syyskuun 13 p:stä alkaen loman loppuun.

Aluelääkärit. Aluelääkäri J. Blomstedtille myönnettiin⁵⁾ sairausloma täysin palkkaeduin terveydenhoitolautakunnan hänelle myöntämän loman päättymisestä heinäkuun loppuun saakka ja määrättiin hänen viransijaisekseen lääketieteenlisensiaatti A. Talvitie.

Aluelääkäri R. Forsiukselle myönnettiin⁶⁾ sairausloma täysin palkkaeduin kesäkuun 9 p:n ja 24 p:n väliseksi ajaksi ja elokuun 9 p:stä lokakuun 9 p:ään oikeuksin saamaan $\frac{2}{3}$ pohjapalkastaan ja ikäkorotuksensa. Sairaslomien aikaiseksi viransijaiseksi määrättiin lääketieteenlisensiaatti S. Stenius. Aluelääkäri Forsiuksen kuoltua lääketieteenlisensiaatti Stenius määrättiin⁷⁾ toistaiseksi hoitamaan Töölön aluelääkärin virkaa, kuitenkin enintään vuoden loppuun saakka.

Päätettiin⁸⁾ myöntää aluelääkäri R. Lagukselle sairausloma maaliskuun 14 p:ään saakka oikeuksin nostaa $\frac{2}{3}$ pohjapalkastaan ja ikäkorotuksensa ja määrättiin hänen viransijaisekseen lääketieteenlisensiaatti J. Lindroth, sekä edelleen sairausloma terveydenhoitolautakunnan huhtikuun 23 p:stä lukien hänelle myöntämän loman päättymisestä toukokuun 23 p:ään oikeuksin nauttia 3 päivän aikana täyttä palkkaansa ja muuna aikana $\frac{2}{3}$ pohjapalkastaan ja ikäkorotuksiansa. Viransijaiseksi määrättiin puheena olevaksi ajaksi lääketieteenlisensiaatti B. Bondestam. Päätettiin⁹⁾ myöntää aluelääkäri R. Lagukselle palkatonta virkavapautta terveydenhoitolautakunnan hänelle myöntämän kahden viikon virkavapauden lisäksi elokuun 8 p:n ja 25 p:n väliseksi ajaksi ja määrättiin sijaiseksi lääketieteenlisensiaatti B. Bondestam.

Aluelääkäri E. Sillmanille myönnettiin¹⁰⁾ sairausloma täysin palkkaeduin tammikuun 15 p:n ja helmikuun 15 p:n väliseksi ajaksi sekä elokuun 15 p:n ja 31 p:n väliseksi ajaksi ja määrättiin sijaiseksi lääketieteenlisensiaatti E. Lindroth.

Toiselle kaupungineläinlääkärille B. Österholmille myönnettiin¹¹⁾ virkavapautta täysin palkkaeduin elokuun ajaksi ja määrättiin hänen viransijaisekseen piirieläinlääkäri H. A. Andersson.

Asuntotarkastajanviran väliaikainen hoitaminen. Arkkitehti K. Rytkönen määrättin¹²⁾ viransijaisena hoitamaan avoinna olevaa asuntotarkastajan

¹⁾ Khn jsto 9 p. heinäk. 3,636 §, 16 p. heinäk. 3,650 § sekä 29 p. lokak. 3,862 ja 3,863 §. — ²⁾ S:n 29 p. tammik. 3,128 §, 12 p. helmik. 3,192 §, 2 p. huhtik. 3,322 §, 12 p. kesäk. 3,556 ja 3,557 §, 25 p. kesäk. 3,579 §, 9 p. heinäk. 3,640 § ja 16 p. heinäk. 3,651 §. — ³⁾ S:n 2 p. huhtik. 3,311 §, 30 p. huhtik. 3,398 §, 12 p. kesäk. 3,534 §, 13 p. elok. 3,685 §, 5 p. marrask. 3,871 § ja 12 p. marrask. 3,891 §. — ⁴⁾ Khs 26 p. syysk. 1,553 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,141 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,214 §, 15 p. elok. 1,320 § ja 19 p. syysk. 1,509 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. marrask. 1,953 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. helmik. 390 § ja 9 p. toukok. 862 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,216 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. tammik. 142 § ja 4 p. heinäk. 1,215 §. — ¹¹⁾ S:n 23 p. toukok. 965 §. — ¹²⁾ S:n 9 p. toukok. 858 §.

virkaa kesäkuun 12 p:ään saakka oikeuksin nauttia viran pohjapalkkaa sekä oman virkansa ikälisiä. Samalla terveydenhoitolautakunta oikeutettiin julistamaan haettavaiksi avustavan asuntotarkastajanviran viransijaisuus.

Ammattientarkastajat. Päätettiin¹⁾ myöntää kaupungin ammattienlytarkastaja K. Suhoselle virkavapautta täysin palkkaeduin heinäkuun 25 p:n ja elokuun 10 p:n väliseksi ajaksi sekä määrätä hänen sijaisekseen ammattientarkastaja E. Heikkinen.

Ammattientarkastajat S. Lehmuskallio ja E. Sundbäck määrättiin²⁾ entisiin palkkaeduin hoitamaan edelleen avoinna olevia ammattientarkastajanvirkoja siksi, kuin ne lopullisesti täytettiin, kuitenkin enintään maaliskuun loppuun.

Ammattientarkastaja E. Sundbäckille myönnettiin³⁾ sairauslomaa täysin palkkaeduin terveydenhoitolautakunnan hänelle myöntämän loman päättymisestä eli elokuun 14 p:stä lukien elokuun loppuun saakka.

Samoin myönnettiin⁴⁾ ammattientarkastaja E. Heikkiselle sairauslomaa täysin palkkaeduin terveydenhoitolautakunnan hänelle huhtikuun 15 p:stä lukien myöntämän loman päättymisestä toukokuun 15 p:ään sekä myöhemmin edelleen täysin palkkaeduin terveydenhoitolautakunnan hänelle myöntämän loman päättymisestä marraskuun 23 p:ään saakka.

Kouluhammasklinikan johtajan ja apulaisjohtajan virkavapaus. Päätettiin⁵⁾ myöntää kouluhammasklinikan johtajalle T. Ekmanille 3 kuukauden virkalomaa täysin palkkaeduin helmikuun 1 p:stä lukien hammashoidon tarpeen tutkimista varten täkäläisissä oppi- y. m. kouluissa sekä määrättiin hänen viransijaisekseen kouluhammaslääkäri H. Blumenthal ja tämän viransijaiseksi hammaslääkäri K. Stenius.

Päätettiin⁶⁾ myöntää kouluhammasklinikan apulaisjohtajalle W. Cederbergille sairauslomaa tammikuun 17 p:n ja helmikuun 28 p:n väliseksi ajaksi sekä määrättiin kouluhammaslääkäri G. Seppälä mainittuna aikana hoitamaan klinikan apulaisjohtajan virkaa.

Sairaalan henkilökunnan lisääminen. Päätettiin⁷⁾ hyväksyä sairaalahallituksen esitys alla mainittujen uusien viranhaltijain väliaikaisesta palkkaamisesta vuoden alusta lukien seuraavasti: Marian sairaalaan 2 palvelijaa, 1 kylveittäjä, 4 siivoojaa ja 1 lämmittäjä, kulkutautisairaalaan 1 lämmittäjä, Kivelän sairaalaan 4 palvelijaa, 7 siivoojaa ja 1 renki sekä tuberkuloosisairaalaan 3 palvelijaa, 7 siivoojaa ja 1 renki.

Köyhäinhoidon toimitusjohtajan ja apulaisjohtajan virkavapaudet. Köyhäinhoidon toimitusjohtajalle Br. Sarlinille päätettiin⁸⁾ myöntää palkatonta virkavapautta tammi- ja helmikuun ajaksi sekä kehoittaa kaupunginvaltuustoa myöntämään hänelle jatkettua virkavapautta siinä tapauksessa, että hänet nimitettäisiin valtioneuvoston jäseneksi.

Köyhäinhoidon apulaisjohtajalle J. Jakobssonille myönnettiin⁹⁾ sairauslomaa joulukuun 12 p:stä 1934 kertomusvuoden tammikuun loppuun ja määrättiin hänen sijaisekseen tammikuun ajaksi ylimääräinen apulaisjohtaja S. Seppälä, jolle oli myös suoritettava eduskunnan koollaoloajalta apulaisjohtaja Jakobssonille tuleva palkkio. Edelleen myönnettiin¹⁰⁾ apulaisjohtaja Jakobssonille jatkettua sairauslomaa helmikuun 1 p:n ja 20 p:n väliseksi ajaksi ja määrättiin sijaiseksi apulaisjohtaja S. Seppälä.

¹⁾ Khs 18 p. heinäk. 1,262 §. — ²⁾ S:n 14 p. helmik. 311 §. — ³⁾ S:n 15 p. elok. 1,319 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. toukok. 861 § ja 21 p. marrask. 1,955 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. helmik. 314 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. helmik. 278 §. — ⁷⁾ S:n 30 p. jouluk. 2,196 §. — ⁸⁾ S:n 30 p. jouluk. 2,179 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. tammik. 64 §. — ¹⁰⁾ S:n 14 p. helmik. 287 §.

Lastenvalvojanvirka. Lastenvalvoja R. G. Kallialle myönnettiin¹⁾ virkavapautta helmikuun 1 p:n ja maaliskuun 5 p:n väliseksi ajaksi ja määrättiin varatuomari L. Orispää sinä aikana sijaisena hoitamaan puheena olevaa virkaa sekä sen jälkeen hoitamaan sitä virkaatoimittavana siksi, kunnes virka vakinaisesti täytettiin, kuitenkin enintään maaliskuun loppuun saakka. Raastuvanoikeuden ilmoitus päätöksen hyväksymisestä merkittiin²⁾ tiedoksi.

Hyväksyttiin³⁾ lastensuojelulautakunnan esitys varatuomari L. Orispään virkamääräyksen pidentämisestä huhtikuun 1 p:stä lukien siksi kunnes virka täytettiin ja vakinaiseksi valittu henkilö ryhtyi sitä hoitamaan ja alistettiin asia kaupunginvaltuuston ratkaistavaksi. Raastuvanoikeuden ilmoitus edellä olleen sekä sen päätöksen hyväksymisestä, jonka mukaan kaupungin lastenvalvojaksi valittiin hovioikeudenauskultantti J. Kunnas, merkittiin⁴⁾ tiedoksi.

Toivolan koulukodin palvelijan valitus hänen kesälomansa järjestämisestä. Valitus palvelija E. Hietasen kesäloman järjestämisestä sopimattomaan aikaan sekä lastensuojelulautakunnan asian johdosta tekemä huomautus koulukodin johtajalle merkittiin⁵⁾ tiedoksi.

Suomenkielisten kansakoulujen tarkastajain virat. Päätettiin⁶⁾ kehoittaa suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaa julistamaan mainittujen koulujen ensimmäisen tarkastajan virka haettavaksi entisen viranhoidajan erottua virastaan elokuun 1 p:nä ja määrättiin⁷⁾ kouluneuvos M. Pesonen virkaatoimittavana hoitamaan kyseistä avoimeksi tullutta tointa kunnes kaupunginvaltuusto oli käsitellyt sanotun viran väliaikaista hoitamista koskevan asian, ollen hänelle palkkiona suoritettava elokuun ajalta 5,800 markkaa ja syyskuun 1 p:stä lukien hänelle myönnetyn eläkkeen lisäksi 3,930 markkaa kuukaudessa.

Filosofiantohtori R. Engelberg määrättiin⁸⁾ virkaatoimittavana hoitamaan suomenkielisten kansakoulujen toisen tarkastajan virkaa huhtikuun loppuun saakka, minkä päätöksen kouluhallitus sittemmin ilmoitti hyväksyneensä.

Merkittiin⁹⁾ tiedoksi kouluhallituksen ilmoitus, että kaupunginvaltuuston vaali¹⁰⁾, jossa suomenkielisten kansakoulujen toisen tarkastajan virkaan valittiin Oulun kaupungin kansakouluntarkastaja A. V. Saarensivu, oli asianomaisesti vahvistettu.

Kotitalousneuvojanvirkein täyttäminen. Kotitalousnevojiksi päätettiin¹¹⁾ nimittää talousopettajat M. Koivisto ja L. Vivolin kuluvan vuoden alusta lukien, viimeksi mainittu yhden vuoden koeajaksi.

Lastentarhain tarkastajan viran väliaikainen hoitaminen. Päätettiin¹²⁾ määrätä tarkastaja S. Warheenmaa toistaiseksi hoitamaan lastentarhain tarkastajan virkaa kunnes virka vakinaisesti täytettiin, kuitenkin enintään v:n 1936 helmikuun loppuun saakka. Lisäksi kehoitettiin lastentarhain johtokuntaa tekemään uusi esitys viran hoitamisesta edelleen siinä tapauksessa, ettei viran uusi haltija voinut ottaa sitä vastaan edellä mainittuna aikana, ja huomautettiin, että viran väliaikaiselle hoitajalle oli maksettava palkka talousarvion otetusta puheena olevan viran palkkamäärärahasta.

¹⁾ Khs 24 p. tammik. 167 §; vrt. tämän kert. s. 78. — ²⁾ Khs jsto 12 p. helmik. 3,191 §. — ³⁾ Khs 4 p. huhtik. 601 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. huhtik. 734 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,182 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. toukok. 825 §. — ⁷⁾ S:n 6 p. kesäk. 1,040 § ja 26 p. syysk. 1,555a §; vrt. tämän kert. s. 155. — ⁸⁾ Khs 11 p. tammik. 72 §, 21 p. helmik. 369 § ja 16 p. toukok. 902 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. huhtik. 692 §. — ¹⁰⁾ Ks. tämän kert. s. 78. — ¹¹⁾ Khs 11 p. tammik. 62 §. — ¹²⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,159 §.

Kulosaaren sillan isännöitsijän toimi. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ vapauttaa rahatoimiston osastopäällikön H. Öhmanin Kulosaaren sillan isännöitsijän toimesta toukokuun 9 p:stä lukien.

Rakennustoimiston varastonpäällikön sairasloma. Päätettiin ²⁾ myöntää varastonpäällikkö O. Haglundille sairaslomaa täysin palkkaeduin maaliskuun 11 p:n ja huhtikuun 25 p:n väliseksi ajaksi sekä jatkettua sairaslomaa toukokuun 15 p:ään saakka oikeuksin saamaan täysi palkkansa toukokuun 11 p:ään sekä sen jälkeen ²/₃ peruspalkastaan ja ikäkorotuksensa.

Nuoremman tarkastuseläinlääkärin viran hoitaminen. Kaupunginhallitus määräsi ³⁾ eläinlääkäri V. Castrénin virkaatoimittavana toistaiseksi hoitamaan teurastamon nuoremman tarkastuseläinlääkärin virkaa vuoden alusta lukien 3,000 markan kuukausipalkoin, mikä oli suoritettava avoimen viran palkkamäärärahasta.

Eroamisvelvollisen viranhaltijan oikeus pysyä virassaan. Seuraavat viranhaltijat oikeutettiin jäämään virkoihinsa sivuutettuaan säädetyn eroamisian: palokorpraali A. Kare helmikuun 9 p:ään 1937 saakka ⁴⁾; satamakaitseija C. Bruun kesäkuun 31 p:ään 1937 saakka ⁵⁾; kaupunginkätilä H. Edelmann maaliskuun loppuun 1937 saakka ⁶⁾; Marian sairaalan osastonhoitajatar H. M. Wallén kesäkuun 1 p:ään 1936 saakka ⁷⁾; Nikkilän sairaalan perhehoidon ylihoitajatar S. Lindqvist tammikuun 6 p:ään 1937 saakka ⁸⁾; tuberkuloosisairaalan yövärtäjä K. Granlund elokuun 4 p:ään 1936 saakka ⁹⁾; köyhäinhoitoviraston kassanhoitaja J. Sjöblom lokakuun 21 p:ään 1936 saakka ¹⁰⁾; kunnalliskodin saarnaaja D. Eklund marraskuun 13 p:ään 1936 saakka ¹¹⁾; kodissakävijä L. V. Lidman v:n 1935 loppuun saakka ¹²⁾; suomenkielisen työväenopiston johtaja Z. Castrén heinäkuun 31 p:ään 1938 saakka ¹³⁾; kirjainpainokoulun opettaja K. Malmström helmikuun 14 p:ään 1937 saakka ¹⁴⁾; kaupunginorkesterin vahtimestari E. Ek siksi kunnes hän täyttää 70 vuotta ¹⁵⁾; kiinteistötoimiston piirtäjä A. Tammilehto syyskuun 13 p:ään 1936 saakka ¹⁶⁾; rakennusmestari V. Reinikainen v:n 1936 loppuun saakka edellytyksin, etteivät katurakennusosaston työt vähentyneet ¹⁷⁾; satamakannantaosaston vaakavahtimestari J. Nygren kunnes vaakavahtimestarien tointen uudelleenjärjestely on toteutettu kuitenkin enintään v:n 1936 loppuun saakka ¹⁸⁾; vesijohtolaitoksen kamreeri O. F. Kurtén joulukuun 4 p:ään 1936 saakka ¹⁹⁾; kaasulaitoksen koksiesimies K. A. Leino lokakuun 20 p:ään 1936 saakka ²⁰⁾; sekä kaasulaitoksen lyhdynsyttyjäin esimies E. R. Kairenius tammikuun 1 p:ään 1937 saakka ²¹⁾.

Ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan ilmoitus, että se opetusministeriölle lähettämässään kirjelmässä oli anonut talousopettaja G. Grönholmin oikeuttamista jäämään toimeensa elokuun 1 p:ään 1936 saakka, merkittiin ²²⁾ tiedoksi.

Sivutoimet. Seuraavat henkilöt oikeutettiin vakinaisten virkojensa ohella hoitamaan alla mainittuja sivutoimia:

kaupunginhallituksen asiamiesosaston asiamies V. Merivirta toimimaan suomenkielisen työväenopiston lainopin opintopiirin ohjaajana ²³⁾;

¹⁾ Khs 9 p. toukok. 834 §. — ²⁾ S:n 28 p. maalisk. 576 § ja 9 p. toukok. 854 §. — ³⁾ S:n 24 p. tammik. 172 §. — ⁴⁾ S:n 10 p. lokak. 1,659 §. — ⁵⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,062 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. marrask. 1,954 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. maalisk. 471 §. — ⁸⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,063 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. toukok. 863 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,234 §. — ¹¹⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,233 §. — ¹²⁾ S:n 31 p. toukok. 975 §. — ¹³⁾ S:n 16 p. toukok. 898 § ja 6 p. kesäk. 1,042 §. — ¹⁴⁾ S:n 21 p. marrask. 1,956 §. — ¹⁵⁾ S:n 18 p. huhtik. 731 §. — ¹⁶⁾ S:n 5 p. syysk. 1,416 §. — ¹⁷⁾ S:n 16 p. toukok. 891 §. — ¹⁸⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,053 §. — ¹⁹⁾ S:n 12 p. syysk. 1,470 §. — ²⁰⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,172 §. — ²¹⁾ S:n 17 p. lokak. 1,692 §. — ²²⁾ S:n 31 p. toukok. 1,007 §. — ²³⁾ S:n 26 p. syysk. 1,518 §.

apulaiskaupunginkamreeri N. O. Fellman hoitamaan tammikuun ajan työlaitosten myyntiaitan hoitajan tointa¹⁾;

Töölön luelaäkärinä R. Forsius toimimaan koululääkäriä Sedmigradskyn pientenlastenkouluissa ja Nya svenska läroverket nimisessä oppikoulussa v:n 1936 kevätlukukauden loppuun²⁾;

kaitsija R. Lönnfors toimimaan Vanhan kirkon ovenvartijana v:n 1938 loppuun³⁾;

kaupungin ammattientarkastaja E. Heikkinen hoitamaan Kaupunkien yleisen paloapuyhdistyksen asiamiehen tointa Helsingin pohjoisessa piirissä maaliskuun 4 p:ään 1937 saakka ehdoin, ettei ammattientarkastaja Heikkinen ottanut mitään vakuutuksia siltä alueelta, jolla hän toimitti tarkastuksia⁴⁾;

kouluhammaslääkäri E. Becker hoitamaan apulaisopettajan tointa yliopiston odontologisella laitoksella v:n 1937 loppuun⁵⁾;

Marian sairaalan lastenosaston ylläkäri V. Rantasalo hoitamaan yliopiston pediatriikan dosenttuuria⁶⁾;

Marian sairaalan apulaislääkäri M. Zall viransijaisena hoitamaan puolen vuoden ajan Suomen punaisen ristin sairaalan röntgenosaston esimiehen tointa⁷⁾;

Marian sairaalan kiertävä sairaanhoitajatar S. Koch hoitamaan kaupungin sukupuolineuvonta-aseman hoitajattaren tointa vuoden loppuun⁸⁾;

tuberkuloosisairaalan röntgenologi H. G. Haahti hoitamaan dosentinvirkaa yliopistossa v:n 1937 loppuun⁹⁾;

seuraavat köyhäinhuoltolautakunnan alaiset viranhaltijat¹⁰⁾: apulaisjohtaja J. Jakobsson edelleen toimimaan voimistelunopettajana eräissä yksityiskouluissa, asiamies W. A. Eloniemi ja apulaisasiamies I. Arpia toimimaan ylimääräisinä virkamiehinä korkeimmassa hallinto-oikeudessa ehdoin, että he korvasivat sivutoimen hoitamiseen käytetyn virka-ajan ylityöllä, kirjuriapulainen B. Laurell hoitamaan ylimääräisen tai v. t. amanuenssin tehtäviä Kallion kirjastossa, kirjuriapulainen E. Roos hoitamaan kanslia-apulaisentoita Sörnäisten ruotsalaisen seurakunnan kansliassa, kirjuriapulainen E. Rundman hoitamaan kirjastonhoitajantointia Helsingin pitäjän ruotsalaisessa keskuskirjastossa sekä kodissakävijä N. Gebauer toimimaan opettajana eräissä valmistavassa koulussa;

lastensuojelulautakunnan kanslisti E. Hirn toimimaan valmistavan tyttöjen ammattikoulun piirustuksenopettajana v:n 1936 loppuun¹¹⁾;

suomenkielisten kansakoulujen lääkäri E. Alho hoitamaan rokkoaineen valmistuslaitoksen johtajan tointa v:n 1936 loppuun¹²⁾;

suomenkielisen työväenopiston johtaja Z. Castrén hoitamaan tuntiopettajan tointa yhteiskunnallisessa korkeakoulussa sekä toimimaan mainitun korkeakoulun vararehtorina heinäkuun 31 p:ään 1938¹³⁾;

suomenkielisen työväenopiston kanslia-apulainen filosofiankandidaatti A. Nevalainen toimimaan edellä mainitun opiston kansantalouden luennoitsijana v:n 1937 loppuun¹⁴⁾;

valmistavan poikain ammattikoulun johtaja L. Blomstedt hoitamaan yleisen ammattilaiskoulun johtajan tointa sekä ensiksi mainitun koulun opet-

¹⁾ Khs 11 p. tammik. 47 §. — ²⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,217 §. — ³⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,154 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. helmik. 315 §. — ⁵⁾ S:n 23 p. helmik. 393 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. huhtik. 730 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. syysk. 1,482 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. tammik. 73 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. maalisk. 472 §. — ¹⁰⁾ S:n 21 p. marrask. 1,921 §. — ¹¹⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,102 §. — ¹²⁾ S:n 4 p. tammik. 29 §. — ¹³⁾ S:n 26 p. syysk. 1,551 §. — ¹⁴⁾ S:n 21 p. helmik. 368 §.

taja E. O. Stenij hoitamaan tuntiopetusta suomenkielisessä työväenopistossa ¹⁾;

kirjastonhoitaja L. Pohjala toimimaan yliopettajana suomalaisessa normaaliyhteisössä, Töölön haarakirjaston johtaja J. Weckman toimimaan kassanhoitajana sekä Vallilan haarakirjaston johtaja F. Lindroos kirjantalon johtajana, molemmat valtionrautateilla, Käpylän haarakirjaston johtaja H. Huttunen hoitamaan Laivastolehden toisen toimittajan tointa sekä amanuenssi M. Vikman hoitamaan maataloushallituksen kirjaajan tehtäviä, kaikki v:n 1938 loppuun ²⁾;

kiinteistötoimiston asemakaavaosaston arkkitehti V. Tuukkanen toimimaan rakennusopin ylimääräisenä opettajana yliopistossa kuluvan lukuvuoden ajan ³⁾;

kiinteistötoimiston toimistoapulainen E. Rantanen toimimaan rahastajana Eläintarhan urheilukentän ja Hesperian pesäpallokentän prosentti- vuokrien kannannassa ⁴⁾;

rakennustoimiston tiliviraston kamreeri R. Brandt hoitamaan Oulun kunnan kamreerin tointa v:n 1937 loppuun ⁵⁾;

tarkastuseläinlääkäri B. O. Engdahl hoitamaan Helsingin piirin piiriläinlääkäri viransijaisuutta kesäkuun 1 p:n ja elokuun 1 p:n välisenä aikana ⁶⁾; ja toinen kaupungineläinlääkäri B. Österholm toistaiseksi huolehtimaan suolatun lihan tarkastuksesta ⁷⁾;

vesijohtolaitoksen ensimmäinen insinööri J. L. Lillja toistaiseksi hoitamaan Tekniska föreningen nimisen yhdistyksen julkaisujen toimittamista ⁸⁾;

kaasulaitoksen kemisti E. Sundgren hoitamaan Tynnyrintekijäntien talon n:o 2 isännöitsijän tointa v:n 1936 loppuun ⁹⁾ ja kaasulaitoksen kirjantalon johtaja F. Carlström toimimaan isännöitsijänä Bulevardin talossa n:o 14 v:n 1937 loppuun ¹⁰⁾;

sähkölaitoksen kamreeri G. Weckman hoitamaan Aktiebolaget K. F. Winter osakeyhtiön johtokunnan puheenjohtajan tehtäviä sekä Tempelkadun talon n:o 8 isännöitsijän tointa v:n 1937 loppuun ¹¹⁾;

sähkölaitoksen jakeluosaston työnjohtaja A. F. Johansson hoitamaan Haagan sähkö- ja vesijohtolaitoksen isännöitsijän tehtäviä v:n 1937 loppuun ¹²⁾;

sähkölaitoksen rahastaja E. Ahlroos toimimaan Privata svenska flickskolan nimisen oppilaitoksen talonmiehenä v:n 1937 loppuun ¹³⁾; sekä

väkiuomaliikkeen kunnallinen tarkastaja M. Aronen antamaan opetusta Suomen hotelli- ja ravintolakoulussa v:n 1936 loppuun ¹⁴⁾.

Suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan ilmoitukset opettajattarille I. Aallolle, E. Hohenthalille, E. Erämiehelle, E. Voionmaalle ja M. Kantelelle myönnettyistä oikeuksista sivutoimien hoitamiseen merkittiin ¹⁵⁾ tiedoksi.

Lupa asua kaupungin ulkopuolella. Seuraavat kaupungin viranhaltijat oikeutettiin asumaan kaupungin ulkopuolella köyhäinhuoltolautakunnan alaiset viranhaltijat apulaisjohtaja J. Jakobsson Haagan kauppa-

¹⁾ Khs 17 p. lokak. 1,702 §. — ²⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,068 §. — ³⁾ S:n 5 p. syysk. 1,417 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. huhtik. 751 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. jouluk. 2,149 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. toukok. 901 §. — ⁷⁾ S:n 23 p. toukok. 963 §. — ⁸⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,050 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. toukok. 850 §. — ¹⁰⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,051 §. — ¹¹⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,049 §. — ¹²⁾ S:n 30 p. jouluk. 2,193 §. — ¹³⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,052 §. — ¹⁴⁾ S:n 30 p. jouluk. 2,198 §. — ¹⁵⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,140 §. 19 p. syysk. 1,514 § ja 3 p. lokak. 1,628 §.

lassa ¹⁾), kanslisti R. Rundman ja kirjuriapulaiset M. Juutilainen, E. Rundman ja H. Räsänen Helsingin pitäjässä ¹⁾), kanslianesimies H. Koljonen, kanslisti I. Johansson, kirjanpitäjä E. Johansson ja kirjuriapulaiset N. Johansson ja I. Laitinen Oulunkylän kunnassa ¹⁾) sekä kirjuriapulainen B. Blomqvist Sipoon pitäjässä ¹⁾), kaikki enintään kertomusvuoden loppuun; kansakoulunopettajatar A. Immonen-Siimes Tapanilassa ²⁾) sekä kansakoulunopettajattaret H. Holm Tapanilassa ja E. Tuominen Leppävaarassa, molemmat toistaiseksi ³⁾); sekä rakennustoimiston rakennusmestarit L. A. Granö ja G. Ström Oulunkylässä ⁴⁾), C. Nyberg Haagan kauppalassa ⁴⁾) ja Y. Stigell Tapanilassa ⁴⁾), kaikki kertomusvuoden aikana, sekä rakennusmestari A. Rokkanen Oulunkylässä ⁵⁾) v:n 1936 kesäkuun 1 p:ään saakka.

Kaupunginhallituksen edustajat hallituksissa, lautakunnissa y. m. Kaupunginhallituksen edustajaksi kiinteistölautakuntaan ja urheilulautakuntaan valittiin ⁶⁾) kiinteistöjohtaja von Frenckell; yleisten töiden lautakuntaan, puhtaanapitolautakuntaan, satamalautakuntaan ja teknillisten laitosten hallitukseen teknillinen johtaja Moring; palotoimikuntaan kaupunginhallituksen jäsen Rydman; terveydenhoitolautakuntaan, sairaalahallitukseen, suomenkielisten kansakoulujen johtokuntaan, lastentarhain johtokuntaan ja musiikkilautakuntaan sosiali- ja opetusasiain johtaja Keto; verotusvalmistelukuntaan, köyhäinhuolautakuntaan, oikeusaputoimiston johtokuntaan ja työnvälitystoimiston johtokuntaan rahatoimenjohtaja Helo; lastensuojelulautakuntaan ja suomenkielisen työväenopiston johtokuntaan jäsen Räsänen; ammattiopetuslaitosten johtokuntaan jäsen Nybergh; ruotsinkielisten kansakoulujen johtokuntaan jäsen Estlander; ruotsinkielisen työväenopiston johtokuntaan jäsen Sundström; kaupunginkirjaston johtokuntaan ja kaupunginmuseon johtokuntaan jäsen Udd; sekä kotitalouslautakuntaan ja teurastamolautakuntaan jäsen Salovaara.

Edelleen päätettiin ⁷⁾), että alla mainituissa lauta- ja johtokunnissa tulivat seuraavat kaupunginhallituksen jäsenet asianomaisen kaupunginjohtajan ohella osallistumaan talousarvioehdotuksen käsittelyyn: jäsen Estlander ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnassa ja puhtaanapitolautakunnassa; jäsen Nybergh terveydenhoitolautakunnassa, ammattiopetuslaitosten johtokunnassa ja satamalautakunnassa; jäsen Rydman verotusvalmistelukunnassa, palotoimikunnassa ja kiinteistölautakunnassa; jäsen Räsänen köyhäinhuolautakunnassa, lastensuojelulautakunnassa ja suomenkielisen työväenopiston johtokunnassa; jäsen Salovaara kotitalouslautakunnassa, teurastamolautakunnassa ja teknillisten laitosten hallituksessa; jäsen Sundström urheilulautakunnassa, ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnassa ja lastentarhain johtokunnassa; jäsen Suolahti sairaalahallituksessa, suomenkielisten kansakoulujen johtokunnassa ja musiikkilautakunnassa; jäsen Tulenheimo oikeusaputoimistossa, työnvälitystoimiston johtokunnassa ja keskuskeittolan johtokunnassa; sekä jäsen Udd kaupunginkirjaston johtokunnassa, museolautakunnassa ja yleisten töiden lautakunnassa.

Lauta- ja johtokuntia päätettiin kehoittaa kutsumaan kyseiset kaupunginhallituksen jäsenet niihin kokouksiin, joissa talousarvioehdotusta käsiteltiin; asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle oli lähetettävä kutsu kokoukseen siinäkin tapauksessa, ettei hän ollut kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa.

¹⁾ Khn jsto 5 p. helmik. 3,161 §. — ²⁾ S:n 5 p. helmik. 3,163 § ja khs 3 p. lokak. 1,627 §. — ³⁾ Khs 31 p. lokak. 1,808 §. — ⁴⁾ Khn jsto 22 p. tammik. 3,111 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. toukok. 3,462 §. — ⁶⁾ Khs 11 p. tammik. 34 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. toukok. 830 §.

Edustajaksi kaupungin kiinteän omaisuuden katselmustoimikuntaan valittiin¹⁾ rakennusmestari I. W. Udd.

Edustajaksi v:n 1924 dollarilainaan osallistuneiden kaupunkien ja kauppalain edustajain yhteiseen neuvottelukokoukseen valittiin²⁾ rahatoimenjohtaja J. Helo.

Päätettiin³⁾ hyväksyä kaupungin edustajaksi omakotiyritysten tukemista käsittelevään neuvottelukokoukseen kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Y. Harvia.

Kiinteistöjohtaja E. von Frenckell ja kaupungininsinööri O. Martikainen valtuutettiin⁴⁾ edustamaan kaupunkia kaikissa niissä kokouksissa, joissa oli käsittelyn alaisena rautatiesuunnitelma Helsinki—Kerava—Koria.

Kaupungin edustajaksi kuluvan vuoden asevelvollisuuskutsuntaan valittiin⁵⁾ everstiluutnantti I. Lydman ja varalle eversti U. Hillman.

Edustajaksi Helsingin kansanteatteri osakeyhtiön johtokuntaan valittiin⁶⁾ johtaja Y. Harvia.

Päätettiin⁷⁾ valtuuttaa kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Y. Harvia edustamaan kaupunkia Tukholmassa pidettävissä Tukholman kaupunginvaltuuston puheenjohtajan K. Tengdahlin hautajaisissa. Tukholman kaupungin tämän johdosta esittämät kiitokset merkittiin⁸⁾ tiedoksi.

Edustajaksi pohjoismaisen opintoviikon avajaistilaisuuteen valittiin⁹⁾ sosiali johtaja J. W. Keto.

Pohjoismaisen mainoskongressin järjestämistä varten pidettävään neuvottelukokoukseen valittiin¹⁰⁾ kaupungin edustajaksi kaupunginsihteri K. Rein.

Osallistuminen kaupunkipäiviin. Rahatoimenjohtaja J. Helo ja sosiali johtaja J. W. Keto sekä viimeksi mainitun varamiehenä kansliasihteri A. Blomberg oikeutettiin¹¹⁾ osallistumaan Oulussa elokuun 7—8 p:nä pidettäviin kaupunkipäiviin sekä saamaan korvauksen kuluistaan matkustussäännön mukaan.

Lentokenttä. Teknillinen johtaja E. Moring määrättiin¹²⁾, apunaan kaupungininsinööri O. Martikainen, kaupungin edustajana seuraamaan lentokentän rakennustöitä.

Tuomarinkylän tien katselmus. Kaupungininsinööri O. Martikainen tai hänen määrämänsä henkilö valtuutettiin¹³⁾ edustamaan kaupunkia otsakkeessa mainitun tien katselmuksessa.

Kaupungin edustajan määrääminen erinäisiin maanmittaustoimituksiin. Kaupungeingeodeetti E. Salonen valtuutettiin¹⁴⁾ edustamaan kaupunkia siinä maanmittaustoimituksessa, jossa erotettiin Helsingin kaupungille pakkolunastettu pysyvä vesijohdon käyttöoikeus Teiras, Mannis, Broböle RN 1 ja Broböle RN 2 nimisillä tiloilla Sipoon kunnan Pigbyn kylässä¹⁴⁾; prokuristi O. Höferille kuuluvalla Sonabyn tilalla RN 5⁶⁰ Helsingin pitäjän Malmin kylässä olevaa maa-aluetta koskevassa erottamistoimituksessa¹⁵⁾; Nikkilän sairaalan vedenotto paikan erottamista käsittelevässä kokouksessa¹⁶⁾; sekä Malmin—Tapanilan alueen mittaus- ja kartoitustöiden alkamistilaisuudessa¹⁷⁾.

¹⁾ Khs 13 p. kesäk. 1,095 §. — ²⁾ Khn jsto 8 p. tammik. 3,043 §. — ³⁾ Khs 14 p. helmik. 288 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. heinäk. 1,250 §. — ⁵⁾ S:n 27 p. kesäk. 1,144 §. — ⁶⁾ S:n 24 p. tammik. 177 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. marrask. 1,875 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. marrask. 2,013 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. heinäk. 1,179 §. — ¹⁰⁾ S:n 11 p. huhtik. 664 §. — ¹¹⁾ S:n 20 p. kesäk. 1,115 §. — ¹²⁾ S:n 23 p. toukok. 959 §. — ¹³⁾ S:n 31 p. toukok. 994 §. — ¹⁴⁾ S:n 23 p. toukok. 946 §. — ¹⁵⁾ S:n 6 p. kesäk. 1,030 §. — ¹⁶⁾ S:n 10 p. lokak. 1,644 §. — ¹⁷⁾ S:n 21 p. helmik. 359 §.

Kaupunginagronoomin valtuudet edustaa kaupunkia eräissä toimituksissa. Kaupunginhallitus päätti ¹⁾ valtuuttaa kaupunginagronoomi A. J. Tammisen edustamaan kaupunkia Helsingin pitäjän tiekunnissa, manttaalikunnissa ja ojanperkausyhtymissä sekä siinä kokouksessa, jossa käsiteltiin Helsingin maalaiskunnan Mellunkylästä alkavan ja Helsingin kaupungin viljelysalueiden halki Puodinkylän lahteen laskevan Slätmossadiket nimisen viemäriojan ja Mellunkylässä olevan Kiladiket nimisen ojan perkaamista sekä Mellun- ja Puodinkylässä olevan Stormossa nimisen suoalueen kuivausta.

Keskuskeittolan toimitusjohtajaksi ja johtokunnan puheenjohtajaksi valittiin ²⁾ filosofianmaisteri G. Estlander ja muiksi jäseniksi rouva H. Gebhard ja ravintolantarkastaja S. Koskinen sekä varajäseniksi toimistonjohtaja J. E. Janatuinen ja lääketieteellisasiaatti U. Tötterman. Samalla päätettiin ilmoittaa johtokunnalle keskuskeittolan uudelleenjärjestelyn ratkaisun siirtyvän ainakin ensi kesään, joten keittolan toiminta toistaiseksi oli pysytettävä ennallaan.

Päätettyään ³⁾ myöntää keskuskeittolan toimitusjohtajalle ja keskuskeittolan johtokunnan puheenjohtajalle filosofianmaisteri G. Estlanderille pyynnöstä eron heinäkuun 1 p:stä lukien oikeuksin kuukauden irtisanomisaikaan ja kuukauden kesälomaan sekä pyynnön, että hän hoitaisi mainittuja toimia toistaiseksi, kunnes ne uudelleen täytettiin, kaupunginhallitus myönsi ⁴⁾ maisteri Estlanderille sairaslomaa enintään toukokuun ajaksi. Hänen sijaisekseen sekä sairas- että kesäloman ajaksi päätettiin määrätä rouva H. Gebhard, jolle myöskin uskottiin mainittujen virkojen hoitaminen toistaiseksi heinäkuun 1 p:stä lukien.

Naisten työtuvan johtokunnan puheenjohtajaksi valittiin ⁵⁾ pankinjohtaja E. Rydman, varapuheenjohtajaksi toimistonjohtaja J. E. Janatuinen sekä jäseniksi teknikko A. G. Nyman, toimittaja M. Ollonqvist ja tarkastaja M. Sillanpää.

Myyntiaitan johtokunnan puheenjohtajaksi valittiin ⁶⁾ köyhäinhoitolautakunnan toimitusjohtaja Br. Sarlin, varapuheenjohtajaksi lastensuojelulautakunnan toimitusjohtaja R. Liukkonen sekä muiksi jäseniksi apulaiskaupunginkamreeri N. O. Fellman, kamreeri V. Kerkkänen ja naisten työtuvan toimitusjohtaja P. Kiljunen.

Valiokunnat ja komiteat. Päätettiin ⁷⁾ ilmoittaa kaupunginvaltuustolle maaherran lausunto valtuuston esittämästä verotusvalmistelun uudelleenjärjestämisestä Helsingissä sekä tehdä ehdotus kaupungin määrättävän tarkkailijan valitsemisesta ja hänen palkkauksestaan. Aikaisemmin asetetun komitean, puheenjohtajana pankinjohtaja V. Sipi sekä jäsenenä hallitussihteeri E. Kivikari ja kaupunginsihteeri K. Rein, tehtäväksi päätettiin antaa laatia ehdotukset verotusvalmistelutoimiston johtosäännöksi ja palkkauksiksi sekä tarkkailijain johtosäännöksi.

Päätettiin ⁸⁾ asettaa komitea antamaan lausunto kaupungin viran- ja toimenhaltijain koulutus-, pätevyys- ja opetusasiain järjestämisestä ja valittiin sen puheenjohtajaksi kaupunginjohtaja sekä jäseniksi teknillinen johtaja, sosialijohtaja, kaupunginkamreeri P. J. Björk, apulaisrakennusinsinööri M. Malmberg, kaupungininsinööri O. Martikainen, köyhäinhuollon toimitusjohtaja Br. Sarlin ja kaupunginreviisori J. Toiviainen.

¹⁾ Khs 24 p. helmik. 360 § ja 14 p. helmik. 291 §. — ²⁾ S:n 17 p. tammik. 129 §. — ³⁾ S:n 2 p. toukok. 807 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. toukok. 840 § ja 23 p. toukok. 940 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. tammik. 51 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. tammik. 145 §. — ⁷⁾ S:n 10 p. lokak. 1,630 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. kesäk. 1,086 §.

Päätettiin ¹⁾ asettaa komitea valmistelemaan kysymystä sellaisen määräyksen aikaansaamiseksi Helsingin poliisijärjestykseen, jolla radiohäiriöitä synnyttävien sähkölaitteiden omistajat ja haltijat velvoitettaisiin varustamaan laitteensa tarkoituksenmukaisella häiriönpoistajalla, sekä valmistelemaan maistraatin esitystä ulkoantennien asettamista koskevain erikoismääräysten antamisesta ja valittiin siihen insinööri T. K. Laakso, sähkölaitoksen toimitusjohtaja A. Marsio, teknillinen johtaja E. Moring ja kunnallisneuvosmies Y. Similä.

Kaupunginhallitus päätti ²⁾ asettaa komitean tutkimaan mahdollisuuksia kaupungin eri laitosten pesun keskittämiseen kunnalliskodin pesulaan valiten sen puheenjohtajaksi filosofiantohtori B. Nyberghin ja muiksi jäseniksi sairaalatarkastaja G. Palanderin, köyhäinhoidon toimitusjohtajan Br. Sarlinin, pankinjohtaja V. Sipin, kaupunginarkkitehti G. Taucherin ja kunnalliskodin johtajan J. Waahterlinnan. Nikkilän sairaalaan, joka oli jäävä suunnitellun keskuspesulan ulkopuolelle, päätettiin esittää rakennettavaksi uusi pesulaitos, jota varten oli otettava määräraha v:n 1936 talousarvioon. Keskuspesulan järjestäminen oli kuitenkin suunniteltava siten, että sinne, rakennusta sopivasti laajentamalla, voitiin siirtää myös Nikkilän sairaalan pesu, jos se myöhemmin osoittautui edulliseksi.

Filosofiantohtori B. Nyberghille, pesulakysymystä harkitsemaan asetetun komitean puheenjohtajana, hyväksyttiin ³⁾ annettavaksi tehtäväksi hänen Tukholmassa käydessään tutustua kaupungin laskuun Tukholman kaupungin pesulan järjestelyyn.

Kaupunginhallitus hyväksyi ⁴⁾ viisijäsenisen komitean harkitsemaan kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton ja Koteja kodittomille lapsille nimisen yhdistyksen esittämää kysymystä pysyväisen huvikentän perustamisesta valiten puolestaan komiteaan kiinteistöjohtaja E. von Frenckellin, ensimmäisen kaupunginlääkäarin F. Hisingerin ja kiinteistötoimiston tonttiosaston arkkitehdin E. Paalasen. Edellä mainittuja yhdistyksiä edustivat komiteassa professori A. Ylppö ja rouva K. Ritavuori-Kuoppamäki, varamiehinään kouluneuvos E. Mandelin ja filosofiantohtori B. Nybergh ⁵⁾. Kiinteistöjohtaja E. von Frenckell valtuutettiin kutsumaan komitea koolle; komitea oikeutettiin käyttämään sihteeriä. Eräiden asunto-osakeyhtiöiden esitys, ettei Töölönlahden ja Eläintarhan välistä aluetta luovutettaisi tivolia varten, päätettiin ⁶⁾ antaa komitean käsiteltäväksi. Komitean annettua mietintönsä kaupunginhallitus päätti ⁷⁾, että asian valmistelua oli jatkettava.

Työttömyyskomiteaan valittiin ⁸⁾ kaupunginjohtaja A. Tulenheimo puheenjohtajaksi ja muiksi jäseniksi työnvälitystoimiston johtaja W. O. Ahtio, rahatoimenjohtaja J. Helo, kaupungininsinööri O. Martikainen, teknillinen johtaja E. Moring, sähkötekniikko V. V. Salovaara, köyhäinhuoltoviraston toimitusjohtaja Br. Sarlin ja lääketieteentohtori E. Suolahti.

Työttömien viljelyspalstatoiminnan toimikunnan puheenjohtajaksi valittiin ⁹⁾ köyhäinhoidon ylim. apulaisjohtaja S. Seppälä sekä sen muiksi jäseniksi järjestösihteeri E. Sallila ja kaupunginagronoomi A. J. Tamminen.

Laatimaan työttömille henkisen työntekijöille järjestettäviä kursseja koskevaa yksityiskohtaista ehdotusta sekä sen jälkeen niitä järjestämään ja

¹⁾ Khs 31 p. lokak. 1,778 §. — ²⁾ S:n 7 p. marrask. 1,821 §. — ³⁾ S:n 21 p. marrask. 1,915 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. helmik. 272 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. maalisk. 456 §. — ⁶⁾ S:n 14 p. helmik. 304 §. — ⁷⁾ S:n 12 p. jouluk. 2,111 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. tammik. 49 §. — ⁹⁾ S:n 17 p. tammik. 125 §; ks. myös tämän kert. s. 167.

valvomaan asetettuun toimikuntaan valittiin¹⁾ rouva H. Gebhard, toimittaja C. Sundström ja esittelijäneuvos A. Venäläinen sekä kaupunginhallituksen jäsenet V. V. Salovaara ja B. Nybergh, viimeistä edellinen puheenjohtajana.

Kaupunginhallitus valitsi²⁾ edustajakseen työttömien merimiesten ammattikurssien valvomista varten asetettavaan kurssitoimikuntaan sähkötekniikko V. V. Salovaaran.

Päätettiin³⁾ asettaa komitea harkitsemaan kysymystä työtupien toiminnan yhdistämisestä ja valittiin siihen puheenjohtajaksi naisten työtuvan johtokunnan varapuheenjohtaja J. E. Janatuinen ja muiksi jäseniksi naisten työtuvan toimitusjohtaja P. Kiljunen, köyhäinhuoltolautakunnan puheenjohtaja F. Kreander ja köyhäinhuoltoviraston toimitusjohtaja Br. Sarlin.

Asetettiin⁴⁾ viisijäseninen valiokunta valmistelemaan kysymystä yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustumäärärahan jakamisesta ja valittiin siihen rahatoimenjohtaja J. Helo, sosialijohtaja J. W. Keto, teknillinen johtaja E. Moring, lääketieteenjohtaja E. Suolahti ja rakennusmestari I. W. Udd.

Päätettiin⁵⁾ valita kiinteistöjohtaja E. von Frenckell Suomen olympialaiskomiteaan, jonka tehtävänä oli tutkia maamme käytännöllisiä ja taloudellisia mahdollisuuksia olympialaiskisojen järjestämiseksi Suomeen v. 1940.

Norden yhdistyksen toimesta elokuussa Suomeen järjestettävän pohjoismaisen insinöörikokouksen järjestelykomiteaan valittiin⁶⁾ kaupungin edustajaksi teknillinen johtaja E. Moring.

Opetusministeriön ilmoitus professori Jean Sibeliuksen 70-vuotisjuhlan järjestämistä varten asettamastaan toimikunnasta, jonka puheenjohtajaksi oli valittu ministeri O. Mantere, varapuheenjohtajaksi lääketieteenjohtaja E. Suolahti sekä jäseniksi filosofiantohtori T. Haapanen, säveltäjä L. Madetoja, filosofiantohtori H. Ramsay ja filosofianmaisteri A. O. Väisänen, merkittiin⁷⁾ tiedoksi.

Tontin ja sillä sijaitsevien rakennusten arviointi. Kaupunginhallitus oikeutti⁸⁾ kiinteistöjohtajan antamaan arkkitehdeille B. Jungille, V. G. Palmqvistille ja M. Välikankaalle tehtäväksi laatia seikkaperäisen arviokirjan Svenska Finlands lantmannabank aktiebolagin I kaupunginosan korttelissa n:o 4 omistamasta Helenankadun tontista n:o 4 ja sillä olevista rakennuksista.

Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiön johtokuntaan ehdotettiin⁹⁾ valittaviksi johtokunnan entiset jäsenet kiinteistötoimiston päällikkö J. W. Andersin ja kiinteistöjohtaja E. von Frenckell, uusiksi jäseniksi rahatoimenjohtaja J. Helo ja kaupunginhallituksen jäsenet Suolahti ja Räisänen sekä varalle hallituksen jäsenet Rydman ja Salovaara sekä pankinjohtaja T. Grotenfelt. Tilintarkastajiksi ehdotettiin pankinjohtaja L. af Heurlin ja professori O. Tarjanne sekä heidän varamiehikseen kaupunginkamreeri P. J. Björk ja kaupunginreviisori I. Toiviainen.

Helsingin makasiinosakeyhtiön hallintoneuvostoon ehdotettiin¹⁰⁾ valittaviksi uudelleen erovuorossa olevat jäsenet merenkulkuneuvos A. Lindberg,

¹⁾ Khs. 3 p. lokak. 1,603 §; ks. myös tämän kert. s. 178. — ²⁾ Khs 21 p. helmik. 356 §; vrt. myös tämän kert. s. 173. — ³⁾ Khs 3 p. lokak. 1,604 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. tammik. 39 §. — ⁵⁾ S:n 17 p. lokak. 1,671 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. huhtik. 662 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. huhtik. 761 § ja 13 p. kesäk. 1,406 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. maalisk. 427 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. maalisk. 455 §. — ¹⁰⁾ S:n 14 p. maalisk. 465 §.

johtaja T. Salmio ja merikapteeni A. Wihuri. Tilintarkastajiksi ehdotettiin valittaviksi rahatoimenjohtaja J. Helo, pääkonsuli F. Th. Sandberg ja kaupunginrevisori J. Toiviainen sekä varalle kamreerit S. Ehrstedt ja N. O. Fellman.

Mankala fors aktiebolag nimisen osakeyhtiön johtokuntaan ja tilintarkastajiksi ehdotettiin ¹⁾ valittaviksi entiset henkilöt kuitenkin filosofianmaisteri G. Estlanderin tilalle teknillinen johtaja E. Moring ja kiinteistötoimiston päällikön J. W. Andersinin tilalle kaupunginagronoomi A. Tamminen.

Elälä-Suomen voima osakeyhtiön johtokuntaan ehdotettiin ²⁾ valittaviksi entiset jäsenet: kauppaneuvos K. Stockmann puheenjohtajaksi ja insinööri A. Solin varapuheenjohtajaksi sekä muiksi jäseniksi sähkölaitoksen toimitusjohtaja A. Marsio, professori B. Wuolle ja insinööri A. F. Wathén, varajäseniksi insinööri J. Hallén ja johtaja Å. Kihlman sekä tilintarkastajiksi kaupunginkamreeri P. J. Björk, revisori C. J. Idman ja pankinjohtaja O. Zitting ynnä viimeksi mainittujen varamiehiksi apulaiskaupunginkamreeri N. O. Fellman ja Kotkan kaupunginjohtaja K. R. Lindgren.

Aktiebolaget Bobby osakeyhtiön purkamisen. Kaupunginhallitus päätti ³⁾ kannattaa yhtiön purkamista sekä kehoittaa kiinteistölautakuntaa ottamaan haltuunsa yhtiön maaomaisuuden sekä valtuuttaa rahatoimiston suorittamaan yhtiön nykyiset velat, joita vastaava määräraha oli sisällytettävä v:n 1936 talousarvioehdotukseen.

Suomen kaupunki- ja maalaiskuntien keskuslainakassa osakeyhtiö. Päätettiin ⁴⁾ evätä mainitun yhtiön esitys yhtiön osakkeiden myynnistä. Samalla valittiin rahatoimenjohtaja J. Helo yhtiön purkamista käsittelevään kokoukseen valtuuksin kannattaa joko osakkeiden myyntiä tai yhtiön purkamista sekä ehdottaa hallitukseen uudelleen sen mahdollisesti erovuorossa oleva jäsen kiinteistöjohtaja E. von Frenckell sekä edesmenneen rahatoimenjohtaja Huplin tilalle rahatoimenjohtaja J. Helo.

Päätettiin ⁵⁾ valita rahatoimenjohtaja J. Helo kaupungin edustajaksi mainitun yhtiön purkamista lopullisesti käsittelevään yhtiökokoukseen.

Oulunkylän kunnan rakennustarkastajaksi päätettiin ⁶⁾ esittää arkkitehti A. Toivosta.

Uudenmaan suomenkielisten kuntain keuhkotautiparantolahanketta kannattavain kuntain edustajain kokoukseen valittiin ⁷⁾ kaupunkia edustamaan sosialijohtaja J. W. Keto. Ilmoituksen kokouksessa tehdyistä päätöksistä kaupunginhallitus merkitsi ⁸⁾ pöytäkirjaansa päättäen ⁹⁾ hyväksyä luonnoksen perustettavan osakeyhtiön yhtiöjärjestykseksi sekä ehdotta yhtiön väliaikaiseen ja vakinaiseen johtokuntaan valittaviksi sosialijohtaja J. W. Kedon, pankinjohtaja V. V. Sipin ja tuberkuloosilääkäri A. V. Wirran sekä varajäseneksi kansliasihteeri A. Blombergin.

Jäsenten valitseminen asunto-osakeyhtiöiden ja -osuuskuntain johtokuntiin ja hallituksiin. Niiden asunto-osakeyhtiöiden ja -osuuskuntain johtokuntiin ja hallituksiin, joissa kaupungilla oli osakkeita tai osuuksia tai joille se oli myöntänyt lainoja, valittiin tai ehdotettiin valittaviksi kaupungin edustajiksi seuraavat henkilöt:

Asunto-osakeyhtiö Stenbäckinkatu 18—20: filosofianmaisteri V. Kaukoranta ja arkkitehti T. Salervo ¹⁰⁾;

¹⁾ Khs 7 p. maalisk. 416 §. — ²⁾ S:n 25 p. helmik. 373 §. — ³⁾ S:n 4 p. huhtik. 603 §. — ⁴⁾ S:n 21 p. maalisk. 521 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. huhtik. 663 §. — ⁶⁾ S:n 31 p. toukok. 989 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. helmik. 306 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. huhtik. 694 §. — ⁹⁾ S:n 10 p. lokak. 1,664 § — ¹⁰⁾ S:n 17 p. tammik. 134 §.

Asunto-osuuskunta Käpy r. l.: kiinteistötoimiston osastonjohtaja A. Eriksson, järjestösihteeri E. Sallila ja työnvälitysneuvoja T. Uski vakinaiseksi sekä kansliasihteeri E. Mantere ja kiinteistötoimiston sihteeri T. Törnblom varajäseniksi ¹⁾;

Aktiebolaget Tjänstemannabostäder Sampsavägen 40 — Osakeyhtiö Virkamiesasuntoja Sampsantie 40: kiinteistötoimiston päällikkö J. W. Andersin, avustava kaupunginarkkitehti V. Määttä ja kansliasihteeri J. Ståhlberg ²⁾;

Tjänstemannabostadsaktiebolaget Sampsavägen 50 — Virkamiesasunto-osakeyhtiö Sampsantie 50: kaupunginkamreeri P. J. Björk, kansliasihteeri A. Blomberg ja kiinteistötoimiston osastonjohtaja A. Eriksson ³⁾;

Asunto-osakeyhtiö Sture: kiinteistötoimiston päällikkö J. W. Andersin ja kansliasihteerit A. Blomberg ja E. Mantere vakinaiseksi sekä asemakaavaarkkitehti B. Brunila ja kiinteistötoimiston sihteeri T. Törnblom varajäseniksi ⁴⁾;

Asunto-osakeyhtiö Hauho: kunnallisten työväenasuntojen isännöitsijä G. Karhumaa, talonisännöitsijä S. Puranen ja libristi F. Sundqvist vakinaiseksi sekä kiinteistötoimiston osastonjohtaja A. Eriksson ja liikemies T. Vanonen varajäseniksi ⁵⁾;

Asunto-osakeyhtiö Osmo-Käpylä: apulaisrakennustarkastaja A. Toivonen vakinaiseksi ja kansliasihteeri J. Ståhlberg varajäseneksi ⁶⁾;

Aktiebolaget Tjänstemannabostäder — Virkamiesasuntoja osakeyhtiö: kansliasihteeri A. Blomberg, kiinteistötoimiston osastonjohtaja A. Eriksson sekä filosofianmaisteri G. Estlander ⁷⁾;

Aktiebolaget Åshaka osakeyhtiö: kiinteistötoimiston osastonjohtaja A. Eriksson, kansliasihteeri E. Mantere ja kiinteistötoimiston sihteeri T. Törnblom ⁸⁾;

Aktiebolaget Gräsviksgatan 5: kansliasihteeri E. Mantere, talonisännöitsijä S. Puranen ja kiinteistötoimiston sihteeri T. Törnblom vakinaiseksi jäseniksi sekä tilintarkastajaksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ⁹⁾;

Helsingfors fastighetsaktiebolag: kansliasihteeri E. Mantere, talonisännöitsijä S. Puranen ja kiinteistötoimiston sihteeri T. Törnblom sekä tilintarkastajiksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja rahatoimiston osastopäällikkö E. Jernström ¹⁰⁾;

Osakeyhtiö Helsingin kansanasunnot — Aktiebolaget Helsingfors folkbostäder: kiinteistötoimiston päällikkö J. W. Andersin vakinaiseksi ja kiinteistötoimiston osastonjohtaja A. Eriksson varajäseneksi sekä tilintarkastajaksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja varatilintarkastajaksi apulaiskaupunginkamreeri N. O. Fellman ¹¹⁾;

Oma-asunto-osakeyhtiö: kiinteistötoimiston osastonjohtaja A. Eriksson, kansliasihteeri E. Mantere ja kiinteistötoimiston sihteeri T. Törnblom vakinaiseksi sekä kansliasihteeri A. Danielson ja työnvälitysneuvoja T. Uski varajäseniksi ¹²⁾;

Vallilan asunto-osuuskunta r. l.: kansliasihteeri A. Blomberg, kiinteistötoimiston osastonjohtaja A. Eriksson ja työnvälitysneuvoja T. Uski vakinaiseksi sekä kansliasihteeri E. Mantere ja talonisännöitsijä S. Puranen varajäseniksi ¹³⁾;

¹⁾ Khs 24 p. tammik. 159 § ja 22 p. elok. 1,370 §. — ²⁾ S:n 31 p. tammik. 201 §. — ³⁾ S:n 28 p. helmik. 382 §. — ⁴⁾ S:n 14 p. helmik. 298 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. helmik. 299 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. helmik. 357 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. helmik. 361 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. maalisk. 461 §. — ⁹⁾ S:n 28 p. maalisk. 555 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. maalisk. 556 §. — ¹¹⁾ S:n 28 p. maalisk. 565 §. — ¹²⁾ S:n 29 p. elok. 1,387 §. — ¹³⁾ S:n 29 p. elok. 1,388 §.

Asunto-osuuskunta Käpylä r. l.: kansliasihteeri A. Blomberg, kaupunginhallituksen asiamies V. Merivirta, avustava kaupunginarkkitehti V. Määttä ja työnvälitysneuvoja T. Uski vakinaiseksi sekä kansliasihteerit A. Danielson ja E. Mantere varajäseniksi ¹⁾;

Asunto-osakeyhtiö Aito bostadsaktiebolag: kiinteistötoimiston osastonjohtaja A. Eriksson, kiinteistötoimiston sihteeri T. Törnblom ja työnvälitysneuvoja T. Uski vakinaiseksi sekä kansliasihteeri E. Mantere ja kansakoulunopettaja E. Paalanen varajäseniksi ²⁾;

Asunto-osakeyhtiö Tyyni: kiinteistötoimiston osastonjohtaja A. Eriksson, kiinteistötoimiston sihteeri T. Törnblom ja työnvälitysneuvoja T. Uski vakinaiseksi sekä kansliasihteerit A. Blomberg ja E. Mantere varajäseniksi ³⁾;

Asunto-osuuskunta Voitto r. l.: kiinteistötoimiston osastonjohtaja A. Eriksson, talonisännöitsijä S. Puranen ja sähkötekniikko V. V. Salovaara vakinaiseksi sekä kansliasihteeri A. Blomberg ja kunnallisten työväenasuntojen isännöitsijä G. Karhumaa varajäseniksi ⁴⁾;

Asunto-osuuskunta Haapa r. l.: kansliasihteeri A. Blomberg, kaupunginhallituksen asiamies V. Merivirta ja työnvälitysneuvoja T. Uski vakinaiseksi sekä kansliasihteeri E. Mantere ja kiinteistötoimiston sihteeri T. Törnblom varajäseniksi ⁵⁾;

Asunto-osakeyhtiö Vallilan pienasunnot n:o 1: asemakaava-arkkitehti B. Brunila, kiinteistötoimiston osastonjohtaja A. Eriksson ja johtaja K. R. Heinonen vakinaiseksi sekä kunnallisten työväenasuntojen isännöitsijä G. Karhumaa ja työnvälitysneuvoja T. Uski varajäseniksi ⁶⁾;

Asunto-osakeyhtiö Vallilan pienasunnot n:o 2: asemakaava-arkkitehti B. Brunila, kiinteistötoimiston osastonjohtaja A. Eriksson ja johtaja K. R. Heinonen vakinaiseksi sekä kunnallisten työväenasuntojen isännöitsijä G. Karhumaa ja työnvälitysneuvoja T. Uski varajäseniksi ⁷⁾;

Asunto-osakeyhtiö Töölönkatu 19: työnvälitysneuvoja T. Uski vakinaiseksi ja johtaja K. R. Heinonen varajäseneksi ⁸⁾;

Helsingin kaupungin rakennusosakeyhtiö n:o 3: kansliasihteeri A. Blomberg, kiinteistötoimiston osastonjohtaja A. Eriksson, toimistonjohtaja Y. Harvia, kiinteistötoimiston sihteeri T. Törnblom ja työnvälitysneuvoja T. Uski vakinaiseksi sekä asemakaava-arkkitehti B. Brunila, työntekijä O. Forslund ja asiamies T. Hänninen varajäseniksi, vakinaiseksi tilintarkastajiksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja talonisännöitsijä S. Puranen sekä varalle kansliasihteeri G. Brotherus ja revisori O. Paldani ⁹⁾;

Helsingin kaupungin rakennusosakeyhtiö n:o 4: kiinteistötoimiston osastonjohtaja A. Eriksson, toimistonjohtaja Y. Harvia, järjestösihteeri E. Sallila, lääketieteellisensiaatti O. Tudeer ja työnvälitysneuvoja T. Uski vakinaiseksi ja asemakaava-arkkitehti B. Brunila, kansliasihteeri E. Mantere ja kiinteistötoimiston sihteeri T. Törnblom varajäseniksi sekä vakinaiseksi tilintarkastajiksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja lääketieteen- ja kirurgiantohtori M. Björkstén ja varalle revisori O. Paldani ja talonisännöitsijä S. Puranen ¹⁰⁾;

Asunto-osuuskunta Nelikulma r. l.: kansliasihteeri A. Blomberg, kiinteistötoimiston osastonjohtaja A. Eriksson, toimittaja K. A. Fagerholm ja

¹⁾ Khs 26 p. syysk. 1,539 §. — ²⁾ S:n 17 p. lokak. 1,682 §. — ³⁾ S:n 25 p. lokak. 1,751 §. — ⁴⁾ S:n 31 p. lokak. 1,790 §. — ⁵⁾ S:n 15 p. marrask. 1,892 §. — ⁶⁾ S:n 21 p. marrask. 1,932 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. marrask. 1,931 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. marrask. 1,937 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. marrask. 1,939 §. — ¹⁰⁾ S:n 21 p. marrask. 1,938 §.

sähkötekniikko V. V. Salovaara vakinaiseksi sekä kansliashteeri A. Danielson ja filosofianmaisteri E. Waronen varajäseniksi¹⁾;

Osakeyhtiö Lapinlahdenkatu 27: kauppias K. V. Hyvönen, suomenkielisten kansakoulujen taloudenhoitaja S. Ojanne, talonisännöitsijä S. Puranen, varatuomari L. Silfvenius ja kiinteistötoimiston sihteeri T. Törnblom vakinaiseksi ja rouva F. Hyvönen ja kansliashteeri E. Mantere varajäseniksi sekä tilintarkastajiksi kaupunginkamreeri P. J. Björk ja rahatoimiston osastopäällikkö E. Jernström ja varalle apulaiskaupunginkamreeri N. O. Fellman²⁾; sekä

Asunto-osakeyhtiö Kaisaniemenkatu 3: kaupunginkamreeri P. J. Björk tilintarkastajaksi³⁾.

Helsingin sokeaintalo-säätiön tilintarkastajaksi päätettiin⁴⁾ v:ksi 1936 valita apulaiskaupunginkamreeri N. O. Fellman.

Asunto-osuuskunta Haapa r.l.:n sääntöjen muuttaminen. Päätettiin⁵⁾ ilmoittaa mainitulle osuuskunnalle, ettei kaupunginhallituksella ollut mitään huomautettavaa osuuskunnan sääntöjen 21, 26 ja 27 §:iin esitettyjä muutoksia vastaan.

Asunto-osuuskunta Käpylän sääntöjen muuttaminen. Kaupunginhallitus päätti⁶⁾ hyväksyä osuuskunnan sääntöihin osuuskunnan hallituksen esittämät muutokset, mikäli ne eivät koskeneet osuuskunnan isännöitsijän vaalia, josta aikaisemmin annetut määräykset oli säilytettävä entisellään.

Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiön yhtiöjärjestyksen muuttaminen. Antamassaan lausunnossa raitiotie- ja omnibusosakeyhtiön johtokunnan esittämistä muutoksista yhtiön yhtiöjärjestykseen kaupunginhallitus hyväksyi⁷⁾ ne erinäisin muutoksin.

Painatustöiden valvojan kertomus v:lta 1935 sisälsi seuraavaa:

Painatusta ja sidontaa varten oli kertomusvuoden talousarviossa määrärahoja kaikkiaan 2,008,500 markkaa. Lisämäärärahoja tai ylitysoikeuksia näihin määrärahoihin myönnettiin 9 eri tapauksessa, yhteensä 18,451: 20 markkaa, vastaten 50,532: 45 markkaa edellisenä vuonna. Tilastotoimiston ja kaupunginkirjaston siirtomäärärahoista siirtyi kertomusvuoteen 133,515: 36 markkaa, joten painatukseen ja sidontaan käytettävissä olevia määrärahoja oli kaikkiaan 2,160,466: 56 markkaa, vastaavan määrän edellisenä vuonna ollessa 2,142,706: 61 markkaa. Tästä käytettiin 1,954,017: 85 markkaa ja v:een 1936 siirtyi 65,515: 50 markkaa. Määrärahoja säästyi siten 140,933: 21 markkaa vastaavan määrän edellisenä vuonna oltua 190,230: 90 markkaa. Mainittuihin painatus- ja sidontamenoihin on vielä lisättävä sellaisten laitosten vastaavat menot, joita varten ei ollut talousarviossa erikoista määrärahaa, vaan menot suoritettiin tarve- y.m. määrärahoista, sekä erikoistarkoituksiin myönnettyt samanlaiset menot. Nämä menot nousivat kertomusvuonna 189,138: 95 markkaan, joten kaupungin painatus- ja sidontamenoja oli kaikkiaan 2,143,156: 80 markkaa vastaavan summan edellisenä vuonna oltua 1,922,143: 20 markkaa.

Painatus- ja sidontamenot lisääntyivät siis kertomusvuonna 221,013: 60 markkaa. On kuitenkin huomattava, että kertomusvuonna suoritettiin eri-

¹⁾ Khs 30 p. jouluk. 2,184 §. — ²⁾ S:n 14 p. maalisk. 458 §. — ³⁾ S:n 14 p. helmik. 290 §. — ⁴⁾ S:n 5 p. jouluk. 2,066 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. tammik. 54 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. huhtik. 708 §. — ⁷⁾ S:n 16 p. toukok. 872 §.

näisiä edellisenä vuonna esiintymättömiä painatuksia yli 225,000 markan arvosta, joihin kuului sähkölaitoksen 25-vuotisjulkaisun painatuskustannuksia n. 50,000 markkaa, kaupunginkirjaston pääluettelon kustannusmaksuja yli 65,000 markkaa, uusien obligatioiden painatuskustannuksia n. 58,000 markkaa sekä esikaupunkiliitosmietintöjen osittaisen laskutuksen kustannus, n. 52,000 markkaa. Kun tällaiset osittain tilapäismenot vähennetään varsinaisista esiintyvistä painatuksista, voidaan varsinaisten painatuskustannusten katsoa vähentyneen. Tilapäisluontoisia kustannuksia tulee kuitenkin varsin usein esiintymään. Lisäksi sisältyy painatus- ja sidontamenoihin sellaisiakin menoja, jotka voitaisiin suorittaa tarverahoista, kuten painamattomat kortit-, säilytyskannet y.m.s.; samoin tarverahatileillä esiintyy usein painatuskustannuksiin kuuluvia menoeriä.

Määrärahat ja niiden käyttö viisivuotiskautena 1931—35 selviää seuraavasta yhdistelmästä:

	Siirto edell. v:sta, Smk.	Vuoden määräraha, Smk.	Lisämääräraha, Smk.	Vuoden käyttö, Smk.	Siirto seuraavaan, Smk.	Säästö, Smk.
1931	231,992	2,357,850	52,664	2,107,472	280,975	254,059
1932	280,975	2,028,582	82,844	2,011,566	215,195	165,640
1933	215,194	2,011,300	71,485	2,026,107	25,174	246,698
1934	25,174	2,067,000	50,532	1,818,960	133,515	190,231
1935	133,515	2,008,500	18,451	1,954,018	65,515	140,933

Konttoritarvikkeiden hankinta tapahtui samoin kuin edellisenäkin vuonna osittain suoraan liikkeistä eri laitoksille ja osittain painatustöiden valvojan varastosta. Suoraan liikkeistä toimitettujen tarvikkeiden määrät vähenivät jonkun verran, mutta varastosta myynti kasvoi huomattavasti. Tämä myynti, oltuaan v. 1934 259,655: 90 markkaa, nousi kertomusvuonna 353,850: 60 markkaan, joista sairaalain lomakkeiden osalle tuli 30,008: 90 markkaa ja konttori- ja koulutarvikkeiden osalle 323,841: 70 markkaa, vastaavien lukujen edellisenä vuonna oltua 15,590: 40 ja 244,065: 50 markkaa. Myynnin nousu oli siten 94,194: 70 markkaa eli 36.3 %.

Edellisten lisäksi painatustöiden valvoja huolehti osittain, kuten jo aikaisemminkin, erinäisille laitoksille, kuten Punaisen ristin sairaalalle, Helsingin maidontarkastusyhdistykselle y.m. sekä tulo- ja omaisuusverolautakunnalle kuuluvista painatuksista ja konttoritarpeiden hankinnoista. Näille laitoksille hankittujen painotuotteiden arvo nousi 39,456: 85 markkaan ja konttoritarpeiden arvo 12,973: 35 markkaan.

Kansakoulujen oppilastarvikkeiden hankinnan tultua keskitetyksi painatustöiden valvojan kautta tapahtuvaksi, aloitettiin hankinnat kertomusvuoden syyslukukauden alusta. Tämä hankinta tapahtui osittain suoraan eri koulutarvikeliikkeistä, osittain painatustöiden valvojan varastosta. Hankinnat tekivät syys- joulukuussa yhteensä 231,205 markkaa, josta varastosta myytyä tavaraa oli 33,915 markan arvosta sisältyen summa jo edellä mainitun myynnin kokonaismäärään.

Osittain painatustöiden valvojan tehtäväksi annettu neuvottelu kansakoulujen oppikirjoja kustantavien kustannusyhtiöiden kanssa oppikirjojen hintain alentamisesta ei johtanut toivottuun tulokseen, koska kustantajat olivat jo oppikirjojen hinnat alentaneet kyllin alhaisiksi.

Sanoma- ja aikakauslehtien tilausten hankinnat aloitettiin syksyllä 1934 seuraavaa vuotta varten. Tilaukset annettiin kahdelle eri liikkeelle, jotka

myönsivät kaupungille keskimäärin 10%:n alennuksen, sen ennen oltua 5%. Mainittujen tilausten rahallinen arvo oli kertomusvuonna n. 104,000 markkaa.

Ilmoitusten ja kuulutusten painannan huolto kuului osittain, kuten esim. kaupunginkanslian ja kiinteistötoimiston kuulutusten painanta painatus- töiden valvojalle. Muita laitoksia koskevien kuulutuksien painatuksissa annettiin sanomalehtikirjepainoille ohjeita latomistavasta, kirjakkeista y.m. kustannuksiin vaikuttavista seikoista. V:sta 1927 alkaen kaupunki sai 7%:n alennuksen ilmoitusten painattamisesta. Kertomusvuonna kaupungin ilmoitusmenot nousivat 198,736:75 markkaan alennuksen teh- dessä 14,958:65 markkaa, vastaavien lukujen v. 1934 ollessa 172,793:35 ja 13,005:95 markkaa.

Säästö. Konttoritarvikkeista, ennen keskitystä suoritettuihin hintoihin verraten, kertynyt säästö oli keskimäärin 40 % eli 193,300 markkaa, kansa- koulujen oppilastarvikehankinnoista keskimäärin 10 % eli 23,120 markkaa sekä sanoma- ja aikakauslehdistä n. 5 % eli 5,200 markkaa. Kaikkiaan oli säästöä 221,620 markkaa.

Rotaprint-koneella monistettujen töiden luku väheni syystä, ettei ehditty suorittamaan kaikkia monistettavaksi sopivia töitä muiden tehtävien lisää- nyttyä. Kertomusvuonna monistettiin 252 eri työtä, joiden yhteinen painos- määrä oli 167,600 kpl., vastaavien lukujen edellisellä vuonna ollessa 261 ja 180,000.

Henkilökunta. Painatustöiden valvoja sai kertomusvuoden alusta avuk- seen toisen apulaisen ja asiapojan. Edellisten lisäksi pidettiin syksyllä tila- päistä apulaista 1 $\frac{1}{2}$ kuukautta.

III. Kiinteistölautakunta.

Kaupunginvaltuuston valitsemana kiinteistölautakunnan puheenjohtajana toimi vuoden varrella johtaja Y. Harvia ja sen jäseninä veturinkuljettaja B. Gröndahl, johtaja J. Hellsten, filosofianlisensiaatti K. Huhtala, järjestösihteeri E. Sallila, johtaja T. Salmio, insinööri E. von Schantz, lasinhioja O. Turunen ja arkkitehti V. Vähäkallio. Lautakunnan valitsemana varapuheenjohtajana toimi johtaja Salmio. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli kiinteistöjohtaja E. von Frenckell.

Maatalousjaostoon kuuluivat puheenjohtajana johtaja Salmio sekä jäseninä johtaja Hellsten ja arkkitehti Vähäkallio, tonttijaostoon puheenjohtajana insinööri von Schantz sekä jäseninä johtaja Harvia ja järjestösihteeri Sallila ja talojaostoon puheenjohtajana filosofianlisensiaatti Huhtala sekä jäseninä veturinkuljettaja Gröndahl ja lasinhioja Turunen.

Kiinteistölautakunnalla oli vuoden varrella 50, maatalousjaostolla 6, tonttijaostolla 47 ja talojaostolla 15 kokousta. Lautakunnan pöytäkirjain pykäläluku oli 1,449 ja lähetettyjen kirjeiden luku 672. Maatalousjaoston pöytäkirjain pykäläluku oli 19, tonttijaoston 501 ja talojaoston 75. Kiinteistötoimiston diaariin merkittyjen asiain luku oli 2,069, joista yleisiä asioita oli 443, kansliaosastolle 14, tonttiosastolle 738, maatalousosastolle 110, asemakaavaosastolle 264, maanmittaus- ja kartastotöiden osastolle 6, talo-osastolle 312 ja kansanpuisto-osastolle kuuluvia 182.

Lautakunnan vuoden varrella käsittelemistä asioista mainittakoon tässä seuraavat:

1. Kiinteistötoimiston päällikön toimialaan kuuluvat asiat.

Lautakunnan kokoukset. Lautakunta päätti¹⁾ kokoontua maanantaisin klo 16, kesäaikana klo 15 tai pyhän sattua seuraavana arkipäivänä.

Ilmoitukset ja kuulutukset. Lautakunta päätti²⁾, että sen ilmoitukset ja kuulutukset oli julkaistava sanomalehdissä Arbetarbladet, Helsingin sanomat, Hufvudstadsbladet, Suomen sosialidemokraatti ja Uusi Suomi.

Laskujen hyväksyminen. Lautakunta päätti, että v:n 1935³⁾ ja 1936⁴⁾ määrärahoista maksettavista laskuista oli toimistopäällikön tai hänen estyneenä ollessaan sihteerin hyväksyttävä menoarvion 11 päaluokan I lukuun, VII luvun 1 ja 2 kohtaan sekä IX luvun 1 kohtaan kohdistuvat laskut, kaupunginagronoomin tai hänen estyneenä ollessaan kaupunginagronoomin apulaisen II lukuun kohdistuvat laskut, talonisännöitsijän tai hänen estyneenä ollessaan kunnallisten työväenasuntojen isännöitsijän III luvun 1—48 kohtaan sekä VII luvun 3 ja 5 kohtaan kohdistuvat laskut sekä kansanpuis-

¹⁾ Kiint. lautak. 7 p. tammik. 6 §. — ²⁾ S:n 7 p. tammik. 7 §. — ³⁾ S:n 7 p. tammik. 8 §. — ⁴⁾ S:n 23 p. jouluk. 1,428 §.

tojen isännöitsijän tai hänen estyneenä ollessaan talonisännöitsijän IV ja V lukuun sekä VI luvun 1—9 kohtaan kohdistuvat laskut.

Kiinteistötoimiston viranhaltijat. Avustavaksi asemakaavainsinööriksi valittiin ¹⁾ insinööri Ö. Stadius.

V:ksi 1936 päätettiin ²⁾ kiinteistötoimistoon palkata seuraavat tilapäiset viranhaltijat: kansliaosastolle asiapoika N. Osenius 600 markan, tonttiosastolle varastopaikkojen valvoja A. Niklander 1,350 markan, asemakaavaosastolle arkkitehti M. Talvi-Oja 2,400 markan, piirtäjät J. Cajander 2,800 markan, S. Andersin 1,900 markan ja L. Forsell 1,400 markan, asiapoika G. Vatanen 550 markan, maanmittaus- ja kartastotöiden osastolle piirtäjät T. Laine 1,900 markan ja T. Kaartinen 1,500 markan, talo-osastolle rakennusmestari S. Lahtinen 2,900 markan, toimistoapulainen J. Milan 2,700 markan ja kanslia-apulainen M. Olanterä 1,500 markan sekä kansanpuisto-osastolle siirtolapuutarhavalvoja K. Hemming 1,700 markan ja kanslia-apulainen E. Rantanen 1,500 markan kuukausipalkkiosta.

Maanmittaus- ja kartastotöiden osaston vahtimestarinapulaiseksi määrättiin ²⁾ herra J. Hindström tammikuun 1 p:stä 1936 saman kuun 7 p:ään sekä mainitusta päivästä lukien mittamies K. Turpeinen niin pitkäksi ajaksi kuin Hindström suoritti asevelvollisuuttaan ja korkeintaan v:n 1936 loppuun, molemmat 1,100 markan kuukausipalkkiosta.

Asemakaavainsinööri R. Gewertille myönnettiin ³⁾ sairauslomaa marraskuun 25 p:stä 1935 tammikuun 1 p:ään 1936.

Komiteat ja toimikunnat. Helsingin panttilainakonttori osakeyhtiön omistamien kiinteistöjen arviointia varten asetettiin ⁴⁾ toimikunta, johon valittiin lautakunnan jäsenet Hellsten ja Vähäkallio sekä kiinteistötoimiston tontti-osaston johtaja Eriksson.

Kiinteistötoimiston kansanpuisto-osaston talousarviota käsittelemään asetettiin ⁵⁾ jaosto, johon valittiin lautakunnan jäsenet Sallila, von Schantz ja Vähäkallio.

Lautakunta päätti asettaa komitean laatimaan ehdotusta kiinteistörekisterin laatimisesta ja hoitamisesta ja valitsi komitean jäseniksi puheenjohtajansa Harvian ja jäsen Huhtalan sekä kaupungingeodeetin ⁶⁾.

Diariin merkittyjen ratkaisemattomien asiain luettelo tarkastettiin ⁷⁾.

Talousarvioehdotus v:ksi 1936 hyväksyttiin ⁸⁾.

Säästöarviolaskelma lähetettiin rahatoimistolle ⁹⁾.

Lautakunnan käyttövarat. V:n 1934 käyttövaroista myönnettiin ¹⁰⁾ lisäyksenä eräiden mainitun vuoden käyttövaroista suoritettavien laskujen maksamiseen yhteensä 2,313: 85 markkaa.

V:n 1935 käyttövaroista myönnettiin seuraavat määrärahat:

eräiden korjausten suorittamiseksi kaupungin Helsingin sokeaintalo-säätiöltä vuokraamassa huoneistossa 12,350 markkaa ¹¹⁾;

Helsinginkadun tontin n:o 24 kunnostamiseksi 6,440 markkaa ¹²⁾;

Tukholman kiinteistöjohtajan ja muiden kiinteistöhallinnon viranhaltijain vierailusta aiheutuneiden edustuskulujen suorittamiseksi 1,420 markkaa ¹³⁾;

¹⁾ Kiint. lautak. 6 p. toukok. 512 §. — ²⁾ S:n 23 p. jouluk. 1,430 §. — ³⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,332 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. maalisk. 309 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. toukok. 579 §. — ⁶⁾ S:n 14 p. lokak. 1,119 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. kesäk. 722 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. syysk. 954 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. lokak. 1,159 §. — ¹⁰⁾ S:n 14 p. tammik. 60 §. — ¹¹⁾ S:n 1 p. huhtik. 331 §. — ¹²⁾ S:n 8 p. huhtik. 349 §. — ¹³⁾ S:n 17 p. kesäk. 723 §.

kaupungeingeodeetti E. Salosen Ruotsiin ja Tanskaan tekemän opintomatkan avustamiseksi 10,000 markkaa¹⁾; sekä joulukuusen pystyttämiseksi Senaatintorille 2,050 markkaa²⁾).

Esityksiä kaupunginhallitukselle tehtiin m. m. asioista, jotka koskivat Iilisaaren ostamista kansanpuistoksi³⁾ ja kiinteistötoimiston tonttiosaston johtajan viran siirtämistä ylempään palkkaluokkaan⁴⁾.

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin m. m. asioista, jotka koskivat: Herttoniemen ja Kulomaan taajaväkisten yhdyskuntain liittämistä kunnallisessa suhteessa Helsingin kaupunkiin⁵⁾, korttelin n:o 474 Töölönkadun tontin n:o 34 luovuttamista ilman rakentamisvelvollisuutta⁶⁾, viranhaltijain irtisanomista koskevien määräysten muuttamista⁷⁾, kortteliin n:o 194 rakennettavan linja-autoaseman hoitamista sekä samassa korttelissa basaarirakennusta ja autohuoltoasemaa varten varattujen alueiden vuokraamista⁸⁾, Pitäjänmäen aseman luona olevan kaupungin omistaman alueen pakkolunastamista valtiolle⁹⁾, Katajanokan asevarikkoon rajoittuvaa aluetta ja erästä Sörnäisten kuritushuoneen alueen osaa koskevan tilusvaihdon aikaansaamisesta valtion ja kaupungin välillä laadittua mietintöä¹⁰⁾, Kuusisaaren liittämistä Munkkiniemen yhdyskuntaan¹¹⁾, Kulosaaren ja Haagan raitiotieliikenteen korvaamista linja-autoliikenteellä¹²⁾, Helsingin pitäjän Puodinkylässä olevan Wester-Botby nimisen tilan ostamista¹³⁾, v:n 1934 tilintarkastuskertomusta¹⁴⁾, linja-autoaseman järjestyssääntöjä¹⁵⁾, linja-autoasemalle asetettavia lähtökilpiä¹⁶⁾, Sörnäistenkadun rakentamista¹⁷⁾, virastovaratoiden järjestämistä kiinteistötoimistossa¹⁸⁾, Herttoniemen risteyskohdasta Puodinkylään johtavan tien kunnossapitoa¹⁹⁾, vieraisa kunnissa kaupunkiin kohdistuvan verotuksen valvontaa²⁰⁾, maantien oikaisemista Nikkilän sairaalan kohdalla²¹⁾, Helsingin kaupungin asemakaavan julkaisemista maanmittaushallituksen toimesta²²⁾, sekä kaupungin suomalaisten ja ruotsalaisten evankelis-luterilaisten seurakuntain kanssa tehtävää tilusvaihtosopimusta²³⁾.

2. Kiinteistötoimiston kansliaosaston toimialaan kuuluvat asiat.

Munkkisaaren erään alueen vuokralleanto. Kiinteistölautakunta hyväksyi²⁴⁾ Munkkisaaren Mylly osakeyhtiölle Munkkisaareltä vuokrattua aluetta koskevan vuokrasopimuksen.

Vuokrasopimuskaavakkeet. Lautakunta hyväksyi²⁵⁾ vuokrasopimuskaavakkeet maalla olevan maan vuokrausta varten maataloustarkoituksiin, maalla olevan maa-alueen vuokrausta varten muuhun kuin maataloustarkoituksiin, kaupungissa olevan alueen lyhytaikaista vuokrausta varten asuntoj. m. s. tarkoituksiin, kaupungissa olevan varasto- j. m. s. alueen vuokrausta varten, kaupungissa olevan viljelysalueen vuokrausta varten, bensiininjake-luaseman paikan vuokrausta varten ja huoneenvuokrasopimuksia varten.

¹⁾ Kiint. lautak. 26 p. kesäk. 749 §. — ²⁾ S:n 16 p. jouluk. 1,394 §. — ³⁾ S:n 21 p. tammik. 88 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. syysk. 1,007 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. tammik. 89 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. tammik. 109 §. — ⁷⁾ S:n 25 p. helmik. 204 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. huhtik. 359 §. — ⁹⁾ S:n 15 p. huhtik. 392 §. — ¹⁰⁾ S:n 6 p. toukok. 514 §. — ¹¹⁾ S:n 20 p. toukok. 583 §. — ¹²⁾ S:n 3 p. kesäk. 653 §. — ¹³⁾ S:n 11 p. kesäk. 685 §. — ¹⁴⁾ S:n 26 p. kesäk. 750 §. — ¹⁵⁾ S:n 22 p. heinäk. 853 §. — ¹⁶⁾ S:n 22 p. heinäk. 854 §. — ¹⁷⁾ S:n 9 p. syysk. 977 §. — ¹⁸⁾ S:n 16 p. syysk. 1,009 §. — ¹⁹⁾ S:n 30 p. syysk. 1,069 §. — ²⁰⁾ S:n 7 p. lokak. 1,095 §. — ²¹⁾ S:n 4 p. marrask. 1,222 §. — ²²⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,329 §. — ²³⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,331 §. — ²⁴⁾ S:n 1 p. heinäk. 786 § ja 19 p. elok. 893 §; vrt. tämän kert. s. 17. — ²⁵⁾ Kiint. lautak. 21 p. tammik. 90 §.

Kansliaosaston viranhaltijat. Lautakunta päätti¹⁾ myöntää kansliaosaston toimistoapulaiselle E. Sandmanille sairauslomaa toukokuun 17 p:stä kesäkuun 16 p:ään sekä ottaa sijaiseksi toukokuun 20 p:n ja 31 p:n väliseksi ajaksi neiti R. Sorsamon 520 markan ja kesäkuun 1 p:n ja 16 p:n väliseksi ajaksi neiti H. Helmisen 600 markan palkkiosta.

Lautakunnan käyttövarat. V:n 1935 käyttövaroista myönnettiin seuraavat määrärahat:

Kulosaaren tilan T. 182 a. K. 34 erottamiskustannusten suorittamiseen 650 markkaa²⁾; ja

eräiden Botbyn palstojen erottamiskustannusten v. 1935 lankeavan erän suorittamiseksi 1,643:65 markkaa³⁾.

Esityksen kaupunginhallitukselle teki⁴⁾ lautakunta kiinteistötoimiston kansliaosaston antamista jäljennöksistä ja todistuksista kannettavista lunastusmaksuista.

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin m. m. asioista, jotka koskivat: maanviljelijä F. A. Lepistön vuokrasopimuksen muuttamista⁵⁾, kaupunginhallituksen asiamiesosaston ja kiinteistötoimiston johtosäntöjen muuttamista⁶⁾, sekä moottoriveneenkuljettaja R. Baarmanin y. m. Korkeasaaren moottorivene liikennettä koskevasta kiinteistölautakunnan päätöksestä maaherralle tekemää valitusta⁷⁾.

3. Kiinteistötoimiston tonttiosaston toimialaan kuuluvat asiat.

Mydyt tontit. Kiinteistölautakunta möi vuoden varrella alla mainitut tontit:

Korttelin numero.	Katu.	Tontin numero.	Ostaja.	Tontin pinta-ala, m ² .	Huutokauppahinta, Smk.
417	Dagmarinkatu	9 a	Varatuomari L. Anjala ⁸⁾	850.040	536,000 —
417	»	9 b	Varatuomari V. Vartiovaara ⁸⁾	841.645	785,000 —
448	Etel. Hesperiankatu	12	Herra O. Ääri ⁹⁾	924.000	753,000 —
448	»	16 b	Osakeyhtiö Orraeus & K:ni ¹⁰⁾	602.000	413,600 —
413	Mechelininkatu	8	Isännöitsijä K. Olamo ¹¹⁾	1,171.050	1,584,000 —
424	»	18	Kamreeri R. Estlander ¹¹⁾	1,105.460	1,462,500 —
433	»	28	Herra E. A. Mustonen ¹²⁾	1,260.000	1,727,000 —
340	Pengerkatu	21 a	Rakennusmestari H. Honkanen ¹³⁾	1,197.872	364,800 —
479b	Runeberginkatu	50	Talonomistaja J. Reunanen ¹⁴⁾	1,079.898	958,000 —
340	Torkkelinkatu	2	Työnjohtaja A. Lehtonen ¹⁵⁾	429.990	265,000 —
477	Turuntie	40	Osuusliike Elanto ¹⁶⁾	1,290.000	1,935,000 —
463	Töölönkatu	30 a	Isännöitsijä J. A. Ylén ¹⁷⁾	629.850	310,000 —
463	»	30 b	Isännöitsijä E. Kiviranta ¹⁷⁾	704.050	460,800 —

¹⁾ Kiint. lautak. 20 p. toukok. 585 §. — ²⁾ S:n 21 p. tammik. 91 §. — ³⁾ S:n 14 p. lokak. 1,151 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. lokak. 1,096 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. helmik. 131 §. — ⁶⁾ S:n 4 p. helmik. 132 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. maalisk. 229 §. — ⁸⁾ S:n 23 p. huhtik. 447 § ja tonttij. 23 p. huhtik. 150 §. — ⁹⁾ Kiint. lautak. 21 p. tammik. 108 § ja tonttij. 21 p. tammik. 30 §. — ¹⁰⁾ Kiint. lautak. 14 p. tammik. 78 § ja tonttij. 14 p. tammik. 20 §. — ¹¹⁾ Kiint. lautak. 18 p. marrask. 1,295 § ja tonttij. 18 p. marrask. 475 §. — ¹²⁾ Kiint. lautak. 22 p. heinäk. 862 § ja tonttij. 22 p. heinäk. 299 §. — ¹³⁾ Kiint. lautak. 7 p. lokak. 1,113 § ja tonttij. 7 p. lokak. 401 §. — ¹⁴⁾ Kiint. lautak. 14 p. tammik. 78 § sekä tonttij. 7 p. tammik. 1 § ja 14 p. tammik. 19 §. — ¹⁵⁾ Kiint. lautak. 14 p. lokak. 1,152 § ja tonttij. 14 p. lokak. 417 §. — ¹⁶⁾ Kiint. lautak. 11 p. kesäk. 682 §; ks. myös tämän kert. s. 14; myytiin ilman huutok. — ¹⁷⁾ Kiint. lautak. 3 p. kesäk. 674 § ja tonttij. 3 p. kesäk. 227 §.

Korttelin numero.	Katu.	Tontin numero.	Ostaja.	Tontin pinta-ala, m ² .	Huutokauppahinta, Smk.
463	Töölöntorinkatu	7	Rakennusmestari O. Tuominen ja konepiirtäjä P. Nurmi ¹⁾	669.000	572,000 —
463	»	9	Johtaja A. Ek ¹⁾	543.400	650,000 —
463	»	11	Rakennusmest. U. V. Lehtinen ¹⁾	1,155.160	1,561,000 —
448	Vänrikki Stoolin katu	6 a	Rakennusmestari G. Welroos ²⁾	540.000	482,400 —
448	»	6 b	Rakennusliike Niilonen & Soivio ³⁾	540.000	477,100 —
448	»	8 a	Rakennusmestari O. E. Lund ⁴⁾	540.000	480,550 —
448	»	8 b	Insinööri E. Ääri ⁵⁾	766.800	1,232,200 —

Tonttien myyntiluettelo v:ksi 1935 vahvistettiin⁶⁾.

Vuokralle annetut asuntotontit ja -palstat. Kiinteistölautakunta teki seuraavat asuntotarkoituksiin käytettävää maata koskevat vuokrasopimukset:

Tontti tai palsta.	Vuokraaja.	Vuokrauskausi päättyy.	Vuotuinen vuokramaksu, Smk.
Degerön saaresta, Bergvik nimisen huvila-alueen vierestä 2 lisäaluetta suuruudeltaan 2,070 m ² ja 665 m ²	Teollisuusneuvos S. Wuorio ⁷⁾	3 kk. irtis. jälkeen viimeist. 1946 toukok. 1 p.	1,064 —
Hermannin I, kortt. n:o VI, tontti n:o 2	Rouva A. Bäckman ⁸⁾	6 kk. irtis. jälk.	2,050 —
S:n kortt. n:o VI, tontti n:o 6	Rouva I. S. Nyström ⁸⁾	6 kk. irtis. jälk.	4,100 —
S:n kortt. n:o VI, tontti n:o 7	Herra J. V. Sundell ⁸⁾	6 kk. irtis. jälk.	4,100 —
Kumpula, kortt. n:o 923, tontti n:o 91	Puuseppä A. E. Salminen ⁹⁾	1940, toukok. 31 1950, toukok. 31 1960, toukok. 31 1970, toukok. 31 1980, toukok. 31	1,500 — 2,250 — 2,800 — 3,400 — 4,000 —
S:n kortt. n:o 923, tontti n:o 93	Työnjohtaja V. Hyvärinen ¹⁰⁾	1980, toukok. 31	Kuten edell.
S:n kortt. n:o 923, tontti n:o 95	Maalari V. A. Elo ¹¹⁾	1980, toukok. 31	» »
S:n kortt. n:o 923, tontti n:o 97	Kirvesmies A. Martikainen ¹²⁾	1980, toukok. 31	» »
S:n kortt. n:o 924, tontti n:o 7	Rakennusmestari A. Timonen ¹³⁾	1980, toukok. 31	» »
S:n kortt. n:o 924, tontti n:o 9	Kirvesmies J. Timonen ¹⁴⁾	1980, toukok. 31	» »
S:n kortt. n:o 924, tontti n:o 83	Autonkuljettaja O. J. Niinivirta ¹⁵⁾	1980, toukok. 31	» »
S:n kortt. n:o 925, tontti n:o 79	Autonkuljettaja P. A. Saarinen ¹⁶⁾	1980, toukok. 31	» »
S:n kortt. n:o 925, tontti n:o 81	Varastoapulainen R. Mäkelä ¹⁷⁾	1980, toukok. 31	» »

¹⁾ Kiint. lautak. 13 p. toukok. 551 § ja tonttij. 13 p. toukok. 185 §. — ²⁾ Kiint. lautak. 11 p. helmik. 177 § ja tonttij. 11 p. helmik. 58 §. — ³⁾ Kiint. lautak. 4 p. maalisk. 250 § ja tonttij. 4 p. maalisk. 82 §. — ⁴⁾ Kiint. lautak. 14 p. tammik. 78 § ja tonttij. 7 p. tammik. 2 § ja 14 p. tammik. 18 §. — ⁵⁾ Kiint. lautak. 3 p. kesäk. 674 § ja tonttij. 3 p. kesäk. 226 §. — ⁶⁾ Kiint. lautak. 28 p. tammik. 115 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. heinäk. 819 §. — ⁸⁾ Tonttij. 24 p. tammik. 37 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. jouluk. 495 §. — ¹⁰⁾ S:n 16 p. syysk. 379 §. — ¹¹⁾ S:n 16 p. jouluk. 500 §. — ¹²⁾ S:n 25 p. marrask. 490 §. — ¹³⁾ S:n 18 p. helmik. 70 §. — ¹⁴⁾ S:n 4 p. maalisk. 90 §. — ¹⁵⁾ S:n 27 p. toukok. 219 §. — ¹⁶⁾ S:n 26 p. elok. 345 §. — ¹⁷⁾ S:n 26 p. elok. 344 §.

Tontti tai palsta.	Vuokraaja.	Vuokrauskausi päättyy.	Vuotuinen vuokramaksu, Smk.
Kumpula, kortt. n:o 925, tontti n:o 83	Rappari V. E. Pajunen ¹⁾	1980, toukok. 31	Kutenedell.
S:n kortt. n:o 925, tontti n:o 85	Opiskelija A. A. Seppälä ²⁾	1980, toukok. 31	» »
S:n kortt. n:o 925, tontti n:o 87	Kirvesmies V. Riihelä ³⁾	1980, toukok. 31	» »
S:n kortt. n:o 925, tontti n:o 89	Kirjansitoja E. T. Alankomaa ⁴⁾	1980, toukok. 31	» »
S:n kortt. n:o 926 tontti n:o 1	Autonkuljettaja A. J. Mauritsson ⁵⁾	(1940, toukok. 31 1950, toukok. 31 1960, toukok. 31 1970, toukok. 31 1980, toukok. 31)	1,200 — 1,800 — 2,250 — 2,700 — 3,200 —
S:n kortt. n:o 926, tontti n:o 3	Autonkuljettaja E. Vainio ⁶⁾	1980, toukok. 31	Kuten edell.
S:n kortt. n:o 926, tontti n:o 5	Autonkuljettaja U. Pulkinen ⁷⁾	1980, toukok. 31	» »
S:n kortt. n:o 926, tontti n:o 7	Kirvesmies E. G. Vihavainen ⁸⁾	1980, toukok. 31	» »
S:n kortt. n:o 926, tontti n:o 9	Autonkuljettaja J. Paananen ⁹⁾	1980, toukok. 31	» »
S:n kortt. n:o 926, tontti n:o 82	Muurari A. J. Nikki ¹⁰⁾	1980, toukok. 31	» »
S:n kortt. n:o 926, tontti n:o 84	Sementtityöntekijä T. Tiusanen ¹¹⁾	1980, toukok. 31	» »
S:n kortt. n:o 926, tontti n:o 86	Liikemies E. Heinonen ¹²⁾	1980, toukok. 31	» »
S:n kortt. n:o 926, tontti n:o 88	Kirvesmies K. V. Järvi ¹³⁾	1980, toukok. 31	» »
S:n kortt. n:o 926, tontti n:o 90	Puuseppä J. J. Elo ¹⁴⁾	1980, toukok. 31	» »
S:n kortt. n:o 927, tontti n:o 2	Muurari B. Rautio ¹⁵⁾	1980, toukok. 31	» »
S:n kortt. n:o 927, tontti n:o 4	Kirvesmies H. Lehtonen ¹⁶⁾	1980, toukok. 31	» »
S:n kortt. n:o 927, tontti n:o 6	Monttööri N. A. Ankerö ¹⁷⁾	1980, toukok. 31	» »
S:n kortt. n:o 927, tontti n:o 8	Vahtimestari O. Kivinen ¹⁸⁾	1980, toukok. 31	» »
S:n kortt. n:o 928, tontti n:o 10	Ulkotyöntekijä V. A. Niemi ¹⁹⁾	1980, toukok. 31	» »
S:n kortt. n:o 928, tontti n:o 65	Osakeyhtiö L. A. Salo ²⁰⁾	(1940, toukok. 31 1950, toukok. 31 1960, toukok. 31 1970, toukok. 31 1980, toukok. 31)	7,600 — 11,400 — 14,250 — 17,100 — 20,000 —
S:n kortt. n:o 928, tontti n:o 78	Asunto-osakeyhtiö Limingantie 78 ²¹⁾	1980, toukok. 31	Kuten edell.

1) Tonttij. 22 p. heinäk. 304 §. — 2) S:n 16 p. jouluk. 501 §. — 3) S:n 21 p. lokak. 429 §. — 4) S:n 19 p. elok. 336 §. — 5) S:n 29 p. huhtik. 169 §. — 6) S:n 27 p. toukok. 220 §. — 7) S:n 27 p. toukok. 221 §. — 8) S:n 27 p. toukok. 223 §. — 9) S:n 22 p. heinäk. 308 §. — 10) S:n 8 p. huhtik. 140 §. — 11) S:n 27 p. toukok. 222 §. — 12) S:n 16 p. syysk. 378 §. — 13) S:n 13 p. toukok. 191 §. — 14) S:n 11 p. kesäk. 257 §. — 15) S:n 3 p. kesäk. 239 §. — 16) S:n 19 p. elok. 334 §. — 17) S:n 20 p. toukok. 212 §. — 18) S:n 26 p. kesäk. 275 §. — 19) S:n 11 p. maalisk. 96 §. — 20) S:n 2 p. syysk. 365 §. — 21) S:n 25 p. marrask. 486 §.

Tontti tai palsta.	Vuokraaja.	Vuokrauskausi päättyy.	Vuotuinen vuokramaksu, Smk.
Kumpula, kortt. n:o 929, tontti n:o 75	Muurari K. H. Lahtinen ¹⁾	(1939, jouluk. 31	6,000 —
		1949, jouluk. 31	9,000 —
		1959, jouluk. 31	11,200 —
		1969, jouluk. 31	13,600 —
		1979, jouluk. 31	16,000 —
		1935, toukok. 31	1,000 —
S:n kortt. n:o 935, tontti n:o 39	Lämmittäjä K. E. Österlund ²⁾	1945, toukok. 31	1,500 —
		1955, toukok. 31	1,875 —
		1965, toukok. 31	2,250 —
		1980, toukok. 31	2,625 —
		1940, toukok. 31	1,500 —
		1945, toukok. 31	2,250 —
Käpylä, kortt. n:o 891, tontti n:o 5	Taloudenhoitaja M.A. Dahlbacka ³⁾	1955, toukok. 31	2,800 —
		1965, toukok. 31	3,300 —
		1975, toukok. 31	3,800 —
		1985, toukok. 31	4,300 —
		1940, toukok. 31	1,400 —
		1945, toukok. 31	2,000 —
S:n kortt. n:o 891, tontti n:o 11	Rouva M. Konttinen ⁴⁾	1955, toukok. 31	2,500 —
		1965, toukok. 31	3,000 —
		1975, toukok. 31	3,500 —
		1985, toukok. 31	4,000 —
		1940, toukok. 31	1,800 —
		1945, toukok. 31	2,700 —
S:n kortt. n:o 891, tontti n:o 48	Rakennusmestari V. Ojanieniemi ⁵⁾	1955, toukok. 31	3,350 —
		1965, toukok. 31	4,000 —
		1975, toukok. 31	4,650 —
		1985, toukok. 31	5,300 —
		1985, toukok. 31	Kuten edell.
		(1940, toukok. 31	1,500 —
S:n kortt. n:o 892, tontti n:o 8	Maalari A. E. Tiainen ⁷⁾	1945, toukok. 31	2,250 —
		1955, toukok. 31	2,800 —
		1965, toukok. 31	3,300 —
		1975, toukok. 31	3,800 —
		1985, toukok. 31	4,300 —
		1985, toukok. 31	Kuten edell.
S:n kortt. n:o 892, tontti n:o 10	Rouva G. M. Olin ⁵⁾	1985, toukok. 31	Kuten edell.
S:n kortt. n:o 892, tontti n:o 11	Rakennusmestari P. H. Huotari ⁹⁾	1985, toukok. 31	» »
S:n kortt. n:o 892, tontti n:o 12	Rouva T. Äyräs ¹⁰⁾	1985, toukok. 31	» »
S:n kortt. n:o 892, tontti n:o 54	Puutavarakauppias I. Jyläs ¹¹⁾	(1940, toukok. 31	2,000 —
		1945, toukok. 31	3,000 —
		1955, toukok. 31	3,750 —
		1965, toukok. 31	4,500 —
		1975, toukok. 31	5,250 —
		1985, toukok. 31	6,000 —
S:n kortt. n:o 892, tontti n:o 56	Neiti T. Ylöstalo ¹²⁾	1985, toukok. 31	Kuten edell.

¹⁾ Tonttij. 5 p. elok. 324 §. — ²⁾ S:n 6 p. toukok. 184 §. — ³⁾ S:n 14 p. lokak. 420 §. — ⁴⁾ S:n 25 p. marrask. 488 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. syysk. 373 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. syysk. 357 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. maalisk. 91 §. — ⁸⁾ S:n 2 p. syysk. 356 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. huhtik. 137 § ja 28 p. lokak. 450 §. — ¹⁰⁾ S:n 2 p. syysk. 355 §. — ¹¹⁾ S:n 26 p. elok. 343 §. — ¹²⁾ S:n 3 p. kesäk. 240 §.

Tontti tai palsta.	Vuokraaja.	Vuokrauskausi päättyy.	Vuotuinen vuokramaksu, Smk.
Reimars, kortt. n:o 17, tontti n:o 6	Arkkitehti V. T. F. Salokangas ¹⁾	1940, jouluk. 31	960
		1950, jouluk. 31	1,120
		1960, jouluk. 31	1,280
		1970, jouluk. 31	1,440
		1940, jouluk. 31	1,200
S:n kortt. n:o 20, tontti n:o 2	Rouva H. Rönnqvist ²⁾	1950, jouluk. 31	1,500
		1960, jouluk. 31	1,800
		1970, jouluk. 31	2,100
		1970, jouluk. 31	Kuten edell.
S:n kortt. n:o 21, tontti n:o 6	Lämmittäjä V. G. Lindfors ³⁾	1970, jouluk. 31	Kuten edell.
Talin kartano, 360 m ² :n suuruinen alue tehdasalueen läheisyydessä	Lämmityslaite osakeyhtiö ⁴⁾	6 kk. irtis. jälk.	720

Käpylän korttelin n:o 891 tonttia n:o 5 koskevaan sopimukseen oli otettava määräys, että tontille tarpeelliset vesi- ja viemärijohdot on vuokraajan omalla kustannuksellaan vedettävä Pohjolankadun vesi- ja viemäriverkostoon samassa korttelissa olevan tontin n:o 48 kautta.

Vuokralle annetut viljelyspalstat. Kiinteistölautakunnan tonttijaosto vuokrasi seuraavat viljelyspalstat alla mainituille henkilöille:

Alue.	Vuokraaja.	Vuokrauskausi päättyy.	Vuotuinen vuokramaksu, Smk.
Koskela, viljelyspalsta litt. b	Herra A. Örnmark ⁵⁾	Kesäksi 1935	125
Kumpula, viljelyspalsta n:o 15	Rouva I. Ansinen ⁶⁾	Kesäksi 1935	koko ajalta
			200
S:n siirtolapuutarhaan ja kansakoulupuutarhaan johtavien teiden välillä oleva syöttöpalsta	Ajuri G. H. Hagelberg ⁷⁾	1935, jouluk. 31	koko ajalta
			500
Meilahti, viljelyspalsta litt. e	Ajuri A. Lindström ⁸⁾	1935, jouluk. 31	400
S:n viljelyspalsta n:o 3	Herra J. E. Vitick ⁹⁾	1935, jouluk. 31	200
Pasila, 1,000 m ² :n suuruinen viljelyspalsta	Ajuri K. A. Salonen ¹⁰⁾	6 kk. irtis. jälk.	200
S:n syöttöpalsta n:o 10	Ajuri H. Kattainen ¹¹⁾	1935, jouluk. 31	200
Reimars, kortt. n:o 19, tontti n:o 7 ja kortt. n:o 20, tontit n:ot 1 ja 2	Rouva H. Rönnqvist ¹²⁾	1935, jouluk. 31	300
Tilkan syöttöpalstan litt. B osa sekä 3,500 m ² Tilkan sotilassairaala-alueetta	Huvilanomistaja E. Wallenius ¹³⁾	1935, jouluk. 31	300

¹⁾ Tonttij. 4 p. helmik. 57 §. — ²⁾ S:n 5 p. elok. 325 §. — ³⁾ S:n 23 p. huhtik. 155 §. — ⁴⁾ Kiint. lautak. 2 p. jouluk. 1,335 §. — ⁵⁾ Tonttij. 23 p. huhtik. 154 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. huhtik. 159 §. — ⁷⁾ S:n 1 p. huhtik. 127 §. — ⁸⁾ S:n 18 p. helmik. 68 §. — ⁹⁾ S:n 26 p. kesäk. 276 §. — ¹⁰⁾ S:n 7 p. lokak. 409 §. — ¹¹⁾ S:n 29 p. huhtik. 163 §. — ¹²⁾ S:n 26 p. maalisk. 114 §. — ¹³⁾ S:n 1 p. huhtik. 126 §.

Pidennetyt asuntoalueiden vuokraoikeudet. Kiinteistölautakunta pidensi erinäisin ehdoin seuraavia alueita koskevat sopimukset:

Tontti tai palsta.	Vuokraaja.	Vuokrakausi pidennetty		Vuotui- nen vuokra- maksu, Smk.
		mistä.	mihin.	
Bölen tilan alue litt. Lc Hämeentie, Surutoin, alueet n:ot 43 ja 45	Rouva F. Välimäki ¹⁾ Helsingfors aktiebösta- der osakeyhtiö ²⁾	1935, syysk. 1 1935, marrask. 8	6 kk. irtis. jälk. 1 kk. irtis. jälk.	1,800 16,000
Kinnekkulle n:o 56 a Kumpula, asunto- palsta litt. C	Rouva J. Veckström ³⁾ Leskirouva A. Sirén ⁴⁾	1936, tammik. 1 1936, tammik. 1	1937, jouluk. 31 6 kk. irtis. jälk.	6,000 800
S:n huvila-alue litt. Y	Puutarhatyöntekijä J. Toivonen ⁵⁾	1935, tammik. 1	1935, jouluk. 31	300
Lauttasaari, huvila- alue n:o 11	Leskirouva S. Ole- nius ⁶⁾	1934, syysk. 1	6 kk. irtis. jälk.	1,600
Meilahti, asunto- palsta n:o 28 b ja viljelys- alue litt. B	Työntekijä K. Ferm ⁷⁾	{ 1935, syysk. 1 1935, syysk. 1	{ 1938, syysk. 1 1938, syysk. 1	500 300
Oulunkylä, Itäinen huvilaryhmä, huvila- palsta n:o 3	Leskirouva I. Anders- son ⁸⁾	1935, marrask. 1	6 kk. irtis. jälk.	1,600
S:n Itäinen huvila- ryhmä, huvilapalsta n:o 21 A	Neiti J. Zwegyberg ⁹⁾	1936, tammik. 1	6 kk. irtis. jälk.	800
S:n Itäinen huvila- ryhmä, huvilapalsta n:o 22	Neidit A., F. ja L. Kyrklund ¹⁰⁾	1935, maalisk. 1	1940, maalisk. 1	800
S:n Itäinen huvila- ryhmä, huvilapalsta n:o 24	Herra K. Willberg ¹¹⁾	1935, marrask. 1	1940, marrask. 1	800
S:n Itäinen huvila- ryhmä, huvilapalsta n:o 25	Huvilanomistaja K. V. Vilkman ¹²⁾	1935, marrask. 1	1940, marrask. 1 Ehdoin että vuokraaja vaa- dittaessa ilman vuokranalen- nusta luovut- taa mahdollista tietä varten tarpeellisen osan.	550
Pasilan sikala-alue	Työnjohtaja V. V. Löf ¹³⁾	1936, tammik. 1	1941, tammik. 1	6,000
Toinen linja, tontti n:o 6	Barnavårdsföreningen i Finland ¹⁴⁾	1937, tammik. 1	1942, tammik. 1	5,200
Vallila, kortt. n:o 542, tontit n:ot 11 ja 13	Asunto-osakeyhtiö Val- lila ¹⁵⁾	1935, lokak. 1	1949, jouluk. 31	10,800

¹⁾ Tonttij. 18 p. helmik. 67 §. — ²⁾ S:n 21 p. lokak. 432 §. — ³⁾ Kiint. lautak. 5 p. elok. 875 §. — ⁴⁾ Tonttij. 5 p. elok. 311 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. tammik. 26 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. tammik. 11 §. — ⁷⁾ Kiint. lautak. 29 p. huhtik. 461 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. kesäk. 689 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. kesäk. 691 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. helmik. 198 §. — ¹¹⁾ S:n 11 p. kesäk. 690 §. — ¹²⁾ S:n 14 p. lokak. 1,121 §. — ¹³⁾ S:n 4 p. marrask. 1,225 §. — ¹⁴⁾ S:n 8 p. huhtik. 364 §. — ¹⁵⁾ S:n 15 p. huhtik. 397 §.

Pidennetyt viljelysaluuden vuokraoikeudet. Kiinteistölautakunta pidensi seuraavia viljelysaluuita koskevat sopimukset:

Alue.	Vuokraaja.	Vuokrankausi pidennetty		Vuotuinen vuokra- maksu, Smk.
		mistä.	mihin.	
Hermannin, syöttöpalstat litt. A 1, A 7, A 8, A 9, A 10, A 11, A 12 ja A 13	Ajuri H. Ylöstalo ¹⁾	1935, tammik. 1	1935, jouluk. 31	300
Kumpula, peltopalstat litt. L ¹ ja L ² sekä m	Ajuri S. Räisänen ²⁾	1935, tammik. 1	1935, jouluk. 31	600
S:n rantaniitty, rannan puoleinen osalitt. b ²	Ajuri A. Leiqvist ³⁾	1935, tammik. 1	1935, jouluk. 31	400
S:n syöttöpalsta litt. b	Ajuri J. E. Ylöstalo ⁴⁾	1935, tammik. 1	1935, jouluk. 31	250
S:n viljelyspalstat litt. a-b-c-d-a 0.s ha	Puutarhuri C. R. Lindberg ⁵⁾	1935, tammik. 1	1935, jouluk. 31	650
S:n viljelyspalsta litt. e ja f 11,400 m ²	Puutarhuri C. R. Lindberg ⁵⁾	1935, tammik. 1	1935, jouluk. 31	2,400
S:n viljelyspalsta litt. j	Rouva H. Jyvä ⁶⁾	1935, tammik. 1	1935, jouluk. 31	700
S:n viljelyspalsta litt. U 3,200 m ²	Puutarhuri C. R. Lindberg ⁵⁾	1935, tammik. 1	1935, jouluk. 31	600
Käpylä, syöttöalue	Ajuri A. Odell ⁷⁾	1935, tammik. 1	1935, jouluk. 31	100
S:n viljelysalue	Ajuri I. Mäkelä ⁸⁾	1935, tammik. 1	1935, jouluk. 31	300
Meilahti, huvilapalsta n:o 2 a Toivola	Herra J. E. Vitick ⁹⁾	1935, tammik. 1	1935, jouluk. 31	200
S:n peltopalsta n:o 2 Toivola	Ajuri A. R. Forssell ¹⁰⁾	1935, tammik. 1	1935, jouluk. 31	900
S:n viljelyspalsta litt. D	Ajuri V. Virtanen ¹¹⁾	1935, tammik. 1	1935, jouluk. 31	400
Pasila, viljelyspalstat litt. o. p. r. s.	Ajuri T. Heino ¹²⁾	1936, tammik. 1	1936, jouluk. 31	650
Reijola, syöttöpalstat litt. g ¹ ja g ²	Ajuri W. E. Wennola ¹³⁾	1935, tammik. 1	1935, jouluk. 31	400
S:n syöttöpalsta n:o XII	Leskirouva G. Näsi ¹⁴⁾	1935, tammik. 1	1935, jouluk. 31	300
S:n viljelyspalsta litt. A	Ajuri O. Jussila ¹⁵⁾	1935, tammik. 1	6 kk. irtis. jälkeen, ei kuitenkaan päättyväksi huhtik.-lokak. aikana.	400
S:n viljelyspalsta litt. B	Neiti E. Norden-skiöld ¹⁶⁾	1935, tammik. 1	3 kk. irtis. jälkeen, ei kuitenkaan päättyväksi huhtik.-lokak. aikana.	125
S:n viljelyspalstalitt. C	Ajuri K. V. Kotivirta ¹⁷⁾	1935, huhtik. 6	6 kk. irtis. jälk.	270

¹⁾ Tonttij. 4 p. maalisk. 84 §. — ²⁾ S:n 18 p. maalisk. 110 §. — ³⁾ S:n 6 p. toukok. 180 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. toukok. 176 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. tammik. 9 §. — ⁶⁾ S:n 25 p. helmik. 81 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. kesäk. 270 §. — ⁸⁾ S:n 3 p. kesäk. 232 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. huhtik. 141 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. maalisk. 111 §. — ¹¹⁾ S:n 11 p. kesäk. 247 §. — ¹²⁾ S:n 5 p. elok. 319 §. — ¹³⁾ S:n 21 p. tammik. 36 §. — ¹⁴⁾ S:n 6 p. toukok. 175 §. — ¹⁵⁾ Kiint. lautak. 7 p. tammik. 31 §. — ¹⁶⁾ Tonttij. 18 p. maalisk. 107 §. — ¹⁷⁾ S:n 29 p. huhtik. 165 §.

Alue.	Vuokraaja.	Vuokrauskausi pidennetty		Vuotuinen vuokra-maksu Smk.
		mistä.	mihin.	
Reijolan viljelyspalsta litt. i, 0.93 ha	Osakeyhtiö Rekola ¹⁾	1935, tammik. 1	6 kk. irtis. jälkeen ei kuitenkaan päättyväksi huhtik.-lokak. aikana.	1,395
S:n viljelyspalsta litt. j, 1.25 ha	Osakeyhtiö Rekola ¹⁾	1935, tammik. 1	Kuten edell.	3,125
S:n viljelysalve litt. f ¹ , 0.39 ha	Osakeyhtiö Rekola ¹⁾	1935, tammik. 1	Kuten edell.	585
S:n viljelysalve litt. f ² , 0.35 ha	Osakeyhtiö Rekola ¹⁾	1935, tammik. 1	Kuten edell.	425
S:n viljelysalve n:o 8, 0.452 ha	Osakeyhtiö Rekola ¹⁾	1935, tammik. 1	Kuten edell.	750
Suo, viljelyspalstat litt. A ja C	Herra K. Mäenpää ²⁾	1936, tammik. 1	3 kk. irtis. jälkeen, ei kuitenkaan viljelyskauden aikana	1,500
Toukola, n.s. Elannon viljelyspalsta, n. 8,500 m ²	Herra E. Syvänen ³⁾	1935, tammik. 1	1935, jouluk. 31	850

Vuokraoikeuksien siirto. Kiinteistölautakunta hyväksyi seuraavien tonttien ja huvilapalstojen vuokraoikeuden siirron:

Tontti tai palsta.	Uusi vuokraaja.
Eläintarha, huvila-alue n:o 1	Rouva A. Wahlberg ⁴⁾
S:n » » 5	Neiti M. Peltonen ⁵⁾
S:n » » 5	Neiti E. J. Pöyhölä ⁶⁾
Hermannin I, kortt. n:o 651, tontti n:o 14	Neiti A. S. Lindqvist ⁷⁾
S:n » » 651 » » 16	Vuokraaja A. Lindholmin oikeudenomistajat ⁸⁾
S:n » » 651 » » 77	Leski A. F. Lindströmin oikeudenomistajat ⁹⁾
S:n » » 652 » » 89	Johtaja T. Gustafsson, rouva S. Viitala ja neiti S. D. Vaherma ¹⁰⁾
S:n » » 653 » » 15	Leskirouva A. S. Jakobsson-Rasmuksen oikeudenomistajat ¹¹⁾
S:n » » 653 » » 15	Ajuri K. Sulander ¹²⁾
S:n » » 658 » » 3	Rouva K. G. Soisalon kuolinpesä ¹³⁾
Hermannin II » » 22 » » 1	Rouva E. Helén ¹⁴⁾
Herttoniemi, huvilapalsta n:o 35	Rouva L. V. Liljelund-Viitanen, neidit E. Liljelund ja E. Liljelund ¹⁵⁾
Hämeentie, kortt. n:o 530, tontti n:o 78	Asunto-osakeyhtiö Hämeentie 78 ¹⁶⁾
Kokkosaari, litt. c	Kalastaja K. Liljeström ¹⁷⁾

¹⁾ Kiint. lautak. 7 p. tammik. 30 §. — ²⁾ Tonttij. 8 p. huhtik. 142 §. — ³⁾ S:n 29 p. huhtik. 166 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. maalisk. 115 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. kesäk. 233 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. jouluk. 492 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. tammik. 21 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. tammik. 27 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. tammik. 33 §. — ¹⁰⁾ S:n 7 p. tammik. 15 §. — ¹¹⁾ S:n 21 p. tammik. 31 §. — ¹²⁾ S:n 13 p. toukok. 190 §. — ¹³⁾ S:n 11 p. marrask. 463 §. — ¹⁴⁾ S:n 7 p. tammik. 7 §. — ¹⁵⁾ S:n 25 p. marrask. 482 §. — ¹⁶⁾ S:n 5 p. elok. 309 §. — ¹⁷⁾ S:n 25 p. marrask. 484 §.

Tontti tai palsta.	Uusi vuokraaja.
Kumpula, asutopalsta litt. 0	Rouva M. A. Parkkonen ¹⁾
S:n kortt. n:o 924, tontti n:o 7	Tehtailija P. Hakala ²⁾
S:n » » 926 » » 82	Varastoapulainen R. E. Autio ³⁾
S:n » » 927 » » 2	Työntekijä A. A. Rissanen ⁴⁾
S:n » » 927 » » 4	Kirvesmies H. Lehtonen ⁵⁾
S:n » » 927 » » 77	Maanviljelijä K. V. Kamp ⁶⁾
S:n » » 927 » » 79	Rouva A. Åkerstedt ja nuorukainen E. E. Åkerstedt ⁷⁾
S:n » » 928 » » 67	Montttööri B. J. Falk ⁸⁾
S:n » » 928 » » 69	Maanviljelijä J. K. Koskinen ⁹⁾
S:n » » 935 » » 49	Leskirouva H. E. E. Mattsson ¹⁰⁾
S:n » » 935 » » 56	Leskirouva A. A. Nieminen ja hänen alaikäiset lapsensa ¹¹⁾
S:n » » 935 » » 62	Herra O. V. Salovaara ja rouva T. E. Salovaara ¹²⁾
S:n » » 936 » » 24	Rouva I. H. Vihanta ¹³⁾
S:n » » 941 » » 20	Autonkuljettaja F. O. Suominen ja rouva J. E. Suominen ¹⁴⁾
Käpylä, kortt. n:o 823, tontti n:o 11	Tukkukauppias O. Parkkinen ¹⁵⁾
S:n » » 823 » » 16	Kanslisti J. J. Loukola ¹⁶⁾
S:n » » 861 » » 17	Maanviljelijä J. E. Hakala ja rouva H. Hakala ¹⁷⁾
S:n » » 862 » » 29	Maanviljelijä K. O. Suisto ¹⁸⁾
S:n » » 867 » » 32	Raitiovaununkuljettaja V. R. Friberg ja rouva A. A. Friberg ¹⁹⁾
S:n » » 867 » » 32	Rouva H. Mattila ²⁰⁾
S:n » » 869 » » 10 b	Autonkuljettaja K. E. Halme ²¹⁾
S:n » » 870 » » 3	Leskirouva H. Kallio ja alaikäinen V. V. Kallio ²²⁾
S:n » » 874 » » 12 a	Rouva M. Nieminen ²³⁾
S:n » » 876 » » 18	Leskirouva A. L. Pellinen ²⁴⁾
S:n » » 892 » » 60	Neiti L. Ylöstalo ²⁵⁾
Meilahti, huvila-alue n:o 2, Toivola	Rouva F. Mc Lagan ²⁶⁾
S:n » » 3, Bergvik	Rouva H. Ekholm, prokuristi E. E. Ekholm, rouva H. E. H. Rehn ja konttoristi L. V. Ekholm ²⁷⁾
S:n » » » 26 D	Kirvesmies V. Luoto ²⁸⁾
Oulunkylä, Etel. huvilaryhmä n:o 1	Rouva E. D. A. Nyberg ²⁹⁾
S:n » » » 11A	Liikemies V. A. Alkio ³⁰⁾
S:n It. huvilaryhmä n:o 4	Maanviljelijä J. Finne ³¹⁾
S:n Länt. huvilaryhmä, Suursuo n:o 12	Herra V. J. Luukkonen ja rouva A. M. Luukkonen ³²⁾
S:n » » » » 14	Herra T. Tammissalo ³³⁾
Oulunkylän vuokra-alue litt. m-n/a	Halkokauppias K. E. Berggren ³⁴⁾
Pasila, kortt. n:o 562, tontti n:o 3a, puolet	Rouva M. Liljefors ³⁵⁾

¹⁾ Tonttij. 7 p. lokak. 403 §. — ²⁾ S:n 7 p. lokak. 413 §. — ³⁾ S:n 28 p. lokak. 444 §. —
⁴⁾ S:n 28 p. lokak. 443 §. — ⁵⁾ S:n 4 p. marrask. 461 §. — ⁶⁾ S:n 13 p. toukok. 186 §. —
⁷⁾ S:n 4 p. helmik. 55 §. — ⁸⁾ S:n 29 p. huhtik. 168 §. — ⁹⁾ S:n 19 p. elok. 328 §. —
¹⁰⁾ S:n 14 p. lokak. 418 §. — ¹¹⁾ S:n 4 p. maalisk. 87 §. — ¹²⁾ S:n 26 p. kesäk. 267 §. —
¹³⁾ S:n 4 p. maalisk. 83 §. — ¹⁴⁾ S:n 26 p. kesäk. 277 §. — ¹⁵⁾ S:n 22 p. heinäk. 301 §. —
¹⁶⁾ S:n 11 p. maalisk. 92 §. — ¹⁷⁾ S:n 22 p. heinäk. 300 §. — ¹⁸⁾ S:n 7 p. tammik. 4 §. —
¹⁹⁾ S:n 4 p. maalisk. 88 §. — ²⁰⁾ S:n 2 p. syysk. 350 §. — ²¹⁾ S:n 18 p. helmik. 71 §. —
²²⁾ S:n 16 p. syysk. 375 §. — ²³⁾ S:n 18 p. helmik. 66 §. — ²⁴⁾ S:n 15 p. huhtik. 146 §. —
²⁵⁾ S:n 8 p. huhtik. 134 §. — ²⁶⁾ S:n 25 p. helmik. 76 §. — ²⁷⁾ S:n 7 p. tammik. 8 §. —
²⁸⁾ S:n 15 p. heinäk. 292 §. — ²⁹⁾ S:n 25 p. marrask. 481 §. — ³⁰⁾ S:n 7 p. tammik. 5 §. —
³¹⁾ S:n 15 p. heinäk. 291 §. — ³²⁾ S:n 21 p. tammik. 34 §. — ³³⁾ S:n 22 p. heinäk. 307 §. —
³⁴⁾ S:n 28 p. tammik. 41 §. — ³⁵⁾ S:n 7 p. lokak. 402 §.

Tontti tai palsta	Uusi vuokraaja.
Pasila, kortt. n:o 566 tontti n:o 17	Neiti E. J. Gustafsson, rouva I. A. Saro ja alaikäinen E. J. Saro ¹⁾
S:n » » 569 » » 6	Neiti I. Paronen ²⁾
Reijola, huvila-alue n:o 3	Herra A. Hernesmaa ³⁾
Reimars, kortt. n:o 26, tontti n:o 3	Leskirouva E. E. Bast ja alaikäiset G. E. Bast, V. V. Bast ja A.-M. Bast ⁴⁾
Ruskeasuo, tontti n:o 30	Rouva M. Sarlin ⁵⁾
S:n » » 38	Ajuri J. O. Arenius ja rouva I. J. Arenius ⁶⁾
Toukola, kortt. n:o 908, tontti n:o 5	Herra H. Koivunen ⁷⁾
S:n » » 913 » » 2	Veturinkuljettaja K. T. Nordström ⁸⁾
S:n » » 913 » » 3	Osakeyhtiö Arabia ⁹⁾
S:n » » 913 » » 4	Osakeyhtiö Arabia ⁹⁾
S:n » » 914 » » 4	Tilanomistaja A. Österman ¹⁰⁾
S:n » » 915 » » 7	Rouva A. D. Lundberg ¹¹⁾
S:n » » 915 » » 12	Leskirouva I. M. Kivistö ja alaikäinen K. O. Kivistö ¹²⁾
S:n » » 915 » » 41	Maalari V. Laaksonen ¹³⁾
S:n » » 916 » » 16	Marmorityöntekijä H. Kontola ¹⁴⁾
S:n » » 916 » » 21	Herra O. Seeber ¹⁵⁾
Uusipelto, vuokra-alue n:o 44	Herra E. Mohell ja rouva V. N. Mohell ¹⁶⁾
Vallila, kortt. n:o 530, tontti n:o 6	Herra H. Lindström ja rouva S. Lindström ¹⁷⁾
S:n » » 540 » » 2	Leskirouva R. Vöntönen ¹⁸⁾
S:n » » 541 » » 4	Herra J. A. Salo ¹⁹⁾
S:n » » 542 » » 7	Asioitsija Y. V. Laude ²⁰⁾
S:n » » 542 » » 11 ja 13	Kauppias L. Mikkonen ²¹⁾
S:n » » 545 » » 15	Neiti A. Mettälä ²²⁾
S:n » » 545 » » 15	Herra J. W. Währdström ²³⁾
S:n » » 545 » » 27	Herra N. Mikkola ²⁴⁾
S:n » » 546 » » 10	Liikemies H. Boxberg ²⁵⁾
S:n » » 551 » » 10	Herra K. V. Kajander ²⁶⁾
S:n » » 693 » » 33	Osakeyhtiö Keskusvalimo ²⁷⁾
S:n » » 697 » » 13A ja 13B	Malmin Puutyöosakeyhtiö ²⁸⁾

Alueen vuokraaminen Osakeyhtiö Lasipalatsi aktiebolag nimiselle yhtiölle. Kaupunginvaltuuston 17 p:nä huhtikuuta 1935 tekemän päätöksen nojalla vuokrasi²⁹⁾ kiinteistölautakunta Osakeyhtiö Lasipalatsi aktiebolag nimiselle yhtiölle Salomon-, Heikin- ja Simonkatuihin rajoittuvan, korttelissa n:o 194 sijaitsevan, n. 3,000 m² suuruisen alueen myymälöitä, ravintoloita, kahviloita ja elokuvateattereita y. m. s. käsittävien n. s. basaarirakennusten rakentamista varten 10 vuodeksi luettuna siitä päivästä, jolloin alueelle rakennettavat rakennukset oli maistraatin puolesta lopullisesti tarkastettu käytäntöön otettaviksi, 625,000 markan vuosivuokrasta, mihin määrään ei sisälly kaupunginvaltuuston kahvilan- ja käymälänpito-oikeuksista määräämää vuosivuokra, 25,000 markkaa.

¹⁾ Tonttij. 23 p. syysk. 386 §. — ²⁾ S:n 25 p. helmik. 75 §. — ³⁾ S:n 25 p. marrask. 483 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. tammik. 6 §. — ⁵⁾ S:n 1 p. heinäk. 281 §. — ⁶⁾ S:n 26 p. elok. 338 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. helmik. 47 §. — ⁸⁾ S:n 9 p. jouluk. 491 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. helmik. 48 §. — ¹⁰⁾ S:n 15 p. heinäk. 290 §. — ¹¹⁾ S:n 18 p. maalisk. 103 §. — ¹²⁾ S:n 25 p. helmik. 77 §. — ¹³⁾ S:n 11 p. helmik. 62 §. — ¹⁴⁾ S:n 1 p. heinäk. 280 §. — ¹⁵⁾ S:n 18 p. helmik. 65 §. — ¹⁶⁾ S:n 15 p. huhtik. 142 a §. — ¹⁷⁾ S:n 5 p. elok. 310 §. — ¹⁸⁾ S:n 4 p. marrask. 453 §. — ¹⁹⁾ S:n 23 p. syysk. 396 §. — ²⁰⁾ S:n 21 p. tammik. 35 §. — ²¹⁾ S:n 26 p. elok. 339 §. — ²²⁾ S:n 11 p. helmik. 59 §. — ²³⁾ S:n 11 p. marrask. 462 §. — ²⁴⁾ S:n 18 p. marrask. 476 §. — ²⁵⁾ S:n 11 p. marrask. 474 §. — ²⁶⁾ S:n 28 p. lokak. 442 §. — ²⁷⁾ S:n 18 p. helmik. 74 §. — ²⁸⁾ S:n 4 p. marrask. 452 §. — ²⁹⁾ Kiint. lautak. 13 p. toukok. 548 §; vrt. myös tämän kert. s. 18.

Lautakunta päätti¹⁾ lisäksi vuokrata Osakeyhtiö Lasipalatsi aktiebolag nimiselle yhtiölle korttelista n:o 194 linja-autoaseman lähtölaiturien keskeltä n. 400 m²:n suuruisen alueen samoin ehdoin kuin pääalueen käytettäväksi lämpö- ja voimakeskuksen rakentamista varten, joka rakennus oli rakennettava siten, että sen kahto oli pihamaan tasossa ja ainoastaan sen piippu ja osa porrashuonetta olisivat pihamaan yläpuolella ollen rakennuksen katto rakennettava tarpeellisen raskasta kuormitusta varten sekä päällystettävä kuten pihamaa muultakin osaltaan. Lisäksi tuli yhtiön asettaa piippuun kellot kaikkiin neljään ilmaansuuntaan sekä ylläpitää niitä.

Korttelin n:o 194 erään alueen vuokraaminen Suomalainen Shell osakeyhtiölle. Kaupunginvaltuuston huhtikuun 17 p:nä 1935 tekemän päätöksen nojalla vuokrasi²⁾ kiinteistölautakunta Suomalainen Shell osakeyhtiö nimiselle yhtiölle Salomonkadun ja Annankadun kulmauksessa korttelissa n:o 194 sijaitsevan n. 743 m² käsittävän alueen bensiininjakelu- ja autohuoltoasemaa varten kymmeneksi vuodeksi luettuna syyskuun 1 p:stä 1935, 200,000 markan vuosivuokrasta, joka on 50,000 markalla kunkin vuosineljänneksen alussa etukäteen kaupungin rahatoimistoon suoritettava.

Liuskasaari vuokrattiin³⁾ tammikuun 1 p:stä 1936 lukien edelleen Helsingfors segelsällskap nimiselle yhdistykselle 1,200 markan vuosivuokrasta ja muuten entisin ehdoin, paitsi että yhdistyksen kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisesta oli luovutettava erääseen rakennustoimiston satamarakennus osaston laatimaan karttaan merkityn punaisen viivan kaakkoispuolelle jäävä osa saarta. Lisäksi oikeutettiin yhdistys erinäisin ehdoin käyttämään mainittuun karttaan vihreillä viivoilla rajoitettua vesialuetta veneiden ankkuri-paikkana.

Hernesaari. Hernesaaren tontti n:o 5 vuokrattiin⁴⁾ Wetek osakeyhtiölle heinäkuun 1 p:stä 1935 joulukuun 31 p:ään 1941 ollen vuosivuokra heinäkuun 1 p:n 1935 ja kesäkuun 30 p:n 1937 välisenä aikana 26,600 markkaa sekä heinäkuun 1 p:n 1937 ja joulukuun 31 p:n 1941 välisenä aikana 33,250 markkaa.

Vuokra-alueiden uudestaanjärjestelyt. Muuttaen aikaisempaa päätöstään lautakunta päätti⁵⁾ vuokrata Hugo Bastmanin höyrypanimo osakeyhtiölle sen 300 m²:n suuruisen lisäalueen, jonka yhtiö vuokraamiensa Tuokolan rantakorttelin tonttien n:ot 2 b ja 3 kaakkoiskulmasta oli omin lupinsa aidannut. Vuosivuokra määrättiin tämän johdosta lokakuun 1 p:n 1934 ja joulukuun 31 p:n 1936 väliseltä ajalta 28,080 markaksi ja tammikuun 1 p:n 1937 ja joulukuun 31 p:n 1940 väliseltä ajalta 32,880 markaksi.

Lautakunta päätti⁶⁾, että Turuntien leventämistä varten tarpeellinen 1,000 m²:n suuruinen alue C. T. Wardille vuokratusta Böhlen tilasta oli irtisanottava heti kaupungille luovutettavaksi, jonka johdosta sanotun vuokra-alueen vuosivuokra huhtikuun 1 p:stä lukien oli alennettava 4,080 markasta 3,900 markkaan.

Lautakunta päätti⁷⁾ alentaa sen vuokra-alueen, joka käsittää Ruusulankadun tontin n:o 9 sekä osan tonttia n:o 37, vuosivuokran 15,000 markkaan v:n 1936 alusta lukien ehdoin, että alueesta luovutettaisiin n. 2 m:n levyinen kaistale ja tämän johdosta alueen ulkopuolelle joutuva osa rakennuksesta purettaisiin helmikuun 1 p:n 1936 mennessä.

¹⁾ Kiint. lautak. 17 p. kesäk. 724 §. — ²⁾ S:n 6 p. toukok. 515 § ja 13 p. toukok. 548 §. — ³⁾ S:n 11 p. kesäk. 687 §. — ⁴⁾ S:n 1 p. heinäk. 785 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. maalisk. 260 §; ks. v. 1934 kert. s. 241. — ⁶⁾ Kiint. lautak. 11 p. maalisk. 279 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. jouluk. 1,369 §.

Helsingin puhelinyhdistykselle Reimarsin tilan maalta vuokratun alueen vuokraehdot hyväksyttiin¹⁾).

Vuokran korottaminen. Hyväksyessään piirustukset Osuusliike Elannon vuokraamalle Toukolan korttelin n:o 910 tontille n:o 21 rakennettavaa myymälän lisärakennusta varten lautakunta päätti²⁾, koska mainittu rakennus tulisi ylittämään tontille vahvistetut rakennusraajat, korottaa vuosivuokran kesäkuun 1 p:n 1936 ja kesäkuun 1 p:n 1946 väliseltä ajalta 3,000 markkaan, kesäkuun 1 p:n 1946 ja kesäkuun 1 p:n 1956 väliseltä ajalta 3,500 markkaan, kesäkuun 1 p:n 1956 ja kesäkuun 1 p:n 1966 väliseltä ajalta 4,000 markkaan sekä kesäkuun 1 p:n 1966 ja kesäkuun 1 p:n 1980 väliseltä ajalta 5,000 markkaan.

Teollisuustontteja koskevat vuokrasopimukset. Käsitellessään v. 1931 asettamansa komitean mietintöä niistä toimenpiteistä, joiden avulla voitaisiin estää teollisuustonttien käyttö yksinomaan varastopaikkoina, päätti³⁾ lautakunta, että teollisuustontteja koskeviin vuokrasopimuksiin oli otettava seuraavat määräykset:

A. Tontti on rakennettava 3 vuoden kuluessa sen haltuun ottamisesta, eikä tehtyä rakennusta saa kaupungin luvatta kokonaan eikä osittain purkaa. Jos rakennus suuremmalta tahi pienemmältä osalta palaa, on tontille vuoden kuluessa siitä jälleen rakennettava.

Edellä määrätyn rakentamisajan pidennystä voi kiinteistölautakunta hakemuksesta myöntää.

Jos vuokraaja laiminlyö määräajan kuluessa rakentaa tontille, on vuokraoikeus menetetty, jos kiinteistölautakunta niin vaatii. Siinä tapauksessa on kiinnityksenhaltija kuitenkin oikeutettu ottamaan vuokraoikeuden haltuunsa, mutta on hän velvollinen rakentamaan tontille sen ajan kuluessa, minkä kiinteistölautakunta määrää.

B. Tontille rakennettaessa on noudatettava voimassa olevaa rakennusjärjestystä tehdastontteja varten, kuitenkin sillä poikkeuksella, että tontille ei saada rakentaa yksinomaan makasiineja eikä sitä saada käyttää yksinomaan varastopaikkana. Jos vuokraaja rikkoo viimeeksi mainittuja määräyksiä on vuokraoikeus menetetty, jos kiinteistölautakunta niin vaatii.

Komiteaan, johon olivat kuuluneet lautakunnan jäsen Salmio puheenjohtajana sekä kiinteistötoimiston päällikkö Andersin ja tonttiosaston johtaja Eriksson jäsenenä, valittiin lisäksi kiinteistötoimiston sihteeri T.Törnblom ja annettiin komitean tehtäväksi laatia ehdotus teollisuustontteja vuokrattaessa käytettäväksi vuokrasopimuskaavakkeiksi ja Mäkelän alueen teollisuustonttien vuokriksi.

Kumpulan uusien omakotialueiden vuokraehdot. Lautakunta päätti⁴⁾ määrätä Kumpulan korttelien n:ot 923 ja 925 omakotialueiksi muutetuille tonteille samat vuokrat ja saman rakennustyyppin kuin korttelin n:o 924 tonteille.

Kolmivuotiskatselmukset. Vuoden varrella pidettyjen kolmivuotiskatselmusten johdosta päätti⁵⁾ lautakunta ilmoittaa asianomaisille vuokraajille heidän alueellaan havaituista puutteellisuuksista samalla kehoittaen heitä määräajassa ne korjaamaan. Lisäksi päätettiin Reijolan tontin n:o 6 vuokrata tammikuun 1 p:stä 1936 lukien alentaa 4,000 markasta 3,000 markkaan ja

¹⁾ Kiint. lautak. 16 p. jouluk. 1,394 §. — ²⁾ S:n 30 p. syysk. 1,071 §; ks. v:n 1926 kert. s. 138. — ³⁾ Kiint. lautak. 27 p. toukok. 624 §. — ⁴⁾ S:n 15 p. heinäk. 820 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. lokak. 1,187 §.

että Pasilankadun tontilta n:o 23 v:n 1930 alusta lukien poistettavaksi määrätty rakennus sai olla paikoillaan v:n 1940 loppuun asti ehdoin, että vuokraaja mainitusta oikeudesta suorittaisi 400 markan vuotuisen lisävuokran.

Bensiininjakeluasemat. Korttelin n:o 410 Fredrikinkadun tontilla n:o 56 oleva bensiininjakeluaseman paikka vuokrattiin¹⁾ Trustivapaa bensiini osakeyhtiölle lokakuun 1 p:stä lukien 3 kuukauden irtisanomisajoin ja 12,000 markan vuosivuokrasta pumpulta, joita asemalla sai olla enintään kaksi.

Autokorjaamo Tammi & K:ni osakeyhtiö oikeutettiin²⁾ sijoittamaan yksi bensiininjakelupumppu kaupungin omistamalla Eurantien tontilla n:o 5 olevan raitiotievaunuhallin päätyseinän taakse maaliskuun 15 p:stä lukien yhden kuukauden irtisanomisajoin ja 250 markan kuukausivuokrasta sekä ehdoin, etteivät muut kuin yhtiön asiakkaat saaneet pumpputa käyttää.

Humalluodolla oleva bensiininjakeluaseman paikka vuokrattiin³⁾ Bensiini osakeyhtiölle heinäkuun 1 p:stä lukien yhdeksi vuodeksi 7,000 markan vuokrasta.

Suomen mineraaliöljy osakeyhtiön vuokraoikeus Helsingin- ja Pengerkadun välisellä aukiolla olevaan bensiininjakeluaseman paikkaan pidennettiin⁴⁾ tammikuun 1 p:stä lukien 3 vuodeksi 24,000 markan vuosivuokrasta ja It. Brahenkadun varrella olevaan bensiininjakeluaseman paikkaan samasta päivästä lukien toistaiseksi 1 kuukauden irtisanomisajoin ja 12,000 markan vuosivuokrasta sekä saman yhtiön vuokraoikeus Töölöntorilla⁵⁾ olevaan bensiininjakeluaseman paikkaan maaliskuun 1 p:stä 1936 lukien 3 vuodeksi entisestä 12,000 markan vuosivuokrasta.

Bensiini osakeyhtiön vuokraoikeus Katajanokan bensiininjakeluaseman paikkaan pidennettiin⁶⁾ toukokuun 1 p:stä lukien yhdeksi vuodeksi 12,000 markan vuosivuokrasta ja Dagmarinkadun tontin n:o 1 vieressä olevaan bensiininjakeluaseman paikkaan v:ksi 1935⁷⁾ ja v:ksi 1936⁸⁾ 12,000 markan vuosivuokrasta.

Kaisaniemenlahden rannalla Pitkäsillanrannan talon n:o 11 kohdalla oleva bensiininjakeluaseman paikka vuokrattiin⁹⁾ purjehduskaudeksi 1935 Bensiini osakeyhtiölle 7,000 markan vuokrasta.

Keskusosuusliike Hankkijan vuokraoikeus Viidenpennintullin luona olevaan bensiininjakeluaseman paikkaan pidennettiin⁹⁾ tammikuun 1 p:stä 1936 lukien 3 vuodeksi ja Toukolan niityn luona olevaan bensiininjakeluaseman paikkaan samasta päivästä 1 vuodeksi, kumpikin entisin ehdoin.

Astioista tapahtuva bensiinin myynti. Johtaja I. Falin oikeutettiin¹⁰⁾ helmikuun 18 p:stä lukien toistaiseksi 1 kuukauden irtisanomisajoin ja 3,000 markan vuokrasta vuosineljännekseltä Rautatientorilla myymään bensiiniä astioista. Sittemmin irtisanottiin¹¹⁾ sopimus päättyväksi toukokuun 1 p:nä.

Ulkoilmanäyttämö. Helsingin voimistelijat oikeutettiin¹²⁾ vuokraamallaan Hesperian huvila-alueella n:o 61a ylläpitämään ulkoilmanäyttämöä syyskuun 15 p:ään asti 10,000 markan maksusta.

Lupia mainoslaitteiden asettamiseen myönnettiin¹³⁾ 5 tapauksessa.

1) Kiint. lautak. 23 p. syysk. 1,046. § — 2) S:n 4 p. maalisk. 230 §. — 3) Tonttij. 1 p. heinäk. 279 §. — 4) Kiint. lautak. 7 p. tammik. 33 §. — 5) S:n 25 p. marrask. 1,302 §. — 6) Tonttij. 18 p. maalisk. 108 §. — 7) Kiint. lautak. 14 p. tammik. 65 §. — 8) S:n 16 p. jouluk. 1,398 §. — 9) S:n 14 p. lokak. 1,122 §. — 10) S:n 18 p. helmik. 197 §. — 11) Tonttij. 1 p. huhtik. 125 §. — 12) S:n 3 p. kesäk. 237 §. — 13) Kiint. lautak. 21 p. tammik. 93 §, 27 p. toukok. 625 §, 21 p. lokak. 1,162 § ja 2 p. jouluk. 1,362 § sekä tonttij. 11 p. marrask. 468 §.

Kaupungin puistojen y. m. käyttöoikeuksia myönnettiin ¹⁾ 10 tapauksessa.

Hyväsyttyjä piirustuksia. Kiinteistölautakunta hyväksyi vuoden varrella Kumpulän ²⁾, Käpylän ³⁾, Taivaskallion ⁴⁾, Pasilan ⁵⁾ ja Reimarsin ⁶⁾ vuokra-alueille, muille asunto- ja huvila-alueille ⁷⁾, varasto- ja teollisuus-alueille ⁸⁾ sekä bensiniinjakeluasemien paikoille ⁹⁾ teetettävien uudisrakennusten piirustuksia erinäisin ehdoin ja sikäläisten vanhempien rakennusten muutospiirustuksia, piirustukset uudisrakennusta varten korttelin n:o 542 Inarintien tontille n:o 13 ¹⁰⁾, Munkkisaaren myllyrakennusta varten ¹¹⁾, Lasipalatsi osakeyhtiön uudisrakennusta varten korttelissa n:o 194 ¹²⁾, Helsingfors kanotklubb nimisen yhdistyksen lisärakennusta ¹³⁾ ja kanoottivajaa ¹⁴⁾ varten Humalluodoilla, Suomen soutajien kanoottivajaa varten Taivallahden rannalla ¹⁵⁾ sekä Helsingfors segelklubb nimisen yhdistyksen lähtömajaa varten Hallonnäsgrundet nimisellä karilla ¹⁶⁾.

Yhteiset päätymuurit. Lautakunta oikeutti ¹⁷⁾ Asunto-osakeyhtiö Vänrikki Stoolinkatu 12 A nimisen yhtiön rakentamaan Vänrikki Stoolinkadun tontille n:o 8a rakennettavan rakennuksen päätymuurit siten, että päätymuurien keskiviivat ovat tonttien n:ot 6b ja 8b välirajoilla ja että päätymuureista 27.5 cm ulottuu mainituille kaupungin omistamille tonteille.

Asunto-osakeyhtiö Pengerkatu 21a oikeutettiin ¹⁸⁾ rakentamaan korttelin n:o 340 tontille n:o 21a rakennettavan rakennuksen päätymuurit puoleksi kaupungin omistamille tonteille n:ot 19 ja 21b. Tämän johdosta oli tontin n:o 19 hintaa korotettava 6,800 markalla ja tontin n:o 21b hintaa 7,000 markalla.

Putkikaivo. Lautakunta oikeutti ¹⁹⁾ liikemies K. Laaksosen Käpylän Taivaskallion korttelista n:o 892 vuokraamalleen tontille n:o 66 rakentamaan erinäisin ehdoin putkikaivon sauna- ja kastelutarkoituksiin.

Vesijohtoputki Sirpalesaarelle. Helsingfors segelsällskap niminen yhdistys oikeutettiin ²⁰⁾ vetämään vesijohtoputki Uunisaarelta aallonmurtajaa pitkin yhdistyksen vuokraamalle Sirpalesaarelle ehdoin, että yhdistys suorittaisi kaikki kustannukset sekä kahden kuukauden kuluttua irtisanomisesta poistaisi johdon tai siirtäisi sen toiseen paikkaan.

¹⁾ Tonttij. 26 p. maalisk. 120 § ja 29 p. huhtik. 171 §, 20 p. toukok. 199 §, 27 p. toukok. 225 §, 3 p. kesäk. 238 §, 17 p. kesäk. 264 §, 22 p. heinäk. 306 §, 5 p. elok. 313 §, 19 p. elok. 330 § ja 26 p. elok. 342 §. — ²⁾ S:n 21 p. tammik. 39 §, 18 p. helmik. 70 §, 4 p. maalisk. 90 §, 11 p. maalisk. 101 §, 18 p. maalisk. 112 §, 6 p. toukok. 183 §, 13 p. toukok. 191 §, 20 p. toukok. 200, 201, 207 ja 212 §, 27 p. toukok. 219, 220, 221, 222 ja 223 §, 3 p. kesäk. 239 §, 11 p. kesäk. 257 §, 17 p. kesäk. 265 ja 266 §, 1 p. heinäk. 283 §, 2 p. syysk. 361 ja 362 §, 9 p. syysk. 371 ja 372 §, 23 p. syysk. 392 §, 7 p. lokak. 411 ja 416 §, 28 p. lokak. 449 § ja 9 p. jouluk. 497 §. — ³⁾ S:n 13 p. toukok. 192 §, 23 p. syysk. 393 § ja 7 p. lokak. 410 §. — ⁴⁾ S:n 11 p. maalisk. 93 §, 26 p. maalisk. 116 §, 3 p. kesäk. 240 ja 241 §, 11 p. kesäk. 258 §, 5 p. elok. 326 §, 2 p. syysk. 363 §, 7 p. lokak. 412 § ja 25 p. marrask. 489 §. — ⁵⁾ S:n 26 p. maalisk. 118 §. — ⁶⁾ S:n 11 p. maalisk. 100 §, 23 p. huhtik. 156 § ja 19 p. elok. 337 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. helmik. 63 §, 1 p. huhtik. 130 ja 131 §, 8 p. huhtik. 138 §, 20 p. toukok. 209 §, 3 p. kesäk. 242 ja 243 §, 1 p. heinäk. 286 ja 288 §, 22 p. heinäk. 305 § ja 18 p. marrask. 478 §. — ⁸⁾ S:n 11 p. helmik. 64 §, 18 p. helmik. 72 §, 26 p. maalisk. 117 §, 15 p. huhtik. 145 §, 23 p. huhtik. 158 §, 29 p. huhtik. 170 §, 13 p. toukok. 193 §, 11 p. kesäk. 259 §, 5 p. elok. 327 §, 19 p. elok. 332 § ja 26 p. elok. 349 §. — ⁹⁾ S:n 20 p. toukok. 208 §, 5 p. elok. 315 ja 316 §, 23 p. syysk. 394 § ja 14 p. lokak. 428 §. — ¹⁰⁾ Kiint. lautak. 15 p. huhtik. 397 §. — ¹¹⁾ S:n 1 p. heinäk. 786 §. — ¹²⁾ S:n 22 p. heinäk. 855 § ja tonttij. 2 p. syysk. 358 §. — ¹³⁾ Tonttij. 28 p. tammik. 46 §. — ¹⁴⁾ S:n 26 p. maalisk. 123 §. — ¹⁵⁾ S:n 13 p. toukok. 194 §. — ¹⁶⁾ S:n 19 p. elok. 333 §. — ¹⁷⁾ Kiint. lautak. 18 p. helmik. 187 §. — ¹⁸⁾ S:n 14 p. lokak. 1,123 §. — ¹⁹⁾ S:n 2 p. syysk. 955 §. — ²⁰⁾ S:n 20 p. toukok. 587 §.

Reimarsin alueella suoritettavien rakennusyritysten tarkastus. Muuttaen rahatoimikamarin joulukuun 5 p:nä 1921 tekemää päätöstä päätti¹⁾ lautakunta, että Reimarsin alueen rakennusten piirustukset oli säilytettävä kiinteistötoimiston tonttiosaston arkistossa ja että rakennustoimiston talorakennusosasto oli vapautettava tarkastamasta näiden piirustusten noudattamista.

Pienasuntotyypin aikaansaaminen XIV kaupunginosan pohjoisosaa varten. Lautakunta päätti²⁾ asettaa komitean laatimaan ehdotusta kilpailuohjelmaksi ja kilpailun järjestämiseksi XIV kaupunginosan pohjoisosaan rakennettavien pienasuntojen tyyppi- ja piirustusten aikaansaamiseksi ja valitsi komiteaan rakennustarkastaja H. Andersinin, asemakaava-arkkitehti B. Brunilan, tonttiosaston johtajan A. Erikssonin ja tonttiosaston avustavan johtajan E. Paalasan.

Yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahasto. Rahastosta myönnettiin³⁾ vuoden varrella kaikkiaan 18 lainaa, joista yksi 18,000 markan suuruinen muiden ollessa 30,000 markan suuruisia, joten myönnetty lainamäärä oli yhteensä 528,000 markkaa.

Lautakunnan käyttövarat. V:n 1934 käyttövaroista myönnettiin⁴⁾ 1,543:70 markkaa Ruoholahdenkadun tontin n:o 3a ja Kalevankadun tontin n:o 56b välisen lauta-aidan rakentamisesta ja Ruoholahdenkadun tontin n:o 3a kadunpuoleisen aidan korjaamisesta aiheutuneiden kulujen suorittamiseksi.

Tonttiosaston viranhaltijat. Varastopaikkojen valvojaksi toukokuun 1 p:stä vuoden loppuun määrättiin⁵⁾ rakennusmestari A. Niklander 1,350 markan kuukausipalkkiosta.

Esityksiä kaupunginhallitukselle tehtiin m. m. asioista, jotka koskivat korttelin n:o 524 (Messuhallitontin) itäpuolella olevan pysäköimiskentän kuntoonpanoa⁶⁾, uuden omakotialueen perustamista Oulunkylään⁷⁾, Herttoniemen satama-alueella olevan pronssikauden aikaisen haudan rauhoittamista⁸⁾, Osakeyhtiö Ikopalille vuokratun Hernesaaren alueen n:o 6 vuokran alentamista⁹⁾, Arkadiankadun talon n:o 23 edustalla olevan istutuksen vuokraamista ravintolatarkoituksiin Helsingin osuuskaupalle¹⁰⁾, satamalautakunnan hoidossa Merisatamassa olevien alueiden vuokralleantoa koskevien määräysten muuttamista¹¹⁾, lainan ottamista valtion omakotirahastosta¹²⁾, omakotialueen järjestämistä Käpylään Taivaskallion itäpuolelle¹³⁾, eräiden kortteleissa n:o 498 olevalla G. Spennertin perillisten vuokra-alueella kasvavien puiden siirtämistä alueelle rakennettavan uudisrakennuksen tieltä¹⁴⁾, Vallilan korttelin n:o 695 tehdastontille n:o 17 rakennettua raidetta koskevan sopimuksen purkamista¹⁵⁾, eräiden korttelin n:o 498 tonttien myyntiä Pohjoismaiden yhdyspankki osakeyhtiölle¹⁶⁾ sekä Kallion yhteiskoulun kannatusyhdistykselle luovutetun korttelin n:o 332 tontin n:o 17 rakennuskieltoa¹⁷⁾.

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin m. m. asioista, jotka koskivat komitean asettamista harkitsemaan pysyväisen huvikentän perustamista Helsinkiin¹⁸⁾, kaupungin erälle asuntoyhtymille antamien kuoletuslainten

1) Kiint. lautak. 11 p. helmik. 165 §. — 2) S:n 15 p. huhtik. 399 §. — 3) Tonttij. 4 p. maalisk. 91 §, 8 p. huhtik. 137 §, 6 p. toukok. 184 §, 13 p. toukok. 191 §, 20 p. toukok. 211 ja 212 §, 27 p. toukok. 219, 220, 221, 222 ja 223 §, 3 p. kesäk. 239 §, 11 p. kesäk. 257 §, 1 p. heinäk. 284 § sekä 11 p. marrask. 470, 471, 472 ja 473 §. — 4) Kiint. lautak. 14 p. tammik. 63 §. — 5) S:n 15 p. huhtik. 394 §. — 6) S:n 14 p. tammik. 62 §. — 7) S:n 21 p. tammik. 95 §. — 8) S:n 18 p. helmik. 184 §. — 9) S:n 4 p. maalisk. 231 §. — 10) S:n 27 p. toukok. 627 §. — 11) S:n 1 p. heinäk. 782 §. — 12) S:n 16 p. syysk. 1,010 §. — 13) S:n 23 p. syysk. 1,044 §. — 14) S:n 30 p. syysk. 1,074 §. — 15) S:n 4 p. marrask. 1,222 a §. — 16) S:n 27 p. marrask. 1,320 §. — 17) S:n 23 p. jouluk. 1,438 §. — 18) S:n 21 p. tammik. 92 §.

koron alentamista¹⁾, Helsingin lähiympäristön omakotiyhdistyksen, Kumpulan omakotirakentajain ja Toukolan omakotiyhdistyksen anomuksia lainaja korkomaksujen suorittamisajan lykkäämisestä, lainojen koron alentamisesta ja tontinvuokrien alentamisesta²⁾, Herttoniemen liittämistä kaupunkiin³⁾, korttelin n:o 698 varaamista valmistavan poikain ammattikoulun rakennuksen paikaksi⁴⁾, Taivaskallion alueen korttelin n:o 890 luovuttamista Blomsterfonden i Helsingfors nimiselle yhdistykselle⁵⁾, Helsinginkadun tontin n:o 24 kuntoonpanoa⁶⁾, erinäisten Vallilan kivialotonttien vuokraajain vuokranalennusanomuksia⁷⁾, Helsingin puhelinyhdistyksen anomusta alueen vuokraamisesta puhelinkeskuksen paikaksi Reimarsin tilan maalta⁸⁾, Helsingin panttilainakonttori osakeyhtiön ja Helsingfors pantaktiebolag nimisen yhtiön omistamien kiinteistöjen arvoa⁹⁾, korttelin n:o 498 8 tontin myymistä ilman huutokauppaa Pohjoismaiden yhdyspankki osakeyhtiölle¹⁰⁾, huvipuiston järjestämistä Kaisaniemeen¹¹⁾, Suomen petrooli osakeyhtiön Salmisaaressa olevalla varastoalueella varastoitavien bensiinin ja petroolin määriä¹²⁾, Munkkisaaren mylly osakeyhtiölle luovutetun alueen rakennussuunnitelman muuttamista¹³⁾, Privata svenska flickskolans byggnadsaktiebolag nimisen yhtiön anomusta lisärakennuksen rakentamisesta yhtiön omistamalle Apollonkadun tontille n:o 12¹⁴⁾, sekä V yhteiskoulun kannatusyhdistyksen anomusta tontin luovuttamisesta koulua varten korttelista n:o 448¹⁵⁾.

4. Kiinteistötoimiston maatalousosaston toimialaan kuuluvat asiat.

Vuokralle annetut viljelyspalstat. Kiinteistölautakunta vuokrasi seuraavat viljelyspalstat alla mainituille henkilöille:

A lue.	Vuokraaja.	Vuokrakausi päätty.	Vuotuinen vuokramaksu, Smk.
Falkulla, palsta U 83	Kirjanpitäjä J. V. Hollmerus ¹⁶⁾	1936, jouluk. 31, sen jälkeen	275
S:n » U 295	Huvilanomistaja V. Sinkevitsch ¹⁷⁾	vuoden kuluttua, ellei irtis.	400
Herttoniemi, 1 ha	Maanviljelijä A. Andersson ¹⁸⁾	3 kk. ennen	400
S:n 40.5 ha	Maanviljelijä J. Kivimäki ¹⁹⁾	3 kk. irtis. jälk.	17,500
S:n Etel. 2.57 ha	Maanviljelijä V. Rantala ²⁰⁾	6 kk. irtis. jälk.	1,242
S:n Pohj. n. 4.1 ha	Puutarhatyöntekijä R. Eskolin ²¹⁾	1936, jouluk. 31, sen jälkeen	1,640
Korpaksen tila, n. 12.11 ha peltoa ja n. 5.57 ha niittyä	Rouva S. M. Nieminen ²²⁾	vuoden kuluttua, ellei irtis. 3 kk. ennen	8,000

¹⁾ Kiint. lautak 4 p. helmik. 133 §. — ²⁾ S:n 11 p. helmik. 163 §. — ³⁾ S:n 18 p. helmik. 183 §. — ⁴⁾ S:n 25 p. helmik. 205 §. — ⁵⁾ S:n 25 p. helmik. 206 §. — ⁶⁾ S:n 18 p. maalisk. 289 §. — ⁷⁾ S:n 1 p. huhtik. 335 §. — ⁸⁾ S:n 1 p. huhtik. 336 §. — ⁹⁾ S:n 15 p. huhtik. 393 §. — ¹⁰⁾ S:n 29 p. huhtik. 464 §. — ¹¹⁾ S:n 3 p. kesäk. 654 §. — ¹²⁾ S:n 11 p. marrask. 1,250 §. — ¹³⁾ S:n 18 p. marrask. 1,278 §. — ¹⁴⁾ S:n 16 p. jouluk. 1,395 §. — ¹⁵⁾ S:n 16 p. jouluk. 1,396 §. — ¹⁶⁾ S:n 18 p. marrask. 1,282 §. — ¹⁷⁾ S:n 18 p. marrask. 1,281 §. — ¹⁸⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,339 §. — ¹⁹⁾ S:n 13 p. toukok. 554 §. — ²⁰⁾ S:n 15 p. huhtik. 401 §. — ²¹⁾ S:n 26 p. elok. 940 §. — ²²⁾ S:n 11 p. marrask. 1,256 §.

Alue.	Vuokraaja.	Vuokrauskausi päättyy.	Vuotuinen vuokrausmaksu, Smk.
Korpaksen tila, n. 1 ha	Yhdistykset Koteja kodittomille lapsille, alaosasto, Turvattikomitea, Liiketalalla toimineiden työttömien oma apu ja Liiketalalla toimivien keskusavustustoimisto ¹⁾	1936 jouluk. 31, sen jälkeen vuoden kuluttua ellei irtis. 3 kk. ennen	500
Liekärr, n. 2.94 ha	Maanviljelijä J. H. Pelelius ²⁾	1936, tammik. 31	1,500
Oulunkylä, Märäkärr, n. 1.91 ha	Maanviljelijä M. Vanne ³⁾	1935, jouluk. 31, sen jälkeen vuoden kuluttua ellei irtis. 3 kk. ennen	1,200
Pukinmäki, Karhusuontie n:o 4 ja Erottajantie n:o 13, yhteensä n. 0.58 ha	Tehtailija K. A. Veiste ⁴⁾	1936, jouluk. 31, sen jälkeen vuoden kuluttua ellei irtis. 3 kk. ennen	450
S:n Myllypellosta n. 3.18 ha	Palstatilallinen E. Levan-der ⁵⁾	1937, jouluk. 31, sen jälkeen vuoden kuluttua ellei irtis. 3 kk. ennen	1,431
S:n Myllypellosta 4.8 ha ynnä oikeus käyttää alueella olevaa latoa, joka oli palovakuutettava	Maanviljelijä G. Öhrn-berg ⁶⁾	1936, jouluk. 31, sen jälkeen vuoden kuluttua ellei irtis. 3 kk. ennen	1,749
S:n Sinivuorentien ja Kuusikkotien viljelyspalstat, yhteensä n. 0.20 ha	Herrat M. Hietanen, K. Ahonen ja E. Launo ⁷⁾	1935, jouluk. 31, sen jälkeen vuoden kuluttua ellei irtis. 3 kk. ennen	200
S:n n. 1.5 ha	Tehtailija V. Lång ⁸⁾	1938, syysk. 10, sen jälk. vuoden kuluttua ellei irtis. 3 kk. ennen	1,000
S:n Tattarisuolta 3.5 ha	Palstatilallinen V. R. Bollström ⁹⁾	1937, jouluk. 31, sen jälk. vuoden kuluttua ellei irtis. 3 kk. ennen	800
S:n Tattarisuolta n. 5 ha	Palstatilallinen A. Ekholm ¹⁰⁾	1938, jouluk. 31, sen jälkeen vuoden kuluttua ellei irtis. 3 kk. ennen	1,575
Reijola, liitt. Ut Talin tila, päärakennus sekä n. 22.36 ha:n suuruinen alue	Rouva A. K. Helppi ¹¹⁾ Helsingin golfklubi ¹²⁾	1936, jouluk. 31 1940, jouluk. 31	2,000 2,500
		3 kk. irtis. jälk.	150
		1936, jouluk. 31	41,600
		1940, jouluk. 31	27,600

¹⁾ Kiint. lautak. 11 p. marrask. 1,257 §. — ²⁾ S:n 7 p. tammik. 36 §. — ³⁾ S:n 13 p. toukok. 552 §. — ⁴⁾ S:n 16 p. syysk. 1,013 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. lokak. 1,197 §. — ⁶⁾ S:n 14 p. lokak. 1,127 §. — ⁷⁾ S:n 13 p. toukok. 555 §. — ⁸⁾ S:n 17 p. kesäk. 726 §. — ⁹⁾ S:n 28 p. lokak. 1,195 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. lokak. 1,196 §. — ¹¹⁾ S:n 29 p. huhtik. 468 §. — ¹²⁾ S:n 11 p. marrask. 1,255 §.

Alue.	Vuokraaja.	Vuokraus päättyy	Vuotuinen vuokramaksu, Smk.
Tapaninkylä, litt. U 62, 0.11 ha	Herra K. Heiskanen ¹⁾	1936, jouluk. 31, sen jälkeen vuoden kuluttua, ellei irtis. 3 kk. ennen	110 —
S:n litt. U 64, 0.17 ha	Herra V. Kallberg ²⁾		170 —
S:n litt. U 81, n. 0.27 ha	Puutarhuri V. M. Lohman ³⁾		270 —
Viikinmäki, n. 0.06 ha	Työntekijä K. A. Fagerström ⁴⁾		90 —
S:n n. 1.03 ha	Puutarhuri E. Lundqvist ⁵⁾		840 —
Viikinmäen torpan pellot	Maanviljelijä H. Öhrnberg ⁶⁾		2,625 —
			1/137 3,500 —

Pidennetyt viljelysalueiden vuokraoikeudet. Kiinteistölautakunta pidensi seuraavia viljelysalueita koskevat vuokrasopimukset:

Alue.	Vuokraaja.	Vuokraus pidennetty		Vuotuinen vuokramaksu, Smk.
		mistä.	mihin.	
Malmin kylä, alue litt. K V J	Herra G. M. Karlsson ⁷⁾	1935, tammi-kuun 1	1936, syys-kuun 30	250 —
Oulunkylä, It. huvilar ryhmä, 1,780 m ² peltoa	Työntekijä K. E. Ahlfors ⁸⁾	1935, tammi-kuun 1	1935, joulukuun 31	125 —

Vuokraoikeuden siirto. Kiinteistölautakunta hyväksyi seuraavat viljelyspalstojen vuokraoikeuden siirrot:

Tiluksen nimi.	Uuden vuokraajan nimi.
Pukinmäki, alue Malmi n:o 1 S:n Mosaholma, alue n:o 14 Viikinmäki, alue n:o 26	Raitiovaunukuljettaja V. R. Friberg ja rouva A. A. Friberg ⁹⁾ Poliisikonstaapeli J. F. Nummelin ¹⁰⁾ Maanviljelijä G. ja rouva E. V. Öhrnberg ¹¹⁾

Korpaksen tilalla maantielle johtava tie. Koska rakennusmestari G. E. Lukander, joka omisti palstan kaupungin omistaman Korpaksen tilan rajalla, oli rakentanut aitansa siten, että Korpaksen tilalta maantielle johtava ainoa tie oli suljettu, päätti¹²⁾ lautakunta, joka katsoi, että kaupungilla aikoinaan toimitetun isonjaon perusteella oli oikeus pitää tie entisellä paikallaan, ilmoittaa rakennusmestari Lukanderille, ettei kyseistä tietä saanut sulkea, mutta

¹⁾ Kiint. lautak. 2 p. jouluk. 1,337 §. — ²⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,338 §. — ³⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,336 §. — ⁴⁾ S:n 28 p. lokak. 1,194 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. lokak. 1,193 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. syysk. 1,012 §. — ⁷⁾ S:n 14 p. lokak. 1,126 §. — ⁸⁾ Maatalousj. 22 p. maalisk. 10 §. — ⁹⁾ Kiint. lautak. 11 p. marrask. 1,254 §. — ¹⁰⁾ Maatalousj. 15 p. tammik. 2 §. — ¹¹⁾ Kiint. lautak. 15 p. huhtik. 403 §. — ¹²⁾ S:n 26 p. maalisk. 315 §.

että kaupunki suostuisi siihen, että rakennusmestari Lukander rakentaisi uuden tien tätä tarkoitusta varten palstansa viereen varatulle alueelle siten, ettei kaupungille koituisi mitään kustannuksia tien siirrosta.

Kalastusoikeus Talin tilan kalavesissä vuokrattiin ¹⁾ v:ksi 1935 Reimarsin ja Talin alueiden vuokraajain yhdistykselle 500 markan vuokrasta.

Metsästysoikeus Vanhankaupungin lahdella ja sen ympärillä olevilla vesillä sekä Klobben niminen luoto vuokrattiin ²⁾ palopäällikkö G. Wase-niukselle v:ksi 1935 100 markan vuokrasta.

Maatalousosaston kirjanpito. Jotta kysymys kaupungin omistamien maa-tilojen hyväksikäyttöjärjestelmästä tulisi mahdollisimman monipuolisen selvittelyn alaiseksi, lautakunta päätti ³⁾ rahatoimistolta pyytää, että kirjanpitäjä B. Sandmanille annettaisiin tehtäväksi tutkia maatalousosaston kirjanpito ja laatia selvitystä varten tarpeellinen tilasto.

Työntekijäin sairasapu. Lautakunta myönsi ⁴⁾ sairasapua seuraaville työntekijöille: A. Wirtaselle 226: 80 markkaa, H. Salovaaralle 353: 40 markkaa ja Y. Huuskoselle 353: 40 markkaa.

Lautakunnan käyttövarat. V:n 1935 käyttövaroista myönnettiin Helsingin metsänhoitajain yhdistyksen eräisiin kaupungin omistamiin metsiin järjestämän retkeilyn osanottajille tarjottujen virvokkeiden maksamiseen 250 markkaa ⁵⁾; sekä maatalouden kannattavuuslaskelmien laatimista varten 4,500 markkaa ⁶⁾.

Esityksen kaupunginhallitukselle lautakunta teki ⁷⁾ Tattarisuon lentokentälle rakennettavaa tietä varten tarvittavan maan vuokralaisista vapauttamista koskevasta asiasta.

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin m. m. asioista jotka koskivat: metsänraivaustöiden järjestämistä köyhäinhoidon varassa oleville työttömille ⁸⁾, urheilukentän rakentamista kaupungin omistamalle maalle Pakinkylään ⁹⁾ ja Vantaanjoen lauttaussäännön uusimista ¹⁰⁾.

5. Kiinteistötoimiston asemakaavaosaston toimialaan kuuluvat asiat.

Asemakaavanmuutokset. Lautakunta päätti kaupunginhallitukselle puoltaa asemakaavanmuutoksia, jotka koskivat XIV kaupunginosan korttelia n:o 487¹¹⁾, XIV kaupunginosan korttelia n:o 463¹²⁾, X kaupunginosan tehdaskorttelia n:o 291¹³⁾, XIV kaupunginosan korttelia n:o 481 (Kivelän sairaalalu-alue)¹⁴⁾, I kaupunginosan kortteleita n:ot 45¹⁵⁾, 31¹⁶⁾, IV kaupunginosan korttelin n:o 81¹⁷⁾, XIV kaupunginosan kortteleita n:ot 487¹⁸⁾, 499¹⁹⁾ ja 517²⁰⁾, I kaupunginosan korttelia n:o 16²¹⁾, stadionaluetta ²²⁾, XII kaupunginosan korttelia n:o 349²³⁾, I kaupunginosan korttelia n:o 15²⁴⁾, istutuksen järjestämistä Suvilahden- ja Vilhonvuorenkadulle korttelien n:ot 283 ja 284 kohdalle²⁵⁾, I kaupunginosan korttelia n:o 23²⁶⁾, XIV kaupunginosan kortte-

¹⁾ Kiint. lautak. 26 p. maalisk. 314 §. — ²⁾ S:n 20 p. toukok. 590 §. — ³⁾ S:n 8 p. huhtik. 365 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. tammik. 39, 40 ja 41 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. huhtik. 471 §. — ⁶⁾ S:n 16 p. syysk. 1,016 §. — ⁷⁾ S:n 1 p. heinäk. 790 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. tammik. 68 §. — ⁹⁾ S:n 11 p. helmik. 169 §. — ¹⁰⁾ S:n 17 p. kesäk. 729 §. — ¹¹⁾ S:n 14 p. tammik. 69 §. — ¹²⁾ S:n 14 p. tammik. 72 §. — ¹³⁾ S:n 4 p. helmik. 139 §. — ¹⁴⁾ S:n 25 p. helmik. 210 §. — ¹⁵⁾ S:n 8 p. huhtik. 371 §. — ¹⁶⁾ S:n 29 p. huhtik. 476 §. — ¹⁷⁾ S:n 13 p. toukok. 561 §. — ¹⁸⁾ S:n 20 p. toukok. 597 §. — ¹⁹⁾ S:n 20 p. toukok. 599 §. — ²⁰⁾ S:n 1 p. heinäk. 794 §. — ²¹⁾ S:n 15 p. heinäk. 829 §. — ²²⁾ S:n 15 p. heinäk. 830 §. — ²³⁾ S:n 5 p. elok. 881 §. — ²⁴⁾ S:n 5 p. elok. 882 §. — ²⁵⁾ S:n 5 p. elok. 883 §. — ²⁶⁾ S:n 2 p. syysk. 956 §.

leita n:ot 499, 500, 504, 505, 507, 509, 512 ja 513 sekä korttelia n:o 518 ¹⁾, XIV kaupunginosan kortteleita n:ot 498 ja 506 ²⁾ sekä 477 ³⁾, IV kaupunginosan korttelia n:o 82a ⁴⁾, XIVkaupunginosan korttelia n:o 525 ⁵⁾, XIII kaupunginosan korttelia n:o 433 ⁶⁾, IV kaupunginosan kortteleita n:ot 63 ja 66 ⁷⁾, XI kaupunginosan kortteleita n:ot 338a ja 339 sekä XII kaupunginosan korttelia n:o 358 ⁸⁾, VII kaupunginosan korttelia n:o 105 ⁹⁾, X kaupunginosan tehdaskorttelia n:o 291 ¹⁰⁾, XI kaupunginosan korttelia n:o 331 ja XII kaupunginosan korttelia n:o 361 ¹¹⁾ ja XIII kaupunginosan korttelia n:o 405 ¹²⁾.

Jaotuskaava. Lautakunta päätti kaupunginhallitukselle puoltaa jaotuskaavanmuutosta, joka koski Kumpulän kortteleita n:ot 923 ja 925 ¹³⁾.

Korkeustasot. Lautakunta päätti kaupunginhallitukselle puoltaa asemakaavaosaston laatimia korkeustasopiirustuksia, jotka koskivat kortteleita n:ot 234, 281 ja 303¹⁴⁾, korttelia n:o 340¹⁵⁾, tehdaskorttelia n:o 781¹⁶⁾, korttelin n:o 417 tontteja n:ot 9a ja 9b sekä korttelia n:o 194¹⁷⁾, korttelin n:o 463 tontteja n:ot 7, 9, 11, 28, 30a ja 30b¹⁸⁾, korttelia n:o 781¹⁹⁾, korttelia n:o 304²⁰⁾, korttelia n:o 366²¹⁾, ruotsalaisen teatterin korttelia²²⁾, kortteleita n:ot 63, 64, 95a ja 96 ²³⁾ ja kortteleita n:ot 39a ja 39b ²⁴⁾.

Heikinkatu. Lautakunta päätti kaupunginhallitukselle puoltaa Heikinkadun uutta profiiliehdotusta²⁵⁾ sekä ehdotusta²⁶⁾ Heikin- ja Arkadiankadun risteuksen korokejärjestelyksi ja postitalon länsipuolelle jäävää aukeamaa rajoittavan pengermuurin muodoksi.

Kaupungin Lauttasaarella omistaman alueen kautta kulkeva tie. Lautakunta hyväksyi²⁷⁾ sen tien suunnan, jonka kaupungin ja J. Tallbergin perillisten välillä tehdyn alueluovutussopimuksen mukaan luovuttajat saivat rakentaa kaupungin haltuun joutuvien maiden kautta.

Asemakaavaosaston viranhaltijat. Asemakaavaosaston insinööriksi valitsi²⁸⁾ lautakunta insinööri V. Meriluodon.

Piirtäjä H.-L. Andersinille myönnettiin²⁹⁾ sairaslomaa toukokuun 24 p:stä heinäkuun 15 p:ään.

Esityksiä kaupunginhallitukselle tehtiin m. m. asioista, jotka koskivat: korttelin n:o 498 tontin n:o 64 järjestelyä ³⁰⁾, Toivonkadun tonttien n:ot 1 ja 3 uudelleenjärjestelyä ³¹⁾, Kaivokadun ja Keskuskadun kulmassa olevan liikennemajakkan siirtämistä eteläänpäin ³²⁾, Erottajan linja-auto aseman siirtämistä ³³⁾, Helsingin raitiotie- ja omnibusosakeyhtiön oikeuttamista pystyttämään kioskeja Heikinkadun raitiotieasemalle ³⁴⁾ ja Heikinkadun puhelinkioskien paikkoja ³⁵⁾.

Lausuntoja annettiin kaupunginhallitukselle m. m. asioista, jotka koskivat: Heikinkadun järjestämisestä laadittua uutta suunnitelmaa³⁶⁾, varoitusmerkkien asettamista koulujen kohdalle³⁷⁾, kaupungin luopumista oikeudes-

1) Kiint.lautak. 2 p. syysk. 957 §. — 2) S:n 16 p. syysk. 1,024 §. — 3) S:n 23 p. syysk. 1,057 §. — 4) S:n 14 p. lokak. 1,136 §. — 5) S:n 21 p. lokak. 1,167 §. — 6) S:n 28 p. lokak. 1,201 §. — 7) S:n 11 p. marrask. 1,261 §. — 8) S:n 11 p. marrask. 1,262 §. — 9) S:n 18 p. marrask. 1,287 §. — 10) S:n 2 p. jouluk. 1,342 §. — 11) S:n 9 p. jouluk. 1,374 §. — 12) S:n 16 p. jouluk. 1,401 §. — 13) S:n 20 p. toukok. 600 §. — 14) S:n 7 p. tammik. 45 §. — 15) S:n 28 p. tammik. 119 §. — 16) S:n 15 p. huhtik. 405 §. — 17) S:n 29 p. huhtik. 478 §. — 18) S:n 13 p. toukok. 557 §. — 19) S:n 15 p. heinäk. 827 §. — 20) S:n 15 p. heinäk. 828 §. — 21) S:n 5 p. elok. 880 §. — 22) S:n 5 p. elok. 885 §. — 23) S:n 11 p. marrask. 1,263 §. — 24) S:n 2 p. jouluk. 1,343 §. — 25) S:n 6 p. toukok. 519 §. — 26) S:n 17 p. kesäk. 735 § ja 26 p. kesäk. 764 §. — 27) S:n 3 p. kesäk. 662 §. — 28) S:n 17 p. kesäk. 733 §. — 29) S:n 11 p. kesäk. 696 §. — 30) S:n 3 p. kesäk. 666 §. — 31) S:n 15 p. heinäk. 835 §. — 32) S:n 15 p. heinäk. 836 §. — 33) S:n 26 p. elok. 943 §. — 34) S:n 26 p. elok. 945 §. — 35) S:n 28 p. lokak. 1,205 §. — 36) S:n 21 p. tammik. 98 §. — 37) S:n 4 p. helmik. 137 §.

taan rakentaa katu Unioninkadulta Snellmaninkadulle korttelin n:o 44 läpi¹⁾, puistikon järjestämistä Siltasaaren kärkeen²⁾, korttelin n:o 31 tontille n:o 9 rakennettavaa uudisrakennusta varten vahvistettujen piirustusten voimassaoloajan pidentämistä³⁾ ja rakennuskorkeuden rajoittamista⁴⁾, Unioninkadun leventämistä korttelin n:o 45 kohdalla⁵⁾, uuden puhdistusaseman paikkaa⁶⁾, liikenneohjesäännön muuttamista harkitsemaan asetetun komitean ehdotusta vuokra-autoasemien sijoituksesta ja järjestelystä⁷⁾, eräitä liikennejärjestykseen lisättäviä määräyksiä⁸⁾, ajoliikennettä Vilhonkadulla⁹⁾, paikan luovuttamista kirkkoa varten Temppeleaukiolta¹⁰⁾, Helsingin kaupungista Helsingin ja Nurmijärven pitäjän kautta sisämaahan johtavan valtatieen oikaisemista¹¹⁾, alueen luovuttamista koulupuutarhaksi Suomalaiselle normaalilyseolle¹²⁾, puhtaanapitolaitoksen kaatopaikkaa¹³⁾, tonttipaikan varaimista keskuskirjastotaloa varten¹⁴⁾, postitalotontin ja rautatieaseman ympäristön järjestelyä¹⁵⁾, uuden mielisairaalan paikkaa¹⁶⁾, raitiotiekiskojen sijoittamista Kaivokadulle¹⁷⁾, pysäköimispaikan ja vuokra-autoaseman järjestämistä Keskuskadun Aleksanterin- ja Kaivokadun väliselle osalle¹⁸⁾, Suomen arkkitehtiliiton esitystä Heikinkadun uudelleenjärjestelystä¹⁹⁾, eräitä Heikinkadun järjestelyn yhteydessä suoritettavia järjestely-, päällystys- y. m. töitä²⁰⁾, Oulunkylään suunnitellun uuden omakotialueen vesi- ja viemärijohtoja²¹⁾, Heikinkadun jalkakäytävien järjestelyä tonttien n:ot 12—20 kohdalla²²⁾, sillan rakentamista satamaradan yli Runeberginkadun kohdalla²³⁾, Pasilan aseman avaamista kaukoliikennettä varten²⁴⁾, Helsingin raitiotie- ja omnibusosakeyhtiön oikeuttamista järjestämään linja-autolinja Töölön tulilin luota Meritullintorille²⁵⁾, Merisataman vedenheittolaitosta²⁶⁾ ja suunnitellun Sibeliustalon paikkaa²⁷⁾.

6. Kiinteistötoimiston maanmittaus- ja kartastotöiden osaston toimialaan kuuluvat asiat.

Tonttijakokartat. Lautakunta päätti kaupunginhallitukselle puoltaa tonttijakokarttoja, jotka koskivat kortteleita n:ot 63²⁸⁾ ja 234²⁹⁾.

Maanmittaus- ja kartastotöiden osaston viranhaltijat. Insinööri E. Oksanen vapautettiin³⁰⁾ maaliskuun 15 p:stä lukien osaston ylimääräisen kartoittajan toimesta ja sanottuun toimeen määrättiin samasta päivästä lukien toistaiseksi ja enintään v:n 1935 loppuun ylioppilas T. Kaartinen 1,500 markan kuukausipalkkiosta.

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin m. m. asioista, jotka koskivat: kaupungingeodeetin valtuuttamista suorittamaan Helsingin kaupungin satama-alueesta laadittavaa merikorttia varten tarpeelliset kolmiomittaukset³¹⁾, taloustirehtööri V. Långin kanssa tehtävää tilusvaihtoa³²⁾, Leppävaa-

¹⁾ Kiint. lautak. 11 p. helmik. 172 § ja 3 p. kesäk. 667 §. — ²⁾ S:n 11 p. helmik. 173 §. — ³⁾ S:n 18 p. helmik. 188 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. maalisk. 236 §. — ⁵⁾ S:n 18 p. helmik. 189 §. — ⁶⁾ S:n 25 p. helmik. 207 §. — ⁷⁾ S:n 25 p. helmik. 209 §. — ⁸⁾ S:n 4 p. maalisk. 232 ja 233 §. — ⁹⁾ S:n 18 p. maalisk. 292 §. — ¹⁰⁾ S:n 18 p. maalisk. 294 §. — ¹¹⁾ S:n 1 p. huhtik. 339 §. — ¹²⁾ S:n 8 p. huhtik. 372 §. — ¹³⁾ S:n 3 p. kesäk. 659 §. — ¹⁴⁾ S:n 3 p. kesäk. 660 §. — ¹⁵⁾ S:n 3 p. kesäk. 665 §. — ¹⁶⁾ S:n 26 p. kesäk. 760 §. — ¹⁷⁾ S:n 26 p. kesäk. 763 §. — ¹⁸⁾ S:n 2 p. syysk. 968 §. — ¹⁹⁾ S:n 16 p. syysk. 1,022 §. — ²⁰⁾ S:n 16 syysk. 1,024 §. — ²¹⁾ S:n 7 p. lokak. 1,102 §. — ²²⁾ S:n 7 p. lokak. 1,105 §. — ²³⁾ S:n 14 p. lokak. 1,131 §. — ²⁴⁾ S:n 28 p. lokak. 1,203 §. — ²⁵⁾ S:n 4 p. marrask. 1,227 § ja 11 p. marrask. 1,260 §. — ²⁶⁾ S:n 4 p. marrask. 1,235 §. — ²⁷⁾ S:n 25 p. marrask. 1,319 §. — ²⁸⁾ S:n 14 p. lokak. 1,139 §. — ²⁹⁾ S:n 14 p. tammik. 73 §. — ³⁰⁾ S:n 4 p. maalisk. 238 §. — ³¹⁾ S:n 4 p. maalisk. 237 §. — ³²⁾ S:n 26 p. kesäk. 765 §.

ran ja Tikkurilan taajaväkisten yhdyskuntien rakennussuunnitelmien laatimista varten toimitettavia mittauksia¹⁾ ja Lauttasaaren taajaväkisen yhdyskunnan rajoja²⁾.

7. Kiinteistötoimiston talo-osaston toimialaan kuuluvat asiat.

Kauppahallit. Kasarmitorin kauppahallin kangasmyymälöiden vuokria alennettiin³⁾ n. 10 %:lla. Samoin alennettiin⁴⁾ niitä kenkä- ja posliinitavaramyymäläin vuokria, jotka ylittivät vahvistetut minimivuokrat, huhtikuun 1 p:stä lukien n. 10 %:lla, ei kuitenkaan alle voimassa olevan minimivuokran.

Hietalahden hallin länsipyörykän myymälöiden n:ot 34—38 kuukausivuokra alennettiin⁵⁾ 125 markasta 100 markkaan tammikuun 1 p:stä 1936 lukien.

Vuoden varrella huutokaupattiin 6 Kauppatorin hallin myymälän⁶⁾ vuokraoikeudet yhteensä 5,175 markan kuukausivuokrasta, 9 Kasarmitorin hallin myymälän⁷⁾ vuokraoikeudet yhteensä 3,585 markan kuukausivuokrasta ja 5 Hakaniementorin hallin myymälän⁸⁾ vuokraoikeudet yhteensä 850 markan kuukausivuokrasta.

Kalasumput. Södra Finlands fisktransportförening nimisen yhdistyksen anomuksesta lautakunta päätti⁹⁾, että kalasumput saisivat olla paikoillaan ympäri vuorokauden Eteläsataman ulkoaltaassa enintään kesäkuun 1 p:ään 1935 asti.

Torikauppa. Lautakunta päätti¹⁰⁾, että 10 kiinteätä myyntipaikkaa oli v:ksi 1935 vuokrattava julkisella huutokaupalla enimmäen tarjoaville Kauppatorin maalaisrivien länsipäästä puutarhaviljelystä harjoittaville maalaisille puutarhatuotteiden kauppaa varten toriaikana ollen alin vuokra mainituista paikoista 750 markkaa kuukaudessa. Sittenmin järjestettiin¹¹⁾ tähän tarkoitukseen lisää 10 paikkaa, jolloin alimmaksi vuokraksi määrättiin 1,000 markkaa kuukaudessa.

Ensinmainitut 10 paikkaa huutokaupattiin¹²⁾ sittenmin yhteensä 13,015 markan vuokrasta. Myöhemmin järjestetyistä paikoista ei sen sijaan tehty yhtään tarjousta.

Lautakunta päätti¹³⁾, että Kauppatorilta oli v:ksi 1936 julkisella huutokaupalla tarjottava vuokralle 20 puutarhanviljelijöille tarkoitettua kiinteätä myyntipaikkaa maalaistuotteiden myyntiä varten varatuista paikoista alimman vuokran ollessa 500 markkaa kuukaudessa. Elleivät kaikki paikat täten tulisi vuokratuiksi, oli jällelle jääneet paikat vuokrattava toukokuun 1 p:n ja lokakuun 31 p:n väliseksi ajaksi 750 markan alimmasta kuukausivuokrasta.

Huutokaupan jälkeen vuokrattiin¹⁴⁾ 16 paikkaa yhteensä 8,890 markan kuukausivuokrasta.

1) Kiint. lautak. 14 p. lokak. 1,137 ja 1,138 §. — 2) S:n 28 p. lokak. 1,208 §. — 3) S:n 4 p. maalisk. 243 §. — 4) S:n 11 p. maalisk. 274 §. — 5) S:n 4 p. marrask. 1,238 §. — 6) Taloj. 21 p. tammik. 1 §, 25 p. helmik. 10 §, 26 p. maalisk. 11 §, 26 p. kesäk. 32 ja 38 § sekä 14 p. lokak. 53 §. — 7) S:n 21 p. tammik. 2 §, 25 p. helmik. 9 §, 26 p. kesäk. 37 §, 25 p. marrask. 62 § ja 23 p. jouluk. 72 §. — 8) S:n 19 p. elok. 41 §, 25 p. marrask. 64 §, 9 p. jouluk. 65 § ja 23 p. jouluk. 70 §. — 9) Kiint. lautak. 27 p. toukok. 634 §. — 10) S:n 26 p. kesäk. 768 §. — 11) S:n 22 p. heinäk. 861 §. — 12) Taloj. 19 p. elok. 44 ja 45 §. — 13) Kiint. lautak. 18 p. marrask. 1,291 §. — 14) S:n 16 p. jouluk. 1,407 §.

Kaupungin taloja luovutettiin¹⁾ näyttely-, myyjäis- y. m. s. tarkoitukseen 4 tapauksessa.

Kaivopuisto luovutettiin²⁾ Lotta Svärd yhdistyksen Helsingin osastolle lastenjuhlaa varten toukokuun 16 ja 17 p:ksi 1936.

Kioskeissa ja myyntipaikoissa sekä ulkosalla harjoitettu kauppa ja muu ansiotoiminta. Lautakunta päätti³⁾, että makkaranmyyntipaikat oli v:ksi 1936 ja 1937 vuokrattava edellä käyneen huutokaupan jälkeen entisin ehdoin ja vahvasti alimmat vuokrat n. 25 % ennen voimassa olleita alemmiksi. Samalla päätettiin Fredrikintorilla ollut myyntipaikka siirtää Pursimiehen- ja Laivurinkadun kulmaan, Tehtaan- ja Kapteeninkadun kulmassa ollut myyntipaikka Vuorimiehen- ja Kapteeninkadun kulmaan, Kasarmitorilla ollut myyntipaikka P. Makasiini- ja Kasarmikadun kulmaan sekä Viiden- nen linjan ja Fleminginkadun kulmassa ollut myyntipaikka Helsingin- ja Kaarlenkadun kulmaan. Huutokaupan jälkeen vuokrattiin⁴⁾ sittemmin 17 myyntipaikkaa yhteensä 34,900 markan kuukausivuokrasta.

Lautakunta päätti⁵⁾, että makkaranmyyntiä kaduilla saataisiin vapunpäivän ja uudenvuodenpäivän edellisinä öinä harjoittaa klo 5:een.

Lautakunta päätti, että virvoitusjuomakioskit⁶⁾, kolme Heikinkadulla olevaa kioskia lukuunottamatta, ja vaunupaikat⁷⁾ virvoitusjuomien myyntiä varten sekä jäätelönmyyntipaikat⁸⁾, joihin lisättiin⁹⁾ yksi uusi paikka Pasi- lan raitiotien silmukan kohdalla Nordenskiöldinkadulla, vuokrattaisiin huuto- kaupassa tehtyjen tarjousten perusteella.

Edellä käyneen huutokaupan jälkeen vuokrattiin huhtikuun 15 p:n ja lokakuun 15 p:n väliseksi ajaksi 22 virvoitusjuomakioskia¹⁰⁾ yhteensä 407,300 markan vuokrasta, 4 vaunupaikkaa¹¹⁾ 12,000 markan vuokrasta ja 33 jäätelönmyyntipaikkaa¹²⁾ 658,000 markan vuokrasta, jota sittemmin Heikin- kadulta toisiin paikkoihin siirrettyjen paikkojen suhteen alennettiin yhteensä 61,800 markalla.

Marjojen ja hedelmien myyntipaikat vahvistettiin¹³⁾ seuraaviksi: Kaisa- niemessä 1) Joutsenlammen länsipuolella ja 2) Liisankadun kohdalla; sekä Eläintarhassa 1) Helsinginkadun varrella ja 2) Nordenskiöldinkadun varrella. Huutokaupassa hyväksyttiin¹⁴⁾ tarjoukset yhteensä 13,000 markasta.

Lautakunta päätti¹⁵⁾, että v:ksi 1935 oli luovutettava ainoastaan yksi filmausoikeus, joka käsitti koko kaupungin alueen Hietarantaa ja Kaisa- niemeä sekä saaria lukuunottamatta ja jonka alimmaksi vuokraksi vahvistet- tiin 6,000 markkaa. Filmausoikeus luovutettiin¹⁶⁾ edellä käyneen huuto- kaupan jälkeen korkeimman tarjouksen tehneelle Ove filmi, Karl Georg Koskelin nimiselle toiminimelle 23,200 markan vuokrasta.

Valokuvauspaikat v:ksi 1935 määrättiin¹⁵⁾ ja samalla päätettiin, ettei niille ollut vahvistettava mitään alinta vuokraa. Edellä käyneen huuto- kaupan jälkeen vuokrattiin¹⁷⁾ kaikkiaan 12 valokuvauspaikkaa yhteensä 25,600 markan vuokrasta.

1) Kiint. lautak. 8 p. huhtik. 375 §, 15 p. huhtik. 414 §, 23 p. huhtik. 446 § ja 17 p. kesäk. 737 §. — 2) S:n 23 p. jouluk. 1,447 §. — 3) S:n 4 p. marrask. 1,236 §. — 4) S:n 2 p. jouluk. 1,349 §. — 5) S:n 23 p. huhtik. 438 §. — 6) S:n 11 p. maalisk. 269 §. — 7) S:n 11 p. maalisk. 270 §. — 8) S:n 4 p. helmik. 145 §. — 9) S:n 4 p. helmik. 144 §. — 10) S:n 1 p. huhtik. 341 §. — 11) S:n 1 p. huhtik. 342 §. — 12) S:n 4 p. maalisk. 239 § ja 11 p. maalisk. 271 §. — 13) S:n 4 p. helmik. 143 §. — 14) S:n 4 p. maalisk. 242 §. — 15) S:n 4 p. helmik. 142 §. — 16) S:n 4 p. maalisk. 240 §. — 17) S:n 4 p. maalisk. 241 §.

Pikatoimisto Mars nimisen toiminimen ehdotus sanomalehdenmyyntipaikkojen määräämisestä v:ksi 1935 hyväksyttiin¹⁾ eräin muutoksin.

Wiljelemättömien kukkien myyntiä varten vahvistettiin²⁾ 25 myyntipaikkaa eri puolilla kaupunkia, jotka oli luovutettava kaupunginvaltuuston maaliskuun 27 p:nä 1935 hyväksymien³⁾ määräysten mukaisesti.

Neiti A. Bergroth oikeutettiin⁴⁾ kesän aikana harjoittamaan taideteollisuustuotteiden kauppaa Ullanlinnan kylpylaitoksen kohdalla arkipäivisin myymäläin aukioloaikana, kuitenkin ainoastaan silloin kun ulkomaalaisia matkailijoita suurilta turistilaivoilta nousee mainitulla paikalla maihin, 500 markan vuokrasta. Sittemmin myönnettiin⁵⁾ neiti Bergrothille samanlainen oikeus satama-alueilla 500 markan maksusta ja ehdoin, että myynnissä noudatettaisiin satamaviranomaisten määräyksiä.

Suomen kotikäsiteollisuus osakeyhtiölle ja rouva M. Platonoffille myönnettiin⁶⁾ oikeus myydä taideteollisuusesineitä Kaivopuiston rannassa ulkomaalaisten matkailijoiden noustessa suurilta turistilaivoilta tällä kohdalla maihin 500 markan maksusta kumpikin.

Kotiteollisuusosakeyhtiö Pirtti oikeutettiin⁷⁾ purjehduskautena v. 1935 ulkomaalaisten turistilaivojen mihinnoituspaikoilla Kaivopuistossa myymään matkailijoille taideteollisuustuotteita ja muistoesineitä 500 markan maksusta.

Libra osakeyhtiö oikeutettiin⁸⁾ pitämään henkilövaakoja Kaivopuistossa, Korkeasaarella ja Hietarannalla yhteensä 4,000 markan maksusta.

Akateeminen kirjakauppa oikeutettiin⁹⁾ myymään sanoma- ja aikakauslehtiä Etelä- ja Pohjoissatamissa yhteensä 1,000 markan maksusta ja ehdoin että myyjän on satamaviranomaisten vaatimuksesta siirryttävä laiturilta, jos myynti haittaa satamaliikennettä.

Herra K. Koski oikeutettiin¹⁰⁾ v:n 1935 aikana pitämään yleisön käytettävänä kaukoputkea Tähtitorninmäellä ja Kaisaniemessä 300 markan maksusta.

Linja-autoaseman vuokraaminen. Korttelissa n:o 194 sijaitsevan linja-autoaseman vuokraamista Osakeyhtiö Matkahuolto aktiebolagille koskeva sopimus hyväksyttiin¹¹⁾.

Linja-autoaseman käymälän käyttämisestä vahvistettiin¹²⁾ maksuksi 50 penniä hengeltä ja kerralta.

Kolmen linja-autoaseman huoneen vuokraaminen Lasipalatsi osakeyhtiölle. Kiinteistölautakunta päätti¹³⁾ vuokrata Lasipalatsi osakeyhtiölle korttelissa n:o 194 olevasta linja-autoasemarakennuksesta kolme huonetta yläkerroksesta ja kaksi huonetta alakerroksesta lämpöineen asemarakennuksen odotushuoneessa tapahtuvaa kahvi y. m. tarjoilua varten sekä yleisön käytettäväksi tarkoitettut asemarakennuksessa olevat mukavuuslaitokset 10 vuodeksi luettuna siitä päivästä, jona asema otettiin käytäntöön 25,000 markan vuosivuokrasta ensimmäisenä kolmivuotiskautena. Kunkin kolmivuotiskauden kuluttua oli vuokranantajalla oikeus tarkistaa vuokran suuruus.

1) Kiint. lautak. 7 p. tammik. 49 §. — 2) S:n 11 p. kesäk. 706 §; ks. Kunnall. ase-tuskok. s. 6 — 3) Ks. tämän kert. s. 69. — 4) Kiint. lautak. 8 p. huhtik. 378 §. — 5) S:n 11 p. kesäk. 705 §. — 6) S:n 15 p. heinäk. 837 §. — 7) S:n 19 p. elok. 904 §. — 8) Taloj. 26 p. maalisk. 13 §. — 9) S:n 29 p. huhtik. 24 § ja 26 p. kesäk. 33 §. — 10) S:n 21 p. tammik. 3 §. — 11) Kiint. lautak. 13 p. toukok. 562 § ja 16 p. syysk. 1,026 §; vrt. myös tämän kert. s. 18, 25 ja 106. — 12) Kiint. lautak. 16 p. syysk. 1,027 §. — 13) S:n 13 p. toukok. 562 §.

Ullanlinnan kylpylaitos vuokrattiin¹⁾ Ulrikasborgs bad- och kuranstalt-konsortium nimiselle yhtymälle toukokuun 1 p:stä lukien yhdeksi vuodeksi 100 markan vuokrasta ja ehdoin, ettei kaupungilta vaadittaisi mitään uhrauksia rakennuksen kunnossapitoon ja korjauksiin.

Ravintolarakennusten vuokraaminen. Kaivohuoneen ravintolarakennus vuokrattiin²⁾ johtaja H. Johanssonille lokakuun 1 p:stä lukien viideksi vuodeksi 150,000 markan vuosivuokrasta entisin ehdoin; kuitenkin voitaisiin kysymys vuokran alentamisesta ottaa harkittavaksi, jos ravintolaan nähden luokituksen, aukioloajan y. m. s. suhteen tultaisiin antamaan nykyistä epäedullisempia määräyksiä.

Kulosaaren kartanon päärakennus, punainen huvila, kesämökki, navetta-rakennus ja puutarha-alue vuokrattiin³⁾ ravintoloitsija R. Joffsillem kesäkuun 1 p:stä 1935 lukien kolmen kuukauden irtisanomisajoin ja ehdoin, että vuokraaja antaisi vuokraehtojen täyttämisen vakuudeksi kaupungille 8,100 markan suuruisen talletustodistuksen ja omalla kustannuksellaan huolehtisi tarpeellisista korjauksista.

Kaisaniemen ravintolarakennus vuokrattiin⁴⁾ tammikuun 1 p:stä 1936 lukien 5 vuodeksi Ravintola Kaisaniemi osakeyhtiölle 33,000 markan vuosivuokrasta ja pääasiallisesti entisin ehdoin, ollen kaupungilla kuitenkin vuokra-ajan kestäessä oikeus ottaa rakennukset haltuunsa 1 vuoden kuluttua irtisanomisesta.

Ullanlinnan kylpylaitoksen vieressä oleva kahvilarakennus tarpeellisine tarjoilualueineen vuokrattiin⁵⁾ kesäksi 1936 rouva O. Suhoselle 40,000 markan vuosivuokrasta. Jos kaupunki myöntäisi juhla-, kilpailu- y. m. tilaisuuksien järjestäjille oikeuden sulkea Läntisen puistotien liikenteeltä klo 8 ja klo 22 välisenä aikana olisi tällaisen luvan saajan suoritettava kahvilan vuokraajalle korvausta kahdelta ensimmäiseltä tunnulta, jonka tie on suljettuna, 200 markkaa kumpaiseltakin sekä sen yli meneviltä tunneilta 100 markkaa kultakin.

Alppilan ravintolarakennus alueineen vuokrattiin⁶⁾ v:ksi 1936 Aktiebolaget Alphyddan nimiselle osakeyhtiölle 36,000 markan vuosivuokrasta ja ehdoin, että vuokraaja korjaisi parvekkeen katon.

N. s. Tallbackan huvila vuokrattiin⁷⁾ Helsingin suomalaiselle Marttayhdistykselle köyhien perheenäitien virkistys- ja lepokodiksi toukokuun 1 p:stä lukien 2,000 markan vuosivuokrasta kolmen kuukauden irtisanomisajoin ja ehdoin, että kaupunki olisi velvollinen kustantamaan ainoastaan tarpeellisiksi katsomansa ulkopuoliset korjaukset ja tulisijan kunnossapidon.

Kulosaaren kartanon maalla oleva n. s. keltainen huvila vuokrattiin⁸⁾ Helsingin kristilliselle työväenyhdistykselle 8,000 markan vuosivuokrasta ja ehdoin, että yhdistys omalla kustannuksellaan huolehtisi tarpeellisista korjauksista.

Huoneistojen luovuttaminen eräille ammattikouluille. Verhoilija-ammattikoululle luovutettiin⁹⁾ vuokravapaasti huoneisto Kampin rakennuksesta n:o X.

Suomen hotelli- ja ravintolakoulun käytettäväksi luovutettiin¹⁰⁾ Kansakoulukadun talossa n:o 3 olevan ammattikoulun laboratoriohuone ja eräitä luokkahuoneita tietopuolisen opetuksen antamista varten ehdoin, että koulu sopisi huoneiden lukumäärästä ja käyttöajasta ammattiopetuslaitosten johto-

¹⁾ Kiint. lautak. 25 p. helmik. 214 §. — ²⁾ S:n 4 p. maalisk. 244 §. — ³⁾ S:n 6 p. toukok. 527 §. — ⁴⁾ S:n 25 marrask. 1,314 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. jouluk. 1,412 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. jouluk. 1,445 §. — ⁷⁾ S:n 11 p. maalisk. 273 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. huhtik. 374 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. huhtik. 376 §. — ¹⁰⁾ S:n 1 p. heinäk. 799 §.

kunnan ja kiinteistötoimiston talonisännöitsijän kanssa sekä suorittaisi korvausta valosta ammattiopetuslaitosten johtokunnalle, siivoamisesta siivoajalle ja palveluksista vahtimestarille sekä korvauksena lämmöstä kaupunginkassaan 2 markkaa m²:ltä kuukaudessa.

Helsingin nyrkkeilyseura oikeutettiin¹⁾ harjoituksia varten käyttämään poliisilaitoksen painisalia Sofiankadun talossa n:o 4 maanantaisin ja torstaisin klo 19—20.30 100 markan kuukausivuokrasta lämpöineen ja valoineen sekä erinäisin ehdoin.

Vuokralle otetut huoneistot. Kiinteistölautakunta otti vuoden varrella vuokralle kaupungin virastoja ja laitoksia varten seuraavat huoneistot:

Virasto tai laitos, jota varten huoneisto on vuokrattu.	Vuokranantaja.	Osoite.	Vuokrauskausi		Vuokra, Smk.
			alkaa.	päätyy.	
Puhtaanapitolaitos, autotalli ²⁾	Asunto-osakeyhtiö Eura	Hämeentie 92	1935, kesäk.	1 1940, toukok. 30	1,500:— kk
Kunnallinen lastenpoliklinikka ³⁾	Föreningen för upprätth. av en hushållsskola i H:fors	Unionink. 45	1935, kesäk.	1 Irtis. helmikuussa	1,350:— kk
Sairaanhoitajatarasunnot ⁴⁾	Rakennusmestari V. Ekman	Lapinlahdenk. 11	1935, kesäk.	1 1935, marrask. 1	11,000:— kk
Toukolan lastenhoidon neuvontasema ⁵⁾	Talonomistaja J. Kaski	Intiank. 13	1935, kesäk.	1 1938, kesäk. 1	600:— kk
Kansakoulut ⁶⁾	N. M. K. Y:n Sörnäisten osasto	Pääskylänk. 3	1935, syysk.	1 1936, toukok. 31	2,800:— kk
Kallion suomalaisen lastentarha ⁷⁾	Keskinäinen henkivakuutusyhtiö Suomi	Siltasaarenk. 11	1935, kesäk.	1 1938, toukok. 30	4,000:— kk
Lastentarha Rauhala ⁸⁾	Rouva E. Helén	Turuntie 22	1935, kesäk.	1 1940, kesäk. 1	3,562:50 kk
Lastentarha Touhula ⁹⁾	Asunto-osakeyhtiö Uusi linjatalo	Neljäs linja 14	1935, kesäk.	1 1938, kesäk. 1	4,500:— kk
Lastentarha Vuokko, lisähuone ¹⁰⁾	Tehtailija P. Väyrynen	Laivurink. 10	1935, heinäk.	1 Aikaisemmat ehdot	400:— kk
Töölön haarakirjasto ¹¹⁾	Asunto-osakeyhtiö Töölö	Runebergink. 69	1935, kesäk.	1 Irtis. helmikuussa	3,250:— kk
Pasilan haarakirjasto ¹²⁾	Rouva A. Rosbäck	Hertank. 5	1935, kesäk.	1 Irtis. helmikuussa	1,800:— kk
Oikeusaputoimisto ¹³⁾	Fastighetsaktiebolaget Svenska gårdens i H:fors	Aleksanterink. 16	1935, marrask. 16	1936, syysk. 1	1,000:— kk
Työnvälitystoim. merimiesosasto ¹⁴⁾	Varatuomari A. Juselius	Etel. Makasiinik. 6	1935, kesäk.	1 1 kk. irtis.	1,500:— kk
Naisten työtupa ¹⁵⁾	Osakeyhtiö Ph. U. Strengberg & K:ni	Meritullink. 1	1935, tammik.	1 1935, huhtik. 30	3,500:— kk

1) Kiint. lautak. 7 p. lokak. 1,108 §. — 2) S:n 21 p. tammik. 105 §. — 3) S:n 13 p. toukok. 566 §. — 4) S:n 26 p. maalisk. 319 §. — 5) S:n 6 p. toukok. 525 §. — 6) S:n 28 p. lokak. 1,212 §. — 7) S:n 21 p. tammik. 103 §. — 8) S:n 6 p. toukok. 526 §. — 9) S:n 27 p. toukok. 635 §. — 10) S:n 13 p. toukok. 565 §. — 11) S:n 23 p. huhtik. 435 §. — 12) S:n 23 p. huhtik. 436 §. — 13) S:n 20 p. toukok. 604 § ja 18 p. marrask. 1,292 §. — 14) S:n 27 p. toukok. 636 §. — 15) S:n 7 p. tammik. 51 §.

Virasto tai laitos, jota varten huoneisto on vuokrattu.	Vuokranantaja.	Osoite.	Vuokraausi		Vuokra, Smk.
			alkaa.	päätyy.	
I kaupunginvoudin-konttori ¹⁾	Teollisuusneuvos S. Vuorio	Unionink. 30	1935, kesäk.	1 1936, kesäk.	1 Entinen
Kaupunginviskaalinvirasto ²⁾	Fastighetsaktiebolaget Svenska gårdens i H:fors	Aleksanterink. 16	1935, jouluk.	1 1936, syysk.	1 500:— kk.
Poliisilaitos ³⁾	OY. Matkahuolto	Linja-auto-asema	1935, lokak.	1 1938, syysk.	1 550:— kk.
Ruskeasuon poliisiasema ⁴⁾	Talonomistaja E. Vallenius	Ruskeasuo 34	1935, kesäk.	1 Irtis. helmikuussa	1,150:— kk.

Kaupungin vuokralle ottamien huoneistojen vuokrien alentaminen ja korottaminen. Alla mainittuja kaupungin virastoja ja laitoksia varten vuokrattujen huoneistojen vuokrat saatiin vuoden varrella alennetuiksi seuraavasti:

köyhäinhuoltolautakunnan avustuskanslia VII, Vilhonvuorenkatu 7—9, 2,470: 70 markasta 2,100 markkaan tammikuun 1 p:stä 1936 lukien ⁵⁾;

ruotsinkielinen työväenopisto, Ritarikatu 5, 6,250 markasta 5,650 markkaan kesäkuun 1 p:stä 1935 lukien ⁶⁾; sekä

kaupunginorkesterin kanslia, Aleksanterinkatu 11, 1,400 markasta 1,200 markkaan kesäkuun 1 p:stä 1935 lukien ⁷⁾.

Köyhäinhuoltoviraston VIII avustuskansliaa varten Fredrikinkadun talosta n:o 40 vuokratun huoneiston kuukausivuokra korotettiin ⁸⁾ kesäkuun 1 p:stä lukien 1,800 markasta 1,900 markkaan.

Eräiden kaupungille ostettujen talojen käyttö. Katariinankadun talo n:o 1 päätettiin luovuttaa pääasiallisesti terveydenhuoltolautakunnan ja eräiden sen alaisten virastojen ⁹⁾ ja laitosten sekä holhous- ja musiikkilautakunnan ¹⁰⁾ tarpeisiin ja Helenankadun taloon n:o 2 päätettiin ¹¹⁾ sijoittaa poliisilaitoksen passitoimisto, ensimmäisen ja toisen kaupunginvoudin konttorit sekä avustavan rikustuomioiden toimeenpanijan konttori. Poliisilaitoksen osoitetuimisto ¹²⁾ oli sijoitettava entiseen terveydenhuoltolautakunnan huoneistoon Etelärannan taloon n:o 10 ja työnvälitystoimisto ¹³⁾ Aleksanterinkadun taloon n:o 1.

Halkojen hankinta talo-osaston hoitamien talojen lämmitystä varten polttokaudeksi 1935—36 annettiin ¹⁴⁾ pelastusarmeijalle.

Talo-osaston viranhaltijat. Halli- ja torikaupan valvojaksi valittiin ¹⁵⁾ everstiluutnantti A. Wansén.

Hakaniemen hallin hallivartijaksi valittiin ¹⁶⁾ ent.vahtimestari K.E. Palin.

Eteisvartija C. Blomqvistin kuukausipalkka korotettiin ¹⁷⁾ lokakuun 1 p:stä lukien 1,500 markasta 1,700 markkaan.

Lautakunnan käyttövarat. V:n 1935 käyttövaroista myönnettiin seuraavat määrärahat:

¹⁾ Kiint.lautak. 20 p. toukok. 603 §. — ²⁾ S:n 20 p. toukok. 604 § ja 18 p. marrask. 1,292 §. — ³⁾ S:n 28 p. lokak. 1,211 §. — ⁴⁾ S:n 6 p. toukok. 524 §. — ⁵⁾ Taloj. 14 p. lokak. 57 §. — ⁶⁾ Kiint. lautak. 4 p. helmik. 150 §. — ⁷⁾ S:n 7 p. tammik. 50 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. tammik. 104 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. lokak. 1,106 §. — ¹⁰⁾ S:n 14 p. lokak. 1,142 §. — ¹¹⁾ S:n 7 p. lokak. 1,107 §. — ¹²⁾ S:n 14 p. lokak. 1,140 §. — ¹³⁾ S:n 14 p. lokak. 1,141 §. — ¹⁴⁾ Taloj. 26 p. kesäk. 39 §. — ¹⁵⁾ Kiint.lautak. 6 p. toukok. 522 §. — ¹⁶⁾ S:n 27 p. toukok. 632 §. — ¹⁷⁾ S:n 2 p. syysk. 959 §.

Kulosaaren kartanon vuokraajan ravintoloitsija R. Joffsin suorittamien parannusten korvaamiseksi 4,500 markkaa ¹⁾;

katolisen kirkon seinässä olevan normaalikellon kuntoonsaattamiseksi 3,220 markkaa²⁾;

korttelissa n:o 178 suoritettavaa vartioimista varten 4,000 markkaa ³⁾; ja

Rantatorin hallin kalamyymäläin vesisäiliöiden varustamiseksi suuremmalla vedenpaineella 3,000 markkaa ⁴⁾.

Esityksiä tehtiin kaupunginhallitukselle m.m. asioista, jotka koskivat: kioskeissa ja ulkosalla tapahtuvan kukkien myynnin aikaa ⁵⁾, määräyksiä kioskeissa ja niihin verrattavissa myyntipaikoissa sekä ulkosalla kaupungin maalla tapahtuvasta kaupasta ja muusta ansiotoiminnasta ⁶⁾, uusien työtilaisuuksien varaamista ryhtymällä rakentamaan ajanmukaisia kunnallisia virastotaloja ja työväenasuntoja ⁷⁾, kalan tukkukaupan alkamisaikaa ⁸⁾, rikospoliisin pidätettyjen säilytyshuoneiden desinfiomista ⁹⁾, viiden uuden virvoitusjuomakioskin rakentamista¹⁰⁾, köyhäinhuoltolautakunnan työtupia ja naisten työtupaa varten korttelista n:o 215 tai korttelista n:o 217 varattavia huoneistoja¹¹⁾ ja käyttömien kautta tapahtuvan tilapäisten lehtien myynnin lopettamista kaupungin kaduilla ¹²⁾.

Lausuntoja annettiin kaupunginhallitukselle m.m. asioista, jotka koskivat: asuntovuokrien alentamista eräissä poliisitaloissa y.m.¹³⁾, autoasemapuhelimien automatisointia ¹⁴⁾, raastuvanoikeuden huoneistojen laajentamista ¹⁵⁾, korttelin n:o 469 rakennuksen n:o 5 (Turuntie n:o 24) kunnostamista väliaikaista palovartioasemaa varten ¹⁶⁾, vaatelokeroiden sijoittamista lastentarhoihin ¹⁷⁾, kaupungin omistamissa rakennuksissa olevien huoneistojen tilitysvuokria ¹⁸⁾, teuraskanojen kaupan ja säilytyksen järjestelyä ¹⁹⁾ ja kaupungin kiinteistöjen palovakuutusten vähentämistä ²⁰⁾.

8. Kiinteistötoimiston kansanpuisto-osaston toimialaan kuuluvat asiat.

Alueiden vuokraaminen kansanpuistoista. Kivinokan kansanpuistossa oleva Rälläkkäniemi niminen alue ja sillä oleva kalastajatorppa vuokrattiin²¹⁾ Voimistel- ja urheiluseura Helsingin Ponnistukselle huhtikuun 1 p:stä lukien yhdeksi vuodeksi 1,300 markan vuosivuokrasta.

Voimistel- ja urheiluseura Kullervo r. y. nimisen yhdistyksen ja kaupungin välillä tehty sopimus Mustikkamaan alueen n:o 4 b vuokraamisesta purettiin²²⁾ marraskuun 15 p:stä lukien ja yhdistykselle vuokrattiin sanotusta päivästä lukién mainitulla alueella oleva huvila ulkokuonerakennuksineen 3 kuukauden irtisanomisajoin 1,200 markan vuosivuokrasta ja ehdoin, että vuokraaja huolehtisi rakennusten sisäkorjauksista.

Kansanpuistojen ravintolat ja kioskit. Lauttasaaren kioski vuokrattiin²³⁾ rouva E. Bergenströmille kesän ajaksi 1,000 markan vuokrasta ja oikeutettiin

¹⁾ Kiint. lautak. 25 p. helmik. 215 §. — ²⁾ S:n 4 p. maalisk. 245 §. — ³⁾ S:n 11 p. kesäk. 703 §. — ⁴⁾ S:n 4 p. helmik. 148 §. — ⁵⁾ S:n 14 p. tammik. 74 §. — ⁶⁾ S:n 25 p. helmik. 213 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. toukok. 606 §. — ⁸⁾ S:n 20 p. toukok. 609 §. — ⁹⁾ S:n 1 p. heinäk. 802 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. elok. 907 §. — ¹¹⁾ S:n 16 p. jouluk. 1,408 §. — ¹²⁾ S:n 16 p. jouluk. 1,415 §. — ¹³⁾ S:n 1 p. huhtik. 340 § ja 6 p. toukok. 521 §. — ¹⁴⁾ S:n 29 p. huhtik. 485 §. — ¹⁵⁾ S:n 6 p. toukok. 523 §. — ¹⁶⁾ S:n 17 p. kesäk. 736 §. — ¹⁷⁾ S:n 19 p. elok. 913 §. — ¹⁸⁾ S:n 26 p. elok. 948 §. — ¹⁹⁾ S:n 30 p. syysk. 1,083 §. — ²⁰⁾ S:n 21 p. lokak. 1,168 §. — ²¹⁾ S:n 23 p. huhtik. 442 §. — ²²⁾ S:n 4 p. marrask. 1,242 §; ks. v:n 1931 kert. s. 311. — ²³⁾ Kiint. lautak. 23 p. huhtik. 443 §.

vuokraaja 200 markan kertakaikkisesta maksusta kuljettamaan kioskissa tarvittavat tavarat höyrylaiva H 5:llä.

Pihlajasaaren ravintolarakennus vuokrattiin¹⁾ kesän ajaksi rouva B. Nylundille 9,000 markan vuokrasta.

Kaitsijanvaimo E. Tiihonen oikeutettiin²⁾ Kivinokan kansanpuistossa omistamassaan kioskissa harjoittamaan virvokkeiden myyntiä kesän aikana 500 markan maksusta.

Varsasaaren kioski vuokrattiin³⁾ liikemies W. Klevströmille kesän ajaksi 700 markan maksusta.

Satamasaaren kansanpuistossa olevan huvilan alakerran 2 huonetta ja seinillä varustettu vilpola vuokrattiin⁴⁾ kahvin ja virvoitusjuomain tarjoilua varten aviopuolisoille Hakavirta kesän ajaksi 600 markan maksusta.

Kansanpuistojen luovuttaminen erinäisiin tarkoituksiin. Helsingin retkeilijät, Kalliolan vapaaopiston retkeilykerho, Reaalilukion Teinit, Eiran jatkoluokkien retkeilykerho, Eteläisten vaeltajat ja Vallilan retkeilijät oikeutettiin⁵⁾ käyttämään n. 5.5 ha:n suuruista aluetta kaupungin omistamalla maalla Degerön saarella leiriytymisalueena toukokuun 1 p:stä 1935 lukien syyskuun 30 p:ään asti erinäisin ehdoin.

Seurasaaren kenttä ja ympäröivä alue luovutettiin⁶⁾ Helsingin retkeilykerhoille kesäkuun 8—10 p:ksi kolmansien retkeilypäivien avajaisjuhlien ja leirinäyttelyn järjestämistä varten.

Anstoloiminnan harjoittaminen kansanpuistoissa. Toimittaja L. Saariaho oikeutettiin⁷⁾ huhtikuun 15 p:stä lukien kolmen vuoden aikana myymään Korkeasaarella eläintarhan eläimiä esittäviä postikortteja ja albumeja suorittaan 500 markkaa sekä lisäksi 10% 5,000 markkaa ylittävästä osasta bruttutulosta.

Neiti E. Eklöf oikeutettiin⁸⁾ uimakauden aikana myymään uimatarvikkeita ja ihovoiteita sekä vuokraamaan uimatarvikkeita Pihlajasaarella 400 markan maksusta.

Liikemies A. Haapasalo oikeutettiin⁹⁾ kesän aikana myymään teltasta uimapukuja ja leikkitarpeita Hietarannalla 3,200 markan maksusta. Nyt myönnetty oikeus siirrettiin¹⁰⁾ sittemmin johtaja H. Saarelaiselle.

Korkeasaaren eläintarha. Ostamalla tai vaihtamalla hankittiin vuoden varrella seuraavat eläimet Korkeasaaren eläintarhaan: ajoporo¹¹⁾, 4 villisian porsasta, 4 karakullammasta ja saksanhirvi¹²⁾, 2 karhunpentua¹³⁾ sekä hirvenvasikka, piisonivasikka ja puhvelilehmä¹⁴⁾.

4 kuusipeuraa luovutettiin¹⁵⁾ luonnutuskokeiluja varten kiinteistöjohtaja E. von Frenckellille ja siirrettiin hänen omistamalleen Saaren tilalle Tammenlan pitäjään. Eläintarhan valvoja oikeutettiin samaa tarkoitusta varten luovuttamaan lisäksi 6 kuusipeuraa.

Lautakunta päätti¹⁶⁾ oikeuttaa eläintarhan valvojan yhdessä toimittaja L. Saariahon kanssa julkaisemaan uuden 6,000 suomenkielistä ja 3,000 ruotsinkielistä kappaletta käsittävän painoksen Korkeasaaren oppaasta ja pitä-

1) Kiint. lautak. 29 p. huhtik. 492 §. — 2) S:n 6 p. toukok. 531 §. — 3) S:n 27 p. toukok. 639 §. — 4) S:n 3 p. kesäk. 672 §. — 5) S:n 18 p. maalisk. 300 §. — 6) S:n 29 p. huhtik. 493 §. — 7) S:n 1 p. huhtik. 348 §. — 8) S:n 29 p. huhtik. 488 §. — 9) S:n 13 p. toukok. 574 §. — 10) S:n 17 p. kesäk. 741 §. — 11) S:n 28 p. tammik. 124 §. — 12) S:n 8 p. huhtik. 379 §. 27 p. toukok. 640 § ja 19 p. elok. 921 §. — 13) S:n 23 p. huhtik. 445 §. — 14) S:n 2 p. jouluk. 1,358 §. — 15) S:n 7 p. lokak. 1,111 §. — 16) S:n 13 p. toukok. 575 §.

mään sitä kaupan 2 markan hinnasta kappaleelta kaupungin vaatimatta korvausta tai osuutta voitosta.

Yksi eläintarhan aaseista ajopeleineen lainattiin ¹⁾ Lotta Svärd järjestön Helsingin piirin XIII osastolle sen syyskuun 14 ja 15 p:nä Kaivopuistossa toimeenpanemassa lastenjuhlassa järjestettävää huviajelua varten ehdoin, että kaupunki saisi 75 % ajelun tuottamasta nettotulosta.

Leijonalinnulla kannettavat pääsymaksut vahvistettiin ²⁾ 2 markaksi aikuisilta sekä 1 markaksi lapsilta ja sotilailta.

Liikenne kansanpuistoihin. Raittäisyhdistys Koitto oikeutettiin ³⁾ poikkeamaan Kivinokan laituriin arkipäivisin klo 9 ja 19 sekä sunnuntaisin klo 9, 17 ja 19 välittäessään liikennettä Pitkäsillanrannasta Lammassaareen ja takaisin ehdoin, että yhdistys liikenteen päätyttyä antaisi kiinteistötoimiston kansanpuisto-osastolle kertomuksen toiminnastaan tällä reitillä, josta m. m. kävisi selville kuljetettujen matkustajien lukumäärä.

Lautakunta päätti ⁴⁾ luovuttaa herra A. Nyholmille oikeuden harjoittaa moottoriveneliikennettä linjalla Toukola—Kyläsaari—Kivinokka 1,000 markan maksusta.

Lautakunta päätti ⁵⁾ jakaa erälle henkilöille vapaalippuja kesän ajaksi Pihlajasaaren—Lauttasaaren linjalle.

Aikataulu liikennettä varten kansanpuistoihin kesäksi v. 1935 vahvistettiin ⁶⁾.

Urheilukentät. Kaupungin Eläintarhan urheilukentällä olevat pukusuojat vuokrattiin ⁷⁾ eri urheiluseuroille ja sanotun kentän ⁸⁾ sekä Hesperian pesäpallokentän ⁹⁾ kilpailuvuorot jaettiin.

Lautakunta päätti ¹⁰⁾, että Hakaniemen urheilukenttää käytettäessä maksullisia pesäpallokilpailuja varten oli vuokraa kannettava 50 markkaa kilpailulta, jolloin vuokraajan oli huolehdittava kaikista kilpailujen aiheuttamista järjestelytehtävistä ja menoista.

Lautakunta päätti ¹¹⁾, että pyöräilyä saataisiin Kallion urheilukentällä harjoittaa perjantaisin klo 7—9, sääntöjen määräämän ajan, klo 8—10, asemesta.

Urheilukenttiä luovutettiin ¹²⁾ juhla-, y. m. s. tarkoituksiin kahdessa tapauksessa.

Uimalaitokset. Humallahden uimalaitos luovutettiin ¹³⁾ Helsingin uimareille ja Mustikkamaan uimalaitos Helsingin työväen uimareille ehdoin, että laitoksilla pidettäisiin uimakoulua ja poliisi- ja palomiehistöille sekä Helsingfors simsällskap nimisen uimaseuran jäsenille varattaisiin tilaisuus vapaaseen uintiin.

Seurasaaren uimalaitos vuokrattiin ¹³⁾ kesän ajaksi rouva A. Michelsonille 1,700 markan vuokrasta.

Korkeasaaren uimalaitokset ja uimaranta vuokrattiin ¹³⁾ toimittaja L. Saariaholle ehdoin, että vuokraaja kantamiensa uintimaksujen kokonaisummasta suorittaisi kaupungille 10 %, kuitenkin vähintään 500 markkaa. Uintimaksut vaatteidensäilytys mukaan luettuna vahvistettiin aikuisilta 1 markaksi ja lapsilta 50 penniksi.

Mustikkamaan puretun uimalaitoksen järeillä olevat pukusuojat vuokrattiin ¹⁴⁾ kesän ajaksi 50 markan maksusta rouva A. Mannilalle, joka suojein

¹⁾ Kiint. lautak. 17 p. kesäk. 740 §. — ²⁾ S:n 15 p. heinäk. 840 §. — ³⁾ S:n 29 p. huhtik. 494 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. huhtik. 495 §. — ⁵⁾ S:n 13 p. toukok. 570 §. — ⁶⁾ S:n 23 p. huhtik. 444 §. — ⁷⁾ S:n 15 p. huhtik. 424 §. — ⁸⁾ S:n 6 p. toukok. 536 §. — ⁹⁾ S:n 15 p. huhtik. 425 §. — ¹⁰⁾ S:n 6 p. toukok. 537 §. — ¹¹⁾ S:n 20 p. toukok. 611 §. — ¹²⁾ S:n 15 p. huhtik. 420 § 1 p. heinäk. 804 § ja 15 p. heinäk. 839 §. — ¹³⁾ S:n 13 p. toukok. 572 §. — ¹⁴⁾ S:n 11 p. kesäk. 709 §.

käyttämisestä oikeutettiin kantamaan tunnilta 1 markan ja koko päivältä 5 markan maksu.

Luistinradat. Luistelukaudeksi 1935—36 oikeutettiin¹⁾ Helsingin luistelijat rakentamaan luistinrata Kaisaniemen isolle kentälle, Työväen luistelijat sekä Vesa, Kullervo ja Ponnistus nimiset yhdistykset Kallion urheilukentälle, Helsingfors skridskoklubb niminen yhdistys Johanneksen kirkon luona olevalle kentälle ja Kaisaniemen pienelle kentälle, Suomen jääkiekkoiliitto Kampin kentälle ja Idrottsföreningen Kamraterna niminen yhdistys Väinämöisenkadun varrella olevalle kentälle. Luvansaajien tuli entistä huolellisimmin noudattaa kaupunginhallituksen lokakuun 5 p:nä 1933 vahvistamia ehtoja urheilu- ja leikkikenttien luistinradoiksi luovuttamista varten ja tuli Helsingin yliopiston voimistelulaitoksella olla samanlainen oikeus käyttää luistinratoja kuin mainittujen ehtojen mukaan oppi- ja kansakouluilla luokkaluistelua varten oli. Lisäehdoiksi määrättiin, että kovaäänisten välityksellä tapahtuvaa soittoa oli vaimennettava ja aikaan nähden rajoitettava asutuskeskuksia lähellä olevilla radoilla ja ettei lapsilta saanut kantaa markkaa suurempaa maksua arkipäivisin ennen klo 15.

Luistelunäytös. Helsingfors skridskoklubb niminen yhdistys oikeutettiin²⁾ helmikuun lopulla Kaisaniemessä olevalla luistinradallaan järjestämään kaksi kaunoluistelunäytäntöä ja sitä varten eristämään osa Kaisaniemen puistoa. Tuloista oli kaupungille suoritettava 5 %, jos bruttotulot olivat yli 10,000 mutta ei yli 20,000 markkaa, ja 10 %, jos bruttotulot olivat yli 20,000 markkaa.

Auto- ja moottoripyöräkilpailut jäällä. Suomen kilpa-autoilijat³⁾ oikeutettiin maaliskuun 17 p:nä ja Helsingin moottorikerho⁴⁾ maaliskuun 24 p:nä jäällä Hietarannan edustalla pidettävien kilpailujen ajaksi eristämään Hietarannan alue uuden hautausmaan aitaa pitkin ja Taivallahden itäinen rantaa alue Hesperiankadun päässä ehdoin, että kaupungille suoritettaisiin 5 % bruttotuloista, jos ne olivat enintään 40,000 markkaa sekä lisäksi 10 % yli 40,000 markan menevästä osasta, vähimmän maksun kuitenkin ollessa 1,000 markkaa ja että kilpailujen järjestäjät korvaisivat kilpailujen mahdollisesti kaupungille aiheuttamat vahingot sekä suorittaisivat eristämisen kansanpuistojen isännöitsijän ohjeiden mukaisesti.

Siirtolapuutarhat. Lautakunta päätti⁵⁾, että Herttoniemen uuden vene sillan paikat oli ensi sijassa vuokrattava Herttoniemen siirtolapuutarhan viljelijöille 20 markan kesävuokrasta.

Rakennuspiirustukset. Lautakunta hyväksyi vuoden varrella rakennuspiirustukset Helsingin työväenyhdistyksen Mustikkamaalla olevan ravintolan laajentamiseksi⁶⁾, ja Osuusliike Elannon Herttoniemen siirtolapuutarhan alueella olevan myymälärakennuksen laajentamiseksi⁷⁾ sekä Kumpulan siirtolapuutarhan majojen muutospiirustukset⁸⁾.

Kansanpuisto-osaston viranhaltijat. Kivinokan kansanpuiston kaitsijalle J. Tiihoselle myönnettiin⁹⁾ ero virastaan heinäkuun 31 p:stä lukien.

Kolmeen v:n 1936 alusta perustettuun kansanpuistojen kaitsijan virkaan nimitettiin¹⁰⁾ virkoja haettavaksi julistamatta entiset ylimääräiset kaitsijat A. Hägg Kivinokan kansanpuistoon, B. Bergenström Lauttasaaren

¹⁾ Kiint. lautak. 21 p. lokak. 1,171 §. — ²⁾ S:n 21 p. tammik. 107 §. — ³⁾ S:n 11 p. maalisk. 277 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. maalisk. 304 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. kesäk. 710 §. — ⁶⁾ S:n 7 p. tammik. 55 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. maalisk. 249 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. elok. 916 §. — ⁹⁾ S:n 15 p. heinäkök. 843 §. — ¹⁰⁾ S:n 2 p. jouluk. 1,357 §.

kansanpuistoon ja E. Öhman Pihlajasaaren kansanpuistoon. Samalla määriteltiin tarkemmin mainittujen kaitsijoiden valvontaan uskotut alueet.

Lautakunnan käyttövarat. V:n 1934 käyttövaroista myönnettiin ¹⁾ Korkeasaaren vesijohtoverkoston korjauskustannuksiin 13,600 markkaa.

V:n 1935 käyttövaroista myönnettiin seuraavat määrärahat:

Pihlajasaaren puhelinkaapelin korjauskustannusten maksamiseen 1,628 markkaa ²⁾;

hyppyradan rakentamiseksi Kumpulän siirtolapuutarhaan 1,500 markkaa ³⁾;

tapaturmakorvauksen suorittamiseksi puistosiiwooja O. Kankaiselle 270: 55 markkaa ⁴⁾;

Korkeasaaren leijonalinnan avajaistilaisuudessa kutsuvieraille tarjotun kahvin maksamiseksi ravintoloitsija G. Björkqvistille 324 markkaa ⁵⁾; sekä sairassavun suorittamiseksi Eläintarhan urheilukentän yövartijalle O. Aalolle 600 markkaa ⁶⁾.

Esityksiä kaupunginhallitukselle tehtiin m.m. asioista, jotka koskivat: auto- ja moottoripyöräkilpailujen järjestämistä Eläintarhassa toukokuun 12 p:nä ⁷⁾, eräiden eläimien lahjoittamista New Yorkin Prospect puiston eläintarhalle ⁸⁾ ja hiihtomäen rakentamista Herttoniemeen ⁹⁾.

Lausuntoja annettiin kaupunginhallitukselle m. m. asioista, jotka koskivat: alueen varaamista naisten urheilukenttää varten ¹⁰⁾, töiden järjestämistä vapautuneille vangeille ¹¹⁾ ja ratsastustien rakentamista Nordenskiöldinkadulta Haagan kauppalan pohjoisosaan ¹²⁾.

9. Erinäisten kiinteistölautakunnan alaisten viranhaltijain toimintakertomukset.

Kiinteistötoimiston maatalousosaston kertomus v:lta 1935 sisälsi seuraavaa:

Järjestely ja tehtävät. Maatalousosasto hoiti kuten ennenkin kiinteistölautakunnan ja sen maatalousosaston alaisena ja kiinteistötoimiston osastona Helsingin pitäjässä ja Oulunkylän kunnassa olevat kaupungin varsinaiset maanviljelystilat sekä valvoi mainitussa kunnassa ja Haagan kauppalassa olevia erinäisiä vuokralle annettuja tiloja ja tiluksia. Lisäksi kuuluivat osaston hoitoon kaupungin omistamat kaupunkiin yhdistetyllä alueella ja Kulosaaren kunnassa olevat metsät, mikäli niitä ei ollut erikoisesti uskottu toisten kaupungin laitosten hoitoon. Sitä paitsi kuului osaston tehtäviin osaston hoidossa olevien sorakuoppien ja laiturien sekä osittain myöskin kalastuksen ja jäidenoton valvonta.

Virkailijat. Osaston vakinaisina viranhaltijoina olivat edelleen kaupunginagronoomi A. J. Tamminen, kaupunginagronoomin apulainen T. Toukoma ja metsänvartija A. Sireeni. Sopimuspalkkaisena virkailijana toimi edelleen metsänhoitaja E. A. Sammallahti.

Toiminta. Osaston toimintaa johti, kuten ennenkin, Pukinmäessä oleva toimisto, jonka virallinen vastaanottoaika oli klo 9—10. Toimistossa pidettiin pientä käteiskassaa, josta maksettiin palkat.

¹⁾ Kiint. lautak. 7 p. tammik. 56 §. — ²⁾ S:n 11 p. kesäk. 711 §. — ³⁾ S:n 5 p. elok. 888 §. — ⁴⁾ S:n 26 p. elok. 950 §. — ⁵⁾ S:n 16 p. syysk. 1,030 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. lokak. 1,215 §. — ⁷⁾ S:n 8 p. huhtik. 382 §. — ⁸⁾ S:n 14 p. lokak. 1,150 §. — ⁹⁾ S:n 4 p. marrask. 1,240 §. — ¹⁰⁾ S:n 7 p. tammik. 54 §. — ¹¹⁾ S:n 15 p. huhtik. 427 § 26 p. kesäk. 769 § ja 2 p. syysk. 965 § ja 21 p. lokak. 1,172 §. — ¹²⁾ S:n 26 p. elok. 949 §.

Maatilat. Aktiebolaget Botby osakeyhtiön toiminta lopetettiin kertomusvuoden maaliskuun viimeisenä päivänä, minkä jälkeen maatalousosasto hoiti yhtiön entistä maaomaisuutta, Puodinkylän tilaa, kuitenkin vuoden loppuun sikäli erillään muista osaston hoidossa olevista maataloista, että Puodinkylän tilat pidettiin kokonaan erillisesti. Aktiebolaget parkstad Vanda puistokylä osakeyhtiön maaomaisuus, jonka pääosana on Puistolassa oleva Fallkullan tila, on edelleen ollut mainitun yhtiön hoidossa, ollen kuitenkin kertomusvuonna tehty päätös kyseisen maaomaisuuden siirtämisestä maatalousosaston hoitoon v:n 1936 alusta. Maatalousosaston kertomusvuonna hoitamien ja sen valvonnan alaisina olevien tilain ja tilusryhmäin nimet ja viljelysalat olivat seuraavat:

Tilan nimi.	Omassa viljelyksessä, ha.	Omallalla väellä, ha.	Tilapäisesti vuokralle annettua, ha.	Varsinaisia vuokra-alueita, ha.	Yhteensä, ha.
Tuomarinkylä	333.91	2.42	—	21.07	357.40
Pukinmäki ja Oulunkylä ..	281.74	2.43	6.80	155.25	446.22
Tali	104.68	0.86	1.09	7.74	114.37
Tomtbacka	183.50	1.50	—	—	185.00
Tuurholma	—	—	—	17.50	17.50
Herttoniemi	—	—	—	159.00	159.00
Puodinkylä, palstat	—	—	—	114.87	114.87
Viikinmäki	—	—	—	51.00	51.00
Kaarela	—	—	—	98.50	98.50
Korpas	—	—	—	16.40	16.40
Yhteensä	903.83	7.21	7.89	641.33	1,560.26

Kun Herttoniemen tilasta jäi vuokraamatta melkoinen osa niin viljeltiin osa näistä pelloista muilta tiloilta käsin. Edellä olevassa tilastossa on tämän takia 41 ha Herttoniemen peltoja laskettu Pukinmäen pelloiksi.

Viljelysjärjestelmät. Omassa viljelyksessä olevia pelto-aloja ¹⁾ viljeltiin seuraavasti:

	Tuomarin- kylässä.		Pukinmäessä ja Oulunkylässä.		Talissa.		Tomtbackassa.		Yhteensä.	
	ha.	%.	ha.	%.	ha.	%.	ha.	%.	ha.	%.
Kesantona	24.4	7.3	22.4	9.3	8.7	8.3	14.0	7.6	69.5	8.1
Rukiilla	19.4	5.8	6.6	2.8	8.8	8.4	5.5	3.0	40.3	4.7
Syysvehnäällä ..	14.1	4.2	10.7	4.5	—	—	—	—	24.8	2.9
Kevätvehnäällä ..	9.7	2.9	6.2	2.6	—	—	7.9	4.3	23.8	2.8
Ohralla	16.8	5.0	17.1	7.1	2.3	2.2	8.2	4.5	44.4	5.1
Kauralla	87.1	26.1	35.0	14.5	31.0	29.6	45.5	24.8	198.6	23.0
Perunalla	13.6	4.1	18.8	7.8	10.2	9.7	7.6	4.1	50.2	5.8
Lantulla	1.9	0.6	1.0	0.4	1.2	1.2	—	—	4.1	0.5
Rehujuurikk. ...	0.8	0.2	1.0	0.4	—	—	—	—	1.8	0.2
Porkkanalla ...	—	—	—	—	0.4	0.4	—	—	0.4	0.0
Vihantarehulla ..	0.6	0.2	—	—	1.3	1.2	—	—	1.9	0.2
Heinällä	130.2	39.0	92.5	38.4	39.7	37.9	93.8	51.1	356.2	41.3
Laitumena	10.6	3.2	22.6	9.4	—	—	—	—	33.2	3.8
Siemenheinällä ..	4.7	1.4	5.1	2.1	1.1	1.1	—	—	10.9	1.3
Puutarhana ...	—	—	1.7	0.7	—	—	—	—	1.7	0.2
Herneellä	—	—	—	—	—	—	1.0	0.6	1.0	0.1
Yhteensä	333.9	100.0	240.7	100.0	104.7	100.0	183.5	100.0	¹⁾ 862.8	100.0

¹⁾ Tästä on jätetty pois Herttoniemen tilapäiset viljelykset.

Edelliseen vuoteen verraten oli peltojen käyttö prosenteissa eri viljelyskasvien tuotantoon nähden seuraava:

	Kesantona, %.	Syys- viljalla, %.	Kevät- viljalla, %.	Heinällä ja laitumena, %.	Perunalla, juurikas- veilla ja puutar- hana, %.	Vihanta- rehulla, %.
V. 1935	8.1	7.5	30.9	46.4	6.9	0.2
V. 1934 ¹⁾	8.3	10.4	29.6	44.2	7.4	0.1

Lannoitus. Eri lannoittimien käyttö oli seuraava:

Tilan nimi.	Karjan- lantaa, kuormaa.	Kaupunki- lantaa, kuormaa.	Turpeita ja multaa, kuormaa.	Salpie- taria, kg.	Ammonium- sulfaattia, kg.	Superfos- faattia, kg.	Kalisuo- laa, 40 % kg.
Tuomarinkylä	1,420	1,685	1,104	1,300	12,000	24,000	7,500
Pukinmäki ja Oulunk.	1,104	—	—	1,150	12,800	23,000	5,000
Tali	350	1,800	—	500	5,000	10,000	3,000
Tomtbacka	107	960	288	500	10,000	20,000	4,500
Yhteensä	2,981	4,445	1,392	3,450	39,800	77,000	20,000

Edellä mainittujen määrien lisäksi käytettiin Herttoniemessä 200 kg ammoniumsulfaattia ja 3,000 kg superfosfaattia.

Kylvöt. Kylvömäärät olivat seuraavat:

	Tuomarin- kylässä, kg.	Pukinmäessä ja Oulun- kylässä, kg.	Talissa, kg.	Tomt- backassa, kg.	Yhteensä, kg.
Ruista	3,335	4,138	1,235	1,090	9,798
Syysvehnää	550	3,150	—	1,400	5,100
Kevätvehnää	1,960	1,410	—	1,900	5,270
Ohraa	3,120	3,410	450	1,785	8,765
Kauraa	19,300	11,348	6,845	10,856	48,349
Herneitä	55	—	—	155	210
Perunoita	31,900	40,400	23,400	18,300	114,000
Vikkeriä	550	—	—	—	550
Apilansiementä	240	135	40	105	520
Timoteinsiementä ..	1,095	962.5	270	356	2,683.5
Lanttuja	30	5.5	10	—	45.5
Rehjuurikkaita	25	25	—	—	50

Tämän lisäksi kylvettiin Pukinmäessä jonkun verran keittiökasvinsiementiä.

Sadot. Tärkeimpien viljelyskasvien sadot olivat seuraavat:

	Kaikkiaan				
	Tuomarin- kylässä, kg	Pukinmäessä ja Oulun- kylässä.	Talissa.	Tomt- backassa.	Kaikkilla tiloilla.
Ruista	48,200	15,016	19,585	12,950	95,751
Syysvehnää »	48,180	24,086	—	—	72,266
Kevätvehnää »	20,385	9,428	—	13,837	43,650
Ohraa	33,140	34,579	5,553	20,885	94,157
Kauraa	199,500	62,094	42,188	69,925	373,707
Perunoita	133,212	231,812	147,084	90,100	602,208
Heinää	454,350	314,600	160,600	275,320	1,204,870
Apilansiementä ... »	—	—	—	186	186
Timoteinsiementä ... »	1,268	1,565	425	616	3,874
Lanttuja	590	617	925	—	2,132
Rehjuurikkaita »	670	531	—	—	1,201

¹⁾ Tomtbacka ei tällöin ollut mukana.

	Hehtaaria kohden.				
	Tuomarinkylässä.	Pukinmäessä ja Oulunkylässä.	Talissa.	Tomtbackassa.	Kaikkilla tiloilla.
Ruista	kg 2,486	2,275	1,196	2,355	2,374
Syysvehnää »	3,429	2,251	—	—	2,920
Kevätvehnää .. »	2,112	1,521	—	1,752	1,838
Ohraa	» 1,973	2,022	2,414	2,547	2,121
Kauraa	» 2,289	1,774	1,361	1,539	1,882
Perunoita	» 9,759	12,344	14,463	11,855	11,996
Heinää	» 3,489	3,401	4,050	2,934	3,382
Lanttuja	» 19,240	37,020	45,490	—	31,510

Lisäksi saatiin Talissa porkkanoita jonkun verran, Pukinmäessä keittiökasveja, Herttoniemessä kauraa ja heinää sekä herneitä Tuomarinkylässä ja Tomtbackassa. Kauran joukossa oli muutamain paikoin virnaa.

Rehujuurikkaiden hehtaarisato oli kertomusvuonna Tuomarinkylässä 47,857 ja Pukinmäessä 31,860 kg, porkkanain Talissa 29,700 kg.

Työväki. Vakinaisen työväen lukumäärä oli kertomusvuonna seuraava:

Tila.	Työnjohtajia.		Muonamiehiä.		Naispalvelijoita.		Yhteensä.	
	¹ / ₁ .	³¹ / ₁₂ .	¹ / ₁ .	³¹ / ₁₂ .	¹ / ₁ .	³¹ / ₁₂ .	¹ / ₁ .	³¹ / ₁₂ .
Tuomarinkylässä	3	3	21	21	1	1	25	25
Pukinmäessä ja Oulunkylässä	4	4	13	13	3	3	20	20
Talissa	1	1	8	8	—	—	9	9
Tomtbackassa	1	1	8	11	—	—	9	12
Metsän hoidossa	1	1	—	1	—	—	1	2
Yhteensä	10	10	50	54	4	4	64	68

Vakinaisen väen lisäksi on kuten ennenkin pidetty päiväpalkkalaisia tarpeen mukaan.

Työpäiviä suoritettiin, työnjohto ja erinäiset urakkatyöt poislaskettuina, seuraavasti:

Tilan nimi.	Miehen työpäiviä yhteensä.	Naisen ja lapsen työpäiviä yhteensä.	Kaikki työpäivät miesten työpäiviksi muunnettuina.	Ha:a kohden
Tuomarinkylä	9,370.0	3,307.5	11,575.0	34.4
Pukinmäki ja Oulunkylä ..	7,263.0	3,723.5	9,745.3	40.0
Tali	3,725.5	1,038.0	4,417.5	42.0
Tomtbacka	4,150.0	1,577.5	6,201.7	33.5
Yhteensä	24,508.5	9,646.5	¹) 31,939.5	36.3

Hevosia oli vuoden alussa 68 ja vuoden lopussa 67. Eri tilain kesken hevoset jakautuivat seuraavasti:

Tilan nimi	Tammikuun 1 p:nä.		Joulukuun 31 p:nä.
	Kaikkiaan.	Kaikkiaan.	100 ha:n peltoalaa kohden.
Tuomarinkylä	27	²) 30	8.0
Pukinmäki ja Oulunkylä ..	19	16	6.4
Tali	11	9	8.4
Tomtbacka	11	12	6.5
Yhteensä	68	²) 67	7.6

¹) Todellisuudessa työpäiviä suoritettiin ha:a kohden vähemmän, sillä Herttoniemessä suoritettut työt on laskettu muiden tilain töiksi. — ²) Niistä 5 varsaa.

Hevospäivätoita suoritettiin keskimäärin hevosta ja viljelyshehtaaria kohden:

Tilan nimi.	Yhteensä.	P ä i v i ä.	
		Hevosta kohden.	Vilj. ha:a kohden.
Tuomarinkylä	7,263.0	271.5	21.6
Pukinmäki ja Oulunkylä	4,106.0	256.6	16.4
Tali	1,741.5	193.5	16.3
Tomtbacka	3,016.5	274.2	16.3
Yhteensä 16,127.0		257.0	18.3

Hevospäivätyön kustannusta ei kertomusvuonna laskettu; edellisenä vuonna se oli 24: 73 markkaa.

Karjatalous. Karjan lukumäärä, rehunkäyttö ja tuotanto keskimäärin tarkastusvuonna käyvät ilmi seuraavasta:

	Lehmien luku.	Rekuyksi- köitä.	Maitoa, kg.	Rasva- %.	Rasvaa, kg.
Tuomarinkylä					
Koko karja	34.7	2,888	3,004	4.23	127.3
Säännölliset	28.0	2,607	3,029	4.24	128.5
Pukinmäki ja Oulunkylä					
Koko karja	41.5	2,932	3,899	3.97	154.3
Säännölliset	25.0	3,048	4,055	3.98	161.4

Eri rehulajien käyttö tarkastusvuonna oli kokonaismäärään verraten prosentteissa seuraava:

Rehulaji.	Tuomarinkylässä.	Pukinmäessä ja Oulunkylässä.
Öljykakkuja	7.5	8.6
Muuta ostettua väkirehua	2.9	3.3
Kotoista väkirehua	13.7	18.5
Heiniä	18.1	18.0
Olkia	3.7	6.4
Juurikasveja	15.1	7.2
Muuta tuoretta	6.4	8.5
Laidunta	32.6	29.5

Vuoden viimeisenä päivänä oli eläimiä:

Tilan nimi.	Sonneja.	Lehmiä.	Hiehoja, astutettuja. nuoria.		Vasikoita.	Kaik- kiaan.	
Tuomarinkylä	1	30	3	1	4	39	
Pukinmäki ja Oulunkylä ..	2	46	4	8	6	66	
Yhteensä		3	76	7	9	10	105

Maito. Maidon käyttö oli seuraava:

	Tuomarinkylässä.		Pukinmäessä ja Oulunkylässä.		Yhteensä.		
	Littraa.	%.	Littraa.	%.	Littraa.	%.	
Vasikoille	1,671	1.6	6,683	4.2	8,354	3.2	
Muonaan	26,312	25.9	27,161	17.2	53,473	20.6	
Eläkkeisiin	—	—	396	0.3	396	0.1	
Käteismyyntiin	4,157	4.1	11,624	7.3	15,781	6.1	
Tinkimaitona	61,456	60.5	84,399	53.4	145,855	56.1	
Tukkumyyntiin	7,100	7.0	27,386	17.3	34,486	13.3	
Mittatappio	962	0.9	519	0.3	1,481	0.6	
Yhteensä		101,658	100.0	158,168	100.0	259,826	100.0

Maidon keskihinta oli kertomusvuonna 1: 58 markkaa, oltuaan edellisenä vuonna 1: 42 markkaa.

Sikatalous. Puheena olevan vuoden sikakanta ilmenee seuraavista luvuista:

	Tammik. 1 p:nä.	Synty- neitä.	Siirrettyjä.	Myytyjä.	Kuolleita.	Siirret- tyjä.	Jouluk. 31 p:nä.
Karjuja	2	—	—	—	—	—	2
Emakoita	31	—	5	5	—	—	31
Nuoria sikoja	48	—	153	139	5	5	52
Porsaita	73	494	—	283	76	153	55
Yhteensä	154	494	158	427	81	158	140

Irtaimiston kirjanpitoarvot olivat joulukuun 31 p:nä 1935 seuraavat:

	Kaikkiaan, Smk.	Viljeltyä hara kohden, Smk.
Toimisto	15,880: —	—
Tuomarinkylä	242,285: —	720: —
Pukinmäki ja Oulunkylä	224,905: —	900: —
Tali	97,460: —	914: —
Tomtbacka ¹⁾	113,835: —	615: —
Metsätalous	630: —	—
Kaikkiaan	694,995: —	773: —

Kameraalisen kirjanpidon mukaan oli kertomusvuoden aikana hankittu irtaimiston ostohinta 76,385: 95 markkaa.

Varastot. Vuoden viimeisenä päivänä suoritettujen inventoimisen mukaan varastot olivat seuraavat:

	Smk.
Viljaa, rehua ja juurikasveja	977,905: 95
Eloja	240,400: —
Väkirehua	24,778: 40
Puutavaraa	38,673: 50
Paloöljyä y.m.s.	3,551: 50
Nahkaa ja vuotia	760: —
Rakennustarvikkeita	3,020: 50
Rautatavaraa	6,961: 50
Sekalaista	76,940: —
Yhteensä	1,372,991: 35

Kirjanpito ja taloudellinen tulos. Kameraalisen kirjanpidon mukaan olivat tulot ja menot seuraavat:

	Talousarvion mukaan, Smk.	Kirjain mukaan, Smk.
Tulot maatalousosaston hoitamista tiloista ..	3,701,325: —	3,944,049: —
Vuokralle annettujen tilojen vuokramaksut y.m.	286,000: —	292,202: 60
Yhteensä	3,987,325: —	4,236,251: 60

¹⁾ Tomtbackan tilan irtaimiston arvo oli tammikuun 1 p:nä 129,985 markkaa.

Menot.		
	Talousarvion mukaan, Smk.	Kirjain mu- kaan, Smk.
Sääntöpalkkaiset virat	155,580: —	155,580: —
Tilapäistä työvoimaa	1,320,000: —	1,243,891: 15
Vuokra, toimiston, tilityserä	7,200: —	7,200: —
Lämpö »	1,000: —	1,000: —
Valaistus »	1,200: —	1,163: 80
Siivoaminen »	1,500: —	1,200: —
Puhtaanapito, nuohous	4,200: —	3,367: —
Kaluston hankinta	75,000: —	76,385: 95
» kunnossapito	80,000: —	79,648: 90
Tarverahat	11,000: —	6,618: 55
Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet	6,000: —	9,555: 60
Metsänhoito, metsänhoitaja	15,000: —	10,000: —
Tallit	310,000: —	245,413: 80
Navetat	425,000: —	381,416: 90
Maanviljelys	500,000: —	569,718: 70
Verot ja vakuutusmaksut	155,000: —	170,872: 90
Rakennukset	160,000: —	184,310: 80
Korot konttokuranttitilistä kaupunginkassaan	124,000: —	84,210: 65
	Yhteensä 3,351,680: — ¹⁾	3,231,554: 70

Menoihin tuli vakinaisten menojen lisäksi 51,592: 35 markkaa vanhain saatavien, pääasiallisesti vuokrasaatavien, poistoja.

Ollen ylijäämä näin ollen 953,104: 55 markkaa ja kun kaupunginkassa sai maatalousosastolta 84,210: 65 markkaa korkoja, kaupunginkassa siis hyötyi maatalousosaston hoitamista tiloista kaikkiaan 1,037,315: 20 markkaa. Rasi-
tukseton tulos, ilman veroja y.m.s., oli 1,208,188: 10 markkaa.

Voitto- ja tappiotili oli seuraava:

Tilit.	Voitto, Smk.	Tilit.	Tappio, Smk.
Maanviljelys	928,682: 10	Sikala	3,388: 70
Karjatalous	91: 85	Rakennukset	147,355: 75
Puutarha	7,334: 40	Irtaimisto	208,352: 25
Metsätalous	151,098: 25	Puhdas tuotto ilman	
Vuokratalous	294,332: 65	korkoja	1,022,442: 55
	Yhteensä 1,381,539: 25		Yhteensä 1,381,539: 25

Kun edellä olevasta tappiosta vähennetään kaupunginkassan saamat korot, on kaupungin maatilojen puhdas tuotto 1,297,328: 60 markkaa. Kaupungin maatiloilta taloudellisen kirjjanpidon mukaan saama hyöty, 1,022,442: 55 markkaa, vastaa 4 %:n korkoa 25,561,063: 75 markan suuruiselle pääomalle. Rasi-
tukseton puhdas tuotto oli 1,193,315: 45 markkaa, ilman metsiä 1,042,217: 20 markkaa, vastaten viimeksi mainittu 667: 98 markkaa peltohehtaarilta sekä vuokralle annetut että omassa viljelyksessä olevat pellot mukaan luettuina.

¹⁾ Laskelman ulkopuolelle on jätetty edustuskustannukset, 250 markkaa, ja maatalousosaston kirjjanpidon uudelleen järjestelyyn käytetyt 4,397: 50 markkaa.

Kaupungingeodeetin antama toimintakertomus v:lta 1935 oli seuraavan sisältöinen:

Maanmittaus- ja kartastotöiden osaston henkilökunnan muodostivat kaupungingeodeetti, avustava kaupungingeodeetti, insinööri, kaksi vaakitsijaa, kaksi piirtäjää, joista toinen toimi pääasiallisesti kanslia-apulaisena ja arkistonhoitajana, kolme ylimääräistä piirtäjää ja vahtimestarin apulainen.

Kertomusvuoden aikana osasto suoritti seuraavat työt: 87 tontinmittausta tonttikarttoineen ja mittakirjoineen; 75 kivijalantarkastusta; 21 tonttirajan paalutusta; 57 jäljennöstä tonttikartasta ja mittakirjasta, joista 5 kaupungin tarpeisiin; 2 korkeusmäärittelyä; 272 otetta ja todistusta tonttikirjasta, joista 5 kaupungin tarpeisiin; 184 karttapiirrosta ja jäljennöstä, joista 113 kaupungin tarpeisiin; 23 tonttijakokarttaa selityksineen; 9 lausuntoa ja esitystä; sekä 22 kirjelmää.

Muusta toiminnasta mainittakoon seuraava:

Kaupungin ja sen ympäristön kiintopisteverkkoa täydennettiin pääasiallisesti itäänpäin, niin että pääkolmioverkko ulottui Malmin-, Mellun- ja Nord-sjönkylään sekä Villinkiin saakka. Yhteensä rakennettiin ja havaittiin kertomusvuoden kuluessa 34 uutta kolmio-, 179 monikulmio- ja 24 korkeuskiintopistettä. Näistä rakennettiin 4 kolmiopisteelle havaintojen suorittamiseksi tähystystornit. Lisäksi määrättiin merenkulkuhallitusta varten saaristossa 36 pisteen koordinaatit sekä Helsingin kaupungin että valtion koordinaattijärjestelmässä. Määrätyistä monikulmiopisteistä rakennettiin 58 Malminkylään ja Puistolaan, 80 Meilahteen ja XV kaupunginosaan, 19 VIII kaupunginosaan sekä 22 muualle kaupungin asemakaavoitetulle alueelle. Monikulmiomittausta varten mitattujen sivujen pituus oli yhteensä 32,520 m. Mitattujen tarkka-vaakitusjonojen pituus oli n. 14 km.

Kartoitusta ja pintavaakitusta suoritettiin Kånalán kylässä 60.5 ha sekä Malmilla ja Puistolassa n. 81.5 ha. Kartoitusta suoritettiin Meilahdessa 110 ha, Taivallahdessa 8.5 ha, Pasilassa 2.5 ha ja Katajanokalla 15.5 ha. Täydennysmittauksia suoritettiin 5 korttelissa yhteensä n. 6.5 ha:n alueella sekä pinta-vaakitusta eri puolilla kaupunkia n. 18 ha:n alueella. Yhteensä kartoitettiin n. 285 ha ja vaakittiin n. 160 ha. Lisäksi toimitettiin eri puolilla kaupunkia ja sen ulkopuolella kaupungin omistamalla maalla pieniä kartoituksia ja vaakituksia sekä asemakaavan, vuokra-alueiden ja rakennusrajain paalutusta.

Sisätöinä suoritettiin v:n 1935 aikana m.m. uusien kiintopisteiden koordinaattien tasotuslaskut, piirrettiin Kånalán kylän n. 62 ha:n alueen kartat mittakaavassa 1 : 500 ja 1 : 2,000, Meilahden n. 110 ha:n suuruisen alueen kartat mittakaavaan 1 : 500 sekä samoin Malmin ja Puistolán n. 81.5 ha:n alueesta. Edellisinä vuosina suoritettujen täydennysmittausten perusteella laadittiin kaupungin alueesta mittakaavassa 1 : 500 10 karttalehteä, jotka käsittivät 120 ha:n suuruisen alueen sekä suoritettiin 10 korttelin tonttimittojen järjestelylaskut. Lisäksi aloitettiin kertomusvuoden aikana tonttiterikarttojen piirtäminen sekä suoritettiin valmistavia töitä uuden kiinteistörekisterin laatimiseksi.

Kaupungingeodeetti osallistui kertomusvuoden aikana pidettyihin kolmi-voitiskatselmuksiin ja oli kaupunginhallituksen määräyksestä kaupungin edustajana 8 maanmittaus- ja pakkolunastustoimituksessa.

Kunnallisten työväenasuntojen hoidosta v. 1935 annettu kertomus sisälsi seuraavaa:

Kertomusvuonna asuntojen lukumäärä pysyi muuttumattomana samoin kuin niiden vuokratkin.

Seuraavasta yhdistelmästä ilmenee kaikkien kunnallisten työväenasuntojen huoneistojen ja huoneiden sekä niissä asuneiden henkilöiden lukumäärä v:n 1935 lopussa:

Asuntoryhmä.	Huoneistoja.	Huoneita.	Niissä asuvia kaikkiaan.	Henkilöitä huonetta kohden.
Hietaniemenkadun	66	77	223	2.9
Kirstinkadun	39	42	145	3.5
Somerontien	155	160	535	3.3
Kangasalan tien	239	240	828	3.5
Karstulantien	334	502	1,676	3.3
Sammattintien	48	72	203	2.8
Mäkelänkadun	87	174	444	2.6
Kaikki asunnot	968	1,267	4,054	3.2

Vastaava asukasluku v. 1934 oli 3,738 ja 3.0.

Menot ja tulot. Kertomusvuoden menosääntöön kunnallisia työväenasuntoja varten merkityt määrärahat ja niiden käyttö ilmenee seuraavista numeroista:

Menoerä.	Määräraha talousarvion mukaan, Smk.	Kustannukset tilien mukaan, Smk.
Palkkaukset ¹⁾	140,640: —	140,640: —
Tilapäistä työvoimaa	25,200: —	25,200: —
Kesälomasijaiset	3,375: —	3,375: —
Vuokra	81,620: —	81,620: —
Lämpö	6,560: —	3,807: 20
Valaistus	38,640: —	35,703: 80
Siivoaminen	1,100: —	922: 55
Vedenkulutus	144,430: —	154,840: 25
Puhtaanapito	137,400: —	134,010: 35
Kaluston kunnossapito	3,000: —	218: 60
Kasvatustoiminta	10,000: —	5,899: 15
Korjaukset	205,200: —	191,669: 90
Yhteensä	797,165: —	777,906: 80

Eri asuntoryhmien kesken kustannukset jakautuivat seuraavasti:

Asuntoryhmä.	Smk.	Asuntoryhmä.	Smk.
Hietaniemenkadun	73,950: —	Sammattintien	27,891: 40
Kirstinkadun	35,040: 55	Mäkelänkadun	166,071: 90
Somerontien	88,469: 55	Yhteensä	703,819: 90
Kangasalan tien	109,164: 85	Kerhotoiminta	61,066: 90
Karstulantien	203,231: 65	Lastenseimen vuokra ..	13,020: —
		Kaikkiaan	777,906: 80

¹⁾ Isännöitsijän palkka sekä muut yhteiset hallintokustannukset merkitään kiinteistötoimiston tilille eivätkä sisälly tähän yhdistelmään. — ²⁾ Tähän sisältyy vuoden varrella myönnetty lisämääräraha, 600 markkaa. — ³⁾ Tähän sisältyy kerhohuoneiston vuokramenoja 33,600 markkaa ja lastenseimen 13,020 markkaa. — ⁴⁾ Tämä määrä osoittaa vuosikulut ilman rakennusten ulkorajauksista johtuvia menoja; siihen sisältyy työläispalkkojen korottamiseen myönnetty määräraha 5,200 markkaa.

Vuokrasaatavia oli edellisestä vuodesta siirretty 86,067: 50 markkaa ja kertomusvuoden vuokrat arvioitiin 2,819,180 markaksi, joten talousarvioon merkittiin tuloja yhteensä 2,905,247: 50 markkaa. V:n 1935 kuluessa maksettiin edellisen vuoden saatavia 72,327: 50 markkaa. Todellisuudessa veloitettiin 2,961,172: 50 markkaa, mistä määrästä poistettiin 2,145 markkaa ja siirrettiin v:een 1936 26,735 markkaa; jällellä olevat 2,932,292: 50 markkaa maksettiin.

Kiihteistötoimiston kansanpuisto-osaston eri toiminta-aloihin jakautuva toimintakertomus v:lta 1935 sisälsi seuraavaa:

Urheilutoiminta. *Luistinradat.* Talvikautena 1934—35 kävi kaupungin omistamalla Käpylän luistinradalla n. 11,000 luistelijaa ja Vallilan luistinradalla n. 14,000, pienoistradoista olivat eniten käytännössä Runeberginkadun ja Neitsytpolun radat. Käpylän ja Vallilan ratoja luovutettiin määrääjain jääpallokilpailuihin. Yksityisten omistamista radoista Kaisaniemen suuren kentän, Pallokentän ja Kallion radoilla oli pikaluistelurata. Luistelukausi oli edellistä hieman edullisempi. Kaikki radat saatiin valmiiksi vuoden vaihteessa, mutta epävakainen sää pakotti kuitenkin sulkemaan ne muutamiksi päiviksi keskellä talvea; tällöin mainittakoon erikoisesti helmikuun 20—29 p:n välisenä aikana vallinnut suojasää. Maaliskuun 31 p:nä suljettiin radoista viimeisenä Väinämöisenkadun kentän rata. Kenttien käyttö oli sangen vilkasta, mutta vaikka talvisille jääpeleille, palloilulle ja kiekkoilulle koetettiinkin varata lisää harjoitusmahdollisuuksia, oli sittenkin puutetta sopivista jääpelialueista. Koululaisluistelu oli edelleen maksutonta kaikilla yksityisilläkin radoilla. Tarkempi selostus tästä sekä kertomusvuonna kaupungissa olleista luistinradoista y.m. niitä koskevista asioista on esitettyä saman vuoden urheilulautakunnan kertomuksessa ¹⁾.

Hiihto- ja kelkkamäet. Myöhäisen lumentulon vuoksi saatiin hiihto- ja kelkkamäet valmiiksi vasta tammikuun 20 p:n seuduilla ja tällöin todettiin, että hiihtoharrastus oli helsinkiläisten keskuudessa suuri, sekä myöskin varusteiden entisestään parantuneen.

Hyppyri- eli hiihtomäkiä oli edelleen neljä, nimittäin Alppilassa, Meilahdessa, Käpylässä ja Helsinginkadun varrella. Niistä käytettiin eniten Käpylän ja Helsinginkadun mäkiä, Alppilan mäen jäädessä vähimmälle, koska pojilla uusien mäkien valmistuttua ei enää ollut halua käyttää sitä syystä että uudet pienoismäet, vaikkakin niissä saattoi tehdä vain n. 15 m:n pituisia hyppyjä, olivat ajan hyppytyyliä vastaavammat. Helsinginkadun mäkeä käytettiin kaikkein runsaimmin, ehkä osaksi siitä syystä että se sijaitsee sangen lähellä asutuskeskustaa, käyden siellä melkein joka päivä n. 50 poikaa mäkeä laske-massa. Pääkaupungin varttuneemmat mäenlaskijat, jotka jo vuosia ovat odottaneet luvassa olevan ajanmukaisen hiihtomäen valmistumisesta kävivät usein sunnuntaisin harjoittelemassa Hyvinkään hiihtomäessä, jossa voi tehdä n. 40 m:n pituisia hyppyjä. Urheilulautakunta ehdotti tilanteen auttamiseksi syksyllä 1935 kaupunginhallitukselle, että Herttoniemeen, aikaisemmin hiihtokeskusta varten varatulle paikalle, rakennettaisiin jo kertomusvuonna n. 35 m:n pituisia hyppyjä kehittävä mäki, mikä asia saikin suotuisan ratkaisun, sillä mäkeä alettiin rakentaa marras- joulukuun vaihteessa ja oletettiin sen valmistuvan tammikuun puolivälissä 1936.

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 185*.

Kelkkämäkiä oli kaupungissa kaikkiaan 23 eli seuraavat: Kaisaniemen puistikossa kolme, Lapinlahdenkadun, Tehtaankadun, Nervanderinkadun ja Runeberginkadun varrella, Katajanokalla, Suomenlinnassa, Sepänkadun, Tokankadun, Hesperiankadun, Suvannontien, Hauhontien, Castréninkadun ja Kangasalantien varrella, Pasilassa Maistraatinkadun varrella sekä Kallion ja Haapaniemen kentillä kussakin näistä paikoista yksi sekä Kaivopuistossa samoin kuin Siltavuorenrannalla kaksi.

Urheilukentät. Urheilukenttien korjauksista ja kunnossapidosta huolehtivat yleisten töiden lautakunnan alaiset rakennustoimiston talo- ja katurakennusosastot kuuluen kenttien hallinta ja hoito kuitenkin toimiston kansanpuisto-osastolle. Kenttien lukumäärä oli sama kuin ennen. Huomattavimmista kertomusvuonna suoritetuista kenttäkorjauksista ja uudistuksista mainittakoon seuraavat: Eläntarhan kentälle järjestettiin ulkovalaistus, joka kuitenkin tuli liian heikoksi, ja kentän länsipuolella tasoitettiin alue moukarinheittoa varten varustaen heittoympyrä sääntöjen mukaisella panssariverkolla, joka kilpailujen ajaksi siirretään turvallisuussyistä itse kentälle. Kallion kentän vesijohtoverkostoa laajennettiin. Ahkerasti pesäpallokilpailuihin käytettävä Haapaniemen kenttä varustettiin irroitettavilla pylväillä, joihin mukavasti voi kiinnittää köydet yleisön eristämiseksi. Käpylän kentälle rakennettiin tarkoituksenmukaiset vesiklosetti- ja suihkulaitteet sekä kalustovaja ja lisävesiposteja. Annalan kentälle rakennettiin pukusuoja ja 110 m:n pituinen juoksurata. Väinämöisenkadun kentälle rakennettiin tammikuun lopussa pieni pukusuoja. Hesperian pesäpallokentän pukusuojaan rakennettiin suihkulaitteet sekä itse kentälle saman malliset eristyspylväät kuin Haapaniemen kentälle. Kampin kentällä tasoitettiin alue jääkiekkoilua varten.

Urheilukentät avattiin huhtikuun 20 p:nä, Haapaniemen kenttä kuitenkin jo huhtikuun 14 p:nä. Kenttien sulkeminen tapahtui lokakuun 31 p:nä. Kenttien käytön saattoi havaita kasvaneen, mihin osaksi on vaikuttanut yhä laajeneva urheiluharrastus samoin kuin myöskin se, että kenttäolot tarpeellisten parannusten jälkeen ovat luoneet entistä edullisempia harjoitusmahdollisuuksia. Tehtyjen pistokokeiden ja osaksi arviolaskelmien perusteella voi pääurheilukenttiä käyttävistä urheilijoista laatia seuraavan laskelmataulukon:

Kenttä.	Harjoittelijoita.			
	1935.		1934.	
	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.
Eläntarhan	51,000	1,500	33,000	2,500
Kallion	18,500	4,000	16,000	3,500
Käpylän	5,500	—	5,000	—
Annalan	7,000	—	6,500	—
Väinämöisenkadun	6,000	—	—	—
Haapaniemen	14,000	—	15,000	—
Raviradan alueen	5,000	—	5,000	—
Yhteensä	107,000	5,500	80,500	6,000

Paitsi näitä kenttiä käytettiin Johanneksen kirkon, Kampin ja Kaisaniemen kenttiä erittäin ahkerasti varsinkin koululaispalloiluun. Liiottelematta voinee sanoa, että varsinkin touko- ja syyskuussa kaikilla kaupungin kentillä vallitsi suuri tilanahtaus. Kunnollisen harjoituskentän puute eteläisissä kaupunginosissa oli tuntuva, minkä tilanteen auttamiseksi Uunisaaren kohdalla Kaivopuistossa olevalle tasaiselle rantakaistaleelle pystytetyt

sähköpylväät siirrettiin syrjään ja varattiin täten nuorisolle tilapäinen harjoituspaikka. Sepänkadun aukion kenttätööt pantiin myöskin alulle. Eläintarhan urheilukenttä oli jatkuvasti kaupungin huomattavin yleisurheilun harjoitus- ja kilpailupaikka. Siellä pidettiin v. 1935 kaikkiaan 27 maksullista kilpailua, joita seuraamassa oli yli 50,000 katselijaa. Maksuttomia, s.o. pienempiä seura- ja puulaakikilpailuja, pidettiin kentällä n. 250, saattaen niitä varsinkin sunnuntaiaamuisin yhtäaikaisesti olla useampiakin, ollen tilanahaus tällöin tuntuva, minkä johdosta puulaakimiesten kilpailut ehdottomasti olisi saatava sijoitetuiksi kaupungin muillekin kentille. Eläintarhan maksullista lämminvesisuihkua käytti 6,174 henkilöä. Kallion kentän käyttöä haittasivat jossain määrin korjaustyöt. Siellä pidettiin n. 200 Urheilu propaganda idrott nimisen seuran ja Työväen urheiluliiton jalkapallo-ottelua, joista ensiksi mainittuja kävi seuraamassa usein jopa 3,000—4,000 henkilöä. Kenttä oli varattuna pyöräilijöille keskiviikkoiltaisain ja perjantaiamuisin, ollen iltaharjoituksissa monasti 40—50 pyöräilijää rataa kiertämässä. Naiset käyttivät ahkerasti alueen pesäpallokenttää. Käpylän urheilukentällä tehtiin pienehköjä parannuksia. Siellä pidettiin n. 50 yleisurheilu-, jalka- ja pesäpallokilpailua, m.m. yhdensivlinen kilpailu Helsingin ja Tallinnan Nuorten miesten kristillisten yhdistysten kesken. Haapaniemen kenttää käytettiin pääasiallisesti pesäpalloiluun; siellä pidettiin n. 300 maksullista tai maksutonta ottelua. Väinämöisenkadun kenttä taas oli etupäässä jalkapalloilijoiden tyyssija. Siellä pelattiin n. 175 jalkapallo-ottelua, joista 100 Suomen palloliiton Helsingin piirin virallista kilpailuottelua. Annalan kentänkin käyttö osoittaa kasvua. Tällä kentällä pidettiin pieniä yleisurheilukilpailuja sekä n. 40 jalka- ja pesäpallo-ottelua. Hesperian pesäpallokenttä oli vuokrattuna 79 päivänä otteluja varten, joita saattoi olla useampiakin samana päivänä. Helsingin johtavat pesäpalloseurat saivat käyttää kenttää harjoituksiinsa. Kaisaniemen suurella ja pienellä kentällä pelattiin pääasiallisesti pesäpallo-otteluja, joista erikoisesti mainittakoon Urheilu propaganda idrott nimisen seuran järjestämät 50 ottelua, joita seuraamassa oli yli 40,000 katselijaa. Käpylän raviradan tilapäinen jalkapalloiluruohokenttä oli säännöllisesti varattuna useampiakin otteluja varten, joiden lukumäärä nousi yhteensä n. 500:aan. Jalkapalloilijain pääasiallisena kilpailu- ja harjoituspaikkana oli tietysti Palkokenttä, joka edelleen toimi osakeyhtiönä, missä kaupungilla oli huomattava osake-enemmistö. Tällä kentällä pelattiin 86 maksullista ottelua, joita seuraamassa oli n. 82,000 henkilöä. Maksuttomien sarjaottelujen lukumäärä nousi ainakin 300:aan.

Kunnan omistamilla vuokrattavilla verkkopalkokentillä pelattiin 2,133 tuntia. Tähän edellisen vuoden käyttöä pienempään käyttöön oli syynä sateisen kesä.

Ratsastajat saivat v. 1935 entistä paremmat harjoitus- ja kilpailupaikat. Laakson ratsukentän töitä nimittäin jatkettiin ja jo syyskuun 14 p:nä voitiin sille järjestää yleiset ratsastuskilpailut.

Melonta- eli kanoottiurheilu osoitti myöskin elpymistä. Merimelojat laajensivat Humalluodoilla olevaa majaansa.

Puheena olevana toimintavuonna ilmeni myöskin entistä suurempaa kävelymatkain ja suunnistautumisen harrastusta.

Kansanpuistot. Kaupungilla oli v. 1935 samat kansanpuistot kuin edellisenäkin vuonna, luvultaan kaikkiaan 13, jos sellaisina pidetään myöskin Hietarannan ja Uunisaaren kansanpuistonluontoisia merikylypylöitä, ja olivat ne perustetut seuraavina vuosina: Korkeasaari v. 1882 (sen eläintarha v. 1889), Seurasaari v. 1889, Tuurholma v. 1906, Mustikkamaa v. 1921, Palo-

saari v. 1925 (yhdistettiin sillalla Korkeasaareen v. 1927), Mustasaari v. 1927, Varsasaari v. 1928, Pihlajasaari v. 1929, Lauttasaari v. 1929, Hietaranta v. 1930, Kivinokka v. 1931, Satamasaari v. 1934 ja Uunisaari v. 1934. Näiden alueiden yhteenlaskettu pinta-ala on n. 210 ha. Kaikkiin kansanpuistoihin oli maksuton pääsy, paitsi Uunisaarelle, joka oli vuokrattuna Helsingin uimaseuralle.

Koska kertomusvuoden kevät oli poikkeuksellisen suotuisa ja kaunis, havaittiin jo toukokuun lopussa rantamilla runsaasti aurinkokylpyjen ottajia ja uintiakin voitiin aikaisin alkaa harjoittaa, mutta heti juhannuksen jälkeen ilmat muuttuivat sateisiksi, kylmiksi ja epävakaisiksi koko varsinaiseksi kesäkaudeksi, vaikuttaen tämä luonnollisesti siihen, että kansanpuistoja ja uimarantaaja käyttävän yleisön lukumäärä pieneni. Niinpä Korkeasaarella, Mustikkamaalla, Seura-, Musta-, Lautta- ja Pihlajasaarella kävi säännöllistä liikennettä välittävillä höyrylaivoilla ja moottoriveneillä, meno- ja paluumatkat erikseen laskettuina, yhteensä vain 843,593 henkilöä edellisen vuoden vastaavan määrän oltua 958,124¹⁾. Huomattavin vähennys oli Pihlajasaaren-Lauttasaaren linjalla, käyden mainituilla saarilla v. 1935 höyrylaivoilla ja moottoriveneillä ainoastaan 65,066 henkilöä v:n 1934 vastaavan määrän noustua 87,615:een. Lauttasaaren vartijan vastaanottamien laivalippujen mukaan kävi tällä saarella kesän aikana vain 7,129 aikuista ja 392 lasta, minkä johdosta heräsi oikeutettu kysymys saaren laivaliikenteen supistamisesta, varsinkin arkipäivinä.

Edellä selostetun säännöllisen liikenteen osoittaman kansanpuistojen käytön lisäksi mainittakoon, että Hietarannalla kävi v:n 1935 kesäkautena n. 325,000 henkilöä, joista n. 34,000 käytti toukokuun 30 p:n ja syyskuun 3 p:n välisenä aikana avoinna ollutta alueen pukusuojaa. Kesäkuun 23:s oli rannalla väkirikkein päivä; silloin siellä oli päivällä n. 12,000 ja illalla kokkoa katselamassa n. 10,000 henkilöä. Seurasaarelle tuli kesäkautena laivateitse n. 10,000 henkilöä, mutta maanteitse saarelle tulleiden lukumäärä pysyi huonosta kesästä huolimatta miltei entisellään eli suunnilleen kymmenkertaisena laivateitse tulleiden lukumäärään verraten. Sunnuntaina heinäkuun 21 p:nä maanteitse saarelle tulleiden lukumäärä esim. ylitti 4,000. Saareissa kesäkautena käyneiden lukumäärän voi siis hyvin arvioida n. 100,000:ksi. Saaren vapaauintipaikka oli ahkerassa käytännössä ja uimalaitoksella kävi kesällä yhteensä 6,500 uijaa, joista naisia oli 2,500. Seurasaaren ulkomuseota käy vuosittain katsomassa monituhantinen yleisöjoukko, jonka viihtyisyyttä saarella myöskin lisäävät Brageyhdistyksen jokaviikkoiset kansantanhuesitykset kesällä ja saarella olevat lukuisat kesyt sorsat ja oravat, joiden jälkimmäisten lukumäärä kertomusvuonna oli n. 60. Talvisin risteilee saaren maastossa lukuisasti hiihteleviä.

Erikoisesti on mainittava ne kaupungin omistamat kansanpuistot, joissa leiriytyminen oli sallittua koko kesän ajan. Niitä olivat Varsasaari, Kivinokka ja Satamasaari. Varsasaarella oli telttoja huonosta kesästä huolimatta keskimäärin 350, nousten niiden lukumäärä juhannuksena, jolloin saarella oli lähes 2,000 henkilöä, 423:een. Yksityisiä veneitä oli tällöin rannassa 185, niistä moottoriveneitä 98 ja loput soutu- tai purjeveneitä. Kivinokalle ilmesivät ensimmäiset teltat jo toukokuun 4 p:nä ja kuukauden lopulla niitä oli

¹⁾ Tarkemmat tiedot kaupungin oman aluksen sekä yksinoikeutettujen yksityisten alusten välittämästä liikenteestä kansanpuistoihin v. 1926—35 on esitettyä Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:lta 1936.

150. Kesäkuun kuluessa niiden lukumäärä nousi 530:een ja heinäkuun 12 p:nä niitä oli ennätysmäärä, kaikkiaan 612, joissa eleli yhteensä n. 2,400 henkilöä. Lauantaisin ja sunnuntaisin pystytettiin näiden vakinaisten telttain lisäksi 25—30 tilapäistelttä. Eräänä lauantaina alueen henkilökunta laski eri teitä Kivinokalle tulleet seuraavasti: Kyläsaarelta moottoriveneillä 980, 130:llä omalla veneellä 620 ja jalan, linja-autoilla ja polkupyörillä n. 850 henkilöä. Seuraavan sunnuntain vastaavat luvut olivat 2,200, 900 ja 1,900. Kivinokan uuden tien valmistuttua maitse tulevien lukumäärä on suhteellisesti kasvanut. Juhannuksena oli Kivinokalla n. 9,000 henkilöä. Satamasaarella kävi kesän aikana n. 8,000 henkilöä. Huviretkiä saarelle järjestettiin 16 kertaa osallistuen retkiin n. 1,000 matkailijaa. Suurimmillaan ollen nousi telttain kertalukumäärä siellä 115:een. Suurin osa yleisöstä saapui sinne omilla veneillään, joiden suurin yhtäaikainen lukumäärä oli 130. Lauttasaarella oli leiriytyminen sallittua vain sunnuntaiden vastaisina öinä. Eniten telttoja siellä oli yhdellä kertaa juhannuksena, n. 270; muina viikonloppupäivinä niitä oli n. 60—70.

Kangasteltat alkoivat yhä enemmän väistyä pahvimajain tieltä, joiden sallittu suuruus oli n. 2.³⁰ m × 2.³⁰ m. Niiden poistaminen syksyllä määrää-aikaan on tuottanut vaikeuksia, joten näiden saarien määräksiin olisi tässä suhteessa saatava entistä selvemmät säännöt.

Helsinkiäisillä retkeilykerhoilla oli edelleen hallussaan eräs Degerön alue, jolla oli n. 30 telttaa, ollen leiritoiminta vilkastunut edellisestä kesästä. Keski- ja lauantaisin tehtiin alueelle erikoisia retkiä, joihin otti osaa n. 3,500 henkilöä. Alueella kävi myöskin Suomen opintoretkeilykerhojen maaseutujäseniä sekä 50 henkilöä käsittävä unkarilainen koululaisjoukkue.

Humallahden, Mustikkamaan ja Uunisaaren uimalaitoksissa¹⁾ oli v. 1935 kävijöitä yhteensä 117,582 ja uimaoppilaita 1,441, joista 304 suoritti vaaditun uimamaisteri- tai -kandidaattitutkinnon. Uinnin puoleena ollen mainittakoon, että kaikilla uimarannoilla oli kauniina päivinä runsaasti väkeä; Korkeasaaren uimalaitoksella kävi 2,300 ja Seurasaaren uimalaitoksella 6,500 henkilöä, joista 2,500 naisia. Uutena järjestettynä uimarantana mainittakoon n. s. Herttoniemen uima-alue, lahden poukamassa oleva pieni hiekkaranta, jonka toisella sivulla on nurmikko ja toisella jyrkkä kallio. Tämä alue siistitettiin ja kallion puoleiselle rannalle rakennettiin lautakäytäviä ja veteen johtavia portaita. Huonosta kesästä huolimatta oli alueen käyttö ahkeraa; rumina päivinä siellä kävi n. 75 ja lämpiminä arkipäivinäkin n. 125, jopa eräänä kauniina sunnuntaina lähes 2,000 kylpijää. Alueella oli erikoinen uimavartija.

Kesän kehnoudesta huolimatta oli siis kansanpuistojen käyttö v. 1935 ilahduttavan vilkasta, nousten juhannuksena suurimpaan määräänsä; lähes 100,000-lukuinen ihmisjoukko vietti aatto- ja juhannuspäivänsä kansanpuistoissa.

Kansanpuistoissa, siirtolapuutarhoissa ja urheilukentillä suoritettujen tavanmukaisten korjausten ja uudistustöiden²⁾ suhteen mainittakoon, että n. s. köyhäinhoidollisilla varatyömäärärahoilla uudistettiin Kivinokan halki kulkeva tie sekä parannettiin Tuurholman rantatietä ja vapautuneiden vankien varatöihin myönnettyillä määrärahoilla korjattiin Korkeasaaren ja Seurasaaren teitä sekä suoritettiin puhdistustöitä Uunisaarella.

Korkeasaaren kasvihuoneissa ja lavoissa kasvatettuja kukantaimia istutettiin eri saariin seuraavasti: Korkeasaarelle 7,900, Seurasaarelle 1,637,

1) Ks. lähemmin tämän kert. s. 184*. — 2) S:n Helsingin kaupungin tilasto V.20. 1935.

Mustasaarelle 1,667, Mustikkamaalle 1,733, Pihlajasaarelle 2,312, Tuurholmaan 1,186, Satamasaarelle 225, Hietarannalle 203, Palosaarelle 275, Varsaasaarelle 154 ja Lauttasaarelle 150. Korkeasaaren kasvihuoneissa kasvatettiin yhteensä 19,940 erilaista kukantainta. Kansanpuistojen puutarhuri auttoi eri saarten nurmikoiden hoidossa, teiden teossa y.m.

Eläintarha. Korkeasaaren eläintarhan toiminnasta eläintarhan valvoja antoi seuraavat tiedot:

Henkilökunta. Eläintenhoitaja E. Kanervan jouduttua syyskuun alussa sotaväkeen toimi hänen veljensä V. Kanerva sijaisena.

Leijonalinna. Toimintavuoden merkkitapahtumana on mainittava jo parisen vuotta suunnitella oleen leijonasuojan eli -linnan valmistuminen. Rakennuskustannukset nousivat 490,826: 90 markkana. Linna pystytettiin sitä varten alun perin katsotulle paikalle saaren lounaisosaan, itse rakennus, joka käsittää paitsi yhteensä n. 45 m³:n pinta-alaista kolmiosaista karsinatilaa ja katsomokäytävää, pannuhuoneen, koksivarastohuoneen, vartijanhuoneen ja eteistilan, loivasti itään viettävän kallion laelle, ja siihen välittömästi liittyvä, 4.2 m:n korkuisten betonisten sivumuurien sekä alapuolisen n. 6 m:n levyisen vesialtaan ja sen takaisen katsojaparvekkeen rajoittama yhteensä n. 650 m²:n pinta-alainen leijonain oleskelupiha kaakkoon viettävälle aurinkoiselle kallionrinteelle, jota muurit ja alapuolinen metsä suojelevat tuulilta. Syyskuun 6 p:nä laitos oli valmis vastaanottamaan leijonat ja seuraavana päivänä se kaupungin viranomaisten y.m. kutsuvieraiden läsnäollessa vihittiin tarkoitukseensa ja avattiin yleisölle. Lähiviikkoina suoritettiin vielä eräitä täydennystöitä, vesihautaa levennettiin ja muurien reuna sekä rakennuksen katos varustettiin sisäpuolisilla tankoräystäillä lisävarmuudeksi leijonain mahdollisten poistumisyritysten torjumiseksi. Valmistuneen leijonalinnan voi sanoa suunnittelultaan ja arkkitehtuuriltaan olevan tosiajanmukainen ja selälaisena kestävä vertailun vastaava ulkolaisten laitosten kanssa. Käytössä saatu kokemus osoittaa linnan tarkoituksenmukaiseksi myöskin sijoituksen, eläinten viihtyisyyden, lämmön, valon, tuuletuksen ja mukavan hoitotekniikan kannalta. Linnaan johdettu kesävesijohto varustaa sekä rakennuksen että vesihaudan vedellä; talvisin on käyttövesi kuljetettava paikalle tynnyrillä. Linnasta johtaa viemäriputki mereen. Hyvät valaistuslaitteet sallivat haluttaessa pitää linnaa yleisön nähtävänä pimeänakin aikana. Keskuslämmityksestä huolehtii Siro-uuni.

Muista uudistöistä ja korjauksista mainittakoon seuraavat: Isosta hirvitarhasta erotettiin alapuolinen nurkkaus rauta-aidalla uudeksi villisikatarhaksi ja varustettiin uusi osasto tiilikattoisella pyöröhirsistä tehdyllä majalla sekä sementistä valetulla kylpyaltaalla. Piisonihärän tallinpuoleinen tarhaosasto jaettiin nuoren naarasyksilön hankintaa silmälläpitäen hirsisellä väliaidalla kahtia pystyttäen tarhan ulko-osan nurkkaan 2-seinäinen syöttökatos. Vesipuhvelin olinpaikan aita vahvistettiin korvaamalla vääntyneitä rautaputkia tangoilla. Ketjuissa pidettävän Rusi-suden piha päällystettiin sementtilaatoilla ja varustettiin uudella ympärysaidalla. Toisen apinapatsaan ääreinen oleskelutila verhottiin niinikään sementtilaatoilla. Piisamimyyrähäkki ympäröitiin rautakateella. Isomman karhulinna asfalttinen permantopäällys uusittiin, samoin lokkihäkin kattoverkko. Hirvipaviljonki varustettiin tiilikatolla ja kamelitallin avokatos ympäröitiin lautaseinillä muuttaen se siten varsinaiseksi suojaksi. Kaniinitarhaan rakennettiin kaksi uutta pikkumajaa. Maalaustöitä suoritettiin melkoisessa määrässä; m.m. maalattiin vuohi- ja lammastalli ja siihen liittyvän tarhan aita sekä lisäksi hirvi- ja porotarhain

aidat, isomman karhulinnan rautaosat ja ilveshäkki. Viimeksi mainittuun varustettiin myöskin sorapohja ja monien muidenkin häkkien ja tarhain maapohjaa uusittiin soralla. Edellä mainitut työt suoritettiin laitoksen lukuun.

Eläimistö. Vuoden lopussa oli eläintarhassa 134 eri eläinlajia, yhteensä 572 kappaletta, kuten seuraavasta yhdistelmästä ilmenee:

	Kpl.	Eri lajeja.		Kpl.	Eri lajeja.
Imettäväisiä	275	52	Matelijoita	8	4
Lintuja	280	75	Kaloja	9	3
			Yhteensä	572	134

Eläintarhan eläimistö arvioitiin vuoden lopussa 304,565 markan arvoiseksi.

Ostamalla hankittiin eläintarhaan m.m. nuori naaraspuolinen kaksikyttyräinen kameli, uusi ajoporo, kaksi karhupentua, kolme norppaa, saimiripina, maakotka ja kaksi pikkukiljuhanhea. Erilaista korvausta vastaan saatiin lisäksi neljä hirvenvasikkaa, joista yksi urospuolinen, kolme kurkea ja kolme kolmivarvaslokkia. Lahjaksi saatiin m.m. nuori mäyrä, kaksi mungoa, rusakkojänis, tunturipöllö, lapinpöllö, kaksi korppia ja kaksi brasilialaista maakilpikonaa. Vaihtamalla saatiin Prahan eläintarhalta villisianporsaita, karakullampaita ja metsäauriita, kaksi paria kutakin, sekä naaraspuolinen saksanhirvi. Tarhassa syntyneistä ja eloon jääneistä eläimistä mainittakoon muflonipassi, viisi kuusipeuraa, 24 frettiä, kaksi puna- ja kuusi hopeakettua, kolme pesukarhua ja kolme kyhmyjoutsenta. Lisääntyneen eläimistön arvo laskettiin 86,290 markaksi.

Vuoden varrella kuolivat m.m. uroskameli Muhamed, vanha saksanhirviuros, norppa, sinikettu, mäyrä, kaksi kalasääskeä, merimetso, valkoposkihanhi ja suomalainen joutsen sekä vaivaisina tai liikanaisina lopetettiin m.m. nenäkarhu, kaksi hopeakettu-urosta ja kurki. Vaihdoissa luovutettiin Prahan eläintarhalle m.m. kaksi norppaa, kaksi siipioravaa, neljä kurkea, maakotka ja kolme kolmivarvaslokkia. Erinäisiä pesukarhuja, frettejä y.m. pienehköjä eläimiä myytiin, nuori kyhmyjoutsen karkasi ja kahdeksan kuusipeuraa luovutettiin kiinteistölautakunnan päätöksen nojalla luonnustartkoitukseen, niistä puolet Tammelan pitäjässä olevaan Saaren kartanoon ja puolet Vanajan pitäjässä olevan Parkun tilan maille. Poistettujen eläinten arvo laskettiin 61,785 markaksi.

Eläintarhan huvitukset supistuivat kertomusvuonna ratsastuskelpoisten kamelien puutteessa lasten ajeluihin ja ratsastuksiin aasilla sekä porolla ajoon talvella, mitä viimeksi mainittua kuitenkin sopivan kelin puute rajoitti. Aasilla ajon nettotulot nousivat 4,686: 50 markkaan ja porolla ajon 689: 30 markkaan, taksan ollessa ennallaan, aasilla ajelusta 1 markan lasta ja kierrosta kohden ja ratsastuksesta 2 markkaa kierrosta kohden sekä porolla ajosta 3 markkaa ajokierrokselta yhdeltä hengeltä ja 4 markkaa yhteisesti kahdelta.

Leijonalinnan pääsymaksuja kertyi, maksun ollessa 2 markkaa aikuisilta ja 1 markan lapsilta ja sotilailta retkikuntain maksaessa puolet, vuoden loppuun mennessä 34,202 markkaa, mikä tulos, katsoen laitoksen valmistumiseen edellytettyä paljon myöhäisempänä ajankohtana, suuresti ylitti toiveet.

Korkeasaaren opas, jonka julkaisu-oikeuden kiinteistölautakunta entiseen tapaan korvauksetta luovutti eläintarhan valvojalle ja toimittaja L. Saariaholle, ilmestyi uutena 6,000 suomenkielistä ja 1,500 ruotsinkielistä kappaletta käsittävänä painoksena. Sitä pidettiin kesäkauden aikana kaupan saaren tulolaiturin ääressä 2 markan hintaan.

Siirtolapuutarhat. Siirtolapuutarhoja ¹⁾ oli v. 1935 samat neljä kuin edellisenäkin vuonna, nimittäin Ruskeasuolla, Kumpulassa, Vallilassa ja Herttoniemessä olevat. Syksyllä 1935 aloitettiin kaupungin viidennen eli Talin siirtolapuutarhan perustamistyöt. Sen pinta-ala on 15.5 ha ja viljelyspinta-ala n. 8.2 ha ja sinne paalutettiin 241 palstaa, joiden suuruus vaihtelee 350:stä 500 m²:iin. Kaikissa siirtolapuutarhoissa suoritettiin toimintavuonna tavanmukaisia korjaus- ja rakennustöitä.

Syksyllä järjestettiin Kumpulan siirtolapuutarhaan puutarhanäyttely, jossa oli näytteillä n. 200 viljelijäin omilta palstoilta kerättyä erinimistä kasvilaatua. Tämä, kuten muutkin siirtolapuutarhanäyttelyt ei kilpailumielessä vaan opetustarkoituksessa järjestetty näyttely, herätti ilmeistä mielenkiintoa, sillä varsinaisen siirtolapuutarhaväen lisäksi kävi näyttelyssä paljon muuta yleisöä, m.m. 30 eri kansakoululuokkaa.

Kesäisen neuvontatyön lisäksi puutarhoissa saivat viljelijät talvis-aikaankin neuvoja puutarhahoidon eri aloilta havainto-opetuksen ja esitelmien muodossa n.s. kerhoiltoina, joita pidettiin kotitalouslautakunnan huoneistossa joka toinen lauantai. Huoneisto oli siirtolapuutarhayhdistysten vapaasti käytettävissä.

V. 1935 puutarhakonsulentit laativat 7 siirtolapuutarhapalstapiirustusta, 6 omakotipuutarhapiirustusta ja 18 kaupunkitalojen pihamaapiirustusta. Siirtolapuutarhamajapiirustuksia myytiin kaikkiaan 14 kappaletta.

Puutarhaneuvontaa harjoitettiin myöskin Käpylän, Kumpulän ja Toukolän omakotialueilla sekä niillä kaupungin pihamailla, joille laadittiin puutarhapiirustukset.

¹⁾ Ks. lähemmin kansanpuisto-osaston aikaisempia vuosikertomuksia ja Helsingin kaupungin tilastollista vuosikirjaa.

IV. Tilastotoimisto.

Tilastotoimiston toimintakertomus v:lta 1935 oli seuraavan sisältöinen:

Toimiston henkilökunta. Lokakuun 9 p:nä kuoli toimiston vakinainen laskuapulainen H. Zimmermann. Virkaa avoimeksi julistamatta hoiti sitä kaupunginhallituksen lokakuun 15 p:nä tekemän päätöksen mukaan ylim. virkailija A. Soura, joka määrättiin joulukuun 30 p:nä edelleen tammikuun 1 p:stä lukien hoitamaan tointa kunnes se vakinaisesti täytettiin. Yhtä avoinna olevaa laskuapulaisen virkaa hoiti filosofianmaisteri L. Ruotsalainen vuoden alusta lokakuun 9 p:ään; marraskuun 1 p:stä 15 p:ään mainittua tointa hoiti A.-M. Söderlund oman toimensa ohella.

Sairaslomaa nauttivat seuraavat viranhaltijat: toimiston johtaja O. Bruun tammikuun 26 p:stä helmikuun 23 p:ään, sijaisenaan aktuaari J. R. Torppa oman virkansa ohella; assistentti E. Renfors huhtikuun 23 p:stä toukokuun 6 p:ään, sijaisenaan ylim. herra P. A. Cavén; laskuapulainen H. Montell helmikuun 15 p:stä maaliskuun 14 p:ään, sijaisenaan neiti A. Soura ja marraskuun 7 p:stä joulukuun 6 p:ään, sijaisenaan herra J. Strandberg; seka laskuapulainen A. Emeléus marraskuun 1 p:stä joulukuun 15 p:ään, sijaisenaan herra P. A. Cavén.

Palkatonta yksityislomaa sai assistentti E. Särkisilta 3 päivää elokuussa ja laskuapulainen A. Ikonen kesäkuun 25 p:stä kesäkuun 30 p:ään, sijaisenaan herra J. Strandberg.

Ylimääräisinä viranhaltijoina kuukausipalkoin toimivat herra P. A. Cavén koko vuoden ja neiti A. Soura vuoden alusta lokakuun 9 p:ään sekä neiti A. Grönroos elokuun 1 p:stä vuoden loppuun. Herra Cavénin ja neiti Souran viransijaisuusaikoina toimivat herra J. Strandberg helmikuun 15 p:stä maaliskuun 14 p:ään ja huhtikuun 23 p:stä toukokuun 6 p:ään ja filosofianmaisteri L. Ruotsalainen marraskuun 1 p:stä joulukuun 15 p:ään ylimääräisinä viranhaltijoina. Lisäksi herra J. Strandberg toimi ylimääräisenä apulaisena koko vuoden, lukuunottamatta jo ennen mainittuja viransijaisuusaikoja, saaden palkkaa laskun mukaan ja neiti A. Grönroos tuntipalkoin vuoden alusta heinäkuun loppuun.

Rahatoimiston aikanaan tekemän päätöksen nojalla toimi sen entinen sihteeri H. Dalström toimistossa koko vuoden. Arkiston järjestämisen ja luettelointityössä työskenteli tuntipalkoin samoin koko vuoden valtionarkiston amanuessi, filosofianmaisteri B. Federley. Köyhäinhoitotilaston laadintaa johti huhtikuun alusta marraskuun alkuun sosialiministeriön sosialisen tutkimustoimiston ylim. virkailija, filosofianmaisteri M. Jalo saaden tuntipalkkaa.

Palkkaukset. Syyskuun 19 p:nä toimisto ehdotti kaupunginhallitukselle amanuessinvirat siirrettäviksi 8 palkkaluokasta 10 palkkaluokkaan ja toisen vahtimestarinviran 1 palkkaluokasta 3 luokkaan. Lokakuun 30 p:nä kaupunginvaltuusto hyväksyi jälkimmäisen ehdotuksen, mutta hylkäsi edellisen.

Vahtimestari A. Gröndahlin toimittua vahtimestarin apulaisena kesäkuun 1 p:stä 1929 marraskuun 1 p:ään 1932 ja hoidettua avoimna ollutta vahtimestarinvirkaa marraskuun 1 p:stä 1932 elokuun 1 p:ään 1933, kaupunginhallitus päätti kesäkuun 6 p:nä myöntää hänelle ensimmäisen ikäkorotuksen elokuun 1 p:stä 1933 lukien ja toisen korotuksen kesäkuun 1 p:stä 1935 lukien myöntäen näiden korotusten suorittamiseen 6,300 markkaa.

Toimiston huoneisto. Koska toimiston työskentely kahdessa toisistaan erillään olevassa huoneistossa aiheutti erinäisiä epäkohtia ja haittasi toimiston säännöllistä toimintaa, esitettiin maaliskuun 6 p:nä kaupunginhallitukselle toimistolle luovutettavaksi pari toimiston päähuoneiston kanssa välittömässä yhteydessä olevaa lisähuonetta. Esitys ei kuitenkaan johtanut toimenpiteisiin, koska ei voitu suorittaa mitään sopivampaa huoneistojärjestelyä.

Toimiston johtajan huoneeseen, joka sijaitsi porttihuolvin päällä ja oli sen vuoksi kylmä, asennettiin rakennustoimiston toimesta lämpöjohto.

Julkaisutoiminta. Vuoden aikana ilmestyi tilastotoimiston julkaisemina seuraavat 9 teosta:

- Tammik. 24. Helsingin kaupungin tilastollinen vuosikirja. Statistisk årsbok för Helsingfors stad. 27. 1934. XIV + 376 s.
- Huhtik. 12. Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta. 45. 1932. IV + 354 + 199 s.
- Kesäk. 15. Helsingin kaupungin kunnalliskalenteri. 11. 1935. VIII + 197 s.
- » 15. Kommunalkalender för Helsingfors stad. 11. 1935. VIII + 196 s.
- Elok. 10. Kommunal författningssamling för Helsingfors stad. 12. 1934. XIII + 127 s.
- » 11. Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma. 12. 1934. XIII + 127 s.
- Lokak. 4. Helsingin kaupungin tilasto. VI. Opetuslaitokset. 8. 1930—33. V. + 80 + 52 s.
- » 12. Helsingfors stads statistik. VI. Undervisningsväsen. 8. 1930—33. De svenska undervisningsanstalterna. V + 22 + 22 s.
- Jouluk. 31. Helsingin kaupungin tilastollinen vuosikirja. Statistisk årsbok för Helsingfors stad. 28. 1935. XIV + 388 s.

Eri painoksena toimitettiin köyhäinhoidon ohje- ja johtosääntöä 200 kpl. ja rakennusjärjestyksestä otettiin uusi painos, josta 350 kpl. oli suomen- ja 200 kpl. ruotsinkielistä.

Tilastollinen vuosikirja v:lta 1934 myöhästyi n. 3 viikkoa, mutta vuosikerta 1935 ilmestyi säännölliseen aikaan joulun jälkeen. Erinäiset terveydenhoitotilastoon kuuluvat julkaisut myöhästyiivät samoin, mutta kaikki myöhästyneet julkaisut joutunevat kuitenkin painoon kevään 1936 kuluessa. Myöskin v:n 1933—34 kauppa- ja merenkulku-tilasto myöhästyi erinäisten viralliseen merenkulku-tilastoon tehtävien muutosten johdosta ja ilmestyi vasta v:n 1936 alussa.

Kaupunginvaltuuston toimintaa selostavien kertomusten laadinta jatkui; vuoden lopussa olivat valmiina v:n 1879—84 kertomusten käsikirjoitukset. Niiden painattamiseen ei ole vielä voitu ryhtyä.

Tietoja ja selvityksiä muille viranomaisille ja yksityisille annettiin kuten ennenkin. Näistä mainittakoon seuraavat:

sosiaaliministeriön sosialiselta tutkimustoimistolta kuukausittain saaduista elintarpeiden hintoja ja elinkustannusindeksiä koskevista tiedoista annettiin

jäljennökset niistä kiinnostuneille kunnallisille viranomaisille; tietoja laivaliikenteestä lähetettiin merenkulkuhallitukselle ja satamahallintotoimistolle; tilastolliselle päätoimistolle kaupungin raha-asioita v. 1934 valaisevia taulukkoja; sosialiministeriön sosiaaliselle tutkimustoimistolle tietoja rakennustoiminnasta ja köyhäinhuoltoavustusta saaneista; kansainliitolle tietoja kuolemansyistä ja terveydellisistä oloista; tapaturmavakuutusyhtiö Kullervolle tietoja kaupungin tapaturmavakuutettujen työntekijäin työpäivien luvuista ja työpalkoista; sekä Kööpenhaminan kaupungin tilastokonttorille Helsingin oloja valaisevia tilastotietoja.

Lisäksi annettiin pienempiä tietoja ja selostuksia, m.m. Tukholman kaupungin tilastokonttorille selostettiin elinkustannusindeksin laadinnassa tarvittavien hintatietojen hankkimistapaa sekä kaupunginhallitukselle sosialiministeriön sosiaalisen tutkimustoimiston pyytämät tiedot erinäisten tarvikkeiden ja hyödykkeiden keskihinnosta, vakuutettujen, huomioiden heidän mahdolliset luontoisetunsa, keskipäiväpalkkojen ja vuosityöansioiden laske- miseksi uuden tapaturmavakuutuslain edellyttämässä tapauksissa.

Kuten edellisenäkin vuonna toimitettiin vuokraamatta tai muuten käyttämättöminä olevain huoneistojen laskenta; kerätyt tiedot sekä laskelmat asuntoreservin suuruudesta lähetettiin kaupunginhallitukselle sekä julkaistiin sanomalehdissä.

Tavanmukainen vuokrantiedustelu toimitettiin kaupungissa kesäkuun alussa samaa järjestelmää noudattaen kuin aikaisemminkin; tarkoitukseen myönnettiin 9,000 markan määräraha. Sosialiministeriön sosiaalisen tutkimustoimiston ehdotusta vuokrantiedustelun siirtämisestä kesäkuusta syyskuuhun piti tilastotoimisto puollettavana.

Toimenpiteitä kunnallisen tilaston kehittämiseksi. Köyhäinhuoltotilastoa parannettiin ja sen valmistumista joudutettiin. Valmiit taulukot lähetettiin köyhäinhuoltolautakunnalle syyskuun 1 p:nä. Aineistona olleet sosialiministeriön sosiaalisen tutkimustoimiston painattamat henkilökortit osoittautuivat kuitenkin erinäisissä kohdin sopimattomiksi tarvitin vastaavia muutoksia uutta painosta otettaessa. Uudistus siirtynee v:een 1937, jolloin uudet tilastokortit otetaan käytäntöön uusien huoltolakien astuessa voimaan.

Merenkulku-tilaston laadinnassa suunnitteli merenkulkuhallituksen tilastotoimisto v:n 1936 alusta yhteistoimintaa satamaviranomaisten kanssa ulkomaista merenkulkua harjoittavia aluksia koskevien tullikamarien erinäisissä kohdin puutteellisten tietojen tarkastamiseksi ja täydentämiseksi. Tilastotoimisto piti etenkin suotavana koko maata käsittävän kotimaista merenkulkua valaisevan virallisen tilaston aikaansaamista.

Kaupunginhallituksen tilinpäätöskertomuksen uusimista varten asettama komitea piti vuoden aikana useita kokouksia, jolloin kaupunginkamreerin ehdotus tarkastettiin perinpohjin. Tilastotoimiston johtajan oltua sairauden takia estettynä osallistumasta kaikkiin kokouksiin, laadittiin toimiston puolesta ehdotuksesta kirjallinen lausunto, joka jätettiin komitean käytettäväksi.

Koska yhteiskunnallista tilastoa laadittaessa ei yleensä käytetty samaa ammattiryhmittelyä kuin väestötilastossa, vaan kullakin tilastovirastolla oli oma ryhmittelytapansa, mikä vaikeutti luotettavien, ammattien vaikutusta sosiolisiin ilmiöihin valaisevien suhdelukujen laskemista, kehoitti tilastotoimisto tilastollista päätoimistoa aloitteentekijänä ryhtymään yhtenäisen ammattinimistön laadintaan.

Koska kaupungissa olevien tieteellisten kirjastojen lainausliikkeestä ei voitu saada yhtenäistä tilastoa, kääntyi tilastotoimisto Suomen tieteellisten kirjastojen seuran puoleen toimenpide-ehdotuksin tilaston yhtenäistämiseen ryhtymisestä.

Asuntotiedustelu. Kun kaupungin avustamissa valtion joka kymmenes vuosi toimittamissa asuntotarkastuksissa ei yleensä kiinnitetty riittävästi huomiota asunto-olojen sosiaalisen puolen tutkimiseen, ehdotti tilastotoimisto toukokuun 5 p:nä järjestettäväksi seikkaperäisen asunto-olojen erikoistiedustelun, jolloin tutkittaisiin etenkin asuntojen terveydellisiä oloja ja liika-asutusta sekä selvitetäisiin asukkaiden taloudelliset olot kunnallistaksoituksen perusteella, ja että tiedustelut kohdistettaisiin pienasuntoihin, enintään 2 huonetta ja keittiön käsittäviin huoneistoihin. Koska kuitenkin kaikkien tällaisten, n. 50,000 huoneiston, huomioiminen tulisi liian suuritöiseksi, otettaisiin tutkimuksessa käytäntöön n.s. edustava tutkimustapa, jolloin tutkittaisiin esim. joka viides mekaanisesti valittu pienasunto. Pienasuntojen selvittämiseksi olisi kuitenkin ensin koko kaupungin asuntokanta rekisteröitävä.

Toimisto laski kustannukset 109,000 markaksi edellyttäen samalla, että tiedustelussa voitaisiin käyttää henkisen alan työttömiä, ja että valtio myöntäisi kaupungille vastaavan avustuksen työttömyysmäärärahoistaan.

Kaupunginhallitus lähetti tilastotoimiston kirjelmän kiinteistölautakunnalle lausunnon antamista varten; asia ei kuitenkaan joutunut lopullisesti päätettäväksi kertomusvuonna.

Kaupunginhallituksen elokuussa tiedusteltua tilastotoimistolta toimistossa mahdollisesti järjestettävistä virastovaratöistä, viittasi toimisto asunto-tiedustelun järjestämiseen.

Tilastotaulukkojen yhtenäistäminen. Haagissa toimivan kansainvälisen tilastoseuran pyydettyä tilastotoimiston lausuntoa Itävallan tilastollisen päätoimiston johtajan K. Drexelin ja Ranskan tilastollisen päätoimiston johtajan M. Huberin laatimasta kahdesta mietinnöstä, joiden tarkoituksena oli yhtenäistää eri maissa käytettyjen tilastotaulujen ulkoasu ja asetelma, esitti toimisto kahdessa, maaliskuun 19 p:nä ja kesäkuun 4 p:nä päivätyssä seikkaperäisessä lausunnossa erinäisiä mainittuihin ehdotuksiin kohdistuvia huomautuksia.

Lähetysten lukumäärä oli 2,781, joista lähetettyjä kirjelmia 772 ja jaetuja julkaisuja 2,009.

Arkisto, kirjasto ja julkaisuvarasto. Valtionarkiston amanuenssi filosofianmaisteri B. Federley jatkoi edelleen arkiston järjestämistä ja luettelointia. Maistraatin päätöksen mukaan luovutettiin toimistolle erinäisiä maistraatin arkistossa säilytettyjä vanhempia, kaupungin raha-asioita y. m. koskevia asiakirjoja.

Koska kaupunginhallituksen asiamiehen tarvitsemat entisen kansanravintohallituksen asiakirjat löydettiin vasta pitkän etsinnän jälkeen ja samalla todettiin, että m. m. kaupungintalon ullakolla säilytettiin useita hoidotta olevia vanhoja asiakirjoja, jotka sittemmin siirrettiin tilastotoimiston arkistoon, katsoi toimisto velvollisuudekseen kiinnittää kaupunginhallituksen huomion kaupungin kurjiin arkisto-oloihin ehdottaen ammattimiehen asettamista yksityiskohtaisesti tutkimaan niitä. Kaupunginsihteerin kehoituksesta tilastotoimisto sittemmin tarkasti tärkeimpien kunnallisten virastojen arkistot laatien niistä selostuksen, joka lähetettiin kaupunginsihteerille.

Kirjasto lisääntyi kertomusvuonna 737 numerolla.

Toimiston menot ja tulot. Seuraava taulukko osoittaa, missä määrin toimiston käytettävissä olevia määrärahoja käytettiin.

Menoerät.	Määrärahat talousarvion mukaan.	Lisämäärärahat.	Yhteensä.	Menot.	Määrärahan säästö (+) tai ylitys (-).
	M a r k k a a j a p e n n i ä .				
Sääntöpalkkaiset virat	642,460	1) 14,536	656,996	654,079	+ 2,917
Tilapäistä työvoimaa	132,000	—	132,000	134,979	90 ²⁾ -2,979
Vuokra	86,832	—	86,832	86,832	—
Valaistus	7,500	—	7,500	8,113	90 ³⁾ - 613
Siiyoaminen	3,250	—	3,250	3,182	15 + 67
Painatus ja sidonta ⁴⁾	300,515	36	300,515	36	234,999
Tarverahat	22,750	—	22,750	22,533	80 ⁵⁾ + 216
Vuokraintiedustelu.	—	9,000	9,000	9,000	—
Yhteensä	1,195,307	36	1,218,843	36	1,153,720
					60 + 65,122
					76

Yleisestä kalustomäärärahastaan kaupunginhallitus myönsi 500 markkaa asiakirjakaapin ja 6,600 markkaa yhteenlaskukoneen hankkimiseen sekä kaluston korjausmäärärahasta 300 markkaa hyllyjen y.m. kunnostamiseen ja 1,179 markkaa konttorikoneiden korjaamiseen.

Toimiston julkaisujen myynnistä kertyi tuloja 4,456: 70 markkaa.

Vuoden 1936 menoarvio. Toimiston menoarvioehdotuksessa oli arvioituja menoja 1,133,822 markkaa. Erinäisten henkilökunnan keskuudessa tapahtuneiden muutosten johdosta kaupunginhallitus vähensi toimiston ehdottamaa sääntöpalkkaisten virkain määrärahaa 2,880 markalla ja tilapäisen työvoiman määrärahaa 3,400 markalla. Kaupunginvaltuuston hyväksymä menoarvio päättyi siten 1,127,542 markkaan.

1) Tästä 6,300 markkaa ikä- ja palkankorotusten määrärahasta, 6,830 markkaa sijaispalkkioita sairauden-aikana ja 1,406 markkaa sijaispalkkioita virkavapaustapauksissa. — 2) Köyhäinhoidon tilastotöiden jouduttamiseksi kaupunginvaltuusto oikeutti marraskuun 20 p:nä toimiston ylittämään tilapäisten apulaisten määrärahan 3,025 markalla. — 3) Tammikuun 22 p:nä 1936 kaupunginvaltuusto oikeutti toimiston ylittämään valaistukseen osoitetun määrärahan 613: 90 markalla. — 4) Tähän sisältyy v:sta 1934 siirretyt 63,515: 36 markkaa. — 5) Tästä 65,515: 50 markkaa siirrettiin v:een 1936.

V. Ulosottolaitos.

Helsingin kaupungin ulosottolaitoksen tarkastajan kertomus toimintavuodelta 1935 oli seuraava:

Helsingin kaupungin ulosottolaitoksen tarkastusosaston päätehtävänä oli edelleenkin valvoa toisen kaupunginvoudin konttorin toimintaa, mikä käsitti verojäämien pakkoperintää.

Alempana annetaan tietoja toisen kaupunginvoudin konttoriin perimistä varten jätetyistä verolipuista sekä tämän perimisen tuloksista v. 1935:

	Lukumäärä tammikuun 1 p:nä.	Vuoden aikana saapuneita.	Näistä lipuista:				
			Yhteensä.	Perittiin.	Palautettiin.	Jäi jäljelle v. 1936.	Perittyjä %:na kokoluokasta.
Kunnallisvero	50,893	60,338	111,231	26,549	28,998	55,684	23.9
Valtion tulo- ja omaisuusvero	7,126	19,537	26,663	14,332	6,119	6,212	53.8
Kirkollisvero	14,540	60,991	75,531	29,989	35,707	9,835	39.7
Yhteensä	72,559	140,866	213,425	70,870	70,824	71,731	33.2

Näiden verolippujen edustama rahamäärä oli seuraava:

	Kunnallisvero, Smk.	Valtion tulo- ja omaisuusvero, Smk.	Kirkollisvero, Smk.	Yhteensä, Smk.
Edellisestä vuodesta jäljellä olevien ..	46,874,280	11,908,603	2,085,725	60,868,608
V. 1935 perittäviksi saapuneiden	45,268,971	10,339,313	3,578,461	59,186,745
Yhteensä	92,143,251	22,247,916	5,664,186	120,055,353
Perittyjen	25,427,313	8,389,349	2,737,570	36,554,232
Palautettujen	17,715,949	3,525,582	1,457,642	22,699,173
V:een 1936 jääneiden	48,999,989	10,332,985	1,468,974	60,801,948
Yhteensä	92,143,251	22,247,916	5,664,186	120,055,353

Perittyjen verolippujen jakautuminen verolajeihin ja verotusvuosiin käy selville seuraavasta yhdistelmästä:

<i>Kunnallisvero vuodesta:</i>	Verolippujen lukumäärä.	Peritty veromäärä, Smk.	Peritty veronlisäys, Smk.
1931 ja aikaisemmin	1,370	1,410,382	358,591
1932	3,392	3,879,638	571,028
1933	20,119	18,526,927	958,011
1934	1,668	1,610,366	26,455
Yhteensä	26,549	25,427,313	1,914,085

Valtion tulo- ja omaisuusvero vuodesta:

1931 ja aikaisemmin	645	474,795	171,328
1932	2,256	1,684,158	203,140
1933	11,430	6,230,248	232,132
1934	1	148	—
	Yhteensä 14,332	8,389,349	606,600

Kirkollisvero vuodesta:

1931 ja aikaisemmin	1,222	177,477	—
1932	7,852	696,150	—
1933	20,915	1,863,943	—
	Yhteensä 29,989	2,737,570	—
	Kaiken kaikkiaan 70,870	36,554,232	2,520,685

Siitä vuodesta:

1931 ja aikaisemmin	3,237	2,062,654	529,919
1932	13,500	6,259,946	774,168
1933	52,464	26,621,118	1,190,143
1934	1,669	1,610,514	26,455

Toimeksiantajien Helsingissä perittäviksi jättämistä verolipuista palautettiin vuoden kuluessa yhteensä 70,824 merkinnöin, ettei veromäärä voitu laillisesti periä seuraavista syistä (estelajin mukaan):

	Verovelvolliset olivat:				Yht.
	Varattomia.	Löytymättömiä.	Muut estelajit.	Virka-apu-tapaukset.	
<i>Kunnallisvero vuodesta:</i>					
1932 ja aikaisemmin	4,051	4,312	179	664	9,206
1933	10,824	3,471	2,483	2,187	18,965
1934	27	130	77	593	827
	Yhteensä 14,902	7,913	2,739	3,444	28,998

Valtion tulo- ja omaisuusvero vuodesta:

1931 ja aikaisemmin	415	53	22	51	541
1932	1,155	163	54	85	1,457
1933	2,273	750	263	835	4,121
	Yhteensä 3,843	966	339	971	6,119

Kirkollisvero vuodesta:

1931 ja aikaisemmin	1,389	478	73	206	2,146
1932	11,059	3,083	282	430	14,854
1933	7,171	8,462	350	2,724	18,707
	Yhteensä 19,619	12,023	705	3,360	35,707
	Kaiken kaikkiaan 38,364	20,902	3,783	7,775	70,824

Edellä mainituista perittäviksi jätetyistä kunnallisverolipuista palautettiin 26.1 %, valtion tulo- ja omaisuusverolipuista 22.9 % ja kirkollisverolipuista 47.3 % eli kaikista 33.2 %. Koko palautusmäärästä, 70,824 kappaleesta, oli kunnallisverolippuja 41.0 %, valtion tulo- ja omaisuusverolippuja 8.6 % ja kirkollisverolippuja 50.4 %. Estelajin mukaan palautettujen verolippujen ryhmittäminen oli seuraava: varattomia 54.2 %, löytymättömiä 29.5 %, muita estelajeja 5.3 % ja virka-avun pyynnöin palautettuja verolippuja 11.0 %.

Nämä luvut valaisevat perintätöyön kielteistä tulosta. V. 1934 palautettiin 90,117 verolippua, joten siis palautettujen verolippujen lukumäärä kertomusvuonna väheni 19,293.

Sitä paitsi perittiin ulosottolaitoksen toimesta seuraavat sekalaiset verot ja maksut:

Vero- tai maksulaji.	Perittyjen verolippujen luku.	Peritty määrä, Smk.
Koiraveroa	419	92,108: 80
Kauppayhdistyksen veloittamia maksuja	1,606	30,923: 75
Sairaalamaksuja	177	51,887: 75
Erilaisia uudisrakennusmaksuja	5	4,950: —
Biljardimaksuja	1	635: 50
Tuulaaki- ja liikennemaksuja	695	69,829: 40
Apteekkimaksuja	4	42,812: —
Katuosien kunnossa- ja puhtaanapitomaksuja	1	1,150: —
Radiolupamaksuja (maaseutuosaston perimiä)	271	27,120: —
Ruotsalaiselle Olaus Petrin seurakunnalle tulevia veroja	81	11,094: —
Venäläiselle kreikkalais-katoliselle seurakunnalle tulevia veroja	524	33,723: 40
Juutalaiselle seurakunnalle tulevia veroja	52	75,145: —
	<hr/>	
	Yhteensä 3,836	441,379: 30

Sekalaisten verojen ja maksujen perintä tuotti 28,166: 50 markkaa vähemmän kuin v. 1934.

Kaikkiaan perittiin v. 1935 yhteensä 74,706 Helsingin verolippua eli 3,854 verolippua, 4.9 %, vähemmän kuin v. 1934. Näiden verolippujen edustama rahamäärä nousi v. 1935 39,516,296: 20 markkaan oltuaan v. 1934 45,966,758: 75 markkaa, joten rahallinen perintätulos väheni 6,450,462: 55 markkaa eli 14.0 %. Kunnallisveron perintätulos, joka aikaisemmin monena vuonna jatkuvasti kasvoi, varsinkin rahalliseen tulokseen katsoen, osoitti v:n 1935 aikana laskua siten, että perittyjen verolippujen lukumäärä oli 1,503 eli 5.4 % ja raha-arvo 5,574,022: 10 markkaa eli 16.9 % pienempi kuin v. 1934. Tämä laskusuunta johtui etupäässä siitä, että v. 1934 ja 1935 toisen kaupunginvoudin konttorin koko tilitettävä verolippuvarasto, jäännös vuoden alusta ynnä tilivuoden aikana saadut uudet veroliput, vähentyi entisestään, mikä ilmiö ehti vaikuttaa tuntuvimmin vasta v:n 1935 tulokseen. Tämä verolippuvaraston väheneminen johtui yleisen rahallisen tilanteen parantumisesta, jonka vaikutuksesta verovelvolliset lukuisammin kuin edellisinä huonoina vuosina kykenivät täyttämään maksuvelvollisuutensa jo määräaikaisissa kannannoissa.

Huomattava on kuitenkin, että edellä selostetusta tehtävämäärän vähenemisestä huolimatta kunnallisveron pakkoperinnän tulos v. 1935 v:n 1933 saavutukseen verraten muuttui vain sikäli, että täydelleen perittyjen verolippujen lukumäärä lisääntyi kertomusvuonna 2,760 eli 11.6 % ja vastaava raha-arvo ilman veronlisäystä vähentyi 2,934,840 markkaa eli 10.3 %. Tämä tyydyttävä saavutus laskettaneen osaksi verovelvollisten paremman maksukyvyyn, osaksi toisen kaupunginvoudin konttorin toiminnan jatkuvan tehostumisen ansioksi. Perittyjen valtion tulo- ja omaisuusverolippujen lukumäärä väheni 1,096 eli 7.1% ja vastaava rahallinen perintätulos 453,055: 95 markkaa eli 4.3 % edellisestä vuodesta, ollen tällöin kuitenkin huomioitava, että tämän veroryhmän koko verolippuvarasto väheni v:n 1934 määrästä lukumääräisesti 14.0 % ja raha-arvoon katsoen 6.3 %. Perittyjen kirkollisverolippujen lukumäärä aleni kertomusvuonna v:n 1934 tulokseen verraten 1,189 eli 3.8 % ja

vastaava raha-arvo laski 395,218 markkaa eli 12.6 %; tilivuoden koko verolippuvarasto oli lukumäärältään 20.0 % ja raha-arvoltaan 24.3 % pienempi kuin edellisenä vuonna. Valtion tulo- ja omaisuusveron sekä kirkollisveron pakkoperinnän kehityksessä on siis todettavissa samaa kuin kunnallisverosta, nimittäin että tilivuoden aikana saavutettu perimistulos verolippujen lukumäärän ja raha-arvon suhteen ei huonontunut läheskään samassa suhteessa kuin parantuneen yleisen rahatilanteen aikaansaama toisen kaupunginvoudin konttorin tehtävämäärän väheneminen. Sekalaisten verojen ja maksujen liput vähentyivät 66 eli 1.7 % ja lippujen edustama rahamäärä 28,166: 50 markkaa eli 6.0 %.

Virka-avun pyynnöin toisen kaupunginvoudin konttoriin saapuneita verolippuja perittiin v. 1935 8,910 eli 8.6 % vähemmän kuin v. 1934, jolloin verolippujen luku oli 9,744. Lippujen edustamat rahamäärät olivat vastaavasti 4,375,125: 60 markkaa ja 4,402,403:15 markkaa ollen vähennys 27,277:55 markkaa eli 0.6 %. Lisäksi perittiin kertomusvuonna 271 radiolupamaksua, joiden vastaava rahamäärä oli 27,120 markkaa. Jäännös v:n 1934 tilittämättömistä veroista oli 635,416: 88 markkaa. V. 1935 tilitettävä kokonaissumma oli siis 5,037,662: 48 markkaa, josta toimeksiantajille samana vuonna tilitettiin 4,218,271: 10 markkaa ja v:een 1936 siirtyi 819,391: 38 markkaa. Kertomusvuonna virka-avun pyynnöin toisen kaupunginvoudin konttoriin saapuneiden verolippujen lukumäärä oli 22,832 ja niiden edustama raha-arvo 9,879,185: 03 markkaa. Maaseudulle lähetettyjen vastauskirjeiden luku oli 8,525.

Pakollisesti perittyjen verojäämien kokonaismäärä veronlisäyksineen, joka v. 1934 oli 50,369,161: 90 markkaa, aleni v. 1935 43,891,421: 80 markkaan vastaavain verolippulukumääräin ollessa 88,304 ja 83,616. Verolippujen lukumäärä väheni siis 4,688 eli 5.3 % ja raha-arvoltaan 6,477,740: 10 markkaa eli 12.9 %.

VI. Verotusvalmistelukunta.

Verotusvalmistelukunnan kertomus v:lta 1935 sisälsi seuraavaa:

Toukokuun 30 p:nä 1911 annetun ohjesääntönsä mukaisesti verotusvalmistelukunnan on vuosittain annettava kaupunginvaltuustolle kertomus edellisen vuoden toiminnastaan. Esillä oleva kertomus v:lta 1935 käsittää sitä paitsi mainittuna vuonna v:n 1934 tulojen perusteella toimitetun taksoituksen.

Verotusvalmistelukuntaan kuuluivat kertomusvuonna puheenjohtajana varatuomari K. A. A. Linturi sekä jäseninä oikeusneuvosmies K. Furuhjelm ja filosofianmaisteri P. Railo. Kaupunginhallitusta edusti rahatoimenjohtaja J. Helo. Ensimmäisen sihteerin virkaa hoiti varatuomari B. von Fieandt ja toisen sihteerin virkaa varatuomari E. Blomkvist. Apulaissihteerinä toimivat herra Hj. Svinhufvud, reviisori I. Krieg, hovioikeudenauskultantti W. Wirtanen ja konttoripäällikkö V. Nikko.

Valmistelukunta antoi v:n 1935 aikana kaupunginhallitukselle lausuntonsa 770 verotusasiasta, teki esityksiä kaupunginhallitukselle ja muille virastoille 38 eri asiasta sekä lähetti 906 kirjelmää virastoille, toiminimille y. m. Tämän työn suorittamista varten valmistelukunta kokoontui kertomusvuoden kuluessa 34 kertaa; edellisen vuoden vastaava luku oli 43.

Taksoituslautakunnan kokoukset alkoivat tammikuun 2 p:nä ja päättyivät toukokuun 31 p:nä, minkä lisäksi taksoituslautakunta lokakuun 28 p:nä pitämässään kokouksessa teki maaherralle ehdotuksen v:n 1935 tuloista toimitettavassa taksoituksessa noudatettavista maatalouskiinteistöjen taksoitusperusteista. Lautakunta kokoontui kokonaisuudessaan viisi kertaa, jota paitsi sen muodostamien seitsemän osaston kokousten lukumäärät olivat seuraavat: ensimmäisen 21, toisen 26, kolmannen 32, neljännen 30, viidennen 26, kuudennen 26 ja seitsemännen 29. Näissä kokouksissa käsiteltiin valmistelukunnan virkailijain sitä ennen tarkastamat ja valmistelemaat verovelvollisten lautakunnalle antamat tuloilmoitukset, joiden lukumäärä oli 136,907, oltuaan v. 1934 131,738. Kehoituksia tuloilmoitusten antamiseen lähetettiin kyseisenä vuonna 11,227, jota paitsi lähetettiin suuri joukko kehoituksia annettujen tuloilmoitusten täydentämiseen. Kehoituksia palkankontrolli-ilmoitusten antamiseen toimitettiin n. 3,000 yhtiölle, virastolle ja yksityiselle työnantajalle. Viimeksi mainittujen kehoitusten johdosta saapui valmistelukunnalle tasaluvuin 170,000 kontrolli-ilmoitusta v:n 1934 aikana palkka-, palkkio-, tantiemi- tai luontoisetuina taikka muussa muodossa nautituista tuloista. Näistä kontrolli-ilmoituksista lähetettiin n. 12,000, jotka koskivat Helsingin kaupungin lähiseuduilla asuvia henkilöitä, asianomaisille taksoituslautakunnille ja 4,588 pantiin sellaisinaan taksoituksen perusteeksi, kun asianomaiset verovelvolliset eivät olleet antaneet tuloilmoituksia. Sitä paitsi taksoituslautakunta määräsi niille verovelvollisille, joiden, varsinkin henkikirjaa tar-

kastamalla, oli havaittu laiminlyöneen ilmoitusvelvollisuutensa, harkinnan mukaan veroäyriä lainsäätämine veronkorotuksineen. Taksoitettujen lukumäärä oli 119,087, oltuaan edellisenä vuonna 108,774.

Taksoituslautakunnan toimittaman verotuksen tulos oli, että veroäyrien luku, joka v:lta 1933 toimitetussa taksoituksessa oli ollut 23,477,067, v:lta 1934 nousi 26,011,248:aan. Tähän sisältyivät myöskin jälkiverotukset.

V:n 1934 tulojen perusteella toimitetusta taksoituksesta tehtiin tutkijalautakunnalle 3,297 valitusta; edellisen vuoden vastaava luku oli ollut 2,918. Nämä valitukset tutkijalautakunta käsitteli elokuun 12, 14, 15, 16, 17 ja 19 p:nä pitämässään kokouksissa. Edellä mainituista valituksista 1,624 aiheutti joko taksoituksen kumoamisen tai alentamisen, jota vastoin 1,673 ei aiheuttanut mitään muutosta taksoitukseen. Tutkijalautakunnan tekemäin muutosten johdosta veroäyrien lukumäärä aleni 138,346:lla, joten taksoituksen perusteeksi jäi 25,872,902 äyriä. Veroäyrien kokonaismäärä jakautui seuraavasti: 13.2 % kiinteistötulosta, 22.3 % elinkeino- ja liiketulosta sekä 64.5 % palkka- y. m. sen kaltaisesta tulosta.

Veroäyriä maksettava veromäärä määrättiin v:lta 1934 8 markaksi oltuaan v:lta 1933 8:50 markkaa.

VII. Yleiset työt.

Kaupungin yleisten töiden lautakunnan v:ltä 1935 laatima kertomus oli seuraavan sisältöinen:

Yleisten töiden lautakuntaan kuuluivat v. 1935 puheenjohtajana johtaja G. K. Bergman, varapuheenjohtajana professori O. A. Tarjanne sekä jäseninä oikeusneuvosmies K. E. Furuohjelm, pankinjohtaja T. Grotenfelt, toimittaja J. E. Huttunen, sähkötyöntekijä O. W. Oksanen ja insinööri T. R. Vähäkallio. Kaupunginhallituksen edustajana oli teknillinen johtaja, insinööri E. Moring. Lautakunta kokoontui 50 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 1,030 asiaa. Lähetettyjen kirjelmien luku oli 340. Lautakunnan sihteerinä toimi varatuomari I. Nordberg.

Vuoden aikana suoritetuista suuremmista uudis- ja korjaustöistä tehdään selkoa rakennustoimiston eri osastojen toimintaa koskevissa selostuksissa.

Lautakunnan alaisina olivat rakennustoimisto ja sen tilivirasto.

Rakennustoimisto toimi kaupungininsinöörin johdolla jakautuen kansliaan sekä 5 osastoon, nimittäin satamarakennusosastoon, katurakennusosastoon, talorakennusosastoon, puisto-osastoon ja varasto-osastoon. Toimiston tilejä hoiti sen tilivirasto. Lähetettyjen kirjelmien luku oli 351.

Työntekijät ja työpalkat. Seuraava taulukko osoittaa rakennustoimiston eri osastojen työntekijäin lukumäärän kunkin kuukauden lopussa:

Kuukausi.	Satamarakennusosasto.	Katurakennusosasto.	Talo-rakennusosasto.	Puistoosasto.	Varastoosasto.	Yhteensä.	Näistä varatoissa.			
							Satamarakennusosasto.	Katurakennusosasto.	Talo-rakennusosasto.	Yhteensä.
Tammikuu	636	984	214	47	99	1,980	445	434	153	1,032
Helmikuu	723	1,113	253	49	100	2,238	509	572	169	1,250
Maaliskuu	739	1,047	385	55	100	2,326	491	414	—	905
Huhtikuu	653	851	309	361	99	2,273	349	—	—	349
Toukokuu	594	891	334	291	102	2,212	314	—	—	314
Kesäkuu	564	911	317	254	91	2,137	207	—	—	207
Heinäkuu	539	909	261	185	95	1,989	267	—	—	267
Elokuu	608	960	247	167	100	2,082	355	—	—	355
Syyskuu	591	969	211	144	109	2,024	365	—	—	365
Lokakuu	578	844	185	74	100	1,781	367	—	—	367
Marraskuu	576	877	247	72	100	1,872	364	121	—	485
Joulukuu	470	803	204	35	93	1,605	294	265	—	559

Vakinaisissa töissä suoritettut tuntipalkat perustuivat kaupunginhallituksen joulukuun 28 p:nä 1934 vahvistamiin tuntipalkkoihin ollen palkat viimeksi mainitun vuoden palkkoihin verraten keskimäärin 50 penniä korkeammat. Niiden nimikkeiden kohdalla, joissa palkat olivat nousseet maaliskuun 1 p:stä

1934 alkaen, oli korotus kuitenkin vain 20 tai 30 penniä. Joulukuun 4 p:nä 1935 kaupunginvaltuusto vahvisti v:n 1936 alusta lukien vakinaisissa töissä noudatettavaksi kokonaan uusitun palkkatariffin. Tariffiin tuli tällöin se periaatteellinen muutos, että kaupungin laitosten työpajoille vahvistettiin yhtenäinen tariffi; mitä muihin töihin tuli, sisälsi ainoastaan rakennustoimiston tariffi täydellisen tuntipalkkojen luettelon, jota oli noudatettava vastaavasti myöskin puhtaanapitolaitoksen ja teknillisten laitosten alaisissa töissä, koska mainittujen laitosten tariffit sisälsivät vain laitosten erikoisammattityöntekijöitä koskevat tuntipalkat.

Varatöissä suoritettiin samat tuntipalkat kuin edellisenä vuonna maaliskuun 1 p:stä alkaen, nimittäin perheellisille 4: 50, 5 ja 5: 50 markkaa sen mukaan, oliko työntekijä apuri, rusnaaja tai ammattilainen. Perheettömien varatyöntekijäin vastaavat tuntipalkat olivat 3: 80, 4: 20 ja 4: 60 markkaa.

Kesälomaa myönnettiin vuoden aikana 1,950 työntekijälle yhteensä 21,494 päivää seuraavasta yhdistelmästä lähemmin ilmenevin tavoin:

Osasto.	Työntekijöitä, jotka ovat nauttineet kesälomaa					Kesälomapäiviä yhteensä.
	4 päivää.	7 päivää.	2 viikkoa.	3 viikkoa.	yhteensä.	
Satamarakennusosasto	82	24	379	116	601	7,132
Katurakennusosasto	92	96	499	184	871	10,340
Talorakennusosasto	111	44	49	24	228	1,772
Varasto-osasto	5	10	66	23	104	1,296
Puisto-osasto	98	16	21	11	146	954
Yhteensä	388	190	1,014	358	1,950	21,494

Tapaturmat. Tapaturmaisesti vahingoittui 380 työntekijää, joille tämän perusteella suoritettiin vahingonkorvausta yhteensä 322,812: 30 markkaa. Invaliideiksi joutuneiden 20 työntekijän puolesta maksettiin elinkorkorahastoon yhteensä 342,796: 60 markkaa. Tapaturmista aiheutuneet kustannukset nousivat yhteensä 665,608: 90 markkaan. Työntekijät olivat vakuutetut Vakuutusosakeyhtiö Pohjolassa.

Satamarakennusosaston henkilökuntaan kuuluivat satamarakennuspäällikkö ja avustava satamarakennuspäällikkö, 10 muuta insinööriä, 2 vaakitsijaa ja 2 piirtäjää. Vuoden aikana erosi 2 insinööriä ja 1 otettiin palvelukseen. Kirjanpidosta ja kirjaamistyöstä huolehti 4 toimistoapulaista. Asiapoikia oli 2. Keväällä yksi osaston insinööreistä jatkoi täysin palkkaeduin opiskeluaan ulkomaisessa korkeakoulussa. Satamarakennuspäällikkö ja kaupunginarkkitehti kävivät tutustumassa Tukholman sataman varastorakennuksiin.

Suoranaista työnjohtoa satamarakennusosaston työmailla hoiti 17 rakennusmestaria, 13 apulaistyönjohtajaa, 1 nosturien esimies ja 1 varastokirjuri.

Vakinaisissa töissä olevien työntekijäin lukumäärä oli vuoden alussa 179, lisääntyi talvella vähitellen nousten touko-heinäkuussa 300:aan, vaihteli sitten 200—250 välillä ja nousi vuoden lopussa 275:een. Herttoniemessä tehtiin varatöitä koko vuoden. Työntekijöitä oli vuoden alkupuoliskolla 70—120 ja loppupuoliskolla 180—270. Muista varatöistä ainoastaan Lauttasaaren sillan rakentaminen oli käynnissä kesäkuukausina. Näissä varatöissä työntekijäin lukumäärä oli vuoden alussa 300, lisääntyi maaliskuussa 437:ään, väheni toukokuussa 215:een, oli kesällä 90—140 sekä syksyllä 100—110. Työnteki-

jään lukumäärä oli suurimmillaan maaliskuussa, nimittäin 739, ja pienimmillään elokuussa, jolloin työntekijöitä oli 539.

Lautakunnalle esitettiin 192 asiaa, joista 101 koski uudistuksia ja rakennustöitä ja 91 hallinnollisia tai henkilö- ja palkka-asioita. Lausuntoja annettiin m.m. asioista, jotka koskivat Stansvikin tilan ostamista; Katajanokan ja Sörnäisten keskusvankilan varrella olevien alueiden vaihtamista kaupungin ja valtion kesken; Degerön- Uppbyn vesialueen jakoa; Aktiebolaget Parkstad-Vanda-Puistokylä osakeyhtiön myöntämää oikeutta hiekanottoa paikkaan; Pääskylänkadun varrella olevalle Suomen osuuskauppojen keskuskunnan tontille ja Sörnäisten rantatien varrella olevalle Osuustukkukaupan tontille johtavia rautatieraitteita; Osakeyhtiö Alkoholiliike aktiebolagin Itämerenkadun varrella olevan tontin korkeussuhteita; myllytontin järjestämisestä Munkkisaarelle; alueen varaamista sahalaitokselle Vantaanjoen suun varrelta; Merisataman käyttöä; Kulosaaren sillan liikennöimistä 10 tonnin vuoroautoilla; Suomenlinnan ja Katajanokan välistä jalankulkureittiä; Helsingin makasiini-osakeyhtiön uutta Länsisataman H-varastorakennusta; Rahapajanrannan varastorakennusta; Ruoholahdenrannan jatkamista ja sen rautatieraitteita; satamaradan poikki suunniteltua Runeberginkadun siltaa; alusten pumppuletkujen kytkinten yhtenäistämistä; ja kaupungin rautateiden liikennöimisen aiheuttamien vahinkojen korvaamista. Esitykset koskivat m.m. Lautsaaren siltaa; Vantaanjoen ja Malmin tien poikki johtavia Herttoniemen radan siltoja; Munkkisaaren laituria; Lautsaarenrannan laiturin rakentamista varatöinä; Osakeyhtiö Alkoholiliike aktiebolagin Salmisaaren tontin louhimista; Lastauttajankadun rautatieraitteita; Merisataman länsiosan rantamuurin vierustan päällystämistä; s/s H 2:n hyllyn säilyttämistä; sekä 500 tonnin kivihiihimäärän ja 150 tonnin asfalttiemulsiomäärän ostamista. Satamalautakunnalle annettiin 41 lausuntoa satamien rakentamis- ja vuokrausasioissa sekä sitä paitsi lausuntoja kaupunginhallitukselle, rakennustoimistolle ja muille viranomaisille.

Laiturien kunnossapitoon kuului, paitsi suojaparrustojen ja puisten laiturien kunnossapitoa, pakkahuoneen laiturin, halkolaiturin ja Sörnäisten hiilenpurkauslaiturin suurenlaiset korjaustyöt. Rahapajanrannan painumisen johdosta siirrettiin varastorakennus 7:n länsipuolella olevaa nosturin kiskoa.

Lapinniemellä ja Jätkäsaarella katujen korjaukset aiheuttivat tuntuvia kustannuksia. Kalastajatorilta Hernesaarelle johtava tie päällystettiin asfalttisepellyksellä. Merisataman itäosan rantamuurin vierus päällystettiin n. metrin leveydeltä betonilla ja asfalttisepellyksellä. Lautatarhankadun ja Sörnäisten vanhan pistolaiturin välinen tie korjattiin.

Lönnotinsillan kulmauksen kulutuskansi uusittiin.

Vanhan pistolaiturin pohjoispuolelle asetettiin suurehko kiinnityspoiju, johon kiinnitettiin uudet ankkuriketjut.

Rahapajanrannan kappaletavaranosturin n:o 13 vioitessa katkesi sen akseli ja puomi särkyi. Puomin s/s Polarista vasten pudotessa aiheuttamat vauriot maksoivat kaupungille 2,360 markkaa ja puomin korjaus 9,700 markkaa. Tapauksen johdosta asennettiin kahteen nosturiin itsestään toimiva sähköjarru niiden käsijarrujen tilalle, jotka asennettiin kaikkiin neljään $2\frac{1}{2}$ tonnin nosturiin v. 1928 sattuneen samanlaisen onnettomuuden ja v. 1931 uhanneen onnettomuuden jälkeen.

Länsisataman, Lapinniemen sekä Sörnäisten ja Arabian välisten rautatieraitteiden kunnossapito vaati suuret kustannukset. Valtionrautateiden suo-

rittamista satamaradan raiteiden korjauksista aiheutui kaupungille kiveys-y.m. kustannuksia 27,000 markkaa.

Venepaikkoja, joita oli 2,060, niistä 1,450 ulkopaalullista, varten varattu kunnossapitomääräraha riitti suotuisan talven ansiosta.

Siltoja rannalta jälle rakennettiin vain muutamiin paikkoihin. Katajanokalta Suomenlinnaan johtavaa jalkakäytävää ei voitu panna paikoilleen.

Ruoppauslaitoksella ruopattiin kaikkien suurten viemärien suiden edustat ja lumenkaatopaikkojen tienoot, eräiden laiturien vierustat, Hietalahdenrannan ja Ruoholahdenrannan edustat, Sörnäisten satamaa Sompasaaren koillispuolelta ja Nihdin luona olevan kompassintarkistuspaalukon tienoo. Sitä paitsi ruopattiin Laivarannan jatkeen paikka, Rahapajanrannan vierusta ja Katajanokan itäpään rantapenkereen paikka, mutta näiden ruoppausten kustannukset merkittiin uudisrakennustileille. Kourakaivurilla ruopattiin eräiden viemärien suiden tienoot ja Laivarannan jatkeen ja Munkki-saaren laiturin paikka. Kaisaniemen rantavettä syvennettiin käsivoimin ruopaten. Ruoppaustyöt olivat käynnissä huhtikuun 29 p:stä joulukuun 14 p:ään, jolloin 194 työpäivässä ruopattiin kaikkiaan 90,000 m³ eli n. 465 m³ päivässä. Ruopattu aines vietiin Suomenlinnan ulkopuolelle. Hinaukseen käytettiin ajoittain s/s Herculesta.

Mittauksia ja tutkimuksia suoritettiin Laivarannan hiekkatäytteen, Munkki-saaren laiturin, Hietalahdenrannan ja Rahapajanrannan vanhan osan seuduilla.

Työkalustoa, kuten ruoppauslaitosta, proomuja ja hinausaluksia kunnostettiin entiseen tapaan. Miehistön kuljettamiseksi rakennettiin moottori-vene m/s H 2, johon otettiin v. 1930 hylätyn m/s H 3:n paloöljymoottori. Puinen ruoppausproomu n:o 13 ja avoin ruoppausproomu n:o 16 uusittiin täydellisesti; jälkimmäiseen tehtiin kansi.

Yksi Katajanokan lentosataman laituriosa uusittiin ja kaikkien laituriosien kaltevuus tehtiin muuttumattomaksi ankkuroimalla. Radiovartijalle kunnostettiin toimistokoppi ja postikoppi korjattiin. Kellosaarelle rakennettiin laitureita telaradan varrelle ja sen viereiset maihintulolaiturit pidennettiin.

Laivarannan valaistuslaitteet uuden H-varaston varrella uusittiin.

Samoin kunnostettiin Sörnäisten keskimäinen pistolaituri täydellisesti ja uusittiin tällöin joukko laiturin uloimman osan paaluja ja vanha (Masutin) pistolaituri sekä uusittiin että vahvistettiin laiturin jatkamisen yhteydessä.

Mastokadusta itään oleva osa Kruunuvuorencatua päällystettiin topekalla ja lentosataman luona olevalta osaltaan asfalttiemulsiosepellyksellä. Saukonrannan konenupukivikiveystä levennettiin. Kalahallin viereisen raitteen itäpuolella olevalla pohjoisen laiturahaaran alueella ollut kenttäkiveys korvattiin konenupukivikiveyksellä.

Länsisataman uudisrakennustöitä tehtiin pääasiallisesti menosäännön perusteluihin sisältyvän ohjelman mukaisesti. Laivarannan kulmasta 200 m lounaaseen suunniteltua poikittaislaituria ei kuitenkaan rakennettu, koska osoittautui edullisemmaksi jatkaa Laivarantaa vielä 40 m ennen jatkamisen keskeyttämistä. Jatketta varten varattiin määräraha v:n 1936 menoarvioon ja ruoppaustöihin ryhdyttiin jo syksyllä. Viimeksi rakennetun laituriosan takaista aluetta ei täytetty. Laituriraitteet rakennettiin ja laiturei päällystettiin konenupukivillä ja asfalttiemulsiosepellyksellä. Hietasaarenkadun raitteet jäivät kiskottamatta kiskojen puutteen takia. Tarmonkadusta etelään oleva Hietasaarenkadun viemäri uusittiin ja jatkettiin ohjelman mu-

kaisesti. Myöskin vesijohtoa jatkettiin. Mittaajankadun viemäri- ja vesijohtoja jatkettiin Melkinkadulta Poikkikadun 4:ään asti ja laskettiin johdot viimeksi mainitun kadun Saukonkadun ja Mittaajankadun väliselle osalle. Lastautajankadun rautatieraiteisto laajennettiin Saukonrannan piirirata-pihaksi. Raiteiden lukumäärä lisättiin neljästä kuudeksi, näistä kaksi purkausraidetta. Saukonrannan kiveystä levennettiin. Ruoholahdenrannan rakentamista jatkettiin varatöiden yhteydessä 27 m. Menot nousivat vuoden aikana 2,378,574: 35 markkaan.

Kalevankadun raitiotiepysäkin ja Ruoholahden höyrypursilaiturien välille tehtiin jalkakäytävä.

Katajanokan uudisrakennustöitä jatkettiin. Rahapajanrannan kolmesta laituriraiteesta kiskotettiin kaksi ja laituri kivettiin konenupukivillä. Katajanokan itäpään rannan täyttämistä jatkettiin v:n 1931 suunnitelman mukaisesti lentosataman puolelta louhokivillä ja itäisimmästä päästä rakennusjätteillä ja maalla. Rakennettavan rantapenkereen alustaksi käytettiin Rahapajanrannan ponttiseinälaiturin edestä ruopattua hiekkaa, missä vesi syvennettiin 9 m:ksi. Menot nousivat 497,263: 15 markkaan.

Rahapajanrannan varastorakennuksen perustustöihin ryhdyttiin heti piirustusten tultua hyväksytyiksi. Puupaaluja lyötiin rakennuksen pohjoisosan kohdalle. Länsiosan kohdalla, jossa oli vanha kivitäyte, suoritettiin suuria kaivutöitä kahdella kaivinkoneella. Menot nousivat 171,600: 15 markkaan.

Sörnäisten vanhaa (Masutin) pistolaituria pidennettiin 13.5 m. Laiturin päässä olevien alusten kiinnittämiseksi rakennettiin laiturin pohjoispuolelle paalukko, jonka tukevuuden vahvistamiseksi laskettiin pohjaan hiekkaa ennen paaluttamista.

Herttoniemen rakennustöitä jatkettiin varatöinä. Vantaanjoen sillan penkereet korotuksineen valmistuivat. Sillan rakentamiseen ryhdyttiin sen jälkeen kun sillan jänneväleistä ja rakenteesta oli sovittu valtionrautateiden kanssa. Silta, johon kuului 4 18 m:n pituisia palkkijännettä ja keskellä oleva 54 m:n pituinen ristikkojänne, perustettiin rautabetonipaaluille, joiden junttaamiseen lainattiin höyryjuntta valtionrautateiltä. Maatuet ja pilarit rakennettiin melkein valmiiksi; maatuki I:stä, samoin pilareista, puuttui kolme kivikerrosta. Pääjätteen telinesillan alaosa rakennettiin. Maatukien takaiset osat pengertä vahvistettiin paalutuksella. Sillan rautarakenteiden hankinta annettiin Kone ja silta osakeyhtiölle. Malmin tien yli johtava silta, jonka molemmissa jänneissä vapaa väli sillan suunnassa on 11.79 m, rakennettiin melkein valmiiksi. Sillan maatuet ja pilarit tehtiin betonista ja verhottiin kivellä alareunasta tien puolelta, lisäksi verhottiin kulmat kivellä miehen korkeudelta. Siltarakenteena on betonilaatta rautapalkkeineen (7 kpl. IP 70 ja 2 kpl. IP 80). Sivuilla on lista hakatusta kivistä, kaiteet ovat raudasta ja niiden pilarit maatuilla kiveä. Sillalla on sorastus raiteelle. Muuten suoritettiin vain pienempiä parannus- ja kunnossapitotöitä. Menot nousivat vuoden aikana 5,939,698 markkaan.

Pieniä aluksia varten rakennettiin Nihdin eteläpuolelle kompassintarkastuspaalukko.

Säästöpankinrannan venelaituri purettiin ja uusi laituri rakennettiin 73 veneelle.

Kaisaniemen rantaan järjestettiin 50 uutta veneen kiinnityspaikkaa. Veden syventämiseksi nostettiin pohjasta suuri määrä kiilakiveä.

Salmisaaren salmen, Sörnäisten rantatien ja Herttoniemen laiturin vene-

paikoille lyötiin ulkopaalut. Salmisaaren salmen laiturin juureen tehdylle alustalle rakennettiin talorakennusosaston toimesta vartiokoppi.

Täyteen tuonti rannoille oli ajoittain vilkasta. Täytettä otettiin Herne-saarelle, kaasulaitoksen rantaan, keskusvankilan kohdalla olevalle rannalle, Kyläsaaren tien pohjoispuolelle, työpajan tienoille Toukolaan, Länsisatamaan Hietalahdenkadun eteläpäähän ja Saukonrannan länsipäähän sekä Katajanokalle lentosataman pohjoispuolelle.

Satamavaratöinä louhittiin Ruoholahdenrannan edustalla ollut kari syvyyteen 6 m, laiturin jatkamiseksi veistettiin 15 m:n pituinen arku ja pohja ruopattiin sekä tasoitettiin. Kustannukset olivat 739,485 markkaa.

Helsinginniemen nousupengertä jatkettiin itäänpäin, muurien yläosa tasoitettiin sekä reunustettiin puisella kaiteella, yläpinta tasoitettiin ja sorastettiin. Ursinin uimalaitoksen purkamisen jälkeen jääneet arkut kivitäyteenne purettiin, uloimmat 4 m:n syvyyteen. Laivurinkadun länsipuolella ollut varastoalue tasoitettiin ja siistittiin. Kustannukset nousivat 221,907: 90 markkaan.

Edellisenä vuonna aloitettu Hietalahdenrannan itäpään edustan pohjan tasoitustyö lopetettiin. Kustannukset olivat 15,772 markkaa.

Fredrikinkadusta länteen olevaan Satamaradan leikkaukseen rakennettiin tukimuuria Etel. Rautatiekadun reunaan. Työhön, jota ei vielä suoritettu loppuun, käytettiin 30,902: 30 markkaa.

Lauttasaaren sillan eteläpuoleisen Lauttasaarenrannan rakentamiseksi suoritettiin tutkimuksia sillan vieressä olevalla osalla ja käytettiin niihin 2,932: 80 markkaa.

Lauttasaaren sillan rautarakenteisiin varattiin määräraha katujen ja teiden määrärahojen yhteyteen. Silta valmistui sikäli, että se voitiin avata liikenteelle. Läppäsillan koneisto ja sähkölaitteet eivät kuitenkaan vuoden päättyessä olleet vielä lopullisessa kunnossa ja sillan peitemaalaus puuttui joko osaksi tai kokonaan. Vuoden aikana maksettiin urakkahinnasta, 5,378,000 markasta, vain toinen erä. Kaikkiaan oli vuoden lopussa maksettu 3,764,000 markkaa.

Yleisten varatöiden määrärahasta suoritettiin seuraavat työt: Osakeyhtiö Alkoholiliike aktiebolagin Salmisaaren tontin ja sen viereisen Tallberginkadun puoliskon louhinta suoritettiin loppuun lukuunottamatta syvennystä kahta rautatieraidetta varten, joiden paikka oli vielä määräämätön. Louhimis-, täyttämisen- ja ruoppaustöihin käytettiin 1,884,451: 15 markkaa. Lauttasaaren sillan alusrakenne ja penkereet valmistuivat ja sillan kansi tehtiin. Silta avattiin väliaikaisesti liikenteelle joulukuun 20 p:nä 1935. Vuoden aikana käytettiin varoja 3,862,005: 45 markkaa. Syksyllä 1934 aloitettu Kaivopuiston rantamuurin rakentaminen kylpylän laiturista itäänpäin saatiin valmiiksi ja käytettiin tähän varoja 10,583: 20 markkaa. Itämerenkadun reunamuuria uusittiin jalkakäytävän asfaltoimista varten. Työ jäi kesken vuoden päättyessä. Kustannukset nousivat 36,056: 85 markkaan. Herttoniemen ja Kulosaaren kartanon rajalla olevaan lahteen tehtiin uimaranta läheisen siirtola-puutarhan viljelijöille. Vanhoja paaluja ja kiviä perattiin, portaat rakennettiin kalliolle, tehtiin kulkutie pitkin kalliorantaa sekä peitettiin lahden pohja hiekalla. Kustannukset nousivat 12,596: 15 markkaan ja veloitettiin niistä kiinteistötoimiston kansanpuisto-osastoa.

Uunisaaren uimalaitoksen rantoja perattiin ja hiekoitettiin. Tarkoitukseen käytettiin kaupunginhallituksen toukokuun 23 p:nä 1935 myöntämät 15,000 markkaa.

Erään henkisten työttömien ryhmään kuuluvan henkilön palkkaamiseen lokakuun 18 p:stä joulukuun 31 p:ään käytettiin 3,100 markkaa.

Munkkisaaren laiturin rakentamiseen kaupunginvaltuusto myönsi vuokratessaan sieltä alueen myllytontiksi, 2,000,000 markkaa, josta määrästä puolet sai käyttäät kertomusvuonna. Töiden alettua järjestettiin rautatie-raiteita ja suoritettiin louhimista veden syvyyden saamiseksi 9 m:ksi. Varoja käytettiin 189,024: 55 markkaa.

Hinausalus H 2:n rungon edelleen säilyttämiseksi Hietalahden telakalla vuoden loppuun myönnettiin 4,800 markkaa.

V:sta 1934 siirtynyt 230,000 markan määräraha Eteläsataman 25 tonnin nosturin korottamiseksi palautettiin mainittuna vuonna tutkimuksiin käytettyä 765 markkaa lukuunottamatta.

V. 1930 ja 1931 myönnettyistä Kellosaaren lentosataman määrärahoista siirtyi 986,614: 09 markkaa, minkä määrän kaupunginvaltuusto päätti joulukuun 5 p:nä 1934 varata Tattarisuon lentokentän rakentamiseen.

Muiden viranomaisten sekä yksityisten laskuun suoritettiin töitä 691,391: 15 markan arvosta. Näistä töistä mainittakoon Uunisaarella tehdyt työt ja teurastamon raiteiden kunnossapitotyöt talorakennusosaston laskuun, satamanosturien käyttö satamahallintotoimiston laskuun, Saukonrannan nosturien raiteiden kunnossapito, nosturien raiteiden rakentaminen Laivarannan uuden H-varaston varrelle, eräät raide- ja johtotyöt siellä sekä Jätkäsaaren puisten varastorakennusten laiturien korjaus Helsingin makasiini-osakeyhtiön laskuun, vesijohtokaivannot Hietasaarenkatuun, Mittaajankatuun ja Poikkikadun IV:ään vesijohtolaitoksen laskuun, Kulosaaren sillan kunnossapito kaupunginhallituksen laskuun sekä Hietaniemen ja Pihlajasaaren poijujen y.m. laskeminen ja nostaminen kansanpuistojen laskuun. Korvauksina laitureille ja silloille aiheutuneista vaurioista, näihin luettuna s/s Majan törmäyksestä Sörnäisten keskimmaiselle pistolaiturille v. 1934 aiheutunut vaurio, saatiin 118,767: 85 markkaa.

Laskuun suoritettujen töiden yleiskulujen korvauksena laskutettiin 46,682: 30 markkaa. Sekalaiset tulot nousivat 2,020 markkaan.

Katurakennusosasto. Osaston henkilökunnan muodostivat katurakennuspäällikkö, avustava katurakennuspäällikkö, toimistoinsinööri, 10 apulaisinsinööriä, 1 kemisti, 1 laborantti, 3 vaakitsijaa, 5 piirtäjää sekä 9 toimistoapulaista. Suoranaisesta työnjohdosta osaston työmailla huolehti 42 rakennusmestaria, 17 apulaistyönjohtajaa, 3 konemestaria ja 7 koneenkäyttäjää.

Vakinaisissa töissä olevien työntekijäin lukumäärä oli suurin elokuussa, 981 miestä, ja pienin tammikuussa, 509 miestä. Varatyöntekijäin lukumäärä oli suurin maaliskuussa, 587 miestä.

Katujen ja yleisten paikkojen korjausta ja kunnossapitoa varten varattiin menoarvioon 750,000 markkaa, jonka lisäksi myöhemmin myönnettiin 24,000 markkaa työpalkkojen korottamiseksi. Kustannukset nousivat 773,965: 60 markkaan, josta määrästä käytettiin kiveyksiin 182,191: 80 markkaa, sepelöimiseen 367,378: 75 markkaa, käytäviin 89,238: 10 markkaa, painuneiden katujen korjauksiin ja tasoituksiin 23,919: 75 markkaa sekä työnjohtoon ja sekalaisiin menoihin 111,237: 20 markkaa.

Teiden korjaukseen myönnettiin 1,600,000 markkaa sekä 51,000 markkaa lisämäärärahana. Korjaustöitä, uudelleen sepelöimistä ja asfaltoimista suoritettiin yhteensä 187,346 m² kustannusten noustessa 1,647,126: 65 markkaan.

Maantiejatkeiden kunnossapitokustannukset, joihin valtio osallistuu vuosittain määrättävällä erällä, nousivat 50,983: 70 markkaan.

Mäkelänkadulla suoritettavat maantiejatkeiden parannukset aiheuttivat 18,017: 65 markan kustannukset.

Sopimuksiin perustuva yksityisten osuuskunnan kunnossapito Hämeen-tiellä maksoi 15,929: 25 markkaa, kaupungin katuosuuksien viereiset kaiteet 132,058: 80 markkaa, katukilpien uudistus 13,928: 25 markkaa, mittaukset ja tutkimukset 99,631: 35 markkaa, uudet korokkeet ja liikennemerkkit 33,233: 75 markkaa, kenttäkivikatujen asfaltointi 162,504: 50 markkaa, kulkutautisai-raalan teiden kunnostaminen 11,685: 25 markkaa, Vallilan katujen ja käytä-vien parannukset 58,988: 60 markkaa, Käpylän katujen ja käytävien paran-nukset 67,701: 50 markkaa, Lammassaaren teiden kunnostaminen 19,982: 15 markkaa sekä Vantaanjoen Pukinmäen sillan korjaus 105,719: 95 markkaa.

Uudistamista mainittakoon seuraavat työkuusien nostossa alla mainittuihin määriin: Topeliuksenkadun ja Turuntien välisen Stenbäckin-kadun osan pohjoisen jalkakäytävän päällystäminen 79,883: 35 markkaan; Pääskylänkadun jalkakäytävän päällystäminen Pääskylänpuistikon kohdalla 5,182: 20 markkaan; Merisatamarannan ajotien ja eteläisen käytävän päällyst-äminen Neitsytpolun ja Kapteeninkadun väliseltä osalta 154,921: 85 mark-kaan; täytemaan vastaanotto 50,028: 80 markkaan; Pohj. Hesperiankadun tasoi-tus korttelin n:o 484 kohdalla 316,875: 10 markkaan; Kivelänkadun tasoi-tus 247,857: 95 markkaan; Hertan- ja Pasilankadun risteyksessä olevan aukion tasoi-tus 138,948: 95 markkaan, v:een 1936 siirrettiin 28,051: 05 mark-kaa; Turuntien lopputasoi-tus 24 m:n leveyteen Kuusitien ja Tilkan sillan väliltä 504,288: 75 markkaan, v:een 1936 siirrettiin 159,711: 25 markkaa; Turuntien lopputasoi-tus 16 m:n leveyteen Tilkan sillan ja Ruskeasuon vanhan tien väliseltä osalta 574,026: 15 markkaan, v:een 1936 siirrettiin 38,973: 85 markkaa; Reijolan lastenkodin pohjoispuolitse kulkeva Turuntien ja Haagan kauppalan Läntisen puistotien välinen yhdystie 584,561: 40 markkaan, v:een 1936 siirrettiin 85,438: 60 markkaa; Myllytien tasoi-tus tontin n:o 3 kohdalla 54,237: 20 markkaan; stadionin yhteydessä rakennettavien kenttien tasoi-tus-töiden jatkaminen 1,027,398: 65 markkaan; sekä ratsastustie Mechelinin- ja Nordenskiöldinkadulle 171,530: 30 markkaan.

Kustannukset niistä uusista kaduista, joita varten oli määräraha meno-arviossa, nousivat vuoden aikana 3,909,740: 65 markkaan. Katujen, teiden ja yleisten paikkain korjauksiin ja kunnossapitoon käytettiin 3,211,456: 95 markkaa, joten siis katujen, teiden ja yleisten paikkain kokonaiskustannukset nousivat vuoden aikana kaikkiaan 7,121,197: 60 markkaan.

Kanavien ja viemärien korjaus- ja kunnossapitokustannukset nousivat 747,258: 15 markkaan jakautuen seuraaviin osiin: johdot 360,691: 30 mark-kaa, syöksykaivot 253,047: 60 markkaa, ojat 21,816: 25 markkaa sekä työn-johto ja sekalaiset menot 111,703 markkaa. Välttämättömiä viemäriverkon täydennystöitä suoritettiin useissa eri paikoissa kaupunkia kustannusten nostossa yhteensä 204,266 markkaan. Viemäreiden huuhteluvesikustannuk-set olivat 7,877: 80 markkaa. Savilan ja Alppilan puhdistuslaitosten käyttö- ja hoitokustannukset tekivät 190,511: 35 markkaa, Nikkilän sairaalan vie-märiverden puhdistuslaitoksen vastaavat kustannukset 19,840: 70 markkaa ja Kyläsaaren puhdistuslaitoksen 454,973 markkaa.

Alppilan puhdistuslaitoksen puhdistusteho oli hyvä. Laitoksen koko-naispuhdistusteho oli, mitattuna 5 vuorokauden biokemiallisen hapenkulutuk-sen mukaan, vuoden aikana keskimäärin 86 %.

Savilan puhdistuslaitos oli Savilan uuden pumppulaitoksen rakennus-töiden takia käynnissä vain osan vuotta häiriytyen käyttö tänäkin aikana

rakennustöiden johdosta. Puhdistusteho oli huono. Vuoden aikana revittiin puhdistuslaitos ja vanhan puhdistuslaitoksen viemärimisalueen koko likavesimäärä pumpataan nykyisin Rajasaaren uuteen puhdistuslaitokseen.

Myöskin Nikkilän sairaalan vanha viemäriveden puhdistuslaitos revittiin vuoden aikana ja korvattiin uudella bioloogisella suodattimella varustetulla puhdistuslaitoksella, joka kykenee puhdistamaan sairaalan koko likavesimäärän. Laitos valmistui vuoden lopussa ja sen puhdistusteho oli erittäin hyvä.

Kyläsaaren puhdistuslaitoksessa puhdistettiin vuoden aikana 2,542,114 m³ viemäriwettä, mistä määrästä bioloogisesti puhdistettiin 1,759,200 m³ ja loput mekaanisesti. Biolooginen kokonaispuhdistusteho, mitattuna 5 vuorokauden biokemiallisen hapenkulutuksen mukaan, oli keskimäärin 95 % ja mekaaninen puhdistusteho 28 %. Paras puhdistusteho vuoden aikana oli 99.6 % ja paras puhdistustulos 1 mg litralta 5 vuorokauden biokemiallisen hapenkulutuksen mukaan puhdistetussa vedessä. Keskimäärin oli vuoden aikana puhdistetun veden 5 vuorokauden biokemiallinen hapenkulutus 16 mg litralta. Laitoksen kokonaisvoimankulutus oli 648,941 kwt. Kokonaiskäyttökustannukset, kemistin palkka siihen luettuna, korkoja ja kuoletuksia huomioimatta, olivat 20 penniä vesikuutiometriä ja vuotta kohden vastaten 9:15 markkaa vuodessa laitoksen toimialueella asuvaa henkilöä kohden, jolloin myös teollisuuslaitoksista tulevan likaveden puhdistuskustannukset on jaettu asukaslukumäärän osalle. Kustannuksista tulee n. puolet mekaanisen puhdistuksen ja puolet bioloogisen puhdistuksen osalle.

Laitoksen kaasuntuotanto oli vuoden aikana 125,391 m³ metaanikaasua, mikä vastaa n. 190,000 m³ kaasulaitoksen kaasua. Sen jälkeen kun uusi lietesäiliö otettiin käyntiin, on kaasuntuotanto enemmän kuin kaksinkertaistunut ollen joulukuussa 21,166 m³ metaanikaasua. Lietelavoille johdettiin 13,768 m³ lietettä, jonka tilavuus kuivatessa pienentyi n. neljanteen osaan. Kuivattua lietettä kuljetettiin osaksi kaupungin omille istutuksille, osaksi yksityisille maanviljelijöille ja puutarhureille, yhteensä 3,422 m³. Hiekan erottimesta poistettiin 49.8 m³ hiekkaa ja välpiestä 26.1 m³ välppiä jätteitä.

Vuoden aikana laadittiin ja jätettiin yleisten töiden lautakunnalle seikka-peräinen selostus laitoksen koko toiminta-ajasta sekä siellä suoritettujen kokeiden ja tutkimusten tuloksista. Laitos täytti hyvin tehtävänsä ja siellä suoritettut kokeet ovat suureksi hyödyksi vastaisia laitoksia suunniteltaessa. Rajasaaren laitoksen vuoden vaihteessa valmistuttua suoritettiin huomattava Kyläsaaren tutkimusohjelman uudesta järjestyksestä silmälläpitäen erikoisesti laitoksen kemistille erikoistutkimuksiin varattavaa aikaa rajoittamalla laitoksessa säännöllisesti suoritettavat tutkimustyöt välttämättömään laitoksen hoitoon ja tehokkaan käytön valvontaan.

Vuoden aikana suoritetuista tutkimuksista mainittakoon edelleenkin jatkuvat kokeilut erinäisillä viemäriputkien liitoksilla. Samoin suoritetaan kokeita viemärikanavan tehokkaan salaojituksen aikaansaamiseksi sekä kanavien täyttämiseksi kapealla pystysuoralla sorakerroksella katupäälysteiden vahingoittumisen välttämiseksi roudan vaikutuksesta kanavien kohdalla.

Rajasaaren mekaanisen puhdistuslaitoksen, Savilan pumppuaseman, Kyläsaaren uuden lietesäiliön ja Nikkilän puhdistuslaitoksen työpiirustusten laadinta suoritettiin loppuun. Tervasaaren puhdistuslaitosta ja kokooja-johtoa varten laadittiin alustava ehdotus. Viemäriverkon laajentamissuun-

nitelmia tehtiin tarvittavissa kohdin ja vanhan viemäriverkon laskemista jatkettiin siinä määrin kuin aikaa on riittänyt.

Vuoden aikana suoritetuista suuremmista viemäriverkon uudistus- ja täydennystöistä mainittakoon seuraavat kustannusten noustessa alla mainittuihin määriin: Pengerkadun viemäriin pidentäminen tontin n:o 21 kohdalla 44,876: 40 markkaan, kuivatusjohto korttelista n:o 438 Mechelininkadun koojajohtoon 73,349: 70 markkaan, Käpyläntien viemäri Pohjolankadun ja kunnalliskodin portin väliseltä osalta 394,626: 55 markkaan, viemäri kunnalliskodin sikalasta Käpyläntielle 139,002: 10 markkaan, viemäri teurastuslaitoksen pohjoisrajaa pitkin 400,258: 85 markkaan, uusi lietesäiliö Kyläsaarelle 1,639,842: 10 markkaan ja putkivalimon siirtämisen aloittaminen Käpylästä Sörnäisten rantatien tontille n:o 6 korttelissa n:o 283 231,684:20 markkaan, jolloin 179,315: 80 markkaa siirtyi v:een 1936. Lisäksi suoritettiin erinäisiä pienempiä viemäriverkon täydennyksiä, joista aiheutui kustannuksia yhteensä 401,663: 30 markkaa.

Nikkilän sairaalaan rakennettiin uusi viemäriverkon puhdistuslaitos kustannusten noustessa 2,172,999: 85 markkaan, Savilan pumppuasema saatiin lopullisesti valmiiksi 1,097,587: 45 markan sekä Rajasaaren mekaaninen puhdistuslaitos käyttövalmiiseen kuntoon 7,358,315: 15 markan kustannuksin 81,684: 85 markan siirtymässä v:een 1936 jälkimmäisen lopputöitä varten.

Uusien katurakennustöiden yhteydessä rakennettiin viemärijohdot seuraaviin katuihin kustannusten noustessa alla mainittuihin määriin: Pohj. Hesperiankadun korttelin n:o 484 kohdalle 379,305: 05 markkaan, Kivelänkatuun 64,611: 15 markkaan, Kuusitien ja Tilkan sillan väliseen osaan Turuntien länsipuolta 274,881: 55 markkaan, Tilkan sillan ja Ruskeasuon vanhan tien väliseen Turuntien osaan 550,895: 65 markkaan sekä Reijolan lastenkodin pohjoispuolitse kulkevaan Turuntien ja Haagan kauppalan Läntisen puistotien väliseen yhdyntien osaan 305,387: 90 markkaan.

Vuoden kuluessa suoritettujen uusien viemärijohtojen ja puhdistuslaitosten yhteenlasketut kustannukset, Savilan pumppuaseman ja putkivalimon siirrosta aiheutaneet menot mukaanluettuina, nousivat 15,973,378: 60 markkaan, sekä kanavien ja viemäreiden korjaus- ja kunnossapitokustannukset ja puhdistuslaitosten käyttö- ja hoitokustannukset 1,624,727 markkaan. Puhdistuslaitosten ja putkivalimon vuokra oli 111,300 markkaa. Viemäreiden ja puhdistuslaitosten kokonaiskustannukset tekivät siis kaikkiaan 17,709,405: 60 markkaa.

Urheilukenttien korjauksia ja kunnossapittoa suoritettiin menoarviossa varattujen määrärahojen mukaisesti. Kustannukset nousivat seuraaviin määriin: Eläintarhan, Kallion, Haapaniemen, Käpylän, Väinämöisenkadun ja Annalan urheilukentät 164,483: 45 markkaan, Alppilan hiihtomäen kunnossapito 6,185: 30 markkaan, hiihtomäkien rakentaminen ja kunnossapito 14,180 markkaan, kelkkamäkien rakentaminen ja kunnossapito 110,197: 25 markkaan, Kaisaniemen verkkopallokenttien kunnossapito 13,085: 55 markkaan, maaluistinratojen järjestäminen ja kunnossapito 151,221: 30 markkaan, Mustikkamaan juhla-kentän kunnossapito 5,394: 25 markkaan, pesäpallokenttien kunnossapito 9,732: 15 markkaan, Hesperian pesäpallokentän pylvää yleisön eristämistä varten 4,225: 85 markkaan, Haapaniemen urheilukentän pylvää yleisön eristämistä varten 3,715: 05 markkaan, Humallahden uimalaitokselle johtavan tien kunnostaminen 4,240: 50 markkaan, Eläintarhan urheilukentän erinäiset työt 27,109: 70 markkaan, urheilukenttien vesipostit 97,991: 30 markkaan sekä Annalan urheilukentän juoksurata 33,628: 15 markkaan.

Seuraavat uudistyöt suoritettiin kustannusten noustessa alla mainittuihin määriin: Kaisaniemen urheilukentän tasoitus 177,000 markkaan, Vilhonvuoren puistikon kenttien ja teiden lopputasoitus sekä Hämeentieltä johtavien portaiden kaiteet 97,532: 25 markkaan, urheilukentän rakentaminen Pasilan länsipuolelle 37,259: 80 markkaan, Käpylän raviradalle rakennettavan pallokentän ensimmäinen rakennusvaihe 109,597: 50 markkaan sekä Vallilan leikkikentän rakentaminen 82,454: 50 markkaan.

Työttömyyden lieventämiseksi suoritettiin vuoden aikana alla mainitut työt kustannusten ollessa seuraavat: ojen kaivanta Puodinkylässä 154,144: 65 markkaa, metsän raivaus Herttoniemessä 128,046: 05 markkaa, Talin siirtola-puutarhan työt 186,936: 75 markkaa, Kumpulantien työt 1,540,061: 30 markkaa, Koskelantien työt 286,493: 20 markkaa, Toukolantien työt 764,300: 05 markkaa, Kallion korttelin n:o 327 leikkikenttä 86,840: 10 markkaa, Merikadun kokoojajohto 199,809: 25 markkaa, Lääkärinkadun ja Valpurintien välisen Turuntien viemäri 480,889: 55 markkaa, Porthaninrinteen tasoitus 99,000: 40 markkaa, Taivaskallion omakotialueen työt 199,579: 80 markkaa sekä Käpylän omakotialueen työt 198,547: 70 markkaa.

Paitsi edellä mainittuja menoarvioon sisältyviä tai erikoisesta määräyksestä tehtyjä töitä, suoritettiin myös töitä kaupungin muille laitoksille ja yksityisille talonmistajille. Kustannukset näistä töistä nousivat 2,377,397: 30 markkaan.

Talorakennusosasto. Talorakennusosaston henkilökuntaan kuuluivat kaupunginarkkitehti, avustava kaupunginarkkitehti, 6 arkkitehtia, 1 ylimääräinen arkkitehti kesäkuun 1 p:stä lukien, 2 piirtäjää, 1 kirjanpitäjä ja 4 toimistoapulaista. Suoranaisesta työnjohdosta osaston työmailla huolehti 14 rakennusmestaria.

Työvoima vaihteli ollen 283 työntekijää tammikuun ensimmäisellä ja 219 joulukuun viimeisellä viikolla sekä suurin viikolla huhtikuun 7 p:stä 13 p:ään, jolloin palveluksessa oli 411 työntekijää. Työvoiman viikkokeskimäärä koko vuodelta oli 278 työntekijää.

Kaupungin omistamien rakennusten ja talojen korjausta ja kunnossapitoa varten oli menoarviossa varattu yhteensä 4,720,110 markkaa, johon määrään lisättiin työläispalkkojen korottamiseen varatusta määrärahasta 95,000 markkaa sekä menoarviossa huomioimatta jätettyjä ylimääräisiä töitä varten 115,600 markkaa, joten siis käytettävissä olevia varoja oli kaikkiaan 4,930,710 markkaa. Kustannukset nousivat 4,658,505: 90 markkaan, säästökäsi jäi 272,204: 10 markkaa. Verrattain suuren säästön aiheutti osittain se, että vanhassa raatihuoneessa, kansakoulussa Hämeentien 80:ssä sekä teurastamossa suoritettaviksi aiottujen muutosrakennustöiden vuoksi tehtiin mainituissa rakennuksissa vain välttämättömmät korjaustyöt.

Uudis- ja muutosrakennustöihin oli käytettävissä yhteensä 9,531,710 markan suuruinen talousarviomääräraha, johon lisättiin 253,000 markkaa työläispalkkojen korottamiseen varatusta määrärahasta, joten käytettävissä oleva määräraha uudistöitä varten nousi kaikkiaan 9,784,710 markkaan. Kustannukset tekivät 9,456,783: 25 markkaa. Säästöistä, 327,926: 75 markasta, siirrettiin v:een 1936 suorittamattomia töitä varten 211,982: 60 markkaa ja kaupunginkassaan palautettiin 115,944: 15 markkaa.

V:sta 1934 siirrettiin 80,000 markkaa Kivelän sairaalan Mechelininkadun puoleista uutta aitaa varten sekä 3,500,000 markkaa naisten työkotipaviljonkia varten eli yhteensä 3,580,000 markkaa. Aitaa varten varattu määrä-

raha käytettiin, mutta työkotipaviljonkia varten varattu määräraha siirrettiin seuraavaan vuoteen.

Vuoden kuluessa suoritettiin sitä paitsi töitä, osaksi ennakolta v:n 1936 menoarviosta myönnettyillä varoilla, osaksi kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen käyttövaroilla yhteensä 2,275,468: 85 markalla. Näitä varten käytettävissä olevasta määrärahasta säästyi 13,189: 65 markkaa.

Paitsi edellä mainittuja, osaston käytettäväksi annetuilla määrärahoilla suoritettuja töitä, suoritettiin töitä toisten kunnallisten laitosten ja viranomaisten laskuun yhteensä 193,838: 45 markalla, jotka työt tuottivat toimistolle voittoa 324: 20 markkaa.

Talorakennusosaston v. 1935 suorittamien töiden kokonaiskustannukset nousivat 16,664,596: 45 markkaan. Määrärahoista säästyi kaikkiaan 401,662: 10 markkaa.

Seuraavat suurehkot uudisrakennustyöt loppuunsuoritettiin vuoden kuluessa alla mainituin kustannuksin:

Teurastamon vuotavarastorakennus 882,250: 55 markalla määrärahan oltua 855,000 markkaa eli, työläispalkkojen korottamiseen varatusta määrärahasta saatu 66,000 markkaa mukaanluettuna, 921,000 markalla, säästökäsi jäi 38,749: 45 markkaa; entisen Turun kasarmin alueella olevan kivirakennuksen huoneiston sisustaminen linja-autoliikennöimiseen 1,014,780: 95 markan kustannuksin käytettävissä olleiden varojen oltua 1,039,710 markkaa, joten säästökäsi jäi 24,929: 05 markkaa; Kivelän sairaalan hallinto- ja asuinrakennus, jonka määrärahasta, 8,940,000 markasta, 13,137: 50 markkaa säästyti kustannusten noustessa 8,926,862: 50 markkaan eli, rakennuksen kuutiosisällyksen ollessa 30,061.5 m³, 296: 95 markkaan m³:ä kohden lukuunottamatta sairaspaviljongin ja asuin- ja hallintorakennuksen välisen yhdyskäytävän, alueen tasoittamisen sekä osittaisen aitaamisen aiheuttamia kustannuksia, jotka nousivat erikseen 394,000 markkaan; ja Korkeasaaren leijonasuojia, jonka määrärahasta, 500,000 markasta, 9,173: 10 markkaa jäi säästökäsi kustannusten noustessa 490,826: 90 markkaan.

Ryttylän koulukodin ammattiopetusrakennus valmistui melkein lopullisesti tiilikattoa sekä eräitä pienehköjä tasoitustöitä lukuunottamatta.

Talorakennusosastolla käsiteltiin vuoden kuluessa 426 diariin vietyä asiaa, joista annettiin lausuntoja, osaksi yleisten töiden lautakunnalle, osaksi kaupunginhallitukselle ja muille viranomaisille. Laadituista uudis- ja muutosten piirustuksista on mainittava seuraavassa luettelujen yritysten pää- ja työpiirustukset: Nikkilän sairaalan puhdistusaseman, Savilan muuntaja-aseman, teurastamon vuotavaraston, Väinämöisenkadun urheilukentän paviljongin, Länsisataman satamavahtikojun, Korkeasaaren leijonasuojan, Hämeentien 80:ssä olevan kansakoulun uudesti- ja lisärakentamisen, linja-autoaseman, sekä Katariinankadun 1:ssä olevan talon muutostöiden; sekä seuraavat piirustusehdotukset: Katajanokan makasiinirakennuksen, Hämeentien 80:ssä olevan kansakoulun uudesti- ja lisärakentamisen, kanateurastamon, Merisataman kanahallin, vesilinnan, Helenankadun 2:ssa olevan talon uudestirakentamisen, Mariankadun 2:ssa olevan talon uudestirakentamisen, Nikkilän sairaalan kone- ja kattilahuoneen sekä pesulaitoksen laajentamisen ja Uunisaaren uimalaitoksen katsojaparvekkeen ja hyppytelineen.

Lämpötekniikka. Lämpötekniikan valvontaan kuului vuoden lopussa 54 laitosta, joissa oli yhteensä 161 kattilaa ja niiden tulipinta 3,695 m². Vuoden kuluessa kattiloiden luku lisääntyi 3:lla ja tulipinta 21 m²:llä linja-auto-

aseman laitosta lukuunottamatta, jossa oli kaksi 14 m²:n suuruista kattilaa. Laatusa puolesta kattilat jakautuivat seuraavasti:

	Luku.	Tulipinta, m ² , keskimäärin kattilaa kohden.
<i>Höyrykattilat, työpaine 0.5 kg/cm².</i>		
Korkeapainekattilat	18	1,126 62.6
Matalapainekattilat	83	1,479 17.8
	<i>Yhteensä 101</i>	<i>2,605 —</i>
<i>Lämminvesikattilat</i>	<i>60</i>	<i>1,090 18.2</i>
	Kaikkiaan 161	3,695 —

Laitosten korjausta ja kunnossapitoa varten myönnettiin kaksi määrärahaa, yhteensä 312,000 markkaa, mistä määrästä säästyi 15,779: 10 markkaa.

Vuoden kuluessa suoritetuista suurehkoista lämpö- ja vesijohtotöistä mainittakoon seuraavat: Kyläsaaren puhdistuslaitoksen lämpöjohtotöitä valvottiin ja lopputarkastus suoritettiin; samoin Rajasaaren puhdistuslaitoksen lämpöjohtotöitä valvottiin; linja-autoaseman, Korkeasaaren leijonasuojan ja Ryttylän koulukodin lämpö- ja vesijohtotöitä varten laadittiin hankintaohjelma ja työselitys, tarjoukset tarkastettiin, töitä valvottiin ja lopputarkastus suoritettiin; Kivelän sairaalan lämpö- ja vesijohtotöitä valvottiin ja lopputarkastus suoritettiin; sekä Hämeentien 80:ssä olevan kansakoulun lämpö- ja vesijohtotöitä ja Katariinankadun 1:n lämpöjohtotöitä varten laadittiin työselitys ja hankintaohjelma sekä tarjoukset tarkastettiin. Lisäksi suoritettiin useita alustavia suunnitelmia ja kustannusarvioita.

Keskuslämmityslaitosten polttoainekulutuksista laadittu tilasto osoittaa sanotun kulutuksen olleen kaikkiaan 14,625.3 tonnia koksiksi redusoituna merkiten n. 1,761 tonnin lisäystä edelliseen vuoteen verraten. Ominaislämmön tarve oli v. 1934 3,401 kaloria vuodessa ja v. 1935 3,806 kaloria vuodessa, mikä vastaa 11.9%:n polttoaineen lisäystä eli tonneissa n. 1,505 tonnia. Uusien rakennusten aiheuttama luonnollinen lisäys oli n. 600 tonnia, joten polttoaineen kulutus oli pienempi kuin mitä ominaislämmön lisäys edellytti.

Puisto-osasto. Osaston henkilökuntaan kuului kaupunginpuutarhuri, avustava kaupunginpuutarhuri ja toimistoapulainen. Työnjohtajista toimi 1 vanhempi ja 3 nuorempaa kuukausipalkoin sekä 4 tuntipalkoin. Uudistöissä oli 2 tilapäistä työnjohtajaa. Lisäksi oli osaston palveluksessa kasvihuoneen puutarhuri, taimiston puutarhuri, talonmies, 19 puistovahtia sekä 5—8 puutarhaharjoittelijaa.

Työntekijäin lukumäärä oli suurin toukokuussa, 372, ja pienin joulukuun lopussa, 35. Työntekijäin keskimääräinen luku viikossa oli 145.

Puistojen kevätpuhdistus aloitettiin huhtikuun lopulla ja nurmikenttien kylväminen saman kuun 27 p:nä. Kukkaspuleita istutettiin 19 eri puistikoon, kaikkiaan 22,867 kpl., joista huomattava osa oli vanhoja, edellisen vuoden sipuleita. Kevätistutuksissa käytettiin suuri määrä osittain lasin alla joudutettuja orvokkeja, kaunokaisia, lemmikkejä ja kevätetikkoja. Kesäkukista eniten käytettyjä olivat begonia semperflorens laadut ja fuksiat. Runkomaisia fuksioita istutettiin puistoihin 389 kpl. Kesäkukkasten taimia istutettiin yhteensä 58,206 kpl. Kukkakasveja istutettiin seuraaviin paikkoihin: Aleksanteri II:n patsaalle, Caloniuksen- ja Runeberginkadun kulkaukseen, desinfioimajalan luo, Eiran puistikkuun, Engelinaukiolle, Erottajalle, Runeberginesplanaadiin, Hankkijan edustalle, läntisen hautausmaan

18 haudalle, Hesperianesplanaadiin, Hietarannalle, Kaisaniemen puistoon, kaivuhuoneen edustalle, Katajanokan puistikkoon, kaupunginpuutarhaan, kirurgisen sairaalan puistikkoon, Kivelän sairaalan puistikkoon, Koulupuistikkoon, krematorion luo, kulkutautisairaalan alueelle, Lönnrotinpuistikkoon, Marian sairaalan alueelle, Puijonkadun puistikkoon, Ritaritalonpuistikkoon, Vanhassakaupungissa olevalle Hans van Sandenin haudalle, saksalaisen kirkon ympärille, Siltavuorenrannalle, Snellmanin puistikkoon, Sofianlehdon pikkulastenkodin alueelle, Säätytalonpuistikkoon, talvipuutarhan edustalle, tuberkuloosisairaalan alueelle, Tähtitorninmäelle, Ullanlinnan kylpylaitoksen luo, Ullanpuistikkoon, Vanhan kirkon puistoon sekä Malminkadun varastopihan alueelle.

Monivuotisia kukkia istutettiin 14 eri puistikkoon yhteensä 5,489 kpl. Marian sairaalan alueelle istutettiin uusi perennaryhmä. Muut perennan taimet käytettiin vanhojen ryhmien uusimiseen.

Istutettuja kukkasipuleja, kesäkukkia ja perennakasveja oli yhteensä 86,560 ja niiden hinta arvioitiin 214,750: 80 markaksi. Koristepuita ja -pensaita istutettiin 6,452 kpl., arvoltaan 183,835: 50 markkaa. Uusia paikkoja, mihin puita ja pensaita istutettiin, olivat Hietaniemenkatu, Kallion paloaseman tienoo, Kammionkatu, Maurinkadun pohjoispää, Mechelininkatu, Merisatama, Meritullinkadun pohjoispää, Mäkelänkatu, Mäntymäen rinne, Topeliuksenkadun kansakoulun tienoo, tuberkuloosisairaalan eteläosa, Turuntien ja Arkadiankadun kolmio, Vilhonvuoren pohjoisosa sekä Väinämöisen ja Hietaniemenkadun kolmio. Kuusista istutettiin pensasaita Talin taimiston ympärille, pajuista multatarhan sivulle sekä orapihlajista Meritullinkadun pohjoispäähän ja Liisanpuistikkoon.

Puisto- ja kujannepuihin pesiytyneitä tuholaisia hävitettiin myrkkynesteillä. Tarkoitusta varten hankittiin Tanskasta 5 hevosvoiman bensiinimoottoriruisku, johon kuului 500 litran vetoinen nestesäiliö sekä 2 letkua. Kevätruiskutuksessa käytettiin carbosol myrkkyainetta 800 litraa ja öljycarbosta 300 litraa ja kesäruiskutuksessa 300 litraa rikaa ja 20 litraa nikotiinisulfaattia. Kasvihuoneissa tuhottiin tuholaisia ruiskuttamalla myrkkyaineita sekä savustamalla.

Heikinkadun uusimisen johdosta siirrettiin keväällä kaikki Heikinpuiston lehmukset pois paikoiltaan. Puista sijoitettiin 39 messuhallin läheisyyteen, 46 Koskelantien koillispäähän, 31 Kaivopuistoon, 22 Käpylän paloasemalle, 9 kunnalliskodin alueelle, 5 Telakanpuistikkoon, 1 Pohjoisrantaan ja 20 Talin taimistoon. Ruotsalaisen teatterin uudisrakennuksen tieltä siirrettiin samoin taimistoon 1 jalava ja 11 lehmusta. Syksyllä jatkettiin edelleen Heikinkadun lehmusten siirtämistä ja sijoitettiin tällöin kadun jalkakäytävien reunoihin 78 puuta. Kahden puun siirtäminen samoin kuin mainitun kadun keskellä olevien nurmikaistaleiden lopullinen kunnostaminen ja kasvien istuttaminen jäivät seuraavaan kevääseen. Vuoden lopussa Simonkadun itäpäästä alennettaessa alennettiin myös samalla puita.

Vuoden kuluessa maalautettiin 353 puistosohvaa, uusia teetettiin 60 kpl., niistä 50 n.s. koivusohvaa. Vuoden lopussa oli puistosohvia yhteensä 1,516. Lasten hiekkalaatikoita oli leikkikentillä 72. Istutusten suojaksi pantua rautalanka-aitaa oli 49,273 m ja rautaisia aitapylväitä 19,184.

Ruokamultaa ajettiin puistoihin urakka-ajona 11,760 m³, tuntipalkalla Herttoniemestä 468 m³, Reijolan taimiston poikki rakennettavan kadun paikalta 407 autokuormallista sekä Turuntien ja Nordenskiöldinkadun kulmauksesta n. 200 m³ eli yhteensä 13,000 m³.

Talvipuutarhaa hoidettiin samaan tapaan kuin ennenkin, kukkivia kasveja vaihdettiin; suuret kameliat leikattiin kukinnan jälkeen huhtikuussa. Kaupunginpuutarhan alueella uusittiin vanhaa vesijohtoa n. 70 m. Kevättalvesta kivettiin Alppilan lintulammikkojen pohjat ja reunat laattakivellä; linnut siirrettiin lammikoihin toukokuun alussa ja tuotiin takaisin marraskuussa.

Helmikuun 5 p:nä koristeltiin Runebergin patsaan ympärys havupylväillä ja tulipadoilla sekä Lönnrotin patsaan edusta Kalevalanpäivänä. Toukokuun 12 p:nä koristeltiin Snellmanin patsaan tienoo ruukkukasveilla. Lisäksi annettiin kaupunginpuutarhurin tehtäväksi huolehtia vuosittain huhtikuun 12 p:nä Vanhan kirkon puistoon pystytettyjen sankaripatsaiden koristamisesta sekä juhla-valaistun joulukuusen pystyttämisestä Eestin vapaussodassa kaatuneiden sankarien haudalle, kuten oli tapana suomalaisten ja saksalaisten sankarihaudoilla.

Reijolan taimistosta siirrettiin Talin taimistoon pensaita sekä pistokas- ja kylvöitä yhteensä 16,176 kpl. Talin taimilavoissa oli syksyllä jalostuksia ja kylvöksiä yhteensä 1,087 kpl., puumaisia pistokkaita 3,140, perennain pistokkaita 3,200, avomaalle kouluutettuja perennoja 3,464 ja pistokkaita 12,385. Reijolan taimistossa oli taimia yhteensä 12,182.

Puisto-osaston varsinaiset menot olivat yhteensä 2,999,430: 90 markkaa, josta puistojen istutusten ja kunnossapidon osalle tuli 1,508,264: 80 markkaa. Viimeksi mainitut kustannukset jakautuivat seuraavasti:

	Smk.		Smk.
Kaupunginpuutarha	184,088: 75	Ullanpuistikko	9,417: —
Kasvihuoneet	137,616: 60	Ensi-sairaalan puistikko ..	8,970: —
Kaivopuisto	121,370: —	Hauhontien puistikot	8,970: —
Tähtitornivuori	72,354: —	Telakanpuistikko	8,930: —
Kaisaniemi	69,292: —	Mäkelänkadun istutukset ..	8,890: —
Kappellesplanaadi, Runebergin splanaadi, Teatteri- splanaadi	67,382: 40	Säätytalonpuistikko	8,830: —
Engelinaukio	51,930: —	Siltavuorenranta	8,725: —
Talvipuutarhan edustalla olevat pengermaat	39,927: 85	Vuorimiehenpuistikko	8,520: —
Vanhan kirkon puisto	33,495: —	Johanneksen kirkon istutuk- set	8,290: —
Eläintarha	33,878: —	Torkkelinpuistikko	8,285: —
Hakasalmen ja Hesperian puisto	28,152: —	Meritori	7,820: —
Eiran puistikko	25,215: —	Aleksis Kiven kadun istu- tukset	7,603: —
Punanotko	24,440: —	Suomen pankin istutukset ..	7,400: —
Hietaranta	23,635: —	Runeberginkadun leikki- kenttä	6,815: —
Hesperianesplanaadi	22,776: —	Kallion kirjastotalon istu- tukset	6,610: —
Katajanokan puistikot	20,388: —	Nervanderinpuistikko	6,055: —
Kirurgisen sairaalan istu- tukset	18,775: —	Ateneumin istutukset	6,020: —
Haudat	14,985: —	Lapinlahdenpuistikko	6,020: —
Runebergin, Lönnrotin ja Snellmanin patsaiden ko- ristaminen	14,088: 75	Turuntien puuistutukset ..	5,755: —
Kallion kirkon istutukset ..	12,710: —	Ruoholahdenpuistikko	5,240: —
Runebergin patsaan istutuk- set	12,465: —	Porthanin- ja Pengerkadun välinen istutus	4,750: —
Liisanpuistikko	11,210: —	Turuntien ja Arkadiankadun kolmioistutukset	4,705: —
Kallion urheilukenttä	10,540: —	Koulupuistikko	4,540: —
Kangasalentien leikkikenttä	10,010: —	Puijonkadun puistikko	4,518: —
Puutarhakadun puistikko ..	9,960: —	Ritaritalonpuistikko	4,495: —
Käpylän urheilukenttä	9,650: —	Annalan urheilukenttä	4,435: —
Mechelininkadun istutukset	9,520: —	Haapaniemen urheilukenttä	4,390: —
		Dagmarinkadun leikkikenttä	4,240: —
		Kolmikulma	4,240: —

	Smk.		Smk.
Keuruuntien istutukset	4,120: —	Teknillisen korkeakoulun is-	
Lönnotinpuistikko	3,852: 50	tutukset	2,060: —
Aleksanteri II:n patsaan is-		Agricolankujan puistikko . .	1,870: —
tutukset	3,790: —	Arkadian- ja Runeberginka-	
Pääskylänpuistikko	3,650: 50	dun kulmaus	1,845: —
Paulantien leikkikenttä	3,545: —	Kotkankadun istutukset . .	1,706: 55
Urheilukadun istutukset	3,495: —	Meritullinkadun pohjois-	
Porvoonkadun puistikot	3,285: —	pään istutukset	1,610: —
Simonkadun kujanne	3,260: —	Fredrikintori	1,385: —
Apollonpuistikko	3,240: —	Helsingin- ja Vaasankadun	
Museokadun leikkikenttä	2,890: —	kolmio	1,100: —
Kasarmitorin istutukset	2,625: —	Hämeentien runkopuut . .	965: —
Saksalaisen kirkon istutuk-		Kinnekuille	890: —
set	2,625: —	Heikinkatu	795: —
Kapteeninpuistikko	2,545: —	Arkadian- ja Pohj. Rautatie-	
Caloniuksen- ja Runebergin-		kadun kulmaistutukset . .	735: —
kadun kulmaistutus	2,535: —	Konservatorion viereinen	
Perhonkadun leikkikenttä	2,530: —	rinne	620: —
Agricolanpuistikko	2,480: —	Topeliuksenkadun puuistu-	
Sirkuspuistikko	2,350: —	tukset	590: —
Franzéninkadun istutukset	2,335: —	Aadolfinrinne	460: —
Teknillisen korkeakoulun		Hankkijan edusta	405: —
sähkötekniillisen laitoksen		Ammattienedistämislaitok-	
istutukset	2,240: —	toksen edusta	230: —
Pohjolankadun istutukset	2,225: —	Bulevardin puuistutukset . .	230: —
Fredrikinkadun pohjoispään		Sekalaista	145,632: 90
istutukset	2,185: —		
		Yhteensä	1,508,264: 80

Varsinaisiin menoihin lisättiin talousarvion uuden asetelman mukaan seuraavat uudet tilit: Kaupunginpuutarhan rakennukset Eläintarhassa, niiden vuokra; Lasten kiikut ja Alppilan lintulammikot, niiden ylläpito. Työntekijäin palkkojen nousun johdosta myönnettiin varsinaisten menojen tileille 99,000 markan lisämääräraha.

Tuloa tuottamattomiin pääomamenoihin sisältyvät seuraavat puistojen uudistyöt: Runebergin- ja Mechelininkadun välisen Hesperianesplanaadin osan tasointu, Merisataman istutustöiden jatkaminen, Tehtaanpuiston kuntoonpanotöiden ja Topeliuksenpuiston perustamistöiden aloitus, Hietaniemen-, Arkadian- ja Väinämöisenkadun rajoittaman kolmion istutukset, tuberkuloosisairaalan alueen käytävä ja tenniskenttä, Kaisaniemen pohjoisosan alueiden kunnostaminen, Hietaniemenkadun ja hautausmaan muurin rajoittaman nurmikkokaistaleen kunnostaminen, Vilhonvuoren pohjoisrinteen perustustöiden jatkaminen y.m. Työläispalkkojen korottamiseen varatusta määrärahasta myönnettiin uudistöitä varten 51,000 markan lisämääräraha.

Katurakennusosaston laskuun suoritettiin m.m. seuraavat työt alla mainituin kustannuksin: Heikkinpuiston lehmusten siirrot ja Simonkadun puiden alentaminen 177,930: 85 markkaa, Mäkelänkadun lehmusten istutus ja nurmikkokaistaleiden kylväminen 22,256: 45 markkaa, samoin Mechelininkadun 30,776 markkaa sekä stadionille johtavien teiden vierustojen kunnostaminen ja pensasistutukset 8,922: 20 markkaa.

Talorakennusosaston tilauksesta suoritettiin istutustöitä Kivelän sairaalan uuden hallintorakennuksen luona 40,648: 25 markan kustannuksin, Topeliuksenkadun kansakoulun pihamaalla 21,260: 50 markan sekä Rautalammintien varrella 4,824: 50 markan kustannuksin.

Ulkopuolella varsinaisen menosäännön suoritettiin suuren lehmuksen siirto Snellmanin koulun pihamaalla sekä puiden siirto Ruotsalaisen teatterin

luona ja Kaisaniemen koulun pihamaalla. Heikinkatu koristettiin joulukuussa havupylväillä ja tulipadoilla, mihin tarkoitukseen käytettiin 12,949: 90 markkaa kaupunginhallituksen myöntämiä varoja; samoista varoista suoritettiin osaston tarpeita varten varatun 5,000 m³:n multamäärän tuottokustannukset.

Kaupunginpuutarhasta myytiin taimia, kukkasia, pensaita y.m. sekä vuokrattiin kasveja juhlatilaisuuksiin, josta kertyi tuloja yhteensä 72,114: 30 markkaa.

Vuoden lopulla toimitetun luettelon mukaan oli kaupunginpuutarhan kasvihuoneessa ja talvipuutarhassa olevien kasvien, avomaalla kasvatettavien perennain ja molempien taimistojen koristepuiden ja -pensaiden yhteinen arvo 466,838: 50 markkaa.

Varasto-osasto. Osaston henkilökuntaan kuuluivat varastonpäällikkö, varastokirjanpitäjä ja 4 toimistoapulaista. Päävarastossa oli varastonhoitaja ja 1 toimistoapulainen sekä konepajassa 1 insinööri ja 4 toimistoapulaista.

Osaston tehtävänä oli hoitaa Malminkadun 5:ssä sijaitsevaa päävarastoa sekä Ruoholahdessa ja Hakaniemessä sijaitsevia varastoja samoin kuin Toukolassa sijaitsevaa konepajaa kuin myös huolehtia rakennustoimiston tarveaineiden ja kaluston hankinnoista ja hoidosta.

Vuoden kuluessa rakennustoimiston eri osastot sekä kaupungin muut virastot ja yksityiset henkilöt käyttivät konepajaa rahassa arvioituna seuraavassa laajuudessa:

	Smk
Varasto-osasto	1,366,757: 05
Katurakennusosasto	967,360: 85
Satamarakennusosasto	367,532: 70
Talorakennusosasto	413,092: 35
Puisto-osasto	108,448: 15
Tilivirasto	108: 35
Muut kaupungin laitokset	338,004: 65
Yksityiset	50,757: 20
Yhteensä	3,612,061: 30

Varastoitujen rakennustarpeiden arvo oli tammikuun 1 p:nä 1935 3,538,719: 54 markkaa. Vuoden kuluessa ostettiin tarveaineita 10,027,048: 30 markalla ja käytettiin 10,440,432: 19 markan arvosta, joten v:een 1936 siirtyvän varaston arvo oli 3,125,335: 65 markkaa. Eri kuluttajien käyttämien tarveaineiden raha-arvo oli seuraava: katurakennusosaston 6,950,617: 20 markkaa, satamarakennusosaston 2,570,676: 05 markkaa, talorakennusosaston 478,301: 90 markkaa, konepajan 175,468: 80 markkaa, puisto-osaston 46,236: 35 markkaa, varasto-osaston 109,990: 09 markkaa, rakennustoimiston 21,880 markkaa, muiden kaupungin laitosten 30,387: 75 markkaa sekä yksityisten 56,874: 05 markkaa.

Tilivirasto. Tiliviraston henkilökunnan muodostivat kamreeri, 2 kirjjanpitäjää ja 3 toimistoapulaista.

Tilitodistuksia oli vuoden aikana 22,403, laskutuksia 1,456 ja lähetettyjä kirjelmia 1,503. Kirjanpitoeriä oli yhteensä 35,801.

Tiliviraston käteiskassan rahanvaihto oli vuoden aikana 6,541,839: 25 markkaa. Viraston määrärahat olivat yhteensä 242,180 markkaa ja menot 236,807: 20 markkaa, joten säästöä jäi 5,465: 75 markkaa määrärahojen ylitksen ollessa 92: 95 markkaa.

VIII. Puhtaanapito.

Puhtaanapitolaitoksen kertomus v:ltä 1935 oli seuraavan sisältöinen:

Puhtaanapitolautakunta. Kaupungin puhtaanapitotoimen ylin johto kuului puhtaanapitolautakunnalle, jonka perustamisesta kertomusvuonna oli kulunut 15 vuotta. Siitä, missä määrin terveydenhoitolautakunnalla on toimivaltaa puhtaanapitoasioissa, on säädetty terveydenhoitosäännöissä ja Helsingin kaupungin terveydenhoitojärjestyksessä.

Puhtaanapitolautakuntaan kuuluivat kertomusvuonna toimittaja A. Aalto puheenjohtajana, johtaja J. Hellsten varapuheenjohtajana sekä muina jäseninä seppä K. Kaukonen, pankkivirkailija A. Monnberg, ylijohtaja Y. Sadeniemi, pankinjohtaja V. Sipi sekä piirisihteeri A. Valta. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli teknillinen johtaja E. Moring. Sihteerinä toimi vanhempi oikeusneuvosmies K. Furuhjelm ja esittelijänä puhtaanapitolaitoksen johtaja E. Rosenbröijer.

Puhtaanapitolautakunta kokoontui kertomusvuonna 17 kertaa. Pöytäkirjain pykäläluku oli 213, diaariin vietyjen asiain luku 335 ja lähetettyjen kirjelmän luku 45.

Vuoden aikana käsitellyistä asioista mainittakoon seuraavat: varsinaisen viranhaltijan irtisanomista koskevan virkasäännön kohdan muuttaminen; Malmin kaatopaikan siirtäminen sekä sen yhteydessä kysymys mainitulle kaatopaikalle rautateitse ja autolla tuotujen jätteiden kuljetuskustannuksista; mahdollinen varatöiden järjestäminen työttömille henkisen työn tekijöille; 2,000 m²:n suuruisen alueen luovuttaminen puhtaanapitolaitoksen keskus-aseman alueelta pääkirjastotalon rakentamista varten; sekä alueen luovuttaminen Vantaanjoen suun itäpuolelta olevalta niemeltä perustettavaa sahalaitosta varten.

Kertomusvuoden talousarvioon katujen ja kiinteistöjen puhtaanapidon kohdalle merkityn Työntekijän erinäiset edut nimisen määrärahan osoittautuessa riittämättömäksi anottiin 40,000 markan lisämääräraha mainitulle tilille.

Käsiteltiin viranhaltijain kesäloma-ajat, yhden viranhaltijan sairaslomanomus, 164 työntekijän sairas- ja 5 hautausapuanomusta, 16 vuoden aikana sattunutta tapaturmaa sekä 3 työntekijäin eläkeanomusta.

Kertomusvuonna suoritettiin puhtaanapitolaitoksen alaisten työntekijäin alimmat tuntipalkat kaupunginhallituksen joulukuun 28 p:nä 1934 vahvistamien ¹⁾ tuntipalkkojen mukaisesti. Ehdotus alaistensa työntekijäin palkkausolojen järjestämiseksi tammikuun 1 p:stä 1936 lukien oli vuoden aikana lautakunnan käsiteltävänä ja joulukuun 4 p:nä kaupunginvaltuusto vahvisti ²⁾ minimituntipalkat eri ammateissa määräten samalla:

¹⁾ Ks. v:n 1934 kert. s. 162 sekä Kunnall. asetuskok. s. 120; vrt. myös tämän kert. s. 12*. — ²⁾ Vrt. myös tämän kert. s. 48.

että laitoksen johtaja oli oikeutettu yksityistapauksissa työntekijäin paremman ammattitaidon tai työkyvyn taikka ahkeruuden perusteella korottamaan palkkaa enintään 10 %:lla;

että kaupungin kustantamaa elinkorkoa tai eläkettä nauttivan työntekijän palkasta oli vähennettävä hänen elinkorkonsa tai eläkkeensä määrä vastaavalta ajalta;

että kaupunginhallitus oli oikeutettu erikoisten seikkojen perusteella korottamaan vahvistettua palkkaa määrätyn nimikkeen kohdalla enintään 10 %:lla; sekä

että urakkatyötariiffien vahvistaminen oli lautakunnan asiana.

Kaupunginhallituksen myönnettyä 12,000 markan suuruisen matkapurahan puhtaanapitolaitoksen johtaja osallistui kutsuvieraana Frankfurt am Mainissa pidettyyn kansainväliseen kongressiin sekä tämän yhteydessä järjestettyyn puhtaanapitokoneiden erikoisnäyttelyyn tutustuen samalla matkallaan myöskin erinäisten Saksan, Tanskan ja Ruotsin kaupunkien puhtaanapitolaitoksissa tapahtuneisiin uudistuksiin.

Puhtaanapitolaitos suoritti sekä kaupungille että sopimusten nojalla yksityisille kiinteistöjen omistajille kuuluvan puhtaanapidon, huolehti kaupungin yleisten mukavuuslaitosten sekä puhtaanapitolaitoksen työvälineiden, koneiden ja tarveaineiden hoidosta ja kunnossapidosta sekä kerääntyvien jätteiden käsittelystä, jalostuksesta ja myynnistä.

Toiminta jakautui kuten aikaisemminkin katujen puhtaanapitoon, kiinteistöjen ja yleisten mukavuuslaitosten puhtaanapitoon sekä työkoneiden ja työvälineiden kunnossapitoon ja korjaukseen. Työt oli järjestelty seuraaville erikoisosastoille: hallinto, joka käsitti toimiston ja tiliviraston; katujen puhtaanapito; kiinteistöjen ja yleisten mukavuuslaitosten puhtaanapito; hajotuskaivojen tyhjennys; Malmin kaatopaikka; korjauspaja; autotallit ja -korjaamo; hevostalli; sekä varasto.

Hallinto. Puhtaanapitolaitoksen päällikkönä toimi johtaja, laitoksen tarkastajan ollessa apulaisjohtajana. Toimistoinsinöörin erikoistehtäviin kuului tilastollisten yhdistelmien laatiminen eri töiden työilmoitusten nojalla. Ylityönjohtaja valvoi lähinnä alimman työnjohdon toimintaa.

Puhtaanapitolautakunnan sekä puhtaanapitolaitoksen tilejä hoiti johtajan valvonnan alaisena puhtaanapitolaitoksen tilivirasto. Kassavirastona oli rahatoimisto.

Toimisto- ja tilivirastohenkilökunnan muodostivat kamreeri, kirjantäjä, seitsemän toimistoapulaista, joista yksi toimi kassanhoitajana ja yksi konekirjoittajana sekä vahtimestari ja asiapoika. Kiinteistöjen puhtaanapidosta laadittujen ilmoitusten tarkkailua varten toimi kuormauspaikoilla kaksi kirjuria.

Puhtaanapitolaitos lähetti vuoden aikana 845 kirjettä ja antoi 7,689 laskua suorittamistaan töistä sekä laati asetusten mukaista tilastoa työntekijöistään.

Katujen puhtaanapito. Katujen puhtaanapitotyöt jaettiin seitsemään piiriin siten, että XIII, XIV ja XV kaupunginosat kuuluivat ensimmäiseen piiriin, IV ja XX toiseen piiriin, V ja VI kolmanteen piiriin, III, VII, VIII ja IX neljänteen piiriin, I ja II viidenteen piiriin, X, XI ja XII kuudenteen piiriin sekä Vallila, Hermannin, Toukola ja Mäkelä seitsemänteen piiriin. Jokaisessa piirissä toimi vastuunalainen työnjohtaja.

Erilaatuisten työntekijäin keskimääräinen luku viikkoa kohden käy ilmi seuraavasta yhdistelmästä:

	Kesätoissää.	Talvitoissää.
Puhtaanapitotyöntekijöitä, miehiä	100	278
» naisia	10	10
Tuntipalkkaisia autonkuljettajia	15	11
Urakalla työskenteleviä autonkuljettajia	—	14
Ajomiehiä	2	2
Urakalla työskenteleviä yksityisiä ajureita omine hevosineen	—	52
Yhteensä	127	367

Koneellisia laitteita käytettiin:

	Kesätoissää.	Talvitoissää.
Kasteluvaunuja	1	—
Kasteluautoja	10	—
Lumiauroja, hevosen vetämiä	—	57
» moottori-	—	7
Tiehöyliä	—	6
Kuljetusvälineitä, laitoksen omia	2	2
» urakoitsijoiden	—	40
Kuorma-autoja, laitoksen omia	4	6
» urakoitsijoiden	—	14
Purgator-rattaita	95	—
Lakaisukoneita	5	—

Kesäkuukausina osasto käytti 2 hevosta ja talvikautena 54 hevosta; näistä oli 2 hevosta laitoksen omia.

Katujen kastelemiseen käytettiin imu- ja painepumpuilla varustettuja kasteluautoja. Katujen lakaisutyöt suoritettiin karrier-lakaisukoneilla sekä käsilakaisurattailta n. s. purgator-kojeilla. Ruoho poistettiin käyttämällä Kitko ja Vegebillum nimisiä kemikalioidia, joita kului 2,100 kg 21,525 m²:llä. Katujen kastelemiseen kului 22,409 m³ merivettä ja 18,795 m³ vettä vesipostista. Pölyn sitomiseksi kasteltiin katuja ja teitä magnesiumkloriidiliuoksella kuluen liuosta 8,568 kg 42,800 m²:llä. Katurikkoja poiskuljetettiin kaikkiaan 12,181 m³, josta kustannukset nousivat 78: 50 markkaan 1,000 m³:ltä.

Katujen puhtaanapidon talvityöt käsittivät lumenauraamista, -luontia ja -lakaisemista, jään hakkausta, katuojien avaamista, katukäytävien ja ajoteiden hiekoittamista, lumenkuljettamista kaatopaikoille sekä viimeksi mainittujen hoidon.

Kertomusvuoden loppupuolella sattuneista runsaista lumisateista huolimatta katujen puhtaanapitoon varattu määräraha oli kyllin riittävä säästyen varoja 39,143: 75 markkaa.

Kaupunginhallituksen v. 1931 vahvistamaa ohjelmaa lumen poistamisesta kaupungin kaduilta ja teiltä noudatettiin pääpiirteissään myöskin kertomusvuonna.

Kuten edellisinä vuosina käytettiin talvitoissää ryhmäjärjestelmää. Lumenauraaminen toimitettiin osittain vuokrahevosten ja -autojen vetämillä lumiauroilla, osittain laitoksen moottoriauroilla. Tiehöylätraktoreja käytet-

tiin ajoteiden tasoittamis- ja leventämistöissä. Lumenkuljetus suoritettiin urakkatyönä vuokrahevosilla ja -autoilla. Hevosilla kuljetettavia kuormia varten oli järjestetty 15 ja moottorivoimalla kuljetettavia kuormia varten 9 lumenkaatopaikkaa. Yksinomaan puhtaanapitolaitoksen käytettäväksi luovutettiin sekä hevosilla että moottorivoimalla kuljetettavia lumikuormia varten Helsingin laivatelakka osakeyhtiön tienoo sekä Eteläsataman rautatie-sillan itäpuolen ja Arabian alueen eteläpuolen tienoot.

Puhtaanapitolaitoksen käytettävissä oli 10 hiekkavajaa eri osissa kau-punkia, joihin voitiin varastoida yhtäaikaa enintään 3,000 m³ hiekkaa.

Eri tarkoituksiin katujen puhtaanapitotoissa käytetty työtuntimäärä ilmenee seuraavasta taulukosta:

Työn laatu.	Henkilöpäivätyöt.		Hevospäivätyöt.		Autopäivätyöt.	
	Vakin. työaika.	Ylliaika.	Vakin. työaika.	Ylliaika.	Vakin. työaika.	Ylliaika.
	T y ö t u n t e j a .					
Lakaisu	151,564	128	2,343	8	12,124	58
Lumenluonti y. m.	235,849	505	—	—	—	—
Lumenauraus	26,348	632	12,760	316	2,541	25
Lumenkuljetus	—	—	24,326	—	16,296	—
Lumenkaatopaikk. hoito .	25,965	—	—	—	—	—
Hiekoitus	5,845	619	18,693	487	3,117	118
Kastelu	4,910	—	—	—	4,910	—
Tilapäiset työt.	5,662	—	716	—	486	—
Yhteensä	456,143	1,884	58,838	811	39,474	201

Osaston toimesta pidettiin puhtaana yhteensä n. 2,350,000 m², josta katuosuuksia, yleisiä paikkoja, toreja ja teitä n. 1,400,000 m², satama-alueita n. 600,000 m² sekä yksityisille kiinteistönomistajille kuuluvia katuosuuksia n. 350,000 m², kaikkiaan 8,359,135:95 markan kustannuksin. Kaupungin koko liikennöitävä pinta-ala oli n. 3 milj. m², josta n. 2 milj. m²:n puhtaana- ja kunnossapito kuului kaupungille, kun taas n. 1 milj. m² oli yksityisten kiinteistönomistajien hoidettavana. Näistä oli katujen puhtaanapitoon nähden n. 35 % liittynyt puhtaanapitolaitokseen.

Kiinteistöjen ja yleisten mukavuuksilaitosten puhtaanapito. Paitsi kaupungin omien talojen ja mukavuuksilaitosten puhtaanapidosta, huolehti laitos sopimusten nojalla yksityisille talonomistajille kuuluvien kiinteistöjen puhtaanapidosta. Kaikkiaan varsinaisella kaupunkialueella olevista kiinteistöistä kuului n. 75 % puhtaanapitolaitoksen puhdistettaviksi. Kiinteistöjen ja yleisten mukavuuksilaitosten puhtaanapitoon nähden kaupunki oli jaettuna kahteen pääpiiriin kuormauspaikkoineen. Kummassakin piirissä toimi vastuunalainen työnjohtaja, joka lähinnä valvoi jätteiden kuljetus-, kuormaus- ja purkaustöitä. Kuormien tarkkailua varten toimi kirjuriina apulaistyönjohtaja. Kuormauspaikat sijaitsivat Kyläsaaren korttelissa n:o 662 ja Länsisataman alueella n:o 263, mistä jätteet rautateitse kuljetettiin Malmin kaatopaikalle ja eri rautatieasemille yksityisille tilanomistajille. Sitä paitsi kuljetettiin suurehko määrä jätteitä tilapäisille kaatopaikoille kaupungin läheisyyteen.

Viikottain tehtiin kirjallisia ilmoituksia kuljetettujen erilaisten jätteiden määrästä. Seuraavassa on yhdistelmä näistä ilmoituksista:

Jätteiden laatu.	Kuljetettu maantäytteenä.	Kuljetettu myytäväksi.					Kaikkiaan.
		Kaupungin maantiloille.	Tilanomistajille kaupungin läheisyyteen.	Viikin latokartanoon.	Länsisataman kuormauspaikalta lähetettäväksi.	Kyläsaaren kuormauspaikalta lähetettäväksi.	
m ³ .							
Rikkoja, talous- ja paperijätteitä	10,005	21,882	20,063	33,946	14,470	3,707	101,073
Makkilantaa	—	4	—	—	2,005	3,453	5,462
Hevoslantaa	—	158	89	—	387	—	634
Hajotuskaivojätteitä	—	—	—	—	2,658	2,330	4,988
Tuhkaa	13,180	—	1,905	—	—	—	15,085
Rakennuspaikka- y. m. jätteitä	650	—	—	—	—	—	650
Yhteensä	23,835	22,044	22,057	33,946	16,520	9,490	127,892

Kuormausasemilla kuormattu määrä jakautui seuraavasti:

Jätteiden laatu.	Länsisataman asemalla kuormattu			Kyläsaaren asemalla kuormattu			Kaikkiaan.
	rautatievaunuihin lähetettäväksi		ostajien ajoneuvoihin.	rautatievaunuihin lähetettäväksi		ostajien ajoneuvoihin.	
	Malmin kaato paikalle.	muille asemille.		Malmin kaato paikalle.	muille asemille.		
m ³ .							
Rikkoja, talous- ja paperijätteitä	6,776	4,694	—	2,699	1,008	—	15,177
Makkilantaa	1,845	143	47	3,232	101	120	5,458
Hevoslantaa	—	387	—	—	—	—	387
Hajotuskaivojätteitä	2,658	—	—	2,330	—	—	4,988
Yhteensä	11,249	5,224	47	8,261	1,109	120	26,010

Kaupungista lähetettiin seuraava määrä vaunukuormia jätteitä suoraan alla mainituille asemille:

Asema.	Makkilantaa.	Hevoslantaa.	Rikkoja, talous- ja paperijätteitä.	Yhteensä.
Jorvas	—	—	2	2
Kauklahti	—	—	1	1
Kauniainen	1	13	—	14
Kerava	—	—	1	1
Kirkkonummi	1	—	1	2
Korso	—	—	1	1
Kela	3	—	—	3
Leppävaara	—	—	10	10
Lohja	2	—	—	2
Malmi	—	—	150	150
Masala	22	—	53	75
Nikkilä	—	—	4	4
Oitti	1	—	—	1
Pitäjänmäki	—	—	4	4
Tikkurila	—	—	3	3
Yhteensä	30	13	230	273

Malmin kaatopaikalle lähetettiin makkilantaa 544, rikkoja, talous- ja paperijätteitä 305 sekä hajotuskaivojätteitä 685 rautatievaunullista eli yhteensä 1,534 rautatievaunullista; rautateitse lähetettyjä jätteitä kertyi siis kaiken kaikkiaan 1,807 rautatievaunullista.

Osaston eri työntekijäin keskimäärä viikkoa kohden selviää seuraavasta yhdistelmästä:

Ajomiehiä	9	Vaunumiehiä	4
Autonkuljettajia	44	Siivoojia	10
Apureita	30		
		Yhteensä	97

Teknilliseen varustukseen kuului 26 erikoisautoa, 18 laitoksen kuorma-autoa, 4 yksityisten kuorma-autoa, 1 kaivontyhjennysauto, 9 kpl. rattaita, 9 rekeä ja 9 laitoksen hevosta.

Hajotuskaivojen tyhjennys. Hajotuskaivojen tyhjentäminen oli vuoden aikana osittain luovutettu kahdelle urakoitsijalle. Nämä tyhjänsivät 694 talon kaivot, joista 162 tyhjennettiin perinpohjin korjausta varten. Sitä paitsi tyhjennettiin 112 sade- ja likavesikaivoa. Työn suoritti 8 työntekijää laitoksen kaivontyhjennysautolla ja neljällä urakoitsijoiden omistamalla kuorma-autolla. Puhtaanapitolaitoksen suorittama erä kaivojen tyhjentämisessä nousi 286,963: 85 markkaan.

Kaikkiaan pidettiin puhtana 1,827 kiinteistöä, 27 yleistä mukavuuslaitosta ja 40 vedenheittopaikkaa, yhteensä 5,768,773: 95 markan kustannuksin.

Kiinteistöjen puhtaanapitoon käytetty määrä tunteja selviää seuraavasta taulukosta:

Työn laatu.	Henkilöpäivät.		Hevospäivät.		Autopäivät.	
	Vakin. työ-aika.	Yli-aika.	Vakin. työ-aika.	Yli-aika.	Vakin. työ-aika.	Yli-aika.
	T y ö t u n t e j a .					
Kiinteistöjen puhtaanapito	72,113	1,930	17,276	420	84,805	2,241
Mukavuuslaitosten puhtaanapito	24,232	—	339	—	956	—
Hajotuskaivojen tyhjennys	1,030	—	—	—	1,030	—
Yhteensä	97,375	1,930	17,615	420	86,791	2,241

Malmin kaatopaikka. Työn valvonta oli uskottu työnjohtajalle ja hänen alaisinaan työskenteli 6 miestä jätteiden purkaus- ja kuormaustöissä, 2 miestä kaatopaikkojen hoidossa, 1 mies levyastioiden puhdistuksessa, 4 miestä levyastioiden korjauksessa ja 2 vartijaa, yhteensä 15 miestä.

Tuntien lukumäärä eri töissä oli seuraava:

Työn laatu.	Työtunteja.
Jätteiden purkaus	11,840
Raatojen poltto	1,248
Kaatopaikan hoito	4,648

Työn laatu.	Työtunteja.
Höyrykattilan lämmitys	1,291
Levyastiatin puhdistus	2,312
» korjaus	8,040
Rautatievaunujen korjaus	264
Rakennusten kunnossapito	275
Vartiointi	4,776
	<u>Yhteensä 34,694</u>

Polttouunissa poltettiin vuoden kuluessa 193 koiraa, 314 kissaa, 3 hevosta ja 1 hirvi, kaikkiaan 511 raatoa sekä sitä paitsi 12 kuormaa pilaantunutta lihaa.

Korjauspaja. Työn lähin valvonta oli uskottu työnjohtajalle. Työntekijäin lukumäärä viikkoa kohden oli keskimäärin 16, joista 8 oli ammattityöntekijää ja 8 apuityöntekijää; heidän yhteinen työtuntimääränsä, 37,652, vastaavine työkustannuksineen selviää seuraavasta yhdistelmästä:

Työn laatu.	Työtunteja.	Kustannukset, Smk.
Katujen puhtaanapito-osaston laskuun pidetty kunnossa:		
Työkaluja	2,212	19,794: 35
Työkojeita ja ajoneuvoja	5,468	48,112: 15
Työkojuja ja hiekkavajvoja	3,876	34,109: 95
Lumisiltoja	2,282	19,618: 30
Hiekkalaatikoita	1,926	16,600: 20
Kiinteistöjen puhtaanapito-osaston laskuun pidetty kunnossa:		
Työkaluja	684	6,156: 80
Jätesäiliöitä	4,382	38,342: 85
Työkojeita ja ajoneuvoja	2,378	20,906: 85
Työkojuja	896	8,151: 75
Yleisiä mukavuuksilaitoksia	3,396	28,529: 35
Hevostallin töitä	1,863	15,793: 85
Autotallin töitä	5,225	43,791: 25
Sekalaisia töitä	3,064	24,153: 35
	<u>Yhteensä 37,652</u>	<u>324,061: —</u>

Korjauspajan työkustannukset nousivat kaikkiaan 549,002: 30 markkaan, josta määrästä työntekijäin palkat tekivät 324,061 markkaa.

Autotallit ja -korjaamo. Erityiselle työnjohtajalle oli uskottu lähin johto autotalleissa ja -korjaamossa. Työntekijäin lukumäärä keskimäärin viikkoa kohden oli 17, joista 11 oli ammattityöntekijää ja 6 apuityöntekijää.

Puhtaanapitolaitoksen keskusaseman alueella, Turuntien 24:ssä, mihin autokorjaamo oli sijoitettu, oli laitoksen käytettävänä kaksi autotalleiksi sisustettua vanhaa tallirakennusta. Sitä paitsi oli laitoksen käytettäväksi vuokrattu autotalli Hämeentien 92:sta. Autovarasto käsitti 79 autoa seuraavia merkkejä:

Kuorma-autoja:		Kasteluautoja:		Magirus kaivontyh-
Ford	28	Berliet	4	jennysautoja 1
Chevrolet	18	De Dion Bouton ..	1	Tiekarhu tiehöyliä 6
International..	1	Selden	2	Buick henkilöautoja 1
Dodge Brothers	3	Daimler-Benz	3	Harley Dawidson
Volvo	2	Karrier lakaisukoneita	5	moottoripyöriä .. 1
Morris.....	1			<u>Yhteensä 79</u>
Reo.....	1			
Diamond	1			

Kuorma-autoja käytettiin seuraava työtuntimäärä alla mainittuihin tarkoituksiin:

	Työtunteja.		Työtunteja.
Kuljettamaan:		Kuljettamaan:	
Talusjätteitä	82,083	Hiekkaa	3,117
Makkilantaa	5,919	Luudaksia	272
Rikkoja	6,888	Sekalaista	1,120
Lunta	8,032		<u>Yhteensä 107,431</u>

Kasteluautoja käytettiin 4,910 tuntia, lakaisukoneita 5,294, tiehöyliä 972 ja kaivontyhjennysautoa 1,030 tuntia.

Hevostalli. Puhtaanapitolaitoksen hevostalli sijaitsi Kampin alueella. Hevosten hoito oli uskottu yhdelle tallimiehelle, jonka työtuntimäärä vuoden aikana oli 2,496. Vuoden alussa oli 14 hevosta, vuoden kuluessa lopetettiin 2 hevosta, joten hevosten lukumäärä vuoden lopussa oli 12. Hevosten ruokkimiseen käytettiin 47,080 kg heiniä ja 15,560 kg kauraa. Hevoset olivat sairaina 343 päivää. Hevosten hoitokustannukset nousivat kaikkiaan 113,843: 10 markkaan ja hevosta kohden 8,757: 16 markkaan. Eläimiä käytettiin seuraaviin töihin yhteensä 24,603 tuntia:

Työn laatu.	Työtunteja.
Katujen puhtaanapito	6,243
Kiinteistöjen puhtaanapito	18,035
Raatojen kuljetus	325
	<u>Yhteensä 24,603</u>

Varaston hoito oli uskottu erityiselle varastomiehelle. Varastokortit pidettiin laitoksen toimistossa; varastossa olevat tavarat olivat varustetut stafettikorteilla. Tammikuun 1 p:nä varaston arvo oli arvioitu 222,415: 65 markaksi, vuoden kuluessa ostettiin tavaroita 972,586: 75 markan arvosta ja käytettiin 1,028,366: 25 markan arvosta, joten varasto joulukuun 31 p:nä arvioitiin 166,636: 15 markaksi.

Menot ja tulot. Puhtaanapitolaitoksen liiketilin päätös joulukuun 31 p:nä 1935 osoitti seuraavat loppusummat:

	Katujen puhtaanapito.			Kiinteistöjen ja yleisten mukavuuslaitosten puhtaanapito.			Kaikkiaan.
	Yleinen.	Sopimusten mukainen.	Yhteensä.	Yleinen.	Sopimusten mukainen.	Yhteensä.	
Suomen markkaa.							
Menoerä.	Menot.						
Hallintokulungit ..	166,523	113,304	279,827	157,367	135,049	292,416	572,243
Vuokra	232,457	35,550	268,007	45,205	124,714	169,919	437,926
Lämpö	15,136	2,386	17,522	13,036	18,127	31,163	48,685
Valaistus	7,059	1,106	8,165	7,300	9,203	16,503	24,668
Vedenkulutus	32,837	5,796	38,633	4,668	379	5,047	43,680
Kalusto	501,016	128,682	629,698	91,698	474,754	566,452	1,196,150
Kaluston kunnossapito	403,896	55,919	459,815	124,792	624,224	749,016	1,208,831
Tarverahat	10,888	1,920	12,808	98,981	98,870	197,851	210,659
Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikk.	229	41	270	83	628	711	981
Työpalkat	4,282,561	1,190,243	5,472,804	871,959	1,777,743	2,649,702	8,122,506
Tarveaineet	517,041	53,678	570,719	130,192	453,138	583,330	1,154,049
Yleisten laitteiden kunnossapito ..	39,370	6,900	46,270	73,725	4,031	77,756	124,026
Käyttövoima	5,164	763	5,927	3,224	8,754	11,978	17,905
Työntekijäin erinäiset edut	240,511	49,621	290,132	58,299	206,426	264,725	554,857
Hevosten elatus ..	8,526	1,656	10,182	—	39,509	39,509	49,691
Vakuutusmaksut ..	26,048	4,603	30,651	6,167	—	6,167	36,818
Kiinteistö	211,546	—	211,546	100,529	—	100,529	312,075
Matkakustannukset	6,000	—	6,000	6,000	—	6,000	12,000
Poistot ja palautukset	—	160	160	—	—	—	160
Yhteensä	6,706,808	1,652,328	8,359,136	1,793,225	3,975,549	5,768,774	14,127,910
Tuloerä.	Tulot.						
Valtion tieosuudet ..	4,440	—	4,440	—	—	—	4,440
Yleiset kadut, torit ja paikat	4,468,492	—	4,468,492	—	—	—	4,468,492
Satama-alueet	1,417,944	—	1,417,944	—	—	—	1,417,944
Kaupungin katuosuudet	—	515,797	515,797	—	—	—	515,797
Yksityisten katuosuudet	—	1,175,425	1,175,425	—	—	—	1,175,425
Lumenkaatopaikat	127,716	—	127,716	—	—	—	127,716
Kaluston ja kiinteistön kuoletus- ja korkokustann.	680,752	—	680,752	171,504	—	171,504	852,256
Sekalaista	7,464	—	7,464	11,100	—	11,100	18,564
Kaupungin kiinteistöt	—	—	—	—	293,964	293,964	293,964
Yksityisten kiinteistöt	—	—	—	—	3,595,862	3,595,862	3,595,862
Maksut mukavuuslaitosten käyttämisestä	—	—	—	29,157	—	29,157	29,157
Lannan myynti ..	—	—	—	—	110,483	110,483	110,483
Kaatopaikkojen kustannukset ..	—	—	—	472,297	—	472,297	472,297
Kuorma-asemien kustannukset ..	—	—	—	513,261	—	513,261	513,261
Mukavuuslaitosten kustannukset ..	—	—	—	595,906	—	595,906	595,906
Yhteensä	6,706,808	1,691,222	8,398,030	1,793,225	4,000,309	5,793,534	14,191,564

Kameraalisen kirjanpidon mukaan menot nousivat 13,025,923: 20 markkaan ja tulot 11,622,663: 95 markkaan talousarvioon merkittyjen määrien ollessa vastaavasti 12,920,550 markkaa ja 12,228,000 markkaa.

Varat. Joulukuun 31 p:nä 1934 vietiin puhtaanapitolaitoksen kalusto kirjoihin 4,800,629: 30 markan arvoisena ja kiinteistö 1,336,408: 15 markan arvoisena. Kertomusvuoden aikana hankittiin kalustoa 388,741: 15 markalla ja kiinteistöjen arvo kohosi 17,497: 30 markalla. Kun 832,893: 95 markkaa poistettiin kalustojen arvosta ja 217,301: 85 markkaa kiinteistöjen arvosta, niin siirrettiin 5,493,080: 10 markkaa säästönä v:een 1936.

Työntekijäin erinäiset edut. Vuoden aikana myönnettiin 164 työntekijälle sairasavustusta 15,685 työtunnista ja 5 työntekijän kuolemantapauksen johdosta maksettiin heidän perillisilleen asetuksenmukaista hautausapua.

Kesälomaa nautti 301 työntekijää, niistä 137 18 päivää, 124 12 päivää, 23 7 päivää ja 17 4 päivää vastaten yhteensä 32,100 työtuntia.

Vuoden kuluessa sattui 16 tapaturmaa, joista maksettiin asianmukaista korvausta.

Puhtaanapitolautakunnan vahvistaman määräyksen mukaisesti annettiin työntekijöille työpuseroita, umpisuojausja, nahkarukkasja, esiliinoja ja sadetakkeja. Työntekijöille suoritettiin palkkoina kaikkiaan 7,792,154: 55 markkaa ja erinäisinä etuina 554,857: 45 markkaa, siitä 141,299: 75 markkaa sairasja hautausapua, 271,185: 60 markkaa kesälomapalkkoja, 41,014: 55 markkaa tapaturmavakuutusmaksuja, 81,315: 90 markkaa vaatetusmaksuja, 8,984: 15 markkaa vapaapäiväpalkkoja ja 11,057: 50 markkaa reserviharjoituksissa olevien työntekijäin palkkoja.

IX. Satamahallinto.

Satamalautakunnan v:lta 1935 antama toimintakertomus oli seuraavan sisältöinen:

Satamalautakunta. *Sen kokoonpano.* Satamalautakuntaan kuuluivat v. 1935 kauppaneuvos I. Lindfors, puheenjohtajana, vuorineuvos K. A. Paloheimo, varapuheenjohtajana, sekä jäseninä vahtimestari U. Ilmanen, merenkulkuneuvos A. V. Lindberg, johtaja H. Ramsay, varastonhoitaja K. V. Saxell ja laivanvarustaja A. Wihuri. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli teknillinen johtaja E. Moring. Lautakunnan sihteerinä toimi varatuomari T. Nordberg.

Kokoukset y. m. Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 21 kertaa. Pöytäkirjan pykäläluku oli 444 ja lähetettyjen kirjelmien lukumäärä 270.

Satamahallintotoimiston ja sen osastojen päälliköt. Satamahallintotoimistoa johti satamalaitoksen johtaja filosofianmaisteri K. W. Hoppu. Satamaliikenneosaston päällikkönä toimi satamakapteeni J. A. Lehtonen ja satamakannantaosaston päällikkönä satamakamreeri I. Liljeros.

Satamahallintotoimiston viranhaltijat. Satamahallintotoimiston virkaatoimittavaksi vahtimestariksi nimitettiin helmikuun 18 p:nä K. K. Tolvanen maaliskuun 1 p:stä lukien.

Satamaliikenneosaston viranhaltijat. Jäänmurtaja Herculeksen päällikön kuoltua syyskuun 30 p:nä nimitettiin laivan uudeksi päälliköksi marraskuun 5 p:nä merikapteeni O. J. Saarinen.

Satamakannantaosaston viranhaltijat. Vaakavahtimestari A. K. Sandbergille myönnettiin tammikuun 17 p:nä saavuttamansa ikärajan perusteella ero virastaan helmikuun 27 p:stä lukien. Virkaatoimittavaksi vaakavahtimestariksi määrättiin helmikuun 18 p:nä satamahallintotoimiston vahtimestari R. Kumenius maaliskuun 1 p:stä lukien 1,350 markan kuukausipalkoin. Toukokuun 22 p:nä otettiin ylioppilas R. Ingman ylimääräiseksi vaakavahtimestariksi 1,350 markan kuukausipalkoin toukokuun 6 p:stä lukien. Ylimääräiseksi vaakamestariksi 1,500 markan kuukausipalkoin otettiin joulukuun 30 p:nä ylioppilas V. K. Mielonen tammikuun 1 p:stä 1936 lukien.

Opintomatka. Kaupunginhallituksen myönnettyä satamalaitoksen johtajalle 8,000 markan suuruisen matka-apurahan opintomatkan tekemiseksi ulkomaille tullimakasiinien ja tullikäsittelyn tutkimiseksi, kesti mainittu opintomatka n. 3 viikkoa helmikuun 21 p:stä lukien.

Palkat. Helmikuun 18 p:nä lautakunta päätti tehdä kaupunginhallitukselle esityksen pysyväisesti kaupungin palveluksessa olevien tilapäisten toimenhaltijain palkkojen korottamisesta samansuuruisiksi kuin ne olivat v. 1931. Kaupunginhallituksen maaliskuun 7 p:nä tekemän päätöksen mukaisesti lautakunta maaliskuun 26 p:nä päätti korottaa erinäisten ylimääräisten viranhaltijain palkkoja. Huhtikuun 16 p:nä päätettiin korottaa erinäisten avoinna olevien satamakannantaosaston vakinaisten viranhaltijain palkat siten, että ne vastasivat asianomaisia pohjapalkkoja 10 %:n vähennyksin.

Samoin huhtikuun 16 p:nä päätettiin tehdä esitys kaupunginhallitukselle satamahallintotoimiston kanslistin toimen siirtämisestä IV palkkaluokkaan.

Tullipakkahuoneen ulkopuolella käsiteltävien tavarain vaakamestarin toimen uudelleenjärjestely. Sen johdosta, että edellä mainitun toimen viranhaltijan vaakamestari L. Laurentin ja hänen apulaistensa toiminnasta oli tehty erinäisiä huomautuksia satamalaitoksen johtajalle ja satamalautakunnan elokuun 14 p:nä kieltäytyttyä hyväksymästä vaakamestari Laurentille jatkuva palvelusaikaa hänen täytettyään 67 vuotta syyskuun 18 p:nä, myönnettiin vaakamestari Laurentille ero virastaan syyskuun 25 p:nä saman kuukauden 18 p:stä lukien ja satamalaitoksen johtajalle annettiin tehtäväksi laatia ehdotus viran uudelleenjärjestämisestä. Lisäksi päätettiin esittää kaupunginhallitukselle, että vaakamestari Laurent oikeutettaisiin virkaatoimitavana hoitamaan tointa siksi kunnes virka oli uudelleen järjestetty ja uusi vaakamestari nimitetty, kuitenkin enintään v:n 1935 loppuun, sekä että vaakamestari Laurentille myönnettäisiin 1,500 markan eläke siitä päivästä alkaen, jolloin hän lopullisesti jätti toimen hoitamisen.

Marraskuun 5 p:nä satamalautakunta alustavasti hyväksyi satamalaitoksen johtajan laatimat ehdotukset uudeksi järjestyssäännöksi ja taksoiksi tullipakkahuoneen ulkopuolella käsiteltävien tavarain punnitsemisessa ja mittauksessa anoen sittemmin kaupunginhallitukselta oikeutta saada järjestää vaakamestarin tehtävien hoidon, jolloin m.m. vaakamestarien lukumäärä lisääntyisi yhdestä kolmeen, suunnitellulla tavalla. Kaupunginvaltuuston oikeutettua joulukuun 4 p:nä satamalautakunnan asettamaan enintään kolme vaakamestaria ja hyväksymään näille järjestyssäännön ja taksan, päätti lautakunta joulukuun 13 p:nä lopullisesti hyväksyä Helsingin satamassa tullipakkahuoneen ulkopuolella käsiteltävien tavarain punnitsemistä ja mittausta koskevan järjestyssäännön sekä taksan kaupungin vaakamestareille tulevista palkkioista heidän pyynnöstä suorittaessaan punnitsemisiä ja mittauksia tullipakkahuoneen ulkopuolella. Lisäksi päätettiin vaakamestarien lukumäärä kyseisessä toimessa hyväksyä kolmeksi, julistaa virat haettaviksi 2 viikon kuluessa sekä oikeuttaa valittavat vaakamestarit ottamaan Voinvienti-osuusliike Valion palveluksessa oleva vaakamestarin apulainen tilapäisapulaiseksi ehdoista ensin sovittua Valion kanssa. Joulukuun 30 p:nä valittiin vaakamestareiksi luottamusmies K. O. Ahonen, ylimääräinen vaakamestari R. Hj. M. Ekebom ja varastonhoitaja L. O. Tarkio, kaikki tammikuun 1 p:stä 1936 lukien.

Virkavapaudet. Sairauden takia myönnettiin virkavapautta heinäkuun 31 p:nä toimistoapulainen D. Kilpiselle heinäkuun 25 p:n ja elokuun 18 p:n väliseksi ajaksi sekä kirjanpitäjä H. Uschanoffille elokuun 28 p:nä elokuun 26 p:n ja syyskuun 26 p:n väliseksi ajaksi, molemmille täysin palkkaeduin.

Lausuntoja kaupungin muille viranomaisille annettiin vuoden kuluessa kaikkiaan 66, joista 50 kaupunginhallitukselle, 12 kiinteistölautakunnalle ja 4 yleisten töiden lautakunnalle.

Kaupunginhallitukselle annettiin seuraavat lausunnot: tammikuun 17 p:nä Helsingissä tammikuun 16—17 p:nä vierailevan Eestin Draamastudio-teatterin mukansa tuomien teatteritarpeiden liikennemaksuista vapauttamista koskevasta Suomen kansallisteatterin anomuksesta; samana päivänä v. 1932—33 suoritettujen liikennemaksujen, 112,393:25 markan, mikä maksettiin sellaisesta vesitse tuodusta ja Helsingin tullivarastoon pannusta bensiinistä, joka sittemmin tullaamattomana vesitse vietiin maamme muihin kaupunkeihin, Nobel-Standard osakeyhtiö Suomessa nimiselle yhtiölle pa-

lauttamista koskevasta mainitun yhtiön anomuksesta; samana päivänä lautakunnan elokuun 31 p:nä 1934 tekemään päätökseen, jolla hylättiin osakeyhtiö Arabia aktiebolagin anomus saada purkaa kivihiiliä Sörnäisten satamassa, kohdistuvasta mainitun osakeyhtiön kaupunginvaltuustolle osoittamasta valituksesta; helmikuun 18 p:nä ehdotuksesta virkasäännön 6 §:n muuttamiseksi; samana päivänä Munkkisaassa sijaitsevan bensiinin ja petroolin säilytyspaikan Osakeyhtiö Winko aktiebolagille kuuluvan vuokraoikeuden Suomen Foil osakeyhtiölle siirtämistä koskevasta viimeksi mainitun yhtiön anomuksesta; samana päivänä Katajanokan vuotamakasiinissa liikennöitsijöiltä itseltään evättyyn kaupungin vaa'an käyttämiseen kohdistuvasta Helsingin speditööriyhdistyksen valituksesta; samana päivänä Helsingissä varastoon pannusta, mutta sittemmin toiselle paikkakunnalle viedystä bensiinistä kannettuihin liikennemaksuihin kohdistuvasta Suomalainen Shell osakeyhtiön valituksesta; maaliskuun 15 p:nä Länsisataman puutavara osakeyhtiön anomuksesta saada rakentaa höyläämö Länsisatamaan; samana päivänä uuden varastorakennuksen Länsisatamaan rakentamista koskevasta Helsingin makasiinosakeyhtiön suunnitelmasta; maaliskuun 26 p:nä Merimelajat nimisen kanoottiseuran anomuksesta 12,000 markan suuruisen avustuksen myöntämisestä Etelä-Humalluodolle rakennettavaa kanoottivarakennusta varten; samana päivänä herra A. Salamaan anomuksesta saada myydä ulkomaalaisia lehtiä ja anojan toimittamaa Helsingin opasta satama-alueella ankkuroiville ja laituriin kiinnitetyille aluksille; samana päivänä Ruoholahdenrannan laiturin jatkamista ja raiteilla varustamista koskevasta yleisten töiden lautakunnan esityksestä; samana päivänä Göteborgin kaupungin omistaman jäänmurtajan Isbrytaren II myyntiä, 325,000 Ruotsin kruunusta, koskevasta Merihuolto osakeyhtiön tarjouksesta; huhtikuun 30 p:nä Merisatamaan suunnitellun puhdistuslaitoksen sijoittamisesta; samana päivänä Satamaliiton kokoukseen Kotkassa kesäkuun 14—15 p:nä osallistuvista kaupungin edustajista; samana päivänä Hernesaarelda Hernesaarenkarille penkereen rakentamista koskevasta yleisten töiden lautakunnan esityksestä; toukokuun 22 p:nä Helsingin kaupungille saaristojäänmurtajan hankkimista koskevasta Helsingin kauppakamarin esityksestä; samana päivänä Herttoniemen kaupunkiin liittämistä käsittelevästä kysymyksestä; toukokuun 22 p:nä Kotkan kauppakamarin suunnittelemassa merisatamia koskevassa julkaisussa ilmoittamisesta; toukokuun 28 p:nä eräiden maa-alueiden vaihtoa kaupungin ja valtion välillä koskettelevasta puolustusministeriön asettaman komitean ehdotuksesta; samana päivänä Helsingfors segelsällskap nimisen pursiseuran anomuksesta saada vuokrata Liuskasaassa oleva alue n:o 109 sekä Liuskakari; heinäkuun 31 p:nä kaupungin satamissa satamatyöntekijäin oleskelu-, pesuhuone- y.m. olojen parantamista koskevasta kaupunginvaltuuston aloitteesta; samana päivänä Uudenmaan läänin maaherran välipäätöksiin liitetyistä Suomalainen Shell osakeyhtiön ja Nobel-Standard Suomessa osakeyhtiön tekemistä valituksista, jotka koskivat liikennemaksujen kantamista Helsingissä varastoidusta muualle viedystä tavarasta, josta ei suoritettu tullia Helsingissä; elokuun 14 p:nä virkapuvun hankkimista tarkoittavasta terveydenhoitolautakunnan tarkastusmiehen C. W. Bruunin vaatetusavustusanomuksesta; samana päivänä kiinteistölautakunnan tonttijaoston esityksestä olla vuokraamatta enää alueita halkovarastoille Hakaniemen torilta satamaradan varrelta; elokuun 14 p:nä arkkitehti G. A. Sandelinin kaupungilta vuokraamansa Eläintarhan huvilatontin n:o 12 rantaan rakentamassaan laiturissa pitämäs-

tään veneestä kannetun laiturimaksun johdosta aiheutuneesta valituksesta; samana päivänä muutostöiden suorittamisesta kolmannen tullikamarin virka-huoneistoissa; syyskuun 25 p:nä lautakunnan alaisten huoneistojen tilitys-vuokrista; samana päivänä kalanjäähdytyslaitoksen ja kalan tukkukaupan järjestämistä koskevasta komitean mietinnöstä; samana päivänä keskus-keittolan siirtämisestä satama-alueelle; samana päivänä kalamarkkinain myyntiajan pidentämistä y.m. koskevasta Nylands fiskarförbund ja Södra Finlands fisktransportförening nimisten yhdistysten esityksistä; samana päivänä Merisataman käyttämistä koskevasta kiinteistölautakunnan esityk-sestä; samana päivänä Suomen kilpa-autoilijat nimisen yhdistyksen anomuk-sesta saada toimeenpanna autonnopeuskilpailut Ruoholahdessa Itämeren- ja Lauttasaarenkadulla; samana päivänä satamalautakunnan veneiden koko vuorokauden ajaksi palokunnan käytettäväksi asettamista koskevasta palo-toimikunnan esityksestä; samana päivänä satamalaitoksen alusten varusta-mista standardisoiduilla letkujen liittimillä ja satamajäänsärkijä Herculeksen varustamista tulipalon sammuttamiseen kelpaavalla pumpulla ja letkulla koskevasta palotoimikunnan esityksistä; samana päivänä merenkulkuopetus-laitoksen uudelleen järjestämiseksi asetetun valtion komitean puheenjohta-jan esittämästä tiedustelusta avustaisiko Helsingin kaupunki taloudellisesti Helsinkiin mahdollisesti perustettavaa merenkulkuoppilaitosta; lokakuun 15 p:nä liikennemaksutariffia koskevista muutoksista; samana päivänä vaaka-mestari L. Laurentin virkasivutuloista; samana päivänä Suomen petrooli osakeyhtiön esittämästä anomuksesta saada olla rakentamatta aitaa Munkki-saarella olevan varastorakennuksensa ympäri; marraskuun 5 p:nä Merisata-massa olevan varastorakennuksen myyntiä koskevasta kiinteistölautakunnan esityksestä; samana päivänä Aktiebolaget F. Tilgmann osakeyhtiön Länsi-satamassa Lastauttajankadulla olevan raiteen jatkamista koskevasta ano-muksesta; samana päivänä tuulaakiprozentin suuruudesta v. 1936—40; marraskuun 27 p:nä Jätkäsaaren ja Ruoholahden varastoalueilla tulenvaa-rallisia teollisuuslaitoksia käsittelevistä palopäällikön ja maistraatin kirjel-mistä; samana päivänä Ruoholahden uudelle laiturille raiteen rakentamista koskevasta yleisten töiden lautakunnan ehdotuksesta; samana päivänä Degerön saaren lounaiskärjessä sijaitsevaa Stansvikin tilaa koskevasta myyn-titarjouksesta; samana päivänä Munkkisaaren myllyä varten rakennettavan laiturin pidentämistä käsittelevästä esityksestä; joulukuun 13 p:nä meri-mieshuoneiden lakkauttamista koskevasta ehdotuksesta; samana päivänä Helsingin satamasta erinäisiä tietoja sisältävästä puolustusministeriön kir-jelmästä; joulukuun 30 p:nä Helsingin tullimakasiinioloja käsittelevästä tulli-hallituksen kirjelmästä; sekä samana päivänä kaupungin satamiin tupakan-polttokieltoalujen asettamista koskevasta poliisimestarin ehdotuksesta.

Kiinteistölautakunnalle annettiin seuraavat lausunnot: helmikuun 18 p:nä Hernesaaren vuokra-alueen n:o 6 vuokran alentamista koskevasta Osakeyhtiö Ikopal aktiebolagin anomuksesta; huhtikuun 30 p:nä Suuren ja Pienen Verkkosaaren sekä tehdaskorttelin n:o 272 käyttämismahdollisuuk-sista; toukokuun 15 p:nä varatuomari Chr. Zittingin anomuksesta saada vuokrata perustettavan osakeyhtiön lukuun 2,000 m²:n suuruinen alue Munk-kisaaresta myllylaitoksen rakentamista varten; samana päivänä Helsingfors segelsällskap nimisen pursiseuran anomuksesta saada rakentaa vesijohto Uunisaarelta Liuskasaaren aallonmurtajaa pitkin; kesäkuun 26 p:nä Leppä-virran Kivenvienti Osakeyhtiön anomuksesta saada vuokrata alue Herne-saarelta pajarakennuksen rakentamiseksi; samana päivänä Osakeyhtiö Wetek

aktiebolagin anomuksesta saada vuokrata Hernesaaren tontti n:o 5 tie-asfalttituotteiden valmistamiseen; elokuun 14 p:nä erinäisten puutarhurien y.m. anomuksesta Kauppatorin ulkoaltaan varaamisesta yksinomaan heille puutarhatuotteiden myyntiin; samana päivänä Nylands Fiskarförbund nimisen yhdistyksen anomuksesta Kauppatorin sisältään luovuttamisesta tuoretta kalaa myyville saaristolaisille; syyskuun 25 p:nä Kotiteollisuus-osakeyhtiö Pirtti nimisen yhtiön anomuksesta saada myydä satama-alueella kotiteollisuustuotteita matkailijoille; marraskuun 5 p:nä sahanomistaja K. Koskisen anomuksesta saada vuokrata Vanhankaupungin rannalta 5 ha:n suuruinen alue sahalaitosta varten; joulukuun 13 p:nä Estnische Steinöl A-G nimisen yhtiön anomuksesta saada vuokrata alue Herttoniemen öljy-satamasta; sekä joulukuun 30 p:nä Suomen Petroli Osakeyhtiön anomuksesta saada vuokrata alue Herttoniemen öljysatamasta naftatuotteiden varastoi-miseen.

Yleisten töiden lautakunnalle annettiin huhtikuun 30 p:nä ja touko-kuun 22 p:nä lausunnot Katajanokalle rakennettavasta uudesta makasiini-rakennuksesta sekä elokuun 2 p:nä kyseistä rakennusta varten laadituista luonnospiirustuksista; elokuun 28 p:nä annettiin lausunto v. 1936 suoriteta-
vasta satamarakennustöistä.

Saaristojäänmurtaja Helsingille. Tammikuun 26 p:nä jätti satamalaitok-
sen johtaja satamalautakunnan jäsenille ja kaupunginjohtajille esityksen,
joka koski kaupungille tarpeellisen oman saaristojäänmurtajan hankkimista.
Helsingin kaupakamarin esitettyä samansisältöisen anomuksen kaupungin-
hallitukselle ja satamalautakunnan toukokuun 22 p:nä anomuksesta anta-
massaan lausunnossa puoltaessa sitä, päätettiin kesäkuun 26 p:nä antaa
satamalaitoksen johtajan tehtäväksi hankkia m. m. kiinteät tarjoukset ehdo-
tetun suuruisen jäänmurtajan rakentamisesta sekä tietoja jäänmurtajan
vuotuisista korjauskustannuksista ja palkkamenoista. Lokakuun 15 p:nä
päätettiin lähettää m. m. hankitut kolme tarjousta kaupunginhallitukselle
kehoituksin puoltaa 11,600,000 markan myöntämistä ehdotuksen mukaisen
saaristojäänmurtajan hankkimiseksi, jonka, myönteisessä tapauksessa, tulisi
aloittaa toimintansa viimeistään keväällä 1937. Kaupunginvaltuuston loka-
kuun 30 p:nä oikeutettua satamalautakunnan tilaamaan jäänmurtajan
11,350,000 markan hinnasta, päätti lautakunta marraskuun 5 p:nä tilata
sen Hietalahden sulkutelakka ja konepaja osakeyhtiöltä, jonka kanssa sopi-
mus allekirjoitettiin joulukuun 23 p:nä. Marraskuun 27 p:nä sovittiin insi-
nööri O. Tybeckin kanssa laivan rakennustöiden valvomisesta 40,000 markan
palkkiosta.

Maaliskuun 26 p:nä annettiin kaupunginhallitukselle epäävä lausunto
Göteborgin kaupungin omistaman jäänmurtajan Isbrytaren II myyntiä,
325,000 Ruotsin kruunun hinnasta, koskevasta Merihuolto osakeyhtiön tar-
jouksesta. Aktiebolaget Lars Krogius & C:o osakeyhtiön tarjouksen Kööpen-
haminan kaupungin omistaman jäänmurtajan kaupungille ostamisesta päätti
lautakunta toukokuun 22 p:nä jättää huomioonottamatta, koska tarjottu
jäänmurtaja ei soveltunut Helsingin kaupungin tarpeisiin.

Satamajäänmurtaja Herculeksen käyttö kesän aikana. Maaliskuun 26 p:nä
päätettiin esittää kaupunginhallitukselle satamajäänmurtaja Herculeksen
asettamista työskentelemään myös kesäkuukausina, jolloin se suorittaisi
suurempien alusten kääntämisiä sekä hinauksia, ja että tarkoitusta varten
myönnettäisiin 195,675 markan suuruinen lisämääräraha. Kaupunginval-
tuuston hyväksyttyä esityksen päätettiin toukokuun 22 p:nä olla kuitenkin

vahvistamatta taksoo murtajalle ensimmäisenä kesäpurjehduskautena, vaan korvauksen määrääminen jäi riippuvaksi satamaliikenneosaston kanssa kussakin tapauksessa tehdystä sopimuksesta.

Herculeksen korjaus. Virallisen rungontarkastajan todettua jäänmurtaja Herculeksen olevan siinä kunnossa, ettei sitä voitu hyväksyä talviliikenteseen ilman rungossa toimitettavia korjauksia, päätti satamalautakunta lokakuun 15 p:nä esittää kaupunginhallitukselle 130,000 markan suuruisen määrärahan myöntämistä kyseiseen tarkoitukseen.

Merikortti Helsingin satama-alueesta. Luotettavan merikortin aikaansaamiseksi Helsingin satama-alueesta päätti lautakunta tammikuun 17 p:nä esittää kaupunginhallitukselle, että kaupungingeodeetille annettaisiin tehtäväksi toimittaa tarvittavat kiintopisteiden kulmamittaukset, jolloin merenkululaitoksen merikartastolaitos oli valmis suorittamaan luotaukset.

Puhelinjohto hinaajia varten. Hinaaja-aluksen omistajain H. Nymanin, J. Öhrströmin ja H. Bäckströmin anomuksesta satamalautakunta päätti maaliskuun 26 p:nä oikeuttaa anojat erinäisin ehdoin vetämään maakaapelin puhelinjohtoa varten satamakapteenin osoittamaan paikkaan Katajanokan laiturissa.

Venelaiturit. Satamarakennusosaston esitettyä 40 venepaikan poistamista Ruoholahden satamasta sekä samoin Haapaniemen venelaiturin poistoa, päätti satamalautakunta maaliskuun 26 p:nä ilmoittaa, ettei sillä ollut mitään ehdotusta vastaan.

Liikennemaksutariffin muuttaminen. Erinäisten öljyntuontiliikkeiden valitettua maaherralle siitä, ettei Helsingin kaupunki ollut oikeutettu kantamaan liikennemaksua täällä tullivarastoon pannusta tavarasta, joka tullaamattomana viedään toiselle paikkakunnalle, ja huomioonottaen tullihallituksen lausunnossaan maaherralle selittäneen tullaukseen sisältyvän myöskin tullin suorittamisen, päätti satamalautakunta heinäkuun 31 p:nä esittää kaupunginhallitukselle liikennemaksutaksan yleisten perusteiden muuttamista siten, että siinä nimenomaan mainitaan liikennemaksua veloittettavan myöskin tavarasta, joka pannaan tullivarastoon ja tullaamattomana viedään toiselle paikkakunnalle; edellisen lisäksi ehdotettiin tariffiin eräitä pienempiä muutoksia. Sisäasiainministeriön kiinnitettyä huomiota liikennemaksutariffiehdotuksen 10 §:n sääntöön väärin kannettujen maksujen poistamisesta sen näyttäessä olevan ristiriidassa heinäkuun 1 p:nä 1934 voimaan tulleen muutetun kaupunkien kunnallisasetuksen 74 §:n kanssa, jossa m. m. säädettiin siitä, missä järjestyksessä erinäiset kunnalliset maksut ja verot saatiin lyhentää, päätti satamalautakunta lokakuun 15 p:nä antaa kaupunginhallitukselle asiasta täydentävän selityksen. Marraskuun 27 p:nä sisäasiainministeriö vahvisti uudet yleiset perusteet liikennemaksujen laske-
miseksi kaupunginvaltuuston hyväksymässä muodossa.

Tullisäännön muuttaminen. Toukokuun 22 p:nä päätettiin ehdottaa kaupunginhallitukselle valtioneuvostolle tehtäväksi esitys tullisäännön 16 §:n ensimmäisen kappaleen muuttamisesta siten, että tullaus voisi tapahtua paitsi pakkahuoneessa myöskin muussa tullinhoitajan hyväksymässä varastosuojassa, sekä tullisääntöön otettavaksi määräys tulliviranomaisten tehtävästä valvoa kaupungille tulevien maksujen suorittamista ennen tavarantoimittamasta sen vastaanottajalle.

Helsingin ja Turun satamakapteenien esitettyä satamaliiton hallitukselle toimenpiteisiin ryhtymistä tullisäännön 13 §:n 2 kohdan muuttamiseksi siten, että sanotun kohdan määräys tullitoimiston oikeudesta määrätä aluk-

sen purkamispaikka poistettaisiin, koska se ei ollut sopusoinnussa satamajärjestyksen kanssa ja aiheutti ristiriitoja tulli- ja satamaviranomaisten välillä, päätti lautakunta toukokuun 28 p:nä puoltaa tullisäännön mainitun kohdan poistamista.

Satamamaksutariffi. Helmikuun 18 p:nä päätettiin esittää kaupunginhallitukselle satamamaksutariffin turistialuksia y. m. koskevain 2 ja 8 §:ien c kohdan muuttamista. Kaupunginvaltuuston maaliskuun 27 p:nä hyväksytytty ehdotetut muutokset, päätti lautakunta huhtikuun 16 p:nä vahvistaa määräykset turistialusten satamamaksujen alennuksen saamiseksi noudatettavasta menettelytavasta.

Uusi nosturitaksa. Huhtikuun 30 p:nä hyväksyttiin uusi nosturitaksa.

Vapautus liikennemaksuista. Ulkoasiainministeriön esityksestä satamalaotakunta päätti toukokuun 28 p:nä esittää kaupunginhallitukselle Kööpenhaminan kuninkaallisen teatterin, sen vieraillessa Helsingissä kesäkuun 3—4 p:nä, vapauttamista mukansa tuomien teatteri- ja näyttämötarpeiden liikennemaksuista.

Satamamaksut. Kesäkuun 26 p:nä päätettiin evätä Axel Holmström osakeyhtiön Norddeutscher Lloydin puolesta tekemä anomus 75 %:n satamamaksujen alennuksen myöntämisestä matkustaja-alus Stuttgartille, joka saapuessaan Helsinkiin kesäkuun 20 p:nä toi mukanaan turisteja sekä 70 matkustajaa Amerikasta Suomeen.

Punnitsemisen vuotamakasiinissa. Helsingin speditööriryhdistyksen valittua kaupunginhallitukselle liikennöitsijöiltä itseltään kielletyksi kaupungin vaa'an käyttämisen Katajanokan vuotamakasiinissa, päätti lautakunta helmikuun 18 p:nä esittää kaupunginhallitukselle, ettei mainittu valitus antanut aihetta toimenpiteisiin. Samalla päätettiin kehoittaa satamakamreeria huolehtimaan siitä, ettei kaupungin ottaman valantehneen vaakamestarin oikeuksia loukattu ja ettei muiden kuin tämän vaakamestarin sallittu suorittaa punnitsemisiä vuotamakasiinissa.

Speditööriryhdistyksen anottua huolintaliikkeille oikeutta saada toimittaa jo tullikäsiteltyjen vuotien punnitsemisiä vuotamakasiinissa niiden itsensä hankkimalla vaa'alla, päätettiin lokakuun 15 p:nä, tullikamarin annettua asiasta lausuntonsa, että speditöörit säädettyä alinta makasiinivuokraa vastaan saivat toimittaa punnitsemisiä yhteisesti hankkimallaan vaa'alla vuotamakasiinin tullattujen tavarain osastolla sekä tulliviranomaisten suostumuksella mahdollisesti myös tullaamattomain tavarain osastolla.

Länsisataman aitaus. Tammikuun 17 p:nä käsitellessään edellisenä vuonna useassa kokouksessa esillä ollutta Länsisataman eristämistä aitauksella koskevaa kysymystä, päätti lautakunta asian olevan antamatta aihetta toimenpiteisiin.

Moottorivenekilpailu Kaivopuiston edustalla. Kesäkuun 26 p:nä myönnettiin erinäisin ehdoin Suomen moottorivene klubille oikeus syyskuun 8 p:nä toimeenpanna moottorivenekilpailut Kaivopuiston edustalla.

Hietalahden satama. Elokuun 14 p:nä päätettiin ilmoittaa satamaliikenneosastolle merenkulkuhallituksen vahvistaneen Hietalahden satamaan jottavan väylän enintään 8.5 m syvässä kulkevien aluksien käyttöön.

Eteläsataman 25 tonnin nosturi. Satamarakennusosaston ehdotuksesta päätettiin syyskuun 25 p:nä esittää kaupunginhallitukselle Eteläsataman kiinteän nostokurjen korottamiseksi talousarvioon otetun 230,000 markan suuruisen määrärahan palauttamista kaupunginkassaan nosturin lyhytaikaisen paikallaolon vuoksi.

Vahvavirtakaapeli Suomenlinnasta Katajanokan sotasataman alueelle. Valtion laivatelakan anomukseen saada vetää vahvavirtakaapeli Suomenlinnasta Katajanokan sotasataman alueelle päätti lautakunta marraskuun 27 p:nä erinäisin ehdoin omasta puolestansa suostua.

Automaattipuhelimet tullihuoneistoissa. Marraskuun 5 p:nä päätettiin oikeuttaa satamakamreeri tekemään kuutta tullimakasiinissa olevaa automaattipuhelinta koskevat uudet sopimukset Helsingin puhelin yhdistyksen kanssa.

Raittiuslautakunnan entinen moottorivene. Toukokuun 22 p:nä päätettiin pyytää kaupunginhallituksen suostumus satamaliikenteen tarkoitukseen soveltumattomaksi osoittautuneen raittiuslautakunnan entisen moottoriveneen myymiseen kaupungille edullisimmalla tavalla.

Uusi moottorivene. Elokuun 28 p:nä päätettiin esittä kaupunginhallitukselle satamaliikenneosastolle hankittavaksi uusi työvene 28,000 markan kustannuksin.

Satama-alueiden päällystäminen. Lokakuun 15 p:nä satamalautakunta päätti käyttää satama-alueiden päällystämiseen varatun määrärahan, 200,000 markkaa, seuraavasti: Kruunuvuorenkadun päällystämiseen asfaltilla 60,000 markkaa, Saukonrannan kivityksen laajentamiseen 70,000 markkaa ja Eteläsataman pohjoisen laiturihaaran kiveyksen korjaukseen 70,000 markkaa.

Lentohalli. Helsingin ilmasuojeluskunnan anomuksesta päätettiin esittää helmikuun 18 p:nä kaupunginhallitukselle anojan omistaman Sääski nimisen lentokoneen maksutta säilyttämistä Kellosaaren lentohallissa niin kauan kuin hallissa oli tilaa maksavien koneiden puolesta. Lisäksi päätettiin tehdä samanlainen polyteknikkojen ilmailukerhon omistamaan liitokoneeseen kohdistuva esitys.

Kalavedet. Suomen urheilukalastajain liiton hallituksen asiassa tekemän esityksen perusteella satamalautakunta päätti toukokuun 22 p:nä muuttaa satamahallituksen marraskuun 19 p:nä 1929 hyväksymän, Helsingin kaupunkiin kuuluvissa kalavesissä kalastuksen harjoittamista koskevain sääntöjen 1 §:n, pyytäen samalla mainitulta liitolta ehdotusta kustannusarvioitteen Helsingin kalavesiä valaisevasta kartasta sekä kalanistutuksesta Helsingin vesiin.

Kalasumput Eteläsatamassa. Syyskuun 25 p:nä päätettiin evätä Södra Finlands fisktransportförening nimisen yhdistyksen anomus, joka koski elävää kalaa kuljettavien kalasumppujen oikeuttamista olemaan Eteläsataman ulkoaltaassa ympäri vuorokauden.

Maanvuokrat. Tammikuun 17 p:nä hyväksyttiin Aktiebolaget Victor Ek osakeyhtiön irtisanomat vuokrasopimukset Katajanokan varastoalueisiin n:ot 12 ja 15 heinäkuun 1 p:ään. Helmikuun 18 p:nä hyväksyttiin saman yhtiön hallussa olevia Katajanokan varastoalueita n:ot 19 ja 21 koskevat vuokrasopimukset puretuiksi heinäkuun 1 p:stä 1937 lukien.

Vallilan Puutavara Osakeyhtiölle päätettiin helmikuun 18 p:nä vuokrata Sörnäisten varastoalueet n:ot 5 ja 6 v:n 1935 tammikuun 20 p:n ja heinäkuun 20 p:n väliseksi ajaksi, edellinen 2,380 markan ja jälkimmäinen 3,325 markan vuokrasta. Varastoalueen n:o 5 oltua yhtiön hallussa jo elokuusta 1934, päätettiin yhtiöltä veloittaa vuokraa sanotusta alueesta elokuun 1934 ja kertomusvuoden tammikuun 20 p:n väliseltä ajalta 2,380 markkaa. Syyskuun 25 p:nä päätettiin vuokrata Vallilan Puutavara Osakeyhtiölle sanotut alueet heinäkuun 20 p:stä 1935 lukien 1 kuukauden irtisanomisajoin 4 markan vuosi-

vuokrasta m²:ltä eli alueen n:o 5 4,760 markan ja n:o 6 5,320 markan suuruisesta vuotuisesta vuokrasta.

Kol och koks aktiebolag oikeutettiin helmikuun 18 p:nä rakentamaan Länsisatamassa Melkinkadulle Saukon raiteiden varrelle hiilien kuormauslaituri ehdoin, että laiturin kadusta ottamasta alueesta suoritettiin vuokraa 20 markkaa m²:ltä vuodessa ja että muidenkin hiililiikkeiden sallittiin käyttää laituria.

Rakennusliike H. Honkanen nimiselle liikkeelle vuokrattiin huhtikuun 16 p:nä tehdyn päätöksen mukaisesti 149 m² käsittävä osa Katajanokan varastoalueesta n:o 150 huhtikuun 15 p:stä lukien toistaiseksi 3 kuukauden irtisanomisajoin 20 markan vuosivuokrasta m²:ltä eli 2,980 markan suuruisesta vuotuisesta vuokrasta.

Rautakonttori Osakeyhtiölle päätettiin kesäkuun 26 p:nä vuokrata Katajanokan 150 m²:n suuruinen varastoalue n:o 9 heinäkuun 1 p:stä 1935 lukien 3 kuukauden irtisanomisajoin ja 3,000 markan vuosivuokrasta.

Lokakuun 15 p:nä vapautettiin sähkölaitos Katajanokan korttelissa n:o 150 sijaitsevaan varastoalueeseen kohdistuvasta vuokrasopimuksesta lokakuun 1 p:stä 1935 lukien.

Osakeyhtiö Mercantile aktiebolagille vuokrattiin marraskuun 27 p:nä 470 m²:n suuruinen alue Meklarinkadusta 2 viikon irtisanomisajoin 15 markan vuosivuokrasta m²:ltä.

Asunto-osakeyhtiöiden polttoaine-osuuskunnalle päätettiin joulukuun 13 p:nä vuokrata 1,100 m² katualuetta Saukonkadun korttelissa n:o 758 olevan tontin n:o 4 varrelta v:n 1936 tammikuun 1 p:n ja maaliskuun 31 p:n väliseksi ajaksi 5: 50 markan vuokrasta m²:ltä eli 6,050 markan suuruisesta kokoaikaisesta vuokrasta.

Moottorivenesillat. Suomen moottorivene klubille päätettiin maaliskuun 26 p:nä vuokrata Pohjoissatamassa oleva moottorivenelaituri toistaiseksi 6 kuukauden molemminpuolisin irtisanomisajoin 175 markan suuruisesta venepaikkavuokraa vastaan eli kaikkiaan 12,250 markasta vuodessa.

Samalla päätettiin jättää huomioimatta A. A. Sundbäck Bevakningsbyrå nimisen vartiotoimiston tarjous, joka koski Pohjoissatamassa ja muualakin olevien moottori- y.m. veneiden vartiointia 800 markan suuruisesta korvausta vastaan vartijaa ja kuukautta kohden.

Piirustuksia. Huhtikuun 16 p:nä satamalautakunta puolestaan hyväksyi Allmänna lagret aktiebolagin ja Osakeyhtiö Tektor aktiebolagin Länsisatamaan rakennettavien varastorakennusten piirustukset sekä Rakennusliike H. Honkasen Katajanokan kortteliin n:o 150 rakennettavan varastorakennuksen piirustukset. Huhtikuun 30 p:nä hyväksyttiin Aktiebolaget F. Tilgmann osakeyhtiön Länsisataman kortteliin n:o 247 rakennettavan makasiinirakennuksen piirustukset, toukokuun 28 p:nä Aktiebolaget Victor Ek osakeyhtiön Länsisataman kortteliin n:o 260 rakennettavan puisen varastomakasiinin piirustukset sekä heinäkuun 31 p:nä Yleinen varasto osakeyhtiön Länsisataman kortteliin n:o 256 rakennettavan makasiinirakennuksen piirustukset.

Postilaitoksen huoneisto lentosatamassa. Kaupunginhallituksen lokakuun 3 p:nä myönnettyä 6,000 markkaa korjaustöiden suorittamiseksi lentopostin käsittelyä varten lentosatamassa sijaitsevassa posti- ja lennätinhallituksen käytettäväksi luovutetussa vajarakennuksessa, päätti satamalautakunta lokakuun 15 p:nä kaupunginhallituksen tekemän päätöksen johdosta esittää posti- ja lennätinhallitukselle postilaitoksen suoritettavaksi puheena

olevasta vajasta vuokraa 300 markkaa kuukaudessa toukokuun 1 p:stä 1935 lukien siltä ajalta, minkä vaja oli postilaitoksen hallussa. Posti- ja lennätinhallitus suostui kyseiseen esitykseen.

Tulli- ja rautatielaitoksen huoneistot Länsisatamassa. Helsingin makasiiniosakeyhtiön ehdotettua satamalautakunnan suoritettavaksi vuokraa yhtiölle tammikuun 1 p:stä 1936 lukien Länsisataman uudessa makasiinissa varatuista seuraavista tiloista: tullilaitoksen virastolle ja palveluskunnalle varatusta 270 m²:n alasta 180 markkaa m²:ltä vuodessa eli kaikkiaan 48,600 markkaa, tullipakkahuoneelle varatusta 660 m²:n lattia-alasta 60 markkaa m²:ltä vuodessa eli yhteensä 39,600 markkaa ja rautatielaitoksen virastolle varatusta 215 m²:n alasta 180 markkaa m²:ltä vuodessa eli kaikkiaan 38,700 markkaa, päätti satamalautakunta marraskuun 27 p:nä esittää kaupunginhallitukselle 126,900 markan suuruisen määrärahan merkitsemistä tarkoitusta varten v:n 1936 talousarvioon.

Ruokailu- ja kahvikojut. Eteläsatamassa sijaitsevan ruokailu- ja kahvikojun vuokraajan A. Koposen satamatyöntekijäin oleskelu- ja ruokailuhuoneessa järjestyksen ylläpidon vaikeutta koskevan valituksen johdosta, päätettiin helmikuun 18 p:nä, että epäjärjestystä edelleen ilmaantuessa oli mainittu oleskeluhuone satamakapteenin toimesta suljettava enintään kuukauden ajaksi.

Katajanokan ruokailukojun vuokraajan H. Kopran anomuksesta alennettiin mainitun ruokailukojun vuokra helmikuun 18 p:nä tehdyn päätöksen mukaisesti 350 markaksi kuukaudessa maaliskuun 1 p:stä 1935 lukien.

I. Seleniuksen ruokailukojunpito-oikeus Sörnäisten satamassa siirrettiin maaliskuun 26 p:nä tehdyn päätöksen mukaisesti S. Korhoselle v:n 1935 alusta lukien.

Satamarakennusosaston esityksestä päätettiin toukokuun 22 p:nä luovuttaa pieni maa-alue Katajanokalta rautatietyöntekijäin ruokailu- ja oleskeluvajan sijoittamiseksi ehdoin, että paikalle sijoitettava rautatievaunu oli heti liikenteelle esteenä ollessa poistettava.

S. Koivulaakson vuokraoikeus Sörnäisten satamassa sijaitsevaan ruokailukojun paikkaan siirrettiin maaliskuun 5 p:nä E. M. Koskenrannalle.

Suomenlinnan ravintola. Suomenlinnan ravintolan hoitajan A. Bergrothin anomukseen vahtimestarin asettamisesta Eteläsatamaan Suomenlinnan alusten laituripaikan luo matkailijain opastamiseksi mainittuun ravintolaan päätettiin toukokuun 28 p:nä suostua ehdoin, että vahtimestari toimi ainoastaan oppaana ja tiedoittajana harjoittamatta minkäänlaista kauppaa.

Sataman mainostaminen. Helsingin sataman teknillisestä kunnosta, laitteista, liikenteestä ja ulkomaankaupasta julkaisi satamalaitoksen johtaja pienen kirjasen sekä englanniksi että saksaksi. Samaten hän on julkaissut satamaa koskevat laajahkot kirjoitukset Hampurissa ilmestyvässä Der Schiffsfrachtendienst nimisen aikakauskirjan Suomi-numerossa, Scandinavian Shipping Gazetten Suomi-numerossa ja puolalaisessa Excelsior lehdessä sekä lyhyempiä kirjoitelmia hampurilaisessa merenkulkulehdessä Hansa. Ilmoituksia julkaistiin paitsi edellä mainituissa julkaisuissa myöskin Lloyd's Listissä ja Norges Handels og Sjøfartstidendessä sekä erinäisissä ulkomaalaisissa vuosijulkaisuissa. Lisäksi satamalaitoksen johtaja on ollut tilaisuudessa kirjeellisesti esittämään sataman etuja vienti- ja tuontiliikkeille. Yhteistoimin ahtaus-, huolinta- ja meklariliikkeiden kanssa julkaistavaksi suunniteltu englanninkielinen Helsingin satamakalenterin toimittaminen siirtyi seuraavaan vuoteen.

Helsingin satamaoloihin tutustuivat kertomusvuonna Bergenin satamakaiteeni, perehtyen erikoisesti lentosatamaoloihin, suomalais-venäläisen merenkulkuturvallisuusvaltuuskunnan jäsenet sekä Tukholman satamalaituksen johtaja, joka Suomen satamaliiton vieraana osallistui liiton vuosikokoukseen.

Laituripituus oli vuoden alussa 4,835 m, vuoden kuluessa rakennettiin Länsisatamassa Ruoholahden rantaan uutta laituria 27 m ja Sörnäisten satamassa jatkettiin vanhaa laituria 27 m, joten laituripituus vuoden lopussa oli 4,889 m.

Raidepituus satamassa oli vuoden alussa 44,226 m, vuoden kuluessa rakennettiin Eteläsatamaan uutta raidetta 200 m, Länsisatamaan 743 m, Sörnäisten satamaan 27 m sekä Munkkisaarella 95 m, joten raidepituus vuoden lopussa oli 45,291 m.

Sataman aukiolo. Satamaliikenne jatkui säännöllisesti ympäri vuoden. Helmi—maaliskuulla valtion jäänmurtajat avustivat liikennettä. Satamassa rikkoi jään satamajäänmurtaja Hercules, joka huolehti myös eri satamaosiin johtavista väylistä. Sörnäisten sataman ollessa suljettuna helmikuun 5 p:n ja maaliskuun 26 p:n välisen ajan tapahtui puutavaran laivaus Länsisatamasta.

Satamaliikenne. Helsingin satamaan saapui vuoden kuluessa 7,627 alusta, joiden nettovetomäärä oli 1,984,675 rekisteritonnia, kun v. 1934 saapui 7,703 alusta, joiden nettovetomäärä oli 1,857,571 rekisteritonnia. Vaikka alusluku vähenikin, oli alusten vetomäärä kuitenkin 127,104 rekisteritonnia eli 6.8 % suurempi kuin edellisenä vuonna. Satamasta lähti kertomusvuonna 7,610 alusta, joiden nettovetomäärä oli 1,974,837 rekisteritonnia, v. 1934 lähteneiden alusten luvun ollessa 7,682 ja nettovetomäärän 1,864,882 rekisteritonnia. Lähteneiden alustenkin lukumäärä oli kertomusvuonna vähän pienempi, mutta vetomäärä 109,955 rekisteritonnia eli 5.9 % suurempi kuin v. 1934.

Helsingin satamaliikenne voitti kertomusvuonna vetomäärään nähden kaikki tähänastiset saavutuksensa. Tätä ennen se oli ollut korkeimmillaan v. 1928, jolloin saapui 10,196 alusta, joiden vetomäärä oli 1,981,169 rekisteritonnia. Helsingin satama-alueella käyneiden alusten lukumäärä ja nettovetomäärä näkyvät alla olevasta taulukosta:

Kuukausi.	Saapuneet alukset.						Lähteneet alukset.					
	Ulkomainen merenkulku.		Rannikko-liikenne.		Yhteensä.		Ulkomainen merenkulku.		Rannikko-liikenne.		Yhteensä.	
	Luku-määrä.	Nettoveto-määrä, rek.tonnia.	Luku-määrä.	Nettoveto-määrä, rek.tonnia.	Luku-määrä.	Nettoveto-määrä, rek.tonnia.	Luku-määrä.	Nettoveto-määrä, rek.tonnia.	Luku-määrä.	Nettoveto-määrä, rek.tonnia.	Luku-määrä.	Nettoveto-määrä, rek.tonnia.
Tammikuu	96	84,351	9	893	105	85,244	89	79,824	9	893	98	80,717
Helmikuu	79	76,962	—	—	79	76,962	76	69,772	—	—	76	69,772
Maaliskuu	91	86,200	—	—	91	86,200	103	96,586	—	—	103	96,586
Huhtikuu	128	105,557	121	5,916	249	111,473	126	105,114	105	5,549	231	110,663
Toukokuu	197	164,660	883	34,221	1,080	198,881	193	164,637	864	32,773	1,057	197,410
Kesäkuu	248	165,060	801	38,273	1,049	203,333	221	164,111	807	39,036	1,028	203,147
Heinäkuu	227	238,938	818	39,346	1,045	278,284	224	235,760	824	39,519	1,048	275,279
Elokuu ..	213	216,091	802	40,201	1,015	256,292	217	221,087	793	39,626	1,010	260,713
Syyskuu ..	185	143,122	861	34,948	1,046	178,070	185	140,802	757	34,181	942	174,983
Lokakuu	207	149,536	665	28,141	872	177,677	204	154,145	781	29,588	985	183,733
Marraskuu	185	149,363	473	21,454	658	170,817	183	145,299	478	21,553	661	166,852
Joulukuu	156	145,664	212	15,778	368	161,442	152	138,955	219	16,027	371	154,982
Yhteensä	1,982	1,725,504	5,645	259,171	7,627	1,984,675	1,973	1,716,092	5,637	258,745	7,610	1,974,837
Näistä Hels. kotoisin:												
kaikkiaan .	817	599,439	285	30,578	1,102	630,017	818	599,650	281	30,667	1,099	630,317
%	41.2	34.7	5.0	11.8	14.4	31.7	41.5	34.9	5.0	11.9	14.4	31.9

Ulkomainen merenkulku kertomusvuonna käsitti 1,982 saapuvaa alusta, joiden vetomäärä oli 1,725,504 nettorekisteritonna, kun se v. 1934 käsitti 1,892 saapuvaa alusta, joiden vetomäärä oli 1,591,266 nettorekisteritonna, ja v. 1928 2,842 saapuvaa alusta, joiden vetomäärä oli 1,621,957 nettorekisteritonna. Kertomusvuoden liikenne oli 8.4 % suurempi kuin edellisen vuoden ja 6.4 % suurempi kuin tähän asti vilkkaimman liikenteen eli v:n 1928 saavutus. Ulkomaisessa liikenteessä lähti kertomusvuonna 1,973 alusta, joiden vetomäärä oli 1,716,092 nettorekisteritonna, kun v. 1934 lähti 1,874 alusta edustaen 1,599,167 nettorekisteritonna.

Rannikkoliikenne. Kertomusvuonna havaitaan rannikko- eli kotimaan liikenteessä jo aikaisemmin todettu aleneva suunta. Kotimaan liikenteessä saapui kertomusvuonna 5,645 alusta, joiden nettovetomäärä oli 259,171 rekisteritonna, edellisenä eli v. 1934 saapuessa 5,811 alusta, joiden nettovetomäärä oli 266,305 rekisteritonna, ja v. 1928 7,354 alusta, joiden nettovetomäärä oli 359,212 rekisteritonna. Satamasta lähti kertomusvuonna 5,637 alusta, joiden nettovetomäärä oli 258,745 rekisteritonna, kun edellisenä vuonna lähti 5,808 alusta, joiden nettovetomäärä oli 265,715 rekisteritonna. Kotimaan liikenteen pienentymiseen vaikutti osaksi rakennustarpeiden ja halkojen vähentynyt tuonti ja osaksi autoliikenteen aiheuttama matkustaja-alusten vuoroliikenteen supistuminen.

Paikallinen laivaliikenne käsitti 17,475 nettorekisteritonna eli 1,577 nettorekisteritonna enemmän kuin edellisenä vuonna.

Ulkomaan tavaraliikenne. V. 1935 saapui Helsingin sataman kautta ulkomailta meritse tavaraa 979,242 painotonna ja lähti ulkomaille 337,122 painotonna käsittäen tavaraliikenne yhteensä 1,316,364 painotonna. Vastaaavat luvut edellisenä vuonna olivat 950,255, 371,668 ja 1,321,923, ollen siten sataman kautta tapahtunut tuonti kertomusvuonna 28,987 painotonna suurempi, mutta vienti 34,546 painotonna pienempi kuin edellisenä vuonna.

Tavarain pääryhmien mukaan tuonti jakautui seuraavasti:

	1935. Painotonna.	1934. Painotonna.
Kappaletavara	353,353	340,770
Vilja	31,020	20,662
Rauta, koneet y. m. raskas tavara	35,667	26,601
Hiilet ja koksit	410,144	442,397
Sahattu puutavara	666	5,138
Muu tavara	148,391	114,687
	<hr/>	<hr/>
Yhteensä	979,241	950,255

Kertomusvuonna kasvoi tavarain tuonti 61,240 painotonna eli 12.1 % huomioonottamatta hiiliä ja koksia, joiden tuonin vähentyminen aiheutui leudosta kevättalvesta 1935 sekä siitä johtuneesta varastojen säästöstä.

Vienti jakautui päävientitavarain mukaan seuraavasti:

	1935. Painotonna.	1934. Painotonna.
Paperi ja massa	135,726	153,806
Sahattu puutavara	91,621	124,687
Muu puutavara	27,968	18,090
Kappaletavara	71,023	72,687
Muu tavara	10,782	2,398
	<hr/>	<hr/>
Yhteensä	337,120	371,668

Paperin ja massan sekä sahatun puutavaran vienti väheni kertomusvuonna, kappaletavaran vienti pysyi jotenkin ennallaan ja muiden tavarain vienti kasvoi edellisestä vuodesta. Sahattua puutavaraa vietiin 32,722 standerttia edellisenä vuonna viennin ollessa 44,531 standerttia.

Tuonti ja vienti jakautuivat eri kuukausien kesken seuraavasti:

	Tuonti. Painotonna.	Vienti. Painotonna.	Yhteensä. Painotonna.
Tammikuu	41,149	14,403	55,552
Helmikuu	39,821	48,506	88,327
Maaliskuu	35,218	42,699	77,917
Huhtikuu	60,325	30,890	91,215
Toukokuu	121,021	28,116	149,137
Kesäkuu	89,621	21,999	111,620
Heinäkuu	94,603	31,308	125,911
Elokuu	78,585	28,262	106,847
Syyskuu	85,399	24,510	109,909
Lokakuu	116,271	25,483	141,754
Marraskuu	119,212	19,224	138,436
Joulukuu	98,016	21,720	119,736
Koko vuosi	979,241	337,120	1,316,361

Helsingin tuonnista oli suomalaisten alusten kuljettamaa tavaraa 543,468 painotonna eli 55.5 % ja viennistä 182,781 painotonna eli 54.2 %.

Ulkomaankaupan raha-arvo. Helsingin tuonnin raha-arvo kertomusvuonna oli 2,673,127,000 markkaa ja viennin 736,496,000 markkaa eli yhteensä 3,409,623,000 markkaa vastaavien lukujen edellisenä vuonna ollessa 2,287,347,000, 723,637,000 ja 3,010,984,000. Lisäys oli siis 398,639,000 markkaa eli 13.2 %. Tuonti lisääntyi 385,780,000 markkaa eli 16.9 % ja vienti 12,859,000 markkaa eli 1.8 %. Helsingin tuonti oli 50.02 % koko maan tuonnista ja vienti 11.9 % koko maan viennistä.

Kauttakulkuliikenne Helsingin satamasta Venäjälle käsitti 148 rautatievaunua ja tavaraa 1,955 tonnia. Vilkkain oli liikenne joulukuussa, jolloin meni 99 vaunua sekä tavaraa 1,228 tonnia.

Matkailija-alukset. Kaupunginvaltuuston maaliskuun 27 p:nä tekemä päätös matkailija-aluksien satamamaksujen alentamisesta vaikutti elvyttävästi matkailija-alusten poikkeamiseen Helsingin satamaan. Tehdystä päätöksestä ilmoitettiin ulkomaisten merenkulkulehdissä ja tšekäläiset meklariliikkeet puolestaan huolehtivat asian ilmoittamisesta heidän edustamilleen ulkomaisille varustamoille.

Kertomusvuoden aikana kävivät seuraavat matkailija-alukset Helsingissä:

Käyntipäivä.	Aluksen nimi.	Nettovetomäärä, rek. tonnia.	Kansallisuus.	Matkustajain luku.
6/7	Lancastria	9,686	englantilainen	445
10/7	Empress of Australia .	12,177	»	427
24/7	Kungsholm	10,379	ruotsalainen	479
26/7	Rotterdam	15,056	hollantilainen	547
26/7	Carinthia	12,087	englantilainen	458
28/7	Reliance	9,699	saksalainen	372

Käynti-päivä.	Aluksen nimi.	Nettovetomäärä, rek. tonnia.	Kansallisuus.	Matkustajain luku.
31/7	Neuralia	5,624	englantilainen	1,053
10/8	Gripsholm	10,003	ruotsalainen	423
11/8	Doric	9,869	englantilainen	815
14/8	Neuralia	5,624	»	1,042
19/8	Orontes	12,000	»	533
23/8	Colombie	7,728	ranskalainen	294
24/8	Atlantis	9,241	englantilainen	421
24/8	Bergensfjord	6,550	norjalainen	280
11/8	Stuttgart	7,803	saksalainen	583
2/9	Stella Polaris	2,775	norjalainen	174

Lisäksi Gripsholmilla käydessään Helsingissä kesäkuun 7 p:nä oli mukanaan 84 matkailijaa.

Matkailija-alukset saapuivat tänne aamulla ja lähtivät illalla. Mukana olleet matkailijat, 8,346 henkilöä, viipyivät maissa muutamia tunteja ja tekivät kiertokäyntejä kaupungilla sekä sen lähiympäristössä.

Nosturit. Nosturien käyttötunteja oli kaikkiaan 5,936, ollen lukumäärä 6.7 % suurempi kuin edellisenä vuonna. Eri kuukausien kesken käyttötunnit jakautuivat seuraavasti:

	Maksimilaiturin 25 tonnin nosturin käyttötunteja.	Rahapajanlaiturin 2 ¹ / ₂ —5 tonnin nos- turien käyttötunteja.	Rahapajanlaiturin 2 ¹ / ₂ tonnin nostu- rin käyttötunteja.	Käyttötunteja yhteensä.
Tammikuu	11	103	185	299
Helmikuu	27	227	401	655
Maaliskuu	29	169	279	477
Huhtikuu	29	155	242	426
Toukokuu	44	210	351	605
Kesäkuu	29	185	304	518
Heinäkuu	26	164	317	507
Elokuu	27	172	315	514
Syyskuu	30	149	317	496
Lokakuu	26	196	390	612
Marraskuu	20	130	275	425
Joulukuu	19	126	257	402
Yhteensä 317		1,986	3,633	5,936

Satamavesipostit. Satamavesiposteista otettiin mittarien mukaan vettä 48,149 m³, josta 30,583 m³ myytiin satamassa käyneille aluksille, 3,295 m³ annettiin maksutta valtion jäänmurtajille ja 540 m³ omalle satamajäänmurtajalle Herculekselle. Hukkaan joutui siten 13,731 m³.

Satamajäänmurtaja Hercules avusti satamassa 55 alusta, ollen avustukset lisääntyneet 25:llä; kesällä murtaja avusti myöskin satamakannantaosaston hinauksia.

Satamakannanta. Satamakannantaosasto veloitti satamatuloja kertomusvuoden aikana yhteensä 31,627,865:45 markkaa vastaavan määrän edellisenä vuonna ollessa 29,587,458:90 markkaa. Lisäys oli siis 2,040,406:55 markkaa eli 6.9 %. Ainoastaan v. 1928, jolloin veloitettiin 34,850,566:25 markkaa, oli veloitus suurempi kuin kertomusvuonna.

Veloitettujen maksujen kokonaismäärä ylitti tuloarviossa arvioidun määrän, kuten selviää seuraavasta yhdistelmästä:

	Arvioidut tulot, Smk.	Todelliset tulot, Smk.	Ylijäämä (+) tai vajaus (—), Smk.
Tuulaaki kaupunkiin osoitetuista tavaroi- roista	12,600,000: —	13,187,881: 15	+ 587,881: 15
Tuulaaki muihin kaupunkeihin osoite- tuista tavaroista	400,000: —	519,127: 20	+ 119,127: 20
Liikennemaksut	10,500,000: —	11,379,842: 65	+ 879,842: 65
Makasiinivuokrat	140,000: —	168,968: 65	+ 28,968: 65
Satamamaksut	3,675,000: —	4,021,505: 50	+ 346,505: 50
Nosturimaksut	240,000: —	271,175: —	+ 31,175: —
Maksut aluksille annetusta vedestä..	330,000: —	348,420: 80	+ 18,420: 80
Paikanvuokrat	1,000,000: —	1,051,363: 60	+ 51,363: 60
Venelaiturimaksut	191,000: —	185,705: —	— 5,295: —
Satamajäänmurtajamaksut	100,000: —	154,537: 50	+ 54,537: 50
Helsingin makasiiniosakeyhtiön suo- ritettava korvaus satamakannanta- osaston viranpitäjien palkkauksesta	195,730: —	209,340: —	+ 13,610: —
Lentokoneiden satamamaksut	100,000: —	107,784: 80	+ 7,784: 80
Erinäiset huoneistovuokrat	16,800: —	19,200: —	+ 2,400: —
Automaattipuhelimet	18,000: —	3,013: 60	— 14,986: 40
Yhteensä	29,506,530: —	31,627,865: 45	+ 2,121,335: 45

Kertomusvuoden tuloarvioon verraten veloitus osoitti 2,121,335:45 markan eli 7.2 %:n lisäystä. Kun veloitetusta määrästä vähennetään palautukset, 659,191:70 markkaa, jää veloitus 1,462,143:75 markkaa eli 5.0 % tuloarvion määrää suuremmaksi.

Tuulaakimaksut kaupunkiin osoitetusta tavarasta nousivat 13,186,769:45 markkaan ja vientitavaroista 1,111:70 markkaan. Ulkomailta maahan tuotujen, yleisestä varastosta otettujen tavarain tuulaakimaksut nousivat 2,134,717:35 markkaan, mikä määrä sisältyy jo edellä mainittuun tuontitavaroista saatuun tuulaakimaksujen kokonaismäärään. Kaupunkiin osoitetusta tavarasta suoritettua tuulaakia peruutettiin 36,205:35 markkaa, joten nettoveloitukseksi jäi 13,151,675:80 markkaa, ollen summa 903,851:85 markkaa eli 7.4 % edellisen vuoden vastaavaa määrää suurempi.

Tuulaakimaksut muihin kaupunkeihin osoitetusta tavarasta nousivat 519,127:20 markkaan, josta peruutukset, 53,353:80 markkaa, vähennettyinä, jää nettoveloitukseksi 465,773:40 markkaa, ollen se 8,212:45 markkaa eli 1.8 % suurempi kuin edellisenä vuonna. Kyseiset tuulaakimaksut jakautuivat v. 1935 ja 1934 seuraavien kaupunkien kesken:

	1935, Smk.	1934, Smk.
Tampereelle	274,485: 35	270,872: 70
Lahteen	190,931: 40	192,035: 70
Hämeenlinnaan	37,971: —	44,177: 70
Jyväskylään	15,739: 45	24,629: 85
Yhteensä	519,127: 20	531,715: 95

Liikennemaksujen kokonaismäärä oli 11,379,842:65 markkaa, josta ulkomailta tulleista tavaroista 10,022,437:65 markkaa, maasta viedyistä tavaroista 1,175,529:40 markkaa ja oman maan paikkakunnilta saapuneista

tavaroista 181,875: 60 markkaa. Ulkomailta maahan tuotujen, yleisestä varastosta otettujen tavarain liikennemaksut nousivat 1,285,326: 30 markkaan sisältyen määrä jo edellä olevaan ulkomailta tuotujen tavarain liikennemaksuihin. Peruutukset, 1,256: 30 markkaa, huomioonottamalla, jää nettoveloitukseksi 11,378,586: 35 markkaa, ollen summa 743,216: 85 markkaa eli 7.0 % edellisen vuoden vastaavaa määrää suurempi.

Satamamaksut nousivat 4,021,505: 50 markkaan, josta peruutukset ja alennukset, 541,303: 40 markkaa, vähennettyinä, jää nettoveloitukseksi 3,480,202: 10 markkaa, ollen se 191,597 markkaa eli 5.8 % suurempi edellisen vuoden vastaavaa määrää. Satamamaksujen veloitus jakautui erilaista liikennettä harjoittavien alusten kesken seuraavasti:

	Smk.
1) aluksista, jotka saapuivat suoraan ulkomailta tai lähtivät ulkomaille	3,329,606: 70
2) aluksista, jotka ulkomaan liikenteessä poikkesivat toiseen Suomen satamaan purkamaan tai lastaamaan	251,435: 80
3) aluksista, jotka tullipassilla kulkivat kotimaisessa liikenteessä	825: —
4) aluksista, jotka ilman tullikamaripassia kulkivat kotimaisessa liikenteessä	159,452: —
5) aluksista, jotka tullikamaripiirissä harjoittivat matkustajaliikennettä	22,059: 50
6) aluksista, jotka tullikamaripiirissä harjoittivat hinauksia ja pelastuksia	2,600: —
7) jäämaksuja	255,526: 50
Yhteensä	4,021,505: 50

Ulkomaista liikennettä harjoittavien alusten — ryhmien 1, 2 ja 7 — satamamaksut jakautuivat edellisen jakoperusteen ja alusten kotipaikan mukaan seuraavasti:

Ryhmä.	Helsingiläiset alukset, Smk.	Muut suomalaiset alukset, Smk.	Ulkomaalaiset alukset, Smk.	Yhteensä, Smk.
1)	1,091,689: 40	224,650: 30	2,013,267: —	3,329,606: 70
2)	158,029: 20	41,890: 80	51,515: 80	251,435: 80
7)	107,266: 50	26,256: —	122,004: —	255,526: 50
Yhteensä	1,356,985: 10	292,797: 10	2,186,786: 80	3,836,569: —

Satamamaksuista tuli helsingiläisten alusten osalle 35.4 %, muille suomalaisille aluksille 7.6 % ja ulkomaalaisille aluksille 57.0 %. Peruutukset ja alennukset huomioonottaen nousi helsingiläisten alusten osuus (alennukset ja palautukset 226,681: 45 markkaa) 1,130,303: 65 markkaan, muiden suomalaisten alusten (alennukset ja palautukset 25,456: 65 markkaa) 267,340: 45 markkaan ja ulkomaalaisten alusten (alennukset ja palautukset 274,469: 45 markkaa) 1,912,317: 35 markkaan eli yhteensä satamamaksut 3,309,961: 45 markkaan, ollen helsingiläisten alusten osuus silloin 34.1 %, muiden suomalaisten alusten 8.1 % ja ulkomaalaisten alusten 57.8 %.

Matkailija-alusten suorittamat satamamaksut nousivat 106,927: 20 markkaan, mutta olisivat nousseet aikaisemman satamamaksutariffin mukaan 351,105 markkaan.

Kotimaan liikenteessä kulkevien alusten satamamaksut nousivat 184,936: 50 markkaan, josta alennukset ja peruutukset, 14,695: 85 markkaa, vähennettyinä, jäi suoritettavaksi 170,240: 65 markkaa.

Makasiinivuokria saatiin 20.7 % enemmän kuin mitä kertomusvuoden tuloarviossa oli arvioitu, mutta olivat ne ainoastaan 5,930: 55 markkaa eli 3.6 % suuremmat kuin edellisenä vuonna. Eri tavaravajain kesken vuokrat jakautuivat seuraavasti:

	Smk.		Smk.
N:o 1	5,596: —	N:o 8	19,303: 50
» 2	6,787: 05	» 9	21,227: 90
» 3	10,276: —	» 10	31,164: 40
» 4	10,060: —	» 11	50,681: 40
» 7	13,872: 40		

Tavaravajoista n:ot 5 ja 6 ovat nykyään tullipakkahuoneina ja n:o 11:ssä on säilytetty etupäässä vuotia nousten tuontivuotien vuokra 29,159: 80 markkaan ja vientivuotien vuokra 14,267: 60 markkaan.

Paikanvuokrat ylittivät 5.1 %:lla tuloarviossa arvioidun määrän ollen 36,979: 15 markkaa eli 3.6 % edellisen vuoden vastaavaa määrää suuremmat. Laitureille varastoidusta tavarasta kertyi vuokria 99,224: 55 markkaa ja vuokratuista varastoalueista 952,139: 05 markkaa ollen viimeksi mainitusta summasta 647,869: 05 markkaa eli 68.0 % Helsingin makasiiniosakeyhtiön suorittamaa vuokraa.

Aluksille annetusta vedestä kertyi tuloja 5.6 % yli arvioidun määrän, nousten summa 19,686: 70 markkaa eli 6.0 % suuremmaksi kuin edellisenä vuonna.

Velalaturimaksut alittivat 2.8 %:lla tuloarviossa arvioidun määrän, mutta olivat kuitenkin 19,805 markkaa eli 11.9 % edellisen vuoden vastaavaa määrää suuremmat.

Lentokoneiden satamaksujen veloitus ylitti 7.8 %:lla tuloarvion, mutta palautukset, 27,072: 85 markkaa, huomioiden, jää nettoveloitukseksi ainoastaan 80,711: 95 markkaa eli summa 19.3 % pienemmäksi tuloarviossa arvioitua määrää. Vastaavat edellisen vuoden maksut olivat 15,340: 15 markkaa eli 16.0 % suuremmat kuin kertomusvuoden.

Nettoveloitus nousi kertomusvuonna 30,968,673: 75 markkaan, ollen se 2,080,453: 90 markkaa eli 7.2 % edellisen vuoden vastaavaa määrää suurempi. Palautukset ja peruutukset tekivät 659,191: 70 markkaa, edellisenä vuonna 699,239: 05 markkaa.

Veloitusilmoituskirjoja oli 229,791 eli 27,493 (13.6 %) enemmän kuin edellisenä vuonna. Keskimääräinen veloitettu määrä kutakin ilmoituskirjain kohden eri osastoissa selviää seuraavasta:

	Ilmoituskirjain koko lukumäärä.	Keskimääräinen veloitettu määrä. Smk.
Pääosasto	91,610	106: 25
I haaraosasto	25,781	11: 40
II »	40,344	92: 05
III »	17,009	371: 70
IV »	20,670	279: 75
V »	34,377	168: 10

Maksuista vapautettujen veloitusilmoituskirjojen lukumäärä oli 23,658, niistä 1,298 kauttakuluttavaroita varten.

Eri kuukausien kesken v. 1935 ja 1934 veloitus jakautui seuraavasti:

	1935, Smk.	1934, Smk.
Tammikuu	2,286,430: 80	2,558,437: 35
Helmikuu	1,903,916: 15	1,709,251: —
Maaliskuu	2,433,502: 90	2,018,582: 20
Huhtikuu	2,655,696: 25	2,659,176: 35
Toukokuu	3,052,772: —	2,631,056: 20
Kesäkuu	2,592,013: 90	2,670,183: 15
Heinäkuu	3,038,974: 30	2,734,309: 55
Elokuu	2,845,651: 15	2,411,276: 75
Syyskuu	2,792,884: 40	2,671,728: —
Lokakuu	3,092,829: 95	2,614,264: 90
Marraskuu	2,568,894: 35	2,477,095: 95
Joulukuu	2,154,959: 30	2,236,357: 50
	<hr/>	<hr/>
Yhteensä	31,418,525: 45	29,391,718: 90

Saatavia edellisiltä vuosilta oli 152,236: 99 markkaa; kun summaan lisätään vuoden nettoveloitus, oli veloitettava määrä 31,120,910: 74 markkaa.

Kannanta. Kertomusvuoden veloituksia kertyi 31,501,205: 60 markkaa ja edellisten vuosien veloituksia 147,030: 85 markkaa eli yhteensä 31,648,236: 45 markkaa, ollen summa 99.5 % koko veloitettavasta määrästä. Rahatoimiston välityksellä kannettiin 133,723: 45 markkaa. Poistoja kertymättömistä saatavista tehtiin 10,555: 04 markan arvosta vastaten 0.0032 % koko saatavamäärästä. Poistot, kertomusvuoden veloituksista 659,191: 70 markkaa ja edellisten vuosien veloituksista 29,422: 50 markkaa eli yhteensä 688,614: 20 markkaa, huomioiden, jäi nettokannoksi 30,970,177: 29 markkaa ja saatavia seuraavaan vuoteen 150,733: 45 markkaa, joista v:lta 1929 oli 11,773: 50 markkaa, v:lta 1930 7,553: 05 markkaa, v:lta 1931 3,559 markkaa, v:lta 1932 420: 10 markkaa, v:lta 1933 541: 35 markkaa, v:lta 1934 226: 60 markkaa ja v:lta 1935 126,659: 85 markkaa. Vararikoissa valvottiin saatavia 617: 50 markkaa, mikä määrä saatiin kokonaisuudessaan.

Helsingin makasiiniosakeyhtiön kautta veloitettiin tuulaakia 6,805,102:35 markkaa ja liikennemaksuja 4,756,339 95 markkaa eli yhteensä 11,561,442: 30 markkaa, mikä määrä vuoden kuluessa tilitettiin satamakannantaosastolle.

Tullipakkahuoneen ulkopuolella tapahtuva tavarain punnitseminen. Tullipakkahuoneen ulkopuolella suoritettiin tavarain punnitsemisia 27 eri liikkeelle, joiden laskuun punnittiin 5,515.6 tonnia erilaista tavaraa, vastaavan määrän edellisenä vuonna ollessa 4,195.7 tonnia. Näihin punnituksiin käytettiin kaikkiaan 9,269 tuntia, ja kantoi vaakamestari niistä korvauksina 155,099 markkaa, mistä määrästä tuli hänen omaksi palkkiokseen 33,309 markkaa, hänen 9 apulaisensa palkkioksi 92,690 markkaa sekä muihin kustannuksiin 29,100 markkaa.

Helsingin makasiinosakeyhtiö varastoi kertomusvuoden aikana 22,625 tonnia tavaraa, vastaavan määrän edellisenä vuonna ollessa 20,254 tonnia sekä antoi varastosta tavaraa 17,792 tonnia, vastaavan määrän edellisenä vuonna ollessa 20,321 tonnia. Yhtiön harjoittama laiturihuolto v. 1935 ja 1934 osoitti seuraavaa:

	1935.	1934.
Aluksien lukumäärä	1,163	1,069
Tavaralähetysten lukumäärä	102,001	91,276
Siitä laiturihuollon kautta	97,331	86,436
Kokonaislasi tonneissa	388,686	363,042
Siitä laiturihuollon kautta	185,429	180,022

Vuoden kuluessa yhtiö rakennutti uuden laiturivarastorakennuksen, jonka lattia-ala oli n. 10,000 m² sekä hankki itselleen neljä uutta siirrettävää nostokurkea.

Lentoliikenne. Helsinkiin kohdistuva tai sen kautta kulkeva lento-liikenne käsitti kaikkiaan 348,577 lentokilometriä, 11,002 henkilöä, 1,094 kg matkatavaraa, 4,886 kg postia, sekä 4,415 kg rahtitavaraa, joista määrästä tuli suomalaisen lentoyhtiön osalle vastaavasti: 230,296 km, 8,783 henkilöä, 1,047 kg matkatavaraa, 4,868 kg postia sekä 4,400 kg rahtitavaraa.

X. Palolaitos.

Palotoimikunnan kertomus vakinaisen palokunnan toiminnasta v. 1935 oli seuraavan sisältöinen:

Palolautakunnan¹⁾ jäsenet ja toiminta. Palolautakuntaan, joka maistraatin alaisena valvoo palotoimintaa, kuuluivat v. 1935 seuraavat henkilöt: puheenjohtajana filosofiantohtori B. Nybergh, varapuheenjohtajana varatuomari L. Pesonen sekä jäsenenä viilaaaja Hj. Blomqvist, diplomi-insinööri E. Lucander, monttööri H. Puukko ja kaupunginhallituksen edustajana pankinjohtaja E. Hj. Rydman. Sihteerinä toimi kansliasihteri G. V. Brotherus.

Palolautakunta kokoontui vuoden kuluessa 24 kertaa ja käsittelee tällöin 122 varsinaista asiaa, jotka antoivat aihetta lausuntoihin tai esityksien tekemiseen viranomaisille; pöytäkirjaan merkittiin 87 tiedonantoa. Erinäisille kaupungin viranomaisille ja yksityisille annettiin sitä paitsi palopäällikön toimesta 392, edellisenä vuonna 317, kirjallista lausuntoa, esitystä tai todistusta.

Tärkeimmistä palolautakunnan vuoden kuluessa käsittelemistä asioista mainittakoon seuraavat:

Kuten toisesta kohdasta vuosikertomusta käy ilmi, täytti palolautakunta vuoden kuluessa virkasäännön mukaan avoimiksi julistetut ensimmäisen, toisen ja kolmannen palomestarin toimet.

Käsiteltiin palolautakunnassa eri ottein jo v. 1934 esillä ollut kysymys väliaikaisen palovartioaseman järjestämisestä Töölöön sekä palopäällikön asiasta antamat lausunnot.

Palolautakunta päätti kaupunginhallitukselle lähetettävässä kirjelmässä ilmoittaa luopuvansa esityksestään, koskei katsottu voitavan siirtää tarpeellista miesvahvuutta muilta asemilta kyseessä olevalle väliaikaiselle vartioasemalle ja koska perustamis- ja ylläpitokustannukset nousisivat melko suuriin summiin tuottamatta vastaavaa hyötyä.

Jatkokäsittelyssä otettiin esille nuohoustoimen uudelleen järjestäminen kaupungin asianomaisten hallintoelinten välittömään hoitoon. Asian pohjimista varten asetettu komitea oli asiasta laatinut laajan mietinnön, josta palolautakunta kesäkuun 20 p:nä pitämässään kokouksessa päätti pyytää kaupunginlakimiehen ja eräiden asianosaisten lausuntoa. Komitean mietintö tarkastettiin lokakuun 31 p:nä ja hyväksyttiin erinäisin muutoksin ja lisäyksin lähetettäväksi kaupunginhallitukselle. Mietinnössä ehdotettiin, että nuohoustointa hoitamaan perustettaisiin osakeyhtiö, jonka muodostaisivat kaupunki ja täkäläiset asuntokiinteistöyhdistykset, kaupungin ollessa yhtiön pääosakkaana. Yhtiön 500,000 markan osakepääomasta kaupunki merkitsisi

¹⁾ Kaupunginvaltuuston joulukuun 19 p:nä 1934 asettama palotoimikunta on v:n 1935 aikana toiminut kesäkuun 22 p:nä 1933 annetun palolain edellyttämänä palolautakuntana.

400,000 markkaa ja neljä Helsingissä toimivaa asuntokiinteistöyhdistystä kukin 25,000 markkaa.

Kaupungin palojärjestyksen sekä muiden voimassaolevien palotointa koskevien paikallisten määräysten uudelleenlaatimiseksi asetettiin v. 1934 komitea, johon kuuluivat palolautakunnan puheenjohtaja filosofiantohtori B. Nybergh, varapuheenjohtaja varatuomari L. Pesonen ja palopäällikkö W. Bergström. Komitean sihteerinä toimi aluksi filosofianmaisteri G. Brotherus sekä myöhemmin varatuomari J. Ståhlberg. Toimintavuoden kuluessa oli komitea lukuisissa kokouksissa käsitellyt sille uskotuita edellä mainittuja tehtäviä. Komitean mietintö esiteltiin lopullisesti palolautakunnan lokakuun 28 p:nä pitämässä kokouksessa ja päätti lautakunta kaupunginhallitukselle lähettämässään kirjelmässä erinäisin muutoksin puoltaa komitean ehdotusta.

Käsiteltiin erinäisten palomiesten anomus saada perustaa osuusruokala pääpaloaseman ja Kallion paloaseman miehistöä varten. Palolautakunta päätti periaatteessa suostua anomukseen nykyisin voimassaolevin ehdoin ja edellytyksin, että osuuskunnan säännöt alistetaan palolautakunnan tarkastettaviksi ja että palomiesten ehdottama ruokalan emännöitsijä on palolautakunnan hyväksymä.

Lausuntoja. Asemakaava- ja rakennusasioita koskevia lausuntoja antoi palolautakunta 36 ja palopäällikkö 166.

Palokunta. *Virkailijat.* Päälylystössä tapahtuivat seuraavat muutokset: Palokunnan ensimmäinen palomestari A. J. Leskinen siirtyi helmi-kuun 1 p:stä lukien eläkkeelle täysin palvelleena. Hänen seuraajakseen valittiin palokunnan toinen palomestari L. Karto ja jälkimmäisen tilalle kolmas palomestari C. W. Åström. Kolmanneksi palomestariksi nimitettiin kesäkuun 1 p:stä lukien diplomi-insinööri J. V. Salonen.

Terveydentila. Palokunnan terveydentila ei ollut hyvä toimintavuoden aikana. Tiukemman tarkastuksen jälkeen todettiin kolmen miehen olevan tuberkuloosisairaalahoidon tarpeessa. Niistä kaksi miestä toipui siinä määrin, että voivat ottaa osaa helpompaan työhön, kun taas kolmas mies, vanhempikorpraali H. G. Hannula sairastettuaan 7 kuukautta kuoli tuberkuloosisairaalassa joulukuun 13 p:nä. Sairaspäivien luku oli kaikkiaan 808.

Palokuntaa Turuntiellä maaliskuun 10 p:nä kohdannutta tapaturmaa on selostettu vuosikertomuksen toisessa kohdassa.

Kalusto. Palokunnan kalustossa tapahtui toimintavuoden aikana erinäisiä muutoksia. Kaluston lukumäärä vähentyi kahdella käyttökelvottomaksi tulleella moottoriajoneuvolla. Letkuvarastoa täydennettiin ja palokellojen lukumäärä lisäantyi; joulukuun 31 p:nä 1935 oli palokunnan kaluston ja tarvekalujen kirjoihin merkitty arvo 6,417,297 markkaa.

Letkujen määrä jakautui eri paloasemille seuraavasti:

Suuruus.	Pääpalo- asema.	Kallio.	Käpylä.	Pasila.	Sörnäisten niemi.	Yhteensä.
1 1/2"	367	250	97	58	58	830
2"	2,813	1,560	357	263	56	5,049
3"	5,381	1,800	456	336	216	8,189
Yhteensä	8,561	3,610	910	657	330	14,068

Palokunnan miesvahvuus ja moottoriajoneuvojen luku oli seuraava:

Paloasema.	Henkilökunta.				Moottoriajoneuvot.							Moottoriruiskuja.
	Päällystöä.	Alipäällystöä.	Miehistöä.	Kaikkiaan.	Palautoja.	Henkkilautoja.	Sairaan- kuljetusautoja.	Limja- korjausautoja.	Kuorma- autoja.	Moottori- pyöriä.	Kaikkiaan.	
Pääpaloasema	3	8	72	83	8	2	3	1	2	1	17	1
Kallio	1	4	35	40	6	1	1	—	1	—	9	1
Käpylä	—	1	6	7	1	—	—	—	—	—	1	1
Pasila	—	—	6	6	1	—	—	—	—	—	1	—
Sörnäisten niemi ..	—	—	6	6	1	—	—	—	—	—	1	—
Yhteensä	4	13	125	142	17	3	4	1	3	1	29	3

Palokunnalla oli yksi vaahtosammutusauto, joka oli varustettu 1,000 min./litr. pumpulla, kaksi letkuautoa, kaksi konetikapuuautoa, yksi kaasuja ja valaistusauto ja yksitoista ruiskuautoa, joista viimeksi mainituista yksi oli varustettu 400, yksi 750, kolme 1,000, kolme 1,100 ja kolme 1,500 min./litr. pumpulla. Moottoriruiskuista, joita oli kolme, oli yksi 250, yksi 400 ja yksi 600 min./litr. tehoinen.

Paloilmoitus. Palolennätinkeskuksia oli pääpaloasemalla sekä Kallion, Käpylän, Pasilan ja Sörnäisten niemen paloasemilla. Yleisiä palokelloja tuli lisää 25 ja yksityisiä 1; käytännössä oli niitä kaikkiaan 241. Lennätinverkkoon kytkettyjä yksityisiä palokelloja oli kaikkiaan 21 paikassa. Auto-maattihälyttäjiä oli 1 paikassa. Palohälytyspuhelinoli kytkettynä puhelinkeskukseen erikoisnumerolla 500, johtoja oli 3. Paloaseman välisiä tiedoituksia varten oli asemien välillä suoraan kulkeva puhelinjohto.

Palopostit ja muut vedenottoaikat. Vesijohdon paloposteja tuli lisää 23, kaikkiaan niitä oli 1,399, joista 52 yksityistä. Palokaivoja oli 3.

Vapaaehtoinen palokunta. Vapaaehtoisen reservipalokunnan päällystön miesluku oli 33 ja miehistön 350.

Kalustoon kuului 4 paloautoa, joista 3 ruiskuautoa, 1 kalustoauto ja 1 irrallinen moottoriruisku sekä 4,500 m letkuja.

Vapaaehtoisen palokunnan lentävään osastoon kuului 40 miestä; sen hälytys oli järjestetty tapahtuvaksi puhelinkeskukseen kautta kulkevalla hälytyspuhelimella. Yleinen hälytys tehtiin palotorvella pääpaloaseman tornista.

Palotarkastukset suoritettiin samoin kuin edellisenäkin vuonna.

Kertomusvuoden aikana tarkastettiin kaikki kaupungin alueella olevat kiinteistöt. Paitsi näitä tarkastuksia, suorittivat palomestarit 572 ylimääräistä tarkastusta tulen suhteen henkilöturvallisuuteen nähden vaarallisissa laitoksissa. Näistä tarkastuksista ensimmäinen palomestari suoritti 255, toinen 189 ja kolmas 128. Tämän ohella palopäällikkö toimitti tarkastuksia yleisissä kokoussaleissa, teattereissa, bensiininsäilytyspaikoissa, filmivaras-toissa, suurehkoissa autovajoissa y. m. tulenarvoissa paikoissa.

Turvavartio teattereissa. Teattereissa y. m. s. huoneistoissa oltiin var-tiossa näytäntöjen aikana seuraavasti: Suomalaisessa oopperassa 1—3 miestä 125 kertaa, Ruotsalaisessa teatterissa 2 miestä 188 kertaa, Balder-loosin juhla-huoneistossa 1 mies 65 kertaa, Kansan näyttämöllä 1—2 miestä 236 kertaa, Kansallisteatterissa 2—3 miestä 261 kertaa, Koiton näyttämöllä 1 mies 203 kertaa, kaartin maneesissa (Tivoli) 1 mies 35 kertaa, Heimolassa 1 mies 8 kertaa, messuhallissa 1—7 miestä 51 kertaa ja taidehallissa 2 miestä 1 kerran.

Nuohoustoimi. Kaupunki jaettiin nuohoustöiden suorittamista varten 11 nuohouspiiriin. Jokaisessa piirissä oli piirinuohooja velvollinen tarpeellisine apumiehineen maistraatin vahvistaman taksan mukaan toimittamaan savutorvien ja tulisijojen puhdistuksen sekä pyynnöstä nuohoamaan kaakeliuunien putket ja muut pienehköt savujohdot.

Palojärjestyksen mukaan oli piirinuohooja vastuunalainen siitä, että nuohoaminen tapahtui oikeaan aikaan ja niin huolellisesti, ettei jäänyt noki-valkean vaaraa. Hän oli myöskin velvollinen korvaamaan itse aiheuttamansa vahingot tulisijoissa tai savuhormissa.

Piirinuohooja otti itse palvelukseensa tarvittavan miehistön ja maksoi sille palkan. Hän ei nauttinut palkkaa kaupunginkassasta. Nuohoamistöiden suorittamista varten tarvittavat varat kantoi piirimestari edellä mainitun taksan mukaan suoraan talonomistajilta.

Nokivalkeiden lukumäärä v. 1924—35 oli seuraava:

1924	88	1928	47	1932	28
1925	89	1929	68	1933	20
1926	44	1930	41	1934	19
1927	58	1931	31	1935	16

Tulipalot. Palokunta hälytettiin kertomusvuoden aikana 315 kertaa, niistä 211 kertaa todellisen tulipalon tai tulipalonvaaran johdosta, 16 kertaa noki-valkean tähden, 13 kertaa käryn ja 2 kertaa valonheijastuksen takia, 11 kertaa pulmoottoriavustuksen antamista varten, 12 kertaa erehdyksestä, 7 kertaa hotellien palolennätinverkoston vian takia, 20 kertaa ilkeivaltaisuudesta (edellisenä vuonna 21 kertaa) sekä 23 kertaa muista syistä. Edelliseen vuoteen verraten oli palohälytyksiä 6 vähemmän, kun taas tulipaloja oli 15 enemmän.

Tulipaloja oli tammikuussa 17, helmikuussa 20, maaliskuussa 15, huhtikuussa 13, toukokuussa 30, kesäkuussa 22, heinäkuussa 20, elokuussa 20, syyskuussa 17, lokakuussa 15, marraskuussa 9 ja joulukuussa 13.

Ensimmäinen tieto tulen irtipääsystä saatiin 121 tapauksessa puhelimitse, 85 tapauksessa palolennättimellä ja 5 tapauksessa suullisen sanantuojan kautta. 135 tulipaloa sattui päivällä klo 6—18 ja 76 tulipaloa yöllä klo 18—6 välisenä aikana.

Tulipalojen jakautuminen tulen irtipääsypaikan mukaan näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

	Kivi- raken- nuksia.	Puu- raken- nuksia.	Yh- teensä.		Kivi- raken- nuksia.	Puu- raken- nuksia.	Yh- teensä.
Asuinhuoneita	39	17	56	Kokous- ja kilpailuhuoneistoja	1	—	1
Kylpyhuoneita	1	—	1	Ravintoloita	1	—	1
Pukukomeroita	1	—	1	Konttorihuoneistoja ..	2	—	2
Ruokakomeroita ..	1	—	1	Tehtaita ja työpajoja .	15	2	17
Porraskäytäviä	1	1	2	Autovajoja	1	—	1
Kellareita	5	3	8	Rakenteilla olevia taloja	8	—	8
Ullakoita	7	4	11	Moottorikoppeja	1	—	1
Pesutupia	2	1	3	Bensiininjakeluasemia.	2	—	2
Varastosuojia tai ulko- huonerakennuksia	6	9	15	Ilmanvaihtokanavia ..	2	—	2
Myymälöitä	3	2	5	Kattoja	—	3	3
Saunoja	1	1	2	Ulkoseiniä	1	—	1
Työhuoneita	12	2	14	Muita tulen irtipääsypaikkoja	—	—	52
Teattereita	1	—	1				

Yhteensä 114 45 211

Taulukossa luettelemattomat muut tulen irtipääsypaikat olivat: autoja ja moottoripyöriä 12, ruohikkoja y. m. maa-alueita 10, hiilivarastoja 7, kaato-paikkoja 6, raitio- ja rautatievaunuja 5, rikkalaatikoita 3, likakaivoja 3, laivoja 2, mainoskilpiä 2 ja kasvavia puita 2.

Eri palopiirien, kaupunginosien, esikaupunkien ja kaupungin ulkopuo-
lella sijaitsevien alueiden kesken jakautuivat tulipalot seuraavasti:

I palopiiri 69, II palopiiri 76, III palopiiri 63 ja palopiirien ulkopuolella 3 eli yhteensä 211.

I kaupunginosa	15	XV kaupunginosa	3
II »	11	XX »	10
III »	11	Pasila	5
IV »	26	Ruskeasuo	3
V »	13	Vallila	11
VI »	12	Hermannin	2
VII »	15	Kumpula	2
VIII »	3	Vanhakaupunki	2
IX »	1	Käpylä	7
X »	17	Rajasaari	1
XI »	10	Hanasaari	1
XII »	11	Liuskasaari	1
XIII »	9	Kaupungin ulkopuolella olevat	
XIV »	6	alueet	3
			<hr/>
			Yhteensä 211

Tulen irtipääsyn syyt näkyvät alla olevasta yhdistelmästä:

Tulenarkojen nesteiden ja tava- roiden varomaton käsittely..	28	Syttyminen kaasujohdosta	5
Oikosulku sähköjohdoissa	23	Puhalluslampun varomaton kä- sittely	5
Itsestään syttyminen	20	Auton pakoputken sytyttämä..	4
Tulensijoista pudonneet kekä- leet ja kipinät	17	Sähkomoottori	4
Lampun, kynttilän tai tultitikon varomaton käsittely	16	Uuttauskojeen varomaton käsit- tely	3
Puutteell. tulisija tai savujohto	15	Sähkökeittokoje tai silitysrauta	3
Tulisijan tai savujohtojon liiallinen kuumentuminen	15	Katolle lentäneet kipinät	3
Varomaton tupakanpolto	15	Sytytetty	3
Lasten leikkiminen tulella	9	Primuskeittijön räjähdys	2
Tulensekaisen tuhkan sopimaton säilytyspaikka	8	Salaman sytyttämä	1
		Selville saamaton syy	12
			<hr/>
			Yhteensä 211

Kertomusvuoden aikana sattuneista 211 tulipalosta oli 141 eli 66.8 % pientä, eli sellaista, että ne sammutettiin pönttöruiskulla tai muulla ensiapu-ruiskulla, 55 eli 26.1 % keskikokoista, jotka sammutettiin käyttämällä yhtä vesijohdon, moottoriruiskun tai n. s. säiliöruiskun suihkua sekä 15 eli 7.1 % vakavampaa laatua, joissa tarvittiin suurempi määrä vesisuihkuja tulen sammuttamiseen.

Tulipaloista ei mikään ollut niin suuri, että palokunnan kokonaisuudessaan olisi täytyntä ryhtyä toimintaan. Vakavaluontoisempiin tulipaloihin kuuluviksi voidaan lukea seuraavat:

Tammikuun 25 p:nä pääsi tuli irti oikosulun takia Kotkankadun 9:n ullakkokerroksessa olevassa Osakeyhtiö Korun työhuoneessa. Tuli levisi nopeasti tulenarassa paperivarastossa ja sytytti pian koko rakennuksen. Tulen nopeata leviämistä edisti vielä ankara myrskytuuli. Rakennus paloi kokonaan. Sammutukseen käytettiin neljää suihkua. Vahingot nousivat n. 230,000 markkaan.

Uudisrakennuksessa Töölönkadun 32:ssa, pääsi tuli irti helmikuun 3 p:nä huolimattomasti asetettujen lämmityskaminoiden takia. Rakennusmestari E. Hämäläistä vastaan nostettiin syyte. Sammutukseen käytettiin aluksi neljää 3" ja myöhemmin kuutta 2" suihkua. Vahingot nousivat n. 140,000 markkaan.

Toukokuun 22 p:nä syttyi tulipalo Autoteollisuus osakeyhtiön varastorakennuksessa Fleminginkadun 27:ssä. Palon syystä ei päästy varmuuteen. Sammutuksessa käytettiin neljää suihkua. Palossa tuhoutui osa maalivarastoa y. m. n. 6,000 markan arvosta.

Osuusliike Valio r. l:n kivitalossa Köydenpunojankadun 6:ssa syttyi itse-sytytyksestä kesäkuun 25 p:nä ullakkopalo, jolloin, paitsi ullakon permanttoa, paloi myös kattoa n. 25 m². Sammutukseen käytettiin kahta suihkua. Vahinkojen suuruus oli n. 65,000 markkaa.

Samana päivänä sattui toinenkin ullakkopalo kivitalossa Fredrikinkadun 58:ssa. Tulen irtipääsyn syynä oli huolimaton tulenkäsittely. Ullakon peltikattoa revittiin n. 20 m² ja turmeltui sitä kaikkiaan n. 100 m². Sammutukseen käytettiin kuutta suihkua. Vahinkojen suuruus oli n. 200,000 markkaa.

Marraskuun 12 p:nä syttyi tulipalo Sumatrantien 10:ssä sijaitsevassa kaksikerroksisessa puurakennuksessa. Tulipalo sai alkunsa ensimmäisessä kerroksessa, jossa lapset olivat käsitelleet varomattomasti tulta. Palo levisi nopeasti toiseen kerrokseen ja vesikattoon. Tuli tuhosi alakerrassa erään huoneiston kokonaan sekä toisessa kerroksessa talon toisen päädyn ja osan vesikattoa. Sammutukseen käytettiin kolmea vesisuihkua. Vahingot nousivat n. 80,000 markkaan.

Laakso n:o 3 nimisessä yksikerroksisessa huvilassa syttyi tulipalo loka-kuun 15 p:nä tulipesästä pudonneesta kekäleestä. Yhden huoneen sisustus paloi tyyten ja yhden kärventyi osittain. Lisäksi paloivat ulkoseinä ja välikatto puhki. Sammutukseen käytettiin kahta 3" pääjohtoa haaroitettuna neljään 2" suihkuun.

Tapaturmat. Tulipalojen yhteydessä sattuivat seuraavat tapaturmat:

Helmikuun 11 p:nä syttyi Bulevardin 28:ssa tulipalo, jolloin eräs rouva sai paloa sammuttaessaan palohaavoja käsiinsä ja kasvoihinsa.

Maaliskuun 10 p:nä klo 17.08 tapahtui palohälytyksen yhteydessä Turuntien ja Humalistonkadun kulmauksessa vakava auto-onnettomuus, jolloin kaksi palomiestä sai surmansa ja kolmas loukkautui hengenvaarallisesti. Tapahtuman kulku oli seuraava: Klo 17.04 oli palokunta puhelimella hälytetty Ruskeasuo 2:een, jossa oli syttynyt myöhemmin vähäiseksi havaittu tulipalo. Erästä palopaikalle ajavaa autoa ohjasi vanhempi palomies J. Järvinen, vanhemman korpraalin A. Järvisen toimiessa auton päällikkönä. Edellisten lisäksi oli autossa nuorempi korpraali A. Lindstedt sekä nuorempi palomies B. Gulin. Paloauton saavuttua Turuntien 25:n kohdalle ja yrittäessä väistää raitiotiekorokkeen vieressä seisovaa raitiovaunua ja vaunusta poistuvaa ja siihen nousevaa yleisöä sekä samalle paikalle pysäköityä yksityisautoa, tapahtui onnettomuus. Ollen tällöin pakotettu kääntämään vaununsa vasemmalle, tuli ohjaaja ajaneeksi vasemmanpuoleisen seisomakorokkeen yli, jolloin hän ei enää kyennyt hallitsemaan vaunua. Jarrutuksesta

huolimatta auto törmäsi katukäytävää vastaan kierähtäen ympäri sillä surullisella seurauksella, että auton päällikkö ja ohjaaja jäivät auton alle saaden surmansa kolmannen miehen loukkaantuessa vaikeasti kadulle sinkoutuessaan. Neljäs mies oli hypännyt autosta ennen sen kaatumista päästen siten vammoitta onnettomuudesta. Surmansa saivat vanhempi korpraali A. Järvinen ja vanhempi palomies J. Järvinen. Nuorempi korpraali A. Lindstedt oli useampia kuukausia hoidettavana sairaalassa ja on hän nyttemmin osapuileen täysin työkykyinen.

Palolautakunnan puolesta esitettiin asianomaisille välittelu onnettomuuden johdosta.

Maaliskuun 25 p:nä Agricolankadun 7:ssä tapahtuneessa bensiinipullon räjähdyksessä sai eräs naishenkilö lieviä palohaavoja.

Huhtikuun 11 p:nä Fredrikinkadun 20:ssä eräessä yksityisasunnossa tapahtuneessa kemiallisen seoksen räjähdyksessä sai eräs koulupoika vakavia palohaavoja kasvoihinsa.

Huhtikuun 26 p:nä Osakeyhtiö Americanon prässäys- ja pesulaitoksessa Jääkärinkadun 6:ssa sattuneen tulipalon yhteydessä sai eräs bensiiniä käsitelty nainen lieviä palohaavoja kasvoihinsa ja käsiinsä.

Syyskuun 27 p:nä tapahtui eräessä yksityisasunnossa Pietarinkadun 11 A:ssa räjähdys, pestäessä bensiinillä vaatteita. Lähellä sijainnut kaasuliekki sytytti bensiinin ja aikaansai räjähdysen, jolloin bensiiniä käsitelty naishenkilö sai palohaavoja kasvoihinsa ja käsiinsä.

Palovahingot ja niiden korvaaminen. Tulen välittömästi uhkaaman irtaimen omaisuuden arvo oli 111,715,500 markkaa ja kiinteän omaisuuden arvo 321,463,350 markkaa, yhteensä 433,178,850 markkaa. Vahingon suuruus tai palovahingon korvauksen määrä irtaimistosta nousi 1,025,184: 85 markkaan ja kiinteimistöä 826,151: 15 markkaan, yhteensä 1,851,336 markkaan.

Palovahingonkorvauksia suorittivat kotimaiset vakuutuslaitokset 1,677,852: 20 markkaa ja ulkolaiset vakuutuslaitokset 173,483: 80 markkaa tehden 0.4 % uhatun omaisuuden arvosta.

Vertailun vuoksi on seuraavassa merkitty palovahingon korvausprosentit v:n 1924—35 väliseltä ajalta:

1924	1.4	1927	1.6	1930	1.0	1933	2.3
1925	0.9	1928	3.0	1931	0.6	1934	0.6
1926	1.5	1929	0.9	1932	0.9	1935	0.4

Sairaankuljetustoimi. Sairaankuljetusautoja käytettiin kertomusvuoden aikana yhteensä 4,474 kertaa, joista 4,423 kertaa sairaiden ja 51 kertaa tapaturmaisesti vahingoittuneiden henkilöiden kuljetukseen. Vastaavat luvut v. 1934 olivat 4,439, 4,379 ja 60. Kuljetusten lukumäärä lisääntyi 35:llä. Ajojen lukumäärä oli päivää kohden 12.3 ollen sama kuin edellisenä vuonna.

Kuljetukset jakautuivat eri kuukausien kesken seuraavasti:

	Sairaus- tapauk- sissa.	Tapa- turmis- sa.	Yh- teensä.		Sairaus- tapauk- sissa.	Tapa- turmis- sa.	Yh- teensä.		
Tammikuu	452	7	459	Heinäkuu	307	5	312
Helmikuu	403	4	407	Elokuu	277	3	280
Maaliskuu	418	3	421	Syyskuu	305	6	311
Huhtikuu	426	5	431	Lokakuu	321	3	324
Toukokuu	436	6	442	Marraskuu	337	5	342
Kesäkuu	345	3	348	Joulukuu	396	1	397

Yhteensä 4,423 51 4,474

Kuljetusmatkojen pituus oli 32,805 km, edellisenä vuonna 34,072 km. Kuljetuksista suoritettiin kaupunginkassaan yhteensä 135,145 markkaa.

Palotoimen todelliset kustannukset v. 1935 käyvät ilmi seuraavasta taulukosta:

	Määräraha talousarvion mukaan, Smk.	Kustannukset kirjojen mukaan, Smk.	Säästö (+) tai ylitys (-), Smk.
Palkkiot	24,000: —	22,915: —	+ 1,085: —
Sääntöpalkkaiset virat	4,132,030: —	4,027,668: —	+ 104,362: —
Kesälomasijaiset	125,000: —	99,450: —	+ 25,550: —
Vuokra	1,053,496: —	1,053,496: —	—
Lämpö	246,998: 85	245,217: 80	+ 1,781: 05
Valaistus	59,000: —	46,211: 50	+ 12,788: 50
Siivoaminen	12,000: —	11,284: 65	+ 715: 35
Vedenkulutus	32,511: 15	32,511: 15	—
Puhtaanapito	6,000: —	4,553: 10	+ 1,446: 90
Kaluston hankinta	807,000: —	¹⁾ 781,407: 35	+ 25,592: 65
Kaluston kunnossapito	205,000: —	315,745: 45	— 110,745: 45
Painatus ja sidonta	4,000: —	3,149: 85	+ 850: 15
Tarverahat	20,000: —	23,989: 40	— 3,989: 40
Vaatteiden pesu	27,000: —	26,994: —	+ 6: —
Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet	8,000: —	6,353: 80	+ 1,646: 20
Hevosten elatus	3,000: —	—	+ 3,000: —
Autojen käyttö	95,000: —	87,975: 80	+ 7,024: 20
Rakennuskorjaukset	5,000: —	4,795: 55	+ 204: 45
Vakuutusmaksut	40,000: —	40,000: —	—
Yhteensä 6,905,036: —	¹⁾ 6,833,718: 40	+ 71,317: 60	

Kutakin kaupungin henkikirjoissa olevaa henkilöä kohden kustannukset nousivat 30: 31 markkaan.

Avustus- ja huvirahasto. Palokunnan avustus- ja huvirahasto sai alkunsa siitä, että kaupunginvaltuusto myönsi palokunnalle määrätyn osan kertyneistä sairaankuljetusmaksuista. Pääomamäärä oli kertomusvuoden alussa 367,163: 32 markkaa.

Rahasto lisääntyi vuoden kuluessa sairaankuljetusmaksuista 14,900 markkaa, koroista 18,893: 84 markkaa, palotorniin sisäänpääsy-, puhelin- y. m. maksuista sekä lahjoista 3,688: 20 markkaa, siis yhteensä 37,482: 04 markkaa.

Menot, käsittäen kapellimestarien palkkaamisen palokunnan soittokuntia varten, kirjojen, sanomalehtien ja urheilukilpailupalkintojen ostot, tarjoilun miehistölle juhlapäivinä, palokunnan kesäkodin vuokran ja ylläpitoon tarvittavat maksut y. m. nousivat 35,343: 85 markkaan. Joulukuun 31 p:nä 1935 oli rahaston pääomamäärä 369,301: 51 markkaa, josta 97,500 markkaa oli sijoitettuna Helsingin kaupungin v:n 1934 5¹/₂% obligatioihin, 10 kpl. litt. B, 9,100 markkaa pankkiosakkeina sekä pankissa 144,002: 75 markkaa talletustilillä ja 118,698: 76 markkaa säästötillillä.

¹⁾ Tästä 234,000 markkaa siirrettiin v:een 1936.

XI. Teurastamo.

Teurastamon toimintaa koskeva kertomus¹⁾ v:lta 1935 oli seuraavan sisältöinen:

Teurastamolautakunta. *Kokoonpano ja kokoukset.* Kokouksessaan joulukuun 19 p:nä 1934 kaupunginvaltuusto valitsi teurastamolautakunnan puheenjohtajaksi kauppaneuvos S. A. Hohenthalin sekä lautakunnan muiksi jäseniksi kaupungineläinlääkäri eläinlääketieteentohtori W. Ehrströmin, toimittaja A. E. Leinin, osastopäällikkö F. Moisan ja pankkivirkailija A. E. Monnbergin. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli sähkötekniikko V. V. Salovaara. Lautakunnan varapuheenjohtajana toimi eläinlääketieteentohtori W. Ehrström ja sihteerinä kaupunginhallituksen kansliasihteerinä A. Blomberg.

Teurastamolautakunta kokoontui v. 1935 12 kertaa ja oli sen käsittelemien asiain pykäläluku 129 ja sen lähettämien kirjeiden luku 98.

Lausunnot y.m. Lautakunnan kertomusvuonna antamista lausunnoista ja esityksistä mainittakoon seuraavat: lausunto kaupunginhallitukselle viranhaltijain irtisanomista koskevista määräyksistä; ehdotus Virosta tuodun lihan tarkastamisesta kaupungin teurastamossa; esitys että hylätystä lihasta suoritettaisiin korvausta; esitys laboratoriossa esiintyneiden terveydellisten haittojen poistamisesta; lausunto vuotavaraston piirustuksista; esitys teurastajien vakuuttamisesta tapaturman varalta; lausunto kaupunginhallitukselle kanateurastamon rakentamisesta; esitys Helsingissä suolatus lihan tarkastamisesta takavarikoimisasemalla; esitys kaupunginhallitukselle kaupungin laitosten lihanostojen keskittämisestä teurastamon tukkumyyntihalliin; esitys teurastamon kirjanpitäjän palkan korottamisesta 11 palkkaluokkaan; lausunto rautatiehallitukselle Karjakeskuskunta r.l:n lihojen purkamista teurastamon raiteissa koskevan anomuksen johdosta; esitys vuotakaupan järjestämisestä teurastamossa; lausunto kalakaupan ja -säilytyksen järjestelyä koskevasta komitean ehdotuksesta; lausunto kaupunginhallitukselle teurastamon länsipuolelle suunnitellun kadun rakentamisesta; lausunto kaupunginhallitukselle teurastamon länsiraiteen rautatiepenkereen korjauksesta; esitys kaupunginhallitukselle teurastamon lämmittäjien palkkojen korottamisesta; sekä esitys kaupunginhallitukselle eläinlääkäriin asunnon järjestämisestä teurastamon hallintorakennuksen yläkertaan.

Helsingin Lihataloudellinen Yhdistys oikeutettiin järjestämään teurastakarjan näyttely teurastamossa lokakuun 7—8 p:nä. Samoin oikeutettiin mainittu yhdistys järjestämään teurastamossa teurastajakurssit syyskuun 30 p:n ja lokakuun 8 p:n välisenä aikana.

Lautakunnan alaisten laitosten toiminta selviää teurastamon johtajan laatimasta järempänä olevasta kertomuksesta ja tilastollisesta selvityksestä.

Laitoksen toiminta. *Muutokset henkilökunnassa.* Eläinlääkäri V. Castrén määrättiin tammikuun 1 p:stä alkaen hoitamaan nuoremman tarkastuseläinlääkäri virkaa toistaiseksi. Vaakaaja K. Carlander nimitettiin

¹⁾ Eräät kertomusta seuranneet taulukkotiedot, joita ei ole tähän merkitty, on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:lta 1936.

koeajan umpeenkuluttua vakinaiseksi vaakaajaksi helmikuun 1 p:stä alkaen. Korjausmiehenä toimi Y. Hakkarainen helmikuun 21—27 p:n sekä maaliskuun 6 p:n ja toukokuun 2 p:n välisenä aikana. Teurastajaoppilaisiksi otettiin maaliskuun 14 p:nä H. Lindberg, V. Salminen, A. Virtanen, P. Saarinen, L. Saarinen ja A. Vuorinen; lokakuun 1 p:stä lukien myönnettiin heille oikeus toimia teurastajina. Helsingissä suolatun lihan tarkastajaksi otettiin toinen kaupungineläinlääkäri B. Österholm kesäkuun 1 p:stä alkaen. Korjausmiehenä toimi A. Nisonen toukokuun 27 p:n ja joulukuun 19 p:n välisenä aikana. Teurastaja I. Tolonen kuoli toukokuun 3 p:nä. Tilapäiseksi puhdistustyöntekijäksi otettiin P. Paulamaa syyskuun 2 p:stä alkaen. Vuotatar-kastusmieheksi otettiin teurastaja R. E. Fjellström lokakuun 1 p:stä alkaen. Apumiehet V. Hammar ja A. Berghem oikeutettiin toimimaan teurastajina lokakuun 1 p:stä lukien. Halliapulainen P. A. Lassila vapautettiin palveluksesta syyskuun 14 p:stä. Ylimääräiseksi halliapulaiseksi otettiin V. E. Lindberg lokakuun 1 p:stä. Apumiehet W. Lindén ja F. Lehto vapautettiin palveluksesta töiden uudelleenjärjestelyn tähden, edellinen marraskuun 7 p:stä ja jälkimmäinen marraskuun 21 p:stä lukien. Samoin vapautettiin tilapäinen halliapulainen H. Johansson lokakuun 31 p:stä lukien.

Sairaslomaa nauttivat triikiinintutkija A. Pärssinen tammikuun 1—31 p:n sekä toukokuun 15—31 p:n välisenä aikana, sijaisenaan D. Segercrantz; tarkastusapulainen H. Halme tammikuun 20 p:stä helmikuun 10 p:ään, sijaisenaan Y. Hakkarainen; triikiinintutkija I. Berglund tammikuun 28 p:stä helmikuun 27 p:ään, sijaisenaan D. Segercrantz; lämmittäjä N. Lahti helmikuun 28 p:stä maaliskuun 5 p:ään, sijaisenaan Y. Hakkarainen; näyttөөntottaja A. Lindholm huhtikuun 2 p:stä 29 p:ään, sijaisenaan H. Johansson; vahtimestari J. E. Martinmäki syyskuun 6 p:stä lokakuun 5 p:ään, sijaisenaan D. Segercrantz; teurastajaoppilas V. Salminen elokuun 1 p:stä 14 p:ään; sekä portinvartijan apulainen J. S. Palmqvist marraskuun 26 p:stä joulukuun 11 p:ään, sijaisenaan F. Lehto.

Harjoittelijat. Lihantarkastusharjoittelijoina olivat seuraavat eläinlääkärit, jotka myös harjoittelivat laboratoriossa: T. P. Hänninen, K. J. W. Plathin, K. L. Fröberg, H. Svanberg, M. Herva, V. L. Kosola, T. J. Maunu ja J. Utela. Triikiinintutkijaharjoittelijana oli rouva Lindeqvist.

Retkikuntia. Niinkuin ennenkin kävi kertomusvuonna lukuisia retkikuntia teurastamossa. Samoin vietettiin teurastamossa lokakuun 6—12 p:n välisenä aikana lihataloudellinen viikko.

Teurastusosastot. *Teurastushalleissa* teurastettiin ja tarkastettiin seuraava määrä eläimiä:

	1935.	1934.		1935.	1934.
Sonneja ja härkiä ..	1,985	1,942	Lampaita	4,585	3,326
Lehmiä	7,442	7,695	Sikoja	11,843	9,310
Hiehoja ja isoja vasi-			Porsaita	65	16
koita	6,905	7,459	Hevosia	63	50
Pikkuvasioita	800	816			
			Yhteensä	33,688	30,614

Yllä luetellut v:n 1935 ruhot vastasivat 2,630,782 kg lihaa, josta 59.7 % oli nautakarjan-, 2.2 % lampaan-, 37.4 % sian-, 0.1 % porsaan- ja 0.6 % hevosen lihaa. Lisäksi teurastettiin 8,127 kanaa, joiden lihamäärä oli 5,411 kg.

Teurastettua karjaa tarkastettaessa määrättiin erikoiskäsiteltäväksi 92 kpl, kun taas seuraava määrä hylättiin:

	Hylättyjä koko ruhoja,		Hylättyjä ruhon- osia,		Kaikkiaan, kg.
	kpl.	kg.	kpl.	kg.	
Sonneja	—	—	2	16	16
Lehmiä	14	1,872	25	262	2,134
Hiehoja ja isoja vasikoita....	2	159	5	14	173
Pikkivasikoita	3	47	—	—	47
Lampaita	1	9	1	0.5	9.5
Sikoja.....	6	572	51	345.5	917.5
Hevosia	—	—	1	41	41
Yhteensä	26	2,659	85	679	3,338

Teurastusosastoilla teurastetut eläimet olivat saapuneet kaupunkiin joko maanteitse tai rautateitse kuten alla olevasta yhdistelmästä lähemmin selviää:

	Maanteitse saapuneita.	Rautateitse saapuneita.	Kaikkiaan.
Sonneja, lehmiä, hiehoja ja isoja vasikoita ..	2,642	13,690	16,332
Pikkivasikoita	—	800	800
Lampaita ja vuohia	275	4,310	4,585
Sikoja	8,133	3,710	11,843
Porsaita	18	47	65
Hevosia	33	30	63
Yhteensä	11,101	22,587	33,688

Karjatallien käyttö. Eläinten talleissaolon vuorokausimäärä käy ilmi seuraavista numeroista:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi.
Raavaita ..	166	108	161	213	182	321	185	231	205	301	286	215	2,574
Vasikoita ..	4	3	19	15	9	23	10	53	9	8	6	7	166
Lampaita ..	—	—	6	6	8	6	46	73	86	47	15	4	297
Sikoja	57	72	102	46	123	124	222	63	136	87	129	73	1,234
Hevosia ..	3	—	2	—	1	1	5	2	—	—	3	2	19

Kaikista teuraseläimistä oli talleissa yli yön keskimäärin 12.7 %. Hevoista oli yli yön 30.2 %, nautoista 16.0 %, sioista 10.4 % ja lampaista 6.5 %. Heiniä myytiin 11,607 kg ja kuroja 1,496 kg.

Suolipesimössä puhdistettiin eri kuukausina seuraavat määrät eri eläinten elimiä:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi.
Raavasten, sikojen, hevosten..	1,336	1,090	1,480	1,538	1,786	1,913	3,916	3,725	3,473	3,293	2,789	2,508	28,847
Pikkuvasikoiden, lampaiden, porsaiden	35	34	75	97	124	249	489	1,352	1,289	924	702	448	5,818

Näistä 609 oli muualla teurastettuja raavaita ja 368 muualla teurastettuja pikkuvasikoita ja lampaita.

Lihantarkastamossa tarkastettiin v:n 1935 kuluessa kaikkiaan 2,832,908 kg lihaa keskipainojen mukaan laskettuna. Tarkastukset kohdistuivat paloiteltuun lihaan, 132,910 kg:aan, sekä alla mainittuihin ruholajeihin:

	1935.		1934.	
	Koko ruhoja, kpl.	Puoli-ruhoja, kpl.	Koko ruhoja, kpl.	Puoli-ruhoja, kpl.
Sonneja ja härkiä	433	2	371	1
Lehmiä	5,330	28	7,744	33
Hiehoja ja isoja vasikoita	16,813	5	16,022	18
Pikkuvasikoita	23,421	41	24,521	34
Lampaita ja vuohia	14,768	8	13,626	7
Sikoja	8,364	217	7,634	246
Porsaita	294	—	304	—
Hevosia	141	—	64	1
Yhteensä	69,564	301	70,286	340

Tarkastusten johdosta erikoiskäsiteltiin 18 raavasta ja 30 isoa vasikkaa sekä hylättiin seuraava määrä koko ruhoja ja ruhojen osia:

	Hylättyjä koko ruhoja,		Hylättyjä ruhonosia,		Kaikkiaan, kg.
	kpl.	kg.	kpl.	kg.	
Sonneja	—	—	3	24	24
Lehmiä	50	6,904	34	684	7,588
Isoja vasikoita	20	901	31	245.5	1,146.5
Pikkuvasikoita	313	4,133	55	283	4,416
Lampaita	9	94	17	95.5	189.5
Sikoja	18	1,090	247	1,311.5	2,401.5
Porsaita	7	117	4	7.5	124.5
Hevosia	3	501	1	35	536
Paloiteltua lihaa	—	—	—	—	1,464.5
Yhteensä	420	13,740	392	2,686	17,890.5

Tukkumyyntihallia, jäähdyttämöä ja jäädyttämöä käytettiin eri kuukausina seuraavasti:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi.
Tukkumyynnihallissa myytyjä.													
Raavaita, kpl.	3,107	2,673	2,962	2,674	2,633	2,124	2,433	2,765	3,510	3,910	3,742	2,784	35,317
Isoja vasikoita »	3,108	3,049	3,470	3,515	3,417	3,022	2,921	3,871	3,621	3,706	3,549	3,034	40,283
Pikkuvasikoita »	697	506	720	845	708	570	748	612	562	633	575	624	7,800
Lampaita »	2,148	1,784	1,871	2,372	1,481	896	1,402	4,580	5,842	7,343	5,404	2,843	37,966
Sikoja »	2,932	3,136	3,352	2,961	2,375	1,837	1,949	2,234	2,886	3,219	4,040	4,456	35,377
Porsaita »	41	48	23	36	11	21	13	26	24	11	43	206	503
Hevosia »	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	1	4
Muuta tavaraa, kg.	7,449	8,167	8,321	16,844	14,651	9,901	5,824	6,361	8,289	11,844	12,437	19,801	129,889
Riippuvien ruhojen osastoissa säilytettyjä.													
Raavaita, kpl.	2,931	1,761	2,551	1,698	2,258	2,004	2,463	3,499	4,547	4,730	5,368	4,139	37,949
Isoja vasikoita »	—	—	71	68	58	31	214	295	400	441	303	331	2,212
Pikkuvasikoita »	968	773	1,228	798	634	429	458	692	527	475	537	493	8,012
Lampaita »	642	627	695	500	289	230	488	1,555	1,776	2,756	2,379	1,638	13,575
Sikoja »	1,884	1,646	1,704	1,421	1,682	1,737	2,484	2,055	2,066	2,537	2,471	2,361	24,048
Porsaita »	56	35	33	86	28	54	5	12	23	7	28	99	466
Hevosia »	24	13	8	13	96	47	42	9	11	29	132	65	489
Muuta tavaraa, kg.	2	—	—	—	36	15	117	32	33	51	63	174	523
Tukkumyynnihallia käyttämättä teurastusosastoista kuumana lihana vietyjä.													
Raavaita, kpl.	43	48	60	74	84	136	307	249	161	86	82	58	1,388
Isoja vasikoita »	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	1	7
Pikkuvasikoita »	—	3	3	12	14	6	30	20	17	1	1	2	109
Lampaita »	—	—	—	—	—	4	16	249	438	14	1	17	739
Sikoja »	70	72	148	80	95	80	20	58	103	47	63	38	874
Porsaita »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Hevosia »	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	4
Tarkastettuja, mutta ei tukkumyynnihallissa myytyjä.													
Raavaita, kpl.	44	29	17	19	15	4	14	9	6	9	5	5	176
Isoja vasikoita »	91	107	95	141	100	83	66	52	34	68	64	55	956
Pikkuvasikoita »	2,367	1,771	2,604	2,892	1,448	922	666	347	889	1,864	1,983	1,731	19,484
Lampaita »	69	65	49	49	36	29	37	58	144	272	211	52	1,071
Sikoja »	82	123	122	113	41	36	24	25	53	86	74	132	911
Hevosia »	10	10	4	10	3	9	4	2	5	8	42	27	134
Paloiteltua, lihaa, kg.	2,812	5,652	4,272	6,839	9,178	8,321	7,357	2,768	2,824	8,813	12,260	31,874	102,970
Tukkumyynnihallin myyntimaksuja maksamatta teurasosastoista vietyjä jäädyttämässä pidettyjä.													
Raavaita, kpl.	42	44	35	28	37	30	45	46	62	303	258	239	1,169
Isoja vasikoita »	—	—	—	—	—	—	6	24	29	24	16	16	115
Pikkuvasikoita »	37	32	29	19	11	13	20	—	—	9	19	1	190
Lampaita »	14	—	—	—	—	—	29	—	7	303	178	73	604
Sikoja »	47	44	85	29	61	325	337	60	141	165	184	453	1,931
Porsaita »	—	—	—	—	11	—	—	—	—	—	1	4	16
Hevosia »	1	1	4	1	2	2	5	3	2	7	6	4	38
Jäädyttämässä säilytettyjä.													
Lihaa, kg.	30	—	109	—	40	—	1,654	2,726	6,418	12,829	6,907	2,004	32,717
Lintuja »	1,132	561	348	95	428	9	—	433	1,252	4,048	3,323	1,484	13,113
Kaloja »	190	—	—	—	35	—	—	—	—	—	—	—	225
Muuta »	—	—	—	—	—	—	—	—	200	—	—	—	200

Kilogrammoiksi muunnettuina muuttuivat edellä esitetyt numerot seuraaviksi:

Kuukausi.	Tukku- myyntihal- lissa myy- tyjä ¹⁾ .	Riippuvien ruohojen osastoissa säilytet- tyjä ²⁾ .	Tukku- myyntihal- lia käyttä- mättä teu- rastusosas- toista kuun- mana lihana vietyä ²⁾ .	Tarkastet- tuja, mutta ei tukku- myyntihal- lissa myy- tyjä ²⁾ .	Tukku- myyntihal- lia käyttä- mättä teu- rastusosas- toista viety- jä jäädyt- täm. pidett ²⁾ .	Jäädyttä- mössä säi- lytettyjä ¹⁾ .
Tammikuu ..	776,769	533,004	11,545	58,955	10,243	1,352
Helmikuu ..	715,958	364,080	12,147	54,178	10,006	561
Maaliskuu ..	783,428	475,255	19,952	62,206	12,933	457
Huhtikuu ..	752,428	345,381	16,240	72,498	6,521	95
Toukokuu ..	672,551	445,982	18,768	42,530	11,288	503
Kesäkuu	551,024	402,302	24,472	32,278	31,324	9
Heinäkuu ..	611,174	526,239	41,747	25,770	35,722	1,654
Elokuu	694,839	630,297	40,161	14,755	12,791	3,159
Syyskuu	811,747	765,960	34,854	26,047	21,531	7,870
Lokakuu	920,254	840,861	15,196	54,098	59,408	16,877
Marraskuu ..	952,957	932,141	15,758	65,601	53,196	10,230
Joulukuu	790,604	758,533	11,626	79,273	71,077	3,488
Koko vuosi	9,033,433	7,020,035	262,466	588,189	336,040	46,255

Punnitseminen. Seuraavat numerot valaisevat laitoksessa suoritettua muuta punnitsemista:

Punnittu.	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Joulu.	Koko vuosi.
Vuotia, kpl.	1,516	1,276	1,543	1,686	1,834	1,735	2,845	3,321	3,076	3,308	2,878	1,805	26,823
Elävää karjaa »	—	1	21	—	—	—	—	—	—	52	—	—	74
Kuumaa lihaa:													
Hevosia, raavai- ta, sikoja, kpl.	190	209	243	255	210	240	348	339	240	317	459	260	3,310
Vasikoita, lampai- ta, porsaita, kpl.	—	1	—	3	6	17	10	—	3	11	2	19	72
Muuta tavaraa, kg.	1,176	1,260	1,454	2,853	1,310	1,517	2,761	4,822	4,869	11,458	11,884	4,925	50,289

Teurastamon juoksuratoja, sähkövintureja y.m. laitteita käytettiin seuraavaa muualla tarkastettua lihamäärää varten:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Joulu.	Koko vuosi.
Raavaitai, kpl.	1,772	1,621	1,764	1,705	1,679	1,368	1,195	1,371	1,625	1,582	1,639	1,321	18,642
Isoja vasikoita »	2,487	2,571	2,817	2,881	2,852	2,547	1,905	2,246	2,272	2,298	2,345	2,286	29,507
Pikkivasikoita »	1,336	959	1,652	1,808	1,111	736	643	721	832	1,298	1,349	887	13,332
Lampaita »	1,645	1,363	1,337	1,273	1,057	727	880	2,818	3,300	3,669	2,961	1,756	22,786
Sikoja »	2,357	2,652	2,661	2,157	1,584	1,090	747	916	1,779	1,969	2,596	2,795	23,303
Porsaita »	37	35	10	25	8	19	13	14	12	7	23	160	363
Hevosia »	11	4	10	4	5	4	14	10	11	13	51	37	174
Muuta »	14,572	19,962	25,146	20,799	23,712	13,930	11,603	14,886	16,736	28,279	30,302	26,788	246,715

¹⁾ Todellinen paino. — ²⁾ Keskipainojen mukaan.

Näiden ruhojen lihamäärä oli keskipainojen mukaan laskettuna eri kuukausina seuraava:

	Kg.		Kg.	
Tammikuu	559,661	Heinäkuu	308,468	
Helmikuu	559,705	Elokuu	351,720	
Maaliskuu.....	586,906	Syyskuu	455,955	
Huhtikuu	554,321	Lokakuu	497,405	
Toukokuu.....	477,432	Marraskuu.....	564,418	
Kesäkuu	381,865	Joulukuu	484,789	
		Koko vuosi	5,782,645	

Helsingissä myydyin **lihan hintojen** vaihtelu näkyy taulukosta III.

Käyttöosasto. Lämpökeskus. Eri rakennusten lämmittämistä ja tarvittavan lämpimän veden valmistamista varten on 2 Babcock & Wilcox vesiputkikattilaa à 190 m², yhteensä 380 m² 10 kg työpaineella, varustettuna 160m²:n suuruisella savukaasu-etulämmittäjällä sekä koneellisella hiilensyöttölaitoksella (ketjuarinalla). Höyrykattilat on mitoitettu niin suuriksi, että käytännössä on yksi kattila kerrallaan, toisen toimiessa varalla. Lämpökeskuksen käyttö kuukausittain selviää seuraavasta taulukosta:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi
	Tuntia ja minuuttia.												
Lämmitetty	543.00	511.00	521.00	427.40	255.45	166.15	202.15	211.45	211.40	377.15	374.00	402.40	4,202.55
Annettu höyryä..	500.30	499.00	506.00	409.25	234.35	149.50	184.40	198.30	198.00	360.15	357.20	384.30	3,980.75
Arinamoottori käynyt	508.00	504.35	513.00	418.40	239.10	163.50	190.25	203.15	210.25	369.20	366.30	393.50	4,079.00
Hiilinsturi käynyt	38.16	33.52	34.12	25.20	16.12	11.48	8.50	11.08	14.08	26.08	27.12	27.12	272.58
	Tonnia.												
Kivihiilien kulutus	108.00	98.20	93.15	76.75	49.00	30.50	27.75	32.50	40.45	74.70	73.35	85.15	789.50
	Kuutiometriä.												
Vedenkulutus	74	74	65	52	23	15	13	19	16	52	47	70	517

Lämpökeskuksen keskimääräinen vuorokautinen käyttö oli seuraava:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi.
	Tuntia ja minuuttia.												
Lämmitetty	17.20	18.10	16.48	14.14	8.14	5.32	6.31	6.49	7.02	12.09	12.28	12.58	11.58
Annettu höyryä ..	16.08	17.49	16.19	13.38	7.33	4.58	5.56	6.23	6.36	11.37	11.54	12.23	10.54
	Tonnia.												
Kivihiilien kulutus	3.50	3.50	3.00	2.56	1.58	1.02	0.90	1.05	1.35	2.49	2.45	2.75	2.16
	Kuutiometriä.												
Vedenkulutus ...	2.29	2.65	2.10	1.73	0.78	0.50	0.42	0.61	0.46	1.74	1.56	2.26	1.42

Konekeskuksessa sijaitsee laitoksen pääjako sähköä, höyryä, lämmintä ja kylmää vettä varten, sekä jäädytyshuoneiden jäädyttämistä varten 2 metyleenikloriidi turbokompressoria à 300,000 kaloria tunnissa yhteensä 600,000 kaloria tunnissa, tarpeellisine apukoneineen. Siihen kuuluivat lisäksi kaukomittaus jäädytyshuoneiden lämmön ja kosteuden mittaamista varten, jäätehdas, jonka valmistuskyky on 10,000 kg kirkasta jäätä vuorokaudessa, varasto jään säilytystä varten ja korjauspaja metallitöitä varten. Eri koneiden käyttö selviää seuraavasta taulukosta:

	Tammik.	Heinäk.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi.
Tuntia ja minuuttia.													
Jäädytyskoneet..	145.40	145.35	154.20	158.40	204.35	304.53	402.05	371.45	300.20	280.20	180.50	141.40	2,788.03
Suolaliuospumppu jäädyttämön .	152.15	135.35	155.15	158.40	204.35	304.58	399.28	373.35	301.25	280.40	181.10	141.40	2,786.76
jäädyttämön ..	145.55	135.35	155.15	158.40	204.35	304.58	399.28	373.35	301.25	280.40	181.10	141.40	2,780.16
Tuulettaja pienkarjan jäädyttämön	115.00	97.15	125.50	118.15	155.40	281.35	377.43	351.35	292.25	285.30	182.10	132.50	2,513.48
suurkarjan jäädyttämön	123.30	103.05	131.00	119.30	160.10	282.00	377.43	351.35	292.40	285.30	182.10	131.30	2,538.63
jäädytysastion	138.35	131.35	154.45	153.55	202.30	252.35	384.13	327.40	261.10	241.00	154.35	137.25	2,537.58
Otsonilaitteet	—	—	—	—	9.00	38.25	34.45	43.40	38.55	31.25	30.00	31.00	255.90
Jäätehtaan ilmapumppu ..	28.35	17.15	10.25	—	10.35	39.05	67.15	70.35	40.10	53.05	—	8.50	344.30
Tonnia.													
jäänvalmistus..	30.00	20.00	10.00	—	10.00	30.00	50.00	50.00	30.00	40.00	—	10.00	280.00

Konekeskuksen jäädytyskoneiden keskimääräinen vuorokautinen käyntiaika tunneissa ja minuuteissa laskettuna oli seuraava:

	Tammik.	Heinäk.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi.
Tuntia ja minuuttia.													
Jäädytyskoneet	4.42	4.50	5.00	5.16	6.35	10.09	12.50	11.58	10.00	9.02	6.01	4.37	7.36
Jäädyttämön tuulettaajat	3.50	3.36	4.08	4.18	5.04	9.23	12.10	11.20	9.44	9.12	6.04	4.15	6.55
Jäädyttämön tuulettaajat	4.27	4.41	4.58	5.07	6.31	8.24	12.23	10.33	8.42	7.46	5.08	4.25	6.57
Jäädytysvesipumppu ..	5.27	5.39	5.49	5.52	7.13	10.42	13.20	12.35	10.36	9.32	6.53	5.21	8.17

Lihaa jäädytettiin v. 1935 kaikkiaan 7,020,035 kg, riistaa y.m. jäädytettiin 46,255 kg ja jäätä valmistettiin 280 tonnia.

Sähkönkulutus. Laitoksen tarvitsema sähkövirta saadaan Helsingin kaupungin sähkölaitoksen muuntoasemalta pienjännitteisenä, suuria moottoreja varten 500 voltin ja pienempiä moottoreja varten 220/127 voltin jännitteellä. Eri jännitteisen sähkövirran kulutus kilovattitunneissa kuukausittain näkyy alla olevista numeroista:

	220 V:n valaistus- virta, kWh.	220 V:n voima- virta, kWh.	500 V:n voima- virta, kWh.	Koko kulutus, kWh.
Tammikuu	6,722	9,892	26,560	43,174
Helmikuu	5,249	8,908	22,320	36,477
Maaliskuu	3,716	9,817	25,680	39,213
Huhtikuu	2,625	9,006	25,040	36,671
Toukokuu	1,869	11,181	35,040	48,090
Kesäkuu	1,062	16,287	59,120	76,469
Heinäkuu	1,183	20,768	80,480	102,431
Elokuu	1,489	19,682	71,280	92,451
Syyskuu	4,150	15,221	57,680	77,051
Lokakuu	5,873	15,553	52,880	74,306
Marraskuu	7,586	10,498	34,080	52,164
Joulukuu	8,325	8,421	25,600	42,346
Koko vuosi	49,849	155,234	515,760	720,843

Huippukuormitus¹⁾ eri kuukausina oli seuraava:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.
kW	69.0	43.3	24.3	243.1	258.1	293.8	296.8	297.8	290.0	308.2	44.0	52.9

Vedenkulutus kuutiometreissä laskettuna oli seuraava:

Lämpökeskus	517	Suurkarjan teurastamo	4,354
Jäähdytyskoneet	4,695	Lihantarkastamo	101
Lämpimänveden valmistus..	11,385	Saniteettiteurastamo	19
Hallintorakennus ja ravintola	1,867	Suurkarjan talli	491
Jätehtaan ilmapumppu ..	232	Pienkarjan talli	648
Jään valmistus	278	Vuotavarasto	596
Tukkumyyntihalli	568	Lantala	357
Jäähdyttämöt	79	Rautatievaunupesimö I	2,530
Sikateurastamo ja laboratorio	2,038	Rautatievaunupesimö II....	421
Suolipesimö	7,863	Pihojen kastelu	132
Mahantyhjennysluone	22,183		
		Yhteensä	61,354

Alla olevat numerot osoittavat vedenkulutuksen kuutiometreissä kuukausittain:

Tammikuu	3,966	Toukokuu	4,217	Syyskuu	6,408
Helmikuu	2,983	Kesäkuu	5,109	Lokakuu	5,598
Maaliskuu	3,780	Heinäkuu	7,385	Marraskuu	5,221
Huhtikuu	4,070	Elokuu	8,792	Joulukuu	3,825

Rautatievaunupesimöt. Teurastamolle on uskottu saapuvien liha- ja karjawaunujen puhdistus ja desinfiointi. Eri kuukausina puhdistettiin rautatievaunuja seuraavasti:

	Tammik.	Helmik.	Maalisk.	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.	Koko vuosi.
Lihawaunuja ..	241	241	245	251	259	195	173	179	203	268	267	238	2,760
Karjawaunuja..	122	103	121	140	158	132	227	295	298	317	277	205	2,395
Yhteensä	363	344	366	391	417	327	400	474	501	585	544	443	5,155

¹⁾ Tammi-, helmi-, maalisk., marrask- ja joulukuun numerot ovat laskettuja, muut taas todellisia arvoja.

Laboratorio ja sairastosasto. Vuoden kuluessa tehtiin laboratoriossa 306 bakteriologista tutkimusta kokoruhoista, 78 bakteriologista tutkimusta ruhon osista, 53 histologista tutkimusta, 361 keittokoetta ja 24,480 trikiinikokeen tutkimusta.

Täydellisistä koko ruhoja koskevista bakteriologisista tutkimuksista annetaan tässä seuraavat yksityistiedot:

Ruhot olivat saapuneet:			Ruhot olivat:							Tutkimukset osoittivat ruhojen olevan:			Tutkittuja kokoruhoja kaikkiaan.
Lihantarkastamosta.	Teurastushalleista	Muualta.	Isoja nautoja.	Hiehoja ja isoja vasikoita.	Pikkuvasikoita.	Lampaita.	Sikojia.	Porsaita.	Hevosia.	Septikemia.	Septikemialoisia.	Vahvasti tai heikosti bakteeriloisia.	
246	49	11	98	83	78	4	33	7	3	82	159	65	306

Kaikista tutkituista ruhoista 26.8 % oli septikemisiä, 52.0 % bakteeripitoisia ja 21.2 % bakteerivapaita.

Septikemisistä ruhoista mainittakoon vielä seuraavaa:

Ruhot olivat saapuneet:			Ruhot olivat:					Septikemian olivat aiheuttaneet:					Septikemisistä ruhoja kaikkiaan.		
Lihantarkastamosta.	Teurastushalleista.	Muualta.	Isojen nautojen.	Hiehojen.	Pikkuvastikoiden.	Sikojen.	Porsaiden.	Koibakteerit.	Streptokokit.	Diplokokit.	Diplostreptokokit.	Bipolaribakteerit.		Sikarunusbakteerit.	Mesenterikusbakteerit.
Absoluuttiset luvut.															
74	3	5	20	4	43	9	6	50	18	7	3	2	1	1	82
Prosenttiluvut.															
30.1	6.1	45.5	20.4	4.8	55.1	27.3	85.7	61.0	22.0	8.5	3.7	2.4	1.2	1.2	—

Täydellisen bakteriologisen tutkimuksen yhteydessä tehtiin ruhoista keittokokeita ja todettiin 95 ruhoissa vierasta hajua.

Tutkimusten perusteella hävitettiin 141 koko ruhoa (46.1 %). Ainoastaan keittokokeen perusteella hävitettiin 25 ruhoa. Taulukko II osoittaa syyn tai taudin, joka oli aiheuttanut tutkimuksen.

Bakteriologisista ruhon osia koskevista tutkimuksista 15 oli pernarutto-, 55 tuberkuloosi-, 1 sikatauti- ja 12 muita kokeita. Kaikki pernaruttokokeet olivat kielteisiä, 33 tuberkuloosikoetta oli myönteisiä ja 22 kielteisiä, sikatautikoe oli myönteinen.

Tuberkuloosin varalta tutkituista ruhoista 47 oli saapunut teurastushalleista, 4 lihantarkastamoita ja 4 muualta. Kokeet koskivat 2 nautaa, 1 hiehoa ja 30 sikaa.

Myönteinen tulos saatiin 26 kertaa pelkästään mikroskooppitutkimuksella, jotka kaikki koskivat sikojia. Muut myönteiset tulokset saatiin marsukokeilla.

Histologiset tutkimukset jakautuivat 12 lois-, 20 kasvain- ja 21 muuhun kokeeseen. Tutkimusten tulokset olivat m.m. 4 actinomycomia, 2 sarkomia, 7 karsinomia ja 0 ecchinococcusta.

Keittokokeet jakautuivat 303 täydellisen bakteriologisen tutkimuksen yhteydessä tehtyyn ja 58 yksinomaan keitto- ja paistamiskokeeseen. Vierasta hajua todettiin edellisistä 95:ssä (31.4 %) ja jälkimmäisistä 37:ssä

(63.8 %). Haju oli voimakas 60 tapauksessa ja heikko 72 tapauksessa jakautuen eläinlajeihin nähden seuraavasti:

	Luku.	%.		Luku.	%.
Sonneja ja lehmia	53	49.5	Sikoja	42	56.8
Hiehoja ja isoja vasikoita..	13	15.5	Porsaita.....	2	28.6
Pikkuvasikoita	16	20.5	Hevosia	1	33.3
Lampaita	5	71.4			
			Yhteensä	132	36.6

Trikiinien varalta tutkittiin 11,908 ruhoa teurastushalleista, 8,875 ruhoa lihantarkastamolta ja 3,697 palaa suolattua tai palvattua lihaa lihantarkastamolta. Trikiinejä ei todettu.

Sairasosastossa teurastettiin tai obdusoitiin vuoden kuluessa seuraavat 19 eläintä:

Lehmia	4	Lampaita	2
Hiehoja tai isoja vasikoita	2	Sikoja	3
Pikkuvasikoita	5	Hevosia	3

Tarttuvia tauteja ei ole todettu. Käytännöllisistä syistä lukeutuvat nämä tapaukset teurastushalleissa esiintyviin tapauksiin.

Tarkastuseläinlääkärien toteamat taudit ja niistä johtuvat toimenpiteet käyvät selville taulukosta II.

Cysticercus inermis ja tuberculosis tautien esiintymiset v. 1935 ja 1934 ilmenevät alla olevasta yhdistelmästä:

	<i>Cysticercus inermis</i> .		Tuberculosis.	
	1935.	1934.	1935.	1934.
	Luku.	%.	Luku.	%.
Sonneja, lehmia	75	0.49	89	0.50
Hiehoja, vasikoita	65	0.27	69	0.29
Sikoja	—	—	30	0.15
Yhteensä	140	0.35	158	0.38
			42	0.07
			11	0.02

Teurastamon tulot ja menot. Talousarvion mukaan oli kertomusvuonna tuloja arvioitu kertyvän yhteensä 3,188,640 markkaa, siitä 500,000 markkaa teurastusosastojen, 900,000 markkaa lihantarkastamon, 1,000,000 markkaa tukkumyyntihallin, 300,000 markkaa kuljetusratojen y.m. käyttämisestä, 450,000 markkaa muita tuloja ja 38,640 markkaa luontoisetujen korvausta. Todellisuudessa tulot nousivat yhteensä 3,322,092: 60 markkaan.

Eri tuloerät ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä:

	Smk.		Smk.
Teurastusosastojen käyttö ..	603,550: 50	Asunto-, konttorihuoneiden,	
Lihantarkastus	759,107: —	ravintolan, bensiniinjake-	
Myyntimaksut	903,343: 20	luaseman ja karsinain	
Juoksuratojen, sähkövinttu-		vuokrat	62,202: 70
rien y. m. laitteiden käyttö..	289,213: 60	Heinien ja kaurarouheiden	
Suolipesimön käyttö	63,512: —	myynti	10,018: 90
Karjatallien käyttö	16,587: —	Jäiden myynti	41,554: 25
Punnitusmaksut	21,384: —	Vaunujen puhdistus y. m. ..	101,730: 70
Esijäähdyttämön ja riippuvien		Vuotavaraston vuokrat ja	
ruhojen osaston käyttö sekä		ostoluvat	27,720: —
säilytyskammioiden vuok-		Muut tulot	12,214: 15
rat	371,314: 60	Luontoisetujen korvaaminen	38,640: —
		Yhteensä	3,322,092: 60

I. Eri eläinlajien takavarikoimissyyt sekä taka-

Hylkäämisen, erikoisen käsittelyn tai bakteriologisen tutkimisen syy.	Takavarikoimisia, jotka koskivat:										Takavarikoimisia yhteensä.	Toimenpide.			Kokoruhjoja koskevia bakteriologisia tutkimuksia.
	Sonneja ja härkiä.	Lehmiä.	Hiehoja ja suurempia vasikoita.	Pikkivasikoita.	Lampaita ja vuohia.	Sikoja.	Porsaita.	Hevosia.	Hylkääminen.						
									Kokoruhjoja tai ruhojen osia.	Kokoinniä tai elinteen osia.		Erikoiskäsittely.			
Lihantarkastamo.															
Abscessus. Märkäpesäkkeet	—	14	—	—	2	9	—	—	—	—	25	6	19	—	—
Actinomycois. Sädesienitauti..	—	5	5	—	—	—	—	—	—	—	10	—	10	—	1
Angiectasia hepatis. Pilkkumaksa	1	16	1	—	—	—	—	—	—	—	18	—	18	—	—
Arthritis, bursitis. Nivel- tai limapussintulehdus	—	5	—	10	—	1	—	—	—	—	16	9	7	—	3
Cachexia. Nääntyminen	—	4	—	2	—	—	—	—	—	—	6	3	3	—	—
Cystae. Rakkokasvaimet	1	8	1	—	2	1	—	—	—	—	13	1	12	—	—
Cysticercus inermis. Matorakkulat	4	32	60	—	—	—	—	—	—	—	96	—	48	48	—
Cysticercus tenuicollis. Matorakkulat	—	—	—	—	5	2	—	—	—	—	7	—	7	—	—
Distomatosis. Maksamadot	26	599	76	—	205	—	—	—	—	—	906	—	906	—	—
Erysipelas suis. Sikaruusu.....	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—	1
Haemorrhagia, fractura, contusio. Verenvuodot, luunmurtumat, ruhjevammat	—	32	5	2	—	70	3	1)	—	—	112	95	17	—	5
Hepatitis. Maksatulehdus	—	13	5	—	—	6	—	—	—	—	24	3	21	—	13
Icterus. Keltatauti	—	—	—	18	—	3	—	—	—	—	21	10	11	—	1
Kehittymättömyys	—	—	—	110	—	—	—	—	—	—	110	55	55	—	—
Likaantumisen	2	22	32	26	17	7	—	—	—	—	106	10	96	—	—
Mastitis. Utaretulehdus	—	27	—	—	—	2	—	—	—	—	29	8	21	—	10
Metritis. Kohtutulehdus	—	29	—	—	—	—	—	—	—	—	29	9	20	—	19
Nephritis. Munuaistulehdus ..	—	—	4	1	—	3	—	—	—	—	8	2	6	—	3
Osteomalacia, rachitis. Luunpehmeneminen, riisi	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	1	1	—	—
Pericarditis. Sydänpussintulehdus	—	6	—	—	—	1	—	—	—	—	7	—	7	—	2
Pilaantumisen	4	53	101	361	62	194	6	2)	—	—	781	332	449	—	—
Pneumonia. Keuhkotulehdus ..	—	2	6	4	8	4	2	—	—	—	26	2	24	—	7
Rehu-, kalttausvesi-, veriaspiratio	16	139	87	—	25	1,316	—	1	—	—	1,584	—	1,584	—	—
Septicaemia. Verenmyrkytys ..	—	2	—	114	—	2	—	—	—	—	118	59	59	—	—
Tuberculosis. Nystyrätauti	—	—	1	—	—	3	—	—	—	—	4	—	4	—	—
Tumores. Kasvannaiset	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1
Vaccin. variol. Rokotusaineella käsitellyjä vasikoita.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	57
Vieras haju, väri, maku.....	1	19	34	84	9	45	2	—	—	—	194	104	90	—	18
Aliae invasiones. Muut loistaudit	—	2	4	—	48	9	—	1	—	—	64	—	64	—	—
Alii morbi. Muut taudit	2	66	33	129	73	42	10	6	—	—	361	103	258	—	105
Yhteensä	57	1,096	455	861	456	1,721	22	11	—	4,679	812	3,819	48	246	—

Kertyneet tulot olivat yhteensä 133,452: 60 markkaa eli 4.2 % arvioitua määrää suuremmat. Lihantarkastamon tulot osoittivat 140,893 markan, tukkumyyntihallin 96,656: 80 markan ja kuljetusratojen y.m. käyttämisestä 10,786: 40 markan vajausta talousarvioon nähden, jota vastoin teurastusosaston tulot osoittivat ylitystä 103,550: 50 markkaa ja muut tulot ylitystä 278,238: 30 markkaa.

Alla olevat luvut osoittavat miten kokonaistulot jakautuivat eri kausiin:

	Smk.		Smk.
Tammikuu	270,919: 60	Heinäkuu	263,869: 15
Helmikuu	221,295: 40	Elokuu	265,747: 85
Maaliskuu	245,678: 05	Syyskuu	318,341: 05
Huhtikuu	263,529: 35	Lokakuu	418,368: —
Toukokuu	211,583: 35	Marraskuu	348,823: —
Kesäkuu	193,165: 95	Joulukuu	300,771: 85
		Yhteensä	3,322,092: 60

Kaupungin v:n 1935 talousarvioon merkittiin teurastamoa varten määrärahoja yhteensä 5,559,020 markkaa, johon kertomusvuoden varrella myönnettiin lisämäärärahoja yhteensä 11,400 markkaa ja tilille Kaluston hankinta lisättiin siirtomäärärahaa 31,950 markkaa. Kaikkiaan oli siis käytettävissä 5,602,370 markkaa, mistä määrästä käytettiin 5,321,781: 70 markkaa. Edellä mainittuun määrään sisältyy myös teurastamon tilitysvuokra 3,000,000 markkaa. Säästöä jäi 280,588: 30 markkaa, josta 39,860: 45 siirrettiin v:een 1936. Eri menoeriin määrärahat ja kustannukset jakautuivat seuraavasti:

	Talousarvion määräraha, Smk.	Lisämäärä- raha, Smk.	Menot tilien mukaan, Smk.	Säästö (+) tai ylitys (—), Smk.
Palkkiot	29,000: —	—	25,800: —	+ 3,200: —
Sääntöpalkkaiset virat	857,465: —	10,400: —	855,040: 55	+ 12,824: 45
Palkkasääntöön merkitse- mättömät pysyvät virat	95,220: —	680: —	95,900: —	—
Tilapäistä työvoimaa	326,500: —	320: —	300,600: 30	+ 26,219: 70
Kesälomasijaiset	12,240: —	—	10,580: —	+ 1,660: —
Tilitysvuokra	3,000,000: —	—	3,000,000: —	—
Lämpö	149,700: —	—	150,337: 65	— 637: 65
Valaistus	55,000: —	—	47,362: 45	+ 7,637: 55
Siivoaminen	6,000: —	—	2,422: 35	+ 3,577: 65
Vedenkulutus	132,000: —	—	136,948: 70	— 4,948: 70
Puhtaanapito	36,760: —	—	36,652: 70	+ 107: 30
Kaluston hankinta	¹⁾ 91,950: —	—	91,695: 30	+ 254: 70
Kaluston kunnossapito	40,000: —	—	40,000: —	—
Painatus ja sidonta	50,000: —	—	38,509: 20	+ 11,490: 80
Tarverahat	95,000: —	—	73,963: 85	+ 21,036: 15
Vaatteiden pesu	7,000: —	—	7,561: 50	— 561: 50
Yleisten laitteiden kunnossa- pito	125,000: —	—	85,139: 55	+ ²⁾ 39,860: 45
Käyttövoima	390,000: —	—	239,784: 65	+ 150,215: 35
Rehut ja kuivikkeet	12,135: —	—	10,487: 20	+ 1,647: 80
Tarveaineet	80,000: —	—	72,995: 75	+ 7,004: 25
Yhteensä	5,590,970: —	11,400: —	5,321,781: 70	+ 280,588: 30

¹⁾ Siitä 31,950 markkaa siirretty v:sta 1934. — ²⁾ Siirrettiin v:een 1936.

varikoimisen aiheuttamat toimenpiteet.

Hylkäämisen, erikoisen käsittelyn tai bakteriologisen tutkimisen syy.	Takavarikoimisia, jotka koskivat:							Takavarikoimisia yhteensä.	Toimenpide.			Kokoruhoja koskevia bakteriologisia tutkimuksia.	
	Sonneja ja härkiä.	Lehmiä.	Hiehoja ja suurempia yaskoita.	Pilkkuvasikoita.	Lampaita ja vuohia.	Sikoja.	Porsaita.		Hevosia.	Hylkääminen.			Erikoiskäsittely.
										Kokoruhoja tai ruhojen osia.	Kokoelimiä tai elinten osia.		
Teurastusosastot.													
Abscessus. Märkäpesäkkeet....	7	85	5	—	—	45	—	—	142	30	112	—	12
Actinomycoosis. Sädesienitauti..	4	12	1	—	—	—	—	—	17	—	17	—	—
Angiectasia hepatis. Pilkkumaksa	2	62	—	—	—	—	—	—	64	—	64	—	—
Arthritis, bursitis. Nivelpussintulehdus	—	3	—	—	1	2	—	1	7	5	2	—	1
Cachexia. Nääntyminen	—	2	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	—
Cystae. Rakkokasvaimet	—	10	3	—	—	3	—	—	16	—	16	—	—
Cysticercus inermis. Matorakkulat	50	64	68	2	—	—	—	—	184	—	92	92	—
Cysticercus tenuicollis. Matorakkulat	—	—	—	—	6	7	—	—	13	—	13	—	—
Distomatosis. Maksamadot....	244	1,334	246	—	256	—	—	—	2,080	—	2,080	—	—
Enteritis. Suolitulehdus	—	1	2	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—
Haemorrhagia, fractura, contusio. Verenvuodot, luunmurtumat, ruhjevammat	1	18	2	—	1	13	—	1	36	24	12	—	1
Hepatitis. Maksatulehdus	1	12	3	—	—	7	—	—	23	1	22	—	3
Icterus. Keltatauti	—	2	—	—	—	3	—	—	5	2	3	—	1
Mastitis. Utaretulehdus	—	42	—	—	—	2	—	—	44	4	40	—	4
Metritis. Kohtutulehdus	—	3	—	—	—	—	—	—	3	2	1	—	2
Nephritis. Munuaistulehdus....	—	3	1	—	—	5	—	—	9	2	7	—	2
Osteomalacia, rachitis. Luunpehmeneminen, riisi	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—
Pericarditis. Sydänpussintulehdus	3	17	—	—	—	22	—	—	42	4	38	—	3
Pleuritis. Keuhkopussintulehdus	—	—	—	—	—	8	—	—	8	—	8	—	—
Pneumonia. Keuhkotulehdus ..	4	10	7	—	3	186	—	—	210	—	210	—	3
Rehu-, kaltausvesi-, veriaspiratio	13	76	37	—	5	629	—	—	760	—	760	—	—
Septicaemia. Verenmyrkytys ..	—	2	—	6	—	—	—	—	8	4	4	—	—
Tuberculosis. Nystyrätauti	1	10	2	—	—	27	—	—	40	2	38	—	—
Tumores. Kasvannaiset	—	12	—	—	1	7	—	—	20	3	17	—	2
Aliae invasiones. Muut loistaudit	1	4	—	—	—	9	—	—	16	—	16	—	—
Alii morbi. Muut taudit	10	72	16	—	8	65	—	1	172	26	146	—	15
Yhteensä	341	1,856	393	8	290	1,034	—	3	3,925	111	3,722	92	49

1) 9 kg, jotka hylättiin. — 2) S:n 1,455.s kg.

Huom.: Taulukkosarekkeeseen Kokoelimiä tai elinten osia merkityt luvut eivät koske yksityisten elinten lukua, vaan niiden eläinten lukua, joista ne on hylätty.

II. Septikemian varalta laboratoriossa tutkitut ruhot.

Tutkimuksen syy.	Nau- toja.		Isoja vasik.		Pikku- vasik.		Lam- paita.		Sikoja.		Por- saita.		Hevo- sia.		Yhteensä.
	Septi- kemisiä.	Ei sept.	Septi- kemisiä.	Ei sept.	Septi- kemisiä.	Ei sept.	Septi- kemisiä.	Ei sept.	Septi- kemisiä.	Ei sept.	Septi- kemisiä.	Ei sept.	Septi- kemisiä.	Ei sept.	
Abscessus. Märkäpäsäkkeet	—	5	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	12
Arthritis, polyarthritis. Luu-, niveltulehdus	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	1	4
Ascitis. Vesitauti	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Atelectasis Keuhkojen ilmat- tomuus	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Actinomycosis. Sädesieni- tauti	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Enteritis. Suolitulehdus	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2
Emphysema Ilmapöhö	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Erysipelas. Sikaruusuihottu- ma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Erythema Punoittuma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Embryotomia Sikiön paloi- teleminen	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Fractura, contusio. Luun- murtuma, ruhjevamma	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Gangraena. Kuolio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Hepatitis. Maksatulehdus	2	8	—	1	—	—	—	1	1	4	—	—	—	—	17
Hätäteurastus	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Haemorrhagia, congest. Ve- renvuoto, verentungos	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3
Icterus. Keltatauti	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Lienitis Pernatulehdus	—	—	—	2	4	5	—	1	1	1	—	—	—	1	15
Lymphomatosis. Imusolmu- kekasvaintauti	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2
Laihuus	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Mastitis Utaretulehdus	3	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
Metritis. Kohtutulehdus	7	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
Nephritis. Munuaistulehdus	—	2	—	1	—	1	—	—	—	1	1	—	—	—	6
Peritonitis. Vatsakalvontu- lehdus	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	4
Pericarditis. Sydänpussintu- lehdus	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Pneumonia, pleuropneumon. Keuhkotulehdus, keuhko- pussintulehdus	—	3	—	3	—	1	—	—	—	4	1	—	—	—	12
Pododermatitis, panaritium. Sorkkamätä	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
Punaiset rauhaset	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Poikimakuume	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Septikemian merkkejä	4	8	3	9	32	20	—	—	—	3	1	3	1	—	84
Tumores. Kasvannaiset	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3
Tympanitis. Puhallustauti	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Urticaria. Nokkosrokko	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Vieras haju, väri	1	5	1	4	2	3	—	—	—	1	—	1	—	—	18
Vaccin. variol. Rokotusaineel- la käsiteltyjä vasikoita	—	—	—	57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	57
Yhteensä	20	78	4	79	43	35	—	4	9	24	6	1	—	3	306

III. Lihan tukkuhinnat Helsingissä vuonna 1935.

Kuukausi ja hinta-taso.	Naudat.			Juottovasikat.			Pikkuvasikat.			Lampaat.			Siat.						
	Paras laatu.	Keski-laatu.	Huon. laatu.	Paras laatu.	Keski-laatu.	Huon. laatu.	Paras laatu.	Keski-laatu.	Huon. laatu.	Paras laatu.	Keski-laatu.	Huon. laatu.	Paras laatu.	Keski-laatu.	Huon. laatu.				
Hinta kilogrammalta, markkaa ja penniä.																			
Tammikuu, korkein	8 50	7 50	6 —	13 —	11 —	10 —	—	—	—	5 —	—	—	12 —	11 —	8 —	10 —	9 50	8 50	8 50
» alin	7 75	6 —	4 50	12 —	10 —	9 —	—	—	—	4 50	—	—	11 —	9 —	7 —	9 25	8 50	8 50	7 50
Helmikuu, korkein	9 —	7 50	6 —	13 —	11 —	9 —	—	—	—	5 —	—	—	12 50	11 —	9 —	9 50	9 —	8 —	8 —
» alin	8 50	7 —	5 50	13 —	11 —	9 —	—	—	—	5 —	—	—	12 —	11 —	7 —	9 —	8 50	7 50	8 50
Maaliskuu, korkein	8 50	7 50	6 —	13 —	11 —	9 —	—	—	—	5 —	—	—	12 —	11 —	8 —	9 25	8 75	8 75	8 —
» alin	8 —	7 —	5 25	12 —	10 —	8 —	—	—	—	4 50	—	—	11 50	10 50	7 50	8 75	8 25	7 50	7 50
Huhtikuu, korkein	9 —	8 —	6 —	13 —	11 —	9 —	—	—	—	4 —	—	—	12 —	11 —	9 —	9 —	8 50	8 —	8 —
» alin	8 50	7 —	5 50	12 —	10 —	9 —	—	—	—	4 —	—	—	12 —	11 —	8 —	8 75	8 25	7 50	7 50
Toukokuu, korkein	8 50	7 50	6 —	13 —	11 —	9 —	—	—	—	4 50	—	—	12 —	11 —	7 —	9 —	8 50	7 50	8 50
» alin	8 50	7 —	4 50	12 —	10 —	9 —	—	—	—	4 25	—	—	11 —	10 —	7 —	8 50	8 —	7 —	7 —
Kesäkuu, korkein	8 50	7 25	5 —	13 —	11 —	9 —	—	—	—	4 50	—	—	12 —	11 —	8 —	9 25	8 50	7 50	8 50
» alin	8 50	6 50	4 50	13 —	11 —	9 —	—	—	—	4 50	—	—	11 50	10 —	8 —	8 75	8 —	7 —	7 —
Heinäkuu, korkein	9 50	8 50	7 —	13 —	12 —	10 —	5 50	—	—	5 —	—	—	12 —	11 —	9 —	10 —	9 75	8 —	8 —
» alin	8 75	7 —	5 —	12 —	10 —	8 —	5 —	—	—	4 50	11 —	10 —	7 —	6 —	9 50	8 50	7 50	7 50	7 50
Elokuu, korkein	9 —	8 —	5 50	13 —	11 —	9 —	5 50	—	—	5 —	—	—	11 50	11 —	7 —	10 50	10 —	8 50	8 50
» alin	9 —	7 50	5 —	12 —	10 —	8 —	5 50	—	—	5 —	11 —	9 —	6 —	10 —	9 50	9 50	8 —	8 —	8 —
Syyskuu, korkein	9 —	7 —	5 —	13 —	11 —	9 —	5 50	—	—	5 —	—	—	10 50	10 —	7 —	10 75	10 25	8 50	8 50
» alin	8 50	7 —	4 50	13 —	11 —	9 —	5 50	—	—	5 —	10 —	9 —	7 —	10 25	9 75	8 —	8 —	8 —	8 —
Lokakuu, korkein	8 50	6 50	4 50	13 —	11 —	9 —	—	—	—	5 —	—	—	10 —	9 —	7 —	10 25	10 —	8 50	8 50
» alin	8 —	6 —	3 —	13 —	11 —	9 —	—	—	—	5 —	—	—	9 —	7 50	5 50	9 75	9 25	8 —	8 —
Marraskuu, korkein	8 50	7 —	4 50	14 —	12 —	10 —	—	—	—	4 50	—	—	10 —	9 —	7 —	10 75	10 50	9 —	9 —
» alin	8 —	6 50	3 50	13 —	11 —	9 —	—	—	—	4 —	—	—	8 50	7 50	6 —	10 —	9 50	8 —	8 —
Joulukuu, korkein	8 —	6 50	4 —	14 —	12 —	10 —	—	—	—	4 50	—	—	10 —	9 —	7 —	10 50	10 —	8 50	8 50
» alin	7 50	5 50	3 —	13 —	11 —	9 —	—	—	—	4 50	—	—	7 —	6 —	5 —	10 —	9 —	8 —	8 —

IV. Lihantuonti Helsinkiin rautateitse muille asemille kuin teurastamon raiteseen sekä meritse Virosta vuosina 1934—35.

Vuosi ja kuukausi.	Töölön tavara-asema.	Helsingin pikatavara-asema.	Sörnäisten asema.	Vallilan asema.	Kaikki.	Virosta tuotua lihaa.	Kaiken kaikkiaan.
	kg.						
1935.							
Tammikuu	5,791	8,701	—	3,646	18,138	103,282	121,420
Helmikuu	2,980	10,317	1,549	2,222	17,068	95,201	112,269
Maaliskuu	4,401	11,665	—	6,580	22,646	52,188	74,834
Huhtikuu	5,257	9,856	—	2,006	17,119	31,674	48,793
Toukokuu	2,127	14,386	—	3,233	19,746	30,132	49,878
Kesäkuu	287	7,534	335	—	8,156	86,503	94,659
Heinäkuu	—	5,813	3,408	—	9,221	—	9,221
Elokuu	418	3,951	984	6,448	11,801	—	11,801
Syyskuu	90	8,305	—	18,808	27,203	—	27,203
Lokakuu	215	8,610	—	2,152	10,977	—	10,977
Marraskuu	753	5,652	—	354	6,759	—	6,759
Joulukuu	3,545	6,115	145	492	10,297	75,221	85,518
Koko vuosi	25,864	100,905	6,421	45,941	179,131	474,201	653,332
1934	37,742	149,042	85,463	—	272,247	197,025	469,272

XII. Köyhäinhoito.

Köyhäinhoitolautakunnan kertomus ¹⁾ Helsingin kaupungin köyhäinhoidon hallinnosta v. 1935 oli seuraavan sisältöinen:

1. Yleiskatsaus köyhäinhoito-oloihin ja köyhäinhoitolautakunnan toimintaan.

Köyhäinhoito-olot. Elettyjen pulavuosien seuraamukset ovat selvimmin olleet havaittavissa köyhäinhoitotilaston jatkuvasti korkeina pysyvissä numeroissa, joskin on tyydytyksellä pantava merkille, että tilanne, varsinkin mitä avunsaajain lukumäärään tulee, on pula-ajan vaikeimman vuoden, 1933, jälkeen selvästi kehittynyt parempaan suuntaan. Kun avustustapausten lukumäärä pääkaupungissa v. 1933 oli 37,480 ja seuraavana vuonna 31,238, aleni vastaava luku kertomusvuonna 28,974:ään. Köyhäinhoitomenot sen sijaan nousivat kertomusvuonna edellisestä vuodesta noin 2.5 miljoonalla markalla ja tekivät 62,441,805: 95 markkaa (edellisenä vuonna 59,942,899: 75 markkaa), ollen menot kuitenkin huomattavasti pienemmät kuin v. 1933, jolloin ne tekivät 73,335,617: 35 markkaa. Suurimpana syynä siihen, etteivät menot kertomusvuonna, kuten pinnallisesti katsoen ehkä olisi voinut olettaa, alentuneet suhteessa avustustapausten lukumäärään, lienee mainittava pulavuosien aikana äärimmäisen alhaiseksi painuneen avustustason koroittaminen kallistuneita elinkustannuksia edes jossain määrin vastaavaksi, sekä tilapäisesti avustettujen lukumäärän väheneminen entisestään. Avustustapausten väheneminen helpotti luonnollisesti jonkun verran myös köyhäinhoitolautakunnan ja sen alaisen viraston työmäärää. Niinpä voidaan mainita, että avustuskanslioiden käsittelemiä asioita, pienetkin asioimiset mukaanluettuina, oli kertomusvuonna 449,314 (edellisenä vuonna 487,288) ja jaostojen käsittelemiä asioita 64,890 (edellisenä vuonna 73,475) sekä että kodissakävijät joutuivat suorittamaan 75,836 kodissakäyntiä (edellisenä vuonna 83,703) ja diakonissat 73,944 kodissakäyntiä (edellisenä vuonna 82,496). Esitetty vertailu osoittaa, että parempiin aikoihin ollaan siirtymässä myös pääkaupungin köyhäinhoidon työmaalla, mutta että kehitys tapahtuu hitaasti. Näyttää siltä, että pulavuosien jälkeensä jättämä perintö, köyhäinhoitorasitus, vielä pitkälti eteenpäin tulee antamaan pääkaupungin köyhäinhoidolle runsaasti tehtäviä ja vaatimaan huomattavia rahallisia uhrauksia toimitettaessa lain säätämää tarpeenmukaista elatusta ja hoitoa sitä vailla oleville.

Kaupungin köyhäinhoitolaitosten ahtaus pakoitti köyhäinhoitolautakunnan edelleen kertomusvuonnakin sijoittamaan osan laitoshoidokeistaan Hyvinkään kauppalan kunnalliskotiin, koska v. 1932 vireillepantu aloite ankarammanlaatuisen työlaitoksen perustamiseksi maaseudulle ei vielä kertomusvuonnaakaan ehtinyt päätyä myönteiseen ratkaisuun.

Köyhäinhoitolautakunnassa oli kertomusvuonna 18 jäsentä; varajäseniä oli samoin 18. Valvontansa alaisten piirien mukaan ryhmitettyinä jakautuivat nämä seuraavasti:

¹⁾ Eräät kertomusta seuranneet taulukkotiedot, joita ei ole tähän merkitty, on julkaistu Helsingin kaupungin vuosikirjassa v:lta 1936.

Piiri.	Jäsen, piirin johtaja.	Varajäsen
I a.	Opettajatar M. Hannula.	Opettajatar A. Kallioniemi.
I b.	Kivityöntekijä O. Nuutinen.	Ompelija E. Paasio.
II a.	Filosofiantohtori J. af Forselles.	Konemestari G. A. Lemström.
II b.	Varastotyöntekijä S. Laine.	Seppä A. Mäki.
III a.	Lehtori N. Furustam.	Taloudenhoitaja K. Wilén.
III b.	Varastotyöntekijä S. Laine.	Seppä A. Mäki.
IV a.	Rouva S. Saveri (ent. Savenius).	Konttoristi E. Jokinen.
IV b.	Filosofianmaisteri H. Allenius.	Pastori Th. af Björkstén.
V a.	Esittelijäneuvos A. Vehilä (ent. Venäläinen).	Pastori J. Waltasaari.
V b.	Rouva E. Huttunen.	Varastomies N. Lehto.
VII a.	Prokuristi C. F. Fagerholm.	Tullipäälyismies A. Forsström.
VII b.	Malliveistäjä T. Kuukkanen.	Työntekijä J. Väätäinen.
VIII a.	Kouluhoitajatar L. Hagan.	Lääketieteen- ja kirurgiantohtori E. Alho.
VIII b.	Asiamies K. R. Paasio.	Rouva E. Stolt.

Edellä mainittujen piirinjohtajien lisäksi kuuluivat köyhäinhoitolautakuntaan insinööri F. Kreander, eversti O. E. Ehrström, ylijohdaja A. P. Arvelo, kansakoulunopettaja O. A. Oinola ja pianoteknikko J. Virtanen varamielinhän lääketieteenlisensiaatti L. Wetterstrand, opettajatar E. Heikel, lääketieteenlisensiaatti A. Wartiovaara, kansakoululääkäri A. Ruotsalainen ja toimittaja A. E. Leino.

Köyhäinhoitolautakunnan puheenjohtajana toimi kertomusvuonna jäsen Kreander ja varapuheenjohtajana jäsen Virtanen.

Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli rahatoimenjohtaja, tohtori J. Helo.

Tarkastuspiirit olivat seuraavat:

1 a piiri käsitti: I, II ja VIII kaupunginosat kokonaan, III kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat Heikin-, Erottajan-, Yrjön-, Punanotkon- ja Bernhardinkadut, sekä saaret ja Suomenlinna; 1 b piiri: VI, VII ja IX kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat Munkkisaaren-, Tehtaan-, Sepän- ja Laivurinkadut, Laivurinrinne, Rata-, Yrjön-, Punanotkon- ja Bernhardinkadut; 2 a piiri: X ja XI kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat Helsingin-, Vallinin-, Alppi-, Kirstin-, Castrénin- ja It. Papinkadut, Viides linja, Haapaniemenkatu, Sörnäisten rantatie, Näkinkuja, Hämeentie, Toinen linja, Porthaninkatu sekä Kolmas linja; 2 b piiri: X ja XI kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat Helsinginkatu, Kolmas linja, Porthaninkatu, Toinen linja, Hämeentie, Näkinkuja ja Siltavuorensatama sekä Kaisaniemen, Eläintarhan ja Töölön lahdet; 3 a piiri: Käpylän, Vanhankaupungin, Arabian ja Toukolan kaupunginosat kokonaan sekä Vallilan kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat Hämeentie, Sturenkatu ja Teollisuuskatu; 3 b piiri: Vallilan kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat Sturenkatu, Inarin- ja Lohjantiet, Mäkelänkatu ja Teollisuuskatu; 4 a piiri: Pasilan ja asuma-alueet Reijola, Uusipelto, Ruskeasu ja Tilkka sekä XIII, XIV, XV ja XX kaupunginosat kokonaisuudessaan; 4 b piiri: IV kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat Heikin- ja Kalevankadut, Hietalahti, meri, Ruoholahti, Työmiehenkatu ja Etel. Rautatienkatu; 5 a piiri: XII kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat Teollisuus-, Sturen-, Länt. Brahen Helsingin-, Kaarlen-, Castrénin-, Kirstin-, Alppi-, Vallinin- ja Helsingin-

kadut sekä rautatie; 5 b piiri: XII kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat Pääskylän-, Harju-, Franzénin-, Kaarlen-, Helsingin-, Länt. Brahen- ja Sturenkadut; 7 a piiri: Hermannin-, Vallilan- ja X kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat Hämeentie, Sturenkatu, Inarintie, Lohjantie, Mäkelän-, Teollisuus-, Harju-, Helsingin- ja Vilhonvuorenkadut; 7 b piiri: X ja XI kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat Haapaniemenkatu, Viides linja, It. Papin-, Castrénin-, Franzénin-, Harju-, Helsingin- ja Vilhonvuorenkadut sekä Kana, Hana, Somp ja Nihti nimiset saaret; 8 a piiri: IV ja V kaupunginosista sen alueen, jonka rajoina olivat Kalevan-, Heikin-, Erottajan-, Yrjön-, Rata- ja Punavuorenkadut sekä Hietalahti; 8 b piiri: VI kaupunginosasta sen alueen, jonka rajoina olivat Punavuoren- ja Ratakadut, Laivurinne, Laivurin-, Sepän-, Tehtaan- ja Munkkisaarenkadut.

Köyhäinhoitolautakunnan jaostot. Helsingin kaupungin köyhäinhuollon hallinnon perusteista elokuun 31 p:nä 1934 annetun asetuksen ja sen perusteella laaditun, Uudenmaan läänin maaherran lokakuun 18 p:nä 1934 vahvistaman uuden ohjesäännön johdosta muuttui köyhäinhuoltoasioiden käsittelyjärjestys pääkaupungissa kertomusvuoden alusta lukien varsin oleellisesti. Köyhäinhoitolautakunnan jaostoihin tuli maallikkojäsenien lisäksi kuulumaan myös lautakunnan virkailijoita, mikä merkitsi huomattavaa poikkeusta entisestä käytännöstä. Uuden ohjesäännön määräämiä tehtäviä varten lautakunta jakautui kertomusvuonna 13:een jaostoon, joista jaostot 1—8 käsittelivät kaupungin alueella oleskelevien köyhäinhuoltoanomuksia, ollen kullakin jaostolla oma rajoitettu alueensa kaupungista hoidettavanaan, lukuunottamatta 6:ttä jaostoa, joka ratkaisi köyhäinhuollon laitoksiin ottamista koskevat sekä vakinaista asuntoa vailla olevien anomukset, katsomatta siihen, missä kaupunginosassa ja piirissä asianomainen asui. Näiden avustajaostojen puheenjohtajana toimi lautakunnan määräämä asianomainen apulaisjohtaja viran puolesta sekä muina jäseninä kaksi lautakunnan keskuudesta valitsemaa jäsentä, nimittäin ensimmäisessä jaostossa jäsenet Hannula ja Nuutinen, toisessa jaostossa jäsenet af Forselles ja Laine, kolmannessa jaostossa jäsenet Laine ja Furustam, neljännessä jaostossa jäsenet Allenius ja Saveri, viidennessä jaostossa jäsenet Vehilä ja Huttunen, kuudennessä jaostossa jäsenet Ehrström ja Virtanen, seitsemännessä jaostossa jäsenet Fagerholm ja Kuukkanen sekä kahdeksannessa jaostossa jäsenet Paasio ja Hagan, ollen jäsenistä ensimmäisenä mainittu määrätty varapuheenjohtajaksi.

Yhdeksäs jaosto toimi kunnalliskodin ja työlaitoksen johtokuntana ja kuuluivat siihen lautakunnan jäsenistä puheenjohtajana Ehrström, varapuheenjohtajana Virtanen ja jäsenenä Oinola sekä näiden varajäseninä Allenius, Leino ja Hannula.

Kymmenes jaosto käsitteli asiat, jotka koskivat toisella paikkakunnalla oleskelevan, mutta Helsingissä kotipaikkaoikeutta nauttivan henkilön köyhäinhuoltoa, täyden köyhäinhuollon varaan joutuneen henkilön omaisuuden haltuunottamista ja käyttämistä hoidon korvaamiseen sekä luopumista köyhäinhuollon korvausvaatimuksesta. Tähän jaostoon kuuluivat puheenjohtajana lautakunnan asiamies viran puolesta sekä jäsenet Vehilä ja Paasio, edellinen varapuheenjohtajana sekä varajäseninä apulaisasiamies ja jäsenet Allenius ja Kuukkanen.

Yhdestoista jaosto toimi köyhäinhoitolautakunnan työtupien johtokuntana, kuuluen siihen lautakunnan toimitusjohtaja puheenjohtajana viran puolesta ja valittuina jäseninä Kreander ja Hagan, edellinen varapuheenjohtajana sekä varajäseninä toinen apulaisjohtaja ja jäsenet Fagerholm ja Huttunen.

Kahdestoista jaosto käsitteli asiat, jotka koskivat juopuneena tavattujen henkilöiden huoltoa ja varoittamista, kuuluen siihen puheenjohtajana Kreander ja muina jäseninä Oinola ja Huttunen, edellinen varapuheenjohtajana, sekä varajäseninä jäsenet Virtanen, Hannula ja Saveri.

Erikoisjaostona toimi n.s. hallintojaosto, joka lautakunnan puolesta käsitteli köyhäinhoitoviraston virkailijoita koskevia ja muita juoksevia tai kiireellisiä asioita, kuten tilapäisten virkailijoiden ja palveluskunnan ottamista sekä sairas- ja virkaloman myöntämistä koskevia asioita, kuuluen jaostoon lautakunnan puheenjohtaja puheenjohtajana, lautakunnan varapuheenjohtaja varapuheenjohtajana sekä muina jäseninä jäsen Arvelo valittuna sekä lautakunnan toimitusjohtaja ja asiamies viran puolesta. Varajäseninä toimivat jaostossa jäsenet Allenius, Paasio ja Vehilä sekä ensimmäinen apulaisjohtaja määrättyinä ja apulaisasiamies viran puolesta.

Kokoukset y.m. Köyhäinhoitolautakunnalla kokonaisuudessaan oli vuoden varrella 6 varsinaista kokousta ja 1 ylimääräinen, joissa käsiteltiin yhteensä 197 asiaa. Hallintojaostolla oli 6 varsinaista ja 3 ylimääräistä kokousta, joissa käsiteltiin yhteensä 264 asiaa. Muiden jaostojen toimintaa valaisevat seuraavat numerot:

Jaosto.	Kokouksia.	Käsiteltyjä asioita.	Jaosto.	Kokouksia.	Käsiteltyjä asioita.
Ensimmäinen	21	6,282	Kuudes	22	8,542
Toinen	23	8,526	Seitsemäs	21	8,689
Kolmas	22	6,754	Kahdeksas	22	7,752
Neljäs	22	7,291	Kymmenes	26	3,007
Viides	23	8,047	Yhteensä	202	64,890

Kunnalliskodin ja työlaitoksen johtokunta kokoontui 17 kertaa ja käsitteli yhteensä 333 asiaa, joista 31 koski 318 hoidokin pois pääsyä laitoksesta.

Köyhäinhoitolautakunnan työtupien johtokunta kokoontui 23 kertaa ja käsitteli kokouksissaan yhteensä 152 asiaa.

Juopuneina pidätettyjen huoltojaosto kokoontui 25 kertaa ja käsitteli yhteensä 14,252 asiaa, minkä lisäksi jaosto poliisiviranomaisilta vastaanotti 1,361 laadultaan sellaista ilmoitusta, jotka eivät jaoston mielestä aiheuttaneet toukokuun 8 p:nä 1931 annetun, juopuneiden huoltoa koskevan lain 2 §:n säätämiä toimenpiteitä. Jaoston käsittelemistä asioista päädyttiin 1,513 tapauksessa kirjallisen ja 127 tapauksessa suullisen ohjauksen, neuvon tai varoituksen antamiseen.

Lautakunnan vuoden kuluessa käsittelemistä joko periaatteellista laatua olevista tai yleisempää mielenkiintoa herättävistä asioista mainittakoon seuraavat:

Kokouksessaan tammikuun 2 p:nä lautakunta päätti yhtyä kaupungin metsänhoitajan, lautakunnan toimitusjohtajan pyynnöstä antaman lausunnon sisältämään ehdotukseen, että määrätynlaisia köyhäinhoidon avustukseen turvautuvia miehiä varten edelleen järjestettäisiin erikoisvaratöitä samojen periaatteiden mukaisesti kuin parina aikaisempina vuonna. Asiaa koskevan lautakunnan esityksen mukaisesti näitä töitä kertomusvuonna edelleen jatkettiin ja myönnettiin tarkoitukseen tarpeelliset määrärahat.

Kokouksessa tammikuun 28 p:nä ilmoitettiin lautakunnalle kaupunginhallituksen päätös tammikuun 11 p:ltä uusista määräyksistä lasten ottamisesta kaupungin lastentarhoihin, joissa määräyksissä säännösteltiin, paitsi

oikeus päästä lastentarhoihin, myöskin ateriamaksut niissä, mitkä ateriamaksut määrättyissä tapauksissa joutuvat köyhäinhoidon kustannettaviksi.

Samassa kokouksessa ilmoitettiin lautakunnalle kaupunginhallituksen yleisjaoston päätös, jonka mukaan konttorikoneiden ja -kalustojen hankinnoista oli pyydyttävä, keskityksen aikaansaamiseksi, lausunto rahatoimistolta.

Kaupunginhallituksen pyydettyä läheteellä marraskuun 30 p:ltä 1934 köyhäinhoitolautakunnan lausuntoa rakennustoimiston talorakennusosaston kaupunginhallituksen toimeksiannon johdosta laatimasta ehdotuksesta uuden virastotalon piirustuksiksi, missä virastotalossa tuli olemaan huoneista myös köyhäinhoitovirastoa varten, käsitteli lautakunta asian kokouksessaan tammikuun 28 p:nä, todeten tällöin, että ehdotuksessa oli kiitettävässä määrin otettu varteen lautakunnan toimitusjohtajan kirjelmä kaupunginarkkitehdille kesällä 1933 esitetyt näkökohdat, ja asettui lautakunta puolestaan kannattamaan rakennussuunnitelmaa ja tehtyä ehdotusta, esittäen kuitenkin ehdotuksen johdosta erinäisiä perusteltuja huomautuksia ja toivomuksia.

Kaupunginhallituksen pyydettyä kirjeellä helmikuun 2 p:ltä köyhäinhoitolautakunnalta lausuntoa virkasääntöön suunnitellusta muutoksesta, että viranhaltijain irtisanomista ja erottamista koskeviin virkasäännön kohtiin tehtäisiin lisäys, että vakinaisen viranhaltijan irtisanominen ja erottaminen olisi alistettava asianomaisen hallituksen, lauta- tai johtokunnan vahvistettavaksi tai, jos se itse on irtisanottavan nimittänyt, kaupunginhallituksen vahvistettavaksi, lautakunta käsitteli asian kokouksessaan maaliskuun 4 p:nä, asettuen perustellussa lausunnossaan sille kannalle, että suunniteltu virkasäännön muutos oli tarpeeton, jopa käytännöllisiä vaikeuksia aiheuttava. Kaupunginvaltuusto päätti elokuun 28 p:nä virkasäännön p.o. kohtiin sellaisen muutoksen, että jos nimittävänä viranomaisena on virkamies yksinänsä, irtisanominen ja erottaminen on asianomaisen hallituksen, lauta- tai johtokunnan ratkaistava, sekä lisäsi virkasäännön erottamista koskevaan pykälään muutamia kunnallislain 52 §:ää täydentäviä määräyksiä.

Samassa kokouksessaan lautakunta hyväksyi kunnalliskodin johtokunnan ehdotuksen, että v:n 1935 alusta lukien päiväkustannukseksi hoidokkia kohden kunnalliskodissa vahvistettaisiin 20 markkaa sekä että tämä päivämaksu oli kohdistuva kunnalliskodin kaikkiin osastoihin, sairausosasto mukaanluettuna.

Kokouksessaan toukokuun 6 p:nä ilmoitettiin lautakunnalle, että kaupunginhallitus oli apulaisjohtaja S. Seppälälle myöntänyt tämän anomuksesta, mitä anomusta lautakunta kokouksessaan maaliskuun 4 p:nä oli asettunut puoltamaan, 8,000 markan suuruisen matka-apurahan Ruotsiin, Tanskaan ja Norjaan tehtävää opintomatkaa varten ehdoin, että apulaisjohtaja Seppälä antaisi köyhäinhoitolautakunnalle ja kaupunginhallitukselle kertomuksen ja selostuksen havainnoistaan ja tutkimustensa tuloksista. Matkan suorittuaan jättikin Seppälä matkakertomuksensa kahtena kappaleena lautakunnalle, mikä esitettiin lautakunnan kokouksessa syyskuun 2 p:nä, ja toimitettiin toinen kappale kaupunginhallitukselle.

Kun oli osoittautunut, että aikoinaan tehty sopimus kaupungin sairaaloitten tekemien maksusitoumusanomusten käsittelystä köyhäinhoitolautakunnassa oli puutteellinen ja epäselvä eikä enää nykyoloissa täysin vastanut tarkoituksenmukaisuutta eikä kaupungin etua, oli kaupungin sosiaalijohtajan puheenjohtajalla talven kuluessa käyty neuvotteluja sairaalahallituksen ja köyhäinhoitoviraston välillä ja näissä neuvotteluissa laadittu seikkaperäinen ehdotus maksusitoumusten myöntämistä kaupungin sairaala-

lolle koskeviksi menettelytapaohjeiksi. Köyhäinhoitolautakunta käsitteli kokouksessaan toukokuun 6 p:nä kaupunginhallituksen pöytäkirjanotteen huhtikuun 18 p:ltä, jossa kaupunginhallitus suositteli köyhäinhoitolautakunnalle mainittujen menettelytapaohjeiden käytäntöön ottamista, ja päätikin lautakunta omasta puolestaan hyväksyä p.o. menettelytapaohjeet otettaviksi käytäntöön.

Helsingin saunaliikkeen harjoittajain yhdistys r.y:n esitettyä kirjeellä helmikuun 13 p:ltä köyhäinhoitolautakunnalle sopimuksen tekemistä lautakunnan ja yhdistyksen välillä alennetuista saunamaksuista kaupungintyöttömien käyttäessä köyhäinhoidon laskuun yhdistykseen kuuluvia saunalaitoksia, käsitteli lautakunta asiaa kokouksissaan maaliskuun 4 p:nä ja toukokuun 6 p:nä, päättäen viimeksi mainitussa kokouksessaan hyväksyä laadittavaksi sopimuksen, jonka mukaan köyhäinhoidon avunsaajien kylvytys yhdistykseen kuuluvissa saunoissa ilman saippuaa, pyyhkeitä ja kylpyvastaa maksaa 1: 75 markkaa, pidättäen lautakunta itselleen oikeuden tehdä kylvytys sopimuksia yhdistykseen kuulumattomienkin saunaliikkeiden kanssa.

Samassa kokouksessa lautakunta käsitteli terveydenhoitolautakunnan avustuksella toimivan Marian sairaalan silmäpoliklinikan johtajan kirjeen maaliskuun 28 p:ltä, jossa pyydettiin, että köyhäinhoitolautakunta myöntäisi maksusitoumuksia Marian sairaalan silmäpoliklinikasta yksityiseen Sanitas nimiseen sairaalaan lähetetyistä varattomista kaupunkilaisista, jolloin köyhäinhoidolta veloittettava määrä olisi sama kuin hoitomaksu yliopiston silmäpoliklinikassa eli 20 markkaa hoitopäivältä. Koska yliopiston silmäklinikka ei aina ollut tilaisuudessa vastaanottamaan Marian sairaalan silmäpoliklinikasta osoitettuja sairaalahoitoa kaipaavia potilaita, päätti lautakunta hyväksyä sanotun anomuksen.

Kokouksessa heinäkuun 1 p:nä esiteltiin lautakunnalle sosialiministeriön kiertokirje toukokuun 24 p:ltä n:o 2, jossa tehtiin selkoa siitä, millä perusteella sokeat voivat saada n.s. sokeiden korvausta ja mitä tämän korvauksen anojien sekä köyhäinhoitolautakuntien on varten otettava korvausta haettaessa sekä myönnettyjä korvauseriä nostettaessa, ja merkittiin, että toimitusjohtaja oli köyhäinhoitovirastolle jo antanut tarpeelliset ohjeet asiassa. Kertomusvuoden kuluessa antoi virasto p.o. valtion avustusta koskevista sokeiden anomuksista lausunnon 141 tapauksessa.

Niinkuin usein aikaisempina vuosina myönsi kaupunginhallitus kertomusvuonnakin, tehdyn esityksen hyväksyen, pienehkön määrärahan köyhäinhoitoviraston virkailijoiden ja lautakunnan jäsenten matka-avustuksiksi osanottoa varten Suomen huoltotyöntekijäin kokouksiin ja ilmoitettiin asiaa koskeva kaupunginhallituksen päätös lautakunnalle sen kokouksessa heinäkuun 1 p:nä.

Kaupungin rahatoimenjohtajan tiedusteltua kirjeellä heinäkuun 17 p:ltä lautakunnalta, oliko työttömien kautta tapahtuvalla tilapäisten aikakauslehtien myynnillä lautakunnan mielestä edelleen sellainen merkitys työttömille, että myynnin sallimista olisi jatkettava, vai voitaisiinko myynti mahdollisesti merkityksettömänä lopettaa, käsitteli hallintojaosto lautakunnan puolesta asian kokouksessaan elokuun 5 p:nä ja omaksui sen kannan, ettei sanotulla aikakauslehtien myynnillä ole työttömille sellaista merkitystä, että p.o. myyntiä olisi sosialipoliittisena toimenpiteenä jatkettava, koska tällaisesta myynnistä saattaa aiheutua enemmän haittoja ja epäkohtia kuin hyötyä ja koska työttömyyskysymys on ratkaistava kokonaan toisissa merkeissä.

Sen johdosta, että kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö oli ilmoittanut valtioneuvoston päättäneen oikeuttaa ministeriön järjestämään kertomusvuoden syksystä alkaen työttömille henkisen työn tekijöille n.s. virastovaraita, oli kaupunginhallitus kokouksessaan elokuun 15 p:nä kehoittanut kaikkia lautakuntia ilmoittamaan, oliko niillä mahdollisuuksia järjestää p.o. virastovaraita, ja päättikin lautakunta kokouksessaan syyskuun 2 p:nä puolestaan ilmoittaa, että köyhäinhoitovirastoon voitiin sijoittaa 6 työtöntä henkisen työn tekijää virastovaraitoihin.

Entiseen tapaan antoi lautakunta kaupunginhallitukselle lausuntonsa Suomen pelastusarmeijan anomuksesta saada kaupungilta apuraha kodittomien miesten lämmittelytuvan ylläpitoa varten sekä Helsingin nuorten miesten kristillinen yhdistys r.y:n anomuksesta saada kaupungilta apuraha miesten yösuojan ja sen yhteydessä toimivan miesten päiväkerhon ylläpitämiseksi, ja käsitteli lautakunta nämä asiat erikseen kevättalven ja erikseen syyskauden toimintaa varten. Puheena oleviin hyväntekeväisyystarkoituksiin myönsi kaupunginhallitus lautakunnan puoltamat apurahat.

Suomen kaupunkien huoltotoimihenkilöiden yhdistys r.y:n ilmoitettua lautakunnalle kertomusvuoden marraskuun 10—17 p:nä järjestettäväksi suunnittelemistaan opintokursseista ja hallintojaoston kokouksessaan lokakuun 7 p:nä tekemänsä päätöksen mukaisesti anottua lautakunnan puolesta kaupunginhallitukselta määrärahaa lautakunnan alaisten virkailijoiden kurssimaksuja varten, ilmoitettiin lautakunnalle kokouksessa marraskuun 4 p:nä, että kaupunginhallitus oli myöntänyt käyttövaroistaan tarkoitusta varten määrärahan.

Kertomusvuoden kuluessa käsitteli lautakunta kahdessa eri kokouksessaan kysymystä avustustason koroittamisesta, nimenomaan ruoka-avustuksiin nähden, nimittäin toukokuun kokouksessaan Helsingin ammatillisen paikallisjärjestön työttömyyskomitean tekemän esityksen johdosta ja marraskuun kokouksessaan lautakunnan 6:nnen jaoston ehdotuksen pohjalla, mutta lautakunta ei vielä kertomusvuoden kuluessa päättänyt ryhtyä esitettyyn yleiseen avustustason koroittamiseen.

Hallintojaoston kokouksessa joulukuun 2 p:nä ilmoitti toimitusjohtaja, sen johdosta, että köyhäinhoitoviraston virkailijoiden keskuudessa oli todettu useita sairastumisia keuhkotuberkuloosiin, antaneensa kiertokirjeen viraston kaikille osastoille ja kansliolle, kehoittaen virkailijoita määrääjässä tutkittamaan itsensä tuberkuloosihuoltotoimistossa sekä osastojen ja toimistojen päälliköitä valvomaan, että virastohuoneissa noudatetaan mitä suurinta puhtautta ja ryhdytään tarvittaviin desinfiointitoimenpiteisiin, kuin myöskin ilmoittaneensa asiasta kaupunginhallitukselle virastotalon rakennuttamisen jouduttamiseksi.

Kertomusvuoden kuluessa antoi toimitusjohtaja yhteensä 35 kierto-kirjettä, joista useat olivat varsin laajoja.

2. Köyhäinhoitovirasto.

Virkailijat. Uusien ohje- ja johtosääntöjen astuttua voimaan palkattiin kertomusvuoden alusta kuhunkin avustuskansliaan ylimääräinen kansliaesimies, nimittäin I kansliaan neiti H. Lindroos, II kansliaan herra H. Walli, III kansliaan neiti L. Koivisto, IV kansliaan filosofianmaisteri W. Mattlar,

V kansliaan herra H. Koljonen, VI kansliaan herra L. Eerikäinen, VII kansliaan herra E. Ylönen ja VIII kansliaan herra E. Mäkinen. Lautakunnan ylimääräiseksi sihteeriksi valittiin, filosofianmaisteri P. Virtasen tultua nimitetyksi V:n piirin köyhäinhoidontarkastajaksi, kesäkuun 1 p:stä lukien hovioikeudenauskultantti O. Toivola. Määrärahojen pienuuden ja työmäärän vähenemisen vuoksi jouduttiin kertomusvuoden alusta lukien vähentämään eräitä lautakunnan ylimääräisiä virkailijoita. Kertomusvuoden aikana erosi lautakunnan palveluksesta diakonissa O. Lyytikäinen, jonka tilalle nimitettiin ylimääräinen diakonissa E. Oksanen. Ylimääräisen virkailijakunnan keskuudessa tapahtui erinäisiä muutoksia ja nimityksiä.

Kansliatyö. Yleinen osasto lähetti vuoden varrella yhteensä 6,501 kirjelmää. Niistä oli puheenjohtaja allekirjoittanut ja toimitusjohtaja varmentanut 266, toimitusjohtaja yksin 728, apulaisjohtajat 190, sihteeri 71, rekisteritoimiston hoitaja 209 sekä avustuskanslioiden esimiehet yhteensä 5,037¹⁾. Viimeksi mainituista lähetti I kanslia 481, II kanslia 634, III kanslia 325, IV kanslia 564, V kanslia 518, laitoskanslia 1,676, VII kanslia 465 ja VIII kanslia 374. Muilla paikkakunnilla asuvien köyhäinhoitoanomukset nousivat yhteensä 2,963:een. Kunnalliskotiin tai työlaitokseen pääsyä koskevia anomuksia tehtiin 254 ja hyväksyttiin niistä 217. Anomuksia köyhäinhoidon saamisesta tehtiin kanslioihin yhteensä 76,347. Niistä valmisteli avustuskanslia I 8,446, kanslia II 10,696, kanslia III 8,009, kanslia IV 9,273, kanslia V 9,778, laitoskanslia 10,314, kanslia VII 10,737 ja kanslia VIII 9,094.

Avustuskansliat pidettiin entiseen tapaan avoimna yleisölle arkipäivisin klo 9—14 (lauantaisin klo 9—13).

Näissä kanslioissa käsiteltyjen asioiden lukumäärä nousi kaikkiaan 449,314:ään, joista kanslia I:ssä käsiteltiin 42,656, kanslia II:ssa 63,173, kanslia III:ssa 60,519, kanslia IV:ssä 49,460, kanslia V:ssä 62,803, kanslia VI:ssa (laitoskansliassa) 50,518, kanslia VII:ssä 71,495 ja kanslia VIII:ssa 48,690 asiaa.

Kodissakävijät suorittivat vuoden kuluessa yhteensä 75,836 kodissakäyntiä, jotka jakautuivat eri kanslioihin kuuluvien tarkastuspiirien kesken seuraavasti:

Kanslia.	Käyntejä.	Kanslia.	Käyntejä.
I	8,244	VI, laitoskanslia	9,525
II	11,081	VII	10,464
III	8,195	VIII	9,042
IV	9,167		
V	10,118		Yhteensä 75,836

Kanslianesimiehet toimittivat kertomusvuonna yhteensä 2,097 tarkistuskäyntiä avustuksensaajain luona.

Köyhäinhoidon diakonissat toimittivat määrättyissä tapauksissa avustusten jaon ja antoivat huoltoa perheissä, joissa oli alaikäisiä tai sairaita taikka muita sellaisia henkilöitä, jotka syystä tai toisesta tarvitsivat erikois- huoltoa. Diakonissojen ja diakonissanapulaisten tekemiä kodissakäyntejä oli yhteensä 73,944.

Köyhäinhoitolautakunnan keskuskanslia kaikkine siihen kuuluvine osastoineen sijaitsee edelleen Siltasaarenkadun talossa n:o 3.

¹⁾ Avustuskanslioiden kirjeenvaihtoa pienensi se, että papinkirjoja ei kertomusvuonna tilattu juuri nimeksikään postitse.

Rekisteritoimisto. Yksityishenkilöt, hyväntekeväisyysyhdistykset y.m. tekivät rekisteritoimistolle seuraavan määrän avunetsijöitä koskevia tiedusteluja:

Helsingin ammatillisen paikallisjärjestön avustuskomitea	1,025
Työnvälitystoimisto	2,600
Lastensuojelulautakunta	1,395
Kansakoulut	778
Tuberkuloosihuoltotoimisto	175
Yksityishenkilöt	21
	Yhteensä 5,994

Tehtyjen kyselyjen lukumäärä jakaantui eri kuukausille seuraavasti:

Tammikuu	1,027	Toukokuu	215	Syyskuu	622
Helmikuu	661	Kesäkuu	72	Lokakuu	651
Maaliskuu	725	Heinäkuu	69	Marraskuu	599
Huhtikuu	850	Elokuu.....	101	Joulukuu	402
				Yhteensä 5,994	

Toimintavuoden kuluessa annettiin uusi avustuskortti yhteensä 4,102 henkilölle.

Rekisteröityjen henkilökorttien lukumäärä lisääntyi 5,057 ja oli vuoden viimeisenä päivänä 93,331. Henkilöasiakirjavihkojen luku vuorostaan lisääntyi 5,333 ja oli niiden koko lukumäärä vuoden lopussa 86,810.

Varoituksen saaneet henkilöt. Poliisin pyynnöstä apulaisasiamies varoitti irtolaisuudesta 415 miestä ja 1,237 naista sekä kerjäämisestä 55 miestä. Varoitukset jakautuivat vuoden eri kuukausille seuraavasti:

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.		Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Tammikuu ..	42	92	134	Heinäkuu .	41	161	202
Helmikuu ..	33	89	122	Elokuu	42	116	158
Maaliskuu ..	47	82	129	Syyskuu ..	57	116	173
Huhtikuu ..	25	112	137	Lokakuu ..	30	119	149
Toukokuu ..	32	112	144	Marraskuu	49	88	137
Kesäkuu ..	38	84	122	Joulukuu .	34	66	100
				Yhteensä	470	1,237	1,707

Asiamiesosasto. Tehtävien laatuun nähden asiamiesosasto oli jaettuna viiteen eri toimistoon.

I. Yleistöimisto hoiti pääasiassa seuraavat osaston yleiset tehtävät: 1) köyhäinhuoltolautakunnan ja sen holhouksen alaisten edun valvonnan, 2) köyhäinhuoltolautakunnan täyteen huolenpitoon joutuneiden henkilöiden omaisuuden haltuunotto ja realisoiminen, 3) köyhäinhoidon avustusta ja sen korvausta koskevat valitukset, 4) korvausta koskevat lainhaut, 5) kotipaikkaoikeusselvittelyt ja henkikirjoitusta koskevat tutkimukset arkistoissa, 6) elatusvelvollisten maksukykyyn tutkimukset ja lausunnot korvauskyvystä, 7) köyhäinhoidon avustuksen väärinkäyttöä koskevat tutkimukset ja niiden aiheuttamat oikeudenkäynnit, 8) toispaikkakunta-

laisten kotikuntaan lähettämisen edellytysten tutkimukset ja niiden johdosta aiheutuneet lainhaut selityksineen, 9) toisissa kunnissa asuvien helsinkiläisten köyhäinhoitoa koskevien korvaushakemusten esittelyt jaoston kokouksissa, sekä 10) varoitukset irtolaisuudesta ja kerjuusta.

II. Ulkokuntalaisia koskevien asiain eli A-toimisto hoiti korvausten perimiset toisilta kunnilta sekä toispaikkakunta-laisten kotipaikkakuntaan lähettämisen valmistelut. Toisille kunnille esitettiin korvausvaatimuksia 5,468 tapauksessa, joista 4,899 koski suoritusta köyhäinhoitolautakunnan ja 569 lastensuojelulautakunnan antamasta huollosta. Näistä oli uusia tapauksia 1,837, joista 154 koski lastensuojelulautakunnan antamaa hoitoa. Vuoden kuluessa selvitettiin 2,092 tapausta, joista 172 lastensuojelulautakunnan tapausta. Toimistosta lähetettyjen kirjelmien lukumäärä oli 14,950 ja saapuneiden 10,898.

III. Ulkokunnissa hoidettujen helsinkiläisiä koskevien asiain eli B-toimisto hoiti toisissa kunnissa asuvien helsinkiläisten avustuksista tehtyjen korvausvaatimusten selvittelyt ja valmistelut lautakunnan X:ssä jaostossa käsittelemään varten. Vuoden varrella saapui vierailta kunnilta vaatimuksia 3,145 tapauksessa, joista 281 koski annettua lastensuojelulautakunnan avustusta. Toimistoon saapuneiden kirjelmien lukumäärä oli 4,666 ja lähetettyjen 2,323.

IV. Valtiontapauksien eli D-toimisto hoiti korvauksen hakemiset valtiolta. Köyhäinhuollosta, jonka valtio lain mukaan on velvollinen korvaamaan, tehtiin 672 tapauksessa korvausvaatimus. Tämän lisäksi toimisto haki valtiolta korvausta sotaorpojen huollosta, ammattiovetusavustuksesta, ulkomaalaisten matka-avustuksesta ja köyhäinhoitolautakunnan toimesta hankituista proteeseista. Toimistosta lähetettyjen kirjelmien lukumäärä oli 2,876 ja saapuneiden 2,851.

V. Yksityisiin elatusvelvollisiin kohdistuvien korvausasiain eli L-toimisto hoiti korvauksen velkomiset yksityisiltä, toiminimiltä y.m. yhtymiltä, vakuutus- y.m. laitoksilta sekä vararikko- ja kuolinpesistä, valmisteli niitä koskevat lainhakuasiakirjat, teki elatusvelvollisten kanssa sopimukset maksuvarojen puutteessa vastaisuudessa tapahtuvasta korvauksen suorittamisesta, hoiti työlaitokseen lähettämiset ja valmisteli korvauksen velkomisesta luopumisehdotukset. Yksityisiltä elatusvelvollisilta haettiin korvausta 35,028 tapauksessa, joista 31,923 oli köyhäinhoitolautakunnan tapauksia ja 3,105 lastensuojelulautakunnan tapauksia. Edellisistä oli 3,704 ja jälkimmäisistä 276 uusia tapauksia. Vuoden kuluessa selvitettiin 1,861 tapausta, joista 47 lastensuojelulautakunnan tapauksia. Toimistosta lähetettyjen kirjelmien lukumäärä oli 59,440 ja saapuneiden 35,153.

Työlaitokseen toimisto vuoden kuluessa lähetti työkorvausta suorittamaan 66 miestä ja samassa tarkoituksessa kunnalliskotiin 23 naista.

Asiamiesosaston järjestysmiehet toimittivat kertomusvuoden aikana osaston asioissa viraston ulkopuolella yhteensä 8,227 käyntiä. Näistä koski 4,014 käyntiä asiain toimitusta kaupungin eri virastoissa, 4,174 käyntiä koski elatusvelvollisten ja avustusta nauttivien kutsumista virastoon sekä 39 näiltä hankittuja selvityksiä.

Taulukossa II ilmenee koko asiamiesosaston kirjevaihdon laajuus. Lähetettyjen kirjelmien lukumäärä oli 79,589, josta korvausvaatimuksia koskevia oli 79,155. Saapuneiden kirjelmien lukumäärä oli 53,568.

Avunsaajain lukumäärä ¹⁾, joka v. 1934 oli 21,895 laski kertomusvuonna 20,486:een. Köyhäinhoidon avustusta annettiin 28,974 tapauksessa, ollen vastaava luku edellisenä vuonna 31,238. Kertomusvuonna oli avunsaajista 18,417 täysikasvuisia ja 757 alaikäisiä ²⁾, yhteensä 19,174 Helsingissä asuvaa ³⁾ henkilöä. Köyhäinhoidolle lahjoitettujen varojen koroilla avustettiin 270 henkilöä; 1,042 muilla paikkakunnilla asuvaa, mutta Helsingissä kotipaikka-oikeutta nauttivaa henkilöä sai avustusta oleskelupaikkakunnan köyhäinhoitoviranomaisen välityksellä. Alemnana esiintyvät yksityiskohtaiset tiedot koskevat ainoastaan ensinmainittua avunsaajain ryhmää, mukaanluettuina lautakunnan asiamiehen välityksellä avustusta saaneet Helsingin ulkopuolella asuvat henkilöt.

Täysikasvuisten avunsaajain jakautuminen ikään ja sukupuoleen nähdän käy selville alla olevasta taulukosta:

Ikä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Ikä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
16—20 vuotta	419	423	842	51—60 vuotta	1,095	1,476	2,571
21—30 »	2,220	2,084	4,304	61—70 »	593	1,218	1,811
31—40 »	2,431	1,713	4,144	71—80 »	292	905	1,197
41—50 »	1,724	1,523	3,247	81— »	66	235	301
				Yhteensä 8,840 9,577 18,417			

Miehistä oli 89.2 % ja naisista 75.4 % 16—60 vuotiaita.

Alaikäisten avunsaajain jakautuminen iän ja sukupuolen mukaan käy selville seuraavasta yhdistelmästä:

Ikä.	Poikia.	Tyttöjä.	Yhteensä.	Ikä.	Poikia.	Tyttöjä.	Yhteensä.
—3 vuotta	170	146	316	12 vuotta täyt-		
4—6 »	92	67	159	täneitä	36	48
7—11 »	100	98	198	Yhteensä 398 359 757		

Kuten yllä olevista luvuista näkyy, oli 37.3 % lapsista 7 vuotiaita tai vanhempia, kun taas lapset alle 4 vuoden muodostivat 41.7 % kaikista alaikäisistä avunsaajista.

Tietoja täysikasvuisten avunsaajain siviilisäädystä annetaan seuraavassa yhdistelmässä:

Siviilisäätty.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Naimattomia	3,656	⁴⁾ 4,884	8,540
Naimisissa olevia	4,474	⁵⁾ 1,949	6,423
Leskiä	430	2,306	2,736
Eronneita	279	438	717
Siviilisäätty tuntematon	1	—	1
Yhteensä 8,840 9,577 18,417			

¹⁾ Tähän ei sisälly 2,927 miestä, 2,353 naista ja 1,185 lasta, jotka olivat saaneet yksinomaan raha-avustusta tai lääkkeitä alle 500 markan arvosta. — ²⁾ Lasten päiväkotihoidon tuli kertomusvuonna enää vain poikkeustapauksissa köyhäinhoidon kustannettavaksi. — ³⁾ Mukaan on luettu henkilöt, jotka lautakunnan oman asiamiehen välityksellä saivat avustusta Helsingin ulkopuolelle. — ⁴⁾ Niistä naimattomia äitejä 451. — ⁵⁾ Niistä aviopuolison jättämiä 508.

Syntymäpaikan ja kotipaikkaoikeuden mukaan jakautuivat avunsaajat seuraavasti:

Syntymäpaikka.	Avunsaajat.		Kotipaikka.	Avunsaajat.	
	16 v. täyttä-neitä.	Alle 16-vuoti-aita.		16 v. täyttä-neitä.	Alle 16-vuoti-aita.
Helsinki	3,645	612	Helsinki	14,876	571
Muu Suomen paikka-kunta	14,093	124	Muu Suomen paikka-kunta	2,327	132
Ulkomaat	635	3	N.s. valtioneapaus ..	485	13
Tietoja puuttuu....	44	18	Selvittämätön tai riidanalainen.....	729	41
Yhteensä	18,417	757	Yhteensä	18,417	757

Eri ikäryhmien jakautuminen täysikasvuisten avunsaajain syntymäpaikan mukaan näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

Ikä.	Helsinki.	Muu Suomen paikkakunta.	Ulkomaat.	Syntymäpaikka tietymätön.	Yhteensä
16—30 vuotta	1,830	3,203	105	8	5,146
31—50 »	1,250	5,867	260	14	7,391
Yli 50 vuoden	565	5,023	270	22	5,880
Yhteensä	3,645	14,093	635	44	18,417

Kaikista 16—30 vuotiaista avunsaajista oli 35.6 % Helsingissä syntyneitä, kun taas 31—50 vuotiaitten ikäryhmän vastaava prosenttiluku oli 16.9 ja yli 50 vuotiaitten ikäryhmän ainoastaan 9.6.

Ammatin mukaan jakautuivat täysikasvuiset avunsaajat¹⁾ siten, että 15,335 henkilöä eli 83.3 % oli ruumiillisen työn tekijöitä, 2,562 eli 13.9 % henkisen työn tekijöitä ja 520 eli 2.8 % varsinaista ammattia vailla olevia tai henkilöitä, joiden ammatti oli tietymätön. Sairaus, kivullosuus tai työkyvyttömyys oli syynä 43.7 %:n avuntarpeeseen, synnytys 1.5 %:n ja vanhuus 10.3 %:n kaikista avustetuista henkilöistä, kun taas 1.1 % oli joutunut köyhäinhoiton rasitukseksi perheen lukuisuuden, 32.2 % työttömyyden, 3.6 % riittämättömän ansion, 2.4 % aviottoman lapsen elättämisen, 2.5 % aviomiehen perheensä jättämisen johdosta ja 2.7 % muista syistä.

Avustettavista lapsista oli 631 eli 83.4 % avioliitossa ja 126 eli 16.6 % avioliiton ulkopuolella syntyneitä. Vanhempien ammatin mukaan he jakautuivat seuraavasti:

Isän tai äidin ammatti.	Avio-lapsia.	Aviot-tomia lapsia.
Ruumiillisen työn tekijöitä	538	108
Henkisen työn tekijöitä	92	13
Ammattia vailla olevia henkilöitä tai ammatti tietymätön ..	1	5
Yhteensä	631	126

612 tapauksessa elivät molemmat vanhemmat, 58 tapauksessa ainoastaan toinen ja 87 tapauksessa ei toisesta heistä ole tietoa; 27 lasta eli 3.6 % oli avuntarpeessa perheen lukuisuuden, 618 lasta eli 81.6 % oman sairautensa tai viallisuutensa tähden sekä 112 lasta eli 14.8 % muusta syystä.

¹⁾ Omaa ammattia vailla olevat aviovaimot on laskettu miehen ammatin mukaan.

Köyhäinhoitolautakunnan toimesta avustettiin välittömästi v. 1935 19,444 Helsingissä asuvaa eri henkilöä. Helsingissä hoidetuista, elätetyistä ja rahalla avustetuista oli:

Kunnalliskotiin ja työlaitokseen otettuja	1,741
Elänteelle annettuja	22
Päiväkodissa ja kesäsiirtoloissa hoidettuja	117
Kotiinsa vähintään 500 markan arvosta suoranaista avustusta saaneita ¹⁾	11,757
Kotiinsa alle 500 markan arvosta suoranaista avustusta saaneita, jotka olivat nauttineet muutakin apua ¹⁾	1,013
Lääkkeillä y.m. avustettuja ¹⁾	4,779
Lahjoitettujen varojen koroilla avustettuja ¹⁾	270
Sairaaloissa y.m. laitoksissa kunnalliskodista erillään hoidettuja ²⁾	8,233
Yhteensä ³⁾	27,932

Lisäksi avustettiin 1,042 toisilla paikkakunnilla asuvaa Helsingissä koti-paikka-oikeuden omaavaa henkilöä oleskelupaikan köyhäinhoitoviranomaisen välityksellä.

3. Kunnalliskoti ja työlaitos.

Kunnalliskodissa ja työlaitoksessa hoidettiin kertomusvuonna 1,595 täysikasvuista henkilöä sekä 30 lasta, yhteensä 1,625 henkilöä, joista osa oli kertomusvuonna sekä kunnalliskodissa että työlaitoksessa ja eräät useampia kertoja jommassakummassa. Edellisestä vuodesta jäljellä olevia oli 1,145 henkilöä, vuoden varrella otettiin 480 ja poistettiin 535. V:een 1936 jäi siis jäljelle 1,090 henkilöä, joista 547 miestä (206 työlaitoksessa), 534 naista ja 9 lasta. Poistetuista:

Siirtyi vapaaseen elämään	323	Karkasi laitoksesta	12
Lähetettiin kotiseudulle	33	Kuoli	111
Siirrettiin muihin laitoksiin ..	56	Yhteensä	535

Vuoden päättyessä jäljellä olevat hoidokit jakautuivat kunnalliskodissa ja työlaitoksessa viettämänsä ajan pituuden mukaan seuraavasti:

Aika.	Hoidok- keja.	Aika.	Hoidok- keja.	Aika.	Hoidok- keja.
Alle 1 vuoden....	261	5 vuotta ..	34	16—20 vuotta ..	20
1 vuosi	131	6 »	22	21—27 »	18
2 vuotta	193	7 »	23	31 »	1
3 »	113	8—10 »	139	32 »	1
4 »	48	11—15 »	85	49 »	1
Yhteensä					1,090

¹⁾ Avunsaajain perheet eivät ole mukaanluetut. Ks. myös tämän kert. s. 92*, alav. 3. —²⁾ Vrt. tämän kert. s. 102* alav. 1. —³⁾ Tähän ei sisälly 6,465 henkilöä, jotka olivat saaneet yksinomaan alle 500 markan arvosta avustuksia; koska sama henkilö vuoden varrella on voinut saada usean laatuista avustusta, ei summa esitä avustettujen henkilöiden kokonaislukua, vaan niiden tapausten lukumäärää, joissa köyhäinhoidon apua on käytetty.

Hoidokkien vaihtuminen eri kuukausina selviää alla olevista luvuista:

	Laitok- siin otettuja.	Pois- tettuja.		Laitok- siin otettuja.	Pois- tettuja.
Tammikuu	80	48	Heinäkuu	41	40
Helmikuu	44	26	Elokuu	31	43
Maaliskuu	31	58	Syyskuu	30	39
Huhtikuu	38	64	Lokakuu	50	27
Toukokuu	46	42	Marraskuu	30	44
Kesäkuu	37	48	Joulukuu	22	56
				Yhteensä 480	535

Hoidokkien luku eri kuukausina oli:

	Suurin määrä.	Vähin määrä.	Keski- määrä.		Suurin määrä.	Vähin määrä.	Keski- määrä.
Tammikuu	1,164	1,144	1,159	Heinäkuu	1,030	995	1,010
Helmikuu	1,174	1,153	1,165	Elokuu	1,032	1,015	1,023
Maaliskuu	1,172	1,112	1,142	Syyskuu	1,051	1,018	1,036
Huhtikuu	1,126	1,073	1,101	Lokakuu	1,090	1,036	1,060
Toukokuu	1,067	1,054	1,061	Marraskuu	1,100	1,081	1,092
Kesäkuu	1,057	1,021	1,037	Joulukuu	1,103	1,052	1,086
				Koko vuonna 1,174	995	1,085	

Ikäänsä nähden jakautuivat täysikasvuiset hoidokit seuraavasti:

Ikä.	Eri hoidokkeja kaikkiaan.	N ä i s t ä				Tapauksia kaikkiaan.
		Kunnalliskodissa olleita.		Työlaitoksessa olleita.		
		Miehiä.	Naisia.	Miehiä.		
16—30 vuotta ..	121	37	35	64	136	
31—50 » ..	458	135	126	260	521	
51—70 » ..	543	213	243	120	576	
71— » ..	473	160	311	7	478	
Yhteensä	1,595	545	715	451	1,711	

Kuten taulukosta näkyy oli laitoksissa kaikkiaan 1,595 täysikasvuista hoidokkia, joista 1,144 oli ollut vain kunnalliskodissa, 335 vain työlaitoksessa ja 116 jommassakummassa laitoksessa.

Syynä kunnalliskotiin ottamiseen oli useimmissa tapauksissa vanhuus tai sairaus, työlaitokseen ottamiseen työmuotoinen velan korvaaminen tai köyhäinhoitolain 31 §:n 2 momentin mukainen sijoitus.

Hoidokkien siviilisäätily ilmenee seuraavasta yhdistelmästä:

Siviilisäätily.	Kunnalliskoti.		Työlaitos.	Tapauksia kaikkiaan.
	Miehiä.	Naisia.		
Naimattomia	279	²⁾ 380	243	902
Naimisissa olevia	148	³⁾ 64	120	332
Leskiä	92	236	34	362
Eronneita	26	35	54	115
Yhteensä	545	715	451	1,711

¹⁾ Niistä naimattomia äitejä 24. — ²⁾ Niistä aviopuolison jättämiä 13.

Syntymäpaikan mukaan jakautuivat täysikasvuiset hoidokit seuraavasti :

Syntymäpaikka.	Kunnalliskoti.		Työlaitos.	Tapauksia kaikkiaan.
	Miehiä.	Naisia.	Miehiä.	
Helsinki	99	85	129	313
Muu Suomen paikkakunta	420	600	305	1,325
Ulkomaat	25	29	17	71
Tietoja puuttuu	1	1	—	2
	Yhteensä 545		451	1,711

Kunnalliskodissa hoidettiin vuoden varrella 30 lasta, joista 18 poikaa ja 12 tyttöä, kaikki muut alle 2 vuoden, paitsi kaksi tilapäisesti hoitoon otettua.

Hoitopäiviä oli vuoden varrella 394,224 ja jakautuivat ne seuraavasti:

	Hoitopäiviä kaikkiaan.			Keskimäärin hoidokkia kohden.		
	Kunnallis-koti.	Työ-laitos.	Yh-teensä.	Kunnallis-koti.	Työ-laitos.	Yh-teensä.
Miesten	125,086	72,326	197,412	230	160	198
Naisten	193,358	—	193,358	270	—	270
Lasten	3,454	—	3,454	115	—	115
	Yhteensä 321,898	72,326	394,224	250	160	226

Täysikasvuisten hoidokkien hoitopäivien jakautuminen eri ikäryhmien kesken näkyy alla olevasta yhdistelmästä:

Ikäryhmä.	Hoitopäiviä kaikkiaan.			Keskimäärin hoidokkia kohden.		
	Miesten.	Naisten.	Yhteensä.	Miesten.	Naisten.	Yhteensä.
Alle 30 vuoden	12,101	4,773	16,874	120	136	124
31—50 vuotta..	58,572	25,089	83,661	148	199	161
51—70 » ..	78,182	71,666	149,848	235	295	260
71— » ..	48,557	91,830	140,387	291	295	294
	Yhteensä 197,412	193,358	390,770	198	270	228

Hoitopäivien luku keskimäärin hoidokkia kohden kohosi siis hoidokkien iän mukaan.

Kunnalliskodin ja työlaitoksen menot ja tulot olivat:

	Menoja, Smk.		Tuloja, Smk.
Kunnalliskodin	7,174,701: 40	Kunnalliskodin	160,699: 65
Työlaitoksen	1,652,692: —	Työlaitoksen	506,835: 25
Yhteiset menot	840,174: 80	Luontoisetujen kor- vaukset	627,913: 90
	Yhteensä 9,667,568: 20		Yhteensä 1,295,448: 80

Tuotannollisten laitosten toiminnan nettotulos kertomusvuonna oli voittoa 371,580: 95 markkaa, nimittäin maanviljelyksestä 63,305: 60 markkaa, sikalasta 44,372: 75 markkaa ja pesulaitoksesta 263,902: 60 markkaa.

Bruttokustannus kunnalliskodin kirjanpidon mukaan hoidokkia ja päivää kohden, lapset mukaanluettuina, oli 24: 52 markkaa, rakennuskonttorin laskuun suoritettut vuosi- y.m. korjausten menot 265,786: 50 markkaa huo-

mioonotettuina, 25: 20 markkaa. Jos vähennetään kunnalliskodista ja työlaitoksesta kertyneet tulot, saadaan nettokustannukseksi päivää kohden 21: 24 markkaa. Jos taas otetaan mukaan tuloa tuottavain laitosten nettotulot, nousevat nettokustannukset hoidokkia ja päivää kohden 20: 29 markkaan (v. 1934 13: 39 markkaan). Jos lisäksi vähennetään hoidokkien ylläpidosta perityt korvaukset 734,586: 50 markkaa, jotka tosin eivät esiinny kunnalliskodin tileissä tulopuolella, alenee sanottu nettokustannus 18: 43 markkaan.

Hoidokkien työ. Työkykyisiä hoidokkeja pidettiin työssä laitosten taloustehtävissä ja työsaleissa sekä pesulaitoksessa, maanviljelystöissä ja sikalassa.

Hoidokeista oli 156 miestä ja 38 naista vuoden varrella korvaamassa työllään kaupungin heille antamaa köyhäinhoitoa. Heidän laskettiin korvanneen kaupungille 403,821: 50 markkaa.

Lääkärinhoidosta kunnalliskodissa ja työlaitoksessa huolehti laitosten vakinainen lääkäri, joka kävi laitoksissa säännöllisesti joka päivä. Poliiklinisten käyntien luku v. 1935 oli 3,921, jakautuen vuoden eri kuukausille seuraavasti:

Tammikuu	408	Toukokuu	350	Syyskuu	282
Helmikuu	375	Kesäkuu	263	Lokakuu	303
Maaliskuu	364	Heinäkuu	313	Marraskuu	350
Huhtikuu	292	Elokuu	355	Joulukuu	266
					Yhteensä 3,921

Kaikkiaan sattui 111 kuolemantapausta, jotka jakautuivat kuolemansyyn mukaan seuraavasti:

Kuolemansyy.	Mie- hiä.	Nai- sia.	Yh- teensä.	Kuolemansyy.	Mie- hiä.	Nai- sia.	Yh- teensä
Verisuonten kalkkeutu- minen	7	13	20	Keuhkotauti	1	—	1
Sydän- ja munuaistaudit	15	12	27	Verettömyys	—	1	1
Vanhuudenheikkous ..	4	16	20	Ruusu	—	1	1
Syöpä	4	8	12	Kasvi keuhkoissa	1	—	1
Aivohalvaus	5	15	20	Paralysia	1	1	2
Keuhkokuume	2	4	6	Yhteensä 40 71 111			

Kirjastossa oli vuoden lopussa 3,231 kirjaa, joista suomenkielisiä 1,615 ja ruotsinkielisiä 1,513 sekä muunkielisiä 103. Suomenkielisten kirjallainojen lukumäärä oli 8,911 ja ruotsinkielisten 3,696, yhteensä 12,607. Lukusali-
käyntien määrä oli vuoden kuluessa 58,957. Hoidokkien käytettävissä olivat kaikki Helsingissä ilmestyvät päivälehdet, yhteensä 33 suomenkielistä sekä 13 ruotsinkielistä vuosikertaa.

Pesulaitos. Kunnalliskodin pesulaitoksessa suoritettiin kertomusvuonna omien laitosten vaatteiden pesun lisäksi myöskin Kivelän sairaalan ja Kullatorpan lastenkodin, kaupunginkanslian, kouluhammasklinikoiden ja eräiden yksityisten henkilöiden vaatteiden pesu, pääasiallisesti laitoksen niiden virkailijoiden, joiden luontoisetuihin ei sisältynyt pesu. Kunnalliskodissa pesutyt ja mankeloidut vaatteet painoivat 431,429 kg (v. 1934 413,947 kg). Pesulaitoksessa työskenteli päivittäin, paitsi kahta johtajataria, 17 palkattua pesijätärtä ja n. 15 hoidokkia, joiden päivätöistä pesulaitokselta veloitettiin

10 markkaa hoidokkia ja päivää kohden. Pesun hintaa alennettiin kertomusvuonna 50 pennillä kilolta. Tuloja oli 886,606: 50 markkaa, kun taas menot olivat 622,703: 90 markkaa, joten siis nettovoitoksi jäi 263,902: 60 markkaa.

Maanviljelys ja puutarhanhoito. Maanviljelystä harjoitettiin kertomusvuonna samalla tapaa kuin aikaisemmin. Työlaitoksen hoidokkien maanviljelyksessä suorittamista päivätöistä velottiin siltä 25 markkaa hevospäivätyöstä ja 10 markkaa hoidokkipäivätyöstä. Tulot tekivät 201,718 markkaa, menot taasen 138,412: 40 markkaa. Nettotulo oli siis 63,305: 60 markkaa. Sato käsitti 2,466 hl. perunoita, 248 hl. lanttuja, 300 hl. porkkanoita, 80 hl. punajuuria, 11,000 kg kaalia, 12,000 kg heiniä, 178 kuormaa kauraa ja vikkeriä sekä vihanneksia ja puutarhatuotteita, kuten rabarberia, viinimarjoja, mansikoita y.m. laitoksen omiksi tarpeiksi.

Sianhoito. Sikakanta oli vuoden alussa 414 eläintä ja vuoden päättyessä 513 eläintä. Vuoden varrella myytiin 56 elävää eläintä 7,785 markasta ja 15,214 kg sianlihaa 131,429: 30 markasta. Sianlihaa toimitettiin omalle ruokalalle 26,388 kg arvoltaan 238,609: 75 markkaa. Sikalasta oli v. 1935 menoja 337,968: 30 markkaa ja tuloja 382,341: 05 markkaa, joten siis puhdas voitto oli 44,372: 75 markkaa. Tulojen pienuuteen vaikutti m.m. sianlihamarkkinoilla vallinnut alhainen hintataso sekä se seikka, että ilmainen hylkylihan saanti kaupungin teurastamosta lopetettiin kertomusvuoden alusta lähtien.

4. Elätteleanto.

V. 1935 oli köyhäinhoidon kustannuksella elättelelle sijoitettu 22 henkilöä, joista 11 miestä ja 10 naista sekä 1 tyttö. Nämä jakautuivat avun tarpeen syyn mukaan seuraavasti:

Avuntarpeen syy.	Miehiä.	Naisia.	Tyttöjä.	Yhteensä.
Mielisairaus tai tylsämielisyys	9	4	—	13
Sairaus, kivulloisuus tai muu syy.....	1	3	1	5
Vanhuudenheikkous	—	2	—	2
Raajarikkoisuus	1	1	—	2
	Yhteensä 11	10	1	22

Huoltotoimisto henkisesti sairaita varten sijoitti lisäksi köyhäinhoidon kustannuksella hoidettavaksi useita mielisairaita ¹⁾.

5. Päiväkodeissa ja kesäsiirtoloissa hoidetut.

Köyhäinhoidolle kuulumattomissa päiväkodeissa hoidettiin köyhäinhoidon kustannuksella ²⁾ 49 poikaa ja 31 tyttöä, yhteensä 80 lasta, joiden ikä näky seuraavasta yhdistelmästä:

Ikä.	Poikia.	Tyttöjä.	Yht.	Ikä.	Poikia.	Tyttöjä.	Yht.
Alle 3 vuoden	8	3	11	7—10 vuotta	8	11	19
3—6 vuotta	28	9	37	11 v. täyttäneitä ..	5	8	13
	Yhteensä 49	31	80				

18 poikaa ja 19 tyttöä oleskeli köyhäinhoidon kustannuksella kesäsiirtoloissa.

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 102*, alav. 2. — ²⁾ S:n s. 92* alav. 2.

6. Suoranaiset avustukset.

Vuoden aikana avustusta rahassa tai erilaisten tarveaineiden muodossa saaneiden avustuksensaajain lukumäärä nousi 13,812:een¹⁾. Näistä asui 1,042 toisilla paikkakunnilla ja avustus annettiin tällöin oleskelupaikan köyhäinhoitoviranomaisten välityksellä. Köyhäinhoitoviranomaisten välityksellä avustetut 1,042 avustuksensaajaa asuivat 216 eri kunnassa. Vähintään 10 avustuksensaajaa asui seuraavissa kunnissa: 150 Helsingin maalaiskunnassa, 55 Oulunkylässä, 54 Viipurissa, 48 Haagan kauppalassa, 40 Espoossa, 31 Huopalahdessa, 30 Turussa, 21 Porissa, 21 Keravalla, 18 Tampereella, 17 Kotkassa, 17 Hangossa, 15 Lahdessa, 13 Vaasassa, 13 Hämeenlinnassa, 11 Kuopiossa, 11 Oulussa, 11 Jyväskylässä, 10 Kirkkonummella, 10 Kuusankoskella ja 10 Tuusulassa. Helsingin kaupungissa asuvista täysikasvuisista avustuksensaajista oli 1,006 henkilöä saanut, paitsi muuta apua, suoranaista avustusta vähemmän kuin 500 markkaa, kun taas 11,756 henkilöä²⁾ oli saanut suuremman määrän. Elatusvelvollisuutta silmälläpitäen jakautuivat viimeksi mainitut avustuksensaajat siten, että yksinäisiä miehiä oli 2,602, yksinäisiä naisia oli 3,812, lapsettomia perheitä oli 1,822 ja lapsiperheitä oli 3,520.

Lasten lukumäärä näissä perheissä käy selville seuraavasta yhdistelmästä:

Kunkin perheen lasten luku.	Perheitä, joihin kuuluu:			Yhteensä.
	Mies ja vaimo ynnä lapsia.	Yksinäinen mies ³⁾ ynnä lapsia.	Yksinäinen nainen ³⁾ ynnä lapsia.	
1	1,049	41	744	1,834
2	640	18	292	950
3	319	6	105	430
4	132	5	28	165
5	79	1	16	96
6	25	—	1	26
7	13	—	—	13
8	4	—	—	4
9	2	—	—	2
	Yhteensä 2,263	71	1,186	3,520
Lapsia yhteensä	4,500	120	1,841	6,461
Lapsia keskimäärin perhettä kohden	2.0	1.7	1.6	1.8

Kotiavustuksesta osallisiksi tulleiden lukumäärä oli siis yhteensä 21,672¹⁾, niistä 6,461 miestä, 8,750 naista ja 6,461 lasta.

Kaupungissa asuvat 500 markkaa tai enemmän suoranaista avustusta saaneet 16 vuotta täyttäneet henkilöt jakautuivat iän ja sukupuolen mukaan seuraavasti:

Ikä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Ikä	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
16—20 vuotta	302	161	463	51—60 vuotta	732	1,038	1,770
21—30 »	1,784	683	2,467	61—70 »	360	895	1,255
31—40 »	1,884	886	2,770	71—80 »	137	573	710
41—50 »	1,238	958	2,196	81— »	22	103	125
				Yhteensä 6,459	5,297	11,756	

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 92*, alav. 1. — ²⁾ Tähän sisältyvät kaupungin ulkopuolella asuvat, mutta köyhäinhoitolautakunnan omien asiamiesten välityksellä avustetut henkilöt.

— ³⁾ Naimaton, leski, eronnut, aviopuolison jättämä tai muutoin tästä erillään (puoliso vankilassa, sairaalassa, toisella paikkakunnalla t.m.s.).

Tietoja näiden avustuksensaajain siviilisäädystä annetaan alla olevassa yhdistelmässä:

	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Naimattomia	2,261	¹⁾ 2,507	4,768
Naineita	3,805	²⁾ 665	4,470
Eronneita	148	322	470
Leskiä	245	1,803	2,048
Yhteensä	6,459	5,297	11,756

Syntymä- ja kotipaikkaoikeuden mukaan nämä avustuksensaajat jakautuivat seuraavasti:

Syntymäpaikka.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Kotipaikka.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Helsinki	1,569	754	2,323	Helsinki	5,279	4,149	9,428
Muu Suomen paikkakunta	4,646	4,343	8,989	Muu Suomen paikkakunta	878	855	1,733
Ulkomaat	238	195	433	N. s. valtiontapaus	155	174	329
Tietoja puuttuu	6	5	11	Selvittämätön tai riidanalainen	147	119	266
Yhteensä	6,459	5,297	11,756	Yhteensä	6,459	5,297	11,756

Avuntarpeen syy oli näissä tapauksissa ³⁾ :	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	%.
Sairaus tai muu työkyvyttömyys	1,375	1,623	2,998	25.5
Vanhuus	270	995	1,265	10.8
Perheen lukuisuus	120	75	195	1.7
Työnpuute	4,241	1,396	5,637	47.9
Oma tai aviopuolison huolimattomuus, juopous y.m.s.	40	451	491	4.2
Riittämätön ansio	365	293	658	5.6
Muu syy	48	464	512	4.3
Yhteensä	6,459	5,297	11,756	100.0

Lukuunottaen ainoastaan sellaiset kaupungissa asuvat 16 vuotta täytäneet avustuksensaajat, jotka pelkästään suoranaistakin avustusta olivat saaneet vähintään 500 markkaa, yhteensä 27,409,362 markkaa, oli kotiavustus kutakin (11,756) avustustapausta kohden 2,331:52 markkaa.

Avustukseen osalliseksi päässeiden lukumäärä oli 21,672, joten keskiavustus avustettua henkilöä kohden oli 1,264:74 markkaa.

Avustukset annettiin osin rahassa, osin ruokatarvikkeiden, ruoka-annosten, jalkineiden, valmiiden vaatteiden, kankaiden, sukkien y.m. muodossa.

Sotaorpoja oli kertomusvuonna ainoastaan yksi, jolle annettujen suoranaisten avustusten kokonaismäärä oli 1,469 markkaa.

Suoranaisia avustuksia jaettiin kaikkiaan 31,337,977 markkaa ⁴⁾, kaupungille kuulumattomiin turva- ja työkoteihin sijoitettujen hoitomaksut

¹⁾ Näistä 316 aviotonta äitiä. — ²⁾ Näistä aviopuolison jättämiä 472. — ³⁾ Vrt. tämän kert. s. 93*. — ⁴⁾ Avustusten palautuksia ja vaatevarain y. m. ostoista vuoden lopussa saatuja alennuksia oli yhteensä 36,287 markkaa, joten nettomenoksi jää 31,301,690 markkaa.

mukaanluettuina. Alla oleva taulukko osoittaa lähemmin Helsingissä asuville jaetut suoranaiset avustukset:

Kuukausi.	Kotiaavustukset ¹⁾ , Smk.						Turvakodeissa y. m. s. la- toksissa hoi- dettujen kus- tannukset, Smk.
	Rahassa.	Poltto- puissa.	Ruokana.	Vaat- teina.	Muussa muo- dossa.	Yhteensä.	
Tammikuu ..	2,167,962	151,302	377,458	64,105	27,967	2,788,794	134,554
Helmikuu . . .	2,262,187	119,748	348,379	76,570	22,900	2,829,784	55,523
Maaliskuu ..	2,281,146	73,201	331,961	49,796	23,160	2,759,264	70,784
Huhtikuu ..	2,278,445	41,904	311,420	53,242	21,733	2,706,744	114,440
Toukokuu ..	2,148,565	9,194	243,776	46,359	14,991	2,462,885	62,196
Kesäkuu	1,868,137	2,210	148,675	43,726	9,582	2,072,330	51,006
Heinäkuu ..	1,717,543	509	102,320	25,187	7,099	1,852,658	78,440
Elokuu	1,658,391	2,120	90,153	23,805	7,874	1,782,343	38,386
Syyskuu	1,674,609	82,850	98,009	38,174	10,058	1,903,700	42,628
Lokakuu	1,859,235	133,575	124,298	40,277	12,942	2,170,327	91,179
Marraskuu ..	2,078,110	96,115	209,400	61,955	16,775	2,462,355	37,908
Joulukuu	2,261,863	99,394	229,899	106,238	20,647	2,718,041	39,156
Koko vuosi . .	24,256,193	812,122	2,615,748	629,434	195,728	28,509,225	816,200

Vastaavat avustustapaukset näkyvät alla olevasta taulukosta:

Kuukausi.	Kotiavus- tus- tapauksia.	Laitos- hoito- tapauk- sia.	Yhteensä.	Näistä uusia avustus- tapauksia		B-tapauk- sia. (Toisis- sa kunnissa asuvien helsinki- läisten avusta- minen.)
				Kaikkiaan.	Syynä työttö- myys.	
Tammikuu	9,991	188	10,179	545	402	361
Helmikuu	10,054	79	10,133	600	400	107
Maaliskuu	10,047	102	10,149	493	303	149
Huhtikuu	9,638	193	9,831	381	269	314
Toukokuu	8,782	70	8,852	278	182	213
Kesäkuu	7,514	84	7,598	263	167	100
Heinäkuu	6,781	178	6,959	207	149	143
Elokuu	6,627	55	6,682	215	158	448
Syyskuu	6,657	46	6,703	293	196	52
Lokakuu	7,569	200	7,769	408	255	343
Marraskuu	8,447	45	8,492	588	474	213
Joulukuu	8,882	62	8,944	539	412	267
Koko vuosi	100,989	1,302	102,291	4,810	3,367	2,710
Avustuskanslian, jonka toimesta avustus on annettu.						
I	10,613	—	10,613	712	362	—
II	13,833	—	13,833	412	348	—
III	12,337	—	12,337	284	180	—
IV	11,671	—	11,671	498	289	—
V	14,528	—	14,528	794	572	—
VI	9,835	1,302	11,137	836	581	—
VII	14,997	—	14,997	866	703	—
VIII	13,175	—	13,175	408	332	—
Yhteensä	100,989	1,302	102,291	4,810	3,367	—

¹⁾ Lukuunottamatta B-tapauksia.

7. Laitoshoittoa nauttineet avunsaajat, ryhmitettyinä eri laitosten mukaan.

Helsingin kaupungin köyhäinhoidon kustannuksella hoidettiin 3,380 miestä, 5,104 naista ja 649 lasta, kaikkiaan 9,133 henkilöä, alla mainituissa laitoksissa:

Kaupungin laitokset.	16 v. täyttäneet hoidokit.			Hoitopäiviä kaikkiaan.			Hoitopäiviä keskimäärin hoidokkia kohden.
	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Miesten.	Naisien.	Yhteensä.	
<i>Kunnalliskoti</i>	545	715	1,260	125,086	193,358	318,444	252.7
<i>Työlaitos</i>	451	—	451	72,326	—	72,326	160.4
<i>Sairaalat</i> ¹⁾	1,418	2,465	3,883	80,273	109,330	189,603	48.8
Marian sairaala	694	1,629	2,323	19,537	32,046	51,583	22.2
Kivelän sairaalan sisätautien osasto	456	592	1,048	33,622	51,179	84,801	80.9
Tuberkuloosisairaala ..	315	244	559	26,837	23,845	50,682	90.7
Kulikutautisairaala	24	129	153	277	2,260	2,537	16.6
<i>Mielisairaalat</i> ¹⁾	592	824	1,416	177,452	262,976	440,428	311.0
Nikkilän sairaala	450	599	1,049	145,344	199,316	344,660	328.6
Kivelän sairaalan mielisairaiden osasto	115	198	313	23,461	55,438	78,899	252.1
Keskuskodit ²⁾	42	48	90	8,647	8,222	16,869	187.4
Muiden omistamat laitokset.							
<i>Vanhainkodit ja turvakodit</i> ¹⁾	53	189	242	11,346	29,652	40,998	169.4
Hyvinkään kunnalliskoti	43	15	58	9,042	4,378	13,420	231.4
Vanhainkoti (De gamlas hem)	—	1	1	—	334	334	334.0
Pelastusarmeijan vanhainkoti Iltala	—	4	4	—	937	937	234.3
Ruots. metodistiseurakunnan vanhainkoti ..	—	4	4	—	1,120	1,120	280.0
Altenheim	—	11	11	—	3,468	3,468	315.3
Venäläisten vanhainkoti	—	12	12	—	3,730	3,730	310.8
Etel. ruots. seurakunnan vanhainkoti	1	2	3	303	730	1,033	344.3
Marianne Armfeltin vanhainkoti	—	1	1	—	150	150	150.0
Vaasan ukkokoti	1	—	1	214	—	214	214.0
Suomen vankeusyhdistyksen suojakoti Haagassa	—	3	3	—	649	649	216.3
Pippingsköldin turvakoti	—	60	60	—	4,069	4,069	67.8
Sofie Mannerheimin turvakoti	—	12	12	—	1,839	1,839	153.3
Pelastusarmeijan äitienkoti Solhem	—	12	12	—	1,650	1,650	137.5
Mariayhdistyksen palvelijatarkoti	—	8	8	—	2,240	2,240	280.0
Lepopirtti	—	11	11	—	467	467	42.5
Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen palvelijatarkoti	—	1	1	—	60	60	60.0

¹⁾ Saman ryhmän eri laitoksissa hoidettu henkilö on tässä laskettu vain kerran. —

²⁾ Keskuskotien numeroihin sisältyy muutamia yksityishoitoon sijoitettuja kotien valvonnan alaisia henkilöitä.

	16 v. täyttäneet hoidokit.			Hoitopäiviä kaikkiaan.			Hoitopäiviä keskimäärin hoidokkia kohden.
	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Miesten.	Naisien.	Yhteensä.	
Helsingin kristillisen työväenyhdistyksen lepo-							
koti Alisalo	1	20	21	28	771	799	38.0
Pakolaiskoti Aurinko ..	1	2	3	365	406	771	257.0
Kyyhkylän invalidikoti	1	—	1	358	—	358	358.0
Sokeainkoti, Eläintarha 7	—	4	4	—	895	895	223.8
Sokeain miesten työkoulu							
Eläintarha 7	1	—	1	198	—	198	198.0
Kuuromyökkäinkoti Ävik	—	1	1	—	238	238	238.0
Kuhankosken tyttökoti	—	4	4	—	1,095	1,095	273.8
Lastenkoti Pisara	1	2	3	242	426	668	222.7
Toivolan poikakoti	1	—	1	275	—	275	275.0
Pohjolan poikakoti	2	—	2	321	—	321	160.5
Työkodit ja työsiirtolat ¹⁾ ..	162	84	246	17,438	6,966	24,404	99.2
Rajamäen naissiirtola	—	17	17	—	1,789	1,789	105.2
» työsiirtola	162	—	162	17,438	—	17,438	107.6
Kaupunkilähetysten vastaanottokoti Betania ..	—	60	60	—	1,965	1,965	32.8
Valkonauhayhdistyksen työkoti	—	10	10	—	2,892	2,892	289.2
Pelastusarmeijan turvakoti Väinölä	—	5	5	—	320	320	64.0
Sairaalat, huoltokodit ja parantolat ¹⁾	423	940	1,363	13,679	23,885	37,564	27.6
Helsingin yleisen sairaalan synnytysosasto ..	—	360	360	—	4,114	4,114	11.4
muut osastot	166	308	474	4,937	7,002	11,939	25.2
Suomen punaisen ristin sairaala	246	234	480	5,353	5,320	10,673	22.2
Professori O. A. Boijen sairaala	—	7	7	—	65	65	9.3
Tuberkuloosiparantolat	12	14	26	821	1,520	2,341	90.0
Kaatumatautiparantolat	8	1	9	2,160	288	2,448	272.0
Raajarikkoisten huoltolaitos	1	6	7	43	467	510	72.9
Helsingin sairaskoti	1	15	16	365	4,434	4,799	299.9
Veikkola	—	6	6	—	675	675	112.3
Mielisairashoitolat ¹⁾	198	257	455	23,520	41,830	65,350	143.6
Lapinlahden sairaala ..	154	167	321	9,640	11,830	21,470	66.9
Niuvanniemen sairaala ..	—	1	1	—	365	365	365.0
Pitkäniemen sairaala	—	1	1	—	285	285	285.0
Seilin sairaala	—	3	3	—	1,095	1,095	365.0
Kellokosken piirimielisairaala	26	81	107	7,816	22,141	29,957	280.0
Seinäjoen piirisairaalat ..	12	17	29	3,360	5,384	8,744	301.5
Perttulan tylsämielisten lasten hoitola	4	1	5	1,460	365	1,825	365.0
Vaalialan tylsämielisten lasten hoitola	4	1	5	1,244	365	1,609	321.8
Laitoksissa hoidettuja eri henkilöitä kaikkiaan	3,380	5,104	8,484	521,120	667,997	1,189,117	140.2
Ryhmäsumat yhteensä ..	3,842	5,474	9,316				
Eri hoitotapauksia kaikkiaan	3,941	5,659	9,600				

¹⁾ Saman ryhmän eri laitoksissa hoidettu henkilö on tässä laskettu vain kerran.

	Alle 16 v. hoidokit.			Hoitopäiviä kaikkiaan.			Hoitopäiviä keskimäärin hoidokkia kohden.
	Poikia.	Tyttöjä.	Yhteensä.	Poikien.	Tyttöjen.	Yhteensä.	
Kaupungin laitokset.							
<i>Kunnalliskoti</i>	18	12	30	2,171	1,283	3,454	115.1
<i>Sairaalat</i> ¹⁾	231	234	465	7,826	8,794	16,620	35.7
Marian sairaala	177	157	334	5,634	5,106	10,740	32.3
Kivelän sairaalan sisätautien osasto	2	1	3	22	48	70	23.3
Tuberkuloosisairaala ..	15	12	27	1,419	1,966	3,385	125.4
Kulkutautisairaala	50	77	127	751	1,674	2,425	19.1
<i>Mielisairaalat</i> ¹⁾	1	1	2	365	365	730	365.0
Kivelän sairaalan mielisairaiden osasto	1	—	1	365	—	365	365.0
Nikkilän sairaala	—	1	1	—	365	365	365.0
Muiden omistamat laitokset.							
<i>Lastenkodit</i> ¹⁾	3	—	3	118	—	118	39.3
Lastenlinna	1	—	1	20	—	20	20.0
Pelastusarmeijan lastenkoti	2	—	2	98	—	98	49.0
<i>Sairaalat, huoltokodit ja parantolat</i> ¹⁾	88	67	155	2,226	2,767	4,993	32.2
Helsingin yleisen sairaalan eri osastot	37	40	77	1,115	1,685	2,800	36.4
Suomen punaisen ristin sairaala	48	18	66	962	397	1,359	20.6
Diakonissalaitos	—	1	1	—	59	59	59.0
Tuberkuloosiparantolat	2	3	5	107	168	275	55.0
Kaatumatautiparantola	—	1	1	—	307	307	307.0
Raajarikkoisten huoltolaitos	1	4	5	42	151	193	38.6
<i>Lapinlahden sairaala</i>	3	—	3	175	—	175	58.3
Laitoksissa hoidettuja eri henkilöitä kaikkiaan ...	342	307	649	12,881	13,209	26,090	40.2
Ryhmäsummat yhteensä..	344	314	658				
Eri hoitotapauksia kaikkiaan	357	327	684				

8. Lahjoitettujen varojen koroilla avustetut.

Köyhäinhoidolle lahjoitettujen rahastojen korot kertomusvuonna nousivat seuraaviin määriin:

	Smk.		Smk.
Hedvig Charlotta Gripenbergin rahasto	766: 90	Maria Bergmanin testamenttirahasto	684: 70
Alexandras understöd ..	464: 90	Adolf Fredrik Sierckin rahasto	479: 30
Carl Sierckenin rahasto ..	650: 55	Lisette Gardbergin rahasto	228: 50
Gustava Katharina Brobergin y.m. rahastot ..	2,191: 65	Elsa Maria Lampan rahasto	988: —
W. J. S. Westzynthiuksen testamenttirahasto	1,431: 05		

¹⁾ Saman ryhmän eri laitoksissa hoidettu henkilö on tässä laskettu vain kerran.

	Smk.		Smk.
Waldemar Wavulinin lahjoitusrahasto	1,027: 05	Puolisoiden Isak Mattson-Kivilän apurahasto ..	10,000: —
Wilhelm Elgin rahasto ..	705: 20	Emma Grefbergin rahasto	11,010: 25
Carl Gustaf Hanellin rahasto	356: 05	Alfred Kordelinin avustusrahasto	15,193: 30
Lasten kesäsiirtolain rahasto	1,181: 40	John Holmströmin rahasto kainojen köyhien hyväksi	19,602: 25
Johan Gustaf Rosenbergin rahasto	689: 55	<u>Yhteensä</u>	<u>67,650: 60</u>

Lahjoitettujen varojen korkoja käytettiin kertomusvuonna avustukseksi 270 henkilölle yhteensä 65,423: 55 markkaa.

9. Työttömyysavustukset.

Parina aikaisempana vuonna oli kaupungin puolesta jaettu köyhäinhuoltolautakunnan välityksellä, mutta ulkopuolella köyhäinhuoltolautakunnan varsinaisten määrärahojen, erikoista työttömyysavustusta Helsingin kaupungissa kotipaikkaoikeuden omaaville työttömille. Tämänlaatuista virallista avustustoimintaa ei enää v:sta 1932 alkaen ole harjoitettu. Niinikään v:n 1931 lopulla aloitettu ruoanjakelu helsinkiläisille työttömille lopetettiin jo v:n 1933 alkupuoliskolla. Kun kertomusvuonna oli edelleen töitä käynnissä valtion siirtovaratyömailla, ja Helsingin kaupunki oikeutettiin niihin lähettämään huomattavan joukon työttömiänsä, ja kun heidät voimassa olevien määräysten mukaan paikallisen työttömyyslautakunnan toimesta oli varustettava, milloin tarve niin vaati, tamineilla sekä asunto- ja muonavarjoilla ensimmäiseen tiliin saakka, joutui köyhäinhuoltolautakunta entiseen tapaan toimittamaan tätä huoltotehtävää ja myönsi kaupunginhallitus kertomusvuonnakin lautakunnan käytettäväksi, ulkopuolella lautakunnan varsinaisen menoarvion, tähän tarkoitukseen tarvittavat määrärahat. Näitä määrärahoja käytettiin yhteensä 50,000 markkaa, ja valmistettiin niiden avulla lukuisille helsinkiläisille työttömille mahdollisuus ryhtyä työskentelemään kyseisillä siirtovaratyömailla. Kertomusvuonna järjesti kaupunki sitä paitsi köyhäinhoidon avunnauttijoille ja työttömille, mikäli heillä oli kotipaikkaoikeus Helsingissä, tilaisuuden osallistua ilmaiseen n.s. palstanviljelykseen kaupungin mailla Oulunkylässä. Viljelyspalstatoimintaan osallistui noin puolitoistasataa perhettä, ja onnistui se varsin hyvin. Kustannuksia aiheutui tästä avustamistoiminnasta 23,608: 90 markkaa, mutta on huomattava, että samalla saatiin aikaan erinäisiä perusparannuksia viljelysalueella.

10. Köyhäinhuoltolautakunnan työtuvat.

V:n 1935 kuluessa oli toiminnassa 5 työtupaa, joihin voitiin sijoittaa alla mainitut lukumäärät työntekijöitä: Hämeentien 39:ssä olevaan 100 naista, Kulmavuorenkadun 2:ssa olevaan 50 naista ja 50 miestä, Kotkankadun 9:ssä sijaitsevaan 175 miestä sekä Kirstinkadun 16:ssa olevaan 100 miestä eli siis yhteensä 475 työntekijää.

Työntekijät saivat työtuvissa kaksi aterialla päivässä ja aamuisin voi-leipää ja maitoa, kuten ennenkin. Työntekijöille maksettu rahapalkka vaih-

teli 5:stä 15 markkaan päivässä ja tuli siihen lisäksi ruoka. Ylimääräisinä viikkopyhinä ja juhlapäivinä saivat työntekijät yhden aterian keskuskeittolassa ruokalippua vastaan.

Naisten töistä mainittakoon: virkkaus, peitteiden ompeleminen, matonkuteitten leikkely, maton- ja pyyheliinakankaan kutominen, koneompelu, kehrääminen y.m. Miehet taas suorittivat m.m. seuraavat työt: kookos- ja palikkamattojen sekä lelujen valmistamisen, huonekalu- ja verhoilutyöt, riippumatto- ja kassityöt y.m. Huomattavimmat ostajat ja tilaajat olivat kaupungin omat laitokset, kuten teurastamo, terveydenhoitolautakunta, köyhäinhoitolautakunnan kansliat, Sofianlehdon pikkulastenkoti, Reijolan lastenkoti, lastentarhain johtokunta, kiinteistötoimisto, rahatoimisto ja kaupunginkirjasto.

Työskentelevien suurin määrä eri kuukausina oli seuraava:

	Miehiä.	Naisia.		Miehiä.	Naisia.		Miehiä.	Naisia.
Tammikuu..	518	319	Toukokuu..	515	303	Syyskuu ..	561	321
Helmikuu ..	547	303	Kesäkuu ..	531	301	Lokakuu ..	526	318
Maaliskuu ..	584	305	Heinäkuu ..	751	455	Marraskuu	507	330
Huhtikuu ..	511	310	Elokuu	533	318	Joulukuu ..	816	499

Työtupien bruttokustannukset nousivat 3,172,205: 10 markkaan. Työpäivien lukumäärä oli 132,839, joten bruttomenot työpäivää kohden olivat keskimäärin 23: 88 markkaa. Kun työtupien tulot kuitenkin nousivat 938,617: 35 markkaan ja vuoden vaihteessa sitä paitsi oli huomattava varasto valmiita töitä ja työaineita, muodostuvat nettomenot paljon pienemmiksi. Työtuvilla on ollut huomattava moraalinen merkitys, sillä niiden kautta on voitu suoranaisten kotiaivustusten määrää edes jossain määrin alentaa.

11. Juopuneina pidätettyjen huolto.

Toukokuun 8 p:nä 1931 annetun lain 1 §:n säätämiä ilmoituksia saapui poliisiviranomaisille n.s. hiljaisista juopuneista eli henkilöistä, joita poliisiviranomainen ei ollut saattanut syytteeseen ja joita siis myöskään ei oltu juopumuksesta rangaistu, yhteensä 14,252, sekä henkilöistä, jotka olivat tuomitut juopumuksesta rangaistukseen, yhteensä 1,361. Jaosto ei katsonut tarpeelliseksi ryhtyä puheena olevan lain 2 §:n säätämiin opastus- tai neuvonta- taikka varoitustoimenpiteisiin jälkimmäiseen ryhmään nähden, koska siihen kuuluvat jo olivat saaneet rangaistuksen ja heidän tapaamisensa olisi tuottanut kovin suuria vaikeuksia. Edelliseen ryhmään kuuluneista 14,252 tapauksesta, joista miehiä koski 12,949 eli 90.9 % ja naisia 1,303 eli 9.1 % jaosto käsitteli kaikki, mutta päätti antaa toimenpiteen raueta 12,612 tapauksessa, jota vastoin kirjallinen ohje, neuvo tai varoitusta annettiin yhteensä 1,513 tapauksessa ja suullista ohjausta, neuvoa tai varoitusta yhteensä 127 tapauksessa, joista 1 naisille ja 126 miehille.

Yllä mainituista 14,252 n.s. hiljaisiin juopuneisiin kohdistuneista ilmoituksista monet koskivat samaa henkilöä, niin että henkilöluku supistui 7,339:ään. Korkein määrä ilmoituksia samasta henkilöstä n.s. hiljaisien juopuneiden ryhmässä nousi 33:een taikka jos otetaan huomioon myös ne kerrat, joista mainittua henkilöä on juopumuksesta rangaistu sakolla, 38:aan.

12. Köyhäinhoidon tulot ja menot.

Kaupungin v:n 1935 talousarviossa osoitettiin köyhäinhoitoa varten varoja yhteensä 53,159,114 markkaa, josta määrästä kuitenkin 3,000,000 markkaa arvaamattomiin tarpeisiin kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti. Köyhäinhoitolautakunnalla oli siis käytettävissään määrärahoja kaikkiaan 50,159,114 markkaa, mutta vuoden varrella myönsivät kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus lautakunnalle lisämäärärahoja yhteensä 2,650,083: 35 markkaa, josta 50,000 markkaa työttömien avustamista varten ja 23,608: 90 markkaa viljelyspalstatoimintaa varten¹⁾, sekä 25,416: 75 markkaa n. s. virastovaratyöntekijäin palkkaamiseen. Köyhäinhoitolautakunnan bruttomenot nousivat kaiken kaikkiaan 62,506,805: 95 markkaan, josta varsinaiseen köyhäinhoitoon käytettiin 62,342,780: 30 markkaa, ja kun tästä köyhäinhoitomenojen kokonaismäärästä vähennetään tulot 13,332,804: 60 markkaa, jää jäljelle 49,009,975: 70 markkaa, mikä viimeksi mainittu määrä siis osoittaa varsinaisesta köyhäinhoidosta kaupunkikunnalle aiheutuneet todelliset kustannukset v. 1935. Edellä oleviin määriin sisältyvät myös juopuneina pidätettyjen huollosta aiheutuneet kustannukset. Jos lisäksi kuitenkin otetaan huomioon työttömyysavustuksiin, viljelyspalstatoimintaan ja virastovaratöihin käytetyt ylimääräiset menoerat, yhteensä 99,025: 65 markkaa, nousivat lopulliset nettomenot 49,109,001: 35 markkaan. Vastaavat määrät v. 1925—34 olivat seuraavat:

	Smk.		Smk.
1925	²⁾ 14,561,959: 24	1930	31,082,359: 05
1926	³⁾ 15,816,880: 44	1931	39,984,067: 05
1927	⁴⁾ 15,858,530: 28	1932	50,067,505: 80
1928	16,749,655: 10	1933	⁶⁾ 57,707,653: 40
1929	⁵⁾ 20,649,386: 80	1934	⁷⁾ 45,754,427: 10

Seuraavassa taulukossa esitetään tietoja köyhäinhoidon arvioiduista ja todellisista tuloista ja menoista v. 1935⁸⁾:

Tulot.	Talousarvioon otetut määrärahat.	Todelliset tulot.	Määrä, jolla todelliset tulot ylittävät (+) tai alittavat (—) lasketut.
	M a r k k a a j a p e n n i ä.		
Kunnalliskoti	173,500—	160,699 65	— 12,800 35
Työlaitos	450,000—	506,835 25	+ 56,835 25
Maanviljelys	175,000—	191,470 —	+ 16,470 —
Sikala	575,000—	377,824 05	— 197,175 95
Pesula	879,000—	863,477 50	— 15,522 50
Työtuvat	700,000—	907,113 35	+ 207,113 35
Korvaus köyhien ylläpidosta	10,500,000—	9,628,072 90	— 871,927 10
Luontoisetujen korvaukset	727,410—	697,311 90	— 30,098 10
Yhteensä	14,179,910—	13,332,804 60	— 847,105 40

¹⁾ Ks. tämän kert. s. 105*. — ²⁾ Lisäksi työttömille jaetut avustukset 242,915: 51 markkaa. — ³⁾ S:n 100,000 markkaa. — ⁴⁾ S:n 30,000 markkaa. — ⁵⁾ S:n 402,700 markkaa. — ⁶⁾ Lisäksi työttömien ruoanjakelun järjestämiskustannukset 14,873 markkaa ja köyhäinhoitovirastoissa palvelevien viranhaltijain opintokurssikustannukset 15,000 markkaa. — ⁷⁾ Lisäksi köyhäinhoitovirastossa palvelevien viranhaltijain opintokurssikustannukset 2,500 markkaa. — ⁸⁾ Yksityiskohtaiset tiedot on julkaistu Helsingin kaupungin tilastossa V. 20. 1935.

	Arvioidut menot.		Todelliset menot.	Määrä, jolla todelliset menot ylittävät (+) tai alittavat (—) lasketut.
	Talousarvioon otetut määrärahat.	Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen myöntämä lisämääräraha.		
	M a r k k a a j a p e n n i ä .			
<i>Menot.</i>				
Köyhäinhuoltolautakunta ..	5,300,978	92,147	5,143,090 05	— 250,034 95
Köyhäinhoidon kassa- ja tilivirasto	393,480	7,790	397,712 65	— 3,557 35
Kunnalliskodin ja siihen liittyvien laitosten yhteiset kustannukset	869,123	1,032	840,174 80	— 29,980 20
Kunnalliskoti	7,328,425	27,952 70	7,174,701 40	— 181,676 30
Työlaitos	1,674,800	24,368	1,652,692	— 46,476
Maanviljelys	138,900	—	138,412 40	— 487 60
Sikala	342,880	928	337,968 30	— 5,839 70
Pesula	633,950	4,440	622,703 90	— 15,686 10
Työtuvat	3,281,578	—	3,172,205 10	— 109,372 90
Elätteleento	65,000	—	40,679	— 24,321
Sairaanhoito	9,100,000	—	10,689,259 85	+ 1,589,259 85
Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet	650,000	—	573,416	— 76,584
Suoranaiset avustukset; turvakodeissa y. m. s. hoidettujen kustannukset	20,000,000	2,392,400	31,337,976 70	+ 8,945,576 70
Päivähoitokustannukset	75,000	—	31,001	— 43,999
Matkakulut	40,000	—	37,800 75	— 2,199 25
Hautauskulut	200,000	—	152,986 40	— 47,013 60
Työttömien avustaminen ..	—	50,000	50,000	—
Viljelyspalstatointa	—	23,608 90	23,608 90	—
Virastovaratyöt	—	25,416 75	25,416 75	—
Yhteensä ¹⁾	50,094,114	2,650,083 35	62,441,805 95	+ 9,697,608 60

13. Korvaus köyhäinhoidosta.

Asiamiesosaston toimesta perittiin vuoden kuluessa rahakorvausta 11,210,018: 40 markkaa, josta 9,628,072: 90 markkaa oli köyhäinhuoltolautakunnan ja 1,581,945: 50 markkaa lastensuojelulautakunnan antaman huollon korvauksena. Perimistö jakautui eri toimistojen kesken seuraavasti:

	Korvaus köyhäinhoidosta, Smk.	Korvaus lastensuojelusta, Smk.	Yhteensä, Smk.
A-toimiston toisilta kunnilta perimä	6,791,756: 05	746,513: 80	7,538,269: 85
D-toimiston valtiolta perimä ..	1,554,428: 75	498,501: 20	2,052,929: 95
L-toimiston yksityisiltä perimä	1,281,888: 10	336,930: 50	1,618,818: 60
Yhteensä	9,628,072: 90	1,581,945: 50	11,210,018: 40

¹⁾ Tähän ei sisälly talousarvioon otetut kaupunginhallituksen myöntämät avustukset Helsingin Sokeaintalo-säätiölle 50,000 markkaa ja Pelastusarmeijalle 15,000 markkaa. Lisäksi myönnettiin jatkokursien toimeenpanemiseksi köyhäinhuoltoviraston henkilökunnalle 3,850 markkaa, varatöihin osoitettujen henkisen tekijän kotipaikkaoikeuden selvittämiseksi 980 markkaa sekä kiinteistöhuoltokunnan käytettäväksi kaupungin lähimetsien raivaus- ja puhdistustöiden jatkamiseksi n. s. köyhäinhoidollisina varatöinä 689,983: 90 markkaa.

Alla olevat numerot osoittavat köyhäinhoidon korvausmäärän jakautumisen käytettyjen avustusmuotojen mukaan:

	Korvausmäärä, Smk.
Suoranaisista avustuksista	6,824,018: 25
Kunnalliskodissa ja työlaitoksessa annetusta hoidosta	734,586: 50
Sairaalahoidosta	1,934,074: 45
Muusta köyhäinhoidosta	135,393: 70
	Yhteensä 9,628,072: 90

Suoranaisten avustusten aiheuttamista vuoden menoista saatiin niinmuodoin takaisin 21.8 %, kunnalliskodin ja työlaitoksen bruttomenoista 6.8 %, sairaalahoitomenoista 18.1 % ja kokonaisbruttomenoista 15.4 %.

Paitsi rahassa suoritettua korvausta sai kunta hyvitystä köyhäinhoitolautakunnan ja lastensuojelulautakunnan antamasta hoidosta 156 mieheltä työlaitoksessa ja 38 naiselta kunnalliskodissa tehdystä työstä. Työkorvauksen määrä koko vuodelta oli yhteensä 403,821: 50 markkaa, josta 345,461: 50 markkaa koski köyhäinhoidon hyvitystä ja 58,360 markkaa lastensuojelulautakunnan antaman hoidon hyvitystä. Kaikkiaan kertyi korvausta seuraavasti:

Rahasuoritukset yhteensä	Smk 11,210,018: 40
Työllä hyvitetty työlaitoksessa ja kunnalliskodissa	» 403,821: 50
	Yhteensä peritty korvausta, Smk 11,613,839: 90

Suoritetuissa rahakorvauksissa oli lisäystä yksityisten elatusvelvollisten korvaamisissa määrissä, mikä on todisteena siitä, että raskas pula-aika on pääasiassa sivuutettu ja että talouselämän nousukausi on jo vaikuttanut sikäli köyhimmänkin väestön taloudelliseen asemaan ja maksukykyyn, että se on huomattavasti enemmän kyennyt korvaamaan pula-aikana saamaansa köyhäinhoitoa.

Niiden yksityisiä, toiminimiä, laitoksia y.m. koskevien velkomustapausten lukumäärä, joissa vuoden kuluessa saatiin korvausta, oli 6,244. Näistä oli köyhäinhoitolautakunnan tapauksia 5,890 ja lastensuojelulautakunnan 354.

Taulu I. Yleiskatsaus köyhäinhuitolautakunnan asiamiesosaston kirjeenvaihtoon vuonna 1935.

Laitos tai viranomainen y.m., jolta saapui tai jolle lähetettiin kirjelmä.	Saapuneita kirjelmia.					Lähetettyjä kirjelmia.						
	Toiselle kun- nalle tehtyjä	Helsingin kun- pungille teh- tyjä	Valtiolle teh- tyjä	Yksityiselle elänselvelli- selle tehtyjä	Muuta.	Yhteensä.	Toiselle kun- nalle tehtyjä	Helsingin kun- pungille teh- tyjä	Valtiolle teh- tyjä	Yksityiselle elänselvelli- selle tehtyjä	Muuta.	Yhteensä.
	A	B	D	L	C		A	B	D	L	C	
Köyhäinhuitolautakunnat ..	1,493	3,145	187	458	89	5,372	5,440	594	222	440	75	6,771
Lastensuojelulautakunnat ..	215	24	39	1,378	1	1,657	97	332	12	1,016	—	1,457
Korkein hallinto-oikeus ...	117	8	65	102	40	332	67	12	7	50	32	168
Sosiaaliministerio	108	5	54	1	—	168	2	—	52	—	—	54
Maaherrat	1,494	360	1,253	952	175	4,234	1,399	240	1,224	1,254	164	4,281
Poliisilaitokset	1,691	248	539	27,806	—	30,284	1,705	242	544	10,200	15	12,706
Kruununnimismiehet	310	—	13	746	—	1,069	333	—	16	723	—	1,072
Henkikirjoittajat	3,607	181	20	7	21	3,836	3,653	192	28	6	—	3,879
Kaupungin- tai kruunuvou- dit	5	6	—	115	—	126	106	5	—	192	—	303
Asiamiehet, maistraatit, val- tuustot	—	9	—	8	—	17	34	9	—	24	—	67
Kirkkoherranvirastot	1,456	152	629	1,714	—	3,951	1,463	156	683	1,013	29	3,344
Yksityiset henkilöt, yhtymät tai laitokset	—	86	45	1,669	25	1,825	—	61	45	43,880	—	43,986
Muut	402	47	7	197	44	697	651	46	43	642	119	1,501
Yhteensä	10,898	4,271	2,851	35,153	395	53,568	14,950	1,889	2,876	59,440	434	79,589

Muist.: A = A-toimiston käsittelemiä asioita, B = B-toimiston käsittelemiä asioita j.n.e. (vrt. tämän kert. s. 90*—91*).

Taulu II. Miesten työlaitoksen työtoiminta vuonna 1935.

Työtoiminnan haarat.	Työtoiminnasta kertyneet tulot, Smk.				Siitä	
	Kunnallis- kodille teh- dyistä töistä.	Työlaitok- selle teh- dyistä töistä.	Muille vi- rastoille ja yksityisille tehdyistä töistä.	Yhteensä.	Käytetty- jen työtar- vikkeiden arvo, Smk.	Nettotulot (työpal- kat), Smk.
Puunjalostamo	32,886	5,137	254,758	292,781	126,605	166,176
Jalkinetyöt	54,642	22,200	45,537	122,379	83,797	38,582
Sepäntyöt	27,476	5,397	19,384	52,257	25,201	27,056
Maalaamo	35,731	6,434	76,143	118,308	48,513	69,795
Räätälintyöt	64,645	53,342	6,728	124,715	101,789	22,926
Kirjansitomo	3,856	577	2,082	6,515	2,820	3,695
Sekalaistyöt	177,987	922	3,843	182,752	4,147	178,605
Yhteensä	397,223	1) 94,009	408,475	899,707	2) 392,872	506,835

Työaineita oli v:n 1935 alussa 75,282: 70 markan arvosta, vuoden varrella hankittiin niitä 449,353: 35 markalla ja kulutettiin 392,872: 05 markalla, joten työaineiden säästö v:een 1936 oli 131,764 markkaa.

1) Numerot käsittävät vain työtarvikkeiden arvon. — 2) Vrt. alav. 1.

Taulu III. Katsaus köyhäinlaitokunnan kansliain työhön¹⁾ vuonna 1935.

	Lähetettä köyhäinlaitokunnan			Maksusitoumuksia			Lääke- ja sairaanhoitolarykemmääräyksinä.	Annettuja kotiavustuksia.	Suoritettuja eläkelleantonnaksuja.	Suoritettuja laitoshoitonnaksuja.	Annettuja hautausavustuksia.	Annettuja varattomustodistuksia.	Annettuja muita todistuksia.	Vastaanotettuja annoksia.	Erväytyen anomusten ilmoituksia.	Muuta asioita.	Asioita yhteensä.
	kunnalliskorotin.	työläisrokeen.	työtupiin.	sairaaloihin.	päiväkoteihin.	muihin laitoksiin.											
Kansliat.																	
I	—	—	—	838	5	—	1,404	25,577	—	—	26	1,305	501	8,446	788	3,766	42,656
II	—	—	—	787	12	—	1,961	41,745	—	—	32	1,155	—	10,696	310	6,475	63,173
III	—	—	—	679	36	—	3,572	44,891	—	—	26	1,605	168	8,009	774	759	60,519
IV	—	—	—	955	23	—	1,916	30,372	—	—	36	2,137	704	9,273	1,049	2,995	49,460
V	—	—	—	858	12	—	1,754	42,218	—	—	48	1,952	329	9,778	2,413	3,441	62,803
VI	272	111	1,223	1,297	—	635	1,849	23,010	101	3,306	66	236	—	10,314	209	7,889	50,518
VII	—	—	—	1,060	9	—	1,515	46,925	—	—	44	2,269	533	10,737	1,670	6,733	71,495
VIII	—	—	—	833	6	—	1,463	31,847	—	—	41	929	532	9,094	197	3,748	48,690
Yhteensä	272	111	1,223	7,307	103	635	15,434	286,585	101	3,306	319	11,588	2,767	76,347	7,410	35,806	449,314
Kuukausi.																	
Tammikuu	40	7	49	606	10	93	1,465	31,459	17	388	27	1,073	246	8,800	762	4,460	49,502
Helmikuu	22	15	96	689	12	82	1,597	31,051	17	307	25	1,063	192	6,970	759	3,869	46,766
Maaliskuu	19	12	123	766	8	96	1,725	29,966	19	300	34	864	178	6,576	784	3,464	44,934
Huhtikuu	15	9	98	642	1	60	1,468	28,339	—	424	33	882	117	6,288	743	3,433	42,552
Toukokuu	20	12	65	594	5	35	1,343	24,578	1	253	30	746	215	5,870	639	2,783	37,189
Kesäkuu	19	6	116	605	4	19	1,096	19,403	16	244	27	636	115	5,044	535	2,252	30,137
Heinäkuu	18	8	74	527	14	49	1,016	15,926	—	357	21	614	91	4,546	452	1,895	25,608
Elokuu	14	10	125	539	5	47	850	15,723	—	169	17	646	249	5,448	467	2,054	26,363
Syyskuu	22	11	98	559	6	38	1,054	17,440	12	170	21	2,255	752	7,219	621	2,793	33,071
Lokakuu	32	12	102	659	26	47	1,185	20,285	5	368	23	1,110	275	6,434	528	2,973	34,064
Marraskuu	30	3	163	570	4	25	1,467	24,677	—	170	28	855	208	7,023	610	3,205	39,038
Joulukuu	21	6	114	551	8	44	1,168	27,738	14	156	33	844	129	6,129	510	2,625	40,090
Yhteensä	272	111	1,223	7,307	103	635	15,434	286,585	101	3,306	319	11,588	2,767	76,347	7,410	35,806	449,314

¹⁾ Ks. myös tämän kert. s. 89* ja 101*.

XIII. Lastensuojelu.

Lastensuojelulautakunnan v:lta 1935 antama kertomus ¹⁾ oli seuraavan sisältöinen:

Yleiskatsaus. Taloudellisen pula-ajan ja siitä aiheutuneen yleisen työttömyyden tultua suurin piirtein sivuutetuksi on lastensuojelulautakunnan toiminta voinut jatkua v. 1935 aikaisempina vuosina vakiintuneissa muodoissaan. Ei edes ilmoitettujen lastensuojelutarpeiden ja lautakunnan huostaan otettujen hoidokkien lukumäärässä ole tapahtunut suurempia muutoksia lähinnä edelliseen vuoteen verrattuna. Tosin oli köyhäinhoidollisten lasten luku vuoden päättyessä lisääntynyt 26:lla, mutta toiselta puolen näytättyy muissa lapsiryhmissä sitä vastaava vähennys.

Yleisluontoisena tapauksena ansaitsee mainita, että kertomusvuoden lopulla eduskunta hyväksyi n.s. huoltolait, joihin sisältyy myöskin meillä kauan kaivattu lastensuojelulaki, joka sittemmin asianmukaisesti vahvistettuna astuu voimaan v:n 1937 alussa.

Lautakunnan kokoonpano. Lastensuojelulautakuntaan kuuluivat v:ksi 1934—36 valittuina professori M. Ruuth puheenjohtajana, päätoimittaja E. Kilpi varapuheenjohtajana sekä muina jäseninä rouva M. Huttunen, toimistoapulainen T. Leivo, vanhempi oikeusneuvosmies T. Nilsson, kirjantäjä B. Tabelle ja professori A. Ylppö. Edellä mainitut, toimistoapulaista T. Leivoa lukuunottamatta, muodostivat samalla lautakunnan alaisissa laitoksissa toimivien kansakoulujen johtokunnan, johon opettajakunnan edustajana kuului v. 1935 opettaja V. E. Uusivirta sekä opettajiston varaedustajana opettaja T. Reino. Lautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja hoitivat, siihen valittuina, vastaavat tehtävät myöskin sanotussa kansakoulujohtokunnassa.

Kaupunginhallitusta edusti kummassakin toimittaja Y. Räisänen.

Opetuksen tarkastuksesta lautakunnan alaisissa kansa- ja ammatillisissa jatkokouluissa huolehti Helsingin kaupungin suomenkielisten kansakoulujen ensimmäinen tarkastaja M. Pesonen ruotsinkielisten kansakoulujen tarkastajan R. Malmbergin avustamana.

Lautakunnan kokoukset. Lastensuojelulautakunta kokoontui entiseen tapansa jokaisena kuukauden toisena ja neljäntenä tiistaina, paitsi kesä-, heinä- ja elokuun aikana, jolloin kokouksia pidettiin ainoastaan kerran kuukaudessa. Kansakoulujohtokuntana, jolloin myöskin koulukotien opettajakunnan edustaja otti osaa päätöksiin, lautakunta käsitteli asioita 3 eri kertaa. Pöytäkirjat lautakunnan kokouksista toimintavuoden kuluessa sisältävät yhteensä 1,669 eri asiaa, joista 402 on yleisen kansliaosaston, 937 turvottomain lasten osaston ja 330 aviottomain lasten osaston esittämiä.

Tärkeimmät asiat. Paitsi talousarvioehdotuksen valmistelua, lasten huostaanottamista, avustusten lakkauttamista, elatussopimusten vahvistamista, lasten koulunkäynnin ja jatko-opetuksen järjestelyä koskevia y.m. jokapäiväisestä toiminnasta johtuvia asioita, lautakunta käsitteli kertomus-

¹⁾ Eräät kertomusta seuraneet taulukkotiedot, joita ei ole tähän merkitty, on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:lta 1936.

vuoden kuluessa erinäisiä yhteiskunnallisen lastensuojelu- ja kasvatustoiminnan sekä alaistensa laitosten ja niihin kuuluvien maatilojen kehittämistä tarkoittavia kysymyksiä, joista tässä mainittakoon seuraavat:

Kaupunginhallitukselle uudesta virastotalohankkeesta ja sen luonnospiirustuksista tammikuun 29 p:nä antamassaan lausunnossa lautakunta, piirustukset omalta osaltaan pienin korjausehdotuksin hyväksyen, huomautti, ettei tämän talon rakentaminen lautakunnan kanslian huoneistotarpeen kannalta ole lautakunnan mielestä niin kiireellinen kuin erinäiset rakennukset lautakunnan alaisissa lastenhuoltolaitoksissa, joiden rakentaminen on yhä siirtynyt vuodesta vuoteen.

Kun Ryttylän koulukotiin kertomusvuoden lopulla rakennetun uuden ammattikoulurakennuksen ja laitoksen välillä oleva, laitoksen toimintaa häiritsevä maantienmutka, jonka oikaisemisen mainitun rakennuksen ulkopuolelta kulkevaksi tie- ja vesirakennushallitus oli merkinnyt jo v:n 1932 työsuunnitelmiinsa, on jatkuvasti ennallaan, pyysi lautakunta tammikuun 29 p:nä päivätyllä kirjelmällä kaupunginhallitusta kääntymään sosialiministeriön puoleen, että se kiirehtisi valtioneuvostossa tämän asian ratkaisua. Tähän epäkohtaan ei ole siitä huolimatta vielääkään saatu korjausta.

Koska Toivoniemen tilan metsässä oli todettu olevan joukko faneerikoivuja, joita sivulliset tuohia kiskomalla tärvelivät, anoi lautakunta helmikuun 12 p:nä kaupunginhallitukselta lupaa niiden myymiseen kaupungin metsänostajan hankkiman hintatarjouksen perusteella. Kaupan päättäminen siirtyi kuluvan vuoden alkuun ja saatiinkin koivut silloin myydyiksi jonkun verran edullisemmin ehdoin.

Kun holhouslautakunta oli asettanut kyseenalaiseksi kummanko lautakunnan, holhous- vaiko lastensuojelulautakunnan, tarkastettaviin lastenvalvojan hallussa olevat aviottomain lasten elatusapuerät ja niitä koskevat tilitykset kuuluvat, tiedusteli lautakunta helmikuun 23 p:nä päivätyssä kirjelmässään sosialiministeriön lastensuojelutoimiston käsitystä tästä asiasta. Saatuaan sen suuntaisen vastauksen, että holhouslautakunnan tarkastus- ja valvontavelvollisuus sellaisissa kunnissa, joissa on erikoinen lastensuojelulautakunta, ei ulotu mainittuihin elatusapuihin, vaan ainoastaan sellaiseen lapsen perintö- y.m. omaisuuteen, jonka hoitamiseksi aviottomallakin lapsella holhouslain mukaan tulee olla erikoinen holhouslautakunnalle tilitysvelvollinen holhooja, joksi myöskin lastenvalvoja voidaan asiain niin vaatiessa oikeuden päätöksellä määrätä, hankki lautakunta kaupunginreviisorin suostumuksella kaupunginhallituksen määräyksen siitä, että revisionikonttori tarkastaessaan lastenvalvojan hallussa olevia kunnan varoja samalla valvoo lastensuojelulautakunnan puolesta yleensä kaikkien lastenvalvojalle suoritettujen lasten elatusapujen hoitoa ja tilitystä.

Toukokuun 14 p:nä teki lautakunta kaupunginhallitukselle esityksen Ryttylän koulukodin vesijohtokysymyksen ratkaisemisesta tarkoitustaan vastaavalla tavalla. Annettuaan kaupungin vesijohtolaitoksen paikan päällä tutkia asiaa kaupunginhallitus päätti kokouksessaan huhtikuun 30 p:nä 1936 ehdollisesti merkitä tähän tarkoitukseen v:n 1937 talousarvioon 254,300 markan suuruisen määrärahan.

Valtion terveydenhuolto-opiston johtokunta oli tehnyt ehdotuksen terveydenhuolto- ja sairaanhoitotyön keskittämisestä Sörnäisten aluelääkäriin piirissä. Asiaa kaupunginhallitukselle kesäkuun 18 p:nä antamassaan lausunnossa lautakunta asettui ehdotettuun keskityssuunnitelmaan nähden erinäisissä kohdin epäileväälle kannalle siksi kunnes sen mahdollisuuksia käy-

tännössä on lähemmin tutkittu. Kokouksessaan huhtikuun 16 p:nä 1936 onkin kaupunginhallitus asettanut komitean tätä kysymystä selvittelemään.

Heinäkuun 12 p:nä lautakunta teki kaupunginvaltuustolle esityksen Tehtaankadun, Töölön ja Toukolan kunnallisten lastenhoidon neuvontasemien vakinaistuttamisesta sekä niiden hoitajattarien virkojen järjestämisestä vakinaiselle kannalle. Kokouksessaan helmikuun 12 p:nä 1936 kaupunginvaltuusto hyväksyi tämän esityksen sekä erään sen yhteydessä ehdotetun lautakunnan kansliaan kuuluvan kodissakävijän viran uudelleen järjestelyn.

Samanaikaisesti lautakunta anoi kaupunginhallitukselta määrärahaa markiisien sekä niiden sade- ja talvisuojuksien laittamiseksi Sofianlehdon pikkulastenkodin parvekkeiden kohdalla oleviin ikkunoihin, koska lastenhoitajattarien työ kesäisessä helteessä ilman sellaisia on ollut varsin vaikeata. Esitys ei johtanut sillä kertaa toimenpiteisiin, mutta v:n 1936 talousarvioon on tarkoitusta varten merkitty 21,490 markan suuruinen määräraha.

Syyskuun 10 p:nä lautakunta teki kaupunginhallitukselle esityksen, että Bengtsärin koulukodissa, jonka sähkövoimakokeskuksen akkumulaattorit joutuisivat pian suurin kustannuksin uusittaviksi, ruvettaisiin käyttämään Imatran sähkövirtaa, jota syksystä 1936 alkaen on Hangon sähkölaitoksen välityksellä sinne saatavissa. Hyväksyen tämän esityksen kaupunginhallitus teki sähkönhankintasopimuksen mainitun sähkölaitoksen kanssa.

Koska kiinteistötoimisto oli ehdottanut lastenhuoltolaitosten vuokria entisestään korotettaviksi ja kun nämä korotuslaskelmat oli suoritettu selkeälaista laskumenetelmää noudattaen, jossa ei huoneistojen laatua eikä erinäisiä muita valtionavun saamiseen vaikuttavia seikkoja ollut otettu laisinkaan huomioon, esitti lautakunta kaupunginhallitukselle syyskuun 24 p:nä asiasta antamassaan lausunnossa, että varsinkin valtionapua nauttivien laitosten vuokrien arviointi olisi hyvissä ajoin ennen seuraavan vuoden budjettikäsitelyä täysin asiallisin perustein paikan päällä toimitettava.

Sen johdosta, että käyttökelpoisen veden saanti Reijolan lastenkotiin oli sen läheisyydessä suoritettujen tietöiden takia häiriintynyt, anoi lautakunta syyskuun 24 p:nä kaupunginhallitukselle lähettämässään kirjelmässä, että annettaisiin pätevien asiantuntijain selvittää, miten mainitun lastenkodin pulmalliseksi käynyt vedensaantikysymys olisi parhaiten ratkaistavissa. Kun kaupungin vesijohtolaitoksen ehdotus Reijolan vesijohdon yhdistämisestä Haagan kauppalaan vesijohtoon olisi tullut sekä yhdysjohdon kaivaustöiden että vedestä mainitulle kauppalalle sittemmin suoritettavan korkean hinnan vuoksi varsin kalliiksi, on toistaiseksi koetettu tulla toimeen siten, että ruoka- ja juomavesi on noudettu muualta ja sellaiseksi kelpaamatonta Reijolan uuden kaivon vettä on käytetty vaatteiden pesuun y.m. lasten terveydelle vaarattomiin tarkoituksiin. Tämä on kuitenkin tuottanut talvipakkasien aikana tynnyrissä olevan veden jäätyminen vuoksi lastenkodin henkilökunnalle niin suuria vaikeuksia, ettei tällainen asiointi voi kauemmin jatkua.

Eduskunnan hyväksyttyä kertomusvuoden lopulla lain kunnallisesta huoltolautakunnasta, joka tarkoittaa sosiaalisen huoltotoiminnan eri haarojen hallinnollista keskittämistä, mutta myöntää pääkaupungissa ja muissa suurissa kunnissa mahdollisuuden järjestää asetuksella siitä poikkeuksia, lautakunta teki marraskuun 12 p:nä kaupunginhallitukselle mainittuun poikkeussäännökseen perustuvan ja muuten monipuolisesti perustellun esityksen

lastensuojelulautakunnan säilyttämisestä pääkaupungissa edelleen itsenäisenä lastenhuollon elimenä senkin jälkeen kun uudet huoltolait ovat astuneet voimaan. Asiaa ei kertomusvuoden loppuun mennessä kaupunginvaltuustossa käsitelty.

Koska koulukotien valvontalääkäri, lääketieteenlisensiaatti E. O. Lindén vuoden lopussa täysin palvelleena erosi virastaan ja kun lautakunnan pyrkimyksenä olisi saada molemmat lautakunnan alaiset lääkärinvirat vastaisuudessa sopivalla tavalla yhdistetyksi, teki lautakunta joulukuun 10 p:nä kaupunginhallitukselle esityksen, että mainittu virka saataisiin jättää vakinaisesti täyttämättä ja että sen väliaikaiseksi hoitajaksi määrättäisiin toistaiseksi lääketieteen- ja kirurgiantohtori U. Muroma. Esityksen kaupunginvaltuusto hyväksyi tammikuun 22 p:nä 1936.

Koska Ryttylän koulukodin entisissä sähköjohtojen asennuksissa oli huomattu olevan suuria vikoja, anoi lautakunta joulukuun 10 p:nä kaupunginhallitukselta niiden laittamista asianmukaiseen kuntoon. Kaupungin sähkölaitoksen toimittamien laskelmien perusteella myönsi kaupunginhallitus huhtikuun 16 p:nä 1936 käyttövaroistaan tähän tarkoitukseen sekä yleisestä johdosta mainitulle koulukodille kuuluvan osan muuttamiseksi maakaapeliksi yhteensä 116,530 markan suuruisen määrärahan.

Lastensuojelulautakunnan virkailijat. Lautakunnan toimitusjohtajana toimi filosofianmaisteri R. Liukkonen, jolle ohjesäännön mukaisesti kuului myöskin lautakunnan sihteerin tehtävät ja kasvatuksellisista syistä huostaan otettujen lasten huoltolaitosten välitön valvonta. Lautakunnan kassa- ja tiliasiat ovat olleet v:n 1920 alusta alkaen yhdistettyinä köyhäinhoidon kassa- ja tilivirastoon, jossa niitä hoiti tämän viraston johtaja, kamreeri F. O. Rosendahl. Lastenhuoltokorvausten perimisistä huolehti varatuomari V. A. Eloniemen johtama köyhäinhoidon ja lastensuojelulautakunnan yhteinen asiamiesosasto. Koulukotien, vastaanotto- ja ammattioppilaskodin sekä Kullatorpan lastenkodin lääkärinä oli lääketieteenlisensiaatti E. O. Lindén, joka tarkasti myöskin tylsämielisten laitoksiin ja aistivalliskouluihin pyrkivät lapset sekä yleensä 7 vuotta vanhemmat lautakunnan hoidokit ja lisäksi lautakunnan kesäksi maalle toimittamat lapset. Yleisen kansliaosaston kansliatehtäviä hoiti neiti C. Nyström sekä rekisteri- ja tiedonanto-toimistoa neiti M. Tawaststjerna neitien H. Stråhlmanin ja L. V. Lidmanin avustaessa toimistolle ilmoitettujen lastensuojelutapausten tutkimisessa.

Lastenvalvojana toimi lakitieteenkandidaatti R. G. Kallia maaliskuun 5 p:ään asti. Virkaa hoiti väliaikaisesti varatuomari L. Orispää toukokuun 1 p:ään, jolloin valtuuston siihen nimittämä hovioikeudenauskultantti J. Kunnas ryhtyi toimeensa. Lastenhuoltotarkastajana sekä samalla nuorisonhuoltajana ja lastenvalvojan varamiehenä oli pastori K. F. Palomäki. Näiden johtamille osastoille kuuluvain aviottomain ja turvattomain lasten hoitoa valvoi lääketieteenlisensiaatti E. R. Granholm naistarkastajien neiti M. Ahlbergin ja rouva S. Stegmanin avustamana, joista edellinen huolehti 0—3 vuotiaiden ja jälkimmäinen sitä vanhempien lasten sijoituksista. Neiti Ahlbergin välittömän ohjauksen alaisina naisopastajina toimivat sovittua piirijakoa noudattaen neidit I. Glansenstjerna ja L. Hirstiö. Myöskin kunnallisten lastenhoidon neuvonta-asemain hoitajat, neiti L. Soini ja rouva R. Krohn, osallistuivat lautakunnan huostaan otettujen pikkulasten hoidon valvontaan. Rouva Stegmanin ohjaamina työskentelivät naisopastajat rouva M. Ekholm ja neiti M. Ramstedt sekä rouva E. Rätty, jotka huolehtivat myöskin nuorisonhuoltojaostolla tarpeellisista kodissakäynneistä. Kanslia-

tehtäviä hoitivat turvattomain lasten osastolla neidit E. Ekholm ja G. Boldt sekä nuorisonhuoltojaostolla neiti E. Hirn. Lastenvalvojan perimistöimistöä hoiti rouva A. Aminoff ja aviottomain lasten osaston kansliatehtävistä huolehtivat rouvat M. Hainari ja V. Hyvärinen.

Lähetetyt kirjelmät ja toimituskirjat. Lautakunnan tekemäin päätösten johdosta taikka muusta syystä lähetettiin kansliasta toimintavuoden kuluessa yhteensä 7,209 kirjelmää tai laajempaa esitystä, joista 544 lautakunnan puheenjohtajan ja sihteerin allekirjoittamia, 668 toimitusjohtajan lähettämiä, 408 rekisteritoimistosta, 1,595 turvattomain lasten osastolta, 3,470 aviottomain lasten osastolta ja 524 nuorisonhuoltojaostolta toimitettuja. Näiden lisäksi lähetettiin eri osastoilta kirjeellisiä kansliaan kutsuja lasten vanhemmille tai muille yksityisille henkilöille sekä nuorisonhuoltojaostolta erinäisiä tiedusteluja, joita ei katsottu tarpeelliseksi rekisteröidä.

Ilmoitukset hoidon ja kasvatuksen puutteesta olevista lapsista. Lukuunottamatta lautakunnan nuorisonhuoltojaostolle ilmoitettuja 710 koulusta poisjäänyttä lasta kuin myöskin saman jaoston välityksellä 311 kesäksi maalle pyrkinyttä sekä 2,327 leikkikentille ilmoittautunutta lasta, jätettiin lautakunnan rekisteritoimistoon kertomusvuoden kuluessa yhteensä 1,403 ilmoitusta hoidon ja kasvatuksen puutteesta olevista lapsista, jakautuen tapaukset ilmoituksen tehneisiin nähden seuraavasti:

Köyhäinhuoltolautakunta	132	Lastensuojeluyhdistykset	20
Kansakoulutarkastajat	20	Yksityishenkilöt	649
Poliisilaitoksen huolto-osasto ..	20	Lastensuojelulautakunnan eri	
Muut viranomaiset	94	osastot	468
			<hr/>
			Yhteensä 1,403

Ilmoituksen aiheena oli:

Kasvatukselliset syyt	122	Lasten pahoinpitely tai huono	
Lasten aistiviallisuus tai vähä-		hoito	68
lahjaisuus	15	Vanhempien huono elämä ..	155
Lasten turvattomuus	617	Muut syyt	36
» avioton syntyperä	390		<hr/>
			Yhteensä 1,403

Yleinen kansliaosasto. Suojelukasvatusta tarvitsevia lapsia, joiden suhteen toivottiin yleisen kansliaosaston toimenpiteitä, oli edellä mainituista 103. Kussakin yksityistapauksessa toimitetun tutkimuksen perusteella lautakunta otti näistä 81 lasta huostaansa, muissa tapauksissa eivät vanhemmat suostuneet luovuttamaan lapsiansa lautakunnalle. 9 aistiviallisen ja raajarikkaisen lapsen puolesta toimitettiin sisäänpääsyanomus heille soveltuviin hoitolaitoksiin. Huostaan otetuista lapsista 66 oli poikia ja 15 tyttöjä, 67 suomen- ja 14 ruotsinkielisiä, 61 eli 75.3 % oli syntynyt Helsingissä ja 20 eli 24.7 % muualla. Avioliitossa syntyneitä oli 51 eli 63.0 % ja avion ulkopuolella syntyneitä 30 eli 37.0 %. Iän mukaan jakautuivat nämä lapset seuraavasti:

—7 vuotiaita	3	13—15 vuotiaita	25
7—9 »	6	15—16 »	22
9—13 »	25		<hr/>
			Yhteensä 81

Edelleen mainittakoon, että näistä lapsista 10 oli varhain kadottanut isänsä, 13 oli kadottanut äitinsä, 5:llä oli isäpuoli, 9:llä oli äitipuoli ja 9:ssä ilmeni perinnöllistä rappeutuneisuutta tai henkistä vajaakykyisyyttä.

Yhteensä oli yleisen kansliaosaston huollossa 447 lasta, joista 366 oli jäljellä v:sta 1934, 81 oli vuoden varrella otettu hoidettavaksi, 90 poistettiin ja 357 jäi lautakunnan hoitoon v:een 1936.

Suurin osa näistä lapsista oli sijoitettu kaupungin koulukoteihin. Varatomat tylsämieliset, kuuromykät sekä raajarikkoiset, sokeat ja kaatuvatautiset lapset olivat, mikäli kunnan velvollisuus oli huolehtia heidän koulunkäynnistään, lastensuojelulautakunnan toimesta sijoitetut heille sopiviin erikoislaitoksiin ja pienehkö määrä oli elätteellä yksityisissä lastenhoitoloissa tai yksityishenkilöiden luona, niinkuin alla oleva yleiskatsaus lähemmin osoittaa:

	Suomenkielisiä.			Ruotsinkielisiä.			Kaikkiaan.
	Poikia.	Tyttöjä.	Yht.	Poikia.	Tyttöjä.	Yht.	
Kaupungin omissa laitoksissa ..	239	48	287	56	3	59	346
Muissa lastenhoitoloissa ja aistivalliskouluissa	40	41	81	7	11	18	99
Yksityiskodeissa	2	—	2	—	—	—	2
Yhteensä	281	89	370	63	14	77	447

Lasten vanhempien säätö tai ammatti näkyy seuraavista luvuista:

	Luku.	%.
Ammattitaidottomia työntekijöitä	258	57.7
Tehtaan- ja ammattitaitoisia työntekijöitä	128	28.6
Pikkuliikkeen harjoittajia ja palvelusmiehiä	51	11.4
Virkamiehiä ja tehtailijoita	10	2.3
Yhteensä	447	100.0

Avioliitossa syntyneitä lapsia oli 293 eli 65.5 % ja avion ulkopuolella 154 eli 34.5 %.

V:n 1935 aikana oli kaikkiaan 91 lautakunnan hoidokkia seuraavissa aistivalliskouluissa y.m. erikoislaitoksissa:

	V:sta 1934 siirtyneitä.	Uusia.	Eronneita.	Jäljellä vuoden päätyessä. Poikia.	Tyttöjä.	Yhteensä.
Kuopion sokeainkoulussa	1	—	—	1	—	1
Mikkelin kuuromykkäin koulussa	1	—	—	—	1	1
Turun » »	3	2	—	3	2	5
Jyväskylän » »	1	—	—	—	1	1
Vaajasalon parantolassa	1	—	1	—	—	—
Raajarikkoisten työkoulussa	2	2	2	1	1	2
Perttulan tylsämielisten kasvatuslaitoksessa	3	—	1	2	—	2
Toivolalan tylsämielisten kasvatuskodissa Muhoksella	6	—	2	4	—	4
Kuhankosken tyttökodissa Laukaassa	9	3	2	—	10	10
Sortavalan diakonissalaitoksessa ..	18	2	1	8	11	19
Helsingin diakonissalaitoksessa	30	3	2	18	13	31
Helsingin kaupungin sairaaloissa ..	2	—	2	—	—	—
Oulun kaatuvatautisten kasvatuskodissa	2	—	2	—	—	—
Yhteensä	79	12	15	37	39	76

Alaikäiset lainrikkajat. Paitsi edellä mainittuja 447 suojelukasvatukseen alaista lasta, oli 4 alaikäistä lainrikkajaa asiansa tutkintoaikana lautakunnan hoidossa yhteensä 232 päivää ja saatiin näistä tällaisten lasten erikoishoitoa koskevan sopimuksen mukaisesti sosialiministeriöltä 11,023: 80 marcan suuruinen korvaus.

Vastaanotto- ja ammattioppilaskoti. Lautakunnan huostaan otetuista lapsista koetetaan ensin Merikadun 21:ssä sijaitsevassa vastaanottokodissa tehdä mahdollisimman tarkkoja havaintoja, jotta heidät voitaisiin sittemmin terveydentilansa, erilaisten luonteenomaisuuksiensa ja siveellisen laatusa perusteella sijoittaa kullekin parhaiten soveltuvaan laitokseen tai yksityiseen kasvatuskotiin. Käytökseltään moitteettomat lapset voivat vastaanottokodissa asuen käydä kaupungin kansa- ja ammattikouluissa.

Samassa talossa vaikka eri rakennuksessa toimiva ammattioppilaskoti taasen tarjoaa asunnon ja hoitoa sellaisille lautakunnan alaisista laitoksista kaupunkiin käsityöläisoppiin tai tehtaiden työpajoihin siirtyville pojille, joilla ei ole kunnollista omaa kotia ja jotka eivät yksin jätettyinä voisi vielä tulla elämässä omin neuvoin toimeen.

Vastaanotto- ja ammattioppilaskodin johtajana toimi opettaja M. Tuokko, emännöitsijänä neiti E. Mäiseli, joka samalla hoiti tyttöosastoa hoitajatarharjoittelijan avustamana, sekä poikien hoitajattarena neiti A. Rantanen syyskuun 1 p:ään ja siitä alkaen neiti L. Ahola. Ammattioppilaskotia hoiti neiti I. Jääskeläinen. Tätä paitsi oli kaikilla osastoilla yhteisesti keittäjä ja palvelija sekä leipoja ja pesijä.

Hoidokkeja oli v. 1935 vastaanottokodissa eri aikoina kaikkiaan 183, niistä 62 suojelukasvatusta tarvitsevaa ja 121 köyhäinhoidollista lasta. Ammattioppilaskodissa oli yhteensä 35 hoidokkia.

Koulukodit. V. 1935 oli kaupungilla maaseudulla seuraavat 5 koulukotia oppilasasuntoloinen:

Bromarvin pitäjässä sijaitseva Bengtsärin koulukoti siihen kuuluvine mautiloinen on kaksikielinen ja tarkoitettu enintään 85 yläkansakoulun tai jatkokoulun ikäasteella olevalle pojalle. Laitoksen monivuotinen johtaja Hj. Ekholm kuoli marraskuun 1 p:nä, minkä jälkeen virkaa hoiti väliaikaisena vuoden loppuun opettaja C. A. Collén. Suomenkielisen osaston opettajana toimi T. A. Mikkola sekä ruotsinkielisen osaston opettajana C. A. Collén. Kummankielisten jatkoluokkain opetustunteja hoitivat edellä mainitut opettajat sekä laitoksen johtaja yhteisesti. Koulukodin emännöitsijänä toimi neiti H. A. Malmström ja kolmeen eri asuntolaan sijoitettujen oppilaiden hoitajattarina neidit Z. Ekholm, I. Hänninen ja K. Pajunen toukuun 1 p:ään, jolloin viimeksi mainitun tilalle tuli neiti S. Savonen. Käytännöllisten ammattien opetusta antoivat veistonopettaja A. I. Johansson, räätälimestari A. Stenlund, suutarimestari F. Mäkynen, puutarhuri J. E. Lindqvist, maataloustöiden johtaja A. Holmström, karjanhoitaja G. Malin ja lämmittäjä-mekanikko A. Salmi. Lisäksi kuuluivat laitoksen henkilökuntaan tallimies, renki, keittäjä, leipoja, kaksi pesijää ja kolme palvelijaa.

Nummen pitäjässä sijaitseva Tavolan koulukoti on tarkoitettu enintään 20 henkisesti vajaakykyiselle suomenkieliselle pojalle. Laitoksen oppilasasuntolassa on 15 sijaa; osa oppilaista on sijoitettu täysihoidtoon laitoksen lähellä asuviin yksityisperheisiin. Koulukodin johtajana ja samalla opettajana toimi J. Jokinen sekä emännöitsijänä ja oppilasasuntolan hoitajattarena neiti M. L. Leppäniemi, apunaan keittäjä.

Hausjärvellä oleva Ryttylän koulukoti omine maatalouksineen voi ottaa vastaan 140 yläkansakoulun ja jatkokoulun ikäasteella olevaa suomenkielistä poikaa. Tämän koulukodin toiminnassa on kiinnitetty erikoista huomiota mahdollisimman monipuolisen ja tehokkaan ammattiopetuksen järjestämiseen. Laitoksen johtajana oli diplomi-insinööri V. Antila ja opettajina toimivat K. Ahtinen, T. Reino ja S. Pellinen. Opettaja Ahtinen oli kuitenkin syyskuun alusta lukien virkavapaana, toimien hänen sijaisenaan opettaja A. R. Taipale. Emännöitsijänä oli neiti M. Nurmi. Viidessä eri kotikunnassa asuvain oppilaiden hoitajattarina toimivat neidit M. Aflecht, E. Roselius, T. Roukko, H. Ilvesvaara ja K. Rautiainen kesäkuun 16 p:ään, jolloin hänen tilalleen valittu neiti K. Kettunen ryhtyi toimeensa. Hoitajattarien apuna on ollut hoitajatarharjoittelija. Ammattiopetusta antoivat veistonopettaja L. Keinänen, metallitöidenopettaja V. J. Manner ja seppä K. Moisio, räätälimestari K. V. Laakso, suutarimestari J. A. Lampinen, puutarhuri L. Päivike ja maataloustöiden johtaja V. Niittyä. Näitä paitsi kuuluivat Ryttylän toimihenkilöihin lämmittäjä, karjakko, tallimies, 3 muonamiestä, navetta-apulainen, keittäjä, leipoja, 3 palvelijaa ja 2 pesijää.

Lohjan pitäjässä sijaitseva Toivoniemen koulukoti omine maatiloineen on tarkoitettu 40 kansakoulun tai jatkokoulun ikäasteella olevalle suomenkieliselle tytölle. Laitoksen johtajattarena, joka osallistuu myöskin opetukseen, toimi neiti L. Kivekäs. Opettajattarena oli neiti I. Pesonen, emännöitsijänä ja kotitaloustöiden ohjaajana neiti T. Alakari huhtikuun 15 p:ään ja toukokuun alusta lukien neiti T. Paasikallio. Lasten hoitajattarena ja samalla käsitöiden opettajattarena toimi neiti H. Koivisto. Maanviljelystehtävistä huolehti maataloustöiden johtaja J. Arola ja navettatöistä M. Nurminen vanhempain oppilaiden avustamana. Näitä paitsi oli laitoksessa tallimies, kolme muonamiestä ja palvelija, jolle samalla kuului puutarhan hoito.

Opetus koulukotien kouluissa oli järjestetty, mikäli mahdollista, pääkaupungin kansakouluille vahvistettuja opetussuunnitelmia noudattaen. Kuten jo toimihenkilöiden luettelostakin ilmenee, annettiin yläkansakoulun oppikurssin suorittaneille ammatillista jatko-opetusta kaikissa koulukodeissa lukuunottamatta Tavolaa, josta kehityskykyisimmiksi osoittautuneet kansakoulujen apukouluu vastaavan kurssin suorittaneet siirrettiin työopetuksen saantia varten Ryttylän koulukotiin. Bengtsärin ja Ryttylän ammatillisissa jatkokouluissa pantiin pääpaino puusepän-, räätälin-, suutarin-, sepän- ja puutarhurinammattaihin sekä maatalouteen kuuluvain töiden oppimiseen, kun taas Toivoniemen jatkokoulussa opetettiin pääasiallisesti naisten käsitöitä ja kotitalouden hoitoa. Toivolon koulukodissa, josta lähempi selostus seuraa myöhemmin, ovat mahdollisuudet tehokkaamman ammattiopetuksen antamiseen puutteellisten työpajojen vuoksi vähäisemmät, mutta saivat lapset sielläkin tietopuolisen opetuksen ohella harjoitusta käytännöllisissä kotiaskareissa ja puutarhanhoidossa.

Oppilasmäärä yleisen kansliaosaston tilastoihin kuuluvissa n.s. vaikeasti kasvatettavien lasten kouluissa oli lokakuun 20 p:nä 1935 253, josta Bengtsärrissa 71, Tavolassa 22, Ryttylässä 123 ja Toivoniemessä 37.

Sukupuolen ja äidinkielen mukaan nämä oppilaat jakautuivat seuraavasti:

Sukupuoli	Suomi.	Ruotsi.	Yhteensä.
Poikia	176	40	216
Tyttyjä	37	—	37
	Yhteensä 213	40	253

Mainittujen oppilaiden jakautuminen syntymäpaikan mukaan näkyy alla olevasta yhdistelmästä:

Helsinki	186	Muut Suomen kunnat	46
Helsinkiin rajoittuvat kunnat ..	4	Ulkomaat	4
Muut Uudenmaan läänin kunnat	13		<u>Yhteensä 253</u>

251:llä eli 99.2 %:lla näistä oli koti Helsingissä.

Oppilaiden ikää valaisevat seuraavat numerot:

8 vuotiaita	2	12 vuotiaita	19	16 vuotiaita....	26
9 »	5	13 »	27	17 »	29
10 »	15	14 »	53	18— »	8
11 »	19	15 »	50		<u>Yhteensä 253</u>

Lasten vanhemmista oli työntekijöitä 227, pienammattinharjoittajia ja palvelijoita 19 sekä virkamiehiä 7.

Oppilaiden käytöksen huolellinen valvominen laitoksissa on erittäin tärkeä asia. Tyydytyksellä voidaan todeta, ettei hoidokkien käytöksessä, pienempiä hairahduksia ja muutamia karkausyrityksiä lukuunottamatta, ole suurin piirtein katsoen ollut vakavampaa muistuttamisen aihetta. Asianomaisten johtajain kuukausittain lautakunnan kansliaan lähettämien arvostelujen mukaan, joissa eri arvostelijain vaatimusten mahdollinen erilaisuus on huomioonotettava, käyttäytyi alla mainitusta yhdistelmästä näkyvä prosenttimäärä kaikista oppilaista v. 1935 hyvin, tyydyttävästi tai huonosti:

	Bengtsär.	Tavola.	Ryttylä.	Toivoniemi.
Hyvin	77	55	79	52
Tyydyttävästi	14	30	16	46
Huonosti	9	15	5	2
	<u>Yhteensä 100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>

On yleensä osoittautunut vaikeaksi, varsinkin lautakunnan kansliasta käsin, saada tarkkoja tietoja lautakunnan entisten hoidokkien myöhemmistä oloista ja elämänvaiheista. Ne tiedot, joita heidän kirjeenvaihdostaan tai muusta yhteydestään laitosten johtajain ja johtajattarien sekä aikaisempien kasvatuskotiensa kanssa on näiden välityksellä saatu, on säännöllisesti merkitty asianomaisten kansliassa säilytettäviin asiakirjoihin. Vaikkakaan ne eivät riitä täydellisen tilaston esittämiseen, voidaan kuitenkin varmuudella sanoa, että valtava enemmistö pääkaupungin koulukotien entisistä oppilaista on kehittynyt hyödyllisiksi yhteiskunnan jäseniksi. Kansliaosastolle saapuneiden tietojen mukaan oli v:n 1935 kuluessa poistetuista 90 oppilaista:

Ammattikouluissa opintojaan jatkavia	2
Kansakouluissa »	10
Käytännöllisellä alalla toimivia:	
metallipajoissa	12
maalari- tai verhoilijantöissä	3
tehdastyöntekijänä	8

rakennustöissä	1
suutarin- ja räätälintöissä	3
liikealalla	4
asiapoikana liikkeissä	5
renkinä, palvelijattarena tai autonkuljettajana	12
maatalous- ja puutarhatyössä	3
Köyhäinhoitolautakunnan avustamia työttömiä	9
Sotapalveluksessa	2
Omaistensa luona	10
Karkumatkalla	2
Kotikuntaansa lähetettyjä	1
Kuolleita	3
	Yhteensä 90

Turvattomain lasten osasto huolehtii lautakunnan huostaan otetuista köyhäinhoidollisista lapsista. Näitä koetettiin sijoittaa etupäässä yksityishoitoon, mutta koska varsinkaan hentojen pikkulasten maaseudulle lähettäminen ei ole lastenhoidon kannalta tarkoituksenmukaista eikä kouluikäisillekään lapsille aina heti ole saatavissa sopivaa kasvatuskotiä, oli osaston käytettävänä Sofianlehdon pikkulastenkoti, Reijolan lastenkoti, Kullatorpan lastenkoti, Toivolan koulukoti sekä näiden lisäksi melkoinen määrä paikkoja yksityisissä lastenkodeissa eri ikäisille lapsille. Osa tilapäiseen hoitoon otettuja lapsia asui vastaanottokodissa.

Lastenkodit. Sofianlehdon pikkulastenkodin eri osastoilla on yhteensä 100 hoitopaikkaa 0—2 vuoden ikäisille lapsille. Kodin johtajattarena toimi neiti E. Boström, emännöitsijänä neiti H. Lipponen sekä eri osastojen hoitajattarina neidit H. Henriksson, S. Häkli, E. Lehtiö ja S. Pirkkalainen. Näiden apuna toimi 10 ammattitaitoista lastenhoitajataria ja 15 palkatonta hoitajatarhoitettelijaa kuusi kuukautta käsittävässä vuoroissa. Kaikkiaan harjoitteli laitoksessa pikkulasten hoitoa vuoden kuluessa 30 henkilöä.

Edellä mainittujen lisäksi kuului tämän laitoksen henkilökuntaan ompelija, keittäjä, viisi palvelijaa, kaksi pesijää ja lämmittäjä-talonmies.

Reijolan lastenkoti, jossa eristysosastoineen on 35 hoitopaikkaa, on tarkoitettu pääasiallisesti lastentarhaiässä oleville normaalityyppisille lapsille. Kodin johtajattarena toimi rouva E. Ahlgren ja häntä avustavina lastenhoitajattarina neidit A. Aaltonen, A. Carlén, K. Nyholm, T. Pertto ja E. Rehnström. Näitä paitsi kuuluivat lastenkodin henkilökuntaan ompelija, keittäjä, kaksi palvelijaa ja talonmies.

Kuten toisessa yhteydessä on sivumennen mainittu, toimi sekä Sofianlehdon että Reijolan lastenkodin lääkärinä lääketieteellisensiaatti R. Granholm.

Kullatorpan lastenkodissa, jonne on sijoitettu hitaammin kehittyviä ja sairaalloisia lastentarhaiässä olevia lapsia, on niinkään yhteensä 35 hoitopaikkaa. Kodin johtajattarena toimi neiti A. Orola ja lastenhoitajattarina neidit I. Hannén, K. Nässling, A. Wright ja K. Salo tammikuun 15 p:ään asti, jolloin hänen tilalleen tuli neiti H. Pekanvesa. Lisäksi oli tässäkin lastenkodissa ompelija, joka ajoittain avusti Sofianlehdon lastenkodin ompelijaa, keittäjä ja kaksi palvelijaa. Lääkärinä toimi vastaanottokodin ja koulukotien lääkäri E. O. Lindén.

Helsingin pitäjän Pakinkylässä sijaitseva Toivolan koulukoti omine maatalouksineen on tarkoitettu enintään 85 huonohoitoiselle kansakoulu-

iässä olevalle lapselle. Laitoksessa toimii vain suomenkielinen ala- ja yläkansakoulu, koska sinne sijoitetut ruotsinkieliset lapset voivat opiskella koulukodin lähellä sijaitsevassa Oulunkylän ruotsinkielisessä kansakoulussa. Toivolan koulukodin johtajana toimi K. A. Kurkela ja opettajina V. Uusi-virta ja neiti R. Honkapirtti. Varsinaisia opettajia avusti yleisessä kasvatus-työssä rouva L. Kurkela toimien samalla laitoksen kanslia-apulaisena ja tilapäisenä lastenhoitajattarena. Tässäkin koulukodissa oli kolme eri oppilas-asuntolaa, joiden hoitajattarina toimivat neidit A. Eskola, H. Hirvonen ja L. Mäkelä, sekä lisäksi laitoksen aitauksen ulkopuolella sijaitsevaan rakennukseen järjestetty alaikäisistä lainrikkojista heidän asiainsa tutkintoaikana huolehtiva eristysosasto, joka oli kaitsija F. Korpelan valvonnan alainen. Koulukodin emännöitsijänä toimi neiti L. Kuittinen ja maataloustöiden johtajana P. Karvia. Näitä paitsi kuului laitoksen henkilökuntaan suutari, maataloustöiden johtajan apulainen, ompelija, keittäjä, karjako ja neljä palvelijaa.

Vastaanottokodin koululaisosastolle sijoitetut köyhähoidolliset lapset kävivät kaupungin kansakouluissa.

Lastenkotien silmälläpidosta huolehti lähinnä lastensuojelulautakunnan lastenhoitotarkastaja. Lasten terveydellisen puolen valvonta sekä ruokajärjestyksen määrääminen näissä kodeissa kuului lautakunnan lääkäreille aikaisemmin mainittua työnjakoa noudattaen.

V. 1935 otettiin koteihin ja erosi niistä seuraavat määrät lapsia:

	Sofianleh- don pik- kulasten- koti.	Reijo- lan lasten- koti.	Kulla- torpan lasten- koti.	Vastaan- ottokodin koululais- osasto.	Toivo- lan koulu- koti.	Yhteen- sä.
V:sta 1934 hoitoon jääneitä	96	33	33	44	74	280
V. 1935 hoitoon otettuja	113	102	23	90	66	394
Yhteensä	209	135	56	134	140	674

Näistä:

a) Edelleen osaston hoidossa ollen sijoitettiin yksityishoitoon.....	19	32	8	14	7	80
lähetettiin toiseen lastenkotiin	25	4	2	23	3	57
toimitettiin sairaalaan	27	14	3	2	5	51

b) Osaston hoidosta siirtyneinä luovutettiin vanhempiensa hoitoon	30	44	5	23	25	127
luovutettiin toisten maksuttomaan hoitoon	6	—	2	6	2	16
luovutettiin toisen kunnan hoitoon..	1	5	—	16	5	27
lähetettiin muihin lastenhoitolaitek- siin	1	—	4	6	19	30
Kuoli	2	—	—	—	—	2

Poistettuja yhteensä 111 99 24 90 66 390

V:een 1936 jääneitä 98 36 32 44 74 284

Jäljellä olevista oli:

Poikia	55	22	23	28	46	174
Tyttöjä	43	14	9	16	28	110
Yhteensä	98	36	32	44	74	284
Avioliitossa syntyneitä	31	21	17	23	56	148
Avioliiton ulkopuolella syntyneitä ..	67	15	15	21	18	136
Yhteensä	98	36	32	44	74	284

Yksityishoitoon annettavia lapsia koetettiin, mikäli mahdollista, sijoittaa sukulaistensa luokse. Hoitokotien sopivaisuudesta hankittiin paikallisten asiamiesten tai köyhäinhuoltolautakuntain välityksellä tarkat tiedot. Samoin lasten hoitoa niissä koetettiin valvoa tarkastuksien kautta, joita lautakunnan paikallisasiamiehet tai muut luotettavat henkilöt toimittivat neljästi vuodessa laatiin kustakin tarkastuksesta erikoinen selostuksen sosialiministeriön köyhäinhuoltotoimiston tähän tarkoitukseen hyväksymille kaavakkeille. Myöskin lastenhuoltotarkastaja apulaisineen koetti eri seuduille tekeillä tarkastusmatkoilla valvoa, että kasvatusta ja hoitoa kasvatuskodeissa oli lasten ikä- ja kehityskautta vastaava. Kasvatuskodit olivat yleensä hyviä. Huonoiksi näyttäytyneistä hoitopaikoista siirrettiin lapset parempiin kasvatuskoteihin tai asiallisten syiden vaatiessa myöskin kaupungin omiin lastenhuoltolaitoksiin. Kaikki kouluiässä olevat hoitolapset saivat käydä kansakoulua, josta johtuvat koulumaksut lautakunta suoritti. Sitä paitsi toimitti lautakunta 99 kansakoulukurssin suorittaneelle yksityishoitoon sijoitetulle lapselle tilaisuuden saada taipumuksiensa mukaista ammatillista jatkoopetusta seminaareissa, kauppa-, maamies-, urkuri- ja talouskouluissa, konekirjoituskursseilla tai erilaisiin käsityöammatteihin valmistavissa laitoksissa, käyttäen tähän tarkoitukseen sosialiministeriön köyhäinhuoltotoimistolta tulevine osuiksineen yhteensä 126,438: 05 markkaa.

Paikallisasiamiehinä toimivat rouvat M. Ekholm Helsingin pitäjässä ja A. Charpentier Espoossa, neiti M. Hoffman Kirkkonummella, rouva A. Olin Vihdissä, neidit J. Bergström Siuntiossa, H. Savimaa Tuusulassa, M. Byman Sipoossa ja M. Kielomaa Nurmijärvellä, rouvat L. Palomäki Lohjalla ja H. Tikkanen Joroisissa, opettajattaret H. Keinonen Lapinlahdella ja L. Saarikoski Nurmassa, kansanopiston johtaja J. Kytömaa Ylivieskassa sekä maanviljelijät V. Jakola Sievissä ja A. W. Sinisalo Somerolla.

Turvattomain lasten osaston yksityishoitoon antamien lasten vaihtuminen näkyy seuraavista luvuista:

	Yksityisiin lastenkoteihin sijoitettuja. Helsinkiin, Maaseud.	Yksityisiin perheisiin sijoitettuja. Helsinkiin, Maaseud.	Yksityishoitoon sijoitett. kaikkiaan
V:sta 1934 hoitoon jääneitä	228	348	465
V. 1935 hoitoon otettuja	98	187	144
	228	535	609
	98	187	144
	326	535	609
			873
			2,343

Näistä:

a) Edelleen osaston hoidossa ollen siirrettiin toiseen sijoituspaikkaan .. 9 13 9 20 51
 otettiin kunnan lastenkotiin 8 1 6 5 20
 sijoitettiin yksityisiin lastenkoteihin 10 15 1 15 41
 otettiin koulukotiin 2 7 8 27 44
 siirrettiin muuhun lastenhuoltolaitokseen — — 1 — 1
 toimitettiin sairaalaan 1 19 1 4 25

b) Osaston hoidosta poistettuina siirrettiin yleiselle kansliaosastolle .. — 6 7 6 19
 luovutettiin vanhempainsa hoitoon .. 45 83 49 41 218
 annettiin toisen kunnan hoitoon 9 5 7 4 25
 pääsi ottolapseksi tai luovutettiin yksityishoitoon 6 5 14 4 29

	Yksityisiin lastenkoteihin sijoitettuja.		Yksityisiin perheisiin sijoitettuja.		Yksityisiin hoitoon sijoitett. kaikkiaan
	Helsinkiin.	Maaseud.	Helsinkiin.	Maaseud.	
poistettiin työkykyiseksi tultuaan ..	18	5	23	21	67
Kuoli	1	4	—	—	5
Poistettuja yhteensä	109	163	126	147	545
V:een 1936 jääneitä	217	372	483	726	1,798

Jäljellä olevista oli:

Poikia	92	186	216	395	889
Tyttöjä	125	186	267	331	909
Yhteensä	217	372	483	726	1,798
Avioliitossa syntyneitä	111	207	259	277	854
Avioliiton ulkopuolella syntyneitä	106	165	224	449	944
Yhteensä	217	372	483	726	1,798

Maaseudulle yksityisiin perheisiin sijoitettujen lasten sijoitusalueet selviävät seuraavasta luettelosta:

	V:sta 1934 jääneitä.	V. 1935 hoitoon otettuja.	V. 1935 poistettuja.	V:een 1936 jääneitä.		V:sta 1934 jääneitä.	V. 1935 hoitoon otettuja.	V. 1935 poistettuja.	V:een 1936 jääneitä.
Espoo	20	11	9	22	Lapinlahti ..	3	—	1	2
Kirkkonummi	54	6	12	48	Joroinen	1	—	—	1
Siuntio	22	3	6	19	Sievi	3	—	—	3
Vihti.....	78	8	15	71	Lohja	11	3	—	14
Helsingin pit.	69	6	11	64	Eri kunnat ¹⁾	312	80	56	336
Tuusula	29	5	7	27	Yhteensä	735	138	147	726
Sipoo	19	3	11	11					
Nurmijärvi ..	62	11	12	61	Näistä:				
Ylivieska	8	—	—	8	Poikia	414	69	88	395
Somero.....	40	2	5	37	Tyttöjä	321	69	59	331
Nurmo	4	—	2	2	Yhteensä	735	138	147	726

V. 1935 lautakunnan hoidossa olevia köyhäinhoidollisia lapsia oli kaikkiaan 3,017, kuten seuraavista luvuista ilmenee:

V:sta 1934 hoitoon jääneitä	2,056
V. 1935 hoitoon otettuja	961
V. 1935 poistettuja	935
V:een 1936 hoitoon jääneitä	2,082

Yksityisperheisiin ja yksityisiin lastenkoteihin sijoitettujen lasten hoitomaksut vaihtelivat lasten iästä, terveydentilasta, kasvatustavain sukulaisuudesta y. m. asiaan vaikuttavista seikoista johtuen 100 markasta 360 markkaan kuukaudessa, tehden keskimäärin yksityisperheissä kaupungissa

¹⁾ Näillä tarkoitetaan kuntia, joihin ei ole asetettu erityisiä asiamiehiä, vaan joissa lapset ovat asianomaisten köyhäinhoitoviranomaisten silmälläpidon alaisina.

n. 200 markkaa ja maaseudulla 163 markkaa sekä yksityisissä lastenkodeissa 2 vuotta nuoremmista n. 360 markkaa ja 2 vuotta vanhemmista n. 250 markkaa lasta ja kuukautta kohden. Tuberkuloottisten lasten hoidosta maksettiin eri määrärahasta lastenkoti Droppenille 12 markkaa päivältä. Kun lisäksi otetaan huomioon vieraiden kuntain velkomat koulumaksut sekä sairaanhoitokustannukset ja hellittävässä tapauksissa myönnettyt vaateavustukset, tulivat lautakunnan yksityishoitoon sijoittamat normaalikykyiset lapset aikaisemmin selostettuine jatko-opetuksineen maksamaan yhteensä 5,136,726: 95 markkaa eli keskimäärin n. 2,467 markkaa vuodessa kutakin lasta kohden — maksukykyisiltä vanhemmilta ja vierailta kunnilta perittyjä korvauksia sekä valtiolta sotaorpojen huollosta ja jatko-opetuksesta saatua avustusta lukuunottamatta.

Nuorisonhuoltojaosto. Jaostolle koulusta poisjääneiksi ilmoitettujen lasten luku oli toimintavuonna 710. Suoritettujen tiedustelujen ja kodissa-käyntien sekä kansliassa pidettyjen neuvottelujen kautta, jotka vuoden kuluessa nousivat 1,189:ään, saatiin 445 lasta palaamaan kansakouluun. Muut lapset olivat keskeyttäneet koulunkäyntinsä seuraavista syistä:

Sairauden takia	21
Esitetty otettavaksi lautakunnan huostaan	13
Siirtynyt toiseen kouluun	177
Oli ansiotyössä	9
Muuttanut paikkakunnalta	44
Kuollut	1
	Yhteensä 265

Edelleenkin oli jaoston käytettävänä 10,000 markan suuruinen määräraha rautatielippujen hankkimiseksi varattomille lapsille, jotka lähetettiin maalle viettämään kesää siellä asuvien omaistensa luo. Köyhäinhuotoviranomaisten mainittuja lippuja lapsilleen anoneiden vanhempain varattomuudesta antaman lausunnon perusteella jaettiin 242 meno- ja paluulippua. Selaisille varattomille lapsille, joilla ei ollut sukulaisia maaseudulla, toimitti jaosto lisäksi kirjeellisten tiedustelujen ja sanomalehti-ilmoitusten avulla kesäkoteja. Kaikkiaan 311 lasta sai täten ilmaisen kesänviettopaikan.

Kaupunginvaltuuston tarkoitukseen myöntämällä 35,000 markan suuruisella määrärahalla järjestettiin kaupungissa kesäänsä viettäville pienille lapsille 4 leikkikenttää, jotka sijaitsivat Hietarannassa, Eläintarhassa Borgströmin patsaan edustalla olevalla nurmikolla, Vallilassa Mäkelänkadun varrella sekä Vuorimiehenkadun ja Neitsytpolun välisellä aukiolla. Kullakin kentällä toimi kaksi leikinohjaajaa; toiminta kesti kesäkuun 4 p:stä elokuun 18 p:ään. Ilmoittautuneita lapsia oli kaikkiaan 2,327, nimittäin 788 Hietarannassa, 601 Eläintarhan kentällä, 619 Vallilassa ja 319 Neitsytpolun kentällä; kutakin päivää kohden oli lapsia keskimäärin 170, 176, 160 ja 48. Leikkikenttien ohjelmassa oli erilaisia laulu- ja liikuntaleikkejä, urheiluharjoituksia ja kilpailuja urheilumerkkien saamiseksi, satujen kertomista, uintimatkoja, retkeilyjä y. m. lapsille viihtyisää ajanviettoa.

Alaikäisten katuammattilaisten valvonnan järjestämiseksi oli lastenhuoltotarkastaja yhteistoiminnassa näiden ammattilaisten vakinaisten kait-sijain kanssa. Kengänkiillottajiksi pyrki 186 poikaa, joista hyväksyttiin 108. Ansiotoimintansa ohella ottivat nämä pojat osaa kasvitärhatyöskentelyyn

sekä Nuorten miesten kristillisen yhdistyksen heille järjestämiin urheilukilpailuihin ja veneretkiin.

Milloin kerjääviä lapsia tavattiin kaupungilla tai niistä jaostolle ilmoitettiin, otettiin selvää lasten kotioiloista ja saatettiin asia köyhäinhuoltoviranomaisten tiedoksi mahdollista avustuksen toimittamista varten.

Vuoden kuluessa hankittiin jaoston välityksellä toimipaikkoja 3 nuorelle tytölle.

Nuorisonhuoltajana lastenhuoltotarkastaja valvoi yleishyödyllisiin taroituksiin varatusta määrärahasta lautakunnan suosituksesta avustettujen yksityisten lastenkotien ja yhdistysten toimintaa sekä antoi siitä kaupunginhallitukselle eri selostuksen.

Aviottomain lasten osasto. Lastenvalvojan välittömässä johdossa toimivan aviottomain lasten osaston tärkeimpänä tehtävänä oli aviottomain lasten tiedusteleminen ja luetteloiminen, valmistavan tutkimuksen toimeenpano lapsiin ja niiden äiteihin nähden, äitien opastaminen lasten hoidossa, lasten sijoittaminen hoitokoteihin ja hoidon valvominen, isyyden tutkiminen ja elatussopimuksien aikaansaaminen sekä elatusavun periminen. Osaston kirjoihin merkittyjen valvonnan tai tiedustelunalaisten lasten luku oli seuraava:

	Alle 3 vuoden.	3—17 vuotiaita.	Yhteensä.
V:sta 1934 jäljellä olevia	606	2,339	2,945
Uusia hoidokkeja	291	99	390
Poistettuja hoidokkeja	160	263	423
V:een 1936 jääneitä	537	2,375	2,912

Valmistavan tutkinnon uuden aviottomain lasten luetteloon merkityn lapsen äidin kanssa toimitti naistarkastaja. Luetteloon merkittiin tarpeelliset tiedot lapsesta, äidistä ja isästä sekä ne todisteet, jotka äiti voi esittää isyyden selvittämiseksi. Näihin tietoihin perustuvat alla olevat yhdistelmät, jotka valaisevat vuoden lopussa jäljellä olevien lasten vanhempain siviilisäätystä ja ikää sekä ammattia tai säätyä:

Äitien siviilisäätystä:		Elatusvelvollisten siviilisäätystä:	
Naimattomia	2,547	Naimattomia	1,770
Leskiä tai laillisesti eronneita	205	Leskimiehiä tai laillisesti eronneita	165
Naineita	93	Naineita	319
Tietoja puuttuu	67	Tietoja puuttuu	658
Yhteensä	2,912	Yhteensä	2,912

Äitien ikä:		Elatusvelvollisten ikä:	
—15 vuotiaita	3	16—20 vuotiaita	149
16—20 »	481	21—25 »	682
21—25 »	1,051	26—30 »	574
26—30 »	671	31—35 »	295
31—35 »	366	36—40 »	193
36—40 »	208	41—50 »	167
41— »	55	51— »	41
Tietoja puuttuu	77	Tietoja puuttuu	811
Yhteensä	2,912	Yhteensä	2,912

Äidit ryhmittivät ammatin mukaan seuraavasti:

Palvelijoita	1,079	Kylvettäjiä ja hierojia	18
Ompelijoita ja modisteja	251	Sairaanhoitajia ja kätilöitä ..	18
Toimisto- ja myymäläapulaisia		Raitiotie- ja voimavaununra-	
y.m.	246	hastajia	17
Ulko- ja sekatyöntekijöitä ..	240	Karjakoita ja meijeriapulaisia	13
Tehtaantyyntekijöitä	208	Kauppiaita ja pikkuliikkeen	
Pesijöitä ja siivoojia	133	harjoittajia	7
Tarjoilijoita	121	Taiteilijoita	6
Kaupustelijoita y. m. pikku-		Opettajia	4
elinkeinon harjoittajia	40	Opiskelijoita ja koululaisia ..	3
Kirjanpainajia ja -sitojia	37	Kauppamatkustajia	2
Käsityöammattilaisia	36	Sanomalehdentoimittajia	2
Partureita ja kähertäjiä	36	Ilman varsinaista tointa olevia	370
Silittäjiä	25		
		Yhteensä	2,912

Elatusvelvolliset ryhmittivät ammatin mukaan seuraavasti:

Ulko- ja sekatyöntekijöitä	605	Kirjaltajia ja kirjapainotyön-	
Ammattityöntekijöitä ja käsi-		tekijöitä	40
työläisiä	470	Rautatieläisiä	39
Autonkuljettajia	134	Poliiseja	35
Sotilashenkilöitä	126	Insinöörejä, lääkäreitä y. m.	
Toimisto- ja myymäläapulaisia	100	akateemisesti sivistyneitä ..	34
Tehtaantyyöläisiä	98	Taiteilijoita	32
Maanviljelijöitä ja huvilan-		Liikkeenjohtajia sekä toimisto-	
omistajia	93	ja konttoripäälliköitä	22
Kaupustelijoita y. m. pikku-		Mekanikkoja ja teknikkoja ..	21
elinkeinon harjoittajia	93	Virkamiehiä	16
Merikapteeneja, merimiehiä		Rakennusmestareita	16
y. m.	74	Maataloustyöntekijöitä	14
Liikemiehiä ja kauppiaita	66	Raitiovaununkuljettajia ja -tar-	
Palvelusmiehiä	62	kastajia	13
Ajureita ja renkejä	53	Kalastajia	8
Lämmittäjiä ja koneenkäyttä-		Sairaanhoitajia ja hierojia ..	8
jiä	50	Tarjoilijoita	7
Työnjohtajia	49	Ammatti tietymätön	490
Opiskelijoita ja koululaisia ..	44		
		Yhteensä	2,912

Lasten sijoittamisessa äitejä avustivat naistarkastajat, jotka yksityisesti tiedustelemalla ja sanomalehdissä ilmoittamalla koettivat hankkia sopivia kasvatuskoteja. Hoitokustannukset — 300—400 markkaa kuukaudelta — tuottivat kuitenkin varattomille äideille suuria vaikeuksia lastensa sijoittamisessa.

Aviottomain lasten hoitoa valvoivat naisopastajat, jotka pitkin vuotta kodeissa käyden seurasivat lasten ruumiillista ja henkistä kehitystä sekä antoivat äideille ohjeita lasten järkipäisessä hoidossa ja kasvatuksessa. Myöskin lastenhoidon neuvonta-asemien johtajat osallistuivat 3 vuotta nuorempien lasten hoidon valvontaan toimialueillaan. Milloin lapsen ruumiillinen

kehitys oli sellainen, että hänen katsottiin olevan erikoishoidon tarpeessa, käytettiin asianomaisen lääkärin apua.

Lautakunnalle kuukausittain esitettyjen tiedonantojen mukaan

Äitinsä luona olevat lapset saivat:		%.	Kasvatusäidin luo sijoitetut lapset saivat:		%.
hyvän hoidon	51.5		hyvän hoidon	70.8	
suhteell. hyvän hoidon	46.4		suhteell. hyvän hoidon	28.1	
epätyydyttävän hoidon	2.1		epätyydyttävän hoidon	1.1	
Äidin koti oli:		%.	Kasvatusäidin koti oli:		%.
hyvässä kunnossa	54.5		hyvässä kunnossa	54.6	
suhteell. hyvässä kunnossa	42.2		suhteell. hyvässä kunnossa	45.3	
epätyydyttävässä kunnossa ..	3.3		epätyydyttävässä kunnossa ..	0.1	

Osaston hoidokeista kuoli v:n 1935 kuluessa 32, joista kuollessaan 26 oli sairaalassa, 1 lastenkodissa, 2 synnytyslaitoksessa, 1 yksityishoidossa ja 2 äidin luona.

Kuolemansyy näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

Keuhkokuume	5	Yleinen myrkytys	5
Synnynnäinen syfilis	1	Vatsakalvon tulehdus	1
Aivokalvontulehdus	5	Suolikatarri	1
Synnynnäinen heikkous	6	Sisäinen verenvuoto	1
Miliaarinen tuberkuloosi	1	Halvaus	1
Henkitorven tulehdus	1	Tuhkarokko	1
Kurkkutulehdus	1	Tuntematon syy	1
Hinkuyskä	1		
		<u>Yhteensä</u>	<u>32</u>

Isyyden lopullisen selvittämisen toimitti lastenvalvoja niiden tiedonantojen nojalla, joita äidit olivat antaneet lastensa isistä. Nämä selvittelyt tapahtuivat tavallisesti yhteisten neuvottelujen kautta, joita lastenvalvoja piti asianosaisten kanssa. Lastenvalvojan suorittama työ sekä saavutukset isyyden selvittämisessä ilmenevät seuraavista numeroista:

V:lta 1934 oli 37 oikeusjuttua vireillä, uusia haasteita otettiin 95. 12 tapauksessa ei vastaajaa saatu haastetuksi ja 13 tapauksessa saatiin aikaan sopimus haasteen tiedoksiannon jälkeen, joten vuoden kuluessa käsiteltiin 107 juttua. Näistä voitettiin 59 juttua, 12 tapauksessa kumottiin kanne ja 36 juttua siirrettiin seuraavaan vuoteen.

Kanteen kumoaminen edellisissä 12 tapauksessa aiheutui seuraavista syistä: 9 tapauksessa olivat todistajain tiedot riittämättömät, 1 tapauksessa ei kantaja voinutkaan vannoa määrättyä täytevalaa, 1 tapauksessa vastaaja vannoi hänelle määrätyn puhdistusvalan ja 1 tapauksessa oli haastettu väärä henkilö.

Virka-apua oikeudenkäynneissä saatiin vieraiden kuntain lastenvalvojlta tai oikeusaputoimistoilta 8 tapauksessa.

Muissa kuin elatusapuasioissa esiinnyttiin viran puolesta 1 vararikkoasiassa, 2 ulosottoasiassa sekä 6 holhousoikeudesta erottamista tai ottoplasisuhteen purkamista koskevassa asiassa, joista esitetty vaatimus hyväksyttiin 4 tapauksessa ja 2 jäi vireille v:een 1936.

Elatusvelvollisten tapaturmaisena kuoleman vuoksi haettiin ja saatiin 1 tapauksessa tapaturmaeläke yhdelle aviottomalle lapselle.

Tämän lisäksi ajettiin 3 juttua virka-apuna vieraiden kuntain lastenvalvojille. Näistä voitettiin 2 ja 1 jäi vireille seuraavaan vuoteen.

Sopimuksilla selvitettiin isyys lopullisesti 93 tapauksessa, joista niinkuin sanottu 13 tapauksessa vasta haasteen jälkeen, kun taas 105 tapauksessa isyyden selvittäminen siirrettiin seuraavaan vuoteen syystä, että asianomaiset asuivat yhdessä huolehtien itse lapsesta tai ilmoittivat menevänsä avioliittoon.

Edellä mainittujen sopimusten lisäksi välitettiin muiden paikkakuntain lastenvalvojain anomuksesta 17 elatussopimusta Helsingissä asuvilta isiltä. Virka-apupyyntöjen yhteismäärä oli 194. Toisaalta lastenvalvoja sai vastaavaa, tulokseen vienyttä virka-apua muiden paikkakuntien lastenvalvojilta ja muilta viranomaisilta muualla oleskeleviin isiin nähden 12 eri tapauksessa.

Elatus- ja kasvatavavustusten periminen. Osaston toimesta perittiin kertomusvuonna elatus- ja kasvatavavustuksia Helsingin kaupunkikuntaan kuuluville lapsille 919,218: 80 markkaa, josta isiltä kannettuja 832,705: 80 markkaa ja äideiltä saatuja 86,513 markkaa. Lisäksi välitettiin ulkokuntalaisille lapsille pääkaupungissa työansiolla oleskelevilta elatusvelvollisilta 81,374: 30 markkaa, joten siis osaston perimien elatus- ja kasvatavavustusten yhteissumma oli kyseessä olevana vuonna 1,000,593: 10 markkaa.

Aviottomain lasten ja heidän äitiensä tilapäiseksi avustamiseksi oli osaston käytettäväksi varattu lautakunnan menoarvioon 70,000 markan suuruinen määräraha. Tästä käytettiin kaikkiaan 39,113: 55 markkaa, josta 23,840: 50 markkaa kului todistajapalkkioihin sekä lastenvalvojan kansliamenoihin. 13,273: 05 markkaa jaettiin kodissakävijäin esityksistä joko pieninä raha-avustuksina tai valmiina vaatekappaleina lapsensa kanssa suurimmassa ahdinkotilassa oleville äideille sekä 2,000 markkaa käytettiin joulujuhlan järjestämiseksi lapsille ja heidän hoitajilleen. Edellä mainitun rahamäärän lisäksi jaettiin Adolf Holmgrenin lahjoitusrahaston korkovaroista yhteensä 1,500 markkaa kehoituspalkintoina lapsensa hyvin hoitaneille imettäville äideille.

Ottolapsiksi hyviin, lapsirakkaisiin perheisiin toimitettiin v. 1935 asianomaisten äitien suostumuksella 27 aviotonta lasta.

Holhoustoiminta. Lastenvalvojan varsinaisen holhouksen alaisena oli kertomusvuonna 107 lasta, joista 104 v:sta 1934 siirtynyttä. Kertomusvuoden kuluessa lakkasi holhokkien täysi-ikäiseksitulon vuoksi 3 holhoustointa, joten näiden luku vuoden lopussa oli 104. Näitä paitsi oli lautakunnan toimitusjohtajan holhouksen alaisena aikaisemmin annettujen oikeuden määräysten perusteella vuoden alussa 52 ja vuoden lopussa 44 alaikäistä.

Lastenhoidon neuvonta-asetat. Paitsi Maitopisarayhdistyksen kunnan avustuksella kaupungin eri osissa ylläpitämää 5 lastenhoidon neuvonta-asemaa sekä Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton lukuun Lastenlinnassa toiminutta neuvonta-asemaa, lautakunta ylläpiti kolmea kunnallista lastenhoidon neuvonta-asemaa, joista yksi toimi Tehtaankadun 1:ssä sijaitsevassa lastensairaalassa, toinen Töölössä Savilankadun 3:ssa ja kolmas Toukolassa Intiankadun 13:ssa.

Lastensairaalassa olevan lastenhoidon neuvonta-aseman toiminta-alueena oli edelleen Kruununhaka, Katajanokka, Kaivopuisto, II ja III kaupunginosa sekä Suomenlinna. Aseman lääkärinä toimi lääketieteentohtori C. E. Rähä ja terveystisarena neiti L. Soini.

Neuvonta-aseman kirjoissa oli lapsia kuukausittain keskimäärin 475 ja kaikkiaan 731. Heidän vaihtumisensa vuoden kuluessa käy selville seuraavasta:

	-2 vuotiaita.	2-7 vuotiaita.	Yhteensä.
V:sta 1934 jäljellä olevia	292	123	415
Uusia	270	46	316
Poistettuja	169	38	207
V:een 1936 jääneitä	367	157	524

Kirjoihin merkityistä lapsista oli 31 uudelleen rekisteröityjä.

Lapsen kirjoista poistamisen aiheutti 147 tapauksessa lapsen muuttaminen pois piiristä, 5 tapauksessa kuolema ja 55 tapauksessa joku muu syy. Kuoleman syynä oli:

	Tapauksia.	Lasten ikä, kuukautta.		Tapauksia.	Lasten ikä, kuukautta.
Keuhkokuume	1	2	Influenssa, aivokalvon-		
Yleinen myrkytys	1	3	tulehdus	1	19
Synnynnäinen sydänvika	1	12	Lapsihalvaus	1	8

Kirjoihin merkityistä lapsista oli 67 avioliiton ulkopuolella syntynyttä. Alle 1 kuukauden ikäisinä tuli kirjoihin 128 lasta.

Aseman lääkäri otti vastaan 2 kertaa viikossa yhteensä 98 kertaa. Hänen vastaanotoillaan oli kävijöitä kaikkiaan 2,576. Terveysisaren jokapäiväisillä vastaanottotunneilla oli kävijöiden lukumäärä 963. Terveysisaren kansliatunteja oli yhteensä 950, mihin sisältyy lääkärin vastaanottoihin, valohoitoon, kurssien pitämiseen y. m. neuvonta-asemalla tapahtuneeseen toimintaan käytetty aika.

Kodissakäyntejä tehtiin:

Aseman hoidokkien luokse:

Alle 2 vuotiaiden lasten luokse	1,805	Raskaana olevien naisten luokse	278
2—7 vuotiaiden lasten luokse	348	Asiakäyntejä	90
Aviottomien lasten luokse	477	Hukkakäyntejä	577
Kirjoihin merkitsemättömien lasten luokse	141		
		Yhteensä	3,716
		Näistä sairaskäyntejä	180

Sairaskäyntien aiheena oli: ripuli 36, angina 1, keuhkokuume 2, katarri 3, vesirokko 6, hinkuyskä 12, lapsihalvaus 1, nokkoskuume 1, munuaistulehdus 1 sekä muut tapaukset kuumetta, nuhaa ja yskää. Sairaalahoitoon toimitettiin 6 ja lastenkotiin 3 lasta ja näiden lisäksi 1 äiti mielisairaalaan ja 1 äiti turvakotiin. Lastensairaalan poliklinikalla annettiin sitä paitsi varattomille lapsille valohoitoa yleistilan vahvistamiseksi yhteensä 94 lapselle.

Suomenlinnassa ¹⁾ jatkettiin työtä kuten edellisinäkin vuosina. Siellä pidetyillä lääkärin vastaanotoilla oli kävijöitä 211. Kirjoissa oli 86 siellä asuvaa lasta, joista 45 oli alle 2 vuoden ja 2—7 vuotiaita 41. Kodissakäyntejä tehtiin Suomenlinnassa 229.

Äitiyshuoltoa jatkettiin. Raskaana olevat naiset kävivät yleisen sairaalan naistautiosaston äitiysvastaanotoilla ja kodissakäyntejä tehtiin, kuten edellä on mainittu, 278. Kirjoissa oli 76 naista.

¹⁾ Numerotiedot Suomenlinnassa suoritetusta työstä sisältyvät edellämainittuihin neuvonta-aseman työtä koskeviin tietoihin.

Avustustoiminnasta mainittakoon, että kiertokori n:o 1 oli lainattuna yhteen kotiin. Lastensuojelulautakunnan kanslian välityksellä toimitettiin vaateavustusta 6 lapselle ja neuvonta-asemalta erikseen 30 lapselle. Köyhimpiin koteihin jaettiin äideille imettämisen edistämiseksi n. k. maitorahaa 450 markkaa ja 26 kotiin jaettiin tänäkin vuonna yksityisiltä saatuina lahjoituksina joulupaketit. Varattomille lapsille hankittiin vahvistavia lääkkeitä, kuten kalanmaksaöljyä, nutrolia, rachitosea y. m. 460 markan arvosta.

Valistustarkoituksessa järjestettiin äideille 4 pientenlastenhoitoa käsittelevää luentosarjaa ja oli näille luennoille osallistuneiden lukumäärä 70. Kurseista oli yksi ruotsinkielinen. Ohjelmallisia illanviettoja äitien virkistykseksi pidettiin Korkeavuorenkadun 10:ssä sijaitsevassa seurakuntasalissa äitienpäivänä ja jouluna. Osanottajien lukumäärä näissä tilaisuuksissa oli n. 450. Niissä esitelivät lääketieteenjohtaja C. E. Rähä aiheesta: kasvatusvirheet ja niiden vaikutus lapsen terveyteen ja rouva I.-L. Kilpeläinen lasten kasvatuksesta yleensä. Suomenlinnan äitienompeuseura on jatkuvasti kokoonnutun kerran kuukaudessa ollen siihen osallistuneiden lukumäärä 15—17. Rouvien ompeluseura, joka työllään on ollut suurena taloudellisena tukena neuvonta-asemalle, kokoontui 2 kertaa kuukaudessa. Osanottajia oli siinä 8.

Oppilasopetusta seurasivat valtion terveydenhoitokurssien oppilaat, lastensairaalassa työskentelevät lääketieteenkandidaatit ja Helsingin kaupungin sairaanhoitajatarkoulun oppilaat. Oppilaista työskenteli osa kuukauden ja osa 2 viikkoa.

Töölön lastenhoidon neuvonta-aseman toiminta-alueena oli Töölö, Meilahti ja Ruskeasu. Neuvonta-aseman lääkärinä toimi lääketieteen- ja kirurgiantohtori U. Muroma ja terveyssisarena rouva R. Krohn.

Neuvonta-aseman kirjoissa oli koko vuoden aikana kaikkiaan 809 lasta; kuukausittain keskimäärin 557. Heidän vaihtumisensa ilmenee seuraavasta yhdistelmästä:

	—2 vuotiaita.	2—7 vuotiaita.	Yhteensä.
V:sta 1934 jäljellä olevia	266	208	474
Uusia	322	13	335
Poistettuja	179	118	297
V:een 1936 jääneitä	398	114	512

Lapsen kirjoista poistamisen aiheutti 153 tapauksessa poismuutto alueelta, 4 tapauksessa lapsen kuolema, 31 tapauksessa yli-ikä ja 109 tapauksessa jokin muu syy.

Kuoleman syynä oli keuhkokuume 2, tuberkuloottinen aivokalvontulehdus 1 ja kouristus 1 tapauksessa.

Kirjoihin merkityistä lapsista oli 41 avioliiton ulkopuolella syntyneitä. Näitä paitsi oli neuvonta-aseman valvonnan alaisena sen kirjoihin merkittömänä 27 avioliiton ulkopuolella syntyneitä lasta. Kirjoihin merkittiin 92 lasta alle 1 kuukauden ikäisenä.

Lääkärin vastaanottoja pidettiin 0—2 vuotiailla lapsille 2 kertaa viikossa ja 2—7 vuoden ikäisille kerran kuukaudessa. Lääkärin vastaanotoilla kävi 1,888 alle 2 vuotiaita, 214 2—7 vuoden ikäistä ja 13 aikuista asiakasta, siis yhteensä 2,115 henkilöä.

Terveyssisaren jokapäiväisillä vastaanotoilla kävi 1,377 alle 2 vuotiaita, 154 2—7 vuoden ikäistä, 17 raskaana olevaa naista sekä 148 muuta asiakasta,

eli siis yhteensä 1,696 henkilöä. Terveysisaren kansliatunteja, niihin luetuina vastaanotot, kurssien pidot, ompeluillat ja neuvonta-aseman tukemisyhdistyksen kokoukset, oli yhteensä 995.

Valohoitoa annettiin neuvonta-asemalla 1,004 kertaa. Varattomat saivat sitä joko ilmaiseksi tai alennetuin hinnoin; muut maksoivat 5 markkaa kerrasta.

Terveysisari teki kodissakäyntejä:

Aseman hoidokkien luokse:	Raskaana olevien naisten luokse	206
Alle 2-vuotiaiden lasten luokse	Sairaskäyntejä	111
2—7 vuotiaiden lasten luokse .	Asiakäyntejä	32
Aviottomain lasten luokse	Hukkakäyntejä	371
Kirjoihin merkitsemättömien luokse	Yhteensä	2,440
		202

Äitiyshuoltoa piirissä jatkettiin siten, että neuvonta-asema oli yhteistyössä naisten klinikan neuvonta-aseman kanssa. Tämän antamien tietojen mukaan tehtiin kodissakäyntejä raskaana olevien naisten luona ja annettiin niistä selostus naisten klinikalle. Kirjoissa oli kertomusvuonna 104 naista.

Neuvonta-aseman tukemisyhdistys jatkoi toimintaansa hankkien varoja lainavaraston kartuttamiseksi. Yhdistyksen huomattavimpana aikaansaannoksena mainittakoon 54 nidettä käsittävän suomen- ja ruotsinkielisen lainakirjaston hankkimisen neuvonta-asemalle. Kirjasto on neuvonta-aseman äitien käytettävänä. Samoin hankittiin yhdistyksen aloitteesta erilaisia lasten pukukaavoja. Paitsi pienempiä avustuksia, lahjoitti yhdistys kerran alusvaate- ja pukukangasta varattomien perheiden avustamiseksi.

Avustustoiminnasta mainittakoon, että kiertokori n:o 1 oli lainattu 7 kotiin ja kiertokori n:o 2 6 kotiin. Lapsen vaunut olivat lainattuina 15 kotiin, lasten vuode 10 kotiin ja muuta lainatavaraa annettiin käytettäväksi 12 kotiin. Varattomien perheiden lapset saivat vahvistavia lääkkeitä ja sitäpaitsi jaettiin jouluksi koottua avustusta 16 kotiin tai hankittiin lapsille pukukaupat.

Äitien ompeluilloja pidettiin kahdesti kuukaudessa. Niissä kävi keskimäärin 15 äitiä. Äidit ompelivat joko omia tai neuvonta-aseman töitä. Kahvia tarjottiin ompeluilltoina ilmaiseksi.

Äitien päivänä ja jouluna järjestettiin äideille ohjelmallinen illanvietto. Näissä esitelmöi lääketieteen- ja kirurgiantohtori U. Muroma seuraavista aiheista: Tuberkuloosi ja Pirquet koe; Riisitauti. Näitä paitsi pidettiin eri tilaisuuksissa lastenhoidosta 4 luentosarjaa.

Valtion terveysisarkurssin oppilaat seurasivat työtä neuvonta-asemalla, ollen kukin 1 kuukauden työssä. Samoin Helsingin kaupungin sairaanhoitajatakkoulun oppilaat harjoittelivat neuvonta-asemalla, kukin 2 viikon ajan.

Toukolan lastenhoidon neuvonta-asema, joka pitkien esivalmistelujen jälkeen aloitti toimintansa syksyllä v. 1933 vuorineuvoksetar K. Herlitzin yksityisen kannatuksen varassa ja jolle kaupunki v. 1934 myönsi 5,000 markan suuruisen avustuksen käytettäväksi ensikädessä lääkärin palkkioksi, siirtyi v. 1935 alussa kunnan huostaan. Sen toiminta-alueena ovat Annala, Arabia, Kumpula, Toukola ja Vanhakaupunki. Lääkärinä on tällä asemalla toiminut alusta pitäen lääketieteen- ja kirurgiantohtori U. Muroma ja terveysisaren tehtävistä on huolehtinut lautakunnan sillä alueella toimiva lastenhoidon-neuvoja neiti L. Hirstiö.

Neuvonta-aseman kirjoissa oli kertomusvuonna yhteensä 209 lasta, kuten seuraavat numerot osoittavat:

	—2 vuotiaita.	2-7 vuotiaita.	Yhteensä.
V:sta 1934 siirtyneitä	74	35	109
Uusia	65	35	100
Poistettuja	—	—	53
V:een 1936 jääneitä	—	—	156

Poistuneista oli 18 muuttanut alueelta, 3 kuollut ja 32 jäänyt pois joko yli-ikäisyyden vuoksi tai muista syistä.

Neuvonta-aseman lääkäriellä oli vastaanotto yleensä kerran viikossa, satuneiden pyhien vuoksi kuitenkin yhteensä vain 42 kertaa. Lääkäriin vastaanotoilla kävi vuoden kuluessa 0—2 vuotiaita lapsia 426, 2—7 vuoden ikäisiä 140 ja muita 22 eli siis yhteensä 588.

Terveyssisaren vastaanottoja oli kaikkiaan 298. Niillä kävi 0—2 vuotiaita lapsia 344, 2—7 vuoden ikäisiä 94 ja muita 337 eli yhteensä 775. Terveyssisaren neuvonta-asemalla tapahtuneeseen toimintaan käytetty aika oli 902 tuntia.

Terveyssisar toimi samalla alueellaan lastensuojelulautakunnan kodissa kävijänä suorittaen seuraavan lukumäärän kodissa käyntejä:

Aseman hoidokkien luokse:	Kirjoihin merkitsemättömäin luokse.....	
Alle 2-vuotiaiden lasten luokse	916	641
2—7 vuotiaiden lasten luokse	358	425
Aviottomien lasten luokse	867	
		<u>Yhteensä 3,207</u>

Näistä 158 oli sairaskäyntejä, joista 130 0—2 vuotiaiden ja 28 2—7 vuotiaiden luokse:

Sairaskäyntien aiheena oli:

Ripuli	24	Vesirokko	28
Hinkuyskä	24	Sikotauti	6
Keuhkokuume	7	Ihottuma	17
Keuhkopussin tulehdus	2	Kuume	31
Influenssa	13	Tuberkuloottinen aivokalvontulehdus	3
Angina	3		
		<u>Yhteensä</u>	<u>158</u>

Pirquet-koe tehtiin 26 lapselle.

Äitiyshuoltoa varten oli tällä asemalla kertomusvuoden alusta lukien lääkärin vastaanotto erikseen kaksi kertaa kuukaudessa tuleville äideille ja toimi lääkärinä tässä tarkoituksessa lääketieteenlisensiaatti A. Suhonen. Hänen vastaanotoillaan kävi yhteensä 87 äitiä ja sitäpaitsi terveyssisaren vastaanotoilla 53 äitiä. Kodissakäyntejä äitien luokse suoritti terveyssisar 116.

Avustustoiminnasta mainittakoon, että neuvonta-aseman välityksellä jaettiin puutteenalaisille lapsille vaatteita sekä jalkineita pitkin vuotta, mutta etenkin joululahjoina. Niitä olivat lahjoittaneet vuorineuvoksetar K. Herlitz

sekä tuomarinrouva Anjalan johtama neuvonta-aseman hyväksi toimiva ompeluseura. Sitä paitsi antoivat jouluavustusta Osuusliike Elanto sekä muutamat muutkin liikkeet ja yksityiset henkilöt.

Valistustarkoituksessa jaettiin jokaiselle tulevalle äidille lääketieteen- ja kirurgiantohtori M. Siiralan kirjanen Terveydellisiä aakkosia raskauden ajaksi sekä jokaiseen uuteen kotiin professori A. Ylpön kirjoittama Neuvoja ja ohjeita imeväisen hoidossa ja ruokinnassa. Sitä paitsi lainattiin asiakkaiden luettavaksi syntyväisyysrajoituskirjallisuutta. Niinikään lainattiin neuvonta-asemalta köyhimpiin koteihin kiertokoreja sekä vuoteita, lapsen vaunuja ja lapsen reki.

Äitien juhla pantiin toimeen keväällä ja talvella, ennen joulua. Ohjelman niihin järjesti neuvonta-asema vuorineuvoksetar Herlitzin suosiollisesti huolehtiessa entiseen tapaansa kahvitarjoilusta. Hän on myöskin lahjoittanut tälle omilla varoillaan alulle panemalleen neuvonta-asemalle kaluston ja vaatevaraston, mistä lautakunta on lahjoittajalle suuresti kiitollinen.

Terveys hoito. Vastaanotto- ja ammattioppilaskotia, Kullatorpan lastenkotia sekä koulukoteja valvovan lääkärin, lääketieteenlisensiaatti E. O. Lindénin selostus vallinneesta terveydentilasta ja hygieenisistä olosuhteista mainituissa laitoksissa v. 1935 oli seuraavan sisältöinen:

Kesäkuun 2 ja 3 p:nä toimitettiin vuositarkastus Toivolon koulukodissa. Koska tässä kodissa oli useita henkisesti vajavaisia lapsia, joita oikeastaan olisi pitänyt opettaa apukoulussa, tohtori Lindén yhdessä tohtori T. Branderin kanssa toimeenpani perusteellisempia älykkyyskokeita sanottujen lasten suhteen. Näiden tutkimusten tuloksista tiedoitettiin lastensuojelulautakunnalle.

Mainituissa laitoksessa oli silloin 83 lasta. Terveys tila oli muutoin erinomainen. Painonlisäys oli ollut normaalin. Järjestys ja siisteys vallitsi kaikkialla ja hygieeniset olosuhteet olivat kaikin puolin tyydyttävät.

Maaliskuussa huomattiin Mäntylässä muutamia tapauksia vihurirokkoa, mutta muutoin ei kodissa esiintynyt kulkutaudin luontoisia tauteja koko vuoden aikana.

Kesäkuun 29 p:nä toimitettiin vuositarkastus Toivoniemen koulukodissa. Kaikki 40 tyttöä tutkittiin. Terveys tila oli hyvä. Painonlisäys oli säännöllinen ja hygieeniset olosuhteet kaikin puolin hyvät. Minkäänlaisia kulkutaudin luontoisia tauteja ei esiintynyt.

Samana päivänä lääkäri kävi myöskin Tavolan koulukodissa, jossa terveys tila oli ollut erinomainen niin laitoksessa kuin myöskin yksityishoitoon annettujen lasten keskuudessa: tarkastustilaisuudessa kaikki 26 poikaa olivat terveinä. Kahdella pojalla oli kuitenkin kesälomaa, joten he eivät olleet läsnä. Tohtori T. Brander oli samana ja edellisenä päivänä lastensuojelulautakunnan kehoituksesta tutkinut nuo kotona olevat 24 poikaa henkisessä suhteessa. Tutkimuksen tuloksia koskeva selonteko lähetettiin heinäkuun 1 p:nä lastensuojelulautakunnalle. Painonlisääntymistä, työjärjestystä sekä vapaa-ajan ja työajan välistä suhdetta vastaan ei ollut mitään huomautettavaa ja hygieeniset olosuhteet olivat muissakin suhteissa tyydyttävät.

Elokuun 4 p:nä suoritettiin vuositarkastus Ryttylän koulukodissa, missä oli 115 poikaa. Eräs poika oli äskettäin sairastanut katarraalista keuhkokuumeetta, saaden sen jälkeen keuhkopussintulehduksen. Hän makasi vielä sairashuoneessa. Muutoin kaikki pojat olivat terveitä. Painonlisäys oli tasainen ja säännöllinen. Minkäänlaisia struumatapauksia ei enää havaittu. Järjes-

tys ja siisteys vallitsi kaikkialla ja työjärjestystä ja vapaa-ajan ja työajan jakoa vastaan ei ollut muistuttamista.

Vesisäiliö, joka siihen asti oli ollut varsin huonosti sijoitettuna karjakeittiöön eikä antanut vettä riittävän korkealle, oli asiallisena perusteluna suunnitteilla olevan vesitornin laittamiselle. Korjauksia suoritettiin eri paikoilla ja urheilukenttä oli melkein valmis ja suurenmoinen.

Elokuun 11 p:nä tapahtui vuositarkastus Kullatorpan lastenkodissa, missä lasten todettiin olevan terveinä. Vettä oli kaivossa riittävästi. Siisteys ja järjestys vallitsi kaikkialla; lapset olivat hyvin hoidettuja ja vaalittuja huolellisesti ja menestyksellisesti. Kesäkuun 3 ja 4 p:nä tohtorit Lindén ja Brander yhdessä suorittivat perusteellisia älykkyyskokeita kaikkien kouluikässä olevien kodin hoidokkien keskuudessa. Kokeiden tuloksista ilmoitettiin lastensuojelulautakunnalle. Älykkyyskokeet tohtori Brander suoritti maksuttomasti sekä Kullatorpassa että Toivolassa. Maaliskuussa yksi pojista sairastui katarraaliseen keuhkokuumeeseen. Hänet hoidettiin terveeksi kodissa. Heinäkuussa oli yhdessä pojassa ruusu toisessa sääressä ja hänet vietiin Marian sairaalaan, missä hän parani. Vuoden lopulla sattui 1 influenssatapaus ja 4 vesirokkotapaus.

Elokuun 31 p:nä lääkäri kävi Bengtsårin koulukodissa, missä kaikki 74 poikaa tarkastettiin. Heidän terveydentilansa huomattiin hyväksi. Trakomitapauksia ei enää havaittu. Painonlisäys oli tasainen ja hyvä ja hygieeniset olosuhteet tyydyttävät. Työhuoneet kuitenkin olivat, kuten aiemminkin, ahaita ja alkeellisia. Metallityöpajaan oli saatu ikkunat ja muutenkin sitä oli hieman parannettu. Helmikuussa oli muuan 13-vuotias poika sairastunut aivokalvontulehdukseen ja viisi päivää sairastettuaan kuollut Hangon sairaalassa. Minkäänlaisia muita kulkutaudin luontoisia tauteja ei esiintynyt. Useita poikia oli henkisesti vajavaisia, jollaisia olisi oikeastaan pitänyt opettaa apukoulussa.

Joulukuun 8 p:nä suoritettiin vuositarkastus vastaanotto- ja ammattioppilaskodissa. Terveydentila oli kummassakin hyvä ja painonlisäys säännöllinen. Järjestys ja siisteys vallitsi kaikkialla. Luteita oli näyttäytynyt, mutta niitä ahdistettiin menestyksellisesti. Huhtikuussa sattui joitakin sairastumisia vihurirokkoon ja niinkään kesäkuussa. Toukokuun lopulla ja kesäkuun alussa sikotautiin sairastuneet oppilaat toimitettiin kaikki kulkutautisairaalaan. Sikotauti aikaansai, kuten luonnollista oli, vastaanottokodin säännöllisen toiminnan häiriintymisen toukokuun 22 p:n ja kesäkuun 17 p:n väliseksi ajaksi, minkä seikan pitäisi osaltaan kehoittaa kaupungin viranomaisia pian toteuttamaan aiotun uudisrakennuksen vastaanotto- ja ammattioppilaskodin laajentamiseksi. Vuoden lopulla sattui myös pari anginatapaus.

Kaupungin koulukoteihin sijoitettujen lasten hampaidenhoidosta huolehti edelleen kouluhammasklinikan johtaja T. H. J. Ekman suorittaen hampaiden korjaamiset kauempana sijaitsevilla laitoksissa lautakunnan tätä tarkoitusta varten hankkimilla välineillä. Vastaanotto- ja ammattioppilaskodin hoidokit sekä Toivolan koulukodin oppilaat kävivät tarpeen vaatiessa kouluhammasklinikassa.

Sofianlehdon pikkulastenkodista sekä Reijolan lastenkodista huolehtiva lääkäri, lääketieteellisensiaatti R. Granholm jätti näissä laitoksissa kertomusvuotena vallinneesta terveydentilasta seuraavan selostuksen:

Sofianlehdon pikkulastenkodissa oli lasten yleistila ja kehitys ylimalkaan tyydyttävä, vaikka sairaustapauksien lukumäärä olikin verrattain suuri. Tal-

ven ja kevään kuluessa oli niinkuin edellisinäkin vuosina paljon influenssaa, henkitorvenkatarria sekä angiinaa. Pikkulapsille ovat nämä niin sanotut kylmettymistaudit, kuten tunnettua, hyvin tarttuvia, minkätähden ne niin helposti leviävät, kun monta lasta hoidetaan samassa huoneessa ja kun myös henkilökunnassa sattuu useita sellaisia tapauksia. Suurin osa näistä sairaustapauksista oli kuitenkin lievää laatua (usein vaan pari päivää kestävä kuume ja nuha), mutta toisille kävi tauti vaikeammaksi, seuraten sitä muutamissa tapauksissa keuhkokuumeekin.

Kesän ja syksyn kuluessa sairasti verrattain monta lasta lievempää vatsa- ja suolikatarria.

Talvella sattui muutamia hyvin ikäviä sairaustapauksia. Muutaman päivän kuluessa sairastui nimittäin suurempien lasten osastolla 8 tyttöä gonoreaan. Heillä oli juuri ollut influenssa, minkä tähden heitä hoidettiin eristettyinä samassa huoneessa. Aikaisemmin ei heissä eikä kessään muussakaan lapsessa oltu huomattu tämän taudin oireita. Näin ollen katsottiin välttämättömäksi saada selville, oliko joku henkilökunnasta voinut olla tartunnanlähteenä. Määräsin sentähden kaikki hoitajattaret, jotka olivat siinä huoneessa työskennelleet, kuin myöskin siivoajat kääntymään tämän alan erikoislääkärien puoleen saadakseen todistuksen terveydentilastaan. Onneksi ei kenessäkään tätä tautia todettu, vaan olivat kaikki todistukset täysin kieltäviä, minkä tähden ketään henkilökunnasta siis ei voitu epäillä.

Mahdollisesti joku äiti, käydessään lastansa tapaamassa, on voinut tämän tartuttaa. Otaksuttavimpana kuitenkin on, että joku sairastuneista lapsista jo aikaisemmin oli kyseistä tautia potenut, mutta hänen tullessaan lastenkotiin tauti oli sammuneessa tilassa, siis oireeton. Äkkiä on se taasen uusiutunut — ehkä mainitun influenssan vaikutuksesta — tarttuen toisiin lapsiin. Tämä taudin ominaisuus, että se ajoittain voi olla oireeton ja taaseni leimahtaa tarttuvaksi, on usein ollut syynä siihen, että lastenkodeissa ja sairaaloissa tartunnalle erittäin alttiit pikkulapset ovat sairastuneet, vaikka hoito on ollut kylläkin tarkka ja huolellinen. Onneksi ei tämänlaista tapahtumaa ole ennen sattunut tässä kodissa, siitä huolimatta, että lapset tulevat sekavista ja epähygienisistä kotioiloista. Sairastuneet lapset hoidettiin kodissa ankarasti eristettyinä; ainoastaan yksi heistä lähetettiin myöhemmin sairaalaan. Kaikki ovat jälleen terveet.

Kahdella tyttölapsella oli gonorrea tullessaan lastenkotiin ja molemmat siirrettiin sairaalaan. Toista oli jo ennen tästä syystä hoidettu sairaalassa ja pidettiin häntä terveenä, mutta pian tauti uudelleen ilmeni. Näillä ei ollut mitään yhteyttä edellä mainittujen kanssa. He tulivat myöhemmin laitokseen ja hoidettiin eri osastolla.

Syksyllä tapahtui toinen onnettomuus Sofianlehdossa. Kun lapsia kuljetettiin pihalta osastolle 3:nteen kerrokseen, sattui 2 vuoden vanha poika pistämään kenkensä kärjen hoitajan sitä huomaamatta hissien verkko-oven lävitse, joten varpaitten päät joutuivat liikkeessä olevan hissien ja seinän väliin murskautuen siinä niin että kolmesta varpaasta meni ulommainen nivel, kahdesta vähemmän. Häntä hoidettiin muutama päivä Marian sairaalassa ja jalka parani hyvin. Hän liikkuu yhtä hyvin kuin ennenkin, ilman mitään nähtävää vaikeutta.

Taudintapaukset selviävät seuraavasta yhdistelmästä:

T a u t i.	0—1 v. vanh. lapsta.	Yli 1 v. vanh. lapsta.	Yhteen- sä.
Influenssa	21	45	66
Henkitorvenkatarrri	18	37	55
Vatsa- ja suolikatarri	14	18	32
Kurkkutulehdus	9	17	26
Ihottuma	12	13	25
Suun limakalvon tulehdus	—	16	16
Imurauhastulehdus	5	10	15
Riisitauti	12	2	14
Korvatulehdus	6	8	14
Gonorrrea	1	9	10
Suurentuneet nielurisat	—	9	9
Hinkuyskä	4	4	8
Vihurirokko	6	1	7
Verenheikkous	4	3	7
Keuhkokuume	2	4	6
Synnynnäinen heikkous	6	—	6
Paise	—	4	4
Vajaakykyisyys	1	3	4
Tyrä	4	—	4
Keltatauti	—	2	2
Virtsatiehyeentulehdus	—	2	2
Littlen tauti	2	—	2
Nenädifteria	—	1	1
Synnynnäinen syfilis	1	—	1
Varpaiden murskautuminen	—	1	1
	Yhteensä 128	209	337

Näistä hoidettiin sairaalassa:

Hinkuyskä	4	4	8
Keuhkokuume	2	2	4
Gonorrrea	1	2	3
Influenssa	1	1	2
Vihurirokko	2	—	2
Kurkkutulehdus	—	1	1
Nenädifteria	—	1	1
Synnynnäinen syfilis	1	—	1
Varpaiden murskautuminen	—	1	1
	Yhteensä 11	12	23

Kaksi pientä lasta kuoli äkilliseen, kovaan influenssaan ja yksi keuhkokuumeeseen. Paitsi näitä kolmea kuoli vuoden kuluessa vielä yksi lapsi, jonka kuolemansyynä oli synnynnäinen syfilis. Kaksi viimeksi mainittua tapausta hoidettiin sairaalassa.

Kun Sofianlehdossa kertomusvuonna hoidetuista 209 lapsesta 4 kuoli, oli kuolleisuusprosentti siis 1.91.

Reijolan lastenkodissa oli myös verrattain paljon, mutta enimmäkseen lievänlaatuista influenssaa ja henkitorvenkatarrria sekä muutamia muita tautteja pienempi lukumäärä. Kuolemantapauksia ei sattunut. Lasten yleistila oli tyydyttävä.

Taudintapaukset näkyvät seuraavasta yhdistelmästä:

Tauti.	Tapauksia.	Tauti.	Tapauksia.
Influenssa	22	Syyhy.....	1
Henkitorvenkatarrri	9	Kaatuватаuti	1
Korvatulehdus	8	Tyrä	1
Suurentuneet nielurisat	8		<u>Yhteensä 77</u>
Kurkkutulehdus	6		
Vatsa- ja suolikatarri	5	Näistä hoidettiin sairaalassa:	
Imurauhastulehdus	3	Hinkuyskä	2
Hinkuyskä	3	Kurkkutulehdus	1
Vesirokko	3	Henkitorvenkatarrri	1
Vajaakykyisyys	3	Keuhkokuume	1
Keltatauti	1	Munuaistulehdus	1
Suun limakalvon tulehdus....	1	Kaatuватаuti	1
Keuhkokuume	1	Tyrä	1
Munuaistulehdus	1		<u>Yhteensä 8</u>

Kesällä huomattiin Reijolan lastenkodin kaivoveden olevan sameata. Tutkimus kaupungin laboratoriossa osoitti sen pilaantuneeksi ja kelpaamattomaksi ainakin juoma- ja ruokavedeksi. Myöhemmin otetut kokeet ovat olleet suunnilleen samankaltaisia, minkä tähden kesästä saakka vettä on kuljetettu lastenkotiin kaupungin vesijohdosta. Tämä hankinta tuottaa luonnollisesti vaikeuksia ja lisää kustannuksia, minkätähden lasten pesu- ja kylpyvedeksi samoin kuin myös astioitten pesuun on käytetty tätä pilaantunutta kaivovettä, vaikka tämä menettely ei liene aivan vaaratonta.

Menot ja tulot. Lastensuojelutoiminnan aiheuttamat bruttomenot nousivat v. 1935 lautakunnan tilinpäätöksen mukaan ¹⁾ 15,131,368: 30 markkaan jakautuen seuraaviin eriin:

Lastensuojelulautakunta	Smk	972,461: —
Kasvatuksellisesti laiminlyötyjen lasten koulukodit	»	3,102,528: 85
Vastaanotto- ja ammattioppilaskodit	»	581,198: —
Toivolán koulukoti	»	897,848: 30
Pikkulastenkodit ..	»	2,212,592: 25
Keuhkotautisten lasten hoito	»	580,000: —
Sijoitus yksityishoitoon ja jatko-opetus	»	4,556,726: 95
Lastenhoidon neuvonta-asetat	»	142,556: 50
Tylsämielisten, aistiviallisten ja raajarikkoisten lasten erikoishoito ja opetus	»	312,162: 50
Lastenvalvojan kansliamenot sekä aviottomain lasten avustaminen	»	39,113: 55
Lasten hammashoito, kesävirkestystoiminta sekä matkakulut	»	140,526: 25
Maatilat	»	1,593,654: 15
		<u>Yhteensä Smk 15,131,368: 30</u>

¹⁾ Tämän laskelman ulkopuolelle on jätetty lastensuojelulautakunnan alaisten viranhaltijain osanottomaksut opintokursseille, 2,000 markkaa.

Näiden menojen lisäksi oli rakennustoimiston tilille viety alla mainittujen lastenhuoltolaitosten huoneistojen korjauskustannuksia seuraavat määrät:

Sofianlehdon pikkulastenkoti	Smk	31,628: 20
Reijolan lastenkoti	»	40,093: 90
Kullatorpan lastenkoti	»	49,792: 15
Vastaanotto- ja ammattioppilaskoti	»	15,371: 80
Toivolankoulukoti	»	44,590: 50
Bengtsårin koulukoti	»	80,935: 60
Ryttylän koulukoti	»	54,070: 45
Toivoniemen koulukoti	»	14,106: 20
Yhteensä Smk ¹⁾		330,588: 80

Lastensuojelutoiminnasta aiheutuneet tulot nousivat v. 1935 5,855,415:75 markkaan jakautuen seuraaviin eriin:

Lastenhoidosta saatua korvausta:

valtiolta	Smk	498,501: 20
vierailta kunnilta	»	746,513: 80
yksityisiltä korvausvelvollisilta ..	»	336,930: 50
Koulukotien valtionapu v. 1935	»	1,861,119: 45
Koulukotien oppilastöistä	»	48,296: 90
Ammattioppilaskodin hoidokeilta	»	31,579: —
Maatilat tilittäneet (maatalousvarastoja lukuunottamatta)		
Bengtsårin tila	Smk	419,276: 60
Toivoniemen tila	»	288,342: 05
Ryttylän ja Siltalan tilat	»	518,268: 60
Toivolankoulu	»	318,913: —
Laitosten ja maatilojen henkilökunnan suorittamat luon-		
toisetujen korvaukset	»	787,674: 65
Yhteensä Smk		5,855,415: 75

Kun nämä tulot vähennetään edellä mainittujen kustannusten yhteissummasta, 15,461,957: 10 markasta, jää kaupungin kassaa rasittaviksi nettomenoiksi 9,606,541: 35 markkaa, joka on 644,957: 95 markkaa suurempi kuin vastaava summa edellisenä vuonna. Menojen lisäksi aiheutuu pääasiallisesti entistä suuremmista rakennusten korjauskustannuksista ja varsinkin Sofianlehdon, Reijolan ja Kullatorpan lastenkodeille asetetuista vuokrista.

Koulukoteihin kuuluvien tilojen maatalouskirjanpidossa, jossa on otettu huomioon myöskin vuoden lopussa olevat maatalousvarastot, tehtiin tilinpäätös siten, että laitosten käyttämistään rakennuksista maataloilille suorittamat vuosivuokrat, Bengtsårissa 197,000 markkaa, Toivoniemessä 53,100 markkaa, Ryttylässä 249,000 markkaa ja Toivolassa 96,600 markkaa eli yhteensä 595,700 markkaa, joista laitosten tuloihin sisältyy 40 %:n valtionapu, siirrettiin kaupunginkassaan kaupungin näihin kiinteistöihin sijoittamien pääomien korkojen korvaukseksi. Näiden suorituksien sekä erinäisten maanparannus- ja rakennuskustannuksien lyhennysten jälkeen osoitti maa-

¹⁾ Tämän lisäksi käytti rakennustoimisto Ryttylän koulukodin uutta ammattiopetusrakennusta varten merkitystä 1,200,000 markan suuruisesta määrärahadista kertomusvuonna 1,468,017: 40 markkaa, ollen rakennus vuoden vaihteessa vielä keskenäinen; valtionapua saatiin 600,000 markkaa.

taloustilien päätös voittoa Bengtsärissa 2,400 markkaa, Toivoniemessä 28,664: 95 markkaa, Ryttylässä 206: 05 markkaa ja Toivolassa 9,870: 30 markkaa eli yhteensä 41,141: 30 markkaa, mikä mainittujen laitosten valtionapua koskevassa lopputilityksessä on vähennetty valtionavun perusteena olevista vuosimenoista.

Eri laitosten varsinaiset menot, yksityishoitoon lähetettyjen lasten vaatetus sekä henkilökunnan luontoiseduistaan suorittama korvaus toimihenkilöiden palkoista poisluettuina nousivat seuraaviin määriin:

	Kaikkiaan.	Lasta ja päivää kohden.	Lasta ja vuotta kohden.
Sofianlehdon pikkulastenkoti .. Smk	1,283,606: —	35: 17	12,838: 52
Reijolan lastenkoti	» 326,267: 65	25: 85	9,435: 44
Kullatorpan lastenkoti	» 296,425: 30	24: 56	8,963: 24
Vastaanottokoti	» 439,327: 75	24: 63	8,988: 49
Ammattioppilaskoti	» 95,604: 25	13: 73	5,013: 01
Toivolan koulukoti	» 796,063: 55	27: 91	10,186: 26
Bengtsärin koulukoti	» 965,395: 70	36: 17	13,202: 80
Tavolan koulukoti	» 164,805: 10	18: 77	6,849: 68
Ryttylän koulukoti	» 1,339,165: 45	32: 80	11,973: 82
Toivoniemen koulukoti	» 340,230: 20	21: 66	7,906: 79
Yhteensä Smk	6,046,890: 95	29: 28	10,687: 54

Seuraava taulukko osoittaa eriteltyinä varsinaiset lastenhoitomenot elatuspäivää kohden lastensuojelulautakunnan alaisissa laitoksissa v. 1935:

Menoerä.	Lastenkodit.			Vastaan- ottokoti.	Ammatti- oppilaskoti.	Koulukodit.					Kaikkiaan.
	Sofian- lehto.	Reijola.	Kulla- torppa.			Toivola.	Bengtsär.	Tavola.	Ryttylä.	Toivo- niemi.	
	P e n n i ä.										
Palkkaukset	1,127	1,434	1,215	759	434	1,320	1,512	976	1,263	977	1,181
Vuokra, lämpö ja valo ..	1,381	417	421	850	98	553	1,139	163	912	493	819
Ruokinta	477	345	395	496	538	495	540	453	640	484	510
Vaatetus ja kalusto	164	163	204	214	140	265	322	184	323	175	238
Muut menot	368	226	221	144	163	158	104	101	142	37	180
Yhteensä	3,517	2,585	2,456	2,463	1,373	2,791	3,617	1,877	3,280	2,166	2,928

Jos otetaan huomioon myöskin rakennustoimiston omilla määrärahoillaan eri lastenhuoltolaitoksissa suorittamat huoneistojen korjauskustannukset, yhteensä 330,588: 80 markkaa, saadaan keskikustannukseksi lasta ja päivää kohden kaikissa laitoksissa 30: 88 markkaa sekä lasta ja vuotta kohden 11,271: 83 markkaa.

V:een 1934 verrattuna hoitokustannukset hieman alenivat Bengtsärin, Ryttylän ja Toivoniemen koulukodeissa, mutta kohosivat huomattavasti Sofianlehdon, Reijolan ja Kullatorpan lastenkodeissa, mikä aiheutui viimeksi mainituille laitoksille asetetusta vuokrasta, joka yksistään lisäsi näissä hoitokustannuksia entisestään 11: 18, 8: 67 markkaa lasta ja päivää kohden. Kaikkien laitosten keskimääräinen päiväkustannus osoitti 3: 19 markan suuruista lisäystä.

Lahjoitusrahastot. Lastensuojelulautakunnalle kuuluivat seuraavat lasten hyväksi lahjoitetut, rahatoimiston hoidossa olevat rahastot, joiden pääoma ja käytettävissä olevat korkovarot joulukuun 31 p:nä 1935 nousivat seuraaviin määriin:

	Pääoma, Smk.	Korot, Smk.
Adolf Holmgrenin lahjoitusrahasto turvattomille äideille ja lapsille	40,000: —	2,428: 70
L. A. Grönholmin Helsingin orpolasten rahasto ..	7,650: —	305: 40
Bergman-puolisoiden lahjoitusrahasto jatko-ope- tuksen hankkimiseksi turvattomille lapsille ..	61,000: —	3,417: 90
M. Kotschakin lastenvaatusrahasto	50,800: —	2,713: 20
Aina ja Ivar Gordien lahjoitusrahasto	28,966: 30	—
Yhteensä	188,416: 30	8,865: 20

Hyvösen lastenkoti. Lastensuojelurahastoihin kuuluu myöskin avio-puolisoiden G. ja M. Hyvösen kaupungille lahjoittama omaisuus, jonka pää-oma oli kertomusvuoden lopussa 2,075,000 markkaa sekä käytettävissä olevat korkovarot 236,237: 85 markkaa. Tämän rahaston korkovaroilla ylläpidetään talossa Kotkankatu n:o 14 n. 30 hoitopaikkaa käsittävää lastenkotia hätää-kärsiville suomea tai ruotsia puhuville eri ikäisille lapsille. Lastenkodin hal- lintoa hoitaa lastensuojelulautakunnan kolmeksi vuodeksi kerrallaan valit- sema johtokunta, johon v:ksi 1934—36 valittuina kuuluivat tarkastaja M. Sil- lanpää puheenjohtajana sekä muina jäseninä kansakoulujen taloudenhoitaja S. Ojanne, lastentarhan johtajatar I. Poppius, varatuomari L. Silvenius ja professori A. Ylppö.

Lastenkodin johtajattarena sekä samalla johtokunnan sihteerinä toimi neiti I. Siirala ja lääkärinä lääketieteellisensiaatti R. Gränholm. Lisäksi kuului tämän laitoksen henkilökuntaan lastentarhanopettaja, 2 lastenhoita- jaa, keittäjä, siivooja ja ompelija.

Lapsia oli kodissa 33 3—18 vuotiasta, joista 15 poikaa ja 18 tyttöä. Hoitopäiviä oli kaikkiaan 12,045. Lasten terveydentila oli yleensä tyydyt- tävä. Influensatapauksia oli vuoden varrella 20, ilmatiehyt- ja keuhkoka- tarritapauksia oli 10, kurkkutapauksia 3 ja nokkosihottumatapauksia 1.

Lastenkodin menot v. 1935 olivat seuraavat:

Menoerä.	Kaikkiaan, Smk.	Lasta ja päivää kohden, Smk.	Menoerä.	Kaikkiaan, Smk.	Lasta ja päivää kohden, Smk.
Palkat	135,560: —	11: 25	Lämpö ja valais- tus	11,080: —	—: 92
Talous	86,566: 20	7: 19	Vuokra	50,000: —	4: 15
Vaatus	23,442: 85	1: 95	Kulungit	32,953: 45	2: 73
Kalusto	11,067: 10	—: 92			

Yhteensä 350,669: 60 29: 11

Tuloja kertyi kaikkiaan 351,630: 63 markkaa, joista säästöä edellisestä vuodesta 4,778: 48 markkaa, säätiön varoja ¹⁾ 255,000 markkaa, lasten elat- tussmaksuja 44,850: 60 markkaa, henkilökunnan suorittamia luontoisetujen korvauksia 42,410 markkaa, muita tuloja 4,365 markkaa ja korkotuloja 226: 55 markkaa. Säästöä jäi v:een 1936 961: 03 markkaa.

¹⁾ Tähän on laskettu myös arvioitu vuokra 50,000 markkaa.

XIV. Kotitalouslautakunta.

Kotitalouslautakunta antoi toiminnastaan v. 1935 seuraavan selonteon:

Lautakunnan kokoonpano. Lautakuntaan kuuluivat kertomusvuonna tarkastaja M. Sillanpää puheenjohtajana, rouva H. Gebhard varapuheenjohtajana sekä muina jäseninä rouva H. Brander, arkkitehti S. Lagerborg-Stenius ja rouva M. Mutikainen. Kaupunginhallitusta edusti lautakunnassa sähkötekniikko V. V. Salovaara. Sihteerinä toimi opettaja I. Grotenfelt. Vuoden kuluessa lautakunta kokoontui 11 kertaa. Lähetettyjen kirjeiden ja kirjelmien luku oli 166, saapuneiden 85.

Lautakunnan toimihenkilöt. Lautakunnan vakinaisista kotitalousneuvojista toimi käsityöopettaja I. Grotenfelt kotitalouskerholassa ja tammikuun 1 p:nä virkoihinsa nimitetyt talousopettajat M. Koivisto opetuskeittiössä ja L. Virki kotitalouskerholassa. Apuopettajina olivat talousopettajat S. Klami, K. Lindroos ja H. Sahrakorpi, käsitöissä koko vuoden rouva L. Lehtonen ja neiti A. Kautonen sekä lyhyemmän ajan käsityöopettaja M. Olki. Tyttökerhojen ohjaajana oli lastentarhanopettaja A. Planting ja lyhyemmän ajan lastentarhanopettaja E. Latvala. Voimistelukerhon ohjaajana toimi neiti T. Lehtonen.

Toiminta. Kotitalouslautakunnan neuvonta- ja opetustoiminta tapahtui kahdessa huoneistossa, nimittäin Mäkelänkadun 45:ssä sijaitsevassa kotitalouskerholassa ja Helsinginkadun 26:ssa sijaitsevassa opetuskeittiössä. Sitä paitsi lautakunnalla oli käytettävänäään asianomaisella luvalla suomenkielisen työväenopiston käsityösalit. Toiminta jakautui talous- ja käsityöopetuksen ja -neuvonnan antamiseen sekä kerhotyöhön äitien ja kasvavien tyttöjen keskuudessa.

Varsinaisen toimintansa lisäksi lautakunta sai järjestettäväkseen, kuten edellisinäkin vuosina, muutamia erikoiskursseja, nimittäin jatkokurssit työttömille naisille tammikuun 11 p:n ja helmikuun 21 p:n välisenä aikana sekä talous- ja käsityökurssit työttömille henkisen työn tekijöille lokakuun 14 p:n ja joulukuun 21 p:n välisenä aikana. Edellisten kurssien järjestämiseen myönnettiin 18,130 markkaa ja annettiin niillä talous- ja kodinhoidon opetusta; kurseille osallistui 19 oppilasta. Jälkimmäisille kurseille osallistuneet 40 oppilasta jakautuivat puoleksi talous- ja puoleksi käsityökurseille vaihtaen kurssien opetusaineet 5 viikon kuluttua. Talous- ja käsityöopetuksen ohella järjestettiin viimeksi mainituille kurssilaisille erinäisiä luentoja ja retkeilyjä. Kurseja varten myönnettiin 62,250 markan määräraha.

Talousopetuksessa järjestettiin yhteensä 50 kurssia, joihin osallistui kaikkiaan 625 oppilasta, kuten selviää seuraavasta:

Opetusaine.	Kursseja.	Kurssiin sisältyviä opetustilaisuuksia.	Oppilaita.
Taloudellinen ruoanlaitto	10	10	132
Monipuolinen »	4	10	55
Kevättruokien valmistus	4	5	34
Kasvisruokien »	2	5	28
Jouluruokien »	7	6	107
Leikkele- ja eväsruekien laitto	5	5	48
Leipominen	11	5	148
Säilöönpano	4	5	47
Havainnollinen ruoanlaitto	1	5	6
Kodinhoito	1	5	11
Talousopetus kerhotyöille	1	6	9
Yhteensä	50	67	625

Havainto-opetusta ja -neuvontaa ruoanlaitossa, säilöönpanossa ja kodinhoidossa annettiin kerran viikossa kummassakin keittiössä, yhteensä 48 kertaa 1,790 oppilaalle.

Käsityöopetusta annettiin osaksi neuvonnan, osaksi luokkaopetuksen muodossa ja järjestettiin siinä seuraavat kurssit:

Opetusaine.	Kursseja.	Kurssiin sisältyviä opetustilaisuuksia.	Oppilaita.
Käsityöneuvonta täysikasvuksille	16	16	859
» tytöille	2	20	67
Kaavapiirustus ja liinavaateompelu	1	5	9
Kaavapiirustus ja pukuompelu	3	6	27
Patjan valmistus	2	5	10
Peitteen »	2	5	9
Hatun »	3	5	43
Yhteensä	29	62	1,024

Kerran kuukaudessa järjestettiin kaikille kurssilaisille yhteisiä koti-iltoja, joissa m. m. esitelmien avulla koetettiin herättää harrastusta kodin- ja terveydenhoitoa koskeviin kysymyksiin. Koti-iltoja pidettiin 7 ja osallistui niihin 915 henkilöä.

Kerhotoiminta äitien keskuudessa tapahtui kotitalouskerholassa äiti-kerhossa, joka kokoontui kerran viikossa kerhoiltoihin. Kaikkiaan oli kerhoiltoja 37 ja pohdittiin niissä kasvatusalaan kuuluvia kysymyksiä sekä luettiin kaunokirjallisuutta. Lisäksi järjestettiin kerran viikossa voimistelu- ja lauluharjoituksia. Kerhoon kuului n. 75 jäsentä. Kesän alussa tehtiin huviretki Hämeenlinnaan ja Aulangolle. Vuoden kuluessa järjestettiin 7 juhlaa, joista mainittakoon joulujuhla ja äitienpäivänjuhla; juhliin osallistui 458 henkilöä. Lokakuussa aloitettiin opetuskeittiössä oma kerhotoiminta sikäläisten äitien ja nuorten naisten keskuudessa. Kerhoon, joka ehti kokoontua 9 kertaa, ilmoittautui heti 53 jäsentä. Tyttökerhojen toiminta vilkastui entisestään. Kerhot jakautuivat 9 ryhmään, joissa oli kaikkiaan 163 tyttöä. Nuorimpia opastettiin erilaisissa askarteluissa ja laululeikeissä, kehittyneempiä käsitöissä ja taloustoimissa. Urheilua ja ulkoilmaleikkejä harrastettiin; lisäksi toimi näytelmäryhmä ja retkeilykerho.

Uusi opetuskeittiö. Kertomusvuoden keväällä lautakunta anoi kaupunginhallitukselta määrärahaa sopivan huoneiston vuokraamiseksi uutta opetuskeittiötä varten, jonka puute oli kovin tuntuva. Marraskuun 20 p:nä kaupunginvaltuusto myönsi tarkoitusta varten tarvittavan määrärahan ja uusi huoneisto vuokrattiin Fredrikinkadun 16:sta; opetuskeittiön toiminta päätettiin aloittaa keväällä 1936.

Lautakunnan luvalla kokoontuivat kaupungin siirtolapuutarhojen jäsenkerhot useina lauantai-iltoina kotitalouskerholassa.

Menot. Seuraava taulukko osoittaa, missä määrin lautakunnan käytettävissä olevia määrärahoja käytettiin:

Menoerä.	Määräraha.		Todelliset menot.		Säästetty (+) tai ylitetty (-) määrä.	
	Markkaa ja penniä.					
Palkkiot	7,500	—	5,700	—	+	1,800
Sääntöpalkkaiset virat.....	96,000	—	90,720	—	+	5,280
Tilapäistä työvoimaa	61,904	—	61,899	—	+	5
Vuokra	54,000	—	54,000	—	—	—
Lämpö.....	5,000	—	4,837	70	+	162
Valaistus.....	2,500	—	2,252	50	+	247
Siivoaminen	3,500	—	3,494	50	+	5
Kaluston kunnossapito	2,000	—	1,912	10	+	87
Painatus ja sidonta	1,000	—	550	—	+	450
Tarverahat	6,500	—	6,210	05	+	289
Tarveaineet havainto- ja käsityönope- tusta varten	30,000	—	41,937	30	—	11,937
Yhteensä	1)269,904	—	273,513	15	—	3,609

Tilapäisen työvoiman palkkaamiseen käytetystä määrärahasta tuli talousopetuksen osalle 5,550 markkaa, käsityöopetuksen osalle 34,120 markkaa, kerhotyöhön 11,925 markkaa, esitelmiin 1,200 markkaa ja siivoukseen 9,104 markkaa.

Tulot. Erilaisista kursseista oli tuloja 37,513: 45 markkaa.

¹⁾ Tähän sisältyy lisämäärärahoja tilille Sääntöpalkkaiset virat 2,640 markkaa. Tilapäistä työvoimaa 104 markkaa ja Siivoaminen 1,500 markkaa.

XV. Kaupunginkirjasto.

Kaupunginkirjaston johtokunnan kertomus v:lta 1935 ¹⁾ oli seuraavan sisältöinen:

Johtokunta. Kirjaston johtokuntaan kuuluivat filosofiantohtori A. H. Bergholm, puheenjohtajana, professori H. E. Pipping, varapuheenjohtajana, filosofiantohtori H. Renqvist, rouva E. Peräläinen ja konttoristi V. Aronen. Kaupunginhallituksen edustajana kirjaston johtokunnassa oli rakennusmestari I. W. Udd. Johtokunta kokoontui kertomusvuonna 8 kertaa. Pääkirjaston kassan johtokunnan puheenjohtaja tarkasti 10 kertaa.

Henkilökunta. Eteläisen lukuhuoneiston valvoja E. F. Willman, joka yli 22 vuoden ajan oli tunnollisesti hoitanut tointansa, kuoli tammikuun 13 p:nä. Toimeen otettiin saman kuukauden 14 p:nä hänen poikansa E. Willman. Pasilan haarakirjaston johtaja W. M. Mellberg, joka oli nimitetty Vaasan kaupunginkirjaston kirjastonhoitajaksi, sai pyytämänsä eron elokuun 1 p:stä lukien. Hänen sijaansa johtokunta nimitti syyskuun 25 p:nä Pasilan haarakirjaston johtajaksi filosofianmaisteri A. M. Hagmanin, joka astui virkaansa lokakuun 1 p:nä. Sairaslomaa myönnettiin 28 viranhaltijalle 51 eri tapauksessa yhteensä 4,007 työtuntia.

Huoneistot. Kaupungin kiinteistölautakunta antoi keväällä pääkirjastolle rakennettavan uuden talon sijoittamiskysymyksestä mietintönsä, jossa 9 mahdollisesti kysymykseen tulevaa rakennuspaikkaa olivat tarkastelun ja arvioinnin alaisina, sikäli kuin niitä voitiin katsoa tarkoitukseen soveltuviksi. Lautakunta asetti ensi sijalle Nordenskiöldin-, Minna Canthin ja Messeniuksenkatujen välisen korttelin n:o 507, jota kirjaston johtokunta aikaisemmin esittämässään lausunnossa piti liian syrjäisenä. Toiselle sijalle lautakunta asetti Ensimmäisen linjan reunassa, Castréninkadun lounaispäässä olevan alueen ja kolmannelle sijalle korttelin n:o 333, jossa Kallion haarakirjasto sijaitsee. Kaupunginhallitus, joka halusi rajoittaa valinnan tehtäväksi kiinteistölautakunnan toiselle sijalle asettaman paikan ja Turuntien varrella kortteleissa n:ot 468 ja 469, sijaitsevan, nykyisin kaupungin puhtaanapitolaitoksen hallussa olevan alueen välillä, pyysi kirjaston johtokunnalta näitä kahta paikkaa koskevaa lausuntoa. Antamassaan lausunnossa johtokunta yksimielisesti asetti etusijalle korttelit n:ot 468 ja 469 pitäen Castréninkadun päässä olevaa aluetta kirjastorakennuksen paikaksi sopimattomana, ensinnäkin koska se Töölön- ja Kaisaniemenlahtien sekä rautatiealueen kautta on eristettynä vanhasta ja tärkeämmästä osasta kaupunkia, ja kun se sijaitsee liian lähellä Kallion haarakirjaston taloa. Kirjaston johtokunnan mielipidettä kannattivat monet kirjaston ulkopuolella olevat asiantuntijat, jotka eri lehdistä lausuiivat ajatuksensa puheenalaisesta kysymyksestä. Kaupunginhallitus ehdotti kuitenkin, pääasiallisesti taloudellisista syistä, kaupunginvaltuustolle, että Castréninkadun lounaispäässä oleva alue varattaisiin suunnitellun uuden pääkirjastotalon rakennuspaikaksi. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ehdotuksen lokakuun 9 p:nä pitämässään kokouksessa kumoten samalla aikaisemman päätöksensä, joka koski kansallismuseon lähettyvillä olevan korttelin n:o 416 varaamista pääkirjastoa varten, mikä kortteli kirjaston johtokunnan mielestä oli monessa suhteessa sopiva rakennuspaikaksi.

¹⁾ Kertomukseen liittyvät taulukkotiedot lainausliikkeestä sekä käynneistä luku-
saleissa on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:lta 1936.

Valtuustossa asiaa käsiteltäessä huomautettiin muun muassa, että kirjaston luultavasti vielä kauankin täytyisi odottaa uuden talon aikaansaamista. Tämäkin oli kirjastonäkökannalta pettymys, koska vielä aivan äskettäin oli ollut toiveita siitä, että jo v:n 1936 menoarvioon otettaisiin uudisrakennusta varten siirtomääräraha, jota lisättäisiin lähinnä seuraavina vuosina. Näin ollen kävi selväksi, miten läheisessä tulevaisuudessa on varsin vähän toivoa siitä, että nykyisessä pääkirjastossa vallitseva, miltei sietämättömäksi käynyt tilanahtaus ja muut huoneistosta johtuvat, sangen arveluttavat haitat saataisiin korjautumaan. Tilanpuutteen aiheuttamat vaikeudet, joita on haarasastoissakin, erittäinkin Kallion haarakirjastossa, havaittavissa, ja jotka uuden pääkirjastotalon valmistuttua olisivat huomattavasti helpoittuneet, jatkuvat edelleenkin.

Jotta saataisiin jossakin määrin lisää tilaa varastossa pidettäville kirjoille, kirjaston johtokunta otti v:n 1936 menosääntöehdotukseensa määrärahan kirjastonhoitajan pääkirjastorakennuksessa sijaitsevan huoneiston sisustamisesta kirjamakasiiniksi. Kaupunginviranomaiset myönsivät kyseessä olevan määrärahan.

Lainausliike. Pulavuosien nopeata lainausliikkeen kasvua seurannut vastavaikutus jatkui kertomusvuonna. Kirjalainojen lukumäärä v. 1935 ja 1934 oli seuraava:

	1935.		1934.	
	Kaikkiaan.	Keskimäärin lainauspäivää kohden.	Kaikkiaan.	Keskimäärin lainauspäivää kohden.
Pääkirjasto	620,727	1,810	646,932	1,881
Kallion haarakirjasto	287,697	839	297,285	864
Töölön »	50,354	166	42,486	140
Vallilan »	61,806	204	61,507	203
Käpylän »	23,134	76	25,805	85
Pasilan »	14,788	49	13,634	45
Yhteensä	1,058,506	3,144	1,087,649	3,218

Lainauspäivien lukumäärä oli pääkirjastossa ja Kallion haarakirjastossa 343, Töölön ja Vallilan haarakirjastoissa 303, Käpylän haarakirjastossa 304 sekä Pasilan haarakirjastossa 300. Päivittäinen lainausaika pysyi muuttumattomana.

Suurin määrä päivässä annettuja kirjalainoja oli 6,183 (5,781 v. 1934).

Aikuisille sekä toiselta puolen lapsille ja nuorisolle annettujen kirjalainojen välinen suhde selviää seuraavasta taulukosta:

	Kirjalainoja aikuisille.		Kirjalainoja lapsille ja nuori- solle.		Yhteensä.
	Luku.	%.	Luku.	%.	
Pääkirjasto	501,708	80.8	119,019	19.2	620,727
Kallion haarakirjasto	214,364	74.5	73,333	25.5	287,697
Töölön »	34,845	69.2	15,509	30.8	50,354
Vallilan »	42,739	69.2	19,067	30.8	61,806
Käpylän »	15,225	65.8	7,909	34.2	23,134
Pasilan »	9,983	67.5	4,805	32.5	14,788
Yhteensä	818,864	77.4	239,642	22.6	1,058,506

V. 1934 lainattiin aikuisille 844,908 nidosta eli 77.7 % sekä lapsille ja nuorisolle 242,741 nidosta eli 22.3 %. Aikuisten kirjallainat vähenivät siis kertomusvuonna suuremmassa määrin kuin lapsille ja nuorisolle annetut lainat.

Erikielisen kirjallisuuden lainausta valaisee seuraava taulukko:

	Suomenkielinen kirjallisuus.		Skandinavinen kirjallisuus.		Muunkielinen kirjallisuus.		Yhteensä.
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.	
Pääkirjasto	353,780	57.0	241,138	38.8	25,809	4.2	620,727
Kallion haarakirjasto ..	252,908	87.9	34,789	12.1	—	—	287,697
Töölön »	29,589	58.8	20,765	41.2	—	—	50,354
Vallilan »	47,977	77.6	13,829	22.4	—	—	61,806
Käpylän »	20,704	89.5	2,430	10.5	—	—	23,134
Pasilan »	13,006	87.9	1,782	12.1	—	—	14,788
Yhteensä	717,964	67.8	314,733	29.7	25,809	2.5	1,058,506

Kaikilta lainausosastoilta annettiin v. 1934 lainaksi suomenkielistä kirjallisuutta 733,651 nidosta, 67.4 %, skandinavista kirjallisuutta 327,140 nidosta, 30.1 % sekä muunkielistä kirjallisuutta 26,858 nidosta, 2.5 %. Kuten aikaisemminkin monena vuonna peräkkäin muuttui suomenkielisen ja skandinavisen kirjallisuuden lainauksen välinen suhde suomenkielisen kirjallisuuden eduksi. Muunkielisen kirjallisuuden lainausta osoittava prosenttiluku pysyi muuttumattomana.

Romaani- ja kertomuskirjallisuuden sekä muun kirjallisuuden lainauksen välinen suhde selviää seuraavasta taulukosta, jossa myös on otettu huomioon aikuisille sekä toiselta puolen lapsille ja nuorisolle annettujen lainain välinen ero:

	Kirjalainoja aikuisille.				Kirjalainoja lapsille ja nuorisolle.				Kirjalainoja kaikkiaan.			
	Romaani-kirjallisuus.		Muu kirjallisuus.		Kertomus-kirjallisuus.		Muu kirjallisuus.		Romaani- ja kertomus-kirjallisuus.		Muu kirjallisuus.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Pääkirjasto	295,955	59.0	205,753	41.0	82,049	68.9	36,970	31.1	378,004	60.9	242,723	39.1
Kallion haarakirjasto	134,298	62.6	80,066	37.4	56,499	77.0	16,834	23.0	190,797	66.3	96,900	33.7
Töölön »	23,016	66.1	11,829	33.9	11,874	76.6	3,635	23.4	34,890	69.3	15,464	30.7
Vallilan »	26,330	61.6	16,409	38.4	14,142	74.2	4,925	25.8	40,472	65.5	21,334	34.5
Käpylän »	9,776	64.2	5,449	35.8	5,848	73.9	2,061	26.1	15,624	67.5	7,510	32.5
Pasilan »	5,955	59.7	4,028	40.3	3,636	75.7	1,169	24.3	9,591	64.9	5,197	35.1
Yhteensä	495,330	60.5	323,534	39.5	174,048	72.6	65,594	27.4	669,378	63.2	389,128	36.8

V. 1934 lainattiin kaikkiaan 691,378 nidosta eli 63.6 % romaani- ja kertomuskirjallisuutta sekä 396,271 nidosta eli 36.4 % muuta kirjallisuutta. Verrattaessa käy selville, että lainausliikkeen väheneminen kohdistui kertomusvuonna pääasiallisesti romaani- ja kertomuskirjallisuuteen. Tietokirjallisuuden lainausprosentti on jatkuvasti kohonnut v:sta 1928 lähtien ja v. 1934 ja 1935 se oli korkeampi kuin maan muissa kaupunginkirjastoissa.

Kirjavaraston eri osastoista lainattujen nidosten luku ilmenee seuraavasta yhdistelmästä:

	Pää- kirjasto.	Kallion	Töölön	Vallilan	Käpylän	Pasilan	Yhteen- sä.	%
I. Uskontoa	7,717	1,687	178	340	75	61	10,058	1.0
II. Historiaa, arkeologiaa ja elämäkertoja	54,962	23,581	5,186	5,806	2,079	1,203	92,817	8.8
III. Maantietoa, kansatie- dettä, antropologiaa ja matkakertomuksia	43,500	25,617	4,252	5,694	1,923	1,404	82,390	7.8
IV. Romaaneja, kerto- muksia ja satuja ..	378,004	190,797	34,890	40,472	15,624	9,591	669,378	63.2
V. Runoja, näytelmiä, albumeja sekä kirjal- lisuushistoriaa ja tai- dettä	38,590	14,017	1,841	2,481	866	943	58,738	5.5
VI. Luonnontiedettä, ma- tematiikkaa, lääketie- dettä ja teknologiaa	33,018	11,233	1,568	2,259	964	584	49,626	4.7
VII. Oikeus- ja valtiotie- dettä, yhteiskunnalli- sia kysymyksiä ja ta- loutta	20,433	6,368	678	1,536	468	348	29,831	2.8
VIII. Kielitiedettä	11,891	3,814	472	690	179	118	17,164	1.6
IX. Filosofiaa, siveysop- pia, kasvatusta, kir- ja- ja kirjastotiedettä, urheilua sekä muita ja sekalaisia aineita	32,612	10,583	1,289	2,528	956	536	48,504	4.6
Yhteensä	620,727	287,697	50,354	61,806	23,134	14,788	1,058,506	100.0

V. 1934 olivat eri kirjallisuusosastoista annettujen lainain vastaavat prosenttiluvut: 0.9, 8.7, 7.5, 63.6, 5.5, 4.8, 2.8, 1.6 ja 4.6. Kertomusvuonna lisääntyivät siis suhteellisesti osastoista I, II ja III annetut lainat, kun taas osastoista IV ja VI annetut lainat suhteellisesti vähenivät. V, VII, VIII ja IX osastoon kuuluvan kirjallisuuden lainausta koskevat prosenttiluvut pysyivät muuttumattomina.

Kirjakokoelmia annettiin lainaksi Espoon Aurorakotiin sekä seuraaviin sairaaloihin: Suomen punaisen ristin sairaalaan, Vanhaan klinikkaan, Kirurgiseen sairaalaan, Marian sairaalaan, Uuteen klinikkaan ja Kivelän sairaalaan.

Kertomusvuonna lainaksi annetuista kirjoista on 231 palauttamatta. Näistä oli 191 lainattu pääkirjastosta, 30 Kallion haarakirjastosta, 2 Töölön haarakirjastosta, 2 Vallilan haarakirjastosta ja 6 Käpylän haarakirjastosta.

Lainaaajat. Kotilainoja sai kaikkiaan 47,240 henkilöä, joista 7,836 oli uusia lainaajia. Seuraavassa taulukossa esitetään lainaajia koskevia tietoja:

	Miehiä.			Naisia.			Lapsia ja nuorisoa.			Kaiken kal- kiaan.
	Ruumiilli- sen työn tekijöitä.	Muita.	Yhteensä.	Ruumiilli- sen työn tekijöitä.	Muita.	Yhteensä.	Poikia.	Tyttöjä.	Yhteensä.	
<i>Lainaaajia, joiden äidinkieli oli suomi.</i>										
Pääkirjasto	3,495	3,698	7,193	2,656	4,470	7,126	1,287	679	1,966	16,285
Kallion haarakirjasto	2,728	1,430	4,158	2,150	1,730	3,880	1,250	862	2,112	10,150
Töölön »	246	148	394	312	239	551	286	163	449	1,394
Vallilan »	630	90	720	364	104	468	300	162	462	1,650
Käpylän »	182	66	248	58	149	207	192	175	367	822
Pasilan »	150	42	192	84	71	155	61	64	125	472
Yhteensä	7,431	5,474	12,905	5,624	6,763	12,387	3,376	2,105	5,481	30,773

	Miehiä.			Naisia.			Lapsia ja nuorisoa.			Kaiken kaikkiaan.
	Ruumiillisen työn tekijöitä.	Muita.	Yhteensä.	Ruumiillisen työn tekijöitä.	Muita.	Yhteensä.	Poikia.	Tyttöjä.	Yhteensä.	
<i>Lainaaajia, joiden äidinkieli oli ruotsi.</i>										
Pääkirjasto	1,573	3,476	5,049	1,061	5,725	6,786	752	551	1,303	13,138
Kallion haarakirjasto	273	278	551	165	408	573	149	142	291	1,415
Töölön »	116	121	237	106	257	363	136	135	271	871
Vallilan »	110	50	160	70	69	139	78	78	156	455
Käpylän »	27	21	48	5	54	59	38	46	84	191
Pasilan »	23	25	48	10	12	22	12	9	21	91
Yhteensä	2,122	3,971	6,093	1,417	6,525	7,942	1,165	961	2,126	16,161
<i>Lainaaajia, joiden äidinkieli oli joku muu kieli.</i>										
Pääkirjasto	10	120	130	2	158	160	5	11	16	306
<i>Lainaaajia kaikkiaan.</i>										
Pääkirjasto	5,078	7,294	12,372	3,719	10,353	14,072	2,044	1,241	3,285	29,729
Kallion haarakirjasto	3,001	1,708	4,709	2,315	2,138	4,453	1,399	1,004	2,403	11,565
Töölön »	362	269	631	418	496	914	422	298	720	2,265
Vallilan »	740	140	880	434	173	607	378	240	618	2,105
Käpylän »	209	87	296	63	203	266	230	221	451	1,013
Pasilan »	173	67	240	94	83	177	73	73	146	563
Yhteensä	9,563	9,565	19,128	7,043	13,446	20,489	4,546	3,077	7,623	47,240

V. 1934 oli lainaajien lukumäärä 48,154, joista 30,978:lla eli 64.3 %:lla oli äidinkielenään suomi, 16,846:lla eli 35.0 % ruotsi ja 330:llä eli 0.7 %:lla joku muu kieli. Vastaavat, kertomusvuotta koskevat prosenttiluvut ovat 65.1, 34.2 ja 0.7. Suomenkielisten lainaajien lukumäärä lisääntyi siis suhteellisesti, kun taas ruotsinkielisten lainaajien luku samassa määrässä suhteellisesti väheni. Absoluuttisesti lainaajien luku väheni jonkin verran kaikissa kieliryhmissä. Kuten useana edellisenä vuotena, muuttui aikuisten ja nuorten lainaajien suhdeluku kertomusvuonna aikuisten eduksi; näiden prosenttiluku oli 83.9 (83.8 v. 1934) sekä lasten ja nuorison 16.1 (16.2 v. 1934). Ruumiillisen työn tekijöihin kuuluvien aikuisten lainaajien prosenttiluku oli 41.9 oltuaan 41.5 v. 1934 ja muiden aikuisten lainaajien prosenttiluku 58.1 oltuaan 58.5 v. 1934. Miesten ja naisten lukumäärää osoittavat prosenttiluvut olivat: edellisten 48.3 (48.0 v. 1934) ja jälkimmäisten 51.7 (52.0 v. 1934). Lasten ja nuorison lainauksesta mainittakoon, että poikien prosenttiluku oli 59.6 (58.6 v. 1934) ja tyttöjen 40.4 (41.4 v. 1934).

Lukusalit. Pääkirjaston eri lukusalit olivat yleisön käytettävissä 355 päivää. Kallion haarakirjaston aikuisten lukusali pidettiin yleisölle avoinna 354 ja lasten lukusali 343 päivää, kun taas molemmat sanomalehtisalit olivat avoinna 355 päivää. Töölön, Vallilan ja Käpylän haarakirjastojen sanomalehtisalit pidettiin avoinna 355 päivää. Pasilan haarakirjaston sanomalehtisali oli korjaustöiden vuoksi avoinna vain 350 päivää. Töölön ja Käpylän haarakirjastojen lasten lukuhuoneet pidettiin avoinna 354 päivää, Vallilan haarakirjaston lasten lukuhuone 353 ja Pasilan haarakirjaston 351 päivää. Eteläinen lukuhuoneisto oli yleisön käytettävissä 355 päivää. Päivittäisestä aukioloajasta on mainittava, että Kallion, Töölön ja Vallilan

haarakirjastojen sanomalehtisalit samoin kuin Eteläinen lukuhuoneisto pidettiin päivittäin yleisölle avoinna 2 tuntia kauemmin (klo 8—10 ap.) kuin aikaisemmin.

Lukusalikäyntien lukumäärä ¹⁾ v. 1935 ja 1934 selviää seuraavasta taulukosta:

	Opintosalit.		Aikuisten lukusalit.		Sanomalehtisalit.		Lasten lukuhuoneet.		Kaikkiaan.	
	1935.	1934.	1935.	1934.	1935.	1934.	1935.	1934.	1935.	1934.
Pääkirjasto ..	43,780	41,902	50,934	50,535	287,352	296,508	74,131	74,394	456,197	463,339
Haarakirjasto,										
Kallion	—	—	35,471	39,209	348,063	359,357	66,513	84,270	450,047	482,836
Töölön	—	—	—	—	148,907	151,095	21,317	24,456	170,224	175,551
Vallilan	—	—	—	—	164,912	156,045	28,365	30,229	193,277	186,274
Käpylän	—	—	—	—	67,744	68,441	5,821	6,051	73,565	74,492
Pasilan	—	—	—	—	32,312	38,024	9,466	7,684	41,778	45,708
Eteläinen lukuhuoneisto ..	—	—	—	—	—	—	—	—	218,126	202,273
Yhteensä	43,780	41,902	86,405	89,744	1,049,290	1,069,470	205,613	227,084	1,603,214	1,630,473

Lukusalikäyntien päivittäinen keskimäärä v. 1935 ja 1934 oli seuraava:

	1935.	1934.
Pääkirjasto	1,285	1,302
Kallion haarakirjasto	1,274	1,364
Töölön »	479	493
Vallilan »	545	523
Käpylän »	207	210
Pasilan »	119	129
Eteläinen lukuhuoneisto	614	568
Yhteensä	4,523	4,589

Vuoden varrella ilmestyneistä aikakaus- ja sanomalehdistä oli lukusaleissa ja lukuhuoneissa yleisön käytettävissä seuraava määrä:

	Aikakauslehtiä,		Sanomalehtiä,	
	luku.	kpl.	luku.	kpl.
Pääkirjasto	294	351	59	81
Kallion haarakirjasto	111	144	37	76
Töölön »	43	48	20	24
Vallilan »	42	48	18	32
Käpylän »	36	37	16	20
Pasilan »	36	38	16	16
Eteläinen lukuhuoneisto	37	40	16	32

Satuillat. Talven, kevään ja syksyn kuluessa järjestettiin pääkirjastossa 36 suomenkielistä ja yhtä monta ruotsinkielistä sekä Kallion haarakirjastossa 25 suomenkielistä ja 7 ruotsinkielistä satuiltaa lapsille.

Kirjavarasto. Kaupunginvaltuuston v. 1934 vahvistamien uusien, kirjavaraston tarkastusta koskevien säännösten mukaisesti toimitettiin kesäkuussa

¹⁾ Ilmoitetut käyntien määrät sanomalehtisaleissa sekä Eteläisessä lukuhuoneistossa, samoin kuin Töölön, Vallilan, Käpylän ja Pasilan haarakirjastojen lasten lukuhuoneiden vastaavat luvut, eivät ole täysin tarkat, käynnit kun on merkitty mekaanisin laskukojein.

kirjallisuusryhmiin V—VIII kuuluvien kirjojen tarkastus. Inventtaustarkastajina olivat samoin kuin edellisenäkin vuotena filosofianmaisterit C.-R. Gardberg ja S.-K. Kilpi. Tarkastuksessa puuttui kaikkiaan 791 nidosta, joista 778 oli pääkirjaston kirjoja, 1 Kallion haarakirjaston, 1 Töölön haarakirjaston, 10 Vallilan haarakirjaston ja 1 Käpylän haarakirjaston. Paitsi näitä poistettiin luetteloista 282 v. 1931 lainattua kirjaa, joita ei kirjaston ollut onnistunut saada takaisin. Näistä oli 236 lainattu pääkirjastosta, 28 Kallion haarakirjastosta, 4 Töölön haarakirjastosta, 6 Vallilan haarakirjastosta, 6 Käpylän haarakirjastosta ja 2 Pasilan haarakirjastosta. Lisäksi poistettiin 3,597 lainausliikkeessä kulunutta kirjaa. Kertomusvuonna poistettiin täten kaikkiaan 4,670 kirjaa. Vuoden kuluessa hankittujen ja luetteloitujen kirjojen lukumäärä oli 12,713. Luetteloi tu kirjavarasto käsitti vuoden alussa 210,838 nidosta. Vuoden päättyessä oli nidosten lukumäärä 218,881, joista 114,613 eli 52.4 % oli suomenkielistä ja 96,659 eli 44.1 % skandinavisista sekä 7,609 eli 3.5 % muunkielistä (saksan-, englannin-, ranskan- ja vironkielistä) kirjallisuutta. Vastaavat prosenttiluvut v:lta 1934 olivat: 52.1, 44.5 ja 3.4.

Kirjavarasto jakautui vuoden lopussa eri kirjallisuusosastoihin seuraavasti:

	Nidoksia.	%.
I. Uskontoa	7,167	3.3
II. Historiaa, arkeologiaa ja elämäkertoja.....	20,113	9.2
III. Maantietoa, kansatiedettä, antropologiaa ja matkakertomuksia	11,915	5.4
IV. Romaaneja, kertomuksia ja satuja.....	85,885	39.2
V. Runoja, näytelmiä, albumeja sekä kirjallisuus-historiaa ja taidetta	24,629	11.3
VI. Luonnontiedettä, matematiikkaa, lääketiedettä ja teknologiaa	12,528	5.7
VII. Oikeus- ja valtiotiedettä, yhteiskunnallisia kysymyksiä ja taloutta	13,257	6.1
VIII. Kielitiedettä	3,456	1.6
IX. Filosofiaa, siveysoppia, kasvatusta, kirja- ja kirjastotiedettä, urheilua sekä muita ja sekalaisia aineita	13,382	6.1
X. Lukusaleihin sijoitettua kirjallisuutta (hakuteoksia, sidottuja aikakauslehtiä ja sanomalehtiä y.m.)	26,549	12.1
Yhteensä	218,881	100.0

Vastaavat prosenttiluvut v:lta 1934 olivat: 3.3, 9.0, 5.4, 39.5, 11.2, 5.8, 6.0, 1.6, 6.1 ja 12.1.

Pääkirjaston ja eri haarakirjastojen kesken kirjavarasto jakautui seuraavasti:

	1935.		1934.	
	Nidoksia.	%.	Nidoksia.	%.
Pääkirjasto	128,725	58.8	124,502	59.1
Kallion haarakirjasto	52,864	24.2	50,862	24.1
Töölön »	15,341	7.0	14,736	7.0
Vallilan »	11,986	5.5	11,432	5.4
Käpylän »	6,555	3.0	6,224	3.0
Pasilan »	3,370	1.5	3,044	1.4
Eteläinen lukuhuoneisto	40	(0.02)	38	(0.02)
Yhteensä	218,881	100.0	210,838	100.0

Kirjavarasto, jonka arvo vuoden alussa laskettiin 4,820,950 markaksi, arvioitiin vuoden lopussa 5,078,440 markaksi.

Kirjalahjoja ovat antaneet kirjastolle rouva A. Beck, kirjailija J. Cameron, Christian science-yhdistys (Helsinki), professori F. Dominguez, eduskunnan kirjasto, haarakirjastonjohtaja E. Grönroos, rouva N. Hamnerin, herra J. Kajanus, Lundin yliopiston kirjasto, apteekkari H. T. Offerdahl, Kustannusosakeyhtiö Otava, Puolan Helsingissä oleva lähetystö, Ranskan Helsingissä oleva lähetystö, Romanian Helsingissä oleva lähetystö, neiti M. Root, Tsekkoslovakian Helsingissä oleva lähetystö, everstiluutnantti W. H. Turton, Unkarin Helsingissä oleva lähetystö, Upsalan yliopiston kirjasto ja valtioneuvoston julkaisuvarasto.

Kirjasto sai myös korvaukselta julkaisuja, joita olivat toimittaneet Deichmanin kirjasto (Oslo), Deutsche Handelskammer in Finnland, Deutscher Schulverein (Helsinki), osuusliike Elanto, Göteborgin kaupunginkirjasto, Helsingin kauppiaitten kauppakoulu, Helsingin kaupungin kirjapainokoulu, Helsingin kaupungin rahatoimisto, Helsingin kaupungin teknilliset laitokset, Helsingin kaupungin tilastotoimisto, Helsingin kaupunginhallitus, Helsingin säästöpankki, Hydrografinen toimisto, kansainvälinen sosialipoliittisen yhteistyön valtuuskunta (Tukholma), Kotimainen työ r. y., Kunnallinen keskustuomisto, Kuopion kaupunginkirjasto, La biblioteca comunale dell'Archiginasio (Bologna), Odensen keskuskirjasto, Kustannusosakeyhtiö Otava, Pelastusarmeija, Osakeyhtiö Pohjoismaiden yhdyspankki, Porin kaupunginkirjasto, posti- ja lennätinlaitos, postisäästöpankin hallitus, Rautatiekirjakauppa, Ruotsalaisen kirjallisuuden seura, Suomen matkailijayhdistys, Suomen meripelastusseura, Suomen pankki, Suomen Punainen Risti, Suomen säästöpankkiliitto, Keskinäinen henkivakuutusyhtiö Suomi, Tampereen kaupunginhallitus, Tampereen kaupunginkirjasto, Tampereen suomalaissosialistinen yhdistys, The Carnegie United Kingdom Trust, Tukholman kaupunginkirjasto, tullihallitus, Turun kaupunginhallitus, Turun kaupunginkirjasto, Turun yliopisto, Upsalan yliopiston kirjasto, valtion kirjastotoimisto, Viipurin kaupunginhallitus ja Viipurin kaupunginkirjasto sekä seuraavien aikakaus- ja sanomalehtien toimitukset: Aikain vartija, Aitosuomalainen, Autoilija, Bank of Finland, Barnens missionstidning, Deutsche Allgemeine Zeitung, Elanto, Finsk tidskrift, Forstlig tidskrift, Försäkringstidskrift i Finland, Helsingin N. M. K. Y:n kuukauslehti, Hissbladet, Hissilehti, Hufvudstadsbladet, Industritidningen, Kaasutorjunta, Kevätkylvä, Kirjatyö-Bokarbete, Kirjojen maailma, Konttoritekniikka, Labor, Lasten lähetyslehti, Leipuri, Maan suola, Metsätaloudellinen aikakauskirja, Missionstidning för Finland, Nya budbäraren, Nykyhetki, Otava, Pirkka, Pohjantähti, Prager Presse, Psykisk hygien, Ristin voitto, Sosialinen aikakauskirja — Social tidskrift, Suomalaissosialisti, Suomen kulkuneuvot — Finlands kommunikationer, Suomen lähetyssanomaa, Suomen työ, Säästöpankki, Teollisuuslehti, Teosofi, The Herald of Christian science, Tikkurilan viesti, Tuberkuloosilehti, Tuberkulosbladet, Työ ja voitto, Unitas, Uskon sanoma, Vakuutussanomaa, Vapaa kansa, Wiena-Aunus ja Ylioppilaslehti.

Painosta julkaistiin 454-sivuinen yleisluettelo, joka käsittää v. 1921—33 kirjastoon hankitun suomen- ja vironkielisen kirjallisuuden, v. 1934 hankitun suomen- ja vironkielisen kirjallisuuden lisäluettelo, vastaava ruotsinkielisen ja ulkomaisen kirjallisuuden luettelo sekä suomenkielinen kertomus kirjaston toiminnasta v. 1934.

Tulot. Kirjaston tulot nousivat 112,474: 20 markkaan. Murtautumalla pääkirjaston suomalaiseseen ja ruotsalaiseen lainausosastoon varastettiin 263: 10 markkaa. Kaupunginhallituksen määräyksen mukaisesti poistettiin tileistä varastettu määrä, joten kaupungin rahatoimistoon suoritettiin niin muodoin 112,211: 10 markkaa (108,621: 75 markkaa v. 1934).

Pääkirjaston ja haarakirjastojen tulojen jakautuminen selviää seuraavasta taulukosta:

	pää- kirjasto.	Kallion	Töölön	Vallilan	Käpylän	Pasilan	Yhteensä							
							h a a r a k i r j a s t o .							
							M a r k k a a j a p e n n i ä .							
<i>Kuukausi.</i>														
Tammikuu	9,548 55	1,852 50	350 85	163 80	63 40	216 65	12,195	75						
Helmikuu	6,150 70	1,008 40	227 70	95 80	51 30	225 75	7,759	65						
Maaliskuu	8,241 50	1,446 50	332 70	129 55	203 10	330 75	10,684	10						
Huhtikuu	7,650 15	1,445 95	388 20	139 95	39 20	224 25	9,887	70						
Toukokuu	8,573 70	1,663 85	448 70	216 30	57 90	236 15	11,196	60						
Kesäkuu	5,966 70	1,358 75	363 30	133 60	61 50	207 90	8,091	75						
Heinäkuu	6,545 15	1,503 90	450 90	246 50	85 50	234 —	9,065	95						
Elokuu	5,399 65	1,304 50	236 70	274 10	64 50	223 80	7,503	25						
Syyskuu	6,193 65	1,434 95	350 70	120 80	55 70	203 10	8,358	90						
Lokakuu	7,307 35	1,567 25	221 20	132 60	48 30	221 90	9,498	60						
Marraskuu	6,209 70	1,328 40	210 80	87 80	54 —	221 40	8,112	10						
Joulukuu	7,710 05	1,666 05	322 80	143 30	56 70	220 95	10,119	85						
Yhteensä	85,496 85	17,581 —	3,904 55	1,884 10	841 10	2,766 60	112,474	20						
<i>Tuloerä.</i>														
Sakkoja	80,184 05	14,911 40	3,691 40	1,604 20	671 10	464 50	101,526	65						
Suomenkielisten luette- lojen myynti	448 50	1,151 —	18 —	107 30	11 50	26 —	1,762	30						
Ruotsinkielisten luette- lojen myynti	605 —	223 50	42 —	37 10	1 50	9 50	918	60						
Vieraskielisten luette- lojen myynti	2 —	— —	— —	— —	— —	— —	2	—						
Eräntyneitä vakuuksia	1,466 —	263 —	— —	— —	— —	— —	1,729	—						
Sekalaisia tuloja	2,791 30	1,032 10	153 15	135 50	157 —	2,266 60	6,535	65						
Yhteensä	85,496 85	17,581 —	3,904 55	1,884 10	841 10	2,766 60	112,474	20						

63,388 tapauksessa velvoitettiin lainanottajat maksamaan sakkoja. Vakuuksia eräntyi 77 tapauksessa. Luetteloita myytiin kaikkiaan 1,021, niistä 603 suomenkielisiä, 417 ruotsinkielisiä ja 1 vieraskielinen; laatunsa mukaan ne jakautuivat seuraavasti.

Luettelon hinta, Smk.	Myytyt luettelot.			
	Suomenkielisiä.	Ruotsinkielisiä.	Vieraskielisiä.	Kaikkiaan.
—: 15	6	2	—	8
—: 40	6	2	—	8
1: —	45	9	—	54
1: 50	3	5	—	8
2: —	462	386	1	849
2: 50	5	—	—	5
3: —	3	3	—	6
5: —	16	—	—	16
12: —	57	10	—	67
Yhteensä	603	417	1	1,021

Kadonneiden ja vahingoittuneiden kirjain korvausrahoja kertyi sitä paitsi 3,893: 50 markkaa. Säästöä edellisestä vuodesta oli 13: 80 markkaa. Näillä varoilla ostettiin uutta kirjallisuutta ja lunastettiin aikaisemmin korvattuja kirjoja 3,900: 45 markan arvosta. Säästöä v:een 1936 jäi täten 6: 85 markkaa.

Menot¹⁾ ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä, johon on myös otettu kirjastolle myönnetty määrärahat:

	Määräraha, Smk.	Menot, Smk.
Palkat, palkkiot ja sairasapu	1,791,460: 60	1,758,707: 05
Vuokrat	614,856: —	608,414: —
Lämpö	68,950: —	64,923: 55
Valaistus	79,150: —	75,883: 35
Siivous	10,000: —	9,827: 60
Vedenkulutus	2,500: —	2,413: 55
Puhtaanapito	16,100: —	10,312: —
Kalusto	13,900: —	12,083: 50
Sidonta- ja painatuskulut	320,000: —	²⁾ 319,999: 10
Tarverahat	17,800: —	17,289: 60
Kirjallisuus	500,000: —	499,999: 95
	<hr/>	<hr/>
	Yhteensä 3,434,716: 60	3,379,853: 25

Yhdistykset »Kirjoja sokeille» ja »Brage» sekä »Suomen työväen arkisto», joille kaupunginhallitus oli myöntänyt apurahoja yleishyödyllisten yritysten ja laitosten kannattamiseksi varatusta määrärahasta, olivat kertomusvuonna kirjaston johtokunnan valvonnan alaisina apurahojen käyttöön nähden. Saadut avustukset käytettiin tarkoituksenmukaisesti.

¹⁾ Tähän eivät sisälly kirjastorakennusten kunnossapidosta ja palovakuutuksesta aiheutuneet kulut. —²⁾ 225,202: 75 markkaa on käytetty sidonta- ja 94,796: 35 markkaa painatuskuluihin.

XVI. Kaupunginmuseo.

Helsingin kaupunginmuseon vuosikertomus v:lta 1935 oli seuraavan sisältöinen:

Museon johtokunnan muodostivat professori A. Hämäläinen puheenjohtajana, professori V. Voionmaa varapuheenjohtajana sekä filosofiantohtori T. Stjernschantz. Kaupunginhallitusta edusti johtokunnassa rakennusmestari I. W. Udd. Sihteerinä toimi museon johtaja, arkkitehti A. W. Rancken.

Johtokunta kokoontui vuoden aikana 8 kertaa.

Museo oli avoinna yleisölle 1 markan maksusta klo 12—15 kaikkina muina viikon päivinä paitsi perjantaisin, jolloin museo oli maksutta avoinna klo 17—20 sekä lauantaisin, jolloin museo pidettiin suljettuna.

Museossa kävi vuoden kuluessa 3,753 henkilöä, joista maksavia oli 2,780. Oppaita myytiin 660.

Museon kokoelmat lisääntyivät 664 numeroa, joista museokaluja ja taloustarpeita 95, vaate- ja kudontakappaleita 52, rahoja, leimoja y.m. 14, aseita ja patruunoita 9, tauluja ja kuvia 22, valokuvia ja levyjä 347, kirjallisuutta 21, karttoja 3, piirustuksia 4, arkistoaineistoa 31 ja sekalaista tavaraa 66.

Seuraavat henkilöt ja laitokset tekivät lahjoituksia museolle: maanviljelysneuvos A. Wasastjerna, insinööri O. V. Fagerholm, professori V. Voionmaa, neitien Edelfeltin kuolinpesä, varatuomari V. Björkstén, filosofianmaisteri M. Terho, insinööri E. Hintze, filosofiantohtori S. Pälsi, rakennusmestari W. F. Gottkamp, yliluutnantinrouva B. von Wright, Arabian tehtaas, herrat Y. Kaivola, J. Juslin, S. Grönroos ja K. Summanen, filosofianmaisteri M. Kenttämää, Helsingin kaupungin palokunta, koneenhoitaja H. A. Bergman, johtaja G. Masalin, senaattorinrouva L. Hjelt, filosofiantohtori R. Hausen, valokuvaajat E. Laakso ja A. Nurmi, valtiingeologi W. Wilkman, Fri-märkssamlarföreningen i Finland, Suomen kuvalehti ja Kotiliesi, Suomen muinaismuistoyhdistys, arkkitehti N. Wasastjerna, neidit M. ja E. Wrede, herra J. Ajolahti, rouva F. Elomaa, rovastinrouva E. Lönnroth, johtaja R. Brandt, Helsingin kaupunginhallitus, kaupunginkanslia, kunnalliskoti, rakennustoimisto ja sähkölaitos, neiti S. Brander, asessori E. Stigzelius, insinööri S. Schalin, arkkitehti K. Wasastjernan kuolinpesä, Aktiebolaget Julius Tallberg osakeyhtiö, tohtorinrouva K. Stadius, rouva H. Laituri, valtioneuvoston talo, lääketieteentohtori K. Lindberg ja rouva D. Ahola y. m.

Museoon ostettiin m. m. arvokkaita tauluja, kuten esim. G. Berndtsonin v. 1879 maalaama kenraali Th. Loden muotokuva, höyrylaiva Vegaa esittävä helmiäiskoristeinen öljyvärimaalaus, höyrylaiva Alexandriaa keisarillisen linnan satamassa v. 1885 esittävä maalaus, J. E. Kortmanin Palosaarta kuvaava öljymaalauksen sekä tuntemattoman taiteilijan Kaisaniemen lammikkoa 1880-luvulla esittävä maalaus.

Kertomusvuoden alussa järjestettiin uusi näyttelyhuone, johon kalustettiin pieni suutarintyöhuone kunnalliskodista museoon siirrettyillä vanhan helsinkiläisen suutarin K. H. Bråddin huone- ja työkaluilla.

It. Heikinkadulta siirrettiin museon pihamaalle vanha harmaakivinen virstapylväs sekä Kumpulan ja Arabian alueelta kaksi vanhaa kilometripylvästä.

Filosofianmaisteri N. Cleve luovutti v. 1930—31 kaupungin kustannuksella Vanhankaupungin alueella suorittamiensa kaivaus- ja tutkimustöiden työkertomuksen ja työtä valaisevan runsaan valokuvakokoelman.

Kaupunginvaltuusto myönsi 16,000 markkaa sekä lisäksi tarkoitukseen sopivan huonetilan kaivaustyössä talteenotettujen maalöytöjen tutkimiseksi ja järjestämiseksi.

XVII. Musiikkilautakunta.

Musiikkilautakunnan toiminnastaan v. 1935 laatima kertomus oli seuraavan sisältöinen:

Musiikkilautakunnan kokoonpano ja työ. V:ksi 1935 kaupunginvaltuusto valitsi musiikkilautakunnan jäseniksi rouva E. von Frenckellin, kirjaltaja S. K. Leinon, johtaja H. Ramsayn, lääketieteen- ja kirurgiantohtori E. Suolahden ja asianajaja T. Sventorzetskin, joista tohtori Suolahti toimi puheenjohtajana ja johtaja Ramsay varapuheenjohtajana. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli apulaiskaupunginjohtaja J. W. Keto. Sihteerin tehtäviä hoiti vanhempi oikeusneuvosmies K. Furuhjelm.

Kertomusvuonna lautakunta kokoontui 14 kertaa; sen kokouksissa pidettyjen pöytäkirjain pykäläluku oli yhteensä 191. Lähetettyjen kirjeiden lukumäärä oli 111.

Kaupunginorkesterin toiminta. Musiikkilautakunnan esityksestä kaupunginvaltuusto lokakuun 31 p:nä 1934 päätti v:n 1935 alusta perustaa kaksi uutta soittajantointia kaupunginorkesteriin, minkä jälkeen lautakunta täytti nämä uudet paikat oboen- ja englantilaisen torven sekä alttoviulunsoittajalla. Orkesterin vakinainen miesluku tuli tällöin kalenterivuonna 1935 olemaan 71 oltuaan edellisinä vuosina 69. Orkesterin taiteellisena johtajana toimi edelleen professori G. Schnéevoigt.

Kertomusvuoden aikana toimeenpantiin 16 varsinaista sinfoniakonserttia, joista professori Schnéevoigt johti 12, John Barbirolli yhden, Toivo Haapanen yhden, Serge Koussewitzky yhden ja Olav Kielland yhden. Lisäksi pidettiin neljä kansansinfoniakonserttia, joista professori Schnéevoigt, Ole Edgren, Erkki Melartin ja Arvo Hannikainen johtivat kukin yhden. Kansankonsertteja pidettiin 27, ja niistä johti professori Schnéevoigt 13, Nils-Eric Fougstedt kolme, Ole Edgren kaksi, Ossian Fohström kaksi, Arvo Hannikainen kolme, Jussi Blomstedt yhden, Eric Cronvall kaksi ja Truvor Sventorzetski yhden. Kansankonserteista oli viisi Sibelius-päiväkonsertteja. Sitä paitsi pidettiin kolme ylimääräistä konserttia, joista yhdessä esiintyi kahdeksan säveltäjää, jotka kukin johtivat omat sävellyksensä, nimittäin: Otto Ehrström, Truvor Sventorzetski, Felix Krohn, Heidi Sundblad-Halme, Nils-Eric Fougstedt, Väinö Hannikainen ja Sulho Ranta. Toisen ylimääräisen konsertin johti professori Schnéevoigt, ja oli siinä solistina Ignaz Friedman. Vapunpäivänä annettun päiväkonsertin johti Ossian Fohström.

Orkesteri avusti 119 oopperanäytännössä ja 21 yksityisessä konsertissa.

Sinfoniakonserteissa esiintyivät seuraavat solistit: Ossy Renardy, Efreim Zimbalist ja Arvo Hannikainen (viulu), Babin ja Wronsky, Elli Rängman-Björlin ja Ernst Linko (piano), Macario Santiago Kastner (cembalo), Ester Ingman, Lahja Linko kaksi kertaa, Greta Aaltonen, Antoinetta Toini ja Erling Krogh (laulu) sekä Yrjö Selin ja Tibor de Machula (cello). Yhdessä konsertissa avusti Suomen laulu niminen sekakuoro.

Sinfoniakonserteissa esitettiin seuraavat sävellykset:

a) kotimaisia sävellyksiä: Sibelius: Sinfonia V kaksi kertaa, Lemminkäinen sarja kaksi kertaa, Sinfonia VII, Sinfonia II, Tapiola, Sinfonia III, Sinfonia IV, Sinfonia I, Sinfonia VI, Myrsky alkusoitto, Viulukonsertti, Serenata I ja II ja lauluja; Melartin: Sinfonia V; sekä Klami: Lemminkäisen seikkailut saassa.

b) ulkomaisia sävellyksiä: Tomassini: Il carnevalo di Venezia; Mozart: Serenaadi VII ja Pianokonsertti; Berlioz: Carneval romain; Deluis: In a summer garden; Elgar: Alkusoitto ja Allegro jousiorkesterille; Brahms: Sinfonia II; Beethoven: Sinfonia VII, Sinfonia II ja Pianokonsertti ess-duuri; Haydn: Konsertti d-duuri ja Sellokonsertti d-duuri; Seizas: Konsertti; Prokofjeff: Ala ja Lolly; Berwald: Sinfonia g-molli; Bach: Viulukonsertti; Händel: Konsertti f-duuri; Rossini: Sinfonia La Scala di Seta; Franck: Sinfonia d-molli; Strauss: Eulenspiegels lustige Streiche; Wagner: alkusoitto oopperasta Parsifal ja aaria oopperoista Lohengrin ja Valkyria; Mahler: Ylösnousemus sinfonia ja Das Lied von der Erde; Bellini: kaksi aariaa, Montecchi e I Capuleti ja alkusoitto oopperasta I Pirati; Ravel: La valse; Grieg: Pianokonsertti a-molli; Wihtol: Latvialainen kyläserenaadi; Moussorsky-Ravel: Näyttelykuvia; Kodaly: Galanthialaisia tansseja; Dvorak: Sellokonsertti; sekä Lalo: Symphonie espagnole.

Varsinaisissa sinfoniakonserteissa kävi kaikkiaan 5,578 henkilöä eli keskimäärin 348.6 henkilöä konserttia kohden ja varsinaisissa kansansinfonia- ja kansankonserteissa 10,720 henkilöä eli keskimäärin 345.8 henkilöä konserttia kohden. Vastaavat kokonaismäärät v. 1934 olivat 4,472 ja 10,763 henkilöä. Ylimääräisissä konserteissa kävi v. 1935 1,480 henkilöä.

Taloudelliset tulokset. Kaupunginorkesterin toiminnan taloudellisista tuloksista esitettäköön seuraavat tiedot.

Tulot kaupunginorkesterin työstä v. 1935 olivat 841,677: 70 markkaa, josta 273,547: 05 markkaa oli orkesterin omien konserttien tuloja ja 568,130:65 markkaa tuloja avustamisesta oopperanäytännöissä ja konserteissa. Edellä mainittuihin 568,130: 65 markkaan sisältyy 72,000 markkaa, mikä määrä vasta v:n 1936 tammikuussa maksettiin suoraan kaupunginkassaan. Talousarviossa tulot arvioitiin 890,000 markaksi.

Menot olivat v. 1935 2,978,808: 30 markkaa, josta palkkauksia oli 1) 2,709,436: 35 markkaa, konserttikuluja 157,082: 30 markkaa ja muita kuluja 112,289: 65 markkaa. Menoarviossa arvioitiin palkkauksiin tarvittavan 2,704,740 markkaa, konserttikuluihin 165,000 markkaa ja muihin kuluihin 105,000 markkaa. Kertomusvuoden aikana myönnettiin nuottien hankkimiseen lisäksi 10,000 markkaa.

Kuukausitilintarkastukset. Musiikkilautakunnan voimassa olevan johtosäännön mukaisesti taloudenhoitaja on velvollinen kuukausittain, viimeistään aina seuraavan kuukauden 5 p:nä, antamaan musiikkilautakunnalle kaksin kappalein laaditun tilin siihen kuuluvine todisteineen sekä vahvistetun kaavakkeen mukaisen taulukon tuloista ja menoista. Kunkin kuukauden alussa toimitettiin tilintarkastus, ja havaittiin näissä kuukausitilintarkastuksissa tilien aina olevan kunnossa ja kassan aseman pitävän yhtä tilikirjain kanssa.

Vuoden 1936 talousarvio. Elokuun 29 p:nä päivätyn kirjelmän ohella musiikkilautakunta lähetti kaupunginhallitukselle v:n 1936 talousarviolaskel-

1) Tähän sisältyvät kahden soittajan ikäkorotukset, 4,215 markkaa, jotka suoritettiin yasta helmikuussa 1936.

mansa, jonka mukaisesti kaupungin lopullisten menojen kaupunginorkesterin voimassapidosta arvioitiin nousevan 1,728,540 markkaan.

Kaupungin avustamien laitosten valvonta. Musiikkilautakunnan asiana olevan kaupungin avustamien taidelaitosten työn valvonnan lautakunta järjesti samalla tavoin kuin edellisinäkin vuosina.

Teoston ja lautakunnan välinen sopimus. Säveltäjäin tekijänoikeustoimisto Teoston ja lautakunnan välillä tehtiin edelleen kalenterivuodeksi 1935 sopimus, jonka mukaan Teosto myönsi lautakunnalle oikeuden 15,000 markan korvauksesta sallia kaupunginorkesterin konserteissa mainittuna vuonna rajoittamattomin määrin esittää kaikkia sävelteoksia, joiden esittämisoikeutta Teosto edusti tai sopimuksen tarkoittamana aikana tuli edustamaan, lukuunottamatta sopimuksessa tarkemmin selostettuja sävellyksiä.

Oopperan kanssa tehty sopimus. Musiikkilautakunnan ja Suomalainen ooppera osakeyhtiön välinen huhtikuun 3 p:nä 1933 tehty sopimus, jonka mukaisesti kaupunginorkesterin soittokausi oopperassa kesti lokakuun 1 p:stä toukokuun 1 p:ään kuukausimaksun ollessa 70,000 markkaa, oli voimassa myöskin v. 1935.

Ulkoilmakonsertit. Kaupunginvaltuuston ulkoilmakonsertteja varten myöntämä 25,000 markan määräraha jaettiin seuraavasti: 9,200 markkaa Helsingin suojeluskunnan torvisoittokunnalle seitsemästä konsertista Kaivo- puistossa, kahdeksasta konsertista Töölössä ja kahdeksasta konsertista Pihlajasaarella; 7,200 markkaa Rannikkolaivaston soittokunnalle kuudesta konsertista Kalliossa, Pasilassa ja Toukolassa; sekä 8,400 markkaa Helsingin työväenyhdistyksen soittokunnalle seitsemästä konsertista Vallilassa, Hermannissa ja Käpylässä tai vaihtoehtoisesti kuudesta konsertista Vallilassa ja Hermannissa, seitsemästä konsertista Käpylässä ja kahdesta konsertista Mustikkamaalla.

Konserttien radiointi. Orkesterin sinfonia- ja kansankonsertteja radioitiin kuten edellisinäkin vuosina kertamaksun ollessa 4,000 markkaa sinfonia-konserttia ja 2,000 markkaa kansankonserttia kohden.

Koululaiskonsertit. Suomenkielisen työväenopiston opistolaisyhdistyksen esityksestä musiikkilautakunta järjesti helmikuun 24 p:nä koululaiskonsertin 2 markan lipunhinnoin; konsertin ohjelmaa selosti kuulijoille maisteri Sulho Ranta.

Orkesterin vuokratariiffi. Musiikkilautakunta päätti tammikuun 28 p:nä pitämässään kokouksessa sikäli muuttaa kaupunginorkesterin vuokratariiffia, että maksu orkesterin luovuttamisesta kotimaisten johtajain käytettäväksi heidän omissa konserteissaan korotettiin 2,500 markasta 3,500 markkaan sekä ulkomaalaisten johtajien osalta 5,000 markasta 6,000 markkaan.

Konserttiohjelmien sisällön selostaminen. Lokakuun 2 p:nä pitämässään kokouksessa lautakunta päätti antaa asiantuntijan tehtäväksi kohtuullisesta palkkiosta selostaa sinfoniakonserteissa esitettävien musiikkikappaleiden sisältöä, mitkä selostukset liitettäisiin ohjelmalehtiin. Mainittua tarkoitusta varten ehdotettiin otettavaksi menoarvioon 6,000 markkaa, mikä ehdotus sittemmin hyväksyttiin.

Kansankonserttien paikka. Lautakunta päätti joulukuun 16 p:nä muuttaa kansankonsertit pidettäväksi v:n 1936 alusta konservatorion sijasta yliopiston juhlasalissa.

Uuden soolosellistin ottaminen kaupunginorkesteriin. Kaupunginorkesterin monivuotisen etevän soolosellistin, kapellimestari Ossian Fohströmin erottua

orkesterin palveluksesta syyskuun 1 p:stä lukien, musiikkilautakunta valitsi hänen seuraajakseen taiteilija Yrjö Selinin.

Robert Kajanuksen muotokuvan hankkiminen. Musiikkilautakunnan esityksestä kaupunginhallitus huhtikuun 26 p:nä myönsi tarvittavan rahamäärän Albert Edelfeltin maalaaman Robert Kajanuksen muotokuvan ostamiseksi, mikä taideteos ripustettaisiin lautakunnan ja orkesterin kansliaan uuteen, kaupungin ostamassa Pohj. Esplanaadikadun varrella olevassa ent. Kleineh'n talossa olevaan huoneistoon.

Kalevalan riemuvuoden vietto. Kaupunginvaltuusto myönsi tammikuun 23 p:nä m. m. 25,000 markkaa Kalevalan riemujuhlatoimikunnalle uusien sävellysten tekijäpalkkioihin.

Kalevalan riemuvuoden yleisten laulu- ja soittojuhlain keskustuimikunnan esitykseen kaupunginorkesterin esiintymisestä Sortavalassa kesäkuun 29—30 p:nä toimeenpantavissa Kalevala-juhlissa, musiikkilautakunta toukokuun 10 p:nä päätti suostua.

Jean Sibeliuksen 70-vuotispäivän vietto. Huhtikuun 12 p:nä pitämässään kokouksessa musiikkilautakunta ehdotti kaupunginhallitukselle toimikunnan asettamista valmistelemaan Jean Sibeliuksen 70-vuotispäivän viettoa joulukuun 8 p:nä, missä toimikunnassa kaupungin tulisi olla edustettuna. Tämän esityksen johdosta opetusministeriö asetti mainittua tarkoitusta varten toimikunnan, jonka jäseniksi m. m. tulivat lautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja.

Musiikkilautakunnan esityksestä kaupunginhallitus lokakuun 31 p:nä oikeutti lautakunnan korvauksetta luovuttamaan kaupunginorkesterin messuhallissa mainittuna 70-vuotispäivänä pidettävään juhlakonserttiin, jossa tilaisuudessa orkesteri sitten esiintyikin täysilukuisena. Samassa yhteydessä mainittakoon, että kaupunginhallitus suostui musiikkilautakunnan lokakuun 25 p:nä tekemään ehdotukseen Antti Favénin maalaaman Jean Sibeliuksen muotokuvan ostamisesta kaupungille. Mainittu muotokuva oli ripustettava lautakunnan ja orkesterin kanslian uuteen huoneistoon.

XVIII. Rakennustarkastuskonttori.

Rakennustarkastuskonttorin toiminnasta v:lta 1935 saatiin seuraavat tiedot:

Kertomusvuonna kaupungissa harjoitettu rakennustoiminta oli kaupungin kokoon verraten jotenkin normaali. Hyväksytyjen uudisrakennuspiirustusten lukumäärä oli 167, joista 58 lisärakennuksia ja korotuksia, sekä 196 muutostöitä. Uudisrakennusluonnoksissa oli suunnitteilla 2,635 asuinhuoneistoa ja niissä 5,433 huonetta. Varasto-, myymälä-, työhuone- y. m. s. tilojen pinta-ala oli 72,075 m² ja kaikkien suunniteltujen rakennusten yhteinen kuutiotilavuus 972,989 m³.

Uudisrakennustoiminnan kautta valmistui kertomusvuonna 124 uudisrakennusta, joista lisärakennuksia ja korotuksia 52; muutostöitä oli 134. Valmistuneiden asuinhuoneistojen lukumäärä oli 1,939 ja huoneiden lukumäärä 4,205. Huomioonottaen vuoden aikana puretut 492 huonetta, oli asuinhuonelisäys siis 3,713. Valmistuneet asuinhuoneistot olivat pääasiallisesti pienasuntoja sisältäen keskimäärin 2.2 huonetta ja joutuivat enimmäkseen alemman keskisäädyn asuttaviksi. Valmistuneiden rakennusten varasto-, myymälä-, työhuone- y. m. tilojen pinta-ala oli 86,685 m² ja kaikkien yhteinen kuutiotilavuus 940,043 m³.

Vuoden aikana tarkastettiin 156 suurehkoa ja 21 pienehköä uudisrakennusta sekä 135 muutostyötä. Pohja-, perustus- y. m. tarkastuksia suoritettiin 2,989, rakennetarkastuksia 217, lopputarkastuksia 258 sekä kortistoon merkitsemättömiä työmailla käyntejä n. 1,000 eli yhteensä 4,464 tarkastuskäyntiä, joista n. 4,100 oli valvojen suorittamaa. Kun valvojen suorittamien työpäivien lukumäärä oli n. 760, tuli tarkastuskäyntejä päivää kohden keskimäärin 5.4. Huomioon ottaen kaupungin verraten laajan piirin ja myöskin valvojen virastossa suoritettavan n. 1 1/2 tunnin päivittäisen työajan, on nykyinen rakennustarkastuskonttorin valvojen lukumäärä liian pieni, jota osoittaa sekin, että useille työmaille voitiin tehdä vain 1—2 tarkastuskäyntiä.

Suoritettujen laskelmien mukaan käytettiin rakennustarkastuskonttorin valvonnan alaisina olleisiin rakennuksiin n. 19,000,000 tiiltä, n. 20,000 tonnia sementtiä ja n. 5,300 tonnia rautaa.

Rakennustarkastuskonttorin tulot rakennustarkastuksista ja rakennustöiden valvonnasta nousivat 592,969: 55 markkaan ja rakennustarkastajan mittaamista kadun aitaamisista 294,458: 60 markkaan eli yhteensä 887,428: 15 markkaan. Menot olivat 677,226: 45 markkaa.

XIX. Julkisivupiiirustusten tarkastus- toimikunta.

Julkisivupiiirustusten tarkastustoimikunnan toiminnastaan v. 1935 antama kertomus sisälsi seuraavaa:

Toimikuntaan kuuluivat kertomusvuonna itseoikeutettuina jäseninä rakennustarkastaja H. Andersin, toimien samalla puheenjohtajana, asema-kaava-arkkitehti B. Brunila ja kaupunginarkkitehti G. Taucher sekä kaupunginvaltuuston vuodeksi valitsemina jäseninä professori O. Tarjanne, joka samalla toimi varapuheenjohtajana, ja työnvälitysneuvoja T. Uski. Sihteerinä toimi kaupunginhallituksen kansliasihteeri G. Brotherus lokakuun 1 p:ään saakka ja siitä lukien rakennustarkastuskonttorin virkailija S. von Schoultz. Toimikunnan itseoikeutettujen jäsenten ollessa estyneinä oli apulaisrakennustarkastaja A. Toivonen saapuvilla eräissä toimikunnan kokouksissa. Toimikunta kokoontui kertomusvuonna 28 kertaa. Sen pöytäkirjain pykäläluku oli 287.

Toimikunnan menoja varten oli kaupungin talousarvioon merkitty yhteensä 8,100 markkaa, nousten sen todelliset menot kuitenkin 8,775 markkaan.

Toimikunnan toiminta tapahtui v. 1935 samoja suuntaviivoja noudattaen kuin edellisinäkin vuosina. Vuoden kuluessa tarkastettiin 62 suurehkon ja 46 pienemmän uudisrakennuksen, etupäässä omakoti- ja vajarakennuksen, julkisivupiiirustukset sekä lisäksi joukko julkisivumuutos-, lisärakennus-, korotusrakennus-, mainos- y. m. piirustuksia. Huomattava osa piirustuksista hyväksyttiin lopullisesti vasta sen jälkeen kun toimikunnan vaatimat muutokset olivat tulleet huomioonotetuiksi.

Yleisiä julkisivukaavioita toimikunta puolsi erinäisille kortteleille ja tonteille.

XX. Holhouslautakunta.

Holhouslautakunnan kertomus v:lta 1935 oli seuraava:

Holhouslautakuntaan kuuluivat v. 1935, niin kuin edellisenäkin vuonna, esittelijäneuvos K. T. Modeen puheenjohtajana sekä jäsenenä esittelijäneuvos I. V. Groundstroem, varatuomari N. A. Lahtinen ja hallintoneuvos P. A. Rikberg. Sihteerinä toimi hallintoneuvos K. A. Kaira.

Lautakunta kokoontui kertomusvuoden kuluessa 51 kertaa. Säännönmukaiset kokoukset pidettiin joka tiistai, paitsi kesä-, heinä- ja elokuussa, jolloin säännönmukaisia kokouksia oli ainoastaan kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena tiistaina.

Lautakunnan kokouksissa laadittujen pöytäkirjain yhteinen pykälämäärä oli 695; sen kertomusvuoden aikana tarkastamien holhoustilien luku oli 710. Sen ohessa lautakunta pyynnöstä antoi holhoojille ja kasvattajille suullisia neuvoja ja tietoja holhouksenalaisten asiain hoidosta.

Lautakunnan kappaleeseen holhouskirjaa oli v:n 1935 alussa merkittynä 1,096 holhous- ja uskotun miehen tointa, joista edellisiä oli 954 ja jälkimmäisiä 142; holhoustoimista oli 356 lakimääräisiä ja 598 määräykseen perustuvia. V:n 1935 lopussa oli holhouskirjaan merkittynä kaikkiaan 1,089 holhous- ja uskotun miehen tointa, joista lakimääräisiä holhoustoimia 343 ja määräykseen perustuvia 561 eli yhteensä 904; uskotun miehen toimia oli 185.

XXI. Oikeusaputoimisto.

Oikeusavustajan kertomus Helsingin kaupungin oikeusaputoimiston toiminnasta v. 1935 oli seuraava:

Oikeusaputoimiston johtokuntaan kuuluivat kertomusvuonna vanhempi oikeusneuvosmies G. Leopold puheenjohtajana, varatuomari S. T. Mannermaa varapuheenjohtajana sekä muina jäseninä hovioikeudenauskultantti A. E. Heiskanen ja varatuomarit O. W. Johansson ja E. Tulenheimo. Kaupunginhallituksen edustajana johtokunnassa oli rahatoimenjohtaja J. Helo.

Johtokunta piti vuoden aikana neljä kokousta, joissa käsiteltiin pääasiassa juoksevia asioita.

Oikeusavustajan tointa hoiti edelleen varatuomari N. Lindegrén ja oikeusavustajan apulaisen tointa varatuomari Y. Hämesalo. Toimistoapulaisena toimi ylioppilas O. Bremer. Kesälomasijaisina olivat varatuomari E. Norros ja neiti Hj. Åvall.

Menosääntö nousi kertomusvuonna 161,175 markkaan oltuaan edellisenä vuonna 159,421 markkaa.

Oikeusaputoimisto sai vuoden aikana kuten ennenkin toimeksiantoja Tukholman kaupungin oikeusaputoimistolta. Myöskin muutamat muut ulkomaiset oikeusaputoimistot käyttivät toimiston apua. Sitä paitsi oltiin molemminpuolisessa yhteydessä erinäisten kotimaassa toimivien köyhäinasianajajain kanssa.

Muuten oikeusaputoimiston toiminta jatkui entiseen tapaan. Asiakkaiden luku vähentyi jonkun verran edelliseen vuoteen verraten, mikä johtunee osaksi aikaisemmin vallinneen taloudellisen pulakauden edelleen helppotumisesta. Sotilasavustasiat sen sijaan lisääntyivät huomattavasti kesällä pidettyjen reserviharjoitusten johdosta. Seuraavat numerotiedot valaisevat lähemmin oikeusaputoimiston toimintaa kertomusvuonna:

Käyntien luku oli 12,132, edellisenä vuonna 12,914, v. 1933 13,380, v. 1932 12,890 ja v. 1931 9,935. Eri kuukausien osalle käynnit jakautuivat seuraavasti:

	Vastaan- otto- päiviä.	K ä y n t e j ä kaikkiaan.	p ä i v ä ä kohden.		Vastaan- otto- päiviä.	K ä y n t e j ä kaikkiaan.	p ä i v ä ä kohden.
Tammikuu ..	26	1,193	45.9	Heinäkuu....	27	982	36.4
Helmikuu ...	24	1,122	46.8	Elokuu	27	1,059	39.2
Maaliskuu ..	25	1,120	44.8	Syyskuu ...	25	929	37.2
Huhtikuu ...	23	1,032	44.9	Lokakuu	27	1,044	38.7
Toukokuu ..	25	956	38.2	Marraskuu ..	26	938	36.1
Kesäkuu ...	23	961	41.8	Joulukuu ...	23	796	34.6
				Yhteensä	301	12,132	40.3

Kuten taulukosta näkyy oli oikeusaputoimisto vuoden aikana avoinna 301 päivää. Käyntien luku päivää kohden oli 40.3, edellisenä vuonna 42.9 ja v. 1933 44.6. Suurin käyntiluku päivässä oli 80, pienin 5.

Alempana olevat tilastotiedot osoittavat rekisteröityjen asioiden luvun ja rekisteröityjen asiakkaiden säädyn, ammatin y.m. niissä asioissa, joissa toimisto ryhtyi oikeudenkäyntiin, kirjallisiin tehtäviin tai pitempiin suullisiin neuvotteluihin.

Tällaisten asiain kokonaismäärä oli 2,092, joista 2,002 oli kertomusvuonna tulleita ja 90 edelliseltä vuodelta ratkaisematta olevia. Kirjallisia toimituksia oli 2,383, niistä hakemuskirjoja 809.

Säätynsä tai ammattinsa ja sukupuolensa mukaan kävijät ryhmittivät seuraavasti:

	Mp.	Np.	Yht.		Mp.	Np.	Yht.
Ajureita	9	—	9	Kulkukauppiaita ..	2	—	2
Asfalttityöntekijöitä ..	2	—	2	Kutoja	—	5	5
Asiamiehiä	4	—	4	Kylmänruoanlaittajia	—	3	3
Autonkuljettajia ..	45	—	45	Kylvettäjiä	—	6	6
Biljardimarkkooreja ..	1	—	1	Lastenhoitajia	—	6	6
Bussinkonduktöörejä	41	1	42	Lattiatyöntekijöitä	2	—	2
Eläinlääkäreitä	1	—	1	Leipureita	4	5	9
Emännöitsijöitä	—	7	7	Lämmittäjiä	3	—	3
Ent. kiertokoulun-				Maalareita	42	—	42
opettajia	1	—	1	Meijeriapulaisia ..	3	2	5
Ent. vääpeleitä	1	—	1	Mekaanikkoja	3	—	3
Filmaajia	1	—	1	Merkkimiehiä	1	—	1
Hierojia	3	—	3	Metallityöntekijöitä	5	—	5
Ikkunanpesijöitä ..	2	—	2	Modisteja	—	5	5
Insinöörejä	2	—	2	Monttöörejä	12	—	12
Juoksupoikia	8	—	8	Musiikkereitä	6	—	6
Juoksutyttöjä	—	3	3	Muurareita	7	—	7
Juustomestareita ..	1	—	1	Naimisissa olevia nai-			
Kadunlaskijoita	1	—	1	sia ja leskiä	—	851	851
Kahvinkuljettajia ..	—	2	2	Neitejä	—	15	15
Kalastajia	1	—	1	Ompelijoita	—	51	51
Kamppaajia	—	4	4	Pakkaajia	—	1	1
Kapteeneja	1	—	1	Palvelijoita	—	173	173
Kassanhoitajia	—	6	6	Partureita	3	12	15
Kauppa-apulaisia ..	12	50	62	Peltiseppiä	12	—	12
Kauppamatkustajia	3	—	3	Pesijöitä	—	11	11
Keittäjiä	—	28	28	Poliiseja	6	—	6
Kelloseppiä	1	—	1	Putkityöntekijöitä	4	—	4
Kemigraafeja	1	—	1	Puuseppiä	20	—	20
Kipsityöntekijöitä ..	1	—	1	Puutarhureita	1	—	1
Kirjapainotyönteki-				Raitiovaununkon-			
jöitä	8	—	8	duktöörejä	2	2	4
Kirjatyöntekijöitä ..	2	1	3	Rakennusmestareita	1	—	1
Kirvesmiehiä	51	—	51	Rautatieläisiä	6	2	8
Kivityöntekijöitä ..	6	—	6	Räätäleitä	13	4	17
Konemestareita	3	—	3	Sairaanhoitajia ..	—	3	3
Konttoriapulaisia ..	9	2	11	Sanomalehdenmyy-			
Korityöntekijöitä ..	3	—	3	jiä	1	1	2

	Mp.	Np.	Yht.		Mp.	Np.	Yht.
Sepeleensitojia ..	—	1	1	Työnjohtajia.....	4	—	4
Seppiä	2	—	2	Työntekijöitä	159	88	247
Siivoojia	—	36	36	Vahtimestareita ..	2	—	2
Sikalanhoitajia ..	—	2	2	Valokuvaajia	1	—	1
Silittäjiä	—	7	7	Valureita	2	—	2
Sorvaajia	3	—	3	Varastoapulaisia ..	7	1	8
Suutareita	10	—	10	Viilaajia.....	9	—	9
Taiteilijoita	2	—	2	Värjääjiä	1	—	1
Talonmiehiä	2	—	2	Ylioppilaita	12	—	12
Tarjoilijoita	—	34	34				
				Yhteensä	600	1,431	2,031

Vuoden aikana käsiteltyjen juttujen ja asiain ryhmittymisen laatunsa mukaan selvää seuraavasta, vahvistetun kaavakkeen mukaan laaditusta yhdistelmästä:

Velvoiteoikeuteen kuuluvia asioita:		Perintöoikeut. kuuluvia asioita	34
Vuokrariitoja	34	Testamenttioikeuteen kuuluvia asioita	2
Työ- ja palkkariitoja.....	552	Yleisiä veroja koskevia asioita	82
Muita velkomisjuttuja	142	Holhousasioita.....	8
Esineoikeuteen kuuluvia asioita	16	Vähäpätöisiä rikosasioita	4
Perheoikeuteen kuuluvia asioita:		Sotilasavustuksia	501
Avioeroja	11	Tapaturma-asioita	7
Avioeroja	199	Toimeksiantoja	7
Perheen elatusasioita	140	Erinäisiä tiedusteluja, hakemuksia, valituksia y.m. ..	347
Kuolleeksi julistamisia	6		
		Yhteensä	2,092

Vireille pannuista jutuista ja asioista tuli, mikäli oikeusaputoimiston toimenpiteistä riippui, vuoden kuluessa lopullisesti ratkaistuiksi ja kirjoista poistetuiksi 2,003, kuten seuraavista luvuista näkyy:

Sopimalla ratkaistu	620	Annettu eri viranomaisille ..	944
Oikeudenkäynnillä ratkaistu..	273	Juttuja, joissa toimisto otti haasteen mutta ei ajanut loppuun	49
Erin. syistä jätetty silensä..	117		
		Yhteensä	2,003

Edellä mainitut eri virastoille jätetyt 944 asiaa sekä virastojen ratkaistusta riippuva 1 asia, lukuunottamatta Helsingin raastuvanoikeuteen ja muualle otettuja haasteita, jakautuivat eri virastojen kesken seuraavasti:

Tasavallan presidentille	6	Oikeusministeriöön	1
Valtioneuvostoon	18	Oikeuskanslerille	1
Valtiovarainministeriöön	1	Korkeimpaan oikeuteen	18
Sisäasiainministeriöön	2	Korkeimpaan hallinto-oikeuteen	121
Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriöön	8	Turun hovioikeuteen	6
Puolustusministeriöön	5	Uudenmaan läänin maaherralle	605
Sosiaaliministeriöön.....	4	Viipurin » »	2
Ulkoasiainministeriöön	2	Oulun » »	1
		Mikkelin » »	1

Vakuutusneuvostolle	2	Poliisilaitoksen etsivälle osatolle	1
Tampereen tuomiokapituliin ..	1	Tutkijalautakunnalle	29
Uudenkaupungin raastuvan-oikeudelle	1	Helsingin sotilaspiirin esikunnalle	4
Savonlinnan raastuvanoikeudelle	1	Kutsuntalaitoksen keskuslautakunnalle.....	1
Helsingin kaupungin:		Kemin maistraatille	1
maistraatille	10	Tie- ja vesirakennushallitukselle	1
raastuvanoikeudelle	9	Rautatiehallitukselle	2
kaupunginvaltuustolle.....	1	Lääkintöhallitukselle	1
kaupunginhallitukselle	41	Viipurin tuomiokunnan tuomarille	1
köyhäinhoitolautakunnalle..	15	Jyväskylän kaupunginhallitukselle	1
Helsingin pitäjän kunnallislautakunnalle	1		
Vaasan kaupunginvoudille....	1		
Lahden maistraatille	1		
Ensimmäiselle kaup.voudille ..	17		
		Yhteensä	945

Se seikka, että 117 asiaa jätettiin sillensä, johtui samoin kuin edellisinä vuosina siitä, etteivät oikeudenetsijät, sen jälkeen kun oikeusaputoimisto oli ryhtynyt ensimmäiseen toimenpiteeseen eikä sopimusta voitu saada aikaan, enää palanneet, mutta myöskin siitä, ettei ollut toiveita juttujen voittamisesta oikeudenkäynnillä, sekä lopuksi siitä, että hakijat eivät joko tahtoneet tai voineet esittää asian edelleen ajamiseen tarvittavaa varattomuustodistusta.

Syynä siihen, että toimisto ei ajanut perille 49 yllä mainittua juttua, joissa haaste jo oli otettu, oli osittain, että haaste oli otettu Helsingin ulkopuolella oleviin tuomioistuimiin, joissa toimiston virkamiehet toimiston voimassa olevan johtosäännön mukaan eivät ole velvolliset oikeudenetsijöitä avustamaan, osittain, ettei vastaajia oltu haasteella tavattu tai että asia oli järjestetty ennen oikeuden istuntoa.

Oikeudenkäyntiin ryhdyttiin vuoden kuluessa 312 asiassa. Näistä ajoi toimisto vuoden kuluessa loppuun 273 asiaa, joista 268 juttua voittiin ja 5 hävittiin, näistä 1 vastaajana. Helsingin raastuvanoikeudessa esiinnyttiin vuoden kuluessa toimiston puolesta 451 kertaa 209 päivänä. Kun työpäivien luku nousi 301:een esiinnyttiin niin muodoin raastuvanoikeudessa useammin kuin joka toinen päivä.

XXII. Työnvälitystoimisto.

Helsingin kaupungin työnvälitystoimiston johtokunnan v:lta 1935 antama kertomus ¹⁾ oli seuraavan sisältöinen:

Johtokunta. Työnvälitystoimiston johtokuntaan kuuluivat v. 1935 puheenjohtajana varatuomari E. Tulenheimo, varapuheenjohtajana työnjohtaja K. Hiltunen, jäseninä työnantajain edustajat johtaja W. Korhonen ja insinööri M. Muoniovaara sekä työntekijäin edustajat toimitsija L. Mikkonen ja eristäjä K. Saarnijärvi. Edellisten varamiehinä oli kamreeri O. Tiderman ja jälkimmäisten toimitsija T. Bryggari. Kaupunginhallituksen edustajana johtokunnassa oli rahatoimenjohtaja J. Helo.

Johtokunta kokoontui kertomusvuoden kuluessa 11 kertaa. Sen käsittelemistä asioista merkittiin pöytäkirjaan 55 pykälää. Suurin osa näistä koski toimiston juoksevia asioita, paikkakunnan työoloja sekä toimenpiteitä työttömyyden torjumiseksi. Tärkeimmistä johtokunnan käsittelemistä kysymyksistä mainittakoon seuraavat:

Viranhaltijain irtisanominen toimestaan. Kaupungin virkasäännön mukaan viranomainen, joka on viranhaltijan nimittänyt, on myös oikeutettu irtisanomaan viranhaltijan. Kun kaupunginhallitukselle oli valitettu siitä, että nimittävä viranomainen, jona saattaa olla hallitus, lautatai johtokunta tai myös joku henkilö yksinään, kuten laitoksen johtaja tai hänen alaisensa viranhaltija, oli ilman riittävää syytä irtisanonut viranhaltijoita, oli kaupunginhallitus valmistaunut sen suuntaisen virkasäännön muutosehdotuksen, että irtisanomispäätös, ennen sen toimeenpanoa, oli alistettava jonkun toisen hallintoelimen tarkastettavaksi ja hyväksyttäväksi. Tästä muutosehdotuksesta pyydettiin lautaja johtokuntien lausuntoa.

Asiasta antamassaan lausunnossa johtokunta perustelujen jälkeen katsoi, ettei muutosehdotus, toimiston kannalta arvosteltuna, ole tarpeellinen. Kaupunginvaltuusto teki sittemmin virkasääntöön kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisen muutoksen.

Kokouksessaan huhtikuun 24 p:nä johtokunta tarkasti ja hyväksyi toimiston vuosikertomuksen v:lta 1934.

Toimiston talousarvioehdotus käsiteltiin ja hyväksyttiin johtokunnan kokouksessa elokuun 29 p:nä.

Kysymystä toimiston siirtämisestä uuteen huoneistoon johtokunta käsiteli useaan kertaan. Sen johdosta, että kaupungin omistaman talon Aleksanterinkadun 1:ssä tiedettiin tulevan tyhjäksi kesällä 1936, oli kiinteistötoimisto tarjonnut siitä huoneistoa työnvälitystoimistolle ja tehnyt useampiakin ehdotuksia toimiston siihen sijoittamiseksi. Käsitellessään näitä ehdotuksia johtokunta totesi, että toimiston huoneisto niiden mukaan tulisi useissa kohdin entisestään huonontumaan. Asiasta antamassaan lausunnossa johtokunta huomautti huoneiston olevan vaikeasti tuuletettava, vetoinen ja

¹⁾ Eräät kertomusta seuranneet taulukkotiedot, joita ei ole tähän merkitty, on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:lta 1936.

kylmä ja niin ollen terveydelle vaarallinen. Huoneistossa havaitsemiensa puutteellisuuksien vuoksi ei johtokunta omasta puolestaan katsonutkaan suotavaksi koko työnvälitystoimiston siirtämistä siihen. Sen sijaan arveli johtokunta voitavan päästä kysymyksessä tyydyttävämpään ratkaisuun siten, että kaikki miesosastot — merimiesosasto ja mahdollisesti perustettava uusi poikien osasto mukaanluettuina — sijoitetaan ehdotettuun huoneistoon, mutta naisosastot jäisivät nykyiseen huoneistoonsa, ellei niille muualta, mieluummin kaupungin omista taloista löydetä uutta sopivampaa. Kaupunginvaltuusto päätti kuitenkin varata kyseellisen huoneiston työnvälitystoimistoa varten. Asian yksityiskohtainen suunnittelu ja toimeenpano siirtyivät seuraavan vuoden puolelle.

Työttömyyskorttien leimaaminen. Helsingin ammatillisen paikallisjärjestön työttömyyskomitea teki marraskuun 6 p:nä johtokunnalle lähettämässään kirjelmässä ehdotuksen, että toimistossa parina viime vuotena käytännössä olleesta määräaikaisesta työttömyyskorttien leimaamisesta luovutaisiin ja siirryttäisiin sellaiseen käytäntöön, että työttömät kaksi kertaa viikossa leimaavat korttinsa heille paraiten sopivina päivinä. Käsitellessään kysymystä johtokunta totesi, että toimistossa nykyään käytännössä oleva korttijärjestelmä ja siitä johtuva määräaikainen leimausjärjestelmä säästävät huomattavasti mekaanista työtä ja ovat sen vuoksi edullisia niin kauan kuin toimiston työ suurelta osalta on työttömyystarkkailua ja rekisterinpitoa. Kun lisäksi työnvälitystoiminnan ja työnvälitystoimistojen yleinen uudelleenjärjestely on odotettavissa lähiaikoina, ja sosialiministeriön taholta tämän järjestelyn yhteydessä tullaan harkitsemaan myös uutta yhdenmukaista korttijärjestelmää maan kaikkia työnvälitystoimistoja varten, ei johtokunta katsonut olevan syytä ennen sitä ryhtyä muutoksien esittämiseen tässä asiassa.

Lisäksi johtokunta antoi kaupunginhallitukselle lausuntoja yhdistysten anomuksista saada harjoittaa työnvälitystä. Milloin anoja oli ammatillinen yhdistys ja sen suunnittelema työnvälitys tapahtui sellaisella erikoisalalla, jolla julkinen työnvälitys ei kyennyt välitysmiehen tarvetta tyydyttämään, johtokunta puolsi anomusta. Ammatillisesti rajoittamatonta yhdistysten työnvälitystä ei johtokunta pitänyt tarpeen vaatimana ja antoi sitä tarkoittavista anomuksista yleensä epäävät lausunnot.

Toimiston henkilökunta. Toimiston johtajana oli W. O. Ahtio. Osaston johtajina miesosastoilla toimivat F. E. Huhtala, K. B. Sundström ja A. E. Holmström. Miesosastojen vakinaisina apulaisina toimivat V. Jyrkänne ja K. Vuolanne. Naisosastojen osastonjohtajina olivat rouva R. Hänninen sekä neidit L. Ahkia (Ahlgren), A. Bruun, T. Melanen ja E. Sundström, apulaisina rouva E. Bauer sekä neidit A. Ahovaara, S. Rechartt ja A. Vallinheimo. Vakinaisen henkilökunnan lisäksi oli toimistossa kaikkiaan kahdeksan ylimääräistä apulaista. Toimiston vahtimestarina toimi T. Leander.

Työhakemukset ja työnhakijat. Ryhmitettyinä työnhakijain sukupuolen mukaan ja verrattuna edelliseen vuoteen oli työhakemusten luku seuraava:

	1935.		1934.		Vähennys v. 1935 verrattuna v:een 1934.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Miesten tekemiä	28,100	60.4	31,189	59.8	3,089	9.9
Naisten »	18,387	39.6	20,972	40.2	2,585	12.3
Yhteensä	46,487	100.0	52,161	100.0	5,674	10.9

Työtä hakevia eri henkilöitä oli seuraavasti:

	1935.		1934.		Vähennys v. 1935 verrat- tuna v:een 1934.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Miehiä	12,778	65.6	15,400	64.4	2,622	17.0
Naisia	6,703	34.4	8,512	35.6	1,809	21.3
Yhteensä	19,481	100.0	23,912	100.0	4,431	18.5

Edelliseen vuoteen verraten väheni sekä työhakemusten että työtähakevien eri henkilöiden luku varsin huomattavasti johtuen yleisestä työolojen parantumisesta. Työnhakijat uudistivat työhakemuksensa työttömiksi uudelleen jouduttuaan, miehet 15,322 ja naiset 11,684 eli yhteensä 27,006 eri tapauksessa.

Kotipaikkaoikeuden mukaan työnhakijat jakautuivat seuraavasti:

	Miehiä.		Naisia.		Yhteensä.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Helsingissä	10,719	83.9	5,309	79.2	16,028	82.3
Muulla	2,059	16.1	1,394	20.8	3,453	17.7
Yhteensä	12,778	100.0	6,703	100.0	19,481	100.0

Edellisenä vuonna oli vieraspaikkakuntalaisia miehistä 15.0 %, naisista 19.7 % ja kaikista työnhakijoista 16.7 %.

Perheolojen ¹⁾ mukaan ryhmitettyinä oli työnhakijoista:

	Miehiä.		Naisia.		Yhteensä.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Perheellisiä	6,197	48.5	1,078	16.1	7,275	37.3
Yksinäisiä	6,581	51.5	5,625	83.9	12,206	62.7
Yhteensä	12,778	100.0	6,703	100.0	19,481	100.0

Edellisenä vuonna oli perheellisiä miehistä 47.3 %, naisista 23.3 % ja kaikista työnhakijoista 38.9 %. Perheellisten naisten suhteellisen suuri vähennys johtunee siitä, että perheenäidit parantuneiden työolojen vuoksi ovat entistä suuremmissa määrin voineet omistautua kodin hoitoon tarvitsematta hakea ansiotyötä.

Tarjotut paikat. Toimiston täytettäväksi tarjottiin kertomusvuonna kaikkiaan 19,585 työpaikkaa, joista miesten paikkoja 5,408 eli 27.6 % ja naisten paikkoja 14,177 eli 72.4 %. Edelliseen vuoteen verraten väheni miehille tarjottujen paikkain luku 1,654:llä eli 23.4 %, mutta naisille tarjottujen paikkain luku lisääntyi 335:llä eli 2.4 %, joten työtarjoukset yhteensä vähenivät 1,319:llä eli 6.3 %. Huomattava vähennys miehille tarjottujen paikkain luvussa johtuu kokonaan siitä, että varatöitä järjestettiin kertomusvuonna vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vapailta työmarkkinoilta tarjottujen paikkain luku onkin sen sijaan jonkun verran lisääntynyt.

¹⁾ Perheellisiin on ryhmityksessä viety, paitsi naimisissa olevia henkilöitä, myöskin naimattomat henkilöt, joilla on lapsia elätettävänä, ja yksinäisiin myöskin lesket, joilla ei ole lapsia alle 16 vuoden, joten ryhmitystä ei ole tehty siviilisäädyn, vaan elatusvelvollisuuden perusteella.

Työpaikkakunnan mukaan ryhmitettyinä oli tarjotuista työpaikoista:

	Miesten paikkoja.		Naisten paikkoja.		Yhteensä.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Helsingissä	3,863	71.4	12,717	89.7	16,580	84.7
Muualla	1,545	28.6	1,460	10.3	3,005	15.3
Yhteensä	5,408	100.0	14,177	100.0	19,585	100.0

Täytetyt paikat. Toimiston aikaansaamien välitysten määrä, verrattuna myös edelliseen vuoteen, selviää seuraavasta:

	1935.		1934.		Vähennys v. 1935 verrattuna v:een 1934.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Miesten paikkoja	5,324	31.1	6,965	36.9	1,641	23.6
Naisten »	11,783	68.9	11,887	63.1	104	0.9
Yhteensä	17,107	100.0	18,852	100.0	1,745	9.3

Edelliseen vuoteen verraten täytettyjen paikkain luku vähentyi suunnilleen saman verran kuin tarjottujen paikkain. Niinikään vähennys aiheutui samasta syystä: varatöiden runsaasta vähenemisestä. Välitykset varatöihin vähentyivätkin edellisestä vuodesta miesosastolla 56.2 %, naisosastolla 48.1 % ja yhteensä 54.8 %. Välitykset vapaille työmarkkinoille sen sijaan lisääntyivät miesosastoilla 8.1 %, naisosastoilla 2.0 % ja yhteensä 3.5 %.

Miesosastoilla voitiin tarjotut paikat edelleen täyttää sangen tarkkaan, kun työnhakijoita työtarjouksiin verraten oli suhteellisen runsaasti ympäri vuoden. Naisosastoilla sen sijaan oli suurimpana osana kertomusvuotta nuorista talousapulaisista puute, minkä vuoksi varsinkin muilta paikkakunnilta tarjotuista paikoista jäi melkoinen osa täyttämättä. Minkä verran erikseen Helsingissä ja erikseen muilla paikkakunnilla tarjotuista työpaikoista täytettiin selviää seuraavasta asetelmasta:

	Miesten paikkoja.		Naisten paikkoja.		Yhteensä.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Helsingissä	3,789	98.1	10,883	85.6	14,672	88.5
Muualla	1,535	99.4	900	61.6	2,435	81.0
Yhteensä	5,324	98.4	11,783	83.1	17,107	87.3

Edellisenä vuonna täytettiin miehille tarjotuista paikoista 98.6 %, naisille tarjotuista 85.9 % ja kaikista tarjotuista paikoista 90.2 %. Tilastoa laskehtaessa täyttämättömiksi jääneistä palvelijain paikoista täytettiin melkoinen osa seuraavan vuoden alussa.

Ammattialan mukaan ryhmittäytyivät työhakemukset sekä tarjotut ja täytetyt paikat seuraavasti:

Ammatti- ja toimiala.	Työhakemuksia.			Tarjottuja paikkoja.			Täytettyjä paikkoja.		
	Miest.	Naist.	Yht.	Miest.	Naist.	Yht.	Miest.	Naist.	Yht.
<i>Maa- ja metsätalous</i>	210	336	546	150	641	791	145	526	671
<i>Teollisuus ja käsityö.</i>									
Metalliteollisuus	2,576	144	2,720	121	37	158	113	31	144
Kivi-, savi- ja lasiteoll. ..	372	28	400	13	—	13	13	—	13
Kemiallinen teollisuus ..	3	37	40	—	9	9	—	9	9
Nahka- ja karvateoll. ..	345	75	420	9	16	25	8	10	18
Kehruu- ja kutomateoll. .	4	62	66	—	6	6	—	6	6

Ammatti- ja toimiala.	Työhakemuksia.			Tarjottuja paikkoja.			Täytettyjä paikkoja.		
	Miest.	Naist.	Yht.	Miest.	Naist.	Yht.	Miest.	Naist.	Yht.
Vaatevara- ja puhdistusteollisuus	123	829	952	2	810	812	2	807	809
Paperiteollisuus	91	108	199	2	13	15	1	7	8
Puuteollisuus	764	50	814	60	21	81	53	21	74
Rakennusteollisuus	10,262	1,141	11,403	2,196	60	2,256	2,192	58	2,250
Valaistuslaitokset	332	24	356	24	—	24	24	—	24
Ravinto- ja nautintoaineteollisuus	123	347	470	10	54	64	10	53	63
Graafillinen teollisuus ..	310	51	361	2	7	9	2	6	8
Teollisuus ja käsityö, luokittamattomat	443	10	453	12	—	12	12	—	12
<i>Kauppa ja kulkuneuvot.</i>									
Kauppa-ala	1,690	1,119	2,809	63	610	673	50	441	491
Meri- ja satamaliikenne ..	2,264	114	2,378	428	15	443	427	15	442
Maaliikenne	1,140	—	1,140	41	—	41	41	—	41
Ravintola- ja hotelliliike	75	2,452	2,527	2	1,119	1,121	2	1,079	1,081
<i>Sekatyöt, luokittamattomat</i>	5,452	2,109	7,561	1,782	1,611	3,393	1,782	1,600	3,382
<i>Taloustoimet</i>	57	8,964	9,021	4	8,769	8,773	4	6,856	6,860
<i>Erinäiset toimet</i>	778	102	880	82	32	114	81	30	111
<i>Käskyläis- ja oppilastoimet</i>	686	285	971	405	347	752	362	228	590
Yhteensä	28,100	18,387	46,487	5,408	14,177	19,585	5,324	11,783	17,107

Miesosastoille tehtiin kertomusvuonna, kuten aikaisemminkin, eniten työhakemuksia rakennusteollisuuden alalta, 36.5 % kaikista työhakemuksista. Seuraavina järjestyksessä olivat luokittamattomat sekatyöt 19.4 %, metalliteollisuus 9.2 %, meri- ja satamaliikenne 8.1 %, kauppa-ala 6.0 % ja maaliikenne 4.1 %. Edelliseen vuoteen verraten kasvaneet työhakemukset hiukan maa- ja metsätalouden sekä nahka- ja karvateollisuuden aloilla, kaikilla muilla työaloilla ne sen sijaan vähenivät. Niinpä oli vähennys metalliteollisuuden alalla 22.7 %, puuteollisuuden alalla 21.9 %, kauppa-alalla 15.2 %, kivi-, savi- ja lasiteollisuuden alalla 13.3 % sekä käskyläis- ja oppilastomien alalla 32.5 %.

Naisosastoilla tehdyistä työhakemuksista oli suurin määrä taloustoimien alalta. Lähinnä seurasivat ravintola- ja hotelliliike, luokittamattomat sekatyöt, rakennusteollisuus, kauppa-ala sekä vaatevara- ja puhdistusteollisuus. Edelliseen vuoteen verraten vähenivät työhakemukset useimilla naisten työaloilla. Merkittävä lisäannostusta tapahtui vain luokittamattomien sekatyöiden alalla.

Työtarjojia oli miehille eniten rakennusteollisuuden, sen jälkeen luokittamattomien sekatyöiden, sitten meri- ja satamaliikenteen, käskyläis- ja oppilastointien, maa- ja metsätalouden sekä metalliteollisuuden aloilta. Vuonna 1934 verraten tapahtui työtarjojien luvussa vähäistä lisäystä useilla työaloilla, mutta runsaan vähennyksen johdosta rakennusteollisuuden alalla väheni työtarjojien kokonaismäärä melkoisesti. Työtarjojien vähenemisen rakennusteollisuuden alalla johtuu taas kokonaan tarjojien vähenemisestä varatoimissa, jotka kaikki kuuluivat rakennusteollisuuden alaan. Naisille tarjottuista paikoista oli edelleenkin enemmän kuin puolet taloustoimien aloilta. Muilta aloilta oli naisille tarjottuja paikkoja eniten luokittamattomien sekatyöiden, ravintola- ja hotelliliikkeen, vaatevara- ja puhdistusteollisuuden, maatalouden sekä kaupan aloilta. Edelliseen vuoteen verraten lisääntyivät työtarjojien varsinkin taloustoimien ja luokittamattomien sekatyöiden alalla, mutta vähentyivät rakennusteollisuuden sekä vaatevara- ja

puhdistusteollisuuden, maatalouden sekä kaupan aloilta. Edelliseen vuoteen verraten lisääntyivät työtarjoukset varsinkin taloustoimien ja luokitattomien sekatoiden alalla, mutta vähentyivät rakennusteollisuuden sekä vaate- ja puhdistusteollisuuden aloilla.

Toimitetut välitykset jakaantuivat eri teollisuus- ja toimialojen kesken samassa suhteessa kuin työtarjoukset.

Täyttämättä jäi paikkoja mainittavasti vain taloustoimien ja kaupan sekä vähemmässä määrin käskyläistoimien ja maatalouden aloilla. Syynä välitysten raukeamiseen taloustoimien aloilla oli koko vuoden vallinnut suosittelujen nuorien talousapulaisten puute, samaan aikaan kuin vanhempia työnhakijoita tällä alalla oli melkoinen joukko työttömänä. Myöskin kaupan alalta naisille tarjottuihin toimiin haluttiin yleensä nuorempaa väkeä kuin oli saatavana. Täyttämättä jääneet miesten paikat kaupan alalla olivat provisiomyyjän paikkoja, joissa ei ollut pohjapalkkaa.

*Merimiesten työnvälitys*¹⁾. Merimiesosaston johtokuntaan kuuluivat v. 1935 puheenjohtajana ja varapuheenjohtajana toimiston johtokunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, jäsenenä laivanvarustajain edustajat merikapteenit H. Andersson ja J. A. Lahtinen sekä merimiesten edustajat toimitsijat K. Ahonen ja G. Tuomikoski. Edellisten varamiiehenä oli koneimestari K. A. Höök, jälkimmäisten laivakirvesmies E. V. Långström. Sihteerinä toimi merimiesosaston johtaja F. E. Huhtala.

Merimiesosastolle jätti kertomusvuonna 1,076 (edell. v. 1,272) eri työnhakijaa kaikkiaan 1,780 (1,997) työhakemusta. Työnhakijoista oli helsinkiläisiä 561 eli 52.1 % ja vieraspaikkakuntalaisia 515 eli 47.9 %. Edellisenä vuonna vastaavat luvut olivat 53.3 % ja 46.7 %, joten helsinkiläisten luku laski suhteellisesti runsaammin kuin vieraspaikkakuntalaisten.

Perheellisiä oli osaston työnhakijoista 204 eli 19.0 % ja yksinäisiä 872 eli 81.0 %.

Osastoon tarjottuja ja osaston omaaloitteisesti hankkimia työpaikkoja oli kertomusvuonna kaikkiaan 424 (edell. v. 481), joista Helsinkiin 256 eli 60.4 % ja muille paikkakunnille 168 eli 39.6 %. Edelliseen vuoteen verraten työpaikkojen määrä väheni 11.9 %. Tarjotuista tai hankituista paikoista täytettiin kaikki paitsi 1 sähköttäjän paikka.

Merimiesosaston toiminnan jakautuminen eri kuukausien osalle selviää

seuraavasta asetelmasta:

Kuukausi	Työhakemuksia.	Tarjottuja paikkoja.	Täytettyjä paikkoja. Yhteensä. Niistä muualle.
Tammikuu	261	43	43 32
Helmikuu	229	9	9 —
Maaliskuu	262	40	40 5
Huhtikuu	307	34	33 6
Toukokuu	313	46	46 16
Kesäkuu	245	53	53 32
Heinäkuu	186	58	58 16
Elokuu	255	32	32 10
Syyskuu	284	37	37 15
Lokakuu	280	25	25 11
Marraskuu	283	27	27 16
Joulukuu	253	20	20 9
Koko vuosi ²⁾	1,780	424	423 168

¹⁾ Kaikki numerotiedot sisältyvät myöskin edellä olevaan, koko toimistoa koskevaan selostukseen. — ²⁾ Summaan eivät sisälly kuukaudesta toiseen siirtyneet työhakemukset.

Kuten yleensä edellisinäkin vuosina osaston liike oli vilkkain toisen vuosineljänneksen aikana kevätpurjehduksen alkaessa ja hiljaisin viimeisen neljänneksen aikana.

Eri päälystö- ja miehistöryhmien kesken jakautui osaston liike, verrattuna samalla edelliseen vuoteen, seuraavasti:

	1935.			1934.		
	Työhakemuksia.	Tarjottuja paikkoja.	Täytettyjä paikkoja.	Työhakemuksia.	Tarjottuja paikkoja.	Täytettyjä paikkoja.
Laivanpäälliköt	45	10	10	55	12	12
Perämiehet	100	38	38	102	32	32
Koneenkäyttäjät	288	66	66	330	108	108
Kansimiehistö	502	147	147	574	139	139
Konemiehistö	628	107	107	722	116	116
Radiosähkötäjät	18	6	5	16	8	8
Keittiöhenkilökunta..	199	50	50	198	66	66
Yhteensä	1,780	424	423	1,997	481	481

Työhakemusten kohdalla tapahtui vähennystä kaikkien muiden ryhmien paitsi radiosähkötäjäin ja keittiöhenkilökunnan osalta. Työtarjouksia oli perämiehille ja kansimiehistölle hiukan runsaammin kuin edellisenä vuonna, kaikille muille ryhmille vähemmän. Välytykset edelliseen vuoteen verraten lisääntyivät ja vähenivät samassa suhteessa kuin työtarjoukset.

Työolot Helsingissä vuonna 1935. Toimenpiteet työttömyyden torjumiseksi. Useana edellisenä vuonna vallinnut suurtyöttömyys alkoi kertomusvuonna ratkaisevasti väistyä. Tosin olivat työttömyysnumerot vielä vuoden alussa, varsinaisina talvikuukausina, sangen korkeat, mutta kuitenkin huomattavasti pienemmät kuin edellisinä vuosina vastaavina aikoina, siitakin huolimatta, että kunnan ja valtion järjestämissä varatoissa tai varatyönluontoisissa töissä työskenteli kertomusvuonna 1,200—1,500 työtöntä vähemmän kuin esim. v. 1934. Kevään ja kesän aikana työolot edelleen huomattavasti paranivat sangen vilkkaan rakennustoiminnan vaikutuksesta. Tätä toimintaa haittasi tosin jossain määrin keväällä ja alkukesällä huhtikuun 2 p:nä alkanut maalarien lakko, joka jatkui kesäkuun 26 p:ään saakka. Kaikilla muilla työaloilla olivat työt kesäkuukausina säännöllisessä käynnissä. Elokuun lopulta lähtien alkoi toimistoon uudelleen kerääntyä työttömiä työnhakijoita, ja kun epäsuotuisat säät myöhemmin syksyllä haittasivat erilaisia ulkotöitä, nousivat työttömäin luvut syyskaudella melkoisen jyrkästi, mutta pysyttelivät kuitenkin koko ajan huomattavasti pienempinä kuin edellisen vuoden vastaavina aikoina.

Työnpuutteen poistamiseksi järjestivät sekä kunta että valtio talvikaudeksi erinäisiä varatöitä, joihin työvoima otettiin toimiston välityksellä Kaupungin varatoissa työskenteli vuoden alussa n. 1,100 miestä ja yli 200 naista. Keväällä näitä töitä vähitellen supistettiin niin, että keskikesällä työskenteli kaupungin varatoissa vain 170—250 miestä. Vuoden lopulla oli töitä jälleen lisäävä, minkä vuoksi joulukuussa työskentelikin näissä töissä n. 700 miestä ja 180 naista. Valtion Helsingin työttömille kertomusvuoden aikana järjestämistä varatoista olivat huomattavimmat Lauttasaaren—Jorvaksen ja Helsingin—Turun maantierakennukset, erinäiset metsätyöt talvella Alajärvellä, Virroilla ja Korkeakoskella sekä suonkuivaus- ja tietyöt Perhossa ja Suojärvellä. Alkuvuodesta työskenteli näissä töissä n. 500 ja huhtikuun lopulta lähtien n. 300 miestä.

Työolojen ja työttömyystilanteen vaihtelun valaisemiseksi esitettäköön vielä työnvälitystoimiston työnhakijain lukumäärä kuukausittain v. 1935 ja 1934:

	1935.			1934.		
	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.
Tammikuu	6,794	2,831	9,625	9,015	4,349	13,364
Helmikuu	6,572	2,510	9,082	8,139	3,742	11,881
Maaliskuu	6,001	2,318	8,319	7,321	3,167	10,488
Huhtikuu	5,556	2,110	7,666	6,167	2,883	9,050
Toukokuu	4,643	2,028	6,671	4,573	2,621	7,194
Kesäkuu	3,194	1,759	4,953	4,073	2,273	6,346
Heinäkuu	2,725	1,477	4,202	3,927	2,038	5,965
Elokuu	2,852	1,681	4,533	4,146	2,303	6,449
Syyskuu	3,175	1,874	5,049	4,313	2,320	6,633
Lokakuu	4,162	1,910	6,072	5,032	2,457	7,489
Marraskuu	5,036	2,028	7,064	5,594	2,424	8,018
Joulukuu	4,956	1,650	6,606	5,503	2,035	7,538

XXIII. Naisten Työtupa.

Naisten työtuvan toimintakertomus v:lta 1935 oli seuraavan sisältöinen:

Johtokunta. Naisten työtuvan johtokuntaan kuuluivat kaupunginhallituksen valitsemat entiset jäsenet pankinjohtaja E. Hj. Rydman puheenjohtajana, toimistonjohtaja J. E. Janatuinen varapuheenjohtajana sekä muina jäseninä posliiniteknikko A. G. Nyman, rouva M. Olki ja tarkastaja M. Sillanpää. Sihteerinä toimi naisten työtuvan toimitusjohtaja P. E. Kiljunen.

Kertomusvuonna johtokunta piti 11 kokousta, joissa käsiteltiin 67 asiaa. Pöytäkirjain pykäläluku oli 88. Käsitellyt asiat koskivat työtuvan toiminnassa esiintyneitä käytännöllisiä kysymyksiä, kuten aloitteiden ja esitysten tekoa kaupunginhallitukselle naistyöttömyyden lieventämistä tarkoittavista varatoista, kaupunginhallituksen päätösten toimeenpanoa, töiden suunnittelua y. m.

Toimihenkilöt. Työtuvan toimitusjohtajana toimi P. E. Kiljunen, kirjant pitäjänä neiti S. Järvinen sekä kassanhoitajana ja kanslistina neiti K. Virtanen.

Työtuvan johtajattarena toimi neiti I. Allén apulaisinaan räätälimestari F. O. Korhonen ja käsityönopettajat F. Kajava, M. Gartz ja K. Holmström. Ammattikurssien johtajattarena ja opettajana oli käsityönopettaja H. Kukkonen. Työtuvan alaosastoilla olivat työnjohtajina neiti A. Kautonen sekä rouvat A. Rönholm ja H. Kukkonen.

Yleiskatsaus työttömyystilanteeseen. Edelliseen vuoteen verraten väheni työttömyys kertomusvuonna sekä miesten että naisten keskuudessa, ja jos nykyistä tilannetta verrataan pulavuosien aikaiseen työttömyyteen, niin on työttömien naisten lukumäärä Helsingissä alentunut n. $\frac{1}{3}$:aan.

Työnvälitystoimistoon ilmoittautuneiden työttömien naisten lukumäärä oli kertomusvuonna kunkin kuukauden lopussa seuraava:

K u u k a u s i.	Työnvälitystoimiston kortistoon merkityjä naisia.	Niistä työttömyyslautakunnan työttömyyskortistoon ¹⁾ merkittyjä naisia.		
		Ilman työtä olevia.	Varatoissa olevia.	Yhteensä.
Tammikuu	1,421	833	332	1,165
Helmikuu	1,201	664	350	1,014
Maaliskuu	1,164	676	313	989
Huhtikuu	1,021	517	302	819
Toukokuu	721	586	105	691
Kesäkuu	660	64	84	148
Heinäkuu	557	15	—	15
Elokuu	524	25	84	109
Syyskuu	570	46	82	128
Lokakuu	765	119	86	205
Marraskuu	893	132	183	315
Joulukuu	605	123	183	306

¹⁾ Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön antamien ohjeiden mukaisesti järjestetty kortisto.

V. 1935 ja 1934 työnvälitystoimistossa laaditut työttömyysnumerot eivät ole täysin verrannollisia keskenään johtuen numeroiden erilaisesta rekisteröimistavasta, mutta niiden perusteella voidaan kuitenkin todeta että työttömien naisten lukumäärä oli v:n 1935 alkupuolella suunnilleen vain $\frac{2}{3}$ edellisen vuoden vastaavasta määrästä, mutta huhtikuusta vuoden loppuun saakka erotus oli verrattain pieni. Sen sijaan valtion työttömyyskortistoon v. 1935 merkittyjen työttömien naisten lukumäärä ei ollut puoltakaan edellisen vuoden lukumäärästä, syystä, että valtio asetti entistään ankarammat ehdot osallistuessaan varatöiden järjestelyyn; työnvälitystoimistossa oli siten työnhakijoina paljon sellaisia henkilöitä, joita ei hyväksytty valtion kortistoon.

Työtupa oli kertomusvuonna toiminnassa koko vuoden lukuunottamatta aikaa heinäkuun 8 p:stä elokuun 9 p:ään.

Työntekijät. Työtuvassa työskennelleiden lukumäärä kunkin kuukauden alussa sekä heidän yhteenlaskettu työtuntimääränsä kunakin kuukautena näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

	Työn- tekijöitä.	Työ- tunteja.		Työn- tekijöitä.	Työ- tunteja.
Tammikuu	113	21,832.5	Heinäkuu	111	6,580.0
Helmikuu	113	19,197.5	Elokuu ¹⁾	106	13,713.5
Maaliskuu	109	18,087.5	Syyskuu	107	18,355.0
Huhtikuu	112	16,749.0	Lokakuu	109	18,893.0
Toukokuu	110	21,874.0	Marraskuu	110	23,820.0
Kesäkuu	112	17,725.5	Joulukuu	110	20,232.5

Työtuntien yhteenlaskettu lukumäärä 217,060 jakautui työn laadun mukaan vuosineljänneksittäin seuraavasti:

Vuosineljännes.	Varsinaisissa töissä.	Urakkatöissä.	Erikoistöissä.	Kaikkiaan.
I	20,934.0	33,551.5	4,632.0	59,117.5
II	19,967.5	31,957.0	4,424.0	56,348.5
III	14,566.5	21,326.5	2,755.5	38,648.5
IV	23,184.0	35,594.5	4,167.0	62,945.5
Koko vuosi	78,652.0	122,429.5	15,978.5	217,060.0

Vuoden kuluessa erosi työtuvasta 23 työntekijää. Nuoremmat eronneista saivat työtä muualta, muutamat erosivat vanhuuden takia. Uusia työntekijöitä otettiin 33.

Tapaturmia sattui työtuvassa 2, molemmat lievää laatua.

Kesäloma oli, kuten jo mainittiin, heinäkuun 8 p:n ja elokuun 9 p:n välisenä aikana; kesäloman alkaessa maksettiin työntekijöille lain edellyttämä joko 4:n tai 7:n päivän kesälomapalkka. Kaikkiaan maksettiin työntekijöille kesälomapalkkoja 19,677:75 markkaa.

Työpalkat. Kertomusvuonna maksettiin työpalkkoja kaikkiaan 840,330:50 markkaa, lukuunottamatta kesälomapalkkoja; vastaava määrä v. 1934 oli 721,064:05 markkaa.

¹⁾ Työntekijäin lukumäärä elok. 9 p:nä, jolloin aloitettiin työt kesäloman jälkeen.

Työpalkkojen jakautuminen työn laadun mukaan näkyy seuraavasta taulukosta:

Vuosi- neljännes.	Työtuvassa suoritetuista						Työntekijäin kotonaan suorittamista töistä maksettuja urakkapalkkoja.	Maksettuja työpalkkoja kaikkiaan.					
	varsinaisista töistä maksettuja				erikoistöistä maksett.								
	tuntipalkkoja		urakkapalkkoja		tuntipalkkoja								
	kaikkiaan	keskim. tunn.	kaikkiaan	keskim. tunn.	kaikkiaan	keskim. tunn.							
Markkaa ja penniä.													
I	64,519	55	3 08	120,057	35	3 58	22,258	60	4 81	8,943	80	215,779	30
II	61,750	90	3 09	129,406	55	4 05	22,452	90	5 08	8,570	30	222,180	65
III	44,920	30	3 08	89,076	75	4 18	12,165	10	4 41	6,309	40	152,471	55
VI	71,519	05	3 08	151,549	35	4 26	19,409	90	4 66	7,420	70	249,899	—
Koko vuosi	242,709	80	3 09	490,090	—	4 —	76,286	50	4 77	31,244	20	840,330	50

Tilausten hankinta ja tuotteiden myynti. Suurimman tuloryhmän muodostivat edelleen kunnallisilta laitoksilta saadut tilaukset sekä yksityisten henkilöiden ja liikkeiden tekemät ostot. Lähinnä edellisiä oli myyntiaitan ja hallimyyvälän kautta tapahtuva tuotteiden myynti. Valtion sotilashankinnoita suoritettiin vielä alkupuolella vuotta, mutta vuoden loppupuolella niitä ei ollut enää saatavissa.

Työtuvan valmistuksista olivat etenkin riepumatot kovin haluttuja ja vaikuttivat pääasiallisimmin tapahtuneeseen myynnin nousuun. Matot valmistettiin suureksi osaksi tilaajien tarveaineista. Mattojen kysynnän johdosta hankittiin työtupaan vuoden kuluessa viidet uudet kangaspuut.

Touko- ja joulukuussa toimeenpannuissa myyjäisissä, jotka järjestettiin yhdessä köyhäinhuoltolautakunnan työtupien kanssa, myytiin työtuvan tuotteita yhteensä 113,702: 20 markan arvosta.

Määrärahan käyttö ja tilinpäätös. V:n 1935 talousarvioon myönnettiin naisten työtuvan osalle 465,900 markkaa, josta käytettiin 364,212: 85 markkaa ja säästöä jäi 101,687: 15 markkaa. Työtuvan omaisuuden arvo varattujen työtarpeiden, osittain lisääntyneen varaston ja hankitun lisäkaluston sekä lisääntyneiden saatavien johdosta nousi vuoden kuluessa 161,876: 30 markkaa, joten työtuvan varsinainen tappio, ottamalla huomioon hallin tuottama voitto 7,975: 20 markkaa teki 202,336: 55 markkaa oltuaan v. 1934 330,469: 10 markkaa.

Myönnettyä määrärahaa lukuunottamatta työtuvalla oli kertomusvuonna tuloja 2,027,747: 60 markkaa, edellisenä vuonna 1,691,126: 80 markkaa; menot, työtarpeiden hankinta mukaanluettuna, tekivät 2,347,004: 20 markkaa, joten tulot olivat 86.4 % kokonaismenoista, edellisenä vuonna 81.1 %.

Työtuvan varat joulukuun 31 p:nä 1935 laadittujen inventaarioluetteloiden mukaan olivat 1,370,302: 65 markkaa.

Työtuvan tappio v. 1935 nousi 210,311: 75 markkaan. Jos siitä vähennetään hallin voitto, 7,975: 20 markkaa, jää varsinaiseksi tappioksi 202,336: 55 markkaa. Varoja lisääntyi 161,876: 30 markkaa.

Seuraavassa yhdistelmässä esitetään yksityiskohtaisempia tietoja työtuvan tuloista ja menoista kertomusvuonna:

Tulot.	Smk.	Menot.	Smk.
Kaupungin myöntämä määräraha	364,212: 85	Työ- ja kesälomapalkat	860,008: 25
Tuloja tehdyistä töistä:		Johto- ja henkilökunnan palkat	298,091: —
kaupungin sairaaloille ..	148,337: 05	Sairausavustuksia	10,579: 25
køyhäinhoitolaitokselle ..	95,825: 85	Vuokrat	45,900: —
kansakouluille	356,425: 25	Sähkö	31,806: —
muille kaupungin laitoksille	145,020: 50	Halkokulut	5,210: —
puolustusministeriölle ..	56,944: 45	Siivous	2,920: 30
suojeluskunnalle	34,548: —	Kaluston osto ja kunnossapito	22,085: 10
yksityisille sairaaloille ..	7,920: 25	Työainekustannukset	992,664: —
valtion sairaaloille	62,896: 15	Mallienvuokra	4,377: 75
muille valtion laitoksille ..	10,391: 50	Ilmoitus-, lähetys- y. m. s. kulut	23,429: 15
yksityisille laitoksille ja henkilöille	107,953: 90	Hyvityksiä	36,915: 25
käteisiä	468,581: 30	Hallin menot	3,500: —
Vuosialennusta	48,981: —	Sekalaiset menot	17,593: 15
Myyntiainan myynti	252,336: 20	Tilisaatavia	36,881: 25
Hallin myynti	231,586: 20		
Yhteensä 2,391,960: 45		Yhteensä 2,391,960: 45	

Tasetili osoitti seuraavat numerot:

Varat.	Smk.	Velat.	Smk.
Saatavia	54,089: —	Hätäapukomitealta nostettu v. 1918—1922 30/6	3,345,567: 96
Varasto:		Rahatoimistolta nostettu v. 1932 1/7—1934	6,100,943: 57
työtuvassa	514,390: 30	v. 1935 nostettu	364,212: 85
hallissa	134,256: —		
myyntiainassa	124,788: 75		
Kalusto:			
työtuvassa	507,826: —		
kansliassa	34,952: 60		
Tappio:			
edellisiltä vuosilta	8,238,085: 18		
v. 1935	202,336: 55		
Yhteensä 9,810,724: 38		Yhteensä 9,810,724: 38	

Työtuvan alaosa. Siitä syystä, että työnvälitystoimistoon ilmoitautuneista työntekijöistä suurin osa oli yli 45 vuotiaita, joille ei voitu järjestää valtion apurahan saamiseksi asetettujen ehtojen edellyttämiä ammattikursseja, esitti johtokunta kaupunginhallitukselle työtupaan järjestettäväksi alaosaan edellä mainittuja vanhempia työttömiä naisia varten. Kaupunginhallitus hyväksyi työtuvan yhteyteen järjestettäväksi alaosaan, jonka toimintaa sekä kevät- että syyslukukaudella valaisevat lähemmin alla olevat tiedot.

Työntekijät. Alaosaan työntekijäin lukumäärä kunkin kuukauden alussa sekä heidän yhteenlaskettu työtuntimääränsä kunakin työkuukautena näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

	Työn- tekijöitä.	Työ- tunteja.		Työn- tekijöitä.	Työ- tunteja.
Tammikuu ¹⁾	163	12,774.5	Lokakuu ²⁾	23	318.5
Helmikuu	202	27,746.5	Marraskuu	35	6,328.5
Maaliskuu	201	26,513.5	Joulukuu	102	14,649.5
Huhtikuu	203	30,091.0			
			Yhteensä		118,422.0

¹⁾ Tammikuun 15 p:nä. — ²⁾ Lokakuun 28 p:nä.

Työpalkat. Työntekijäin päiväpalkka 6- tuntiselta työpäivältä oli aluksi 14 markkaa, mutta voitiin se korottaa työtaidon ja ahkeruuden perusteella 15 markkaan. Kaikkiaan maksettiin työpalkkoja 288,221 markkaa, mikä määrä jakautui eri kuukausien kesken seuraavasti:

		Maksettuja työpalkkoja, Smk. Kaikkiaan, Keskimäärin tunnilta.		Maksettuja työpalkkoja, Smk. Kaikkiaan, Keskimäärin tunnilta.	
Tammikuu	30,037: 40	2: 35	Lokakuu	.. 743: 20 2: 33
Helmikuu	65,500: 60	2: 36	Marraskuu	.. 14,766: — 2: 33
Maaliskuu	65,725: 25	2: 48	Joulukuu	.. 35,433: 80 2: 42
Huhtikuu	76,014: 75	2: 53	Koko vuosi 288,221: — 2: 43	

Koska työtuvan alaostastolla työskenteli enimmäkseen vanhoja naisia, jotka pystyivät vain yksinkertaiseen ompelutyöhön, leikattiin ja ommeltiin siellä pääasiassa matonkuteita; mikäli työntekijät pystyivät, suoritettiin tilaustöitä.

Huoneisto-olot. Alaostaston toimintaa varten vuokrattiin vuoden alkupuoleksi huoneisto Meritullinkadun 1:stä; loppupuolen vuotta alaostasto toimi työtuvan yhteydessä Suvilahdenkadun 4:ssä, josta kaupungin sähkölaitos antoi sopivan huoneen käytettäväksi.

Määrärahat, menot ja tulot käyvät selville alla olevasta taulukosta:

Alaostaston toiminta- paikka.	Alaostaston toiminta- aika.	Osan- ottajien luku- määrä.	Myönnetty määräraha, Smk.	Bruttomenot, Smk.	Tulot, Smk.	Nettomenot, Smk.
Meritullink. 1.	$\frac{15}{1} - \frac{30}{4}$	200	287,000: —	290,888: 60	25,155: —	265,733: 60
Suvilahdenk. 4.	$\frac{28}{10} - \frac{31}{12}$	400	86,500: —	69,625: 90	5,044: 35	64,581: 55
Yhteensä			373,500: —	360,514: 50	30,199: 35	330,315: 15

Säästöä jäi määrärahasta 43,184:85 markkaa.

Ammattikurssit. Tammikuun 22 p:n ja toukokuun 31 p:n välisenä aikana toimeenpantiin ammattikurssit ompelussa. Kurssit suunniteltiin n. 50 henkilölle, mutta osanottajia oli vain 23.

Kurssilaisten lukumäärä kunkin kuukauden alussa sekä heidän yhteenlaskettu työtuntimääränsä jokaisen työkuukauden alussa selviää seuraavasta:

	Kurssi- laisia.	Työ- tunteja.		Kurssi- laisia.	Työ- tunteja.
Tammikuu ¹⁾	3	36.0	Huhtikuu	23	3,206.5
Helmikuu	16	2,012.0	Toukokuu	19	2,654.0
Maaliskuu	18	2,627.5	Yhteensä 10,536.0		

Työpalkat. Kurssilaisille maksettiin 6-tuntiselta työpäivältä palkkaa 14 markkaa, mutta voitiin se myöskin korottaa 15 markkaan. Kaikkiaan suoritettiin työpalkkoina 25,722: 50 markkaa, mikä summa jakautui eri työkuukausien kesken seuraavasti:

¹⁾ Tammikuun 25 p:nä.

	Maksettuja työpalkkoja, Smk.			Maksettuja työpalkkoja, Smk.	
	Kaikkiaan.	Keskimäärin tunnilta.		Kaikkiaan.	Keskimäärin tunnilta.
Tammikuu	84: —	2: 33	Huhtikuu ..	7,915: 95	2: 47
Helmikuu	4,751: 65	2: 36	Toukokuu ..	6,598: 65	2: 49
Maaliskuu	6,372: 25	2: 43			
			Koko vuosi	25,722: 50	2: 44

Ammattikurssien kalustojen arvo joulukuun 31 p:nä 1935 oli 73,696: 85 markkaa ja jäljellä olevain tavarain arvo 7,651: 50 markkaa eli yhteensä 81,344: 35 markkaa.

Määrärahat, menot ja tulot. Kurssveja varten käytettävissä oleva määräraha nousi 83,000 markkaan, bruttomenoja oli 50,353: 30 markkaa ja tuloja kertyi 7,771: 55 markkaa, joten nettomenot nousivat kaikkiaan 42,581: 75 markkaan ja säästöä kurssivaroista jäi 40,418: 25 markkaa.

Yksityiskohtainen selostus kurssien toiminnasta ja taloudesta annettiin rahatoimistolle, joka sai nostaa kaupungille kurssista myönnetyn valtionavun, 17,212: 85 markkaa.

Muut kurssit. Edellisten kurssien lisäksi järjestettiin kotitalouslautakunnan toimesta talouskurssit kotiapulaisiksi aikoville. Lisäksi johtokunta esitti kaupunginhallitukselle myöskin kutomakurssien toimeenpanoa, mutta asia raukesi.

Loppukatsaus. Työtuvan toiminta sujui kertomusvuonna menestyksellisesti ja sen kaupungille tuottama tappio oli pienempi kuin aikaisempina vuosina. Naisten työtuvan toiminnalla oli edelleenkin huomattava merkitys työttömien naisten ansiomahdollisuuksien parantamisessa sekä heidän ammattitaitonsa kohottamisessa.

Työtupien edustajakokous. Koska useissa maamme suurimmissa kaupungeissa ja asutuskeskuksissa naisten työttömyyden vastustamiseksi perustettujen työtupien ja -kotien sekä niiden yhteyteen järjestettyjen ammattikurssien kesken ei aikaisemmin ollut ollut juuri minkäänlaista kosketusta, ehdotti Helsingin kaupungin naisten työtupien johtokunta työtupien edustajakokouksen järjestämistä Helsinkiin. Edustajakokous pidettiin Helsingin kaupungintalolla maaliskuun 15—16 p:nä. Kokouksessa oli edustettuna sosialiministeriö sekä 13 työtupaa eri puolilta maata.

Kokouksessa pidettiin useita alustuksia sekä käsiteltiin työtupia ja ammattikursseja koskevia kysymyksiä; etenkin koetettiin valaista valtion mainittuun toimintaan kohdistamia osallistumisehtoja. Kokouksen jälkeen lähetettiin kaikille siihen osallistuneille työtuville jäljennökset pöytäkirjoista alustusliitteineen.

Työtupien edustajakokous oli monessa suhteessa merkitsevä sekä lujitti työtupien keskinäistä yhteistoimintaa; kokouksessa lausuttiinkin se toivomus, että työtupien toiminnan edelleen kehittyessä järjestettäisiin vastaisuudessakin tällaisia kokouksia.

XXIV. Myyntiäita.

Helsingin kaupungin työlaitosten myyntiäitan kertomus v:lta 1935 oli seuraavan sisältöinen:

Johtokunta y.m. Myyntiäitan johtokuntaan kuuluivat köyhäinhuoltolautakunnan toimitusjohtaja B. Sarlin puheenjohtajana, lastensuojelulautakunnan toimitusjohtaja R. Liukkonen varapuheenjohtajana sekä muina jäseninä apulaiskaupunginkamreeri N. O. Fellman, sairaalahallituksen kamreeri V. Kerkkänen ja naisten työtupien toimitusjohtaja P. E. Kiljunen.

Myyntiäitan hoitajana toimi helmikuun 1 p:stä lokakuun 24 p:ään ekonomi A. Järvi ja hänen erottua sairauden takia toimestaan rouva S. Antson väliaikaisena vuoden loppuun saakka. Lisäksi kuului myyntiäitan henkilökuntaan myymäläapulainen ja lähetti.

Myynti. Myyntiäitan kokonaismyynti kertomusvuonna oli 409,365: 25 markkaa sen oltua v. 1934 376,603: 50 markkaa, joten myynti kasvoi kertomusvuonna 32,761: 75 markkaa eli 8.7 %. Eri kuukausien kesken myynti jakautui kahtena viimeisenä toimintavuonna seuraavasti:

Kuukausi.	1935, Smk.	1934, Smk.	Lisäys (+) tai vähennys (-) v.1935 v:een 1934 verräten.
Tammikuu	20,467: 35	17,224: 25	+ 3,243: 10
Helmikuu	18,384: 65	18,855: 20	— 470: 55
Maaliskuu	25,497: 55	26,870: 30	— 1,372: 75
Huhtikuu	31,030: 30	24,466: 45	+ 6,563: 85
Toukokuu	33,535: 30	32,537: 80	+ 997: 50
Kesäkuu	46,378: 30	41,600: 70	+ 4,777: 60
Heinäkuu	28,138: —	26,873: 70	+ 1,264: 30
Elokuu	24,874: —	22,105: 85	+ 2,768: 15
Syyskuu	40,033: 75	35,634: 30	+ 4,399: 45
Lokakuu	34,483: 90	30,872: 15	+ 3,611: 75
Marraskuu	28,997: 85	25,424: 60	+ 3,573: 25
Joulukuu	77,544: 30	74,138: 20	+ 3,406: 10
Yhteensä	409,365: 25	376,603: 50	+ 32,761: 75

Myynnin kasvu kohdistuu siis lähinnä vuoden loppupuoliskolle. Välityspalkkio myydyistä tavaroista oli edelleen 15 %.

Eri tuotantolaitosten tuotteiden kesken myynti jakautui seuraavasti:

Laitos.	1935, Smk.	1934, Smk.	Lisäys (+) tai vähennys (-) v. 1935 v:een 1934 verr.
Naisten työtupa	240,072: 85	216,743: 30	+ 23,329: 55
Köyhäinhuoltolautakunnan työtuvat	165,255: 65	156,598: 15	+ 8,657: 50
Kunnalliskodin työlaitos.....	222: —	—	+ 222: —

Laitos.	1935, Smk.	1934, Smk.	Lisäys (+) tai vähennys (-) v. 1935 v:een 1934 verr.
Nikkilän sairaala	398: 25	722: 55	— 324: 30
Bengtsärin koulukoti	1,010: —	1,627: —	— 617: —
Toivoniemen koulukoti	1,506: 50	912: 50	+ 594: —
Toivolalan koulukoti	900: —	—	+ 900: —
Yhteensä 409,365: 25 376,603: 50 + 32,761: 75			

Kuten aikaisempinakin vuosina keskittyi myynti pääasiassa naisten ja köyhäinhoitolautakunnan työtuvissa valmistettujen tavarain myyntiin. Nikkilän sairaalassa ja eri koulukodeissa valmistettuja tuotteita myytiin yhteensä 3,814: 75 markan arvosta, vastaten 0.93 % koko myynnistä.

Tavaravarasto. Vuoden lopussa oli myyntiaitan varastossa eri tuotantolaitoksissa valmistettujen tuotteiden rahallinen myyntiarvo seuraava:

Laitos.	1935, Smk.	1934, Smk.
Naisten työtupa	178,269: 70	121,465: 85
Köyhäinhoitolautakunnan työtuvat	67,814: 15	127,575: 75
Nikkilän sairaala	2,631: 95	3,030: 20
Bengtsärin koulukoti	1,768: —	2,778: —
Toivoniemen koulukoti	2,430: —	3,561: 50
Yhteensä 252,913: 80 258,411: 30		

Taloudellinen tulos. Kertomusvuonna myönnettiin myyntiaitalle määrärahoja 84,480 markkaa, joiden käyttö selviää seuraavasta:

Menoerä.	1935, Smk.	1934, Smk.	Lisäys (+) tai vähennys (-) v. 1935 v:een 1934 verr.
Johtokunnan palkkiot	1,980: —	1,512: —	+ 468: —
Palkat	49,362: 15	51,600: —	— 2,237: 85
Sairaslomasijaisten palkkiot	2,348: —	—	+ 2,348: —
Vuokra lämpöineen	10,800: —	10,800: —	—
Valaistus	6,749: 50	2,000: —	+ 4,749: 50
Siivoaminen	2,600: —	2,904: 75	— 304: 75
Ilmoituskustannukset	5,230: 75	3,018: 75	+ 2,212: —
Sekalaiset kustannukset	8,590: 50	11,215: 45	— 2,624: 95
Yhteensä 87,660: 90 83,050: 95 + 4,609: 95			

Menot olivat siis 4,609: 95 markkaa eli 5.4 % suuremmat kuin edellisellä vuonna johtuen osaksi viranhaltijain sairaslomasijaisille maksetuista palkkoista, osaksi muutetusta valaistusmenetelmästä aiheutuneesta valaistusmenojen kasvusta. Muiden menojen osalta saatiin edelliseen vuoteen verraten säästöä 2,487: 55 markkaa.

Kun myyntiaitan tulot kertomusvuonna olivat 61,394: 65 markkaa ja menot 87,660: 90 markkaa, oli vuoden tappio 26,266: 25 markkaa eli 6.4 %. Joskin tappio oli vielä varsin huomattava, oli tulos kuitenkin parempi kuin edellisellä vuonna.

Se, että tappio suhteellisen pienestä välityspalkkiosta huolimatta jäi 6.4 %:ksi, osoittaa, ettei myyntiaitta, saadessaan toimia samoin edellytyksin kuin muut vastaavilla aloilla toimivat liikkeet, tuottaisi enää tappiota. Myyntiaitan vastaisessa toiminnassa on kuitenkin odotettavissa todennäköisesti vain jatkuvaa myynnin lisääntymistä.

XXV. Urheilulautakunta.

Urheilulautakunnan kertomus v:ltä 1935 oli seuraava:

Urheilulautakuntaan kuuluivat v. 1935 puheenjohtajana lääketieteenjäsensiaatti U. Tötterman, varapuheenjohtajana kamreeri T. H. Vilppula sekä läseninä apulaiskaupunginkamreeri O. Fellman, toimittaja V. Koivula ja lääketieteenlisensiaatti L. Tanner. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli kiinteistöjohtaja E. von Frenckell ja sen sihteerinä toimi Helsingin kaupungin kansanpuistojen isännöitsijä K. Soinio.

Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 9 kertaa, ollen sen kokouksissa laadittujen pöytäkirjain pykälämäärä 31. Huomattavimmista lautakunnan toiminnan tapauksista v. 1935 mainittakoon seuraavat:

Kaupungin uimalaitokset lautakunta puolestaan ehdotti vuokrattaviksi siten, että Humallahden uimalaitos joutuisi Helsingin uimareille ja Mustikkamaan uimalaitos Helsingin työväen uimareille; Uunisaaren merikympylä oli aikaisemman sopimuksen mukaisesti edelleen Helsingfors simsällskap nimisen seuran hallussa. Kaupunginvaltuuston v:n 1935 talousarvioon merkitsemän 32,000 markan suuruisen uimaseurain avustuspäärärahan lautakunta jakoi tasan kolmen edellä mainitun seuran kesken. Avustuksen saaneiden seurojen oli ylläpidettävä uimalaitoksellaan uimakoulua, jossa koululaiset saivat maksutonta opetusta määrääjain. Poliisi- ja palomiehistöille oli samoin varattava maksuton uinti.

Mainitut uimaseurat antoivat seuraavat tilastotiedot hallussaan olevien uimalaitosten käytöstä ¹⁾:

Uimalaitos.	Kävijöitä suunnilleen.			Uimakoulun oppilaita.			
	Maksavia.	Maksutta käyneitä.	Yhteensä.	Kaikkiaan.	Uimakandidaatti- ja -maisteritutkinnon suorittaneita.		
					Mp.	Np.	Yhteensä.
Humallahden	25,550	12,000	37,550	466	54	62	116
Uunisaaren	46,150	10,300	56,450	436	51	60	111
Mustikkamaan	14,600	9,000	23,600	539	48	29	77
Yhteensä	86,300	31,300	117,600	1,441	153	151	304

Kesä 1935 ei yleensä ollut uintiurheilulle suotuisa.

¹⁾ Tähän sisältyvät vain niitä uimalaitoksia koskevat tiedot, joiden vuokraajat ylläpitivät urheilulautakunnan valvonnan alaista uimakoulua. Kaupungin muiden uimalaitosten ja uintipaikkain suhteen viitataan kansanpuistojen kertomukseen, s. 273.

Talvella 1934—35 oli kunnalla 8 omaa luistinrataa, nimittäin suuremmat radat Käpylässä ja Vallilassa sekä pienemmät Siltavuorenkadun, Neitsyt-polun, Runeberginkadun ja Pasilan leikkikentillä samoin kuin Hietalahden sisäsatamassa ja Katajanokalla upseerikasinon viereisellä jäällä. Kaikilla näillä radoilla oli luistelu maksutonta. Niiden jääpinta-ala oli n. 15,000 m². Lisäksi oli kaupungissa samana talvena seuraavat yksityisten omistamat luistinradat: Helsingin luistelijain rata Kaisaniemen suurella kentällä, Helsingfors skridskoklubb nimisen seuran radat Kaisaniemen pienellä ja Johanneksen kirkon kentällä, Idrottsföreningen Kamraterna nimisen seuran rata Väinämöisenkadun kentällä, Kallion luistinrata Kallion kentällä, Pallokenttä osakeyhtiön alueellaan ylläpitämät kaksi suurta rataa sekä Suomen jääkiekkoliiton uusi rata Kampin kentällä. Näillä yksityisten omistamilla radoilla oli kouluja luokkaluistelu maksutonta; lisäksi jaettiin alennuskortteja, jotka oikeuttivat kansa- ja oppikoululaiset saamaan alennuksella haluamansa luistinradan talvikausilippuja.

Alla oleva taulukko osoittaa, missä määrin koulut ja koululaiset käyttivät hyväkseen näitä etuja:

	Jaettu alennus-		Luistinradoilla	
	kansakou- lulaisille.	oppikoulu- laisille.	luokkia.	oppilaita.
Kallion luistinrata	147	37	1,083	32,339
Helsingfors skridskoklubbin radat . .	57	81	643	17,402
Helsingin luistelijain rata	40	65	583	16,218
Suomen jääkiekkoliiton rata	9	15	500	12,701
Idrottsföreningen Kamraterna'n rata	12	23	179	4,494
Osakeyhtiö Pallokentän rata	25	33	112	3,131

Kertomusvuoden määräraha, 48,000 markkaa, jaettiin siten, että ensin hyvitetiin kullekin luistinradalle myydyt alennuskortit. Tämän jälkeen annettiin Helsingin luistelijaille, Helsingfors skridskoklubb nimiselle seuralle ja Kallion luistinradalle 5,000 markan suuruinen pohja-avustus sekä Idrottsföreningen Kamraterna nimiselle seuralle, Suomen jääkiekkoliitolle ja Pallokenttä osakeyhtiölle 3,000 markan suuruinen vastaava avustus. Määrärahan jäännös jaettiin seuroille suhteellisesti luokkaluistelun perusteella. Kun loppusummaa vielä hiukan tasoitettiin, myönnettiin avustusta eri ratoja varten seuraavasti:

	Smk.
Kallion luistinrata	13,700: —
Helsingfors skridskoklubbin radat	10,200: —
Helsingin luistelijain rata	9,500: —
Suomen Jääkiekkoliiton rata	5,000: —
Idrottsföreningen Kamraterna'n rata	4,500: —
Pallokenttä osakeyhtiön rata	4,300: —

Tehtyjen tarkastusmatkain ja saamiensa valitusten johdosta lautakunta ehdotti Kallion urheilukentän pukusuojan laajentamista sekä vesiklosetin, suihkulaitteen ja kalustovajan rakentamista Käpylän urheilukentälle. Viimeksi mainittu hanke toteutuikin jo alkukesällä 1935 tullen laitteet maksamaan 30,000 markkaa. Helsingin moottorikerhon kirjelmän johdosta, joka koski 400 m:n pituisen moottoripyöräradan rakentamista Pallokentän tai

Eläintarhan urheilukentän läheisyyteen, lautakunta päätti omana kantanaan ilmoittaa, että radan rakentaminen siirrettiinkin tuonnemmaksi mutta että sille jo nyt koetettaisiin etsiä sopiva paikka.

Kaupunginhallitukselle ja kiinteistölautakunnalle lähettämässään promemoriassa lautakunta osoitti erinäisten uudistusten toimeenpanoa urheilukentillä, uimalaitoksilla, luistinradoilla j. n. e. Niinpä Sepänkadun harjoituskentän töitä olisi jatkettava samoin kuin Käpylän raviradan pallokenttäinkin, Eläintarhan kentälle olisi saatava verryttelyrata ja vesiklosettilaitteet, Kallion kenttää ympäröivä aita korotettava, Käpylän urheilukentän juoksurata uusittava, Annalan kentän juoksurata kunnostettava sekä järjestettävä Kaisaniemen pallokentälle pukusuoja ja Väinämöisenkadun kentälle suihku ja vesiklosetti. Useita varten näistä töistä merkittiinkin sittemmin määräraha v:n 1936 talousarvioon.

Kiinteistölautakunnalle annettiin lisäksi lausunto Eläintarhan urheilukentän kilpailuvuorojen ja pukusuojien vuokraamisesta kesäkaudeksi 1935. Haapaniemen kenttää vuokrattiin nyttemmin myöskin maksullisia kilpailuja varten.

Hiihtomäen aikaansaamiseksi Herttoniemeen tekemässään aloitteessa lautakunta esitti kaupunginhallitukselle:

että Herttoniemessä aikaisemmin hiihtokeskusta varten varatulle paikalle¹⁾ rakennettaisiin jo kertomusvuonna n. 35 m:n pituisia hyppyjä salliva hyppymäki;

että mäen raivaustyöt samalla, mikäli mahdollista, suoritettaisiin siten, että vasta-alkajille samalle rinteelle saataisiin esim. 10—15 m:n hyppyjä salliva luonnonmäki;

että Herttoniemen mäki-suunnitelman johtaessa suotuisaan ratkaisuun, Alppilan hyppymäki nykyisessä koossaan purettaisiin vähitellen, ensin siellä olevat katselijaparvekkeet ja sitten itse mäki, ja näin ollen olisi Alppilan mäen laitteet pidettävä kunnossa seuraavan talven aikana mahdollisimman pienin korjauksin; sekä

että mahdollisten kahvilarakennusten ja hiihtomajain suunnitteleminen ja rakentaminen jätettäisiin tuonnemmaksi ja tällöin myös pohdittaisiin, voitaisiinko jotain kaupungin omistamista Kulosaaren, Puodinkylän tai Tallin kartanoista lisärakennuksineen varata ja käyttää talvisia ja kesäisiä hiihto- ja kävelyretkiä varten.

Kyseistä mäkeä alettiinkin rakentaa syksyllä 1935 ollen se seuraavan vuoden tammikuun puolivälissä valmis, ja tehtiin siinä yli 40 m:n hyppyjä.

Kertomusvuoden talousarvioon merkityt määrärahat 64,000 markkaa voimisteluseurain työn tukemiseksi ja 40,000 markkaa lasten ja varhaisnuorison voimistelu- ja leikkityön edistämiseksi jaettiin seuraavien järjestöjen kesken:

	Voimisteluseurain työn tukemiseksi, Smk.	Lasten ja varhaisnuorison voimistelu- ja leikkityön edistämiseksi, Smk.	Yhteensä, Smk.
Helsingin naisvoimistelijat	5,800: —	2,200: —	8,000: —
Idrottsföreningen Kamraterna	3,600: —	2,400: —	6,000: —
Helsingin työväen naisvoimistelijat	5,200: —	—: —	5,200: —
Helsingin Kisatoverit	2,700: —	2,300: —	5,000: —
Helsingin Tarmo	2,800: —	2,200: —	5,000: —

¹⁾ Vrt. v:n 1933 kert. s. 12.

Voimistelu- ja urheiluseura Kullervo	2,600: —	2,200: —	4,800: —
Työväen voimistelijat	3,900: —	500: —	4,400: —
Helsingin Kisaveikot	2,200: —	2,100: —	4,300: —
Idrottsklubben 32	3,100: —	1,200: —	4,300: —
Helsingin Ponnistus	2,600: —	1,500: —	4,100: —
Töölön naisvoimistelijat	1,100: —	—: —	1,100: —
Helsingin voimistelijat	3,200: —	600: —	3,800: —
Kronohagens idrottsförening	2,000: —	1,300: —	3,300: —
Helsingfors gymnastikklubb	3,200: —	—: —	3,200: —
Raittiusyhdistys Koiton voimistelu- ja urheiluseura Visa	1,700: —	1,300: —	3,000: —
Voimistelu- ja urheiluseura Käpylän Kunto ..	1,500: —	1,200: —	2,700: —
Helsingin Toverit	1,300: —	1,200: —	2,500: —
Suomalainen naisvoimisteluseura	2,500: —	—: —	2,500: —
Naisvoimisteluseura Säkenet	2,100: —	—: —	2,100: —
Gymnastikföreningen i Helsingfors	2,000: —	—: —	2,000: —
Helsingfors svenska scoutdistrikt	—: —	2,000: —	2,000: —
Toukolan voimistelu- ja urheiluseura Teräs ..	1,200: —	800: —	2,000: —
Voimistelu- ja urheiluseura Kotkat	1,400: —	500: —	1,900: —
Lek- och idrottsutskottet av Svenskt förbund för fysisk fostran för Finlands kvinnor ...	—: —	1,600: —	1,600: —
Jukolan pojat	1,000: —	500: —	1,500: —
Voimistelu- ja urheiluseura Käpylän Urheiluveikot	500: —	900: —	1,400: —
Helsingin työväen hiihtäjät	—: —	1,300: —	1,300: —
Käpylän naisvoimistelijat	800: —	500: —	1,300: —
Helsingin jalkapalloklubi	500: —	600: —	1,100: —
Helsingin palloseura	500: —	600: —	1,100: —
Helsingin hiihtäjät	—: —	1,000: —	1,000: —
Kenttäurheilijat	500: —	500: —	1,000: —
Töölön voimistelu- ja urheiluseura Vesa	—: —	1,000: —	1,000: —
Svenska kvinnoförbundets gymnastikklubb ..	800: —	—: —	800: —
Idrottsklubben Örnen	700: —	—: —	700: —
Nuorten miesten kristillinen yhdistys	—: —	600: —	600: —
Svenska kristliga föreningen av unga män ...	—: —	600: —	600: —
Urheiluseura Makkabi	—: —	600: —	600: —
Helsingin naisurheilijat	500: —	—: —	500: —
Helsingin pallonlyöjät	—: —	500: —	500: —
Helsingin Pallotoverit	—: —	500: —	500: —
Helsingin voimailijat	—: —	500: —	500: —
Kuuromykkäin voimistelu- ja urheiluseura ..	500: —	—: —	500: —
Suomenlinnan urheilijat	—: —	500: —	500: —
Helsingin työväen luistelijat	—: —	400: —	400: —
Ryhtylän koulukodin voimistelu- ja urheiluseura Yritys	—: —	400: —	400: —
Työväen mailapojat	—: —	400: —	400: —
Voimistelu- ja urheiluseura Kalervo	—: —	400: —	400: —
Helsingfors bobollsklubb	—: —	300: —	300: —
Suomalainen partiotyttöjärjestö Hesparto ..	—: —	300: —	300: —
Yhteensä	64,000: —	40,000: —	104,000: —

XXVI. Ammattioppilaslautakunta.

Ammattioppilaslautakunnan toiminnasta v:lta 1935 saatiin seuraavat tiedot:

Lautakuntaan kuuluivat kertomusvuonna puheenjohtajana insinööri E. E. Söderman sekä muina jäseninä työnantajain edustajat talousneuvos A. Haanoja, joka toimi varapuheenjohtajana ja kultaseppä F. O. Lindroos ja työntekijäin edustajat ilmajarrutarkastaja J. V. Laine ja kirjansitoja F. E. Merikoski ollen edellisten varajäseninä insinööri K. F. Kreander ja kirjapainonjohtaja J. K. V. Paasio sekä jälkimmäisten rouva L. M. Ahmala ja vaatturi R. Virta. Sihteerinä toimi varatuomari T. Törnblom ja kanslistina filosofianmaisteri G. Laurén. Kokouksia pidettiin kertomusvuonna 6 ja arvostelulautakuntien kokouksia 18.

Kertomusvuonna luetteloitiin 109 oppisopimusta ja edellisiltä vuosilta oli jäljellä 1,347 sopimusta, joten luetteloituja sopimuksia oli vuoden lopussa kaikkiaan 1,456. Vuoden kuluessa päättyi 39 sopimusta ja erinäisistä syistä purettiin 15 sopimusta. Ammattikokeissa hyväksyttiin vuoden aikana kaikki kokeisiin osallistuneet 35 henkilöä, joista viidelle annettiin kunniakirjat. Vuoden lopussa voimassa olevia oppisopimuksia oli 237. Kertomusvuoden aikana luetteloidut oppisopimukset jakautuivat ammattittain seuraavasti:

Ammatti.	Sopi- muksia.	Ammatti.	Sopi- muksia.
Valajia	4	Hienomekaanikkoja	1
Jyrsijöitä	1	Emaljityöntekijöitä	³)1
Viilaajia	¹)25	Mallipuuseppiä	2
Rautasorvaajia	²) 9	Veturimiehiä	15
Kattilaseppiä	3	Latojia	²)10
Läkki- ja levyseppiä	1	Painajia	³) 1
Kupariseppiä	2	Kemigraafeja	4
Käämijöitä	6	Kivipainajia	8
Sähköteknikkoja	1	Kirjansitoja	4
Sähkömonttöörejä	¹)1	Partureita ja kähertäjiä	7
Kulta- ja hopeaseppiä	³)2		
Kelloseppiä	1		
		Yhteensä	109

Luetteloiduista oppisopimuksista oli 100 miesten oppisopimusta ja 9 naisten, joista 2 kuului latojan ja 7 parturin ja kähertäjän ammattialaan.

27 oppilasta teki sopimuksen 3 vuodeksi, 9 oppilasta 3¹/₂ vuodeksi ja 73 oppilasta 4 vuodeksi.

Ainoastaan yksi oppilaista asui työnantajan luona ollen samalla hänen ruoassaan, oppilaskodissa ja sen ruoassa oli 6 oppilasta ja 102 oppilaalla oli oma asunto ja talous.

¹) 2 sopimusta purettiin. — ²) S:n 4 sopimusta. — ³) S:n 1 sopimus.

HAKEMISTO.

Sivu

Affidavitin esittämistä koskevat määräykset	125
Agronomiliiton, Itämeren valtioiden, kongressi, teekutsujen järjestäminen sen osanottajille	196
Ahlströmin, R., rahastojen korkovarain käyttö	70, 198
Aikakauslehtien myynti satamissa	252
» » työttömien harjoittama	164, 87*
» » tilausten hankinnat	224
Aikataulukonferenssi, vastaanottotilaisuuden järjestäminen sen osanottajille	196
Ajoliikenteen järjestäminen eri paikoissa	99—100
Ajonepeuden rajoittaminen	116, 117
Ajotien järjestäminen Kaisaniemen puiston alueelle	95
Aleksanterinkadun talon n:o 1 käyttö	255
Aleksis Kiven kadun katujärjestely	113
» » koulun vihkimisjuhla	190
Alkoholiliike osakeyhtiön ja kaupungin välinen sopimus	128
Ali Tryggs minne-loosin avustaminen	185, 186
Alppilan ravintolarakennuksen vuokralleanto	253
Aluelääkärien sairauslomat	209
Amerikan yhdysvaltain lähetystöotalo	93
Amerikasta tulevien siirtolaisten vastaanotto	187
Ammattinedistämislaitos-säätiön lainan koron alentaminen	35
Ammattientarkastajain vaali	78
» » virat, niiden hoitaminen	210
» » niitä täytettäessä huomioonotettavat näkökohdat	201
Ammattientarkastajan, Helsingin ja Turun piirien naispuolisen, kantelu	201
Ammattikurssit, niiden järjestäminen työttömille merimiehille	173
» » » naisille	174, 180*
» » niitä varten myönnetty valtionapu	137
Ammattinimistön laadinta	3*
Ammattioppilaskodin toiminta	118*
Ammattioppilaslautakunnan vuosikertomus	188*
Annalan urheilukentän pukusuojan rakentaminen	45
Anniskeluoikeudet, väkijuomain, niitä koskevat anomukset	79
Apulaiskaupunginjohtajat	206
Apulaissyöttäjien asettaminen	73
Apurahat, kaupunginvaltuuston myöntämät	50
» » ks. myös Avustukset ja Matka-apurahat	
Arabia osakeyhtiön anomus saada purkaa kivihiililastinsa Sörnäisten satamassa ..	17
Arkadiankadun erään nurmikkoalueen luovuttaminen kahvila-alueeksi	90
» » ja Turuntien kulmaus, pensaiden istuttaminen sinne	118
Arkisto-olot, kaupungin	4*
Arpain myynti	92
Asemakaavanmuutokset	3—7, 103, 247
Asevelvollisille annettavia todistuksia koskeva kiertokirje	205
Askolinin, C., rahaston ottaminen kaupungin hoitoon	197
Asuntokulttuurinäyttely, apurahan myöntäminen sitä varten	187
Asunto-osakeyhtiöiden johtokuntain jäsenten vaali	220—223
Asunto-osuuskunta Haapa r.l:n sääntöjen muuttaminen	223
» » Käpylän sääntöjen muuttaminen	223
Asunto-osuuskuntain johtokuntain jäsenten vaali	220—223
Asuntotarkastajanviran väliaikainen hoitaminen	77, 209
Asuntotiedustelu	4*

Asuntotontit, kiinteistölautakunnan vuokralle antamat	230—233
» niitä koskevien vuokrasopimusten pidentäminen	234
Asutustilallisiksi pääseminen, työttömien	167
Autoasemat, niiden puhelinmaksut	134
» » sijoitus	97
Autohuoltoaseman järjestäminen kortteliin n:o 194	18, 239
» rakentaminen Brahenkadun tontille n:o 14	94
Autokilpailut, ks. myös Eläintarhanajo	
» niiden järjestäminen jälle	259
Automaattipuhelimet tullihuoneistoissa	46*
Autonomistaja S. Turpeiselle myönnetty vahingonkorvaus	138
Autovakuutusrahasto	36, 126, 158, 190
Avoliittoasiain notaarin palkkio	156
Aviottomain lasten elatusapueriä koskevat tilitykset	113*
» » valvonta	126*
Avunsaajat, köyhäinhoidolliset	92*
Avustukset, työttömille myönnetyt	172, 105*
» yleishyödyllisille yrityksille ja laitoksille myönnetyt	183—186
Basaarirakennuksen rakentaminen kortteliin n:o 194	18
Bastmanin, Hugo, höyrypanimo osakeyhtiö, lisäalueen vuokraaminen sille	239
Bengtsårin koulukoti, Imatran sähkövirran käyttö siellä	114*
» » sen toimintakertomus	118*
Bensiinin myynti, astioista tapahtuva	241
Bensiininjakeluasemat	94, 239, 241
Bethel nimisen lastenkodin avustaminen	184, 186
Blomsterfonden i Helsingfors säätiö, tonttien luovuttaminen sille	17
Botby osakeyhtiön omaisuuden hoito	129
» » purkaminen	220
Botbyn tilan eräiden palstojen erottamiskustannusten suorittaminen	229
Brage yhdistyksen avustaminen	185, 186
Bremer, E., opettajatar, hänen testamenttinsa	53, 197
Brysselin maailmannäyttelyn johdosta lähetettävä onnitelusähkösanoma	205
Caritas kesäsiirtolan avustaminen	184, 186
Cygnaeuksenkoulun muutostyöt	24
Dagmarinkadun tontin n:o 9 jakaminen kahtia	8
Degerön vapaaehtoisen palokunnan avustaminen	187
» vesialueiden jako	88
Durchmanin, O., rahaston korkovarojen käyttö	197
Edustusta varten myönnetty määrärahat	47, 195, 247, 260
Eestin Draama-Stuudio-teatterin vapauttaminen suorittamasta liikennemaksuja	131
Ekholmin, C. F., stipendiraahaston korkovarojen käyttö	53, 198
Ekmanin, Ida, avustusraahaston hallintoneuvoston jäsenten vaali	83
Elanto, osuusliike, sille vuokratun tontin vuokran korotus	240
» » tontin myynti sille ilman huutokauppaa	14
Elinkeino-oikeuksien saantia koskevat anomukset	79
Eläinlääkintäkurssien toimeenpaneminen teurastamolla	203
Eläintarha, Korkeasaaren	274
Eläintarhan urheilukentän pukusuojain vuokraaminen	258
Eläintarhanajo	92, 137
Eläkeanomusten hylkäämistä koskevat valitukset	52, 181
Eläkkeet, kaupunginhallituksen myöntämät	178—180
» kaupunginvaltuuston myöntämät ylimääräiset	50
Elätteleento, köyhäinhuoltoautakunnan	98*
» lastensuojelulautakunnan	123*
Englantilaisten koululaisten ja opettajain vastaanotto	47, 196
» kunnallismiesten retkikunta, teekutsujen järjestäminen sille	195
Erhelaskujen, rahatoimiston kassoissa sattuneiden, korvaaminen	191
Erikoisasutustoiminta	167
Eroamisvelvollisen viranhaltijan oikeus pysyä virassaan	77, 212

Erottamistoimitusten hyväksyminen	88
Esitykset, kiinteistölautakunnan tekemät	228, 229, 243, 247, 248, 256, 260
Esplanaadikadun, Pohj., kiinteistön n:o 5 arviointi	157
Etelärannan talon n:o 10 käyttö	255
Eteläsatama, kalasumppujen viipyminen siellä	46*
» sen 25 tonnin nosturin korottaminen	45*
Etelä-Suomen voima osakeyhtiön johtokunnan jäsenten ja tilintarkastajain vaali	220
» » » oikeuttaminen pitämään suurjännitelinjaa kaupungin maalla	97
Evankelis-luterilaisten seurakuntain ja kaupungin välinen tilusvaihto	11
Faneerikoivujen myynti Toivoniemen tilalta	110
Filmausoikeus, kiinteistölautakunnan myöntämä	251
Filpuksen tilan eräitä alueita koskeva kaupungin ja taloustirehtööri V. Längin välinen tilusvaihto	14
Finanssihallintoa, Helsingin, koskeva tutkimustyö	192
Finlandssvenska utlandsdelegationen yhdistyksen avustaminen	187
Ford Motor Company of Finland osakeyhtiön vuokraaman rakennuksen korjaaminen	25
Fredrikinkadun tontti n:o 81, erään alueen liittäminen siihen	5
Fylgia, nuorisoliitto, sen avustaminen	183, 185
Gymnastikföreningen i Helsingfors, sen avustaminen	187*
Haagan raitiotieliikenteen korvaaminen linja-autoliikenteellä	68
» raitiotielinjan siirtäminen	96
Hakaniemen urheilukentän vuokraaminen kilpailuja varten	258
Halkojen hankinta kiinteistötoimiston hoitamia kiinteistöjä varten	255
Halkovarastojen poistaminen Hakaniementorilta	92
Hallitusten, kaupungin, jäsenluvun täydentäminen	80
Hallivartija K. E. Palinin oikeuttaminen laskemaan hyväkseen virkavuosia	142
Hammashoitoa, koululaisten, osoittavan tilaston aikaansaaminen	42
Hanasalmen yli rakennettava silta	115
Hankintaolojen, kunnallisten laitosten, kehittäminen	200
Haudat, kaupungin hoidossa olevat	118
Hautausavut, kaupunginhallituksen myöntämät	181—183
» puhtaanapitolautakunnan myöntämät	38*
Hautauskulujen, kahden palokuntalaisen, korvaaminen	183
Hautausmaa-alueiden asemakaavanmuutos	5
» luovuttaminen erälle seurakunnille	87
Hautausmaan, uuden, lounaisrannalle asetettava uinnikieltovaltuutus	111
Hedelmien myyntipaikat	251
Heikinkatua esittävän maalauksen ostaminen	192
» koskeva asemakaavanmuutos	4
» » normaaliprofiili, sen vahvistaminen	104
» » uudelleenjärjestely	27, 111, 248
Heikkokuloisten suojaisyhdistyksen avustaminen	185, 186
Heimbergerin, R., palkintorahaston korkovarojen käyttö	198
Helenankadun tontin n:o 4 ja sillä olevien rakennusten arviointi, osto ja käyttö	85, 219, 255
Helsingfors bobollsklubb, sen avustaminen	187*
» gymnastikkklubb, sen avustaminen	187*
» nykterhetsvänner yhdistyksen avustaminen	185, 186
» scoutdistrikt, sen avustaminen	187*
» segelsällskap, Liuskasaaren vuokraaminen sille	239
» slaktinrättnings aktiebolag, vuokramaksujen periminen siltä	92
» svenska folkhögskola nimisen oppilaitoksen avustaminen	183, 185
» » Marthaförening, sen avustaminen	185, 186
Helsingin ammatillisen paikallisjärjestön työttömyyskomitean avustaminen	176
» hiihtäjät yhdistyksen avustaminen	187*
» historyyhdistyksen avustaminen	192
» ilmailusuojeluskunnan lentokoneen säilyttäminen Kellosaaren lentohallissa	103, 46*

Helsingin jalkapalloklubin avustaminen	187*
» kansanteatteri osakeyhtiö, edustajan valitseminen sen johtokuntaan ..	216
» kartan painatus	204
» kaupungin sairaanhoitajattarien lepokotiyhdistyksen avustaminen	187
» kaupunkilähetysten avustaminen	184, 186
» Kisatoverit yhdistyksen avustaminen	186*
» Kisaveikot yhdistyksen avustaminen	187*
» kristillinen työvänyhdistys, huvilan vuokraaminen sille	253
» kunnantyötekijäin kesäkodin ylläpitämiseen myönnetty määräraha ..	187
» luistelijain oikeuttaminen pysyttämään pukeutumissuojia Kaisaniemen puistossa	400
» maantieto ja luonnonhistoria	191
» makasiiniosakeyhtiö, alueen vuokraaminen sille	16
» » sen hallintoneuvoston jäsenten ja tilintarkasta- jain vaali	219
» » » lainan takaus	34, 126
» » » toiminta	57*
» metsänhoitajain yhdistyksen retkeily	247
» moottorikerhon avustaminen	187
» naisurheilijat yhdistyksen avustaminen	187*
» naisvoimistelijat yhdistyksen avustaminen	186*
» nuorten miesten kristillisen yhdistyksen avustaminen .. 175, 184, 185,	187*
» » naisten kristillisen yhdistyksen avustaminen	184, 185
» nyrkkeilyseuran oikeuttaminen käyttämään poliisilaitoksen painisalia ..	254
» opettajakuoron avustaminen	187
» osuuskauppa, katukahvila-alueen vuokraaminen sille	90
» pallonlyöjät yhdistyksen avustaminen	187*
» palloseuran avustaminen	187*
» Pallotoverit yhdistyksen avustaminen	187*
» panttilainakonttori osakeyhtiön omistamien kiinteistöjen arviointi	227
» poikakotiyhdistyksen avustaminen	184, 185
» Ponnistus, voimistelu- ja urheiluseura, Rälläkkäniemen vuokraaminen sille	256
» » » » sen avustaminen	187*
» —Porvoon tien viikkinen	47
» puhelin yhdistys, erään Reimarsin tilan alueen vuokraaminen sille	240
» raittiusseuran avustaminen	185, 186
» raittiusseurojen keskuustoimikunnan avustaminen	185, 186
» ruotsalaisen partiopiirin avustaminen	185, 186
» sokeaintalo-säätiö, sen omistaman talon korjaaminen	109
» » » tilintarkastajan vaali	223
» » » siltä vuokratun huoneiston korjaaminen	227
» sokeat nimisen yhdistyksen avustaminen	184, 186
» sosialidemokraattisen nuorisoyhdistyksen avustaminen	185, 186
» suomalainen Marttayhdistys, huvilan vuokraaminen sille	253
» taloustyöntekijäin yhdistyksen avustaminen	184, 186
» Tarmo yhdistyksen avustaminen	186*
» Toivonliiton avustaminen	184, 185
» Toverit yhdistyksen avustaminen	187*
» työväen hiihtäjät yhdistyksen avustaminen	187*
» » luistelijat yhdistyksen avustaminen	187*
» » matkailuyhdistyksen avustaminen	185, 186
» » naisvoimistelijat yhdistyksen avustaminen	186*
» » sivistystoimikunnan opintokerhotyön tukeminen	184, 185
» » teatterin kannatusyhdistyksen avustaminen	50
» valkonauhayhdistyksen avustaminen	184, 186
» voimailijat yhdistyksen avustaminen	187*
» voimistelijat yhdistyksen avustaminen	187*
» » » oikeuttaminen ylläpitämään ulkoilmanäyttä- mää	241
Helsinginkadun tontin n:o 24 kunnostaminen	111, 227
Helsinki-opiaan julkaiseminen	192
Helsinkiä kuvaavien teosten osto	193
Hengityslaitteen hankkiminen kulkutautisairaalaan	42

Henkikirjoituksessa havaittujen epäkohtien poistaminen	203
Henkilövaakojen pitämiseen eri paikoilla myönnetty lupa	252
Henkisen työn tekijät, työttömät, heidän avustamisensa	176, 177, 178, 218, 88*
Herculeksen, satama- ja saaristojäänsärkijän, korjaaminen	120, 44*
» » » » käyttö kesän aikana	43*
» » » » toiminta	52*
Hernesaari, sen tontin n:o 5 vuokraaminen	239
» sieltä Hernesaarenkarille rakennettava pengeri	120
Herttoniemen hiihtomäen rakentaminen	111, 186*
» rautatie	121
» taajaväkisen yhdyskunnan liittäminen kaupunkiin	104
» työmaan kuljetuksista maksettava palkka	163
» venesillan paikkain vuokraaminen	259
» öljysatamaa koskevat päätökset	29
Hespartto nimisen partiotyöttöjärjestön avustaminen	187*
Hietalahden satamaa koskeva päätös	45*
» sulketelakka- ja konepaja osakeyhtiön telakan valmistuminen	188
» » » » telakoimistaksan ja telakka-	
» » » » sääntöjen vahvistaminen ..	204
Hietaranta, kaupan harjoittaminen siellä	257
Hiihtomäet, niitä koskeva selostus	269
» sellaisen rakentaminen Herttoniemeen	111, 186*
Hinaaja-alukset	45, 120
Historiallisten muistojen kerääminen	192
Holhouslautakunnan puheenjohtajan vaalia koskeva ehdotus	80
» vuosikertomus	163*
Hollantilainen kaupallinen lähetyskunta, teekutsujen järjestäminen sille	196
Humalahden uimalaitoksen luovuttaminen uimaseuroille	258
Huoltolakien soveltaminen Helsingissä	114*
Huoltotyöntekijäin, Suomen, kokoukset, köyhäinhuoltoviraston viranhaltijain osan-	
otto niihin	161, 87*
Huoneistokysymykset, kaupungin virastojen ja laitosten	255
Huoneistoreserviä koskeva tilasto	200
Huoneistot, kiinteistölautakunnan vuokralle antamat	252—254
» » » ottamat	254—255
» niiden luovuttaminen eri tarkoituksiin	102, 251
Huutokauppaliikkeen harjoittamisoikeutta koskeva anomus	80
Huvikentän, pysyväisen, järjestäminen	218
» ylläpitäminen Kaisaniemessä	93
Hypyradan rakentaminen Kumpulain siirtolapuutarhaan	260
Hyvösen lastenkoti, sen lahjoittajain muotokuvain maalauttaminen	196
» » talousarvio	197
» » toimintakertomus	141*
Hämeentien katuosuuksien kunnossapito	113
» leventäminen	11
Höyläämön rakentaminen Länsisatamaan	21
Idrottsklubben 32 urheiluseuran avustaminen	187*
Ikäkorotukset	142
Ilmoitukset, kaupungin, niiden julkaiseminen	225, 226
Imatra, raittiuskkerho, sen avustaminen	185, 186
Imatran voima osakeyhtiön oikeuttaminen käyttämään erästä tietä	92
Invaliditeettieläkkeen korottamista tarkoittava anomus	162
Inventtaajain, kaupungin irtaimen omaisuuden, kertomus v:lta 1934	193
» » » vaali	81
Irtolaisuudesta varoitettut henkilöt	90*
Istutusten järjestäminen Yrjönkadun tontille n:o 11	90
It. Puistotien leventäminen	4, 10
Itsenäisyydenpäivänä työssä olleet viranhaltijat, palkan suorittaminen heille	156
Jaotuskaavanmuutokset	9, 248
Johtokanavan rakentaminen Lintulahdenkatuun	96
Johtosäännön, revisionikonttorin, uusiminen	200

Johtosääntöjen kuulutus	200
Joulukuusen pystyttäminen Senaatintorille	228
Juhlavalaistuksen järjestäminen Heikinkadulle	112
Jukolan pojat yhdistyksen avustaminen	187*
Julkisivupiirustusten tarkastustoimikunnan jäsenten vaali	81
» » vuosikertomus	162*
Juopuneina pidätettyjen huolto	85*, 106*
Jäiden valmistus teurastamossa	73*
Järjestyssäännöt, Herttoniemen öljysataman	29
» linja-autoaseman	204
Jäänmurtaja Herculeksen käyttö kesän aikana	43*
» uuden sellaisen hankkiminen	46, 43*
Jäätelönmyyntipaikat	251
Kaapelin vetäminen Suomenlinnasta Katajanokan sotasataman alueelle	46*
Kaasujohdon asentaminen Tykistökatuun	27
Kaasulaitoksen uuden painejohdon ja säätälaitteen kustannukset ja sijoitus .. 26,	122
» uudistyöt	122
Kaasusuojelu	205
Kaasusuojelupäälliköiden koulutuskurssit	205
Kaatopaikat	32*, 34*
Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoa koskeva lakiehdotus	204
» rakentaminen korttelin n:o 44 halki	12
Kadut, maanhankinta niitä varten	4, 5, 10, 11
» niiden puhtaanapito	30*
Kahvilahuoneiston luovuttaminen johtaja H. Bittelle	10
Kaisaniemen kansakoulun pihamaalla olevien puiden siirtäminen	110
» puisto, ajotien rakentaminen sen alueelle	95
» » pukeutumissuojan pysyttäminen siellä	100
» ravintolarakennuksen vuokralleanto	253
Kaivohuoneen vuokralleanto	253
Kaivokatu, raitiotieraitteiden laskeminen siihen	96
Kaivon rakentaminen Kullatorpan lastenkotiin	110
» » Käpylän kortteliin n:o 892	242
» yleisen, rakentaminen Oulunkylään	92
Kaivopuiston, It., katujen kunnossapito	113
» kahvilarakennuksen vuokralleanto	253
Kajanus, R., professori, hänen muotokuvansa hankkiminen	192, 160*
Kalakauppa	92
Kalastusoikeus, kiinteistölautakunnan myöntämä	247
Kalasumpujen viipyminen Eteläsatamassa	250, 46*
Kalavesien käyttöä koskevat määräykset	46*
Kalervo, voimistelu- ja urheiluseura, sen avustaminen	187*
Kalevalan riemuvouden vietto	47, 50, 190, 160*
Kallion urheilukentän luovuttaminen pyöräilyä varten	258
» uuden kansakoulun vihkimisjuhla	190
Kallioniemen kesäkodin avustaminen	185
Kaluston hankinta ja korjaukset	193
Kamraterna urheiluseuran avustaminen	186*
Kanateurastamon rakentaminen	25
Kanoottiturheilu	271
Kansakoulun, Kallion uuden, nimittäminen Aleksis Kiven kouluksi	73
Kansakoulunopettajatar I. Granholmin palkkaedut	143
Kansakouluoppilaat, heidän terveydentilaansa koskeva tutkimus	186
» Kalevalajuhlan järjestäminen heille	190
Kansakoulut, koulukodeissa toimivat	202
» niiden huoneistojen luovuttaminen eri tarkoituksiin	102
» » opettajain osallistuminen pohjoismaiseen koulukokoukseen	43
» » oppilastarvikkeiden hankinta	224
» » pihamaiden kunnostaminen	110
» » radiolupamaksut	134
» » siivoojain palvelusehtojen muuttaminen	73
» » valtionapu	136

Kansakoulut, radiolaitteiden hankkiminen niihin	195
» ruotsinkieliset, niiden huoneistokysymykset	24
» » » määrärahat	43
» suomenkieliset, niiden huoneistokysymykset	24, 101, 108
» » » johtajain vapaatunnit	202
» » » tarkastajain virkain hoitaminen	78, 211
Kansakoulutarkastajan nimittämistapa	72, 202
Kansalaisoikeudet, Suomen, niitä koskevat anomukset	79
Kansallisteatterin itäpuolella olevan aitauksen poistaminen	98
Kansankonsertit	157*, 159*
Kansankonservatorion, sivistysjärjestöjen, avustaminen	185, 186
Kansanopistoihin sijoitetut työttömät	173
Kansanpuistot, eräiden niiden kaitsijanvirkain vakinaistaminen	77
» kaupan ja muun ansiotoimen harjoittaminen niissä	257
» niiden käyttöoikeudet	257
» » liikenne	258, 272
» » » sen järjestämistä koskeva valitus	111
» » maa-alueiden vuokralleanto	256
» » ravintoloita ja kioskeja koskevat päätökset	256
» » vuosikertomus	271
Kapearaiteiden rakentamista koskevat päätökset	96, 97
Kartta, Helsingin kaupungin, sen painatus	204
Kassa- ja tililaitoksen johtosäännön muuttaminen	70
Kassavajauksen korvaaminen	191
Katajanokan alueita koskeva tilusvaihto	11
» lentosatama	29, 109, 47*
» uusi varastosuojarakennus	25
Katariinankadun talo ja tontti n:o 3, niiden osto ja käyttö	10, 255
» » » » » » niihin kiinnitettyjen lainain irtisanominen	125
Katselmusten toimittaminen maaseudulla olevissa kaupungin laitoksissa	201
Katselmusmiesten, kaupungin kiinteän omaisuuden, vaali	80, 81
Katukahvilan järjestäminen Arkadiankadun varrelle	90
Katukauppa	69, 251
Katuliikenne	98
Katuosuuksien, kaupungin, asfalttoiminen	113
Katutyöt	27, 111—115, 18*—19*
Katuvalaistuksen järjestämistä koskevat päätökset	115
Kaukoputken pitämiseen myönnetty lupa	252
Kauppa, ulkosalla tapahtuva	251
Kauppahallit	250, 256
Kauppalikkeiden aukioloaika	69
Kauppatorin varrella olevain rakennusten korkeuden rajoittaminen	66
Kaupunginagronoomin valtuudet edustaa kaupunkia eräissä toimituksissa	217
» vuosikertomus	260
Kaupungineläinlääkäri, toinen, hänelle myönnetty virkavapaus	209
» työhuoneen järjestäminen hänelle	107—108
Kaupungingeodeetin v:n 1935 toimintakertomus	267
Kaupunginhallituksen asiamiesosaston eräiden virkain siirtäminen ylempään palk- kaluokkaan	38
» » johtosäännön muuttaminen	69
» » viranhaltijat	85, 207
» edustajat hallituksissa, lautakunnissa y.m.	215
» istunnot y.m.	198
» ja kaupungin lautakuntain yhteistyö	199
» johtosäännön muuttaminen	69
» jäsenten vaali	81
» kansliasihteerit, Suomen kunnallislehden tilaaminen heille	192
» kokoonpano	85
» kokoukset	85
» määrärahaan ylittäminen	40
» pöytäkirjain tarkistus	198
Kaupunginjohtajain sijaisuudet	198
» Suomen, kokous, lounaan tarjoaminen sen osanottajille	195

Kaupunginkanslian viranhaltijat	85, 139,	206
Kaupunginkassan tarkastukset		128
» tarkastusmiesten vaali		81
Kaupunginkirjaston huoneistokysymys		145*
» johtokunnan jäsenten vaali		82
» pääkirjaston tonttipaikka		16
» tulot ja menot	153*,	154*
» vuosikertomus		145*
Kaupunginlakimiehen tehtävien hoitaminen hänen estyneenä ollessaan		70
Kaupunginlääkärin, toisen, sairausloma		209
» » viran täyttäminen		78
Kaupunginmuseo, sen johtokunnan jäsenten vaali		82
» » vuosikertomus		155*
» » vanhojen kilometripylväiden siirtäminen sinne		193
Kaupunginorkesterin esiintyminen Sibelius-juhlassa		203
» johtajan palkkaehdot	38,	140
» jäsenluvun lisääminen		157*
» konserttien radiointi		159*
» konserttiohjelmien selostaminen		159*
» taloudenhoitajan palkankorotus		39
» toiminta		157*
» vuokratariffi		159*
Kaupunginvaltuuston edustajien valitseminen		84
» istuntosalin luovuttaminen eri tarkoituksiin		102
» kokoonpano		1
» kokoukset		3
» puheenjohtajan muotokuvien hankkiminen		192
» vaalilautakunnan jäsenten ja varajäsenten vaali		81
Kaupunginviskaalien palkkain järjestely		38
» virkojen hoitaminen		209
Kaupunginviskaalinviraston muuttokustannukset		191
Kaupunginvoudin, toisen, konttori, uuden konttoriapulaisenviran perustaminen sinne		74
Kaupunginvoudinkonttorien muuttokustannukset		191
Kaupunkiliiton Oulussa pidetty kokous, kaupungin edustaminen siinä		195
Kaupunkilähetysten toiminnan tukeminen	175, 184,	186
Kaupunkipäivät, kaupungin viranhaltijain osallistuminen niihin		216
» päivällisten järjestäminen niiden ulkomaalaisille osanottajille ..		195
Kavaltaminen, kaupungin varain	37,	138
Kelkkamat		269
Kellosaaren lentohalli, polyteknikkojen ilmailukerhon liitokoneen säilyttäminen siellä	103,	46*
» lentosataman korjaustyöt		29
Kenraali Mannerheimin lastensuojeluliiton avustaminen	184,	186
Kenttärheilijät yhdistyksen avustaminen		187*
Kerjäämisestä varoitettut henkilöt		90*
Keski-Helsingin valkonauhayhdistyksen avustaminen	184,	186
Keskuskauppakamarin ansiomerkin hankkiminen kamreeri F. Rosendahlille		192
Keskuskeittola, kaupungin laitosten lihanhankinnan järjestäminen sen välityksellä ..		203
» sen henkilökunnan palkat		141
» » puheenjohtajan, jäsenten ja varajäsenten vaali		217
» » toimintaa koskevat tutkimukset	138,	158
» » toimitusjohtajan palkan määrääminen		140
Keskuslämmityspiipun, yhteisen, rakentaminen Turuntien tonteille n:ot 60 ja 62 ..		15
Keskusvankila-aluetta koskeva tilusvaihto		11
Kesäkotit, Helsingin kunnantöntekijäin, sen ylläpitämiseen myönnetty avustus ..		187
Kesälomasijaisten palkkaaminen		145
Kesäomat, kaupungin työntekijöille myönnetty	13*,	38*
» kaupunginhallituksen alaisten viranhaltijain		208
» sellaisen järjestämistä koskeva valitus		211
Kesän aikana noudatettava työaika		200
Kesäsiirtolat, niiden avustaminen		184
» niissä hoidetut köyhähoidolliset lapset		98*

Kesävirkistystä varten myönnettyt apurahat	185
Keuhkotautiparantolahanke, Uudenmaan suomenkielisten kuntain	220
Kiinnityksen siirtäminen myöhemmäksi	128
Kiinteistöjen osto	10, 85
» puhtaanapito	32*
Kiinteistölautakunnan kokoonpano	226
» kokoukset	226
» puheenjohtajan ja jäsenten vaali	82
Kiinteistö määrärahan ylittäminen ja lisääminen	45
Kiinteistörekisterin laatiminen	227
Kiinteistötoimiston asemakaavainsinöörin V. Meriluodon oikeuttaminen laske-	
maan hyväkseen virkavuosia	142
» johtosäännön muuttaminen	69
» kansanpuisto-osaston vuosikertomus	269
» maanmittaus- ja kartastotöiden osaston toiminta	267
» maatalousosaston vuosikertomus	260
» tonttiosaston johtajan palkankorotus	39
» viranhaltijat	227, 229, 243, 248, 249, 255, 259
» vuosikertomus	226
Kiinteä omaisuus, kaupungin, sen katselmusmiesten vaali	80, 81
» » » » » v:n 1933 toimintakertomus	204
» » » » » palovakuuttaminen	109
» » » » » sitä koskevien sopimusten säilyttäminen	70
Kiljavannummen keuhkotautiparantolan vedenhankinnan ja viemäriolojen järjes-	
täminen	118
Kilometripylväiden siirtäminen kaupunginmuseoon	193
Kilpi, raittiusyhdistys, sen avustaminen	185, 186
Kioskikauppaa koskevat asiat	69, 106, 251, 256, 257
Kirjailijakokous, neljäs pohjoismainen, lounaan tarjoaminen sen osanottajille	196
Kirjanpito, kaupungin, koskevan tutkielman painattaminen	192
Kirjanpitoarvo, ulkomaisessa valuutassa otetun vakautetun velan	32
Kirjapainokoulu, lisämäärärahan myöntäminen sille	44
Kirjapainotuotteiden suurnäyttely	187
Kirjasto, ks. Kaupunginkirjasto.	
Kirjoja sokeille yhdistyksen avustaminen	185, 186
Kirkollisverojen pakkoperintä	6*—9*
Kirkon rakentaminen Tempeliaukiolle	18
Kissojen nukkuttaminen	192
Kivelän sairaala, lääketieteellisen opetuksen antaminen siellä	72, 201
» » sen hallintorakennuksen sisustaminen	23
» » » kahden toimenhaltijan irtisanomisen peruuttamista kos-	
keva esitys	77
» » » määrärahat	42
» » » sairassijat	201
» » » työvoiman lisääminen	75
» » » uudisrakennukset	106
Kivihiililastien purkaminen Sörnäisten satamassa	17
Kivinokan kansanpuiston kioskin vuokralleanto	257
Koirien irrallaan juoksentelemisen rajoittaminen	69
Koitto, raittiusyhdistys, sen avustaminen	185, 186
Koivujen myynti Toivoniemen tilalta	110
Kokoojajohdon, Merikadun, rakentaminen	26
Kolmivuotiskatselmukset	240
Komiteapalkkiot, kaupunginhallituksen myöntämät	158
Komiteat, kaupunginhallituksen asettamat	217
» kiinteistölautakunnan asettamat	227
» palolautakunnan asettama sellainen	59*
Kongressien järjestämistä varten myönnettyt apurahat	187
Konttokuranttiluoton järjestäminen	122
Konttorikoneiden hoito	193
» ja -kalustojen hankinta	86*
Konttoristikurssien järjestäminen työttömille	178
Konttoritarvikkeiden hankinta	224

Konverttaaminen, lainain	123
Korjaus- ja sisustustyöt, kaupungin omien ja sen hallussa olevien talojen 22—24,	107
Korjauspajat, puhtaanapitolaitoksen	35*
» rakennustoimiston	28*
Korkeasaari, postikorttien myynti siellä	257
» sen eläintarha, sen eläinten hankinnat ja luovutukset	257, 258
» » » sitä koskeva vuosikertomus	274
» » » leijonalinna, sen avajaiset	260
» » » siellä kannettavat pääsymaksut	258
» » » oppaan julkaiseminen	257, 276
» » » uimalaitoksen ja uimarannan vuokraaminen	258
» » » vesijohtoverkoston korjaaminen	260
Korkeussuhteet, eräiden korttelien	9, 104, 248
Korko, kaupungin varoista myönnettyjen lainain	35
Korokkeiden rakentaminen	98, 114
Korpaksen tilalta maantielle johtava tie	246
Korttelin n:o 99 uudelleenjärjestely	86
» » 178 vartiointi	256
» » 217 rakennusten vuokralleanto	102
Korvaukset, autovakuutusrahastosta myönnetyt	190, 191
» erinäiset, kaupungin suorittamat	137, 138
» kiinteistölautakunnan suorittamat	260
» köyhäinhoidosta kertyneet	108*
Kotiapulaisten kodin avustaminen	184
Kotikallion lastentarhan pihamaan kuntoonpaneminen	110
Kotitalouslautakunnan huoneiston luovuttaminen kaupungin siirtolapuutarha-	
yhdistyksille	102
» järjestämät kurssit	175, 178
» määrärahan ylittäminen ja lisääminen	45
» puheenjohtajan ja jäsenten vaali	82
» toimintakertomus	142*
» uuden opetuskeittiön perustaminen	44
Kotitalousneuvoja M. Koiviston oikeuttaminen laskemaan hyväkseen virkavuosia	142
Kotitalousneuvojanviran täyttämisen	211
Kotitalousneuvojanviran avustaminen	187*
Kouluhammasklinikka, sen johtajan ja apulaisjohtajan virkavapaus	210
» » virkain järjestely	75
» » sitä varten myönnetyt määrärahat	41
Kouluhuoneistojen luovuttaminen eri tarkoituksiin	102
Koulukodit, niiden kansakoulutointa koskeva lainsäädäntö	202
» » toiminta	118*
Koululaiskonsertti, musiikkilautakunnan järjestämä	159*
Koululaisten hammashoito-olojen tutkiminen	42
Koulunkäynti vieraassa kunnassa	137
Koulupuutarhat, lipputankojen pystyttäminen niihin	111
» sellaisen luovuttaminen suomalaiselle normaaliyseoille	89
Kreikkalais-katolisen seurakunnan erään tonttialueen luovuttaminen kaupungille	87
» » yksityisen, seurakunnan hautausmaan järjestely	5
Krematoriyhdistyksen vapauttaminen lainansa korkeiden maksamisesta	35
Kronohagens idrottsförening urheiluseuran avustaminen	187*
Kruunuvuorenkadun kunnostaminen	112
Kukkien myyntipaikkojen luovuttaminen	252
Kuljetuskustannukset, valtion varatoissa olevien helsinkiläisten työntekijäm	172
Kulikutaisairaala, puolustuslaitoksen alaisten henkilöiden hoito siellä	134
» sen aidan kunnostaminen	110
» » eräälle potilaalle myönnetty korvaus	138
» » korjaustyöt	108
» » määrärahat	42
» » ulkokaih dinten hankkiminen sen makuuhalliin	190
Kullatorpan lastenkoti, lisäkaivon rakentaminen sinne	110
» » sen sähköjohtojen korjaukset	108
Kullervo, voimistelu- ja urheiluseura, Mustikkamaan alueen n:o 4 b vuokraami-	
nen sille	256
» » » » sen avustaminen	187*

Kulomaan taajaväkisen yhdyskunnan liittäminen kaupunkiin	104
Kulosaaressa kartanon eräiden rakennusten vuokralleanto	253
» » parannusten korvaaminen	256
» raitiotieliikenteen korvaaminen linja-autoliikenteellä	68
» sillan isännöitsijän toimi	212
» » rahasto	47
» » siltamaksut	135, 157
» » valvonta	157
» tilan erottamiskustannusten suorittaminen	229
Kumpulaa koulupuutarha, lipputankojen pystyttäminen sinne	111
» siirtolapuutarha, hyppyradan rakentaminen sinne	260
» uusien omakotialueiden vuokraehdot	240
Kunnalliset työväenasunnot, niiden hoitoa koskeva vuosikertomus	267
Kunnalliskoti, eri laitosten vaatteiden pesun keskittäminen sen pesulaan	218
» sen hoidokkien päiväkustannuksen vahvistaminen	86*
» » ja Hämeentien välisen alueen jaotuskaava	9
» » vuosikertomus	94*
» uuden kaluston hankkiminen sen työlaitokselle	195
Kunnallisneuvosmiehen, maistraatin, vaali	77
Kunnallisten laitosten ja virastojen toiminnan valvonta	200
Kunnallisverot, niiden pakkoperintä	6*—9*
Kunnallisverotus	129, 10*—11*
Kunnianosoituksia	192
Kunnollisen palvelusväen palkitsemisrahaston korkovarojen käyttö	197
Kurssitoiminta, kotitalouslautakunnan	142*—144*
» Marttayhdistysten	185
» työttömien hyväksi	170—175, 178
Kuulutukset, kaupungin, niiden julkaiseminen	200, 225, 226
Kuuromykkäin voimistelu- ja urheiluseuran avustaminen	187*
Kuuromykkäiyhdistyksen, Helsingin, avustaminen	185, 186
Kuusisaaren liittäminen Munkkiniemeen	67
Kuvateosten osto	193
Kymintien tontin n:o 51 vuokraoikeuden y.m. lunastaminen	16, 88
Kytinkaapin asettamiseen myönnetty lupa	97
Kähertäjänliikkeiden aukioloaika	69
Käpylän Kunto, voimistelu- ja urheiluseura, sen avustaminen	187*
» naisvoimistelijat yhdistyksen avustaminen	187*
» nuorten miesten kristillisen yhdistyksen avustaminen	184, 185
» omakotialueet	7, 29
» urheilukenttä, eräiden rakennustöiden suorittaminen siellä	28
» urheiluveikot yhdistyksen avustaminen	187*
Käsityökurssien järjestäminen työttömille	178
Käymälät, niiden rakentaminen	106
» sellaisen luovuttaminen Sokeain ystäville	105
Käyttörahasa, sen säännöt	69
» varain siirtäminen siihen	35
Königsbergin hallintomiesten retkikunta, lounaan tarjoaminen sille	195
Köyhäinhoidolliset potilaat, heidän sairaalamaksunsa	133, 86*
» varatyöt	29, 167, 85*
Köyhäinhoito, sen toimitusjohtajan ja apulaisjohtajan virkavapaudet	210
» sitä koskevien kysymysten valmistelu kaupunginhallituksessa	69
Köyhäinhoitolautakunnan alaisten virkailijain opintokurssit	43, 189
» asianmiesosaston toiminta	90*, 91*, 110*
» jaostot	84*
» jäsenet	82*
» kokoukset	85*—88*
» määrärahat	43, 172
» tarkastuspiirit	83*
» työttömille jakamat avustukset	172, 105*
» työtuvat, kertomus niiden toiminnasta	105*
» » lisäpalkkion myöntäminen niiden johtajattarelle	141

Köyhäinhuoltolautakunnan työtuvat, niiden ja naisten työtuvan yhdistäminen ..	219
» » » kaluston käyttö	193
» » vuosikertomus	82*
Köyhäinhuoltoviraston huoneistojen korjaukset	108
» » kansliain toiminta	89*, 111*
» » kodissakävijät	89*
» » rekisteritoimisto	90*
» » viranhaltijat, heidän vastaanottoaikansa	200
» » heitä koskeva selostus	88*
Kööpenhaminan kuninkaallisen teatterin vapauttaminen suorittamasta liikenne- maksuja	131, 45*
Lahjoitusrahastot, avustusten jakaminen niistä köyhäinhuoltolautakunnan toi- mesta	104*—105*
» » lastensuojelutarkoituksiin käytettävät	141*
» » niiden korkovarojen käyttö y.m.	53, 70, 197
» » varojen sijoittaminen	126, 127
» » niistä myönnettyjä lainoja koskevat asiat	127
Lainakorkojen alentaminen	127
Lainat, kaupungin ottamat	33, 123, 124
» » niiden konverttaaminen	123
» » » käyttösuunnitelman muuttaminen	33
» » niitä koskevien päätösten vahvistaminen	33
Lainrikkoajat, alaikäiset, lastensuojelulautakunnan hoidossa olleet	118*
Laitoshoidon nauttineet köyhäinhoidolliset henkilöt	102*—104*
Laituripituus, kaupungin satamain	49*
Laivurinrinteen puistikon luovuttaminen koulupuutarhaksi	89
Lamellirakennuskorttelin perustaminen	6
Lasipalatsi osakeyhtiö, alueen vuokraaminen sille	238
» » » kolmen linja-autoaseman huoneen vuokraaminen sille ..	252
Laskujen hyväksyminen	199, 226
Lassas nimisen tilan pakkolunastus	88
Lastauttajankadun rautatieraitteiden järjestely	120
Lasten työkotiyhdistyksen avustaminen	49
Lastenhoidon neuvonta-asetat	184, 114*, 129*
Lastenhuoltolaitosten vuokrain määrääminen	114*
Lastenkodit, lastensuojelulautakunnan alaiset	121*
» » niiden avustaminen	184
Lastensairaalassa oleva lastenhoidon neuvonta-asema	129*
Lastensuojelua koskevien kysymysten valmistelu kaupunginhallituksessa	69
Lastensuojelulautakunnan alaisen lääkärin viran hoitaminen	115*
» » » alaiset virkailijat, heidän opintokurssimaksujensa suo- rittaminen	189
» » » heitä koskeva selostus	115*
» » » aviottomain lasten osasto	126*
» » » kokoonpano ja kokoukset	112*
» » » nuorisonhuolto	125*
» » » turvattomain lasten osasto	121*
» » » vuosikertomus	112*
Lastensuojelutoiminnan menot ja tulot	138*
Lastentarhat, niiden alempien viranhaltijain oikeudellisen aseman turvaaminen ..	139, 203
» » » eräiden toimien järjestely	76
» » » » viranhaltijain palkkajärjestelmän uusiminen ..	139
» » » huoneisto-olot	107
» » » johtokunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsen- ten vaali	82
» » » lasten kuljettaminen raitioteillä	190
» » » määrärahan ylittäminen	45
» » » pihamaiden kunnostaminen	110
» » » tarkastajan viran hoitaminen	211
» » » niitä koskevat uudet määräykset	203, 85*
» » » sellaisen perustaminen Ruoholahden seuduille	73

Lastenvalvoja, hänen tilitystensä tarkastaminen.....	128, 113*
» » virkansa hoitaminen	78, 211
» » palkankorotuksen myöntämistä hänelle koskeva esitys	39
Lausunnot, kiinteistölautakunnan antamat 228, 229, 243, 247, 248, 249, 256, 260	
» palolautakunnan antamat	59*
» satamalautakunnan antamat	40*—43*
» teurastamolautakunnan antamat	66*
Lautakuntain, kaupungin, ja kaupunginhallituksen yhteistyö	199
» » jäsenluvun täydentäminen	80
Lauttasaaren kautta kulkevan tien suunnan hyväksyminen	248
» kioskin vuokralleanto.....	256
» silta	115
» taajaväkisen yhdyskunnan rajain määrääminen	67
Lauttasaarenrannan laiturin rakentaminen	120
Lauttaussääntö, Vantaanjoen ja satama-alueen	90
Leijonalinna, Korkeasaaren	258, 260, 274, 275
Leikkityön edistäminen	125*, 186*
Leirytyminen kansanpuistoihin	272
Lentokenttä, eräät sitä koskevat päätökset	119
» sen rakennustöiden valvonta	216
» » rakentaminen Helsinkiin	19
» tien rakentaminen sinne	116
Lentokoneiden satamamaksut, kertyneet	53*, 55*
Lentoliikenne	57*
Lentosatama, Katajanokan, huoneiston luovuttaminen sikäläisestä vajarakennuksesta posti- ja lennätinlaitokselle	109, 47*
Lentosatamat, niissä suoritettut korjaustyöt	29, 15*
Lepokoti, kaupungin sairaanhoitajattarien, sen ylläpitämiseen myönnetty avustus	187
Leppävaaran—Otnäsin—Hagalundin kylätie	116, 166
Leskieläkkeet, kaupunginvaltuuston myöntämät	51
Lihan tukkuhinnat Helsingissä	81*
» tuonti Helsinkiin	81*
Lihanhankinta, kaupungin laitosten	203
Lihantarkastamon luovuttaminen Virosta tuodun lihan tarkastukseen.....	203
» toiminta	69*
Liikennelaskelman suorittaminen	189
Liikenneluvat	94
Liikennemaksut, kertyneet	53*
» niiden suorittaminen	130—133, 44*, 45*
» » yleisten perusteiden muuttaminen	36
Liikennemaksutariffin muuttaminen	44*
Liikennemerkkien asettaminen kaupungin eri osiin	114
Liikennenopeus, satama-alueella sallittu, suurin	89
Liikennettä koskevat päätökset	98
Liikenneväylän rakentaminen korttelin n:o 99 halki	86
Liiketoimistojen aukioloaika	69
Liisankadun korttelin n:o 45 erään osan luovuttaminen kaupungille.....	87
Liljebadin, A., rahaston korkovarojen käyttö	197
Linja-autoasema, poliisipäivystyshuoneen järjestäminen sinne	102
» sen järjestyssäännöt ja toimistomaksut	204
» » järjestäminen kortteliin n:o 194	18, 25, 106, 107
» » käymälän maksun vahvistaminen	252
» » lähtökilpien hyväksyminen	107
» » vuokralleanto	106, 252
Linja-autoliikenteen järjestäminen Haagaan ja Kulosaareen.....	68
» tilastotaulukkojen lunastaminen	192
» väliaikainen järjestely	99
Linja-autopysäkit	99
Linnankoskenkadun tontin n:o 3 a myynti	15
Lintulahdenkatu, johtokanavan rakentaminen sen alitse	96
Liuskasaaren vuokraaminen Helsingfors segelsällskap nimiselle yhdistykselle....	239
Luistelunäytösten järjestäminen Kaisaniemeen	259
Luistinradat	259, 269, 185*

Luistinurheilun edistäminen	187, 185*
Luodolla olevien rakennusten lunastaminen	88
Luontoisetujen korvausmäärien vahvistaminen	140
Lupa asua kaupungin ulkopuolella	214—215
Luvat, erilaiset, kaupunginhallituksen myöntämät	97, 100
» » kiinteistölautakunnan myöntämät	241, 252
Lyhytaikaisen luoton ottaminen	33, 122
Lämmittelytuvan avustaminen	176
Lämpötekniikan vuosikertomus	23*
Länsisatama, höyläämön rakentaminen sinne	21
» sen aitaus	45*
Lääketieteellisen opetuksen antaminen Kivelän sairaalassa	72, 201
Lääkärinavun korvaaminen	156
Lönnotinkadun tontin n:o 30 jakaminen kahtia	8
Maa-alueiden hankkiminen	4, 5, 10
Maalentokenttä, ks. myös Lentokenttä.	
» sen läheisyydessä olevain vuokra-alueiden järjestely	88
» sitä koskevat päätökset	119
Maanmittauskustannusten korvaaminen	191
Maanmittausoimitukset, kaupungin edustaminen niissä	216, 217
Maantienjatkeiden kunnossapitokustannukset	137, 18*
Maantiet	116—118
Maatalousosasto, kiinteistötoimiston, sen kirjanpidon tutkiminen	247
» » » vuosikertomus	260
Maguskärr nimistä asutustilaa koskeva myyntitarjous	86
Maidontarkastamo, sen kansliahuoneen suurentaminen	108
» » sijaispalkkioiden korottaminen	42
» sitä varten myönnetyt määrärahat	41
Maidontarkastuslääkärien neuvottelukokous, lounaan järjestäminen sen osanotta- jille	195
Mainoskongressi, pohjoismainen, teetarjoilun järjestäminen sen osanottajille	196
Mainoslaitteiden asettamiseen myönnettyt luvat	92, 241
Maistraatin arkiston määrärahaihin ylittäminen	41
» eräiden virkojen hoitaminen	209
» kunnallisneuvosmiehen vaali	77
» määrärahaihin ylittäminen	41
Makasiinivuokrat, kertyneet	53*, 55*
Makkabi nimisen urheiluseuran avustaminen	187*
Makkaranmyynti kaduilla	251
Makkaratehtaiden valvojain lomasijaisten palkkaaminen	139
Malmin kaatopaikka	89, 34*
Malminkylän Huvila n:o 123 nimisen tilan osto	10
Maneesikadun tontin n:o 7 jakaminen	7
Mankala fors aktiebolag nimisen osakeyhtiön johtokunnan jäsenten ja tilintarkasta- jain vaali	220
Mankalan koskitilan tienparannus- y. m. töiden suorittaminen	27
Marian sairaala, sen korjaustyöt	22, 108
» » » silmäpoliklinikka, sen toimintaehdot	201
» » » sitä varten myönnetyt määrärahat	41
» » » työvoiman lisääminen	75, 76
» » sitä varten myönnetyt määrärahat	42
» turvakoti, ks. Sedmigradskyn pientenlastenkoulut.	
Mariankadun tontin n:o 17 jakaminen kahtia	8
Mariayhdistyksen avustaminen	184, 186
Martis nimisen tilan pakkolunastus	88
Marttayhdistyksen avustaminen	185, 186
Matka-apuraha, kiinteistölautakunnan myöntämä	228
Matka-apurahat, kaupunginhallituksen myöntämät	160, 39*, 86*
Matkailija-alukset, Helsingin satamissa käyneet	51*, 52*
» niiden satamamaksujen alentaminen	36, 45*
Matkakulujen korvaaminen	47, 142
Matkakertomukset	205

Mechelininkadun tontin n:o 28 jakaminen kahtia	8
Melontaurheilu	271
Menoarvio, kaupungin v:n 1936	53, 55
Merenkulku	50*
Merenkuluopetuslaitoksen avustaminen	204
Merenkulkutilaston laadinta	3*
Merikadun kokoojajohdon rakentaminen	26
Merikortin, Helsingin satama-alueen käsittävän, laatiminen	119, 44*
Merimiehet, työttömät, ammattikurssien järjestäminen heille	173, 219
Merimieshuoneiden lakkauttaminen	204
Merimieslähetykseuran avustaminen	185
Merimiesten työnvälitys	173*
Merisataman käyttäminen varastoalueena	89
» mukavuuslaitoksen poistaminen	105
Metsänhoidolliset varatyöt	170
Metsänraivaus- y.m. töiden järjestäminen	29
Metsästysoikeus, kiinteistölautakunnan myöntämä	247
Metsätyökurssien järjestäminen	170
Mielisairaalat, niitä varten myönnetty valtionapu	136
Minna Canthin kadun tonttien n:ot 1 ja 3 myynti	15
Mjölballstadin parantola, lisäpaikkojen varaaminen siellä	34
» » » sen hoitomaksut	134
» » » uudet sairapaikat	201
Mooseksenuskoinen seurakunta, hautausmaa-alueen luovuttaminen sille	87
» » » sen hautausmaan järjestely	5
Moottoriajoneuvovero	134
Moottorikerhon, Helsingin, avustaminen	187
Moottoripyöräkilpailujen järjestäminen jälle	259
Moottoriveneen hankkiminen satamaliikenneosastolle	46*
» raittiuslautakunnan entisen, myynti	46*
Moottorivenekilpailun järjestäminen Kaivopuiston edustalle	45*
Moottorivene liikenteen harjoittamista koskeva valitus	111
Moottorivenesiltoja koskevat päätökset	47*
Morselaitteen hankkiminen pääpaloasemalle	190
Muistoesineiden myynti Kaivopuistossa	252
Muistotaulun hankkiminen pääpaloasemalle	192
Mukavuuslaitoksen, Merisataman, poistaminen	105
Mukavuuslaitosten puhtaanapito	32*
» rakentaminen	106
Munkkiniemi, Kuusisaaren liittäminen siihen	67
Museo, ks. Kaupunginmuseo.	
Munkkisaaren erään alueen vuokralleanto	17, 228
Musiikkilautakunnan jäsenten vaali	82
» vuosikertomus	157*
Mustikkamaan pukusuojain vuokraaminen	258
Muuttokustannusten suorittaminen	191
Myllylaitoksen rakentaminen Munkkisaareen	17
Myrkyllisten preparaattien valmistusoikeutta koskeva anomus	80
Myyntiaitan johtokunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten vaali	217
» vuosikertomus	182*
Määräraha siirtäminen	37, 46, 128
Naisten työtupa, ammattikurssien järjestäminen sen yhteyteen	174
» » sen ja köyhäinhuoltolautakunnan työtupien yhdistäminen	219
» » » johtokunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten vaali	217
» » » vuosikertomus	176*
» työtupien edustajien kokous	187, 181*
Nikkilän sairaalan korjaustyöt	108
» » laajentaminen	23
» » lämpökeskus	106
» » määrärahat	42
» » sairassijat	201

Nikkilän sairaalan työvoiman lisääminen	75
» » uusi puhdistuslaitos	20*, 21*
» » vedenottamon rakentamisen aiheuttamat korvaukset	137
Nobel-Standard osakeyhtiön Suomessa liikennemaksujen veloittamista koskeva valitus	131
Nokivalkeat	61*
Norden yhdistyksen järjestämä insinöörikokous, aamiaisen tarjoaminen sen osan ottajille	196
» » » » sen järjestelykomitean jäsenen vaali	219
Normaalikellon kuntoonsaattaminen	256
Nosturimaksut, kertyneet	53*
Nosturin, Eteläsatamassa olevan, korottaminen	120, 45*
Nosturit, satamissa olevat, niiden käyttö	52*
Nosturitaksan hyväksyminen	45*
Nouseva voima raittiusyhdistyksen avustaminen	185, 186
Nuohoustoimi, sen uudelleenjärjestely	71, 157, 58*
» v. 1935	61*
Nuorisonhuolto, lastensuojelulautakunnan	125*
Nuorisosiirtolat, helsinkiläisten oleskelu niissä	173
» niiden oppilaiden sijoittaminen ammattikouluihin	137
Nuorten miesten kristillisen yhdistyksen avustaminen	175, 184, 185, 187*
» naisten kristillisen yhdistyksen avustaminen	184, 185
Nurmijärven-Helsingin välisen maantieyhteyden parantaminen	116
Obligatioiden arvonta	125
» osto	32
» painattamisen valvonta	156
Obligatiolainan ottaminen	123
Ohjesääntöjen kuulutus	200
Oikeusaputoimiston johtokunnan jäsenten vaali	82
» määrärahan ylittäminen	43
» vuosikertomus	164*
Oikeusneuvosmiesten, nuorempien, vaali	77
Olympialaiskisojen järjestäminen Helsinkiin v. 1940	205
Olympialaiskomitean, Suomen, jäsenen vaali	219
Omakotialueen, Taivaskallion, jaoituskaavan muuttaminen	7
Omakotialueiden järjestäminen Käpylään	29
» Kumpuluan uusien, vuokraehdot	240
Omakotirakennustoiminnan rahoittaminen	33
Omakotirakentajien pääseminen varatöihin	165
Omakotitonttien järjestäminen Limingantien varrelle	7
» vuokrat	21
Opettajainpäivät, virolais-suomalaiset, illanvieron järjestäminen niihin osallistu- ville	196
Opettajakuoron, Helsingin, avustaminen	187
Opetuskeittiot	44, 142*—144*
Opetusministeriön retkeilylautakunnalle myönnetty apuraha	187
Oppikoulujen vanhempien neuvostojen jäsenten vaali	83
Oppisopimukset	188*
Oras, raittiusyhdistys, sen avustaminen	185, 186
Organisatiopäällikön toimen perustaminen	200
Orkesteri, ks. Kaupunginorkesteri.	
Orpoeläkkeet, kaupunginvaltuuston myöntämät	51
Osuustukkukaupan oikeuttaminen muuttamaan korttelin n:o 288 raidesuunnitel- maa	96
» » rakentamaan johtokanava	96
Oulunkylä, sen eräiden tilain yhdistäminen	88
» » kunnan rakennustarkastajan ehdottaminen	220
» yleisen kaivon rakentaminen sinne	92
Paikallislisän suorittaminen valtion varatoissa oleville helsinkiläisille työntekijöille	172
Paikanvuokrat, kertyneet	53*, 55*
Painatustöiden valvojan v:n 1935 toimintakertomus	223

Painejohdon, kaasulaitoksen, rakentaminen	26,	122
» vesijohdrolaitoksen, rakentaminen		26
Pakinkylän urheilukentän rakentaminen		90
Pakkohuutokaupalla ostettu lohkotila		10
» ostetut vuokraoikeudet	16,	88
Pakkolunastus, Martis ja Lassas nimisten tilain		88
Pakkoperintä		6*
Palkankorotukset	38, 39, 140, 163, 2*,	39*
Palkat, kaupunginhallituksen vahvistamat		139
» naisten työtuvassa työskenteleville maksetut	177*, 178*, 179*,	180*
Palkka, oikeus sen nauttimiseen virkavapauden ajalta	39, 143—	145
» sen nostossa havaittu petos		163
» » suorittaminen viranhaltijoille kesäloman ajalta		139
Palkkakysymykset, työntekijäin, eräät		48
Palkkiot eri tehtävistä		156
Palmgrenin, R., filosofianmaisteri, kokoama Helsingin seudun luontoa koskeva aineisto		191
Paloaseman, pohjoisen, isännöitsijän toimi		201
Paloilmoituslaitos		60*
Palojärjestys, uusi	71,	59*
Palokunta, Degerön vapaaehtoinen, sen avustaminen		187
» Helsingin vapaaehtoinen, sen toiminta		60*
» Pitäjämäen vapaaehtoinen, sen avustaminen		187
» sen kansliassa sattunut kavallus		37
» » miehistön ruokalanpitäjän korvausvaatimus		37
» » rahastot		65*
» » virkailijat		59*
Palolaitos, morselaitteen hankkiminen sen pääasemalle		190
» muistotaulun hankkiminen sen pääasemalle		192
» palokorpraali A. Järvisen lesken oikeuttaminen asumaan eräässä sille kuuluvassa huoneistossa		103
» satamalautakunnan veneiden luovuttaminen sen käytettäviksi		103
» sen kalustoluetelosta poistettujen esineiden myynti		193
» » menot		65*
» » miesvahvuus ja moottorijoneuvojen luku		59*
» » määrärahat	41,	190
» » vuosikertomus		58*
Palolautakunnan jäsenet ja toiminta		58*
Palomiestön perustettava osuusruokala		59*
» tapaturmavakuuttaminen		161
Palomuurien, yhteisten, rakentamiseen myönnettyt luvat	15,	242
Palopäällikön, kaupungin, määrääminen Herttoniemen öljysataman palopäälli- köksi		29
Palosuojelu, Vanhassakaupungissa olevan varastoalueen		201
Palotarkastukset		60*
Palotoimikunta, katselmuksien toimittamisen maaseudulla olevissa kaupungin lai- toksissa antaminen sen tehtäväksi		201
» sen jäsenten vaali		81
Palovahinkojen korvaaminen		64*
Palovakuuttaminen, kaupungin kiinteän omaisuuden		109
Palovartioaseman järjestäminen Töölöön		58*
Palvelusvuosien laskeminen		49
Panttilainayhtiöiden kunnallistaminen		73
Parkkisen, M. ja E., muotokuvien lahjoittaminen kaupungille		196
Partiojärjestön avustaminen		185
Parturiliikkeiden aukioloaika		69
Pasilan nuorten miesten kristillisen yhdistyksen avustaminen		184
» torin kunnostaminen		27
Patjapussien hankkiminen valtion varatoissa oleville helsinkiläisille työntekijöille ..		172
Pauligin, G., lahjoitusrahaston korkovarojen käyttö	53,	198
Pelastusarmeijan avustaminen	176, 184, 186,	197
» kiinteistöasakehtiön lainaentojen muuttaminen		34
Penkereen rakentaminen Hernesaarelta Hernesaarenkarille		120
Perhelisän suorittaminen valtion varatoissa oleville helsinkiläisille työntekijöille ..		172

Perustutkimukset, rakennustoimiston	119
Pesun, eri laitosten vaatteiden, keskittäminen kunnalliskotiin	218
Petos palkan nostossa	163
Pidätettyjen henkilöiden säilytyshuoneiden desinfiointi	107
Pienasuntotyypin aikaansaaminen XIV kaupunginosan pohjoisosaa varten	243
Pientenlastenkodin, E. Puhakan, avustaminen	184, 186
» Leppävaarassa olevan, avustaminen	184, 185
Pihlajasaari, kaupan harjoittaminen siellä	257
» sen puhelinkaapelin korjauskustannukset	260
» ravintolarakennuksen vuokralleanto	257
Piirilääkärin kokouksen osanottajien retki Käpylään	195
Piirustukset, kaupunginhallituksen hyväksymät	105
» kaupunginvaltuuston hyväksymät	23, 24
» kiinteistölautakunnan hyväksymät	242, 259
» satamalautakunnan hyväksymät	47*
Pitäjänmäen vapaaehtoisen palokunnan avustaminen	187
Pohjoismaiden yhdyspankki osakeyhtiö, lisätyn rakentamisoikeuden myöntäminen sille	203
» » » tonttien myynti sille ilman huutokauppaa	15
Pohjoismaiset opintopäivät, illanvieron järjestäminen niiden osanottajille	196
Pohjoispaloaseman isännöitsijän toimi	201
Poliisijärjestyksen koirien irrallaan juoksentelamista koskevat säännöt	69
Poliisilaitoksen huoneistojen korjaukset	107, 108
» määrärahat	189
» rikospoliisiosaston sairaanhoitajattaren viran vakinaistaminen ..	74
» suojeluosaston sairastosaston yhden sairaanhoitajattaren palkan korottaminen	38
Poliisilääkäri, tarkastushuoneen järjestäminen hänelle	108
Poliisipäivystyshuoneen järjestäminen linja-autoasemalle	102
Poliisitalojen korjaukset	22
Polkupyörätelineiden asettaminen kaduille	97
Polyteknikkojen ilmailukerhon liitokoneen säilyttäminen Kellosaaren lentohallissa	103, 46*
Porvoon—Helsingin tien vihkiminen	47
Posti- ja lennätinlaitoksen huoneisto lentosatamassa	109, 47*
Postipakettien tullikäsitteily	102
Postitalon edustalla olevan aukion järjestely	104
» tonttia koskevan aluevaihtosopimuksen toteuttaminen	86
Puhdistuslaitokset	26, 118, 19*—20*
Puhelimet	188, 46*
Puhelinkaapelin vetäminen Katajanokan laiturille	44*
Puhelinkeskukseen järjestäminen Kivelän sairaalaan	23
» rakentaminen Reimarsiin	17
Puhelinmaksut, vuokra-autoasemain	134
Puhelinyhdistyksen oikeuttaminen kytkinkaapin asettamiseen	97
Puhtaanapitolaitoksen pyhäpäivinä suoritettavat työt	163
» toimistoapulaisen K. F. Silanderin oikeuttaminen laske- maan hyväkseen virkavuotia	142
» vuosikertomus	29*
Puhtaanapitolautakunnan määrärahaan ylittäminen	45
» puheenjohtajan ja jäsenten vaali	83
Puiden siirtäminen	119
Puisto-osaston, rakennustoimiston, vuosikertomus	24*
Puistot, niiden käyttöoikeudet	93, 242, 251
Punainen risti, ks. Suomen punainen risti.	
Punnitseminen tullipakkahuoneen ulkopuolella	72
» vuotamakasiinissa	45*
Puodinkylän—Herttoniemen—Viikin tie	117
Puolustuslaitoksen alaisten henkilöiden hoito kulkutautisairaalassa	134
Putkikaivon rakentaminen Käpylän kortteliin n:o 892	242
Puujoen perkaus	110
Puutarhatuotteiden myynnin järjestäminen kaupungin toreilla	21

Pyhäpäivinä suoritettavien töiden korvaaminen	163
Pysäköimiskieollot	99
Pyöräilyn harjoittaminen Kallion urheilukentällä	258
Päiväkodeissa hoidetut köyhäinhoidolliset lapset	98*
Päätymuurien, yhteisten, rakentamiseen myönnetty lupa	242
Raastuvanoikeuden arkiston määrärahaan ylittäminen	41
» eräiden virkojen hoitaminen	209
» hyväksymät tonttijaonmuutokset	104
» nuorempien oikeusneuvosmiesten vaali	77
Raatihuoneen, vanhan, varustaminen lämpöjohdoilla	108
Radiohäiriöiden ehkäiseminen	218
Radiolaitteiden hankkiminen kansakouluihin	195
Radiolupa, kansakouluille myönnetty	134
Rahastot, kaupungin	35, 36, 126
Rahatoimiston erään huoneen sisustaminen	107
» varain hoidon valvonta	199
» viranhaltijat	139, 207
Raidepituus, kaupungin satamain	49*
Raidesuunnitelman, korttelin n:o 288, muuttaminen	96
Raiteiden rakentamista koskevat päätökset	96, 97
Raitiotie- ja omnibusosakeyhtiön johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali ..	219
» » » yhtiöjärjestyksen muuttaminen	223
Raitiotiepysäkit	98
Raitiotieraiteiden laskeminen Kaivokatuun	96
Raitiotievuosikorttien myöntäminen	143
Raittiuslautakunnan hallussa olleen moottoriveneen myynti	46*
Raittius toiminnan tukeminen	185
Rajajärjestely, Töölönkadun tonttia n:o 53 koskeva	14
Rajasaaren puhdistuslaitoksen sähköistystyöt	118
Rakennuskiellon antaminen	3, 67, 93
Rakennuskorkeuden rajoittaminen	66
Rakennuspiirustukset, ks. Piirustukset.	
Rakennustarkastuskonttorin määrärahaan ylittäminen	40
» työvoiman lisääminen	74
» vuosikertomus	161*
Rakennusten käyttö eri tarkoituksiin	102, 251
» purkaminen ja myynti	86, 105
» pysyttäminen paikoillaan	100
Rakennustoimiston eräiden viranhaltijain palkankorotus	39
» katurakennusosaston eräiden virkain vakinaistaminen	77
» » toimintakertomus	18*
» perustutkimusten keskittäminen	119
» puisto-osaston toimintakertomus	24*
» satamarakennusosaston toimintakertomus	13*
» talorakennusosaston toimintakertomus	22*
» tiliviraston vuosikertomus	28*
» varastonpäällikön sairasloma	212
» varasto-osaston vuosikertomus	28*
Rakennusyhtymille myönnettyjen kuoletuslainain koron alentaminen	35
Rakentamisoikeuden lisääminen	203
Rannikkoliikenne	50*
Ratarakennustarpeiden myynti	193
Ratsastustiet ja -kentät	113, 271
Rauhalan lastentarha, leikki-pihan järjestäminen sille	110
Rautatie, Herttoniemen	121
Rautatieaseman ympäristöä koskeva valtion ja kaupungin välinen tilusvaihto ..	12, 87
Rautatielaitos, huoneiston vuokraaminen sen virastolle Länsisatamasta	48*
Rautatien eläinsuojelusyhdistyksen avustaminen	192
Rautatieraitteen jatkaminen kortteliin n:o 247	96
Rautatiesilta, Vantaanjoen	120
Rautatiesuunnitelma, Helsingin—Keravan—Korian	216

Ravintolarakennusten vuokralleanto	253, 257
Reijolan alueen erään osan rakennuskielto	67
» lastenkodin pihamaan aitaaminen	110
» » vedenhankinta	202, 114*
Reimarsin alue, sen erään osan vuokralleanto	17
» » sikäläisten rakennusyritysten tarkastus	92, 243
Renlundin, K. H., stipendi- ja palkintorahaston korkovarojen käyttö	198
Retkelypäivien järjestäminen	187
Revisionikonttorin johtosäännön uusiminen	200
» reviisorinviran hoitaminen ja täyttäminen	77
» viranhaltijat	205
Riento, raittiusyhdistys, sen avustaminen	185, 186
Rikospoliisin pidättämien henkilöiden säilytyshuoneiden desinfiointi	107
Rikostuomioiden toimeenpanokonttorin yhden ulosottoapulaisenviran lakkauttaminen	74
Roomalais-katolinen seurakunta, hautausmaa-alueen luovuttaminen sille	87
» » sen hautausmaan järjestely	5
Runeberginkadun jatkaminen satamaradan yli	27
Ruoholahdenkadun tontin n:o 3 a ja Kalevankadun tontin n:o 56 b välisen lautaidan rakentaminen	243
Ruoholahdenrannan laiturin jatkaminen ja varustaminen raiteilla	120
Ruokailuhuoneet, satamatyöntekijäin	48*
Ruokatarjoilu työttömille	176
Ruotsalainen, A., kansakoululääkäri, apurahan myöntäminen hänelle tieteellisiä tutkimuksia varten	186
Ruumishuoneen rakentaminen	87
Ryttylän koulukodin kohdalla olevan maantien mutkan oikaiseminen .. 118, 168,	113*
» » vesijohtokysymys	113*
Räjähdyksineiden myyntilupaa koskevat anomukset	79
Saaristojäänmurtajan hankkiminen Helsinkiin	43*
Sairaalamaksujen, kaupungin töissä olevien potilaiden, perimistapa	133
» » köyhähoidollisten potilaiden, perimistapa	133, 86*
Sairaalat, niiden eräiden virkain uudelleenjärjestely	75, 76
» » hallituksen jäsenten, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali	81
» » henkilökunnan lisääminen	210
» » korjaustyöt	22, 23
» » palkkasääntöön merkitsemättömän viranhaltijain työaika	72
» » talusapulaisten valitseminen valmistavan tyttöjen ammattikoulun käyneistä	202
» niissä hoidetut köyhähoidolliset henkilöt	102*—104*
» niitä varten myönnetty määrärahat	42
Sairaanhoitajatarkoulu, sen erään oppilaan maksuton sairaalahoito	50
» » uudelleenjärjestely	76
» » siellä pidetyistä luennoista myönnetty palkkio	157
Sairaanhoitajatarkoulutuksen järjestäminen	202
Sairaanhoitajattarien täydennyskurssit	202
Sairaanhoitotyön ja terveydenhuollon keskittäminen Sörnäisten aluelääkäriin piirissä	113*
Sairaan kuljetustoimi, palokunnan	64*
Sairasapu, kaupunginhallituksen myöntämä	161
» kiinteistölautakunnan myöntämä	247, 260
» puhtaanapitolautakunnan myöntämä	38*
» sen myöntäminen erälle teurastamon viranhaltijoille	152
Sairasloman aikaisen palkan nauttimiseen myönnetty oikeus	39, 40, 48, 143—145
Sairaslomat, kaupunginhallituksen myöntämät	206, 207, 208, 209, 210
» kaupunginvaltuuston myöntämät	78, 79
» kiinteistölautakunnan myöntämät	227
» satamalautakunnan myöntämät	40*
» teurastamolautakunnan myöntämät	67*
Saksalaisen kouluretkelykunnan osanottajat, Pohjolan valkea kaupunki nimisen teoksen jakaminen heille	193

Sanomalehdet, niiden myyntipaikkojen määrääminen	252
» » pääkonttorin aukioloaika	69
» » tilausten hankinnat	224
» niille annettavat tiedot kaupunginhallituksen päättämistä asioista	199
Sanomalehtimiesten kokouksen osanottajain vastaanotto	47, 196
Satama-alue, sen käsittävän osikortin laatiminen	119
» lauttaussäännön uusiminen	90
» sillä salittu suurin liikennenopeus	89
Satama-alueet, satamalautakunnan vuokralle antamat	46*
» niiden päällystäminen	46*
Satamahallintotoimiston tilapäisen työvoiman palkkajärjestely	141
» toimistoapulaisen palkkankorotus	39
» viranhaltijat	39*
Satamajäänmurtajamaksut, kertyneet	53*, 54*
Satamajäänsärkijä Herculeksen korjaaminen	120, 44*
» » käyttö	46
» » miehistön palkkausrahoissa syntynyt vaje	138
» » toiminta	52*
Satamakaittija, virkapukuavustuksen myöntäminen hänelle	39
Satamakannanta	52*
Satamakannantaosaston, satamahallintotoimiston, viranhaltijat	39*
Satamalautakunnan alaisten viranhaltijain palkan korottaminen	39*
» antama vuosikertomus	39*
» puheenjohtajan ja jäsenten vaali	83
» veneiden käyttö	103
Satamaliikenne	49*
Satamaliikenneosasto, satamahallintotoimiston, moottoriveneen hankkiminen sille	46*
» » sen viranhaltijat	39*
Satamamaksut, alennuksen myöntämistä niistä koskeva anomus	45*
» kertyneet	53*
Satamamaksutariffin muuttaminen	36, 45*
Satamarata, sillan rakentaminen sen yli Runeberginkadun kohdalle	27
Satamasaaren kansanpuistossa olevan huvilan kahden huoneen vuokralleanto	257
Satamat, niiden aukiolo	49*
» » mainostaminen	48*
» niitä varten myönnettyjen määrärahan ylittäminen	45
» oleskelu-, pukeutumis- ja pesuhuoneiden järjestäminen niissä työskenteleville	25
» rakennustoimiston niissä suorittamat työt	13*—18*
Satamatyöntekijäin oleskelu- ja ruokailuhuoneet	25, 48*
Satamavesipostit	52*
Saukonlaiturin hiilitonttien vuokraajain hyväksyminen	90
Saunojen käyttöä koskeva sopimus	87*
Savenottoaluetta koskeva tilusvaihto	14
Schnéevoigt, G., kaupunginorkesterin johtaja, hänen palkkaehtojensa tulkitsemisen	140
Sedmigradskyn pintenlastenkoulut ja Marian turvakoti, niiden johtokunnan jäsenten vaali	82
» » » » » tilintarkastajain vaali	80
» » » » » vastuuvapauden myöntäminen niiden johtokunnalle	32
Seppelien laskeminen eräille haudoille	192
Seurakuntien ja kaupungin välinen tilusvaihto	87
Seurasaaressa uimalaitoksen vuokraaminen	258
Sibelius, Jean, professori, hänen 70-vuotispäivänsä vietto	219, 160*
Sielullisesti sairaiden miesten keskus kodin puhelinjohdon lunastaminen	188
Sielun terveysseuran avustaminen	49
Siirtolapuutarhat	31, 259, 260, 276
Sillan rakentaminen Hanasalmen yli	115
» » satamaradan yli Runeberginkadun kohdalle	27
Silmäpoliklinikkaa varten myönnetty määräraha	41

Silmäsairaiden, köyhäinhuollon, hoito	87*
Siltatien leventäminen	4, 10
Siltavuorenpenkereen tonttien n:ot 1, 2 ja 3 luovuttaminen valtiolle	11, 87
Simonkadun järjestelytyöt	27
» puistikon alentaminen	118
Sirpalesaari, vesijohtoputken vetäminen sinne	242
Siviiliväestön suojeleminen kaasuhyökkäyksen sattuessa	205
Sivistysjärjestöjen kansankonservatorion avustaminen	185, 186
Skogmanin, E. ja D., muistorahaston korkovarojen käyttö	197
Snellmanin- ja Unioninkadun välisen liikenneyhteyden parantaminen	12
Snellmaninkoulun aidan uudistaminen	110
Sofiankadun tasoittaminen	111
Sofianlehdon pikkulastenkoti, markiisien hankkiminen sinne	114*
» » sen eräiden viranhaltijain lomakysymys	145
» » siellä sattuneet onnettomuustapaukset	202
Sokeain avustaminen valtion varoilla	87*
» » yleishyödyllisten yritysten ja laitosten sekä hyväntekeväisyysyhdistysten avustamäärärahasta	184
» harjoittama torikauppa	21
» ystävät yhdistys, käymälän luovuttaminen sille	105
Sokeaintalo-säätiön omistaman talon korjaaminen	109
Sopimukset, kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat, niiden säilyttämistä koskeva päätös	70
Sopimus, kadun rakentamista korttelin n:o 44 halki koskeva	12
» kaupungin ja rautatiehallituksen välinen, Kaasutehtaankadun leventämistä koskeva	86
Sorakuopista maksettava vero	37, 130
Soran ottoon myönnetty lupa	100
Sosiaalidemokraattinen työläisnaisliitto, apurahan myöntäminen sille	187
Sosiaalilautakunnan asettamista koskeva aloite	83
Sotaväen ravinto- sekä rehu- ja kuivikeannokset	79
Stadionalueen asemakaava	6
Stadion-säätiön hallituksen jäsenten vaali	83
» myöntämät lainat	122
Sukupuolineuvonta-asema	201
Suolalihan tarkastuksen järjestäminen	158
Suomalainen naisvoimisteluseura, sen avustaminen	187*
» normaalityö, kouluopettajan luovuttaminen sille	89
» ooppera osakeyhtiön ja musiikkilautakunnan välinen sopimus	159*
» Shell osakeyhtiö, korttelin n:o 194 erään alueen vuokraaminen sille	239
» » » sen liikennemaksujen veloittamista koskeva päätös	131
Suomen hotelli- ja ravintolakoulu, huoneiston luovuttaminen sille	253
» kaupunginjohtajain kokous, lounaan tarjoaminen sen osanottajille	195
» kaupunginvoutien yhdistyksen vuosikokous, illallisten tarjoaminen sen osanottajille	195
» kaupunki- ja maalaiskuntien keskuslainakassa osakeyhtiötä koskevat päätökset	220
» kaupunkien huoltotoimihenkilöiden yhdistyksen opintokurssit	189, 196
» krematorioyhdistyksen vapauttaminen lainansa korkojen maksamisesta	35
» kunnallislehden tilaaminen kaupunginhallituksen kansliasihteereille	192
» kunnantöntekijäin liiton edustajain kokous, illallisen tarjoaminen sen osanottajille	196
» merimieslähetykseuran avustaminen	185, 186
» » 60-vuotisjuhla	190
» opiskelevan nuorison raittiusliiton avustaminen	185, 186
» punaisen ristin sairaalan hoitomaksujen maksaminen	43
» » » rakentamiskustannukset	126
» » » ylimääräisten sairassijain käytäntöönotto	72
» sairaanhoitajatarliiton avustaminen	184, 186
» satamaliiton kokous, eräiden kaupungin viranhaltijain osanotto siihen	47
» sokeain hierojain yhdistyksen avustaminen	184, 186
» sähkölaitosyhdistys, huoneen vuokraaminen sille	103

Suomen tapaturmasuojeluyhdistys, kaupungin liittyminen sen jäseneksi	205
» työväen arkiston avustaminen	185, 186
» » musiikkiliiton Uudenmaan pürijärjestön avustamista koskeva esitys	50
Suomenlinnan ravintola	48*
» urheilijat yhdistyksen avustaminen	187*
Suomi, keskinäinen henkivakuutusyhtiö, istutusten järjestäminen sen tontille..	90
Suomi-seuran avustaminen	187
Suurjännitelinjan pitäminen Herttoniemessä	97
Suvilahden kasarmirakennuksen erään huoneiston korjaaminen	108
Syyttäjistön määrärahan ylittäminen	41
Svenska kristliga föreningen av unga män yhdistyksen avustaminen	184, 185
» kvinnoförbundet gymnastikklubb voimisteluseuran avustaminen	187*
Svenskt förbund för fysisk fostran för Finlands kvinnor yhdistyksen avustaminen	187*
Sähkölaitoksen 25-vuotiskertumus	191
Sähkösaksujen tariffit	134
Sähköhinnan korotus	189
Säkenet naisvoimisteluseuran avustaminen	187*
Säästöarviolaskelma, kiinteistölautakunnan rahatoimistolle lähettämä	227
Sörnäisten nuorten miesten kristillisen yhdistyksen avustaminen.....	184, 185
Sörnäistenkadun väliaikainen kunnostaminen	113
Sörnässtrand osakeyhtiö, kaupungin sille myöntämän lainan koron alentaminen	126
Taideteollisuuskeskuskoulun johtokunnan jäsenten vaali	83
Taideteollisuustuotteiden kaupan harjoittaminen Kaivopuistossa	252
Taideteosten osto, kunnostaminen y.m.	192
» ulkosalla olevien, kunnossapito	118
Taidetta kouluihin yhdistyksen avustaminen	184, 185
Taivaskallion eräiden tonttien vuokran korottamisen siirtäminen	21
» omakotialueen jaotuskaavan muuttaminen	7
» » kuntoonpano ja uuden omakotialueen perustaminen sinne	29
Takaussitoumukset, kaupungin	126
Takavarikoiminen teurastamossa	79*-80*
Takavarikoimisaseman sijaispalkkioiden korottaminen	42
Taksa, liikennemaksujen	36
» vesijohtolaitoksen	36
Taksoituslautakunnan jäsenten vaali	81
» toiminta	10*
Tali, siirtolapuutarhan perustaminen sinne	31
Tallbackan huvilan vuokralleento	253
Taloudellista tilaa, kaupungin, koskeva selonteko	168
Talousarvio, kaupungin v:n 1936	53
Talousarvioehdotus, kiinteistölautakunnan v:n 1936	227
» sen v:n 1936 valmistelu	156, 215
Talouskurssit, kotitalouslautakunnan järjestämät	175
» niiden järjestäminen työttömille	178
» niitä varten myönnetty valtionapu	137
Taloustyöntekijäkodin avustaminen	184
Tapanilan urheilukentän rakentaminen	90
Tapaturmakorvauksen suorittaminen puistosiiwooja O. Kankaiselle	260
Tapaturmat, kaupungin yleisissä töissä sattuneet	13*
» tulipalojen yhteydessä sattuneet	63*
Tapaturmavakuutukset	161
Tarkastukset, valtion viranomaisten varatyömailla toimittamat	171
Tattarisuon lentokenttä, sitä koskevat päätökset	19, 119, 216
» » tien rakentaminen sinne	116
Tavaraliikenne	50*
Tavaststjernankadun tontin n:o 9 rakennusrajan muuttaminen	7
Teatterien turvavartio	60*
Teatterikujassa, It., olevien pylväiden poistaminen	98
Teknilliset laitokset, määrärahan myöntäminen niitä varten	46
» » niiden hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten vaali	83

Teknilliset laitokset, niiden kirjanpito	70
» » » uudistyöt	121
Telakkasääntöjen, Hietalahden sulkutelakka ja konepaja osakeyhtiön, vahvistaminen	204
Telakoimistaksan vahvistaminen	204
Temppeli aukion kirkkotontin luovuttamisehtojen muuttaminen	18
Teollisuusseutujen evankelioimiseseuran avustaminen	184, 186
Teollisuustontteja koskevat vuokrasopimukset	240
Teoston ja musiikkilautakunnan välinen sopimus	159*
Tervehdyslähetystön lähettäminen lääkintöneuvos A. Tolletin luo	84
Terveydellisten tutkimusten laboratorion assistentin palkankorotus	38
Terveystenhoito satamakaitseja, virkapukuavustuksen myöntäminen hänelle ..	39
Terveystenhoitolautakunnan kanslian työvoiman lisääminen	74
» » toimiston huoneisto	101
Terveystenhoitomäärärahan lisääminen ja ylittäminen	41
Terveystenhoito- ja sairaanhoitotyön keskittäminen Sörnäisten aluelääkärin piirissä	113*
Terveystoimiston huoneistokysymys	101
» » kaitsejain palkankorotus	39
Teräs, voimistelu- ja urheiluseura, sen avustaminen	187*
Testamentit, kaupungin hyväksi tehdyt	52, 197
Teurastamo, kanateurastamon rakentaminen sen yhteyteen	25
» » sen erälle viranhaltijoille myönnetty sairasapu	152
» » harjoittelijat	67*
» » henkilökuntaa koskevat asiat	162, 66*
» » kirjanpito	128
» » laboratoriossa vallitsevat terveystelliset epäkohdat	24
» » lämmitys- ja tuuletuslaitteiden muuttamissuunnitelma	109
» » nuoremman tarkastuseläinlääkärin viran hoitaminen	212
» » rakennustoimikunnan ja Yleinen rakennus osakeyhtiön välinen riitajuttu	191
» » toimiston kirjanpitäjän palkankorotus	39
» » tulot ja menot	76*—77*
» » vuosikertomus	203
» » teuraskarjan näyttelyn järjestäminen sinne	66*
Teurastamolautakunnan antamat lausunnot	66*
» » kokoonpano ja kokoukset	66*
» » puheenjohtajan ja jäsenten vaali	83
Tiealueiden lunastusmaksut	37
Tiettyöt	116, 117, 118
Tilastotaulukkojen yhtenäistäminen	4*
Tilastotoimiston huoneisto-olot	2*
» » julkaisu toiminta	2*
» » määrärahan ylittäminen	40
» » tutkimukset ja esitykset	200, 2*, 3*
» » yhden vahtimestarin palkankorotus	38
» » viranhaltijat	208, 1*
» » vuosikertomus	1*
Tilgmann, F., osakeyhtiö, sen oikeuttaminen rakentamaan rautatie raide kortteliin n:o 247	96
Tilien, kaupungin v:n 1934, tarkastus	32
Tilinpäätös, kaupungin v:n 1934	31, 122
Tilintarkastajain johtosäännön uusiminen	69
» » vaali	80, 221, 222
Tilintarkastustyöhön tarvittavan sihteerin palkkaaminen	156
Tilusvaihdot	10, 11, 12, 14, 86, 87
Tivolin, pysyvän, perustaminen	218
» » ylläpitäminen Kaisaniemessä	93
Toimikunnat, kiinteistö lautakunnan asettamat	227
Toimiluvat, kaapareita koskevat	96
Toivolon koulukodin palvelijan valitus hänen kesälomansa järjestämisestä	211
Toivoniemen tila, faneerikoivujen myynti sen metsästä	110, 113*
Toivonliiton, Helsingin, avustaminen	184, 185

Tontit, kaupungin myymät, niiden maksamattoman kauppahinnan koron alentamista koskeva esitys	35
» kiinteistölautakunnan myymät	229
» niiden jakaminen	7—9
» » myyntiluettelon vahvistaminen	230
» » yhdistäminen	7
Tonttijakokarttojen hyväksyminen	249
Tonttijaonmuutokset	104
Torikahvilan huoneiston vuokralleantaminen	10
Torikauppa	21, 92, 250
Toukolan lastenhoidon neuvonta-asema	132*
Tuberkuloosihoitotoimiston työvoiman lisääminen	74
» uudelleenjärjestäminen	72
Tuberkuloosiparantolapaikkatarpeen tyydyttäminen	33
Tuberkuloosisairaalan hallintorakennuksen laajentaminen	23
» » luonnospiirustukset	157
» » hissien korjaukset	108
» » määrärahan ylittäminen	43
» » valtionapu	136
Tuberkuloottisten asuntola, mangelihuoneen sisustaminen sinne	41
Tukholman kaupunginvaltuuston puheenjohtajan hautajaiset, kaupungin edustaminen niissä	195, 216
» kiinteistöjohtajan y.m. vierailu Helsingissä	227
Tulenarkain nesteiden varastoiminen	93
Tulipalot	61*—63*
Tullihuoneistojen automaattipuhelimia koskeva sopimus	46*
» korjaukset	108
Tullikäsittely, postipakettien	102
Tullilaitos, huoneiston vuokraaminen sille Länsisatamasta	48*
Tullipakkahuoneen ulkopuolella käsiteltävien tavarain punnitseminen ja mittaminen	56*
» » » » punnitsemisessa noudatettavat järjestyssäännöt ja taksa	40*
» » » » vaakamestarin toimen uudelleenjärjestely	72, 40*
	44*
Tullisäännön muuttaminen	
Tullivarastoon pannusta ja tullaamattomana toiselle paikkakunnalle lähetetystä tavarasta maksettava liikennemaksu	36
Tulo- ja omaisuusverolautakunnan jäsenten vaali	83
Tuloarvio, kaupungin v:n 1936	54, 64
Tuomarinkylän tie	116, 216
Turistiläivät, alennuksen myöntäminen niille satamamaksujen maksamisessa	36, 45*
» Helsingin satamissa käyneet	51*, 52*
Turun—Helsingin maantie	116
» kasarmin alueen käyttö	18
» » » rakennuksen n:o 2 vuokralleanto	103
Turuntien ja Arkadiankadun kulmaus, pensaiden istuttaminen sinne	118
» leventäminen	239
» tontin n:o 40 myynti	14
» tonttien n:ot 54, 56, 58 ja 62 myynti	15
Tutkijalautakunnan jäsenten vaali	81
Tuulaakimaksut	130, 53*
Työaika, eräiden sairaalain viranhaltijain	72
» kesällä	200
Työehtosopimuksen aikaansaaminen	48, 163
Työlaitos, miesten, sen toiminta	94*, 102*, 110*
» » uuden kaluston hankkiminen sinne	195
Työntekijät, kaupungin töissä olevat, heidän palkkainsa korottaminen	163
» » yleisissä töissä olleet, heidän lukumääränsä	12*
» » » » nauttimansa kesäloma ..	13*
» naisten työtuvaassa työskennelleet	177*, 180*
» ks. myös Varatyöntekijät.	
Työnvälityksen harjoittamis lupaa koskevat anomukset	80, 169*

Työnvälitystoimiston henkilökunta	169*
» huoneistokysymys	168*
» johtokunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan, jäsen- ten ja varajäsenten vaali	82
» valtionapu	136
» virkailijain virkamatkat	164
» vuosikertomus	168*
Työolot Helsingissä v. 1935	174*
Työsiirtolat	173
Työtupa, kaupunkilähetyksen, sen avustaminen	175
» ks. myös Köyhäinhuoltoalutakunnan työtuvat ja Naisten työtupa.	
Työtupien edustajakokous	187, 181*
Työttömyys, kaupungissa vallitseva, sitä koskeva selonteko	168
» sen aiheuttamien kustannusten jakaminen valtion ja kuntien kesken	164
» » torjumista koskevat toimenpiteet	28—29, 164—178, 174*
» » torjumistoimenpiteitä koskeva selostus	164
Työttömyysavustukset, köyhäinhuoltoalutakunnan jakamat	105*
Työttömyyskomitean avustaminen	176
» puheenjohtajan ja jäsenten vaali	218
Työttömyyskortisto	165, 169*
Työttömyyssohjeet, valtioneuvoston vahvistamat	169
Työttömyystilanne	176*
Työttömät, heidän harjoittamansa aikakauslehtimyynti	164
» pääsemisensä asutustilallisiksi	167
» henkisen työn tekijät, heidän avustamisensa	176—178, 88*
» kansanopistoihin sijoitetut	173
» merimiehet, ammattikurssien järjestäminen heille	173
» valtion varatyömailla työskentelevät, heidän avustamisensa	172
Työvirastojen oikeuttaminen antamaan maksusitoumuksia sairaaloille	133
Työväen mailapojat yhdistyksen avustaminen	187*
» voimistelijat yhdistyksen avustaminen	187*
Työväenasunnat, ks. Kunnalliset työväenasunnat.	
Työväenopisto, ruotsinkielinen, sen johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	82
» » » määrärahan ylittäminen	44
» » » suomenkielinen, arkistihuoneen järjestäminen sille	108
» » » lisämäärärahan myöntäminen sille	44
» » » sen johtokunnan jäsenten ja varajäsenten vaali	82
» » » työohjeiden vahvistaminen sen viranhaltijoille ..	202
Töölön lastenhoidon neuvonta-asema	131*
» naisvoimistelijat yhdistyksen avustaminen	187*
Töölönkadun tontin n:o 34 myynti	10
» » » 42 jakaminen kahtia	9
» » » 42 b rakennusrajain muuttaminen	5
» » » 53 rajan suoristaminen	6, 14
» tonttien n:ot 30 a ja 30 b muodostaminen	9
Töölöntorinkadun tonttien n:ot 7, 9 ja 11 muodostaminen	9
Uhlénin, A., rahaston korkovarojen käyttö	197
Uimalaitokset	258, 273, 184*
Uintia tarkoittavan kieltotaulun asettaminen uuden hautausmaan lounaisrannalle	111
Ulkoantennien asettamista koskevat erikoismääräykset	218
Ulkoilmakonsertit	159*
Ulkoilmanäyttämön ylläpitäminen Hesperian huvila-alueella	241
Ulkokuntalaisten lasten ottaminen kaupungin lastentarhoihin	203
Ulkomaalaisten elinkeino-oikeuksien saantia koskevat anomukset	79
» oikeus kiinteistön omistamiseen kaupungissa	80
Ulkomaankaupan raha-arvo	54*
Ulkosuomalaisten vastaanotto	187
Ullanlinnan kylpylaitoksen vuokralleanto	253
Ulosottolaitoksen vuosikertomus	6*
Unioninkadun ja Snellmaninkadun välisen liikenneyhteyden parantaminen	12
» leventäminen	3, 10, 12, 87
» tontin n:o 9 rakennuskorkeuden rajoittaminen	3
Urheilukenttiä koskevat asiat	90, 258, 270, 21*, 186*

Urheilulautakunnan jäsenten vaali	82
» vuosikertomus	184*
Urheiluseurain avustaminen	186*
Urheilutoiminta	269
Uudenmaan suomenkielisten kuntain keuhkotautiparantolahanke.....	33, 220
Uudisrakennukset, rakennustarkastuskonttorin valvonnan alaiset	161*
Uunisaaren uimalaitoksen rannan kunnostaminen	111
» » toiminta	184*
Uutisten antaminen sanomalehdistölle	199
Vaasankadun tonttien n:ot 14 ja 20 jakaminen	8
Vaatusavustusten antaminen valtion varatoissa oleville helsinkiläisille työntekijöille	172
Vahingonkorvaukset, myönnetyt	138
Vahvavirtakaapelin vetäminen Suomenlinnasta Katajanokan sotasataman alueelle	46*
Vakuusasiakirjain tarkastus	156, 199
Valaistumääräraha, työnvälitystoimiston, esiintyneen vajauksen täyttämisen	189
Valiokuntain jäsenten vaali	217
Valitus, kunnallisverotusta koskeva	129
Vallilan suomenkielisen kansakoulun huoneistokysymys.....	101
» » » uudelleenrakentaminen	24
» ulkoilmanäyttämö, käymälän rakentaminen sen läheisyyteen	106
» » » sen uudistustyöt	50
Valmistava poikain ammattikoulu, lisämäärärahan myöntäminen sille	44
» » » tontin varaaminen sille rakennettavalle talolle	16
Valmistava tyttöjen ammattikoulu, rinnakkaisluokan perustaminen sinne ..	44, 202
» » » sen eräiden viranhaltijain palkankorotus..	39
» » » » hyväksi tehty testamentti	197
» » » » määrärahan ylittäminen	44
» » » » ruokamaksut	134
» » » » voimistelunopettajalle suoritettava yli-työkorvaus	156
Valokuvauspaikat, kiinteistölautakunnan luovuttamat	251
Valtion ja kaupungin välinen tilusvaihto	11
» osanotto työttömyyden aiheuttamien kustannusten suorittamiseen	164
» varatyöt, helsinkiläisille osoitetut	168
» » henkisen työn tekijöille järjestetyt	176
» » niissä olevien helsinkiläisten työttömien avustaminen.....	172
Valtionavut	136
Vangit, vapautuneet, varatoiden järjestäminen heille	49, 167
Vanhainkodin rakentaminen Käpylään	17
Vanhankirkon puiston sankarihautojen koristaminen	118
Vanhempainneuvostojen, oppikoulujen, jäsenten vaali	83
Vantaanjoen lauttaussäännön uusiminen	90
» rautatiesilta	120
Vapaapäivät	200
Varastoalueet, satamalautakunnan vuokralle antamat	46*
Varasto-olojen, kunnallisten laitosten, kehittäminen	200
Varastopaikkain, Herttoniemen öljysataman, järjestyssäännöt ja vuokraehdot..	29
Varastosuojarakennuksen rakentaminen Katajanokalle	25
Varatyömailla toimitetut tarkastukset	171
Varatyöntekijäin avustaminen	172
» palkkakysymys	166
Varatyöohjelma, v:n 1936	168
Varatyöt, köyhäinhoidolliset	167
» metsäinhoidolliset	170
» niiden järjestäminen henkisen työn tekijöille	176, 177, 88*
» » ruumiillisen työn tekijöille	28, 17*, 22*
» niihin pääsemistä koskeva päätös	165
» niitä koskevat valtioneuvoston vahvistamat ohjeet	169
» » varten myönnetty määrärahat.....	166
» valtion helsinkiläisille järjestämät.....	168
» vapautuneille vangeille järjestetyt	49, 167

Varatyötoimintaa, kaupungin, koskevat huomautukset	165
Varsasaaren kioskin vuokralleanto	257
Wasastjernan, I. M., neiti, testamentivarojen vastaanottaminen.....	52, 197
Vastaanottokodin toiminta	118*
Vastuuvapauden myöntäminen kaupungin hallituksille, lautakunnille ja virastoille	32
» » Sedmigradskyn pientenlastenkoulujen ja Marian turvakodin johtokunnalle	32
Veduta nimisen kahvilarakennuksen vuokralleanto	253
Velka, kaupungin vakautettu, sen kirjanpitoarvo	32
Veneeristen tautien poliklinikan vuokra.....	101
Venelaiturien poistaminen Ruoholahden satamasta ja Haapaniemeltä.....	44*
Venelaiturimaksut, kertyneet	53*, 55*
Venesiltoja koskevat päätökset	47*
Venäläisten sotilaiden hautausmaa-alueen järjestely	5
Verhoilija-ammattikoulu, huoneiston luovuttaminen sille	102, 253
Verkkopallokenttien käyttö	271
Verohuoltotoimiston asioiden yhteydessä muodostunut kassavajaus.....	191
» toiminta	141
Verojäämien pakkoperintä	6*
Veron suorittaminen kaupungin Helsingin maalaiskunnassa omistamista sorakuo- pista	37, 130
Veronlisäyksen maksamista koskeva selitys	129
Verot, kaupungin töissä olevien henkilöiden maksamatta jättämät	157
Verotasausrahasto, sen säännöt	69
» varain siirtäminen siihen	35, 126
Verotuksen, kaupunkiin kohdistuvan, valvonta	130
Verotusvalmistelukunnan vuosikertomus	10*
Verotusvalmistelutoimiston johtosääntöehdotuksen y. m. laatiminen	217
Verotusvalmisteluviraston kustannusten jakaminen valtion ja kaupungin kesken	71
» uudelleenjärjestely	70
Verovelvollisen henkilön tulosta verotettaessa tehtävä vähennys.....	36
Veroäyryiltä maksettava veromäärä.....	129, 11*
Vesa, voimistelu- ja urheiluseura, sen avustaminen	187*
Vesialueiden, Degerön, jako	88
Vesijohdon siirtäminen	25
» vetäminen Sirpalesaarelle	242
Vesijohtojen asentaminen Käpylään	30
Vesijohtolaitoksen uudistyöt	26, 121, 122
» uusi taksa	36
Vesipostit	52*
Vesisäiliön, uuden, rakentaminen	16, 26
Viemärit, niiden korjaus- ja uudisrakennustyöt	118, 19*—21*
» » rakentaminen Käpylään	30
» sellaisen rakentaminen Museokadulta Siltavuorenrantaan	14
Viikin—Herttoniemen—Puodinkylän tie.....	117
Viljelyspalstat, kiinteistölautakunnan vuokralle antamat	233, 244—246
Viljelyspalstatoiminta	167, 218 105*
Wilkmanin, J. G., rahaston korkovarojen käyttö	198
Viranhaltijat, kaupungin, heidän eroamisvelvollisuutensa	212—214
» » » irtisanomistaan ja erottamistaan koskevat mää- räykset	69, 86*, 168*
» » » koulutus-, pätevyys- ja opetusasiainsa järjestä- minen	156, 217
» » » palkan maksaminen heille kesäloman ajalta.....	139
Viransijaisuuspalkkiot, kaupunginhallituksen myöntämät	146—155
Virastotalon rakentaminen	86*, 113*
Virastovuokrat	101
Virkapukuavustuksen myöntäminen terveydenhoidon satamakaitisijalle.....	39
Virkasäännön muuttaminen	69
Virkavapaudet, kaupunginvaltuuston myöntämät	78
» satamalautakunnan myöntämät.....	40*
Virkavuosien laskeminen	40, 142
Virolaisten koululaisten vastaanotto	196
Viron vapaussodassa kaatuneiden haudan koristaminen	118

Virosta tuodun lihan tarkastaminen lihantarkastamolla.....	203
Virroille metsätöihin lähetettyjä työttömiä koskeva muistutus	170
Virvoitusjuomakioskien rakentaminen.....	106
Visa, voimistelu- ja urheiluseura, sen avustaminen	187*
Voimisteluseurain avustaminen	186*
Vuokra-alueiden järjestelyt.....	88, 239
Vuokra-autoasemain puhelinmaksut	134
Vuokraehdot, Herttoniemen öljysataman	29
Vuokralle annetut asuntotontit ja -palstat	230—233
Vuokramaksujen alentaminen	90, 239, 255
» korottaminen	240, 255
» periminen	92
Vuokramäärärahat, kaupunginhallituksen myöntämät	188
Vuokraoikeuksien lunastaminen pakkohuutokaupalla	16, 88
» pidentäminen	234, 235, 236, 246
» siirto	236—238, 246
Vuokrasopimuskäsitteet, kiinteistölautakunnan hyväksymät	228
Vuokrasopimusten purkaminen	91
Vuokratiedustelu	190, 201, 3*
Vuosilintarkastajain vaali	80
Vuotakaupan järjestäminen	133
Vuotamakasiinissa tapahtuva punnitseminen	45*
Väestösuojelupäivän toimeenpano	205
Väkijuomain anniskelu-oikeudet	79
Väkijuomaliikkeen perustaminen taka-Töölöön	73
» tarkastajan palkankorotus	39
Yksityinen kreikkalais-katolinen seurakunta, hautausmaa-alueen luovuttaminen sille	87
Yksityishoitoon annetut köyhäinhoidolliset lapset	123*
Yleinen ammattilaiskoulu, lisämäärärahan myöntäminen sille	44
Yleiset työt, niiden lautakunnan puheenjohtajan ja jäsenten vaali	82
» » » » toimintakertomus	12*
» » niitä varten myönnetyt määrärahat	45
Yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahastosta myönnetyt lainat 35, 243	
Yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustuspäärärahan jakaminen 183—186, 219	
Yliopisto, sen ja kaupungin välinen lääketieteellisen opetuksen antamista Kivelin sairaalassa koskeva sopimus	72, 201
» » lääketieteellis-kemiallinen ja farmakologinen laitos, rakennuspaikan luovuttaminen sitä varten	87
» tonttien luovuttaminen sen tarpeisiin.....	11
Ympäristöalueiden liittäminen kaupunkiin	104
Yritys, Ryttylän koulukodin voimistelu- ja urheiluseura, sen avustaminen....	187*
Yöpymismajain avustaminen	175, 184
Yövärtijän, korttelin n:o 178, toimen lakkauttaminen.....	77
Ahlgrenin, J. O., rakennusmestari, invaliiditeettieläke	162
Ärtin koulupuutarha, lipputankojen pystyttäminen sinne	111
Örnen urheilukerhon avustaminen	187*

Julkaisujen luettelo.

A. Helsingin kaupungin tilasto.

(Ilmestyi aikaisemmin erillisinä suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina, myöhemmin kaksikielisenä painoksena suomen- ja ruotsinkielisin rinnakkaistekstein. V. 1933 ja myöhemmin ilmestyneissä julkaisuissa on yksinomaan suomenkielinen teksti; vain sarjasta VI on olemassa erillinen ruotsinkielinen painos, joka sisältää ruotsinkielisten opetuslaitosten toimintakertomukset; taulukoissa on ruotsinkieliset sekä — sarjoissa I, II, III ja VI — ranskankieliset otsakkeet.)

- I. **Terveyden- ja sairaanhoito.** Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
1—17. 1910—32.
18—20. 1933—35 (edellinen osa).
- II. **Ulkomaan kauppa.** Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
1—11. 1916—26.
- III. **Merenkulk.** Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
1—3. 1915—26.
- II—III. **Ulkomaan kauppa ja merenkulku.** Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
1—6. 1927—34.
- IV. **Helsingin kaupungin teknilliset laitokset.** Helsingin kaupungin teknillisten laitosten hallituksen julkaisema.
1—21. 1916—36.
- V. **Kaupungin tilit ja tilinpäätös.** Helsingin kaupungin rahatoimiston antama kertomus.
1—21. 1916—36.
- VI. **Opetuslaitokset.** Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
1—8. 1916/17—1932/33.

- ### B. Helsingin kaupungin tilastollinen vuosikirja.
- Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
(Taulukoissa on suomen- ja ruotsinkieliset otsakkeet; sisällysluettelo on laadittu myöskin ranskankielellä.)
5—11. 1909—15.
12—29. 1919—36.

- ### C. Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta.
- Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
(Aikaisemmin julkaistu erillisinä suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina, v:n 1932 kertomuksesta alkaen ainoastaan suomenkielisenä painoksena.)
21—48. 1908—35.
Vanhempi sarja. Kaupunginvaltuusto 1. 1875—78.

- ### D. Helsingin kaupungin kunnalliskalenteri.
- Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
(Julkaistaan erillisinä suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina.)
1—13. 1911—37.

- ### E. Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma.
- Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema.
(Julkaistaan erillisinä suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina.)
1—14. 1923—36.

- ### F. Helsingin kaupunkia koskevat asetukset. Kunnallinen käsikirja.
- Helsingin kaupungin tilastotoimiston julkaisema (1930).
(Julkaistu erillisinä suomen- ja ruotsinkielisinä painoksina.)

